THOMAS

GARBO

1521

pretus [illegible] margnaria [illegible] [illegible]
huius allegavit

Liber colliget . i . collectorius seu collectaneus
. i . rerum que ex pluribus collecta, ex diversis locis in unum tracta sunt
sic ut Plinius suo medicinae compendio cap. 2.
quem citat Auer. 6. colliget pro aliis verbis utitur

Thome de garbo

Florentini: Doctoris subtilissimi: Medici clarissimi: In libros de Differentijs febrium Galeni Commentuz q̃z perutile: a proprio exemplari nuper impressum.

¶ Amadeus Scotus Medice facultatis studiosissimis Bene agere.

CUm pluries accuratissimi Doctoris Thome de Garbo Commentũ in libros q̃ꝫ perutiles de Differentijs febriuz Galeni/a multis passim impressuz fuerit,ne dum in sentẽtia corruptum,ac depravatum,sed ꝛ mancum,ac sine eo ordine,quo ab ipso Authore ꝛ factum ꝛ scriptum est. Cũqꝫ ad nostram officinam/omni studio/cura/ac dgilientia nostra ipsummet Commentum Authoris manu scriptuz pervenisset ex Bibliotheca Dominici Massaria Vicentini physici expertissimi,nobis licuit ad studiosorum Medicorũ vtilitatem ac cõmodum (vti in alijs Authorũ voluminibus imprimendis nostri moris est) iterũ diligenti docteqꝫ impressioni scriptũ ipsuz mandare:q̃d profecto studiosissime lector ꝛ castigatũ ꝛ emendatum lectitabis. Et quũ Thomas ipse nedum in capita iuxta Galenũ libros diuiserit:sed ꝛ capita in Cõmenta secaverit/vtile nobis visum est eadem cõmenta per numerũ diuisa in Margine folij numeris signare vti ꝛ in Trusiani Monaci cõmentarijs factuz est. Et qm̃ Cõmentũ vnum textus nõ paruam quantitatẽ sepissime exponit:ideo ad studiosissimi facilitatẽ maiorẽ ꝛ cõmodum singule fere textus parti singula Cõmẽti vnius pars supposita est: Ipsiusqꝫ textus triplicem traductionẽ vna ĩpressimus: Laurẽtiani: Leoniceni: ꝛ antiquam. Ad hec cum plures pluriumqꝫ Authoruz auctoritates Author ipse adducat,vt earũdez cuiqꝫ facilior sit inuentio/studio ac cura studiosi Medici signatas omnes librorum/capitum/tractatuũ/cõmentoꝝ/ac id genus numero/tum intra litterã/tum extra ꝛ in margine imprimi curavimus. Digressiones quoqꝫ ac dubia quemadmodum Thomas scripsit sic ꝛ suis locis apponi iussimus. Harũqꝫ vna cum dubijs tabulaꝫ per libros/per folia/ac per cõmenta signatam in fine operis ad earundem faciliorem inuentionez postposuimus:ita vt omnia adeo exacte: adamussimqꝫ facta sint,vt nil aliud in hoc Thome de Garbo Cõmẽtario super librũ de Differentijs febriuz Galeni sit ꝛ exoptandum ꝛ expectandum. Valete.

¶ Thome de Garbo filij Dyni de florentia sui temporis medicoꝝ principis expositio optima ⁊ subtilissima in libros Differentiarũ febriũ Galeni feliciter incipit.

Intendimus cõmẽtare librũ vtilez Galeni de mã febriuz tã theorica q̃ practica: in q̃ Galenꝰ itẽdit distĩ nez febriũ ꝑ suas ꝑtes ⁊ spẽs ⁊ cãs gnõnis febriũ ⁊ signa spẽꝝ caꝝ. Et modus quẽ tenebit in hoc appebit in ꝓsecutiõe libri expõnis. Et in h apparẽt cãe istius libri: q2 cã efficiẽs: ⁊ finalis ambe sunt note ꝑ se. ¶ Intẽdimꝰ aũt in cõmentatione hac ꝓcedẽ cũ clarificatione textus: ⁊ demũ cũ digressionibꝰ in dubys ꝓfundis in hac mã existibus: vt glz taz grossus q̃ subtilis possit placibilẽ sibi sumẽ vestẽ. Et q̃to plus poterimꝰ in paucis v̄bis dicẽ: cũ in ꝓlõgatiõe sermõis nõ sit vtilitas: vt ait p̄nceps Aboaly fen 15ª. 3. ca. 6. ¶ Incipiamꝰ itaq3 cũ auxilio dei.

Et qñ nõ est diuersitas in aliq̃ quo fiat iuuamẽtum in medicatione egritudinum: tunc plõgatio sermonis in eo est sup̄flua Gal. sup Hip. de reg. ac. li. pº. cõ. 3.

¶ Caplm̃ primũ. Que nã sint feb. dĩe ⁊ vt essentia feb. sit in gñe caloris ꝓternãm. Trãslatio Laurẽtiani

Differentie febriũ maxie qdez ꝓprie ac maxime p̄ncipales fz substãtiã. Alie v̄o fz aliqd̄ accñs sunt. At v̄o cuz accidẽtiũ nõ vna nã sit: sz alia ꝓpinquiora magisq3 ꝓpria diuise sube sint: alia v̄o remotiora ac magis aliena: idcirco ide ẽt sumẽdo dĩas mĩme vnũ genꝰ ẽ.

¶ Galeni de differentijs febrium liber primus Nicolao leoniceno interprete. Leoniceni.

Capitulũ pᵐ de generali fe. diuisione.

Febriũ dĩe que qdẽ maxime ꝓprie sunt ac p̄ncipales ab earũ sumunt̃ substãtia. Alie v̄o ab accidẽte aliquo. At qm̃ neq3 horuz ipsoꝝ est nã vna: sz nõnulla qdẽ ꝓximiora ac magis sunt diuise substãtie ꝓpria: nõnulla aũt magis remota atq3 extranea: idcirco neq3 earum que ab ipsis accipiunt̃ differentiaruz est genus vnum.

¶ Galeni de dijs febriũ liber p̄mꝰ. fz antiquã trãslationẽ

¶ Capitulum primum in quo agit de generali febrium diuisione. Antiqua.

Differentie febriũ: que qdẽ maxie ꝓprie sunt ⁊ principalissime fm substãtiã earum sunt. Alie v̄o fz aliqd̄ accidẽtiũ sunt. Qr v̄o ⁊ ipsoꝝ accidẽtiũ non vna est nã: sz hec qdẽ ⁊ ꝓpinquiora ⁊ magis ꝓpria ei que diuidit̃ sube: alia v̄o ⁊ remotiora ⁊ magis aliena: ꝓpterea ⁊ earuz q̃ hinc sumunt̃ differentiarum non vnum genus est.

Cõ. pᵐ.

Profundus Galenꝰ icipit p̄ ostẽdere nobis a q̃ dĩe feb. sunt sumẽde. Et dicit q̃ qdã dĩe sunt sũpte fz subaz eaꝝ: ⁊ ille sunt ꝓprie ⁊ p̄ncipalissime. Quedã v̄o sũt sũpte fz accñtia q̃ ꝯsequũt̃ feb. ¶ Et in h suo dicto est cã: q2 ois res ab alia differt: aut ꝑ subalia: aut ꝑ accñtalia. Et q̃ a subalibus sumunt̃ sunt maxie ꝓprie: ⁊ q2 per hoc res vna ab alia maxie differt sunt p̄ncipalissime: q2 suba est prior accñte. ¶ Deinde subdit. Quia v̄o ⁊ ipsoꝝ accidẽtiũ nõ est vna nã: cũ quedã sint ꝓpinquiora ⁊ ꝓpria ei substãtie de qua dñr accidentia: q̃dã remotiora ⁊ cõia: ideo nõ est vnuz genus dĩaꝝ feb. que sumunt̃ hic. Et hoc dictum est clarum: ⁊ notum per se. D. cũ. d.

ui: nic. flore. sermo. 2º. tract. 2º. suma pª cap. vij. ubi exponit clare hunc textum.

¶ Ceterũ maxie peccant qcũq3 dĩas p̄ncipales ac maxime ꝓprias omittũt. Deinde qcũq3 mẽtionez faciant haꝝ: sz ꝑmiscẽt cũ eis dĩas accñtales equalr̃ oẽs minime discernẽtes vtiles ab inutilibꝰ. Nõ solũ aũt peccant pleriq3 medicoꝝ in ipsis differẽtiarũ generibus: aut vltra q̃ sit necessariũ mentionẽ faciẽtes inutiliuz aut minꝰ q̃ sit necessariũ nõnullas vtiles omittẽtes: sz ẽt dimittẽdo gnã ipsaꝝ in ꝓprias dĩas silr̃ errant. Cũ igit̃ p̄mũ dĩaꝝ genus sit ab ipsa diuise rei substantia sumptũ videre: lz nõnullos medicos ꝑtermittẽtes vniuersuz hoc genꝰ: alios v̄o diuidẽdo plura q̃ opus sit attingẽtes: aut necessaria q̃dã obmittentes. Lauré.

¶ Plurimũ aũt aberrant q ab his que maxie ꝓprie ac principales abscedũt. Scd̄o aũt loco qcũq3 lz harum cõmemorauere: eisdẽ tñ eodẽ mõ cõmiscent omnes q̃ ex aliquo sunt accidẽte recepte: vtiles ab inutilibꝰ minime secernentes. Neq3 v̄o solũ in differẽtiaꝝ generibus plures medici delinquerũt: vel q2 videlz supaddẽtes fuerũt adeo vt eas ẽt que nullius vsus essent cõmemorarent: aut vtiles etiã ꝑtermittẽdo defecerunt: sed vna etiã in ipsa generũ in ꝓprias dĩas sectione aberrauerũt. Statim eniz cũ p̄mũ atq3 precipuũ dĩaꝝ genus ab ipsiꝰ rei diuise substãtia sumat̃ intueri licz: medicoꝝ nõnullos genus hoc penitus ꝑterire: nõnullos aũt vel supfluos esse in diuisione vel deficere. Leonic.

¶ Igitur maxie qdẽ peccãt q a maxie ꝓprijs ⁊ principalissimis abscedũt: deinde qcũq3 earuz reminiscẽtes cõmiscuerũt eis equalr̃ vniuersas que sunt fm aliqd̄ accidẽs: nõ separãtes ab vtilibus inutiles. Nõ solũ aũt in generibꝰ dĩaꝝ q̃ plurimi peccauerũt medicoꝝ: aut supaddẽtes vt ⁊ inutiliũ meminerint: aut diminuẽtes vt ⁊ vtiliũ quasdã derelinquerint. Sz ⁊ fm eã que in ipsis generibus est diuisionẽ in ꝓprias dĩas decepti sunt cõfestim ꝓfecto primi ⁊ principalissimi generis dĩaꝝ qd̄ a diuise rei suba sumit̃ obliuiscentes: quosdã qdã medicoꝝ est videre totũ ꝑtermittẽtes genus hoc: quosdam v̄o vel supaddentes vel diminuentes in diuisione. Antiq.

¶ Intulit peccatũ ⁊ defectũ antiquoꝝ. Cũ eniz dixerit iaz q̃ p̄me ⁊ p̄ncipalissime dĩe feb. sunt fm subam earũ: intulit ex hoc duos defectus antiquoꝝ. Et p̄mus est de diuisione feb. in p̄ma sua gnã. Scd̄s est de diuisiõe cuiuslibet generis fe. in suas alias dĩas spãles. Uñ p̄mi peccabãt: qm̃ recedebant a p̄ncipalissimis dijs. Et iõ dixit abscedũt. i. recedũt. Et peccãt etiã alij: quia esto q̃ memores fuerint haꝝ dĩaꝝ: tñ illis cõmiscuerunt illa que sumunt̃ fz aliqd̄ accñs. i. fz qd̄cũq3 accñs: cuz nõ sepauerint vtiles dĩas. i. subales ab inutilibus. s. accñtibꝰ. Scd̄m pctm̃ fuit: q2 non solũ peccabant in generibꝰ dĩaꝝ: sed ⁊ in diuisiõe generũ in dĩas ꝓprias: ꝓfecto. i. q2 obliuiscẽtes p̄ncipalissimi ge-

ne his: aliqui totũ illud diuiserunt: aliq̃ ad illud supaddiderũt inutilia ⁊ accñtalia: ⁊ aliq̃ id diminute posuerũt. D. cũ. d.

Lauré. ¶ Et qui Hip. optime fecit diuisionez lib. sexto epidimiaꝝ. Dictio hʒ in hũc modũ. Febres heq̃ dẽ mordaces manu ipsa: ille mites sunt: alie minime mordaces: sed increscẽtes: nõnulle sũt acute: sʒ ab ipsa manu deuicte: q̃dã statiʒ ardẽtes. q̃dã vo semꝑ debiles sicceq̃ʒ sunt: alie affixe visu terribiles. alie manu ipsa humide. alie rubicũde: alie crocee: alie liuide: ⁊ alie isti⁹ modi.

Leonic. Lib p° epidi. t. 16 ¶ Licet Hippocrates in libro epidimiarũ sexto optimam fecerit diuisionẽ. Sunt aũt hec eius verba. Febriũ he q̃dez manu sunt mordaces. He vo mites. He aũt nõ q̃dẽ mordaces sed resurgentes. Alie vo acute. ¶ Sed que manu succũbũt. Alie sunt statiʒ exardentes. Quedã semꝑ pusille sicce. Quedã vo salsuginem quãdã pre se ferentes. Quedã flatibus plene aspectui graues. Nõnulle ad tactũ humecte. Nõnulle rubide. Alique crocee. Alie vehemẽter pallide ac liuide.

Antiq. ¶ Et nimirũ Hippo. optime faciente hãc diuisionez in sexto epidimiaꝝ. Habet aũt series ita. Febres he q̃dẽ sunt mordaces manu. Quedã vo mites. Alie vo nõ mordaces q̃dẽ: supaddẽtes aũt. Alie vo acute q̃dem: victe vo a manu. Alie vo ardentes cõfestiʒ. Alie vo imbecilles sꝑ sicce. Alie vo infixe visu vsute. Alie vo ad manũ humide. Alie vo rubicũde. Alie vo crocee. Alie vo pallide. Alie vo liuide: ⁊ alia talia.

¶ Declarat quod dixit ex sermone Hippo. Dixit enim ꝙ ꝑ̃ncipalissime dñie feb. sunt ille que sumunt̃ ꝼʒ subaʒ eaꝝ. Hoc apparet: qꝛ sic Hip. fecit cũ in. 6. epidi. posuit diuisiones feb. ¶ Et intellige ꝙ in libro epidi. apud nos nõ sunt illa vba in. 6. imo in p°: ⁊ iõ alter ordo illi⁹ libri erat apud Galenũ ⁊ apõ nos. Uel forte fuit dfect⁹ trãslatoris. Dixit Hip. he q̃dẽ sunt mordaces manu. s. semꝑ: quedã mites. s. suauis caloris semꝑ. Alie vo nõ mordaces. s. in ꝑ̃ncipio cũ tãgunt̃: supaddẽtes aũt. s. postea. Alie vo acute. s. in ꝑ̃n° cũ tangunt̃: victe vo a manu. s. vltimate. Alie vo ardẽtes cõfestim. i. statim. Et est lr̃a clara. Et hec diuisio vsq̃ʒ nunc dicta sumpta est ex pte modi motus caloris ⁊ ei⁹ impressionis. Alie vo ĩbecilles. Et hec diuisio est sumpta ex pte mãe in qua fundat̃ calor preter nãm. Alie vo semꝑ infixe visu vsute: ⁊ he sunt feb. frigide de materia melica. vñ sũt infixe qꝛ fundant̃ in mã densa ⁊ dura: ⁊ sunt visu versute qꝛ ꝑ eas maxie corp⁹ vertit̃ ad dispõnẽ innaturalez. Alie vo rubicũde. Per rubicũdas intelligit feb. factas ex mã sanguiea. Per pallidas ⁊ liuidas ĩtelligit mãs alias frigidas: ⁊ alia talia idest ꝼm accidẽtia silia: ⁊ hoc vt comprehẽdat hñ oia declarãtia nobis mãs oẽs diuersas ⁊ cõplicatiões earum. Et posset dici ꝙ hec vltima diuisio esset ex parte accidentium ꝓpriorum feb. D. cũ. d.

Lauré. ¶ Perspicue eniʒ hoc loco ab ipsa rei substantia simul atq̃ʒ ipsa cognitione in ꝓprias dñias fecit diuisionez: Essentia eniʒ febriũ est in genere caloris ꝑter naturã. dñie vo caloris: he q̃dez ab eo qd̃ est magis ac minus ducunt̃: atq̃ʒ ab ipsa materia in qua calor ille ꝑter naturam existit: atq̃ʒ ab ipso mouendi mõ: quas omnes adiungere modo cognitionis scripsit quemadmoduʒ ꝓcedente sermone docebimus.

Leonic. ¶ Apertissime eniʒ in hoc loco vt ab ipsius rei substãtia ac dignotione in ꝓprias dñias fecit sectionẽ. Sigʒ febris substãtia in eo q̃ preter naturã cõsistit. Caloris aũt dñia: ⁊ ex eo ꝙ magis ⁊ minus: ⁊ ex materia in qua hic preter nãm calor accendit̃: ⁊ ex mõ motus caloris eiusdem accipiuntur. Quas omnes vna cum dignotionis modo: quemadmodum in superiori sermone ostendimus annotauit.

Antiq. ¶ Manifestissime eniʒ in his ⁊ a substantia rei simul ⁊ a dignotione in ꝓprias dñias fecit diuisionẽ. Nã substantia q̃dẽ febrium in genere est caloris qui est preter nãʒ: dñie vo caloris sunt: ⁊ he q̃dẽ que ad magis ⁊ minus sunt: ⁊ a mã in qua est hoc preter nãm calidũ: ⁊ he que sunt a mõ mot⁹ ei⁹: q̃s vniuersas cõplectẽs cũ mõ dignotiõis scripsit vt in ꝓcedẽte ꝼmone oñdim⁹.

¶ Hic declarat dicta Hipp. quõ sumpsit dñias feb. ꝼʒ substantiã earũ. Naʒ suba febris est in genere caloris preter nãʒ. Sʒ dñie subales caloris ꝑter nãʒ sunt tres. Et ille sunt que sumunt̃ ꝼm magis ⁊ minus: vt q̃dã calor ꝑter nãm est magnus, q̃dã ꝑuus. Alie sunt dñie sumpte a mã in qua est feb. vt qꝛ q̃dã est humoralis quedã in spiritu quedã in mẽbro. Et dicũt expositores ꝙ ille sunt dñie caloris ex parte qua calor est preter nãm: sed qualr̃ he dicant̃ mãe feb. Et qualr̃ dñie sumpte sint subales appꝫbit post pulchre. Alie sunt dñie subales calor preter nãm: ⁊ per ꝯñs feb. sumpte a mõ motus. Qꝛ aũt dñie sumpte ꝼm magis ⁊ minus sint subales: ⁊ dñie sumpte a mõ motus caloris cũ sumant̃ ex ipsa essentia caloris ħ est ꝑ se notũ. Et oẽs has dñias subales cum modo dignotionis. i. distinctionis tetigit Hippo. in sermone ꝓ̃dicto si perpendisti: vt tibi clare postea ostẽdet̃: sed qualiter feb. sit in genere caloris preter naturam ostendetur postea. D. cũ. d.

¶ Que igit̃ ab eo qd̃ magis ⁊ min⁹ ducunt̃ note sunt. Lauré.

¶ Sunt autem omnino euidentes que in eo ꝙ maius aut minus consistunt. Leonic.

¶ Que quidem vtiq̃ʒ ꝼm magis ⁊ minus sunt manifeste sunt. Antiq.

Cõ. 2m. ¶ Cũ declarauit q̃ sũt ꝑ̃me ⁊ ꝑ̃ncipalissime dñie feb. qꝛ ille q̃ sumebant̃ ꝼʒ subaʒ: mõ itẽdit exeq̃ in declãtione dñiaꝝ illaꝝ. Et ꝑ̃ excludit dñias de q̃b⁹ nõ itẽdit exeq̃. Dicẽs ꝙ dñie ꝼʒ magis ⁊ min⁹ sunt manifeste. Et sic opʒ te etiã itelligere de eis q̃ sumunt̃ ex mõ motus: ⁊ iõ qm̃ manifeste erant de eis nõ exequet̃. ¶ Et dictũ suũ est notũ ꝑ se: qm̃ ad tactũ cognoscim⁹: q̃s calor sit magn⁹ q̃s ꝑuus: q̃s mordax: vel tali mõ imprimẽs: ⁊ q̃s alio mõ. ¶ Exeq̃t̃ iõ Galenus de dñijs fe. sumptis ex mã: qm̃ nõ erat notũ que feb. esset humoralis que effimera vel ethica: nisi per varia ⁊ multa signa infra ponenda. D. cũ. d.

Lauré. ¶ In hoc genere dñie medici nominãt magnã ac paruaʒ febrẽ dicẽtes minime ꝓprie qualitati differentes vocabulũ quãtitatis: tñ ita cõsueuerũt nõ solũ in qualitate: sed in multis alijs facere habẽtibus in qualitate ipsa soliditateʒ: que tñ magna paruaq̃ʒ noiantur.

Leonic. ¶ Quo in genere dñie cõsueuerunt medici magnaʒ ac paruã febrẽ noiare: nõ ꝓprie quideʒ rei quali nomen quanti accõmodãtes: hoc tñ facere assueti: nõ in febribus tm̃: sed in mille alijs rebus: que lʒ in qualitate cõsistant: magne tamen ac parue dicuntur.

Antiq. ¶ Et cõsuetũ est iaʒ a medicis noiare in tali genere dñie magnã ⁊ paruã febreʒ: nõ ꝓprie q̃deʒ in qualitate nomen quantitatis inferunt: sed tñ

assueti

assueti sunt ita facere: nō in febre solū: sed etiaʒ in alijs multis in qualitate quidem habentibus existentiam: noiatis ꝟo ꝛ magnis ꝛ puis.

℄ Subdit quasi remotionē erroris cū dicit ꝙ dr̄ia feb. q̄ est ꝭm magis ꝛ minus a medicis noiat̄ noie quātitatis: qꝛ dicunt feb. magnā vel paruā cū deberēt noiare noie q̄lita tis dicēdo intensam vel remissam: sed hoc consuetum est eis: non solum in hoc: sed etiam in alijs. D. cū. d.

Laurē. ℄ Et ꝟo dicere q̄ ducunt̄ de mā in q̄ calor ille p̄ter na turā existit: maxime ꝓprie caloris preter nām sunt.

Leonic. ℄ Que vero a materia differētie sumuntur in qua hic calor preter naturam accenditur sunt.

Antiq. ℄ Que ꝟo sunt a mā in q̄ est h̄ p̄ter nāʒ calidū: maxie ꝓprie ei⁹ q̄ p̄ter nām est caloris sūt dr̄ie.

℄ Et exequit̄ de dr̄ijs feb. ex mā sumptis de qb⁹ determi nare ꝓposuit cū eas nō exclusit. Et ostendit p̄mo q̄les he dr̄ie sunt ex q̄ erit ēt manifestuʒ q̄re de eis exeq̄t̄. Et dixit ꝙ dr̄ie feb. que sunt sumpte a mā in qua est h̄ calidū p̄ter nām sunt maxie ꝓprie dr̄ie ei⁹ caloris q̄ est p̄ter nām: vn̄ p̄nceps Aboaly 4° cañ. fen p̄° ca° p̄ dic̄. Hec igr̄ diuisio fe. est p modū ꝓpinquū diuisiōi eueniēti p dr̄ias. s. eēntiales.

Prīa di gressio. **Sed licet** nos digressionē facere. Que sunt ꝓprie ꝛ subales dr̄ie feb. qm̄ ostendet̄ ꝙ non sint tales dr̄ie ꝭm magis ꝛ minus: qm̄ dr̄ia ꝭʒ magis ꝛ min⁹ nō diuersificat sp̄ēm. ꝓpō diuulgata. 5. phyficoꝝ. ergo iste ꝭʒ illud nō erūt dr̄ie substantiales specifice feb.

5. ph. 19. 45. ℄ Et cōfirmat̄ cū ois calor omni calori sit eiusdem speciei

℄ Deinde ostendit̄ ꝙ dr̄ie subales nō sint ille q̄ sumunt̄ ex mō motus: qm̄ penes accidēs feb. nō sumunt̄ eius sub stātiales dr̄ie: modus aūt cuiusq3 rei est accñs illi īherēs.

℄ Sʒ ꝙ dr̄ie sūpte a mā nō sunt ꝓprie ꝛ subales ondit̄: qm̄ ab eo nō sumit̄ dr̄ia subalis alicui⁹ qḋ totalr̄ est extra ei⁹ essentiā ꝛ genere ab eo differt: talis aūt est mā feb. qm̄ hic intelligimus p mām febris subm caloris ex̄nei: subm aūt alicui⁹ accñtis est ex̄ totā ei⁹ essentiā ꝛ gn̄e ab eo dit.

Oppositum horuʒ sensit Galenus qui ponit hos tres modos dr̄iaꝝ esse ꝭm substātiā sumptos: cū suba feb. esset in genere caloris p̄ter naturam dr̄ie autem caloris preter nām substantiales essent ille.

Laurē. Leonic. Antiq. Coñ.

℄ Opinio Dyni in hoc quesito dicit: ꝙ differentie sumpte ꝭm magis ꝛ minus dicuntur sumi a substantia: quia sunt sumpte penes diuersitatē q̄ imediate cadit in eo qḋ est de substātia vel essentia feb. qm̄ sunt sumpte ꝭm diuersitatē caloris: sed ille differētie q̄ sumunt̄ ꝭm diuersitatē accidē tiū ex hoc dicunt̄ accñtales. ℄ Et subdit Dynus ꝙ dr̄ie q̄ sumunt̄ ꝭm magis ꝛ min⁹ nō dicunt̄ sūmi extra: qꝛ faciāt subalē diuersitatē: sʒ sumunt̄ a diuersitate q̄ cadit in eo qḋ est ō suba febris: puta a diuersitate caloris: que diuersi tas attendit̄ penes tria. s. ꝭʒ magis ꝛ minus: ꝛ a mō motus ꝛ a mā vt Gal. ponebat. Ulteri⁹ dicit Dynus ꝙ dr̄ie sum pte a mā sunt maxie ꝓprie ꝛ magis ꝓprie: q̄ ille q̄ sumū tur ꝭʒ magis ꝛ minus. Hoc ipse pbat. Prīo qꝛ ille dr̄ie sūt magis ꝓprie feb. q̄ sumunt̄ a calore febrili vt est p̄ter nāʒ: q̄ ille que sumunt̄ ab eo vt calor est: sed tales sunt ille que sumunt̄ a mā ꝛ nō ille ꝭʒ magis ꝛ minus. Et pʒ p̄ma ꝓpo sitio: qꝛ feb. nihil aliud est q̄ calor p̄ter nām: vnde est ibi aliqḋ māle vt calor: ꝛ aliquid formale vt preter naturam vel preter naturalitas.

Laurē. Leonic. Antiq.

℄ Scḋa ꝓpositio pʒ. nā dr̄ie ꝭm magis ꝛ minus cōpetunt oī calori tā sano q̄ infirmo: sed ꝙ calor sit ab humore pu trido hoc nō est nisi vt calor est p̄ter nāʒ. Scḋa rō sua est qꝛ illa est ꝓpria dr̄ia substātialis essentialis in accidēte q̄ sumit̄ ab eo vn̄ accñs diuersitatē hʒ: sʒ accidēs a suo subo diuersitatē recipit: cū accñtis eē sit in esse. vn̄ subm ꝑtinet ad rōnē accidētis ꝛ diffōnē accñtis. 7. meta. De diuersita te autē a modo motus nihil dicit.

7. meta. ꝛ 14. ꝛ. 12. me. 3. ꝛ. 22

℄ Primū dictū suū de dr̄ijs sumptis ꝭʒ magis ꝛ minus est veꝝ: sʒ magis declarādū. ℄ Sed ostendo rōnes ꝓbātes 2m dictū nihil valere: ꝛ per ꝯn̄s neq3 dictū. Prīo tu dicis ꝙ dr̄ie caloris ꝭm magis ꝛ minus cōpetunt oī calori tam sano q̄ egro: sed ꝙ calor sit ab humore putrido h̄ nō est nisi vt est p̄ter nāʒ. ℄ Cōtra. Dico sicut nos imaginamur totā latitudinē sanitatis ꝛ extra illā est infirmitas: si adda tur magis: ꝛ in illa sanitate est latitudo ꝭm magis ꝛ min⁹. Jta debemus imaginari totā latitudinē nālitatis humoꝝ in qua latitudine humor pōt esse magis bon⁹ ꝛ magis ma lignus ꝛ extra illā latitudinē esse infirmitatē causans. Un̄ cū putredo sit suscipiēs magis ꝛ minus: forsan aliqua par ua valde ꝛ modicū intensa putredo pōt stare in latitudie sanitatis. ergo cuʒ tu dicis ꝙ nō pōt esse calor ab humore putrido nisi vt p̄ter nām hoc est verū cū est extra totam illā latitudinē nālitatis: ꝛ sic ēt nō pōt eē additus calor ꝭʒ magis ꝛ min⁹: ꝛ hec cū est ex̄ totalē latitudinem sanitatis nisi vt est p̄ter nāʒ. ℄ Si igit̄ vocabulum nos nō decipit apparet que sūt ꝓprie ꝛ subales dr̄ie ꝛ maxime eundo ad mētē Galeni ꝙ dr̄ia caloris ꝭʒ magis ꝛ minus est dr̄ia ca loris vt p̄ter nām est calor: sicut dr̄ia sumpta a mā: cū Ga lenus dicat ꝙ est dare dr̄ias feb. sumptas ꝭʒ magis ꝛ mi nus nihil aliud vult nisi ꝙ cū hō febrit ꝛ hʒ calorē extra totā latitudinē sanitatis in illo calore addito ex̄ totā latitu dinē: ꝛ q̄ est p̄ter nām est diuersitas ꝭʒ magis ꝛ minus: qꝛ q̄dā pōt esse maior altero q̄dā minor: ꝛ in diuersis corpi bus ꝛ in eodē tp̄e ꝛ diuerso. ℄ Cōtra scḋaʒ rōnē. nā ꝯcedi tur maior ꝓpō: ꝛ cū dē accñtia ex subiecto recipiūt diuer sitatē specificā: hoc est falsuʒ de accñtib⁹ cōib⁹: qꝛ nō reci piūt diuersitatē specificā a subo: qꝛ ī diuersis subiectis sp̄e pōt eē idē accñs sp̄e. cuʒ igit̄ calor sit accñs cōe humoꝝ ꝛ sp̄ūi ꝛ mēbꝛo ex illis subtis diuisitatē specificā nō recipit.

Dicamus igitur nos al'r ꝙ nulla dr̄ia subalis ꝛ ꝓ pria est sūpta ab accñtib⁹ qḋ fuit p̄ᵐ dcm̄ Gal. igit̄ qm̄ dr̄ia est illa p quā vnā res ab alia dit: fe. autē nō differūt: qꝛ accñtia sunt diuersa: imo accñtia sūt diuer sa: qꝛ feb. diuerse sūt: ꝛ hinc est ꝙ accñtia nō sūt cā diuersi tatis in fe. nisi inq̄tū p illa circūscriberem⁹ eēntialia fe. ꝛ p ꝯn̄s ab accñtibus nō sumunt̄ dr̄ie fe. sʒ poti⁹ ex fe. sume rent̄ dr̄ie accñtiū. ℄ Possum⁹ igit̄ log de dr̄ijs feb. phice ꝛ tanq̄ nālis habʒ ponere: vel medicinal'r. Si nāl'r ꝛ phy sice: tūc nulla est dr̄ia subalis specifica in fe. qm̄ phs ꝯside rat fe. vt est q̄dā foꝛa de nālib⁹ entib⁹ mundi ex̄ns p tali opōne: ꝛ sic feb. nō est nisi calor positus in mēbꝛo: ꝛ q̄libet fe. cuilibʒ alteri eiusdē sp̄ei est. (Et hoc dico nisi hō vellet ponē ꝙ diuersi calores sp̄e differāt) qḋ forte credo eē ve rū: ꝛ ifra magis aliq̄d tāget̄. Tn̄ tangat̄ hic solū qḋ magis apud oēs cōe vz. Cōsiderata igit̄ fe. vt est q̄dā foꝛa q̄litati ua caꝫa de entib⁹ nālib⁹ mūdi p tali opōne: sic nō est iter eas diuersitas specifica: sʒ solū dn̄t ꝭʒ magis ꝛ min⁹: vl' ꝭʒ diuisū modū ip̄mēdi. Et iō bn̄ dicebat sup Dyn⁹ ꝙ dr̄ia ꝭʒ magis ꝛ min⁹ ē subalis: qꝛ sumit̄ ex eo qḋ est de suba fe. nō tn̄ illa ē subalis: ita ꝙ diuisitatē subalē specificā faciat. Dr̄ia ēt ex mō mot⁹ ē subalis illo mō qꝛ sūpta est ex suba caloris: nō tn̄ specifica dr̄ia est: ꝛ h̄ qꝛ illi modi nō sūt res supaddite illi calori. Si aūt nos loq̄mur de his dr̄ijs tāq̄ medic⁹ hʒ log: ꝛ sic bn̄ medic⁹ iter fe. hʒ ponē dr̄ias speci ficas: ꝛ tūc ꝓpa ꝛ p̄ncipalissima dr̄ia specifica fe. est sūpta a mā vt ponit Galen⁹. Et declarat̄: qm̄ medic⁹ considerat fe. vt est q̄dā foꝛa ledēs opōnes ab eo remotiq̄bilis. Erūt ergo ille feb. specie differētes q̄ indicabūt febrē remoueri per diuersuʒ actū curatiuū sp̄e distinctū. Nō aūt h̄ idicāt ex pte caloris: qꝛ ex pte caloris quelibet curaret̄ eodē actu curatiuo ꝭʒ speciē: cū q̄libet calor tam putride q̄ effimere

q̃ ethice non indigeat nisi ĩfrigidatiõe. Si igit̃ indicãt diuersuz actũ curatiuũ/hoc nõ est nisi ex diuersis cãis a qb⁹ depẽdẽt hi calores:que sil' cũ calore indicãt se remoueri. Qr ğ calor febrilis putride ꝛ calor effimẽ dependet a cãis que indicant se remoueri:ꝛ ille cause remouent̃ p diuersuz actũ curatiuũ spe:iõ putrida fe.ꝛ effimera spe sunt differẽtes. Cũ igit̃ medicus fecit distinctionẽ specificã fe.qr ponit putridã:effimerã:ꝛ ethicã appellauit feb.putridã totũ hoc.s.calorẽ febrilẽ in mẽbro:ꝛ calorẽ in humore putrido existẽtẽ sil' cũ humore. Et vocauit feb.effimerã totuz hoc calorẽ in mẽbro sil' cũ spũ calefacto. Ethicã aũt solũ calorẽ in mẽbro a nulla cã depẽdentẽ:qm̃ hi calores in mẽbro ex suis causis secuz cõplicatis diuersificant̃ in cura. Et iõ cũ has drĩas fe.medic⁹ fecit:qr humor erat subm vni⁹ ptis caloris quã vocauit putridã:spũs erat subm vni⁹ ptis caloris quẽ vocauit effimerã:mẽbrũ aũt erat subm vere caloris ethice:hinc est q medic⁹ vocat hec tria.s.humorẽ spũz ꝛ mẽbra esse mãs febriũ:esto q humor ꝛ spũs q̃tũ ad ptẽ caloris febrilis q̃ est subiectiue in mẽbro nõ sit mã:sz efficiens:igit̃ merito ẽt pñt dici cãe effectiue fe.ꝛ mã fe. Clare ẽt appet qũo humor ꝛ spũs possint dici mã febriũ:si qs teneret vt ĩfra forte tenebit̃ q calor preter nãm subiectiue existẽs in humore putrido vel saltẽ calor p̃ter nãm subiectiue exñs in spiritu sit egritudo:esto q valde extraneum videat̃. ¶ Cõcludit̃ igit̃ ex dictis q cuz diuersus modus cure in fe.nõ sit nisi ex pte diuersarũ mãe ꝝ istaꝝ vl' diuersoꝝ agẽtiũ q pncipalissima drĩa specifica ꝛ subalis est illa q̃ sumit̃ ex mã. Cũ igit̃ medic⁹ fecit distinctionẽ specificã fe.ppositio ista q̃ dicit fe.est calor in mẽbro ledẽs opõnẽ ei⁹:vel fe.est passio viuẽtis corpis/nõ est ppõ pure medicinalis:imo est pure physica.ꝛ h̃:qr medic⁹ nõ ꝯsiderauit solũ fe.vt erat q̃litas ledẽs opõnes:sz vt ab eo remouibilis erat a corpore:in hoc aũt est diuersitas dicta.

¶ Sed tu statim dices p v̾ba posita statiz sequeret̃ q ethica cũ fiet a putrida vel effimera/nõ erit distictũ gen⁹ feb. ab eis:qr ethica ex pte caloris nõ ponit diuersuz gen⁹ ab illis vt clarũ est. Nec põt dicẽ q ponat diuersuz genus ex pte agẽtiũ:qr tũc fit ab illismet vel ab humore vel spũ.

¶ Solo.dõz q diuersitas fe.est ex diuersitate agẽtiũ inq̃tũ ex diuersitate illoꝝ resultat diuersuz gen⁹ cure vt patuit. Et qr calor solus illis nõ exñtib⁹/aliũ modũ cure idicat q̃z qñ ẽ cũ cõplicatione illoꝝ:iõ posuit medic⁹ ethicã aliũ modũ fe. ꝛ qr sine illis agẽtib⁹ nõ põt eẽ calor ĩ mẽbro nisi sit fact⁹:iõ fe.q̃ dĩ ethica dĩ fe.facta. Cũ igr̃ ois fe.q̃tũ ad q̃litatẽ q̃ ledit opõnẽ fundet̃ in mẽbris ꝛ h̃ ꝑm cõiores opiones qr est passio viuẽtis corpis:ꝛ diuersitas in ipsis sit ex eis que indicãt modũ cure diuersuz:ꝛ modus cure ĩ ethica sumat̃ ex ipso calore in mẽbris/nullo alio p̃sente a quo depẽdeat:iõ dixerũt medici ethicã fundari in mẽbris. Et qr in putrida diuersus modus ab illo sumit̃:qr ab eẽntia hũoris putridi nõ ex calore:cũ etiã calor remoueat̃ remoto illo humore:qr solũ igit̃ diuersificat̃ ex humore:iõ dixerũt medici putridã in humore fundari:ꝛ sic eadẽ rõne dixerunt effimerã in spiritib⁹ fundari. Ex quo tibi põt apparere q feb.putrida ꝛ effimera/põt dici hr̃e duplex subm ꝛ hũorẽ ꝛ spũm ꝛ mẽbrũ.ꝛ hoc pp illud qd̃ fuit supra dictũ:qr humores ꝛ spũs dicebant̃ mã feb. Et q̃tũ ad qualitatẽ q̃ est in mẽbro/dĩ q oẽs feb.hñt solũ vnũ subm.s.cor:cũ ois febris sit ppria passio cordis. ¶ Miscuit aũt hic medicus post oĩa dicta quãdã speculationẽ:qr eniz vidit feb.attribui cordi tanq̃ ppria passio attribuit̃ subo/distinguit fe. penes mãs ĩ corde. Quo mõ aũt fuerit appebit ĩmediate post. Et iõ pp hoc/dato q aliqñ eẽt vna feb.de aliquo humore putrido stãte ĩ venis:ꝛ sola calefactio puenit ad cor sine aliquo vapore putrido vocat illã effimerã feb.nõ putridã cũ nihil putredinis sit in corde. Tñ q̃tũ ad moduz cure respectu cui⁹ inuẽte fuerũt drĩe ille/illã debẽt repõnere inter putridas:cũ eodẽ mõ curent̃ p digõnẽ ꝛ eũationẽ sicut putrida. Sed qr post totũ illud medicus subtiliauit in distiguẽdo fe.penes mãs cordis:ideo reponũt eã inter effimeras:ꝛ iõ talis feb.posset poni q̃si media ĩter effimerã ꝛ putridã pp illos diuersos respect⁹. Uñ quodã modo sic dicimus de fe.effimera facta ex bubone:cũ ẽt appellemus eã effimerã nõ veraz. ¶ His habitis statim patent obiecta in pncipio. Qm̃ iã dictũ est q drĩa ꝑm magis ꝛ minus esto q sumat̃ ex suba:nõ tñ est drĩa subalis specifica:ꝛ sic ẽt dĩ de drĩa ex mõ mot⁹. ¶ Ad aliõ obiectũ appet:qr cũ dictũ sit q medicus in distinguẽdo has drĩas vocauerit fe.putridã totũ calorẽ qui est in mẽbro:ꝛ q ẽt est in humore/nõ erit tũc humor ex̃ illud totũ/cũ ꝛ penes illas mãs diuersificet̃ modus cure:ꝛ penes h̃ sumũt̃ drĩe:iõ ꝛc̃.

¶ Siue corp⁹ ip̃m cordis p̃hẽdit:siue hũores cõditos in ipsis ventriculis. Reliqua autẽ tertia differẽtia est vbi aeris substantia sola ad modũ incaluerit:corpora v̾o solidiora atq̃ humida caleant quidẽ:sed non incaluerint (nõ eni parui refert calere atq̃ incaluisse.) Laurẽ.

¶ Quia vel idẽ calor ipsius cordis corpus occupauit: Aut eius q in eius vẽtriculis ꝯtinent̃ hũores. Tertia autẽ est differẽtia cum sola aerea substãtia sufficiẽter incaluit:humores aũt ꝛ solida corpora calescũt quidẽ adhuc nondũ aũt sunt calefacta. (Neq̃ enim parum refert si calescere dicamus aut calefacta esse.) Leonic.

¶ Que sunt tripl'r. Aut corp⁹ ip̃z cordis app̃hẽdẽte ip̃o:ꝛ ab ipso trãseũte ad totũ corp⁹. Aut eos q ꝯtinent̃ ĩ vẽtriculis ei⁹ hũores. Reliq̃ v̾o ꝛ tertia cũ hac drĩa/est aerea substãtia sola calefacta sufficiẽter:hũidis aũt ꝛ solidis corporib⁹ calefientib⁹ qdẽ adhuc:calefactis aũt nondum (differũt ãt nõ paruo calefieri ꝛ calefactũ eẽ.) Antiq.

¶ Cũ declarauit q̃les essent drĩe fe.q̃ sumunt̃ a mã:de qb⁹ intendit exeq qr erant pncipalissime:hic oĩno exeq̃t̃ de eis ostendẽdo quot ꝛ que sunt. Nã sũt tria gñã. Unũ est cum calefactũ eẽ est in suba cordis ꝛ humores ꝛ spũs sũt in calefieri ꝛ ista est ethica. Scd̃m est cũ calefactum esse est in suba humorũ:ꝛ mẽbra ꝛ spũs sunt in calefieri:ꝛ illa est putrida. Tertiũ est cũ calefatũ esse est in suba spũs:ꝛ mẽbra ꝛ humores sunt in calefieri:ꝛ illa est effimera. Uñ dixit. Que sunt tripl'r. Aut ipso calido extraneo apprehẽdẽte.s. in facto eẽ ip̃z corp⁹ cordis:trãseũte.s.illo calore ab ipso.s. corde in totũ corpus. Aut.s.ipso calore extraneo apprehẽdente.s.in facto esse ipsos humores q cõtinent̃ in vẽtriculis cordis. Et intelligit semp alys.s.mẽbris ꝛ spiritib⁹ existentib⁹ in calefieri. Reliq̃ v̾o ꝛ tertia cũ hac drĩa.s.fe.est suba aerea sola calefacta/humidis.i.hũorib⁹ ꝛ solidis corporib⁹.i.mẽbris calefiẽtib⁹. Et subintulit ad remotionem dubij:differũt aũt ꝛc̃. ¶ Et ex hac lr̃a ĩtellige q cum Galenus distinguat oĩa genera feb.penes mãs cordis/voluit cor esse p̃mũ subm feb. Et de h̃ ĩferius apparebit. Cõ.3m.

Ex quo statim sumpserũt qdã q cũ ois feb.dicatur hr̃e p̃m suũ esse penes aliquã mãm cordis q in oĩ feb.putrida neccẽ iuz est humores cordis eẽ putridos vel in calefacto eẽ. ¶ Qd̃ p̃mo ꝯfirmãt ex dictis Galeni: dicit eniz q vnũ gen⁹ feb.est putrida ꝛ h̃ est app̃hẽdente ipso calore ex̃neo humores q ꝯtinent̃ in vẽtriculis cordis:ꝛ h̃ dico app̃hẽdẽte eos in facto eẽ vt expositũ fuit. Et cõfirmat̃ qr fe.ponit̃ eẽ ppa passio cordis:ꝛ distictio feb.est penes mãs in corde ꝯtẽtas. Sz tũc vltra ꝑz h̃ opz aliquaz mãm cordis in oĩ fe.eẽ in calefacto esse:aut igit̃ in oĩ feb. Scd̃a digressi.

putrida

putrida in calefacto eē est spūs:⁊ ꝧ nō qꝛ talis eēt effimera.aut eēt humoꝛ:⁊ tūc ꝑpositū hēo.aut esset suba mēbralis cordis ⁊ hoc nō:qꝛ tūc talis eēt ethica. ¶ Hec aūt opio est valde falsa nec ad mētē Haleni nec ad mētē eiꝰ ifra in caplo 5°.cō.14.Quia pestilētiosaꝝ.in quo Halenꝰ oñdit dr̄iaꝫ fe.putride ⁊ fe.effimere qñ ambo sequunt̄ aꝑa:vbi oñdit ꝙ fe.effimera seq̄t̄ qñ ꝯcomitat̄ solū cal'itas ꝑ cōtinuitatē:sꝫ putrida qñ ab aꝑate cōicat̄ caliditas mediante vapore putrido ⁊c̄.Uide ibi:qm̄ si necīuꝫ eēt in oī fe.pu. humores cordis esse putridos vel in calefacto esse:tūc oīs feb.putrida vel esset pestilentialis vel moꝛtalis.

¶ Itē possibile est ꝙ hō hēat humores cordis fridos ⁊ nō aptos iflāmari:⁊ subaꝫ cordis cito iflāmabilē:hec poſitas nō est negāda ꝑꝑ multas ꝑticulares cās cuenibiles:tūc venientibꝰ multis fumis putridis ad coꝛ eleuatis ab aliq̄ humore putrido ex̄ coꝛ.ponet coꝛ in calefieri.Ex quo ledent̄ oꝑōnes:⁊ febꝛiet coꝛ anteq̄ȝ humores possint esse in calefacto eē:esto ꝙ humores ēt sint ī calefieri:tūc aut illa erit feb.effimera.⁊ ꝧ nō:qꝛ spūs nō hꝫ calefactū esse.nec ethica:qꝛ suba cordis nō est in calefacto eē.ḡ relinq̄t̄ ꝙ sit putrida:⁊ tñ humores cordis nō sunt in calefacto esse.

¶ Et ꝯfirmat̄:qꝛ si necīuꝫ est humores cordis eē in calefacto eē vel putridos in oī fe.pu.aut hoc req̄rit̄ tanq̄ȝ aliq̄d sine quo nō:aut hoc req̄rit̄ tanq̄ȝ necīuꝫ sit humores illos eē cām effectiuā pu.fe.⁊ nihil aliud pōt eē.Nō p̊ mō:qꝛ ꝧ exꝑsse eēt ꝯ mētē Haleni.Halenus.n.voluit in feb.effimera spm̄ cordis eē in calefacto eē tāq̄ȝ effectiue causans fe.in corde ⁊ nihil aliō:qꝛ ipse pōit effimerā īmediate cāre:⁊ sic ꝑ ꝯñs dꝫ eē in fe.pu.Nec pōt dici 2m qꝛ si aliq̄d pōt ponere tm̄ coꝛ in calefieri ꝙ ledant̄ oꝑōnes:que res est pu.⁊ dato ꝙ humores coꝛ nō calefacerēt.igit̄ nō req̄rit̄ calefactū eē in humoꝛibꝰ cordis tanq̄ȝ necīuꝫ effectiue causans fe.pu.in corde:⁊ nihil aliud cāre possit:sꝫ sic est:qꝛ cū actiuo approxiato passiuo fiat actio necīo/euenientibꝰ multis fumis putridis ad coꝛ ⁊ ipsis tangētibꝰ coꝛ:⁊ hñtibꝰ cal'itatē valde itēsaꝫ/calefaciēt coꝛ calefactiōe ledēte oꝑōnes:⁊ ꝑ ꝯñs febꝛili:esto ꝙ hu.coꝛ nō calefacerēt.Esto igit̄ ꝙ humores illi calefiāt ex istis vapoꝛibus:⁊ hoc ex necessitate approximationis:tñ dato ꝙ nullo modo calefacerent coꝛ:pōt tamen coꝛ calefieri a vapoꝛibus illis ꝙ febꝛiet:sed nō poterit poni nisi febꝛis putrida.igitur ⁊c̄.

¶ Et cōfirmat̄:qꝛ dato ꝙ vapores nō pñt ponere ita cito coꝛ in calefieri febꝛili qn ponāt hūores in calefacto eē:tñ calefieri ī corde pēdet a vapoꝛibꝰ:esto ꝙ sil' sint cū calefieri ab hūoꝛibꝰ.Dico illō calefieri vapoꝝ p̄t eē tm̄:ꝙ si ipꝫ solū in suba cordis eēt coꝛ febꝛiret:tūc arguit̄.calefieri in suba cordis a vapoꝛibꝰ/nō est calefieri in suba cordis ab humoꝛibꝰ nec ab humoꝛibꝰ depēdet:sed tale calefieri pōt esse tm̄ ꝙ ledet oꝑōnes:⁊ ꝑ ꝯñs erit feb.igit̄ feb.pōt eē a vapoꝛibꝰ ī corde exñtibꝰ quā īmediate ī corde ponunt̄ oī medio circū scripto:sꝫ talis fe.discurrēdo nō pōt poni nisi pu.igit̄ aliq̄ feb.pu.pōt eē in suba cordis q̄ nō dependet a calefacto eē humoꝝ cordis vel putredie eoꝝ:qō ē exꝑsse ꝯ ꝑfatā opionē. ¶ Etiā absurdū vi͛ dicē ꝙ venientibꝰ multis vapoꝛibꝰ ad coꝛ/nō ita cito possint ponere coꝛ in calefieri febꝛili:⁊ p̊usq̄ȝ ponant humores in calefacto esse/cuꝫ calefactum esse illud non sic cito causetur.

¶ Ad Halenū igit̄ quē vñr ꝑ se accipe.Dico p̊ ꝙ Halenus voluit ꝙ ad hoc vt eēt fe.putrida req̄rit̄ necīo ꝙ aliq̄ putredo sit in corde.Et ꝧ aut ꝙ sit icipiēs ex ipsis hūoꝛibus cordis:aut ꝙ aliūde sit ad ipꝫ ꝑueniēs:vt qñ ad ipꝫ ꝑuenit aliūde pu.fuligo:qꝛ si aliūde ad ipꝫ ꝑueniat cal'itas p̄ter nāꝫ:⁊ nō ꝑueniat cū putrido fumo:tūc nō causat̄ putrida fe.vt infra appebit.Igit̄ voluit Halenꝰ ꝙ sꝑ putredo sit in corde ad ꝧ vt sit fe.putrida.Sꝫ hec putredo pōt eē in hūoꝛibꝰ cordis:vt ī pestilētialibꝰ febꝛibꝰ:⁊ aliqñ sufficit ꝙ in fumis putridis sit.Si igit̄ Halenꝰ dixit tūc est febꝛis putrida cū hūores cordis sint putridi vel calefacti/ꝧ dicit Halenꝰ.qꝛ optime seq̄t̄ hūores cordis sūt ī calefacto eē vl' putridi.igit̄ est fe.putrida.Nō tñ negauit ꝙ hūoꝛibꝰ putridis alibi q̄ȝ in corde:⁊ vapoꝛibꝰ putridis venientibus ad coꝛ/nō possit eē feb.putrida:qñ est alibi q̄ȝ in corde putredo.humoꝛibꝰ ḡ exñtibꝰ ⁊ emittētibꝰ vapores putridos ad coꝛ fit fe.putrida nō exñtibꝰ hūoꝛibꝰ cordis:nec putridis:nec calefactis:vt iā est dc̄l'atū.Halenꝰ ḡ volēs dc̄l'are genꝰ putride fe.assūpsit exēplū sibi magis notū:⁊ qō euidētius erat apō vnūquēq̄ȝ. ¶ Et potes ēt al'r dicē:⁊ reuertet̄ ad idē ꝙ in feb.putrida est necīuꝫ humores cordis eē putridos/pōt intelligi duobꝰ modis.Uno mō essential'r:vt qꝛ suba hūoꝝ cordis putredinē icurrat:⁊ sic nō itelligit Halenꝰ/ꝙ sꝑ qñ est fe.putrida/humores cordis sint putridi.Scdo mō pōt ītelligi hūores cordis eē putridos ꝑ admistionē:⁊ illo mō est veꝝ:qꝛ ī tali fe.necīuꝫ ē hūores cordis eē putridos.s.vl' subal'r vl' ꝑ admistionē vapoꝝ putridoꝝ.

¶ Et ex ꝧ nō valꝫ qō ꝯfirmabat̄:qꝛ dicit fe.est passio cordis:veꝝ est:⁊ distinguit̄ penes mās cordis.veꝝ est ꝧ mō:qꝛ ad ꝧ vt sit effimera opꝫ ꝙ sit calefactū eē ī spū:ad hoc vt ethica opꝫ ꝙ sit in suba cordis:⁊ sic ad ꝧ vt sit putrida req̄rit̄ ꝙ putredo ⁊ calefactū eē putridū sit ī corde:ꝧ aūt aliqñ est ꝑ hūores aliqñ ꝑ putridos vapores:erat aūt hoc in putrida feb.qm̄ ille due res tam humores q̄ȝ fumi pñt esse putridi.relinquatur ergo illa opinio tanq̄ȝ falsa. *Idē oino ē spūs ⁊ calm nāle*

¶ Cū dic̄ Halenꝰ.Reliq̄ vo cū hac:⁊ tertia dr̄ia aerea dixit Dynus ꝙ ꝑ subaꝫ aereā itellexit spm̄ q est idē oino cū calido nāli:⁊ tūc subdit sequēs opionē suā valde ab eo alibi diuulgatā/ꝙ hic spūs est 2r.vnꝰq ē iformās subaꝫ cordis:q est sic calꝫ radicale ⁊ ē spūs cōplātatꝰ vel coinatꝰ/de tali spū iudicādū:sic̄ indicamꝰ dō suba cordis:qꝛ si hꝫ calefactū eē ⁊ illi hñt ēt calefactū eē:⁊ si calefieri sil'r talis spūs:⁊ ꝧ iō qꝛ talis spūs ꝑtinet ad eēntiā cordis:nā ipse alibi ponit ꝙ oē mistū cōponit̄ ex hūido radicali ⁊ cal'o nāli q̊ꝝ qōlꝫ est vnū coꝛpꝰ ex q̄tuoꝛ el'ntis cōpositū:⁊ vnū stat alteri sic̄ foꝛa.Nā talis spūs cōplātatꝰ foꝛal'r ē aīatꝰ. ¶ Aliꝰ ē spūs q est insil'gñatꝰ ⁊ ifluxꝰ a corde ad singula mēbꝛa.de tali spū ītelligit hic Halenꝰ:cū dicit ꝙ in effimera spūs est ī calefacto eē:sꝫ mēbꝛa ⁊ humores sūt ī calefieri.Quid aūt de ꝧ sit esset reuerti ad illō dubiū vtꝝ cal'm nāle ⁊ hūidū radicale sint duo coꝛpa:quoꝝ qōlꝫ ex 4oꝛ cōponat̄ el'ntis:q̄ ambo ꝯstituāt vnū mistū:qō pñtis speculatiōis nō ē:dr̄nt aūt nō paꝝ calefieri ⁊ calefactū eē:ꝧ āt īferiꝰ explicabit̄.

¶ Sed disces potissimū id quod volumus in his exemplis:finge aquam calidam inditā lebeti frigido:deinde ab ea ipsa aqua calefieri pꝛe vicinitate ipsius lebetis coꝛpus:mūdū autē vniuersum exquisite incaluisse. *Laurē.*

¶ Quid autem dicamus/hec tibi exempla manifestissime ostendēt:cogita aquam calidam lebeti frigido iniectam:deinde ex eius vicina lebetis coꝛpus calefieri/nondum requisite esse calefactum. *Leonic.*

¶ Discernā al's disces aūt vtiq̄ȝ manifestissime qō dr̄ ī exēplis hꝰ/itellige eni calidā aq̄ȝ imissaꝫ ī lebetē fridū/deīde calefiēs ab iꝑa vicinitate lebeṫ coꝛpꝰ/calꝫ vo certissime totū nōdū effectū. *Antiq.*

¶ Declarat nūc Halenꝰ ꝑdictas dr̄ias febꝛiū sūptas ex mā ꝑ exēpla.Et p̊ ponit exēplū putride:si tu habes lebetē fridū ⁊ īmisceas intꝰ aquā calefactā ita ꝙ aq̄ sit ī calefcō eē:⁊ coꝛpꝰ lebetis sit ī calefieri:ꝧ est sil'e sic̄ in putrida:in qua humores sūt calefacti:⁊ suba cordis ī calefieri.D.cū.d. *Cō.4m.*

¶ Et rursus finge in calidū atq̄ȝ ignitū lebetē frigidā aquā inditā:deinde calefieri q̄dē:mūdū aūt icaluisse. *Laurē.*

Ex his exẽplis in scdo qdẽ pria fe.dr̃ia ẽ:quas corp⁹ ip̃m cordis apprehẽdisse docuimus. In prio aũt scda vbi cõditos in vẽtriculis humores occupasse dixim⁹.

Leonič. ¶ Excogita iterũ in calidũ atq̃ ignitũ lebetẽ aquã frigidã ifusaz:deinde ab eodẽ lebete adhuc qdẽ calefieri, nõdũ aũt esse calefactã:hoꝝ qdẽ exẽploꝝ ſm p̃mã febriũ dr̃iã ostẽdit q̃s dixim⁹ ip̃m cordis corp⁹ occupasse primũ ṽo eas q̃ in ipsius cõsistũt humoribus.

Antiq̃. ¶ Rursum igĩ intellige in calidũ ꝛ per ignituz lebetẽ aquã frigidã effusaz/deinũ calefiẽtẽ/adhuc calidaz ṽo nõdũ ipsam effectã.in his imaginib⁹ ſm secundã quidẽ/prima differentia febrium quaz diximus ipsum cordis corpus apprehendisse: ſm priorem ṽo ea est differentia febriũ que est in humoribus qui ſm illud sunt.

¶ Ostendens exẽplũ fe.ethice ꝛ est totũ cõtrariuz p̃mi:ita ꝙ aq̃ sit calefiẽs:ꝛ nõdũ calefacta a lebete hñte calefactũ esse.vñ subdit Galenus in his imaginibus.i.exemplis ſm scdam qdẽ imaginẽ manifestaĩ p̃ma dr̃ia feb.s.posita supra:ꝛ illa fuit ethica.ſm p̃orẽ ṽo.s.imaginẽ positam ea est dr̃ia.i.declaraĩ dr̃ia q̃ est in humorib⁹:qui sunt ſz illud.s. cor:quia declaratur putrida feb.D.cũ.d.

Lauré. ¶ Reliqua aũt ac tertia dr̃ia exẽplũ penit⁹ sil'e minime hz:ſz cognitiõis cã finge eneũ follẽ trahẽte ad se aerẽ ad modũ calidũ:deinde calefieri ab eo:nõdũ aũt incaluisse:ſz exẽplũ magis indicabit naturã rei si fungeres in folle cõtineri in humorẽ:atq̃ adhuc magis si foramina folli p que trahit atq̃ emittit aerez:ita angusta efficceres vt hũori qdẽ impuia:aeri ṽo puia foramia.

Leonič. ¶ Reliq̃ ṽo ac tertia dr̃ia sil'e qdez oĩno nõ hz exẽplũ. At manifestioris qdẽ doctrine gr̃a cõcipe aĩo fabrilẽ follẽ trahẽtẽ qdẽ ad seipsuz aerẽ calidũ deĩde ab eodẽ calefieri:nõdũ tñ eẽ calefactũ:ſz ꝛ rei quã mõstrare volum⁹ nãm exẽplũ ip̃m magis ostẽdet si hũorẽ in folle ꝯtẽtũ cogitaueris Adhuc ṽo magis si follis foramia p q̃ aerez trahit atq̃ efflat adeo arte fabricata vt humorẽ qdẽ nõ admittãt:aeri aũt peruia existant.

Antiq̃. ¶ Reliq̃ ṽo ꝛ tertia differẽtia oĩno qdẽ sil'e nõ habet exẽplũ:explanatiõis ṽo gr̃a/follẽ itellige mihi fabroꝝ attrahẽtẽ in seip̃m aerẽ valde calidũ/deinde calefiẽtẽ adhuc/ab ipso calefactũ ãt nõdũ:magis ãt adhuc itaq̃ hoc exẽplũ ostense rei mõstrabit nãm/si cõtentũ aliqd humidũ in folle intelliges:ꝛ magis adhuc si foramina follis p q̃ trahit ꝛ emittit aerẽ stricta ita intelligas vt humido quidẽ inuia existãt/aeri ṽo peruia.

¶ Et ponit exẽplũ tertij generis feb.s.feb.effimere:ꝛ dicit ꝙ hec dr̃ia feb.nõ hz exemplũ oĩno sil'e qd possit adduci. gratia tñ explanationis imagineris vnũ follẽ fabroruz in quo attrahaĩ aer calefactus:ꝛ follis ponaĩ in calefieri ab illo aere:nõ tñ ꝙ habeat calefactũ esse/hoc similaĩ effimere in qua spũs hz calefactũ esse:ꝛ substãtia cordis calefieri.Sed adhuc magis habebis exẽplũ ostendens rei nãm si imagineris aliqd corpus humidũ cõtentũ in illo folle:ꝛ cã huius:qꝛ tunc erant tria directe sil'ia tribus que sunt in corpore nr̃o.s.humore spiritu ꝛ mẽbro. Scdo adhuc habebis exẽpluz magis sil'e corpi nr̃o si intelligas foramina follis esse talia qꝛ ita stricta:vt sint inuia nõ potẽtia ꝑtrãsiri ab humiditate:aeri ṽo peruia:qꝛ possint attrahere ꝛ expellere aerẽ:tũc eniz directe corpori nr̃o assimilaĩ:quia pori nr̃i pñt a se expellere aerẽ ꝛ ad se attrahere:ꝛ tñ non emittũt humores in venis interius contentos.D.cũ.d.

Lauré. ¶ Qua i re potissimũ dessidẽt nãe opa ab his q̃ hoĩes ipsi efficiũt:ꝛ eniz substãtia aeris ꝑmiscet cũ sanguine in omnib⁹ arterijs ex multis foraminib⁹ pariter spirãtib⁹ ac nihilomin⁹ i ipso corde:qꝛ p eas oẽs discurrit.

Leonič. ¶ In quo sane plurimũ differũt nature opera ab his que humana arte sunt fabricata:nam tutissime mista est in oĩbus arterijs per multa foramina spirantibus aerea substãtia sanguini:ac nihilominus in corde ipso vt que ad idem confluat cum omnibus ipsis.

Antiq̃. ¶ In quo vtiq̃ maxime differũt nãe opatio/ab ipsis q̃ ab hoĩe fiunt.Remiscet.n.certissime ꝛ in arterijs oĩb⁹ p multa foramia sil' trãspirãtib⁹ aerea substãtia cũ sanguine ꝛ ſm cor nihilominus vt vtiq̃ cõfluxibilis existẽs in oĩbus his.

¶ Reddit rõnẽ dicti quare hec tertia dr̃ia nõ hz oĩno sil'e exẽplũ:nã in hoc qd est hr̃e foramina peruia aeri ꝛ nõ humiditati peruia/differt opatio nãe ab his q̃ fiũt ab hoĩe.i. ab artifice:ꝛ hoc qꝛ nã illud p̃ot facere:ars aũt nõ. Cr aũt natura h possit facere declarat:remiscet eniz certissime.

Tertio de virtutib⁹ naturalibus.c.14. ¶ Et debes scire ꝙ sicut vult Galenus 2° de ṽtutib⁹ nãlibus distinctione 2ª circa p̃ncipiuz:ꝛ in lib° de vtilitate pulsus.Arterie hñt in se duplicia foramina. Nã hñt foramia in extremitate earũ cũ qbus occurrũt cuti extrinsece:ꝛ p ꝯñs aeri extrinseco:cũ qbus ẽt occurrunt ad cõcauitates alias vt ꝯcauitatẽ stomachi ꝛ alioꝝ. ¶ Alia foramia hñt arterie q̃ nõ sunt in extremitate eaꝝ:sed sunt dispersa per subam arterie occurrẽtia foraminib⁹ existẽtib⁹ per subam vene que cũ arteria vadit associata. Per p̃ma foramia q̃ sunt in extremitate arteriaꝝ attrahiĩ aer ab extra p poros ad intra ꝛ ab intra extra expelliĩ:nõ tñ extra expelliĩ sanguis in arteria cõtẽtus:sed p foramia 2° dicta arteria euomit spũm in venã ꝛ de sanguine arteriali:ꝛ attrahit ad se de sanguine venali. Ordinauit igiĩ nã p̃ma foramina sic esse stricta ꝙ expelleret aer:ꝛ non expellerent humores. Sed per alia/qa arteria debebat sumere sanguinẽ a vena ꝛ mittere sibi spũz ordinauit nã in vena foramina sibi occurrẽtia facientia hoc:qꝛ igiĩ ars nõ p̃ot facere corpus cũ talibus foraminib⁹:iõ talis dr̃ia febriũ nõ hz oĩno sil'e exẽplũ:ideo dicit Galenus. Remiscet eniz certissime ꝛ in arterijs oĩb⁹ p multa foramia sil' transpirãtib⁹ aereã substantiã cuz sanguine.Et hic sermo p̃ot dupl'r exponi.p̃mo vt per foramia itelligat illa que sunt in extremitate arteriaꝝ vñ exit ꝛ intrat aer:ꝛ nõ humiditas:ꝛ tũc expone sil' transpirantibus aereã substãtiã cũ sanguine.i.q̃uis ille arterie sint plene sanguine:tñ emittunt ꝛ attrahũt aerẽ non emittẽdo sanguinẽ q̃uis plene sint eo:sicut si dicerez ego comedo cũ caputio.id est sil' hñdo caputiũ ego comedo.

2° expõ ¶ Aliter p̃ot itelligi ꝛ exponi vt p foramina itelligat illa que sunt in pariete arteriarũ vñ emittũt sanguinẽ ꝛ aerez simul ad venas ꝛ inde attrahũt:ꝛ tũc opz supplere ꝛ p multa foramina vt p illa q̃ sunt in extremitatib⁹ solũ transpirantibus subaz aereã nõ emittẽdo sanguinẽ. ¶ Et subdit etiã.Et ſm cor nihil minus.s.inueniunĩ foramia:vñ attrahitur aer ꝛ expelliĩ:ꝛ tñ nõ expelliĩ sanguis:nã arterie q̃ portant aerẽ veniẽtẽ ab ore ad cor obuiãt cũ foraminib⁹ cãnulis pulmonis portantib⁹ aerẽ ab ore:mõ ille arterie hñt ita stricta foramia ꝙ pñt a cãnulis attrahẽ aerẽ:ꝛ aerẽ ad cãnulas expellẽ:esto ꝙ ad cãnulas sanguinẽ nõ expellũt:qꝛ si expellerẽt sãguinẽ ad cãnulas:tũc q̃si ꝯtinue spuerem⁹ sanguinẽ. Sil'r cuz cor trahit aerez ab alijs arterijs

sunt ibi obstacula: que nõ dimittũt ipsuz attrahere sanguinẽ quẽ eis dedit. ⁊ subdit Galen⁹: vt vtiqȝ ↄfluxibilis existens. s. aer in oĩbus his. i. ſm oĩa hec mẽbꝛa dicta.

Digressio 3ª.

Ex verbis Galeni hic dicemus tria esse gña febriũ ſm tres mãs cordis ⁊ corpis distincta. ¶ Est hesitatio an sint tot vel plura: ⁊ vĩ ꝙ sint plura genera: qm̃ in corpe nostro est dare aliã mãm a trib⁹ dictis. igit̃ ⁊ aliud genus febriũ: cũ distinguant̃ ſm mãs: ⁊ añs pȝ cũ in nobis sint humiditates scḋe dicte que sunt quatuor que pñt gñare feb. ¶ Videt̃ ꝙ solũ sit vna diña feb. cum feb. sumat̃ penes mãs: ⁊ mã feb. sit soluz vna: quia omnis feb. est ꝓpria passio cordis. ¶ In hoc q̃sito est rñsio Dyni ꝙ genera feb. sunt tñ tria. ⁊ rõ est qꝛ si in corpe nr̃o est tñ triplex mã in qua attẽdit̃ calor ꝑter nãz: tũc gña feb. erũt tñ tria: sed ita est ꝙ oĩs mã nostri corpis/ vel est spiritu osa, vel humida/ vel terrestris ⁊ solida. prima est spũs. scḋa humor. ⁊ tertia mẽbꝝ. pª est ignea ⁊ aerea. scḋa aquea. tertia terrea.

Dynus. ¶ Tñ aduertit Dynus ꝙ mã feb. est duplex: q̃dã est mã eius sub rõne qua ipsa est egritudo imediate opõnes ledẽs: ⁊ sic est vna solũmõ vt cor siue mẽbꝛalis suba. ¶ Quedã võ est mã ei⁹ sub rõne qua ipsa est calor preter nãm: in qua mã feb. esse conseruat̃ ⁊ radicat̃: ⁊ illa est tñ 3ª. Notauit ẽt h̃ Dyn⁹ ꝑ solõne argumẽti scḋi vt appet.

Ad argumentũ pmo factũ dicit Dynus ꝙ de humiditatib⁹ dictis scḋis: q̃dã est pma ⁊ scḋa in qua ꝓprie põt attẽdi putredo: ⁊ illa humiditas reducit̃ ad nãz humoꝝ: vñ aliud gen⁹ feb. nõ facit q̃ humoralẽ. ¶ Quedã võ de illis humorib⁹ est tertia ⁊ q̃rta humiditas: ⁊ q̃ sunt ille humiditates apparet legẽti cap. de humorib⁹ Auic. p̃ can. fen pª. ⁊ illa alia humiditas tertia vel q̃rta dicit Dynus: ꝙ vel est eadẽ cuz suba membri vt glutẽ: vel sibi ꝓpinqua qꝛ coagulatiõi vicina vt cambiũ. ⁊ iste due recipiũt modũ caliditatis sicut recipit suba mẽbri pp aliũ modũ feb. nõ facit: q̃ faciat caliditas q̃ est accensa in substantia membri: ⁊ ideo genus feb. qḋ in ipsa accendit̃: dicitur genus febris ethice.

Contra. Dynum

Primo ostendo ↄtra Dynũ ꝙ est dare aliqḋ aliud genus feb. ꝑ argumentũ oppositũ suo: ⁊ sic est dare aliã mãm potentem facere feb. valde diuersam ab illis tribus dictis. igit̃ est dare aliud genus feb. ⁊ hoc ꝓ maiorẽ ꝓpositionẽ tuã/ declarat̃ añs: qꝛ poŝe est chilũ putrefieri ⁊ causare fe. qꝛ põt multos fumos putridos mittẽ ad cor: qui ponẽt eũ in caliditate ledente opõnes. Hec potestas nõ ẽ negãda ab hoĩe itelligẽti: ⁊ tñ chilus differt spe ab humorib⁹. Ad idẽ est dare fecẽ in itestinis q̃ spe differt ab humoribus: que multum existens pu. mittens vapores putridos ad cor potest facere feb.
¶ Item poŝe est aliqḋ mẽbꝛũ putrefieri ⁊ adeo versus cor eleuari vapores putridos: ⁊ sic facere feb. Ad idẽ poŝe est multos fumos calidos pu. esse ⁊ ab extra venire ad cor: ⁊ ponere ipsuz in caliditate febrili: qui fumi sunt etiã valde differẽtes a ꝓdictis. ¶ Demũ ostẽdo ꝙ nõ dissoluit rõnẽ. nam dicit ꝙ humiditas pma ⁊ scḋa facit pu. ⁊ humiditas tertia ⁊ quarta facit ethicam.

2ª oppo

¶ Cõtra. nulla fe. que hȝ factũ esse in alio q̃ in mẽbro est ethica ⁊ clare pȝ ex dictis: sȝ talis erit fe. que hȝ calefactuz esse in illis hu. ⁊c̃. ¶ Sed tu. d. esto ꝙ nõ sit ꝓprie ethica: tñ ad ethicã reducit̃. Cõtra. caro ipsa ⁊ suba mẽbꝛalis per putrefactionẽ põt facẽ feb. putridã: ⁊ h̃ ꝑ emissionẽ multoꝝ vapoꝝ pu. ad cor: cũ illa caro putrefit. igr̃ multo forti⁹ humiditas 3ª ⁊ 4ª poterũt ꝑ pu. cãre febrẽ putridã. Añs est clarũ hoĩ nõ rudi. pȝ ↄña: qꝛ exquo ille humiditates ꝑ hoc ꝙ appropinquãt ad nãm mẽbri faciebãt ethicã ⁊ mẽbꝛa ẽt pñt ꝑ pu. facẽ pu. mlto forti⁹ ⁊ ille ꝑ pu. pñt facẽ fe. ⁊ illa pte nõ ẽ pu. nec ethica nec effimera. igr̃ est dare aliã,

Dynus

Ad rõnẽ factã de fumis putridis veniẽtibus ab extra dixit Dynus: ꝙ nõ opꝫ ꝙ feb. dicant̃ distingui ex pte mãe extrinsece sed bñ intrinsece: nũc aũt aer ⁊ fumus est aliqd extrĩsecũ.

Contra Dynum

¶ Et in veritate h̃ qḋ dicit nõ valz. qꝛ exquo illi fumi pñt imediate ponẽ cor in caliditate fiente preter nãm ledente opõnes ⁊ nõ sunt remouibiles ſm voluntatẽ nostrã ꝓpter illud qḋ postea dicet̃/ non est dubiũ ꝙ egritudinẽ in corpe ponũt: ⁊ talis nõ põt esse nisi feb. Et cõfirmat̃: qꝛ etiã illo mõ potero dicere ꝙ cũ egritu. ⁊ ifirmitas sumat̃ ex pte mãe itrĩsece ꝙ sic lapis in vesica nõ esset morbus. Etiã absurdũ qdez esset dicere ꝙ lapis in vesica sit causa extrinseca: cuz sit facta ex humoribus qui sunt intrinseci corpori.

Dicimus ergo in hoc quesito nos al'r: vt etiã sentit Gentilis. ¶ Primo ꝙ est dare aliaz feb. ab humorali ⁊ effimera ⁊ ethica/ propter esse in corpe nr̃o alias materias a ꝓdictis potentes facere febrẽ vt declaratũ est.

Tho. Duo dentur 2 q̃ões nõ alia genera feb. pter pma tria.

¶ Scḋo dicam⁹ ꝙ medic⁹ nõ hȝ ponẽ nisi tria genera feb. s. pu. effimerã ⁊ ethicã: qm̃ medicus nõ ponebat vt patuit supra diuersa genera feb. nisi ꝓpter diuersos modos cure q̃ insurgebãt: sed ex illis materijs positis que possunt facere feb. nõ insurgit alius modus cure a ꝓdictis: nã si esset feb. ex chilo putrido eedẽ intẽtiones sunt q̃ sunt in fe. pu. vt ꝓhibere trãspirationẽ: euacuare corruptã mãm ⁊ alterare dictã malã qualitatẽ: ⁊ sic de alijs dictis materijs: esto igit̃ ꝙ ab alijs dictis materijs possit fieri febris ab illis tribus: medicus tñ alia genera feb. ponere nõ hȝ. ¶ Rõ aũt que supra adducebat̃ ꝙ gen⁹ feb. sit solũ vnũ: cũ oĩs feb. sit passio viuentis/ iaz pȝ ex his que fuerũt dicta in digressione pª huius: vbi dictũ fuit ꝙ illa ꝓpõ erat pure nãlis/ nõ medicinalis pure: qm̃ medicus diuersitatẽ fe. assignãs/ sũpsit fe. ꝑ calore i mẽbꝛo: ⁊ ꝑ eo a q̃ depẽdebat.

Instãtia

Sed tu dices instãdo hic: quia videt̃ ꝙ auctores medicie debuissent determiare de istis feb. factis ab istis alijs materijs: esto ꝙ nõ faciant diuersuz genus ab illis: qm̃ nõ minus differt: imo plus feb. de chilo putrido a feb. putrida humorali: q̃ vna fe. humoralis ab alia. ¶ Sed dato ꝙ feb. humorales nõ diuersificent genus: tñ ꝓpter diuersitatẽ specificaz auctores distinctim de eis determinauerũt. igit̃ ⁊ de istis dato ꝙ gen⁹ nõ diuersificent ꝓpter diuersitatẽ specificam/ debuerunt distinctiz determinare. ¶ Possemus de h̃ leuiter ptrãsire: ꝙ qꝛ ille feb. ab alijs materijs raro eueniũt: iõ de eis non determinauerũt: ẽt qꝛ nõ sunt feb. que paroxismal'r reuertant̃ ⁊ durẽt sicut faciunt humorales. Aliter ⁊ subtilius ꝙ auctores medicine: vbi gr̃a princeps Aboaly determinauerũt in quadã parte de morbo cõmuni toto corpori qui est fe. nõ appropriata alicui mẽbꝛo nisi cordi: talis aũt fe. que est putrida nõ appropriata alicui mẽbꝛo maxime fit ex re putrescente in cõmunibus locis corporis que sunt loca venarũ ⁊ arteriarũ: in talib⁹ aũt locis res que putrescit est humor: ⁊ ideo auctores in tractatu feb. putridaꝝ non determinauerũt nisi de feb. humoralibus: ⁊ dato ꝙ materia feb. interpolataꝝ cõiuncta sit extra venas/ nihil ad factũ modo: determinauerunt ẽt auctores in quadã alia pte de egritudine appropriata sic vni mẽbꝛo ꝙ non alio: ⁊ qꝛ alie materie ab humoribus debentibus facere putridam fe. facient hãc cũ passionib⁹ determinatoꝝ membroꝝ vt putrefactio chili in stomacho ⁊ fecis in intestinis ⁊c̃. ideo earũ determinatio nõ cadit in tractatu feb. sed in tractatu illaꝝ egritudinũ ꝑticulariũ: nõ tñ ꝙ auctores ĩ locis illis exprimerent has feb. vt feb. factã ex chilo. Sed ibi determinãtes de oĩbus corruptionib⁹ illi⁹ mãei dederũt illã intelligi. Possent ista dicta multipliciter calũniari: ⁊ etiam defendi si perpendis. Ad presens aũt dimittatur.

Lauré. ¶ Hic ergo calor quem diximus appellari febrē alias ex alio de ꝑdictis incipit: occupat aūt ac simul dispo- nit cū ꝑte affecta reliqua duo genera.

Leonič. ¶ Incipit hic igit̄ preter naturā calor quē febrē noia- mus alias ex alĳs eoꝝ que nuper dixim⁹: spargit̄ aūt atqȝ vna cū patiente afficit duo reliqua genera.

Antiq̄. ¶ Igit̄ icipit qdē hic ꝑter nām̄ calor quē ⁊ febrē noiauim⁹ aliqñ ab aliquo ꝑdictoꝝ: nō ꝑmanet vero in primo genere lesio: sȝ suꝑ possidet ⁊ coal- terat cū patiente ⁊ reliqua duo genera.

Cō. 5m. ¶ Cū declarauit ꝑdicta genera feb. sumptarū ex materĳs per exēpla: infert ex dictis correlaria. Et ꝑmū est ꝙ hic ca- lor ꝑter nām̄ quē noiamus feb. aliquo mō ꝑmo incipit ab aliquo ꝑdictoꝝ: ⁊ intelligit ꝙ aliqñ hȝ ꝑmo factum esse in vna ꝑdictarū māeꝝ ⁊ in alĳs in fieri. ¶ Deinde dicit. nō permanet ⁊c. ⁊ intelligit per lesionē calefactū esse illud qđ ꝑmo est in vna māeꝝ aliqñ: ⁊ vult ꝙ illud calefactuȝ esse nō ꝑmanet scilȝ tm̄ aliqñ in ꝑmo genere: ⁊ intendit ꝑmaȝ mām̄ quā assumpsit: sed possidet ⁊ coalterat. s. in facto eē reliqua duo genera. i. alias duas mās cū patiente. s. ꝑmo. i. cū ꝑma mā quā in facto esse assumpsit: ⁊ hoc maxīe fit: cū alteratio ab vna mā in aliam ꝑdurat. Et aūt intelligat co- alterationē ab vna ad aliaȝ in facto esse / pȝ: qm̄ supra dixit cū posuit distinctionē febriū: ꝙ semꝑ cū vna materia erat in calefacto esse. alie aūt erant in calefieri: ⁊ isinuauit Gal. per correlariū illud transitum vnius generis feb. ad aliud genus: ſm ꝙ vna mā hñs calefactū esse calefaciens aliaȝ pōt illaȝ ponere in calefacto esse. ⁊ cā correlarĳ: qm̄ q̄libet alteratio existens in aliquo subiecto in fieri / cuȝ perdurat perducit illud ad terminū alterationis qđ est esse factum. ¶ Sequit̄ aūt correlariū illud ex dictis supra: qm̄ supra dixerat Galenus ꝙ gñā feb. sumebant̄: qm̄ caliditas que est feb. in vna materieꝝ habebat esse factū: in alĳs aūt in fieri: ⁊ hoc illo caᵒ tex. cō. tertĳ. s. que sūt tripl'r. Et nō specifi- cauit Gal. in hoc correlario. vtruȝ he febres essent cōplica- biles nec ne: nō enim specificauit an cū calefactū esse trā- sit de vna mā in aliā / remaneat in pᵃ aut cesset. ¶ Et intel- ligas hunc transitū calefacti esse de vna mā ad aliā effe- ctiue. ¶ Et posset dici ꝙ hec lr̄a videt̄ velle ꝙ he feb. nō sint cōplicabiles: ⁊ hoc cū dicit nō ꝑmanet vero lesio in ꝑmo genere. Et hoc nō supplēdo ibi ly tantū. D. cū. d.

Lauré. ¶ Facillime ergo calor ex humorib⁹ ad spūȝ trāsmeat.

Leonič. ¶ Facillima igit̄ ab humoribus ad spiritum calidita- tis transumptio.

Antiq̄. ¶ Igit̄ facilis quidem est his que ab humidis in spiritum transitus caloris.

¶ Infert Galenus aliud correlariū sequēs ex priori / osten- dens ꝙ ex quo pōt fieri trāsitus calefacti esse de vna mā ad aliaȝ / qs est facilior transitus / dicens ꝙ facilis est tran- situs caloris in his que ab humidis id est humoribus in spūm. ⁊ vult ꝙ facil'r humores existentes in calefacto esse ponūt spiritus in calefacto esse. ¶ Et ex hoc vī statiȝ velle / ꝙ effimera feb. possit cōponi cū putrida: naȝ nō pōt intel- ligere hanc facilitatē transitus caloris ab humoribus ad spūm q̄tum ad calefieri: nā eadē facilitate q̄tuȝ ad fieri transit calor in fe. effimera de spū ad humores: sicut in pu- trida de humoribus ad spūȝ: qr quāto cito aliqua feb. est in corpore / oēs materie sunt in caliditate ꝑter nām: esto ꝙ vna in facto alia in fieri: esto etiā ꝙ in eodē tēpore calefie- ri in vna fiat sub maiori gradu q̄ȝ in alia: ⁊ ideo caliditas citius perducit̄ ad calefactū esse in vna mā q̄ȝ in alia. ⁊ hoc vult Galenus. si igit̄ facil'r transit calefactū esse ab humo- ribus ad calefactū esse spūs: cum calefactū esse humorum nō cesset: tunc erit cōpositio feb. effimere cū putrida: imo vī velle ꝙ vtpl'm cōponat̄ ꝑꝑ facilitatē trāsitus. D. cū. d.

¶ Minus vero ꝓmpte humores cum spiritu igniunt̄. Lauré.

¶ Nō eque aūt ꝓmpte vna cū spū accēdunt̄ hūores. Leonič.

¶ Minus aūt ꝓmpte spiritu igniunt̄ humida. Antiq̄.

¶ Declarat aliū transitū caloꝝ nō ita facileȝ: ⁊ dicit ꝙ mi- nus ꝓmpte humida. i. humores igniunt̄ spiritu. i. a spiritu: ⁊ dȝ exponi ſȝ expositionē iam datā / ꝙ minus ꝓmpte po- nuntur in calefacto esse. Deinde ostendit transituȝ adhuc magis difficilem ⁊ dicit.

¶ Atqȝ ēt solidū corpus ꝓmptius tribuit calorem hu- morib⁹ aereeq̄ȝ substātie q̄ȝ ipm̄ ab illis accipiat. Lauré.

¶ Corpus etiā solidū humoribus atqȝ aeree substātie facilius calorem ipartit̄ q̄ȝ ipsuȝ ab eisdē suscipiat. Leonič.

¶ Et nimirū ⁊ solidū corpus humidis ⁊ aereis ꝓmptius tradit calorē q̄ȝ ipm̄ ab illis accipit. Antiq̄.

¶ Corpus. i. membrū ipsuȝ ꝓmptius tardat caloreȝ. s. in se suscipere ⁊ hoc in facto esse: ⁊ dico ꝙ tardat̄ promptius. s. qr magis tardat: ⁊ humidis. s. humoribus ⁊ aereis. i. spiri- tib⁹: quē calorē ab istis duob⁹ suscipit. ¶ Et in hoc ſȝ expō- nē ꝑfatā isinuat Gal. ꝙ ethica pōt cū illis ꝯponi. D. cū. d.

¶ Omnis eniȝ substantia tenuis facilius q̄ȝ crassa alte- rat̄: tenuissimus aūt aer: crassissima aūt corpora soli- da sunt: humores medio genere ambigunt. Lauré.

¶ Omnis siquidē substātia tenuis ꝓmptius alteratur q̄ȝ crassa: est aūt tenuissima qdeȝ aeris: crassissima vero corporuȝ solidorū: media humorū est substantia. Leonič.

¶ Nā ois qdē leptomeris substātia facili⁹ alte- rat̄ pachimera: est aūt leptomerissima qdē par- tibus que aeris: pachimerissima que solidoruȝ corporuȝ substātia: in medio vero amborum est humidorum substantia. Antiq̄.

¶ Et reddit cām̄ dictoꝝ quare sit facilis transitus ad spiri- tum ⁊c. Et dicit. Naȝ ois substantia leptomeris. i. subtilis: facilius alterat̄ pachimera. i. grossa: ⁊ ita per ꝯñs facilius peruenit ad alteratū esse: sed subtilissima est suba in parti- bus que aeris. i. spūs: ⁊ grossissima est illa q̄ solidoꝝ. i. mē- broꝝ. Sed suba humoꝝ est in medio illoꝝ duoꝝ: qr non ita grossa vt mēbrū: nec ita subtilis vt suba spūs. Ex hoc vī velle Galenus ꝙ ethica nō possit fieri incipiēdo: cū semꝑ facilius ⁊ magis alteretur ⁊ ponat̄ in alterato esse spūs: ⁊ tunc est effimera q̄ȝ mēbrū. Et dicūt expositores ꝙ dictuȝ Galeni ꝙ ois substātia subtilis ⁊c. hȝ veritatē quantuȝ ex natura generali haꝝ substātiaꝝ ceteris alĳs parib⁹: sȝ ex aliqua accidentali cā pōt aliter esse. nā per aliquā disposi- tionē accidētalē poſe est ꝙ corpus solidū sit magis aptuȝ inflāmationi: vñ ꝑus inflāmabitur q̄ȝ corpus aereuȝ: sicut apparet in exteriorib⁹. ⁊ ſȝ hunc modū pōt fieri ꝙ ethica fiat incipiendo esto ꝙ rarū sit. vñ Aui. pᵃ 4ᵗ. trac. 2ᵒ ca. de ethica: dicit ꝙ longinquū est ꝙ ethica fiat incipiendo q̄si sint mēbra radicalia inflāmata ⁊ non inflāmatur humor nec spūs ante illud: imo opȝ vt calefiant illa in ꝑmis: dein- de ſm ꝓcessionem dieruȝ calefiant illa: nisi accidat causa fortis valde: ⁊ hec meli⁹ caᵒ ꝺ ethica iferi⁹ appebūt. d. cū. d.

¶ Nec quicq̄ȝ refert presenti loco spūȝ vel aerē appel- lare: nā de his alibi fusius iam diffinitum est. Lauré.

¶ Nihil aūt in presenti opere differt siue spūm: siue ae- rē dicamus: nā de hisce oib⁹ diligētissime diffiniuim⁹. Leonič.

¶ Nihil aūt dr̄t i p̄nti demū doctrina: spūȝ dicē vel aerē: determīatū est de his diligētius alibi. Antiq̄.

.¶ Et est notũ per se. Posset aũt quis forte exponere totaz hãc litterã: ꝙ Gal. velit ꝙ ad maius calefieri citius venit spũs ab humoribus ꝗ̃ ecõuerso: ⁊ perpendis propter qd dicitur hoc. ¶ Deinde cum dicit.

Lauré. ¶ Nunc võ sufficiet illud tm̃mõ scire qđ puto Hippo. iudicãs dixit: cõtinẽtia: cõtẽta: ac impetũ faciẽtia: cõtinẽtia qdẽ appellãs ipsas corpis ptes solidiores: ↄtẽta humores: impetũ võ facientia spiritus.

Leonic. ¶ Nũc aũt hoc tm̃modo sufficiat itelligere: qđ ⁊ Hippocrates (vt arbitror) oñdit his vbis: cõtinẽtia: contenta: ⁊ ipetentia. cõtinẽtia quidẽ solida appellãs: cõtenta võ humores: impetẽtia autem spiritus.

Antiq. ¶ Nunc autez sufficit hic tm̃ cognoscere: qđ vt extimo ⁊ Hippo. ostẽdẽs dixit: que ↄtinẽt ⁊ q̃ ↄtinent̃ ⁊ que impetu ifluunt educunt̃ ⁊ imittunt̃: que ↄtinẽt qdã ipsas corpis solidas particulas: que võ cõtinent̃ humida: que võ impetu influunt spiritus appellans.

¶ Decl'at qđdã qđ supposuerat aucte Hippo. qm̃ dic̃ tres esse mẽbra in corpe nr̃o in qbus attẽdit̃ feb. ⁊ pȝ dictũ Hip. ¶ Dicit aũt ⁊ que ipetu fluunt ⁊ educunt̃ loquẽs de spũ: qa dr̃ia est iter spũz ⁊ humorẽ: qa si res que facit humorẽ mittit̃ in corpe: illi humores facti nõ educunt̃ extra: sȝ in membrũ ↄuertunt̃: sed spũs cũ suã opationez perfecerint non cõuertunt̃ in membruȝ: sed extra educunt̃ ⁊ sunt res fluentes: ⁊ per venas ⁊ arterias volitãtes. ¶ Deide cũ. d.

Lauré. ¶ Febrilis ergo dispõ alias ex alio de predictis icipit sed in pmo gñe affecti corpis minime pmanet: sȝ occupat reliqua duo: ac nisi pus soluat̃ pcessu tpis illa sil'r afficit. Atqȝ hec summa sermonis est.

Leonic. ¶ Nam dispositio febrilis alias ex aliis eoꝝ que ante diximus sumit initium. At ignem pmo iam leso nõ sistit: sed duo reliqua genera inuadit: nisi antea soluatur progressu temporis illa quoqȝ sil'r afficit. Hec qdem sunt totius sermonis capita.

Antiq. ¶ Nã icipit qdẽ ab aliquo pdictoꝝ aliqñ triũ febrilis dispositio: nõ pmanet aũt in pmo gñe ei⁹ qđ lesuȝ est: sed inuadit reliqua duo: ⁊ nisi anticipauerit solui: disponit sil'r ⁊ illa duo tẽpore pcedẽte. Capl'a qdẽ huius sermonis sũt hec.

¶ Hic recapitulat correlariũ primum de duobus dictis: ⁊ patet hoc ex illo: ⁊ ideo illud legas: ⁊ vltimo cõcludit. capitula huius sermonis hec sunt.

Digres/ No. 4. Dignum aũt est hic q̃rere ex pbatione Gal. possibilitatẽ cõplicationis haꝝ feb. Et ad pñs q̃ret̃ de effimera ⁊ pu. In penultio aũt capl'o isti⁹ libri p' q̃ret̃ de ethica cũ ibi specificatũ facit smonẽ Gal. Et appet hic ex vltio vbo Gal. cõplicationẽ eẽ poleȝ: cũ dic̃. ⁊ nisi anticipauerit solui disponit. Sil'r ⁊ illa tpe. ⁊ hec dispõ itelligit̃ quãtũ ad calefactũ eẽ vt hñ decl'atũ fuit i correlario Gal. ⁊ ideo per illud ibi. Et hoc apparet confirmatum.

¶ Et oppositũ videt̃ Gal. infra illo capl'o. Feb. aũt que ex putredie humoꝝ: cũ dicit. Calefiũt enĩ amplius in effimemeris feb. supfluitates: deide pncipiũ putrefactionis hinc assumẽtes: accẽdũt alterã spẽm feb. sil'ez: pore iã qescẽte.

Opio Dyni. ¶ In hoc q̃sito expositores iã diuersi diuersimode sũt locuti. Jam enĩ ipositũ est Dyno sm ꝙ iuenio eũ dixisse ꝙ pu. cõponi cũ effimera est mltipl'r. Primo ꝙ effimera icipiẽte putrida supueniat remanẽte effimera cũ ea: ⁊ hunc modũ cõplicationis negat: qa ad euẽtũ putride necio cessat effimera: qđ ipse decl'at: nã effimera fundat̃ in spiritu q est substãtie subtilis: ⁊ iõ caliditas illa est facil'r remouibilis ⁊ resolubilis: sȝ humor est dẽse sube. vñ durat anteqȝ putrefiat p vnã diẽ vel plus in cal'itate eũ debẽte putrescere. igit̃ tps iflãmatiõis humoꝝ a spiritib⁹ mai⁹ erit vel equale tpi resol'onis spũuȝ facientiũ effimerã cũ effimera durat p vnã diẽ: igr̃ cũ putrida gignita erit: effimera iã cessauit. Tñ hic aduertit ꝙ cũ di ꝙ putrida nõ põt ↄiungi cũ effimera añte effimera: h̃ dȝ intelligi sic: ꝙ effimera sit cã illi⁹ putride: ⁊ forte itelligit Dynus sic ꝙ effimera sit cã illi⁹ cõpletiua ⁊ dispositiua: esto ꝙ videat̃ ẽt valde velle ꝙ nõ possit eẽ cã cõpletiua/ dato ꝙ ab alio hũores eẽnt dispositi vt pp oppil'onẽ vel pp aliud: ⁊ h̃ qa esto ꝙ hũores eẽnt dispositi: tñ ad h̃ vt faciãt fe. putridã opȝ ꝙ ponant̃ in calefacto eẽ ad qđ nõ pñt attingẽ spũs calefacti in pn⁹ effi. nisi circa finẽ augmẽti vel circa statũ effimẽ: ⁊ tũc anteqȝ ponat illos humores in calefacto eẽ iã spũs i suo calore sũt i desinere. vñ adueniẽte putrida iaȝ cessat effimera. ¶ Dicit tñ Dyn⁹ nõ eẽ incõueniẽs hũores ab alia cã suscipe iflãmationẽ esto ꝙ pincepit effi.ª: vt si effimera eẽt in corde p irã vel p causaȝ aliã: ⁊ eẽt apa in mẽbris itrisecis pol'e eẽt ab apate fumi caliginosi vel capinosi eleuari ⁊ putridã gñare nõdũ desinẽte effimera: tñ hui⁹ iflãmationis humorũ nõ erit cã cal'itas pter nãm q̃ erat i spũ/ nec adueniẽte illa putrida desinet effimera: qa si pro pol'i poneremus ꝙ putrida cessaret ante tps resol'onis spũuȝ in qb⁹ erat effimera iueniremus putridã cessare effimera remanente. ¶ Ulterius dicit ꝙ ⁊ alio mõ itell'r ꝙ effimera cõiungat̃ cũ putrida: sic ꝙ putrida p icipiat ⁊ ipsa remanẽte gñet̃ effimera. ¶ Et h̃ põt 2ʳ itelligi. p⁹ ꝙ putride q̃ añcedit ↄiungat̃ effimera: ⁊ sic ꝙ putrida sit cã illi⁹ effimere: ⁊ h̃ negat: ⁊ cãm dat: qȝ hũores calefacti nõ pñt ponere spũs in calefacto eẽ: ⁊ hoc iõ qa calefactũ eẽ qđ est in hũore a toto gñe valde maius est ꝗ̃ calefactũ eẽ qđ est in spũ. vñ spiritui repugnat a toto gñe suscipe calefactũ eẽ sil'e ei qđ est in hũore. Nec ẽt dicit ipse: põt suscipere minorẽ cal'itatẽ in facto eẽ ea q̃ est in hũore: qȝ agẽtia nãe agũt sm vltimũ sue po⁹: ⁊ iõ humor calefact⁹ agẽs in spũ semp aget ad itroductionez sue vltime cal'itatis quã hȝ. Et iõ spũs ab eo nullaȝ adeo paruã cal'itatẽ põt recipe ꝙ in illa sistat in actu ⁊ i calefacto eẽ: sȝ semp erit impmutari ad vlteriorẽ gradũ sue cal'itatis q est in hũore putrido: ⁊ qa illã nõ est natus suscipe in facto eẽ: cũ ei repugnet ex pte sue sube: accidit spiritui prius ab hac cal'itate ↄsumi ꝗ̃ possit illã hre in actu vel aliquẽ gradũ ifra illaȝ: eo ꝙ in nulla põt manere in actu pñte humore putrido: ⁊ subdit ꝙ eadẽ rõne posset pbare ethicã nõ posse sibi associare putridaȝ: ita ꝙ ethica eẽt cã ei⁹. ¶ Et alio mõ põt itelligi ꝙ effimera ↄiungat̃ putride: ⁊ hoc dico añte putrida sic ꝙ effimera nõ fiat a putrida: sȝ fiat a quadã alia cã: ⁊ hãc cõplicationẽ cõcedit ⁊ dat cãm: qȝ stante putrida spũs pñt poni in calefacto eẽ a quadã alia cã: naȝ si de quo minus videt̃ inesse ⁊ inest: ⁊ id de quo magis: sed minus videt̃ inesse ꝙ corpori exñte sano spũs possint pmutari ad calefactũ eẽ ⁊ tñ pñt: ergo multo fortius h̃ poterit corpore iam exñte egro feb. putrida cum in corpore sano sit plus remoti a calefacto eẽ preter naturam: hec sunt que inuenimus Dyno iposita cõmuniter sm oẽs. ¶ Et certe molestãda sunt hec dicta: ⁊ h̃ presupposito vno ad remotionẽ equocationis ꝙ tũc scilicȝ sit feb. effimera cũ spiritus sunt in calefacto eẽ a causa non depẽdente in cõseruari: hoc presupposito. Dico pmo ꝙ dictum primũ certe qđ dicit est dictũ ad placitũ: esto ꝙ ↄ̃triũ demõstrari nõ pssit: tñ est magis psuasibile. ¶ Cũ eniȝ dicit ꝙ spiritus calefacti non pñt ponere humores in calefacto esse nisi per spatiũ vnius diei vel plus in quo resoluunt̃ certe h̃ statiȝ negabit̃. Primo eniȝ appet ꝙ humores exi/ **Contra Dynum.**

ſtentes ſūme diſpoſiti ad putredinē ex modiciſſimo calore aliq̄n:imo minori ꝗ̄ ſit calor effimere:poterūt poni ſub aliqua putredine. Iterū etiā cū calor effimere duret 24^or^ horis:in minori tp̄e poterūt diſponē humores ⁊ ipſos putrefacere ⁊ ponere in calefacto eſſe:⁊ hoc dico eſto ꝙ humores nō eſſent ad id diſpoſiti ab aliqua accidētali cā:vt ab hoīe choleririciſſimo ꝑ nām in quo humores ſūt apti ex qualibet ꝑua cā inflāmari ⁊ poni in caliditate febrili:hec videnť ꝓbabilia. Et ſi dicis ꝙ nō poſſit eē:opʒ nos tūc ſtare experiētie ſm quā de hoc certificari eēt impoſſe. Dictū igiť primū eſt dictū ad placitū. In ſcd̄o dicto dicit veruʒ. ¶ Cū aūt dicit ꝙ putri. icipiēte/ipſa nō pōt eſſe cā effimere/nō bn̄ dicit:⁊ ꝓbatio ſua digna reꝓhēſione eſt. ¶ Primo eni hoc dictū opʒ ꝙ ꝯdicat:⁊ nō ſtet ſil' cū dicto ſequēti. dicit eni ꝙ ex hoc ꝙ calefactū eſſe humoꝝ eſt a toto genere maius illo ſpiritu:ideo ſpūs ſemꝑ ſunt in alterari ab humoribꝰ:⁊ ideo nullā paruā caliditateʒ pn̄t ſuſcipere in qua ſiſtant:modo manifeſtū eſt ꝙ exn̄te pu. ſi ponať effimera a quadā alia cā:vt dicit ſequēs dictū/ꝙ etiā humores poſt calefactū eſſe ſpūs qd̄ fecit illa alia cauſa:calefaciunt ſpūs:cū ſint eis approximati ⁊ ſtēt per tp̄s in corꝑe:⁊ ſint plus calidi ꝗ̄ ſpūs. Cū igiť ſpūs ꝯtinue ſint tūc in calefieri ab humoribꝰ ⁊ impꝑmutari ad vlteriorē gradū:tūc nō erit ibi effimera. Et tūc nō valeret dicere ꝙ illd̄ fieret a duobꝰ agētibꝰ:ſed ſi putri. debebat eſſe cauſa effimere:illud fuiſſet ab vno agente. Cōtra quātūcūqʒ agentia ſunt diuerſa:tn̄ caliditates que ponunť in ſpiritu faciunt vnuʒ numero:qa due caliditates ſolo numero differētes nō pn̄t eſſe in eodē ſubto 5° meta^ce^. ¶ Sed tu inſtabis:⁊ in h̄ fortificať arg^m^ eſto ꝙ humores calefaciāt ſpūs q̄n habuerūt calefactū eſſe a quadā alia cā:tn̄ ibi eſt effimera:qa illud calefactū eſſe nō depēdet ab humoribꝰ:ita ꝙ ſi ꝑ poſ'i humores nihil facerēt in ſpūʒ:adhuc remanēt calefactū eſſe. ¶ Cōtra iſtā rōnē ibi ita etiā eſt. nā humores eſto ꝙ cōtinue agāt in ſpiritū:tn̄ pn̄t ducere eū ad calefactū eē aliqd̄ qd̄ ampliꝰ ab humoribꝰ nō depēderet:ita ꝙ ſi humores ꝑ poſſibili a ſuo calore remouerenť:adhuc remanerēt ſpūs calefacti ⁊ effimera:qd̄ ꝓbať. nā nō oſtendiť effimera facta in ſpiritu:qa amplius in calore ſpūs intēdi nō pn̄t:imo diciť effimera per hoc facta in ſpū:qa ampliꝰ ab agēte in cōſeruari nō depēdet:qd̄ pʒ de ethica. Ethicus eni ꝯtinue poſſet ad vlteriores gradus intendi:⁊ tn̄ eſſet ethicus:igiť pn̄t humores ponē calefactū eſſe in ſpiritu:⁊ cōtinue poſt illud itendere eos in caliditate:⁊ tn̄ ibi eſt effimera:vnde vnuʒ calefactū eſſe pōt eſſe intenſius reliquo:⁊ tn̄ nulluʒ a cauſa depēdebit. ¶ Cū igiť dic ꝙ etiā opʒ ꝙ nāle agēs agat ſm vltimū ſue potētie:ſi itelligať ꝙ ſemꝑ agat iquātū illud in ſe hʒ:certe illud eſt falſuʒ:imo iſtud pōt eē valde diuerſuʒ ſm diuerſitatē patientiū:ſm ꝙ vnū pōt plus recipe ⁊ aliud minꝰ. Dictū ergo iſtud ſil'r fuit abſurdum. ¶ Vltimū aūt dictū ſuū eſt verū:⁊ ex ꝓbatiōe quā fec. probať ꝙ putri. poſſit eſſe cā effimere:qa ſi aliqua cā exterior valde minoris caliditatis ꝗ̄ ſit caliditas putri. pōt ponere in hoīe ſano in quo ſpūs ſūt diſpoſiti in calefacto eē:multo fortius putrida exiſtēs in hoīe in quo iā ſpūs ſunt in caliditate ꝑter nām:pōt illos ponere in calefacto eſſe:⁊ dato ꝙ ꝯtinue ꝑter illud calefactū eē ſpūs alterenť ad vlteriorē gradū qui ducet ad aliqd̄ aliud maius calefactum eē ſi ſpūs ꝑmaneret idē. Sicut ſi ſol feciſſet in me effimerā:ſpū iam exn̄te in calefacto eē:⁊ ꝯtinue poſtea ſtareʒ ad ſolē ponereť ꝯtinue ſpūs poſt illd̄ calefactū eē in alterari a ſole ad vlteriorē gradū:⁊ tn̄ ex hoc nō remouereť ꝙ nō haberē effimerā. ¶ Alius modus dicēdi in hoc q̄ſito eſt ⁊ Thadei in ioannitio in ſermone de febribus:⁊ dicit ꝙ nunꝗ̄ feb. effimera pōt ſuꝑuenire alijs:⁊ aliq̄ recitāt euʒ

Thadeus

velle:ꝙ ēt alijs ei ſuꝑueniētibꝰ ipſa ceſſat:qd̄ ſic ꝑſuadet. Caliditas nō pōt iduci in ſubiecto dēſiore niſi ꝑtrāſeat ꝑ ſubm rarius:qa oīs liptomeris ſuba faciliꝰ alterať pachimeria:vt Galenꝰ ſupra:igiť q̄n erit feb. putrida vel ethica iā trāſiuit caliditas ꝑ ſpūs:q̄re effimera iā trāſiuit:igiť cū illis cōiungi pōt. ¶ Sed ꝯ tā rudia vba dicta q̄lis eſt hec ꝓbatio nō intendamus. ¶ Aliud dictū qd̄ in hoc queſito iuenimꝰ eſt dictū qd̄ iuenimꝰ ſcriptū de ꝓꝑa manu Dyni: ꝙ effimera nullo mō patiť cōpōnē cū aliqua nec cuʒ pu. nec cū ethica:qd̄ ipſe ſic deducit. Primo a ſigno cū auctores cōpoſitioneʒ feb. noīantes non fecerunt mētionem:⁊ tamē dixerunt de cōpoſitione putrida inter ſe ⁊ putri. cū ethica. Ratione etiaʒ ſic ꝓbatur:qa illud genus non pōt cōponi cuʒ alijs feb. cuius modus cal'itatis in ꝑmo ſubto nō ſaluať ad pn̄tiā caloris in ſubto alioꝝ generū feb. ⁊ pʒ hec ꝓpō:qa nō dicimꝰ gn̄a feb. adinuicē poſſe cōponi:niſi qa ꝑma ſubiecta in gn̄ibꝰ feb. pn̄t eſſe in calefacto eē ſub calore febrili ⁊ extraneo:tali mō ꝙ in vno modo nō depēdeat caliditas ex miſſione caloris que fiat ab altero. Nūc aūt ſic eſt de feb. effimera cū pu. qd̄ decl'at:qa in effimera ꝑmū ſubm caloris extranei eſt ſpūs:ſʒ ſpūs eſt corꝑus vaporoſuʒ ⁊ aereū qd̄ facil'r tranſmutať ⁊ permutať de vna diſpōne i aliā. Si igiť exn̄te cal'itate in hac ſuba:accēdať caliditas in facto eē in humore:aut mēbris:qa ſpūs facillime alteranť:ſtatiʒ in ſpiritu infit cal'itas ſm modū ſil'eʒ qui ꝓfluit ab humore vel mēbro:quapropter nō ꝑmanet in ipſo amplius modus caliditatis q̄ effimere cōuenit. vn̄ nō ꝑmanet fe. effimera:ſʒ trāſcēdit aut in ethicā aut i pu. ¶ Et ꝯfirmat. qa cū ſpūs cōpareť mēbro ſic̄ ꝓpriū cal'm eiꝰ/alterato mēbro in caliditate alterať ſm ſil'em moduʒ ſpūs:ꝓpť qd̄ ſi in mēbro ſit aliq̄s calor putridus aut ethicus:iam vtiqʒ ſil'em modū caloris hēbit ⁊ ſpūs:ꝓpter qd̄ in ipſo nō amplius erit modus caliditatis qui ꝯuenit effimere. Et ꝯfirmat hoc ex poſteriori:qa in hn̄te effimeraʒ:ſtatim ſuꝑueniēte putrida vel ethica ceſſat oē accn̄s ⁊ oē ſignū effimere:vn̄ nullū alioꝝ apparet:q̄re ⁊c̄. ¶ Si hec dicta velint ꝙ cū calefacto eſſe humoꝝ/nō poſſit cōpati calefactū eē ſpūuʒ:ea nō approbamꝰ:⁊ ideo ꝓbatio ſua in hoc nulla eſt:nā cōceſſa maiori cū dicit in ꝓpōne minori ꝙ ſpūs eſt corpus vaporoſuʒ facil'r alterabile:⁊ ideo ſtatī in ſpū ſit caliditas ſm modū ſil'eʒ q̄ ꝓfluit ab humore. vn̄ nō ꝑmaneret in eo ampliꝰ modus cal'itatis q̄ cōuenit effimere:eſt dictū nihil ꝯcludēs. Nā bn̄ verū eſt ꝙ i toto corpore ad tactū nō ſentiť tūc caliditas mitis que eſt cal'itas effimere q̄n nō eſt cōplicata cū alia:ſʒ ex cōplicatione cū pu. nō plus habeť:niſi ꝙ ſpūs plus calefit:ꝗ̄ ſi illa pu. nō eēt. Sed h̄ nō obſtāte:dūmō ſpūs ſit in calefacto eē facit effimerā. ¶ Et ſcd̄ʒ motiuū nō valet:dato eni ꝙ ſpūs cōpareť mēbro ſic̄ ꝓpriū eiꝰ calidū:tn̄ oē calefactuʒ eē ſpūs facit effimerā:⁊ hoc qa vt ſuꝑ dicebať nō erat diuerſitas haꝝ feb. niſi penes mās in q̄bꝰ erat in facto eē calidū ꝑter nāʒ:eſto etiā ꝙ mēbrū ponať in alterari a putrido humore:⁊ ſpūs ab illo calefiat:tn̄ ꝗ̄ cito ſpūs tātū caloris ab humore receperit:ꝙ ampliꝰ ab humore nō depēdeat:ita ꝙ ſi humor remoueť adhuc illud remaneret/ſtatī eſt effimera. ¶ Et tertiū motiuū nō vʒ:qa eſto ꝙ aduenēte pu. nō apparēt ſigna effimere:tn̄ nō ſequiť:igiť ibi nō eſt effimera:nā ſigna effimere ꝯfunduntť a pu. tn̄ h̄ nō obſtante ibi eſt calefieri mēbri a ſpū calefacto:vn̄ medicus poſt aduētū pu. nō ampliꝰ curat de effimera:qa niſi ꝯſeruareť a pu. remouereť vtpl'm ꝑmo ꝗ̄ putrida. Et ꝑꝑ hāc cām auctores de hac cōplicatōe mētionē nō fecerūt. Dictū aūt Gal. in illo capl'o infra de effimera cū dicit. Accēdit alterā ſpeciem febris priore iam quieſcēte:debet itelligi nō ꝙ in rei neceſſitate vel veritate effimera ſemper ceſſet: ſed ceſſat

Aliud dictū cū Dyni

quantū

q̃tũ ad apparẽtiã:qꝛ.ſ.nõ apparẽt ibi ſigna q̃ p̃mo apparebãt:ꝛ hoc ideo qꝛ a ſignis putride offunduntur ꝛ offuſcãtur ſicut minus a maioꝛi.

Dyni opio. **Dicamus** igiť ſicut ꝛ multi alij dicunt/ꝙ effimera põt oĩb⁹ modis ſupꝛadictis cõplicari cũ pu.ꝛ hoc ſuppoſito ꝙ q̃ñcũqꝫ eſt calefieri in mẽbꝛis a ſpũ exiſtẽte in calefacto eſſe tunc ſit effimera:ita.ſ.ꝙ pñt poni in calefacto eſſe tã ſpũs q̃ꝫ humoꝛ a cauſa vna. Et ꝙ ſpũs calefact⁹ põt ponere humoꝛẽ in calefacto eẽ/ipſo remanẽte in ſuo eſſe calefacto:que pñt ex ſupioꝛib⁹ patefieri. Et ꝙ ſpũs põt poni in calefacto eſſe ab humoꝛe calefacto remanente vtroqꝫ in calefacto eſſe:ꝛ hoc põt patere:qꝛ non minus põt poni ſpũs in venis in calefacto eſſe ab humoꝛe ibi calefacto:vtroqꝫ remanẽte:q̃ꝫ poſſit poni ab humoꝛe exñte putrido in aliqua ꝑte coꝛꝑis. Sed illo mõ põt poni vtroqꝫ calefacto eẽ ſiľ remanẽte:vt cũ ſit effimera ab hu.pu.collecto in bubone:q̃re ꝛc. Sic igiť oĩb⁹ modis calefactũ eſſe ſpũs põt ſiľ cõplicari cum calefacto eſſe humoꝝ.

Si aũt Dyn⁹ vellet ꝙ hñ cuꝫ calefacto eẽ humoꝝ põt cõplicari calefactũ eſſe ſpũs:tñ ſtatiꝫ ibi eſt pu.qꝛ ampli⁹ ſpũs ꝑꝑ cõplicationẽ ſecũ nõ põt oſtẽdere caliditatẽ mitẽ ꝛ ſuauẽ:iõ caloꝛ q a ſpũ calefacto poniť in mẽbꝛo/non eſt effimera ſꝫ pu. Iſtud eẽt dcm̃ ad placitũ ꝛ nõ eſſet diſcoꝛdia a dictis imediate:niſi in vocibus:de qb⁹ nõ curamus.

Dubiuz Sꝫ hic excito itellectũ dãdo caſuꝫ aliquẽ apparẽtem poſ̃eꝫ:in quo nẽcio ꝯcludiť effimerã cõplicari cũ alijs/poſito ꝙ aliqs hẽat ethicã ꝛ calefactũ eſſe coꝛdis:ꝛ hẽat humoꝛes oẽs coꝛdis in calefacto eẽ:ꝛ ſic ſit putrida cõplicata cũ illa ethica:tũc dato tali caſu ꝓbo ꝙ eſto ꝙ tũc nõ ſit effimera:ꝙ neceſſario erit ſi illa duret cũ illis febꝛib⁹ ꝛ ꝑ plures dies. Arguo ſic. Spũs q ꝯtinue gñanť i coꝛde ꝛ debent diſpergi ad coꝛp⁹:aut ſunt in calefacto eſſe p̃ter nãꝫ:aut nõ:ſi ſic hẽo ꝓpoſitũ.ſi nõ,ꝯtra:aut hoc eẽt ex ꝑte agẽtis:ꝛ h̃ nõ:qꝛ agẽs.ſ.ſuba coꝛdis eſt in calefacto eẽ:aut illõ eẽt ex ꝑte patiẽtis:ꝛ hoc nõ:qꝛ ſpũs gñanť ex humoꝛibus coꝛdis:ſꝫ iã eſt poſitũ illos eſſe in calefacto eẽ:ꝛ cõceſſo caſu:nẽcio ꝯcludit rõ maxie apud illos q cõcedũt q̃litatem ſymbolaꝫ remanere in gñãto ꝛ coꝛrupto.

Et vlterius ex his erit itellect⁹ excitat⁹ ad aliud dubiuꝫ/poſito coꝛde exñte in ethica:ꝛ poſito ꝙ pars ſanguĩs ſit in calefacto eſſe:eſto ꝙ oẽs humoꝛes coꝛdis nõ ſint i calefacto eſſe:tũc nõ vĩ ipoſ̃e:ꝙ ex illo ſanguie genereť in coꝛde ſpũs malus q ex datis eſſet in calefacto eſſe. Tunc quero eſto ꝙ ex humoꝛib⁹ coꝛdis:q nõ ſunt in calefacto eẽ gñeť ſpũs in calefieri:ꝛ ſpũs q gñať ex ſanguie calefacto gñať in calefacto eẽ. An ille hẽat affimerã necne:cũ hẽat partẽ ſpũm in calefacto eẽ ꝛ ꝑtẽ in calefieri/poſito ꝙ ꝑs que eſt in calefacto eſſe nõ ſit nimis ꝑue quãtitatis:ſicut ẽt eſt ſanguis q eſt in calefacto eſſe in maxima quãtitate.

Ex quo inſurgit aliud dubiũ.vtrũ cũ aliqs hꝫ feb.pu.de ſanguie putreſcẽte in vẽtriculo coꝛdis/ſpũs q cõtinue generanť:genereť ex ſanguie pu.ibi exñte:ſicut ꝛ epar põt facere humoꝛes de chilo pu.eſto ꝙ ſint humoꝛes mali/an ſpũs q ꝯtinue gñanť gñeť ſolũ ex ſanguine non pu.

Ex quo inſurgit aliud dubiũ vtrũ in effimera ſit nẽciuꝫ oẽs ſpũs coꝛꝑis q̃tũ ad totã eoꝝ quãtitatẽ eẽ in calefacto eẽ:vel ſufficiat ſolũ eẽ in calefacto eſſe ſpũs coꝛdis. Et vtrũ poſſit eſſe aliq̃ feb.ex ſpũ/cui⁹ minera ſit in aliq̃ ꝑte coꝛꝑis eẽ coꝛ:in qua ſit aliq̃ quãtitas ſpũs in calefacto eẽ ponens alios ſpũs in calefieri mediãtib⁹ qbus trãſmitteť caliditas ad coꝛ:ſicut dicimus de minera pu.

Et aliud dubiũ iſurgit ẽt ex dictis poſito ꝙ humoꝛes faciẽtes pu.antecedãt:q̃uo põt ſubſeq effimera/cũ ſit caliditas minoꝛ:qꝛ non vĩ ꝙ hõ debeat plus ex illa inflãmari:imo vĩ debere remitti pu.qꝛ minus calm̃ remittit magis calm̃:vt pꝫ de vꝛina calida tacta ab hoie exñte in ſtupha.

Iſtud aũt dubiũ excitaret difficultatẽ maximã:que eſt q̃uo minus calm̃ remittit magis calidũ vbi eſt magna diſcoꝛdia Auer.cũ Galeno:i qua difficultate iã bononie me ꝓtellaui:tñ hic dico ꝙ ſi hõ hẽat pu.ex ſupuẽtu effimere plus inflãmať.p̃mo qꝛ ex ſpiritib⁹ calefactis augeť caliditas in quãto:q̃ in coꝛꝑe oſtẽdit flãmã auctã. Etiaꝫ dato ꝙ hu.pu.ſint calidioꝛes q̃ꝫ ſpũs calefacti:aut ipſi poſuerunt mẽbꝛũ in caliditate minoꝛi q̃ꝫ ſit calefactum eẽ ſpirituũ:ꝛ tũc mẽbꝛũ põt ab illis ſpiritib⁹ ẽt calefieri:aut humoꝛes poſuerũt mẽbꝛũ in maioꝛi caliditate in fieri:q̃ꝫ ſit calefactũ eſſe ſpirituũ:ꝛ tũc mẽbꝝ eſt valde diſpoſitũ ad calefieri:mõ nõ eſt incõueniẽs ꝙ in ſubiecto hñ diſpoſito inducať effectus maioꝛ q̃ꝫ ſit in agente foꝛali. Eſto igiť ꝙ mẽbꝛa eſſent magis calida vt in ethica q̃ꝫ ſit caliditas ſpũuꝫ:tñ ex diſpõne ipſoꝝ pñt a ſpiritib⁹ min⁹ calidis calefieri:ꝛ hoc eſt manifeſtũ in multis alijs. Propoſitio igiť q̃ dicit ꝙ minus calidũ remittit magis calidũ nõ eſt ſemper nec vniuerſaľr vera:ſꝫ qñ ſit/difficile eſt videre:de alijs autẽ motiuis foꝛte inferius videbitur.

Sed opꝫ ea que dicta ſunt indicare cognitionemqꝫ vniuſcuiuſqꝫ generis febꝛiũ ꝑcurrere:ſtatim itaqꝫ de gnõne eaꝝ dicere aliqd opus eſt. Laurẽ.

Et opꝫ q̃ iã dicta ſũt demõſtrare:atqꝫ vniuſcuiuſqꝫ generis febꝛiũ dignotiones exponere:q̃ꝫ pꝛimũ autem neceſſarium eſt de eaꝝ generatione diſſerrere. Leonič.

Capituluꝫ ſcðm de notificatione febꝛis effimere in generali.

Oportet aũt demõſtrare ſiľ ea q̃ dicta ſunt ꝛ dignotiones vniuſcuiuſqꝫ febꝛiũ pertrãſire. Cõfeſtim aũt neceſſariũ eſt qdẽ dicere ꝛ de gnõne eaꝝ ita. Antiq.

Cum declarauit quot ꝛ q̃ ſunt gñia p̃ma fe.ꝛ vñ ſumũtur/ꝓſequiť nũc in ſpãli de eis tã de modis generationis earũ ꝛ cauſis efficiẽtib⁹ ipſaꝝ/q̃ꝫ ꝛ de ſignis qb⁹ ipſe cognoſcunť.vñ hoc p̃mo ꝓponẽs Galen⁹ tanq̃ꝫ in rubꝛica/dicit.opꝫ demonſtrare ſiľ ea q̃ dicta ſunt.i.ea magis ſpecificare ꝛ ſubdit q̃uo:qꝛ opꝫ trãſire dignotionẽ vniuſcuiuſqꝫ gñis feb. Sꝫ tñ cõfeſtiꝫ.i.p̃us opꝫ dicere de gnõne earũ. Et in h̃ inuit cãs effectiuas eaꝝ.D.cũ.d. Cõ.6m

Ex laboꝛe ergo iracũdia:meroꝛe:caloꝛe:frigoꝛe:inſomnia cruditate:temulẽtia ac repletiõe quoſdã febꝛicitare cũctis hoib⁹ ꝑſpicuũ ẽ ab ipo rei euẽtu edoctis. Laurẽ.

Qð igiť ex laboꝛib⁹:ira:ꝛ triſtitia:ꝛ ſolis ardoꝛib⁹:atqꝫ frigoꝛib⁹:vigilijs:ꝛ cruditatib⁹ ebꝛietatib⁹:ꝛ crapulis qdam febꝛicitare conſpiciuntur:nemo eſt q ipſa doctus experientia non agnoſcat. Leonič.

Quoniã qdẽ ex laboꝛe ira ꝛ triſticijs ꝛ eſtib⁹ ꝛ infrigidationib⁹ ꝛ vigilijs ꝛ indigeſtionibus ꝛ plenitudinibus videntur febꝛire qdẽ. Nã oĩbus hoibus hoc demum manifeſtuꝫ ab ipſius rei actione edoctis. Antiq.

Exequiť de cauſis effimere feb.ꝛ oſtẽdit illa de qb⁹ eſt manifeſtũ ipſa eſſe cãs fe.ꝛ ſermo ſuus eſt per ſe notus in expoſitione ꝛ verificatione.vnde dicit ꝙ hoc eſt notũ hominibus edoctis ab actione ipſius rei.D.cũ.d.

Quinetiã vt peſtilẽtis aeris cõditio afferat febꝛẽ minime ignoꝛant qcũqꝫ intellectu ꝑticipãt:queadmodũ vt cõſeruari cũ his qui peſte laboꝛans fallax ſit:affici eniꝫ periculũ eſt quaſi ſcabie:quadaꝫ aũt lippitudine:fallax p̃terea eſt cõſeruari cuꝫ his q tabe teneñť:atqꝫ Laurẽ.

in totũ cũ oĩbus qui putridũ expuant: ita vt domicilia in qbus habitant grauiter oleant. Cõstat preterea ex longo reꝝ vsu vt qui cõsuetudinẽ exercitationis omiſſerũt: vt alijs multis morbis ita febribꝰ corripiantur: ⁊ itẽ vt repletio generat febres: atqꝫ etiã praui cibi ac medicamẽta ⁊ estus circa cuius syderis ortũ ⁊ alia hꝰ cunctis hoĩbus vt ita dixerim perspicuum esse.

Leonic. ¶ Et qdẽ ꝙ aeris pestilentis status febrẽ afferre consueuit nemo sane mẽtis dubitauit: sicuti ⁊ ꝙ pestilẽti morbo laborãtiũ cõuersatio periculosa: ne inde cõtagiũ cõtrahat̃: queãdmodũ ex scabie ⁊ lippitudine. Est etiã eoꝝ q tabe correpti sunt ꝯsuetudo nequaꝗ̃ secura: atqꝫ oĩno eoꝝ q putridũ expirãt: adeo vt domꝰ quas habitãt fetidũ exhalẽt odorẽ. Illud quoqꝫ lõga expientia cõpertũ: ꝙ qui consueta exercitia omiserint ex alijs morboꝝ generibꝰ ⁊ febribus maxie corripiuntur. Et qdẽ oẽs vt ita dixerim hoĩes norunt: ꝙ ⁊ que plectoria vocat̃: ⁊ cibi vitiati: ⁊ medicamina: estusqꝫ circa canis ortũ: pluraqꝫ hmõi alia afferũt febres.

Antiq. ¶ Et qdẽ vtiqꝫ est. Et qñ pestilentiosi aeris cõstitutio attulit febrẽ: neqꝫ hoc ignorãt q participant itellectu: sicut demũ ⁊ qui cõuersat̃ cũ his q pestilentiã patiunt̃: fallax est: vicinari eniꝫ periculuꝫ est sicut a scabie aliqua vel obthalmia: fallax vero est ⁊ cũ his q a ptisi possident̃ ⁊ mordent̃: ⁊ vlr qcũqꝫ putridũ expirãt: vt ⁊ domꝰ in qbus iacent fetide existãt. Notũ aũt est a longa expientia hoc: qd qui dissoluerũt ꝯsuetudinẽ exercitioꝝ ab alijs qbusdã inuadunt̃ egritudinibus: ⁊ nõ minus a febribꝰ. Et qdem vtiqꝫ demũ ⁊ ꝙ ea que vocat̃ plectoria fert febres: ⁊ cibaria quedã mala: ⁊ pharmaca: ⁊ estus q sũt circa canis ortum: ⁊ alia quedam talia: cognoscit̃ qdaꝫ ab vniuersis hominibus vt ita dicam.

¶ Deinde ponẽs aliã cãꝫ feb. dicit ꝙ q dissoluerũt .i. dimiserunt ⁊c. Et isti inuadunt̃ a feb. cuꝫ accidit supfluitates retẽtas solitas p exercitiũ purgari ⁊ putrefieri. Et subdit ꝙ hͦ qdẽ supra est manifestũ ꝙ vocata plectoria .i. supabũdãtia humorũ ĩ quãto: ⁊ ita ĩtelligas ⁊ de cacochimia q̃ est corruptio humoꝝ in quali ⁊c. Et pꝫ ĩtẽtio sua. D. cũ. d.

Laurẽ. ¶ Que vero ab ipsis in corporibꝰ nr̃is fiat affectio ex q̃ febricitamꝰ minime sciunt: neqꝫ pleriqꝫ hoĩuꝫ: neqꝫ qdaꝫ medicoꝝ: duplex eniꝫ est genus ignorantiũ talia. Alterũ .n. ab ipsa expientia tãtũmõ astruens taꝗ̃ nulla entiũ natura rõne possit inuestigari. Alterũ aũt genus est eoꝝ qui sapientes qdẽ vident̃: sed cũ ignorent eque ꝗ̃ prioris: scie tñ habent estimationẽ. Ignorare aũt eos cõtingẽ: qꝛ nullũ habẽt rõnalis discipline exercitationem ex qua cognoscunt̃ ac discernunt̃ verisĩlia ab his que vera sunt: q̃re neqꝫ inuenire neqꝫ iudicare aliqd psũt: qꝛ ꝓbabiles ꝓpositiones nõ nouerũt distinguere ab ipsis sumptionibꝰ demonstratiuis. Hinc aũt inscitie insolentia accessit ob ꝗ̃ nõnulli ex eis in tantã audaciã atqꝫ amentiam deuenerũt vt ea que oẽs homines cognoscũt expientia ipsa edocti: neqꝫ ea qdem ipsi febriũ cãs haberi cõprobent. De qbus cũ libri de causis ꝓmitiuis abunde deueneriꝫ: nihil opus est hoc loco mentionẽ facere temerarie loquacitatis eorum: neqꝫ enim ꝯdicere neqꝫ soluere sophistica hoc libro institui: sed instituere ac docere subiciẽdo ea que alibi a nobis sunt demõstrata ac docẽdo dr̃ias febrium.

Leonic. ¶ Qui vero ab eisdem causis nostris corpibꝰ adueniat affectꝰ in quo febricitemus hoc sane multos latet ⁊ a plerisqꝫ ẽt q se medicos ꝓfitent̃ ignorat̃. Duplex autẽ hoc ignorãtiũ medicoꝝ genꝰ. Alterũ eoꝝ q soli experientie nitunt̃ aiuntqꝫ nulliꝰ rei nãm posse a rõne inueniri. Alterũ est genꝰ hoĩuꝫ q sibi nomẽ sapiẽtis vẽdicarũt: ⁊ licꝫ parẽ habeãt cũ prioribꝰ ignorãtiã: opionẽ tñ scie sunt aucupati. Sed eoꝝ inscitia inde hꝫ initium ꝙ in rõnalibꝰ scientijs nequaꝗ̃ sunt exercitati q̃ nos distinguere ac secernere docẽt eas ꝓpõnes q̃ demonstrãdi vim hñt ab his q̃ ꝓbabilitatẽ qdẽ cõtinẽt nihil tñ veri psũt aut iuenire aut demõstrare. Cũ vero ad hãc ignorãtiã accesserit arrogãtia ex ipsis qdã nõnulli ad tantã insaniã ac temeritatẽ puenerũt: vt neqꝫ ea q̃ homines experiẽtia magistra febriũ cãs eẽ didicerũt velint ipsi ꝯcedere. De qbꝰ cũ a nobis sit in libro de preincipiẽtibꝰ causis sufficiẽter disputatũ supfluũ eẽt eorundẽ hoĩum nugas hoc in loco repetere cũ nõ sit psentis operis istitutũ: aut alijs ꝯdicere: aut sophismata soluere sꝫ sciẽtie potius doctrineqꝫ intendere cum hic suppositionũ loco habeant̃ que alibi a nobis sunt demonstrata ac febriuꝫ differẽtie doceantur.

Antiq. ¶ Que vero ab eis in corpibꝰ nostris fit dispositio ex qua febricitamur/nõ adhuc demum hoc sciunt: neqꝫ multi hoĩuꝫ neqꝫ qdã medicoruꝫ. Duplex aũt est hoc genꝰ ignorantiuꝫ hec talia: alterũ qdẽ qd ab experimento solo ꝓmouet̃ vt nã nulliꝰ eoruꝫ que sunt valente inueniri rõne. Alterũ vero cetus hoĩuꝫ est opinantiũ se sapiẽtes: ignorantiũ qdẽ silr̃ vt primi: suspitionẽ vero doctrine habentiũ ignaros qdẽ eos vtrosqꝫ eẽ cõtingit ex hoc/ꝙ nõ exercitati sunt prius in logicis methodis ex qbus cognoscunt̃ ⁊ diiudicant̃ a demõstratiuis artis argumẽtis ꝓbabilia qdẽ nõ aũt veritatem inuenire vel demõstrare queũtia: ignorãtie vero huic adueniẽte elatione qdã eoꝝ itãtũ isensibilitatis aut audacie deuenerũt: vt neqꝫ eas quas oẽs hoĩes cognoscunt experimẽto edocti cõfiteant̃ causas eẽ febriuꝫ: de qbꝰ in libro de ꝓcatarticis noĩatis causis cũ sufficienter disputasseꝫ: nõ nũc indigeo meminisse inaniũ ambagũ eoꝝ. Neqꝫ eniꝫ reprobatiuũ neqꝫ sophismatũ solutiuuꝫ institui facere hunc sermonẽ: sꝫ disciplinatiuũ ⁊ doctrinaleꝫ: suppositiones qdeꝫ habentẽ eas que p alia demonstrate sunt: docentẽ aũt dr̃ias febrium.

¶ Ostẽdit qs modus hꝫ quẽ p̃dicte cãe fe. causant. Et p̃ in hoc defectũ ⁊ ignorãtiã ostẽdit alioꝝ ⁊ vult ꝙ dispõ q̃ fit in nr̃o corpore ab his causis. vñ febricitamus nõ est nota apud multos medicos. Et talium ignorantia medicoꝝ est

duplex

duplex maneries:quia aliqui solo experimento adderent non valentes naturā alicuius rei per rationem de quibus
Cap.7°. loquit̄ Galenus de interiorib⁹ 5° dicēs:qui solis expimentis absqꝫ rōne vtunt̄ nō pn̄t eque que raro cōtingunt cognoscere nihil eniꝫ sue menti accōmodāt nisi ea q̄ multotiens ꝓbauerunt.¶ Alter cetus ignorātiuꝫ est q opinant̄ se sapiētes.vn̄ isti sunt ignorātes vt pmi:q2 hn̄t solū quādā suspitionē doctrine ⁊ nō certā opionē:⁊ isti sunt q solū in vl'ib⁹stant ⁊ nō applicant pticularib⁹:⁊ subdit Galenus ꝙ cōtingit vtrosqꝫ esse ignaros ex ignorātia logice ex qua discernunt̄ in arte ea q̄ sunt ꝓbabilia a demonstratis. Et subdit ꝙ huic ignorātie tm̄ aduenit elationis.i.supbie vt aliq venirēt in tantā isensibilitatē ⁊c̄.de qua supbia mista
Cap.9. in fine. ignorātie loqt̄ Galenus.13.terapē.cū dicit ita infrangibilis q̄dā res est ignorātia vehemēs:⁊ magis cū elationi mista fuerit.¶ Deinde Galenus ab ipugnatione istoꝝ excusat se remittēs nos ad librū de cāis ꝓcatarticis id est primitiuis vbi de his dixit ostēdens qualē intendit nūc facere sermonē huius libri:⁊ sermo est notus.

¶ Et aduerte ꝙ illi q solū in vl'ibus reb⁹ stabāt credebant se certā sciam hr̄e cū totā logicā ignorassent p quā habet̄ vbi est certa cognitio ⁊ vbi nō est certa.Opꝫ igit̄ medicū hr̄e rōnē ⁊ experiētiā vt vnū sine alio peritu medicū non faciat.Rursus ad vl'e exercitationē redigamus hn̄ scientes ꝙ nō est pol'e artis vllius doctrinā accipe nisi accipiamus methodū qdē quandā p eas que vr̄ dicūt ꝯtēplatio
Lr̄a est Gal'.lib. 9.terap. cap.6. nes.Exercitationē vō p pticularia exēpla:neqꝫ eniꝫ pol'e est nisi exercitemur multiformiter in pticularib⁹ agere q̄ opꝫ in laborātib⁹:nec ipsaꝫ exercitationē cōtingit fieri cōpetēter sine cognitione vl'iuꝫ:nā in illis methodus:exercitatio vō in pticularibus.Sicut igitur qcūqꝫ aliqua via ire cupiunt crurib⁹ vtrisqꝫ in pte vtunt̄:altero vō solo siquis claudicans vtat̄:⁊ tēpore q̄ multo ⁊ cū fallacia multotiēs pficiet iter:ita qcūqꝫ ad finē cuiuscūqꝫ ꝯuenire artis vult vtendū ei his duob⁹ velut crurib⁹ vel organis:methodo qdē in vl'ib⁹:exercitatione vō in pticularibus.

Dubiuꝫ ¶ Et forte hesitabit aliqs ꝓpter illud qd̄ dicit Galenus in huius ex pn̄° cum dicit.Que vō ab eis in corpibus nr̄is fit dispositio ex qua febricitamur.vn̄ vr̄ inuere ꝙ inter feb. ⁊ cām preter nām facientē eā sit aliqua dispositio media semp ibi cadēs.Et pnceps Aboaly ponit ꝯrium de causis
Fen.2° p. doc.2° sū. p° cap.p° vbi vult ꝙ cā pmitiua possit esse cā imediata morbi nisi forte ꝙ dispositio media que interuenit inter cām pmitiuaꝫ ⁊ feb.nō ponit aliud genus cāe a cā pmitiua:q2 illa dispositio media nihil est aliud q̄ ipsamet essentia caloris febrilis in fieri ⁊ in esse incōpleto:⁊ talis dispō media forte cadit inter cām cōiunctā ⁊ morbū vt feb.quare euacuat̄ instātia.Mā aūt illa de causis est alibi ptranctāda ⁊c̄.

Laurē. ¶ Subiciūt ergo cal'itatē:frigiditatē:siccitatē:atqꝫ humiditatē esse el'nta corpoꝝ:ac fieri pmas egritudines ex intēperie hoꝝ de qbus vna feb.existit:quotiēs qdē calor pter nām in corde extiterit.Differētie aūt caloris fꝫ genus de qbus p̄sens sermo tractat ab ipsa materieruꝫ dr̄ia ducunt̄ suscipientiū igneam caliditatem. Cunqꝫ tres sint fm genus:aut enim in ipso copre cordis:aut in humoribus attēdit̄:aut in spiritu.

Leonic̄. ¶ Sunt igitur suppōnes he:calidū:frigidū:humidū:⁊ siccū esse corporum el'nta:pmasqꝫ ex eoꝝ intēperaturis ꝯstitui egritudies:ex quaꝝ numero febris est vna: qm̄ in corde q̄dā pter nām caliditas generat̄. Caliditatis aūt dr̄ie de qbus presens trāsigit sermo a māeꝝ dr̄ia sumebat̄ que febrilē caliditatē suscipiunt.Cū aūt earundeꝫ triplex sit genus:vel eniꝫ in ipso cordis corpore accendi dicebant:vel in humorib⁹:vel in spū.

¶ Caplm tertium de causis feb.exterioribus.

Antiq. Igitur suppositiones qdē eorū sunt calidum frigidū siccuꝫ ⁊ humidū eē elementa corpoꝝ ⁊ fieri primas egritudines in discrasia.i.distemperātia hoꝝ:quarū vnā dicimus esse febrē cum in corde factus fuerit calor qs pter nām.Differentie vō fm genus caloris a qbus preiacens cōplet̄ sermo/a materieꝝ dr̄ia suscipiebant̄/accipiētiū febrileꝫ calorē trium existentiū fm genus. Aut igitur in ipso corpe cordis accendi primū ipsuꝫ dicebamus:aut in humoribus aut in spiritu.

Cō.7m. Accedit ad declarandū fm quē modū cause pmitiue sunt cāe feb.⁊ que est dispō proueniens ab eis in corpe/ꝓpter quā fit feb.Et pmo Galenus supponit q̄dā sibi necessaria.¶ Pria suppositio est calidū frigidū siccū:⁊ humidū esse el'nta corpoꝝ.⁊ hoc fuit decl'atuꝫ in libro el'ntoꝝ.¶ Scōa suppositio ꝙ opꝫ pmas egritudines fieri in distēperātia hoꝝ.Et hoc ꝓbatū est pmo de accidēti:⁊ vnā eaꝝ.s.distēperātiarū.s.cū calor preter nām fuerit in corde vocat̄ feb.Et subdit repetēs dictū ⁊ decl'atum superius:ꝙ dr̄ie fm genus caloris.i.dr̄ia febrilis caloris suscipiebant̄ a differentia materierum:⁊ totum est clarum per se ex superius digestis.

Digressio 5a. Qualiter q̄tuor el'nta sint corpoꝝ el'nta T.c.4. Auicen. Ex prima suppositione est hesitatio qual'r illa sunt el'nta corpoꝝ.s.quatuor el'nta pma. Est eniꝫ el'ntū fm Aristo.5.metaphy.ex quo cōponit̄ pmo inexn̄te indiuisibili spe in aliā spēm:vn̄ vr̄ el'ntū in corpe qd̄ ex ipso cōponit̄ pmanere.Et apparet hoc ex alio:q2 illa vident̄ esse in aliquo in quo illud resoluit̄:in el'nta aūt videmus mistū resolui.⁊ dicit Cōmētator.3.celi.cō.67.Auicē. dixisse el'nta manere actual'r fꝫ foꝛas substātiales i misto que qdē sunt ibi refracta soluꝫ in qualitatib⁹ eoꝝ.Nam si ibi el'nta nō remanerēt:tūc el'nta nō plus haberēt rōnem elementi respectu misti q̄ vnū el'ntū respectu alteri⁹:cuꝫ in cōuersione vnius ad aliud/in genito nihil forme corrupti remaneat.Si igit̄ ibi remanēt/cū forme subales nō recipiunt magis ⁊ min⁹/opꝫ ꝙ ibi sint sub esse actuali cōpleto.Cū aūt non possint ibi remanere q̄litates eoꝝ sub esse actuali cōpleto/cū fm qualitates sint ꝯria:hn̄t igit̄ ibi eē refractū.¶ Et certe h̄ dicit Aui.6.sue meta.⁊ ad modicū
Contra Auicen. posset exhi ex pa pmi doctrina de cōpl'onib⁹.¶ Et repheīdit̄ hic modus ab Auerr̄.ibidē:q2 si ibi remanerent el'nta in esse cōpleto q̄tū ad subales formas/iam mistū nō esset vnū subal'r:nisi p quādā ꝯgregationē istaꝝ partiū partiaꝝ el'ntoꝝ.¶ Et vlterius ostendit ꝙ nō possit ibi esse refractio q̄litatū fm ꝙ imaginat̄ Auicenna:q2 eadem rō est de vna pte caliditatis ⁊ de alia.Si igit̄ ab igne remanēte in forma subali ignis pōt auferri vnus gradus cal'itatis:tunc ois gradus caliditatis pōt auferri ab eo ipso remanēte/cū oēs sint eiusdem rōnis:⁊ hoc apparet absurdum.

¶ Et in veritate hec rō Auerrois vr̄ friuola multū.¶ Certū est enim ꝙ cū ignis corrūpit̄/ante vltimū corruptionis forme/est verū dicere:ꝙ ps ⁊ ps caliditatis est corrupta: ⁊ tm̄ adhuc manet forma ipsius ignis p tēpus:nō tm̄ seqnit̄ ꝙ tota cal'itate remota/ipsa forma ignis remaneat.⁊ hoc dico apud quosdam:nisi forte foret ꝙ Auerrois vult ꝙ si foꝛa subalis ignis posset ibi ꝯseruari i actu pfecto sub cal'itate remissa.Eadē rōne posset ēt sine oi.¶ Argumentū.n. ꝓbabat de igne cū est in alterari.vult ergo ꝙ foꝛa subalis el'nti:esto ꝙ cū alterat̄ possit pdere de sua q̄litate:tm̄ conseruata in constitutione alicuius rei in actu perfecto/non potest stare sub qualitate remissa.

Aurrois ℂ Auerrois autē in hoc loco ꝑallegato/dicit elr̄nta manere
in misto nō totalr̄ corrupta ꝫ foꝛas subales:nec sub actu
cōpleto:sed sunt refracte ad qōdā esse mediū inter actum
completū ꝛ potētiam purā/ad qō esse mediū reducuntur
ēt q̄litates elr̄ntoꝝ ꝯstituētes cōplr̄onē misti:ꝛ qꝛ ex hoc vī
seq ꝙ forme subales elr̄ntoꝝ suscipiāt magis ꝛ minꝰ:cū nō
sint ibi i actu cōpleto sicut ꝑ erāt:nec sint totalr̄ corrupte.
ℂ Ideo dicit ꝙ forme subales sūt duplices. Quedā sunt
forme ꝑfecte sic̄ sūt foꝛe mistoꝝ ꝑfectoꝝ. ℂ Alie sunt for
me subales impfecte nō hn̄tes figuras ꝓprias ꝛ termina/
tas:ꝫ ad figurationē ꝛ terminationē alteriꝰ figurant̄ ꝛ ter
minant̄ sicut sūt foꝛe elr̄ntoꝝ. Prime forme subales nō re
cipiūt magis:ꝛ nec minꝰ. Sed scđe q̄ sunt impfecte susci/
piūt magis ꝛ minꝰ:vn̄ pn̄t remitti ꝛ refrāgi ad eē mediuꝫ
qō est foꝛa misti. Et ex ħ tales foꝛe subales tenēt locū me/
diū iter formas subales mistoꝝ ꝑfectoꝝ:ꝛ formas accn̄ta
les. Un̄ a qbusdā ponit̄ exēplū ꝫ mentē Auerrois:ꝙ sil'i
mō sunt forme elr̄ntoꝝ in misto:sicut duo trianguli in vno
q̄drato:qm̄ ibi nō sunt totalr̄ corrupti:nec sūt sub actu cō
pleto:ꝫ sunt ibi sub quodam actu indistincto ꝛ refracto.
ℂ Sꝫ nō credas ꝙ Auerrois voluerit ꝙ he foꝛe elr̄ntoꝝ
suscipiāt magis ꝛ minꝰ qō acqri possit ꝑ alterationē ꝛ mo/
tū:qꝛ tūc essent an̄ acqsitū eē ꝛ ad subam nō est motꝰ:imo
hec refractio:vn̄ ille suscipiāt magis ꝛ minꝰ fit in instanti:
qꝛ illo instāti cuꝫ fit foꝛa misti. Nec seq̄t ēt vt credūt aliq
adducere ꝯ Auer. ꝙ tūc inter ꝯdictoꝛia erit mediū si iste
ꝫ mediū inter formas accn̄tales:ꝛ formas subales perfe/
ctorū mistoꝝ. Nā accn̄tis esse est eē in subo:ꝫ illaꝝ foꝛaꝝ
est nō eē in subo:ꝫ ista ṽe nō ꝯdicūt. Si g̊ inter ea est me/
diū:erit ħ mō. nā nō vult Auer. ꝙ sit dare aliquā reꝫ me/
diā q̄ nō hn̄t eē in subo:nec hꝛe nō esse i subo:imo q̄tū ad
hoc ille foꝛe elr̄ntoꝝ collocant̄ cuꝫ formis ꝑfectis:eo qꝛ in
subo eē nō hn̄t:ꝛ qꝛ ex alia ꝑte ꝑ refractionē illā suscipiūt
magis ꝛ minꝰ. vn̄ cū formis accn̄talibꝰ ꝯueniūt:iō dicit ꝙ
tenēt mediū:qꝛ habēt cōuenietiā cū ambobus.

Improbatio ꝯ Auer. ℂ Hec opio si aliter nō resoluat̄/nobis nō placet. Naꝫ su/
mo formā misti:ꝛ quero an in misto ex hāc foꝛaꝫ sint for/
me elr̄ntoꝝ:aut nō. si sic:aut eē vniꝰ eaꝝ formaꝝ est eē al/
teriꝰ:ꝛ tūc extra formā misti eēt dare ibi aliā foꝛaꝫ mistā.
aut eē vniꝰ eaꝝ nō est esse alterius:ꝛ sic extra formā misti
erunt ibi forme elr̄ntoꝝ actualr̄ distincte qō est reuerti ad
opionē Auic. ℂ Sꝫ tu dices:ꝙ extra formā misti nō sunt
ibi foꝛe elr̄ntoꝝ:imo forme elr̄ntoꝝ ibi non sunt res alia ab
ipsa forma media:q̄ vere est foꝛa vna. ℂ Cōtra. ipoꝛe est
ꝙ aliq̄ q̄ sūt totalr̄ diuerse res:sic ꝙ vnū pōt eē corruptū:
alio exn̄te/vnū pōt moueri localr̄ alio q̇scēte:sicut sūt di/
uersa elr̄nta ꝛ sint facta ꝑcise vna res nuō ꝑ transmutatio/
nē qn ille plures q̄tū ad eaꝝ eēntias sint totalr̄ corrupte.
ℂ Et ꝯfirmat̄:qꝛ sumo eēntias elr̄ntoꝝ in misto q̄ ꝑ te sūt
ibi sub esse refracto:ꝛ quero an he essentie erāt an̄ hoc di/
cendo/hoc est an̄ factionē misti:aut nō. si sic:nūq̄ꝫ aliq̄ plu
ra entia actualr̄ diuersa suis eēntijs manentibꝰ actualiter
sunt vna res indiuisibiliter.
ℂ Si dicas ꝙ he essentie nūc sunt aliter q̄ꝫ ꝑmo erāt/certe
nō pn̄t esse alr̄:nisi qꝛ vel sunt in accn̄tibꝰ trāsmutate:ꝛ ħ
nō quātū ad ꝓpositū:vel qꝛ sunt trāsmutate subalr̄:ꝛ tunc
aut hec trāsmutatio est:qꝛ pars haꝝ subaꝝ remanet:ꝛ ꝑs
sit corrupta/inte̊flue loquoꝛ:ꝛ tūc argumēta currūt/ꝙ ve/
re he ꝑtes sicut ꝑus erāt accn̄talr̄ distincte ꝙ nūc sint etiā
accn̄talr̄ distincte:qꝛ he ꝑtes q̄ remāserūt trāsmutate non
sunt:ꝫ solū q̄ sunt corrupte. ℂ Aut opꝫ dicere ꝙ he sube
sunt trāsmutate subalr̄:qꝛ quātū ad se totas sūt trāsubstā/
tiate in formā misti:ꝛ tn̄ nō sunt corrupte. Et certe ħ dcm̄
est valde absurdū:ꝛ hoīs nō intelligētis seipꝫ:qm̄ hec erit
sil'is trāsubstātiatio ei quā ponūt chꝛiani de trāsmutatiōe
panis in corpꝰ chꝛi:qō est trufabile. s. in hoc dicē sicut ibi

Dicamus igit̄ nos ꝙ foꝛa misti est vera foꝛa simpli
cissima: ꝛ ꝙ nullo mō in ea sunt forme Opinio Au. ꝛ/o.
elr̄ntoꝝ:que in ordine vniuersi exn̄s ꝑfectioꝛ formis elr̄nto
rū/est media inter eas:qm̄ ei attribuunt̄ opōnes elr̄ntoꝛuꝫ
remisse:sil'r foꝛa cōplr̄onalis est forma simplicissima sicut
q̄libet extremaꝝ q̄litatū tenēs mediū extremaꝝ q̄litatū:
qm̄ opōnes illaꝝ hꝫ remissas ex quo cōpositū appellatur.
Nā si nō esset vere foꝛa simplicissima in eēntia/iā cōtra/
ria quoꝝ vnum vere nō est aliud dicendo:hoc nō est hoc:
essent in eodē subiecto:qō videt̄ absurdum.
ℂ Sed huic dicto vī dissonare dictū Auer. ꝑ phyſi. cō. 56.
vbi loquēs de mā ꝑma q̄ est subiectū ꝯtrarioꝝ/dicit subꝫ
est vtrūqꝫ extremū potētia pura:mediū ṽo est vtrūqꝫ ex/
tremū nō potētia pura:sed alia potētia. In medio eniꝫ est
vtrūqꝫ extremū in actu:ꝫ nō in vltima ꝑfectione. Est igit̄
in potētia vtrūqꝫ extremū quodāmō ꝛ actu:ꝫ nō in vlti/
ma ꝑfectione:est igit̄ i potētia vtrūqꝫ extremū quodā mō
ꝛ in actu alio mō. Substātia ṽo. s. mā ꝑa pura potētia est
vtrūqꝫ extremū. Nisi foret ꝙ Auer. forte in loco isto etiā
voluit sn̄iam suā pretactā:ꝛ est in hoc aliud. vn̄ hoc dictuꝫ
nō ꝯriat̄ dictis nr̄is:qm̄ vult ꝙ mā ꝑa est potētia vtroꝛūqꝫ
ꝯrioꝝ:qꝛ ad vtrūqꝫ recipiēdū est indifferēs/nullū eoꝛum
eēntialr̄ icludēs:ꝫ mediū nō est sic in potētia vtrūqꝫ ex/
tremū:ꝫ est vtrūqꝫ:qꝛ opōnes illoꝝ hꝫ remissas:ꝛ qꝛ me/
diū est aliq̄d actu:iō dī actu vtrūqꝫ extremū. Non igitur
vult ꝙ in medio sint duo extrema in actu:qꝛ ibi sint vere
due res:ꝫ qꝛ mediū cōparādo ad vnū extremū inq̄tū ab
illo distat pōt dici aliud:ꝛ medium est aliquid actu:iō pōt
dici q̄lꝫ extremum in actu ꝛ in hoc differt a ꝑma mā.
ℂ Aduertendū tn̄ ꝙ esto ꝙ forma misti sit ita simplicissi/
ma sicut foꝛa cuiuslꝫ elemēti:tn̄ mistū hꝫ in suis ꝑtibꝰ dif/
formitatē ꝫm grossuꝫ ꝛ subtilē:vt ex caloꝛe resoluēte:ꝛ sic
vī subtile a grosso separari:quoꝝ q̄libet mistū est:vt non
sit verū dicere tūc ipm in elr̄nta resolui:nisi ꝫ sil'itudineꝫ:
elr̄nta aūt ipsa i sua suba q̄tū ad oēs ꝑtes sūt totalr̄ vnifor/
mia. Utꝝ aūt aliqō mistū de nouo fiat ex elr̄ntis/necne:ꝛ ꝑ
quē modū si fit/esset alia speculatio lōga. De aūt māe sūt
ex ꝑtē medicie:iō nō plus extēdamꝰ in hoc sermonē.

Deinde dicit Galenꝰ in scđa suppōne egritudies pri/
mas fieri in distēperātia haꝝ q̄tuoꝛ ꝑmarū Digressio 6a.
qualitatū. ℂ Et est in hoc cā:qm̄ ꝑmo de accn̄ti/in nobis Cap. 3o.
est triplex cōpō. s. similiū mēbroꝝ ex elr̄ntis/organicoꝝ ex
cōsil'ibus/totius corꝑis ex organicis:ꝛ in ꝑmis cōsistit nā
cōplr̄onalis:ꝛ in scđis nā organica:qꝛ igitur cōplr̄onalis nā
cā est organice:iō egritudies ei attribute vocant̄ ꝑme:ꝛ si/
milr̄ inq̄tū mēbra cōsil'ia pn̄t dici ꝑoꝛa organicis/nā cō/
plr̄onalis pōt dici ꝑoꝛ nā organica. ℂ Possunt ēt illa dici Dubiuꝫ
prioꝛa inq̄tū organica fiunt ex illis. Et apparet ꝙ dictum
illud ꝙ mēbra simplicia cōponant̄ ex elr̄ntis sit falsuꝫ:qꝛ
Auer. 2o colliget cap. ꝑ dicit ꝙ oīs res que gn̄at̄ plus q̄ꝫ ex
vna re/nō fit/nisi qn̄ illa plura miscent̄ adinuiceꝫ ꝛ faciūt
vnū:ꝛ iō opꝫ illa plura esse per se in actu:sicut pꝫ in sqngi/
bin qō fit ex mistione mellis ꝛ aceti ꝛ aque:ꝛ q̄lꝫ stat ꝑ
se in actu. Si igit̄ mēbra simplicia cōponerent̄ imediate
ex elr̄ntis/opꝫ in matrice elr̄nta esse distincta in actu:ꝛ ibi
adinuicē misceri ꝛ facē vnū. Nisi foret ꝙ ꝓpō Auer. alle/
gata. s. ꝙ res que ex pluribꝰ fit ꝛ cōponit̄ ꝛc̄. veritateꝫ hꝫ
qn̄ illa res de nouo fieri dꝫ ex illis pluribꝰ:mō aūt quādo
dī ꝙ mēbra cōsil'ia cōponunt̄ ex elr̄ntis/non intelligit̄ ꝙ
ꝓpterea qn̄ fiūt ꝛ generant̄/ex elr̄ntis fiant:qꝛ nō fiūt tūc
de nouo ꝑ cōmistionē:ꝫ ꝑ gn̄ōnē. vn̄ q̄lꝫ mistū dī esse cō
positū ex elr̄ntis ꝑ modū ꝑactū:tn̄ quādo fit non fit ex eis
elementis:sed ex misto:eo modo quo dicimus ꝙ vnum
elementū fit ex alio:vn̄ mēbra cōsimilia in matrice fiunt
ex hūoꝛibꝰ vel ex solo sanguie tanq̄ꝫ ex mā eis appropria/
ta. ℂ Propositio ēt Auer. veritatē hꝫ ꝙ qn̄ aliq̄d cōponi/
tur ex

tur ex plurib⁹/illa plura debent ꝑ se/añ cópōnē repiri in
actu:qñ.s.aliqd cōponiť ⁊ dʒ fieri ex plurib⁹ entib⁹ cōpo/
sitis ex mã ⁊ forma:⁊ hoc dī ꝑꝑ illud qḋ cōponiť ⁊ fit ex
forma ⁊ mã:⁊ tñ illa ṗmo nō erāt per se in actu.

Digres/ sio 7ᵃ. **Et subdit** Galenus ꝙ vnā istaꝝ distēperātiaꝝ di/
cimus esse feb.cū in corde calor ṗter na/
turā fuerit.⁊ vī inuenire feb.esse solū distēperātiā vnam
simplicē.s.calidā:⁊ ꝯriū vī dicē in cōmēto illius aforismi.
Prima ꝑti.afo.16 Humide diete.vbi dicit ꝙ est morb⁹ calidus ⁊ sicc⁹.Et h
vī affirmare Auerrois in practica canticoꝝ.nam dicit ꝙ
Auer.3. col. foŕa cuiuslibet feb.est caliditas ⁊ siccitas.¶ Et in verita/
te oīb⁹ omissis ambagib⁹ expositoꝝ:in isto passu/essentia
ipsius feb.est simpĺr mala cōpĺo caĺa.Et in hoc est cā:qm̄
est ponere in corꝑe nr̄o malā cōpĺonē simplicēʒ.vt dedu/
Cap.2.⁊ cap.8. cit Galenus ṗmo de cōpĺonib⁹.Ponať igiť in corde ma/
la cōpĺo calida ledēs oēs opõnes toti⁹:⁊ quero qs morb⁹
erit hic:⁊ nūq̄ʒ hunc inueniēt noiatū nisi noīe feb. Uñ Ga
lenus in cōmē.afo.ṗall.feb.nihil aliud est nisi calor nãlis
Pria ꝑti. afo.14. mutatus in igneū.Etiā Galenus in cō.illi⁹afo.Qui crescūt
dicebat:si aūt feb.nihil aliud est q̄ʒ calor nãlis in igneum
mutatus/ꝯstat ⁊c̄.Uñ oēs auctores fe.diffiniētes de com/
plexione mala mētionē nō faciūt q̄ʒ de calida.vñ Auerro.
Cap.3. colliget.3°.Dicam⁹ ꝙ feb.est calor q ꝯtinet totū corp⁹ ⁊c̄.
Et Aui.pᵃ fen.4.febris est calor preter nām accensus ⁊c̄.
Cap.p°. Galenus.8.terapē.circa ṗnᵐ inuestigās feb.cū de oīb⁹ ma
lis cōpĺonib⁹ est locutus.Dixit.Una vō egritudinū q̄daʒ
que ſm discrasiā est ⁊ feb.in tantā īmoderationē erecto
calore vt ⁊ cōtristet hoīeʒ:⁊ actionē noceat.Uñ Isac ṗmo
febriū capĺo de eēntia ⁊ diffōne febris:febris est calor in/
nãlis cor in initio petēs ⁊c̄.Et subdit.Palā igiť est ꝙ feb.
nihil aliud est:nisi calor ex̄ nām/ṗus actioni nocens nãli.
¶ Et vĺr esset videre oēm auctorē huic sentētie cōcordā
teʒ:q̄uis tñ essentia feb.vnus morb⁹ sit.s.mala cōpĺo cali/
da:vtpĺm tñ morbo sicco repiť cōiuncta:qm̄ ille morbus
febrilis statim resoluendo generat morbū siccum.

¶ Uia aūt ponēdi feb.esse solū calidaʒ sine mala cōpĺone
sicca/esset vt bñ dicit Gentilis/imaginādo hoīeʒ vehemē/
tē humidū:imo in humido distēperatuʒ in toto corꝑe:qui
hō ēt sit distēpat⁹in calido apto ex pauco caĺo febrire.Si
igiť febriet nō pōt dici statiʒ egrotari morbo sicco:qm̄ il/
le calor nō statim pōt mouere ipm̄ de termino humidita/
tis ad terminū siccitatis egrū:imo in ṗncipio q̄si iuuabiť
in humiditate sua suꝑflua illo calore. ¶ Etiā claruʒ est ꝙ
ex quo ille in humiditate multū excedebat a tēꝑamēto:⁊
ēt in caĺitate:ꝙ citius valde ꝑ tēpus/cadet in morbū caĺʒ
q̄ʒ cadat in morbum siccum.

¶ Et aduerte vt dicit Gentilis ꝙ siccitas mala cōplicabi/
lis cū feb.pōt esse siccitas q̄litatiua:⁊ hec nō semꝑ cōiun/
giť:vt manifeste pʒ in exēplo dato:⁊ pōt esse siccitas ꝑ re/
solutionē/tam ꝑ resoĺonē humiditatū q̄ʒ spirituū:⁊ ille du
rante feb.associanť ēt:q̄si necessario cū semꝑ febres has
duas resoĺones faciant:esto ꝙ q̄dā plus q̄dā minus:q̄daʒ
tardius q̄dā citi⁹/cū in h sit magna cā diuersitatis hoiuʒ.

¶ Et aduerte vt dicit vlteri⁹ ꝙ ꝑpter has cās siccitas pōt
febri cōiungi:vel q̄ caliditas resoluēdo exsiccat:⁊ sic cuʒ
oī fe.siue flegmatica siue sanguinea ⁊c̄.pōt siccitas cōiun/
gi siĺe ei qḋ dicit Auenç.15.trac.ṗmi libri p̊ capĺo.ꝙ aqua
calida in ethica stomacho nocet:q̄ exiccat.Uel pōt cōiū/
gi siccitas cū feb.ꝑꝑ siccitatē que est in cā:vt q̄ cā sua sit
sicca vt cholera vel meĺia:tunc erit ibi siccitas ex causis
duabus:⁊ q̄ calor exiccat:⁊ q̄ siccum exiccat.

Digres/ sio 8ᵃ. **Et insurgit** ex dictis statim exitatio pulchra.naʒ
iam est dictū feb.essentiaĺr nihil aliḋ
esse nisi malā cōpĺonē calidā.Ex quo ꝯcediť esse dare cō/
plexionē simplicē excedētem temperamentum in vna so
la qualitate:vt etiā allegatuʒ est ex Galeno.

¶ Cōtra quā sniaʒ innuit Auerrois cū rōnib⁹ suis colliget
2° ṗmo ca°:ꝙ si inueniret̃ in corꝑe hoīs cōpĺo distēperata p°rō.
simplex:cū tēperātia aliaꝝ/hoc nō posset esse:nisi eēt pos/
sibile inuenire corp⁹ eq̄le ad pondus:qḋ ſʒ oēs non est.⁊
aliter ꝯñtiā suā nō deducit.¶ Scḋo sic.Oē mistū est ap/ rō 2°
propriatū dñationi ꝑtis agentis calide:⁊ ꝑtis humide cuʒ
q̄bus fit mistio ⁊ coctio:⁊ hoc hī ex 4° metheo.Si igitur
distēperātia esset dare solū in calido:iaʒ mistū nō appro/
priareť dñationi q̄litatis passiue:qḋ est ꝯ sermonēalioꝝ.
¶ Tertio ꝯfirmať sic.Mensure q̄litatū actiuaꝝ sequūť rō 3°
a mensuris duaꝝ qualitatū passiuaꝝ:q̄ forme ꝑprie hñt
ꝑprias mãs sub eis:q̄litates aūt actiue tenent locū forme:
passiue vō locū mãe.si igiť posset esse distēperātia in acti/
uis stante tēperātia in passiuis/iam mēsura atiuarū nō se/
quetur a mensura passiuarum.hec sunt motiua Auerrois
colliget 2° cōtra Galenum capĺo ṗmo.

¶ Et posset his dictis addi dictū Aui.ṗmo cañ.fen.pᵃ vbi Doc.3.c.
dicit.caliditas nāq̄ʒ maior q̄ʒ dʒ associat sibi siccitatem. p.de com
¶ Galenus huic snie fuit dissonus vt est allegatū de com/ plexionibus
plexionib⁹ ṗmo.vbi voluit antiquos reprobare:ꝙ in spē Ca.2.⁊.8
hoīs est dare cōpĺonē tēperatā:⁊ q̄tuor distēpatas cōposi
tas:⁊ quatuor distēperatas simplices:qḋ ostēdit rōne effi/
cacissima:⁊ sic supponēdo ꝙ sit dare cōpĺones q̄tuor di/
stēperatas cōpositas:calidū stat cum sicco excedēti vt in
cōplexione calida ⁊ sicca ⁊ calidū stat cū humido excedē/
ti vt in cōpĺone calida ⁊ humida.igiť pōt stare cū tēperā/
tia humidi ⁊ sicci.⁊ hec ꝯña statim pʒ:qm̄ mediū plus ap/
propinquat calido excedēti q̄ʒ humidū distēperatū cū q̊
poniť caĺʒ stare:⁊ sic pōt forari rō de frido hūido ⁊ sicco.

¶ Et cōfirmať:qm̄ oīs motus de extremo ad extremū nō
fit nisi per mediū.Cū igiť possit esse trāsitus de caĺa ⁊ sic/
ca cōpĺone ad frigidā ⁊ siccā:⁊ sic de multis alijs erit trā/
sire ꝑ mediū ꝙ in actiuis erit tēperatū ⁊ in passiuis distē/
peratū.¶ Et nō est imaginari Auer.taʒ apparentia dicta
sicut sunt hec velle extorquere.¶ Sedātes igiť inter eos Opio.ꝑpa
discordiā dicemus:ꝙ cū queriť vtrū sit ponere cōpĺoneʒ
simplicē excedētē tēperamentū:ꝙ aut h queriť de cōpĺo/
ne distempata:que tñ est in latitudine sanitatis:vt sit sen/
sus vtrū in latitudine sanitatis toti⁹ spēi humane sit pone
re cōpĺonē tēperatā:⁊ possint ēt repiri quatuor cōpĺones
simplices sane ⁊ distēperate recedētes a medio sicut vo/
luit Galenus.Aut hoc queriť de cōpĺone distēperata sim/
plici egritudinali vt sit sensus.vtrū possit repiri mala cō/
plexio egritudinalis simplex in vna sola q̄litate/cū sanita
te ⁊ tēperantia reliquaꝝ:⁊ nō sit hec distinctio:q̄ ad am/
bas non possit esse vna rñsio:sed vt dicta distincte ⁊ clare
appareant.¶ Si tu queris vtrū sit dare cōpĺonē distēpe
ratā sanā simplicē:vt vtrū possit dari corp⁹ sanū recedēs
a tēperamēto/ꝙ solū sit calidū ⁊ in humido ⁊ sicco tēpera
tū:tūc aut hec tēperātia intelligiť esse punctualis:sicut eēt
tēꝑantia eq̄lis ad pōdus:aut ītelligiť eē tēꝑantia ad iusti/
tiā ⁊ ꝑ opõnib⁹:tūc si ītelligať vtrū sit dare corp⁹sanū solū
excedēs in caĺo:⁊ tēperatū in humido ⁊ sicco hoc dico tē/
perātia punctuali.Dico ꝙ ipoĺe est repire talē distēperan
tiā:qm̄ sicut est ipoĺe inuenire eq̄litatē ponderis quantuʒ
ad q̄litates q̄tuor vt alibi deduciť:ita ipoĺe est inuenire
eq̄litatē ponderis in q̄buscūq̄ʒ duab⁹ꝯrijs q̄litatibus siue
in calido siue in frido:siue in hūido ⁊ sicco:qm̄ vtrobiq̄ʒ
eadē est rō.Et hec fuit ītentio Auer.vna cū negauerit di/
stēperātiā simplicē.Et alia intentio dabiť post ⁊ de distē/
perātia simplici sana qḋ expresse pʒ ex suo ṗmo motiuo.
Nā dicit ꝙ si inuenirent̃ in corꝑe hoīs nouē cōpĺones vt
vna tēpata:⁊ octo distēpate:q̄tuor simplices ⁊ q̄tuor cō/
posite:⁊ q̄ūocūq̄ʒ sit aliqua tēperantia si inueniret̃ in fine

similanti fini extremitatis elemētoꝝ in mensura q̄litatū illud nō posset esse:si nō est poſſe inueniri corp⁹ cōsimiliū ptiū in quo mēsure elētoꝝ essent eq̄les penitus in quātitate. Negat igit̄ Auer. ibi oēs eq̄litatē in fine similāti in mēsura q̄litatū. Hoc ēt appet in scdo suo motiuo:ꝙ oē mistū est appropriatū dn̄ationi ptis agētis calide ⁊ patiētis humide:qm̄ Arꝭ. videt̄ voluisse in 4° metheoroꝝ:ꝙ omne mistū q̄ntūcūqꝫ frigidū saltim pfectū hꝫ plus de calido q̄ꝫ de frigido:⁊ plus de humido q̄ꝫ de sicco in cōpōne ad eq̄le ad pondus. Si igit̄ daret̄ aliqd̄ corpus qd̄ plus hr̄et de calido solū q̄ꝫ de frido:⁊ in sicco ⁊ humido punctualr̄ eēt tēperatū:iō nō appropriaret̄ dn̄ationi illoꝝ duoꝝ. Cū dicto tn̄ Aristo. stat ꝙ sit dare hoiem in quo abūdet calitas ⁊ siccitas vt dicat̄ calidus ⁊ siccus:⁊ h̄ ſm illā opionē non in cōpatione ad eq̄le ad pondus:sed in cōpōne ad hoiēꝫ tēperatū:qd̄ ⁊ Auer. voluit illd̄ ⁊ aperuit in suo tertio motiuo:qd̄ est q̄si idē cū 2°. ¶ Alio mō dicebam⁹ posse itelligi esse dare corp⁹ sanū distēperatū in vna simplici q̄litate vt in calido solū:⁊ sit tēperatū in humido ⁊ sicco nō tēperamēto pūctuali quale est illud eq̄le ad pondus:sꝫ tēperamēto ad iustitiā:⁊ tale corpus ꝯcedim⁹ dari posse:⁊ h̄ intelligit Galenus:⁊ sue rōnes hoc pbāt. ¶ Istud aūt nō cōtradicit itentioni Auer. pfate:dicit igit̄ Auer. illa:vt meli⁹ patefieret Galeni dictū:⁊ itellige ꝙ totuꝫ hoc qd̄ dr̄ de distemperātia sana simplici:etiā est verū de distemperātia simplici egra:ꝙ eā nō est dare cū tēperamento aliaꝝ tali q̄le dictū est:sed hr̄ cū tēperamēto qd̄ vocat̄ sanitas.

Poterat aliter querere dubiū:vtrū possit dari mala cōplō simplex egritudinalis. Propter qd̄ aduerte ꝙ corp⁹ nostrū est cōpositū ex calō nāli ⁊ humido radicali:que duo ſm aliquos sunt in quolꝫ misto:⁊ qd̄lꝫ illoꝝ est corpus cōpositū ex q̄tuor elētis:⁊ vnū vt calidū stat alteri vt humido sicut gubernator ⁊ forma:qbus ambobus attribuit̄ in viuentib⁹ aīa ⁊ opationes:⁊ nō vni sine altero:⁊ esto ꝙ vnū vocet̄ calidū ⁊ aliud humidū:tn̄ qd̄lꝫ est cōplexionatū cōplexiōe misti:sicut qd̄lꝫ ex q̄tuor elemētis cōponi dr̄:ponamus igit̄ grā exēpli ꝙ in corpore nostro hec duo sint spūs ⁊ sub̄a mēbralis/spiritus sit calidum naturale:⁊ membrū humidum radicale.

¶ Et dico grā exempli:q² est dubiū de spiritu cōplantato intrinseco sub̄e mēbri:⁊ de spiritu influente:hoc habito in nobis statim est ꝯsiderare duo tēperamēta:⁊ duo intēperamēta illis opposita. Unū tēpamētū est in cōplōne misti que est in illis duob⁹:⁊ hoc ſm ꝙ illa cōplexio resultat ex q̄litatib⁹ talib⁹ vel in tali ⁊ tali gradu:vt cū ambo illa duo corpa hn̄t cōplexionē calidam in tali gradu sit sanitas ⁊c̄. Aliud tēperamentū est tēperamētū illoꝝ duoꝝ pn̄cipioꝝ cōstituentiū corpus nostrū. s. caloris nālis ⁊ humidi radicalis:ſm ꝙ adinuicē cōparant̄ in cōpōne ad illud in quo ordinant̄:vt in cōpōne ad ꝓpriū opus misti. vn̄ ꝯsiderando cōpositionē p̄mā istoꝝ duoꝝ pn̄cipioꝝ dicimus ꝙ corpus est cōpositū ex q̄tuor elētis:⁊ cōsiderādo cōpositum illoꝝ duoꝝ pn̄cipioꝝ:dicimus ꝙ corpus est cōpositū ex calido nāli ⁊ humido radicali. ¶ Modo si cōsideret̄ p̄m tēperamentū/dico vt hr̄ deducit̄ p rōnes Gal. ꝙ est dare morbū cōplexionalē simplicē. vbi grā:q² cōplexio misti pōt in solo calido distemperari. ¶ Sed si ꝯsiderem⁹ 2m tēperamentū/dico ꝙ ipoſſe est ꝙ fiat distēperamentuꝫ in vno illoꝝ cōstituentiū illud tēperamētū:gn̄ fiat in alio. Et sic in tēperamēto illo nō erit dare distēperātiā simpliceꝫ. nā nō pōt fieri distēperamētū in calido nāli gn̄ fiat distēperamētū sil̄e in humido radicali:⁊ ecōuerso:cū habeant se sicut ꝯseruās ⁊ ꝯseruatū:sicut mā ⁊ forma:cū eis ambobus opatio misti attribuat̄. Et iō cū calm̄ nāle dicat̄ in nobis p̄m pn̄m actiuū:⁊ humidū radicale pn̄cipiū passiuū:dico ꝙ nō pōt fieri distēperamētū in pn̄cipio nostro actiuo gn̄ fiat distēperātia in pn̄cipio nr̄o passiuo ⁊ econuerso. ⁊ isto mō est verū:ꝙ si in nobis est distēperantia in actiuis qualitatibus:ꝙ est in passiuis ⁊ econuerso.

¶ Et iō aduerte ꝙ illa stant optime sil̄:ꝙ in nobis pōt dari distēperātia simplex tā calida q̄ꝫ frigida ⁊c̄. Unde tam calidū vt v̄bi grā p exēplo supra posito spūs tā ēt mēbruꝫ poterūt pati solā distēperātiā ⁊ morbū calidū:⁊ tn̄ cū hoc stat ꝙ qn̄ distēperabit̄ spūs illa distēperātia simplici:ꝙ ēt mēbrū illa distēperātia distēperabit̄. Esto igitur ꝙ ibi sit mala complexio simplex:tn̄ ꝯsiderata cōpōne corpoꝝ ex actiuo pn̄° ⁊ passiuo/nō pōt eē distēpantia in actiuo gn̄ sit in passiuo ⁊ ecōtra. Et hāc cōpōnē ēt ⁊ tēpamētū ex calō ⁊ humido nāli cōsiderauit Auer. cū dicit ꝙ nō pōt eē distēperātia simplex vt in actiuis gn̄ sit ⁊ in passiuis ⁊ econtra:qd̄ apparet cū dicit ꝙ mistū est appropriatū dn̄ationi ptis agētis calide ⁊ patiētis humide ꝙ mēsure duaꝝ qualitatū actiuaꝝ sequunt̄ a mēsuris duaꝝ qualitatū passiuarū ⁊ ecōuerso. Gal. aūt cuꝫ dicit:ꝙ in nobis pōt dari mala cōplō simplex/dixit illud loquēdo de cōplōne toti⁹ misti/cōsiderādo tēperamētū qd̄ est in ipsa qd̄ resultat ex cōpositione eius ex q̄litatibus in tali vel tali gradu. Et illud nō discordat dicto Auerrois:nisi qd̄ dictū medicoꝝ est noti⁹:⁊ iō Auerro. dicit ꝙ nō refert multū:siue dicam⁹ vt ipse:siue vt medici. Et q² dictū medicoꝝ est notius:⁊ iō Auer. dicit ꝙ si exiret a multitudine medicoꝝ/esset difficile illd̄ intelligere. Unde subdit ꝙ iō vult loqui sicut ⁊ medici loquunt̄. Et intellige ꝙ totū hoc qd̄ dictū est de distemperātia egra simplici ēt est verū de distēperātia simplici sana:qd̄ cōsiderato vno de illis duob⁹ tēperamētis est dare simplicē distēperantiā sanā:⁊ hoc voluit Galenus:sꝫ cōsiderato alio tēperamēto qd̄ fit ex illis duob⁹ pn̄cipijs/nūq̄ꝫ vnū illoꝝ pn̄cipioꝝ hꝫ distēperātiā simplicē sanā:gn̄ etiā aliud sil̄eꝫ sibi habeat/pp illud qd̄ dictū fuit ibi que fuit intētio Auer. Distinxi aūt supra de simplici distēpantia duplici ⁊ sana ⁊ egra:esto ꝙ idē dictū sit vt pticularius clarefieret dictū. Unde dupliciter est saluata discordia inter Auer. ⁊ Galenum. 2a autē cōcordia mihi plus placet. D. cū. d.

La urē. ¶ Preueniunt nōnulle cause oib⁹ manifeste:de quib⁹ pauloante docuimus:quibus empericus medicus ex obseruatione ad curationē remedijs abūdat. Rōnalis v̄o ad ipsaꝫ rei nām/accedēs demōstratiue ab illa in futuroꝝ presensionē atqꝫ inuētione curatiōis iuuatur:vtens oib⁹ qdē experientia ipsa inuētis:adijciens aūt multa ex docendi via rōnali. Que ergo sunt per vtrāqꝫ ptem inuenta:experimentum intelligo ac rationem alio loco docuimus.

Leonič. ¶ Preincipere aūt i oium febriū ꝯstitutiōe cās q̄ ab oibus manifeste noscunt̄ q̄s ēt antea cōmemorauimus in qb⁹ medici q se ab experiētia empericos vocant ex obseruatiōe ad curationē aliqd ꝓficiūt. Rōnales aūt ad ipsius rei nām veniētes cū indicationib⁹ vtant̄ ad prenoscēdi futura atq̄ꝫ ad curatiōis iuuant̄ iuētionē:neq̄ꝫ earū vsum pretermittūt que ex experiētia fuerint inuēta:sed multa ex rationali doctrina illis adiungūt. Que nam v̄o sint que vtraqꝫ inueniantur via experiētia scilꝫ ac ratione alibi est a nobis demonstratū.

Antiq. ¶ Anticipāt aūt cōsistētiā vniuersaꝫ febriū cāe euidētes oib⁹ cognite q̄s parū ante diximus:i qbus emperic⁹ qdē medic⁹ ab obseruatiōe qdē:⁊ ad curā lucrat̄. Logicus v̄o ad nāꝫ ipsam rei

perueniens

ꝑueniēs demr̄atiue ab illa: ⁊ i futuroꝝ p̄sciaȝ: ⁊ i cure iuētionē adiuuat̄ vtēs qdē vniuersis: ⁊ his q̄ ꝑ exꝑimētū iueniunt̄ adijciēs vͦo ex his logica disciplia mlta: igit̄ qdē q̄ ƀȝ alterutrā ꝑ/tē exꝑimētū dico ⁊ rōnē iueniūt̄ alibi oñdim⁹.

¶ Uult exeq ⁊ ostēdere ƀm quē modū a causis p̄dictis fit feb. ⁊ que dispō ab eis in corpe fit. vñ feb. causat̄ qd dixe/rat: ⁊ ostēdit p̄mo que est vtilitas cognitionis haꝝ causaꝝ apud empericos ⁊ logicos idest apud artē sumptā ex ex/perimēto ⁊ vl'itate eius. Et dicit ꝙ ꝯsistentiā p̄dictarū fe. anticipant cāe euidētes oib⁹ dicte ⁊ cognite: ⁊ inspectione ipsaꝝ est emperitus medicus lucrat̄ ad memoriā ⁊ ad cu/rā: logicus vͦo ⁊ rōnalis perueniens ad nām rei demōstra/tiue adiuuabit̄ ab illa. s. cā antecedēti: ⁊ in prescientiaȝ fu/turoꝝ ⁊ in inuentionē cure. Et tunc ostēdit q̄lis dȝ esse his vniuersis rōnalis medic⁹: qm̄ dȝ esse vtens his vniuersis que experimēto inueniunt̄. Et his dȝ addere multa ex lo/gica disciplina. i. ex pte vl'i sciētie. Et in ƀ ostēdit medicū vtrasqȝ ꝑtes habere debere; attribuit aūt vtilitatē memo/rie exꝑimētatori: qm̄ exꝑimētatores nō multū ex pauci/tate sciētie preuisores sunt: rōnalis aūt medic⁹ sic. Deinde remittit nos ad aliū locū dicens. ꝙ illa que inueniunt̄ ƀm rōnē ⁊ exꝑimētū alibi ostēdet̄. ⁊ hoc erit in li. de sectis. Et intellige ꝙ ꝑ cās dictas euidentes in p̄n° hui⁹. cap̄. Galen⁹ nō itelligit cās p̄mitiuas solū: sed illas cās de qbus nō est occultum ꝙ ad eas consequatur feb. inter quas supra nu/merauit eas coporeas vt plectoriam.

Lauré. ¶ Que vͦo dispositio ab vnaquaqȝ cā p̄mitiua in cor/pore ꝯsistat accendēs febrē hac pte docere istituim⁹.

Leonic. ¶ At q̄ȝ singule p̄incipiētes cause in corpore faciāt di/spositionē que febrē accēdant nūc ostēdere intēdim⁹.

Antiq. ¶ Que vͦo a procatbartica causaruȝ dispositio in corpore febriū cōsistit nunc preiacet dicere.

Cō. 8m. ¶ Exequit̄ nūc Galenus ostēdēdo modū ƀȝ quē a p̄dictis causis feb. efficiat̄. p̄mo p̄mittēs qd intēdit: ⁊ ꝑ ꝓcathar/ticas cās itelligit apud aliquos oēs cās p̄ncipiantes ad q̄s cōseqt̄ feb. siue sint cāe p̄mitiue siue corpee: ⁊ forte ꝙ in/telligit vt sonat vocabulum: ⁊ hoc q̄ȝtum ad magnam par/tem sui immediati sermonis. D. cū. d.

Lauré. ¶ Cum ergo videam⁹ nō vnū modū neqȝ gnātionis: neqȝ auctionis caliditatis: qñ nec ipsius quideȝ ignis modus vnus est: sed gignit̄: aut ꝓpter motum.

Leonic. ¶ Qm̄ nō vnū videm⁹ modū gñonis aut augmētatio/nis caľitatis siqdē neqȝ ignis ipsi⁹: sȝ vel ꝑꝑ motū.

Antiq. ¶ Quia igit̄ videmus nō vnū modum neqȝ ge/nerationis neqȝ augmētatiōis caloris: quoniaȝ neqȝ ipsius ignis: sed aut propter motum.

¶ Ostendit ƀȝ quot modos pōt caľitas in nobis augeri ƀȝ quos opȝ cās feb. q̄ est mala cōplo caľa illā cāre: ⁊ dicit ꝙ sicut ipsius ignis nō est vnus modus gñōnis ⁊ augmenta/tionis: ita ⁊ caloris in nobis nō est vnus modus gñōnis ⁊ augmētatiōis. Et tūc dedit hos modos diuersos. Naȝ aut auget̄ calor ꝑꝑ motū: ⁊ ꝑ quē modū motus causet in reb⁹ vl' augmētet caľitatē nō est parue ei⁹ vtilitatis scire: ⁊ hoc dico de motu locali sicut hic itelligit̄. Nā motus localis si est alia res successiua a ꝑmanētib⁹ distincta/ nihil aliud vī eē nisi vel forma fluēs: vel fluxus forme. fluxus forme in motu est de gñe passiōis: ⁊ ex hoc caľitatis nō vī factiuus fořa fluēs q̄ ibi est: est qdē respect⁹: esto ꝙ nō sit de gñe re/lationis: respect⁹ aūt caľitatis nō est causa tiuus. ⁊ ƀ semꝑ dico si mot⁹ est res a ꝑmanētib⁹ disticta. Et hec vͦba exhi/bent̄ ab Auer. 3° phy. cō. 4°. Adhuc agēs nō vī agere vltra suaȝ spēm. ¶ Et dicam⁹ viā ꝑ quā mot⁹ iducit in istis in/ferioribꝰ calorē: hoc aūt est. nā ex fricatione facta in motu corporea rarefiunt: ex rarefactione ibi generatur calor cū rarefactio sit dispositio ad calorem.

Et si queraf q̄uo rarefactū cū nō sit calidū generat ca/lorem: certe in ƀ opȝ sci stare. Ordo. n. in formis nālibus talis est: vt cū est aliqua mā dispō vltia ad aliquā formā/ illa forma exhibet̄ de potētia illi⁹ māe: nūc aūt corp⁹ exñs rarū ꝑ motū est sūme dispositū ad calorē talē vel ta/leȝ. ¶ Et si vlteri⁹ queres: q̄re raritas in corpe est disposi/tio ad calorē: in ƀ nō ē rñsio: nisi q2 calor ē talis for⁹ nālis: sicut si quereret̄ q̄re caľitas in fūmo est dispō ad formaȝ subalē ignis plus q̄ȝ ad formā subalē aque: non est ibi alia rñsio: nisi q2 illa sunt talia entia. ¶ Et est in ƀ alia cā ve/rior: nā qdlȝ mistū hȝ actuaľr multā difformitateȝ in suis ꝑtib⁹ ƀȝ aereū ⁊ igneū terreū ⁊ aqueū: ⁊ dato ꝙ hec diffor/mitas sensui manifesta nō sit: qd pȝ in eius cōbustione: ab igne resoluūt̄ ꝑtes subtiles aeree ⁊ ignee: ⁊ aquee in fumū ⁊ vaporē a ꝑtibus grossis terrestrib⁹ remanentib⁹: que tñ resol'o nō est ad elnta sȝ ad mistuȝ: vt supra dictū est. Hēt igit̄ mistū ꝑtes igneas aereas subtiles ⁊ calidas: ⁊ hȝ frigi/das terrestres ⁊ aqueas adinuicē vehemēter mistas ipm cōstituētes: q̄ ptes nō sunt elnta simplicia: nec sunt mista ꝑfecta vt in ipsis repiat̄ hec manifesta difformitas ꝑtiuȝ ⁊ seꝑabilis q̄ repit̄ in misto cui⁹ sunt ꝑtes. Ex cōfricatiōe igit̄ corpoꝝ adinuicē ⁊ rarefactione que ex ƀ causat̄/ cum in rarefactione sit motus de centro ad circūferentiā/ exhibē/tur ꝑtes ignee ⁊ aeree de centro ⁊ ꝓfundo corꝑis versus extrinsecā suꝑficiē: ⁊ seꝑant̄ a ꝑtib⁹ terrestrib⁹ frigis cum qbus vehemēter erāt ꝑmiste: q̄ ꝑtes ignee ⁊ aeree ꝑuenie/tes ad exteriora: ⁊ in ꝑtibus illis multiplicate/ p̄dicta loca reddunt calida in extrinsecis: ⁊ hoc vsqȝ ad illud ad qd ꝑ/tingit ipsaꝝ calefactio: sunt enim tales calide actuaľr aut vͦtuaľr vt ab ipsis ꝑtib⁹ terrestrib⁹ seꝑatis. Et insimul ver/sus exteriora multiplicatis gñant actualē caľitatē in p̄di/ctis corꝑibus: ⁊ gñat̄ talis actualis caľitas ex motu in illis/met ꝑtib⁹ si solū erant calide vͦtuaľr ⁊ nō actuaľr: nā idem exñs calidū tale virtuaľr pōt se facere actuale sine aliquo adueniente: sicut aq̄ calefacta pōt ad frigiditatē redire. ⁊ gñat̄ talis calor in alijs ꝑtib⁹ cū sint istis ꝓpinque ⁊ iuxta stantes: ⁊ in gnātione talis caloris ƀm plus ⁊ minus acci/dit diuersitas multa/ ex multo vel ꝑuo motu: vel ex diuer/sitate corpoꝝ q̄ cōfricant̄: vt aliqñ ex multa cōfricatione in corꝑib⁹ hñtib⁹ p̄dictas ꝑtes aptas iflāmari accidat ex cōfricatione ⁊ motu gnāri ignē. ¶ Et ex p̄dicta cā appet ꝙ corꝑa ex cōfricatione in ꝑuo tꝑe consumunt̄: lȝ sensibi/liter non dispartiantur ab eis frustra.

¶ Sed nō valet instantia rudis que in hoc posset fieri: cuȝ dī ꝙ corꝑa nō apparētia calida ex cōfricatione calefiunt extractione ꝑtiū caľaꝝ ad suꝑficiē q̄ in ꝓfundo stabant. Nā posset qs dicere ꝙ ꝑ diuisionē corꝑis in frusta illa ca/liditas appere deberet. ¶ Et certe ille ꝑtes calide ꝑ diui/sionē ad suꝑficiē nō extrahunt̄: nec in diuisiōe ꝑ actualeȝ seꝑationē ab alijs actuant̄ actuaľr: sicut fit hoc in rarefa/ctione ⁊ cōfricatione. ⁊ hoc bono itellectu satis est claruȝ. ¶ Mot⁹ aūt corpoꝝ nr̄oꝝ de quo ꝑticuľr est hic sermo Gal. nos calefacit: q2 cū mouemur vī moueri in nobis san/guis ⁊ spūs que sunt corꝑa calida. vñ cōmota dispergunt̄ ad mēbra ad que p̄mo nō dispergabant̄/ ad que veniētia illa calefiunt ⁊ ebulliūt. ¶ Obiecta aūt p̄ facta per se pa/tent: qm̄ si motus est aliqua res distincta a permanētibus nō ponit̄ ꝙ illa res sit illa que calefaciat: sed est calor ibi causatus mō dicto. nā si motus ponat̄ eē talis res nō erit nisi quedā res ꝯñs cōfricationē ⁊ ꝯtactū fieri nō simulta/neū ꝑtiū vel corpoꝝ. ¶ Scdm qd adducit̄ nō valet: qm̄ illud dictū nō est vľr veruȝ. vñ Auerrois 2° celi ⁊ mundi Cō. 42.

Digres/sio 9°.

Instātia

Solo.

dicit qꝫ calor nõ generat̃ a motu nisi accñtalr̃. ℂ Et ad dictũ dicim⁹ qꝫ oẽ qd̃ fit/fit a simili in spe aut gñe nõ est veruʒ vlr̃ in accidẽtib⁹:qꝛ nõ sequit̃ vt oẽ accñs fiat a simili in spe vel gñe. vñ nigredo aliqñ a calore aliqñ a frigore gñat̃ ⁊c.

2. met. 28 vñ Auer. 12. meta. cõ. 24. dicit qꝫ illa ꝓpõ dicens qꝫ ꝯueniẽs fit ex ꝯueniẽti verificat̃ trib⁹ cõditionibus. s. vt sint in agẽte non in instrumento:⁊ in ꝓpinquo non remoto:⁊ in agente essentialiter non accidentaliter. D. cũ. d.

Laurẽ. ℂ Aut ꝓpter putrefactionẽ:aut pp̄ ꝯuersationẽ alterius calitatis:aut pp̄ suppressionẽ cal'i efflui:aut pp̄ ꝑmistionẽ cal'e substãtie tanq̄ de fonte quodã ebulliẽtis aut genite. s. ad nr̃m sensuʒ aut augẽtis cal'itatẽ:necesse est oẽs febriũ cãs in predictos modos reuocari.

Leonič. ℂ Vel ꝓpter putrefactionẽ:vel ꝓpter adhesum alterius caloris:aut ꝓpter detentũ calidi effluxus:aut ꝓpter mistionẽ calide substãtie quoddã veluti ex fonte efferuescentis:q̃ quo ad nr̃m sensum vel generet:vel augeat caliditatẽ necesse oĩno ⁊ febriũ causas reduci ad eos quos proxime diximus modos.

Antiq. ℂ Aut ꝓpter putrefactionẽ aut propter copulationẽ alterius caloris:aut ꝓpter retẽtionẽ effluxionis calide:aut ꝓpter imissionẽ substantie calide velut ex fonte quodã feruẽtis vel generantis vt ad nostrũ sensuʒ vel augẽtis calorẽ/necesse ⁊ febriũ causas ad p̄dictos reduci modos.

ℂ Et ostẽdit alios modos ₰m quos calor in nobis auget̃:⁊

Lib⁹. 4. methaur. tex. cõ. 6. vnus est ex putrefactione:⁊ h̃ pʒ:cũ putrefactio sit extneatio ꝓprĳ calidi a calore extrĩseco. Et ali⁹ modus est cũ res cal'a p̄ ꝯtactũ copulat̃ ab ex̃. Et ali⁹ modus est cũ retinet̃ sup̄fluitas cal'a q̃ a nobis ꝯtinue dʒ efflũe. ⁊ alter modus est cũ in nobis ĩtra corp⁹ imittit̃ suba cal'a. Et ĩtellige que vel sit cal'a actualr̃ vel sit apta ex leui cã ĩflãmari:ex qua re calida fluit calor ad cor ⁊ per corp⁹ tanq̄ veniret a quodam fonte. vñ dicit. Aut supple gñat̃ in nobis. ⁊ augmentat̃ calor pp̄ imissionẽ substãtie cal'e fluẽtis mittentis vel gñãntis vel agẽtis vt ad nr̃ʒ sensuʒ. i. qñcũqʒ nobis placet dicere:dico fluentis caloreʒ velut ex quodã fonte. Et subdit. Si igit̃ his modis calor in corp̄e nr̃o augmentat̃:tunc necesse est causas feb. ad hos reduci modos. D. cũ. d.

Laurẽ. ℂ Queãdmodũ estus est:siue ex ipso sole atro talem habeat appellationẽ siue affectio q̃ in corp̄e afficit̃:siue ea q̃ iã est affecta. nã ⁊ id cal'itas ẽ p̄ter nãm:nõdũ tñ feb. nisi cor ip̄m ꝯcalefecerit. Et eni totũ h̃ gen⁹ cãe ex ꝯuersatiõe efficit̃ rei calefaciẽt:siue sol:siue ignis:siue medicamẽtũ fuerit id qd̃ calefacit extrĩsecus oẽs aut appropiquãs:aut q̄uis alio mõ libeat appellare.

Leonič. ℂ Veluti statiʒ exustio siue ip̄a solis op̄atio talẽ sortiatur appellationẽ:aut q ab eodẽ fit in corpore affect⁹:siue ille q iã effect⁹ est:nã igit̃ ⁊ hoc ipsum calor p̄ter naturã:nõdũ tñ febris existit nisi cor vna calefiat. Oẽ quidẽ huiuscemodi cause genus fieri cõstat ex rei calide adhesu:siue sol:siue ignis:siue medicamẽ calidum cõtingat extrinsecus:aut proximũ fiat:aut adhereat: siue quo vis aliquo vocabulo quispiã vti voluerit.

Antiq. ℂ Puta estus siue ea q̃ a sole est op̄atio hãc hẽt nũcupationẽ/siue q̃ fit in corp̄e passio/siue q̃ iã facta est:eqdẽ vtriq̄ ⁊ hic ip̄m p̄ter nãm calor/nõdũ tñ iam est febris/nisi cũ caluerit cor:vniuersuʒ nimirũ hoc gen⁹ cause ex copulatiõe fit calefaciẽtis siue sol siue ignis siue pharmacuʒ fuerit qꝫ calefacit extra tãgẽs vl' appropriãs vel copulãs vel qualitercũqʒ qs noiare voluerit.

ℂ Exequit̃ p̄ticulr̃ declarãdo hos modos augmẽti caloris. Et p̄mo d̃clarat modũ augmẽti caloris q̃ fit ex re q̃ nobis extrinsec⁹ copulat̃:⁊ dedit p̄ hũc modũ ĩtelligere moduʒ augmẽti caloris ĩ nobis q fit ex ĩmissiõe sub̃e cal'e ĩ corp⁹ nr̃m:qm̃ sil'es sunt:⁊ qd̃ dicit ex se pʒ. Et cũ dicit nõdũ tñ iam est feb. nisi cuʒ caluerit cor/denotauit qꝫ feb. attribuitur cordi vt sua passio. D. cum. d.

Laurẽ. ℂ At v̄o iracũdia q̄si ebullitio q̄dã ac mot⁹ vehem̃s ẽ irascẽtis facultatis ĩ ipso corp̄e cordis residẽtis. ꝯcalescit ãt iterdũ cũ ea spũs:atq̄ iterduʒ sanguis:⁊ si ꝓmpta se habeãt suscipiẽtia corp̄a ad ꝯtinẽdũ diuti⁹ cal'itatẽ:⁊ q̄uis ipsi⁹ cordis mot⁹ destiterit hec p̄maneat calida p̄ter nãm:tũc febricitare hoiem necesse est.

Leonič. ℂ Ira aũt est veluti q̄dẽ feruor q̄dã ac vehemẽs motus potẽtie irascibilis in ipso cordis corpore sita:siml' aũt cũ hoc feruore calefit spũs aliqñ: aliqñ sanguinis substantia. Or si ita contigerit vt ea corpora q̃ in se caliditatẽ admiserũt lõgo eã tp̄e retinere nã apta sint:lʒ motus cordis sedetur:in hisce tñ remanet calor p̄ter naturã:atqʒ inde hominẽ febricitare est necessariũ.

Antiq. ℂ Ira v̄o est velut ebullitio quedã ⁊ motus vehemẽs irascibilis v̄tutis q̃ in ipso corp̄e cordis insidet:cõcalefit aũt ipsi qñq̄ q̄dẽ substãtia spirit⁹/qñqʒ v̄o sanguis substãtia: ⁊ si forte apta fuerint cũ susceperit q̄multũ detinere calorẽ: ⁊ si motus cordis steterit remanent hec preter naturã calida: ⁊ tũc febrire necesse est hoiem.

ℂ Declarat modũ augmẽtationis caloris q fit in nobis p̄p̄ motũ. ⁊ p̄mo p̄p̄ motũ aialẽ q fit in accñtib⁹ aie. vñ p̄ dixit de ira. ⁊ tetigit p̄mo Galen⁹ cui attribuunt̃ accñtia aie que sũt ira tristitia timor ⁊c. cũ dicit. Irascibilis v̄tutis q̃ ĩ corpore cordis insidet. ℂ Et ĩtellige qꝫ in gaudio ⁊ tristitia ⁊ sil'ib⁹ accñtib⁹ aie sunt duo. nã ibi est app̄hẽsio rei gaudiose vel ꝯtristãtis inq̄tũ res app̄hẽdit̃ sub rõne ꝓseq̄bilis: vel fugibilis:⁊ q̄tũ ad hãc apprehensionẽ ista accñtia aie saltim ₰m medicos attribuunt̃ cerebro:aliud qd̃ est in accidẽtib⁹ istis est alteratio spũs ⁊ mot⁹ ei⁹ localis de ex̃ ad intus vel ecõuerso:mediãte quo motu spũs v̄t⁹ vult asseq letabile:vel fugere ꝯtristabile:tñ cũ hoc nõ faciet nisi cuʒ organo suo qd̃ est spũs:⁊ qꝛ hic spũs in quo accidit hic motus maxie est spũs cordis:⁊ qꝛ illud qd̃ apparẽti⁹ est in corpore in his accñtib⁹ aie est mot⁹ spũs hꝰ:iõ hec accña aie absolute cordis ponunt̃. ℂ Decl'auit vlteri⁹ Galen⁹ qñ calor q fit ex motu ire sit fe. cũ dicit:qꝫ si sanguis ⁊ spũs fuerunt apta retinere calorẽ queʒ suscipiũt ex motu ire. ⁊ hoc erit cũ motus ille ire steterit:⁊ p̄seuerauerit:tũc necesse est febrire hoiem. vñ intulit correlariũ manifestũ cũ dicit.

Laurẽ. ℂ Hec ergo feb. principium habet motuʒ atq̄ ebullitionem natiue caliditatis.

Leonič. ℂ Huiuscemodi autem febris habet originem a motu atqʒ feruore natiue caliditatis.

Antiq. ℂ Igitur talis quidem febris principiuʒ habet: ⁊ motum ⁊ ebullitionem innati caloris.

ℂ Et denotauit Galen⁹ qꝫ q̄tũcũqʒ calor gñatus ex ira eẽt magnus:⁊ ledẽs oẽs op̄õnes toti⁹/dummõ nõ esset sic qꝫ amplius depẽderet ex ira/qꝫ nõ eẽt fe. imo nõ eẽt morb⁹.

vi: Gale. i[illegible] cap. 4 ad [illegible] [illegible] fol. 88 col. 4

Digres/sio 10ª **Et ex** hinc statim hesitatio insurgit. Utrũ caliditas ire possit esse feb. vel morbus: dato ꝙ cõtinue ab ira depẽdeat. 2ª est hesitatio de cal'itate solis: ⁊ de multis alijs sil'ibꝰ illis ex qbꝰ patefiet qd est reqsitũ ad hoc vt aliqua res sit morbꝰ. Et appet ꝙ cal'itas ire ꝯtinue ab ira depen/

Cap. 2ª. dẽs possit esse feb. ⁊ morbꝰ. Nam vt pꝫ p̃mo de accidenti. ⁊ p̃mo de regimine sanitatis. morbꝰ nihil aliud est nisi dis/positio p̃ter nãm nociua actioni. ⁊ hoc itellige sensibil'r: ⁊ manifeste. Cũ igit̃ hõ hñs irã aliqñ habeat opõnes multas sensibilius lesas q̃ꝫ aliqs habẽs feb. effimerã. ⁊ hoc di/co de aliquo hoie iroso in quo cõtinue caliditas ab ira de/pendet: ⁊ aliqs stãs ad solẽ aliqñ ex cal'itate cõtinue depẽ dente a sole, habebit opõnes sensibiliꝰ ꝑmutatas vt opa/tionẽ ambulationis: ⁊ opõnẽ anhelitꝰ: ⁊ opõnẽ pulsus. Et valde maiorẽ cal'itatẽ ad tactũ q̃ꝫ aliqs hñs effimerã. Si igitur ille calor in effimeroso est morbus ⁊ feb. ẽt iste morbus ⁊ feb. debet esse. ❡ Et sil'r tenemꝰ ꝙ dispõnes leden/tes opõnes nostri corpis sensibil'r: q̃ꝫtũcũqꝫ multũ sensibiliter lederent: q̃ cõtinue sunt depẽdẽtes in ꝯseruari a cãis extrinsecis vel a cãis p̃mitiuis. Et spãl'r a causis ad libitũ cuiuscũqꝫ remouibilibꝰ a corpe nõ sunt dispõnes morbo/se: qd declarat̃ p̃mo per Galenũ cũ dicit hic, ꝙ necesse est febrire hoiꝫ, cũ sanguis ⁊ spũs q̃ suscipiunt calorẽ ab ira, fuerint apta detinere calorẽ illum ⁊ nõ aliter. ❡ Et cõfir/mat̃. nã Galenus supra cũ distinxit genera febriuꝫ penes diuersitatẽ mãeꝝ, dicit ꝙ necessariũ erat ad h̃ vt cõstitue ret̃ aliqd genꝰ febriũ aliquã p̃dictarũ mãeꝝ habere cali/ditatẽ in facto esse: que est cã nõ dependens. igit̃ nulla ca/liditas in corpe q̃ꝫtũcũqꝫ sensibil'r lederet opõnes oẽs corporis sicut facit feb. nec diceret̃ febris nec morbꝰ: si ab aliqua causaꝝ p̃mitiuaꝝ: ⁊ spãl'r ad placitũ remouibiliũ de/

Fen pª penderet in ꝯseruari. ❡ Et cõfirmat̃. Nã Aui. 4. cañ. dif/finiẽs feb. hoc respiciẽs notauit cũ dicit. Feb. est calor ex̃/neus ⁊c̃. Et subdit nõ sicut caliditas ire ⁊ caloris: cum non vltimat̃ ⁊ ipedit opõnẽ ita vt retineat̃. Esto ꝙ ẽt alijs modis a nobis masticet̃ passus ille. ❡ Et cõfirmat̃: qr si morbus ad sui ꝯstitutionẽ nõ reqreret illud qd dĩ, statim seqt̃ ꝙ hõ q hꝫ manus ligatas esset infirmꝰ. Et ꝓbat̃ statiꝫ hec ꝯñtia: qr corpꝰ hñs opõnes alicuius mẽbri sensibil'r lesas est egrũ ₰m illud mẽbrũ. Sꝫ hñs manus ligatas hꝫ sensi/bil'r ipeditas opõnes organicas manus. igit̃ est egruꝫ ₰m manus. Cũ igit̃ hoc ꝯñs simpl'r sit absurduꝫ, seqt̃ ꝙ aliud reqreret̃ ad morbũ q̃ꝫ ꝙ sit dispõ sensibil'r ledẽs vel no/cens opõnibꝰ. Et hoc vt sit cũ toto hoc nõ dependẽs a cã p̃mitiua: esto ꝙ a qbusdã quoꝝ nomẽ deus a doctoꝝ co/legio total'r exstirpet, iam mihi cõcessuꝫ fuit. ⁊ ex ruditate eoꝝ ⁊ vi argumẽti p̃dicti, ꝙ hõ q hꝫ manꝰ ligatas est eger ₰m manꝰ siue in manibꝰ: ⁊ hoc egritudine in positione vel cõpositione: sit igit̃ a nr̃is auribꝰ remotũ. ❡ Intellige igit̃ ad declarationẽ dictoꝝ ꝙ sicut pꝫ per Galenũ 3º de acci/denti ⁊ morbo circa p̃nᵐ, dr̃ia est inter morbũ ⁊ passionẽ:

Nõ dif/ferẽtiaꝫ inter morbũ ⁊ pas/sionem. passio est dispõ exñs in fieri: ⁊ in dependere cõtinue a cã. Cũ aũt hec dispõ permanet in corpe: ⁊ a cã ampliꝰ nõ de/pendet: tũc illa dispõ est morbꝰ: ⁊ nõ ampliꝰ passio. ❡ Et opꝫ irrefragibil'r ꝙ Galenꝰ hic itelligat de cã p̃mitiua; qd ꝓbat̃: qr si non sic esset, statim sequit̃ ꝙ q̃litas in mẽbro q̃ est feb. putrida nõ esset morbꝰ. ꝓbat̃: qr febris putrida in mẽbris est q̃litas ꝯtinue in fieri dependẽs ab humore. Cũ igit̃ hec sit dispõ in mẽbro fiens ⁊ nõ facta: ⁊ passio ⁊ non morbꝰ. Et hoc dico posito ꝙ morbꝰ ⁊ passio nõ coincidãt in idẽ. igit̃ necio hoc p̃suppositio: cũ dicit Galenꝰ ꝙ passio est dispõ existens in fieri ⁊ in dependere cõtinue a cã, in/telligit de cã p̃mitiua. Qualitas igit̃ cõtinue a p̃mitiua cã dependẽs: ⁊ nõ intra corpꝰ q̃ꝫtũcũqꝫ ledat opõnes sensibiliter est passio ⁊ nõ est morbꝰ: qd a p̃nº est itẽꝝ hic decl'ari.

Et non apparet adhuc decl'atũ ex p̃dicta declaratio/ne. An oporteat semꝑ morbũ eẽ dispositionẽ aliquã mẽbri subiectiue existẽtẽ in ipso: qm̃ vĩ ꝙ sic. Naꝫ vbicũqꝫ notificat̃ morbus a Galeno, dicit ꝙ est dispõ vel q̃litas ledẽs opõnẽ mẽbri. Sed queꝫ qualitas ledẽs opa/tionẽ mẽbri: vĩ esse subiectiue in eo qd denoĩat ⁊ cuiꝰ opa/tiones ledit. ❡ Et cõfirmat̃: qm̃ si egritudo posset subie/ctiue esse alibi q̃ꝫ in mẽbro: seqt̃ ꝙ egritudo posset esse in corpe: ⁊ in re nõ viuente: ⁊ ꝑ ꝯñs seqt̃ ꝙ nõ esset passio viuentis: qd est absurdũ. ❡ Et cõfirmat̃: qm̃ sanitas ⁊ egri/tudo hñt fieri circa ideꝫ. Si igit̃ illa res ponit̃ esse egritu/do que nõ sit in essentia mẽbri. igit̃ sanitas poterit esse in alia re q̃ꝫ in mẽbro: qd expresse videt̃ absurdũ. — Digres/sio 11ª.

❡ Et in veritate oppositũ huius vĩ exp̃sse velle Galenꝰ de accidẽti ⁊ morbo p̃ cap. illo In numero v̊o ꝑtiũ: vbi ponit lapideꝫ in renibꝰ ⁊ in vesica ⁊ in articulis: ⁊ cataractam in oculo esse morbũ: ⁊ tñ lapis in vesica nõ est dispõ in mem/bris existẽs. ❡ Et nos breuiter obmissis multoꝝ nugatio/nibus imaginationibꝰ in hoc ponamus duas ꝯcl'ones: qm̃ iã dixerũt aliq ꝙ lapides ⁊ tales alie res nõ sunt morbus sed cã. Morbus aũt est q̃dã dispositio in mẽbro subiecti/ue resultans ab istis. ❡ Et sit pª ꝯcl'o nr̃a ꝙ multe res que nõ sunt dispõnes nec accñtia in mẽbro sunt egritudies: ⁊ vl'r morbus põt esse res cuiuscũqꝫ p̃dicamẽti: q̃ imediate ledit opõnes nõ depẽdẽtes a cã p̃mitiua ad placitũ remo/uibilis ₰m dicta supra. ❡ 2ª ꝯcl'o: ꝙ nihil dĩ esse egrũ nisi illud sit mẽbrũ ⁊ viuẽs mẽbrũ. Et pꝫ p̃ma ꝯcl'o: nam illud qd ledit opõnes mẽbri sensibil'r sine aliquo medio nõ de/pendẽs a cã p̃mitiua ⁊ ad placitũ remouibili est morbus ex supra dictis. Sed lapis existẽs in vesica. s. in fũdo ime/diate ipedit motũ vesice q est ꝯtractio reqsita ad expulsio/nẽ vrine: esto ꝙ nullã alterationẽ faciat in vesica: sꝫ soluꝫ ex sua corpulentia. igit̃ ille lapis est morbꝰ. Et appet ꝓpo/sitio minor. nã posito ꝙ lapis eẽt p̃cipue eiusdẽ cõpl'onis cũ vesica: ita ꝙ vesicã alterare nõ posset ad aliquaꝫ q̃lita/tẽ: adhuc motũ vesice ipediret. ❡ Et cõfirmat̃: naꝫ ꝑs in canna pulmonis formãs vocẽ põt esse egra: ₰m nullũ ac/cidẽs vel q̃litatẽ aliquã alteratã. igit̃ egritudo nõ est semꝑ dispositio in mẽbro infirmo subiectiue existens. ⁊ añs pꝫ: qm̃ exñtibꝰ musculis pectoris ipeditis in motu vt nõ pos/sit mouere aerẽ in sufficiẽti quãtitate ad epiglotũ, nõ põt ibi formari vox: ⁊ dato ꝙ in ꝑte epiglotali nulla alteratio sit facta: ⁊ ꝯñia de se pꝫ. Qr aũt epiglotalis ꝑs sit infirma: apparet: qm̃ mẽbrũ qd sensibil'r in opõnes suas est ipotẽs est infirmũ. ❡ Et iõ aduerte: ꝙ vt pꝫ ꝑ Galenũ de interio/ribus p̃mo. Egritudo põt esse in membro duobꝰ modis. aut per ꝓprietatẽ aut ꝑ cõpassionẽ ⁊ associationẽ. Si infir/mitas sit in mẽbro ꝑ ꝓprietatẽ: tũc opꝫ ꝙ semꝑ trãsmuta/tio facta sit circa mẽbrũ infirmũ ₰m aliqueꝫ modoꝝ. Si aũt egritudo in mẽbro sit ꝑ cõpassionẽ: tũc non semꝑ opꝫ ꝙ mẽbrũ in aliqua nã sua sit trãsmutatũ: sed aliqñ sufficit vt ibi p̃ñs nõ sit aliqd qd ad suã opõnẽ erat reqsitũ vt in prefacto exemplo. Tũc ergo egritudo vel morbꝰ i mẽbro nihil est aliud nisi p̃uatio vt ibi morbꝰ nõ sit aliqd aliud: nisi p̃uatio alicuiꝰ rei ad suã opõnẽ reqsite: ita ꝙ morbus in mẽbro tunc res positiua nõ est. ❡ Tñ cõsidera ꝙ illa verba Galeni de egritudine ꝑ ꝓprietatẽ ⁊ ꝑ cõpassionem multã sustinẽt molestationẽ quã ꝓ breuitate dimitto: ⁊ tu per te cõsidera. Scd̃a ꝯcl'o, supposita ꝓbat̃. s. ꝙ nihil põt dici nec esse egrũ nisi mẽbrũ: qr nihil est egrũ nisi cuiꝰ ope/rationes ledunt̃: sed opõnes solius mẽbri sunt: q̃re ⁊c̃. Esto igitur ꝙ res que est egritudo possit esse res que subiectiue in mẽbro nõ est: ⁊ de genere substãtie vt lapis: tñ illud qd dicitur esse egrum dicitur esse membrum.

Cap. 8ª. — Rñsio. — pª cõcl'o — 2ª cõcl'o — Cap. 6.

❡ Et obiecta supra posita nõ tenẽt. Cum eniꝫ dicit̃ p̃mo ꝙ — Ad pᵐ articulũ

Galenus ⁊c̄. Certe, ibi sumit Galenus qualitatē ⁊ dispōnez large: ⁊ cū dī ꝙ egritudo dnoīat mēbꝝ: dōꝫ ꝙ nō denoīat ipm tanꝗ̃ res semꝑ subiectiue in eo exn̄s: sꝫ denoīat ipm sicut p̄dicatū denoīat subm: qm̄ morb⁹ semꝑ de membro p̄dicat̄ sumēdo morbū in cōcreto: ⁊ nō de aliquo alio.

Ad 2m ¶ Ad aliud dōm ꝙ egritudinē esse in corꝑe nō viuēte est dupl'r. vno mō: qꝛ res que vere nō subycit̄ in corꝑe viuēte sit egritudo: ⁊ hoc cōcedit̄. Alio mō ꝙ aliq̄ res nō viua dicat̄ egra: ita ꝙ recipiat denoīationē egritudis in cōcreto: ⁊ hoc nō cōcedit̄: vt pꝫ ex 2a ꝯcl'one: hn̄ igit̄ res nō viuens est egritudo: sꝫ non est egra: ⁊ hoc scd̄o mō intelligit̄ illa ꝓpositio famosa: ꝙ egritudo est passio viuentis.

Ad 3m ¶ Ad 3am dōm ꝙ sanitas ⁊ egritudo hn̄t fieri circa idē qꝛ de quocūqꝫ p̄dicat̄ vnū in cōcreto pōt aliud p̄dicari: naꝫ nihil pōt eē egrū nisi qd̄ pōt esse sanū: ⁊ ecōtrario. Hn̄t ēt fieri circa idē: qꝛ in quocūqꝫ egritudo est in eius opposito est sanitas: ⁊ ecōtrario. Si igit̄ sanitas est illud qd̄ est imediata cā actionis bone tūc sanitas nō est nisi dispō aliqua mēbri. Et tūc nō seq̄t̄. egritudo pōt esse res q̄ue nō est dispositio membri vt lapis. ergo ⁊ sanitas: qꝛ multe sunt ⁊c̄. Egritudo g̊ nō est nisi dispositio mēbri: lapis igit̄ non est egritudo: qꝛ multe sunt res que non sunt dispositio mēbri q̄ pn̄t imediate opōnē mēbri destruere: sed nulla res imediate facit opōnes bonas nisi ipꝫ mēbrū suis dispōnibus mediantibus. Si igit̄ sanitas isto mō sumat̄ g̨ est ꝓprius modus: tūc sanitas ⁊ egritudo hn̄t fieri circa idē ꝑ moduꝫ dictū: ⁊ exēplū ei⁹ qd̄ dr̄: nā nihil pōt opōneꝫ ignis facere: nisi sit dispō aliqua ipsius ignis: ⁊ tn̄ multa opōnem ignis possent destruere: q̄ dispōnes ignis nō sunt vt pꝫ. vn̄ ex h pꝫ ꝙ egritudo pōt esse aliq̄ res que est dispositio nō viuētis sꝫ sanitas: nō qꝛ sanitas est imediata cā bone actionis: sꝫ egritudo nō est imediata cā opōnis male sicut est imediata cā malitie in opōne. ¶ Et isti sermones multū differūt: naꝫ q̄tūcūqꝫ opatio mala sit: qcq̄d ibi est de opōne fit a bona cōpl'one que remāsit: ⁊ nō ab egritudie: sed ab egritudine fit malitia in illa. Si aūt sanitas sumeret̄ valde īproprie: ⁊ largissime ꝓ oī eo qd̄ ꝺm aliquē modū req̄rit̄ ad opōnē bonā mēbri: qꝛ scilꝫ eo nō existēte illa bona opatio nō fieret: tūc multe res que sunt dispōnes membri possent dici sanitas. Sed hic modus abstractus est a medicoꝝ sermōib⁹. pꝫ igit̄ egritudis eēntia decl'ata. D. cū. d.

Laurē. ¶ Feb. autem que ex merore consistit nō insuꝑ ebullitionem: sed motum tm̄ modo principium habet.

Leonic̄. ¶ Que autem ex tristitia fit ex solo motu non auteꝫ ex feruore generatur.

Antiq̄. ¶ Que vō in tristitia est, nō adhuc ebullitioneꝫ sed motum solum.

¶ Declarat modū gn̄ōnis caloris ⁊ fe. ꝑ motū aīalē qui fit in alio accidēti qd̄ est in tristitia: ⁊ dicit ꝙ fe. que est in tristitia nō habuit ebullitionē: sꝫ solū motū. Et cā in hoc est: qꝛ in tristitia causat̄ feb. ex multo tractu sp̄ūs ad intra. vn̄ ex conculcatione ⁊ vnione excrescit ibi calor: in ira aūt est magna ebullitio sanguinis ⁊ sp̄ritus. D. cū. d.

Laurē. ¶ Si autem ex labore efficiatur principium quidē habet motum ampliorem musculorum ac neruoruꝫ ⁊ copularum ⁊ articulorū: que quidem prima calefiunt: calor aūt continētis cordi distribuitur ac tūc febricitat.

Leonic̄. ¶ Eius aūt q̨ labores sequit̄ p̄ncipiū ē musculoꝝ neruoꝝ copulaꝝ ⁊ articuloꝝ nimia cōfricatio: q̄ q̄dē primo quēdā calorem cōcipiūt: hinc vō cōtinuati calor ascēdit ad cor: atqꝫ inde homo necessario febricitat.

Antiq̄. ¶ Que vō in laborib⁹ est principiū q̄dē ⁊ ipsa hꝫ motū ampliorē musculoꝝ ⁊ neruorū ⁊ colligantiaꝝ ⁊ articuloꝝ: que vtiqꝫ ⁊ prima calefiunt: pertransit autem ꝺm continuitatem hinc ad cor calor ⁊ in hoc febriunt.

¶ Declarat qūo gn̄at̄ feb. ꝑꝑ motū ⁊ hoc ꝑꝑ motū corporuꝫ: ⁊ qd̄ dicit est manifestū ꝑ se: ⁊ in sua cā cū ligamenta ⁊ virtutes in suo motu corporeo multuꝫ laborent: ⁊ intellexit cū dixit: ⁊ colligantiaꝝ. i. ligamentoꝝ.

¶ Ubi vō feb. propter densitatem accenditur qualis maxime astrictis refrigerans ꝙ corporibus fieri solet colecta in corpore mordaci effluuio consistit. Laurē.

¶ Que āt ex dēsitate cutis accēdit̄ febris qualis maxime frigefactis atqꝫ astrictis corporib⁹ solet accidere mordaci effluxu in corpore aceruato contingit. Leonic̄

¶ Que vō in densitate cutis accēdit̄ feb. maxie stipticitatē patientibus ⁊ infrigidatis assueuit accidere ꝯstricta in corꝑe mordaci effluxiōe fit. Antiq̄.

¶ Cū declarauit duos modos de dictis ꝺꝫ quē hꝫ in nobis fe. gn̄āri: nūc declarat aliū modū. s. quo mō retētio calide effluxionis feb. gn̄at. Et qd̄ dicit est per se clarū. D. cū. d. Cō. 9m

¶ Difflant̄ aūt semꝑ aīaliū cōꝑa duob⁹ modis emissis foras quotidie vaporosis fumosisqꝫ excrementis. Attracta aūt aerea substātia vitro refrigerāte atqꝫ ventilante nālē calitatē: vbi igit̄ fortis cā ꝯdensando cuteꝫ p̄dictos meatus astringat. Sepe facietatis morbū inducit quotiens vaporosa ac benigna mā de corꝑe efluit: interdū febrē cōmittit quotiens aspera ac mordax fuerit. Calor aūt potissimū auget̄ vbi refrigerans aer intra corpus minime trahitur. Laurē.

¶ Semꝑ eniꝫ aīalium corpora difflantur idqꝫ duplici mō effusis ad exteriora vaporosis atqꝫ fuliginosis superfluitatibus: ac rursus attracta refrigerāte ac ventilante natiuū calorē aerea substātia. Cum igit̄ aliqua cā potētior eos de q̄bus diximus meatus angustiores effecerit: sepius in plectoricā dispositionē incidit corpus: qn̄ ⁊ vaporosuꝫ ⁊ optimuꝫ qd̄ effluit extiterit. At cū acre fuerit satisqꝫ mordax nōnūꝗ̃ in febreꝫ quo tēpore maxime: quoniam intra corpus qd̄ refrigerandi vim hꝫ non attrahit̄, calor augetur. Leonic̄.

¶ Nam transpirant̄ q̄dē semꝑ aīaliū corꝑa ꝺm duplicē modū, effusis q̄dē semper ad exteriora vaporalibus: ⁊ fuliginosis suꝑfluitatibus. Attracta vō interi⁹ que infrigidant ⁊ ventilant ꝙ ꝺm nām calidū aerea substātia. Cū igit̄ cā aliq̄ fortis densans cutē hos transitus cōstrinxerit: multotiēs q̄dē corp⁹ in plectoricā imisit dispositionē, cum euaporabile ⁊ suaue fuerit qd̄ effluit, est ⁊ qn̄ in febrē cuꝫ acre ⁊ mordax fuerit sufficienter: maxime eniꝫ tunc ⁊ ex hoc ꝙ nihil intra corpus attrahit̄ refrigerās calor coauget̄. Antiq̄.

¶ Reddit cām sui dicti imediate dicēs ꝙ corꝑa sp̄ūaliū. i. aīaliū anhelantiū spirant̄ ⁊c̄. Et dedit intelligi ꝙ nō semꝑ ꝯstrictio cōducit ad feb. sed tūc maxie cū illud qd̄ ex constrictiōe retinet̄ fuerit acre ⁊ mordax. Cū aūt est benignū causat plenitudinē. ¶ Et aduerte ad clarioreꝫ intellectuꝫ verborū Galeni: sicut pꝫ per Galenū libro de vtilitate re-

ſpirationis caplo 3°. Oēs flāme hāt duplicē motū vnū ha
bent verſus ſurſuz:ꝛ ad extra magis. Aliū vſus deorſuz ꝛ
magis ad intra ad mā3 in qua ſunt/mediāte quo ad mā3
eis ſubiectā ſe cōuertētes ſup eā cōſeruāt ſe. Qꝫ aūt hēant
iſtū duplicē motū declarat ibi Galenus:qm̄ ſi flāma non
refrigeraret̄:tūc pp oēs eius ptes accēſas mouet̄ ſurſum:
ꝛ qm̄ ipſa nō cōuertit ſe ad alias extingit̄ flāma. Qꝫ autē
habeat motū vſus īfra/pꝫ:qm̄ ſi accendis candelā in capi-
te ſui ibi ad aliqḋ tp̄s flāma ad mām ſe ꝯuertēs erit deor-
ſuz. Et ideo ſi flāma ſolū vnū iſtoꝝ duoꝝ motuū habeat
corrūpit̄:vn̄ ſi ſolū hēat motū exhalatiuuz ꝛ ad ex̄ extin-
guit̄. ꝛ hoc recedentib⁹ partib⁹ in qb⁹ accenſa erat. Et hic
Libro de vtili. reſp. ca. 3. ꝛ. 2. de accn̄ti ꝫ. 2. 3. eſt modus ſꝫ quē puus ignis extinguit̄ a magno igne. Vn̄
ſi ponat̄ candela ad ſolē vel ad ignē ſtatim extinguet̄. vn̄
ibi Galenus:qm̄ igit̄ oīs flāma citiſſimā hꝫ corruptionez
ſemp eniꝫ ad cōtinēs diſpergit̄:pp h̄ ꝛ necium eſt ei gnō-
nē citiſſimā exiſtere. Aliter enim vtiqꝫ nec in pauciſſimo
tēpore duraret. igit̄ cū cor ſit in corpe nr̄o ſicut q̄dā flāma
accenſa/oportuit ꝙ hēat iſtos duos mot⁹ tēperate ꝛ nō in
exceſſu:ꝛ iō motū habuit ad ex̄ exhalatiuuz:vt ſupfluita-
tes deſtruētes calm̄ fumoſas expelleret:ꝛ ne nimis in hoc
ſupflueret motu/oportuit ꝙ attraheret aerē frigidum vt
ipſuz refrigeraret:ꝛ cōuerteret eū ſupra mām ex qua ꝯſer
uat̄:hn̄ igit̄ dicebat Galenus ꝙ corpa aialiū anhelantiuz
ſpirāt ſꝫ duplicē motū effuſis ad exteriora ſemp vapora-
libus ꝛ fulginoſis ſupfluitatib⁹. Attractis vo interi⁹ q̄ in-
frigidant ꝛ vētillāt qḋ ſꝫ nām calidū aerez ſuſtentant. vn̄
dicebat in p̄allegato loco ꝙ ſilr̄ eſt de nr̄o corpe ſicut de
lucerna accenſa:nā oleū ex qua nutrit̄ calm̄ lucerne ꝓpor
tionat̄ ſanguini ex quo nutrit̄ calm̄ cordis:flāma lycinij
aſſilat̄ calitati cordis:ꝛ iō ſi poneres vnā ventoſaz pfora-
taz ſup lucernā ſilaret̄ pulmoni q circūiacet extorſuz cor-
di ad inſtar ventoſe. g̊ ſicut vētoſa pforata ꝯſeruat calidū
lucerne:ꝛ obturata extinguit:ita pulmo q hn̄ pōt euenta-
ri ꝛ trāſpirari conſeruat calidum cordis. Cum autez incō-
petenter conſtringit̄:ꝛ ipſum ſuffocat.

Digreſſio 12ª. Sed ſtatum hic licet q̄rere in formā pblematis:q̄
ſit imediata cā quare ignis cuz totus
Li. 2. c. 3 cooperit̄:vt vbi gr̄a candela ſtatiꝫ extinguit̄. Et iam data
eſt in hoc a qbuſdā cā ſup de accidēti ꝛ morbo. naꝫ ipoſſe
eſt duo corpa eſſe in eodē loco. Cū aūt ignis candele ob-
ſtruit̄ tūc multiplicat ſuhām aereā circa ſe. ꝛ cuꝫ illa non
poſſit eſſe in eodē loco cū calo opꝫ ꝙ calidū in ſe minoret̄
ꝛ cōſtringat̄ ꝛ quaſi ꝓpriaꝫ mām derelinquat:ꝛ ſic ꝯn̄ter
multiplicādo ſuhaꝫ aereā itātū p ꝯſtrictionē minuit̄ ꝙ ex
toto d̄ficit ꝛ extiguit̄. Et hec cā pōt morderi:ꝛ tu ꝯſidera.
Et eſt in hoc alia cā magis veridica. nā calm̄ in his infe-
riorib⁹ nō cōſeruat̄ niſi p cōtinuā gnātionē:ꝛ per cōtinuā
ꝯſeruationē partiū aerearū ſubiecti in quo eſt:ꝛ priuꝫ pin-
guiū ad formā calidi:vt manifeſte appet in flāma cande
le. Hec aūt cōuerſio haꝝ ptiū eſt p modū cuiuſdā ſubtilia
tiōis paulatiꝫ:nā flāma candele nō ſtat i ſepo groſſo:imo
opꝫ paulatine ꝛ cōtinue ptes ſepi in ptes aereas ꝛ ſubtiles
cōuerti. Et cū he ptes ampli⁹ ibi nō ſunt corrūpit̄ ex toto
flāma:ſubtiliatio haꝝ aūt partiū fit p cōtinuā ꝛ paulatinā
actionē calidi in ſepū groſſuz. Cū igit̄ tu cōſtringis flāmā
ſubito ſe cōuertit ſup ſepū:ꝛ actionē facit ſubitam. vn̄ he
ptes ſubtiles ex qb⁹ manebat flāma ſubito reſoluūt̄ an̄q̄
alie ſubtilient̄:in qbus flāma cōſeruet̄. vn̄ cōſeruabit̄ per
hoc:ꝙ ſm̄ qḋ cōtinue paulatine ptes iflāmant̄ reſoluūt̄:
ita paulatine alie ſubtiliant̄. vn̄ flabellatio ꝛ euentatio eſt
cā ꝙ nō ſubito agat:ſꝫ paulatine:ꝛ iō ſilr̄ extinguit̄ flāma
per ꝯſtrictionē:ſicut extiguit̄ candela:cū ponit̄ ad ignē. ſ.
magnū vel ad ſolē ex hoc eniꝫ extinguit̄ ꝙ ignis ꝛ ſol ſu-
bito rapiūt ꝛ diſgregāt ꝛ reſoluūt ptes inflāmatas ꝛ accen
ſas p actionē ſubitā ꝛ fortē/an̄q̄ alie iflāmari poſſint. ſilr̄
hic ignis candele p cōſtrictionē actionez faciens ſubito ꝛ
fortē in ſuā mām reſoluit ptes accenſas an̄q̄ alie accendi
poſſint/ꝙ fit per paulatinā cōtinuā actionē calidi in ſepū.
Silr̄ ꝛ cā alia eſt multitudo vapoꝝ ſuffocantiū ignē ꝛ ac-
cenſiuū ſibi cōtrariorum. D. cū. d.

Excernit̄ aūt excremētū acre ac mordax:aut his qui Laurē.
ſunt malis humorib⁹ pleni:aut his q malos cibos in-
geſſerūt:aut nō hn̄ ꝯcoxerūt. Maxie aūt id accidit ex
cibis dictis vbi cenoſaꝫ aut feculentā ac ſtercoroſam
aut paluſtrē aut ſtagnantē aut aliquo quouis mō cor
ruptā aquā bibit eodē mō euenit vbi imoderate labo
rent aut vigilēt aut angore afficiantur:aut acria me-
dicamenta ingeſſerint.

Acris aūt ac mordax defluit ſupfluitas his q aut nā Leonic.
vitioſos habēt humores:aut prauis cibis vtunt̄:ſepi⁹
cruditatē patiunt̄:at tū p̄ſertim cū poſt huiuſcemodi
cibos aſſūptos feculentā atqꝫ ex lacunis ſiue paludi-
bus ſiue quouis alio vitiatā ac putreſcentē biberint
aquā. Idē his quoqꝫ accidit q ſupra modū laborant
aut vigilant aut medicamina acuta iugiter ſumunt.

Acris vo ꝛ mordax effluit ſuperfluitas his Antiq.
qui aut nā ſunt cacochimiores:aut cibaria ma-
la intulerūt:aut multotiens indigeſtionē paſſi
ſunt:ꝛ maxie in talibus cibarijs:vel ſi turbidaꝫ
ꝛ lutoſaꝫ vel cenoſaꝫ vel limoſam vel gurgitis
vel piſcine vel ſtagni vel qualicūqꝫ corruptaꝫ
vel putridā aquaꝫ biberint. Silr̄ aūt ꝛ ſupflue
ſicca laborantibus vel vigilantib⁹ vl̄ ſollicitudi
nē patiētib⁹ vl̄ pharmaca acria ꝯtinue iferētib⁹.

Dixit Galenus ꝙ ex dēſitate cutis fit feb. cōſtrictis ſup-
fluitatib⁹ ꝛ maxie acribus:declarat nūc a qbus ſupfluita-
tes mordaces ꝛ acres defluūt:ꝛ per ꝯn̄s q̄ ſunt res has ſu-
perfluitates gnāntes:ꝛ dicit ꝙ he ſuperfluitates acres de-
fluunt ab his qui ex nā ſunt cacochimiores q in ſe hn̄t hu-
mores malos in q̄litate peccātes:aut in his q ſumpſerunt
cibaria male q̄litatis:ꝛ q multiplicauerūt indigeſtiones:ꝛ
maxie in malis cibis. Et intellige hic ꝙ indigeſtio faciens
feb. ꝛ hāc mordacē ſupfluitatem gnāns/nō eſt indigeſtio
cibi in qua cōuertit̄ in acidaꝫ q̄litatē:qm̄ hec feb. nō gnāt
niſi valde raro vt dicit Galenus. 8. terapē. Sed indigeſtio Cap. 2°.
q̄ adducit feb. eſt in qua cib⁹ cōuertit̄ in fumoſuꝫ. Et ſub-
dit Galenus ꝙ illa mala ſupfluitas multiplicat̄ in hoībus
q portauerūt aquas malas cuiuſcūqꝫ maneriei ipſe tāgit.
Et itellige ꝙ in hoc eſt cā:qm̄ ille ſunt aque groſſe que de
ſtōcho trāſire morant̄. Aqua aūt moraꝫ faciens in ſtōcho
ꝯuertit̄ ad nām calidā:vt pꝫ 3° regis acutoꝝ:ex q̄ poſtea T. c. 42
acres ꝛ mordaces ſupfluitates gnānt̄:accidit ēt hāc acreꝫ
ſupfluitatē multiplicari in ſupflue vigilantib⁹:vel patien
tibus ſollicitudinē:vel aſſumētib⁹ acria pharmaca:ꝛ vlr̄
oīa q̄ calefaciūt ꝛ exiccant hoc hn̄t facere. D. cū. d.

Cibos aūt malos itelligo oēs q aut ex nā tales ſunt Laurē.
vt allia:cepe:naſturtiū:porruꝫ:braſica:ozimū:vrtica
ꝛ alij qcūqꝫ noiant̄ agreſtas vt eruce apud nos:atqꝫ
ēt q boni ſunt ex nā:ſꝫ ob putredinem quādā p̄dictis
eq̄lē aut maiorē ſepenumero vitiuꝫ acceperunt:vt or
deū ac triticū ꝛ alia oīa edulia putrida:partiꝫ ob tem
poris longitudinē ad putridā diſpōnē deducta:ptim
ſitu quodā repleta:quia praue repoſite ſunt:ptim ex

ꝑima gnōne ab ipsa rubigie vitiata. Tales igiť cibos ēt nūc pleriqȝ comedere coacti pꝛe fame vel febꝛibus putridis ac pestilentibus moꝛtui sunt: vel pustulis scabiosis aut lepꝛosis coꝛrupti.

Leonič. ¶ Uoco aūt pꝛauos cibos quibus hoc ipȝ est a nā insituȝ sicuti allia: cepe: nasturtia: poꝛros: pꝛassicas: oꝛima ⁊ vꝛticas: ⁊ quecūqȝ alia agrestia dicunť veluti q̄ apud nos lampsane vocanť: ⁊ que ꝑterea nā qdē optima sunt: sed ob quosdā putrefactionis modos equale aut maius aliqn̄ vitiū cōtrahūt veluti fruměta: oꝛdea atqȝ oēs alie fruges q̄ ad vsuȝ cibi assumunť q̄rū nōnulle tēpoꝛis lōgitudie ad putrescibilē ducunť dispōnē: alie qm̄ male reposite fuerint humiditate replenť. Quedaȝ v̄o ⁊ in pꝛio oꝛtu rubigine depꝛauanť: tales cibos hodie quoqȝ vꝛgente fame plures coacti comedere: nōnulli qdē a putridis ac pestiferis febꝛibꝰ interierūt. Nonnulli aūt pustulas instar scabie ac lepꝛe in coꝛpoꝛe contraxerunt.

Antiq̄. ¶ Igiť cibaria qdē dico mala ⁊ que nā sunt talia sicut cepe: ⁊ allia: nasturtia: ⁊ poꝛros: ⁊ caules: ⁊ basilicū: ⁊ vꝛticas: ⁊ quecūqȝ vocant alia syluestria sicut ⁊ erucas apud nos dictas: ⁊ que nā qdē sunt bona: ꝓpter putrefactionē v̄o aliquā parē ꝑdictis: vel ēt maioreȝ multotiens acq̄siuerūt malitiā: sicut ⁊ frumentū ⁊ oꝛdeuȝ: ⁊ alia cibaria vniuersa frumentarioꝛum: hec q̄dem a tēpoꝛis longitudine in putridā dispōneȝ deducta. Alia v̄o vermibꝰ repleta ꝓpter malā hoꝛrei dispōnē: quedaȝ v̄o ⁊ ꝭm primā gnōnē ab erugine sunt lesa. Talia igiť cibaria deniqȝ ⁊ nūc coacti comedēnt mlti ꝑꝑ famē: hi qdē moꝛtui sunt a putridis ⁊ pestilētiosis febꝛibus. Alij v̄o a pustulis possessi sūt scabiosis ⁊ lepꝛosis.

¶ Declarat illud qd̄ dixit ꝙ cibaria mala hn̄t facere acrē supfluitatē. nā ostēdit que cibaria sunt hec. nā illa sunt illa que ex nā sunt acria: ⁊ exēplū ponit. Alia ēt cibaria sunt bona nō apta ad hoc: tn̄ ꝑꝑ putrefactionē acq̄rūt malitiā maioꝛē vł siłeȝ ꝑdictis. Et in h̄ ponit exēm: ⁊ dič. Hec qdē a tpis. i. ꝑꝑ tēpoꝛis longitudinē: vel malaȝ hoꝛrei. i. granarij ⁊ loci in quo ꝯseruanť. Et subdit ꝙ alia cibaria ex ipsa natiuitate nascuntur quasi putrida: ⁊ quod dicit vlterius est clarum. Deinde cum dicit.

Lauré. ¶ Ubi igiť coꝛpꝰ fuerit plenuȝ talibꝰ humoꝛibꝰ: nulla aūt oppiło in visceribus fuerit: atqȝ aīal libere in cute diffleť ac refrigereť: sanū qdē existit: sȝ breuem fallacēqȝ obtinet sanitatē. Ubi aūt exterioꝛ tn̄c aut astringať: aut in ꝓfundo meatus oppilenť si astringať nūc dictum genus febꝛium: si oppiletur id qd̄ paulopost dicendum est consistit.

Leonič. ¶ Cum igiť plenū fuerit coꝛpus huiuscemodi humoꝛibus: nulla v̄o obstructio aliqd̄ ex visceribus obsidet. Libere aūt ꝑ vniuersuȝ coꝛpus cutis difflať ac refrigerať: sanitate qdē fruiť aīal: sȝ dubia ac momětanea: qm̄ aūt constringi terminū exterioꝛē aut obstrui penitiarū partiū meatus cōtigerit in cōstrictioꝛibꝰ qdē qd̄ nuper diximꝰ febꝛiū genus cōsequiť in obstructionibꝰ autē qd̄ paulo infra dicemus.

Antiq̄. ¶ Cuȝ igiť repletū fuerit qdē coꝛpus talibꝰ humoꝛibus: oppilatio v̄o nulla ꝭm vlluȝ viscerū fuerit: improhibite v̄o transpirať: ⁊ refrigerať ꝭm vniuersaȝ cutē: aīal qdeȝ sanū est: sed breuē ⁊ fallacē hȝ sanitatē. Cum aūt cōstrictuȝ fuerit exterioꝛe fine: aut oppilatū fuerit de cursibꝰ qui sunt in ꝓfundo: in cōstrictionibꝰ qdem qd̄ nunc dictū est: in oppilationibꝰ v̄o putridū qd̄ post pauca diceť: sequiť genus febꝛium.

¶ Intulit ex ꝑdictis coꝛrelariū dicens: ꝙ cū coꝛpus fuerit repletū talibus humoꝛibꝰ. i. talibꝰ supfluitatibꝰ humoꝛuȝ dictoꝝ: ⁊ nō fuerit ꝭm aliqd̄ viscerū oppilatio: ⁊ h̄ itellige nec ꝭm venā: nec ꝭȝ aliā viā: ⁊ coꝛpus nō hēat trāspirationē ꝓhibitā: imo ꝭm vniuersaȝ cutiȝ refrigereť: tūc aīal est sanū: tn̄ hȝ breuē ⁊ fallacē sanitatem: ⁊ hoc qꝛ iam hȝ in se multitudinē harū supfluitatū malaꝝ: ex qbꝰ reddiť coꝛpꝰ in suspitione qꝛ est ꝓpinquū labi in egritudinē. Sȝ cū coꝛpus hn̄s iam multitudinē harū supfluitatū fuerit constrictū in fine exterioꝛi. i. in poꝛositatibꝰ exterioꝛis cutis. Aut fuerit oppilatio de cursibus q̄ sunt in ꝓfundo. i. in vijs intrinsecis: vt sunt vie venaꝝ: qd seq̄ť dicit Halenus h̄ stante: qꝛ in cōstrictionibus cutis seq̄ť hoc qd̄ dictū est: qꝛ scilȝ generať fe. effimera: sed in alijs oppiłonibꝰ venaꝝ sequiť genꝰ feb. putride qd̄ postea diceť. Et in h̄ est cā: qꝛ ad hoc vt fiat fe. putrida req̄riť maioꝛ ꝑseuerātia oppiłonis: ⁊ maioꝛ ꝓhibita transpiratio q̄ȝ ad faciendū effimeram. ⁊ illa ambo sunt plus in oppiłonibꝰ in ꝓfundo q̄ȝ in cōstrictionibus cutis. Et aduerte ꝙ per hoc qd̄ dicit in cōstrictionibus qd̄ nūc dcm̄ est. in oppilationibꝰ v̄o: ꝙ postea putridū dicemus / pōt tibi appꝑere ꝙ vsqȝ nunc cāe feb. que posite sunt a Haleno cāe sunt feb. effimere. ⁊ hoc vsqȝ ibi ꝭm oppilationes deniqȝ. ¶ Et aliter etiam poterit introduci foꝛte illa particula. Deinde cū dicit.

Lauré. ¶ Nihil igiť mirū videri dȝ si ex cruditate hij qdeȝ febꝛicitēt: illi nihil eiusmodi patianť: ⁊ enīȝ his q malis iam humoꝛibꝰ pleni sunt ac male difflanť: aut iꝑoꝛtune laboꝛāt: aut lauanť ꝓpensius ꝓmptū est febꝛicitare. His aūt qui bonis pleni sunt humoꝛibus: ac ꝓbe difflanť ⁊ quiescunt ac fouent iecoꝛis ac ventris sedes impossibile est febꝛicitare.

Leonič. ¶ Nihil ergo mirū si ex his q cruditatē passi sunt: nōnulli qdē a febꝛibꝰ coꝛrepti fuerūt: alij v̄o minime. Nā hi q iā humoꝛes hn̄t vitiatos ac male difflanť aut intēpestiue laboꝛāt: aut balneis supfluis vtenť: hi facile febꝛibꝰ coꝛripiunť. Et q boni habitꝰ sūt: ac bn̄ difflanť ⁊ quiescunt: ⁊ ventriculum atqȝ epar calefaciunt: his febꝛire est impossibile.

Antiq̄. ¶ Nō igiť mirabile neqȝ ꝓpter qd idigōnē patiētiuȝ hi qdē febꝛicitant: illi v̄o nō. Nā his qdem qui iaȝ cacochimi sunt ⁊ male transpiranť: vel laboꝛauerūt impoꝛtune: vel balneati sunt indiscrete ꝓmptū est febꝛire. Euchimis v̄o ⁊ bene transpirantibꝰ ⁊ q̄escentibus ⁊ fouētibꝰ ea que sunt ꝭm ventrē ⁊ epar iꝑossibile est febꝛire.

¶ Et intulit coꝛrelariū aliud ex ꝑcedenti sermone: sicut. n. dixit ꝙ nec oīs q repleť illis supfluitatibꝰ statiȝ febꝛit: sed cū ꝯstringunť vel oppilanť ita. Et qꝛ dixerat indigestionē patiētes febꝛire / intulit in hoc sermonē: ⁊ dicit ꝙ nō est mirabile ꝓpter qd aliq patiētes indigestionem nō febꝛiūt: ⁊

aliqui

aliq̄ sic:q2 hoīes q̄ ex nā cacochimi ꝛ male transpirāt:ꝛ laborant iportune:vel balneant̄ indiscrete:oēs hi ꝓmpte febriunt.ꝛ cā hec ꝑ se est nota:sed illi hoīes q̄ sūt euchimi.i. bonoꝝ humoꝝ:ꝛ q̄ bene transpirant ꝛ quiescunt ꝛ fouentur:ꝛ bene digerunt in stomacho ꝛ epate isti non febriūt: esto.s.ꝙ aliqn̄ indigestionē habent.D.cū.d.

Lauré. ¶ Qm̄ in iecore ac vētre manet qcq̄d corruptū est ac tp̄is spatio paulatiꝫ ꝯcogi̅ atqꝫ efficit̄ benignū:quēadmodū vbi mot⁹ fortiores sustinuerit:aut in solē estiuū steterint:aut ī balneū calidaꝝ dulciū aq̄rū descēderit.

Leonić ¶ Nam in eisdeꝫ residet ventriculi atqꝫ epatis ꝑtibus quodcūqꝫ corruptum est ac paulatiꝫ per tēpus cogi̅ atqꝫ optimuꝫ fit sicuti his qui se vehementioribus motibus exponunt aut estiuo soli aut balneis calidis dulcium aquaruꝫ quicquid vitiatum est in habitum corporis recipitur.

Antiq. ¶ Manet enim ibi omne qđ corruptum est ꝭm ventrem vel epar:sed ꝛ tempore ꝓcedente digerit̄ paulatim ꝛ fit benignū qđ primū indigestū sicut ꝛ his q̄ in mot⁹ vehemētiores deuenerūt vel ad solē estiuum vel balneū calidaꝝ dulciuꝫ aquarū resumūtur oīa corrupta cibaria in totius corporis habitum.

¶ Et assignat causam istius vltimi dicti ꝛ dicit ꝙ in istis corporibus euchimis ꝛ bene transpirantibus illud qđ corruptum ꝭm ventreꝫ ꝛ epar manet.s.non transiens ad habitum membroꝝ cuꝫ membra sana ꝛ fortia sint ꝛ per tēpus illud paulatim digerit̄ rectificat̄:ꝛ qđ indigestuꝫ erat digeritur:ꝛ fit benignū.Sed in aliꝫ corporibus dictis cacochimis vel balneantibus ꝛ cetera oīa corrupta cibaria resumunt̄.i.transferunt̄ in habitū totius corꝑis:ꝛ hec sic corrupta:q2 per temporū spatiū corruptum rectificari nō pn̄t. ¶ Et hoc intellige:q2 in corporibus cacochimis:corrumpit̄ valde maiori corruptione:q̄ꝫ in corporibus euchimis:vt in istis rectificari nō possit:etiam sic illis:ideo corruptuꝫ nō rectificat̄ in cacochimis:sed ad ambitū totius transfertur:in illis aūt trasfertur rectificatum:in cacochimis aūt est dispositio preparata humorū vt cito putredini subiciant̄:nō auteꝫ in bene dispositis.Deinde cū dicit.

Lauré. ¶ Jtidē vbi corrupta cibaria ī ipꝫ corꝑis habitū differūt̄ se.minime seq̄t̄:nisi ꝑꝑ aliq̄ꝫ aliā cāꝫ:vt si sepenuō surgēdo laborauerit aut vētrē ipꝫ iflāmatio tētauerit

Leonić. ¶ Sic ꝛ quoscunqꝫ ex ciborum corruptione febris inuasit subsecuta non esset nisi alia causa accessisset:aut quia supra moduꝫ fatigati essent:aut frequentius surgendi necessitatem habuissent:aut inflāmationem in ventriculi partibus subtenuissent.

Antiq. ¶ Jta v̄o ꝛ eos qb⁹ descēderūt deorsuꝫ cibaria corrupta febris nō īsecuta est:nisi ꝭꝫ aliā aliquā cām puta vel laborātes in multis ascellatiōib⁹: vel flegmonē patiētes in his q̄ sunt ꝭꝫ ventrē.

¶ Dedit alium casuꝫ in quo aliqui idigestiones patientes ꝭm ventrem nō febriunt:nam aliqn̄ ad corruptionē ciborū sequitur fluxus ventris:vnde non detinentur corrupta cibaria:ꝛ tūc ex corruptione illa feb.non sequitur. Posset aūt tunc sequi ex alia causa vt q2 infirmus in ascellationibus nimis fatigaret̄: vnde calesceret:vel q2 hr̄et flegmonem ꝭm ventreꝫ ꝛ inflāmationē multā ex tali indigestione.Et ista dicta in causis sunt per se nota.

Lauré. ¶ Ceteꝝ si meatus oppilent̄ atq̄ꝫ hūores stipent̄ (nā đ ea ipa redocere distuli) aīalia putridis febrib⁹ tētant.

¶ Jn obstructionibus quidem foraminū atqꝫ humorum intrusionibus. Nam ꝛ de hoc dicere distuli ex putredine patiuntur febrem animalia. Leonić.

¶ Scđm oppilōnes deniqꝫ poroꝝ ꝛ obstructiones hūoꝝ distuli.n. dicē de h̄ ꝛ febriunt aīalia: ꝛ eā que ex putredine est febrem patiuntur. Antiq.

¶ Cum declarauit Galenus qualiter causatur feb.in nobis ab his que copulant̄ corpori nostro ꝛ qualiter ꝑꝑ motum tam aīaleꝫ q̄ꝫ ꝛ corporeū causatur:qualiter ēt ex retentiōe effluxionis calide: vult declarare nūc qualr̄ causat̄ ex putredine qđ erat aliud mēbrū.Et ex hoc pōt hec pars introduci ꝙ postq̄ꝫ posuit causas generantes feb.effimerā que maxime sunt tres p̄dicte si ꝯsideras eas nūc ponit causas generantes feb.putridā. Et posset dici ꝙ q2 supfluitates detinebant̄ ex cōstrictione poroꝝ:ꝛ ex oppilationibus.Et illa erant positiua causa feb.sciꝫ superfluitatuꝫ retentio. ¶ Postq̄ꝫ declarauit qualiter feb.fit ex cōstrictione pororum nunc declarat qualr̄ fit ex oppilationibus. Et dicit qualitercūqꝫ introducat̄:ꝙ ꝭm oppilationes poroꝝ.s.viaruꝫ ꝛ obstructiones humoꝝ.i.factas ab humoribus ꝛ nō per densitateꝫ cutis sicut supra distulit dicere:qm̄ de hac febriunt aīalia febre que est ex putredine.D.cū.d. Cō.10m.

Lauré. ¶ Prōptissime enī putrescunt q̄cūq̄ꝫ calida ꝛ humida sunt.ꝛ sepe in locis calidis:nisi difflent̄ ac refrigerent̄.

Leonić. ¶ Promptissime enim putrescunt:quecunqꝫ calida ac humida atqꝫ in calidis locis nisi difflari ac refrigerari contigerit.

Antiq. ¶ Paratissime eniꝫ putresiūt oīa q̄cūqꝫ sunt calida ꝛ humida multa ꝭm calidā regionē nisi patiant̄ transpirationē simul ꝛ refrigerationē.

¶ Declarat que sunt corꝑa ad hoc maxīe preparata:q2 calida ꝛ humida:ꝛ maxīe ꝭm calidā regionē:nisi tunc valde bene transpirent̄:ꝛ infrigident̄. Et intellige ꝙ sicut pꝫ ꝑ Galenū.11.terapen.imediata cā putredinis est transpiratio ꝓhibita. Jmmediata aūt causa transpirationis ꝓhibite est oppilatio maxīe magnoꝝ vasoꝝ ꝛ ꝓfundoꝝ. Et ꝑꝑ hoc bene dicit ꝙ ꝭꝫ humoꝝ oppilationes febriūt ea q̄ est ex putredine.naꝫ putrefactio:vt pꝫ 4° metheo.ꝛ loco p̄al. nihil aliud est nisi corruptio in humido ꝓprio caliditatis nālis a caliditate extranea. Nūc aūt cuꝫ vie corporis nostri bene euentari nō possint:qđ accidit in oppilationibus:tūc calidū nāle extraneū fit:ꝛ gubernare nō pōt humiditates corporis nostri.vnde accidit eas putridas fieri. Cap.9. T.cō.6.ꝛ 11.li.terapen.c.9.

Sed statim licet q̄rere an in nobis putredo causari possit:cuius īmediata causa nō sit ꝓhibita transpiratio:an necessario cuiuslibet putredis causa īmediata sit ꝓhibita transpiratio. ¶ Est ꝛ in hoc responsio Dyni ꝙ duobus modis in genere pōt accidere putredo in humoribus.vno modo ex hoc ꝙ calidum nāle corrūpatur a calido extrinseco puta a calido extraneo aeris cōtinentis:ꝛ in hoc modo putredinis dicit ꝙ nō est necessariuꝫ ꝙ eius imediata causa sit ꝓhibita transpiratio. Sed accidit tunc putredo a calido sibi extrinseco attingēte humores. ¶ Alio modo potest accidere putrefactio in humorib⁹ ex h̄ ꝙ calidū nāle corrūpit̄ a calore ex̄neo gnāto ab ipso nō ab extrinseco:sꝫ ab ītrinseco magis. Ex h̄.s.ꝙ supfluitates fumose ꝛ calide q̄ solēt euacuari ꝛ nō eūant̄. Vn̄ detēte supaugēt caliditatē in corꝑe ꝛ faciūt ipsam extraneā:ex quo accidit putrefactio:ꝛ in hoc mō putredinis causa immediata eius est transpiratio prohibita. Et hunc ītellectuꝫ habuit Galenus.11.terapē. ¶ Et vlterius subdit ꝙ lꝫ nō oporteat ꝙ oīs putredinis causa imediata sit ꝓhi Digressio 13a Cap.9.

bita transpiratio:tñ cũ oĩ feb.putrida quando iam est cõ/
iungitur ꝓhibitio trãspirationis.Et causa est:qꝛ in oĩ feb.
putrida trãsmittit̃ cõtinue fumus putridus ad ventricu/
los cordis:qui ibi existens ꝓhibet sufficienter euẽtationẽ
caloris naturalis.Ista tñ ꝓhibita trãspiratio nõ est p̃ma
causa putredinis:sed sequitur ad putridam febrem.

¶ Sed aliter in hoc rñdet̃ ab alijs modernioribꝰ:nã dicũt
ꝙ si humor putrescit ab aere extrinseco cõtingẽte:etiã po
test dici ꝙ ibi sit trãspiratio ꝓhibita:ex hoc ꝙ ille aer non
est sufficienter euentans humorem.

¶ Amplius dictũ aliud eoꝝ:multe pñt esse cause defectus
caloris nostri nõ potẽtis gubernare humores ⁊ nõ solum
ꝓhibita transpiratio:sꝫ malitie humoꝝ:⁊ multe cãe debi/
litantes ṽtutes:vel virtutũ debilitates. ¶ Quapp̱ dicunt
putredinẽ nõ fieri sine ꝓhibita transpiratione/est dupl'r.
vno mõ vt nũq̃ humor putrescat qn ꝓhibita transpiratio
sit sua cã.⁊ hoc est falsuꝫ:p̃mo p̱ Galenuꝫ imediate q vult
in plectoricis fieri putredinẽ pp̱ oppilationẽ:sꝫ in repletio
ne quo ad ṽtutẽ:ex hoc ꝙ ab ea nõ regunt̃. ¶ Itẽ humor
ex seipso põt habere malitiã:vñ est aptus putredini:tunc
igit̃ poterit putrefieri sine ꝓhibita transpiratione.Et hoc
pꝫ p̱ exẽplũ in exterioribus:qꝛ carnes quãtũcũqꝫ in aere
suspendant̃ ac moueant̃ possunt putrefieri. ¶ Scdo di/
cunt ꝙ nũq̃ humor putrescit qn cuꝫ eo putrido cõiungat̃
ꝓhibita transpiratio:⁊ hoc pp̱ duo.p̃mo qꝛ humor putri/
dus est inflãmatus.Vñ aer tractꝰ nõ sufficit ad euentan/
dũ oĩno. ¶ Scdo qꝛ talis humor hꝫ malitiã substãtie se/
quentẽ malitiã qualitatis eius:vel malitiã q̃titatis qbus
oppilat ⁊ aliquos poros claudit preter nãm factus. ¶ Et
Tho. nos possumus in hoc bonũ intellectũ dare quẽ eos final'r
credimus intellexisse:ꝙ euẽtatio ⁊ trãspiratio si accipiat̃
ꝓ libero igressu aeris in nobis:⁊ in vias corpis nostri exi/
stente corpe sano/nõ habẽte in se cãm suspitiõis sanitatis
sue:q liber igressus aeris in diuersis est diuersus ꝫ diuer/
sas sanitates corpoꝝ:⁊ tũc ꝓhibita transpiratio opposita
huic euentationi est ꝓhibitio ingressus aeris liberi in no/
bis in vias corpis nostri:in cõpõne ad illud qd̃ erat in sa/
nitate.Et hoc dico de aere loquẽdo nãl'r disposito ad euẽ/
tandũ corpus sanũ:sic̃ ppria vĩ esse eius acceptio.Tunc si
querat̃ vtrũ cã necessaria ad putredinẽ faciens sit hec ꝓ/
hibita transpiratio:dõm ꝙ nõ:qm̃ stante libero ingressu
aeris in vias nostras:põt esse dispositio corpis ex multis
causis nõ potẽs humores regere vñ putrescũt:⁊ tñ in cor/
pore nõ erit oppilatio nec clausura ꝓhibẽs ingressuꝫ ae/
ris vt illi declarãt. ¶ Et forte posses hic imagiari:ꝙ esto
ꝙ cã dispositiua inchoãs putredinis possit esse cã alia q̃
ꝓhibita trãspiratio.Cã tñ cõpletiua:⁊ ꝟ dico p̃maria/nõ
solũ ꝯñs est ꝓhibita transpiratio:qm̃ statim sicut ṽtus nr̃i
corporis amplius non põt regere humores:ita ẽt eos per
aerẽ attractũ ꝓpter eã debilitatẽ euentare intrinsecus hñ
nõ põt. ¶ Et tũc posset sustentari textus Galeni predictꝰ
in putredine qualibet:⁊ tu si speculeris adhuc magis tibi
apparebit statiꝫ sup̱ illo ṽbo Galeni.Nequaq̃ igit̃ mira/
bile. ¶ Si aũt vis facere eũ magis particularẽ ⁊ vtpl'm
verificabilẽ:⁊ ẽt ꝙ ꝓhibita trãspiratio sit cã putredis cu/
iuslibet.s.p̃maria vel necio ꝯcurrẽs vt dcl'abãt illi:potes:
qm̃ si p̃mariã cãm cuiuslibet eã nõ ponebant:necio tñ in
quãlibet/ipsaꝫ cõsequi iudicabant.

Digressio 14ª Et quia dicit vlterius Galenus ꝙ corpora paratissi/
ma ad putredinem sunt corpora calida ⁊ hu
mida:licet nobis inquirere que de corporibus sunt ma/
Cap.8. gis parata feb.incurrere.Galenus.8.terapenti.ponit cor/
pora magis parata calida ⁊ sicca in scdo ordine ponit cali
Fen pª da ⁊ humida.Princeps aũt Aboaly ponit corpa vehemẽ
4 ca.2. tius p̃parata ad feb.corpa calida ⁊ humida.In 2º aũt or/
dine ponit calida ⁊ sicca. ¶ Et obmissis dictis aliorum in Tho.
locis illis dicemꝰ ꝙ feb.sicut ex dictis apparet sunt diuer/
soꝝ generũ vt ethice:effimere ⁊ putride. Tunc aũt corpa
calida ⁊ sicca sunt magis p̃parata ad feb.effimeras ⁊ cho/
lericas ⁊ forte ad ethicas cũ istis natura coꝝ ꝓportionet̃.

¶ Corpa aũt calida ⁊ humida sũt magis ad feb.alias pu/ 8 terapẽ.
tridas.Or aũt istoꝝ corpoꝝ citius caderẽt an calidũ ⁊ hu/ cap.7.
midũ in putridũ:an calidũ ⁊ siccũ in effimerã ⁊ ethicã eẽt
qd estimabile.⁊ qd̃cũqꝫ teneret̃ hñ retorqueri non posset
ratione:⁊ iõ Aui.cõparãs hec corpa in calido generali ad 6ª fen.4
feb.oẽs dicet ꝙ corpa calida ⁊ humida vehemẽter sũt p̃/ cap.2º
parata ad feb.Deinde dicit ꝙ calida ⁊ sicca sunt iterũ pre
parata ad fe.caliditas ⁊ siccas.Et loquẽs de istis nõ dixit:
deinde post illa:sed dixit iterũ sunt p̃parata.Et qꝛ forte in
suo iudicio erat ꝙ calida ⁊ humida eẽnt magis parata ad
putridas q̃ illa ad sibi ꝓportionabiles:iõ p̃mo ponit illa.
Galenus aũt q̱ li.8.terapẽ.ca.8.vere loquebat̃ de effime
ris febribus ad quas sunt plus p̃parata calida ⁊ sicca cor/ Lib.8.
pora:iõ ea in p̃mo ordĩe posuit:post ista magis parata sũt terap.c.8
vt dicit Aui.corpa tẽperata in passiuis ⁊ excedẽtia in cali/
do.vñ illa sunt plus apta ad effimerã postea ad putridaꝫ:
qꝛ citius in corpe causant̃:⁊ a cã faciliori q̃ ethica. ¶ Or/
dinem aũt alioꝝ corpoꝝ ad feb.respicias ibi ab Aui.Esto
igit̃ ꝙ melica corpa citius incurrãt feb.melicã q̃ alia cor
pora ⁊ flegmatica citius flegmaticã q̃ alia corpa incidãt
flegmaticã.Tamen p̃dicta corpa citius incurrunt feb.in
quas sunt disposita q̃ illa. Legas igit̃ capl'm Aboaly.4.
cañ.fen p̃ma cap.2.Dixerunt qdã.D.cũ.d.

¶ Porro neqꝫ mirũ videre dꝫ q̃obrẽ febres sequant̃ Laurẽ.
repletionẽ:qm̃ p̱ eiusmodi dispõnes multe oppilatio
nes efficiunt̃:ac totũ corpus difficulter difflat̃. Igit̃
ex multitudine q̃ est ad ipsas vires:ad hũores ipsi ci
to corrumpunt̃ neqꝫ euicti neqꝫ cõcocti probe qppe
qdẽ vires conficientes eos debiliores existant.

¶ Nihil igit̃ mirũ si ex repletionibus febres eueniunt. Leonic
eteni obstructõẽs multe atqꝫ vniuersum corpus i hu
iuscemodi affectibus male difflat̃:sicuti igit̃ in altera
multitudine q̃ rõne potẽtie dr̃ cito ad corruptõẽꝫ hu
mores deueniũt:qm̃ nõ hñ ꝯtinent̃ neqꝫ cõcoquunt̃
cum ea a qua perficiuntur vis inualida existat.

¶ Nequaquã igit̃ mirabile est ⁊ cur plectoricas Antiq.
sequunt̃ febres:eteni oppilatiões multe fiũt ⁊
difficile trãspirabile fit totũ corpus ꝫ tales dis
positiões:quẽadmodũ igit̃ ꝫm alterã multitu/
dinẽ q̃ est ꝫ virtutẽ ibecillẽ icorruptionẽ deue
niũt cito hũores nõ vltra possessi neq̃ cocti be
nigne q̃si digerẽte eos ṽtute ibecilliori existẽte.

¶ Intulit ex dictis correlaria:⁊ p̃m est:qm̃ iã dixerat oppi/
lationes ⁊ obstructiones esse cãm feb.putride:qꝛ ꝓhibe/
bant trãspirationẽ nimirũ est:⁊ nihil mirabile q̃re disposi
tiones plectoricas.i.repletiões quo ad vasa feb.sequunt̃:
⁊ hoc qꝛ ad illas sequunt̃ multe oppil'ones:vñ corpus red
dit̃ intranspirabile:quẽadmodũ ꝫm multitudinẽ que vĩ
appellat̃ multitudo quo ad virtutẽ humores cito corrum
punt̃.Et hoc qꝛ nõ regunt̃ a natura:⁊ si littera dicẽs quasi
nõ digerente ⁊c̃.staret negatiua textus maneret clarius.Si
autem sit affirmatiua expone quasi digerente eos virtu/
te:⁊ q̃si ṽtute debente eos digerere ibecilliori existẽte.

Et aduerte ꝙ sicut supra appet ex illo dicto Gale Digressio 15ª.
ni dicebãt illi ꝙ nõ est necessariuꝫ ꝙ
semp̱ cuꝫ humor putrescit ꝙ ꝓhibitio transpirationis sit
sua

sua cā:qm̄ Galenꝰ hic vult ꝙ in plectoricis fit putredo ꝑꝑ
oppilōnē:ꝛ ꝑ ꝯn̄s ꝑꝑ ꝓhibitā trāspirationē in replōne q̄
ad vasa.Sꝫ in repletiōe q̄ ad vtutē nō ex illo:sed ex eo ꝙ
nō regūt hūores.Et si vis defendē vltiᵐ dictū ibi ad qꝺ te
excitaui.s.ꝙ cā dispositiua:ꝛ ichoās putredis possit eē alia
q̄ꝫ ꝓhibita trāspiratio:ꝙ tn̄ cā cōpletiua est trāspiratio ꝓ/
hibita:dices ꝙ Galenus nō fuit vsus hic illo mō locutiōis:
qm̄ in repletione quo ad vasa q̄ꝫtūcūqꝫ vtus de se bn̄ rege
ret humores:ipse tn̄ humor ex corpulentia sua obturans
foramen ꝓhibet ingressuꝫ aeris trāspirātis:ꝛ iō peccatuꝫ
ibi attribuit̄ humori:qꝺ pctm̄ est ex multitudie oppilante.
Sed in repletiōe quo ad vtutē ꝓprie nō est oppilatio mā̄e
ex obturatione alicuiꝰ rei replētis:qꝛ ibi humor de se non
est aptus ꝓhibere ingressuꝫ aeris trāspirātis:sꝫ ibi est trā
spiratio ꝓhibita:eo ꝙ cā mouens aerē ad transpirandūꝫ
humorē debilitata est q̄ est vtus mouēs organa.vn̄ intrin
sece eū bn̄ euētare non pōt:ꝛ iō vide qūo aeris euentatio
pōt ꝓhiberi:vel qꝛ cā debens eū in oēm partē mouere ꝛ
regere nō pōt:vel qꝛ esto ꝙ hec cā bn̄ disposita sit/nō est
ibi locus quo eat:quapropter isto mō loquendi fuit vsus
Instātia Galenus in repletionibus his.❡Sed tu statim hic dubi/
tares cōtra:vtus mouens aerē ad euētandū est vtus pul/
satiua arteriarū:sꝫ illa vtute existēte valde forti pōt vtus
digestiua venaꝝ ꝛ mēbroꝝ esse debilis vt nō regat humo
res:ꝛ putrefiant.igit̄ Galenus voluit ꝙ q̄ꝫtūcunqꝫ humor
per aerē bene euētaret̄ dummō nō regatur a vtute ꝙ pu
Solo. trescat.❡Solue ꝙ existente vtute digestiua debili vt hu
morē nō regat statiꝫ humor an̄q̄ꝫ putredinē incurrat acq/
rit modū male sube:vt qꝛ fit subtilior ꝛ imbibit̄ vel qꝛ vi/
scosior ꝛ grossior:vn̄ aer per vtutē pulsatiuā fortē attractꝰ
nō pōt intrinsece trāspirare hu.ꝛ hoc est vltimū cōplemē
tū ad putredinē causandā.Opꝫ igit̄ ꝙ vtutes sint adinui/
cem rn̄dētes:quapꝑ stat pᵐ.❡Attende vlteriꝰ ꝙ ex vbis
Gal.hic habes duplicē posse fieri in corꝑe repletionē.vna
que vocat̄ plectoria que est repletio quo ad spatia vasoꝝ.
alia est repletio quo ad vtutem:ꝛ hec vocat̄ cacochimia.
Sed statiꝫ dices:apparet ꝙ pᵃēt sit repletio quo ad vtutē:
qꝛ illa est repletio quo ad vtutē que facit corpus in egritu
dinē cadere cū vtꝰ tūc vincat̄:talis aūt est ꝑfata repletio.
❡Et attēdendū ꝙ repletionē esse quo ad vtutē pōt ītelli
gi duplr̄.Uno mō pōt dici repletio quo ad vtutē illā que
est ex humore peccāte in quali que repletio distinguit̄ ab
illa q̄ est ex humore peccāte in q̄ꝫto ꝛ nō in quali:ꝛ hāc di/
uisionē de repletione quo ad vasa:ꝛ quo ad vtutē illo mō
Cap.4.ꝛ dicta intelligit hic Galenus/intēdit ꝛ hoc 9ᵒ terapē.cuꝫ di/
11.li.tera/ cit ꝙ in synocha iflatiua nō est repletio quo ad vtutē:sed
pen,c,14. sicut in putrida.Uocat̄ aūt illa repletio q̄ est ex humore
peccante in quali quo ad vtutē:qꝛ cū tali repletiōe nō stat
vtus:imo diminuit̄:sed cū repletione ex humore peccāte
in q̄ꝫto:qꝛ illa est repletio sanguis ꝛ spūs qbus stat fortitu/
do vtutis.nā alij humores a sanguine nō pn̄t multū pecca
re in q̄ꝫto qn statiꝫ peccent in quali.Pōt ēt dici illa reple/
tio quo ad virtutē:qꝛ in ea humor ledit ꝑ nām cōplōnalē:
Libro de sed in repletione quo ad vasa ledit ꝑ suā q̄ꝫtitatē replēdo
virtutibꝰ vasa.Nūc aūt spatiū ꝛ q̄ꝫtitas nō sic appropinquat vtuti:
nālibꝰ.c. imo est dispositio magis corꝑea q̄ꝫ cōplō:cū dicat Galenꝰ
3.ꝛ lib.de virtutē in cōplexione fundari:sed qualr̄ hoc sit hꝫ per se
seq̄la vir/ dubiū.Hanc ꝑfatā diuisionē repletionis ītelligit Galenus
tutum aia in lib.11.terapē.cap.15.de cataplasmatibꝰ.hanc ēt intelli/
liū ad cō/ git.10.terapē.cū loquebat̄ de balneis.Ad hūc intellectuꝫ
plōnē ca. loquebat̄ Galenus in libro de flōᵃ noue translationis caᵒ
pᵒ.6.7.8 ꝑ incipiēte.Medicinali igit̄ arte:qꝺ ēt tetigit in cōmento
Cap.10. illius aforismi.Ubi cibꝰ ꝑter nām ītrat.ꝛ Aui.in hoc locu
pᵃ afor. tus est ad hunc ītellectū in multis.❡Alia dr̄ repletio quo
afor.17. ad vtutē:qꝛ est repletio in qua vtus deficit sensibilr̄ in ope
Fen.2.p.
do.3.c.6.

rationibꝰ cōsuetis.vn̄ intātū vincit̄ ꝙ in illis opōnibꝰ nō
pōt.ꝛ illa repletio pōt esse ex peccato in q̄ꝫto ꝛ ex pctō in
quali:qꝛ qn̄ auget̄ tātū peccatū q̄ꝫti vel q̄lis ꝙ ex hoc vir/
tus deficit in regēdo corpus in suis opōnibus:tunc est re/
pletio quo ad vtutē:ꝛ ponit corpꝰ egrū.Cū aūt illud nō est
nō dr̄ repletio quo ad vtutē:ꝛ isto mō accipiēdo repletio/
nē quo ad vtutē in synocha est repletio quo ad vtuteꝫ:ꝛ,de
hac repletione arguit argᵐ preinductū.De hac ēt repletio/
ne quo ad vtutē fuit locutus Galenus in cōmento illiꝰ afo/
rismi.Ubi cibus ꝑter nām intrat.afor.17.D.cū.d.

❡Quocirca quecūqꝫ cibaria glutinosa crassaqꝫ sunt Laurē.
morbos cōiter magis pn̄t.Oppilare eniꝫ atqꝫ stipare
humorem ex illis facilius est.

❡Propterea aūt qcūqꝫ cibi glutinosi sūt ac crassi sunt Leonic̃.
magis morbis obnoxij.Obstrui eniꝫ atqꝫ intrudi euꝫ
qui ab ipsis generat̄ humorē facilius existit.

❡Propterea vō ꝛ quecūqꝫ lubrica viscosa ꝛ Antiq̃.
pachimorum.i.grossoꝝ humorem generatiua
cibaria morbidiora sunt:opillare eni ꝛ obstrue
re eū qui ex ipsis est humorum paratius est.

❡Infert aliud correlariū ex dictis.ꝛ vn̄ sequit̄ est clarū ꝛ
dicit ꝙ quecunqꝫ cibaria sunt lubrica ꝛ viscosa vel pachi/
moꝝ.i.grossoꝝ humoruꝫ gn̄ātiua sunt cibaria morbosa:ꝛ
dedit cām:qꝛ paratius.i.ꝓmptius est euꝫ humorē qui ex
ipsis.s.factꝰ:obstruere.i.oppilare vias.D.cū.d.

❡Sed nōne ꝯrie.s.extenuantia ꝛ acria morbos cōiter Laurē.
pn̄t.Cōstat eniꝫ vt qui altero viuēdi genere exuberāt
febre silr̄ prendant̄:qꝛ hec oīa vt an̄ diximus malos
humores gignere solent.

❡Quid igit̄ nōne contraria rōne acria atqꝫ estuantia Leonic̃.
morbosa:vident̄ enim silr̄ a febribꝰ infestari q vtrāqꝫ
victus rōnem in nimium sequunt̄:qm̄ ꝛ supradiximus
omnes tales mali succi esse.

❡Quid igitur nōne ꝛ ꝯria sunt egrotatiua ꝛ at/ Antiq̃.
tenuatiua,ꝛ acria vn̄r eni silr̄ possessa a febribꝰ
que superabundant alterutro genere diete:qꝛ ꝛ
antea oīa hec talia dicta sunt cacochima esse.

❡Dubiū est qm̄ iam pꝫ ꝙ cibaria grossa sunt gn̄ābilia fe.
sed hoc ēt faciunt cibaria acria ꝛ attenuatiua:sed illa sunt
ꝯtraria qualr̄ igit̄ est istud.vn̄ dicit:qd igit̄ sicut dicis nō/
ne cōtraria.s.egrotatiua cibaria ꝛ ꝓ idest ꝛc̃.Ur̄ ēt posses/
sa.s.oīa corꝑa q̄ suꝑabūdāt in alterutro gn̄e diete.s.i dietis
attenuātiū ꝛ acriū ciboꝝ ꝛ in dietis grossoꝝ:ꝛ dedit cām:
qꝛ oīa illa sūt egrotatiua:ꝛ h̄ qꝛ sūt cacochimia.D.cū.d.

❡Hec ergo rōne ea ꝙ malos humores gignāt febriū Laurē.
cā sunt.Alia vō rōne putredinis quecunqꝫ glutinosa
crassaqꝫ existunt.

❡Tali igit̄ rōne hi ob putredinem aūt quicunqꝫ glu/ Leonic̃.
tinosi sunt ac crassi febriū sunt cause.

❡Igit̄ cacochimie qdē rōne hec:putrefactiōis Antiq̃.
vō rōne q̄cūqꝫ lubrica ꝛ grossa:febriū sūt cāe.

❡Soluit istud dubiū dicēs ꝙ ꝯria cibaria diuersimode
sunt cā feb.nā acria ꝛ attenuatiua sunt cā feb.rōne caco/
chimie.i.male qualitatis eoꝝ:sꝫ grossa lubrica sunt cā fe.
rōne putrefactionis:qm̄ rōne grossitiei gn̄ant oppilōnes
magnas:ꝛ ratione lubricitatis in vijs feruntur hoc patet
claruꝫ.Deinde cum dicit.

❡Nec secus ptes inflāmatione affecte rōne putredis Laurē.
accendūt febrē:humor eniꝫ differēs stipatus vbi fue/

rit nã calidus: qꝛ nõ bñ difflatur putrescit.

Leonic. ¶ Partes etiaꝫ que inflãmationem patiuntur rõne putredinis febres accendunt: intrusus eniꝫ in ipsis ĩfluẽs humor cũ non bene diffletur putrescit.

Antiq. ¶ Sed ꝛ ꝑtes que flegmoneꝫ patiunẗ putrefactionis rõne accẽdunt febreꝫ: obstructũ eniꝫ in eis id qꝺ influxit cuꝫ fuerit nã caliduꝫ ex eo qꝺ nõ bñ transpiratur corpus putrefit.

¶ Cũ declarauit q̃liter ex putredine: quasi ꝭm totũ ex oppilationibꝰ facta gñaẗ feb. declarat qualr̃ putredo existẽs ꝭm aliquã partẽ determinatã feb. facit. Et p̃mo ponens h̄ innuẽs cãm dicit ꝙ ꝑtes q̃ patiunẗ flegmonẽ. i. apostema calidũ patiunẗ feb. qꝛ illud qꝺ influit ad ꝑticulã cũ fuerit nã cal'm obstructũ in ꝑticulis ex eo: qm̃ nõ bñ transpirantur corpa. i. ꝑticule ille ĩ qbꝰ est ille humor obstructꝰ. Dico ꝙ illud obstructuꝫ putrefit. Q̃uo aũt feb. gñat apa in ꝑte magis post apparebit. Deinde cum dicit.

Lauré. ¶ Ubi igiẗ detur'res humor fuerit diligenter biliosus caliditas sacro igni subsil'is occupat ꝑtẽ vbi sanguineus inflammatio: vbi permistus ex vtroqꝫ: aut sacer ignis inflãmationi subsilis: aut inflãmatio sacro igni subsil'is efficiẗ: nomen qdẽ sumens ab humore denominante: denoiationẽ ꝟo accipiens ab altero.

Leonic. ¶ Cũ igiẗ fluxio hec amarã bilẽ dominantẽ habuerit caliditas quedã herisipilatã ꝓprie occupat ꝑtẽ. Cum ꝟo sanguinis inflãmationẽ. Cũ ꝟo humorẽ ex vtrisqꝫ cõmixtũ vel fit herisipilas inflãmationis participans vel inflãmatio herisipilatis nomẽ qdẽ ab humore superabundante suscipiens. Cognomẽ aũt ab altero.

Antiq. ¶ Cũ igiẗ qdeꝫ certissime fuerit amare cholere reuma calor herisipileus possidet partẽ: cũ ꝟo sanguineuꝫ flegmonosus. Qꝛ aũt ex ambobus est mistuꝫ vel herisipila fit flegmonosa vel flegmon herisipilosuꝫ nomẽ qdẽ a dñante hũore accipiens: denoiationẽ ꝟo adipiscẽs ab altero.

¶ Imponit noia dicẽs ꝙ qñ reuma. i. humor q̃ influxit ad ꝑtẽ fuerit cholera ꝛc̃. Et qꝺ dicit est ꝑ se notũ: apa eñi cholericũ vocaẗ: herisipila sanguineuꝫ flegmon: mistũ sumit nomen cõpositũ: ꝭm illud qꝺ dicit. D. cũ. d.

Lauré. ¶ At ꝟo ex his oibus sequiẗ feb. rõne societatis: semꝑ eniꝫ simul cũ eo qꝺ incaluit ꝑs ꝯtinua calefit quousqꝫ distributio ad cor ip̃ꝫ deuenerit. nã carbũculis quoqꝫ ꝑtes ꝯtinue sil'calefiũt genitis ex sang. per qꝺ calido: sed melancholico ꝓpter exustionem.

Leonic. ¶ In hisce aũt oibꝰ cõicationis rõne febris accẽditur: semꝑ eniꝫ calefacte ꝓxima pars sil'calescit donec ad cor cõicatio pertingat: nã ꝛ in carbũculis id qꝺ cõtinuũ existit vna calefit. Fiunt aũt ex sanguine qdeꝫ satis calido sed atre bilis nãm ꝑꝑ adustionẽ ꝯuerso.

Antiq. ¶ Febris aũt in oibus his accendiẗ rõne cõicationis: calescit eniꝫ semꝑ ꝛ in carbunculis id qꝺ cõtinuũ est in calido qdẽ sufficienter sanguine: melãcholitiori ꝟo qꝛ aduſtuꝫ est gnõnẽ hñt.

¶ Postq̃ dixerat ꝓpter apa causari feb. ꝛ in hoc dederat cãm dat modũ ꝭm quẽ fit illa feb. ex putredine exñte ꝭm ꝑtẽ illã: ꝛ dicit ꝙ feb. in oibus istis putredinibꝰ exñtibus ꝭm aliquã ꝑtẽ accendiẗ rõne cõmunionis. i. rõne cõicationis caloris ab illa ꝑte ad cor: si eniꝫ nõ cõicareẗ cordi non esset febris: qm̃ in istis apatibꝰ calidis vt in carbũculis cũ calefit semꝑ illꝺ qꝺ ꝯtinuũ est eis ꝛ cõseqẗ vsqꝫ ad cor.

Et aduerte ꝙ ꝑs apostemosa aliqñ calefacit cor trãsmittẽdo solã caliditatẽ vt calefaciendo spũs ꝛ ꝑtes circũstãtes. Aliqñ aũt calefacit ip̃ꝫ trãsmittẽdo sibi fumũ putridũ ꝛ maxie qñ ꝑticula apostã cõtinuatur cordi ꝑ vias manifestas sicut sunt ꝑtes intrinsece. Deinde Halenus: cũ locutus fuerat de carbunculo ostẽdit ex qua mã hꝫ fieri: ꝛ dicit ꝙ carbunculus hꝫ gnõnẽ ex sanguie calido declinãte ad nãm mel'icã. ꝛ hoc: qꝛ ille sanguis aduriẗ. Cũ aũt sanguis aduriẗ: tũc ꝭm multã ꝑtẽ declinat versus nãm melãcholie. ¶ Et aduerte ꝙ carbũculus vt pꝫ. 14. terapẽ. est apa qꝺ ab Auic. 4. cañ. fen. 3. vocaẗ pruna ꝛ ignis ꝑsicus que duo nõ differũt nisi ꝭm maiorẽ vel minorẽ grossitiẽ ꝛ adustionẽ mãe ex q̃ fiũt vt ibi appet: q̃ ambo vt dicit Aui. ibi generanẗ ex cholera citrina adurẽte ꝑmista mel'ie. ¶ Sꝫ pruna est ex mã q̃ per adustioneꝫ magis est igrossata ꝛ magis mel'ica facta q̃ꝫ mã ignis persici. ꝛ hoc est qꝺ vult hic Halenus ꝙ carbunculus fiat ex sanguine calido adusto. nã cum sanguis aduriẗ vt patebit infra pars eius vertiẗ ad cholerã citrinam ꝛ pars eius ad mel'ia: q̃ ambo ꝑmista hoc causant apa. ¶ Et appet hic ꝙ Halenus vult ꝙ ꝑs apostã feb. faciẽs nõ facit feb. nisi ꝑ cõmunicationẽ caloris ad cor: qꝺ supra in multis locis specilius asserit vt velit feb. esse passionẽ cordi appropriatam: de quo nob̃ licꝫ hic hesitare. Et h̄ multi iã clare tractauerunt: quapropter hic qdaꝫ modicũ tangemus dicentes ꝙ feb. nihil aliꝺ est nisi mala cõpl'o cal'a: esto ꝙ vtpl'm secũ cõiungaẗ sicca vt supra patuit ledẽs sensibil'r opõnes oẽs totius corꝑis. Cũ eniꝫ in corꝑe nr̃o sit cõpl'o bona faciens opõnes totius que cõpl'o toti corpi attribuiẗ: esto ꝙ p̃ncipalius vni mẽbro q̃ꝫ alteri ꝛ ois cõpl'o habens aliqd tẽperatũ possit versus q̃tuor extrema distẽperari põt huic cõplexioni totius aduenire distẽperamẽtũ caloris cui distẽperamẽto ipositũ est nomen feb. ꝛ hec fuit via ad quã iuit Halenus in p̃nº. 8. terapẽ. ¶ Et vlteriꝰ aduerte ꝙ cũ in oĩ multitudine sit vnũ p̃nm a quo oĩa depẽdent ꝛ cõseruanẗ: in corꝑe aũt nostro sunt membra multa ꝛ opõnes multe: opꝫ ꝙ inter illa esset vnuꝫ p̃ncipalius oĩ alio qꝺ esset sicut fons ꝛ origo cõseruationis alioꝝ: ꝛ a quo oĩa alia haberẽt p̃nm operãdi. Tale aũt ab oibꝰ positũ est eẽ cor: quo emanat spũs vite in se hñs ꝟtual'r ꝟtutes oẽs ꝛ opõnes cordis: ꝛ dato ꝙ ad exitũ opõnũ indigeat dearticulatione oium alioꝝ spirituũ vt cerebri ꝛ epatis: ꝛ dearticuleẗ ẽt ꝭꝫ complexiones diuersoꝝ mẽbroꝝ qbus appropriaẗ cum ipse agens vl'e ponaẗ. Ex qbus dictis statiꝫ sequiẗ ꝙ cũ sit dare vnã cõpl'onẽ totius que est tẽperamẽtũ ꝓ opõnibꝰ totius: ꝛ dico de vnitate ordis sicut qꝺl'ꝫ mẽbrũ hꝫ sibi tẽperamẽtũ ꝓ opõnibꝰ suis qꝺ illi mẽbro p̃ncipal'r hoc tẽperamentũ attribuiẗ ꝙ inter oĩa obtinet p̃ncipatũ: qꝺ ẽt est cã cuiusqꝫ tẽperamẽti in corꝑe existẽtis. Tale aũt iã positũ est esse cor. igiẗ tẽperamẽtũ cõpl'onis exercẽs oẽs opationes corpoꝝ p̃ncipal'r inter oĩa mẽbra cordi est attributũ. ¶ Ex qbus iaꝫ preinductis in ꝓpatulo apparet ꝙ feb. est ꝓpria passio cordis equocationẽ absoluẽdo a passiõe: naꝫ hic intelligimus per passionẽ ꝓpriã ꝓpriũ morbũ vt sit sensus vtrũ feb. sit ꝓpria passio cordis. i. vtrũ sit ꝓpriꝰ morbus cordis: ꝛ hoc nõ dico sumẽdo ꝓpriũ morbũ vt distinguiẗ cõtra morbũ ꝑ associationẽ: sꝫ sumẽdo hic ꝓpriũ morbum qui sic attribuiẗ vni mẽbro qꝺ non alteri: hoc ꝙ sic ledit opationes vnius mẽbri: ꝙ nõ alterius. Et dato ꝙ opõnes lederet alteriꝰ: ꝛ imutatio illa alteri membro cõmunicareẗ sic eis cõicaẗ: ꝛ sic in eis accidit imutatio ꝭm qꝺ ei attribuunẗ opõnes q̃ ab illo morbo leduntẗ. ¶ Hoc

presupposito

Digressio 16ª.

Cap. 10. Cap. 9.

Dubiũ an febris sit passio appropriata cordi.

Cap. p̃.

10. me. ꝛ. ꝛ. 7. phy. 3. ꝛ. 8. ph. 34. 12. meta. 56.

p̄suppoſito declarat̄ p̄miſſa ꝑpō ſic illius mēbri p̄ncipal'r eſt ꝑpria paſſio:⁊ ꝑpri⁹ morb⁹ feb. cui p̄ncipal'r attribuit̄ ſanitas faciēs opōnes cuius ſanitatis opōnes feb. hꝫ ledere:ſꝫ cordi p̄ncipal'r attribuit̄ ſanitas faciēs opōnes quas feb. hꝫ ledere:q̄re ei p̄ncipal'r attribuit̄ fe. Et p̄ma ꝑpoſitio eſt clara ex imediate iducta. Cecitas eniꝫ idē ponit̄ ꝑpria paſſio oculi ⁊ nō alteri⁹ membri:q2 imediate ei attribuitur ſanitas huic morbo oppoſita:⁊ nō alteri membro.

¶ 2ᵃ ꝑpō rōnis hui⁹ ⁊ ex dictis remanet declarata:nā iā appet ꝙ feb. eſt mala cōpl'o calida ledēs oēs opōnes totius. Sed hic morbus opponit̄ directe ſanitati q̄ eſt bona cōpl'o habēs oēs opationes toti⁹ exercere. Quō aūt illa ſit vna ſanitas vel plures nō eſt mō dōm:qm̄ ſaltim eſt vna ordie:ſanitas aūt totius:⁊ ei⁹ tēperamētū attribuebat̄ p̄ncipal'r p̄mo cordi ſiue eēt oē tēperamētū v̄tual'r cōtinens: q̄re relinquat̄ qō ei tanq̄ꝫ ꝑprius morbus attribuat̄ feb.

Sanitatis ſubꝫ eſt 2ᵉˣ ſimiliter ⁊ febris. ¶ Et iō aduerte ꝙ ſicut tēperamētum ſanitatis totius hꝫ duplex ſubiectū:vnū eſt ſubm̄ extēſiuū ⁊ hoc eſt totū corpus. Aliud eſt ſubm̄ p̄ncipale:⁊ hoc eſt cor:in quo tanq̄ꝫ in p̄ncipio illa ſanitas radicat̄:⁊ tēpamētū illud:ita ⁊ fe. pōt dici hr̄e duplex ſubm̄:vnū totale per qō totuꝫ accendit̄:⁊ hoc eſt corp⁹ totū. nā feb. eſt calor a corde ſpanſus ad corpus totū mediāte ſanguine ⁊ ſpū. Aliud eſt eius ſubm̄ p̄ncipale:⁊ hoc eſt cor:nā alijs mēbris diſtēperatis ad caliditatē nō fit feb. vt dicebat Galenus:niſi cōicet̄ tēpamento cordis. Et q2 auctores reſpexerūt p̄ncipale ſubꝫ ipſius fe.

Quō itellectualiter dū dī cōiter febreꝫ eē ꝑpriaꝫ paſſioneꝫ cordis. ⁊ nō total'r extenſiuū:iō dixerūt fe. eſſe ꝑpriā paſſionē cordis:⁊ q2 fe. pōt ab alijs mēbris remoueri ꝑꝑ ꝓhibēs eam expādi a corde ad alia:non aūt pōt vnq̄ꝫ eſſe qn cor ſit febriens. Et iō intellige ꝙ cū dicūt auctores ꝙ feb. eſt calor expanſus ad totū intelligit̄ illa diffō vt alie diffōnes entiū nāliū. ſ. niſi ſit ꝓhibens vt graue exiſtēs ſurſum deſcendit deorſuꝫ niſi ſit ꝓhibēs. nunc aūt multa pñt eſſe ꝓhibētia calorē febrileꝫ a corde ſpandi ad alia mēbra:vt pꝫ in feb. empiala ⁊ lipparia:⁊ hec v̄ba ibidē dic̄ Aui. ¶ Et vlteri⁹ ex dictis pōt tibi eſſe palā ꝙ eſto ꝙ in corpe nr̄o ſit aliud mēbrū a corde qō ſit p̄nᵐ tēperamēti toti⁹ vt cerebrum ⁊ epar:q2 tñ illoꝝ nullū eſt p̄nᵐ oīs tēperamēti toti⁹ ⁊ febris dī eē diſtēperamētū oīs tēpamēti totius. ⁊ hoc dico in q̄litate calida:cor aūt ſit p̄ncipiū oīs tēpamēti in toto:eſto ꝙ vl'e p̄nᵐ:hinc eſt ꝙ feb. non pōt appropriari tanq̄ꝫ ꝑpria paſſio ⁊ ꝑprius morb⁹ alicui alioꝝ mēbroꝝ niſi cordi. Si igit̄ epar mitteret calorē ſuꝑ totū corpus/nūq̄ꝫ eſt feb. ille calor niſi diſtēperato corde:⁊ eo trāſmittēte ad totū:⁊ hoc ex cā dicta. Erit igit̄ calor tūc epatis non fe. ſed cā feb. in corde:⁊ hanc ſnīaꝫ ꝙ feb. nō ſolū diſtēperamētū ſit toti⁹:

Febris eſt diſtempamentū oīs tēpamentī totius. imo ſit diſtēperamētū oīs tēpamēti totius expreſſe ponit Auer. 3. coll'ꝫ. c. 3. vñ poſt v̄ba dicit:⁊ ꝑpterea q2 calor cordis eſt ille calor cū quo mēbra faciūt oēs ſuas opōnes/neceſſariū erat qn̄ reciperet aliquā ꝑmutationē vt ledantur oēs opōnes eoꝝ. igit̄ diffō feb. eſt hec q2 eſt calor cōpoſitus ex calore naturali ⁊ calore extraneo putredinali miſſo a corde ad totū:⁊ ledit oēs actiōes ⁊ paſſiōes. ſ. toti⁹. Ecce ꝙ nō dixit ꝙ ledit ſolū actiones totius:ſꝫ oēs toti⁹ ledit. Intātū igit̄ de h̄ queſito breuiter ſit a nobis dcm̄ ⁊c̄.

Laurē. Capᵐ 4ᵐ ō febre peſtilētiali. ¶ Calidiores p̄terea ambientis nos aeris cōditiones quales ſunt circa canis ſydus ortū potiſſimum per inſpirationem peſpicue cor ipſuꝫ calefaciunt:extrinſec⁹ v̄o circūfuſe corpori totuꝫ ipſuꝫ calidū reddunt:maximeq̄ꝫ arterias:vt que nō nihil ſubſtātie ipſius ambiētis aeris attrahāt ex q̄bus oībus ſimul afficiat cor neceſſe eſt:atq̄ꝫ ipm̄ in p̄mis inmodice calefiat maxieq̄ꝫ febrili diſpōne tentet̄:atq̄ꝫ ipſi corpi imittat opꝫ.

Leonicē. ¶ Calidiores aūt ambiētis aeris ſtatus q̄les maxime circa canis ortū cōtingūt per inſpirationes q̄dē manifeſte cor calefaciūt. Corpori aūt extrinſecus circūfuſi totū ipſuꝫ calidius efficiunt:ſed p̄ſertim arterias vt q̄ ipſius ſubſtātie aeris ambientis aliq̄d trahant ex q̄b⁹ oībus ſimul cor affici eſt neceſſariū:⁊ cū ſupramoduꝫ incaluerit ipſuꝫ p̄mū atq̄ꝫ p̄ncipiū febrilē calorē ſuſcipere atq̄ꝫ ad vniuerſuꝫ corpus tranſmittere.

¶ Capl'm q̄rtū in quo agit de febre peſtilētiali.

Antiq. Calidiores v̄o cōtinētis nos aeris cōſtitutiōes quales circa ortū canis fiūt maxie per inſpirationē q̄dē quaſi ipꝫ calefaciūt cor deforis circūeffuſe corpori:id calidū vniuerſuꝫ oſtēdunt:⁊ maxie arterias vt vtiq̄ꝫ attrahētes q̄d ⁊ ſubſtātie cōtinētis nos aeris in q̄b⁹ oīb⁹ diſpōnibus cor neceſſe eſt calꝫ imoderate fiēs ipſuꝫ primū ⁊ maxie febrilē diſpōnē aſſumē ⁊ imittere vniuerſo corpi. Cō. 11ᵐ

Cum declarauit Galenus quomō ab vtroq̄ꝫ modorū cauſaꝝ dictaꝝ diuiſiōis ab eo ſuꝑ aſſumpte accendat̄ feb. intendit hic oſtēdere quō ex ꝯſtitutione aeris feb. accēdit̄:⁊ hoc q2 cōſtitutiones aeris multū nos ꝑmutant. Et hec cā pōt reduci ad gen⁹ cāe qō fiebat ex copulatione rei calefaciētis ad nos. Et p̄mo oñdit qual'r aer alteratus ſm̄ q̄litatē feb. accēdit ⁊ dicit ꝙ ꝯſtitutiōes calidioris aeris ſi pendeāt ſm̄ nām ſicut eſt in canicularib⁹ diebus calefaciunt ipſuꝫ cor ⁊ inſpirate interi⁹ ⁊ exteri⁹ exñs ab extra calefaciētes corpus. vñ dicit:⁊ de foris circūeffuſe corpus calidū oſtēdūt. i. faciūt:⁊ tūc dedit modū qual'r intrinſecus cōſtitutiones ille calefaciūt:qm̄ talis aer ꝑ arterias attrahit̄. vñ ſubdit vt vtiq̄ꝫ attrahētes q̄d ſubſtātie cōtinētis nos aeris. ſ. ipſe arterie in q̄b⁹ diſpōnib⁹. i. attractionib⁹ talis aeris nec̄iuꝫ eſt cor ⁊ ſpūꝫ fieri calidū imoderate aſſumere febrilē diſpōnē:deinde mittere vniuerſo corpori:⁊ dicit p̄muꝫ maxime:q2 illa caliditas p̄mo fit in ſpiritu cordis:deinde mediāte illo ſpiritu trāſmittitur ad totum. Deinde cum dicit.

Laurē. ¶ Ubi v̄o peſtilentes ſubeant conditiones inſpiratio potiſſimū cauſa eſt. Interdū enim efficitur ꝑpter humores in corpore aptos in putredinem quotiens aīal breuē quādā occaſionē ab aere circūfluēte ſuſcepit.

Leonicē. ¶ In peſtilēti v̄o aeris ſtatu inſpiratio plurimū eſt cā. Fit eniꝫ ⁊ aliqñ ob eos qui ſunt in corpe humores ad putreſcenduꝫ paratos cū breuem aliquā occaſionem ad febris originē ab aere ambiente acceperit aīal.

Antiq. ¶ Scdm̄ v̄o peſtilētes inſpiratio fit maxie cā febris:fit eniꝫ qñq̄ꝫ q̄dē ⁊ ꝑpter eos qui in corpe ſunt aptos humores ad putredinē exiſtētes cuꝫ quādā breuē occaſionē cōtinēte acceperit aīal.

¶ Oſtendit qual'r aer tranſmutatus tranſmutatione q̄ vocat̄ ſm̄ ſubam generat feb. putridā cū cōſtitutio peſtilentioſa:⁊ iō oñdit qual'r fiat feb. peſtilētialis:⁊ dicit ꝙ inſpiratio. i. attractio aeris ſm̄ cōſtitutionē peſtiferā fit maxie cāe feb. ⁊ poſſum⁹ dicere ꝙ oſtēdit duplicē modū ſꝫ quē peſtilētialis aer gñat feb. vnus modus eſt ꝑ attractionem aeris peſtilentialis ab extra:⁊ hoc maxie qñ in corpe ſunt apti humores ad putredinē:vñ icurrūt putredinē cū aīal incurrerit quādā breuē occaſionē. i. alterationem ab aere ꝯtinēti:vt quaſi tūc per diſpōnē humorū in corpe ſolū ꝑꝑ alterationē ab ex̄ ab aere putrido fiat in corpore putrido.

Lauré. ℭ Sed magis ex parte incipit ex aeris circũfluẽtis respiratione quẽ putrida exhalatio iusserit.

Leonic. ℭ Magna autem ex parte ex inspiratione incipit aeris circũstantis a putrescibili euaporatione vitiato.

Antiq. ℭ Quãmultum autez ex respiratione incipit eo qui in circuitu est aerea putrida euaporatione contaminato.

ℭ Deinde dedit aliũ modũ ſm quẽ aer pestilẽtialis putrefacit humores nostri corpis: ꝛ ꝑ ꝯñs facit feb. qꝛ putredo in pestilẽtia incipit in nobis q̃zmultũ ex ĩspiratione attracti aeris exñte tũc aere q est in circuitu ad nos quẽ ꝑ os attrahim⁹ cõtaminato. i. infecto a putrida euaporatione. i. a putridis fumis cũ aere mistis: qꝛ aer fit putridus ꝑ admistionẽ vapoꝝ prauoꝝ. Et attẽde ꝙ ꝑ hoc qđ dicit Galen⁹ cuz quãdã breuẽ cõcõctionẽ a cõtinẽte acceperit aĩal insinuauit ꝙ in pestilẽtiali aere ſi corp⁹ est mundũ ꝛ purũ humorib⁹ ꝛ nõ plenũ humorib⁹ ad putredinẽ aptis opz ꝙ ſi oz feb. incurrere vt magnã ꝛ longã alteratiõnẽ ab aere recipiat: sed cũ nõ est purũ sufficit breuis ꝛ parua alteratio: ꝛ hec est causa multarum diuersitatum accidentium in pestilentia. Deinde cum dicit.

Lauré. ℭ Principiũ aũt putredinis aut multitudo mortuoruz est minime crematoꝝ: quẽadmodũ in bello fieri solet: aut ab exhalatione paludis cuiusdã aut stagni tẽpore estiuo: atqz interdũ imoderatus calor circũfluẽtis aeris incipit quẽadmodũ in pestilẽtia que atheniẽsis inuasit vt Thucidides ait: viuentes hoĩes in paruis tugurijs estate corruptio afficiebat. Est aũt initiũ pestilentialis febris eo ꝙ humores corpis ex prauo victu sint in putrefactionẽ parati: forsitan aũt accidit id ꝑꝑ cõtinuitatẽ ex ethiopia fluxerunt quedã mala ingnamenta q̃ his qui habebãt corpora lesioni parata cause febris extiterunt.

Leonic. ℭ Putredinis aũt ꝑncipium vel cadaueruz multitudo nõ crematoꝝ quẽadmodũ in prelijs contingere solet aut ex aliquoꝝ vel lacuũ vel paludũ estatis tempore euaporatione. Cõtingit aũt qñqz precedere ambiẽtis aeris caliditatẽ quẽadmodũ in ea pestilẽtia q̃ atheniẽses inuasit vt Tucidides inqt. Sed in tugurijs suffocantibus estatis tꝑe habitantiũ corꝑa corruptiõe laborabãt. At qꝛ humores corpoꝝ ex victus prauitate erant putredini obnoxij hinc febribus pestilẽtib⁹ origo data est: forte aũt ꝑ cõtinuũ ex ethiopia q̃dam putredinis fluxere contagia his quorum corpora erant ad patienduz parata febrium cause futura.

Antiq. ℭ Principiũ aũt putredinis vel multitudo aliq̃ mortuoꝝ est nõ cõbustoꝝ vt in prelijs assuetuz est cõtingere: vel ex gurgitibus qbusdaz vel stagnoruz vaporibus hora estatis. Est aũt qñ dominaṫ qdez imoderatus calor ꝯtinẽtis nos aeris vt in possidẽte athenieẽses pestilentia vt ait Tucidides: sed in tugurijs suffocãtibus hora estatis ꝯuersantiũ corruptio ſm corpus fiebat. In eo vo ꝙ hi q in corpore humores ex mala dieta sunt apti ad putredinẽ principiũ pestilentis fit febris: fortassis aũt ꝛ ſm cõtinuitatem ex ethiopia influxerunt q̃dã putrida ingnamenta apta hñtib⁹ corꝑa ledi ab ipsis future eẽ febris.

ℭ Quia dixerat de aere pestilẽtiali ostẽdit ſm quẽ moduz aer fit pestilẽtialis: ꝛ ostẽdit causas vñ pestilẽtia causaṫ in hoc magis in spãli assignãs modũ pestilẽtialis feb. ꝛ dicit ꝙ ꝑnᵐ putredinis. s. in aere. vñ fit pestilẽtia vel est aliqua multitudo mortuoꝝ nõ cõbustoꝝ: ꝛ hinc habes q̃uo comburere corꝑa mortuoꝝ ꝓseruãt a pestilẽtia: ꝛ est cã in hoc qꝛ ꝑ cõbustionẽ fit cõsumptio humiditatũ: q̃ ſi nõ ꝯsumãtur sunt cã multe putredinis. vel cã hui⁹ putredinis est ex gurgitib⁹ vel vaporib⁹ stagnoꝝ ꝛ paludũ q sunt vapores putridi maxie hora estatis: qꝛ calor euaporatus est cã putredinis in stagnis illis. vñ tunc cõplicaṫ caliditas ꝛ humiditas que sunt cause due putredinis.

Scda cã pestilentie. ℭ Scda cã pestilẽtie in aere est cũ imoderatus calor dominaṫ in aere vt accidit pestilẽtia in ciuitate atheniensiũ vt dicit Tucidides qualr̃ h̃ sit apꝑebit imediate. vñ fiebat corruptio hora estatis in tugurijs. i. in domib⁹ suffocatis. i. nõ euentatis nec spirabilibus.

Tertia cã pestilentie. ℭ Tertiã cãm pestilẽtie in corporib⁹ ponit ex ꝑte dispõnũ corpoꝝ: qꝛ in corꝑib⁹ malis dispositis parua cã fit cã corruptionis eoꝝ. vñ corꝑa putrescũt in humorib⁹ suis: ꝛ hoc mõ pestilentia in eis est. Vñ dicit. vo pro sz: in eo ꝙ hi humores in corꝑe existẽtes ex mala dieta ad putredinẽ sunt apti fit ꝑnᵐ pestilẽtialis febris: ꝛ h̃ sup. q̃ztũ est ex dispõne corꝑis: nã multa corruptio humoꝝ ex malo regimie facta põt eẽ ꝑnᵐ pestilẽtialis feb. sicut putrefactio aeris. Attẽde etiã cũ ad quẽlz causandũ effectũ reqraṫ non solũ fortitudo agẽtis: sed dispositio patiẽtis vt post apꝑet: voluit Galenus tãgere vtrãqz cãm: ꝛ forte ẽt 4ᵃ cã debebat eẽ post illã quã dicit cũ dicit fortassis. vñ apꝑet maior ꝯtinuitas.

Quarta cã pestilentie. ℭ Quarta causa putredinis est ibi cũ dicit fortassis. Et aduerte ꝙ differt hec cã a ꝓdictis: qꝛ hic ostendiṫ: qꝛ in aere põt eẽ putredo ꝛ dato ꝙ in illo loco nõ sit cã cõtinuãs aerẽ: sed est ibi cã ſm cõtinuitatẽ q̃ est in alio loco: sz predicte cãe putredis assumunṫ penes cãs existẽtes in illo loco vbi putrefit aer. Vñ dicit fortassis aũt ſm cõtinuitatẽ influxerũt q̃dã putrida ingnamẽta. i. infectiones futura cã fe. hoib⁹ hñtib⁹ corꝑa apta ledi ab illis ĩfectiõib⁹ putridis.

Digressio 17°. Sed est hic attentione dignũ cũ loquamur de pestilẽtia qd pestilẽtia qd morb⁹ pestilẽtiosus: ꝛ an sint cãe alie pestilẽtie quas nõ numerat Galen⁹. Et aduerte ꝑmo ꝙ qꝛ pestilẽtia est aeris imutatio ꝙ aer põt multiplr̃ alterari. ꝛ series hui⁹ snie extrahiṫ ab Aboaly Auic. ex 2ᵃ ꝑmi ꝛ ꝑᵃ 4ᶦ. Nã vno mõ mutaṫ aer in suis q̃litatib⁹. Alio mõ mutaṫ aer vt dicit Auic. ſm subaz: ꝛ nõ itelligas ꝙ possit imutari aer ſm subaz qn muteṫ ſm q̃litates cum qb⁹ fit oĩs actio: sz nõ dĩ mutari circa q̃litates: qꝛ q̃litates ei⁹ ad dispõnẽ intolerabilẽ nõ ꝓueniũt: mutatio aeris in suis q̃litatibus põt duplr̃ esse: vel qꝛ aer nõ veniat ad infectionẽ rabiosaz sue q̃litatis: ꝛ hic de hac fuit locutus Galenus in ꝑncipio hui⁹ capl̃i cũ dicit. Calidioris vo cõtinẽtis. hec mutatio pestilẽtiosa ſm aliquẽ moduz appellari non põt. Alio mõ põt mutari aer in q̃litatib⁹ suis: qꝛ ad rabiositatẽ in aliqua suaꝝ qualitatũ ꝓueniat ad tantã frigiditatẽ vel caliditatẽ: ꝛ sic de alijs q̃litatib⁹: ꝛ inde messes ꝛ grana corrũpunṫ: ꝛ hec mutatio aut est ad q̃litatẽ symbolicã ꝛ homogeneã vt rabiositas caloris in estate ꝛ frigoris in hyeme. Aut hec mutatio est ad ꝯtriã qualitatẽ tẽpori anni vt malitia frigoris ĩ estate ꝛ caloris in hyeme: ꝛ sic in alijs q̃litatib⁹ põt ꝓportionalr̃ intelligere: nã aer inquãtũ ꝑmutaṫ silr̃ corꝑa ꝑuertunṫ: qm̃ disponunṫ sil̃i tꝑe vt ꝑma ꝑticula de ꝓblematib⁹. Et hic itellige ꝙ hec ꝑmutatio rabiosa in aere põt poni mutatio pestilẽtiosa: ꝛ dato ꝙ nõ sic ꝓprie appellaṫ ab auctoribus mutatio pestilẽtialis sicut qñ trãsmutaṫ aer in sua suba: ꝙ talis mutatio põt pestilẽtiaz

Doct. 2ᵃ ca. 9. trac. 4. ca. ꝑ°.

ꝓble. 3.

causare

causare pꝫ p Galenū q̄ enumerās causas pestilentie dicit.
Est aūt qñ dominat̄ q̄dā imoderat⁹ aer calidus ꝯtinētis
nos aeris: vt in possidēte Atheniēses pestilētia cōtingit vt
ait Tucidides ⁊c̄. Nā aer sic rabiose calidus est cā multe
ꝓstratiōis vtutū: vt nō possint humiditates regi: ⁊ ex hoc
corpa incurrūt magnas putredines spālr cū tali calore cō
iuncta esset humiditas: talis aūt alteratio magna cuꝫ eue/
nit est accidēs q̄si toti cōicati exñti in illa regione quēad/
modū ⁊ ꝓprietas pestilētiosi aeris est hoc facere. Muta/
tio aūt aeris in sui suba est vt suba aeris ad malitiā cōuer
tat̄: nō q2 aliq̄ q̄litatū suaꝝ fortior facta fuerit fm augmē
tū vel diminutionē: esto q̄ sine oī mutatione q̄litatū fieri
nō ꝯtingat: ⁊ hec imutatio ꝓprie dr̄ pestilētia. Nā pestilē/
tia fm Auic. est putrefactio q̄ accidit aeri silis putrefactio
ni aque remolitiētis fetide: nā ingrossat̄ tūc aer ⁊ totus re
mollit̄: quēadmodū aqua cū q̄s imiserit lignum vel talia.
Fen 2ª p.d 2.sū. p cap 9. ¶ Et si instet̄ cū dictū sit pestilentiam fieri ex putredine
aeris ⁊ aer nō possit putrefieri cū sit corpus simplex ⁊ pu/
trefactio sit passio misti. Et asserit hanc sniam phs. 15. par
17. pri. p. ble. 20. ticula ꝓblematū. 19. ꝓblemate ⁊ sic ingens ꝓpter q̄d ter/
ra ⁊ aqua putrefiunt: aer aūt ⁊ ignis non putrescunt: ⁊ dat
cām: q2 oē q̄d putret calidissimū fieri necesse: ⁊ qm̄ opꝫ in/
frigidari ꝑus: igne aūt nihil est calidius: semper autem est
Solo. aer igne plenus. ¶ Et dōm vt ait Aui. q̄ aer purus ⁊ sim/
plex nō putrefit: sed ꝑmistus cū fumis terrestrib⁹ ⁊ aquo
sis vaporib⁹ putrefit: cū a sui simplicitate remoueat̄. vnde
Scda p. d.2.sū.p. cap.9. aer qui nos circūdat nō est aer purus. vñ Auicē. nos nāqꝫ
cū aereꝫ dicimus nolum⁹ dicere aerē simplicē mundum:
qm̄ ipse nō est aer qui nos circundat. Et si inuentus fuerit
purus fortasse est alius. vñ subdit. Et nos nō dicim⁹ illum
aerē nisi q̄uo dicim⁹ aquā maris ⁊ lacuū: lꝫ nō sit aq̄ pura
simplex: sꝫ mista ex aere terra ⁊ igne: sꝫ supans est aq̄ ⁊c̄.
Igit̄ ⁊ aer putrescit ⁊ q̄nq̄ ꝯuertit̄ in eius suba ad eam.
¶ Et ideo itellige q̄ ignis inter cetera elnta simplicior est
T.c.5. magis alys ⁊ sic impmistus minime putrefit. vñ 4° me/
theoroꝝ oia elnta putrefiunt dempto igne: etenim terra
aer ⁊ aq̄ putrescūt. ¶ Et aduerte q̄ pestilentia plus attri/
buit̄ aeri q̄ aque vel terre. ꝑmo: q2 aer est rarus facilis im
pressiōes recipiēs: ēt q2 vapores ⁊ fumositates q̄ exsurgūt
a terra ⁊ aq̄ statiꝫ aeri ꝑmiscent̄ cū ei ꝯtinuent̄: ⁊ eū putre/
faciunt. Et alia cā in hoc est potissima: q2 aq̄ terra altera/
tionē quā in nobis faciunt: faciunt mediante aere ⁊ indu/
cunt in nos: qm̄ i aere habitam⁹ ⁊ ipse est q̄ nos circūdat.
¶ Et iō egritudines ab aere in nobis eueniunt: esto q̄ illa
pñt esse cā alterationis aeris: q̄d sit morbus pestilentialis
appet ⁊ q̄d sit pestilētia. Deinde vidēdū q̄s morb⁹ sit par/
Morbi diuisio. ticularis ⁊ q̄s pestilētia. ¶ Et aduerte q̄ morb⁹ q̄dā par/
ticularis appellari pōt vt q̄ diuisus ⁊ sparsus euenit sicut
qui in eadē ciuitate in eodē tēpore ⁊ differenter accidit vt
aliquib⁹ euenit tertiana: q̄busdā q̄rtana: ⁊ sic de alys.
¶ Alius est morbus cōis: q̄ ēt diuersificat̄: vt pꝫ ex snia Jo
Cō.p annis Alexandrini sup ꝑmo libro epidimiaꝝ: qm̄ quidaꝫ
est consuetus ⁊ cognitus q̄ vocat̄ endimicus siue morbus
endimialis: q̄si ab int⁹ eueniēs rōne talis loci in quo eue/
Tota lra fere ē Cōciliatoris dria.94. Auic. fen 3.4 tra.2. cap.21. Hippo. Quid epidimia. nit vt pp aquā existētē in tali loco. vel pp ventū vel pp al's
cōditiones illi exñtes. vñ accidit q̄ in q̄busdā ciuitatibus
nefresis: in q̄busdā hociū q̄d apud arabes nunq̄ aut raro
est repertū. Jn q̄busdā abūdat vena medena: quā Galen⁹
nunq̄ vidit: vt pꝫ de interiorib⁹ 6°. ⁊ de tali morbo q̄si de/
terminat̄ in libro de aere ⁊ aqua. ¶ Alter est morb⁹ cōis
qui dr̄ epidimialis. i. supra vel extra eueniēs: ⁊ hoc est ad
driaꝫ morbi predicti q̄ ex loco cōsurgit. vñ epidimia que
interptat̄ supeuentus solet ꝑ pestilētia morbo sumi q̄ pe/
stilētialis morbus fꝫ Haly. 5. theori. est morb⁹ multiplex ⁊
subitus: vno eodemq̄ tpe cōis multitudini hoiuꝫ. Differt
aūt multiplr vt hui⁹ modi diuersitas ostēdat̄ ⁊ ei⁹ exten/
sio: nā in eo est diuersitas magna i ambitu sui generis: qm̄
aliqua pestilētia est ex qua eueniūt feb. aliqua ex qua car/
būculi: aliq̄ ex qua accidūt variole morbilli: ⁊ sic de alys.
Hic ēt morbus nescio multū extēdit̄. vñ Aristo. ꝑª pticula Arist. snia sola egritudinū pestilētialis ⁊ oib⁹ cōmunis.
de ꝓblematibus ꝓblemate 7°. pestilentialis sola egritudi
nū est cōis oibus. Dr̄ aūt morbus pestilētialis morb⁹ subi
tus ad driam morbi ꝑdicti vocati endimialis: q2 ille pau/
latine euenit ex impressione illa que consistit in loco illo. Dr̄
eniꝫ vno eodēq̄ tēpore cōis etiā ad driaꝫ morbi ꝓpriȷ q̄
ex peccato cōtingit regiminis: q2 nō quilibet egrotat vno
morbo nec eodem tempore: cuꝫ vnus erret circa calida:
alius circa frigida: alius circa cibos: alius circa potus ⁊c̄.
¶ Ex quo pꝫ q̄d sit pestilentialis morbus: an aūt feb. pe/
stilentialis sit feb. putrida vel alia appebit infra illo cap°.
Quia ꝟo pestilentiosarum ⁊c̄.

Dicit autem Aui. ⁊ alȷ cū eo pestilētiam ⁊ aeris Digressio 18ª.
putrefactionē fm plurimū euenire
in postremo estatis ⁊ in autumno: ⁊ tñ cōtrariū vr̄ appare
re: qm̄ ver est calidū ⁊ humidum: autūnus aūt frigidus ⁊
siccus: nūc aūt caliditas ⁊ humiditas sunt cā putredis. Fri Pria.4. d febre pestilentiali.
giditas aūt ⁊ siccitas sunt ꝓhibitiua illius. quare vr̄ pesti/
lentia plus in vere prouenire q̄ in autumno.
¶ Sed quare plus in autumno ꝓueniat est cā multiplex.
ꝑmo ex pte ipsius aeris: qm̄ in postremo estatis ⁊ in autū/ Cā multiplex cur i autumno magis ꝓueniat pestilentia.
no aer est valde subtilis ꝓpter caliditateꝫ estatis que pre/
cessit vnde reddit̄ aptus oēm malaꝫ ipressionē recipere.
¶ Silr etiā calor q̄ ꝑmo erat in estate q̄ poterat putrefa
ctioni resistere tūc diminuit̄. Alia cā in hoc est rōne ven/
toꝝ qui sunt malos vapores deferentes: ⁊ hoc est ex parte
multoꝝ vapoꝝ insurgentiū ex multiplicatione fructuum
⁊ alioꝝ exñtiū tūc tēporis: q̄ pp debilitatē caloris tūc tpis
nō resoluunt̄. Alia cā in hoc est ex pte corpoꝝ. nā tūc cor
pora sunt multum debilia: ⁊ ꝓstrate vtutis ex distractione
caloris nūc ad intus nūc ad ex: ⁊ ex multa diuersitate tūc
in tempore existēte. vnde tūc corpora nō possunt resistere
impressionibus factis ab aere.
¶ Aduerte g̊ q̄ dato q̄ ver tēpus sit calm ⁊ humidū: cali/ Cur exñte vere cal. ⁊ hu. minus q̄ in autumno in eo ꝯtingat pestilētia.
ditas tñ ⁊ humiditas illa nō est caliditas ⁊ humiditas ex/
cellens ⁊ extrinseca que ponit̄ esse cā putredinis: imo ver
vr̄ calidū ⁊ humidū: caliditate ⁊ humiditate ꝓportionata
corpi humano: nā ver inter oia tēpora ponit̄ tēperatū tps.
¶ Et ideo lꝫ autumnū dicamus frigidū ⁊ siccuꝫ: q2 tñ est
faciliter quaslibet ipressiones recipiēs: ⁊ q2 corpa sūt mul
tuꝫ debilia ⁊c̄. accidit q̄ in eo citius putrefactio ꝯtigit. Uñ
multo plus he cāe potētes sunt ad putredinē inducendaꝫ
q̄ frigiditas ⁊ siccitas autūni possit illi resistere. Dato igit̄
q̄ in autūno sint humiditates consumpte ex calore estatis
precedentis: nō tñ intātū sunt cōsumpte quin adhuc bene
sint sufficientes ad pestem in aere causandam.
¶ Nunc videndū est que sint cāe pestilētie an sint alique Cause pestilentie.
alie que Galenus enumeret. Et attendēdū q̄ cāe pestilen/
tie in aere māli. i. mā ex qua pestilentia hꝫ causari nō sunt
nisi mali vapores putridi cuꝫ aere corrūpentes eum a sua
bona dispositione: ⁊ ideo pestilētia tanq̄ ex materia sem/
per est a rebus inferioribus.
¶ Cause aūt efficientes diuersificant̄: q̄daꝫ sunt vles ⁊ re/
mote magis q̄ pticulares ⁊ ꝓpique. Cāe aūt vles ⁊ remo/
te magis vt dicit Aui. ⁊ occulte sunt dispōnes pēdentes ex
formis celi facientes eē neciuꝫ illud cui⁹ euētus ignorat̄. ⁊
hoc. s. a medico inq̄tū est medicus: imo opꝫ vt scias q̄ cā
ꝑma lōginqua ad illō sunt figure celestes ⁊ ꝓpinqua figu/
re terrestres: ⁊ qñ faciunt necessario virtures agētes cele/
stes ⁊ vtutes patientes terrestres humectationem vehe/
mentē aeri: expellunt̄ vapores ⁊ fumi ad ipsuꝫ ⁊ spargunt̄

in ipso ꝛ putrefaciunt eū cū caliditate debili. vult ǧ Auic.
ꝙ pestilētia aliqñ tanq̄ꝫ a cā vl'i remota accidat ex corpi
bus celestib⁹ mouentib⁹ pticularia ꝛ inferiora agētia ad
illā causandā. vñ dixit ꝙ qñqꝫ accidūt putredines in inte
rioribus terre ꝓpter causas quarum euentus ignoratur ꝛ
nocere faciunt aquam ꝛ aereꝫ. ¶ Et aduerte ꝙ hec cā de
pticularib⁹ causis: esto ꝙ de occulte pñt poni. Dicunt aūt
astrologi hoc maxime cōtingere ex lunarum eclipsibus
aut cōiunctionibus planetaꝝ ꝛ maxime saturni ꝛ martis
cū stellis fixis aut adunatione ipsoꝝ in aliquo signoꝝ hu
manoꝝ ꝛ ꝓprie cū ꝑualuerint in domo vite in aliq̄ cōiun
ctione maioꝝ vel aspectu vel reuolutione anni mundani
inducētib⁹ prauas cōstitutiones ipsoꝝ ꝓmutatis essentijs
Diffa. 94. ꝛ naturis: ꝛ h̄ dicit Cōciliator. ¶ Cāe aūt pticlares ꝛ ma
A qua fe nifeste pestilentie sunt corruptiones sensibiles hic in aere
re oia que de ꝓpe existētes vel adducte ex longinqs partibus a ven
in hac mā tis ꝛ maxie australib⁹: sicut euenit in apertione puteorū ꝛ
d. accepit. cauernaꝝ diutius conclusarū aut p ieuentationē ꝛ cōstri
ctionē aeris inter parietes ꝛ tecta vel p lacunas ꝛ stagna
que ponit Galenus: aut p stercora: aut aīaliū cadauera ꝛc̄.
Alij aūt vt ait Aui. mortalitas corrūpit arbores ꝛ vegeta
bilia: ꝛ iō corrumpuntur aīalia que eis vescunt̄ sic vult de
alijs pticularib⁹ manifestis cāis potentibus hic inuenire.
¶ Et aduerte ꝙ iubēt medici ꝙ cū pestilētia fuerit ex in
Scđ 1 p. feriorib⁹ supiora ꝛ lata loca querere opꝫ. vñ Auic. ca° de
ca. 5. d. 2. aere bono. Cū ṽo in aere acciderit putrefactio cōis. i. a cā
sum. p̃. supra celesti/discoopertus tūc erit ipsaꝫ magis recipiēs q̄ꝫ
ꝯstrictus ꝛ occultatus: aer autē discooptus melior existit.
Cognoscit̄ aūt cū est ex supiorib⁹ vel ex inferiorib⁹. nam
qñ pestilentia est in inferiorib⁹ tūc vermes exeunt terraꝫ
ꝛ aues a terra fugiunt in altū. Cum aūt ex superiorib⁹ tūc
aues fugiunt a loco superiori ꝛ descendunt ad terram.
¶ Aduerte tñ vt dixit Galenus ꝛ dicet imediate post ꝙ ad
Gal. infra causandū pestilentiā cū his causis efficiētib⁹ dictis reqrit̄
tex. cō. 1. dispositio patientis: cū actus actiuoꝝ sint in patiēte dispo
Fen p̃. 4. sito: vñ Aui. agēs solū cū puenit ꝛ patiēti nō est ꝑparatio/
ca. p̃. t. 4. nō accidit actio: ideo Aristo. p̃a ꝓblematū ꝓblemate. 7. ait
quare pp hoc oib⁹ affert pesteꝫ q praue preexistūt nature.
nā qui habuerūt humores bonos resistūt eoꝝ tēperantia
Sectione ꝛ vigore corruptioni aeris. vñ Alexāder in suis ꝓblemati
quarta. bus. pp qd in ꝯstitutione pestilētiali hi qdē moriuntur hi
qdem minime. ꝛ assignans causam dicit ex preparatione
cōplexionis: si enim qs fuerit plenus cacochimia ꝛc̄.
¶ Considerādū aūt ꝙ maxie ad pestilētialē disposita sunt
corpa humoribus plena nō munda: corpa vtētia supfluo
coitu: corpa ēt latoꝝ poroꝝ multe balneationis: ꝛ vl'r cor
pora homogenea putrefactioni aeris: ꝯria aūt nō. ¶ Est ǧ
in causa pestilētie fortitudo agētis. s. cāꝝ dictaꝝ ꝛ disposi
Cap. 14. tio patiētis reqrit̄ ꝛ mora ꝛ cōtact⁹ agētis ad passuꝫ ꝛ ap
17. ꝛ li. de proximatio aeris vndiqꝫ intus ꝛ exteri⁹ nobis occurrētis:
vtil. respi. hꝫ eniꝫ ineuitabilē necessitatē ad nos nono de ingenio.
ꝛ de iuua.
pul.
Laurē. ¶ Huius eniꝫ semper meminisse opꝫ toto sermone: vt
nulla cā siue corpis aptitudine efficere possit. Aliogn
oēs qui in sole diuersant̄ estiuo: in febrē inciderent: ꝛ
qui plus equo mouent̄: aut bibunt aut irascuntur: aut
cōflictant̄: nec secus oēs egrotarent circa canis syde
ris ortū atqꝫ in pestilētia perirent: sed vt dictū est ma
xima ps gnōnis morboꝝ ē afficiēdi corpis ꝑparatio.
Leonić. ¶ Opꝫ eniꝫ hoc in toto sermone memoria repetere ꝙ
nulla causaꝝ sine patiētis aptitudine agere pōt. Alio
gn oēs q sub estiuo sole cōmorant̄ febricitarent aut q
nimio motu exercentur aut vini potu grauant̄: aut ira
excandētes aut tristitia afflicti febricitarēt. Alioquin

ēt vt arbitror circa canis ortū egrotarent ac in pesti
lentijs morirent̄. At vt diximus magnaꝫ in gnātione
egritudinū ptē hꝫ ei⁹ q passurus est habilitas corpis.
¶ Opꝫ eniꝫ meminisse huius semp in hoc toto Antiq̄.
sermone ꝙ nulla causarū sine patiētis aptitudi
ne agere apta nata est: aut ita vtiqꝫ vniuersi qui
in sole estiuo imorarent̄ febricitarent: ꝛ qui am
plius mouerent̄ aut vinū biberent aut irascerē
tur aut tristarentur: ita ṽo vtiqꝫ vt existimo: ꝛ
circa canis ortuꝫ oēs egrotarent: ꝛ in pestilen Maxima
tijs morirētur. Sꝫ vt dictū est maxia particula pars gnō
gnōnis egritudinū est passuri corpis ꝑparatio. nis egritu
¶ Cū declarauit qual'r fit pestilētia: ꝛ per ꝯñs pestilētialis dis est dis
feb. ꝛ dixerat ꝙ ad hoc vt in aere pestilētiali feb. introdu pō passi.
cat̄ reqrit̄ aptitudo patiētis. vult ergo hoc dictū declara Cō. 12[m].
re nūc: ꝛ ꝑmo declarauit hoc rōne sic premittēs in h̄ ꝯneꝫ
ꝙ nulla causaꝝ actiuaꝝ est nata agere sine aptitudine pa
tiētis: qđ sic ꝓbat: nā si hoc sic nō eēt tūc oēs q morarent̄
in sole febricitarēt: ꝛ expientia apparet ꝯriū: ita oēs q exer
citarent̄ amplius q̄ꝫ sit necesse aut vinū biberent aut ira
scerent̄ ꝛc̄. Sil'r oēs in pestilētijs morirent̄: sed illud ꝯñs
ꝑcise est absurdū. ꝛ appet ꝯña: qr cū in oibus causis dictis
agēs ꝛ effectiua cā sit eadem apud oēs si nō reqrit̄ aliqua
diuersitas ex pte patiētis: ita vn⁹ febriret sicut alter. vnde
ꝯcludit ṽbū notādū: ꝙ sicut dictū est maxia ps gnātionis
egritudinis est preparatio corporis passuri: ꝛ totus hic ser
mo ex ante dictis clarus est.

Sed statim videt̄ dicere nō verū ꝙ ad inductio Digres
nē effect⁹ reqrat̄ dispō patiētis: qm̄ sio 19ª.
vnū cōtrariū nullo mō hꝫ ad aliud dispōnē nec aptitudi
nē: vt frigidū nullo mō est dispositū ad calidūꝫ: ꝛ tñ vide
mus ꝙ cal'ꝫ facit ex frigido cal'ꝫ vt ignis ex aq̄ facit ignē.
¶ Solutio ꝙ aptitudo patiētis est duplex: quedā est ꝓpin Solo.
qua seu spālis q̄ breui trāsmutatione ad actū reducit̄: ꝛ h̄ Aptitudo
qr iaꝫ aliqd dispōnis est in passo ꝛ inclinationis ṽsus nām ꝓpinqua
agētis. Alia est aptitudo remota seu gnālis q̄ reqrit̄ in oi vna alia re
bus adinuicē possibilib⁹ transmutari: ꝛ ista nō breui trās mota.
mutatione ad actū reducit̄: sed multa: ꝛ in illa aptitudine
nō est aliqua inclinatio vel dispō versus agēs ex aptitudi
nē gnālē que est in oib⁹ adinuicē trāsmutātibus. Nō vnū
ꝯriū hꝫ aptitudinē. s. gnālē ꝛ remotā ad aliud: ꝛ iō nō de
facili trāsit in illō nec trāsmutat̄ de breui. In oi ǧ trāsmu
tatione reqrit̄ dispō patientis vel remota ꝛ gnālis vel ꝓ
pinqua ꝛ specialis: tūc aūt corpa disposita ad pestē nō so
lū habēt in se dispōnē remotā ꝛ gnāleꝫ qua omnia corpa
sunt ad illa disposita: sed ꝓpinqua. vnde iam habent ali
quid in se conforme putredini. D. cū. d.

¶ Subijciant̄ ergo ꝓ exēplo in ipso aere inuehi q̄daꝫ Laurē.
pestilentie semina atqꝫ eoꝝ corpoꝝ que versant̄ in eo
hec esse oiuꝫ excremētoꝝ plena paratoꝝ qdē ex ipsis
putrefieri illa siue excrementis ac pura: atq̄ꝫ addatur
priorib⁹ necesse oppilationē meatuū vndiqꝫ ac reple
tionē appellatā ac vltimo ociosaꝫ admodū comeden
tibus ꝛ bibentib⁹ ꝛ re venerea imoderate vtentibus:
ꝛ itē minime concoquētib⁹ id qđ hec oia que dicta sūt
necessario cōmittat̄: alijs aūt oibus corporibus puris
ac siue excremētis insit vltra: ꝛ qui dixim⁹ bona faci
litas spirādi in oibus meatib⁹ nequaq̄ꝫ oppilatis nec
adstrictis: exercitationē ṽo moderatā ac vitā castio
rē; deinde his ita subiectis cogitabis quo nā mō ꝯso

nū ſit vtraqʒ coꝛpa affici ab aere putrido in ſe inſpirato. Nonne cōſonum eſt hec ſtatim a p̄ma inſpiratione initium putredinis accipere ac plurimā cōtrahere labem: illa nullo modo vel paulū affici: ita vt facile ad habitum nature recurrant.

Leonic. ¶ Supponat̄ igit̄ vt in exēplis in ambiente qdeʒ aere nōnulla peſtilentie ſemina contineri ac ea que ab ipſo coꝛpe cōtangunt̄: nōnulla qdē eſſe varijs ſupfluitatibus plena iam ex ſeipſis ad putreſcendū parata. Nōnulla aūt pura atqʒ inutili mā carentia: ac pm̄is qdeʒ adiungat̄ in multis coꝛpis partibus obſtructio foꝛaminū: atqʒ ea que plectoꝛia vocat̄ vita ocioſa in multis crapulis ac rei veneree vſibꝰ imoderatis atqʒ his que neceſſario oia q̄ nuper diximꝰ cōſequunt̄ cruditatibꝰ. Reliqs v̄o oibus coꝛpibꝰ puris ac ſupfluitatibus oino carētibꝰ adſint. Preterea alia bona libera in oibus ſpiratio meatibꝰ cū obſtructionibꝰ atqʒ aſtrictionibꝰ carent. Exercitia ēt ſint moderata; victus tēpatꝰ: ac deinceps his ſuppoſitis cogita qūo vtraqʒ coꝛpa affici ſit neceſſariū ab eo quē inſpirat aere peſtilēti: an nō rōnabile eſt illa qdē ſtatim a pm̄a inſpiratione pn̄cipiū putredinis ſumere ac plurimū in malo ꝓcedere; Quecūqʒ aūt mūda ſunt ac ſupfluitatibꝰ carent nonnulla qdē nihil: nōnulla v̄o minimū mali ſentire ac facile ad nālem habitum habere regreſſum.

Antiq. ¶ Supponat̄ aūt vt in exēplo ſm circundanteʒ nos aerē inferri quedā peſtilētie ſemina copulatoꝝ autē ei coꝛpoꝝ hoc quidē ſupfluitatū eſſe oium plena pparatoꝝ iā ⁊ p ſe putrefieri. Alia v̄o exiſtētia ſine ſupfluitate ⁊ pura adijciatur prioꝛibꝰ qdē oppilatio poꝛoꝝ vndiqʒ ⁊ ea que vocat̄ plectoꝛia: ⁊ vita deſes i copioſis comeſſatiōibꝰ: ⁊ ebꝛietatibꝰ: ⁊ venereoꝝ imoderatis vſibꝰ: ⁊ his q̄ ex neceſſitate oēs p̄dictos ſequūtur indigeſtiōibꝰ. Alijs autē oibꝰ coꝛpoꝛibꝰ puris: ⁊ ſine ſupfluitate exiſtētibꝰ adſit cū exiſtētibus eis bonis bona iſpiratio qdē per oēs poros nō oppilatos: ⁊ nō cōſtrictos exn̄tes. Exercitia v̄o moderata ⁊ ſobꝛia dieta deinde in his ſuppōnibꝰ excogita qualr̄ alterutra coꝛpoꝝ neceſſe eſt diſponi ab eo q reſpirat̄ in ea putrido aere. Nōne decēs hec qdē ꝯfeſtiʒ a pm̄a iſpiratiōe pꝛicipiū putrefactiōis accipe: ⁊ ad plimā ꝓcedē malitiā. Quecūqʒ v̄o ſine ſupfluitatibꝰ ſunt: ⁊ pura hec qdē neq̄q̄ʒ illa v̄o paꝝ pati vt facilis eis fiat in id quod ſm naturā reuerſio.

¶ Declarat in exēplo prefatā cōcluſionē ⁊ ponit exemplū duoꝝ coꝛpoꝝ quoꝝ vnū ſit intranſpiratū plenū ſupfluitatibus ⁊ habeat vitaʒ pigrā: ⁊ copioſe comedat ⁊ multiplicat idigeſtionē: ⁊ coitū: ⁊ alia prauа. Aliud coꝛpus habeat ꝯria tunc intelligere opʒ ſi hec coꝛpoꝛa in peſtilētia ponantur nōne pm̄ coꝛpus valde cito putredinē incurret in quo tēpoꝛe aliud ſm parū aut nihil quaſi patiet̄: ⁊ nulli dubiū eē dʒ ꝙ ſic. Et cā huius eſt nota p ſe: cū pm̄ ſit ſūme ad putredinē diſpoſitū. vn̄ dixit quedā peſtilētie ſemina addyciant̄ aūt. i. adiungant̄ pꝛoꝛibꝰ. ſ. plenis ſupfluitatibꝰ: ⁊ vita deſes pigra. alys aūt ⁊c̄. adſit. i. ſupponatur ⁊c̄. deinde his ſuppoſitionibꝰ dictis nōne decens oppilata hec/interrogatoꝛie loquit̄/hec qdem ſcilʒ impura: ⁊ oppoſitū ⁊c̄. Illa v̄o parū pati. i. aliqua de his puris vt facilius ⁊c̄. quaſi ſubintelligat certum eſſe ſic ⁊c̄. D. cum. d.

¶ Itidē quotiēs aeris tēperamētū ab ipſo nāe habitu imoderate receſſit ad humiditatē ⁊ caliditatē: peſtilētes foꝛe moꝛbos: neceſſe eſt affici aūt per eos: maxie q iā priꝰ pleni fuerint hūiditate excremētoſa: quēadmodū q laboꝛibꝰ moderatis: ac vita ꝓba vſi ſunt penitus ipaſſibiles permanēt per oēs cuiuſmodi affectiones. Lauré.

¶ Sic ⁊ cū aeris tēperatura a nāli habitu ad caliditatē atqʒ humiditatē imodice fuerit ea verſa peſtilētes qdē oꝛiri moꝛbos eſt neceſſariū: plm̄ v̄o eiſdē laboꝛare qcūqʒ fuerint ſupflua pleni humiditate: quēadmodū q modicis laboꝛibꝰ ſe exponit ac victu vtit̄ moderato in omnibus huiuſcemodi diſpoſitionibus nullaʒ omnino ſentit offenſionem. Leonic.

¶ Ita v̄o ⁊ cuʒ aeris craſis imoderate euertet̄ ex eo ꝙ nām in hūiditatē ⁊ caliditatē: peſtilētie quidē neceſſe eſt fieri egritudinem: pati v̄o in eis maxime eos qui antea repleti erant humiditatis ſuperflue: vt quiſquis demuʒ moderatis laboꝛibus ⁊ vita decoꝛa vtatur oino impaſſibilis perſeueret ſm oēs has diſpoſitiones. Antiq.

¶ Declarauit in exēplo in aere coꝛrupto ſm ſubaʒ: applicat nunc ad aerē peſtilētialē tranſmutatū in ſuis q̄litatibꝰ: ⁊ dicit ꝙ ita ſilr̄ eueniret ſi illa coꝛpa ponant̄ in aere cuiꝰ complexio alteret̄ moderate: vt q̄ fieret rabioſus: ⁊ clare pʒ qd̄ dixit. Et appet ex eo qd̄ dicit neceſſe eſt peſtilētialē fieri egritudinē ꝙ aliqua trāſmutationū aeris in q̄litatibꝰ pōt eſſe cā peſtilētie: vt ſupꝛa ēt poſuit Galenus cuʒ dicit. Eſt aūt qn̄ caloꝛ dominat̄: ⁊ hoc maxie facit mutatio q̄litatis aeris ad calidū ⁊ humidū: cuʒ he qualitates cōiuncte potiſſima cā putredinis in aere putreſcere poterūt humiditates coꝛdis: ⁊ iſta ex ſupioꝛibꝰ ſūt decl'ata. D. cū. d.

¶ Hic ſermo ſemꝑ vno exēplo dictū eſt: ſed in oi genere verus eſt: ac cui libeat integre in eo exerceri legat libꝛū de cauſis ꝓcatarticis. i. pm̄itiuis. Ego v̄o p̄ſenti lib. parcēs longitudini vno capite oēm eū cōpꝛendēs finē faciā. Debet eniʒ in vnoquoqʒ cāꝝ genere ſcrutāteʒ q̄ potiſſime facultate egrotare ſoleat: deinde grande cōgruētes ⁊ repugnātes ei diſpōnes coꝛpoꝝ ſcientes vt cōgruētibus qdeʒ pꝛompta leſio eſt. Aduerſus aūt ac repugnātibꝰ quantā vim habeat ⁊ magnitudinem ꝯrietas tātū inuicti permanebunt. Lauré.

¶ At hic qdē ſermo in vno ꝓfert̄ exēplo: ſed nihilominus in oi genere cāe veritatē cōplectit̄: ⁊ qcūqʒ itegre in eo vult exerceri de pꝛeincipiētibꝰ cauſis legat libꝛū. Equidē v̄o in p̄ſentiarū ꝓlixitati parcens vno capite vniuerſa cōpꝛehendēs finē ſermoni cōſtituā: opʒ ſiqdē in oi cauſaꝝ genere diligēter aduertere ex qua maxime potētia egrotare cōtingat: deinde coꝛpoꝝ diſpoſitiones tā que eidē cōſentiūt q̄ʒ que aduerſant̄ cōſiderare illud ꝓ cōperto habentes ꝙ quecūqʒ cōſentientes ſunt facillime leduntur: cōtrarie aūt ac renittētes q̄ʒtū viribus ac magnitudine contrarietas valet tātū inuictas perdurare contingit. Leonic.

¶ Hic sermo in vno qdē ductus est exēplo ver⁹ tñ est in oi genere cause: ⁊ qcūqȝ demū vult pfecte in eo exercitari eū q de pcatarticis est causis legat librū: ego ṽo in presentiarū lōgitudini parcēs vno caplo vniuersa complectēs in hoc ipm finiā. Oportet eni in vnaq̃qȝ cārū scrutātē te qua maxie ṽtute egrotari aptū natū est corpus deinceps supinuestigare cōcordātes ⁊ obuiātes ei dispōnes corpoꝝ bñ te sciētē ꝙ in concordātib⁹ qdē prōpta ē lesio: aduersantib⁹ āt ⁊ repugnātib⁹ inq̃ztūcūqȝ venerit ṽtutis ⁊ magnitudis ꝯrietas itm̄ iuicibiles ꝯtigit pmanere.

¶ Deinde Gal. excusat se dicēs ꝙ hic sermo dictus solū declaratiuus est in vno genere cause feb. tamen hoc est etiaȝ in omni genere causarū febrium scilicet ꝙ ad inducēdum effectum reqrit̃ pparatio passiui corpis ⁊c̃. de pcatarticis causis. i. de causis primitiuis.

Digressio 2o[a].

Et quia Galenus in suo exēplo dicit corpa habētia poros apertos ⁊ nō cōstrictos minime ledi in aere pestilētiali licȝ hic hesitare q̃ corpa minus vel plus ledunt̃ ab aere pestilētiali an corpa dilatatoꝝ poroꝝ vel strictoꝝ. Et vĩ ꝙ dilatatoꝝ poroꝝ plus ledant̃: qm̄ hoc dicit Auic. p[a] q̃rti ponēdo corpa pparata ad pestilentiā corpora dilatatoꝝ pororū.

Trac. 4. cap. p[o].

¶ Itē confirmat̃: qꝛ illa videntur plus ledi ab aere pestilētiali que plus de illo attrahūt; sed talia sunt q̃ sunt dilatatoꝝ poroꝝ: vt pȝ qꝛ nō ledunt̃ corpora in aere pestilētiali p maiori pte nisi qꝛ attrahūt aerē putridū: ⁊ pȝ minor ĩ se. ¶ Et ꝯfirmat̃: qꝛ illa corpa plus ledunt̃ ab aere putrido q̃ hñt in se dispōnes magis pporitionales putredini: talia aūt sunt corpa dilatatoꝝ poroꝝ: ⁊ nō strictoꝝ: qm̄ largitas ⁊ extensio poroꝝ fit a calido ⁊ humido. vñ talia corpa sūt humida ⁊ calida: sed caliditas ⁊ humiditas plus pportionant̃ putredini alia q̃litate.

¶ In oppositū est Galenus hic q vult ꝙ corpa densa ⁊ cōstricta in poris plus ledunt̃ q̃ȝ corpa apta. ¶ Et cōfirmat̃ qm̄ in corpib⁹ densis ⁊ oppilatis est multa dispō ad putredinē q̃ nō est in corpibus latoꝝ poroꝝ: qm̄ pma corpa habent trāspirationē phibitā q̃ est maxia cā putredis vt ponit̃. 11. terapē.

Cap. 8.

¶ Et cōfirmat̃: illa corpa plus vident̃ ledi que aerē putridū attractū diutius retinēt interius: sed talia sunt corpa habētia strictos poros: qm̄ corpa dilatatoꝝ poroꝝ sicut eū cito attrahūt ita eū cito expellūt ex largitate vie.

Dynus.

¶ In hoc quesito rñdet Dynus pmo ꝙ corpa habentia poros oppilatos ⁊ ꝯstrictos plus ledunt̃: qꝛ hñt plures causas in se pmutantes ad putredinē: pmo qꝛ calidū in eis nō sufficienter euētat̃: silr̃ nō sufficiēter expellūt fumos capinosos: ⁊ aerē attractū putridū diutius retinent: ⁊ ideo illa magis patiunt̃ ex aere pestilētiali q̃ȝ cōtraria corpora: tñ subdit ꝙ nocumētū subitū plus incurrūt corpa dilatata in poris q̃ȝ cōstrictoꝝ poroꝝ: qꝛ multū de aere subito attrahūt: sed nocumētū qđ paulatim cōgregat̃ plurimū incurrūt que sunt in poris constricta. Et sic appet cuilibet itelligēti ꝙ hec solo cōfusa est. Quapp dic vt Dynus etiā innuit in margine sui libri quā solonem sumpsit Gentilis ⁊ est solutio apud quēlȝ acceptanda ꝙ strictura poroꝝ est duplex. Quedā est strictura poroꝝ nãlis que repit̃ in corporib⁹ frigide ⁊ sicce cōplonis: ⁊ huic stricture opponitur largitas nãlis que in corpibus calidis reperit̃: ⁊ tūc si queratur de hac strictura ⁊ largitate dōm ꝙ corpora strictoꝝ poroꝝ minus ledunt̃ in aere putrido. vñ Raſ. 19. cōtinētis dicit ꝙ corpora frigida ⁊ sicca melius tuentur ab aere pestilentiali.

Pororū strictura duplex.

¶ Et cōfirmat̃: qꝛ corpa dilatatoꝝ pororum tali dilatatione plus attrahūt de aere putrido: ⁊ pp largitatē vie ⁊ ppter calidū eoꝝ. vñ cogunt̃ plus aerē attrahere ppter euētationē. Cōtrariū aūt est de corporib⁹ in poris strictis. Itē ēt vt dicebat̃ talia corpa in poris sunt calida ⁊ humida apta putredini: sed illa que sunt stricta sunt frigida ⁊ sicca putredini resistētia. ¶ Ex quo pōt apparere quare iuuenes ⁊ fortes viri i pestilētia plus moriunt̃ q̃ȝ senes ⁊ vetule: ⁊ h⁹. nā vna cā est: qꝛ ppter calidū eoꝝ plus necessitant̃ ad attractionē aeris putridi: qꝛ habent largas vias multū de putrido aere in ea igredit̃. vñ auctores vt Aui. in pseruatione a pestilētia phibent vinuȝ ⁊ balnea: ⁊ phibet tolerare sitim vt non augeat̃ caliditas in eoꝝ corpora: ⁊ cogant̃ ex illo attractione multa aeris: esto ꝙ in h̃ sit alia cā ⁊c̃. Alia ponit̃ esse cōstrictio poroꝝ accñtalis q̃ est ppter oppilationē ex multis ⁊ malis humorib⁹: ⁊ huic constrictioni opponit̃ exoppilatio ⁊ p̃uatio repletionis: ⁊ tunc nulli dubiū ꝙ citius ⁊ plus incurrūt febres in pestilētia pma corpa q̃ȝ scd̃a: scilȝ oppilata plus q̃ȝ ꝯria corpa: cū iam in se habeāt multas cās putredinis vt ex p̃missis apparet: q̃ cāe in ꝯrijs corporibus non sunt.

Cur iuuenes ⁊ viri fortes in pestilētia ceteris pl⁹ moriūtur.

p[a]. 4. tra. 4. ca. 5.

¶ Tñ hic addit Gentilis: ꝙ febris veniens ab aere pestilētiali pōt dici pestilētialis duplr̃. vno mō qꝛ q̃si tota cā tā dispositiua q̃ȝ cōpletiua sit ab aere putrido ⁊ extrinseco: ⁊ sic corpa rara raritate nūc p̃dicta sunt magis parata illā incurrere cuȝ ab intra nō sint disposita vt p̃supponit̃: ⁊ tunc incursus in febre totus erit ab aere extrinseco: ⁊ tñ subdit ꝙ ex hoc illa corpa tardius incurrūt febres: sed cū icurrūt forte illa est vera pestilētialis. Alio mō pōt dici febris pestilētialis: qꝛ est causa dispositiua sic ab intra: sed cōpletiua fit ab aere exteriori: ⁊ hāc incurrūt isti q sunt oppilati. Et hec vltima verba dicit pp sermonem Galeni de optima cōstructione vltimo ca[o]. vbi ponit d̃ñaȝ iter corpa rara ⁊ dēsa. Et dicit ꝙ rara sunt magis parata pati a causis extrinsecis occurrentibus. sed densa sunt magis parata pati a causis intrinsecis. s. a collectiōib⁹ supfluitatū.

Febris pestilētialis ab aere dr̃ duplr̃.

¶ Et tūc ad obiecta predicta cum dicis ꝙ Auic. ponit corpa latoꝝ ⁊c̃. Pōt duplr̃ dici ꝙ Aui. intelligit hic p corpa dilatata. i. corpa delicata nō exercitātia se: vel dic ꝙ Aui. intelligit p corpa dilatatoruȝ poroꝝ que hñt nãlr̃ poros latos: ⁊ iam apparet ꝙ illa citius incurrunt q̃ȝ que habēt nãlr̃ strictos. Et 2[m] motiuū iam totū cōcedit̃ cū arguat de largitate poroꝝ nãli in cōparatione ad ꝯstrictionē nãlē. Et q̃ztuȝ ad hoc pcedit etiā tertiū motiuū. Argumenta aūt que pbant ꝙ corpa strictorum poroꝝ plus ledunt̃ pbant de cōstrictione pororum accidentali qđ iam concessum est ⁊c̃.

¶ Ipse vidi nōnunq̃ȝ eueniēte tali cōditiōe q̃lē Hip. in opido cranone fieri dixit carbūculis exuperare nō paucos: quoꝝ generatio ⁊ alia oia eo quo ille scripsit mō diligēter fuerūt: qui ēt q̃cūq̃ȝ tertio lib. epidimiarū in pestilenti scripsit ꝯditiōe quoq̃ȝ supfluit etiā oia per aliā similē illi ꝯditionē silr̃ extiterūt. Sūma eoruȝ vt ipse Hip. dixit putredo fuit. atq̃ȝ ipsi cognoscētes statim incipiēte cōditiōe q̃cūq̃ȝ corpora vidimus humida statim quouismodo exiccare tentauimus. q̃cūq̃ȝ ṽo sicciora p̃stinā nãm i his custodiuimus: q̃cūq̃ȝ ṽo excremētie plena purgationib⁹ sanauimus: quecunq̃ȝ ṽo oppilationes meatuū soluimus atq̃ȝ aperuimus.

Laurē.

¶ Vidi ego aliqñ in tali tēporis statu q̃lē autor Hip. in cranone fuisse nō paucos carbūculos crassari per pplm quoꝝ erat generatio eadē oiaq̃ȝ alia quēadmodū scribit Hip. exq̃site silr̃a: ⁊ qdē q̃cūq̃ȝ i tertio libro q epidimia inscribit̃ de pestilenti aeris statu ab Hip. referunt̃ in altero eidē simili pari mō euenerunt Erat

Leonic.

aūt eoꝝ sūma vt ostēdit Hip. ipsa putrefactio qđ cuȝ nos preuidissemus statiȝ ab initio q̄cūqȝ corpa humi da videbam⁹ oī via exiccare conabamur: q̄ v̄o siccio ra in his antiquū hitū ꝯseruabam⁹. At ī qb⁹ sup̱fluita tes redūdabāt hec purgatiōib⁹ sanabam⁹: obstructio nes aūt foraminū ap̱ire atqȝ abstergere studebamus.

Antiq. ¶ Uidi deniqȝ ego demū qn̄qȝ tali ꝯstitutione facta qualē Hip. in cranone factā esse ait: carbū culos sup̱uenisse nō paucos quoꝝ generatio ⁊ alia vniuersa ꝑm eundē quē ipse scripsit modū certissima erāt. Et nimirū ⁊ q̄cūqȝ ꝑm tertiuȝ epidimiarū in pestilentia scripsit cōstitutiōe: ⁊ hec vniuersa ꝑm aliā similē illi cōstitutionē sil'r facta sunt. Cā autē eoꝝ erat vt ipse Hip. osten dit putredo. ⁊ nos hoc presciētes cōfestim inci piēte ꝯstitutiōe: q̄cūqȝ qdē humida corpoꝝ vi debamus moꝝ oīmodo siccare conabamur: q̄ cunqȝ v̄o sicciora naturā antiquā custodieba mus in his: q̄cunqȝ v̄o sup̱fluitatib⁹ erant ple na purgationibus sanabamus: oppilatiōes aūt pororum aperiebamus ⁊ expurgabamus.

Cō,13m. ¶ Cū declarauit ꝙ ad inductionē effectus vt pestilētialis feb. requirit̄ dispositio ⁊ p̄paratio passiui corpis ⁊ hoc rō ne ⁊ exēplo/declarat hoc nūc ꝑ expientiā. Et p̄mo p̄mittit cū excusatione quādā regulā dicēs ꝙ parcēs longitudini haꝝ causaꝝ sn̄iatiȝ vniuersa cōplectēs ī vno caplo deter minabūt̄. Et regulā quā p̄mittit ē ꝙ opȝ vnāquāqȝ cāꝝ .s. īprimētiū in nos sup. te inuestigare scrutātē qūo vna ma xima virtute .i. cā corpus est aptum infirmari. ¶ Deinde opȝ te inuestigare dispositiones corpis que sunt illi cāe cō cordātes ⁊ disponētes ad illā: ⁊ que sunt illi cāe cōtrarie. Deinde opȝ te scire ꝙ cū dispōnes corpis sunt cōcordan tes illi cāe: q̄r sunt sibi ꝓportionales ꝙ tunc fit ꝓmpta le sio ab illa cā in illo corpe. Cū aūt aduersant̄ ⁊ illi cāe sunt repugnātes intātū inquātū fuerit magna v̄tus ꝯrietatis il lius: intātū inuincibiles cōtingit dispōnes corpis ꝑmane re. ¶ Et aduerte ꝙ hoc dictū hic Galeni nō est nisi repeti tio ꝯclōnis p̄misse ⁊ sup̱ius ꝓbate .s. ꝙ in hoc vt aliqua cā inducat aliquā egritudinē faciliter in corpus opȝ ꝙ illud corpus sit ad illā dispositū. hoc declarat Galenus īmedia te per experiētiā. ¶ Et h̄ cū dicit. Uidi ego deniqȝ. ⁊ dicit ꝙ vidit quādā pestilētiā sil'eȝ illi quā vidit Hip. ⁊c̄. q̄ pe stilentia cā fuit putredo aeris: ⁊ iō cum presciebamus hāc venire/statim in p̄ncipio quecūqȝ corpa videbamus hu mida conabamur exiccare: ⁊ que corpa erant sicca custo diebamus illa cōseruare: ⁊ quecūqȝ plena erant illa pur gabamus: ⁊ iō sup. tu in hoc mō defendebamus corpa ne possent incurrere. Quap̱p̱ per experientiaȝ pȝ ꝙ corpora disposita ad feb. pesti. illam incurrent valde cito nisi vtan tur preuisiōe. ¶ Et aduerte ꝙ cū humiditas ⁊ plenitudo ⁊ oppilatio corpoꝝ sit cā maxia putredinis ꝙ hec corpa valde cito febrē pestilentialē incurrissent nisi preuisio pre dicta facta fuisset. Ex quo ꝑ experimentuȝ pȝ ꝙ corpora disposita siue corpoꝝ dispō ⁊ ꝙ p̄paratio corpis est magna causa ⁊c̄. qđ declarandum erat.

Digres sio 21a. Pma.4. tracta.4. cap.5. Et aduerte vt pȝ per Auic. preseruatio a pestilētia fit ꝑ minoratione sup̱fluitatū corpis: ⁊ per cōuersionē regiminis ad exiccationē: ⁊ hoc innuit Ga lenus. Fit ēt p̄seruatio a pestilētia vl'r cauendo hoīeȝ a re bus calefaciētib⁹ cū nihil aliud in re illa inuatiuū sit: ⁊ hoc ne hō ex calore augmētato cogat̄ multū attrahere de illo aere putrido. Res ēt q̄ʒtū est ex caliditate ī subiecto dispo sito putredinē causaret cū fiat putredo caliditate ⁊ humi ditate: opȝ iō hoīem caueri a multo exercitio a balneo a vino ⁊ vt non toleret diu sitim: qm̄ hec corpus inflāmant: opȝ ergo ꝙ vertat regimen suoꝝ ciboꝝ ad cibaria aceto sa: q̄r sunt frigida ⁊ sicca resistentia putredini ⁊ vniuersa liter alias res his faciat proportionabiles.

¶ Et aduerte de vino ꝙ cū vinū sit multū ꝯforme ⁊ ꝓpor tionale spiritui ex hoc cōtrariat̄ putredini ⁊ spāl'r veneno se qualis illa que est pestifera. vn̄ vinū confert venenatis cōfortādo ⁊ multiplicādo spūs. vn̄ ex illa cā forte vsus ei⁹ in modica q̄ʒtitate q̄si plus in viā medicine q̄ʒ potus ꝯue niens esset: sȝ vsus eius multus ꝑ modū potus ex cā iaȝ di cta incōueniēs est: ⁊ q̄si hoc videt̄ innuisse Aui. cum dicit. neqȝ toleret̄ sitis: quasi dicat sitis tolerari nō dȝ cū corp⁹ calefaciat: nec dȝ exstingui cū potu vini sed cū reb⁹ aceto sis infrigidātib⁹. Alia est res q̄ p̄seruat a pestilētia que sua ꝓprietate specifica obsistit veneno: ⁊ ꝑ ꝯn̄s multuȝ repu gnat putredini pestilentiose q̄ est putredo directe veneno sa: q̄ ēt medicine sunt fortiter exiccantes humiditates cor poris ex quo etiā fit magna custodia a feb. pestilentiali: vt dicet Galenus. Et ille medicie sunt medicine cōposite vir tutū magnaꝝ vt metridatū tyriaca ⁊ sil'ia que defendunt hoīes a venenis ⁊ a putredine praua pestilētiali: ⁊ hoc sua ꝓprietate specifica ⁊ exiccatione forti exiccante corpa ab humiditatib⁹ prauis. vn̄ Galenus in libello de cōmodita tibus tyriace assimilās pestilētiā venenis aīaliū veneno soꝝ multū collaudat tyriacā dicēs. Inuēta est aūt a nobis antidotus illa .i. tyriaca in pestilētialib⁹ cōstitutionib⁹ sola his q occupāt̄ auxiliari potēs. Et subdit. Uelut .n. fere ipsa pestilentia nō solū paucos aliquos: sed ciuitates totas de pascens corrūpit nequiter versione quadam maligna ⁊c̄. Un̄ magis ī(n)fra dicebat. eodē mō putamus tyriacā velut quēdā ipsaȝ existere igneȝ purgatorium eis qui prebibūt eā in pestilētiali constitutione nullatenus sine reoccupari ab hoc malo. Eos v̄o qui iaȝ anticipauerūt pati sanare pos se permutationē euertentē: ⁊ plasmare aeris malignitateȝ ⁊ nequaq̄ʒ permittentē corrūpere singularissi .i. cōcretio nē. Quo circa ego consulo ꝓpter has que fiunt circa aeris cōstitutiones repente ⁊ p̱p̱ alias nocentiū causas accipere de hoc antidoto frequēter ēt sanuȝ existētē. Apparet ergo ex v̄bis Galeni series prefate sn̄ie. vn̄ Haly in thegni circa finem in humorib⁹ venenosis sicut sunt illi qui in hoībus infectis pestilētia reperiunt̄ laudat tyriacā dicēs. Illđ aūt qđ ex malitia humoꝝ est cuius v̄tus est venenosa manife stū est ꝙ tyriaca cōfert eis: que ēt sn̄ia expresse habet̄ ab Auer. in suo tractatu quē de tyriaca fecit: vn̄ Auic. 2° libro de virib⁹ cordis. Homo aūt tēperate cōplōnis ⁊c̄. Et sub dit statim. ⁊ cōseruat sanitatē in ipso atqȝ securuȝ facit ab incursu pestilentialiū accidentiū ⁊ a prauis humoꝝ moti bus ⁊c̄. ¶ Et vl'r hoc ēt colligit̄ ex oī genere auctoꝝ. Un̄ rabbi Moyses p̱ticla. 21. suoꝝ afforismoꝝ .l. aforismo dic̄ ꝙ hec medicina .s. tyriaca sufficit in liberatione hoīum a peste. Et in sequēti aforismo dicit. Quidā medicus sapiēs retulit ꝙ in terris antiochie morbo pestilentiali quodam tēpore accidēte cui morbo medicine oēs debiles inuenie bant̄: cōsuluit hoīb⁹ regiōis sue vt sumerēt tyriacā: ⁊ occu pati a morbo ipso q tyriacā sumpserūt bn̄ficiū receperūt ab ea ⁊ a morbo sunt liberati: ⁊ mortui sunt q eā non acce perunt: ⁊ q nō erat occupatus a morbo ⁊ tyriaca vsus est p̄seruatus est a morbo pestilētiali: ⁊ nō est myruȝ: qm̄ hec medicia ꝯria ē oīb⁹ venenis ⁊ cōpetit egritudīb⁹ in qb⁹ me dicie alie debiles iueniūt̄: q̄r h̄ iest sibi a v̄tute miraculosa quā hȝ, ⁊ h̄ dic̄ Rabbi auc̄te Gal. i li°đ tyriaca ad Cesarē.

Li.3.cō, 195.

Ca.4. circa mediū cap.

Digres/sio 22ª Instātia Sed dices quō hec medicina cōposita ꝯfert in pe/stilētia cū sit excellentis calefactionis:ꝛ iam pꝫ ꝙ que augmētant caliditatē in corpore vt vinū ꝛ alia ꝓhiberi debēt. ¶ Et dico ꝙ forte ꝓpter hāc cāz. Aui.
Solō. dicit ꝙ administratio hoꝝ dꝫ fieri anteꝗ̄ fiat pestilentia: disponunt eniꝫ tūc hec medicamina ne a pestilētia futura patiant corpa: ꝛ cū tūc aer putridus nō sit nō est timor de attractione multi aeris putridi ex augmēto caloris qͦ faciūt medicamina illa: vñ dicebat. Et de illis qbus ex ea fit euasio est administratio tyriace: ꝛ metridati ante eā cū re/
Lib. de tyriaca ad ces. c. 6. liquo regimine bono. vñ Galenus vī velle hec medicamina administrari debere ēt cū iaꝫ pestilētia venit cū dicit: eos vō qui iā anticipauerūt pati ꝛc̄. Et hoc ēt vult Rabbi cū dicit ꝙ valde plus cōfert tyriaca sua ꝓprietate specifica ꝛ sua exiccatione ꝓhibente putredinē ꝗ̄ noceat sua ca/
Qualitas in actione idiget magis q̄ntita/te ꝗ̄ forā specifica. lefactione: qm̄ daꝛ in valde parua quantitate. Res aūt in parua quātitate date ꝑ modicā qualitatē modicū operari pñt: que tñ ꝑ formā specificā multum opanꝛ: qm̄ qualitas in actione plus reqrit quātitatē ꝗ̄ specifica forma: ꝛ h̄ forte qꝛ q̄litas adhuc est res mālior illa ceteris aliis paribus.
Cap. 7. Nā paruissima res in quātitate reperiꝛ magnā facere impreissionē a specifica forā. pꝫ de iteriorib⁹. 3. ca. illo. ¶ Vñ
In antiq̄ traductiōe legit Tallius. Magister meus Pelops. dabiꝛ etiā tyriaca in pestilētia in hora frigidiori diei: totū eniꝫ regimē ciboꝝ ꝛ alioꝝ qͦ in pestilētia cōuertimus ad frigidū resistit cum caliditati tyriace. Et iō ꝓpter caliditatē tyriace anteꝗ̄ pestilētia veniret posset dari in maiori q̄ntitate ꝗ̄ cū pestilentia iaꝫ venit. ¶ Aduerte ēt ꝙ de p̄seruātib⁹ a pestilētia est rectificare aerē cū reb⁹ odoriferis: ꝛ putredini resistēt. h⁹: vt suffumigationibus exiccantibus aerē ꝛ cōsumētibus superfluitates prauas: ꝛ euētare eū ꝛ reddere eū q̄ntūcūqꝫ possumus magis transpiratum tēperatū. D. cū. d.

Laurē. ¶ Sed hec quonammodo se habeant libro de curandi via ꝛ ratione dñr: cōstat vt eo loco plurimū diceꝛ.

Leonic̄. ¶ Sed hec quodāmodo artis curatiue propria esse videntur: neqꝫ in ambiguo est cuꝫ plenius de hisce sit a nobis in eo loco dicendum.

Antiq̄. ¶ Sed hic quidē iam quodāmodo sequitur terapenticam methodū: ꝛ manifestū est ꝙ in illo opusculo de hoc ꝗ̄plurimuꝫ dicetur.

¶ Excusat se: dixerat eni qualr̄ p̄seruāꝛ hoies a pestilētia: sed illa maxie pertinēt ad terapēticā. Et ibi ꝗ̄plꝫ diceꝛ. s. qualr̄ repletio ē euāanda: ꝛ oppilō est aperiēda. D. cū. d.

Laurē. ¶ Nūc satis erit meminisse eoꝝ exponētes sermonem docētem quonāmō ab vna cā exuperante qdam prehēdunꝛ febre. alij ipatibiles ꝑmanēt alij cū difficultate patiunꝛ. Dispōnes. n. corporum dissimiles multiformesqꝫ sunt. Et idcirco qdam facile vincunꝛ ac ꝓmptissime: alij iuicti penitus ꝛ ipatibiles sūt: aut difficulter patiunꝛ: ad eius rei demōstrationē coacti sumus mētionē fecisse etiā curatiōis perinde vt Hip. faciētis p̄scribēs eodē mō celebre illud v̄bū sanatio ipsa idicat.

Leonic̄. ¶ Nunc vō de ipsis volui facere mentionē cum eum ꝓseq̄remur sermonē in quo queādmodū ab eadē cā inualescēte nōnulli qdē a febribus corripiunꝛ: nōnulli aūt illesi ꝑseuerant: exponeremus. Cū. n. corpoꝝ dispositiones dissimiles sint ac multiformes: qdā facile alteranꝛ ac patiunꝛ a cā in ipsa operāte: qdā isuperabiles ac ipossibiles oino existūt: qdā cū difficultate patiunꝛ. Ad huius vō rei demōstrationē coacti sumus etiā curatiōis meminisse nō aliter affertim ꝗ̄ Hip. qui quodam in loco per similem modum vulgatissimum illud dictum conscripsit. Ostendit autem curatio.

Antiq̄. ¶ Nūc aūt memini eoꝝ sequēs sermonē docētē quō ab vna cā dominātē qdā qdē a febribus occupanꝛ alij vō ipassibiles ꝑmanent: corpoꝝ eni dispositiōes dissiles ꝛ multiformes existentes: q̄dā qdē facile suꝑabiles ꝛ pati ꝑate ab operāte cā sunt. q̄dā vō iuincibiles ꝛ oino ipassibiles ꝑseuerāt vel difficile patiunꝛ: i demōstratione vō huius rei coacti sumus meminisse ꝛ cu/re simile qd facientes Hip. prescribenti alicubi ꝓm quendam talem modum illud perspicacissimum verbum quod est: ostendit vō sanatio. ptīcula 2ª afo. afor. 17.

¶ Hoc dicit Galen⁹ volēs inuere quō ab vna cā dñante. s. ꝓꝫ corpus q̄dā corpa patiunꝛ: ꝛ q̄dā ipassibilia ꝑmanēt: ꝛ h̄ qꝛ dispōnes diuersoꝝ corpoꝝ sunt valde diuerse: ꝛ multiplices: vt quedam sunt disposita ꝛ quedam non vt dicitur: ꝛ in dinumerando hoc sumus memorati canonū curatiuoꝝ queādmodū fecit Hippo. cum scripsit illud ꝑspicacissimū v̄bū. Oñdit vō sanatio: quasi velit dicē ꝙ aliqñ curatiōes oñdūt qualr̄ dispōnes corpoꝝ faciūt ad gnōnē feb. putride sicut Hip. in illo aforismo. Ubicūqꝫ cib⁹ ꝛc̄. manifestauit illud qͦ ipse dixerat ꝑ sanationē: ita ꝛ nos fecimus: ꝛ ideo illud hic ponimus lꝫ nō pertineat ad libruꝫ hunc: ꝛ est clarum totum quod dicit. D. cum dicit.

Laurē. ¶ Precautio igiꝛ quodāmō sanatio est: sane ꝛ ipsa nomina sepenumero ꝯfundunꝛ apud medicos: vt. n. alio loco diximus ois medici operatio corporis ipsius vitia corrigit. Sed nihil in p̄ns ꝓficit talis exq̄sita locutio: siue. n. secces i duo noia totā sanationē ac p̄cautionē siue in vnū ambo colligas sanationeꝫ appellās: nō paruū idiciū est vt oēs ab eiusmodi cā silr̄ patianꝛ dispositio corpoꝝ q̄ ꝓhibeꝛ corripi epidimijs ac febrib⁹ pestilētib⁹. Una. n. p̄maqꝫ itētio oibus cōis est vt corpus vacet excremētis ꝛ spirātius sit. Scd̄a vō deiceps huic vt exuperāti cāe repugnē quoad fieri p̄t. Quib⁹ vō ꝯ̄ria hoꝝ isunt ocissime patiunꝛ maxieqꝫ egrotāt.

Leonic̄. ¶ Est igiꝛ ꝛ q̄ pre custodia diciꝛ curatio quodāmō: sed ipsa videlicet noia apud medicos sepius cōfundunꝛ. Sicut. n. in altero libro est a nobis oñsum oē medici opus est erroꝝ q circa humanū corpus eueniūt correctiuū. Sed nihil ista subtilitate sermōis hoc in loco indigemus: siue. n. in duo noia diuidas oēm curationeꝫ ac p̄custodiā: siue ambo in vnū colligas curationē nominaris: nō paruā coniecturā affert eoꝝ dispositio q a pestilētibus atqꝫ in populū crassantib⁹ morbis affici ꝓhibenꝛ qͦ nō eque oēs ab eadē cā patianꝛ. Una si qdē ac prima est in oibus cōis intētio ꝙ corpus ꝗ̄ maxime suꝑfluitatibus vacet atqꝫ optime spiret. Secūdo loco post hoc vt prepotēti cāe quo ad eius fieri potest aduersetur. At quibus horum cōtraria existūt celerrime capiuntur ac ꝗ̄maxime laborant.

Antiq̄. ¶ Igiꝛ est equidē qualiter ꝛ q̄ p̄custoditiua quidē diciꝛ ꝓm quendā modū sanatio quocirca ꝛ cōfundunꝛ multis in locis noia a medicis sicut eniꝫ alibi demōstratū est: oē opus medici eoꝝ q̄ circa corpus sunt vitioꝝ correctiuū est: sed nō

vt ad pñtia deimũ tali idigem⁹ subtilitate: siue eni in duo icidas noia h totũ i sanatiõe: ꝛ pre custodia siue in vnũ ambo cõducas sanationẽ noians nõ pua ꝯiectura est nõ patiẽdi silr a tali cã vniuersos dispõ eoꝝ q ꝓbibent capi epidimicis ꝛ pestilẽticis morbis. Una.n. ꝛ pma qdẽ itẽtio est i oibus cõis sine supfluitatib⁹ q̃ꝫ maxie ꝛ bñ spirabile eẽ corp⁹. Scđa vo deiceps huic: vt pualentez ipugnem⁹ cãz vt pol'e est. Quibuscũqꝫ vo ꝯria bis existũt citissime patiunt ꝛ maxime laborant.

j.li. the. tex. cõ. z. 83.

¶ Remouet dubiũ de noie: qm̃ dixerat ꝙ in pseruatiõe corpoꝝ ne icidant pestilẽtiã põt dici sanatio: iõ dicit ꝙ pcustodia põt dici quodãmõ sanatio: ꝛ h itelligit iquãtũ remouet aliqd iã i corpe exñs: sꝫ iquãtũ ꝓhibet futuꝝ dr custodia. Et ideo hec noia a medicis ꝯfundunt sic est oñsuꝫ alibi totum opus medici: siue puisiuũ: siue aliõ põt vocari correctiuũ eorũ vitioꝝ q̃ sũt circa corp⁹: sꝫ nos hic de his noib⁹ nõ hẽm⁹ tãtũ subtiliare: qa siue illa vocent duob⁹ modis siue vocentur vno noie nõ est magna ꝯiectura: nec magis videm⁹ ꝙ a tali cã nõ patiant. silr vniuersi q ꝓhibent capi ab epidimijs morbis. Nã vna pma itẽtio est cõis oib⁹ ad h vt ꝓhibeant capi ab epidimia corp⁹. s. esse sine supfluitatib⁹: ꝛ bñ spirabile: ꝛ vocat hec p⁹: qm̃ hec est potissima. Scđa itẽtio ipugnare pualẽtes dispõnes q̃. s. pualet in disponẽdo corp⁹ vt i epidimia cadat: ꝛ iõ in qb⁹ corpib⁹ existũt ꝯria. s. mõ dictis: vt scilꝫ qa in eis sit oppil'o repletio ꝛ silia patiũt certissime. s. a pestilẽtia ꝛ cõpatiunt laborare maxie: qa plus q̃ꝫ alia: ꝛ hec ex superiorib⁹ sũt apta in quib⁹ stationib⁹ nõ est indigẽtia.

j. theg. tex. c. z. 83.

Laurẽ. ¶ Sꝫ qm̃ febriũ pestilẽtialiũ memoriã feci ex putredine hũoꝝ oiuꝫ effectaꝝ: par est istãtẽ smonẽ h loco scrutari de antiq̃ opione oẽꝫ febrẽ ꝯsistẽ hũoꝝ putredie dicẽtẽ: ac vident ita sentire hi q ab atheneo fluxerũt nõ obscuri qdẽ viri in hac arte: psertĩ ea q̃ est de febrib⁹ scia.

Leonic. ¶ Sꝫ qm̃ de febrib⁹ pestilẽtialib⁹ facta est mẽtio: q̃ oẽs a putredine ortũ hñt opepreciũ vr vt hoc loco sistẽtes smonẽ de antiquo dogmate ꝯsiderem⁹ oẽ febris gen⁹ ex putredie fieri asseuerãte. Siqdẽ ei⁹ snie eẽ periclitat ois ab atheneo chorus viri tñ in ceteris q̃ ad artez ptinent: tñ psertim in febriũ ꝯtẽplatione minime cõtẽnẽdi.

¶ Cap. 5m in q̃ reprobat opionẽ ponẽtiũ oẽꝫ feb. eẽ pu.

Antiq. Uia vo pestilẽtiosaꝝ memim⁹ febriuꝫ a putredine oiuꝫ fientiũ dignũ est sistẽtẽ smonẽ hic scrutari de veteri dogmate oẽm feb. in hũoꝝ putredine dicẽtez fieri: piclitat eni opinari sic ꝛ cetus eoꝝ q sũt ab atheneo viri non minimi ꝛ in alijs huiuscemodi artis ꝛ non minus in febrium disciplina.

Cõ. 14m **Cum declarauit** causas gnõnis feb. pestilẽtialis vult nũc remouere sermonem antiquoꝝ q fuit ꝙ oẽs feb. erãt de putredie humorũ ponẽs in h dr̃iaꝫ iter aliquas feb. vt apparebit. Et p ꝓponẽs mẽtẽ suã dicit: qa ipse mẽtionẽ fecit de pestilẽtialib⁹ febrib⁹ que oẽs fiũt a putredine: iõ dignũ est pscrutari smonẽ antiquuꝫ dicẽtẽ oẽm febrẽ fieri de putredine humoꝝ: ꝛ sic oẽm fe. eẽ putridã: ꝛ qđ nõ. ꝓbat eni ꝑ qa: qa piclitat. i. cũ q̃dã piculo videt opinari ꝙ ois fe. sit de hũore pu⁹⁰ ꝛ cet⁹ eoꝝ q sũt ꝛc̃.

Digressio. 23. An pestilẽtialis feb. putrida sit.

Et est hic attẽdẽdũ eo ꝙ p dicit ois pestilẽtialis feb. a putredine fieri. an h sit veꝝ ꝙ pestilentialis feb. putrida sit. ꝛ ꝙ nõ sit putrida oñdit: qm̃ in feb. putrida alterat pulsus: ꝛ vrina alteratione vehemẽti vt patebit ifra de dr̃ia iter putridã ꝛ effimerã: sed in pestilẽtiali fe. non fit: q̃re ꝛc̃. Unde Aui. p⁹ 4i trac. 4. c. z. nõ alterat pulsus: ꝛ vrĩa magna alteratione: ꝛ cũ hoc ipsa est iterficiẽs velociter. ꝛ hesitant medici in esse ei⁹. ¶ Et certe qđ dicit de pulsu dubiũ forte hẽre vr: qm̃ feb. pestilẽtialis poti⁹ hꝫ ptes cordis ledẽ q̃ꝫ alia feb. cũ motus pulsus depẽdeat a motu cordis: ꝛ illi sm Galenũ ꝓportionat: mirũ vr q̃uo dicit eũ in hac feb. magna alteratione nõ alterari: ꝛ specialr cũ dicat ꝙ tũc ipsa est interficiẽs velociter. Qđ aũt de vrina dic̃ ꝯfirmat ꝛ in z⁹ fen 4i. tra. p. ca. 80. eiusdẽ dicẽs. Et qñqꝫ vrina est in febrib⁹ pestilentialib⁹ bona nãlis in sui suba ꝛ colore ꝛ sedimine: ꝛ ille cui⁹ est tũc itendit ad mortẽ. Et ꝯfirmo. qm̃ si hec feb. esset putrida aut eẽt sanguinea vl' chol'ica vel mel'ica vel fl'atica: sed ab illis oibus faciũt auctores diuersaꝝ tractatũ pestilentialis feb. q̃re ꝛc̃. ¶ Et ꝯfirmat ꝙ hec fe. nõ sit putrida sed effimera: nam dicit Aui. p⁹ 4i ꝙ fit feb. illa qñ aer venit ad cor q̃re corrũpit cõplexionez spũs que est in ipso: sed feb. in spũ fundata effimera feb. est. Et appet ꝙ hec feb. sit ethica: qm̃ eadẽ curant cura: nã Almã. in. 10. regẽde sũt febricitantes ex pestilẽtia ex oib⁹ q̃ in ca⁹ de ethica dixim⁹. ¶ Et ꝯfirmat: qm̃ in fe. putrida nõ icitant febricitãtes vt comedant cũ nõ pura corpa q̃tũ plus nutrit ꝛc̃. hñtes ãt pestilẽtiã sic. Uñ Almãsor icitant laborãtes vt comedãt cũ pl'es eoꝝ sumere cibũ cogant. Uñ Aui. pl'imi eoꝝ q viriliter agunt sup cibum: ꝛ comedũt violẽter absoluunt ꝛ viuunt: ꝛ necesse est restaurare eos super cibum.

fen p⁹ 4i tract. 4. cap. p. trac. 10. cap. 16. fen p⁹. 4. tra. 4. c. 4. eodẽ lo.

Oppositum hoꝝ expsse est hic Gal'. cũ dicit meminim⁹ pestilẽtiosaꝝ febriũ a putredine oium fientiũ: ꝛ dicit ꝙ apđ oẽs notũ dꝫ eẽ ꝙ fe. pestilẽtialis iter putridas est collocãda: qm̃ i ea sũt signa pu⁰ᶜ fe. vt pꝫ vidẽdo signa q̃ ponit Aui. nã i ea est cal'itas iordinata: siccitas ligue: iflãmatio fortl: anxietas ꝛ angustia anhelit⁹: ꝛ ml'tũ cõstringit pp ml'tos fumos expellẽdos qđ signũ ml'tũ appropriat putridis: nausea: casus appetit⁹: dolor oris stõchi: sudõ fetidus ꝛc̃. q̃ vl'r signa nec effimere nec ethice attribui pñt: relinquit g̊ ꝙ est putrida: hec etiã fe. curat quẽadmodũ putrida cũ flõmia ꝛ purgatione ꝛ digõne putridoꝝ hũoꝝ: ꝛ sic de alijs q̃ fiũt in putrida: q̃re ꝛc̃. Uñ Gal'. sic alij auctores dicũt fe. pestilẽtialẽ venire in oib⁹ in qb⁹ hũores sunt apti putrescẽ vt in hoib⁹ oppilatis ꝛ nõ trãspiratis: qa ex putredie illoꝝ fit. Et iõ Aui. dicebat ꝙ aer putridus in pestilẽtia pueniens ad cor putrefacit qđ circũdat cor de hũiditate: ꝛ accit cal'itas egressa ꝛc̃. ¶ Adũte tñ ꝙ lꝫ cã hui⁹ fe. sit humor putridus: hec tñ fe. ab alijs putridis dr̃iaꝫ hꝫ nõ eẽntialẽ: sꝫ hꝫ q̃sdã accñtales ꝯditiones annexas. p̊ qa feb. pestilẽtialis hꝫ aliã cãm q̃ꝫ hẽat putrida que est in fe. nõ pestilẽtiali vt aerẽ putridũ ꝛ venenosuꝫ ex q̃ cã putrefactio hui⁹ feb. reddit peior alijs: ꝛ aliq̃ accñtia ad hãc sequunt que nõ ad alias rõne quoꝝ regimẽ diuersificat. Itẽ ꝛ fe. pestilẽtialis hꝫ in se cãm putrefaciẽtẽ cũ aere cõplicatã: rõne cuius diuersificat regimen i cura ab alijs: qm̃ in ea pcipit aeris rectificatio ꝛ pseruatio ne humores corrũpat: ꝙ sic in alijs nõ fit. ¶ Adũte ẽt ꝙ putredo in pestilẽtiali aere maxie stat circa ptes cordis: qa nõ sic in alijs est: ꝛ h qa ꝯtact⁹ aeris putridi maxie ẽ ad cor pp spirationẽ: ꝛ rõne isti⁹ ml'ta accñtia fiũt in hac puᵈᵃ fe. q̃ in alijs nõ fiũt putridis. Uñ ꝛ fit in ml'tis reb⁹ diuisitas magna cure in h: ꝛ ab alijs pp h. Sil'r alie fe. pu⁰ᶜ pl'm vñr fieri ex dispõne humoꝝ aptoꝝ ad putredinẽ q̃ꝫ ex agentis fortitudie. hec vo eꝯ. vñ maior cã vr existere in aeris putrefactione ad hãc feb. humores habilitare q̃ꝫ in vitio ꝓpo humoꝝ: ꝛ iõ lꝫ hec feb. sit essentialr putrida: ꝛ de putredine sit humoꝝ: q̃ tñ diuersificat ab his dictis: rõne cui⁹ diuisitatis sibi ppri⁹ mod⁹ regimis debet: ꝛ hic est ꝙ auctores p se ꝛ distinctũ tractatũ de ea ab alijs putridis fecerũt. ¶ Et adũte vlteri⁹ ꝙ lꝫ pu⁰⁰ i hũore possit accidẽ ab alio q̃ꝫ ex aere vt ex

c. z. eiusdẽ fẽ pᶜ 4i tr. 4.

ca. p. fen pᶜ 4i tracta. 4.

potu aque putride vl' ex aliquo cibo putrido comesto:qa tñ
frequēti⁹ ɔtigit ab aere pudo pp ɔtactū ɔtinuū ⁊ vl'em quē
hʒ ad corpus ⁊ putredo in alijs ꝓcedit ex aere q̄re plus ap/
propriaṫ feb.pestilētialis aeri putrido q̄ʒ alteri rei putride.
Ad pm ¶ Qð āt p̄inductū est ꝙ nō sit puda p̄ cū dicat Aui.ꝙ pulsus
dūa 94 ī ea nō alteraṫ nec vrīa:diċ Cōcilia.ꝙ iō nō alṫaṫ pulsus:q̄2
in ea vt⁹ ē ita ꝑdita ꝙ nullo⁰ attētat īsurgē ɔ morbū:ſʒ ɔūtit
se ad corp⁹ vt gubnet illō veluti in sanitate.h āt v̄ba meo iu
dicio seipa ɔfūdūt.de vrīa āt diċ ꝙ cū ꝓpriū sit huic fe.cōdi
īherē vehemēṫ:⁊ vt nocumētū sit ī cōde:⁊ nō sit ī epate:⁊ ī alijs
In afo. ceterꝫ nutritiuis pp h vrīa nālis vr̄ existē:⁊ iō vrīa ī morbo
diuturno sic ꝑmanēs iudicaṫ mōtal' a damasceno. ¶ Dyn⁹
aūt v̄ificat tex.Aui.de pulsu ī margine sui 4i Aui.ī hūc mo
dū.pp qð aduīte ꝙ q̄nq̄ʒ accit ꝙ ī fe.pestili eger ñ ꝑcipit ml'/
titudinē cal'itatꝫ q̄ ex toto est calori inato ɔrīa:nā sic accit in
aere ꝙ fit pestilētial' ita accit ī hūorib⁹ nr̄i corpis.mō aer nō
fit pestilētial' ex ml'ta ītēsiōe cal'itatꝫ:imo ex corruptōe sube
sue cū cal'itate q̄dā tepida obtusa q̄ est ɔrīa nob̄ a tota specie
vt venenū:vñ pl'es hūiditces nr̄as corrūpit q̄ʒ si eēt ml'te cal'i
tatis. Ita ēt accit in hūorib⁹ nr̄is cū putrefiūt ab aere pudo:
q̄ñ in eis attēdiṫ cal'itas tepida venenosa ⁊ īfirm⁹ nō sentiet
nec ītra nec ex ml'tā ītēsionē cal'itatꝫ:⁊ tñ angustieṫ fortissi/
me.Vñ lʒ illa cal'itas modica sit:est tñ magis ex nāʒ q̄ʒ cal'i
Cap.4. tas ml'tū ītēsa.Vñ Gal'.ponit 3° de crisi.ꝙ fe.aliq̄ñ erit ma/
ligne maneriei:⁊ tñ nō erit fortis cal'itas:⁊ iō lʒ in tali fe.cal'i
tas debilis sit:ipa tñ est de feb.īterficiētib⁹:maxie aūt cal'i/
tas debil' cū hūiditas eēt ml'ta in q̄ sit illa cal'itas:⁊ maxie si
eēt viscosa fl'atica.nūc aūt ī tali fe.debil' cal'itatꝫ ꝑ modū di/
ctū pol'e est ꝙ nō altereṫ pulsus:⁊ vrīa alteratione magna.
De vrina aūt qa vrīa est sup̄fluitas p̄nr epatꝫ ⁊ venaꝝ.in tali
aūt nō est p̄nr nocumētū circa epar ſʒ circa cor:sic ēt videm⁹ in
alijs egrib⁹ mortalib⁹ vt in ptisicis ⁊ sil'ib⁹ vrinas nō ꝑmuta
tas a nāli dispōne:⁊ tñ eger tēdit ad mortē:⁊ h maxie ɔtin/
git in egrib⁹ ī qb⁹ mās illas faciēs cū vrīa nō misceṫ.De pul
su aūt dicit ꝙ pulsus nō alteraṫ magna alteratione in dr̄ijs
pulsus q̄ ɔsequunṫ magnitudinēs caloris q̄ sūt magnitudo/velocitas
⁊ frequētia:q̄ʒtū eni ad has dr̄ias:cū debilis sit cal'itas in ta/
li fe.nō alteraṫ pulsus magna alteratiōe:ſʒ q̄ʒtuʒ ad dr̄ias q̄
ɔsequunṫ aggrauationē/alterationē:⁊ v̄tutis molestationeʒ
diċ ꝙ alteraṫ magna alteratiōe:lʒ eni talis īfirm⁹ nō sentiat
maximū calorē nec ītus nec ex:tñ estimādū est ꝙ ꝑcipit an/
xietatē:⁊ angustiā magnā vt bñ secū nō q̄escat lect⁹ ei⁹:⁊ iō
quātū ad dr̄ias nō q̄ ɔsequunṫ aggrauationē ⁊ v̄tutis angu/
Ali⁹ mo stiā alteraṫ pulsus alteratiōe manifesta.¶ Deīde dat aliuʒ
d⁹ dyni. ītell'ʒ hui⁹ tex.ꝑallegati ꝙ forte in aliq̄ pestilētiali ē pol'is ꝙ
nō altereṫ pulsus alteratiōe ml'ta:⁊ tñ est īterficiēs velocit:
sic eni est repire ī corꝑe qð vr̄ nō īpeditū in oꝑōnib⁹:appꝫet
pulsus diuisitatꝫ ml'te:q q̄ʒtū est de se mortē sig̃t:ita est pol'e
ꝙ in corꝑe egro ml'tū vt egritudine pestilētiali repiaṫ pulsus qui
nō est multe alterationis vt pʒ ꝑ Aui.2a 4i.cap.de signis sū/
ptis ab anhelitu.Anhelāt eni alte īquit.q q̄ʒtū est de se mor/
tē nō sig̃t.Qr aūt p̄m sit repire pʒ ꝑ Gal'.4°.c.9.de īteriorib⁹
de illo medico Antipatro ⁊c̄.Modus aūt s̄m queʒ est pol'e
ꝙ repiaṫ pulsus ille nō ml'tū ꝑmutat⁹ ī tali egritudine:⁊ q̄ñ pul/
sus nō alteraṫ ml'tū nisi q̄ñ v̄t⁹ ē vehemēter opp̄ssa. Hoc āt
nō est nisi q̄ñ eucrasia q̄ est in suba cordis vehemēter est ꝑ/
mutata.h aūt nō est in feb.dcā;q̄ñ caliditas accēsa in hūo/
re nō est fortis:qa famē mā rectificari a nā nō pōt nec vici:
iō accit ꝙ eger moriṫ.¶ Aduīte tñ ꝙ lʒ nō appeat in pulsu
magna alteratio in p̄n°:tñ in ꝓcessu q̄ñ vr̄ v̄t⁹ sup̄ari mani/
feste neċe est ꝙ appeat diuisitas magna ⁊ alteratio multa a
dispōne nāli. Sed qa illa diuisitas nō appꝫet in ipsa sic signa
Q̄ñ anhe mala antecedūt in alijs febrib⁹:idcirco dicit Aui.illō ⁊ in pe
litus fetat. stilētiali fe.magl q̄ʒ ī alijs.Et q̄2 anhelit⁹ imetc sig̃t de dispō/
cap.2.tra. ne cōtēti in corde plusq̄ʒ pulsus:iō Aui.ad certificationē q̄ñ
4.fen p̄e hec ambiguitas accidit ī pulsu docet ɔsiderare ad anhelitū.
quarti.

Hec sūt q̄ diċ Dyn⁹.Et si ɔsideras istā 2as expōnē hr̄et rep̄/
hensionē in aliq̄bus suis dictis:que ꝓpter breuitatē tibi di/
mitto.nam p̄ma expositio valde mihi plus placet.

Et nos exponam⁹ ꝙ pulsus nō alteraṫ alteratione ma/ Thom.
gna:⁊ h dico in p̄n° haꝝ febriū.s.in cōꝑatiōe ad
illō qð in ea est de malitia cū ꝑducat ī breui īfirmū ad mor
tē.Incipit eni feb.pestilētial' tepida valde cū sit sua cal'itas
nō acuta:q̄ q̄dē in suo p̄n° extrisec⁹ q̄si nō appꝫet vt dubitet
medic⁹ in p̄n° hui⁹ fe.īfirmū febrire:nec ne:Stat eni hec fe.
in p̄n° ītrisec⁹ multū sepulta:⁊ cū mā ei⁹ nō sit mobil' nec fu
riosa:esto ꝙ sit ml'tū male maneriei nō moueṫ ml'tū de ipa
in p̄n° vt nō magnā alterationē in pulsu faciat. Et sp̄āl'r cō/
parādo alteratōeʒ pulsus ad malitiā q̄ in illa repiṫ:⁊ q̄2 mā
hec nō corrigibilis est a nā ɔtinue plus de ea moueṫ:iō cito
ex ea moriṫ infirmus:⁊ magis facit in pulsu alterationes:⁊
alia accñtia prauissima.Vñ Almāsor in tracta.10.febribus cap.16.
que ex aeris putredie gñaṫ nō vr̄ īesse multa acuitas in p̄n°
cū tāgiṫ eger:sūt tñ in occultis ꝑtib⁹ corpis:⁊ in ipsi⁹ ꝓfūdo
magni nocumēti:⁊ sūt deceptorie:⁊ sūt feb.lēte ⁊ tepide. Et
Auicē.dicebat cū dixit illud de pulsu.Et hesitāt medici de p̄a 4i tr.
eē ei⁹:⁊ pōt exponi in eē.s.fe.⁊ h in p̄n° an.s.sit vl' nō sit.Esto 4.cap.2
ꝙ possit exponi hesitāt in eē pulsus inuestigādo q̄liter nō al/
tereṫ alteratiōe magna:In alijs aūt febrib⁹ nō sic possum⁹
dicē ꝙ pulsus in p̄n° nō altereṫ alteratione magna:q̄ñ etiaʒ
ille nō sic tepide moueṫ.Nō ēt possum⁹ dicē ꝙ nō alterenṫ
alteratiōe magna ī cōparatione ad malitiā earū sic ibi:q̄ñ
⁊ dato ꝙ sint alique feb.in qb⁹ nō altereṫ pulsus in p̄n° mul
tū magna alteratiōe nō dʒ vocari alteratio ꝑua q̄ʒtū ad hāc
feb.q̄ñ ex ea nō velociter duciṫ īfirm⁹ ad mortē sic ex illa.
¶ Ex qb⁹ dictis tu potes duplicē ītell'm text⁹ Aui.accipere.
vno mō ꝙ in p̄n° feb.pestilētialis ⁊ maxie bñ circa p̄nm ali/
q̄ñ absolute loquēdo q̄si q̄ʒtū ad oēs dr̄ias ei⁹ pulsus nō al/
teraṫ multuʒ magna alteratione:esto ꝙ bñ satis altereṫ:vt
qð min⁹ altereṫ q̄ʒ in ml'tis alijs febrib⁹:⁊ hoc qa in p̄n° val/
de modicū aliq̄ñ de mā añte fit ɔiuncta:⁊ h pp tepiditateʒ
māe:esto ꝙ sit ꝑua vt q̄si in p̄n° aliq̄ñ quātū ad pulsuʒ non
appeat hoieʒ febrire.¶ Aliū ītell'm potes illi⁹ tex.accipe ꝙ Ad 2m
aliq̄ñ in p̄n° hui⁹ fe.pulsus nō alteraṫ magna alteratione vt
diceṫ in cōꝑatione ad malitiā q̄ in ea est:q̄si.s.dato ꝙ in p̄n°
hui⁹ fe.quātū ad aliq̄s dr̄ias sit maior alteratio q̄ʒ ī p̄n° alia/
rū:cōꝑando tñ q̄ʒlibʒ ꝑmutationē pulsus ad malitiā cuiusli
bet fe.in qua est hec mutatio:in pestilētiali apparet minor:⁊
magis mirandū est ex pessima malitia q̄ est ibi vt cito mo/
riaṫ īfirm⁹:esto ꝙ ī se illi cōꝑata adhuc maior ē.¶ Ad aliō Ad 3m
ob̄m p̄argutū dōm ꝙ hec fe.pōt eē de q̄cūq̄ʒ hūore q circa
ꝑtes cordis putrefit hac mala putredine pestilētiali:⁊ iā sup̄
apparuit cā q̄re auctores de ea distictū ab alijs fecerūt tra/
ctatū.¶ Cū aūt vlteri⁹ p̄inducit ꝙ aer ꝑueniēs ad cor cor/
rūpit cōpl'onē spūs ⁊c̄.dic ꝙ dato ꝙ alteret ipm nō alterat
ipʒ aleratione putrida:hūores aūt sic:vñ esto ꝙ spm̄ alteret
nō tñ cāt effimerā nisi alteret in calefacto eē:sed cū putrefit
hūor gñat putridā.Vñ Aui.ibi corrūpit cōpl'onē spūs:⁊ pu/ p̄a 4i ⁊c̄.
trefacit qð circūdat ipʒ de hūiditate.nō g̊ pōt aer hūorē pu
trefacē q̄n spūʒ alteret.Et nō ꝙ nō ē icōueniēs ꝙ cū illa pu/
trida cōplicareṫ effimera:tñ q̄ pestilētialis est eēt putrida ⁊
nō effimera.¶ Ad aliō p̄inductū tu dicis.curaṫ eadeʒ cura Ad 4m
cū ethica:verū est q̄ʒtū est ad aliq̄:ſʒ q̄ʒtū ad pl'a non:⁊ in h
nō est stādū. ¶ Cū aūt vlterius diciṫ ꝙ in putridis nō in/ Ad 5m
citanṫ infirmi vt comedāt ⁊c̄.sed hoc sic requiriṫ.Sed vi/ 2a ꝑtic.
de cām illi⁹ dicti in pestilētiali fe.⁊ in h assigna cām ꝑtim a afoř.10.
Cōciliatore ꝑtī a Dyno bñ iudicio meo colligēdo ambo di/ dr̄ias 94
cta eoꝝ:nā sine dubio cū isti putride febriūt cib⁹ est istis no p̄a 4i
cens īquātū multiplicat mām:tñ est iuuans eos:q̄ñ in istis
humores sūt corrupti ex quo non fit munitio membroꝝ:
spūs etiā sunt corrupti per quos mēbra oꝑa sua nō exercēt.
¶ Ad h igiṫ vt v̄t⁹ sustēteṫ:⁊ fiat regñatio bonoꝝ spirituū
⁊ laudabiliū

⁊ laudabiliũ idigẽt cibatiõe. Alia cã ẽ. vñ debẽt violẽtari
ad cibũ: qa in istis frequẽter est magn⁹ casus appetit⁹: ne ğ
trac. 10. deficiãt faciẽdũ est illõ. Vñ Almã. hac ꝑlaborãtes passio
cap. 16. ne aliqd comedẽ sũt cogẽdi: pl'es eni ex eis nihil sũmẽ vo-
cap. 4. lũt. Et Aui. ⁊ qñ cadit appetit⁹ restaureť ad comestionez.
trac. 4. Et in h alia cã vt bonitate ciboꝝ ⁊ potuũ resistat maligni
fen p̊ͤ 4ⁱ tati aerı. Et iõ adũte: qa illa corpa st ipura õbẽt cibari sic̃
illa. h aũt fit: qa dam⁹ paucũ: ⁊ sepe: ⁊ dabim⁹ cibaria q̃ sũt
p̊ᵃ afor. ꝯria corruptiõi: vt pz ꝯʳᵒ illi⁹ afo. Quib⁹ semel aut bis. Est
pti. afo. ğ ꝯ̃ria i his febrib⁹ ⁊ i alẏs: qm̃ i alẏs nõ est tãta corruptio
17. sic̃ in his: ⁊ iõ nõ est tãta idigẽtia cibi extriseci. vñ v̉t⁹ me-
p̊ᵃ 4ⁱ vtš li⁹ sustẽtari põt: ⁊ iõ Aui. dic̃ q comedũt viril'r, illi euadũt:
nã illõ est bonũ p viã signi ⁊ p viã cãe. p viã signi: qa tunc
sigt ꝙ adhuc nõ ẽ facta tãta corruptio: vt ex toto auferať
opõ nãlis q̃ exerceť p v̉tute oium mẽbroꝝ: qñ eniz in eis
ex toto cadit appetit⁹: ⁊ fit nausea: signũ ẽ corruptiõis ma
gne: pp qõ stõch⁹ oia nauseat ⁊ ꝓstrationis v̉tie in v̉tute
que ex corruptione ꝯtigit: ⁊ ideo qñ hoc apparet vt in plu
rib⁹ moriunť. Or ãt sit bonũ p viã cãe iã patuit. ¶ D.c.d.
Lauré. ¶ In qb⁹ ego pl'imũ cũ illis sentio: ꝑterq̃ vnũ dimit-
to effimeras i. diarias noiatas febres. Nõ eni vñr he
subseq putredinẽ hũoꝝ: sz q ob estũ febriciat ab ipso
efficiẽtis cãe calore alterari solet: ob iracundiã v̉o fe
bricitãti: ei qdẽ ebullitionẽ fieri sanguis in corde nec̃e
est: nõ tñ putredinẽ: necnõ p exercitationẽ caliditatẽ
ampliorẽ ꝑter nãz sine putredine accẽdi. Et qlqs cu
tem habuerit astrictã p quã acria excrementa eṽanť:
illis collectis febricitabit sine putredine humorum.
Leonic. ¶ De qb⁹ ego magna ex pte illis ꝯsentio nisi ꝙ eas q̃
effimere noianť excipio. Neqꝫ enim vñr mihi he hu-
moꝝ seq putredinẽ. Sz q qdẽ ex solis icẽdio febrici-
tant ab agẽtis cãe cal'itate affici nã apt⁹ est. Qui v̉o
ex ira ⁊ huic feruorẽ qdẽ aliquẽ ei⁹ q̃ circa cor cal'ita-
tis fieri est nec̃iuz: nõ tñ etiã putredinẽ. Sic ⁊ ei q su-
pra modũ exercitat⁹ est vehemẽtior cal'itas ꝑter nãz
sine humoꝝ putredine in corpe accẽdiť. Et cui cutis
astricta est: cum prius acriores supfluitates p eã eua-
porarẽt postq̃ retente sunt ac coacer̃uate icidit in fe-
brem: nulla iteruueniente humorũ putredine.
Antiq. ¶ In qb⁹ ⁊ ego demũ q̃pl'imũ cũ eis ꝯcordo:
verũtñ vnũ qdẽ õrelinquo effimeras noiatas
febres. Nõ eni mihi vñr he putredinẽ seq hu-
moꝝ. Sz qõ qdẽ ex estu febricitat ab efficiẽtis
cãe calore alterari aptũ natũ est. Ei v̉o q ex ira
febrit ⁊ huic ebullitionẽ qdẽ quãdã gñari ei⁹ q
ꝭz cor sãguis nec̃e est: nõ tñ iã õmũ putredinẽ.
Ita v̉o ⁊ exercitato ꝭz gymnasiũ ãpliorẽ calo-
rẽ accẽsuz eẽ ꝑter nãz sine putredie hũoꝝ. ⁊ q
dẽsat⁹ ẽ cute ꝭz acriores supfluitates eṽandas
coacer̃uatı illi febricitat⁹ ẽ sine putredie hũoꝝ.
¶ Hic Gal'. exẽplo decl'at ꝙ illõ cũ piculo dicebãt ẽ fl'm. s.
ꝙ nõ ois fe. est pu. nec cũ putredie hũoꝝ di. ꝙ in eo ꝙ illi
dixerẽt pl'm ꝯcordat: ⁊ itellige ꝙ h dic̃ q̃tũ ad pl'aliᵗᵉˢ euẽ-
t⁹: qm̃ fe. pl's adueniũt a cãis itrisecı q̃ extrisecı: sz tales st
putriõ: putriõ valõ plus eueniũt q̃ ethice: verũtñ vnũ ẽ i
q̃ discordat. s. effimera ⁊c̃. qa he nõ fiũt a putredie: imo de
cãis faciẽtib⁹ fe. de supdictı pl'es in nuõ erãt faciẽtes effi.
q̃ putridã: ⁊ tẽ dat cãs: q̃ sine putredie cãnt fe. effi. vt q ex
estu febricitãt v̉l ex ira v̉l q ꝭz exercitiũ mai⁹ nãli v̉l q dẽ
sat⁹ a cute. i. ꝭz cutẽ febricitat⁹ est: ꝭm acriores. i. pp acrio-
res. ¶ Sz tu dices ipe dic̃: verũtñ vnũ õrelinq̃: vt effime
ras ⁊c̃. nõne ⁊ derelinqt ethicas: certũ est ꝙ sic. Dic ꝙ ipe
logť de febrib⁹ q̃ veniũt ꝭz cãs supi⁹ noiatas. Ille ãt erãt
maxie cãe effimeraꝝ v̉l putridaꝝ. ifra aũt dsceť modus
gnõnis ethicaꝝ. V̉l possz dıe ꝙ ipse maxie loquiť õ febri-
bus que per se veniũt ⁊ incipiũt. ethice aũt vtplurimũ ve-
niunt sequendo effimerã vel putridam.
¶ Quin etiã sepe ex ab iguine ois mala est excepta ef- Lauré.
fimera: vt Hippo. dixit. Qñ ẽt signa ipsa iflãmationũ
gñe ꝯtineť: atqꝫ assentio in h sermoni putredinis nã
ob eã ex iflãmatione febricitãt: nõ quẽadmodũ Era-
sistrat⁹ extimauit. Attñ nõ nulla sũt ex iguine febres
in gñe effimere quẽadmodũ alie q̃dã nuntiãt nõ faci
les curatu morbos iflãmationis: aut vlceris: aut ab-
scessus: aut alteri⁹ talis in viscerib⁹ dispõnis alũnos.
¶ Et q̃ in iguinũ tumorib⁹ greci bubones appellẽt fe- Leonic.
bres oriunť: oẽs sunt male exceptis effimeris quodaz
in loco inquit Hippo. ⁊ qdẽ ei⁹ ptis tumor ex gñe est
inflãmationũ: ⁊ quãtũ ad hoc affectior illi qui de pu-
tredine ꝭmo: cius eni a rõne in inflãmationib⁹ q̃s gre
ci flegmonas vocãt febricitare ꝯtigit nõ ea q̃ Erasi-
strat⁹ opinabať. Sũt etiã q̃dã febres in iguinũ tumo-
rib⁹ e gñe effimeraꝝ quẽadmodũ: ⁊ alie nõ facile tra-
ctabiles morbos ex vlcere aut iflãmatione aut absces
su aut aliqua huiuscemodi: altera in visceribus dispo
sitione ortum habentes ostendunt.
¶ Et ꝑfecto ⁊ febres q̃ sũt ex bubonib⁹ oẽs ma Antiq̃.
le sũt exceptis effimeris vt Hippo. alibi dixit:
q̃uis ⁊ bubo ex gñe est flegmonũ ⁊ ꝯcordo ꝭz
hoc demum sermoni antiquo: ꝓpterea eniz in
flegmõib⁹ febriũt nõ sic̃ Erasistrat⁹ estimauit.
Sed tñ sunt q̃dã in bubonib⁹ febres gñis effi-
meraꝝ sic̃ alie q̃dã annũtiant nõ facile tractabi
les morbos qui sunt flegmonis vel vlceris vel
apostematis vel alicuius alterius in viscerib⁹
talis dispositionis progenies.
¶ Cũ decl'auit ꝙ nõ oẽs fe. sũt de putredie hũoꝝ. Hic de- Cõ. 15ᵐ.
cl'at ꝙ nõ oẽs fe. q̃ sũt õ hũoꝝ putredie sint putride ad h
vt sit bñ ꝭmoni antiqꝝ ipugnatũ ꝭm oẽz viã q̃ dic̃ ꝙ oẽs
fe. sũt putride: ⁊ dic̃ ꝙ ꝑfecto. i. certe Hip. alicubi dic̃ i 4ᵃ
ptic'la afo. ꝙ oẽs fe. q̃ sũt ex bubonib⁹ sũt male dẽptis effi- Afor. 55.
merı: ⁊ h dic̃ q̃uis bubo ex gñe sit flegmonũ. Et voluit di
cere ꝙ lz in bubonib⁹ sit putredo: cuz bubo sit ex gñe fle-
gmõis adhuc Hip. dic̃ ad bubonẽ seqť effi. q̃ nõ est fe. pu.
⁊ ꝭz h ꝯcordo ꝭmoni antiq̃. s. sup. tu in h ꝙ ibi ẽ putredo
vt i hũore vt in loco bubonis: cũ dic̃ ille ꝭmo oẽz fe. fieri õ
putredie hũoꝝ. vñ subdit. ꝓpea. n. i bubonib⁹ febriũt: qr. s.
ibi est hũor supcalefact⁹ ex putredie nõ sic̃ extimauit Era
sistrat⁹ q estimauit ꝙ ibi eẽt fe. putrida: ꝓpea ꝙ ibi eẽt pu
tridus hũor. Vñ subdit h remouẽs. Sz tñ st q̃dã i bubo-
nib⁹ fe. sup. dato ꝙ ibi sit hũor pu. gñis effimeraꝝ sic̃ sup.
sũt alie ab effimeris fe. q̃s enũtiat nõ facile tractabiles. i.
terminabiles morbos: q̃s. s. morbi sũt ꝓgenies. i. gñati fle-
gmonis. i. ex flegmõe: v̉l vlceris v̉l apatis alicui⁹ alteri⁹ vt
apatis chol'ici: talis dico dispõnis in visceribus. i. itrisecis
mẽbris: qm̃ sic̃ imediate appebit fe. q̃ sequũť ad apata itri
seca nõ sũt effimẽ sz putride. Vult ğ Gal'. h ꝙ ex bubone.
v̉. ğ. apate exñte in iguine seqť ex illa putredie ibi exñte
feb. effimera ⁊ nõ putrida. hoc aũt quasi apparet in parte
sequẽti: qm̃ hoc fit cũ a parte apostemosa mittiť sola cali-
ditas ad cor ⁊ nõ fumus putridus.

Digressio. 24. **Sed hic digrediendū** an ex bubone vel apāte extriseco in quo sit putredo fiat effimera feb. appet ꝙ nō: qm̄ illa fe. nō est effimera ī qua spūs est in calefieri ab humore: ꝛ humor est in calefacto eē: ſꝫ talis est feb. a bubone depēdēs: qm̄ humor putridus in bubone hꝫ calefactū eē cuꝫ sit putridus: spūs aūt est in calefieri a bubone: g̊ ꝛc. ¶ Et cōfirmo: qm̄ q̄lis est ꝓportio aduētus calitatꝫ putride a corde ad alia mēbra: talis est aduēt⁹ caloris putridi a mēbro in quo est putredo ad cor: ſꝫ talis est ꝓuētus a corde ad alia mēbra: ꝙ dūmō putredo sit in corde ꝛ ad mēbra ꝓueniat calitas absq̄ꝫ putredine fit feb. putrida: g̊ silr̄ exn̄te putredine in alio mēbro: ꝛ calitate sola ꝓueniēte ad cor: ꝛ non ꝓueniēte fumo putrido erit putrida feb. ꝛ nō effimera. p̊⁹ ꝓpō satis vr̄ ꝯueniēs: ꝛ minor ꝓpō est inuestiganda.

Digressio. 25. **Quapropter** licet hic dubitare cū ꝛ pl'ies sit sup̄ dcm̄ ꝙ feb. a corde ad oīa alia mēbra ꝓcedit: qs est hic modus quo feb. ad alia oīa deferūt̄ mēbra / an q̄libꝫ feb. deferat̄ mediāte sāguie ꝛ spū / an q̄lꝫ gen⁹ feb. suo deferat̄ deferēte vt effimera mediāte spū calefacto: putrida mediāte fumo putrido: ethica membris mediātib⁹. Et ꝓbat̄ ꝙ q̄libꝫ feb. suo deferat̄ deferēte: vt putrida mediāte fumo putrido: ethica mēbris mediātib⁹. Et assumit̄ rō eꝯ rōni nūc facte: silr̄ q̄lis est ꝓportio calitatis ꝓueniētis ad cor ab humore in aliq̄ mēbro putrido: talis est ꝓportio calitatis a corde veniēte ad alia mēbra: ſꝫ ibi est ꝓportio talis ꝙ si ab humore putrido exn̄te ī aliquo mēbro nō ꝓueniat putrida fuligo ad cor nō fit putrida feb. ſꝫ effimera vt vult Gal. g̊ talis erit ꝓportio a corde ad alia mēbra: ꝙ si a corde febriēte nō ꝓueniat fum⁹ putridus ad alia mēbra nō erit putrida feb. ¶ Et cōfirmo. nā si q̄lꝫ feb. nō deferret̄ a corde ad alia mēbra disticto deferēte: tūc distictio feb. nō eēt ex mā qō sup̄ fuit absurdū. ¶ Et ꝯfirmat̄. qa si q̄libꝫ deferret̄ mediāte sāguie ꝛ spū tūc feb. putrida flatica eēt̄ cor ꝛ in mēbris hēbit ꝓ mā sua a q̄ fiet spūꝫ aut sāguinē. ¶ Et ꝯfirmo. nā si q̄libꝫ fe. mediāte sāguie ꝛ spū deferret̄ ꝛ nō q̄libꝫ suo deferēte: tc̄ aut deferrent̄ mediāte sanguie ꝛ spū q̄ hērēt calitatē ī fieri: aut q̄ hērēt calitatē ī facto eē. Nō pōt dici 2^m: qa cū eēt effimera: tūc humores eēnt in calefacto eē: ſꝫ cū h̄ est: tūc est feb. putrida. Silr̄ cū eēt putrida: tūc spūs eēnt in calefacto eē: ſꝫ cū illō est tūc est effimera: g̊ nō pōt dici ꝙ q̄lꝫ feb. deferat̄ mediāte sāguie ꝛ spū in calefacto eē. Iterū ēt tūc oēs spūs ꝛ humores oēs q a corde ī feb. ad alia vadūt mēbra hērēt calefactū eē: qō videt̄ absurdū. Nec pōt dici ꝙ deferant̄ mediante sanguine ꝛ spū exn̄te in calefieri: qm̄ tūc putrida dependēt a calefieri hūoris: qō est ꝯ Gal. q vult ꝙ in putrida hūores sūt ī calefacto eē: silr̄ effimera depēderet a calefieri ī spū: qō est ꝯ Gal. ꝛ tꝫ ꝯn̄tia: qa feb. putrida ꝛ effimera in mēbris ꝓcedēs a corde depēdet a sanguine ꝛ spū illas deferēte. Si g̊ ista sūt solū in calefieri ꝛ nō in calefacto eē g̊ ꝛc. ¶ Et ꝓbat̄ vlteri⁹ ꝙ aliq̄ feb. sit que ꝓ aliq̄ tp̄e deferat̄ solū spū: ꝛ ꝑ ꝯn̄s nō oēs eodē deferent̄ deferēte: sic mittēte corde cal'm p̄ter nāꝫ ad totū corpus spūs citi⁹ feret̄ ad mēbra q̄ꝫ sanguis: qō pꝫ cū spūs sit corp⁹ valde mobili⁹ ipso sāguie: ſꝫ ꝓ illo pori ille spūs alterat⁹ p̄ter nām ponet corp⁹ in feb. q̄re ꝛc. ¶ Deinde ꝓbat̄ ꝙ corde febriēte possit mittere fe. ad totū aliqn̄ solo spū aliqn̄ solo sanguine sit: spūs a cā extriseca ꝑꝑ dispōnē suā pōt sic alterari ꝙ nō humores: ꝛ eꝯ. vn̄ in nobis a cā pōt īduci feb. putrida: ꝛ tn̄ nō effimera: ꝛ sic de alijs alterationib⁹: g̊ corde hn̄te febrē poterit sic alterare vnū alteratione qua ꝯferat feb. ꝙ nō alterabit reliquū: ſꝫ qd sit de ethica cū sit feb. facta apparebit. ¶ Oppositū ei⁹ qō argutuꝫ est: pꝫ p̄mo ꝑ Auic. qui diffiniens feb. diffōne cōi ad oēs: ꝛ ondēs ī h̄ modū dilatiōis ei⁹ ad totū corp⁹ dic̄ fe. est calor

Oppo^m Sen p̄ma q̄rti tract. cap. p̄mo.

exn̄eus accēsus in corde ꝓcedēs ad totū mediāte spū ꝛ sanguine. ¶ Et ꝯfirmat̄: qm̄ si disticte feb. nō deferrant̄ eodē deferēte: tūc ꝛ fe. disticte specie deferrent̄ ꝑ diuisa specie vt cholica ꝑ cholāꝫ putridā vl' ꝑ suos fumos putridos. Sed hoc nō pōt dici: qa pōt eē putrida de humore putrefacto circa cor cui⁹ quātitas erit valde pauca: vt nō sit verisil'e vapores qui ab ea eleuent̄ per totū posse extendi: ꝛ cū feb. ꝑ totū extēdit̄: g̊ ad ml'tas ꝑtes feb. portat̄: ꝛ non ꝑ vapores illi⁹: ꝛ ꝑ ꝯn̄s aliq̊ cōi ꝯferrent̄. ¶ Et ꝯfirmat̄. qa tūc ethica ad mēbra defert̄ ꝑ mēbra: cū ita mēbra ei cōparent̄ sic hūores putridi: ſꝫ h̄ est falsuꝫ: qm̄ in mēbris esset duplex feb. nā ibi eēt ethica q̄ est q̄litas facta idepēdēs: ꝛ ibi eēt altatio mēbroꝝ a corde. Itē ꝛ mēbra deberēt sentire illā malā cōpl'onē fiētē fieri sup ea a corde. ¶ Et ꝯfirmat̄: qm̄ ꝑ illa vr̄ deferri calꝫ p̄ter nāꝫ a corde ad mēbra ꝑ q̄ defert̄ ꝛ nālis calor cū illa habeāt subm idē: ſꝫ mediāte sanguine ꝛ spū calor defert̄ nālis: q̄re ꝛc.

¶ Et dicam⁹ in h̄ q̄sito p̊ ꝙ nō est neciuꝫ ꝙ diuise feb. a corde ad mēbra deferant̄ a diuisis deferētib⁹ vt ꝙ ī putri. vadat pu. fuligo ad oīa mēbra: īmo neciuꝫ est ꝙ q̄libꝫ spū ꝛ sāg. deferant̄. Scđo dicam⁹ ꝙ cū delatiōe spūs ꝛ sāg. pōt ꝯcurrere in aliq̄ feb. deferēs aliō. Et p̊^m pꝫ. Gal. enī sup̄ ponit distōnē feb. eē mediāte diuisitate māꝝ exn̄tiū in cōde: vt cū est ī cōde putredo tūc fit putrida feb. ꝛ dato ꝙ alibi nō: esto ꝙ possꝫ eē putredo alibi: ꝛ tn̄ nō erit feb. pu. qa putredo cordi nō cōicat̄ vt dixit in putrefactione bubonis. Posito g̊ ꝙ aliq̄ mā pauca putrefiat ī cōde a q̄ īcipiūt surgere fumi putridi nō in ml'ta q̄ti^te potētes sua mala q̄li^te īficere cor: nō tn̄ sunt ꝑ totū extēsibiles: cor putredine febriet: ꝛ suū calorē mittet mediāte sanguie ꝛ spū ad totuꝫ: vnde oīa febriēt cū nō possit cor febrire qn alia statim febriāt. Cū g̊ nō possint mēbra febrire febre vna ꝛ cor febre alia: cū cordi p̊ attribuat̄ ꝛ alijs ꝯn̄ter mediate corde: opꝫ necio ꝙ hec feb. de mā putrida in corde nō potēte ad totū suos vapores mittere sit feb. putri. q̄ ad mēbra: mediāte sanguine ꝛ spū in calefieri exn̄tib⁹ deferet̄. ¶ Ad ꝯstitutionē g̊ feb. pu. nō reqrit̄ putredinē eē ꝑ totū extēsaꝫ: ſꝫ reqrit̄ putredinē solū ī corde eē cū exinde suā ꝯstituat eēntiā. Aliter enī ī q̄libꝫ feb. putrida oēs arterie ꝛ vene semꝑ eēnt plene putridis vaporib⁹. Et nō eēt aliq̄ tā ꝑua in qua eēt simpl'x calitas qō appet valde exn̄eū. Et si vna arteria ab illo pōt eē absoluta: ꝛ tn̄ ibi est feb. illa eadeꝫ rōne alie eēt̄ cor. Nōne ēt vides pol'itatē ꝙ exn̄tib⁹ vaporib⁹ putridis ī corde maior ꝑs q̄ eēt̄ cor expellit̄ p̄t ꝑ anhelitū exire ꝛ nō ad totū: ꝛ tn̄ feb. ad totū expādit̄. ¶ Sufficiēs est g̊ quālibet feb. a corde ad mēbra deferri sanguine ꝛ spū in calefieri exn̄te a corde: cū sanguis ꝛ spūs tūc sint illa q̄ vl'r ad quālꝫ ꝑtē corꝑis deferant̄. ¶ Ex qb⁹ pꝫ 2^m p̄missuꝫ ꝙ sil' cū sanguine ꝛ spū deferētib⁹ sit aliqn̄ in aliq̄: vt verbi gr̄a in pu. aliō deferēs: qa. s. pol'e est etiā in putrida aliq̄ aliquo mō putridos fumos extēdi ad totū corpus.

Thom.

Sed statim hic instabis ꝙ nō oēs feb. deferantur a corde ad totuꝫ ꝛc. qm̄ feb. ethica in mēbris hꝫ eē factū nō depēdēs: g̊ postq̄ꝫ facta est ampli⁹ nō defert̄: alr̄ enī in mēbris semꝑ eēt alteratio in ethica. ¶ Ampli⁹ si aliq̄ feb. fiat in aliq̄ ꝑte in q̄ fit apā putridū nō est dubiū ꝙ pōt eē maior calitas valde f̄m ꝑtē apōsaꝫ in qua est putredo q̄ꝫ sit calitas spūs ꝛ sanguis illā ad totū deferēte: si sit tūc spūs ꝛ sanguis a corde veniēs ꝛ deferēs febrē illā ꝑtē calidiorē eo nō alterabūt: ꝛ ꝑ ꝯn̄s sup ea fe. nō deferrēt: ꝛ sic posset argui de multis mēbris q̄ de facto ꝑ multas cās possent eē calidiora sanguine ꝛ spū fe. ad totū a corde deferētib⁹. ¶ Amplius spūs in calefieri exn̄s a corde portās fe. ad mēbra ex illa calitate nō fuisset sufficiēs ponē cor in feb. alr̄ enī fe. effimera a spū in calefieri existente accēderet̄: qō absurdum videt̄ f̄m Galenū: sed

non fuiſſet ſufficiens ponere coꝛ in feb. eadem ratione nō videꝛ ſufficiens ponere in feb. membꝛa: cum coꝛ ex caliditate ſua ſit aptum citius inflāmari ꝙ̄ membꝛa.

Rñſiones ad inſtantias. ¶ Et rñdem⁹ ad hec obiecta. Pͥmo cū dicis de ethica qualr̄ deferꝛ. Aduerte ꝙ ſi in ethica mēbꝛa nō ponanꝛ pꝛius in calefacto eſſe ꝙ̄ coꝛ: vel ſi nō ſimul ponanꝛ ab eadē cā qd̄ raro eſſet repire: imo ponanꝛ a ſpū coꝛdis ⁊ ſanguine trāſmiſſo a coꝛde ad totū: vt ſi alia cā dꝫ ponere caliditateꝫ in facto eſſe in ſuba coꝛdis ſm ꝙ illa cā alterabit caliditate coꝛdis ad hoc vt eā ponat in termīo: ita ꝯtinue coꝛ alterat mēbꝛa ꝑ ſpm̄ trāſmiſſum vt ponat ea in caliditate facta. Tūc dico ꝙ talis ethica a coꝛde deferꝛ ad totū mediante ſanguie ⁊ ſpū: ⁊ hoc dico in pͥma ſua gnōne in mēbꝛis. Cuꝫ aūt iā mēbꝛū factū calidū eſt a pꝛedicto ſanguine ⁊ ſpū vt amplius ad vlterioꝛē gradū ethice nō trāſmutent mēbꝛa: tūc dico ꝙ ampli⁹ ad mēbꝛa a coꝛde nō deferꝛ: niſi fieret de nouo ꝑ eūdē moduꝫ alius gradus ethice in mēbꝛis: lꝫ a coꝛde in mēbꝛis talis ethica ꝑ ſpm̄ ⁊ ſanguinē ꝯſeruaꝛ: ⁊ h̄ dico cōſeruatione que eſt in oꝛdine gn̄ali mēbꝛoꝝ ad coꝛ in dependere. Sed dices ḡ ethica eſt depēdēs ⁊ non facta.

Solō. queādmodū eni in mēbꝛis caloꝛ nālis dꝫ eſſe fact⁹ vt in eis nō ſit hic caloꝛ in alterari ⁊ ꝓduci: ⁊ tn̄ in eis ꝯſeruaꝛ per trāſmiſſionē ſanguis ⁊ ſpūs: ⁊ hoc qa h̄n̄t oīa mēbꝛa adinuicem colligantiā ad vnū pͥmū ⁊ oꝛdinē: ita caloꝛ ethice: cū hēat eſſe factū in mēbꝛo ſil'e caloꝛi nāli: vn̄ eſt in eis hituat⁹: vt eū mēbꝛa nō ſentiant caloꝛē q ampli⁹ nō eſt in ꝓduci: tn̄ in mēbꝛis ꝯſeruatione idiget a ſpū ⁊ a ſanguie trāſmiſſo a coꝛde: eſto vt apparebit īmediate diuiſimode fit illa ꝯſeruatio: qm̄ nullū mēbꝛū quātūcūqꝫ h̄ꝛet caliditatē factā ſiue nālē ſiue pͥter nām remaneret calm̄ ab eo totaliter remoto ſanguine ⁊ ſpiritu: īmo ab eo pꝛiuaꝛ vita ⁊ aduenit moꝛs cū frigido ⁊ ſicco.

Diuſitas d̄pēdētie fe. ethi. ⁊ putri. a coꝛd. ¶ Cum aūt auctoꝛes dicunt ethicā h̄ꝛe eſſe factū nō depēdēs itelligūt caloꝛē ethice in termino ꝓductionis eſſe ⁊ nō amplius a cā pꝛoduci: ꝙ ⁊ remota cā a qua fiebat vt ſi fiebat ab humoꝛe malo vel a ſpiritu effimere calefacto vel a cā extrinſeca ꝑmanet ille caloꝛ: ⁊ caloꝛ amplius in coꝛde a nulla cā depēdet. Nō aūt volūt auctoꝛes quin caloꝛ ethice in mēbꝛis cōſeruaꝛ a ſpū ⁊ ſanguine alterato trāſmiſſo a coꝛde ad totū: cuꝫ ſine his vita nō ſtet in coꝛꝑe nr̄o. Putrida aūt dr̄ feb. fiēs: qm̄ ſanguis ⁊ ſpūs qui veniūt a coꝛde ad mēbꝛa ꝯtinue ponūt mēbꝛa in alteratione ⁊ in fieri: ⁊ ſi remoueꝛ putredo a minera putredinis etiā caliditas ab omni remouetur loco.

¶ Et ideo attēdēdū ꝙ poſtꝙ̄ ethica eſt in mēbꝛū īducta ſpūs ⁊ ſanguis nō ꝯſeruāt eā in mēbꝛis ꝑ caliditateꝫ pͥter nām quā h̄n̄t: qm̄ ſi pꝛo poſſibili ponereꝛ ꝙ poſtꝙ̄ mēbꝛa h̄n̄t cal'itatē ethice ⁊ ſpūs a coꝛde veniret nō alterati vltra nāꝫ quā h̄n̄t in hoīe ſano: poſito ꝙ i mēbꝛū nō ageret iducendo diſpōnē bonā adhuc ille caloꝛ ethice ꝑmaneret. Et ex hoc pꝫ qūo ille caloꝛ ethice eſt factus: tn̄ quantūcūqꝫ h̄ ſit requiriꝛ ad hoc vt ſtet in mēbꝛis ſpūꝫ ⁊ ſanguinē a coꝛde venire: qm̄ ex oꝛdine nr̄i coꝛꝑis nullus caloꝛ nec pꝛeter nām nec ſm nām pōt eē abiecto omni ſpū ⁊ ſanguine: niſi mēbꝛa putredinē incurrerēt ſic̄ aduenit ſtercoꝛi: ſed caloꝛ putride feb. qui eſt in mēbꝛis ſi pꝛo poſſibili ad illā tranſmitteꝛ ſpūs ⁊ ſanguis nō alterat⁹: ⁊ q in mēbꝛa nō ageret vt ibi dicebaꝛ adhuc ille caloꝛ coꝛrūpereꝛ. Et ex hoc patet qūo eſt dependēs. ¶ Ex quo volo ꝙ ex te ꝑpendas ꝙ adhuc eſt maioꝛ cōſeruatio ⁊ depēdētia caloꝛis nālis ad ſanguinē ⁊ ſpūꝫ ꝙ̄ ſit caliditas ethici in mēbꝛis ad ſanguinē ⁊ ſpūꝫ trāſmiſſuꝫ a coꝛde: eſto ꝙ in hoc ſit ꝯueniētia ꝙ gli bet ſit fact⁹ ⁊ nō in ꝓduci: ⁊ foꝛte ſpūs ad mēbꝛū veniēs: ⁊ hoc dico in ſanitate continue aliqd in mēbꝛo facit qd̄ ſic nō eſt in ethica quātū ad caliditatē pͥter nām: ⁊ hec ſit heſitatioꝛ nō affirmatio. ¶ Si aūt in ethica mēbꝛa ponanꝛ pͥmo in calefacto eſſe ꝙ̄ coꝛ qd̄ eſt poſ'e valde ꝑꝑ multas cōditiones. Deinde coꝛ ponereꝛ in calefacto eſſe: tūc dico ꝙ hec feb. nō deferꝛ a coꝛde ad membꝛa mediāte aliquo: qa non deferꝛ: ⁊ hoc niſi coꝛ qd̄ eſt in calefacto eſſe alteraret mēbꝛa ad vlterioꝛē gradū caliditatꝭ ethice: ⁊ cū hoc factū eſt in mēbꝛis ethici a ſpiritu coꝛdis ⁊ a ſanguine tranſmiſſo in eis ꝯſeruaꝛ. Poſtꝙ̄ aūt coꝛ eſt in calefacto eſſe fit vna feb. cū caliditate mēbꝛoꝝ ꝯtinuatiōe: qa nihil ſequiꝛ: eſto ꝙ coꝛ illā caliditatē in mēbꝛis non poneret: qa ſi aliq̄ cā nō feciſſet ⁊ coꝛ habuiſſet caliditatē in facto eſſe: iaꝫ in eis illā caliditatē poſuiſſet ⁊ coꝛ habuiſſet caliditatē idepēdentē. Depēdet eni illa caliditas poſtea a coꝛde in ꝯſeruari queādmodū dr̄ illa quā ipſe ꝓduxiſſet. Et foꝛte imaginabile eſt ꝙ ſi mēbꝛa erāt in calefacto eſſe ab aliqua cauſa ⁊ coꝛ adhuc nō ꝙ coꝛ per caliditatē in eo additā: cuꝫ acqrit eē factū alteret plus ꝑ ſpm̄ ⁊ ſanguineꝫ ꝙ̄ pͥmo faceret: alterat adhuc mēbꝛa ad vlterioꝛē caliditatē quā h̄ꝛet ab illa cauſa alia.

Eſt dare ethicam: ⁊ tn̄ ſubam coꝛdis nō erit in calefacto eē ſꝫ i calefieri. ¶ Ex qb⁹ dictis ſequiꝛ ꝙ ſit dare feb. ethicā: ⁊ tamē ſuba coꝛdis nō erit in calefacto eſſe imo in calefieri: qd̄ ſic ꝓbo. Poſſibile eſt mēbꝛa alia a coꝛde ꝑꝑ diſpōneꝫ in eis aliquā particularē eſſe in calefacto eſſe ⁊ coꝛ nō h̄ꝛe calefactū eē: ſꝫ calefieri ab aliys mēbꝛis calefactis: qd̄ qdē calefieri ledet oēs opōnes coꝛdis: ⁊ ſic erit feb. ſed nō putrida cū calefieri coꝛdis ab humoꝛe nō depēdeat nec effimera: cū coꝛ nō calefiat a ſpū exn̄te i calefacto eē: ergo eſt ethica. Qualr̄ aūt cū hoc ſtet dictū ſuperi⁹ Galeni ꝑ te cōſidera. ¶ Et cū vlteri⁹ obyciꝛ ꝙ pars in qua eſt putredo apatis eſt magis calida ſpū ⁊ ſanguine ⁊c̄. Dōm ꝙ dato illo adhuc ſpūs calidus ⁊ ſanguis eā iflāmat: qm̄ minus calidū ex paſſi diſpōne augmētat magis calꝫ. Cōſidera etiā aliter ſi vis facilr̄. ¶ Et cū dr̄ vlteri⁹ ꝙ ſpūs ⁊ ſanguis venietes ad mēbꝛa nō poſſent ponere coꝛ in feb. Dōm ꝙ diuerſum eſt de pͥnͦ ⁊ de depēdentib⁹ ab illo: qm̄ ꝑmutatio facta in pͥnͦ leuis cauſa permutat pͥncipiatū ⁊ parua cauſa ꝑmutās pͥm modicū nullū ꝑmutat pͥncipiata. Quapꝛopꝛ iā coꝛde febꝛiente ab aliqua cā foꝛti ille ſpūs ⁊ ſanguis q foꝛte de ſe nō poſuiſſet coꝛ in febꝛe pn̄t ponēꝛ membꝛa ex permutatione iam facta in eo a quo dependēt: ⁊ cuius caloꝛe operanꝛ. Et foꝛte ſi velles phātaſiari poſſes dicere ſm ꝙ apparebit cū de bubone loquemur: ⁊ nūc eſt tp̄s pꝛio pꝛeinducta abycere. Voluit eni Galenus ꝙ ex bubone ⁊ lꝫ in eo ſit putredo ſequiꝛ febꝛis effimera: ⁊ declaratio hui⁹ apparebit in ſequēti caplo. ¶ Cuꝫ aūt induciꝛ ꝙ illa nō eſt effimera i qua ſpūs eſt in calefieri ab humoꝛib⁹ ⁊ humoꝛ eſt in calefacto eſſe: ⁊ ſic in ꝓpoſito. In hoc eſt duplex rn̄ſio. pͥma ꝙ effimera depēdet a bubone in duratione vlterioꝛi ꝙ̄ feb. effimera ꝟa ex ſe durare debeat. Nā effimera fit ex bubone ꝑ hūc modū: qa bubo ponit ſpūm in calefacto eſſe ⁊ trāſmittit ſpūꝫ ad coꝛ: ⁊ anteꝙ̄ ille ſpūs ſit reſolutus poniꝛ alter ſpūs a bubone in calefacto eſſe: ſic ex bubone ꝯſeruaꝛ effimera plib⁹ dieb⁹: ita ꝙ depēdet ab eo in duratione vlterioꝛi ꝙ̄ ex ſe vera effimera duraret: ſed nō depēdet a bubone: qa ſpūs ſit in calefieri a bubone qui facit effimerā: qm̄ ſpūs a bubone qui facit effimerā faciens feb. hꝫ caliditatē in eo factā: ꝙ ſi pꝛo poſſibili bubo remouereꝛ a coꝛpoꝛe ſpūs ille remaneret cū calefacto eē.

Febꝛis effimera pͥt dependere a ſpū q eſt i calefieri. ¶ Et potes in h̄ cū rn̄ſione alia excitare te ad vnū qd̄ eſt ꝙ aliquādo feb. effimera pōt depēdere a ſpū qui eſt in calefieri: qd̄ ſic ꝓbo. Nā eſt aliqd̄ dare calefieri qd̄ pōt eſſe mai⁹ aliquo calefacto eſſe: qd̄ heſitatione nō idiget ⁊ iferius ſatis erit clarū: ergo aliqd̄ fieri in ſpiritu pōt eē maius aliq̄ ſuo calefacto qd̄ facit effimerā. Pꝛocedat ḡ ſpūs a bubone q ſpūs ſit in calefieri ītēſo: vel ꝓcedat cal'itas nō cū fumis: ſꝫ ſimpl'x fiēs valde magna vſqꝫ ad coꝛ: illa ledet opōnes ei⁹ ⁊ erit mala cōpl'o cal'a ⁊c̄. ḡ ē fe. ⁊ nō niſi effimera:

nec pōt dici de illa caliditate sicut de caliditate ab ira ⁊ a sole depēdēte fumis que lederēt opationes cordis sensibiliter: qm̄ donec illa a causis primitiuis dependet vt supra patuit nō est morbus nedū qd̄ sit feb. ⁊ quātūcūq; intēse sint: sed hec caliditas fiens a bubone depēdet a cā itrinseca quare est morbus: ⁊ cū sit mala cōplexio calīa in corde ledēs ⁊c̄. Ideo est feb. ¶ Amplius polīe est mēbrū apatū esse in caliditate itensa vt possit ponē cor in calefieri mediante spiritu vt opationes cordis sensibilr̄ ledat que caliditas febris erit ⁊ nō nisi effimera. Et in hoc nō op; prolongare sermonē: ⁊ tu etiā hoc dictū ꝯcordes cū dicto Galeni supra ꝙ in qualib; feb. effimera requirit̄ ꝙ spūs cordis sit in calefacto eē: itelligit eni fortasse de effimera ꝟa. ¶ Amplius polīe eēt epar hr̄e caliditatē ꝑter nām vt calefaceret cor mediāte sanguie quē trāsmisit ad cor calefactione exñte in corde: ⁊ ledēte cor in opationibus suis ex quo cor trāsmittit ad totū spū; ⁊ sanguinē calīm in fieri preter nām sic̄ cor calīm ꝑter nām calefacit epar: ⁊ tn̄ vlla feb. nō poterit nisi effimera poni: ⁊ oīa hec polīa ꝯsidera. Cū aūt deide arguebat̄ ꝙ qualis erat ꝓportio cordis ⁊c̄. nō tenet ꝓportio: qm̄ penes mās in corde vt supra patuit feb. distiguebant̄ vt solū putredie exñte in corde ⁊ nō in toto feb. putrida eē posset: ⁊ ideo nulla caliditas in corde absq; putredie cāta feb. putrida pōt poni. ¶ Ex his licet ad argumēta scdi duby ꝯtrāsire. Ad pᵐ qd̄ iducit̄ iam ex imediate dictis p;. Et cū scdo iducit̄ ꝙ distinctio febriū nō esset ex mā negat̄. Uñ aduerte ꝙ cā feb. est duplex. q̄dā est ꝑmaria que nouiter in corpore causat feb. ⁊ penes has cās feb. distinguunt̄ siue penes has mās. Alie sunt cause siue māe scdarie: ⁊ nō ꝑncipales: que q̄de; sunt ille que postq̄ cor feb. h; eā in mēbris ponit: ⁊ penes has feb. nō distinguunt̄. Et cū vlterius iducit̄ ꝙ aut deferent̄ mediāte sanguine ⁊ spū exñtib⁹ in calefieri vel in calefacto esse. Dōm ꝙ vt patuit mediātib⁹ illis exñtibus in calefieri. Et cū dī tūc putrida dependeret a calefieri humoꝝ: dic ꝙ putrida in sua pᵐa ꝯsistētia nō depēdet ab humore in calefieri: s; ab humore calefacto. Sed in sui delatiōe a corde ad mēbra nō est incōueniēs: ⁊ hoc qa penes ꝯsistētiā in mēbris feb. suū esse nō ꝯstituit: sed penes ꝯsistētiā in corde vt ia; patuit. Et cū vlteri⁹ ꝓbat̄ ꝙ aliqua deferant̄ solo spū ⁊c̄. pᵐo posset negari illd̄ qd̄ adducit̄: qm̄ sanguis ⁊ spūs sūt misti: ⁊ sanguis est vehiculū spūs: ꝯcesso etiā toto illo non est ꝯ ꝑsupposita: qm̄ ⁊ sanguis post spū; veniēs feb. defert qui sanguis nec̄io venit post spū;: ⁊ cū vlterius dī ꝙ spūs a causa exteriori pōt sic alterari ⁊c̄. ¶ Sciēdū ꝙ alterationes in istis duplices sunt q̄. dā sunt alterationes magne vt que ponūt ea in calefacto esse: alie sunt alterationes in eis que ponunt ea in calefieri. Modo dico ꝙ aliq̄ cā extrīseca pōt humores alterare ⁊ nō spūs: ⁊ ecōuerso: ⁊ hoc dico: q; pōt vnū illoꝝ ponere in calefacto esse: ⁊ aliud nō. sed ꝙ possit ponere spūm in calefacto esse: ⁊ alid̄ nō in calefieri: hoc est impolīe: ⁊ ita est de corde. Cor eni alteratu; ꝑter nām posset ponere spū; in calefacto esse nō ponēdo sanguinē: ⁊ ecōuerso: ⁊ tūc cū cor febriēs ꝑt spūs in calefacto esse de nouo vel sanguinē causaret effimerā vel putridā cū pᵐa cōplicatā: nō tn̄ sic posset ponere spm̄ in calefacto esse qn tūc poneret sanguinē in calefieri: ⁊ etia; spūs: cū nō oēs totius corpis eēnt in calefacto esse qui sanguis ⁊ spiritus in calefieri feb. deferrent a corde ad membra. Et tm̄ de hoc sit dictum.

Laurē. ¶ Ceterū dissidēt febres ex inguine ab his que putredine humoꝝ cōsistūt: aut ex aliquo viscere: aut ex cauo ac maximo cōceptaculo: qm̄ vbi feb. ex inguine cōsistit pars cōtinua subinde calefit: calorq; vsq; ad ip; cor succedit: s; putredo fumusq; vsq; ad ip; mime ꝑuenit: sed ibi manēs circūscripta in loco ipsi⁹ inguinis alterat tātūmodo cōtinēter vsq; ad ipsu; cor ꝑmeās calor: quo potissimū modo etiā ꝑ estum ac per exercitationē ex partib⁹ prio calefactis distributio ad ipm ꝑncipiū vitalē existit: vbi aūt putredo fuerit in visceribus atq; in magnis conceptaculis: veluti fumus ad ipsos cordis sinus permeat.

¶ Differūt aūt que in inguinū tumorib⁹ febres oriunt̄ ab his que ex humoꝝ putredine eueniūt que vl' in aliquo visceꝝ aut in cauis ⁊ maximis vasis ortū habēt: qm̄ que in inguinū tumorib⁹ fiūt cōcalefaciūt semper partes ꝯtinuas donec vsq; ad cor calor febrilis attingat: nō ꝑuenit aūt ad ipm putrida fuligo: s; ibide; ꝑmanet in loco inguinis circūscripta sola alteratione ꝑ cōtinuū facta vsq; ad cor ꝑueniēte calore quo maxie modo in his qui solis calore deurunt̄ aut lassitudine; patiunt̄ a primis partib⁹ calefactis vsq; ad vitale ꝑncipiu; caliditatis permeat. In putredine aūt que aut in viscerib⁹ aut in magnis fit vasis q̄dē veluti fum⁹ ex putrescētib⁹ humorib⁹ ad cordis vētriculos tēdit. Leonic.

¶ Differūt aūt que in bubonib⁹ sūt effimere febres ab his que ex putredine consistunt vel ꝟm aliqd̄ viscerū vel ꝟm ꝯcaua: ⁊ maxima vasoꝝ: qm̄ in febrib⁹ que sunt ex bubonib⁹ cōcalefaciētib⁹ semꝑ ꝓximū ꝯtinuū ei: calor q̄dē pertrāsit vsq; ad cor: non deuenit aūt ad id putrida fuligo: sed ibidē manet circūscripta ꝟm locū bubonis: alteratione sola que est ꝟm cōtinuū ad cor deueniēte calore quo maxie mō ⁊ i estuātib⁹ ⁊ laborātib⁹ ex pᵐis calefactis ad vitale ꝑncipiū traditio fit. Ex putredie ꝟo q̄ est ꝟm viscera ⁊ magna vasoꝝ velut fum⁹ ex his qui putrefiunt humoribus ad ventriculos deuenit cordis. Antiq.

¶ Assignat Galenus dr̄ia; iter febres sequētes bubones ⁊ fe. sequētes putredinē in vasis itrinsecis assignādo dr̄iam iter has putredines. Et dr̄ia pᵐa est ꝙ feb. que ꝯsequunt̄ bubones. s. extrīseca apata sunt feb. effimere: qm̄ ex putredine humoꝝ in bubone nō ꝑuenit ad cor nisi simplex caliditas: vñ ꝑ cōicationē calītatis de parte ad ꝑtē ꝑtransit calor vsq; ad cor: sed ex illis apatibus nō ꝑuenit putrida fuligo ad cor: imo ꝑmanet circūscripta ⁊ iclusa ꝟm locum bubonis. Et est silīs modus calefactionis cordis sic̄ calefit in hoib⁹ laborātib⁹. nā pᵐo ex pᵐis ꝑticl̄is calefactis: ⁊ ille particule sūt loca ꝯcathenationū que in labore pᵐo ⁊ magis laborāt ꝑuenit calefactio sine putredie vsq; ad cor qd̄ est vitale pnᵐ. S; feb. que ꝯsequunt̄ ex putredine ꝟm viscera aut magna vasa. i. ex putredine facta in itrinsecis mēbris: ⁊ hoc op; itelligere siue illa putredo sit cōtēta in venis intrinsecis nō apostemādo siue illa mā apostemet sūt feb. putride. Et cā est: qa ex humorib⁹ putridis in intrinsecis visceribus nō solū ꝑuenit vsq; ad cor simplex caliditas ꝑ ꝯtinuitatē caliditatis ꝑtis ad ꝑte;: imo ꝑuenit fumus putridus vsq; ad vētriculos cordis. Et itellige hic cām hui⁹ dr̄ie eē: nā ad hoc vt humor possit putridā fuliginē ad cor mittere op; ꝙ humor sit ꝓpinquus cordi ꝟm locū vt fumi ab humore eleuati ad cor perueniāt. Op; 2º ꝙ ab humore putrido multi in quātitate eleuent̄ fumi: vt Cō. 16ᵐ Qūo putrida fuligo ex humore ad cor ꝑuenit

per multā

per multā eoꝝ quātitatē cor attingere possint. Opꝫ 3º ꝙ a loco in quo putrefit humor ad cor sint vie late ⁊ manifeste quo possit ire fumus ad cor. Quarto ꝙ iter locū putredis ⁊ cor nō īteruenīāt multa obstacula ꝓhibētia trāsitū: qm̄ quanto he cāe sunt potentiores in putredine alicuius humoris tāto facilꝰ feb. putrida causatᷣ: ⁊ quāto de his deficit tāto difficilꝰ illa īducitᷣ. Nūc aūt in apatibꝰ exterioribus vie sunt stricte: qm̄ vene ꝯsus cutim multū subtiliāt vt ex strictura viaꝝ nō veniāt fumi ad cor. In exteriorībꝰ mēbris etiā nō est multitudo humiditatū vt possint fumi in magna surgere quātitate: loca etiā exteriora multuꝫ distant a partibꝰ cordis iter ipsa etiā ⁊ cor vtplm̄ cadūt obstacula multa si bn̄ ꝯsideras quare ab eis ad cor ascendit calefactio simplex absqꝫ fuligine putrida. Putredies aūt que fiunt in ītrinsecis viscēribꝰ: p̄mo ꝑpter ꝑpinqtatē illoꝝ locoꝝ ad cor. deinde qa humores in ītrinsecis sunt in multa quātitate surgunt multi fumi: loca etiā viarū ītrinsecarū sunt ampla ⁊ spatiosa: quapropter caliditas ab eis ad cor simplex nō ꝑuenit sed cū fumo putrido. Ex quibꝰ pꝫ ꝙ nō est impoſſe apa extrinsecū feb. putridā causare: ⁊ hoc maxie cū esset in parte extrinseca cordi ꝑpinqua in q̄ ⁊ humores multi colligerentᷣ vt cū fieret apa de mlta mā: cū etiā īter illā ꝑteꝫ ⁊ cor eēnt vene: ⁊ arterie satis magne. Quapropter bubo in emunctorys cordis vt in subascellis plus est aptū facē putridā q̄ꝫ existēs in emunctorys epatis vel cerebri: ⁊ sic nō hr̄et pro ipossi esto ꝙ rarū eēt ꝙ ex putredine in aliqua parte ītrinseca facta simplex calefactio ad cor ꝑueniret: ⁊ nō fumus putridus vt ex putredine illa sequeretᷣ effimera feb. vt cū putrefieret aliqs humor in parte aliqua intrinseca valde longinqua a corde q humor putridus esset in modica quātitate: est eni possibilitas res ampla. ¶ Et ītellige ꝙ dato ꝙ vna de causis dictis reperiretᷣ aliqn̄ plus in putredine partis extrīsece: vt ꝯbi grā: qa pōt aliqua extrinseca pars esse ꝑpingor cordi q̄ꝫ aliq̄ intrinseca: tn̄ qa alie cause dicte potētes sunt ⁊ plus reperiuntᷣ in ītrīsecis: iō accidit qđ dictū fuit. ¶ Deide cū dic̄.

Lauré. ¶ Accidit igitᷣ vt humores in iguine oēs cunctim putrescant siue vno die siue duobꝰ: vtpote semꝑ in mere cōuersantes ⁊ inclusos vno loco: humores aūt in visceribus cōditi ⁊ in magnis cōceptaculis: vtpote diffluenter semꝑ ac simul putrefaciētes quos magis attigerint tꝑe ampliori putridū accēdūt calorē.

Leonic. ¶ Et quidē in tumoribus inguinū oēs simul humores putrescere solēt siue per vnū siue per duos continuos dies: vt qui inuicē adhereant atqꝫ in vno loco cōcludantᷣ atqꝫ in viscerībꝰ sunt vasisqꝫ magnisue qui cōtinuo fluūt suoqꝫ ꝯtactu vicinos ad putredinē trahant spatio tēporis putridum calorē accendūt.

Antiq̄ ¶ Quocirca ⁊ putrefieri ꝯuenit eos quidē qui sunt in bubone humores simul repēte oēs siue ꝓm vnū diē siue ꝓm duos: ceu cōtinue copulatos adinuicē semꝑ ⁊ ꝯclusos in vno loco. Eos autē qui sunt ꝓm viscera ⁊ magna vasoruꝫ ceu effluentes semꝑ ⁊ cōputrefaciētes q̄cūqꝫ tetigerint tꝑe ampliori putridū accendere calorē.

¶ Ponit dr̄iaꝫ aliā iter putredinē factā in apatibꝰ extrinsecis mēbroꝝ ⁊ factaꝫ in mēbris intrinsecis: que dr̄ia in hoc cōsistit ꝙ humores qui putrefiūt in bubonibꝰ cōtigit eos putrefieri simul ⁊ cito: ⁊ hoc siue putrefiāt ꝓm vnaꝫ diem siue ꝓm plures: ita ꝙ in eis quelibet pars humoris silᷣ mouetᷣ ad putredinē: esto ꝙ illa putredo suꝑ illo toto humore durare possit: ⁊ vno die vel duobꝰ ⁊c̄. Et assignat in hoc cām: qa humores in bubone extrinseco sunt adinuicē copulati: ⁊ in vno loco conclusi: sed humores qui putrefiunt ꝓm viscera ⁊ magna vasa intrinseca: qm̄ ad hāc putredinē semꝑ est effluxio alioꝝ humoꝝ q putrefiūt: ⁊ qa semꝑ putrefaciūt humores quos tāgūt: ideo nō simul putrefiūt nec repēte: q̄ supple nece est tꝑe ampliori putridū accēdere calorē. ¶ Et aduite ꝙ h̄ dr̄ia ex vna ꝑte pōt eē cōis putredini que est in bubonibꝰ: ⁊ putredini in apatibꝰ ītrinsecis: ⁊ ꝑpria ex alia ꝑte putredini exn̄ti in vasis ītrinsecis. ⁊ hoc dico quātū ad aliqd vt quātū ad humores in apate cōtentos: qm̄ humores in vtrisqꝫ apatibꝰ cōtenti silᷣ putrefiunt: ⁊ repēte: esto ꝙ aliqualis adhuc forte eē posset dr̄ia intrinseci apatis ad extrinsecū. Et cā huiꝰ dr̄ie putredinis apatū ⁊ vasoꝝ est: qa humores qui in apatibꝰ sunt cōtēti sunt oēs ꝯclusi ⁊ ꝯculcati in vno loco vt equalr̄ nō euentētur: imo simul suꝑ eos ꝓcedat putredo: sed qui sunt in venis magnis cōtenti nō stant cōculcati in poris: imo ꝑpter largitatē in vasis nō simul putrefiūt: sed illi qui a trāspiratione citius ꝓhibentᷣ citius putredineꝫ incurrunt: ⁊ ꝑ ꝯn̄s pars putrefit post partē: sꝫ p̄ma dr̄ia erit cōis ex vna ꝑte putredini intrinsece tā in apatibus q̄ꝫ in vasis: ⁊ ꝑpria ex alia ꝑte putredini in bubonibꝰ. Tn̄ aduerte ꝙ adhuc est dr̄ia īter putredinē in apate ītrinseco: ⁊ in apate extrīseco: qm̄ putredo in apatibꝰ visceꝝ est ꝯtinua ⁊ ꝓcedēs de ꝑte ad ꝑtē: ⁊ hoc ꝑꝑ effusionē mā̄e que fit ad apata ītrinseca: vn̄ accidit in ipsis pluri tēpore seruari calorē extraneū: sꝫ in apatibꝰ exterioribus nō accidit hoc vn̄ calor putridus pluri tꝑe nō ꝯseruatᷣ in eis. Et cā huiꝰ est: qa loca exteriora nō sūt ꝯtētiua humiditatū nec itra vasa magna vt possit ibi ꝯtinuari putredo: sꝫ apata in viscerībꝰ: qa sūt iuxta multas humiditates: ⁊ ꝯtinue accidit ꝓcessus putredinis ⁊ effluxio vn̄ accidit calorē putridū ꝯtinuari: ⁊ quātuꝫ ad hoc vltimū dictū hec dr̄ia est cōis ex vna ꝑte putredini in vasis: ⁊ putredini in bubonibꝰ. ¶ Et ītellige ꝙ cū dic̄. ceu effluētes semꝑ ⁊ cū putrefaciētes quecūqꝫ tetigerint. non ītelligitᷣ hoc absolute: sꝫ quecūqꝫ tetigerint: que scꝫ fuerit apta putrefieri: nā si sic absolute ītelligeretᷣ iam in omni feb. putrida oēs putrefierēt humores. Et attēde ꝙ dictuꝫ qđ dicit Galenus ꝙ humores in apatibꝰ putrefiūt simul ⁊ repēte: appet nō veꝝ: qm̄ tūc feb. que illa apata sequuntᷣ periodū hr̄e nō possent. Adhuc apata extrīseca aliqn̄ hn̄t periodū: vn̄ Aui. caplo ꝺ obthalmia dic̄. Ampliꝰ de spēbꝰ obthalmie est que hꝫ periodū ⁊ paroxismū. Et hic attētione dignū sub breuiloquio: qm̄ hi sermones extēdēdi magis erūt in caplo vltimo huius libri ꝓm ꝙ cōiter abstrahi pōt ab auctoribꝰ medicine ꝙ ꝑiodicatio pēdet ex natura mā̄e cū suis dispōnibꝰ ⁊ pēdet ex gn̄atione suꝑfluitatū in particula aliqua: ⁊ in receptione in patiēte ꝑticula: īquātū eni pēdet ex nā mā̄e diuersificatᷣ ꝓm diuersitatē humoꝝ. vnde cholera periodicat de 3º in 3ᵐ: flegma de die in diē. Sꝫ īquātū periodicatio pendet ex gn̄ōne superfluitatū in ꝑticula mittēte ⁊ aggregatione in patiēte ꝑticula fit diuersimode ꝓm diuersitatē tꝑis aggregationis humoꝝ in parte mittēte ⁊ recepte particule patiētis: vt cū vnū mēbruꝫ aggregauerit vnā vnciā humoris mittet ad particulā aliquā vnde apatᷣ ⁊ dolet: ⁊ nō repsentatᷣ dolor ille: nisi cum illud reaggregauerit mā̄m ⁊ ad illud verū mittet: ⁊ simul modus influxus ad quēdā locū est humoꝝ in periodo febriū. Et attēde ꝙ vtplm̄ diuersitas tēporis ex aggregatione humoris in parte mittente conformatᷣ nā̄e mā̄eꝝ: esto ꝙ diuersificari pn̄t: ⁊ ideo dato ꝙ aliquis humor de se sit aptus periodicari de 3º in 3ᵐ diē vt cholera: tn̄ si mēbruꝫ debēs eū ad locum apatis expellere cōgregaret omni die sufficiētē quātitatē: omni die ad locū apatū expelleret. vn̄

3.ca.fen. 3ª ca.6.

talis humoꝛ omni die periodū faceret. Si aūt sint aly modi periodoꝝ: ꝛ qūo infra latius clare fiet. Modo Gal. nō vult negare ꝙ apa extrinsecuꝫ: ꝛ ꝙ putredo in apate existens nō possit hr̄e periodū: qm̄ vt pꝫ hoc hic reperire cōtingit. Sed vult ꝙ mãe exn̄tes putride in extrīsecis ptib⁹: qm̄ nō sunt in locis ꝑpinquis humiditatib⁹ multis sic putredines itrinsece: nō successiue putrefiūt ꝓcedēdo de pte ad partē sic fit in locis intrinsecis: imo cū mã in vno loco sit ꝯculcata sup ea tota putredo ꝓcedit. ℂ Et ideo aduite ꝙ cū apa est in calefacto esse: ꝛ iã mã tota fluxit ad locuꝫ: tūc putredo ꝓpꝛie in eo qd̓ dicit Galenus a putredine intrinseca differt vt cuilibet pōt patere. Cum aūt apa est in fieri p ꝯtinuū influxū humoꝝ a ptib⁹ mittētib⁹ ampliore tēpoꝛe durat putredo: vn̄ magis ꝯuenit cū putredine itrinseca: esto ꝙ adhuc multū differat si bn̄ ꝯsideres: vn̄ si ꝓcedit putredo in extrīseco apate hoc est p īfluxū humoꝝ ab alio mēbꝛo distāte ad mēbꝛū apatū: non aūt qa ꝓcedat a pte humoꝛis ad aliã sibi ptē ꝯtinuã: sic fit in itrīseca putredine ex iã dictis causis: qm̄ in itrinsecis sunt humores ibi inuicē ꝯtinui: non aūt sunt in extrinsecis. Et in hoc differt apostema intrinsecū ab extrinseco ꝛ cū putredine venarū cōmunicat. Et attende vlterius ꝙ que putredo sit maioꝛ aut in extrinsecis aut in intrinsecis in sequēti capitulo erit notum. ℂ Deinde cum dicit.

Laurē. ℂ Sed vt vno v̓bo dicat̃ queādmodū in exteris oib⁹ quecūqꝫ calefiūt p̄ter nãm a quauis cã si nequeat putrescere id qd̓ calefit velut lapis: aut lignū: aut tale: eo ꝙ vsqꝫ remanet calīm quoad refrixerit paulatim. Id aūt qd̓ putrescere pōt depascētē semp fm̄ ꝯtinuitateꝫ hꝫ caloꝛē: queādmodū iterdū vidi in agro stercus pecudū sil'ac colūboꝝ ex pte quipiã ab ipso sole calefactū ita vehemēter vt multa exurgeret exhalatio istar fumi ascēdēs vehemēter moꝛdēs atqꝫ afficiēs si quis ꝑpinquasset oculos ꝛ nares. Porro stercus tāgētib⁹ erat ita calīm vt deurreret diuti⁹ iposita man⁹ aut pedes: nō tn̄ semp id accn̄s durabat: sꝫ sequēti die refrigerabat̃ q̄tū stercoꝛis vehemēter feruidū pꝛidie fuerat: idqꝫ ꝯtinētis acciderat: qa qd̓ tūc calıduꝫ erat qn̄ pꝛimuꝫ stercus vigebat: id dū illud inclinabat ipsum rursus calīm reddebat̃ ac feruidū ac paulopost vigebat p̄ refrigerato: atqꝫ id rursuꝫ iclinabat semp icalescente eo qd̓ ꝯtinuū erat: ꝛ paulopost accēdebat̃ illd̓ ac vigebat: p̄cedēs aūt refrigerabat̃. Erat aūt hec circuitio fere tēpus diei ac noctis: ita vt exēplū sit maxie pꝛopꝛiū feb. quotidiane. Si v̓o duob⁹ dieb⁹ ac noctibus circuitio fuisset: extra foꝛet ita febꝛis tertiane: ꝛ si tribus quartane: ꝛ si q̄tuoꝛ qntane: si febꝛis illa qntana est: ipse eni nōdū ꝑspicue vidi: neqꝫ eã circuitioneꝫ neqꝫ aliquã aliã vltra quartanã: sed de febꝛib⁹ repetentibus per circuitionē alio loco dicetur.

Leonic̄. ℂ Una aūt rōne queādmodū in extrīsecis oib⁹ q̄cūqꝫ preter nãm a quauis cã calefiūt: si quidē iputrescibile sit qd̓ calefit: veluti lapis vel lignū aut tale aliqd aliđ eousqꝫ durare caliditas solet donec paulatim refrigerent̃. Qđ aūt putrescere nã aptū est semp ad cōtinua dispartitã ꝯtinet calītatē queādmoduꝫ aliqn̄ in agro cōspexi excrementa iumentoꝝ simul ac colūbaꝝ q̄dã ex parte a sole adeo vehemēter calefacta ꝙ instar fumi multã euapoꝛationē in sublime emittebāt nō parū moꝛdacem ac doloꝛificã: ꝛ si quis pꝛoxime accessisset nares oculos ledentē. Ipsa etiã excremēta tangentibus adeo calida sentiebant̃ vt qui lōgioꝛi tpe manus ꝛ pedes admouisset exureret̃: nō tn̄ continuo huiusce modi casus ꝑdurabat: sed in die q sequebat̃ qcqd supeꝛioꝛi die ad summū feruoꝛis ꝑuenerat sequēti die refrigerabat̃. Qđ aūt huic ꝯtinuū erat duꝫ p̄ma pars que caloꝛē cōceperat in summo eēt feruoꝛe ip̄m interim paulatim succēsum moꝛ pꝛioꝛi se feruoꝛe remittēte iteꝝ icalebat atqꝫ efferuescebat: ac paulopost p̄oꝛi pte refrigerata ip̄m summū feruoꝛē obtinebat: hocqꝫ rursus deferuescebat dum pars ꝯtinua paulatim succēdebat̃ que paulopost vehemēti⁹ accēsa ad summū feruoꝛis ꝑueniebat. Hic autē circuitus in vnius fere diei ac noctis spatio ꝑagebat̃ adeo vt res vna quotidiane febꝛis quã greci anfimerinam appellāt ꝓpꝛijssimū eēt exēpluꝫ. Oꝛ si duab⁹ dieb⁹ ac noctib⁹ idē circuitus ꝑfectus fuisset: tūc febꝛis tertiane eo mō fuisset exēplū: ꝛ si trib⁹ quartane ꝛ quatuoꝛ qntane: siqdē ꝛ quintana febꝛis existit: ego eni nōdū liqdo vidi neqꝫ huiuscemodi circuitū neqꝫ alium qui vltra quatriduanum poꝛtenderetur. Sed de febꝛibus que per circuitum accessiones habent postea dicetur.

ℂ Uno aūt sermone sicut in exterioꝛib⁹ omnib⁹ quecūqꝫ calefiūt p̄ter nãm a qualicūqꝫ cã siqdē nō putrescibile fuerit qd̓ calefactū est vt puta vel lapis vel ligꝛuꝫ vel aliud tale aliqd̓ vsqꝫ intātū manet calidū donec īfrigidet̃ paulatim. Illud aūt qd̓ putrefieri aptū natū est ꝓgrediētē fm̄ ꝯtinuitatē hꝫ caloꝛē: sicut qn̄qꝫ i agro respexi stercus bestiarū siue ꝛ colūbaꝝ ex quadã pte calefactū ita foꝛtiter vt q̄ꝫ multū vapoꝛē emitteret in modū fumi eleuatū: foꝛtiter v̓o moꝛdentē ꝛ cōtristātē si qs appꝛopinquaret: ꝛ oculos ꝛ nares ledētē. Erat aūt nimirū ꝛ tāgētibus illud stercus ita alicubi calīm vt cōbureret eos q ampli⁹ apponebāt ei man⁹ vel pedes: nō tn̄ sp synthoma hoc ꝑmanebat demū: sꝫ fꝫ sequētē: deinceps diē ifrigidabat̃ qdē q̄ꝫtūcūqꝫ stercoris foꝛtiter ferueꝛat fm̄ pꝛioꝛē diē: qd̓ aūt continuū ei erat iteꝝ cū statū hr̄et qd̓ pꝛius feruerat hoc in declinādo ꝓpiquū ei illud rursus recalefiebat ꝛ referuebat ꝛ parū postea in statu erat pꝛio ifrigidato ꝛ hoc rursus declinabat: sꝫ eo fumigāte qd̓ ei erat ꝯtinuū ꝛ paꝝ postea accendebat̃ qdē id ꝛ in statu erat: ifrigidabat̃ aūt qd̓ pꝛi⁹. Erat aūt circuitio hec fere tp̄s diei ꝛ noctis ꝛ quotidiãe maxime febꝛis exēplū qdē fiebat maxie ꝓpꝛiū. Si v̓o demū ꝛ duob⁹ dieb⁹ ꝛ duab⁹ noctib⁹ p̄dicta circuitio fieret exēplū vtiqꝫ eēt ita tertiane fe. ꝛ nimirū demū ꝛ si tribus quartãe: ꝛ si q̄tuoꝛ qntane si demū aliqua quintana est feb. nã ego nōdum manifeste vidi nec hãc circuitionē neqꝫ aliã quandã vlterius

Antiq.

Gal. vltra quartanã piodū: nullū aliuꝫ vidisse.

hic oppositum ... Gal. 2° ... cap. 2 ad ... de febre quartana ubi ... duas quintanas ... accessiones.

vel exteriꝰ quartanā. Sed de febribus qdem que ꝑm circuitionē exacerbant rursus dicetur.

¶ Declarat dr̄iaȝ ꝑdictarū putredinū quas ponit: ꝛ in exē plo suo ponit exteriorē diuersificatā in suis exēplis ꝓpor/tionalē periodo cuiuscūqȝ humoris: ꝛ dicit ꝙ in vno exē/plo declarabit dr̄ia posita iter putredinē bubonis: ꝛ putre/dinē itrīsecā: qa sic in exteriorib⁹ est que calefaciūt ita est in humorib⁹ nr̄is. Nūc aūt ibi ita est ꝙ si corpus qn̄ susci/pit cal'itatē nō sit corpus putrescibile: vt lapis vel aliq̄: tūc illud corpus manet cal'm donec paulatine refrigerat: nec ibi fit trāsitus successiuꝰ caloris de vna pte in aliaȝ nec fit nouꝰ reingressus nec noua reascēsio caloris: ꝛ hoc mēbrū assūptuȝ similat caliditati in bubone: qm̄ illi humores ibi existētes cū sint cōculcati in loco vno: nec sint iuxta fon/tē humiditatū q̄s successiue putrescere possent/non fit ibi successiua reascēsio nec noua de parte ad partē. Sȝ si cor pus cal'm in exteriorib⁹ sit aptū putrefieri successiue: tūc fit ꝓcessus caloris de parte ad partē: ꝛ noue reascēsionis ꝛ inuasionis caloris: ꝛ illud mēbrū similat si bn̄ ꝯsideras putredini humoꝝ in mēbris itrīsecis. Unde volens hoc vltimū subtiliꝰ declare subdit exēplū de stercore bestia/rū qd̄ calefiebat ꝑm quādā partē ꝛ disponebat iterū alia pars vt iaȝ reinfrigidata ꝑma fieret ascēsio noua in parte alia: ꝛ silr fit succēssio noua in parte alia: ꝛ silr fit successi/ue: ꝛ illud pōt esse exēplū diuꝫ periodoꝝ humoꝝ cuilibȝ: qm̄ si illa reuersio ascēsionis in stercore fit oī die: vt Gal. vidit: tūc est exēplū flegmatice feb. Si aūt reuertet de ter tio in tertiū essent tūc cholerice: ꝛ sic successiue de alijs. vn̄ dicit Galenꝰ sicut qñqȝ in agro ꝛc̄. Et subdit: erat aūt nimi rū ꝛc̄. nō tn̄ semp eis hoc syntboma. i. hec cal'itas cōbusti/ua ꝑmanebat: vnde subdit. erat aūt circulatio hec. s. a p̄nᵒ ascēsionis vniꝰ partis vsqȝ ad p̄nᵐ remāsionis alterius: ꝛ quotidiane maxie feb. exēplū pro qa: fiebat maxie ꝓpriū: idest fiebat maximū exēplū sil'e ei: qm̄ illō directe est spa tiū redditionis quotidiane. Si do demū ꝛ duobꝰ diebus vel duabꝰ noctibꝰ fieret predicta circulatio: exēplū vtiqȝ fieret tertiane: qa directe a p̄nᵒ inuasionis vsqȝ ad p̄nᵐ re/uersionis eius sunt duo dies ꝛ due noctes cū reuertant in tertio die. Et nimirū demū: ꝛ si tribꝰ. s. diebꝰ ꝛ noctibꝰ eēt predicta circulatio quartane: scȝ eēt exēplū. Et sic si q̄tuoꝛ qntane feb. eēt exēplū: ꝛ h̄ si esset dare qntanā feb. ꝛ dixit se nō vidisse nec in iteriorib⁹ nr̄i corporis nec in exteriorib⁹ rebus hāc circuitionē qntane: nā circuitio qntane eēt que inciperet ꝛ staret q̄tuor diebꝰ ꝛ q̄tuor noctib⁹ anteq̄ esset p̄nᵐ reuersionis ꝙ p̄nᵐ eēt in p̄nᵒ qnte diei. Deide remisit nos ꝓ istis circuitionib⁹ ad vltimū capl'm scd̄i libri. Et qa ibi late ptractat Galenꝰ periodos febriuȝ ꝛ cās cuiuscūqȝ periodi: ideo ad locū illū reseruamꝰ disputare an sit dare febrē qntanā: qm̄ q̄stio hec in illa includit: ꝛ dato ꝙ hunc passuȝ Bononie legimꝰ eā hic disputabimꝰ. ¶ Sȝ dicit Ga lenus declarās dr̄iaȝ predictā putredinis quā posuerat in exēplo assimilauit putredinē bubonis corpi iputrescibili. eā aūt putredinē que in itrīsecis vt stercori. ¶ Cōtra. qa humores collecti in bubone plus ꝛ vehemēter ꝛ citiꝰ sunt apti ꝛ icurrerunt putredinē q̄ humores in itrinsecis mē/bris. vnde dicebat Galenus ꝙ circa eos ꝯtingit humores qui sunt in bubone simul repēte putrefieri oēs. Et cōside/ra ꝙ cal'itas lapidis ꝛ corpis iputrescibilis pōt cōparari humori existēti in bubone dupl'r. Uno modo quātū ad i/cursuȝ facilē putredinis: ꝛ sic nō sunt cōparabilia: qm̄ hu/mores oēs in bubone sunt paratissimi putrefieri: ꝛ quātū ad hoc arguebat: sed quātū ad hoc ea nō cōparabat Gal. Alio mō pn̄t cōparari in ꝓuatiōe successionis putredinis de parte ad partē: ꝛ sic similant: ꝛ hāc similitudinē voluit

Dubiuȝ

Rn̄sio.

Galenus: ꝛ hec silitudo ex multis superiꝰ dictis patet. Et quantū ad hoc exēplū de stercore adaptatur humoribus intrinsecis putridis ꝛ non humoribus in bubone: esto ꝙ Galenus ifra in scd̄o libro vtat exēplo de stercore ad ar/guendum vt ibi apparebit.

¶ Putredo autem humorū in cōceptaculis posita sub/similis est putredini inflammationis ꝛ abscessuum ꝛ aliorum tuberculorum. Laurē.

¶ Humorum autē putredo que in vasis fit similis est ei que in inflammationibus atqȝ abscessibus accidit alijs collectionibus. Leonic.

¶ Capl'm sextū de proportione iter putredinem apostematum ꝛ putredinem venarum.

Putredo aūt humorū que in vasis fi/militis est ei que ꝑm flegmones ꝛ apo stemata ꝛ alias pustules. Antiq̄

Cum posuit dr̄iaȝ iter putredinem bubonis ꝛ apatis: ꝛ hu/moꝝ in venis que nō apparēt: vult in hoc caplo ponē cō/uenientiā iter has putredines ostēdēdo in quo ꝯuenit pu tredo humoris in venis cū putredine humoꝝ in apatib⁹. Et dicit ꝑmo ꝙ putredo humorū que fit in vasis. i. in ve/nis est similis ei putredini que ꝑȝ flegmones: per h̄ deno/tauit apata sanguinea magna: ꝛ ꝑ apatā illa dnotauit alia apata vt cholerica ꝛc̄. que magna sunt: ꝛ alias pustulas: ꝛ per hoc denotauit apata parua: vt bothor ꝛ silia. Et est hic attētione dignū ꝙ iter has putredines nō itelligit esse to/talis silitudo: qm̄ putredo i apate ad saniē ꝯuertit. Et pu/tredo in venis ꝯuertit in hypostasim. Sȝ iter illa est dr̄ia multa: nā ꝑ ꝓnosticoꝝ vltio cōmēto. hypostasis ponit te/nere mediū iter saniē ꝛ humores nāles: qm̄ plus hȝ de in/nālitate sanies in apatib⁹ q̄ in vrina hypostasis. Cōueniūt ergo he putredines ex pte māe: quia sicut mā que ī vasis subijcit putredini est mā inālis: ita ꝛ mā que subijcit pu/tredini in apatib⁹. Et dato ꝙ magis inālis fit mā putredi nis apatis. Silr etiā ꝯueniūt ex pte agentis: qm̄ vtriusqȝ putredinis cā est debilitas cal'itatis nālis humiditates re/gentes: ꝛ eius ad straneitatē ꝑmutatio: ꝛ ideo ex his isur/git alia ꝯueniētia: ꝙ quotquot sunt species vnius putredi/nis vt apparebit: tot sunt species alterius. Cō. 17ᵐ Cō. 49. Cā putre/dinis vena/rū ꝛ apatū debilitas nālis calo/ris.

Sed statim licet hic dubitare que de his putredi/nibus iter q̄s Galenus ponit ꝯuenien/tiā sit peior putredo: an existens in apatib⁹ vel existēs in venis. silr que sit putredo peior: an que est in apate extrin seco/an putredo que est in itrinsecis siue sit in apate siue in venis. ¶ Et aduerte ꝙ si querat que putredo sit peior an existēs in mā apante vel putredo existēs in mā nō apante: ꝙ clarū est ceteris alijs parib⁹ existētib⁹ putredinē apatis esse peiorē: qa mā apans plus ꝯculcat ꝛ minꝰ trāspiratur. Dicit aūt hoc ceteris alijs paribus: qa ꝓp multa imparia posset putredo in venis esse peior q̄ in apate existēs: ꝛ ideo putredo i apatib⁹ venit ad saniē que peior est q̄ hyposta sis ad quā venit putredo fiens in vasis. ¶ Posset aūt q̄ri que putredo sit peior/an illa que fit in mēbris iterioribus aut putredo que fit in exteriorib⁹ mēbris. Et vr̄ ꝙ mā pu trida itus sit magis ꝑter nām: qa putredo hec videt fieri in loco magis nāli: ꝛ ex hoc videt reqri agēs fortiꝰ ad illā putrefaciēdā: sed tale agēs facit ipaȝ magꝭ ꝑter nāȝ. ¶ Et ꝯfirmat. qm̄ humor q putrefit cū maiori idispōne videt maiorē incurrere putredinē: qm̄ cū est magis idispositꝰ sic fortiꝰ agēs reqrit. Sed humor in locis itrinsecis est cum maiori indispōne ad putredinem q̄ humor in extrisecis. ꝑ qa talis humor specialr cū est in venis nō apans est minꝰ Digres/sio. 26. Rn̄sio. Dubiuȝ

intrā ſpirat⁹. ſcōo ga in itriſecis ſunt iuenire vtutes ꝯſeruātes humores. ¶ Et iā qdā tenuerūt ⁊ imaginant̄ hec media ꝑinducta: tñ ꝯtrariū vr̄ verū: qm̄ videm⁹ malas putredines vt carbūculoꝝ ⁊ antracis in exterioribus apparente.

In opm̄

Rñſio. ¶ Quapropter dōm ꝙ illō qō q̄rit̄ pōt q̄rere an vltimū de malitia ad qō ꝑuenit putredo in mā exterioꝝ mēbrorū ſit pei⁹ q̄ȝ illō ad qō venit putredo itriſecoꝝ mēbrorū. Et tūc dōm ꝙ vtpl'm mā putrida in exteriorib⁹ ad maiorē gradū putredis eleuari pōt q̄ȝ in iteriorib⁹ mēbris: qm̄ mēbra exteriora ſūt mēbra inobiliora q̄ plus tolerāt materias in eis corrūpi ⁊ depravari q̄ȝ nobiliora mēbra q̄lia ſunt intrinſeca membra.

Dubiū **Secundo poſſet** queri poſito ꝙ ad eūdē ḡduȝ putredis ꝑueniat mā in membris itriſecis: q̄ ſit putredo peior. Et appet ꝙ rōne putredinis in ſe ſunt pares cū ponant̄ in eodē gradu: ſȝ ꝯſiderato nocumēto qō in corꝑe iducit̄ manifeſte appet ꝙ putredo in iteriorib⁹ peior eſt q̄ȝ in exteriorib⁹: qm̄ ab illa ledūtur mēbra nobiliora: ⁊ maior cā fuit iducēs vnū gradū putredinis in mēbris itriſecis q̄ȝ iducēs illūmet i mēbris extrinſecis: cū ibi humor magis ꝯſeruet̄: ⁊ iō nulli dubiū eſt ꝙ vna mā carbūculi poſita itus eodē mō quo ponit̄ extra valde plus nocet.

Rñſio.

Ad argᵃ ¶ Cū aūt arguebat̄ ꝙ in iteriorib⁹ putredo eēt peior: qa erat in loco magis nāli: certe dōȝ ꝙ ex h̄ mā icurrit putredinē minorē: qa q̄ȝto mā eſt in loco minus nāli min⁹ a nā ꝯſeruat̄. vñ humores plus putreſcunt. ¶ Et ſi dī ꝙ ſi ſit in loco nāli fit a maiori cā: dōȝ eſt ꝙ verū eſt: tñ vna cā maior alia in loco in quo hūores cuſtodiūtur: nō iducit putredinē maiorē: q̄ȝ q̄dā cā minor illa in loco in quo nō ſic cuſtodiunt̄ ⁊ cōſeruant̄. Sed cū hoc toto ſtat ꝙ cāe faciētes putredines peiores plus in mēbris extrinſecis occurrāt q̄ȝ in itrinſecis. Sat etiā cū hoc ꝙ nocumentū factū in corꝑe ab vno gradu putredis in mēbris itrinſecis ſit mai⁹ q̄ȝ factū ab illomet gradu in mēbris extrinſecis exñte. Cū aūt 2° iducit̄ ēt appet ex nūc dictis ſolutū. Appet ḡ ꝙ putredo humoris apantis eſt peior putredine nō apantis humoris. Apparet 2° ꝙ putredines facte in extriſecis mēbris vtpl'm ad maiorē malitiā ꝑueniūt q̄ȝ in itrinſecis: ita. ſ. ꝙ mā apans extriſec⁹ magis putrefit q̄ȝ mā putrida itriſecus ſiue apet ſiue nō: cū dicat̄ magis cōculcatā: ⁊ magis a regimie nālis caloris derelicta. Et ideo Gal'. in ꝯᵗᵒ añti cōparās putredinē bubonis ad putredinē intrinſecā ſiue ſit apoſtematis ſiue nō dicebat. Quo circa contingit eos humores qui ſunt in bubone putrefieri oēs ſimul: ⁊ magis repēte: ita ꝙ plus putrefiunt ⁊ citius.

Dubiū **Sed inſtabis** ꝑmo ꝙ humores bubonis nō citi⁹ putrefiant q̄ȝ apatis intrinſeci: nam cū humores aggregati i locis cal'is citior ⁊ velocior ſit putredo: vt pȝ in ꝯᵗᵒ illi⁹ afo. Que relinquunt̄ in morbis. vbi dicit ꝙ ſi in locis calidis aggregat̄: ⁊ tūc fortior ⁊ velocior fit putredo. ¶ Et cōfirmo ex dicto Gal'. ꝑnoſticoꝝ. ꝑ ſuꝑ cañ. Apa xo circa vētrē ⁊c̄. Qō etiā humores in iteriorib⁹ plus putrefiāt q̄ȝ in exteriorib⁹ pȝ: qm̄ humores in iteriorib⁹ ꝑter nām vel putridi ſunt calidiores. ¶ Et ꝯfirmat̄. naȝ humores ab iteriorib⁹ veniētes magis fetant: ⁊ dices vlteri⁹ cū mā carbūculi ⁊ prauoꝝ apatū veniat ab intra: q̄re nō nocebat cū ſtabat itus ſic cuȝ ſtabat ex̄. ¶ Aduite ꝙ ꝑmū iductū hȝ veritatē ꝙ putredo ſit citior alijs ceteris parib⁹: ſȝ in ꝑpoſito h̄ nō repit̄: qm̄ plus pñt dimiſſio humoris a nā ⁊ ei⁹ ꝑhibita trāſpiratio ⁊ ipſi⁹ in vno loco ꝯculcatio ad citā putredinē que oīa valde reperiunt̄ i humore putrido in apate extrinſeco q̄ȝ poſſit calor maior q plus repit̄ in mēbris itriſecl. ¶ Et cū vlteri⁹ iducit̄ ꝙ humores putridi in itrinſecis mēbris ſūt calidiores. Dōȝ ꝙ nō ſequit̄. aliqs humor eſt calidior itēſiue altero. ergo putridus prauiori putredine q̄ȝ alter. nam aliquis humor pōt actuali caliditate eē calidior quodā alio: tñ alter pōt eē peſſimior putredie putridus vt aliq̄ chol'a putrida pōt actualiter eē calidior aliquo flegmate putrido qō eſt infectū putredine peiori ⁊ magis venenoſa: ⁊ in hoc nō eſt ſtādū tāq̄ȝ in claro. ¶ Et cū dī vlteri⁹ que magis fetāt ſunt magis putrida: illud eſt verum ceteris parib⁹: ſed abſolute loquēdo nō: qm̄ humor plus fetet: q̄ plus iprimit in nr̄m ſenſuȝ: ſed talis ipreſſio fit ſm ꝙ humor plus euaporat: ſȝ talis euaporatio fit a maiori calido actuali. Et iō aliqs humor peiori putredine putridus q̄ȝ alter poterit minus fetere: q̄ nō habet tātū de calido actuali faciēte i eo euaporationē q̄ȝtū hȝ ille: ⁊ ideo ſi ille qui eſt putridior perueniret cum ſuis partibus ad ſenſum odorat⁹ ſic ille plus feteret. Et iō aduerte ꝙ nō ſequitur. ſi aliqs humor plus euaporat alio: igit̄ eſt plus putridus: qm̄ euaporatio fit a calido actuali que maior poteſt eē in humore q eſt min⁹ putridus: ⁊ hic eēt locus ꝑfundus ſpeculationis: ⁊ tu ꝯſidera. ¶ Et cū vlteri⁹ q̄rit̄ cū mā carbūculi veniat ab intra ⁊c̄. Dic ꝙ vna cā eſt ꝙ in mēbro exteriori exiſtēs adhuc valde plus depravat̄ q̄ȝ cū eēt itra. Et alia cā in hoc eſt: q̄ illa mā cuȝ erat itra erat diſperſa ⁊ miſta cuȝ multis alijs humorib⁹: cum autē ab extra venit eſt vnita ⁊ ab alijs humorib⁹ ſeparata. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Ea duplex gñe eſt: ex ꝑmiſtione aūt duoꝝ generuȝ alia tertia varia ſpē exiſtit: ſi qdeȝ in miſtione magis ac minus ſuperare ⁊ ſuperari alteruȝ genus haud facile numerari poteſt. Laurē.

¶ Dupl'r qdē ſm genus ex duoꝝ aūt generū miſcella alia tertia ſm ſpeciem enarrat: qm̄ ⁊ inumerabiles miſcelle modi in eo qō magis ⁊ minus reperiuntur. Leonic̄.

¶ Que duplex eſt qdē ſm genus: ex cōmiſtione xo hoꝝ duorū generū alia q̄dā tertia putredo eſt varia ſm ſpēm: qm̄ cōmiſtio i eo ꝙ excedit ⁊ excedit̄ alteꝝ generū nō facile ē numerabilis. Antiq.

¶ Declarat cōuenientiā iter putredines quas dicit ꝯuenire: ꝑmo ponēs differētias ⁊ ſpēs putredinis que fit in apatib⁹ ⁊ applicauit ēt ad putredinē vaſoꝝ: ⁊ dicit ꝙ talis putredo eſt duplex ſm genus. Et voluit ꝙ due ſūt dr̄ie ⁊ modi maxime gñales ⁊ maxime extreme putredinis apatuȝ. Et ille ſūt vt ipē ponit putredo mala: ⁊ bona. Et ſubdit ꝙ ex duabus putredinib⁹ extremis fit tertia ſpēs putredinis ex miſtione eoꝝ q̄ tertia ſpēs eſt variata. i. diuerſificata ſm ſpeciē. i. ſm ſpāles gradus: qm̄ cōmiſtio. i. diuerſitas q̄ accidit ex cōmiſtiōe in eo ꝙ excedit ⁊ excedit̄ aliud genus: nō eſt facile numerabilis. Et cā in h̄ vltimo dicto eſt: qm̄ oē mediuȝ iter aliq̄ extrema iter que eſt latitudo: cū illa latitudo ſit diuiſibilis in ifinitū: ſeqtur ꝙ illud mediū poſſit diuerſificari ſm magis ⁊ minus: ⁊ maiorē cōmiſtionē ⁊ minoreȝ vnius cōtrarij cum reliquo in infinitum.

Digreſſio. 27. **Sed tu dices** ex dicto ſequit̄ ꝙ mediū ſit multiplex: ⁊ plura q̄ȝ extrema: qō vr̄ abſurdū: qm̄ qōlibet mediū eſt mediū iter plura extrema. Et dic ꝙ vt ſumit̄ ab Auer. 6. phy. cō. 32. Mediū eſt duplex: qōdā dictū ſȝ formā qō vere cū acq̄rit̄ terminat motū qō etiā mediuȝ eſt determinatū ⁊ determinata ſpēs diſtincta ab extremo. ¶ Aliud ponit̄ eē mediū motus ad qō nō terminat̄ motus: nec ab extremis diſtinguit̄: vt q̄daȝ ſpēs determinata ab alia: ſȝ ſolū ſm magis ⁊ minus. Et dicūt cōiter ꝙ illud mediū mot⁹ fit ex cōmiſtione ꝯrioꝝ in ſubiecto qō trāſmutat̄ de vno extremo ad aliud: qō dictuȝ preciſe ego reputo falſum: ſed nō eſt hic ꝑtractabile: qm̄ eſt mā pure phica. Mediū eniȝ ſm formā vt cōiter dī: eſto ꝙ poſſit eē multiplex iter duo extrema: vt multa ſunt talia inter al-

Solo Idē. 3. me theor. cō. vlti.

2ᵃ afoī. afoī. 12. ꝯᵗᵒ. 41.

bedinē ⁊ nigredinē:nō tñ talia media variabilia sunt in infinitū:qm̄ tūc spēs eēnt ifinite numerabiles.Et illō dictū ꝑcise reputo falsuʒ:qm̄ media ƀm formā variant̄ ƀm maiorē ⁊ minorē saltiʒ v̄tuali appropinquatiōe ad extrema: ⁊ talis est in ifinitū variabilis:⁊ h̄ sic ex̄neū hic dimittat̄. ℂ Cū ḡ Gal.dic̄ ꝙ mediū hʒ duas extremas putredines qδ est variabile in ifinitū:itelligit de medio mot⁹ q diuersificari pt̄ ƀʒ diuisionē ptiū māliū ꝯriaꝝ:q̄ ptes apδ quēlibet ifinite ponunt̄.Cū ḡ tu dicis ꝙ qδlibʒ mediū est mediū iter p̄la extrema:ḡ plura dñr esse extrema q̄ȝ media: dic ꝙ mediū pūctuale qδ ꝑcipue equal'r i oib⁹ recedit ab extremis sp ē vnū:⁊ h̄ siue illō mediū sit mediū mot⁹siue mediū forme:sʒ media in tota latitudine iter extrema cāta tā media ƀm formā q̄ȝ etiā motus pñt esse plura q̄ȝ sint extrema:que media in cōparatione ad medium pūctuale obtinēt rōnē extremoꝝ:⁊ ideo si qδlibʒ mediuʒ ꝯsideret̄ ipʒ solū semp hʒ duo extrema:⁊ dato ꝙ illa extrema possint esse etiā alteri⁹ medij:qa extrema pluriū medioꝝ nō equal'r distāt ab illis medijs:ideo quodā respcū extrema pñt poni magis mltiplicata medijs:esto ꝙ ƀm subaʒ eēnt pauciora.Cōsidera etiā ꝙ media oia in comparatione ad extrema pñt poni vnū mediū:dato ꝙ cōparādo ea iter se vnum sit diuersum ab alio. ℂ Deinde cū dicit.

Laurē. ℂ Sed duo gñā sunt quoꝝ alterū fit superāte nā:alterū euicta.Superāte qdē vt ꝑ iflāmationes ⁊ ipsa tubercula oia pus.Jn humorib⁹aūt venarū ⁊ arteriaꝝ id qδ subsidet in vrina ꝓportionale puri:atq; hec putredo nō simpl'r putredo censet̄:sed etiā hʒ aliqd ꝯcoctionis.Manēte.n.ꝑterea ꝯcoquēdi facultate venarū putrescēs:tūc humor ad talē alterationē deducit̄. porro alia est putredo ꝯcoquēdi facultate adeo debili:vt nulla mutatu ad benignū putrescētis excrementi efficiat̄:adhesit iterdū illa extreme debili:q̄ȝuis putrescēs humor fuerit modice prauus.Jnterdū aūt facultas ad extremā debilitatē minime deducit̄: sʒ humor extreme prauus existit.

Leonič. ℂ At duoꝝ generū alterū qdē fit superante nā:alterū v̄o superata.Et superante qdē sic̄ in inflāmationib⁹⁊ sil'ib⁹ collectioni tumorib⁹ pus.Jn humorib⁹ aūt qui in venis atq; arterijs ꝯtinent̄:⁊ quoddā qd puri proportione rñdet subsidēs in vrinis.At talis qdē putredo nō simpl'r qdē putredo existit:sʒ aliqd in se ꝯtinet coctionis.Nā adhuc vi coquēdi in vasis remanēte q interim putrefit humor ad talē ꝑuenit alterationem. Sed ⁊ alteꝝ est putredinis genus cū ea vis cui coquēdi officiū est demādatū adeo ibecillis facta est vt nullā ampli⁹ facē possit in putrescēte supfluitate optimā trāsmutationē:qδ qdē vsu ꝯtigit cū eadē vis ad vltimū ibecillitatis ꝑuenerit:etiā si id qδ putrescit mediocriter sit vitiatū.At fieri pōt vt vis qdē ipsaq; nō oio sit ibecillis.Humor v̄o putrescēs maxie sit vitiatus.

Antiq. ℂ Sed hec duo demū gñā:alteꝝ qdē domināte nā fit:aliud v̄o victa.Dñante qdeʒ vt in flegmonib⁹ ⁊ pustulosis tumorib⁹ oib⁹ pus. Jn humorib⁹ v̄o q sūt ƀm arterias ⁊ venas ꝓportionale puri id qδ in vrinis subsistit:talis vtiq; qdē putredo est:sed nō simpl'r est putredo:sed qd ⁊ digōnis hʒ:manēte eni adhuc v̄tute digestiua vasoꝝ qui putrefit interim humor in talē alteratione dueñit.Altera v̄o q̄dā est putredo egrotantē intantū digestiua v̄tute vt nullaʒ ad bonū operet̄ trāsmutationē ei⁹que putrefit superfluitatis:qδ ⁊ fit qñq; vltime egrotāte illa: ⁊ si quid putrefit moderate fuerit maluʒ. Est aūt qñ v̄tus quidē illa nō in vltimū infirmitatis deuenit.Humidū v̄o summe est malum.

ℂ Declarat has dr̄ias putredinis positas:imo decl'at dr̄ias extremas putredis:⁊ dicit hec duo gñā.s.putredis male ⁊ bone aliō fit dñante nā:aliō ea victa putredo:q̄ fit in apātib⁹ dñante nā que dr̄ putredo bona est cū ibi fit pus.i.cū mā venit ad saniē laudabilē:sed in humorib⁹ putridis ƀʒ venas ⁊ arterias est cuʒ fit sil'e puri.i.saniei id qδ in vrinis subsistit vt cū appet hypostasis laudabilis.Et subdit cām notā:qa illa putredo fit a dñante nā:⁊ est bona cū dicit:talis vtiq; qdē ⁊c̄.nā manēte v̄tute digestiua.s.nō total'r defecta humor q putrefit iteri⁹ deuenit in talē alterationē.s. saniei vel hubone hypostasis.Et tūc decl'at aliō genus extremū putredinis male cū dicit.altera v̄o ⁊c̄.Et est cū supfluitas q̄ putrefit nō trāsmutat̄ ad aliquā bonā trāsmutationē qδ pōt ex trib⁹ diuersificari. ℂ Aliqñ eniʒ h̄ pōt accidere pp vltimū malitie digestiue v̄tutj.Et dato ꝙ humor q putrefit de se nō eēt multū malign⁹.Aliqñ pōt hoc accidere:qa dato ꝙ v̄tus de se nō eēt multū debilis in digerere posse hūorē actu humidū qδ putrefit est taʒ praue morigerationis qδ ad nullū bonū ꝯduci pōt. Et nos subaddam⁹tertiū mēbrū qδ Gal.nō explicauit ꝙ aliqñ fit illa mala putredo ex vltia v̄tutis debilitate ⁊ mãe multa prauitate:⁊ illa talis putredo tenebit vltimū gradū in pessimitate. ℂ Et attētione dignū ꝙ cū Gal.dic̄ ꝙ alteꝝ gen⁹putredinis fit dñante nā nō itelligit̄ de victoria nãe simpl'r ⁊ totali:sed talis est victoria ƀʒ qd vt nō putrefiat humor putredine pessima ⁊ multas bonas dispōnes a calore nostri corporis acquirat.

Sed hic forte hesitare dignū est que victoria sit illa cū humor qui putrefit perducit̄ ad hypostasim ⁊ ad saniē/an ꝑ istā victoriā remittat̄ putredo humorū ita ꝙ vere talis humor digestus tali digōne sit minus putridus q̄ȝ p̄mo esset:aut qd aliud in humore fiat. Digressio.28.

Et in hoc est rñsio Gētilis de Fulgineo in qōne magna quā determinauit vtrū feb.sit maior siue fortior tpe status quo mā talis feb.est digesta:vñ apparet hypostasis alba lenis ⁊c̄.Qōnē aūt illā valde ꝓlongat:⁊ hic eā totā recitare eēt valde ꝓlixū. ℂ Ponam⁹igit̄ fundamēta ⁊ ꝯnes ⁊ media fortiora que adducit.Ponit ḡ ꝯnes 4^or.Pria ꝯ.Qꝛ ꝓcedēte feb.tali salubri ad augmentuʒ ⁊ statū pōt ꝯtinue ꝓcedere putredo de minori gradu ad maiorē nō solū ꝑ occupationē pl'iuʒ ptiū humoris qui putrefit:sʒ ꝑ acq̄sitionē pl'iuʒ ptiū caliditatis putredinalis itensiue:vñ de minori extremitate ad maioreʒ ꝓcedatur. p^a ꝯ

ℂ Hec ꝯcl'o ꝓbat̄.Nā putredo in humorib⁹ vasoꝝ sil'is est ei que in apātib⁹ fit.Nūc aūt cū flegmon fit inchoat a sanguine q ꝯtinue ꝓcedit in putredine augmentādo:imo qñq; ꝓcedit ad putrefactioneʒ mēbri.vñ si a p̄n° aperiat̄ educet̄ sanguis q̄si rubeus nō fetēs.Cū aūt flegmon:⁊ dato ꝙ sit salubris:digestus erit ⁊ aperit̄:exit idē humor fetens.Fetor aūt signū est maioris putredinis. ℂ Et cōfirmat̄.nā putredo in humore potēs cāre feb.salubrē pōt eē multoꝝ graduū diuersificatoꝝ ƀʒ magis ⁊ min⁹:⁊ hoc apparet ō se:tūc arguit.Jncipiat aliqs febrire cū ḡdu putredinis minori de gradib⁹salubrib⁹:ḡ nō est ipōle ꝙ ꝓcedēte fe.hūor acq̄rat maiorē gradum putredis stāte etiā salubritate. ℂ Scda ꝯ sua est ista.Qꝛ in eadē mã vel humore 2^a ꝯ Probō

ꝓcedēte putredīe addēdo:pōt ꝓcedē etiā3 digeſtio:vt ſic̄
materia in augmēto īcipit manifeſte digeri ⁊ cōtinue de
gradu in gradū augmētat̄ digeſtio:ita ⁊ tūc putredo ꝓce-
dit ⁊ de gradu in gradum augmentatur.
ꝓbō p̄ᵒ. ❡ Hāc ꝯcluſionē ꝓbat p̄mo tenēdo ꝙ digeſtio humoris q
putrefit ⁊ eiꝰ putrefactio ſint vere forme ꝯ̄rie vt albedo ⁊
nigredo:nā poſitis ſufficiētibꝰ cauſis agentibꝰ ⁊ ſufficiēti
paſſo in ꝓceſſu actionis plus erit acq̄ſitū de termīo q ꝓdu
cit̄ q̄3 in p̄nᵒ:ſed calor putredinal' eſt vnū agēs mouēs hu
morē ad putredinē:⁊ calor nālis vaſoꝝ eſt aliud agēs mo
uens humorē ad digerēdū ⁊ ſang.⁊ humor eſt de ſe actio-
nē ab vtriſq3 recipiēs pro eodē tpe:q̄a ſunt ſil' approxima
ta:ḡ ſup ſanguine ſil' ꝓcedit digeſtio a calore nāli ⁊ putre-
factio ab extraneo. ❡ Et hāc rōnē dicit eſſe Gal. ꝓnoſti-
coꝝ p̄mo vltio cōmēto.nā Gal.ibi vtit̄ duabꝰ ꝓpōnibus.
p̄ma ꝙ in vnaqueq3 p̄ticula aīalis eſt v̄tus digeſtiua nutri
menti aduenīētis.Vbi gr̄a.ſanguis cuiꝰ effectus ſignū eſt
dealbatio.vn̄ manet albū. ❡ Scd̄a ꝓpō eſt ꝙ ſāguis de-
relictꝰ a regimīe nāe putrefit.Et ideo ſi multū remota ſit
bona cōpl'o ⁊ ſit ml'tus caſus v̄tutis fit putredo ſic̄ in cor-
pore morboſo:⁊ ītelligit Gal.ꝙ ſignu3 maxīe putredis ſit
46.⁊vl. p̄ᵗ ꝓnoꝝ. fetor vt appet in p̄nᵒ cōmēti. ❡ Ex his voluit Gal.ꝙ trāſ
mutatio ſanguis qui putrefit eo ꝙ derelictꝰ a regimine na
ture:⁊ qui digerit̄:q̄a mēbra nō ſunt oīno defecta eſt q̄dā
trāſmutatio medij ꝑ abnegationē extremoꝝ in eſſe puro:
q̄a ibi nō eſt pura putredo nec pura digeſtio cū vtrūq3 ꝓ-
cedit ſimul ⁊ de vtraq3 forma plus acq̄rit̄:q̄a agētia plus
agūt:cuiꝰ ſignū eſt:q̄a mā eſt plus alba ⁊ plus fetida. Un̄
2ᵗᵒ vltio p̄ᵗ ꝓnoꝝ. Galenus ibi in trāſlatione greca dicit. Si vo ſaluet̄ aliq̄
v̄tus ꝑmiſta fit trāſmutatio a cā que p̄ter nām:⁊ ea q̄ ſ̄m
nām:putrefaciēte q̄dē ea cā que p̄ter nām:digerēte vo q̄
ſ̄3 nām:igit̄ Gal.applicauit humori duas cās vnā putrefa
cientē aliā digerētē ⁊ ſimul has cās ei attribuit:ḡ op3 pro
his durātibꝰ in ꝓceſſu plus ſit acq̄ſitū per vnāquāq3 trāſ-
mutationē de ſuo termino:l3 plus acq̄rat̄ ꝓportionabil'r
per illā trāſmutationē:cuiꝰ agēs erit vigoroſius. Hāc etiā
ſnīam ⁊ ꝯ̄nem affirmat ex dictis Gal.de ſimpli medicina
diſti.2ᵃ. cap.2ᵒ. 5.Et clariꝰ dicit ex Galeno hic in hoc tex.quē cōmētamus.
nā Gal.exp̄ſſe dicit ꝙ putredo ſanguis in venis ⁊ arterijs
in q̄ putredie fit illō qō i vrinis ſubſiſtit ſil'e puri i apatibꝰ
nō d3 dici putredo ſimpl'r:q̄a aliq̄d digōnis h3:nā manē-
te forti v̄tute venaꝝ digeſtiua ⁊ arteriaꝝ ille ſanguis q in
venis ⁊ arterijs putrefit:tūc cū putrefit cū formā ſaniei ꝑ
actū digerētis v̄tutis acq̄rat:⁊ h̄ itelligit Galenꝰ in talem
alterationē deuenit.Cū ḡ Gal.dicit deuenit vel ītelligit in
p̄terito:⁊ hoc eſt falſum.ſ.ꝙ p̄us q̄3 putrefiat deueniat ad
pus vl' hypoſtaſim ꝑ digōnē:vel itelligit ꝯ̄uenit in p̄n̄ti.i.
talis humor qui putrefit venit tūc cū putrefit ad forma3
ſaniei ꝑ actū digerētis virtutis. Et hoc intelligit Galenus
qō eſt propoſitum ſi perpendis.
2ᵃ ꝓbō 2ᵉ ꝯcl'onis. ❡ Secūdo probat predictā ꝯ̄ne3 ſic.p̄miſſa ꝓpōne hac ꝙ
quotiens aliq̄ō ſubiectū ſe h3 ꝑ idifferentiā ad duas forās
ꝯ̄rias inducibiles a duobꝰ agētibꝰ ꝯtrarijs quācūq3 diſpo
ſitionē ab eis acquirit ſucceſſiue approximatī:ita.ſ.ꝙ 2ᵐ
agēs nō corrūpit totū qō p̄mū iduxit:eādē pōt acquirere
ab illis ſi ſil' approximēt̄:⁊ hec ꝓpō p3:q̄a nō ꝯ̄riant̄ motꝰ
niſi iquātū termini ꝯ̄riant̄.Et exēplū hoc declarās eſt:nā
ſit aliqō corpꝰ dealbabile ⁊ denigrabile.Et p̄ occurrat de-
albāti ⁊ dealbet ip̄m ſucceſſiue vſq3 ad 4ᵐ ḡdū:⁊ poſt h̄
adueniat denigrās ⁊ icipiat corrūpē albedinē vſq3 ad du
os gradus:⁊ ſic̄ albedinē īcipit corrūpere:ita nigredinē i-
cipiat īducē:nūc aūt ita eſt ꝙ illō ſub3 hēbit duos ḡdus al
bedinis ⁊ hēbit aliquas p̄tes nigredinis pl'es q̄ñ ceſſauit
denigrās q̄3 quādo denigrare incepit:ergo illud ſubiectū
ſic diſpoſitū ꝑ duo agētia ſucceſſiue agētia poterit code3
modo diſponi ꝑ illa duo ſimul occurrentia:ſed ſanguis eſt
qōdā ſubm ꝑ quādā indifferētiā ſe hñs ad digeſtionē per
quā trāſmutat̄ in mēbra ⁊ ad putrefactionē mortalē. Et ſi
precedat digeſtio ſup eo pōt ēt illi ſucceſſiue aduenire ſibi
putredo alicuiꝰ latitudinis anteq̄3 remoueat̄ tota digeſtio:
ita ꝙ remoto putrefaciēte erit veꝝ dicere hec putredo eſt
intēſior q̄3 ante putrefaciēs incipet agere:ḡ ſi ſimul icipiat
digeſtio in ſanguine ⁊ putredo poterūt ſimul augēdo ꝓce-
dere vſq3 ad illum terminū qō eſt propoſitum:ſcilicet q̄a
ſup eode3 humore pōt ſimul digeſtio ⁊ putredo ꝓcedere.
❡ Tertio ꝓbat ſic predictā ꝯ̄nē:⁊ nō ꝓbat ad hoc rō niſi ꝙ 3ᵃ ꝓbō ſe-cūde ꝯcluſionis.
duo agētia ꝯ̄ria p̄n̄t ſimul intēdere duos effectꝰ ſup aliquo
ſubiecto.Accipiat̄ vnū corpꝰ cōpoſitū ex euforbio ⁊ opio
vel ex caſtoreo ⁊ opio:⁊ ſint reducta ad vnā forma3 miſti
vt ſit in philonio fermētato. Et accipio aliud corpꝰ cōponi
ex roſis ⁊ camomilla:⁊ in ſūma ex rebꝰ minus cal'is ⁊ minꝰ
frigidis q̄3 ſit caſtoreū ⁊ opiū:⁊ ſit ēt tale cōpoſitū reductū
ꝑ fermētationē ad vna3 formā ſicut eēt roſata nouella vel
aromaticū roſatū:nūc aūt clarū eſt ꝙ in philonio ſunt plu-
res p̄tes caloris ⁊ plures p̄tes frigoris intēſiue loquēdo q̄3
in roſata nouella:cū philoniū manifeſte ſtupefaciat virtu-
te opij ⁊ reſoluat vētoſitates v̄tute caſtorei: ⁊ vtrūq3 plus
facit q̄3 roſata nouella.Et hoc voluit Auer.coll'.5.an̄penul- Cap.57.
timo cap̄.cū dicit:ꝙ ſi miſceant̄ dracma pipis dracma ſpi
ce reſultabit miſtū in quo cōparatio caliditatis ad frigidi-
tatē erit maior q̄3 hec oꝑatio in pipere ſolo ⁊ ibi declarat:ḡ
mens Auer.eſt ꝙ in aliq̄ re p̄n̄t eē plures partes frigoris:⁊
plures p̄tes caloris:⁊ i quodā pauciores. Tūc ſi miſceatur
dracma philonij cū dracma roſate nouelle:et ſupponat̄ ꝙ
philoniū trāſmutet illā roſatā nouellā:māifeſtū eſt ꝙ acq
runt plus de calore ⁊ frigore: ⁊ iō poſſet argui ꝙ ex eufor-
bio ⁊ opio reſultat miſtū plus hñs de calore ⁊ frigore.ḡ ſi
eadē rōne euforbiū ⁊ opiū trāſmutarēt noſtrū ſanguinē ſi-
mul plus acq̄rerēt in eo de calore ⁊ frigore in ꝓceſſu trāſ-
mutationis q̄3 in p̄ncipio:ḡ eadē rōne approximato calore
digerēte ⁊ calore putrefaciēte cū nō plus cōtradicant.
❡ Quarto dicit ſe ꝓbare hāc ꝯcl'onē ratione medicinali ſic. 4ᵃ ꝓbō 2ᵉ ꝯclonis.
Egeſtio nigra apparēs in ſtatu morbi quē p̄ceſſit i p̄ncipio
egeſtio citrina pōt eē ſalubris:vt in cōmēto illius aforiſmi.
Egōnes nigre.ſil'r hypoſtaſis ſiue nebula que in.4.die ten 4ᵃ p̄ti.afo riſ.afo.21.
dit ad nigredinē ⁊ nō a p̄nᵒ:pōt ſign̄are criſim laudabilem Doc.3.ſū.
ſiue ſalubrē fluxu ſanguinis nariū:vt Aui.1.can̄.fen.2.cap̄. 2.cap.2.
de ſignis coloris vrine:⁊ Iſaac lib.5.vrinarū ſcd̄o cap̄.ḡ pu
trefactio ⁊ digeſtio ꝓcedūt in mā augēdo ſimul.Et ꝯ̄ña te-
net:nā materie que a p̄nᵒ erāt citrine:nō ſunt trāſmutate ad
nigrū niſi ꝑ addita3 putredinē. Sed ex alia p̄te cū ſint ex-
pulſe oportuit eas digeſtionē ſuſcipe vlteriorē q̄3 prius q̄ñ
erāt citrine crude:ḡ ſimul ꝓceſſit cā putredinal' corrūpēdo
⁊ denigrādo ⁊ digeſtiua vaſoꝝ digerēdo ſ̄m qō poſ'e fuit:
⁊ dicit ꝙ hāc rationē veritate compulſus ſcripſit Tadeus
in gloſis predicti aforiſmi verſus finem.
❡ Quinto h̄ ꝓbat̄ ſic.Si putredo nō ꝓcederet augēdo ꝓ- 5ᵃ ꝓbō 2ᵉ ꝯclonis.
cedēte digōne ſed remittēdo:tūc feb.putrida ceſſare poſſet
nulla euōne ſenſibili nec iſenſibili exiſtēte qō videt̄ abſur-
dum:⁊ tenet ꝯ̄ña de ſe. Et iam appet vna via ꝙ digeſtio ⁊
putredo ſemꝑ vadunt ſucceſſiue intēdēdo ſimul tenēdo.ſ.
has eē formas ꝯ̄rias. ❡ Deinde Gētilis ponit ſcd̄a3 viā ad
hoc idem tenēdū que eſt ꝙ digeſtio ⁊ putrefactio in diuer-
ſis partibꝰ ſunt nō ſolu3 mālibꝰ:ſed ēt formalibꝰ humoris
qui eſt cā cōiuncta fe.cōtinue:ita ꝙ ſanguis q facit febrē cō
tinuā ſalubrē q̄tū ad aliquas p̄tes ꝓcedit augēdo in ebul-
litione ⁊ putrefactione:⁊ quātū ad quaſdā ꝓcedit digeſtio
augēdo ⁊ addēdo hoc ꝓbat̄. Nā in feb.ſalubri apparet ꝓ
ſigno digōnis hypoſtaſis alba lenis ⁊c̄.⁊ hec ē deciſa a ſan-
guine que eſt cā huius feb.cōiuncta vt Auic.de cura putri- p̄ᵃ quarti.

dar in gn̄ali:ſʒ manifeſtū eſt ꝙ tot⁹ ſanguis q̄ facit hanc
feb.nō eſt ſic dealbat⁹:nā cū venit criſis fluxu ſang.nariū
appet ſang.tot⁹ rube⁹:ḡ ps ei⁹eſt q̄ illā dalbationē recipit.
Jn alijs aūt fe.ꝯtinuis in qb⁹ apparuit ſignū digōnis per
hypoſtaſim nālē q̄ deciſa eſt a mā morbi:cū videbis mā̄ʒ
expelli ꝑ criſim.ſ.fluxu vētris laudabilē nō videbis māʒ
illi⁹ bonitatis:imo qn̄qʒ multe malitie.¶ Et cōfirmo.qa
aliqn̄ criſis ꝑmutationis fit poſt ſigna digōnis vt Aui.4°
Cap.2. can̄.fen 2ᵃ:ꝛ tn̄ nūq̄ʒ videm⁹ exiturā incboare a mā dige-
ſta digōne tali q̄lis eſt hypoſtaſis alba ꝛ eq̄lis:ḡ appet ex-
preſſe ꝙ i feb.ꝯtinua ſalubri ſuꝑ mltas ꝑtes ꝓcedit putre
do vt malignitas māeꝝ expulſaꝝ in criſi:oñdit etiā ſuper
aliq̄s ꝑtes aptiores ꝓcedit digeſtio:q̄ cū expellant̄ in vrīa
faciūt hypoſtaſim laudabilē:ꝛ poſt hypoſtaſiʒ laudabilē
appebit vrina turpis:cū turpi hypoſtaſi qn̄ criſis erit per
vrinā.Et ſubdit colligēdo dicta ſua opʒ ꝙ ſignis digōnis
det̄ fides:qa ſignificat̄ ꝙ q̄uis mā ꝓcedat corrūpendo
acgrēdo plus de malitia:tn̄ v̄tus mēbroꝝ remāſit fortis:
qđ ex h̄ cog̊ſcim⁹:qa aliquā ꝑteʒ māe rectificat ꝛ dealbat
a qua d̄cidit̄ ſedimē albū:ꝛ iō ꝑ ſedimē albū nō arguim⁹
ſuꝑ ſalutē infirmi:qa ſignificem⁹ ex h̄:qa tota mā que cāt
morbū ſic dealbet̄:imo magna ꝑs ei⁹ ꝓcedit in corruptio-
ne:vn̄ morb⁹ auget̄ ꝛ ꝑs aliq̄ diſpōne bona mēbroꝝ ꝓce
dit dealbādo:nec mā que continue in corruptione ꝓcedit
pōt tollere bonitatē cōplonis mēbroꝝ:cui⁹ſignū eſt:qꝛ ſe-
dimē appet albū.Et ex h̄ pʒ ꝙ tūc ſigna digōnis ꝓp̄e oſtē
dūt fiduciā ſanitatis qn̄ ꝑſeuerāt:vt dicit Hipp.nā aliqn̄
pōt apparere ſedimē laudabile ꝛ nō ꝯtinuari i apparitio-
ne:qa ꝑs aliq̄ magna q̄ corrūpēdo ꝓcedit auget̄ ad tantā
malitiā ꝙ deſtruit bonā cōplonē qua apparuit laudabile
ſedimē.Et ideo nō prorūpat medicus in iudicio ſalutis i-
firmi in quo videt ſignū digeſtionis:ſʒ videat ſi ꝑſeueret.

Dubium. Sed si querat̄ que ſit maior quātitas/an mā in
qua ꝓcedit corruptio an illa in q̄
ꝓcedit dealbatio ꝛ digeſtio.Rn̄denduʒ ꝙ vtplm in cōti-
nuis fe.maior ꝑs māei eſt illa in qua ꝓcedit putredo:cui⁹
ſignū eſt:qa videm⁹ ꝙ māe que cretice expellant̄ i maio-
ri ꝑte apparēt manifeſte turpis fetide:nec vides ibi aliqđ
ſile ſedimini albo leui ꝛ eq̄le.Jn feb.aūt ſanguinea ſāguis
qui expellit̄ ꝑ nares eſt ſanguis īflāmat⁹nec eſt ſanguis ni
ger nec viridis in criſi laudabili:qa ſanguis nō tollerat tā-
tam corruptionē quātā alij humores:tn̄ dicit ꝙ nō repu-
tat ipoſe mām q̄ dealbat̄ ꝑ digōnē eē maioris quātitatis
q̄ʒ illa que putrefit ſic̄ qn̄ expellit̄ ꝑ fluxū ventris cretice:
qđ eſt ſic̄ ſanies nullo p̄cedēte apate.¶ Et attēde vlteri⁹
ꝙ ꝑs q̄ corrūpēdo ꝓcedit pōt cū h̄ aliquā digōnē hr̄e ma
iorē q̄ʒ in p̄n°:lʒ vincat putredo:qa ſign̄at̄ ꝑ malitiā quaʒ
hʒ de fetore ꝛ malo colore qn̄ expellit̄ in hora criſis:cū h̄
tn̄ hʒ plus de digōne q̄ʒ in p̄n°:ꝛ ecōtrario de ꝑte que i di-
geſtione manifeſte ꝓcedit:ꝛ h̄ declauit p̄ᵃvia iā poſita ꝙ
hec pars māe que ꝓcedit in digōne etiā ꝓcedit in putredi
ne:attn̄ digeſtio maior eſt q̄ʒ putredo hec:ſic̄ manifeſtior
q̄ʒ in p̄n° cū mā nō erat alba.Cōtingēs etiā eſt ꝑtē māei q̄
corrūpit̄ in putredine procedē:ꝛ nihil ſenſibile digōnis ei
aſſociari.Et alia pars ꝯtinue ꝓcedit digōnē ꝛ bonitatē re-
cipiēdo.Et ideo cū in illa ꝑte eſſet vltimata corruptio:ꝛ in
illa digeſtio ſignificat̄ ꝙ corꝑa illa multa in mā non pn̄t
deſtruere fortitudinē cōplonis mēbroꝝ:cuius ſignuʒ eſt
alia pars que in digōne ꝓceſſit:ꝛ in h̄ eſt cā nālis talis iu-
dicij in quo nā eſt fortis.vnde illas mās expellit ꝛ libera-
bit̄.¶ Ex quo pʒ ꝙ aliqn̄ poterūt eē duo hoīes habētes
ſimul criſim ſilis humoris vt viridis vel nigri:ꝛ tn̄ vnus
morietur ꝛ alter liberabit̄:eſto ꝙ nō ſine accn̄tibus terribi-
libus : qa virtus vnius fuit deſtructa vnde non apparuit
aliqđ bonū ſignū:ꝛ alteri⁹ fuit ſaluata vn̄ appuit ſedimē
laudabile:imo videmus ꝙ qui debiliores in natura mor-
tui ſunt cum minori materieruʒ corruptione.Et quidam
fortes euaſerūt cū corruptione maiori. Nōne vides q̊ſdā
mori ab antrace nō multū paruo:ꝛ a medicina venenoſa
vt ſcamonea:ꝛ quoſdā euadere terribiles antraces ꝛ a ve
neno ſerpētis.Et h̄ qđ eſt dictū de multa corruptione ſuꝑ
vna ꝑte māe i qua ꝓcedit ſenſibilis digeſtio:ꝛ de digōne
ſuꝑ alia ꝑte cū qua ꝯfidimus de euaſione iſirmi expellē-
tis mās magnas vel virides corruptas rarius aduenit.Et
dato ꝙ nr̄is tēporibus nō ſit raro vt hactenus ex malitia
regiminis:ſed frequentius cōtingit ꝙ ſuper tota mā que
putrefit procedit digeſtio ſenſibilis:lʒ nō equalr̄ in omni
parte:ſed in quadā plus ꝛ in quadā minus:ꝛ tn̄ ſuꝑ illa in
qua minus ꝓcedit nō ſinit venire māʒ ad multā malitiā
nigredinis aut viriditatis ſic̄ ſuꝑ partē que magis digeri-
tur:putrefactio ꝓcedēs nō ꝑmittit ꝙ cōuertat̄ in mēbrū
ꝛ nutriat.Et ideo lʒ que dicta ſunt ſint raro euenibilia : tn̄
ſunt poſſia:ꝛ dicit multas ſe vidiſſe tales:vnde ponit caſuʒ
poſſibilitatis ſuꝑ quo dicit cadē admirationē etiā:ꝛ eſt ꝙ
ſit aliq̄s hō qui in ſua ſanitate habeat vrinā cū hypoſtaſi
laudabili de mā aliqua ſuꝑflua ſanguinea quā in latitudi
ne ſue ſanitatis aggregat/īcipiat hic hō febrire febre cho-
lerica:ꝛ illa mā ꝓcedat putrefaciēdo ſui malitia tali ꝛ tā-
ta ꝙ nō poſſit aliquā ad bonū recipe tranſmutationē:vn̄
vadat verſus viride:ſed cōplexio nālis hoīs ſit tāte boni-
tatis ꝙ nō diſtrahat̄ ab illa chola:imo cū hac feb.ſaluet̄
robur v̄tutis tantū ꝙ nā mām ſanguineā digerat:ꝛ faciat
hypoſtaſim albā lenē ꝛc̄.lʒ nō ſit ꝑfecta vt in ſanitate fa-
ciebat.Si ergo illa hypoſtaſis ꝑſeuerat:ꝛ illa cholera ꝓce
dit ſic corrumpēdo:ſpes eſt ꝙ ꝯtinuata hac hypoſtaſi hō
euadat expellens illā cholerā:ꝛ lʒ nō fiat ſine accidētibus
difficilibus:ergo in caſu poſito ſedimē nō decidit̄ a mā q̄
eſt cauſa feb.Et cū hoc confidimus in hoc ſedimine:etiaʒ
quo cōfidimus in hoc ſedimine ꝓpter digeſtionē ex qua
ſignificam⁹ꝙ mā que putrefit nō deſtruit robur virtutis.
Et ideo ſermo Auic.qui dicit ꝙ ſedimē eſt humor qui fac̄ p̄ᵃ q̄rti tr.
egritudineʒ vtplm eſt verus ꝛ rariſſime fallit.Et apparet 2.cap.7.
in predicto caſu ꝙ tēpora nō diſtinguunt̄ penes digeſtio-
nē māe:ſʒ penes accn̄tia que ſequunt̄ corruptionē in ma-
teria que ſucceſſiue auget̄:ꝛ ideo ſi homo hic nō eſſet tāti
roboris apparet in eo in p̄n° hypoſtaſis:deinde perderet̄
ad augmētū putredinis ꝛ eueniret mors poſt ſignū dige-
ſtionis que cōtinuata nō fuerunt. Deinde ponit̄ in tertio
tertiā viam declarantē etiā qūo digeſtio ꝛ putredo ſimul
procedunt in materia quā nō curam⁹recitare.¶ Et poſt-
modū dat q̄rtā viā ad ponēdū.ſ.ꝙ quū humor in augmē
to ꝛ ſtatu morbi ſalubri eſt magis putridus:tunc ꝛ eſt ma
gis digeſtus:p̄mo ponendo ꝙ putrefactio ꝛ digeſtio de q̄
loquimur nō ſint vere ꝯtrarie.Scđo ponēdo ꝙ ſm̄ quē-
admodū ꝯrietatē habēt.Et p̄mū declat ex Galeno de ſim Diſtin.2ᵃ
plici medicina.5.vbi dicit ꝙ ſūt q̄ſi ꝯria.Et itelligit ꝙ nō cap.2.
vere ꝯriant̄:vt calm ꝛ frigidū.Jtē digeſtio opponit̄ idige
ſtioni:ſed putrefactio generationi que eſt miſtio ꝛ non ſic
directe ꝯriat̄ putrefactio digeſtioni.¶ Declaratio ſcđi eſt
ꝙ digō humoris:vt ex chola fiat mēbrū regrit humoreʒ
cum determinatis diſpōnibus que excludunt vltimā ma
litiā humoꝝ.vnde humor vltime malus non pōt fieri ca
ro:ꝛ tn̄ ex hūore alicui⁹ malitie caro pōt fieri:lʒ caro ma-
la:ſtat ergo ſimul ꝙ humor pōt habere aliquē gradū ma
litie.Xbi grā.maligni caloris vel frigoris ꝛc̄.Et tn̄ cū hoc
pōt digeri ꝛ diſponi diſpoſitionibus precedentibus nutri
tionē. ¶ Ex quibus pʒ ꝙ latitudo diſpōnū per quā hu-
mor.Xbi grā.ſanguis eſt humor:eſt maior q̄ʒ latitudo per
quā pōt pati ꝛ digeri:ꝛ pʒ hoc.nā ſanguis bon⁹ ꝛ ſanguis
malus multū pōt dici humor ſiue ſanguis:lʒ ſanguis non

in quacūq3 malitia possit disponi p digōnē ⁊ acqrere dispōnes pueniētes ad nutritionē. In summa ḡ hec via ponit ꝙ digestio in nocitiuo ⁊ putredo nō ꝯriant̄ nisi in qbusdā mēsuris: sed in qbusdā mēsuris pn̄t simul cōpati ⁊ sil̄ intendi: ⁊ de huiꝰ formis multe reperiunt̄ in nālibus. nā forma carnis ⁊ quātitatis nō hn̄t oppōnē directe. Et tn̄ quātitas paruissima est icōpos̄s forme carnis separate. Sil̄r intēsio aliqua caloris pōt stare cū forma ligni: sed vltima intēsio caloris nō stat cū ligno. Humor ḡ pōt sil̄ in putredine pcedere ⁊ in digōne vsq3 ad aliquā mēsurā cū in illa nō ꝯriet̄: sed ꝯriant̄ cū vltimant̄. humor ḡ in statu febris salubris est magis putridus q̄3 in pn° ⁊ magis digestus: s3 cū hac digōne nō posset stare putredo humoris qua3 hr̄e posset si sic nō esset digestus: nec cū hac putredine posset stare digestio quā hr̄e posset si nō augmentata fuisset illa putredo: nā sic in febriēte est calor nālis in aliqua mēsura ⁊ pter nām in aliqua mēsura: l3 in vltimitatibꝰ se excludāt: ita ibi digestio ⁊ putredo: ⁊ hoc extendit multu3 v̄ba que v̄tual̄r in his dictis cōprehēdunt̄: vnde ꝓm hāc viā dicit ꝙ digō facit cessare puⁿᵉ³ ad quā ꝯueniret̄ si nō eēt digō.

Simul cō pati adinuicē3 digestionē i nocitiuo ⁊ putredinem.

Tertia cōclusio Gētilis. Cap. 3.

¶ Tertia sua ꝯ pncipalis est. Q2 fe. putrida est maior. i. intensior ⁊ prauior in augmēto ⁊ statu q̄3 in pn°: q̄3uis mā digerat̄ vel sit digesta: qd̄ pbat̄ p̄ ex Gal. in libro de tpibus vl̄ibꝰ morbi: ⁊ in libro de tpibꝰ pticularibꝰ: vtrobiq3 eni3 vult ꝙ queadmodū aīal icipit augere ⁊ stat ⁊ ꝯclinat vsq3 ad corruptionē ita ⁊ morbꝰ salubris icipit augere ⁊ stat ⁊ declinat: ⁊ cū ponit postea cognē istoꝝ tēpoꝝ dicit esse p̄ᵐ cū mā est cruda. augmētū: cū icipit digeri: status qn̄ digō pficit̄. nō aūt curamꝰ aduertere alias suas decl̄ationes ad ꝯnē: qm̄ hec ꝯcl̄o si ꝯsideras ex antedictis vigorē assumit.

4ª cōclusio Gētil.

¶ Quarta sua ꝯcl̄o pncipalis est illa. Cōtigēs est ꝙ qn̄ mā est digesta ꝙ feb. sit minor siue morbꝰ: ⁊ hoc ꝯtigere pōt pp q̄tuor. ¶ Primo. qa mā nō seruat̄ ad vnicā expulsionē creticā: imo sic digerit̄ ita euāt̄ sicut in pleuresi que p resol̄onē recedit: tūc cū mā est digesta est morbꝰ in declinatione: sic etiā posset ꝯtingere in vna febre ꝯtinua in qua mā nō reseruaret̄ ad vnicā expulsionē creticā: imo sic digeritur ⁊c̄. Et apparet ex hoc ꝙ mā pōt esse magis corrupta: ⁊ tn̄ feb. est minor: ⁊ hoc qa mā sit valde pauca: q̄3uis illa pauca sit facta prauior. ¶ Scd̄o pōt hoc ꝯtigere per locū māe: nā ꝯtingit ꝙ mā digesta mutauit locū: vn̄ nō sic euaporat̄ ad cor sic in apatibꝰ exterioribꝰ in qbꝰ sanie facta feb. remittit̄: qa mā in vnū cupū est ꝯculcata ⁊ semota a locis venaꝝ: vn̄ nō sic ificit cor: ideo si vapores saniei ptingerēt vsq3 ad cor esset feb. prauior sic mā est prauior.

Mā morbi pōt esse magi cōrupta ⁊ morbꝰ mitior.

¶ Tertio h̄ cōtingit pp dispōnē in suba māe que igrossat̄ p digōne3. vn̄ nō sic euaporat: tn̄ ipsa qualitas que est forma saniei est peior q̄3 anteq̄3 fieret sanies: ⁊ illud possemus imaginari in mā que itra venas facit feb. ḡ hoc ꝯtingit ppter etherogeneitatē materiei: ⁊ hoc frequēter cōtingit in cōtinuis febribꝰ in qbus icipit quis febrire de materiebꝰ grossis ⁊ subtilibꝰ vtriusq3 pcedētibꝰ in putredine: accidit tn̄ subtilē mā3 resolutā tūc eo tēpore quo signa digestionis manifestant̄ in grossa mā. Et tūc videt̄ eē morbus: in statu tn̄ est remissior q̄3 pus. ¶ Quarto hoc ꝯtingit ppter augmētū digōnis intēsiue ita ꝙ nō ꝑatit̄ secū intensam putredinē: ⁊ hoc est ꝓm quartā via3 de superioribus. Si ḡ accipias tertiā ꝯnē ⁊ quartā tu iuenies has ppōnes veras. pma ꝙ feb. salubris est maior q̄3uis sit mā digesta: scd̄a ꝙ nō semp cu3 mā est digesta morbus vel feb. est in statu: ⁊ si subtil̄r attēdas videbis ꝙ in febribꝰ apostemosis cōtinuis: ⁊ non apostemosis salubribus eodem modo fere est distinctio temporum morbi.

Opio mūdini ⁊ thadei de parma.

¶ Alia opio in h̄ fuit Mūdini Bononiēsis ⁊ Thadei de Parma quā in breui colligamꝰ. pmo premittūt distōnem tēpoꝝ morbi: q̄ tēpa debent̄ morbo put est in fieri ⁊ alterari: ⁊ qa hoc maxie est in putridis: ideo applica ad putridas vbi duplex est fieri ⁊ alterari. vnū qd̄ fit a mā in nā3: ⁊ aliud qd̄ fit a nā in mām: penes scd̄m sumit̄ distinctio tēporū penes digōne3 māe: in hac sc3 materia que est causa an̄s: ⁊ quia quādo morbus sic trāsmutat̄ est morbus salubris: ideo distictio tēpoꝝ penes digōnē māe est solū in salubri: in mortali aūt nō nisi negatiue: sed p̄ᵐ fieri in humoralibꝰ febribꝰ: sc3 māe in nā3 est a cā ꝯiuncta q̄ est vapor putridus. Et ꝯsiderato illo fieri distiguunt̄ tēpora penes accn̄tia ꝓm ꝙ cā ꝯiuncta magis vel minꝰ agit sūt accn̄tia magis vel minꝰ difficilia. Et qa in pn° cā cōiuncta est modica in augmēto amplior in statu maxima: ideo accn̄tia illo ordine pcedūt. vnde dicit Galenꝰ in cōmēto illius aforismi. Ubi ꝓm acumen ⁊c̄. ꝙ status est qn̄ accidētia vltimant̄. ¶ Et si querat̄ q̄re distinctio tēporū penes accidētia nō sumit̄ a causa an̄te. R̄ndet qa cā an̄s non agit nisi mediāte cōiuncta. ¶ Et vlterius dicūt ꝙ si morbi māles seruāt mām ad vnicā expulsionē hn̄t illa tpa sil̄ cōcurrentia. Si aūt nō seruāt mām ad vnicā expulsionē: tūc nō cōcurrunt illa tēpora: imo cū est digesta mā accn̄tia sunt remissa: cū mā sit multū minorata. ¶ Scd̄m qd̄ premittūt est qd sit magnitudo in morbo: qm̄ triplex est vt theorice nono. Una est ꝓm dignitatē lese actionis. Scd̄a magnitudo est ex parte essentie: ⁊ hoc vel in se vel in cōparatione ad cā3. Tertia magnitudo est ex parte nocumēti virtutis dispēsantis totū: vt morbꝰ ad quē sequit̄ syncopis est maior q̄3 ad quem non sequitur.

pª pticula afo. afo. 2

¶ Istis premissis ipsi ponunt quinq3 ꝯnes. Prima est. In statu digesta mā feb. est maior quo ad suā essentiā. Ratio est. pmo: qa tūc feb. est in potissimo suo esse cū nōdū retro cedit. Adhuc cū morbus per alterationē acquirat̄ cū plus pcessit alteratio q̄litas intensior erit: ⁊ hec videt̄ esse intētio Galeni de interioribꝰ pmo. Adhuc calor in effimera in statu est maior: ergo ita erit de putrida.

pª cōcl̄o. *Cap. p.*

¶ Scd̄a ꝯclusio est. Febris putrida est maior quantu3 ad causam cōiunctā: qm̄ causa ꝯiuncta est vapor putridus: s3 hoc in statu est amplior ⁊ peior.

2ª ꝯclusio

¶ Tertia cōclusio. Feb. putrida in pn° est maior quātū ad cām an̄te3: qa in pn° causa an̄s est maior ⁊ nequior cu3 de ea adhuc nihil resolutū sit. Itē in pn° illa causa est cruda: sed in statu est digesta: ⁊ ideo in pn° est nequior: ⁊ hoc voluit Galenus in ꝯᵗᵒ illius aforismi. Incboantibꝰ morbis.

3ª ꝯclusio *2ª pti. afo. afo. 29.*

¶ Quarta ꝯcl̄o. ꝙ feb. quātū ad accn̄tia siue quantū ad dignitatem lese actionis vnde accidentia sequuntur est maior in statu. pmo: qa accn̄tia sunt fortiora. scd̄o qa virtus in statu est debilior vt. 10. terapētice vbi dicit ꝙ pma die vel scd̄a v̄tus ibecilis nō est: ⁊ Auer. 7. coll̄. c. de cura fe. putri. in gn̄ali. ¶ Et ꝯfirmo. nā i statu ē maior discrasia vt dcm̄ est: ḡ v̄tus debilior: ⁊ pbāt hoc iductiue. nā v̄tus aīalis in statu est debilior vt in aforismo. Incboātibꝰ morbis: v̄tus etiā vitalis est debilior: cū pulsus tūc sint debiliores: v̄tus etiā nālis est debilior: cū tūc peiꝰ digerat attrahat ⁊ expellat. s. quātū ad ea que in iuuatiuo debent digeri.

4ª ꝯcl̄o. *Cap. 2.*

¶ Quita ꝯclusio quā itelligūt est ꝙ in statu feb. est maior quantū ad nocumentū virtutis dispensantis totū: ⁊ h̄ cu3 tunc labores ⁊ accidentia vltimant̄. Et cū Gal̄. dicit ꝙ cā est minor in morbo salubri in statu: dicit Mundinꝰ ꝙ est minor quātū ad causam antecedētē. Sed Thadeus dicit ꝙ per cām intelligit virtutē que est minor: idest debilior. Cum aūt. d. Gal̄. ꝙ digestio facit cessare putredine3: Dicit Mūdinus ꝙ mā cui debet̄ digestio est causa an̄s: ⁊ ideo quantū ad illa3 cām feb. in statu est minor. Thadeus aūt dicit ꝙ digestio phib3 putredinē talis qualis est putredo cadauerū ⁊ illa3 cessare facit: sed nō facit cessare putredinem que

5ª ꝯclusio

nem que

nẽ que fit vincẽte nã:imo illa putredo eſt quedã digeſtio.
2ª pticula afo.afo.30 Thadeus aũt antiquus ⁊ florentin⁹ dicit in afoꝛiſmo Cir/
ca ṗncipia ⁊ fines ꝙ moꝛbus reſeruãs mãm ad vnicã ex/
pulſionẽ põt ꝯſiderari rõne durabilitatis:⁊ hoc modo in
ſtatu eſt debilioꝛ ⁊ minus duratiu⁹ ꝙ̃ in ṗncipio. Alio mõ
põt ꝯſiderari ratione intenſionis qualitatis moꝛbi:⁊ hoc
modo in ſtatu moꝛbus eſt foꝛtioꝛ ꝙ̃ vnꝙ̃ fuerit. Dat etiã
in hoc aliũ modũ ꝙ moꝛbus in ſtatu eſt ſimpl'r maioꝛ ꝙ̃
in aliquo tẽpoꝛe:tñ cõparatione ad ſuaꝫ cãm eſt minoꝛ in
ſtatu ꝙ̃ in alio tẽpoꝛe ṗcedẽte:qa cã in ſtatu eſt minoꝛ in
quãtitate ⁊ magis digeſta. Et in gloſis illius afoꝛiſmi. Nõ
2ª afo.afo.27. ſ ꝫ rõnẽ alleuiatis. vult ꝙ digeſtio facit ceſſare putredinẽ
ſcꝫ preparãdo mãm ad expulſionẽ. Si aũt vellemus hec
dicta pticulariter diſcutere eẽt nimis hoc nr̃m opus ꝓlon
gare qḋ nõ intendimus:⁊ iã de hac mã ꝓlixe locuti fui/
mus in qõne Bononie nobis determinata ⁊ ſcripta:in q̃
queſitũ fuit:vtrũ per ſolã digõnẽ mãe abſqꝫ euãtione ſen
ſibili vel inſenſibili poſſit ceſſare putrida feb. ⁊ tenuimus
ꝙ ſic. Hic aũt poſuim⁹ has opiones ad cõplementuꝫ opis
vt ſi quis has velit ſequi habeat hic explicatas.
¶ Sum⁹ g̃ nos in hoc q̃ſito de ſecta Truſiani de flo. ⁊ Dy
ni nr̃i ꝙ in feb. putrida ſalubꝛi mã putrida que digerit̃ ꝑ
digõnẽ ꝯtinue rectificat̃ ſic. ſ. ꝙ quãtũ ꝯtinue acquirit̃ de
digõne tãtũ ꝓpoꝛtionabil'r itẽſiue loquẽdo de malitia pu
tredinis remittit̃. Ex quo ſtatiꝫ relinquit̃ qḋ in ſtatu feb.
putrida ſalubꝛis in quo mã eſt digeſta mã ſit m'ltũ mino
ris malitie ⁊ prauitatis in augmẽto ꝙ̃ eẽt in ṗnº hui⁹ feb.
vnde hõ vere plus ſanitati eſt ꝓpinquus. ¶ Et ex h̃ vlte/
rius ꝯcludit̃ ꝙ moꝛbus ſalubꝛis in ſtatu in quo mã eſt di/
geſta moꝛbus eſt minoꝛ ⁊ min⁹ prauus ꝙ̃ eẽt in ṗnº:cũ pra
uitas ſua ſit ex prauitate ⁊ malitia mãe putride. ¶ Nam
Tempora in morbo mãli dupl'r pñt diſtingui. attẽtione dignũ ꝙ tẽpoꝛa in moꝛbo mãli:qa huic moꝛbo
ꝓpꝛie tpa attribuunt̃:dupl'r pñt diſtingui. Uno modo pe
nes actionẽ mãe in nãm:⁊ cũ actio mãe in nãm ſit ei⁹ ope
rationẽ ledere:leſa aũt actio eſt accñs:diſtinguunt̃ tũc tẽ/
poꝛa penes accñtia:vt ṗnm ſit cũ accñtia ſunt pua:augmẽ/
tum cũ creſcũt:ſtatus cũ vltimant̃:⁊ cũ recedũt ſit declina
tio. Alio mõ pñt tẽpoꝛa diſtingui penes actionẽ nãe in ma
teriã que actio nõ eſt niſi poſſe digerere mãm vel nõ poſ/
ſe vt in mã oppoſitũ digõnis ꝓcedat:⁊ tũc ṗnm eſt cũ mã
eſt cruda:qm̃ nã nõdũ aliqd manifeſtũ opata eſt in mãꝫ:
dicim⁹ augmẽtũ in moꝛbo ſalubꝛi:cũ iaꝫ mã icipit mani/
feſte in digõnẽ ꝓcedẽ. In moꝛbo aũt moꝛtali:cũ manife/
ſte in mã ꝓcedit oppoſituꝫ digõnis/ſic ꝓpoꝛtionabil'r de
ſtatu ⁊ declinatione:⁊ hec eſt diſtinctio tẽpoꝝ v'lium ⁊ nõ
pticulariũ moꝛbi eẽ cõpꝛobat̃. Nũc aũt in moꝛbo moꝛtali
ſil' ꝓcedũt tpa penes alterationẽ mãe ⁊ tpa penes accñtia:
qm̃ quãto mã depꝛauat̃:tanto plus accñtia ꝓpꝛia moꝛbo
augmentant̃:ſed in moꝛbo ſalubꝛi nõ ꝯcurrit ſimul ſtat⁹
quo ad digõneꝫ mãe ⁊ quo ad accñtia:qa in ſtatu ſalubꝛi
moꝛbi mã eſt digeſta a ſui malitia remota:cuꝫ nã ſit tunc
vincẽs mãm:ſed tũc impoſ'e eſt ꝙ accñtia ꝓpꝛia moꝛbo
que ex prauitate cãe moꝛbi ꝓcedũt ſint intẽſa ⁊ in vltimo
ſui eſſe:imo ſm ꝙ mã a nã ꝯtinue vincit̃ ⁊ a prauitate re/
Que ſint accñtia ꝓpꝛia moꝛbi mouet̃ ſm hoc accñtia moꝛbi ꝓpꝛia diminuunt̃:⁊ dicim⁹
accñtia ꝓpa:qm̃ nõ eſt icõuen iẽs in ſtatu moꝛbi ſalubꝛis
in quo mã eſt cõplete digeſta accñtia que cõia appellari
pñt intẽdi:ſed talia nõ ſunt ex vi moꝛbi ſicut ſunt accñtia
cretica ſic̃ eſt intẽſio caloꝛis ad tactũ ⁊ ſil'ia accñtia que fi/
unt in ſtatu moꝛbi ſalubꝛis vi nãe agitãtis mãm:⁊ ideo ta
lia nõ ſunt qb⁹ rõnabil'r medicus vereat̃. Et hãc diſtõnẽ
accñtiũ vi nãe ⁊ vi moꝛbi tetigit Galen⁹ de accñti ⁊ moꝛ/
Cap.6. bo libº 3º circa finẽ. Pñt g̃ in ſtatu feb. ſalubꝛis q̃dã accñtia
cõia q̃ fiũt vi nãe iſurgẽtis ꝯ mãꝫ moꝛbi intẽdi vt aliena/
tio q̃dã excreſcẽtia multa caloꝛis ⁊ ſil'ia. Sed accñtia que
fiunt vi ꝓpꝛia moꝛbi ⁊ ſue mãe tunc ſunt minoꝛa vt leſio
actionis vitalis ⁊ nãlis. ¶ Ex qb⁹ tibi pꝫ ꝙ nõ eſt icõueni
ens ꝙ in ſtatu feb. ſalubꝛis ſit maioꝛ ꝙ̃tũ ad intẽſionẽ ca/
loꝛis febꝛilis abſolute ſm ꝙ ille caloꝛ ſit:tũc magis preter
nãm nõ:vñ caloꝛ alicui⁹ irati foꝛtiter põt apparere valde
intenſioꝛ ꝙ̃ caloꝛ qui valde plus eſt ṗter nãꝫ illo cuiuſdã
febꝛis ſ'tatice putride. In ſũma g̃ itellige ꝙ moꝛb⁹:vt x̃bi
gr̃a. fe. de mã putrida ſalubꝛis ſic i ſui nã ꝓcedit ꝙ cũ mã
icipit putrefieri a ṗnº remotiõis a ſanitate vadit putredo
augẽdo:ita ꝙ ꝑ totũ tp̃s qḋ ṗnm appellat̃ augmẽtat̃ puºº:
⁊ ꝑ ꝯñs auget̃ prauitas fe. Ab illo aũt tpe vltra icipit pra
uitas remitti:⁊ per ꝯñs videt̃ magnitudo feb. ꝑ digõnem
remitti:vt vere poſſemus dicẽ ꝙ cõpleto tpe qḋ ṗnm ap/
pellat̃ in moꝛbo ſalubꝛi vel circa cõplemẽtũ illi⁹ iã tranſi
uerint vere tria tpa moꝛbi. ſ. ṗnm augmẽtũ ⁊ ſtat⁹:⁊ ab illo
tpe vltra vere incipit declinatio vt vere poſſit dici feb. ſa/
lubꝛis in ſtatu ſuo cõiter appellato eſſe in declinatione.
¶ Sed qa tẽpoꝛa in moꝛbo nõ diſtiguunt̃ ꝑ viã hãc ſm
medicos:ſed ſm modũ prefatũ:hinc eſt ꝙ tali mõ loquẽ/
di nõ vtimur. Digeſtio igit̃ materiei putride vt dicit Gal.
facit ceſſare putredinẽ:qa per eã putredo vere in ſui mali/
tia remittit̃ in gradu ꝓpoꝛtionat̃ gradui digõnis in ea ſiẽ
ti. Uñ Galenus hic. manẽte x̃o adhuc v̇tute digeſtiua va
loꝝ ſupple foꝛti:⁊ hoc in cõparatione humoꝛis qui putre/
ſit humoꝛ q putreſcit. i. qui eſt ſub putredine actuali deue
nit loquẽdo coꝛrupte in talẽ alterationẽ. ſ. digõnis non ꝙ
ſimul ꝓcedat augendo digeſtio ⁊ putredo:ſed qa ipſe exi/
ſtens actual'r putridus per cõtinuã remotionẽ putredinis
deuenit i digõnẽ. Et põt etiã legi ꝯuenit lõge ſic humoꝛ q
putrefit. i. qui actual'r putridus:⁊ cã cõiuncta feb. deuenit
lõge in calido alteratiõe. ſ. digõnis ꝑ multã adeo putredi/
nis remotionẽ ꝓpoꝛtionat̃ digõni inducte:nã hñ cõcedit̃
ꝙ homoꝛ in ſtatu fe. putride qñ eſt digeſt⁹ eſt putridus:ſꝫ
valde minoꝛi putredine ꝙ̃ eſſet ante. Nolum⁹ aũt hic am
plius hec dicta extẽdere nec ꝑ rõnes vel auc̃tes aliter fir/
mare:ſed ſolũ fundamẽtũ ſit ſatis cui adherenti⁹ poſuiſſe
parcẽtes longitudini. Et quia de hoc ſi nobis deus infun/
det gratiam conſtruere intendimus tractatum.

¶ Hui⁹ excremẽti putredo:neꝙ̃ ꝯditionẽ:neqꝫ colo/ Laurẽ.
rem:neꝙ̃ odoꝛẽ hꝫ vnũ:ſed putreſcẽs humoꝛ ſemper
ꝑmutat̃ ac variat̃:altera ṽo putredo quã dixim⁹ hñi
ꝯcoctionẽ:ad vnũ gen⁹ puris ſemꝑ mutat̃ ⁊ coloꝛẽ ⁊
cõditionẽ ⁊ odoꝛẽ. Ubi igit̃ nã ipſam diligẽter ſuꝑet
pus optimũ exiſtit:viſu candidũ ac coꝛpulentũ:⁊ ſibi
ſil'e vndiꝙ̃:leue autẽ tangenti ac mime fetidum:qḋ ſi
vel vt ſemiputridũ fuerit tertiũ genus in tali mutatio
ne qḋ paulo poſt ſupꝛa dixim⁹ conſiſtit:poꝛro dixim⁹
vt tale genus ꝑ quã multifoꝛme exiſtat:cũ eni magis
ac minus habeat ꝯcoctionẽ inumerabilis dr̃ia eſt:ſe/
pe eni candidũ effectũ:aut fetidũ eſt:aut tenue condi
tione:qñqꝫ ṽo nõ cãdidũ:ſed liuidũ apparet:atqꝫ in
oibus his magis ⁊ minus infinitum cenſetur.
¶ Huius ſuꝑfluitatis putredo neꝙ̃ ꝯſiſtere neꝙ̃ aut Leonic.
coloꝛẽ aut odoꝛẽ aliquẽ recipe põt:ſꝫ ſemꝑ ſm ſubaꝫ
permutat̃ ac multis modis euariat illud qḋ putreſcit.
Altera aũt putrefactio quã ⁊ coctionẽ eſſe diꝭim⁹ ſꝑ
ad vnã puris ſpẽm terminat̃:coloꝛẽqꝫ ac cõſiſtentiaꝫ
ſuſcipit ⁊ odoꝛẽ. Superãte ṽo itegre ipſa natura opti
mum ſit pus conſpectui albũ ⁊ craſſum ⁊ quaqꝫ ver/
ſum ſibi ſil'e:leue aũt tangenti ac mime fetidũ. Si ṽo
ſemiputridũ fuerit tertiũ in tali trãſmutatione genus

qͦ paulo ante dixímus fit:dictũ ṽo ⁊ illud est qͦ mul
tiforme huiusmodi genus existit:nã in eo qͦ magis ⁊
minus est inumerabilis dĩa:sepius enĩ cuꝫ colore al-
bũ factũ sit vel fetidũ odorẽ vel tenuẽ subaꝫ obtinet.
Sepius ṽo nõ albũ appet:sꝫ liuidũ atqꝫ in hisce oĩb⁹
magis ac minus infinitis modis euariat.

Antiq̃ ¶ Talis supfluitatꝭ putredo neqꝫ ꝯsistẽtiã neqꝫ
colorẽ neqꝫ odorẽ hꝫ vnũ:sed ſm subaꝫ semp
qͦ putrefit alterat̃ ⁊ variat̃:sꝫ ⁊ altera putredo
quã ⁊ digõnẽ diximꝰ eẽ in vnã spẽm semp trãs-
mutat̃ puris ⁊ colorẽ ⁊ ꝯsistẽtiã ⁊ odorẽ. Do
minãte igit̃ certissime q̃dẽ nã optimũ fit pus vi
su q̃dẽ albũ ⁊ grossuꝫ ⁊ sile sibiipsi vndiqꝫ:le-
ue ṽo tãgẽti ⁊ mĩme fetidũ. Si ṽo velut semi
putridũ fuerit pus:⁊ id tertiũ gen⁹ in tali trãs-
mutatione qͦ añ dixim⁹ cõsistit. Dictũ est aũt
⁊ ꝙ multiplex ⁊ multiforme est hoc tale gen⁹:
in eo enĩ ꝙ magis ⁊ min⁹ suscipit digõnẽ inu-
merabilis est dĩa:multotiẽs enĩ albũ q̃dẽ effe-
ctũ vel fetidũ est vł subtile ſm ꝯsistentiã:q̃nqꝫ
ṽo nõ albuꝫ sed liuidũ apparet:⁊ in his oĩbus
magis ⁊ minus est infinitum.

Cõ. 18^m ¶ Cũ declarauit moduꝫ gñõnis ⁊ cãs duplicis putredinis:
nũc decłat putredines illas p signa:⁊ dicit ꝙ putredo sup-
fluitatis:nũc imediate dicte que est praua putredo nec co
lorẽ ⁊c̃.hꝫ vllũ.s.laudabilẽ:alia translatio hꝫ vnũ:imo sp
illͦ qͦ putrefit tali putredine nõ variat̃ ſm subaꝫ. Et ita
itelligas ꝙ variat̃ in colore ⁊ odore:sꝫ in putrediẽ alia in
qua supfluitas digõnẽ recipit semp supfluitas trãsmutat̃
in vnã spẽꝫ plus ſm colorẽ ⁊ odorẽ ⁊ modũ subẽ:nã dñan
te nã in mã que putrefit fit optĩa sanies que visu appet al
ba ⁊ grossa. Et nõ intẽdas ꝙ sit grossa simplr̃:q̃a tũc esset
inepta expulsioni:sed est grossa mediocriter.i.nõ currens
liquida:imo est reducta ad mediocritateꝫ subẽ que simul
sibi vndiqꝫ.s.in partib⁹ suis oĩbus vniformiter est dispo-
sita quapropter appet leuis tãgẽti:⁊ est minime fetidũ.s.
cũ est sic digestũ:⁊ nõ vult ꝙ nullo mõ sit fetidũ:qm̃ cũ p
talẽ alterationẽ tota putredo ab eo nõ cessauerit de rõne
ei⁹ ẽ fetorẽ hrẽ. Sꝫ dico ꝙ q̃tomin⁹ fetet/tãto meli⁹:est ğ
digestũ hac digõne albũ leue eq̃le vndiqꝫ ⁊ modicũ fetẽs.

Digres-
sio.29. **Sed licet hic** hesitare de eo qͦ dicit ꝙ in putre-
dine mala que fit nã victa res non
ducunt̃ ad vnũ modũ subẽ nec ad colorẽ vnũ nec odorẽ:
Tex.13.16. cũ ipse pnosticoꝝ 2° capło de egestione in nocitiuis velit:
ꝙ sic actio nãlis caloris digerẽtis materias est illas pdu-
cere ad vnã formã:⁊ quãto magis id qͦ digerit̃:⁊ dico de
digestione in nocitiuo ad vnũ colorẽ:⁊ ad vnũ modũ subẽ
pducit̃:tanto digestio pfectior obtinet̃:ita ⁊ actio caloris
p̃ter nãm est ad vnũ modũ subẽ:⁊ vnũ colorẽ mãs pduce
re:⁊ quãto magis illͦ fit:tãto plus põt nãlitas esse itensa.
Scdo p-
nosti.21. Unde ibi dixit.pp̃ter ğ hãc cãm sic melius est in omni q̊
fit iuuamentũ vt sit eq̃le. Silr̃ etiã oẽ qͦ est malũ/est ve-
hemẽtioris malitie qñ est iequale:qͦ est q̃a p̃mũ suscipit
opationẽ nãe cũ sua totalitate:⁊ 2^m suscipit malitiã egritu
dinis cũ sua totalitate. Et magis voluit Hip.⁊ Gal.ifra h
idẽ qͦ res p actionẽ caloris p̃ter nãm ad modũ subẽ vnũ
2. pnosti.
tex.38. ⁊ colorẽ vt ad nigrũ pducant̃:cũ dixit ꝙ vomit⁹ q̃to plus
est ppinquus ad hoc vt sit purus est deterior:vnde p calo
Doctri.4
cap.p. rem p̃ter nãm oẽs mãe vltimate cõuertunt ad nigrũ:cuꝫ
mełia inãlis possit ex q̊libꝫ humore cãri:vt p̊ p̊ᵃ. ¶ Et vl-
terius dicit ꝙ putredo que fit vincẽte nã trãsmutat̃ semp
in vnã spẽm putredinis ⁊ ſm subaꝫ ⁊ ſm colorẽ qͦ appa-
ret falsum:cũ res que tali digestione digerunt̃ sint multũ
diuerse ⁊ in forma ⁊ colore vt choła sanguis:⁊ simılr̃ mẽ-
bra illas mãs digerẽtia diuersa sunt. ¶ Et cõfirmo:q̃a in
digõne sũme perfecta res nõ ducunt̃ ad vnã formã:vt pꝫ
in digõne epatis in qua generat̃ sanguis mełia ⁊c̃.ğ nec in
digõne bona ſm ꝙ res que digerent̃ ad vnã formã redu
cunt̃. ¶ Et attẽtione dignũ ꝙ calor agẽs in humores nr̃i
corpis qui iã ponũt hoĩeꝫ extra latitudinẽ sanitatis est 2^x:
qͦdã est całm nãle qͦ est całꝫ subtiue i mẽbris exñs ⁊ ex-
triſecũ ipsi humori q alterat̃.nã dato ꝙ i hoĩe febriẽte ca-
lor nãlis mẽbroꝝ sit extraneat⁹ a nãlitate ad quaꝫ stabat
sanitas:tñ cũ eo remãsit nãlitas vite. Et ideo calor hic dr̃
nãlis ſm quid:qui calor alterãs humores nociuos itendit
illos assimilare mẽbris inquãtũ põt:⁊ hoc dico radicalib⁹
mẽbris que mẽbra exp̃ssa a sanguine sunt alba:⁊ iõ actio
huius caloris est oẽs deducẽ humores ad vnũ modũ colo
ris ⁊ subẽ ſm ꝙ per actionẽ suã plures dispõnes ⁊ intẽsio
nes mẽbroꝝ in humorib⁹ acquirunt̃. Et ideo quãto plus
mãe putride sunt victe a nãli calore plus tendũt ad albe-
dinẽ ⁊ ad vnũ modũ subẽ sic pꝫ i sanie apatꝫ ⁊ i hypostasi
vrine. Uñ dicebat Galen⁹:sꝫ ⁊ altera putredo ⁊c̃. ¶ Aliͦ
całm agẽs in talib⁹ humorib⁹ dictis est całm p̃ter nãꝫ qͦ
est duplex vt ex auctorib⁹ cõiter colligit̃. Quoddã est ca-
lidũ putrefactiuũ:qͦdã adustiuũ:que duo dñt sic differt Differt a-
dustio a putrefactiõe:q̃a putredo est nãlis corruptio mi- dustio ⁊ pu
sti. Est eniꝫ putredo maxĩe simplici gñationi ꝯ̃ria.i.gnõni trefactio.
absolute misti ⁊ nõ itelligit̃ simplici gnõni:q̃a gnõni ełnto
rũ:sꝫ adustio est corruptio misti violẽta ⁊ ab extra magis:
nã gñatio absolute ⁊ in gñe misti ⁊ putrefactio recte ꝯ̃rian
tur:cũ a terminis ꝯ̃rijs icipiãt ⁊ ad terminos ꝯ̃rios termi-
nent̃. Nã gñatio misti icipit a sepatis ducẽdo illa ad mi-
stionẽ ⁊ vnionẽ:cũ icipiat ab humido sicco iterminatł tãq̃ Libro.4.
a mã ⁊ a cało nãli tanq̃ ab agẽte terminãte illa:vt illa ad metheoro
inuicẽ misceantur vincente cało:vnde gñat całm ⁊ frigi- rũ.2.⁊.3.
dũ obtinẽtia mãꝫ. Cũ aũt nõ obtineãt ſm partẽ molinsis
⁊ idigestio fit:sed putredo se hꝫ ecõtrario.nã icipit ab hu-
mido ⁊ sicco terminatis adinuicẽ mistis pducẽdo illa ad
diuisionẽ ipsoꝝ ad inuicẽ que distinctio fit a calido rei cũ
factũ est inãle ⁊ extraneatũ. Qͦ etiã putredo sit nãlis cor
ruptio misti opposita sue absolute gnõni decłat Phs.naꝫ
oĩs corruptio ⁊ oẽ detrimẽtũ accñs ſm nãm cuicũqꝫ mi- Libro.4.
sto vel est putrefactio vel via in putrefactionẽ vt senect⁹ metheoro
⁊ vetustas que est vetustatio accñs plãtis.nã finis oĩuꝫ ho rũ.tex.3.
rũ est putredo nisi aliqͦ nã cõstantiũ violentia corrũpat̃:
cũ illa possint cõburi. Si enĩ ꝯtingit aliqͦ mistuꝫ corrũpi
cũ corrũpit̃ imediate nõ est putredo. Hoc est q̃a illa cor-
ruptio nõ est illi⁹ misti iquãtũ absolute est mistũ:sꝫ iquan
tũ est tale mistũ:vt ṽbi grã.si mors hoĩs non sit imediate
putredo eius:hoc est:q̃a mors nõ est corruptio ei⁹ iquãtũ
erat mistũ absolute:sed iquãtũ erat tale mistũ.s.aĩatũ.naꝫ
esse mistũ aĩatũ aliã pportionẽ caloris reqrit q̃ soluꝫ esse
mistũ vt pꝫ. Et ideo cũ całm qͦ erat in hoĩe inquãtũ erat
mistũ corrũperet̃:tũc accidet putrefactio:⁊ iõ eẽ mistũ in-
quantũ mistum corrũpit̃ corruptione que est putrefactio.
Mors ğ hoĩs lꝫ nõ sit putredo:est tñ via in illam.remota
enĩ forma accidit illud mistũ.s.cadauer corrũpi:q̃a iaꝫ in
corruptione aĩe calidũ suũ quẽdã modũ corruptionis re-
cipit. Ex hoc enĩ ꝙ illud mistũ ordinatũ fuit ad receptio-
nem erat natum conseruari per calidum ad animã requi-
sitũ.vñ remoto illo accidit illud cito ab extriseco alterari.
¶ Ex q̃bus stati pꝫ ꝙ in putredine sunt duo:est enĩ mala
qualitas qua całm nãle itrinsecus extraneat̃:⁊ est ibi reso
lutio humidi substantifici a sicco:⁊ si vocare volueris pu-
tredinẽ

Putredinē q̃litatē vnam dici posse.

tredinē illā malā qualitatē tūc putrefactio est dispō in re a causa nō depēdens:qa est quedā q̃litas praue materiei. Unde nō est calefactio absolute:sed calefactio talis determinati modi:ꝛ in h cōcludit aliqua forte specifica forma facta in re que putrescit.Et hec videt esse intentio Aui.in 2ª fen p̊ ca.de causis calefaciētib⁹ vbi dicit.putrefactio sepe accidit cū in corpe remanet cal'itas extranea postq̄ ab ea cā extranea calefaciēs separat.¶ Si qs aūt vellet phantasiari ꝙ in re putrescēte aliquo mō illa caliditas eēt fiēs posset qd hic cā breuitatis dimitto:tñ vere loquendo illa mala q̃litas in putredine vera vt distinguit ꝯ adustionez debet eē facta:qa vt patebit in putredine est corruptio ab itrinseco.Sed si illa mala qualitas esset fiens iā illa corruptio esset a p̊n° extrinseco:ꝛ sic eēt adustio vel illi sil'is.Si autē appellares putredinē effectū illius praue qualitatis que est resolutio humidi a sicco que resol'o directe est corruptio ꝯria gnōni misti:tūc putredo eēt dispō fiēs ƒz quez modū dicim⁹ ꝙ dato ꝙ cal'itas ethicoꝝ sit cal'itas facta in suba mēbrali:tñ cōtinue in ea resoluit hūidū nr̄m radicale:que resol'o est dispō fiēs nō facta. Ad putredinē g̊ causandaz requirit extraneatio ꝛ iproportio caloris nālis rei cōtinētis ꝛ ꝯseruātis humidū cū sicco:que extraneatio cū nō fiat ipsa intra extraneat ab extra:requirit g̊ humidi a sicco separatio que fit per resol'onez a calido extraneato: quapropter putrefactio est corruptio quedā in vnoquoqz humido ꝓprie ƒm nām caliditatis ab aliena cal'itate:hec aūt est que ambiētis. Et quēadmodū ad ꝑfectā mistionē nō sufficit calidi ꝓportio nisi humidū esset sicco mistū:ita ad putredinē nō sufficit calidi extraneatio:sed requirit ꝙ humidū a sicco sepet.igit putrefactio nō poterit imediate fieri frido:cū ipsius nō sit humiduz a sicco resolue: ꝛ tñ putredo ad frigidū terminat ꝛ siccū per priuationē caloris nālis cū p cā res in cinerem vertat:lz aliqn̄ vestigiuz caloris p̃ter nām possit remanere in re putrefacta ꝛ spāl'r cū putrefactioni aliqs modus adustionis eēt admistus vt pōt hri de partibus aīaliū.3.c.8.de renib⁹ ꝛ eoꝝ officio:ꝛ quēadmodū etiā pꝫ in putredine vini cū fit acetū acutū. Oīa igit que putrefiūt p̊mo apparēt calida ꝛ humida ꝑꝑ extraneationē caloris nālis:ꝛ exn̄eationē humidi ad superficiē qd dz resolui.Deide remanent frigida ꝛ sicca.Unde Aristo.ꝓpter qd humida p̊mo:deinde sicca tandem fiunt putrefacta.Ex his.n.facta erāt ꝛ terminatū humido fuit siccū operantib⁹ factiuis:fit aūt corruptio:cū illud qd terminat obtineat termināts ꝓpter circundās.¶ Sed diceres aurū ꝛ ferrū ꝛ sil'ia nō putrefient ꝛ sic nō corrumpentur corruptione debita misto:cū illa p̊mo nō appareāt humida:deide sicca.¶ Primo attentione dignū iaz patere ex dictis posse illa mista maxie esse apta:putredini q̄ hn̄t humidū facil'r separabile a sicco:illa aūt multū esse iepta putredini quoꝝ humidū vehemētissime cū sicco est inuiscatū:vt sunt mineralia ꝛ sil'ia:nihilominus tñ etiā putrefiunt:ꝛ p̊mo fiunt humida:deide incinerant:qa tñ subam hn̄t valde densam ꝛ fortiter coagulatā ꝛ calor eoꝝ est valde inclusus nō apparet sic in eis manifeste putrefactio vt in alijs:vñ cū putrefiūt apꝑet in superficie ipsoꝝ quoddā sil'e humiditati:puta erugo:ꝛ deinde ƒm ꝑtē post partē resoluta tali humiditate paulatim decidūt ꝛ in puluerē paulatiz deueniūt. ¶ Sꝫ nō licet hic ꝑtrāsire cū dictū sit ab Aristo.putredinē esse corruptionē caloris ꝓprij a caliditate aliena que est caliditas ambientis vt velit solū putredinē causari ex extraneatione calidi nālis a caliditate aeris extrinseci:qm̄ in tpe itensissimi frigoris putredo in nobis causari nō posset.Dicit g̊ Aristo.cū notificauit putredinez esse corruptionē ꝓprie cal'itatis a caliditate extranea hāc esse caliditatē cōtingentē ꝓpter istā esse nobis magis ex/

Mala q̃litas in putredine vera est fcā.

Libro.4. metheororū.4.5.

Quō aūt aurū ꝛ ferrū cō rūpantur quū quia sicca non putrescāt.

Libro.4. metheororū.6.

traneaz:ꝛ que maxime nr̄i caloris gñal'r est corruptiua ex eius necīa nobis multiplicat approximatione. Quapropt videm⁹ maxime putrefactionē in corpib⁹ abundare:cuz talis calor ꝯtinue extraneus nobis existit:nō tamē ex hoc Aristo.ꝓhibuit nec negauit aliter calorē nālē exn̄eari posse:ex quo in re inducat putredo.Cōtingit eni in corpe humores putrefieri respiratione ꝛ euētatione in nobis ꝓhibita:clausis eni vijs ꝛ detētis supfluitatib⁹ fumositātib⁹ cōsuetis educi exn̄eat cal'itas inata que tūc ebullire faciens humidū putredinē in eo iducit:ꝛ dato ꝙ tūc caliditas cōtinētis dicat ml'tū esse remissa. ¶ Sꝫ adhuc ex dictis nō videt clarescere in quo differat putredo ab adustione:cū adustio icipiat a termino ꝯrio ei a quo icipit gñatio misti ꝛ illud ꝑducat ad terminū ꝯriū.Quapropter g̊ licet attēte dignoscere:cuius fundamentū dictis assumit ꝙ cōbustio nō est corruptio misti ƒm nām:imo est corruptio ei⁹ violenta:qa est corruptio que nullo mō fit ab itrinseco:sed totaliter ab extrinseco:sed putrefactio fit a caliditate intrinseca ipsius misti ƒm ꝙ illa extraneata est ab extriseco calido:tūc eni cuz extraneat caliditas nālis incipit agere vt caliditas absolute ꝛ extrahere humidū ad supficiē ꝛ vltimate icinerare.Et iō putrefactio est corruptio paulatina: qa fit ab eo qd partiz ꝯseruat ꝛ ꝑtim humidū exhalat:cū fiat a calido intrinseco qd factū est inale: ꝛ dato ꝙ nō ex toto:sed cōbustio nō fit ex hoc ꝙ p̊mo alteret cal'm nāle reductū ad suū ꝓpriū humidū:deide illud alteratū suum ꝓpriū humidū resoluat:ꝛ tādē icineret:imo fit qa caliditas extrinseca ꝓpter magnū sui excessuz corrūpit:ꝛ simul alterat ꝛ resoluit cal'm nāle rei ꝛ humiduz radicale:ita ꝙ cal'm intrinsecū nunq̄ operat nisi sic passuz:qa hec corruptio total'r est ab extrinseco ꝓpt qd accidit ꝙ ipa est corruptio subita ꝛ violēta.Unde Aui.2ªfen.c.de causis calefaciētib⁹ loquēs de adustione dicit:adurēs ꝯo est vt suba humida a sicca sepet suba:ita ꝙ illa.s.humida sublimet: idest euaporet.Et illa sicca.s.descendat. Et notanter dicit sublimet ex h qa est actio subita.¶ Cuz g̊ dicebat supra ꝙ putredo est finis oīs corruptiōis ꝛ detrimēti cuiuscūqz misti:ꝛ itellige de detrimēto ꝛ corruptione misti nāli vel illi sil'is:ꝛ ideo putredo nō ponit:eē finis adustiōis misti. Nō g̊ dī putredo corruptio nālis misti:qa sit a nā intēta: sed nālis appellatur ex motu qui in ea attendit vt motus dī nālis distinctus ꝯ violentū.nā mutatio violēta est q̄ fit a p̊n° total'r extriseco nō cōferente vim.i.inclinationē ad illū motū passo:vt 3° ethicoꝝ gñalis mot⁹ vt est decl'atuz dī esse in adustione.¶ Sed hic attētione dignū ne cōtingat errare putredinis esse nās diuersas:nā q̄dā est putredo vere dicta nālis que est corruptio ipsius misti que ꝓuenit ex nāli:ꝛ itrinseca ꝓportione p̊ncipioꝝ.Cū eni mistuz ab extriseco possit corrūpi illa corruptione que vere ꝓcedit ex ꝓportione tali sui calidi solū cōparatiue.s.respectu adustiōis ꝛ humidi nālis vere est putredo nālis misti:qa vere fit ab itrinseco p̊n°.s.calido nāli ei⁹ qd vere fiet:ꝛ dato ꝙ ꝯtinēs extrinsecū:ꝛ in id nō ageret si hoc ꝓ poss'i poneret:lz ꝯtinue hāc corruptionē ꝛ putredinem iuuet actio ꝯtinētis in cal'm misti que non absoluit ex necessitate sue approximationis.Cū eni ex calido nāli q̄tūcūqz nāle nō posset absolui actio calidi vt cal'm est que est resoluere et ꝯsumē hūidū de necītate opꝫ ꝙ humiduz misti finiat.vñ accidit misti corruptio.Cū g̊ actio ei⁹ vt cal'm est icipit p̄ualere actionē ei⁹ vt nāle:tunc gñata est iproportio calidi ad humidū vt admodū teneat locū p̊ncipij corruptiui:cuius iproportio ƒm ꝙ est dictū iuuat ex ꝯtinēte.¶ Alia est putredo p̃ter nāz misti que fit qñ corruptio misti ꝓuenit ad improportionez suoꝝ p̊ncipioꝝ in tēpore a calido naturali extraneato ꝓpter multas causas accidentales eue/

Quid adustio ꝛ putrefactio.

Doctr.2ª sum. scḋa caplo p̊.

Cap.2.3. ca.28.

Putredinis diuersę naturę.

nire potētes. Ex quo pȝ ꝙ ista putredo cōparata pꝛie pōt
dici ꝯ nām τ q̄si violēta iquātū fit a pnº magis extrīseco τ
violēto q̄ȝ illa: sed cōparata adustioni est magis silꝛis coꝛ-
ruptioni nāli q̄ȝ adustio sic̄ ex dictis supꝛa clare pȝ: τ ideo
Relige cō bustoꝛum habēt plꝰ de acuitate cal. q̄ȝ putrefcē. agens adustionē est calꝛm foꝛtius q̄ȝ calꝛm generās putre-
dinē: ꝑpter qd̄ reliquie cōbustoꝝ hn̄t plus de acuitate ca
loꝛis q̄ȝ relige putridoꝝ. Ex his pȝ ituēti fieri claruȝ ꝙ ex
putredine pn̄t aīalia gn̄ari: nō aūt ex adustione: siue illud
qd̄ putrescit res aīata sit siue iaīata: τ hoc experiētia mlꝛtū
pȝ. Et in hoc est cā. nā cū dictū sit putredinē ꝭm aliquem
modū fieri ab itrinseco: scȝ a calꝛo nāli. cuiꝰ nālitas: τ lȝ ex-
tranea sit: nō tn̄ ex toto dꝫ eē coꝛrupta: imo adhuc in ea q̄-
dā nālitas reseruat̄: lȝ ḡ hoc calꝛm inālē sit frigidū respcū
misti respectu cuiꝰ erat nāle: vn̄ fit illiꝰ coꝛruptiuū τ illiꝰ
mistionis segregatiuū: respectu tn̄ cuiusdā alteriꝰ mistio-
nis pōt eē digestiuū τ gn̄atiuū cū nālitateȝ saltim gn̄alem
mistionis adhuc retineat in re: etiā que putrefit est humi
ditas passiua que cōmistionē cū sicco pōt hr̄e: cū dictū sit
ꝑus ꝙ oīa putrida p̊ sint humida que nūc noua remissio
humidi cū sicco est sepatio modi mistionis que p̊ erat. Et
hec est itentio Phi cū dicit τ aīalia fiunt in his que putre-
scunt ꝑpterea ꝙ segregata caliditas nālis exn̄s constare
Doctri. 2. sū. 2. ca. p. facit segregata. Vn̄ Aui. 2ª fen. capꝛo de causis calefaciē-
tibꝰ dicit loquēs de calꝛitate putredinali. Est nāq̄ȝ cū cali-
ditas τ humiditas mutant̄ ad h̄ vt vni cōplꝛoni ꝯueniunt:
τ fiunt aliȷ cōplꝛonū nāliū cōgrue: qd̄ qdē nō est putrefacē
sed digerere: τ hoc itelligit̄ respcū eiꝰ qd̄ gn̄at̄ nō respectu
eiꝰ qd̄ coꝛrūpit̄. ¶ Et ideo aduerte aliq̄ que illud declꝛant
ꝑmo ꝙ aīal qd̄ ex putredine gn̄at̄ nō gn̄at̄ cū putredo est
in facto eē τ in termino cū tūc remāserit purus cinis. Sed
gn̄at̄ cū putredo est in fieri vt cū i mā est ebullitio: τ sepa-
rat̄ humidū a sicco cui p̊ erat cōiunctū in qua ebullitione
accidit humiditatē illā sicco remisceri alio. mō mistionis
q̄ȝ ꝑmo eēt: que remistio dato ꝙ sit putredo respectu ꝑmi
misti: respectu tn̄ aīalis geniti est digestio ꝑ quā gn̄at̄ illō
aīal: τ nō amplius resoluit̄ illud humidū nec ꝓcedit cum
hic modus ad foꝛmā aīalis sit terminatꝰ. Adueniēte autē
termino cessat motus in qua remistione humidi cū sicco
que est digestio aīalis p̄dicti multe ꝑtes sequestrant̄ q̄ nō
sunt apte in foꝛmā illiꝰ aīalis ꝯuerti: τ mlꝛte ab aliȷs depu-
rat̄ τ vniunt̄ adinuiceȝ depuratione τ vnione debita aīal
gn̄ando cū in digōne oī sepant̄ supfluitates ab eo qd̄ vere
digerit̄. ¶ Quapꝛopter attentione dignū ꝙ aīal qd̄ gn̄at̄
ex putredine nūq̄ȝ fit ex tota mā que putredini subiȷcit̄.
vt ꝟbi grā. declarādo in exēplo grosso si mā que subiȷcit̄
putredini sit vna vncia: τ nō gn̄abit̄ ꝟmis ex tota illa vn-
cia: sed ex qbusdā ꝑtibꝰ illiꝰ materiei que sunt melioꝛes τ
magis apte pꝛo re gn̄anda: vt ꝟbi grā ex duabꝰ dꝛagmis
vel q̄uo vis q̄ ꝑtes in re cui aduenit putredo sunt multuȝ
dispse hincinde. Adueniēte ḡ calꝛo putredinali separante
ꝑtes illiꝰ materiei accidit ꝙ in illa sepatione quedā adin-
uicē miscent̄: que ꝑmo erāt multū abinuicē separate: τ ab
aliȷs adiuicē recōuētis τ mistis ꝑ digōnē sequestrant̄ alie
partes τ in cinerē cōuertunt̄. Cōmistio ḡ τ vnio multarū
partiū que ꝑmo erāt abinuicē separate: τ cū aliȷs ꝯiuncte
est coꝛruptio vnionis τ mistionis in mā pꝛima existētis.
2. a. 24. 26 pº phẏ. 43 ¶ Et attēde ꝙ nō ex q̄cūq̄ȝ mā putrescēte pōt aīal gn̄a-
ri: qm̄ reqrit māam appꝛopꝛiatā cū nō ꝯtingat fieri qd̄libȝ
ex quolibet: silꝛr cū est aliqua mā ex qua pōt aīal fieri cuȝ
putrefit nō demōstrat̄ fieri ex q̄cūq̄ȝ putredine vel in q̄-
cūq̄ȝ gradu putredinis: possent eni mlꝛti modi putredinis
illi māe cōtingere ex qbꝰ in mā illa foꝛma aīalis nō hr̄et
induci. Et ista sint hic dicta trāsitiue. Nolumꝰ aūt nūc in-
quirere vtꝝ ex gn̄ōne aīaliū ex putredine nec̄io requirat̄
agens ꝑticulare qd̄ ꝓpoꝛtionet̄ māe vel semini deciso. i.

masculo gn̄ato per coitū: quā inquisitionē videt̄ Auer. ꝑ- 8º physic. 46. 7. metaphẏ. 22. 23. 28. 12º meta. 24.
tractasse. 7. τ. 12. meta. ¶ Sed nūc tp̄s est reuerti ad pꝛe-
inducta in pnº huius quesiti. ¶ Est eni iā habitū ꝙ caloꝛ
ꝑter nām in humoꝛes oēs agēs est duplex. s. adustiuꝰ τ pu
trefactiuus. Cū ḡ q̄rebat̄ vtrū in coꝛruptione mala hūoꝝ
que fit nā victa res ducant̄ ad vnū modū sub̄e: τ ad vnū
coloꝛē. ¶ Dōm ꝙ si humoꝛes coꝛrūpunt̄ ꝑ viā adustiōis
tūc accidit illos ꝯuerti ad vnū modū sub̄e: τ in vnū coloꝛē
τ maxie qn̄ adustio multū vltimat̄: nec itēdas ꝙ illa adu
stio vltimet̄: qa eos sic adurat τ incineret sic̄ incinerant̄ li
gna que cōburunt̄ in lari queadmodū ex pluribꝰ humoꝛi
bus fit humoꝛ melꝛicus magis. Et dato ꝙ in illa nigredie
ꝑ hūc modū cāta sit varietas multa. τ silꝛr vnus humoꝛ ꝑ
hūc modū fit pꝛauissimꝰ τ in sub̄a equalissimus: τ ille fuit
ꝭmo Galeni 2º ꝓnosticoꝝ: cū dic̄. materias a caloꝛe malo Tex. cō. 21
scȝ adustiuo fieri equales. Cū aūt adustio nō multū iten-
dit̄ fiunt humoꝛes valde diuersi vt qdā fiunt citrini: qui-
daȝ virides τc̄. ¶ Sed ꝯ hoc ꝙ ꝑ adustioneȝ ducunt̄ in Dubium.
vnū coloꝛē. s. nigrū appet dictū Aui. capꝛo de hūoꝛibꝰ pꝛio Doctr. 4. cap. p.
ꝑma: cū dicit ꝙ cholera ꝯinaria gn̄at̄ ex pꝛassina cū pꝛas-
sina adurit̄ donec eiꝰ humoꝛositas cōsumat̄: τ redire ici-
pit ad albedinē: nā caloꝛ cū agit in humido ipꝛimis efficit
nigredinē qn̄ eius finit humiditateȝ. Et qn̄ supfluit in illo
ipm albificat. Et ita hoc ꝑ te ꝯsidera. ¶ Aduerte ꝙ Auic̄.
ibi subdit hec idicia esse estimatiua: si aūt caloꝛ eēt putre-
factiuꝰ humoꝝ: qa hec coꝛruptio est magis itrinseca: ideo
plus diuersificat̄ ꝭm nām diuersaꝝ māerū. Nō est etiaȝ
hic caloꝛ putredinalis violētans mās sic̄ adustiuus: qua-
pꝛopter cōtingit ꝙ in putredine: maxime ꝯuertunt̄ ad di
uersos modos sub̄e τ coloꝛis. Et si in putredie sequat̄ vni-
foꝛmitas humoꝝ qui putrescerēt: hoc eēt maxie cū caloꝛ
putredinalis humoꝛis vnius fiet alteri humoꝛi cōbustiuꝰ
vlꝛ si putredini supueniret modus adustionis. Ex his dic̄
pōt verificari dictū Aui. 3. lib. fen 14ª. 2. c. cū dic̄ ꝙ in ha- Tracta. 2.
bente fluxū epaticū a cā calꝛa τ frigida fiunt exeuntia di-
uersa: sed in fine ad magis diuersa ꝑducit frigiditas epatȷ
q̄ȝ calꝛitas: τ hoc nō est nisi ꝑꝑ putrefactioneȝ que exinde
sequit̄. ¶ Sed tu dicis putredo etiaȝ incinerat: τ iō debȝ
ad vnitatē ꝑducē. Dōȝ ꝙ etiā cineres quos facit putredo
in diuersis sunt diuersi: qm̄ nō est ille cinis sic̄ est in lari: sȝ
qa humoꝛes aliquātulū exiccat: tn̄ cū toto hoc foꝛma cine
ris adustoꝝ vnifoꝛmioꝛ est q̄ȝ foꝛma cineris putrefactoꝝ.
¶ Et ex his pȝ ad iducta: Galeni eni sermo iā patuit. τ cuȝ
vlterius dicit̄ ꝙ in digōne vel putredine que fit nā victa
res que digerunt̄ sunt valde diuerse τ mēbꝛa digerentia
sunt diuersa. dic ꝙ lȝ ille res diuerse pn̄t esse: per actuȝ tn̄
vltimatū digōnis in vnā foꝛmā trāseūt. ¶ Et ad vltimū
inductū pȝ ꝙ nō loquimur de scōa digestione: sȝ de dige-
stione vltimata membꝛoꝝ τc̄. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Ceterū quot in abscessibus dr̄ie sunt: tot in febꝛibus Laurē.
putredine accēsis vꝛinarū foꝛme existūt: optima eniȝ
vꝛina que ex putredo humoꝛe suscipiēte ex cōtinēti cō
ceptaculo cōcoctionē efficit̄ candiduȝ leue equale ac
minime fetidū sedimētū hȝ. pessima vō q̄ȝ maxie ꝯriū
penitꝰ huic hȝ. Ea vō que media est: quo magis alteri
eoꝝ ꝓpinquet: tāto melioꝛ aut deterioꝛ est. Sȝ de vꝛi
narū dr̄ia libꝛo de indicationibꝰ docuimus.

¶ Quotcūq̄ȝ vō in accessibꝰ putredinis sunt dr̄e: toti- Leonic̄.
dē τ in febꝛibꝰ que ex putredine accendunt̄. Sūt eoꝛū
que in vꝛinis apparēt foꝛme varietates: optia vō vꝛi
na que ex putrescente humoꝛe coctionē a cōtinēti va
se suscipiēte ꝑficit̄ est que albū τ lene τ equale τ mime
fetidū qd̄ hȝ. Pessima aūt est que in oibus maxie ꝯtra
rio modo

rio modo se hz:que vo iter media existit quāto ppi⁹ ad alterā accesserit tantuz aut melior aut deterior exi stit. Sed de vrinarum differentia in commētarijs de crisibus siue de creticis dictum est.

Antiq. ¶ Quot aūt in apātib⁹ putredinis sunt dr̃ie:tot ⁊ in febribus a putredine accēsis:sunt species eorū que in vrinis inferunt̄. Naz optima vrina que ex eo qui putrefit humore eā que ex cōtinē te est vase suscipiēte digōnē perficit̄:albā ⁊ le nē ⁊ equalē ⁊ minime fetidā hypostasim habz: pessima aūt maxime ɔtraria huic est per oia: q̄ aūt in medio est qualr̃cūqz ab alterutri ppior ītantū deterior vel melior fit. Sed de vrinarū quidem differentia in libro de crisi dictū est.

¶ Uult ex dr̃ia putredinis assignata in apātibus assignare dr̃ias putredinis in humorib⁹ vasoꝝ. Ex qbus oibus derelinquit̄ nota dr̃ia ⁊ ɔueniētia putredinis apātū ⁊ vasorū:⁊ dicit ꝙ quot sūt spēs putredinis siue dr̃ie in apātib⁹: ga bona ⁊ mala ⁊ media:silr̃ tot sunt spēs in febrib⁹ accēsis earū que inferunt̄ in vrinis que hypostases appellant̄. Declarat cū dicit:nā optima vrina hz hypostasim albā lenem ⁊ equalē ⁊ minime fetidā:que.s.hypostasis ex eo qui putrefit humore suscipiēte eā digōnē que perficit̄ ex cōtinente vase. Sed vrina pessima est que est huic ɔ̃ria in oibus que nō licet nobis trāscurrere. Illa aūt que est in medio istaꝝ duaꝝ ſm ꝙ vni est lōginquior itantuz est deterior vel melior. Et de his multū est dictū in libro de crisi. Qualiter aūt tot sunt dr̃ie vasoꝝ putredinis quot apātū ⁊ quō cōueniāt declr̃atū est in pn° capl'i isti⁹. Qd aūt in putridis febrib⁹ illa sit optīa vrina que hz hypostasim albā ⁊c̃. clarū est ꝙ signat victoriā nāe supra mām putridā quātū ad ei⁹ oēm partē:⁊ p ɔ̃ns ɔ̃ria ei est praua.

Digressio.30. Sed hic nō licet sine pscrutatione ptransire. Et pmo qd per hypostasim apparentē in vrina itelligam⁹. Et an sit eiusdē spēi illa que apparet in sanis:⁊ que apparet in febribus putridis:⁊ cuius digōnis hec superfluitas sit. ¶ Deide q̃rem⁹ vtrū digestio que fit in putredine laudabili vasoꝝ debeat̄ humori qui actu putrefit:⁊ qui appellat̄ cā ɔiuncta feb. an debeat̄ humori parato putrescē ⁊ cāe añti. ¶ De pmis trib⁹ q̃sitis rñdet Trusian⁹ de florētia qui plus q̃z cōmētauit librū thegni in quodam tractatu quē fecit de hypostasi. Et dicit ꝙ sic̄ dicit Auicē. hypostasis apd medicos signat oēm subaz que spissioris existit eēntie q̃z aquositas:⁊ est diuersa ab ea:ita vt apud visum de facili discernat̄ a suba vrine. Ista g̊ hypostasis sic̄ dicit Galenus in cōmēto pmi pnosticoꝝ ⁊ est vltimuz cōmētū:⁊ qd subsidet in vrina est illud qd ex cibo refugit opōnē nāe apud ɔuersionē suā ad sanguinē. hoc eniz ppe ⁊ simplr̃ dr̃ hypostasis apud medicū:aptū qdē natū in vrinis oium euadē. ¶ Ex quo pz ꝙ sāguis ⁊ flegma ⁊ sanies ⁊ arena ⁊ alia hui⁹ qbus notificatio pdicta nō cōuenit cū euenit in vrinis euadere ⁊ in ipsis subsidere nec pprie nec simplr̃ dñr hypostasis. g̊ hypostasis pprie dicta est illud ex chilo assumpto in venas qd remanet insanguificatum. Ex quo pz ꝙ pprie loquēdo nō est supfluitas digōnis z°. sed est illud in quo nō potuit digestio scda:talis enī si non habuerit aliūde resolōnē aptū natū est euadere per vrinā ⁊ in ea subsidere. Chol'a aūt mel'ia ⁊ vrina sunt vere superfluitates digōnis scde que nō pñt oino dici refugisse opōnē nāe apud illā ɔuersionē nec remāsisse īsanguificata:cū sint supfluitates q̄ a sanguificato secernunt̄ pportionales ⁊ ipse trib⁹ substātijs que remanēt in sanguine in quas sanguis ipse segregat̄ per modum expositum ab eo in plusq̃z commento:dicetur ergo hypostasis superfluitas digōnis scde equiuoce cū pdictis. ¶ Si aūt querat̄ an hec hypostasis semp reperiat̄ i vrinis sanoꝝ siue sint nūc sana siue simplr̃:⁊ hoc si nō peccauerūt in ɔseruatione sanitatis:vt ga tale ⁊ tātū de cibo eis offerat̄ quātū digerere pñt:dicit ꝙ quātūcūqz cōmēsuratus cibus vtrisqz offerat̄:semp tñ aliqd illius cibi refugit opationē nāe pdictā:⁊ hoc si circa somnos ⁊ alias nō nāles res nō fuerit vtrisqz eoꝝ cōmēsuratio ppa obseruata. Et hoc voluit Gal'. in ıbegni capl'o de causis ɔseruatiuis corpis optie sani:cuz dicit. Et ita eis dieta vtētib⁹.s.cōmēsurata in cibo ⁊ somno exercitio ⁊ in egestionib⁹ nihil derelinquat̄ circa ventrē ⁊ vrinas ⁊ toti corpi:⁊ tūc in vrina videt̄ aliqd derelictū cuz hypostasis illa educit̄:ga signat mām non toti assumpto pualere potuisse ⁊ in supfluitatē remāsisse:que supfluitas nō est eueniens cursu nāe sic̄ stercus ⁊ vrina ⁊ cholera ⁊ mel'ia: sed accessu nāe ex suppōne iproportionati cibi ad ipsam:⁊ ita ex peccato diete. ¶ Et B idē videbat̄ Auic. itēdere cū dicit ꝙ talis hypostasis nō est querēda in sanis:ga nō semp opz in venis sani esse humorē qui sit excutiēdus:⁊ vlteri⁹ dicit ꝙ fortasse ipol'e est vrinas quātūcūqz studētiū in cōseruatione sue sanitatis oino priuari hypostasi:nā Galen⁹ in p libro de crisi. dicit ꝙ quādiu sanguis pmanet in semita digōnis videt̄ in vrina que mingit̄ color ad albedinez declinās ⁊ sedimen in ea bñ equale albū plurimū:cūqz cōplet̄ digestio addit̄ color ei⁹ ⁊ minorat̄ qd in ipsa residet. Deinde si phibueris hoiem a cibo videbis vrine citrinitatē addi semp ⁊ sedimē amplius minorari. Ubi videtur velle ꝙ ex vrina aliqd qñqz decolet̄ ab assumpto chilo in venas añ cōplemētū sanguificationis:tū sic̄ attractū a renibus:tū sui subtilitate velociter penetrās:⁊ ꝙ subtile vrine decolat̄ a sanguine dū ipse digerit̄ duz adhuc pticipat spēm chili ⁊ nōdū pfecte suscipit sanguis formā aliquaz: imo ml'tū associat̄ de ipsa suba chili siue masse ptisanarie cōsumpte in venas:⁊ euadit cū ipsa:qd qdē etiā ppt illud dr̃ refugere opationē nāe qua fit sanguificatio:pp qd ⁊ ad albedinē declinat ſm nām corpe se hñte sic̄ ⁊ ipsa massa ptisanaria:⁊ tūc maxime ei associat̄ semp nō posse a q̊sdā subaz discerni adhuc bulliente chilo: ⁊ in semita digōnis adhuc exñte. Est enī de nā bullitionis miscere ptes cum partib⁹:⁊ ppter hoc etiā minorat̄ hypostasis:qñ complet̄ chili sanguificatio:⁊ adhuc minorat̄ cū phibitōe cibi fiat sāguis colericatio:ga illud qd remāsit dōec cōplet̄ sanguificatio aut totū:aut fere totū suscipit formā sanguis:ppter qd si sanguis phibitiōe cibi vlteri⁹ colericet̄ nihil euadet cuz vrina de chilo qd resideat in illa:eo ꝙ nihil de assueto in venas vsqz tūc remanēs pōt sub forma chili reseruatū fuisse. Et ideo si illud qd subsistit in vrina est illd qd refugit sanguificationē nō erit a sanguine iaz pfecto:imo vlterius colericato iaz aliquid tale euadere cū vrina qd in ea subsistat:ideoqz iam subtilior ab eo decolat̄ vrina que sola est aquositas dicta pter tincturā quā ab illo recipit a q̄ nihil subsidere pōt aut modicū valde:⁊ ppter hoc in cholericis materijs minorat̄ hypostasis. Et ppter hoc Galen⁹ recte vocauit in p de crisi hypostasim chilū crudū. vñ ibi cū dicit. Ei igit̄ qui hāc ītuet̄ vrinā ⁊c̃. manifeste colligit̄ ꝙ vrina in sanis reseruās subaz ⁊ colorē quē dz hr̃e ſz naturā significat digōnē cōfirmatā etiā si nō sit in ea illa hypostasis:scz aut modica valde:si vo sit in ea appet lenis ⁊ equalis plurimū signat digōnē ɔfirmatā. Sed hñ signat̄ ꝙ expellit̄ ex corpe chim⁹ crudus vltra mensurā:nec itelligit per hoc Gal'. flegma:ga hoc iā ppiquū exñs sanguini in nā nō dr̃ simplr̃ refugisse opationē nāe apd ɔuersionez cibi ad sanguinē:ſz vult particulā illā que ex massa ptisa

Margin notes: Trusiani rñsio. Cap. p. Prio ca. fen 2° doc. 3. sum. 2° cap.6. — Tex. cō. 15 ſz diuisione Trusia. vl 33. ſz Hal'y. lib.3. — Prio. ca. fen 2° doctri. 3. sū. 2°. ca. 6. — Cap. 12. — Cap. 12.

naria aſſumpta in venis euaſit oīno inſanguificata:vt q-
dē ſic̄ feſtinat̄ ꝑteriens ſimul cū vrina vltra epatis regio-
nē anteq̄ȝ calor cōpleuerit actionē ſuā:aut ſic̄ impaſſibilis
exiſtēs a calore:qꝺ qdē accidit vel ꝓpter ipſius partis ma
litiā:vel ꝓpter ſupfluere illā ad potētiā caloris.Tñ attē-
tione dignū ꝙ q̄ȝuis talis maſſe ptiſanarie ꝑticl'a refugiat
quādā trāſmutationē ſue ſpēi que eſt digeſtio ſcōa ſangui
ficatio dicta:ipſa tñ in ſua ſpecie manens apta eſt in ipſis
venis ſuſcipere aliquos digeſtionis modos.Simil'r atten
tione dignum ꝙ q̄ȝuis ipſa nō ſit flegma vicina:tñ eſt fle-
gmati ſignū cuius eſt:qa multū abūdat in flegmaticis nā
⁊ ab eiſdē cauſis a qbꝰ flegma:⁊ ideo talis ſupfluitas vt di
cit Galenus multū abundat in pueris ⁊ ocioſe viuētibus:
⁊ ſil'ibꝰ. Tñ ſciēdū ꝙ q̄ȝuis talis ſupfluitas ꝭm ſe ſit ſil'ior
flegmati:nihilominꝰ tñ accipit ipſaȝ nām dñantis in cor-
pore humoris cū figuret ſe tali ſanguini qualē ex cibo cō-
tingit gñari.ſ.vel tēperato q ſimpl'r dr̄ ſanguis vl' flegma-
tico vel mel'ico vel chol'ico que nō ſimpl'r:ſed cū additio-
ne dñr ſanguis.¶ Ex ꝑdictis igit̄ colligi pōt ꝙ in vrinis
ſanoꝝ nihil in ꝯſeruatione ſue ſanitatis errantiū nō ſubſi-
det aliqd de quo ſit curādū.In pl'ibꝰ ꝟo vrinis ꝭm gñalē
Truſiani verba.c.2. eiuſdē inſtantis. vitā viuentiū ſemꝑ aliqd hypoſtaſis eſt ſpectare factuȝ ꝑ
modū quem diximus.Apparet igit̄ ꝭm eū quid ſit hypo-
ſtaſis:⁊ cuius digeſtionis eſt ſuperfluitas.

Digreſſio.31. Dicit deinde hāc hypoſtaſim in ſanis ⁊ egris eē
eiuſdē ſpeciei:ꝓpt qꝺ aduertēduȝ
ꝙ hypoſtaſis in ſanis ⁊ egris ſūt eadē ꝭm ſpēȝ queadmo-
dū ⁊ vrina.⁊ ſic̄ in ſanis atteſtant̄ ambo maneriei ſangui-
nis que eſt in eis ſic ⁊ in egris atteſtant̄ maneriei ſanguis
que in ipſis exiſtit nō ſolū materiei ſanguis nouit̄ facti ex
imediate ſumptis cibis:ſed etiā maneriei ſanguis in pre-
teritis diebꝰ gñati:ſic̄ enī ſꝑ a veteri ſanguine donec in ve-
nis exiſtit aliquid decolat̄ vrine:ſic ⁊ aliqd hypoſtaſis cū
illa:g̊ ſemꝑ talis hypoſtaſis ſanguini eſt ꝑmiſta atteſtans
maneriei ſanguinis ſic̄ etiā vrina:vñ ſic̄ vrina ſui ſuba idi
cat manerię ſanguis;ſic etiā hypoſtaſis:ꝓpter qꝺ dicit ꝑn
Prio ca. fē 2ª doc. 3. ſum. 2. cap.6. ceps Aboali ꝙ colores hypoſtaſis ſūt vtpl'm ꝭm vrine co
lorē:⁊ ſic̄ dicit de colore ſic verificat̄ ⁊ de ſuba.¶ Ex quo
manifeſtū eſt ꝙ vrina cū ſua hypoſtaſi nō ſanguificat ꝑn
cipal'r niſi ſuꝑ cauſa añte feb.⁊ nō ſuꝑ ꝯiuncta.ſignū cuiꝰ
eſt:qa accidit cōiunctā extra venas exiſtere a qua nec ipȝ
decolat̄:cū certū ſit cas decolari a ſanguine venaꝝ.Cauſa
aūt añs cuiuſcūqȝ tā cōtinue q̄ȝ īterpolate in venis exiſtit
aut ex mā que in venis originē ſumit:ꝓpter qꝺ medici in
īterpolatis febribꝰ:quaꝝ cās cōiunctas nō latet ex̄ venas
exiſtere aliqñ inducunt flōmiā ad diminutionē añtis vel
ambiētis in venis eſſe aut ab eis originari.¶ Attende tñ
ꝙ nō ſegregat̄ hypoſtaſis ab añte cā febris ſic̄ pars ipſius
homogenea ꝭm nām:ſed ſic̄ ſupfluitas illius cōmiſta:que
qdē fuit illud ex cibis:qꝺ aūt nūc aut in ꝑteritis diebꝰ re-
fugit ſanguificationē:ꝓpter qꝺ nō oportebit cāȝ añtē aſſi
milari ſaniei ſic̄ hypoſtaſiȝ ab ea ſegregatā:opȝ illi ꝑſil'eȝ
Prio de criſi ca.12. eſſe.¶ Et ideo aduerte ꝙ ſic̄ dicit Galenꝰ ꝓprietas vrine
eſt ſignificare digōnē que in venis:mō cū ſupfluitas atte-
ſtet̄ digōnē eius cuiꝰ eſt ſupfluitas oportebit quotidianā
vrinā cū ſua hypoſtaſi ſignificare ſuꝑ quotidiana ſignifi-
catiōe ciboꝝ ⁊ potuū quotidie aſſumptoꝝ quos penes ſui
digōnē vel indigōnē ſignificabit digeſtos vl' idigeſtos in
ipſis venis:nā ſi fuerit ꝑfecta matura ſigñat ſanguinē bo-
num ex cibo gñatū:ſi ſuꝑ matura vl' imatura ſigñabit eū
vl' ſemidigeſtū aut ſupra digeſtū vl' choleriçatū.¶ Et ex
hoc videt̄ ꝙ quotidiana hypoſtaſis que apparet in febri-
bus putridis cōtinue non ſignificat ſuper putredineȝ ſed
ſuper cauſa añcedēte putredinis.Si enī vrina ⁊ hypoſta-
ſis ꝑfecte matura fuerit ſignificatur ꝙ ex cibis aſſumptis

ſanguis bonꝰ gñat̄ ita ꝙ cā añs feb.nō reficit̄ quā nō refe
cta feb.ꝯſumet̄ periodo expectata nō eueniēte ꝑꝑ nō hr̄e
cauſam ad hoc quotidie refici.ſi ꝟo fuerit imatura ſignifi-
cabit egritudinē cōfirmari ꝑꝑ antecedētē cām adhuc quo-
tidie refici . Sed i h̄ aliqñ pt̄ cadere error:qr̄ q̄ȝuis ſanguis
bonus generet̄ in epate:in alijs aūt mēbris diſcraſiā qñqȝ
hñtibꝰ diſcraſiat̄:⁊ ipſe recipiēs icrudationes ⁊ choleriça-
tiones penes nām diſcraſie in illis ꝑꝑ quod alibi q̄ȝ ibi chi
lus ſanguificat̄:pōt fieri cā añs fe. Et iō attēdere debes ꝙ
q̄ȝuis ꝑncipalis ⁊ ꝓpria ſignificatio vrine cū ſua hypoſtaſi
ſit ſuꝑ ſigñone ciboꝝ in epate ⁊ venis maxie de nouo ſum-
ptoꝝ:a talibꝰ eniȝ ſumptis de mane de ſero decolat̄:de ſe-
ro aut mane:nō tñ opȝ quotidianas vrinas cū ſuis hypoſta
ſibꝰ ſignificare ſoluȝ ſuꝑ manerię ſanguis nouiter geniti ex
imediate ſumptis cibis:ſed ſigñat ēt ſuꝑ manerię humorū
iam in ꝑteritis diebꝰ genitoꝝ in qbꝰ accidit ⁊ nouū ſangui-
nē cū ſua aquoſitate miſceri. Et ꝓpterea ēt i aquoſitate de- Impugnatio opinionis Truſiani.
colata veſtigia ēt illoꝝ ꝑſertim apparere ⁊ augere ſangui-
nis ꝓpter aliqd aquoſitatis ⁊ hypoſtaſis cū illa decolat̄:do
nec in venis exiſtit:⁊ tāto qdē amplius ab illo q̄ȝto minus
digerēs ſteterit ⁊ magis flegmaticꝰ in quo magis abundat
aquoſitas:cuiꝰ ſignū eſt qa frequēter videmus egrotos ab-
ſtinētes a cibis ⁊ potibꝰ : ⁊ tñ copioſam emittētes vrinam.
¶ Ut aūt effugiat auctes multas ⁊ Galeni ⁊ Auic.que ex-
preſſe ꝯ ipm ſunt:dicit ꝙ dato ꝙ euētus hypoſtaſis in vri-
na ſit ſil'is euētui ſaniei in a̅pate vt vr̄ velle Galenus:nō tñ
opȝ ꝙ ſicut ſanies eſt pars humoris q eſt cā cōiuncta a̅pa-
tis:ita ſedimē ſit pars humoris putridi q eſt cā ꝯiuncta fe.
cum aliqñ cā cōiuncta fe.ſit extra venas a quo loco nō de-
colat̄ vrina:nec ſua hypoſtaſis:nec ēt hypoſtaſis eſt ꝑs hu-
moris q eſt cā añs:ſed eſt ſupfluitas illi admiſta que ſimul
cū ſanguine ſuſcipit alias alteratiōes in venis.nā ſuſcipiēte
ſanguine alterationē nāe cōueniētē aſſimilabit̄:⁊ ipſa oīno
digeſtioni ſaniei.Et hāc ſil'itudinē voluit Gal'.iter iſta:⁊ p̊
de criſi:⁊ p̊ ꝓnoſticoꝝ.Cū aūt Gal'.in ca.iſto dicit ꝙ putre Cap.12. cō.66.⁊ vltimo.
do humoꝝ q eſt in vaſis ſil'is eſt ei que ꝭm a̅pata : in a̅pati-
bus qdē eſt vocata pus in arterijs ⁊ venis ꝓportionalis pu
ri.ſ.illud qꝺ in vrinis ſubſiſtit:huic dicto dicit difficilius re
ſpōderi poſſe cū expreſſe videat̄ loq de ea putredine ⁊ di-
ſtinguere ipſius maneries. Cū g̊ dicat ꝙ putredo humoꝝ
que in vaſis ꝓportionalis eſt puri.ſ.illud qꝺ in vrinis ſub-
ſiſtit decolat̄ : manifeſte vr̄ ꝙ hypoſtaſis ſit ꝑticula putre-
dinis que eſt cā ꝯiūcta fe.putride.Tñ rñdet Galenū voca-
re putredinē nō humorē putridū q eſt cā cōiuncta:ſed hu-
morē q eſt cā añs ⁊ hñte vitiū putredinis ⁊ ꝑꝑ hoc poſ'e di-
ci putridā.¶ Et hoc ꝓbat duplici ſigno . Primo ꝑ hoc qꝺ
dicit humoꝝ putredo que in vaſis vocās vaſa venas ⁊ ar-
terias ⁊ nullaȝ faciēs mētionē de putredine humoꝝ extra
venas.Cū eniȝ cā ꝯiuncta feb.nō ſemꝑ ſit in venis:añs aūt
ſemꝑ ſit in vaſis aut ab eo originē aſſumit nō itelligit per
putredinē niſi cām añtem que largo mō putredo noiatur.
¶ Scōm ſignuȝ eſt ex eo qꝺ dicit optima vrina que fit ex
eo q putrefit humore iam digōnē ſuſcipiētē a cōtinēte va-
ſe hȝ hypoſtaſim ⁊c̄.qr̄ manifeſtū eſt ꝙ humores putrefa-
ti ēt iam faciētes febrē nō multū ſperat̄ digeſtio a nā ꝙ in
eodē paroxiſmo febris totus exſpiret.Sed ſperat̄ digō eius
qui eſt aptus putrefieri quē vocamus cām añteȝ:⁊ iō Gal'.
dicit ex eo q putrefit ⁊ nō ex putrefacto.Per dr̄ias g̊ hypo
ſtaſis eſt cognoſcere differētias taliū putredinū:que in cau
ſis añtibꝰ dicunt̄ ichoare ⁊ ꝑ eas aliaꝝ putredinū que ſunt
cauſe ꝯiuncte:quot eniȝ differētiaꝝ eſt cā añs tot ⁊ ꝯiuncta:
quare nō itelligit Gal'.ꝙ hypoſtaſis vrine febriū putrida-
rū ſit pars putredinis que eſt cū ꝯiuncta fe.ſicut ab ea reſo-
luta:ſed reſoluit̄ ab añte nō qui ſit pars:ſȝ ſicut ſupfluitas
ex nō ſanguinato ſibi cōmiſta eadē gñe cū ea que comiſcet̄

ſanguini ſanoꝝ.❡ Ad illud aūt qȯ allegaṫ ex textu Auicē. 4.caū.cū dicit ꝙ ſedimē laudabile in febꝛib⁹ nō eſt aliud niſi humoꝛ faciens febꝛē qui iā digeſtus eſt. Rn̄det ꝙ cū ipſe dicit ꝙ ſedimē laudabile nō eſt aliud ꝛc̄.itelligiṫ ab eo qȯ eſt humoꝛ febꝛē faciēs ꝗa eſt ibi cōmiſtus ſic̄ ſupfluitas nō ſicut pars illi homogenea:ꝓpter qȯ cū illud putreſcit ꝛ illud ſecū putrefit:cūqꝫ digeriṫ anteq̄ꝫ putreſcat digeriṫ ꝛ illud ſecū ꝛ ſegregaṫ ſimul ab eo cū vꝛina atteſtans illi.Si aūt cōtingit aliqn̄ in febꝛibus acutis fieri criſis per vꝛinā in ꝗb⁹ excernaṫ cauſa feb.Dōm ꝙ tales hypoſtaſes nō ſimpl'r dn̄r hypoſtaſes neqꝫ nāles ꝛ ꝯſuetudinales ipſis egris:ſed per viaꝫ cretice expulſionis facte q̄s nā facit nō ſibi derelicta:ſed ſtimulata ꝑ̇ moꝛbū:ſed de talib⁹ hypoſtaſib⁹ accidētal'r apparētib⁹ in egris nō eſt ſmo nobis. Has eni nō eſt dubiū eſſe diuiſas ab eis q̄ in ſanis.

Impugn° opinionis Truſiani.

Hanc aūt opiōnē friuolā ꝓlixe recitauim⁹:qꝛ a nullo alio vidim⁹ poſitā.

❡ Eſt aūt hec opīo multis de cauſis renuēda.ꝑ ꝗa nullū īuenim⁹ auctoꝛē hoc ſentiētē nec expꝛeſſe nec occulte niſi ꝗd modicū qȯ allegat:qȯ appꝑebit ſtatim ad illȯ nō iuiſſe. Iſta eni opīo quātū ad id qȯ ꝑ̇mo ponit hypoſtaſiꝫ nō eē ſupfluitatē digōnis tertie ſed ſc̄de:ꝗa eſt illud in qȯ nō potuit digeſtio ſc̄da.Unde eſt id ex chilo aſſumpto in venas qȯ remanet inſanguificatū.Et ex hoc pꝫ ꝙ non eſt aliqua pars humoꝛis:ꝛ hoc tā in egris q̄ꝫ in ſanis:eſt expꝛ̄ſſe cōtra mētē Iſaac in libꝛo de vꝛinis particula 8ª.nā aſſignās cāꝫ quare hypoſtaſis laudabilis dꝫ eſſe coloꝛis albi ꝛ nō ſuba vꝛine:rn̄dens dubio ſophiſtarū dicit. Rn̄dem⁹ duob⁹ modis hoc debere fieri:vel ꝗa hypoſtaſis fundamētū eſt tertie digōnis in mēbꝛis:que cū ſuā cōpleāt digōnē ꝛ actionē ꝑfecte:mēbꝛoꝝ exprimit ſil'itudinē.vel ꝗa hypoſtaſis ſanguis eſt ſc̄do coctus qui ſc̄do excoctus poſt repletū rubořē nō īuenit in quā muteṫ q̄ꝫtitatē mēbꝛis aſſimilatā niſi tm̄ in albedine. Hec aūt dicta irrefragabil'r perimunt ei⁹ opīonis.❡ Et ꝙ etiā digōnis tertie ſit ſupfluitas expꝛeſſe hicmet auctoꝛ ſenſit ꝑ̊ libꝛo vꝛinaꝝ:qȯ dictū allegabiṫ in poſitione nr̄a:hypoſtaſim iteꝝ eſſe rem humoꝛalē voluit Aui.fen 2ª ꝑ̇mi:cū oſtēdit ꝙ hypoſtaſis reperiri nō debꝫ in coꝛꝑe ſano ꝛ itelligiṫ:cū vtiṫ debito mō rebus nō nālibus.Unde dic̄ hec hypoſtaſis nō queriṫ niſi in egris: qm̄ in ſanitate nō requiriṫ:ꝛ illud eſt:qm̄ nō dubitabiṫ ꝗn in coꝛꝑe egri ſint male mãe:ꝛ in venis eius que niſi maturētur niſi poꝛtēdunt coꝛruptionē.In venis aūt ſani nō ſemꝑ opꝫ eſſe humoꝛē ꝗ ſit excutiēdus:ꝛ ſubdit ꝙ ſi eſt melius eſt ꝙ hic ſignificet ex eis ſupfluitates:que in eis ſupfluūt ex cibo a digeſtione ꝑ̇uate:deīde ſupfluat ſupfluitas que in vꝛina fit hypoſtaſis.❡ Expꝛeſſe igiṫ vult ꝙ hypoſtaſis ſit pars humoꝛis ſupfluētis in venis ſani. Un̄ 4° canone caꝑl'o de curatione febꝛiū putridaꝝ in gn̄ali arguit ꝯ euꝫ qui dicebat ꝙ humoꝛ ſubtilis nō īdiget digōne:ꝛ dixit q̄re vꝛine in febꝛib⁹ acutis nō hn̄t in ꝑ̇ncipys eaꝝ ſedimē. Deīde fiunt hn̄tes ſedimē.Et an ſedimē laudabile eſt aliquid niſi humoꝛ faciēs egritudinē qui iā digeſtus eſt.Expꝛeſſe eni hic voluit hypoſtaſim poſſe decidi a mã cōiuncta feb.ꝛ nō ſolū ab an̄te:cū dixit niſi humoꝛ faciēs egritudinē ꝛc̄.Ex quo patebit ꝙ humoꝛi qui eſt ſub actu putredinis cōpetit digeſtio que dicta ille expꝛeſſe negauit. Nec valet ſua rn̄ſio:cū dicit ꝙ Aui.cū dicit ꝙ ſedimē laudabile nō eſt aliud niſi humoꝛ faciēs egritudinē ꝛc̄.itelligit nō ꝙ ſit humoꝛ:ſed ꝙ ſit illi humoꝛi cōmiſtū:ſic̄ ſupfluitas que digeriṫ:cū ille humoꝛ digeriṫ:ꝛ ſic etiā ſimul cuꝫ illo humoꝛe putreſcit. Pꝛimo eni hoc eſt ꝯ ſupficiē text⁹ Aui. in quo expꝛimiṫ manifeſte ſedimē eſſe humoꝛē.Sc̄do eſt ꝯ intentionē ad quā vadit.Aui.eni vult īpugnare euꝫ qui dicebat ꝙ humoꝛ calidus ſubtilis nō īdigebat digōne:ꝗa intentio in digerēdo eſt ſubtiliare:ꝛ vna rō eſt inter alias ꝙ tunc feb.acute in ꝑ̇n° haberēt ſedimē laudabile:ꝛ h̄ ꝗa ſedimē nō eſt niſi humoꝛ qui iaꝫ digeſtus eſt qui expelliṫ in vꝛina.Et tūc ſubdit aliā rōnē que eſt ꝯfirmās ꝓpoſitū: nā ſi vltimū qȯ intendiṫ in digōne eſt ſubtilitas humoꝛis: quare ꝗ̊ in ꝑ̇n° febꝛiū acutaꝝ humoꝛ nō expelliṫ. Et intendit de expulſione que fit a nā iam humoꝛe digeſto de ꝗb⁹ expulſionib⁹ eſt humoꝝ eu̇atio per vꝛinā in hypoſtaſim cōuerſoꝝ:vn̄ illud qȯ directe vult eſt ꝙ ſi vltimū qȯ itendiṫ in digōne eſt ſubtilitas humoꝛis tūc humoꝛ cōuerſus ad hypoſtaſim deberet in ꝑ̇n° apparere:ꝗa imediate ſubdit poſt ꝑ̇dicta vba:ergo necium eſt ſup.ſi ita ſit vt ille dicit vt ſit in ꝑ̇n° febꝛiū ſanguinis ꝛ cholere ſedimen laudabile.❡ Et cōfirmo.ſi eni hypoſtaſis nō eſſet pars humoꝛis digeſti:ſed pars chili que nō potuit ab epate ſanguificari:tūc in ꝑ̇n° febꝛiuꝫ deberet hypoſtaſis alba apparere: ꝛ ꝑ̇ſuppoſito ꝙ ifirmus aſſumat tantum de cibo quantuꝫ in ſanitate aſſumebat:vel circa qȯ pꝛobaṫ.Tūc eni infirmi v̇tus magis eſt debilis in chilo digerēdo vt maioꝛ pars inſanguificata remaneat:que ꝗdē ex quo nō ꝯuerſa alba remanēs veniēs ꝑ vꝛinā oſtēdit hypoſtaſim albā:ꝛ h̄ medium adduciṫ ꝓpter illȯ qȯ imediate ſequiṫ de dictis ſuis. ❡ Et ſi dicaṫ ipſe videṫ fugere ꝙ ꝗa hec ſupfluitas que hypoſtaſis eſt recipit trāſmutationē ſm trāſmutationem ſāguinis ꝛ humoꝛis cui admiſceṫ:hinc eſt ꝙ donec humores qui ſunt cā egritudinis non digeruntṫ:non apparet hec ſupfluitas digeſta:ꝛ ſic etiā nō apparet in vꝛina nec digeſta nec indigeſta aliqn̄ tꝑe indigeſtionis illoꝛū humoꝛum qui vel ībibunṫ ꝓpter eoꝝ ſubtilitatē ꝛ ipſa ſimul cū eis: vel adherent ꝛ ſtant in vys ꝯſtricti ꝓpter groſſitiem vel viſcoſitatem vt non accidat ipſam tunc ex his cauſis per vꝛinā extra educi:ſed tēpoꝛe digeſtionis ꝛ victoꝛie nature accidit hanc hypoſtaſim apparere albam:nō quia virtus īmutatiua:ꝛ caloꝛ īnatus mēbꝛoꝝ aſſimilēt ipſaꝫ mēbꝛis queādmodū videṫ etiā dici de īdigeſtōne ſaniei in aꝑ̇ate. Nā nō eſt veriſil'e ꝙ nā ꝯuertat ꝑ̇us ſupfluitates ſanguinis in aliquā ſil'itudinē mēbꝛoꝝ q̄ꝫ ipſuꝫ ſanguinē:cuꝫ ſit alimētū eoꝝ:īmo nec hoc eſt in factione ſaniei aꝑ̇atis niſi foꝛte in aꝑ̇ate mēbꝛi ſꝑmatici:in mēbꝛis aūt carnoſis cuꝫ in eis dominaṫ rubedo nō poterit eſſe cōuerſio in eis ad albedinē ex cauſa illa.Et ideo dicit ꝙ dealbatio tā in hypoſtaſi q̄ꝫ ꝛ in ſanie eſt ꝓpter caloꝛē nālēꝫ cū pꝛeualuerit ſube ſicce hr̄e dealbare ſic̄ pꝫ de caloꝛe ignis agēte in carbones ꝛ lapides.Et ideo Gal'.in cōmēto illi⁹ afoꝛiſmi Circa gnōnē ſaniei.dicit ꝙ ſanies eſt de ſanguine putreſcente in flegmone ſicut cinis ex combuſtis lignis:ꝗa in putrefactione flegmonis expirat ſubtile aqueū:ꝛ qȯ eſt i ſanguie groſſuꝫ aut incineratū eſt ſanies:ꝛ ꝓpter cām ſil'em huic ꝯtingit etiā dealbatio hypoſtaſis cū caloꝛ nālis dominaṫ: nā cū hypoſtaſis ſit illud qȯ ſanguificari nō potuit reuolu iṫ in venis ſil' cū ſanguine:ꝛ ideo dominante caloꝛe eius ſubtile reſpirat:groſſuꝫ aūt q̄ſi cinis factuꝫ dealbaṫ:adiuuāte ad hoc ꝛ nō parū ꝙ maſſa ptiſanaria fuit ſuba alba. ❡ Illa dicta ſunt expꝛeſſe ꝯ mentē oīuꝫ doctoꝝ:pꝛio ꝗdē quātū ad albedinē in hypoſtaſi ſunt ꝯ mētē Auer.4° colliget:caꝑl'o de hypoſtaſi vꝛie.vbi aſſignās q̄re hypoſtaſis laudabilis dꝫ eē alba:dic̄ alba ꝗa mēbꝛa nō nutriunṫ a ſāguīe niſi ꝑ̇us q̄ꝫ eſt dealbat⁹ ꝛ eis aſſimilat⁹:ꝛ ꝓpterea erit coloꝛ ſupfluitatis ſic̄ coloꝛ nutrimēti qn̄ nutritiua ſequiṫ ſuū curſum nālē:qȯ etiā ꝑ̇ciſe voluit Iſaac in auc̄te ſupꝛa allegata.Et Galen⁹ ꝑ̊ ꝓno ͬ vltio cōmēto aſſimilās ſil'em cāꝫ albedinis in hypoſtaſi ꝛ ſanie aꝑ̇atꝫ vult ꝙ ſanies laudabilis eſt alba per victoꝛiā nãe mēbꝛoꝝ digerētis illam mām ꝛ ꝑducentis ipſam ad ſil'itudinē ſpermaticoꝝ mēbꝛoꝝ que ſūt tunice venaꝝ ꝛ nerui:ꝛ ligamēta ꝛ pāniculi

Doctri.3ª fē.2ª.c.6.

Fen ꝑ̇ma tra.2.c.7.

2ª afo.afo. 47.

Cap.24.

⁊ cartilagines: dato enī ꝙ mā apātis sit ꝯtēta in carne: ga
caro est remissa illis mēbris que sunt sic fundamēta vtu/
tis ⁊ illa sunt alba: ⁊ hinc est ꝙ fit illius materiei reductio
ad albedinē: igiť. Etiā dato ꝙ sanies laudabilis ī carne sit
minoris albedinis q̄ȝ in spermatico mēbro: tamē ex parte
etiā carnis ad albedinē dȝ declinare ⁊ nō ad rubedinem
multā: qm̄ caro cū a sanguine est expressa albedine etiam
Cap. 24. participat. Unde Auer. coll. 3. c. de accn̄tibꝰ impediētibus
vtutē digestiuaȝ cerebri loquēs vl'r de mēbris tertie dige/
stionis tā carnosis q̄ȝ alijs dicit ꝙ ipsa ꝯuertūt sanguinem
ad sperma albū: sȝ h̄ nō est nisi ga in se sunt alba. ¶ Sil'r
si fieret albedo in sanie ⁊ hypostasi vt dicit: ga calor cum
preualet sube sicce dealbat: ideo dn̄ante calore subtile spi/
rat: remanēs aūt grossum iā cinis dealbať: tūc sanies pessi
ma ⁊ hypostasis praua a pessima extraneitate caloris de/
bent plus eē alba q̄ȝ sanies laudabilis: cū calor hēat plus
ille subtile resoluere ⁊ grossum dimittere: q̄ȝ calor faciens
Prio ca. doc. 4. capitulo pº. saniē laudabilē vt pȝ. Uerba aūt Auicē. c. de humoribus
maxime itelliguntť absolute vt calor est plus q̄ȝ nālis: cuȝ
calor īquātū nālitate pticipat ⁊ diuersis mēbris deseruiēs
diuersimode māȝ disponat ſm qd̄ illa requirūt vt in vno
rubefaciat in alio albificet vt pȝ. ¶ Et ꝯfirmať. ga si esset
verū qd̄ dicit: tūc ante hypostasim albā ⁊ saniē deberet ap
parere nigra: ga ſm qd̄ dicit Auič. calor agēs in humiduȝ
p̊ efficit nigredinē: deīde cū eiꝰ humiditatē exiccauerit ef/
Trac. prio cap. 23. ficit albedinē. Sil'r Aui. 4. can̄. fen. 3. ca. de iudicijs saniei
assignās cām q̄re sanies laudabilis dȝ esse alba: qm̄ color
mēbroꝝ radicaliū est albus ⁊ nō assimilat eaȝ nisi nā po/
tens sup eā. Simil'r ipse dicit supra ꝙ hypostasis decidiť
a cā an̄te ⁊ nō cōiuncta. Sed clarū est ꝙ in cā an̄te nō est
calor adhuc illā mām incinerās: q̄re ⁊c̄. ¶ Qd̄ aūt de afo
rismo circa gn̄atione saniei allegat: nō tȝ: qm̄ p illa verba
nō vult assignare cām Galenꝰ albedinis in sanie laudabi/
li. Sed vult assignare cām quare dum fit sanies in apāte
dolor ⁊ febres sūt fortiora: ⁊ cū facta est sanies remittunť.
nā cū fit sanies ī apāte fit ebullitio ī mā. Cū tē mā a calo/
re mēbri digestiuo digerať ⁊ trāsmuteť. In hac aūt agita/
tione ⁊ trāsmutatione fit materiei fortior ebullitio ⁊ inflā
matio: vnde crescit dolor ⁊ feb. Cum enī fit sanies mā illa
ebulliens existēs acuta capit cupū dilatādo ⁊ corrodendo
carnē. vnde fit tūc ⁊ magnꝰ dolor. Sed cuȝ mā est pfecte
digesta digōne ī nocitiuo illa cessant. Unde etiā feb. ⁊ do/
lor remittunť: ⁊ ideo euenit excrescētia feb. in factione sa/
niei sic de igne accenso in lignis: nā sicut calor ignis donec
cōburit ⁊ trāsmutat ligna fit fortis: deīde debilitať ita do
nec sanies trāsmutať fit fortis calor: deīde remittitur: in h̄
enī solū iacet silitudo nō tn̄ ex hoc trāsmutationes sunt si/
miles. Hypostasis etiā ⁊ nō esse partē chili: sed nāe humo
ris ostendiť: ga actio venaꝝ in chilū dȝ illū vsus māȝ san
guinis ꝯuertere cū chilus sit mā sanguinis: queadmodū ⁊
actio venaꝝ in flegma: apparebit g̊ hypostasis potius ru/
bea q̄ȝ alba. ¶ Et ꝯfirmať. ga hypostasis nō videť differ
re vtpl'm a re colorāte ⁊ dante subaȝ vrine nisi ſm magis
⁊ minus. vel ſm grossitiē vel subtilitatē vel multitudineȝ
⁊ paucitatē ⁊ digōnē ⁊ indigestionē. Unde ex hoc dicebat
Prio ca. fen. 2ª. doctri. 3ª. sū. 2. cap. 6. Gal. p. de crisi ca. 7. 12. Aui. ꝙ vtpl'm hypostases existūt ſm vrine colorē. nūc aūt
tingēs vrinā ⁊ dās ei subaȝ est res humoralis: vt p̊ de crisi.
¶ Et ꝯfirmať. nā Gal. expsse hic in textu: vt etiā ipsemet
allegat dicit ꝙ in putredine que fit domināte nā in pustu
losis flegmonibꝰ ⁊ tumoribꝰ fit post. Sed in humoribus q̄
ſm arterias ⁊ venas pportionalis puri id qd̄ ī vrinis sub/
sistit. Unde subdit. manēte enī adhuc vtute digestiua va/
soꝝ que putrefit vterqȝ humor ī talē alterationē deuenit.
Hic eniȝ Galenus expresse vult ꝙ hypostasis decidať ab
humore qui putrescit ⁊ sit pars illius. Et hoc idē vult in fi/
ne capituli vt expresse pȝ. Nec valet rn̄sio quā dat ꝙ Galē
nus hic itelligit p humorē putridū nō illuȝ q actualiter pu
trefit: sȝ illū qui paratus est putrescere quē vocamus an̄tē
cām. ¶ Iste eniȝ in his verbis que dicit ꝯdicit sibimet in 3º thec. cā. 58.
plusq̄ȝ cōmēto sup illo can̄. ferūt si ita contingat ⁊c̄. sup illo
verbo. alteratio q̄dā est cessare faciens putredinē manente
suba. vbi ipse dicit verba ista. Sed hic hesitāt qdā dicētes
putridū alterari nō posse: ita vt cesset ab eo putredo rema/
nēte suba humoris cū humoris putrefaciētis subtile qdem
expiret: grossium aūt icinereť: pp qd̄ coguntť exponere vba
Galeni p aliū modū ita vt sit itētio Galeni ꝙ alteratio sit fa
ciēs cessare putredinē nō a putrido: sed a parato putresce/
re: ⁊ subdit. Sed sunt hec dissona veritati dupl'r. Primo qꝛ
putredo nō dī cessare a nō hn̄te adhuc illam. Scd̄o qꝛ pa
ratum putrefieri nō facit discrasiā fientē: sed futuram fieri
queadmodū fit: g̊ cessatio illiꝰ preparationis nō eēt cura fien/
tis sed preuisio future fieri cuiꝰ sanationē hic nō itēdebat:
⁊ subdit. Accidit aūt totus hic error qꝛ credunt ad putrefa/
ctionē semp corrūpi subam qd̄ nequaq̄ȝ verū existit. Ecce
qūo hic expresse eos ipugnat qui volūt digōnē deberi fieri
cause antecedēti ⁊ nō cōiuncte cuius cōtrariū expresserat.
¶ Ad id aūt qd̄ ipse in opionē suā in fauorē adducit ex tex/
tu p̊mi pnost. pbādo ꝙ hypostasis sit pars chili cum dicit
Gal. ꝙ res que refugit nām vt opereť in ea ex cibo apud
ꝯuersionē suā ad sanguinē residet in vrina. ¶ Rn̄demus
Galenū itelligere p hec verba ꝙ res ex cibo. i. alimēto que
refugit nām vt opetur in eā apud ꝯuersionē ad sanguinē. i.
apud ꝯuersionē quā facit in sanguine: ⁊ hoc qn̄ nā in ipsaȝ
agit assimilādo. i. cōuertēdo ipm in mēbra talis res residet
in vrina: ⁊ subdit. nō g̊ alterať ab ea ⁊ fit sanguis. i. nō deco/
quiť sicut decoqtur sanguis cū ī mēbra ꝯuertiť. Et ꝙ Gal.
velit hoc pȝ: qꝛ ipse vult assignare cām qūo hypostasis est
media iter saniē ⁊ nāles humores: ⁊ est qꝛ res que fit hypo/
stasis refugit opationē nāe que cōuertit sanguinē pfecte in
mēbra ex malitia qua pticipat: ⁊ tn̄ nō hȝ tātū de extranei/
tate q̄ȝtū sanies in apāte: cuius cause sunt in pmtu. Et quod
hoc itelligat pȝ: qꝛ post oīa verba dicta subdit vt est sicut sa
nies: cause enī faciēti ipsam pmissa est dispō extra nām. Et
ideo directe loqtur de ꝯuersione sanguinis in mēbra. Et p
ꝯn̄s vult ꝙ hypostasis sit supfluitas sanguinis in 3ª digōne
debētis digeri. ¶ Ad illud āt qd̄ allegat ex p̊º de crisi cū di/
cit ꝙ q̄ȝdiu sanguis in semita digōnis pmanet ēt ibi expres
se vī velle ꝙ ex vrina qn̄qȝ aliqd decoleť ab assumpto chi
lo in venas ante cōplemētū sanguinis: tn̄ sicut attractum a
renibꝰ cū sui subtilitate velociter penetrans: ⁊ ꝙ semp tali
vrine decolata a sanguine dum ipse digeriť: ⁊ dum adhuc
pticipat spēm chili: ⁊ nōdū suscepit sanguinis formā aliqd:
imo multū associeť de ipsa ⁊ suba chili assumpti in venis: ⁊
euadat cū ipsa. Rn̄demus ꝙ nō itelligit Gal. hoc qd̄ dicit:
nō eniȝ loqtur de digōne in qua sanguis fit ex chilo vt ve/
lit: ꝙ cū sanguis fit ex chilo: ⁊ adhuc nō est factus pars chili
veniat p vrinā: sed loqtur de digōne in qua sanguis digeri/
tur vt ꝯuertať in mēbra: ⁊ vult ꝙ qn̄ sanguis est in semita
digōnis: qꝛ. s. nō ſm eius totā q̄ȝtitatē pōt in mēbra ꝯuerti.
vnde supfluit in q̄ȝtitate sui: tūc in vrina que migiť apparet
sedimē lene equale albū pl'm: ⁊ hoc ga residet de mā nutri
mēti: ⁊ iō sanguis tūc pōt dici in semita digōnis cōparatio/
ne facta ad eius q̄ȝtitatē: ⁊ h̄ pōt eē: qꝛ sanguis sit maligna/
tus: ⁊ ppter hoc pfecte a mēbris vinci nō possit. Tn̄ ga nō
multū malitie pticipat pōt multas bonas dispōnes recipe
vel albedinē: talē modū substātie ⁊c̄. Sed cū cōpleť dige/
stio sanguinis in venis: vt ga nō supfluat in quāto ⁊ bene a
mēbris digerať: tunc minorať qd̄ residet in vrina: ⁊ hoc ga
nō est ibi tātū de superfluo qd̄ ab illo decideť. Et iō subdit
ꝙ si tu pbibueris a cibo videbis addi citrinitatē ⁊ sedimē

in vrina amplius minorari. Et hoc per eādē cām: quanto enī de mā nutrimēti mēbroꝝ minus remanet nō ꝯuersuꝫ ad mēbra: tāto etiā fit in vrina maior sediminis paucitas. ¶ Qd̄ aūt dicit vlteriꝰ ꝙ Gal. p̄ de crisi vocat hypostasiꝫ chimū crudū: certe Gal. hoc nō dixit: qa voluerit hypostasim esse partē chili. Sed vocat eā chimū crudū: qa est vere pars humoralis que pfecte in mēbra ꝯuerti nō potuit: nec fuit ibi calor ipsam insensibil'r potēs ꝯsumere: ex qbꝰ oībꝰ expsse appet scd̄aꝫ ꝯnē eiꝰ eē falsaꝫ: cū ponat etiā hypostasim in egris apparentē eē ptēꝫ chili: ⁊ non humoris.

Thome opinio. p̄ ca. fen 2ª. doct. 3ª sū. 2ª. c. 6. Quapropter dicemꝰ nos ƀba ꝯsonātia mētibus auctoꝝ sumēdo diuisionē Aui. caº de hypostasi: nā q̄dā est laudabilis q̄dā illaudabil'. hypostasis āt illaudabil' p̄t a ml'tis alijs q̄ꝫ a mā morbi d̄cidi ⁊ pōt alia res eē ab hūorali: ⁊ h̄ sumēdo hypostasiꝫ large: ⁊ h̄ appet cū Aui. ponat ibi ml'tas spēs malaꝝ hypostasiuꝫ taliū vt furfureā crinoydalē ⁊c̄. Et īter tales hypostases il laudabiles esset hypostasis chilosa. Si enī accidēt: qd̄ nō reputo pro impol'i aliqñ aliquā parteꝫ chili effugere opationē epatis que in vrina appet: tūc talis hypostasis illaudabilis esset: posset etiā talis hypostasis decidi a mā morbi vt accidit in vrinis apparere hypostasim nigrā vel alterius male q̄litatis. ¶ Sed si loquamur de hypostasi laudabili que est alba lenis equalis vel pfecte vel diminute: tūc dicemꝰ ꝙ talis hypostasis apparens in corpis sanitate vere est pars humoralis decisa a locis tertie digestiōis in modū hūc. Nam sanguis in epate transmittit̄ ad venas ⁊ mēbra: vñ a mēbris attrahit̄ ad orificia venaꝝ: ⁊ in mēmbroꝝ foraminibꝰ digerit̄ vt reponat ptē mēbri in qua digestione purū separat̄ ab impuro ⁊ supfluo sic̄ ⁊ in q̄libet digōne vere dicta: mēbrum aūt ex pura parte nutrit̄: supfluū aūt si pōt expellit: ⁊ hoc expellit cū est vere sanū: nec supfluitas in digōne hac est amplior q̄ꝫ s̄m nāꝫ eē d̄beat: vel per resolutionē insensibilē vel per sudorē: ⁊ hoc si aliquis est sudor nālis: vel per sordiciē apparentē in extrinseca parte ⁊ imene: ⁊ aliqñ hec supfluitas digōnis tertie sensibiliter per vias manifestas expellit̄ vt id qd̄ per nares expellitur: vl' per auditū / screatū / ⁊ forte per oculos. ¶ Et dato ꝙ dubiū sit / an in corpe nāliter se hn̄te quātū ad oia debeat apparere sensibilis supfluitas que per ptē oculoꝝ expellit̄: pars etiā istius supfluitatis ab hac tertia digōne decise in pilos ⁊ vngues cōuertit̄. ¶ Cū aūt cōtingit supfluitatē in hac digestōne plusq̄ꝫ s̄m nām ⁊ bonā corporis sanitatē debeat abūdare qd̄ ꝯtingere pōt: ⁊ dato ꝙ corpꝰ sit in latitudine sanitatis adhuc vel ex supfluo nutrimēto vt nō possit pp̄ eiꝰ exuberantiā quātitatis in mēbris ꝯuerti: imo ibi multū remanet incōuersum vel ex malitia aliq̄ nutrimēti veniētis vl' ex d̄bilitate mēbri debētis expellere ⁊ ꝯuertere: tūc mēbrū hāc supabundantē supfluitatem conat̄ expellere: iuxta ƀbū Gal. infra capl'o de quartana. Etenī tentat nā vtens suis viribꝰ assimilare: ꝙ ex his q̄ nutriūt̄ qd̄cūqꝫ pōt fieri benignū: expellē ƀo qd̄ nō tale ⁊c̄. Cū aūt p̄dictis modis illā expellē nō pōt pp̄ ipoꝫ expulsiue v̄tutis ⁊ eiꝰ supfluitat abūdātiā: tūc talis supfluitas ab ipsis mēbris ad venas expellit̄ vñ venerat ⁊ a venis ad epar ⁊ ad vias vrine: q̄ extra cū vrina expulsa hypostasis appellat̄: que cuꝫ laudabilis existit debēt esse alba ⁊c̄. qm̄ mēbra digerētia nutrimentū conant̄ hanc partē humoralem hypostaticā quātū pn̄t in sui suba cōuertere. Cū aūt a cōplemēto huiꝰ ꝯuersionis deficiūt pp̄ cās iā dictas inducunt saltim in illā dispōnē mēbroꝝ quas ponit vt colorēꝫ / modū sube / ⁊ alia. Et pp̄ hoc quāto v̄tus digestiua mēbrorū est magis fortis ⁊ hec supfluitas est minus praua ⁊ magis nutrimēto appropinquās / tāto hypostasis apparet magis digesta. Et quāto v̄tus illa est magis sup hac mā īpotēs ⁊ mā magis inepta / tāto hypostasis a bonitate recedit s̄m diuersos recessus: vt ex hoc in diuersis corpibꝰ ⁊ diuersis dispōnibꝰ ⁊ horis in assumptiōe diuersoꝝ ciboꝝ apparēt in corporibꝰ diuerse hypostases: ⁊ s̄m subāꝫ ⁊ colorē ⁊ alia qbus illa cōtingit diuersificari: ⁊ hāc cām albedinis in hypostasim: ⁊ p ꝯn̄s aliaꝝ dispōnū assignat Galenꝰ vt patuit in fine p̄mi pnosticoꝝ. ¶ Ex qbꝰ appet hypostasim esse vere ptē humoralē a tertia digōne decisam. Unde Isaac pticula vrinaꝝ p̄ma. Co. vltio. Si aūt v̄tꝰ mēbroꝝ deficit ne tertia digestio supflua expellat p poros occultos corpis epati a nā p easdē venas redeunt qbꝰ sanguis ad mēbra eadem fluxerat: que supflua: cū colamēto sanguis epar mittit renibꝰ ⁊ eycit cū vrina. Hoc aūt est hypostasis. Uñ Galenꝰ. Urina inquit in sanis pusillā hꝫ hypostasim: cuꝫ in vasis diu remansit qd̄ est per virtutē mēbroꝝ expellētiū superfluitatē ciboꝝ p poros corpis: hypostasis ergo demōstrat q̄ꝫtitatē actioni nāe in tertia digōne a mēbris exn̄tē; mōstrat etiā corruptionis qualitatē humoꝝ in ꝯcauitate mēbroꝝ q gn̄atiui sunt morboꝝ. ¶ Et vlteriꝰ ex his apparet ꝙ in sanis recta vita vtētibꝰ quātū ad vsuꝫ sex rerū nō naturaliū nō dꝫ apparere in vrina hypostasis: cū ī venis nō semp oporteat esse humorē excutiēdū: vt allegat̄ ex Aui. p. ca. fen. 2ª. doc. 3ª sū. 2. ca. 6. ⁊ hoīes in quoꝝ vrinis multiplicant̄ hypostases sūt pueri ⁊ ocio vtētes ⁊ multo cibo: qm̄ in istis multa aggregat̄ superfluitas. In ꝯrijs aūt hypostasis minorat̄ pp̄ ꝯsumptionē humoris in eis. Et etiā sil'r est de egritudinibꝰ vt manifeste est legere a Galeno de crisi p̄. Quare aūt hypostasis cap. 12. c. 7. significet sup loco epatis ⁊ venaꝝ equaliter sup alia: dato ꝙ ex his eligi posset adhuc latius apparebit. Et attēde ꝙ aliqñ ꝯtingit hāc supfluitatē digōnis tertie ml'tū abundari: ⁊ in mēbris retineri ex causis iam notis. vnde tūc ex ea gn̄ant̄ apata ⁊ pustule diuerse: ⁊ multe alie egritudines generari pn̄t. Sed nūc de hypostasi laudabili in egris apparente tēpus est dicere que iterū est vere res humoralis vt ex predictis auc̄tibꝰ est ꝯuincere: sed vnde decidat̄ dicamus. ¶ Et dicamꝰ ꝙ talis hypostasis pōt decidi a cā con Unde decidat̄ hypostasis. iuncta feb. appellando enī cōiunctā humorēꝫ qui actual'r putredini subycit̄ ⁊ pōt decidi a cā an̄te: ⁊ hoc cū he cause sint in locis a qbꝰ hypostasis decidit̄. ¶ Ad decl'ationē huius opꝫ p̄mo illud q̄sitū decl'are. s. an digestio que fit in putredine laudabili vasoꝝ. s. nā vincēte debeat̄ cōiuncte cāe putride. s. humori q actual'r putredini subycit̄: an debeat̄ cāe an̄ti ⁊ humori parato putrescē. hic enī discutere nō curamus que sit ꝑprie cā ꝯiuncta febris putride an. s. vapor putridus: an humor putridus. Aui. enī p̄ can̄. fen 2ª Doctr. p̄ sū. p̄. c. p̄ dans exēplū de cā ꝯiuncta feb. putride dixit. Et exēplū. s. cārū cōiunctaꝝ est putredo febris: vbi videt̄ sua intentio ꝙ putredo ipsa sit cā cōiuncta febris putride: in quocūqꝫ sit siue in vapore siue in humore dūmō cordi approprie̅t̄. In vapore enī nō est putredo si per putredinē denotatur exhalatio humidi a sicco ⁊ corpis qd̄ putrescit ad īcinerationē perductio. ¶ Sed si sumit̄ putredo pro mala q̄litate putrida cuius effectus est talis resol'o: tūc talis qualitas hn̄ est ī vapore putrido mediāte qua vapor īmediate pōt ponere cor in caliditate feb. putride. ¶ Dicamꝰ g̊ ꝙ ꝑpositio spectat ꝙ humori qui actual'r putredini subycit̄ debet̄ talis digestio in nocitiuo appellata: ⁊ hoc p̄mo pꝫ auctoritatibꝰ p̄allegatis: ⁊ Aui. ⁊ Galeni in capl'o nūc p̄expo Libro 3º the. cō. 38. sito. Uñ Galenus in thegni. Serūt enī si ita cōtingit in humoribꝰ putrefactis accendi febrē demōstratio in talibꝰ alteratio ⁊ euacuatio. Ex quo manifeste īnuit ꝙ īdicatiōes que sumunt̄ ab humore putrefaciēte sunt digestio ⁊ eius eūatio. Nec valet si dicat̄ ꝙ ibi Galenus per humores putrefactos nō solū ītelligit humores putridos: sꝫ ⁊ paratos putrescere: vñ p̄mis eūatio debet̄: sed scd̄is alteratio. hoc

enī nō fuit sua intētio vt optime ostēdit ibi ꝑlusq̄ꝫ cōmē-
tator: que ꝟba supra sunt posita cū ostēdim⁹ ipsuꝫ sibiipsi
p⁹ de crisi cap.18. ꝯdicere hic τ ibi. Simil'r Galen⁹ p̄ de crisi vult exp̄sse ꝙ
humori qui putredini subycit̄ debeat̄ p̄fata digestio vbi
p⁹ afoŕis. afo.12. ponit exēplū de pleuresi que accidit in anxio. vn̄ cuꝫ loqt̄
de reditu feb. in eo dicit: ꝙ illud ideo qm̄ supfluitas que
remāsit post crisim diminutā q̄ aduenit ei: ꝓpterea qa ca
lefacta est τ ebullit hora digōnis sue gn̄at feb. que adue-
nit ante crisim. ¶ Et ꝯfirmo. nā sic verisil'e videt̄ ꝙ mā q̄
min⁹ praue putredini subycit̄ p̄dictā digōneꝫ recipiat sic̄
que subycit̄ maiori: nūc aūt mā in apate collecta q̄ actua-
liter putredini p̄ue subycit̄ plus q̄ꝫ mā in venis putrescēs
p̄dictā digōnē recipit: vt cū fit sanies: ġ τc̄. Vn̄ Galen⁹ im-
mediate ante ꝟbū allegatū p̄mo de crisi: ġ hoc est illō qō
ante diximus: qa accidit in febre res sil'is ei que accidit in
apatib⁹ que maturant̄: sic̄ enī in apatib⁹ in dispōne gn̄ōnis
saniei sunt febres τ dolores plus q̄ꝫ p̄nt esse in eis: sil'r est
in febre in dispōne digōnis chimi faciētis eā. ¶ Et cōfir-
mo. nā illa est mā que digerit̄ penes cuius digōnē τ crudi
tatē τ indigestionē distinguunt̄ tēpora febriū putridarū.
Nūc aūt h̄ nō p̄t eē nisi penes alteratiōnē māe q̄ putrefit:
qa nō pōt eē penes alterationē cāe an̄tis: qm̄ tēpora mor-
bi sunt partes morbi in actu: qm̄ morbus s̄m essentiaꝫ est
Cap.3. vn⁹ τ idē a p̄n° vsqꝫ ad finē vt in de iterioꝝ⁹ p̄mo. Opꝫ
ġ ꝙ tēpora s̄m alterationeꝫ illius māe distinguant̄ a qua
mā morb⁹ actual'r depēdet: τ talis est mā que actual'r pu-
trefit: tēpora enī que s̄m cām an̄tē sumerent̄ essent tēpora
morbi futuri fieri: τ ideo cū mā esset cōplete digesta non
diceret̄ morbus esse in statu: sed futurus fieri in statu: que
aūt sit hec digestio que humori putrido debet̄ que in noci
tiuo appellat̄ supra est declaratū τ in qōne nr̄a/an ꝑ solaꝫ
digōnē possit feb. putrida cessare. ¶ Et ꝯfirmat̄. mā que
putrefit in febre salubri ꝑducit̄ ad ꝯriā dispōnē māe pu-
tride in febre mortali. Hoc aūt nequaq̄ꝫ esset nisi a nā di-
gestionē recipet: cū illa ad prauā putredinē ꝑducat̄: τ huic
opponit̄ digestio: τ ideo cū mā in putredine multū extra-
neat̄ vt nihil digōnis acqrere possit sola eūatione indiget.
Et s̄m hāc viā putredinis vapor vel pars humoris q̄ mul
tū est possessa a calido extraneo cū sit valde ꝓpinqua ad
hoc vt euaporet in fumū non recipit hāc digōnē in nociti-
uo: maturatio enī est in qua calidū nāle hꝫ victoriā respe-
ctu ei⁹ qō putridū est dū non acciperet̄ digestio large per
quācūqꝫ alterationē siue in p̄mis q̄litatib⁹ siue in scōis. Et
Cap.8. ideo Galenus in. 11. terap. loquēs de intētionib⁹ curatiuis
in febribus putridis ab ipso putrido humore dicebat. s̄m
ꝟo putredinē humoꝝ īdicatio est excretio τ refrigeratio
τ semiputridoꝝ digestio. ¶ Qō aūt cāe an̄ti debeat̄ dige
stio clarū est: qm̄ si nō ml'tū a dispōne nāli recessit potest
rectificari τ mutari: τ sic p̄t digeri digōne in iuuatiuo. Sꝫ
si multū recesserit: tūc alia digōne digerit̄. ¶ Nūc aūt at-
tentione dignū hypostasim laudabilē in febribus ab hac
mā que putrefit cū digerit̄ vel est digesta decidi: cū ipsaꝫ
ꝯtingit esse in locis in q̄bus hypostasis vꝛs vrine cōicari
pōt. ¶ Sed tu dices cū vtpl'm mā putrefit in venis τ nō
in porositatib⁹ mēbroꝝ: igit̄ nō decidit̄ talis hypostasis a
loco tertie digōnis. Quapropter attēde ꝙ reliquuꝫ est de
digōne sanguinis: cū trāsiuit epar que digestio ꝑducit san
guinē ad nutritionē τ digōnē māe putride que digestio in
nocitiuo vocat̄: qm̄ digestio sanguis in venis ordinatur in
nutrimentū est digestio paulatina facta a venis τ mēbris
circūstātib⁹ in qua paulatine dispōnes p̄me ad hoc vt san
guis in mēbra ꝯuertat̄ iduci icipiūt τ s̄m ꝙ plus inducū-
tur s̄m hoc sanguis ꝟsus mēbra attrahit̄: vt sensibilis in
eo dispō mēbroꝝ nō appareat induci: nec a forma sangui
nis ꝑmutatio sensibilis: nisi cū iam est in orificiꝫ extremo
vene cū ad p̄mā humiditatē cōuertit̄: τ itelligo nō solū ori-
ficiuꝫ in extremitate vene: sed in orificiū in eius substantia.
Sed in digōne māe putride ipsa existēte putrida in venis
nec attracta ad orificia venaꝝ recipit ml'tas dispōnes sil'es
illis mēbroꝝ vt albedinē modū sube talē τc̄. Qm̄ nā mem
broꝝ ꝑcipiens nocumētū putride māe statim quātū pōt ꝯ
illam isurgit vt illā rectificet si pōt: nō aūt pōt illā rectifica
re nisi cū actione caloris τ sp̄ūs nālis que actio est digestio:
τ cū actio tertie digōnis mēbroꝝ sit mām dealbare τc̄. Ac
cidit illā mām stantē in venis recipe p̄dictas dispōnes: non
aūt mā stans in venis que in nutrimētū cōuertit̄: qm̄ actio
que in illa fit donec est in locis venarū est paulatina τ mo-
dica. Sed alteratio que fit in mā putrida est multa ꝑꝑ sen-
satum nocumētū ab ista: vn̄ stimulat̄ nā venarū τ mēbro-
rū vehemēter agere ꝯ illaꝫ: nā eniꝫ agēs ꝯ mām malaꝫ an-
teq̄ꝫ illā expellat conat̄. Si pōt illaꝫ ad benignū reducere
inq̄ꝫtū pōt iducēdo in ea dispōnes bonas quas pōt: τ cum
vlterius ipsaꝫ rectificare nō pōt ex̄ expellit eā: τ iō cū vene
τ mēbra agant in mām que in venis putrescit vt in sangui
nē putrescētē: τ si pro pos'i solū ageret i ip̄m remouēdo ma
litiā τ nihil positiue in ea cāndo: tunc sanguis putridus re-
uerteret̄ ꝑ digōnē ad sanguinē nō putriduꝫ vere rubeum.
¶ Sed q₂ remouēdo eius malitiā ꝯtinue iducūt de dispo
sitionib⁹ mēbri q̄ꝫtuꝫ p̄nt vt dealbationē τ alia: hinc est ꝙ
dato ꝙ sanguis a putredine remoueret̄ non reuertit̄ ad id
qō p̄ erat: imo factus est albus τ talis modi sube τc̄. ¶ Ex
q̄bus oībus debes attēdere ꝙ qn̄ hypostasis deciditur ab
aliqua mā que in loco vene putrescit: vt in aliqua vena ma
gna ipsam decidi a tertia digōne est dupl'r. Vno mō qa ve
re decidat̄ a loco tertie digōnis τ hoc mō nō cū in locis ve-
narū nunc fit. Alio modo pōt itelligi ꝙ decidat̄ a tertia di-
gōne: q₂ vere ꝑ actionē tertie digōnis fit cāta τ h̄ est verū.
Actio eniꝫ in mā talis hypostasis τ humoris a quo decidit̄
est vere actio τ digōnis tertie vt ex p̄missis clare declaratū
apparet: putrescente ġ aliqua mā que causat febrē in locis
ꝓpinquis vꝛs vrine cū illa mā a nā digerit̄ sequestrat̄ ali-
qua eius pars que cū vrina exiens ostēdit̄ i illa laudabilis
hypostasis τ magis τ minus s̄m maiorē τ minorē digōnē:
quā q̄dē hypostasim nō ꝯtingeret ab aliqua mā decidi: si il
la mā nō recipet digōnē. ¶ Dicimus ēt hypostasiꝫ i egris
decidi posse a mā an̄te: τ hoc est aut ꝑ modū dictū in vrinis
sanoꝝ cū mēbris supfluit mā: vnde partē eius expellūt cū
vrina: nā i egris dato ꝙ hypostasis a cā ꝯiuncta decidatur:
nihilominus supfluitas residēs in loco tertie digōnis in eis
plus q̄ꝫ in sanis ꝑ ipotentiā virtutis τ maiorē abundātiam
supfluitatū reddit̄ in venis τ in vrina apparet. Sil'r cā an̄s
stans in venis ꝑꝑ alterationeꝫ quā ibi recipe pōt a mēbris
vt illam rectificēt pōt hypostasim cāre p̄dictā per moduꝫ
simile dictū in cā ꝯiuncta. vnde Auic. τ est cū sanus eūatus
exercitiū derelinquit mingit vrinā sicut pus τ virus tenue
qūo ipsius corpus purgat̄: τ eius aufertur laxitas quā exer
citiꝫ dimissione cōsecutus est. Qō aūt ꝯtingat humorē stan
tem in venis malū τ putridū: τ nō putridū recipe actioneꝫ
tertie digōnis pꝫ: qm̄ plures videmus talē sanguinē sic de-
albatū ad sil'itudinē saniei exire in hoībus flegmaticis neq̄
est illa albedo flegmatis: vene eniꝫ τ mēbra agētia actionē
tertie digōnis cū sanguis est laudabilis nō ꝑueniunt subito
in disponēdo ip̄m s̄m dispōnē mēbri: imo paulatiꝫ τ ordi-
nate s̄m ꝙ debite agūt. Sed humores nō laudabiles: τ da-
to ꝙ in loco tertie digōnis nō sint penes hāc alterationē re
ctificare conantur vt predictis dispōnib⁹ ipsos disponant.

Ex his aūt dictis pōt apparere sol'o alterius quesiti Digres-
an scilꝫ hypostasis laudabilis in sanis τ sio.32.
egris sit eadē s̄m sp̄ēm: qm̄ iam clare apparet qūo talis hy Ad aliud
postasis in vtrisqꝫ est vere res: τ pars humoris. Intātū aūt dub^m re-
sponsio.

possunt

pñt esse specie diuersa inquantuꝫ talis hypostasis decidit
in sanis a massa sanguinea debentē ꝯuerti in nutritionē:sꝫ
in egro decidit ab aliquo humore alio a sanguine putre/
fiente in venis:ꝛ hoc esset diuersimode ſꝫ modū a diuer/
sis magr̃is positū humores alios in venis esse separatos a
sanguine vel nō sepatos:qd̄ hic mō nō est dicere. ❡ Sed
circa dicta obycies si hypostasis laudabilis in se.actual'r
decideē a causa cōiuncta feb.putride:qual'r ergo per eam
vere indicam⁹ in febrib⁹ iterpolatis:cū in eis cā cōiuncta
sit humor qui putrefit extra venas a quo nō pōt hyposta/
sis decidi.Quapropter attēde ꝙ qñ dictum est hypostasi
decidi a cā cōiuncta:nō ꝓpterea dictū est ꝙ semꝑ a causa
cōiuncta decidat nec ꝙ semꝑ solū ab illa.❡ Sed tūc de/
cidit a cā cōiuncta:cū illā ꝯtingit esse in locis in qbus trā/
sit vrina vel in ꝓpinquis illis vt ei misceri possit. Et ideo
qa in febrib⁹ interpolatis humor q actual'r putrefit est in
loco ex quo habilius euacuat ꝑ aliā regionē vt per sudo/
rem vel per resolōnē insensibilē q̄ꝫ per vrinaꝫ:hinc est ꝙ
talis hypostasis in tali febre a mā coniuncta nō decidet.
❡ Sed tunc in tali feb.decidit a mā añte per modos su/
pra dictos que añs mā est intra venas:ꝛ tunc in tali febre
digestio cognoscit in causa coniuncta:qa ex hoc ꝙ cā añs
est digesta:qm̃ mā añs cū sit istamet que postea est cōiun
cta cū mouet ad putredinē si ipsa erit digesta:tūc etiā ꝛ cā
cōiuncta erit digesta.Et ideo tūc in tali febre signuꝫ dige/
stionis sufficiēs sumitur ex hypostasi a causa añte decisa.
❡ Simil'r ex h̄ ꝙ video ꝙ cā añs est digesta video nām
potentē ꝛ fortē:vt ex hoc indicet victoriā nature suꝑ con/
iuncta causa.❡ Et ex hoc pꝫ qūo magna i iudicio cadere
pōt deceptio ex signis sumptis ab vrina ꝛ hypostasi:qm̃
sepe contingit hypostasim decidi ab humoribus qui non
erūt egritudinis cā ꝛ a causantib⁹ egritudinē nō decidet.
❡ Attende tñ ꝙ aliter est de digestione māe putride cau/
santis iterpolatā:cui⁹ mā est extra venas:ꝛ de digestione
māe putride causantis ꝯtinuā:cuius mā est intra venas.
nā aliter valde distinguunt tēpora vl'ia morbi que sumū/
tur penes alterationē māe venaꝝ:ꝛ aliter distinguunt tē/
pora paroxismi in febrib⁹ iterpolatis que sumunt penes
alterationē māe putride stantis extra venas.❡ Et cū hoc
īdigeat prolixa declaratione ꝛ pulchra:ideo tu per te cogi
ta:ꝛ hoc dico vt remoueā dubiū qd̄ in ꝟbis ꝑdictis cade/
re posset.Et forte inferi⁹ in scd̄o huius decl'abit.❡ Si qs (ide alia modū po/nendi.)
aūt vellet posset dicere:dato ꝙ magis extraneū videat ꝙ
in febrib⁹ iterpolatis pōt decidi hypostasis a mā que ex̃
venas putrescit:ꝛ hoc per hūc modū:qa qñ mā illa posita
extra venas erit digesta poterit retroire per venas ꝛ eua/
cuari per vrinā ꝛ decidi in hypostasim optimā ꝛ laudabi/
lē:quēadmodū in 3° de ꝟtutib⁹ nālib⁹ ponit ꝙ mā cōtēta (Caplo.iz.)
in vltima suꝑficie cutis pōt vsqꝫ ad ventrē ꝛ itestina per
venas retroire.❡ Si aūt Galenus videt dicere huius cō
trariū in suo thegni:in illo ꝟbo.Relicto ꝟo aliq̊ suꝑfluo (Libro 3° reg. tex, 4.)
in parte ꝛc̄.Ille sermo ad aliā dī intentionē:sed tñ nō est
nunc ꝑsentis speculationis:sed sic̄ iaꝫ est dictū hoc est ma
gis extraneū.❡ Et sil'r remanet dubiuꝫ an mā ex̃ venas
que actual'r causat paroxismū in tēpore ꝑoxismi digerat:
quēadmodū dicim⁹ de mā intra venas an simpl'r tunc a
calore putredinali possideat quousqꝫ resoluat humidū ꝛ
remaneat cinerulentū:ꝛ tu in hac ꝑte hoc cōsidera.❡ Ad
cōplementū aūt oīuꝫ dictoꝝ aduerte ꝙ sic̄ dicit Galenus
vrina ꝛ ꝑ ꝯñs hypostasis in ea apparēs ꝑ̄ncipal'r hꝫ signi/
ficare supra digestionē epatis ꝛ venarū:quēadmodū ege
stio de digestione stomachi ꝛ opatione intestinoꝝ:ꝛ sputū
de digestione membroꝝ pectoraliū spiritualiū:cuꝫ ide he (Digres/sio.32. Ad aliud dub^m re/sponsio.)
suꝑfluitates veniāt ꝛ inde materie stantes circa vias suas
per quas vrina trāsit vl' in locis ꝓpinquis alys.Suꝑfluū
autem qd̄ residet a materys in locis longinquioribus val
de a predictis vys:qd̄ quidē si in vrina exiret esset hypo/
stasis per alios multos modos:ꝛ per aliquas vias a natu/
ra consumitur q̄ꝫ sit eius expulsio per vrinam.❡ Et da/
to ꝙ non sit inconueniens ꝙ natura:aliquādo etiam illud
per venas ad vias vrine expellat.vnde in vrina ostendat
hypostasis.Et ideo de egritudinibus membrorum alioꝝ
a mēbris nutritiuis vrina nō multuꝫ hꝫ significare:ꝛ spe/
cialiter per sui bonitatē:qa intantuꝫ significat bonū iquā/
tū significat virtutē nutritiuā in mēbris esse forteꝫ qd̄ bo/
num est:sed per sui malitiā habet plus malitie predictarū
egritudinū significare:quoniaꝫ non significat tanta illius
egritudinis malitia ꝙ mēbra nutritiua in hac compatian/
tur:ꝛ ideo de egritudinibus alys ab egritudinibus mem/
brorum nutritiuoꝝ non sumimus ab vrina principaliter
significationem sicut apparet in pestilentiali febre in qua
plus videtur:vnde Isaac tertia particula vrinarum.Cum
autem morbi in loco extra venas sunt siue in stomacho
siue intestinis siue neruis siue spiritus instrumētis ꝛ alys
huiusmodi ꝛ vrina sit laudabili significatiua boni:signi/
ficatio eius est debilis ꝛ a bonitate remota.sed illaudabi/
lis ꝛ significatiua mali eius significatio in timore est cer/
tior ꝛ manifestior.hoc dicit Isaac.Et tñ ad presens de
hypostasi sumus locuti.

❡ Febres aūt amissas putredine humoꝝ alias ab effi/ (Laurē.)
meris:idest diarys esse existimari opꝫ atqꝫ eaꝝ deno
tatio nequaq̄ꝫ difficilis est:q̄ꝫuis ipolis quibusdā vi/
deat:idqꝫ re ipsa milies indicauimus ꝑ̄ma amissione
sedata post vl' ac modici cibi acceptionē solutas ope
rationes efficere:precipiētes quippe cui nō esset pre/
terea febricitandum:ꝛ ita fuit.

❡ Eas aūt que in putredine humoꝝ febres accēdunt (Leonic.)
alias ab effimeris opꝫ existimare neqꝫ earū discretio
difficilis est q̄ꝫq̄ꝫ nōnullis videat esse ipossibilis.nos
ꝟo hoc milies re ipsa ꝓbauim⁹ ꝑ̄ma accessione finita
lotū hoiem ac mediocri cibo refectū ad cōsueta opa
trāsmittētes:vt qui alterā febris accessionē censurus
non esset:neqꝫ nos nr̃a existimatio fefellit.

❡ Capl'm septimū in quo ponit signa distincti/ua inter putridam ꝛ effimeram.

Febres aūt que ex putredine humoꝝ (Antiq̄)
accendunt:alias eē opꝫ estimare ab
effimeris:ꝛ dignotio demū earū nō
est difficilis:ꝛ si quibusdaꝫ impolis
esse videat:ꝛ hoc operib⁹ ipsius mltotiēs ostē
dimus prima exacerbatione quiescēte lotum ꝛ
moderate dietatū assuetis se habere precipien/
tes:quasi non amplius febricitaturuꝫ:ꝛ ita ve/
rum esse contigit.

Cum dedit modos gnōnis ꝛ causas febriū putri/ (Cō.19.)
darū ꝛ effimeraꝝ:vult modo ꝑtracta
re eaꝝ signa:ꝛ ꝑtractabit amodo in toto residuo huius pri
mi libri signa feb.effimeraꝝ ꝛ ethicaꝝ quātū ad genus:ꝛ
etiā quātū ad spēs:ꝛ etiā signa putridaꝝ quātū ad genus.
Et in 2° lib° q sequit tractabit signa putridaꝝ quantū ad
spāles diuersitates:ꝛ hoc ideo quia in gñe putride ꝓprius
cadunt diuersitates specifice q̄ꝫ in effimera vel ethica:ꝛ
hoc quātum ad itellectū:cum diuersitas in quolibet horū
generū ꝓprie specifica nō cadat.Et ꝑ̄mo icepit ponere si/

gna febriũ effimerarũ:⁊ hoc pmittẽs alia esse signa febriũ
effimerarũ a putridis ⁊ facilitatẽ dignotionis effimerarũ
febriũ. Et dicit ꝙ febres que ex putredine accendunt̃ opꝫ
estimare alias ab effimeris q̃tũ ad signa ad que nũc spe-
ctat:qa alia sunt signa vtriusqꝫ. Et subdit ꝙ dignotio eaꝝ
scilꝫ effimeraꝝ nõ est difficilis:⁊ hoc dic̃ se mltotiẽs ope-
rationibꝰ ostẽdisse. Precipiebat enĩ in pma acerbatione ⁊
large sumit hic acerbationẽ:⁊ postea i pma iuasione lotũ
idest balneatũ moderate dietatũ qescẽtẽ.i.debere qescẽ se
hr̃e assuetis.i.opõnibꝰ:qa sup.indicauimꝰ:vt q̃si non am-
pliꝰ febricitaret:⁊ ita fuit signũ qd̃ facil'r eã cogscebamꝰ.

Digres-sio.33. **Et Auicẽna** videt̃ huius ꝯriũ ponẽ.nã dicit pma
4[1].⁊ hec febris.s.effimera est facilis
Tracta.pº caplo.5. curationis ⁊ difficilis cognitionis:⁊ sil'r pñ[m] ethice. ¶ Et
Respõsio. dicas ꝙ febris effimera est cognis difficilis cõparãdo co-
gnitionẽ eius ad eius curationẽ:⁊ sil'r pñ[m] ethice:⁊ hoc qa
ambo sũt facillime curationis:⁊ dato ꝙ pñ[m] ethice sit dif-
ficilioris curationis q̃ꝫ effimera:sunt aũt facilis curatõis:
qa eis solũ est vna intẽtio curatiua.s.alteratio caliditatis.
Intentio aũt que sumit̃ a cã ⁊ v̉tute in effimeris negligit̃
Caplo pº ⁊ vlti. vt 8º ⁊ 9º terapentice.simil'r in feb.effimera est caliditas
accẽsa in re subtili que est facilis alterationis ⁊ resol'onis.
li.9.ca.9. In pñº aũt ethice nulla aut modica ꝯsumptio est facta. Et
ideo curatio in ipsa ex sola dispõne cõsumit̃ vt pꝫ. Et ideo
ipsa facil'r curat̃:quapropter Auic̃.intellexit ꝙ ille sũt dif-
ficiles cognitionis.s.cõparãdo ad curaꝫ. Galenus aũt hic
absolute locutus fuit. ¶ Aliter posses dicere ꝙ effimera
si sumat̃ quantũ ad suũ euentũ:⁊ qñ actual'r est nõ facil'r
cognoscit̃ ꝓpter cõitatẽ in signis cũ alijs febribꝰ:sed si su
mat̃ hec febris post recessionẽ suã tũc facil'r cognoscit̃:vi-
dens enĩ medicus ꝙ recessit in vna die nec secuta sunt si-
gna aliaꝝ febriũ dic̃ statiꝫ hec fuit effimera. Et p mõ itel-
ligit Auic̃. Galenus aũt voluit ꝙ ipsa eẽt cognis facilis in
suo recessu:cuiꝰ signũ:nã p̃cipit ipm hr̃e se assuetis postq̃ꝫ
lotũ fuit corpus:lotio autẽ fit in declinatione effimere. Et
hoc precipit:qa vidit istũ nõ amplius debere febricitare:
⁊ hoc per signa que in recessione effimere clare eaꝫ nobis
ostendunt. ¶ Et aliter possumꝰ dicere ꝙ Galenus nõ dic̃
ꝙ cognitio effimere esset facilis. Sed quibusdaꝫ vt dicits
cognitio enĩ ipol'is videt̃:⁊ ideo dicit ꝙ eius cognitio nõ
difficilis:scꝫ queadmodũ illi dicebãt ⁊ special'r apud bo-
nũ medicũ queadmodũ ipse fuit:vnde expresse illud nõ
esse impol'e vt illi dicebãt qd̃ multotiẽs opationibus ostẽ
dit:⁊ cũ hoc stat dictũ Auic̃.ꝙ eius cognitio satis difficilis
sit:⁊ hoc special'r apud cões medicos:⁊ hoc qa signa pro-
pria distinguẽtia ipsaꝫ ab alijs nõ prompte se manifestãt
sensui disticta ab alijs:⁊ maxie in pñº ipsaꝝ. Deide cũ.d.

Laurẽ. ¶ Unũ igit̃ ac pmuꝫ idiciũ feb.effimere.i.diarie:vt ab
aliqua cã pregressa icipiat recenti atqꝫ euidẽti q̃ꝫ pro
consueuerunt omnes medici iuniores appellare cau-
sam catarticam:idest pregressam.

Leonic̃. ¶ Unũ v̉o hoc est precipuũ febriũ effimerarũ indiciũ
ab aliqua incipere causa recẽti ac manifesta que ante
precesserit:quã omnes medici iuniores vsitato voca-
bulo pro catarticã siue preincipientẽ appellant.

Antiq̃. ¶ Una itaqꝫ ⁊ prima quidẽ cognitio effimera-
rum causarum est ꝙ a quadaꝫ incipiunt prein-
cipiente causa aperta ⁊ recenti:quã nimiruꝫ iaꝫ
consuete nominant iuniores omnes medici ꝓ-
catarticam causam.

¶ Incipit ponere signa effimeraꝝ:⁊ primũ signũ qd̃ ponit
est signũ qd̃ nõ est eis ꝓpriũ:⁊ dato ꝙ sit iseparabile cum
sit ipm reperire in alio gñe feb.vt in ethica:⁊ hec cognitio
effimeraꝝ est causarũ.i.ex causis assumpta:qa.s.feb.effi-
mere sunt a cã aperta ⁊ recẽti.i.fiunt a cã noua.s.primiti-
ua:⁊ fuit vsus tali locutiõe:qa cãe pmitiue directe pñt vo-
cari recẽtes ⁊ aperte:⁊ dicit:qa alie febres vt putride ide-
terminate fiunt a pmitiua cã siue antiqua siue recenti:⁊ h̃
qa mouet cãm corporeã:sed effimere fiunt semꝑ a pmiti-
ua cã recẽti ⁊ noua:⁊ qd̃ dic̃ vlteriꝰ est clarũ. ¶ Sed attẽ-
de ꝙ illud signũ nõ est ꝓpriũ earũ:qm̃ in ethicis etiã cum
possint fieri icipiẽdo vt ĩfra. Est tñ signũ ab eis iseparabi
le:quia omnes per talem fiunt modum. ¶ Sed ad illud Instantia
signũ obycies:qm̃ 8º terapẽtice ponit̃ effimerã fieri posse Cap.2.4
ab oppilatione:⁊ pma 4[1].iteꝝ feb.effimera põt fieri a bu 4ª pt.afo
bone. Unde Hipp. In bubonibus oẽs feb.male exceptis afo.56.
effimeris:tales aũt nõ sũt cãe pmitiue. Et plura silia argu
menta pñt adduci. ¶ Et dõm vt cõiter dĩ ꝙ effimera est Solutio.
duplex:q̃dã vera in qua est simplex calefactũ esse in spiri
tu ⁊ ille fiunt a causis pmitiuis datis. Sed alie sũt effime-
re nõ vere que sunt q̃si mediũ iter istas ⁊ putridas: ⁊ que
facil'r trãseũt in putridis:⁊ iste pñt fieri a cã añte ⁊ corpa-
li vt ab oppilatione a bubone:⁊ pñt pl'ibꝰ diebꝰ durare.vt
Auic̃.cap.de effimeris ex oppilatione. ¶ Tamẽ attende pª.4.tr
ꝙ dato ꝙ tales a causis corpalibꝰ:tñ vtpl'm ab illis eueni p.cap.33.
unt vt sũt cõmote a causis pmitiuis:qa qñ ex ipsis accen-
dit̃ febris sine cõmotione facta ab aliq̃ cã pmitiua signũ
est ꝙ feb.nõ extendit̃ ab illa cã nisi ꝓpter multitudinem
illius in corpe. Nũc aũt qñ talis cã est ml'tiplicata in cor-
pore vtpl'm ex ipsa feb.putredinis accendit̃ ⁊ nõ ꝑmanet
in terminũ feb.effimere:vt Gal'.8º terapẽtice cap'lo de effi Caplo.4
mera ex oppilatione.

Ex dubitatione anteꝫ ista:qa dicit̃ ꝙ feb.effi- Digres
mera a cã intrinseca nõ depẽ sio.34
det insurgit dubitatio vtrũ feb.effimera sit fiens vl' facta.
Et ostendit̃ ꝙ sit facta:qa feb.effimera nõ hꝫ cãm intrin-
secã.vt hic Galenus:sed postq̃ꝫ extrinseca causa illã causa-
uit ampliꝰ ab illa nõ depẽdet:qa aliter nõ eẽt morbus vt
est decl'atũ supra:g̊ nec depẽdet ab extriseco efficiẽte:nec
ab intrinseco postq̃ꝫ.s.iã in corpe a cã extrinseca est causa-
ta:igit̃ est facta. ¶ Et ꝯfirmat̃ auc̃te Galeni in 8º terapẽ. Cap.9.
circa finẽ loquẽs de indicationibꝰ febriũ dicit. Cõe est aũt vltimo.
eis scꝫ ethicis ad effimeras nõ adhuc fieri differẽtes:i eo
ꝙ effimere qdeꝫ ẜm habitudinẽ hñt calorẽ:ethice v̉o in
habitu difficile solubili.vñ in pº 4[1]. In effimerꝭ qdẽ vtiqꝫ
febribꝰ simplex q̃dã est in corpe preter nãm dispositio:vt
vtiqꝫ pmis operantibꝰ eas cãs nõ adhuc existẽtibus:in qbꝰ
aũt est adhuc cã que facit nõ adhuc in his nec dispõ neqꝫ
sanatio simplex. Et ideo Galenus in 11º ostẽdit ꝙ vera cu Cap.2.
ra solũ debet̃ febribꝰ effimeris ⁊ ethicis:ꝓpterea qa cau-
sam non habent que abscisione indigeat.

¶ Oppositum ostendit̃:quia illa feb.non põt dici facta in
qua mẽbra nõ sunt in calefacto esse:sed in calefieri: ⁊ hoc
cũ febris sit mala qualitas in mẽbris:sed sic est in effime
ra vt patuit supra a Gal'.loco illo. Que v̉o sunt a mã in q̃ Caplo p
est hoc p̃ter nãm cal'm ⁊c̃.vbi dicit.reliq̃ v̉o ⁊ tertia cum cõmẽto.
hac dñia est aerea suba sola calefacta sufficiẽter humidis
⁊ solidis corporibꝰ calefiẽtibꝰ quidẽ adhuc:calefactis aũt
nõdũ. ¶ Et cõfirmo:qa illa est mala cõplexio fiens ⁊ nõ
facta:cuius alteratio ⁊ fieri sentit̃ in corpe in quo est: sed
infirmus hñs effimerã sentit caliditatẽ effimere ⁊ altera-
tionẽ sensibilẽ in se fieri. Et tenet pma ꝓpõ:qa manifestũ
est ꝙ qa ethica est febris facta:ideo hñs eã illã non sentit:
qm̃ sensatio ꝯsistit in alteratione ⁊ passione ⁊c̃. Et 2ª ꝓpõ
clara:⁊ dicta ista patẽt ex libro d̃ malitia cõpl'onis diuise. 2.a.5i.14
143.
In hoc quesito dicit Dynus ꝙ sicut põt hr̃i ex Dynus
dictꝭ Galeni in pluribꝰ locis te-

rapentice methodi feb.effimera per se est mala cōplexio
facta:tñ dicit ꝙ per accidēs pōt dici fiens.Ob cui⁹ decla⁄
rationez aduertit ꝙ sic patuit supra tria sunt in corpe nr̄o
ſm que pma genera febriū distiguunt.s.humores ⁊ spūs
⁊ mēbra:⁊ illa iter se differūt:q2 humores nō comparant
corpi vt ꝯstituētes ipsuz ⁊ eius eēntiā:s3 solū vt id ex quo
corpus restaurat.Sed ipsa mēbra ⁊ spūs cōparant vt cō
stituentes ipsuz:sed differēter:qm̄ mēbra directe eēntiaz
corporis corpus ꝯstituūt tanq̄3 subm aie.vñ sunt formal'r
aiata ⁊ formal'r dnr sentire ⁊ moueri:ꝑpter qđ eadē nuō
ꝑmanēt in tota vita:sed spūs est illud ꝑ qđ regunt mēbra
⁊ suas oꝑationes exercēt sicut illud ꝑ qđ mēbra ꝯseruant
Cō.s.6. in esse:q2 vt pz in 4.°metheoroꝝ a Cōmētatore.vnūqđq3
h3 ꝓpriū calorē inatū qui est ei in loco formalioris partis
per quā ꝯseruat ⁊ gubernat humidū illius entis:ad cuius
exhalationē accidit corruptio corpis:⁊ hic calor i nob est
spūs:⁊ iō spūs cōparat ad mēbra q̄si sic forma ad mām:
qa sicut forma est ꝯtentiua mãe:ita spūs est illud quo mē⁄
bra in esse regunt ⁊ cōtinent.Et ideo spūs cōpat ad cor⁄
pus sicut ꝯstituēs essentiā eius:nō qa sit aiatus ⁊ subiectū
aie:sed qa est illđ quo aīa ꝯseruat se in esse in membris:⁊
ideo est sic ꝓpriū organū eius.vñ pōt dici aiatū virtual'r.
Et ideo sub hac rōne cōparat ad corpus sic eius essentiaz
ꝯstituens:⁊ ideo qa nō est formal'r aiatus:nec formaliter
sub3 aie:hinc est ꝙ pōt fluere ⁊ refluere ⁊ nouus regñari.
nec est vn⁹ nuō in tota vita corpe manēte eodez numero:
nō sic aūt est de mēbris ꝓpter cāz dictā.Et hāc sniaz vult
Cap.p. expresse Galenus.11.terapē.Dicit eni ꝙ nā ⁊ suba corpis
humani ex trib⁹ est cōpleta ꝑticulis:ex suba mēbroꝝ soli⁄
doꝝ:⁊ ex suba mēbroꝝ carniformiū:⁊ ex suba ipsius spi⁄
ritus:nō aūt dicit ꝙ suba eius esset ex humorib⁹ ꝯstituta.
¶ Ex istis dicit statiz se declarare ꝓpositū.nā ille febres
dnr hēe esse factū in qbus essentia malitie cōplexionis h3
esse factū in his ex qbus essentia corpis ꝯstituit.Illa autē
dicit febris fiens:cuius esse nō est factū in his ex qbus cō
stituit eēntia corpis:sed in his h3 esse fiens ⁊ in alia h3 eē
factū:⁊ h̄ est manifestū:qa mala cōplexio nō dr facta vel
fiens nisi ſm modū essendi quē h3 in corpe:⁊ in his q̄ sunt
de essentia corpis:nō aūt ſm modū essendi quē h3 in alys
a corpe.Febris aūt ethica ⁊ effimera sunt hui⁹:qa ethica
h3 suū factū esse in mēbris:effimera h3 suū factū eē in spi⁄
ritu:sed spūs ⁊ mēbrū sunt ea ex qbus esse corpis ꝯstituit
ꝑ modū iā declaratū.Sed in febribus putridis factū ma
le cōplexiones est in humorib⁹ ex qbus actualiter eē cor⁄
poris nō ꝯstituit ⁊ fieri est in mēbris ⁊ spiritib⁹:⁊ ideo dr
febris fiens ⁊ nō facta.¶ Et subdit ꝙ ex his appet ꝙ ꝓ⁄
prie ⁊ per se feb.ethica ⁊ quecūq3 feb.effimera iquantum
est effimera sunt febres imãles:qa in feb.effimera calidi⁄
tas radicat in spiritu.Nūc aūt spūs nō cōparat corpi sic
ingerēs passionē ei:imo vt pars essentie corpis.De ethica
aūt est manifestū.Et qa in effimera cal'itas est facta in spi
ritu que est facilis alterationis:in ethica autē in membris
que sunt difficilioris alterationis:hic est ꝙ Gal.in 8° tera⁄
Cap.9.⁊ vltimo. pentice:circa finē:dicit ꝙ quedā est mala cōplexio facta
habitudinalis vt illa effimera:q̄dā habituata vt illa ethi⁄
ca.¶ Et subdit Dynus ꝙ l3 in feb.effimera sit mala cō⁄
plexio facta ⁊ nō fiens:non est ex parte mēbroꝝ:de rōne
quoꝝ est vt percipiant passionē ⁊ alterationē:cu3 sint for⁄
maliter aiata:sed est ex ꝑte spūs qui est positus pars essen
tialis corpis.Et ꝑꝑ h̄ in ethica talis passio nō ꝯtingit:⁊ iō
feb.effimera ſm qđ pōt dici fiens.⁊ dato ꝙ simpl'r sit fe.
facta:⁊ ideo rōne caliditatis que in ea in mēbris fundat
feb.effimera ponit mala cōplexio diuersa:ideo mala cō⁄
plexio diuersa stat cū mala cōplexiōe facta.L3 eni in ma
la cōplexione diuersa necīu3 sit qđdā fieri:nō tñ respectu
illius:respectu cui⁹ est facta dicit fiens.Et ideo nō ois ma
la cōplexio facta est mala cōplexio equalis:l3 ois mala cō
plexio equalis sit mala cōplexio facta:l3 eni feb.effimera
per se dicat mala cōplexio facta:tñ ꝑ accñs pōt dici fiens:
⁊ hoc pōt esse ꝑ rōnē cāe pmitiue a qua ꝓuenit:qa illa sit
secū cōiuncta ⁊ fixa:qa talis cā secū ꝯiuncta remanēs est
causa q̄re cōtinue accidit inflāmatio in corpe vt in febre
effimera a bubone.Hoc aūt accidit effimere ⁊ nō inest ei
iquātū est effimera:qa accidit ei vt secū illa cā remaneat:
qm̄ ⁊ sine illa cā:vt x̄.ḡ.subito remota adhuc remaneret
cal'itas secū facta in spū:qđ nō accideret de febre putrida
per remotionē humoris.Sed hoc accidēs cōtingit:qa in
omni feb.effimera ꝓpter suꝑcalefactū spm̄ multiplicant
suꝑfluitates origines ⁊ acres que hñt rōnē cause igerētis
⁊ faciētis ꝯtinue caliditatē extraneā in corpe.Et ideo isto
modo cuilib3 effimere feb.est qđdā fieri annexū nō ꝙ ꝓ⁄
prie ipsa vt effimera dicat eē fiens:sed annectit quoddā
fieri rōne cuius ꝑ accñs dr esse fiens.¶ Et ex p̄dictis ap⁄
paret vlterius ꝙ cū feb.effimera vt effimera est per se sit
mala cōplexio facta:⁊ per se etiā vt effimera est:sit egritu
do imãlis ꝙ ipsa per se nō h3 distinctionē in tēpora mor⁄
bi:sicut etiā nec ethica:qa hec ꝓprie nō attendunt nisi in
morbo mãli ⁊ fiente:qa tñ per accidēs in feb.effimera est
attēdere ipsu3 fieri:ideo per accñs sunt ⁊ in ipsa tempora
morbi:aut potius tēpora similia tēporibus in que distin⁄
guunt paroxismi:⁊ hoc maxie cōtingit eis rōne taliū suꝑ⁄
fluitatū origmiū ⁊ acriū multiplicataꝝ in ipsa.vnde ꝯtin⁄
gunt in ea accidentia similia que in tēporibus paroxismi.
In pncipio eni ꝓpter dispōnē taliū suꝑfluitatu3 ꝑ mēbra
sensibilia accidit quoddam sil'e frigori vel rigori:⁊ deide
accidit augmētū caliditatis:⁊ deide ꝓpter euaporationē
⁊ resolutionē ipsaꝝ accidit declinatio caliditatis sicut ac⁄
cidit in declinatione paroxismi:sed hoc nō est ex parte ca
loris feb.effimere vt effimera est.¶ Hunc aūt modū di⁄ Opinio Trusiani.
ctū ꝙ feb.effimera sit facta sensit Trusianus de Florētia Libro 3°
in Plusq̄3cōmento.Et forte Dynus inde assumpsit.vnde theg.cō.32
dicit ꝙ spūs ꝑticipat sanitate ⁊ egritudine quadā nā sicut
⁊ mēbrū.Si eni sanitas est dispō:qua organū cōplet sua3
oꝑationē:morbus x̄o qua deficit a cōplendo:spūs aūt est
vl'e organū aie ad oēs oꝑationes:sine spū eni nulla opera⁄
tio cōplet:ideo op3 ꝙ spūs ꝑticipet vtraq3 illarū.S3 qm̄
spūs est in cōtinua gnōne nō manēs vnus idē:ad modu3
ignis nō pōt pncipal'r ei attribui sicut ⁊ nō manēti:nō effi
cit tñ spūs vllā aie oꝑationē sine membroꝝ apta cōpōne
sic eū qualē reddēte:qa oꝑatio attribuit mēbro sicut cāe:
spiritui aūt sic ꝯcause.nullā eni operationē efficit mēbrū
sine spū:sed in mēbro pncipal'r attribuit sicut magis ma⁄
nenti.Hoc aūt nullo mō dici pōt de humore:humor eni3
nihil ſm se valeret ad aliquā aie oꝑōnē:s3 est mã mēbro⁄
rū ⁊ spūu3.Cū isto igit mō quo spūs efficit oꝑōne3 eo mō
ꝑticipat sanitate ⁊ egritudine:ꝓpter h̄ ḡ nō pōt caliditas
spūs ita ꝓprie dici cā febris sic dicim⁹ illđ de cal'itate hu
moris:sed ipe est ꝑticipās febre sicut ⁊ mēbra:pōt dici tñ
cā feb.vl' in re ad mēbra vl' sic ad aliqđ a quo feb.icboat.
Si eni feb.debeat in totū extēdi de necessitate h3 icipere
ab aliq̄ qđ p̄ alterat siue illđ sit mēbrū siue spūs:in huore
aūt nō est fe.vllo mō sic nec aliqs alter morb⁹ nisi sint in
efficiēte:nō sic i hñte ⁊ susceptiuo.Et hec x̄ba nob placēt.

Nos autē dicim⁹ hec x̄ba dicta satis adherere ne⁄ Thom.
cessitati:nihilomin⁹ tñ iproprie appellāt
fe.eē factā:qm̄ ꝓpe fe.dr eē facta cū i ei⁹ eē nō icludit fie
ri ⁊ alterari.Nūc aūt in feb.effimera ⁊ ꝓprie q̄tū ad illā
cal'itatē q̄ in ea fe.d3 appellari q̄ est cal'itas i mēbro est fie
ri ⁊ alterari a calefacto eē spūs.¶ Quapꝑ dđ3 ꝙ ꝓpe lo⁄
quēdo feb.effimera est fiens ⁊ nō facta:qđ vere patuit ꝑ

Galenū in ꝟbo supra allegato satis in pn° huius libri: ꝛ h per illos iam est cōcessuz ꝙ mala caliditas in feb. effimera fundata in mēbro vere est caliditas fiens ꝛ cōtinue dependens a spū calefacto. Nihilominus tñ inquātū ipsa caliditas in facto esse fundata est in suba spūs: q ꝭm moduz declatū pōt poni quodāmō subm sanitatis ꝛ egritudinis: ꝛ hoc est ꝭm modū dictū a ꝓlusq̄ꝫ cōmētatore itantū ipa iproprie loquēdo pōt feb. facta appellari: qm̄ ꝑprie dz dici fiens vel facta ab eo ꝙ magis suā essentiā est cōstituēs. hec aūt est caliītas in mēbro fundata. Et ideo ꝭm hūc modū posset dici ꝙ tenet q̄si mediū iter ethicā ꝛ putridas: qa nō est sic ꝑprie facta sicut ethica nec sic ꝑpe fiens vt putrida. ¶ Tñ attēde ꝙ dato ꝙ feb. effimera debeat dici feb. fiens: ꝛ hoc specialr phice loquēdo: vt est q̄dā q̄litas imediate ledēs opationes corpis viuētis: nihilominꝰ medicus pōt ponere hāc esse feb. factā ꝭm aliā viā a predictis. ꝭm eni medicū illa egritudo pōt appellari facta in cuiꝰ curatione est vna simplex itētio ꝯtrarietatis morbi: imo intentio in curatione est ad factā: ꝛ hoc ꝑ tanto: qa cū medicus in curatione alicuiꝰ morbi itentionē simplicē ꝛ solum ad morbū hz iā pōt ponē hūc morbū a nullo depēdētē: circa cuiꝰ curationē hēat itendere. Et dato ꝙ ꝭm necessitatē ab aliquo depēdeat dī morbꝰ factꝰ. Cū aūt simplicē itētionez nō habeat ad morbū: sed ꝭm magnā ptē: sua itentio ꝟsaṫ circa cām morbi ꝛ diuersa itentio ab ea quā circa morbū hz tūc directe hic morbus fiens ꝛ depēdēs ab eo pōt dici: qm̄ ibi est aliqd cōplicatū: circa qd̄ si nō intendaṫ morbꝰ remoueri nō pōt ꝛ quo remoto remoueṫ morbus.

Effi. feb. ē media iter ethi. ꝛ put.

Instantia.

¶ Et si dicaṫ tunc ethica ab apate pulmonis cāta: ꝛ cū eo exn̄s erit morbus fiens: cū hic vltra intētionē medici que ad febrē est sit etiā intentio ad cām. s. ad apa cū remoueri feb. nō possit sine illius apatis remotione. ¶ Et dic ꝙ hec feb. nō dz dici nec est fiens: qa dato ꝙ hic sit cā circa quaz medicus dz intēdere: hec tñ cā nō est illius morbi factiua: ꝛ dato ꝙ sit illius ꝯseruatiua per modū hūc: qa si non illa remoueaṫ feb. remoueri non pōt: qa tñ illo apate remoto feb. ethica non cessat nisi cureṫ pus ꝑpria cura hinc est ꝙ talis nō est fiens. Nūc aūt in feb. putri. intētio medici nō solū est intētio ꝯrietatis morbi: sz etiā cause. s. humoꝝ putridoꝝ: que intētio est valde diuersa ab illa vt euacuatio ꝛ digestio ꝛ siliа: ꝛ ideo recte hic morbus ab eo vocaṫ fiens ꝛ dependēs a cā circa quā opz eū multā hr̄e sollicitudinē: sed in feb. effimera intentio medici est simplex intentio. s. administrare ea que sūt ꝯria morbo. Nō aūt in ea sumiṫ intentio a causa ipsius que est spūs calefactꝰ: qm̄ alijs nō idiget nisi refrigeratione caloris. ¶ Si aūt in feb. effimera itēdimus ad ꝓuocādū sudorē ꝛ trāspirādū corpus per balnea: ꝛ alia silia: h nō est in ea iquātū est effimera: sed h inest ei per accn̄s: nā qa sibi cōplicaṫ alia res vt ꝯstipatio cutis vel alia res: vl' hoc pp vapores acres ꝛ dzigmes q in ea multiplicanṫ: nō aūt ꝑpter caliditatē que in spiritu est facta: ꝛ ideo ꝟba predicta maxime necessitatē hn̄t de effimera vera in qua est sola simplx calefactio in spū. Effimera aūt nō vera vt depēdet ab oppilatione vl' a bubone vl' a silibus causis dicūt hr̄e cām cōseruātez: vt qa postq̄ꝫ ab aliqua istaꝝ causaꝝ caliditas est facta in spiritu amplius cōserueṫ. vn̄ si pro tūc cā ista eēt remota adhuc caliditas in facto esse remaneret in spiritu. Sed qa ꝯtinue ab illa cā accidit regeneratio caliditatis in spū. vt si hodie resoluaṫ spūs q faciebat effimerā pp calitatē quā in illo ponit bubo nō ꝑpterea cessat effimera: qa alius spūs ab illa cā poniṫ in calefacto esse: ꝛ ideo accidit talē effimerā nō veraz durare aliquo mō plibꝰ diebus: verā aūt nō nisi vno die. Et ideo tibi apparere pōt ꝙ feb. effimera nō vera iprope quodāmō respectu feb. effimere vere possz dici fiens ꝛ illa facta: ꝛ hoc pluribꝰ vijs tibi clarū dimitto. Et ꝙ modo predicta feb. effimera dicaṫ facta expresse fuit mens Galeni in loco pallegato. nā 8° terap. voluit ꝙ cōe est ethicis ꝛ effimere hr̄e factū esse sed nō putride: ꝛ in putrida itentio a causis est sumēda: vn̄ vult ꝙ nulla cā antecedat ethicas: nec etiā effimeras. s. que idigeat cura cōposita cū cura que debeṫ feb. vnde in pma 4ꝰ. In effimera qdē feb. simplex: quedā in corpe pter nām est dispositio.

Caplo vlt.

p° quarti trac. pmo caplo. 6.

Ex quibus appet ꝙ febris effimera nō debet feb. mālis itelligi vel appellari sed imālis: ꝛ ꝙ nō hz q̄tuor tpa sicṫ putrida. Et ex oibꝰ istis soluiṫ difficultas alia vtrū febris effimera habeat paroxismuz: qm̄ clarū est ꝙ ꝑ se feb. effimera nō hz paroxismos: cū ipsa sit egritudo imālis: nec depēdet a mā ex qbꝰ egritudines periodicāt vt patebit ifra vltio caplo huius libri: per accn̄s tñ pōt dici hr̄e paroxismū ꝛ large accipiēdo paroxismū: ꝛ hoc est in effimera nō vera rōne cāe secū cōiuncte. naz qm̄ causa secū cōiungiṫ que est fixa ꝛ pmanēs post ablationē caliditatis febrilis: tūc pōt esse cā faciens redire aliū paroxismū: qa est causa vt iteꝝ mltiplicenṫ supfluitates acres ꝛ dzigmes q̄ retēte sūt cāe vt iterato reaccēdaṫ febrilis caliditas in spū: vt ꝟbi grā est in fe. effimera ex oppilatione. Nā cū accendiṫ feb. effimera ex oppilatione ꝛ recedente febre effimera ꝑ resolōnē spūs calefacti: remanēs adhuc oppilatio est cā ꝙ iterū mltiplicenṫ dzigmes supfluitates ꝛ reaccēdaṫ caliditas febrilis. Et si bn̄ ꝯsideras talis oppilatio pp diuersitatē que in ea pōt cadere pōt esse causa aliquādo ꝙ feb. effimera pluribꝰ diebus cōtinue duret. iterruptione tñ ꝛ reuersione: sic eni pōt accidere de alijs feb. effimeris nō veris: vn̄ Auic. p° fen. 4ꝰ can̄. cap. de feb. effimera ex oppilatione dic̄ ꝙ hec fe. iter feb. effimeras qn̄qz accidit ꝛ reddit pp fixionē oppilatiōis que est cā q̄re fiūt ei paroxismi. ¶ Ex his pn̄t in pn° parguta solui: iam eniz dictū est ꝙ feb. effimera ꝑprie loquēdo est feb. fiens cum h nō obstāte medicꝰ dz eā appellare feb. factā. ¶ D. c. d.

¶ Sed id q̄uis inseparabile sit ab huiꝰ febribus earū propriā minime est: qm̄ ꝛ alie nōnulle incipiūt causa quadā euidēti ꝓgressa. Inseparabile ergo ac propriū est vrine coctio statim primis diebus. — Laurē.

¶ Sed etsi hoc iseparabile sit taliū febriū indicium: tñ eaꝝ propriū nō est: nā ꝛ alie ex cā manifesta fiunt que ante precessit. Inseparabile ꝟo ac propriuz est coctio in vrina statim die prima. — Leonic.

¶ Sed hoc quidē ꝛ si inseparabile est taliuz febriū propriū earū nō est: incipiūt eni ꝛ quedaz aliaꝝ a māifesta ꝛ ante cā. Insepabile ꝟo ꝛ ꝑpriū est vrine digō mox in pria dierū apparēs. — Antiq.

¶ Ponit aliud signū feb. effimere qd̄ est ꝑpriū signum ꝛ iseparabile in effimeris feb. ꝙ mox in pmo die earū apparet digestio in vrina.

Sed ad hoc signū obycies primo ꝙ per digestionē apparentē in vrina nos nō habeamus significare sup feb. effimerā: qa illō qd̄ significat sup causam ꝛ mām feb. nō hz significare sup effimerā: cū illa materiā nō habeat a qua depēdeat: sed hoc signū significat super mām: qm̄ digestio nō debeṫ discrasie: sed materie ꝛ humori: vt patet in thegni. ¶ Scdo arguiṫ ꝙ tale signū nō sit propriū effimere: qm̄ est inuenire putridā feb. in qua in pª die signū digōnis appet: vt Auic. pª 4ꝰ caplo de horis febriū. Et silr qn̄qz i die pmo feb. acutaꝝ videṫ nubes ꝛ signū maturitatis: ꝛ in caplo de dr̄ia iter tertianā purā ꝛ nō purā dicit. ꝛ appet digestio in vrina in pma die

Digressio. 35.

Libro 3° 90. 91. 194 195.

Caplo 3° trac. pmo.

pª. 4. tra. 2. cap. 38.

In oppᵐ aut in tertio: aut in quarto: aut in septimo. ¶ In oppoſitū amboꝝ eſt Gal'. hic ꝗ ponit hoc ſignū eſſe ꝓpriuʒ: ꝛ ꝑ ꝯñs nō ineſt alijs feb. ꝛ ꝙ eſt iſeꝑabile: ꝛ ꝑ ꝯñs vult illud oib⁹ eis ieſſe. ¶ Attēde ꝙ ſol'o huius dubij directe ſi ꝗs bñ ꝑpendit habeť ex dictis Auic. capl'o de ſignis ꝓprijs fe. effimere diſtinguētib⁹ illas ab alijs. Propter qđ itellige ꝙ digeſtio apparēs in vrina nō hʒ directe ſupra feb. effimera ſignificare: ꝛ hoc ꝗa eius directa ſignificatio eſt ſuꝑ humore digeſto: ſed effimera ab illa nō depēdet: ſed tale ſignuʒ hʒ ſignificare ſuꝑ eā indirecte: ꝗa ex h ꝙ feb. eſt effimera ſignificať ꝙ corpus a diſpōne nāli nō multū eſt remotuʒ: qñ aūt ſic eſt tūc in exeuntib⁹ apparet valde parua mutatio diſpōnis nālis. Nūc aūt diſpō nālis in exeuntib⁹ eſt ꝙ debēt eſſe digeſta. ¶ Et hanc rōnē ibi innuit Aui. cū dicit. Et cū eſt vrina in pmo die digeſta pulſus bonus: tūc indicať ꝙ eſt feb. effimera. ꝛ illud ideo qm̄ vrina nō alterať in ea iquātū eſt effimera. ¶ Ex hoc vlterius attēdēdū ꝙ ex hoc ꝙ feb. eſt effimera ſignificať quātū ex h eſt ꝙ in corpore nō ſunt materie nec humores crudi qui indigeāt digeſtione: ꝛ ideo ſedimē qđ in vrinis eoꝝ appeꝛet: nō dʒ eſſe ſedimē decliue ad colorē humoris: ſed dʒ eſſe admodum ſediminis apparētis in vrinis ſanoꝝ qui nō ſūt in vltimo ſanitatis: puta ꝗa ſolū eſt ſedimē qđ ꝯcidiť ex ſuꝑfluo alimenti qđ ꝯtinue aggregať in corpe: ꝛ ꝗa corpus paꝝ eſt a nāli diſpōne remotū: ideo tale ſedimē debet eſſe digeſtū. ¶ Ex quibus pʒ ꝙ ꝗa tale ſignū non ſigñat directe ſuper feb. effimerā ſed indirecte iquātū ſignificat ꝙ corpus nō eſt multū ꝑmutatuʒ. hinc eſt ꝙ ſtatim ab illo pncipio feb. effimere vrina debet appere digeſta. Nec accidit diuerſitas penes digeſtionē in vrina in talib⁹ tēporib⁹ feb. effimere que diuerſificatio cadit i putrida: vt ꝗa in pn° nō apparet digeſtio in augmēto manifeſta apparet: ꝛ hoc ꝗa digeſtio nō debeť febri effimere rōne māe que ipſam facꝫ ſicꝫ debeť putride. Et ꝓpter hoc ſtatim ab ipſo pn° quo icipit feb. effimera apparet in ea talis digeſtio qđ nō cōuenit in putrida. ¶ Tamē attēde ꝙ hoc ſignuʒ effi. feb. eſt veruʒ in effimeris febribus veris ꝛ inquātū eſt effimera: qm̄ in effimeris nō veris ꝛ in effimeris rōne alicuius cauſe accidental'r ſecū cōiuncte pōt priuari digeſtio ab vrina. Sed hoc nō erit ex effimera iquātū effimera: ſed accidētal'r ei aduenit. vñ in effimera que fit ex oppilatione nō eſt incōueniēs vrinā nō eē digeſtā in pncipio feb. ꝗa humores ex quib⁹ oppilatio cauſať ſi ſint crudi groſſi viſcoſi indigent digeſtione. Simil'r in feb. effimera facta ex ſatietate nauſeatiua vt dicit Auic. vrina apparet aquoſa puata digōne: ſed hoc nō eſt rōne effimere iquātū effimera eſt: ſed rōne huius cāe accidētal'r ſecū cōiuncte vtputa rōne idigeſtionis: q2 poſito ꝙ talis in quo eſt illa nauſeatiua ſatietas nō febricitaret adhuc ipe mingeret talē vrinā idigeſtā. Et iđ illud eſt tūc ꝑ accñs in effimeris. vñ ſic eſt de vrina ſicꝫ de pulſu: qm̄ in effimera pulſus nō multū ꝑmutať a diſpōne nāli: ſed ſi multū ꝑmutať hoc eſt rōne alterius accidētis. Simil'r etiā ſi accidet ꝙ in corpe in quo cauſareť effimera ab aliq̄ cā extrinſeca pexiſterēt multi ꝛ groſſi ꝛ viſcoſi humores aut cholerici tūc poſſet apparere vrina idigeſta vl' mali coloris. Vñ Aui. in loco pallegato ſubdit: ꝛ eſt ſedimen ei⁹ digeſtū digeſtione nō decliue ad colorē humoris. Et eſt qñqʒ nubes eis pendēs: ꝛ qñqʒ natās boni coloris: ꝛ qñqʒ accidit vt nō equeť color: tñ eius ſuba eſt equalis ꝛ nō alterať color eius niſi ꝓpter illđ qđ aſſociať ei de cā alterationis vrine: ꝗuis eſt illic feb. effimera ex eo qđ dicemus in tertiana: ꝛ ſil'ibus ei. ¶ Ex his ſoluunť multa obiecta que pñt adduci ꝛ que adducta ſunt: ꝛ pmū pʒ. Cū autē in ſcđo allegať ex Auic. de feb. putrida. dđm ꝙ dato ꝙ in aliqua fe. putrida in pma die appere digeſtio poſſit: nō tamē ſtatim apparet in pncipio feb. ſed in effimera ſic vt iam patuit. Unde Gal'. hic dicit digeſtio vrine apparēs ꝙ in pma dieruʒ mox. i. ꝗa. ſ. in pn° feb. Et Auic. ideo dicit ꝙ ꝗa digeſtio in illis putridis valde cito apparet: ideo putať ꝙ pncipiū nō habeat: ꝛ ſupple cū hñt pncipiū: ſed ſtās occultū in quo pn° nō apparet digeſtio. ¶ Et ideo i ſumma attēde ꝙ aliqđ ſignū pōt dici eſſe alicuius feb. dupl'r. Uno mō vt affectus cauſatus a febre: vl' ꝗa cauſeť ex cauſa fe. ꝛ ſic digeſtio in vrina apparēs nō eſt ſignū effimere feb. inquātū effimera. Alio mō pōt dici ſignū: ꝗa illud ſignū in ſanitate exiſtēs nō hʒ ex aduētu illius feb. remoueri: ꝛ ſic digeſtio in vrina in ſanitate apparēs eſt ſignū feb. effimere iquātū feb. effimera. Et ideo cū dicimus ꝙ ſi ſil' pro poſſibili cōplicarenť feb. effimera cū putrida: ꝛ putride in qua appeꝛet vrina idigeſta ſuꝑueniret effimera ꝙ nō ꝓpter hoc remouereť illa idigeſtio: ꝗa ſignū feb. effimere eſt ꝙ appareat vrina digeſta: qm̄ hoc nō eſt ſignuʒ ab illa cauſatū: ſed ab illa in ſanitate exñs nō ꝓhibitū. Deide poſuit aliud ſignū effimerarū: cum dicit.

¶ Et ad hec vt pulſus in magnitudinē ac celeritatem inſignē excreſcat ita vt frequētia per exteriorē quietē minime ſeruet ꝓportionē. Magis pterea ꝓpriū atqʒ inſeparabile earū indiciū eſt vt cōtractio minime creſcat in celeritatē: vel ſi creſcat interdū id ꝑuiſſimuʒ fit ac cognitu difficile: paulū ab ipſo nāe hitu abſiſtens. Laurē.

¶ Ac pterea pulſus ad magnitudinē ac celeritatē effatu dignā accedētes ita vt frequētia a ꝓportione deficiat ſm exteriorē quietē. Eſt aūt ꝛ magis inſeperabile ac ꝓpriū ꝙ nullo modo ad celeritatē ea pars pulſus que ſyſtole dr̄ tēdit: ꝛ ſi aliqñ ꝯtingat hoc minimū ac vix ꝑceptibile exiſtit parūqʒ a nāli tenore mutatū. Leonic.

¶ Et adhuc in magnitudinē ꝛ velocitatē digna rōne ſuꝑaddētibus pulſuʒ vt derelinquať proportio ꝛ ſpiſſitudo ſm exteriorē quieteʒ. Amplius magis ꝓpriū ꝛ inſeparabile earū eſt nequaq̄ʒ in velocitate ſuꝑaddere ſyſtolē: vl' ſi etiā ſuꝑaddiderit quādoqʒ paruiſſimuʒ eſſe hoc ꝛ difficile cognoſcibile: ꝛ pauco aliquo ab eo qđ eſt ſm naturam remotum. Antiq.

¶ Et circa hoc ſignū attende ꝙ in ſanitate eſt q̄dā ꝓportio iter magnitudinē diaſtolis in pulſu ꝛ velocitatē ꝛ magnitudinē ꝛ velocitatē ſyſtolis. Nūc aūt in fe. effimera hec ꝓportio derelinquiť ꝛ nō fit: ſed remoueť: qm̄ diaſtoles fit ꝓpter euētationē ꝛ attractioneʒ aeris fridi. Syſtoles aūt fit ꝓpť mūdificationē ꝛ expulſionē fumi capinoſi ꝛ putridi vñ virtus iſtos motus operať ꝓpter illos fines. Nunc autē cū in effimera ſit iflāmatio in ſuba ſpirituuʒ ſolū addiť ibi magnitudo ꝛ velocitas in diaſtole: ſed ꝗa nō eſt ibi magna neceſſitas mūdificatiōis: cū ibi nō ſint fumi putridi: ideo non addiť ibi multū ſyſtoles: ꝛ ideo in ꝓportione plus addiť magnitudo ꝛ velocitas diaſtol' q̄ʒ ſyſtolis. vñ ꝓportio que iter ea pus erat nūc eſt derelicta. Vñ Galen⁹ adhuc pter h ꝛ magnitudinē ꝛ velocitatē digna rōne ſuꝑaddentib⁹ pulſib⁹. ſ. in diaſtole: ideo derelinquiť ꝓportio: ſcʒ diaſtolis ad ſyſtolē que erat pmo. ¶ Itē attēde ꝙ ꝗes exterior in pulſu eſt q̄ eſt imediate poſt diaſtolē q̄ eſt motus ad exteriora: ꝛ ita ꝗes que eſt imediate poſt ſyſtolem appellatur quies interior. ¶ Nunc autē ꝓportio etiā que erat iter iſtas duas ꝗetes derelinquiť: ꝗa ꝗes fit parua vl' longa ſm ꝙ incitat neceſſitas motus ſubſequentis illam. Nūc aūt (vt dictū eſt) in illa feb. nō reꝗriť ꝙ mot⁹ ſyſto-

5° quarti trac. pmo caplo. 6.

lis sit magnus ⁊ velox sicut motus diastolis:nec ei⁹ est tāta necessitas:⁊ ideo quies ante motuȝ systolis que est qes exterior nō debet esse ita spissa sic̄ qes iterior que antecedit motū diastolis:⁊ ideo derelicta est ꝓportio.¶ Et itelligit hic ꝑ qetē vnā esse spissam.i.breuē:cū spissitudo ipropꝛie attēdat̄ in vna qete vel in vna pte pulsus.Et ideo Galenus dicebat hic.Et spissitudo ꝺm exteriorē qeteȝ supple derelinquit̄:qa.s.nō auget̄ sic̄ nō augebat̄ velocitas ⁊ magnitudo in systole:sed sup.sua spissitudo ꝺm aliā quietem nō derelinquit̄:īmo bñ auget̄ proportional'r ipsi diastoli. Uel expone ⁊ idest ⁊ spissitudo ꝺm exteriorē quieteȝ sup. ad quietē iteriorē:sup.etiā derelinquit̄.s.ꝺm ꝓportionem quā p̄mo habebat.Et ideo subdit ꝙ ꝓpriū eis est ⁊ isepabile est systolē nō addere in velocitate:vł si addidit aliquid sit quid modicū isensibile sup illud qd̄ erat ꝺm nāȝ ⁊ hoc est ꝑꝑ cām dictā.Tū qa nō ꝯtingit effimerā esse qn in ea multiplicent̄ aliqui vapores dꝛigmes:ideo aliqñ addit̄ in velocitate systolis quid modicū:qm̄ expulsio illorū cōplet̄ per magnitudinē additaȝ in systole:qm̄ ex hoc qd̄ dicit qd paruissimum:illud qd̄ addit̄ in velocitate si aliquid addiderit decłat ꝙ etiā addat̄ magnitudo:qm̄ stāte virtute forti ⁊ obediētia instrumēti nō pōt addi pulsus in velocitate quin addatur magnitudo:sed illa valde minus addunt̄ q̄ȝ sit additio que fit in diastole.

Digressio.36. **Ex quibus** v̄bis vult Galenus ꝙ in feb.effimera diastoles sit maior ⁊ velocior q̄ȝ systoles. De quo est hesitatio apud aliquos nō ꝑua an diastoles in aliqua dispōne possit eē maior systole : qm̄ ꝙ possit esse velocior est clarū.Et ꝙ vn⁹ istoꝝ motuū nō possit eē maior altero:sed semper sint equales ostēdit̄:qm̄ motus illi dñr esse eq̄les qui fiūt sup equale spatiū:ergo.Et p̄ma ꝓpō clara est:qm̄ magnitudo ⁊ paruitas in motu sumunt̄ ex magnitudine ⁊ paruitate spatij super quo fit mot⁹.vñ magnitudo ⁊ paruitas in pulsu sumunt̄ ex ꝑua ⁊ pariter magna dilatatione arterie.Scd̄a ꝓpositio est ꝑ se nota:qa vbi icipit diastoles/ibi finit systoles. Et iō si diastoles erit parua nō poterit esse systoles magna:⁊ eꝯ.v̄bi gr̄a.in exterioꝛib⁹ corpoꝛib⁹ nos videmus ꝙ si ꝯcauitas alicui⁹ corporis parū dilatet̄ parū poterit cōstringi.Si aūt multum multa poterit ꝯstrictio fieri.¶ In oppositū est etiā Gal. (In opp^m) in lr̄a qui vult ꝙ in feb.effimera diastoles sit maior systole.Sil'r hoc expsse sentit Auic.2.fen.1.c.de spēb⁹ pulsuum diuersoꝝ.Et Gal.in libꝛo de differētijs pulsuū.⁊ in libello de vtilitate pulsus.¶ Huic quesito respōdendū est:cū in ꝯcl'one eius nulla possit esse discordia ꝙ diastoles in pulsu potest esse maior systole.Et hoc declaratur ⁊ ꝓprie sup posito vt est intentio auctoꝛuȝ medicine vbiqȝ ꝙ p̄ncipiū istoꝝ motuū est v̄tus cordis ⁊ arteriaꝝ q̄ illa mēbꝛa mouet ꝺm ꝯ̄rios mot⁹ ꝑꝑ necessitatē euentandi calidū tanq̄ȝ ꝓpter finē.nā finis diastolis ⁊ eius necessitas est vt attrahat̄ aer ad refrigerādā caliditateȝ inatā.Sȝ finis systolis ⁊ eius necessitas est vt expellat̄ vapor capinosus ⁊ admistus cū caloꝛe nāli.Tūc ex his ꝓbat̄ ꝓpo^m:qm̄ illi motus nō sunt semꝑ equales in magnitudine ⁊ paruitate in qb⁹ necessitas vtriusqȝ ⁊ finis nō est semꝑ eq̄lis sed diuersus: qm̄ hi motus nō fiunt a v̄tute mouente coꝛ ⁊ arterias nisi ꝺm finē ⁊ necessitatē illius mot⁹.Et ideo si necessitas requirit magnitudinē ⁊ velocitatē:supposito ꝙ v̄tus sit fortis ⁊ instr̄m obediēs illas duas faciet:⁊ sic de alijs.Si igit̄ necessitas ⁊ finis motus dilatationis non erit equalis fine ⁊ necessitate motus cōstrictionis iā opoꝛtebit hos motus in magnitudine eoꝝ esse diuersificatos:⁊ sil'r est de alijs differentijs a magnitudine.¶ Nūc aūt claꝝ est ꝙ he necessitates sunt diuersificate sepe.Sepe eniȝ in coꝛpe est magna necessitas attrahendi aerē frigidū ad euentādū cal'm innatum ⁊ nō est multa necessitas expellēdi fumos vt in ethica.Nūc eni opȝ diastolē maiorē esse systole:nec valeret si diceret̄ ꝙ esset velocior:sed nō maior.p̄mo qa clarū est ꝙ stāte v̄tute forti ⁊ obediētia istr̄i:cū necessitas addit̄ p̄mo fit magnitudo q̄ȝ velocitas.Iterū pōt esse tāta aug^{ta} necessitas attrahendi aerē qd̄ opȝ diastolē in vtraqȝ dꝛia augeri:nō aūt systolē ꝓpter nō esse suū fumū sic augmētatum.¶ Rō aūt in oppositū que a multis difficilis reputatur:sic soluit̄ a Dino.Dicit eni ꝙ rō bñ ꝯcluderet tenēdo opionē Erasistrati:nō aūt Galeni:qm̄ sicut apparet ꝑ Galenū in libꝛo de vtilitate pulsus:Erasistratus voluit ꝙ cā dilatationis arteriaꝝ est repletio ⁊ cā ꝯstrictionis est euacuatio.Uñ iō dilatat̄ arteria qa replet̄:⁊ ꝯstringit̄ qa euacuat̄:⁊ ideo p̄n^m hoꝝ motuū nō erat aliqua v̄tus aīe:sȝ solū eūatio ⁊ ꝯcisio partiū cadentiū ex eūatione facta. Et iō ꝺm hāc opionē quātitas cōstrictionis vr̄ iseq quātitatē dilatationis:qa si arteria mł'tū est dilatata ipa eūata/ipsa dȝ multū ꝯstringi.Et si parū/parū ꝯstringit̄.¶ Sed Galen⁹ ponit ꝙ ideo arteria replet̄ qa v̄tute dilatat̄:ꝓpter quam dilatationē attrahit̄ illud qd̄ eas replet.Simil'r ideo arteria euacuat̄:qa a v̄tute cōstringit̄:⁊ ideo qa posuit ꝙ dilatatio ⁊ cōstrictio insequunt̄ actū v̄tutis:ipsa dilatatio ⁊ ꝯstrictio fit magna vel parua ꝺm dispōnē v̄tutis ⁊ dispōnē necessitatis ꝓpter quā agit.Et ideo dato ꝙ dilatatio eēt magna:si modica opȝ necessitas ꝯstrictōis nō facit ꝯstrictionē magnā imo paruā ⁊ ecōtrario.Et h̄ ꝺclarat̄ in exterioribus:vt v̄bi gr̄a in sacco hn̄te cōcauitateȝ:si eni dilatatio orificij eius eēt ꝑ solā repletionē ⁊ ꝯstrictio ꝑ solā deficiētiam partiū qñ euacuat̄:tūc si dilatatio esset magna tūc ⁊ ꝯstrictio eēt magna.Sed si illa fieret ab aliquo agēte cooperante per v̄tutē aīe vt ab hoīe:tunc posset dilatari:multum tñ postea parū cōstringi:⁊ sic est de motu pulsus.Uñ his notatis vadit ad formā argumēti:cū dr̄ illi mot⁹ sunt equales qui fiunt sup spatiū equale/cōcedit̄:sed negat minorē:cuȝ dr̄ vbi diastoles terminat̄/ibi incipit systoles ⁊c̄. dicit ꝙ ex hoc nō ꝯcludit̄ aliqd:qm̄ motus hic nō dependet ex quātitate repletionis ⁊ eūationis:sȝ ex actu v̄tutis vt dictū est.Hec sunt verba eius in ꝓpꝛia forma.

Sed tamen hec sol'o nō satisfacit. ¶ Primo quia ad eosdeȝ terminos posset venire vel posset qlibet istoꝝ motuū si cā eoꝝ esset repletio ⁊ eūo sic̄ cā eoꝝ exñte v̄tute. Scd̄o ꝺȝ opi.Erasi.etiā pōt vn⁹ istoꝝ motuū esse magn⁹ altero exñte ꝑuo:⁊ ꝑ ꝯñs sol'o est nulla. (Instantia ꝯtra Dynū rñsioneȝ.) Et añs ꝺcłat̄:qm̄ nō dubiū ē ꝙ dato ꝙ cā istoꝝ motuū sit v̄tus dilatās nihilominus in dilatatione arteria replet̄.Et sil'r dato ꝙ ꝯstrigat̄:a v̄tute tñ in cōstrictione eūat̄.Et ponatur hoc:ꝙ si hi motus fiant a repletione ⁊ eūatione tali qualis est illa que est ꝯñs actionē v̄tutis:tūc g̊ sic̄ in dilatatione magna facta a v̄tute opȝ esse repletionē magnā cuȝ qua pōt esse ꝯstrictio parua a v̄tute facta quā sequit̄ ꝑua eūatio:ita etiā si hec repletio ⁊ eūatio eēnt sine v̄tute vna posset esse magna ⁊ alia parua:qa ponat̄ ꝓ possibili ꝙ dilatatio ⁊ cōstrictio fiant ab illamet eūatione ⁊ repletione sine v̄tute operāte:que repletio ⁊ eūatio ꝯsequit̄ actioneȝ v̄tutis:sic̄ g̊ saluat̄ disproportio dilatationis ⁊ ꝯstrictionis ibi ita ⁊ hic.¶ Et ꝯfirmo.Quātūcūqȝ eni hi motus fiant a v̄tute:nihilominus tñ magnitudo in eis nō est nisi a magnitudine spatij sup qd̄ fit motus.Motus eni magn⁹ est in spatio magno ⁊ paruus ex paruo ex quocūqȝ agēte fuerit.Cū g̊ motus semꝑ fiant sup eodē spatio semꝑ eēnt eq̄les siue a v̄tute fiant siue ab alio.Et ideo cū ipse vadit ad formā argumēti nō soluit:nā ipse ꝯcedit maioreȝ ⁊ negat ꝙ isti mot⁹ fiant sup equale spatiū:⁊ hoc qa nō depēdent ex quātitate repletionis ⁊ eūationis:sed ex actu virtutis:⁊ certe illa v̄ba sunt valde insipida:qm̄ a nullo negari pōt

ꝙ si aliqs

Margin notes: Digressio.36. — In opp^m — Sūma 2ª doctri.3ª. cap.3. De differētijs pulsuum cap. 21.23. ⁊ vl. Dynus. — Instantia ꝯtra Dynū rñsioneȝ.

ꝙ si aliquis motus terminat̃ vbi alter icipit:⁊ scd̃s termi natur vbi incipit primus quin spatium illorũ sit equale: ⁊ dato ꝙ fiant ab hoc agente vel ab illo cũ motus nõ pos/ sit esse maior vel minor q̃ spatiũ super quo fit.

Thom̃. Quapropter dicamus in hoc v̄ba clara. Et p̄mo ꝙ in pulsu vnã diastolem esse ma/ iorem systole est clarũ:cũ arteria in vna dilatatione possit multũ aperiri:⁊ postea modicũ cõstringi ita ꝙ hi motus nõ fiunt super spatiũ equale. Sed tñ hoc non est intentio auctor̃:cũ dicũt ꝙ in aliqua egritudine diastoles est ma/ ior systole. vt v̄bi gr̃a. in effimera:qm̃ nõ solũ intelligit ꝙ vna diastoles sit maior systole vna:sed ꝙ semp̄ in tota illa egritudine hoc fit quantũ ad oẽs. Et ideo ad hoc notificã dũ supponam⁹ ꝙ totũ spatiũ arterie a sũma cõstrictione vsq; ad summã dilatationẽ sit. b.c.d.e. ita ꝙ arteria in dia stole maxĩa p̄uenit ad terminũ. e. ¶ Et ponat̃ ꝙ in sũma ↄstrictione vt cũ est maxima necessitas expellẽdi fumos perueniat ad terminũ. b. ¶ Sed ponat̃ ꝙ hõ sanus i sua diastole perueniat ad terminũ. d. Et in ↄstrictione ⁊ systo le perueniat ad terminũ. c. Isto supposito attende ꝙ dia/ stolẽ esse maiorẽ systole est dupl'r. vno mõ ꝙ vnus istorũ motuũ sit maior altero:q̃a super maiori spatio:⁊ sic intel/ ligendo dato ꝙ vna diastoles possit esse maior vna systo/ le ⁊ eõ:q̃a sup̄ maiori spatio vt est decl'atũ:tñ ipol'e est ꝙ in aliquã egritudine possit cõtinue hoc mõ diastoles esse maior systole vl' in pl'ibus pulsationib⁹ ↄtinuis:qd̃ decl'at̃: nam si fiat vna diastoles magna postea imediate fiat sy/ stoles parua:quia arteria valde per minus spatium con/ stringit̃ q̃ fuerit spatiũ motus dilatationis:tunc dilatatio subsequens illã ↄstrictionẽ opz ꝙ sit sup̄ equali spatio cũ cõstrictione añti:aut sup̄ minori cũ icipiat directe vbi fini uit diastoles:⁊ terminet̃ vbi icipit systoles:⁊ hoc si diasto/ les in tali pulsu sint eq̃les. s. illa que sequit̃ ⁊ que añcessit: hoc aũt dico:q̃a posset esse hec diastoles maior esse diasto le p̄cedẽte:vnde nõ terminat̃ ibi icipit sistoles:sed termi/ naret̃ magis in sursum. Et ideo posset ibi talis disp̄opor/ tio cadere quousq; diastoles semp̄ cresceret:q̃a cũ creuis/ set q̃tũ posset:tũc aũt oporteret ipsaz fieri sup̄ equali spa/ tio systolis aut sup̄ minori aut aliq̃ñ vna p̄cussio sup̄ mino ri ⁊ alia sup̄ maiori:⁊ h̄ erit cũ pulsus magnã diuersitatẽ haberet. Sic ḡ in aliqua egritudie in qua diastoles adiui/ cem sunt equales:⁊ sic systoles adiuicẽ sunt equales ipos/ sibile est vt diastoles sit maior systole:q̃a super maiori ⁊c̃. ¶ Alio mõ intelligit̃ ꝙ diastoles sit maior systole:q̃a mo tus dilatationis arterie p̄ueniat ad terminũ spatij arterie vltra terminũ ad quẽ p̄uenit in sanitate nõ p̄uenĩete mo/ tu ↄstrictionis vltra terminũ cõstrictionis qui est in sani/ tate:vel nõ tm̃ vltra illũ terminũ cõstrictione p̄uenĩete q̃ vltra terminũ dilatationis sanitatis p̄uenit motus dilata/ tionis. vñ dicet̃ diastoles maior q̃ eẽt in sanitate:systoles aũt non:⁊ sic in aliqua tota ifirmitate diastoles põt eẽ ma ior systole. v̄bi gr̃a. in hoie sano tẽpore sanitatis in exẽplo posito arteria in motu dilatationis icipit tanq̃ a termino a quo ab ipso. c. ⁊ ad. d. ⁊ in cõstrictione icipit tanq̃ a terio a quo a. d. ⁊ ↄstrigit̃ vsq; ad. c. Si ḡ in illo hoie sup̄ueniat mala cõplexio calida simplex nõ cũ vitio humoris nec cũ fumis putridis. vñ in eo ponat̃ ⁊ augmentet̃ valde neces/ sitas attrahẽdi aerẽ frigidũ ⁊ nõ augmentet̃ in eo necessi tas expellẽdi fumos vltra illd̃ qd̃ in sanitate erat:tũc arte/ ria sua gr̃a exẽpli vbi sanitate dilatabat̃ icipiẽdo a. c. vsq; ad. d. Nũc p̄pter necessitatẽ additã attractionis aeris di/ latabat̃ a. c. vsq; ad. e. Sed q̃a in eo nõ est augmẽtat⁹ fu/ mus ⁊ necessitas p̄ quã fit systoles. s. necessitas expellendi fumos:ideo nõ p̄uenit arteria vltra terminũ in ↄstrictio/ ne ad quẽ in sanitate p̄ueniebat. Unde nõ cõstrigit̃ vltra terminũ. c. mouebitur ḡ in tali hoie arteria in cõstrictione ab. e. ad quẽ terminũ peruenit in dilatatione tanq̃ termi/ no a quo/vsq; ad terminũ ad quẽ peruenit in sanitate:⁊ p̄ ↄñs in illa egritudie diastoles est maior systole:qd̃ p̄bat̃: q̃a in illo diastoles est maior systole cui⁹ diastoles erit val de maior q̃ eẽt in sanitate. Sz systoles nõ est maior:imo si pro possibili poneret̃ ꝙ necessitas expellẽdi fumos eẽt diminuta ab eo qd̃ erat in sanitate i isto systoles eẽt mior q̃ in sanitate eẽt q̃a nõ p̄ueniret arteria in ↄstrictione sua vsq; ad. c. Nõ ergo i tali pulsu nũc designato diastoles est maior systole:q̃ sit sup̄ maiori spatio:nã isti mot⁹ sunt p̄ci se sup̄ equali spatio cũ vn⁹ finiat̃ vbi alter icipit ⁊ ecõtra/ rio:⁊ ideo si isti motus cõsiderentur in se absolute vt duo motus sunt precise eq̃les:q̃a vn⁹ est a. c. vsq; ad. e. ⁊ alter est ab. e. vsq; ad. c. Sed iõ dĩ diastoles maior systole:q̃a apertio arterie p̄ueniat vltra terminũ ad quez in sanitate perueniebat:nõ aũt cõstrictio. Unde satisfacit necessitati attractionis aeris frigidi maioris q̃ esset necessitas in sa/ nitate:nõ aũt satisfit necessitati maiori mũdificationis fu/ mor̃:ad hoc eni vt sit magna diastoles non refert. Unde arteria tãq̃ a termino a quo/icipiat moueri:sed requirit̃ ꝙ moueat̃ ad terminũ ad quẽ/vltra terminũ ad quẽ/mo uebat̃ in sanitate:⁊ s̄m ꝙ plus vltra illũ terminuz mouet̃ s̄m hoc diastoles dĩ eẽ maior ⁊ multũ accipit de aere nisi in via eẽt oppilatio p̄hibẽs:⁊ sil'r de ↄstrictione nõ refert ad hoc vt sit magna sistoles vnde arteria moueri icipiat: sed requirunt̃ ꝙ in cõstrictione p̄ueniat vltra terminũ q̃ erat in sanitate. Et ideo s̄m hanc viã clare apparet ꝙ da/ to ꝙ isti duo motus fiant sup̄ eq̃li spatio ⁊ cõsiderãti ab/ solute vt motus ipsi sint eq̃les:nihilominus tñ s̄m p̄dictũ modũ diastoles põt esse maior systole. ¶ Ex his vadim⁹ ad formã argumẽti:cũ dĩ illi motus sunt equales qui fiũt sup̄ equali spatio:cõcedit̃ ꝙ absolute loquẽdo sunt eq̃les. Et ideo iã est dictũ ꝙ si ↄsiderent̃ isti motus s̄z se:⁊ abso/ lute loquendo ꝙ equales sunt:⁊ dictũ est etiã ꝙ diastoles nõ est maior systole:q̃a sup̄ maiori spatio:sed q̃ diastoles est magna vel p̄ua per hoc ꝙ satisfacit necessitati magne attractionis aeris ⁊ cõstrictio expulsioni fumor̃ magne:⁊ illud in diastole adimplet̃ per hoc ꝙ arteria dilatat̃ vltra terminuz dilatationis in sanitate:⁊ in systole etiã p̄ hoc ꝙ cõstringit̃ vltra terminũ cõstrictionis qui erat in sanitate: hinc est ꝙ dato ꝙ isti motus sint sup̄ eq̃li spatio:nihilomi nus diastoles põt dici magna. ⁊ systoles p̄ua ⁊ econtrario vt pulcherrime est deductum. Et hec est sol'o huius argu/ menti ⁊ nulla alia.

¶ Qñ etiã proprium atq; inseparabile est taliũ febriũ vt calor suauis existat. Laurẽ.

¶ Sed ⁊ caliditatis suauitas proprium atq; insepara bile. est huiuscemodi febrium indicium. Leonic̃.

¶ Quinimo ⁊ caloris suauitas talium febrium proprium est ⁊ inseparabile. Antiq̃.

¶ Deinde ponit aliud signũ effimere dũ. d. Quinimo ⁊c̃. qd̃ est notũ ⁊ attẽdẽdũ ꝙ suauitas caloris in tali febre nõ est respectu caloris nãlis:sed respectu aliar̃ feb̃. vt ethica ⁊ putrida:q̃a in hac feb. caliditas est fundata in suba rara leui ⁊ miti vt in spiritu:nõ sic aũt est in alijs.

¶ Inseparabile etiã est si pulsus ac calor equabilis:si incremẽtũ equale existit:nõ tñ eteni q̃busdã alijs iest: queãdmodũ neq; si vigor mitior sit:neq;. n. id p̄priuz est:q̃uis his potissimuz insit:ac meli⁹ erit:vt hec que cõia sunt per incrementũ ac vigorẽ p̄pria censeant̃ eo ꝙ effimere. i. diarie potissimũ insint:erit eniz ita q̃uis non ista rei species. Laurẽ.

Leonic. ¶ Inseparabile quoqȝ equalis atqȝ incōpressus ascē-sus in caliditate ac pulsibus simul. Nō tñ ꝓpriū cuȝ ⁊ alijs quibusdā adsit sicuti etiā ꝯsistēte febre mediocritas: neqȝ eni hoc etiā est ꝓpriū q̄ȝq̄ȝ his maxime iest. Et melius sane hec que cōia existūt icrescēte febre ac cōsistente: qm̄ magis effimeris insunt iter ꝓpria reponere: sic enim fieret ⁊ si non rei ipsius species.

Antiq. ¶ Inseparabile vo est ⁊ equalitas ⁊ nō ꝯtritus ascensus ⁊ in calore ⁊ in pulsibus: nō tñ est demum ꝓpriū eteni ⁊ alijs quibusdā existit sicut demū ⁊ status māsuetudo: neqȝ eni hoc est ꝓpriū ⁊ si maxime his existat: ⁊ melius demum cōmunia hic ⁊ alijs ꝓm ascensiones ⁊ status in eo ꝙ maxime existant effimeris ꝓpria ponere: fiet eni vtiqȝ ita ⁊ si non sit ipsi rei species.

¶ Deide ponit aliud signū quia in hac febre est equalitas caloris ⁊ nō est ascensus in calore ⁊ pulsus cōtritus: idest inequalis. Et subdit ꝙ dato ꝙ hoc signū sit iseparabile ab effimera: nō tñ est eis ꝓpriū: qa iest quibusdaȝ alys. vnde aliquo mō erit feb. de mā aliqua subtili miti ⁊ pauca: ⁊ nō mordaci: vnde nō fiet in ea ascēsus caloris iequalis: ⁊ sil'r pulsus: sic̄ demū māsuetudo stat⁹ est signū effimere: ⁊ itelligit hic māsuetudo quantū ad accidētia sic̄ sunt dolor capitis ⁊ sil'ia q̄ in statu putride augeť. Et signū etiā istō dato ꝙ ab eis sit iseparabile: tñ nō est eis ꝓpriū: qa est febrē reperire vt pretactā in qua nō est in statu difficultas m'lta accidentiū. Et dato ꝙ maxime māsuetudo talis in effimera repiať. Et subdit ꝙ hec signa cōia effimeris: ⁊ alys quibusdā apparentia in statu ⁊ ascēsione feb. poterūt poni signa ꝓpria effimere in eo ꝙ in eis maxie reperiunť. vnde dicit. Fiet aūt vtiqȝ ita. s. ꝓpriū hoc signuȝ feb. effimere: ⁊ si nō sit alys sic̄ ipsi rei species. i. maneries ꝺterminata: vt qa dicať suauitas multa nō ꝺterminādo aliter: qa in ipsis est multa suauitas in cōparatione ad alias. Et cā huius signi est ꝑ se nota: nō eni effimera est ab humore depēdens qui cū ad putredinē venerit causat omnia ista.

Laurē. ¶ Sed optimū diligentissimū ꝙ taliū febriū ꝓpriū sil' atqȝ iseparabile indiciū: quēadmodū vbi iclinatio cū sudore aut humore: aut penitus vapore quodā suaui existat quā itegritas ipsa excipiat: atqȝ his indicijs febres effimere. i. diarie ꝓmiscue cognoscūt: sed de singulis seorsum ꝓm speciem agetur.

Leonic. ¶ At pulcherimū atqȝ exquisitissimū huiuscemodi febriū ꝓpriū simul atqȝ inseparabile signū sicuti ⁊ cū sudore aut rore aut oīno cū aliquo optio vapore declinatio vbi integra febris cessatio sequať: hec quidē est cōis febriū effimerarū indicatio: nā postea de earum singulis speciatim dicemus.

Antiq. ¶ Sed optimū demū ⁊ certissimuȝ est taliū febriū ⁊ propriū simul ⁊ inseparabile signū sicut demū ⁊ declinatio cuȝ sudore vel humiditate: vel oino demū cū vapore aliquo benigno fiēs finali in febricitatione succedēte ipsi febri: hec quidē est cōis dignotio effimeraꝝ febriū: vnāquāqȝ enim earum sigillatim ꝓm speciem deinceps determinabo.

¶ Deinde ponit aliud signū: ⁊ est ꝙ optimū ⁊ certissimuȝ ⁊ propriū ⁊ inseparabile signū feb. taliū est vt declinet cū sudore ⁊c̄. succedēte sibi in febricitatione. Est eniȝ h̄ signuȝ optimū: q2 ostēdit ꝙ feb. nō trāsit in putridā: est eniȝ isepa-rabile: q2 omni fe. effimere vere inest. Est ꝓpriū qa non reperiť in alys fe. ¶ Et attēde circa h̄ signū: nā dices qūo dr̄ ꝙ hoc signū effimere est ꝙ declinet in febricitatione cū sudore: q2 h̄ est signū apparēs in multis fe. putridis: ⁊ ꝓprie interpolatis. Vn̄ Auic. Amplius aūt si est iterpolata icipit cū rigore aut horripilatiōe: ⁊ dimittit ꝓm pl'm cū sudore ⁊ humorositate ⁊ posset ex multis allegari locis. Attēde ꝙ sudor cū quo recedit feb. effimera est sil'is sudori nāli tpe sanitatis ꝓpter exercitiū vel ꝓpter aliud sil'e: q2 id qđ euōne idiget i fe. que est vere effimera est sup̄fluitas q̄dā subtilis ⁊ acris que multiplicať i ipsa. Sil'r in corpe sano qđ ꝑ exercitiū in sudore euāť: est talis sup̄fluitas origmis ⁊ acris que ꝯtinue aggregata in corpore idiget expelli. Et iō sic̄ hic sudor in q̄litate approximat q̄litati sudoris nālis: qa est mitis: ita ēt approximat sibi in q̄ztitate: q2 nō est mult⁹: ⁊ iō sudor q apparet in recessu vere effimere: nō est sudor humorosus sicut est ille q appet in putridis multus ⁊ in qualitate valde diuersus a sudore apparēte in corpore sano. vn̄ Aui. loquēs de effimera ⁊ pl'm eradicationis fit ꝑ sudoreȝ ⁊ humorositatē sil'em sudori nāli: ⁊ nō ab humoroso: ⁊ nō fit vehemēs sup̄fluitas iterū in q̄ztitate: imo appropinquat sudori nāli in q̄ztitate sua fit ⁊ ꝓximus ei in q̄litate sua. Si eniȝ videris sudorē plimū: tūc feb. nō erit effimera: de diuerso ergo sudore loqtur Auic. in p̄alleg. loco: ⁊ Gal. hic: cū q̄ deficit cū tali sudore ⁊ dimittit hoiem sine feb. signū ꝙ illa effimera nō trāsibit in putridam. Deinde Galenus cōcludit ⁊ clarum est. Si aūt vis adhuc de his signis ꝓlixius respice scđo de crisi circa finem: ⁊ ab Auic. p̄ma fen quarti ⁊c̄.

Laurē. ¶ Aliud aūt genus febriū qđ ex aduersať effimeris. i. diarijs deductū est nullū nomē cōe oiuȝ hȝ. Dr̄ie aūt due ꝓprie existunt: nō obscuris spēb⁹ diffinite: quedā enim ex eis putredine humoꝝ accēdunť: alie vo ꝑtes ipsas aīalis solidas occuparūt atqȝ appellāt eas ethicas febriles: vel qa stabiles sunt ac soluta difficiles quēadmodū habit⁹: vel qa ip̄m corporis habitū occuparūt. ita nāqȝ solent nomen noiare solidas partes ex aduersum deductas partibus humentioribus.

Leonic. ¶ Alterū vo febriū genus qđ effimeris ex aduerso distinguiť: nullū q̄dē nomē cōe sortitū est. Sūt aūt due p̄me dr̄ie que nō obscurā habēt specierū discretionē. Nā q̄dā ex istis in putredine humoꝝ accēdunť: q̄daȝ vo ip̄as solidas occupāt aīalis ꝑtes: atqȝ eas ethicas febres appellarūt: vel qm̄ firme ac fixe sunt quēadmodum habitus: aut quoniā ipsum corporis habitū cōprehēderunt: sic eniȝ vocare cōsueuerūt solidas partes humidis ex aduerso distinguentes.

Antiq. ¶ Alterius vo generis febriū ꝙ in diuisione cōtrariū est effimeris: nulluȝ q̄dem cōe est nomē oium. Dr̄ie vo que sunt prime: alie sūt nō obscuris spēb⁹ determinate: nā q̄dā equidē eaꝝ ex putredine humoꝝ accēdunť: q̄dā aūt ipsas susceperūt solidas aīalis ꝑticulas: ⁊ voāct ipsas ethicas feb. i. habitudinales siue qm̄ ꝑmanētes sunt: ⁊ difficile solubiles sicut habit⁹: siue qm̄ habitū ipsuȝ corporis possederūt. ita eniȝ assueti sunt dicere solida ad differentiā humidoꝝ.

¶ Vult modo ponere signa putridaꝝ: ⁊ p̄mo excusat se de

Marginal notes (right column): p̄ q̄rti tra. 2. cap. 2. — p̄ q̄rti tractatu. i. ca. 6 — Cap. vlti. — Cō. 20.

nole. Et attēde ꝙ vocauit alterū genus 3riū effimeris in diuisione putridas ⁊ ethicas simul: qm̄ ⁊ dato ꝙ cōsiderā do essentialia feb. ille sint feb. per gn̄a diuersa distincta: tn̄ quo ad quādā ꝓprietatē rōne cuius iponit nomē feb. effi mere. effimera eni sumpsit nomē ex eo ꝙ eiꝰ ꝓprietas est vna die durare. Qd̄ aūt vlterius dicit Galenus est claꝝ ⁊ intendit cū dicit: qm̄ habitū ipsius corporis posséderūt: quia solū oēs ptes corpis solidas que ptes sunt mēbra. Ita enī assueti sunt dicere solida. scꝫ appellātes ea habituꝫ vel ex eis habitum corporis constitui ad differentiaꝫ humidoꝝ idest humorum ⁊ humiditatum. ¶ Deide cū dicit.

Laurē. ¶ Febres igitur humoribꝰ accēse cognoscunt̄ ad hūc modū. Primū igit̄ indiciū ꝓpriū qdē: sed minime inse parabile est vt nulla pregressa causa tales ꝓueniat fe bres: nulli eni alteri generi inest: eo ꝙ ois effimera. i. diaria ex causa p̄gressa cōsistat. Ethica aūt quotiens sine ea existat nunq̄ȝ ab initio p̄cedit: quocirca quo tiens sine progressa causa quis febricitet: tamē huius esse in humoribus sciendum est.

Leonič. ¶ Indicia v̄o febriū que humoꝝ rōne accendunt̄ hec sunt. Primū qdē nō inseparabile: sed ꝓpriū ꝙ nulla earū que preincipientes cause dn̄r eas antecedit: neu tri eni alioꝝ generū hoc inest: qm̄ effimere oēs a pro catarticis siue preincipiētibus causis origineꝫ habēt. Ethice aūt qn̄ sine his generant̄ nunq̄ȝ ab initio inua dere cōsueuerūt: adeo ꝙ vbi quis sine p̄incipiēte cā cepit febricitare. Scire opꝫ huiꝰ cām in humoribꝰ eē.

Antiq. ¶ Dignotiones aūt earū que in humoribus sūt he. Prima quidē oiuꝫ nō iseparabilis qdē: ꝓ pria vo ꝙ nulla ꝓcatarticarū vel exterioꝝ caꝝ antecedit has febres: neutri eni alioꝝ generum hoc existit: ꝓpterea qa effimere oēs in ꝓcartati cis causis cōsistūt. Ethice vo cū sine his gene rant̄ nunq̄ȝ ab initio inuadunt sed transcendūt ex his que sunt ex putredine: vt cū sine ꝓcatarti ca ⁊ antecedēti causa iceperit quis febrire: sciat̄ huius passionis causaꝫ in humoribꝰ cōsistere.

¶ Incipit ponere signa putridarū feb. ⁊ p̄mū signū qd̄ po nit est signū ꝓpriū: sed nō iseparabile est ꝙ nulla ꝓcatar ticarū. i. causaꝝ p̄mitiuaꝝ vel exterioꝝ antecedit fe. has: neutri vo hoꝝ generū h̄ inest: qa effimere oēs fiunt a cau sis ꝓcatarticis: ⁊ iā hoc est declaratū. Sed ethice fiūt aūt a causis ꝓcatarticis cū fit ethica icipiēdo: sed cū nō fiunt a causis ꝓcatarticis sequunt̄ putridas: ⁊ ideo signū h̄ est: qa si aliqs icipiat de nouo febrire ita ꝙ p̄mo nō febriret ⁊ a nulla causa icipiat p̄mitiua: tūc sciat̄ hāc feb. esse putri dā: ⁊ ideo hoc signū est eis ꝓpriū: nō tn̄ est eis insepabile qa alique putride fiunt an̄te cā p̄mitiua: nō qa cā p̄mitiua sit imediata causa eius. Sed mouet cām an̄tē humoralē: Et ideo dicit Galenus hoc signū ꝓpriū: qa licet arguē. hō incipit febrire nō a cā p̄mitiua: ergo feb. putrida: qa dato ꝙ feb. effimera nō vera possit a cā corpali fieri: tn̄ illa cā corpalis a p̄mitiua mouet̄: vt supra fuit declaratū: etiā ta lis effimera cito transit in putridā: sed hoc signū est sepa rabile: qa nō licet econtrario arguere ille febrit putrida: ḡ nō a cā p̄mitiua: qa aliqua putrida pōt fieri a causa primi tiua antecedēte. ¶ Et nota cum dicit Galenus: ethica vo cum sine his generant̄ nunq̄ȝ ab initio inuadunt: sed tran scendunt ex his que fiunt ex putredine ꝙ ⁊ ethica potest in corpe multuꝫ apta fieri ex effimeris: sed non expressit Galenus: qa cū effimera fiat a causa p̄mitiua ⁊ non duret nisi vno die: certe talis ethica apparet etiā fieri a causa pri mitiua an̄te: ⁊ qa hoc etiā rarius euenit. ¶ Sed cū dixit.

Laurē. ¶ Sed interdū euenit vt causa euidens progressa effi merā. i. diariā febrē quātū est in seipsa cōmittēs subse quit̄ feb. ex humoꝝ putredine: quotiēs affectū corpꝰ ita se hꝫ. i. quotiēs impurū excrementosumq̄ȝ fit. Ubi eni excremēta per effimerā. i. diariā feb. plus equo ca lefacta initiū putredinis susceperint alterū febriuꝫ ge nus accendunt priore sedato.

Leonič. ¶ Illud v̄o vsu euenit ꝙ aliqua ex p̄incipiētibꝰ causis suis ratione febrē accendit effimerā. Subsequit̄ autē altera ex putredine humoꝝ qn̄ ꝙ afficit corpus ad id habile fuerit: hoc est qn̄ impurū extiterit. Ac supflua mā redundās: hec eni cū in effimeris imoderatū calo rē contraxerit atq̄ȝ hinc putrescēdi p̄ncipiū acceperit alterā speciem febrium succendit priore desinente.

Antiq. ¶ Et nimiruꝫ qn̄ p̄incipiēs aliqua cā manifesta effimerā q̄ȝtū in seipsa ꝯstituēs est febrē. Suc cessit aūt ei ea que est ex putredine humorū cū ita se habuerit patiēs corpus: hoc est cū nō pu rum ⁊ supfluitatibꝰ plenū fuerit. Calefiūt eni amplius in effimeris febribꝰ supfluitates: de mū p̄ncipiū putrefuctionis hic assumētes accē dunt alterā spēm febriū priore iam quiescente.

¶ Uult declarare qd̄ dicit: qa dicit ꝙ illud signū non erat inseparabile febribꝰ putridis: qa alique pn̄t ex eis fieri a causis p̄mitiuis: tn̄ qa vtplm̄ qn̄ putrida fit a cā p̄mitiua: p̄mo icipit feb. effimera hoc decl̄at modū quō fit ⁊ signū per qd̄ cognoscimus: ⁊ dicit ꝙ cā manifesta p̄incipiēs cō stituens febrē putridā est feb. effimera quātū est in seipsa idest quātū est ex parte illius cāe: vt sic ex dispōne corpis est nata facere effimerā: qa proprie effimera vt patuit est feb. que fit a cā p̄mitiua: ⁊ tūc dedit modū quō sequat̄ ab h̄ putrida ⁊ clarū est. ¶ Et attēde ꝙ ex h̄ qd̄ dic̄ accēdūt alterā spēꝫ febriū p̄ore iā qescēte: vr̄ innuere ꝙ ad aduen tū feb. putride cesset fe. effimera: ⁊ p ꝯn̄s ꝙ effimera ⁊ pu trida nō possint adinuicē complicari. Sed qualr̄ hoc fit ⁊ qualiter feb. effimera quiescat ad euentuꝫ putride iaꝫ est declaratum in questione de hoc.

Laurē. ¶ Sed iternoscit̄ successio talis febris indicio proprio simul atq̄ȝ iseparabili vt feb. effimera. i. diaria nunq̄ȝ desinat ad exquisitā integritatē. Accidit ei interdū vt per cōsistēdi vigoreꝫ effimere: idest diarie transeat in putridā ac multomagis per inclinationē quotiens: vt pauloante diximꝰ: dū maxima trāqllitas febris adest que adesse deberet: hec sunt permutationis indicia vt transeat in alienam febrem.

Leonič. ¶ Unū v̄o ꝓpriū simul atqꝫ inseparabile in oibus suc cessionis indiciū ꝙ febris effimera quietem integram subsequēteꝫ nō hꝫ. Cōtingit v̄o aliqn̄ vbi effimera fe bris consistit aliqd̄ ꝑmutationis indicium ostendi. At multomagis cuꝫ iam ceperit declinare: quo tēpore id qd̄ pauloante dicebamꝰ ea trāquillitas abest que ad esse deberet: hec quidē sunt permutationis indicia.

Antiq. ¶ Dignotio vo huius successionis: vna quidē ⁊ ꝓpria simul ⁊ iseparabilis oium est nō defi cere effimerā febrē in ifebricitatiōe certissime.

Contingit nimirũ qñq3 & ſm ipſum ſtatũ effimeraꝝ febriũ ſignũ apparere trãſitionis quidã in putridas: & multũ vtiq3 magis in declinationibus cũ quo parũ antea diximus iferẽdo maxime facile hoc affuerit. Hec quidem ſunt predicte tranſmutationis ſigna.

¶ Deinde docuit per ſigna cogſcẽ hũc trãſitũ effimere ad putridã & vnũ ſignũ certiſſimũ & ꝓpriũ & inſeparabile cũ febris effimera nõ deficit in ifebricitatione: imo in febre ſiſtere. Et cã hui⁹ eſt nota. Silr qñq3 ɔtingit ſm ſtatũ feb. effimere vt anteq̃ȝ feb. icipiat declinare apparere ſignum qδ aduenit in putrida: & hoc eſſet qñ in ſtatu effimere eẽnt accñtia vehemẽtia vt fortis dolor capitis: & ſitis & ſilia. Et ſilr cũ in declinationib⁹ nõ fuerit qδ parũ antea dicimus: tũc trãſit ad putridã. vñ ſubdit in declarãdo iferẽdo. i. in nõ ferẽdo hoc maxie facile fuerit: & vult dicere cũ declinatio erit ſibi difficilis & nõ facilis: tũc eſt trãſit⁹ ad putridã. Si aũt lrã dicat affuerit: tũc eſt ſenſus ꝙ cũ diximus ante affuerit ꝙ. ſ. inferẽdo. i. ſubſtituẽdo maxime hoc facilis. ſ. declinatio: qa cũ abeſt facilitas declinationis: tũc fit tranſitus. Similr intellige ꝙ qñ fiet declinatio effimere ſine ſudore predicto qui dȝ apparere in effimera: tũc fit trãſit⁹ in putridã. ¶ Et attẽde ꝙ rigores quãtũ ad aliqd oſtendunt trãſitũ effimere ad ethicã vt pmũ ſignũ maxie & 2m de dictis: dato ꝙ valde diuerſa ſigna ſint: cũ trãſit ad ethicã vel putridã ſicut & illarũ febriũ ſunt diuerſe ſignificationes. Vñ Auic. cũ numerauit q̃ſi hec ſigna dic. & h totũ ſignificat ꝑmutationẽ ad febreȝ putrefactionis humoris aut ad ethicã: & ibi ab eo legas pro cõplemẽto dictoꝝ: qm̃ in his non intendimus multũ prolongare. ¶ Deide cũ. d.

p⁹ quarti trac. pmo cap. 8.

Lauré. ¶ At vero vt febris ex rigore incipiat nequaq̃ȝ ꝓueniẽte eſtu vel frigore forti: qualẽ maxie patiunt̃ qui ꝑ niueȝ faciũt iter: vl' alio modo i forti frigore diuerſant̃ diutius: indiciũ quidẽ ꝓpriũ eſt: febrium putridaruȝ: ſed haud quaq̃ȝ inſeparabile.

Leonič. ¶ Hec quidẽ ſunt ꝑmutationis idicia. Initiũ aũt a rigore ſumere febrẽ vbi neq3 ardor ſolis neq̃ȝ frigefactio ꝓceſſerit q̃lis preſertim ꝑ niuẽ faciẽtib⁹ iter cõtingere ſolet: aut qui aliter in vehemẽti frigore diuti⁹ cõmorat̃ ꝓpriũ: & hoc exiſtit ſignũ febriũ que ex putredine accendunt̃ humoꝝ: nõ tamẽ iſeparabile.

Antiq. ¶ A rigore vero incipere febrẽ neq̃ȝ eſtu neq̃ȝ infrigidatione forti antecedente q̃lis maxime his qui ꝑ niuẽ ambulauerũt cõtingit: vl' al's in forti frigore imorant̃ amplius ꝓpriũ & ipſuȝ eſt earum que in putredine humorum accenduntur febrium: non tamen inſeparabile.

¶ Ponit aliδ ſignũ putridaꝝ feb. & eſt qδ eſt ꝓpriũ ſignũ feb. putridaꝝ: & h ẽt ꝑ rigorẽ põt itelligere veꝝ frigus ab intrinſeca cauſa & horripilationẽ verã: & qd fuerint illa apparebit iferius. Et cã hui⁹ eſt in prõptu: qa nec ethica nec effimera depẽdet ab humoribus q ſunt cã hoꝝ accñtiuȝ: cũ tñ ad mẽbra ſenſibilia expãdunt̃. Et ſubdit ꝙ h ſignũ dato ꝙ ſit ꝓpriũ putri. nõ tñ eſt iſeꝑabile: qa nõ reperitur iſtud ſignũ in oibus febrib⁹ putridis. ſ. rigor ſić nõ in oib⁹ reperit̃ ſynodoi. i. frigus vl' horripilatio. Et in quo differat horripilatio a frigore appebit iferius: ſed ille feb. in qbus nõ apparẽt illa accñtia & ſunt putride ſunt feb. ɔtinue putride; vt ifra dĩ ꝙ ꝓpriũ eſt fe. ɔtinuaꝝ nõ horrere: & qũo in eis poſſint appere: & qũo nõ ibi apparebit. Similr poſſet deſignari aliqua feb. putrida: & dato ꝙ eſſet iterpolata in qua eſſet ſimplex accẽſio caloris ſine rigore vel frigore nõ valde occulto: vt febris putrida aliqua de materia pauca miti nõ mordaci & nõ velociter mota ſuꝑ membra ſed paulatine. ¶ Deinde cõcluſit cum dixit.

Lauré. ¶ Neq3 eis omnibus quẽadmoduȝ nec horror ineſt: his enim nõ ſolum nõ inſeparabile eſt ab huiuſmodi febris: ſed nullo pacto proprium eſt.

Leonič. ¶ Neq3 enim in omnibus ineſt quẽadmodũ neq3 horrores ipſi ſunt ab huiuſcemodi febribus inſeparabiles ſicuti neq3 ab initio proprie.

Antiq. ¶ Demum non enim in omnibus eis exiſtit: ſicut nec ſynodoi vel horror: he demũ nõ ſolũ nõ ſunt iſeꝑabiles taliũ febriũ: ſȝ neq3 oino ꝓprie.

¶ De oibus iſtis ſignis putridaꝝ febriuȝ: & clarũ eſt ꝙ iam apparet qũo talia ſigna nõ ſunt inſeparabilia: & ſubdit: ſed nec oino ꝓprie: cũ tñ dixit de quolȝ iſtoꝝ ſignoꝝ ꝙ eſt ꝓpriũ. Et certe hec ſigna ꝓpria pñt febriũ putridarũ appellari: q2 tñ in alijs febrib⁹ pñt iproprie loquẽdo repiri nõ dicit: nec oino ꝓprie: nã pmũ ſignũ põt quodãmodo effimeris nõ veris cõicari vt pȝ. Silr quibuſdã effi. nõ veris: pñt euenire qdã modi rigoris & horripilationis & typi ſaltiȝ improprie dicta: cuȝ poſſint fieri ab oppilatione & apoſtemate & nauſeatiua ſatietate: & multis alijs cauſis.

Lauré. ¶ Leterũ vt pulſus ac etiã calor ineq̃lis ſit ꝑ initiũ acceſſionũ: aut etiã ꝑ incremẽta taliuȝ generũ febriũ ꝓprium eſt: ſed haud quaq̃ȝ inſeparabile: ſepe eniȝ ſine equalitate ſenſibili icipiunt atq3 icreſcentis vigent.

Leonič. ¶ Inequalitas vero pulſuũ atq3 caloris ſiue i ꝑncipijs: ſiue in augmẽto cõtingat eſt huiuſcemodi febriuȝ generis ꝓpriũ indiciũ: nõ tñ & ipſum inſeparabile: multe enim & ſine inſenſibili inequalitate incipiunt atq3 ad cõſiſtentiam accedunt.

Antiq. ¶ Inequalitas vero pulſus & caloris ſiue in inuaſionib⁹ / ſiue in aſcẽſionibus fiant generis qdeȝ eſt talium febrium ꝓpriũ neq3 ipm: tñ inſeparabile demũ: multe enim putride & ſine accenſione manifeſta vel inequalitate ſenſibili inuadunt & accedunt ad ſtatum.

¶ Deinde ponit vnũ aliud ſignũ febriũ putridaꝝ ſumptuȝ a pulſu & calore: & dicit ꝙ talis gñis febriũ. ſ. putridarũ ꝓpriũ ſignũ eſt inequalitas pulſus & caloris & h in inuaſione feb. & i aſcẽſione. Et ſubdit ꝙ illud ſignũ nõ eſt iſeꝑabile: & clarũ eſt qδ dicit. Et cã hui⁹ dicti vl' ſigni eſt in ꝓmptu: qm̃ diuerſitas in pulſu fit a mã aggrauãte nãm: & ſic diuerſitas in calore ſm qδ diuerſimode humor faciẽs fe. diſponitur: hec aũt cã nõ eſt in alijs febrib⁹ a putridis. Sed cã q̃re nõ eſt iſeꝑabilis eſt: q2 poſſet repiri putrida ꝑue mãe que non aggrauaret q̃ſi nãm ſubtilis & leuis. vnde ab ipa pulſus nõ fieret q̃ſi diuerſus. Silr ab ipſa nõ fieret q̃ſi diuerſitas i calore: vt qa pmo ſuffocaret̃ calor nãlis ab humore: deide fieret ſuꝑcalefactio: nihilominus tñ aliqd de hoc accidẽte eſt in qualibet feb. putrida qδ in alijs nõ eſt. Et dato ꝙ poſſit dari aliqua putrida in qua ſenſibilr illud nõ apparet.

Lauré. ¶ Id preterea multotiẽs magis inſeparabile non eſt: vt accẽſio quaſi ſepius prebendat qδ quidẽ repetere acceſſionem ap pellamus.

Leonič. ¶ Adhuc aũt magis ſi neq3 acceſſiones plures faciãt veluti inſultus quod ſuperaccendi vocamus.

Antiq. ¶ Amplius ꝟo vtiqȝ magis neqȝ propriuȝ est
multas velut inuasiones habere poxismos vel
exacerbationes qꝺ super exacerbari vocauit.
¶ Deinde ponit aliud signū putridaꝝ qꝺ nō est eis ꝓpriū:
qꝺ est:qa qñ feb.hȝ multas inuasiones vl' paroxismos:tūc
est putrida.Et cā est:qa vt ifra apparebit paroxismi ꝛ ex-
crescētie causant̄ ex humorib⁹ qui ad putredinē mittent̄:
sed alie febres ab eis nō depēdēt:ꝛ dixit paroxismos q̄tū
ad excrescētiā iterpolataꝝ:ꝛ dicit exacerbationes quātuȝ
ad excrescentiā cōtinuaꝝ febriū.Dicit aūt signū illud nō
eē ꝓpriū putridaꝝ febriū:qa quodāmodo pōt in qbusdā
effimeris nō veris reperiri vt supra patuit:vbi ostēsuȝ est
qūo effimera pōt hr̄e paroxismos:ꝛ qūo nō.Attende etiā
ꝙ illud signū nō est iseparabile:qa etiā nō oibus feb.pu-
tridis cōpetāt vt feb.causonidi ꝛ feb.de sanguine:ſȝ h̄ ife-
rius apparebit ꝛ feb.habēti vnū solū paroxismum.

Laurē. ¶ Queadmodū vt pulsus artior sit:ita eniȝ dicimus:
vbi icipiēte accessione paruus admodū ꝛ ineq̄lis exi-
stit:nā id taliū febriū inseparabile est:nō tñ cōe est al
teri generi febriū:sed harū ꝓpriū:queadmodū ipa in-
equalitas quotiēs ꝑ aliqꝺ accidens extiterit.

Leonic. ¶ Sicuti neqȝ pulsuū afflictatio:sic aūt noiant qñ ici-
piente accessione satis paruos atqȝ inequales eosdeȝ
hñs.Neqȝ eni hoc ipsum ab hisce febrib⁹ est isepabi-
le:nō tñ alicui alteri generi febriū cōe : sed proprium
istarum ac peculiare sicuti ꝛ inequalitas ipsa.

Antiq ¶ Queadmodū demū constrictio pulsuum ita
ꝟo noiant cū icipiēte paroxismo paruos suffi-
cienter habent ꝛ anomalos vel inequales eos:
neqȝ ipsuȝ taliū febriū est iseparabile:nō tñ iest
alicui alteri generi febriuȝ:sed ꝓpriū est et p̄ci-
puū harū sicut ꝛ ꝓpriū est harū horrere ꝛ alia
id est inequalitas:scilicet pulsuum.

Quid pulsus cōstrictus. ¶ Deinde declauit illud signū de diuersitate pulsus:ꝛ dic̄
queadmodū demū ꝛ ꝯstrictio pulsuū.i.iequalitas ꝛ diuisi-
tas:ꝛ sic est signū putride feb.Et tūc decl'at qd est pulsus
cōstrictus:qa est directe pulsus in p̄n°paroxismi paruus ꝛ
iequalis:ꝛ illud tñ signū dato ꝙ nō reperiat̄ in alijs febri
bus:qa nō depēdet ab humore:nō tñ est signū insepabile:
ꝛ iam imediate est declaratū.Et tūc cū dicit cuȝ non ſm
aliquod synthoma facta fuerit.

Laurē. ¶ Sepe eni i ore vētriculi collecto quoddā prauo hu-
more ac mordaci vel frigido ipse paruus simulqȝ in-
equalis existit:ſȝ vbi frigidus humor sit paruitas: vbi
mordax inequalitas:sed vomētibus hec ambo statiȝ
desistūt:vbi ꝟo vētriculus nisi eiusdem modi patitur
predictarū generis febriū talis pulsus existit.

Leonic. ¶ Nisi alicui⁹ casus rōne supueniat:sepius vbi eni hu-
mor aliquis vitiosus in ore ventriculi fuerit aceruat⁹
qui ipsum aut mordeat aut refrigeret:parui siml' fiunt
atqȝ inequales.Et paruitas quidē in frigidis:inequa
litas ꝟo in mordacib⁹ accidit. At vbi euomuerit hec
ambo protinus cessant.Cū ꝟo ipse ventriculus omni
noxa vacat ad propositū febriū genus pertinent hu-
iuscemodi pulsus.

Antiq. ¶ Cū nō ſȝ aliqꝺ synthoma facta fuerit:mlto-
tiens eni in ore vētris coacervato aliquo humo
re malo ꝛ mordēti vel infrigidāte ipsum parui
simul ꝛ inequales fiunt:supabundat quidē ifri
gidantibus qdē paruitas:in mordētibus ꝟo i-
equalitas pulsus:sed vomētibus demū humo
rem hec ambo cōfestim desistūt vel quiescunt:
qñ ꝟo nihil venter patitur generis ꝓpositaruȝ
ex putredine febriū sunt hi tales pulsus.

¶ Remouet dubiū:nā qñ dr̄ ꝙ hec iequalitas ꝛ cōstrictio
pulsus est ꝓpriū signū putridaꝝ hoc est verū:nisi talis di-
uersitas eēt facta ſm aliqꝺ synthoma.i.accn̄s qꝺ accidēs
posset cōplicari cū effimera:ꝛ cū ethica ꝛ sine aliq̄ fe.pos-
set esse:vñ faceret appere talē pulsum.Hoc aūt accn̄s eēt
cuȝ in ore stōchi eēt aliqs humor malus frigidus vl' mor
dax aggregatus:ꝛ qꝺ dicit est clarum.

Et attentione dignū ꝙ hic pulsus cōstrictus qui apparet in p̄n° paroxismoꝝ voca-
tur ab Auic.pulsus coartatus.Unde dicit cū loquit̄ de si-
gnis putridaꝝ.Cū g̊ accidit in eo.s.pulsu coartatio:tūc iaȝ
venit paroxism⁹:ꝛ decl'at que est hec diuersitas ꝛ inequa-
litas in p̄n° paroxismi dicēs ꝙ est submersio pulsus ꝛ par-
uitas diuersa in quo accidunt pulsationes magne fortes:ꝛ
nō est velocitas eius fortis. Unde Galen⁹ hic:queadmo-
dū demū ꝯstrictio pulsuū:ita ꝟo noiant cū icipiēte paro-
xismo paruos sufficiēter hñt anomalos vel iequales.hec
aūt iequalitas ꝛ diuersitas est in magnitudine ꝛ paruitate
vt dicit Auic.cū dicit.paruitas diuersi.i.paruitas cū diuer
sitate i quo accidūt.i.ꝑmiscent̄ pulsationes magne fortes. Digressio.37. p° quarti trac.2.c.3

¶ Propter qꝺ attende ꝙ h̄ dictū decl'at̄ ꝑ Galenū in ꝯ[lo] Tex.15.
pulsuū:cū loquit̄ de pulsu cibarioꝝ:vbi vult ꝙ virt⁹ aliqñ
est debilis ꝑ dissolutionē:aliqñ est debilis per aggrauatio
nē.Nūc aūt cū virtus est debilis ꝑ dissol'onē ꝛ resol'onem:
tūc pulsus fiunt parui ꝛ debiles:ꝛ cā est clara:sed cū ꝟtus
debilis est ꝑ aggrauationē ab humorib⁹ vel ab alia re:tūc
pulsus sunt iequales iordinati.Unde Galenus ibi. Et cui
cura est opationū artis nō in cibarijs solū:sed in oib⁹ alijs
dispōnib⁹ in qbus virtus aggrauat̄:pulsus anomalos.i.i-
equales iueniet:ꝛ hoc ipsuȝ est demū:qꝺ distinguit ibecil-
lē ꝟtutē ab aggrauata.nā virtus aggrauata a mā nō mo-
uet vniformiter arteriā:imo aliqñ facit percussiones ma-
gnas aliqñ paruas.Uñ Auic.fen 2ª p¹.caplo de pulsu:q ꝑ-
uenit ex cibo ex omni grauitate ꝑuenit i pulsu diuersitas.

¶ Et vlteri⁹ inuit Galenus ibi ꝙ ꝟtus aggrauata aut est
modicū nocita ꝛ modicū aggrauata:ꝛ tūc in hac diuersita
te pulsus facit multas magnas ꝛ vehemētes ꝑcussiones ꝛ
aliquas debiles ꝑuas:aut ꝟtus dr̄ multū nocita ꝛ multum
aggrauata:ꝛ tūc ꝑcussiones parue ꝛ debiles sunt multe ꝛ
magne sunt pauce.Et assignat cām hūc Gal.qa qñ virtus
solū est debilis ꝑ aggrauationē adhuc est robusta ſȝ sub-
stantiā:vñ pōt iter paruas ꝑcussiones de magnis imiscē.
vnde Gal.ibi.Cōfestim aūt appet ꝛ quātitas nocumenti.
nā si quidē in multis ꝛ magnis ꝛ vehemētib⁹ pulsib⁹:pau
ci qdē iueniant̄ parui ꝛ debiles breue est nocumētū ꝟtutꝭ.
Si ꝟo ecōtra:pauci qdē q magni ꝛ vehemētes:ꝛ multi ꝟo
qui parui ꝛ debiles fiāt:multuȝ in talib⁹ dispōnib⁹ virtus
grauata laborat:pau[c]i ꝟo ꝛ debiles pulsus semꝑ fiunt:nul-
lo eis ꝯrioꝝ itercidēte nō in aggrauatis ſȝ in dissolutꝭ ꝟtu-
tib⁹:donec aūt ſm p̄mā subaȝ robusta fuerit ꝟtus:aggra-
uat̄ aūt aliqñ ꝛ atterit̄ oino vehemētes.i.magni ꝛ debiles
pulsus:ꝛ si in vltio nocumēti extiterit.Incaute igit̄ Archi
genes dicit ꝛ debiliores ꝛ minores fieri pulsus qui sunt in
aggrauatis a cibarijs ꝟtutib⁹:dissolute eni hi ꝛ non atrite
ꝟtutis sūt cognes.Et hoc totū volebat Auic.supra in ꝟbo
ꝑallegato cū dicit.Et coartatio qdē est submersio pulsus
ꝛ paruitas diuersi in quo accidūt pulsatiōes magne ꝛ for-

tes. Fit ergo in pⁿcipio paroxismi pulsus diuersus iequa/
lis: qa fit paruus in quo accidūt pulsatiões magne. Aliqñ
eni fit paruus: qa mã suffocat cal'm nãle ⁊ v̄tutē aggrauat:
vnde calor itus refugit: ꝑpt qꝺ accidit pulsus submersio:
qa tñ v̄tus essentialr debilis nõ est: ⁊ qa calor qui suffocat
euētatione idiget: ideo accidit talis diuersitas dicta. ¶ Et
cõsidera etiã ꝙ illud valde diuersimode reperit in diuer
sa pte pⁿcipij paroxismi ⁊ augmēti s̄m ꝙ mã icipit supca
lefacere ⁊ calor ad exteriora reuerti. Et ideo pro ꝑfecta ⁊
cõpleta hoꝝ declaratione vadas ad cõmētū sequēs: cum
querit qualis est pulsus in pⁿº paroxismi feb. Et dicit Aui
cēna ꝙ tūc cū est hec submersio pulsus nõ est eius veloci/
tas fortis. nã vt dič Gal. in loco p̄allegato. Archigenes vo/
luit ꝙ in tali aggrauatiõe v̄tutis: velocitas pulsus eēt mul
to maior q̄ȝ spissitudo: tñ dicit ibi Gal. ꝙ h̄ nõ est vl'r vex:
qa qñ nocumēta ex aggrauatione v̄tutis sūt valde magna:
tūc faciūt pulsuȝ magꝭ spissuȝ q̄ȝ velocē. Et cã est: qa sič v̄tꝰ
multū aggrauata fač pulsus ꝑuos ⁊ debiles ⁊ paucos ma/
gnos: ⁊ h̄ qa magnitudo attestat v̄tuti robuste: ita ēt qñqȝ
velocitas fit a v̄tute magis robusta q̄ȝ spissitudo: qa talis
v̄tus debilis facit pulsum spissum que nõ põt facere ipsuȝ
velocē. ¶ Hinc est ꝙ qñ v̄tus multuȝ aggrauata est: tunc
facit pulsuȝ magis spissum q̄ȝ velocē: ⁊ dato ꝙ etiã in spis/
situdine cadat diuersitas: sic etiã in velocitate iter ꝑcussio
nes. Sed qñ nocumēta aggrauationis v̄tutis sūt minora:
tunc facit pulsus citos magis q̄ȝ spissos: qa qñ v̄tus ꝑ suaȝ
fortitudinē põt satisfacē per velocitateȝ tãto diminuit de
spissitudine. Unde Gal. ibi. Sed minora nocumēta citos
magis q̄ȝ spissos: maiora v̄o ecõtrario. Amplius spissos q̄ȝ
citos operant pulsus: cã v̄o manifesta est ex his que in p̄
libro ostēsa sunt: si demū velocitas qdē ꝑprie est robuste
v̄tutis: spissitudo v̄o ibecillis. Qꝺ aūt postea dicit Galenꝰ
ꝙ cibaria stãtia in ore stomachi faciūt pulsus paruos ⁊ i/
equales clarū est: cū ex talibus multū virtus aggrauetur.

Lauré. ¶ At v̄o maximū indiciū febriū putridaruȝ est caloris
ipsius qualitas: nihil eni suaue: neqȝ moderatū: neqȝ
silr hȝ febribus ipsis effimeris. i. diarijs: sed queadmo
dū optimi ante nos medici dixerūt mordax quodam/
modo potius afficit: mordetqȝ tactum veluti fumus
oculos ipsos ac nares. Uerū inter initia accessionum
vtpote strãgulato calore ac succēsis itus excremētis
nõ statim imittētibus manū dignoscit: sed diutius in
morãtibꝰ predictū caloris genus de ꝑfundo emergit:
Ac mihi videt tale qd cognoscens Themison ꝑpriū
atqȝ separabile esse oibus febribus estimauit: sed de
his suo loco rursus agetur. Predictū aūt genus calo/
ris perpungens (vt ita dixerim) aut mordens: veluti
medicamentū acre impositã manū putredinis humo/
rū alūnū est ꝑspicue per icremētū accessionū atqȝ vi/
gores febriū apparēs: nõ tñ statim per initia accessio/
num perspicue existit.

Leonič. ¶ Maximū aūt est earū que ex putredine fiunt febriū
idiciū: qualitas caliditatis: nihil eni est in ea modera/
tuȝ: neqȝ vllo pacto silis est ei que in effimeris sentit:
sed queadmodū est ab optimis ante nos medicis di/
ctum mordax quodãmodo potiꝰ existit: tactuiqȝ mole
sta sentitur: ac quemadmodum fumus oculos ac na/
res sic ipsa tactum videtur errodere: sed in principijs
quidē accessionū vt in quibus calor adhuc suffocat:
ac superfluitates itus succēdūt: nõ statim amota manu
discernit. At per morã p̄dicta caliditatis spēs ex peni
tioribꝰ partibꝰ effert. Qꝺ cū aiaduerteret Themison
existimauit vt mihi qdē vi hoc eē oibus febricitãtibꝰ
ꝑpriū. Sed de hoc qdē in ꝑprio huius sermonis loco
a nobis rursus cõsiderabit. Predicta autē caliditatis
spēs q̄ appositã manū pungit atqȝ errodit / instar me/
dicaminis acris est putredinis humorū ꝑgenies: que
manifeste qdē sentitur in crescentibꝰ ac cõsistentibus
febribus: non manifeste autē incipientibus.

¶ Maxima v̄o cognitio earū que ex putredine Antiq̄
sunt febriū est ⁊ caloris q̄litas: nullū enim sua/
ue hȝ neqȝ moderatū: neqȝ sile qd cuȝ effime/
ris: sed sič dictū est: ⁊ ab optimis ante nos me/
dicis mordax quodãmodo est magis vt anxiet
⁊ corrodat tactū sicut fumus oculos ⁊ nares.
Sed in iuasionibꝰ qdē paroxismoꝝ q̄si vtiqȝ ad/
huc ⁊ suffocato itus calore ⁊ suffumigãtibꝰ ⁊
calescētibꝰ superfluitatibꝰ nõ cõfestim imittētibꝰ
manū dignoscit acredo caloris: tardãtibꝰ v̄o
predicta spēs caloris ex ꝑfundo ascēdit. Et mi
hi videt tale quid ispiciēs Themisso ⁊ ꝑpriū
⁊ inseparabile existere oibꝰ febricitãtibꝰ estima/
uit: sed de hoc quidē in ꝑprio huiꝰ libri loco ⁊
rursus scrutabimur. Predicta v̄o spēs caloris
que pūgit ⁊ stimulat vt ita dicã vel corrodit ve
lut aliqꝺ pharmacū acre, eaȝ que imittit, manū
putredinis est humoꝝ ꝑgenies: manifeste qui/
dem in ascensionibꝰ ⁊ statu febriū apparēs: in
inuasionibꝰ v̄o nõ manifeste neqȝ mox.

¶ Ponit nūc Gal. vnū aliud signū feb. putridaꝝ quod est Cõ. xi.
sumptū a q̄litate caloris febrilis: ⁊ qꝺ dicit est notū. Et at/
tēde ꝙ cū dicit: nullū eniȝ suaue habet nec moderatū: ꝙ h̄
maxie hȝ veritatē respectu feb. effimere: qa calor in putri/
dis est fundamētalr in suba magis dēsa ⁊ magis mordaci
q̄ȝ in effimeris: nõ aūt h̄ sic respcū feb. ethicaꝝ. Uñ ifra de Cap. 9.
signis ethice. Calor eniȝ s̄m pmã qdē imissionē debilis est
parū v̄o postea ⁊ acrē, ⁊ corrosiuū ostēdit / ⁊ magis si am/
plius ꝑseueraueris tangēs: ⁊ hoc qa caliditas in ethico fun/
data est i subo sicco: vñ apparet mordax. Hoc aūt qꝺ dicit
Sed in iuasionibꝰ qdē ēt est ꝑpriū putridaꝝ que depēdet
ab humoribꝰ q faciūt paroxismū: in cuiꝰ pⁿº ꝑpter suffocatio/
nē calidi a mã in pⁿº cū tãgunt nõ apparet in eis calor: cum
aūt humor supcalefit tūc effumat. vnde ostēdit in eis p̄di/
ctus calor: ⁊ h̄ dixit tardãtibꝰ v̄o. i. ꝑlongãtibꝰ in tactu p̄di
cta spēs caloris ex ꝑfundo ascēdit. id aūt nõ appet in effi/
meris ⁊ ethicis vt clarū est. Et subdit ꝙ sibi vi ꝙ Themi/
son. i. talis hõ inspiciēs tale qd est. i. p̄dictū signū sumptū a
q̄litate caloris existimauit eē ꝑpriū oibꝰ febribꝰ: ⁊ nõ ipu/
gnat nec affirmat Gal. dcm̄ istiꝰ: qa cõparãdo calorē cuius/
cūqȝ fe. ad caliditatē corporis sani sic cal'tas ois fe. põt poni
acuta mordicatiua: ⁊ sic dictū illius nõ eēt falsum. Sed cõ/
parãdo vnã feb. ad aliã sic dictū istius est falsum vt appa/
ruit: nã p̄dicta spēs caloris mordicatiui ⁊ stimulãtis tactuȝ
est signū directe putredinis humoꝝ: ⁊ spãliter cū ipa appa
rens est in augmēto ⁊ statu: sed in iuasionibus nõ apparet
cito nec manifeste: ⁊ causa hec est per se manifesta: qa hec
nõ morantur. ¶ Deinde cum dixit.

¶ Propriū preterea inseparabile est generi febriū ex hu Lauré.
moꝝ putredine ifestãtiū velocitas ꝯdictionis pulsus:

euidẽtior qdẽ ꝑ icremẽta: ſʒ mĩme obſcura ꝑ ipſos rigores atqʒ initio acceſſionũ: ſiliqʒ cũ ea exiſtit ꝑ initia paruus ſil' ac velox pulſus: ꝑ vigorẽ aũt magnus ſil' ⁊ velox: nec ſecꝰ frequẽtia ipſa ꝑ exteriorẽ qetẽ ꝑſpicua eſt in hꝰ fe. neqʒ effimeris. i. diarijs neqʒ ethicis ſilis.

Leonic. ¶ Propriũ vo atqʒ iſeꝑabile eſt febriũ que in hũoribꝰ accẽdunt: ſubmiſſionis pulſuũ greci ſyſtolẽ appellant velocitas: que manifeſtiꝰ qdẽ in creſcẽtibꝰ febribꝰ: nõ obſcure aũt icipiẽtibꝰ ac ꝯſiſtẽtibꝰ fit. Comitat autẽ has febres in initijs qdẽ pulſus ꝑuus ac velox. Cũ vo ꝯſiſtũt magnꝰ ſil' ac velox. Sic ⁊ q̃ in exteriori qete exiſtit frequẽtia in huiꝰ febribꝰ manifeſte deꝑhẽdit: cuiꝰ ſilis neqʒ in effimeris neqʒ in ethicis apparet.

Antiq ¶ Propriũ vo gñis eſt eaꝝ q̃ in humoribꝰ accẽdunt febriũ ⁊ velocitas ſyſtoles pulſuũ: manifeſtior qdẽ in ſuꝑadditionibꝰ apparẽs: nõ imanifeſta vo neqʒ in inuaſionibꝰ ⁊ ſtatu: coexiſtit aũt eis q̃ ex putredine ſm ꝑncipia qdẽ ꝑoxiſmi paruꝰ ſil' ⁊ velox pulſus: in ſtatu vo magnꝰ ſil' ⁊ velox: ita vo ⁊ ea q̃ ſm exteriorẽ qetẽ ſpiſſitudo mãifeſta eſt in talibꝰ febribꝰ neqʒ effimeris neqʒ ethicis ſimilis exiſtens ſpiſſitudo.

¶ Poſuit aliđ ſignũ putridaꝝ febriũ: qđ ẽ ſũptũ ex pulſu: eteni ꝓpriũ ſignũ ipſaꝝ eſt: ⁊ eſt ꝙ ꝓpriũ ſignũ ipſaꝝ eſt ꝙ velocitas ſyſtolis ẽ maior. ſ. diaſtole. ⁊ h eſt apparẽs in augmẽto ⁊ in ꝑnº ⁊ ſtatu ⁊ vl'r ſyſtoles in iſtis eſt velocior diaſtole. Et tũc amplius đcl'at q̃lis eſt pulſus putridaꝝ febriũ: q̃a ſm ꝑnᵐ ꝑoxiſmi eſt ꝑuus ſil: ⁊ velox ⁊ in illo pulſu eſt manifeſta ſpiſſitudo ſm exteriorẽ qetẽ plus q̃ ſm iteriorẽ qđ nõ repit nec in effimera nec i ethica. ¶ Et attẽtione dignũ ꝙ ſignũ ſyſtolis pulſus eſt in iſtis feb. velocior diaſtole: q̃a in his feb. eſt magna nec̃itas expellẽdi fumos putridoꝝ humoꝝ plus q̃ attractiõis aeris fridi: cuiꝰ ꝯriũ eſt in ethica ⁊ effimera vt patuit. ¶ Et dato ꝙ hesitatio ꝯiecturalis poſſet eẽ an in aliqua feb. putrida poſſet eẽ tãta neceſſitas attractiõis aeris q̃ta eſt nec̃itas expulſionis fumoꝝ. ¶ Et certe imaginabile eſt ꝙ ſicvt aliq̃ fe. putrida m'lte iflãmatiõis ⁊ pauce mãe ⁊ vaporis: in illa eniʒ poſſet eẽ diaſtoles velocior ſyſtole. Et h dico maxĩe in ſtatu ꝑoxiſmi ⁊ in ꝑte augmẽti: q̃a Gal'. vult ꝙ illud ſignũ ſit in ꝑnº augmẽti ⁊ ſtatu ꝑoxiſmi. Sʒ nõ poſſet eẽ illđ in ꝑnº ꝑoxiſmi: cũ adhuc cal'itas in mã nõ acciderit: ⁊ tũc ẽt illud ſignũ poſitũ eſt hic a Gal'. ¶ Alia ſol'o eẽt veꝝ ꝙ ſyſtoles eẽt velocior diaſtole i tali fe. ꝯtinue: q̃a dato ꝙ in ſe nõ eẽt velocior: tñ in cõꝑatione ad alias fe. poſſet poni velocior. ¶ Attẽde ẽt ꝙ nõ ſolũ ſyſtoles eẽt in hac fe. velocior diaſtole: imo ẽt maior: q̃a vtꝰ tã i cãdo ſyſtolẽ q̃ diaſtolẽ eſt eq̃l'r aggrauata: ⁊ nihilominꝰ finis ſyſtolis eſt magis nec̃itãs q̃ finis diaſtolis. ⁊ iđ conat vtꝰ in faciẽdo ſyſtolẽ maiorẽ. Et iđ ſic dic vltĩo ſpiſſitudo eſt magis manifeſta ſm exteriorẽ qetẽ: q̃ vt. ſ. patuit qes ſit ſpiſſa: ſʒ ꝙ eſt nec̃itas motꝰ ſequẽtis eã. Sed qes exterior eſt qes añs ſyſtolem. Quid aũt itelligat ꝑ ſpiſſitudinẽ ⁊ qetẽ patuit ſuꝑ ⁊ itell's huius lr̃e: ⁊ adhuc in magnitudine ⁊ velocitate ⁊c̃.

dubõ (margin)

...miſſio. (margin)

Alia ſol'o (margin)

igreſ/ .38. **Sed tunc** iſurgit dubđ ſuꝑ eo ꝙ dic: coexiſtit ãt eis q̃ ex putredĩe ſm qdem ꝑncipia ꝑoxiſmi paruus ſimul ⁊ velox ⁊c̃. An in ꝑncipio paroxiſmi pulſus ſit ꝑuus ſil' ⁊ velox ⁊ frequẽs/ an ſit ꝑuus tardus ⁊ rarus: õndit ꝑ ꝙ ſit ꝑuus tardus ⁊ rarus auc̃te Gal'. 12º tera. vbi

p.3. Gal'. dic ꝙ in febricitãtibꝰ qñ ꝑuũ ⁊ tardũ ⁊ raꝝ hñt pulſuʒ opʒ eſtimare eẽ hũores fridos: dic. n. vr̃ vtiqʒ qbuſdã

fortaſſe ipoſ'e eẽ qđ dictũ eſt nulli febriẽtiũ tardioribꝰ vl' rarioribꝰ fientibꝰ pulſibꝰ. Sʒ ſm duplicẽ modũ veꝝ exiſtit qđ dictũ eſt, vnũ qdẽ: q̃a mãifeſte in ꝑoxiſmis. i. in ꝑnº ꝑoxiſmoꝝ: q̃a alia tranſlatio h ſpecificat ⁊ rariores ⁊ tardiores: eo ꝙ ſm nãm fiũt: aliđ aũt q̃a ſʒ alia tꝑa ꝑoxiſmi oĩuʒ q̃l'cũqʒ febriẽtiũ rariꝰ ⁊ tardiꝰ hoꝝ arterie pulſant. ¶ Et ꝯfirmo auc̃te Auer. coll'. 4º: q̃a vl'r in q̃libʒ fe. ꝑoxiſmũ faciẽte h ponit. vñ in capl'o de ſignis feb. chol'ice i ꝑnº iſtiꝰ fe. ꝑuus eſt ⁊ rarꝰ ⁊ debilis: ⁊ h ẽ ꝑꝑ humorẽ q calorẽ obruit nãlẽ: ⁊ ꝓpterea refrigerat corpus eo ꝙ calor nãlis opprimit ab humore putrido. Et i capl'o de ſignis feb. flegmatice. ⁊ huiꝰ feb. pulſus eſt rarior ⁊ minor pulſu feb. tertiane in q̃libʒ ſuoꝝ 4ºʳ tẽpoꝝ feb. ⁊ in capl'o de ſignis fe. q̃rtane: ⁊ pulſus iſtiꝰ fe. eſt ꝑuus tardus ⁊ rarus pulſu q̃ ⁊ in fl'atica ſit: ⁊ h dico i ꝑnº ꝑoxiⁱ. ¶ Et ꝯfirmo auc̃te Aui. in cap̃. de ſignis tertiane. ⁊ i ꝑnº coartat pulſus vſqʒ ad horã dilatationis feb. ⁊ tũc ꝯfortat ⁊ fit velox frequẽs: ex h eni qđ dic ꝙ cũ ſit velox ⁊ frequẽs. Et vr̃ velle ꝙ ꝑ erat tardꝰ ⁊ rarꝰ: ⁊ in cap̃. de ſignis fl'atice: pulſus vo eiꝰ ẽ pulſus ꝑuꝰ ſubmerſus debilis rarus in ꝑmis. i. in ꝑnº ꝑoxiºʳ. Et in ca. de q̃rtana dic ꝙ pulſus q̃rtane eſt ſil'is fl'atice i tarditate: ⁊ apđ iceptionẽ ꝑoxiⁱ addit tarditas ſua. vñ Gal'. 2º đ criſi de ſignis tertiane dicit. tertiana vo fe. q̃uis ponat pulſuʒ vene qñ eſt in ꝑnº paroxiſmi ſui ꝓculdubio paruũ tardũ debilẽ rarũ: verũtñ raritas ⁊ tarditas ipſius diminute ſũt a tarditate ⁊ raritate ⁊ debilitate q̃ ſũt in feb. q̃rtana pl'm valde. Pulſuʒ etiã in ꝑnº ꝑoxiſmi eſſe ꝑuũ ⁊ rarũ voluit Galenꝰ in ꝑnº de febribꝰ ad Glauconẽ: cũ loquit de ſignis feb. fl'atice ⁊ q̃rtane: ⁊ vl'r eſſet ex multis auc̃tibꝰ ſumere.

Cap.28.

Cap.29.

Cap.30.

pº quarti tra.2.c.37

pº quarti tra.2.c.49

Ibidem cap.59.

In primo libro trac. pº. diſt. 4. cap. pº.

¶ In oppoſitũ eſt Galenꝰ hic cũ dic. Coexiſtit aũt eis que ex putredine: ſm ꝑnᵒ qdẽ ꝑuus ſil' ⁊ velox pulſus: hic expſſe vult ꝙ in ꝑnº ꝑoxiſmi pulſus ſit velox: ⁊ dato ꝙ de frequẽtia nihil exprimat. ¶ Cõfirmo auc̃te Gal'. in libro ſupra allegato. ſ. in cõmento pulſuũ vbi ipugnauit Archigenẽ q voluit ꝙ i vtute aggrauata velocitas pulſus eẽt multo maior q̃ ſpiſſitudo. Et dicit Gal'. ꝙ ſi vtus erat modicũ aggrauata: tũc erat magis velox q̃ ſpiſſus: ſi aũt m'ltũ erat magis frequẽs q̃ velox: ⁊ itellexit ibi Gal'. de vtute aggrauata ex cibo vl' ex mã hũorali vt ipſemet ſatiſfacit. Unde Auic̃. illđ dictũ applicat ad aggrauationẽ factã in ꝑnº ꝑoxiſmi: cũ dic ſupra: ⁊ nõ eſt diuiſitas velocitas eiꝰ fortis rememorãs dicti Archigenis. Et iđ Gal'. voluit ibi ꝙ i aggrauatione vtutis q̃ fit in ꝑnº ꝑoxiſmi pulſus poſſit eẽ velox: ⁊ poſſit eẽ frequẽs. ¶ Et ꝯfirmo, q̃a qñ hđ eſt febriẽs indiget maiori attractione aeris q̃ qñ erat ſanꝰ: q̃a feb. eſt mala cõplexio cal'a. igit cũ hđ eſt febriẽs addit vel magnitudo pulſus vl' velocitas vl' frequẽtia: ⁊ h vl' oẽs ſil' vl' vna eaꝝ: ⁊ cũ nõ põt fieri pulſus maior: opʒ ꝙ fiat velocior: ⁊ ſi nõ põt fieri velocior opʒ ꝙ m'ltũ frequẽtior: iſta eſt regula vt pʒ ex doctrĩa de pulſibꝰ: nũc aũt in ꝑnº ꝑoxiſmi hđ eſt vere febriẽs aliter feb. nõ hret 4ºʳ tꝑa particularia qđ eſt abſurdũ: ⁊ cũ tũc in ꝑnº nõ poſſet fieri pulſus magnitudo opʒ ꝙ illi neceſſitati ſatiſfaciat ꝑ velocitatẽ ⁊ frequentiã: ⁊ ſi non poſſet fieri velocitas opʒ ꝙ ſatiſfaciat illi per multã frequẽtiã. Et ꝙ pulſus ſit frequẽs in ꝑnº paroxiſmi appet ꝑ Galenũ in libro cõpẽdij pulſuũ vbi iquit. Eorũ q icipiũt febrire pulſus oĩno paruus eſt: ⁊ ſubintrans ⁊ ꝑſecutionẽ patiẽs i vtriſqʒ in diaſtole ⁊ ſyſtole: ſʒ ſubtractio ⁊ ꝑſecutio i pulſu nõ ẽ aliđ niſi ꝑcuſſionũ frequẽtia ⁊ ſpiſſiᵈᵒ

In oppᵐ

Cõmẽ.15.

pº q̃rti tra cta.2.c.37

Fen 2ª primi. doc.3. ſũ.p.ca.6.

Cap.8.

¶ In hoc q̃ſito qd valde modicũ iuenio: ⁊ eſt ꝙ pulſus in ꝑnº ꝑoxiſmi q̃tũ ad diaſtolẽ ſit ꝑuus ⁊ tardus ⁊ rarꝰ. Et h q̃a in ꝑnº paroxiſmi calidũ nãle ifrigidat. vnde nõ eſt neceſſitas euẽtationis: ⁊ ideo ſit paruus rarꝰ ⁊ tardus. Sed quãtũ ad ſyſtolẽ ſit velox ⁊ magnꝰ ſaltiʒ maior q̃ ſit diaſtoles. Et dato ꝙ in ſe ſit parua ſyſtoles: ſit eni parua ꝓpt debilitatẽ tũc vtutis: ſed ſit velox ꝓpter neceſſitatẽ expul-

sionis suꝑfluitatis que tũc est:sed in frequẽtia equal'r sũt: ga nõ põt vt clarũ systoles esse frequẽs quin in diastoles sit frequẽs:cũ semꝑ numer⁹ vni⁹ sit eq̃lis numero alteri⁹. Et ideo dicũt ꝙ cuz Gal.dicit in p̃n° paroxismi pulsus est velox ĩtellexit quãtũ ad systolẽ.Cũ aũt dicit ꝙ est rar⁹ tardus ĩtelligit quãtũ ad diastolẽ:ꝛ sic sedanꝫ ꝯdictiões iter auctores in hoc.¶ Sed iudicio meo hec solo icõpleta est nec satisffaciẽs:non eni ex h soluiꝫ rõ imediate dicta ꝙ in paroxismi p̃n° homo vere est febriens.Scđo ga Gal.hoc

Cap.3.

diĉ in 12° terapẽ.vt dictũ est ꝙ pulsus est tardior ꝛ rarior: sed in cõpẽdio pulsuũ vt dictũ est:dicit ꝙ est ꝑsecutionez

Cap.18.

Pricipiũ paroxismi duplex.

patiẽs tã in diastole q̃ȝ in systole.¶ Et ideo attentione dignũ ꝙ p̃nᵐ ꝑoxismi est duplex:quoddã est in quo mã paroxismi debẽs facere feb.moueꝫ ad locũ putredinis:non tamen adhuc putrefit:sed causat rigorem:ꝛ frigus manifestuȝ:ꝛ sil'ia accidentia:in quo p̃ncipio adhuc homo non

Duz est rigor hõ nõ est febriẽs

febrit:ꝛ tũc in illo p̃n° pulsus quãtũ ad diastolẽ est paruus tardus ꝛ rarus:cũ tũc opprimaꝫ ꝛ infrigidaꝫ cal'm nãle a mã:ꝛ itrinsecus etiã frigeat.Vñ Auerrois dicebat in p̃n° est puus rarus ꝛ debilis:ꝛ hoc ꝑꝑ humorẽ q calorẽ obruit nãlẽ:ꝛ ꝑpterea ĩfrigidaꝫ corpus eo ꝙ calidũ nãle ab humore opprimiꝫ putrido q putrescere ĩcipit:sed in tali p̃n° pulsus quãtũ ad systolẽ est paruus velox:ga tũc est necessitas expulsionis:cũ a materia cõprimaꝫ calidũ:ꝛ tũc opinabile est systolẽ paruã esse ꝑꝑ ĩpotẽtiã ṽtutis multuȝ aggrauate.Et de tali p̃n° fuit locutus Gal.in 12°.ꝛ aliȳ auctores allegati cũ dixerũt in p̃n° paroxismi pulsuũ fieri puuz rarũ ꝛ tardũ.¶ Aliud est p̃nᵐ paroxismi in quo mã paroxismũ faciẽs iã putrescit ꝛ suffumigat in quo tꝑe iã vapores vadũt ad cor:ꝛ faciũt feb.vñ corpus iã aliquãtulũ calet ꝛ remoueꝫ a rigore:ꝛ ab accidẽtib⁹ illis.Et ꝙ illud sit de p̃n° paroxismi appet ꝑ Galenũ tex.21.ibi.Maxia ṽo cognitio earũ ꝛc̃.vbi dicebat:sȝ in ĩuasionib⁹ qd paroxismoꝝ q̃si vtiqȝ adhuc ꝛ suffocato ĩtus calore ꝛ suffumigãtib⁹ ꝛ calescẽtib⁹ suꝑfluitatib⁹ nõ ꝯfestim ĩmittẽtib⁹ manũ cognosciꝫ acredo caloris:tardãtib⁹ ṽo p̃dicta spẽs caloris ex ꝑfundo ascẽdit.Et manifestũ est ꝙ loquiꝫ de p̃n° paroxismi:in hoc eni tꝑe p̃ncipiȳ corpus vere febrit:nõ tñ adhuc caliditas multa manifeste appet in corꝑe cũ tãgiꝫ:

p° 4ⁱ trac. p°. cap.4

ga tunc est augmẽtũ.Unde Auicẽna de cognib⁹ hoꝝ egritudinis dicit.nã hora p̃ncipiȳ est in qua coartaꝫ pulsus ꝛc̃. infrigidanꝫ extrema ꝛc̃.vsqȝ ad horã in qua sentiꝫ expansio caliditatis:scȝ iclusiue.Et ꝙ sic ĩtelligit pȝ:ga cũ decl'at augmẽtũ dicit.ꝛ hore augmẽti medietas põt eẽ hora in q̃ pulsus ĩcipit apparere ꝛ magnificari ꝛ velox fieri ꝛ spargiꝫ calor in toto corꝑe ẜm equalitatẽ:ita ꝙ qñ augmentũ ĩcipit in p̃ma eius medietate:iã calor tunc nõ ĩcipit spargi ad totũ:sed iã sparsus est ẜm equalitatẽ.Sȝ in 2ᵃ hora augmẽti nõ cessat caliditas illa sparsa cũ equalitate augmẽtari.ergo vult Aui.ꝙ ante augmẽtũ caliditas ĩcipit spargi ad totũ:ꝛ dato ꝙ nõ multũ manifeste nec equal'r esset ad totũ sparsa nisi in augmẽto.Et tũc dicim⁹ ꝙ in tali tẽpore p̃ncipiȳ paroxismi pulsus q̃ꝫtũ ad diastolẽ est paruus ꝛ velox ꝛ frequens:est paruus:ga adhuc ṽtus aggrauata ꝛ oppressa ex corpulentia mãe:tñ ga iam corpus febriens est: hinc est ꝙ opȝ ꝙ tali necessitati satisffaciat ꝑ velocitatez ꝛ frequẽtiã:cũ ꝑ magnitudinẽ nõ possit satisffieri.Imaginabile est etiã tũc systolẽ ꝑpter talẽ aggrauationẽ ṽtutis esse paruã:ꝛ dato ꝙ tũc possit esse maior systoles ꝑpter suum finẽ:tũc est magis neĉiuȝ:ꝛ sil'r tũc ẽ velox ꝛ frequẽs.ꝛ de illo p̃n° ĩtelligit Gal.vbicũqȝ diĉ ꝙ pulsus est velox ꝛ frequẽs.Et ideo possum⁹ dicẽ ꝙ in p̃n° p̃ncipiȳ ꝑoxismi pulsus est tardus ꝛ rarus ꝛ debilis.Et hoc maxie quãtũ ad illud de pulsu ꝙ nobis ĩnotescit.s.diastolẽ.Sȝ in tꝑe sequẽte p̃nᵐ p̃ncipiȳ paroxismi pulsus est puus velox ꝛ frequẽs: ꝛ ideo est veꝝ dicẽ in aliqua ꝑte p̃ncipiȳ hõ non febrit ꝛ in

In p̃n° paroxismi verũ est dicẽ hõ fe.ꝛ dicit hõ non feb.

aliqua ꝑte est veꝝ dicẽ hõ febrit.Et ex his appet ꝙ maxime ṽba Galeni supra explanata:scȝ ꝙ cũ ṽtus est aggrauata faciẽs ꝑcussiones ꝑuas iter illas ĩtermiscet magnas: sunt vera in p̃n° paroxismi p̃ncipiȳ post initiũ p̃ncipiȳ:cuȝ iã sit posita in corpore velocitas ex feb.que in corpore est.
¶ Ex predictis aũt obiecta in oppositũ facta patefiunt.
¶ Et attẽde ga sparsio caliditatis in ꝑoxismo est de ĩtrinsecis ad exteriora ꝛ extrinseca:hinc est ꝙ p̃mo in ĩtrisecis arterȳs plus põt pulsus ĩcipere augmẽtari ꝛ velocitari q̃ȝ in extrinsecis arterȳs.¶ Et ideo tenemus nos alibi ꝙ in corꝑe nõ sano nec tẽperato p̃nt arterie nõ vniformiꝫ pulsare ĩtra se:ꝛ vna dilatari:ꝛ altera possit ꝯstringi:ꝛ sil'r p̃nt nõ vniformiꝫ pulsare cordi vt possit eẽ veꝝ dicẽ de ĩtrisecis arterȳs ꝙ ipse dilataꝫ cũ corde dilatato:ꝛ tñ ꝯstrigũꝫ cũ corde cõstricto.Et dato ꝙ hec ṽba videanꝫ ꝯ suꝑficiẽ ṽboꝝ Galeni:tñ illud est alteri⁹ speculationis.Et hec scripsim⁹ in hora directe in qua ibam⁹ ad balneũ sci Ioãnis.

Arterie possint nõ vniformiꝫ pulsare.

¶ Maxime ꝑpriũ p̃terea est taliũ febriũ vrine ꝯditas atqȝ obscura ꝯcoctio ꝑpriũ indiciũ est febriũ humorib⁹ ꝯsistẽtiũ. Neqȝ eni cruda neqȝ obscure ꝯcocta in feb.effimeris.i.diarȳs existit:vtrũqȝ eoꝝ sensuȝ ꝑpriũ est febriũ putridaꝝ:sed ambo sil' per ipsaȝ enuntiationis disiunctionẽ penitus ĩseꝑabile est:qm̃ p̃me vrine in tali febriũ gñe vel penit⁹ crude vel obscure ꝯcocte existũt.Magnũ eni atqȝ insigne ĩdiciuȝ ꝯcoctionis in p̃mis vrinis nũq̃ȝ existit ꝑ h⁹ febres:nisi ab effimeris idest diarȳs trãseaꝫ ad id qđ pauloante docuim⁹. Ceterũ ab his que dixim⁹ ĩdicȳs:id quoqȝ existit si ꝑ ipȝ accessionis vigorẽ accñs qđdã ardẽtis febris extiterit:queadmodũ si qđ ẽpiale ac lipparie vel semitertiane:vel typhodis vel alteri⁹ talis febris accñtis fuerit: que ꝑpria qdẽ sũt febriũ putredie humoꝝ cõsistẽtiũ: nõ tñ ĩseꝑabilia:ꝛ ob eã rẽ quotiẽs hec mĩme affuerit ex alȳs inditȳs querẽdũ:sed ĩterdũ nõ solũ genus taliũ febriũ:sed spẽs quedã vna significatur.

Laurẽ.

¶ Maximũ ṽo ꝛ harũ febriũ ĩdiciũ existit cruditas vrine:debilis etiã ꝯcoctio ꝑpriũ est ĩdiciũ febriũ que humoꝝ sequunꝫ putredinẽ. Neqȝ eni cruda neq̃ȝ ꝯcocta debiliter in effimeris appet.Ac eaꝝ qdẽ alterutra seorsuȝ est ꝑpriũ huiuscemodi febriũ ĩdiciũ. Simul aũt vtraqȝ dicta ẜm disiunctionis ꝑloquiũ oino ĩseꝑabile:huic eni febriũ gñi vrine p̃me vl' oino crude vl' debiliter cocte in p̃ncipio associanꝫ:neqȝ vnq̃ȝ magnuȝ aut effatu dignũ ꝯcoctionis ĩdiciũ in huiuscemodi febrib⁹ ĩ p̃mis vrinis appet.Si excipiam⁹ eã que fit ex effimeris febribus ꝑmutationẽ:de qua a nobis antea dictum est:preter predicta autẽ propositarũ febrium indicia contingit etiam eo tempore quo accessio consistit casum aliquem febris ardentis apparere. Qꝫ si etiam hi casus se ostendent qui in febribus hesipialis ꝛ lipparȳs appellaꝫ sicuti ꝛ qui in emitritheis aut succensiuis videri solet.Erunt quidẽ ꝑpria huius generis febriũ que ex humoꝝ putredine accenduꝫ indicia:nõ tñ inseparabilia:atqȝ idcirco vbi p̃ma nõ adsint ex alȳs dignoscere licet. Qꝫ si affuerint nõ solum ad genus huiuscemodi febriũ pertinebũt:sed etiã aliquam earum speciem indicabunt.

Leonii

p° qrti tra cap.c.8.

¶ Propriũ ṽo maxie taliũ febriũ est q̃ ex putredine ꝛ vrinaꝝ ĩdigestio:sȝ ꝛ obtusa digestio ꝑpria cognitio

Antiq̃.

pria cognitio est febriuz q̄ sunt in hūoribꝰ:neqȝ eni idigesta vrina neqȝ obtuse digesta in effimeris apparet:alterutrū qdē eoꝝ seorsuȝ dictū ꝓpria cognitio est eaꝝ que in humoribus sunt febriū:sil' aūt ambo dicta omnifariā sunt isepabilia:cū tali eni gñe febriū prime vrine vl' omnifariā idigeste vel obtuse digeste iuadunt:magna ꝟo ꝛ rōne digna cognitio digōnis in p̄mis vrinis nunq̄ȝ apparet ꝟm has febres excepto ex effimeris:de quo superius diximus. Cū p̄dictis cognitionibꝰ p̄positarū est cognitio febriū ꝟm statū paroxismi pro demōstrādo aliqđ synthoma causonidis feb. Et nimiꝝ demū si ꝛ ampialaꝝ ꝛ lippariaꝝ apparuerit synthoma sicut ꝛ si emitritheoꝝ vel fumosaꝝ vel alicuiꝰ alteriꝰ talis febris que ꝓpria qdē sūt gñis eaꝝ que in humoribus putridis accendunt̄ febriū:nō tñ sunt inseparabilia demū:ꝛ ꝓpterea nō existētibꝰ qdē eis signis ꝓpriȷ̄s ex aliȷ̄s erit dignotio. Si autē affuerint nō solū gñis taliū febriū:sed ꝛ cuiusdam speciei vnius ex ipsis sunt demōstratiua.

¶ Deide posuit aliud signū febriū putridaꝝ:ꝛ qđ dicit est notū:nā in putridis apparet idigestio:scȝ in p̄ncipȷ̄s eaꝝ:ꝛ hoc qa ille depēdēt ab humoribꝰ qui in p̄nᵒ feb. nō sunt maturi:ꝛ per obtusaȝ digōnē itelligit digestionē occultaȝ:qa in qbusdā putridis statim in p̄nᵒ apparet occulta digestio:cū sint etiā q̄dā eaꝝ in qbus nō putet̄ esse p̄nᵐ ꝓpter citā aparitionē digōnis in eis. Hoc aūt nō est in effimeris qa in p̄ncipȷ̄s eaꝝ nec apparet idigestio nec occulta digestio:imo apparet digestio manifesta per moduȝ supra declaratū. Et ideo dicit. cū tali eni gñe feb. putride vrine vel omnifariā idigeste. i. crude ꝛc̄. Et subdit. magna ꝟo ꝛ ratione digna cognitio digestionis. i. manifesta digestio ꝛc̄.

¶ Et attēde ꝙ hoc qđ dicit. excepto ex effimeris:de qbꝰ superiꝰ diximꝰ pōt exponi vt per hoc velit excipere q̄sdā effimeras in qbus a p̄nᵒ pōt apparere vrina indigesta vel obtuse digesta vt sunt effimere que trāsitionē hñt ad putridas:de quibꝰ superius mentionē fecit:sic̄ esset effimera ex nauseatiua satietate ꝛ oppilatiōe ꝛ causis silibꝰ:ꝛ clarū est ꝙ in talibus vtiqȝ a p̄nᵒ pōt apparere vrina indigesta.

¶ Aliter ꝛ sic exponit̄ a qbusdā. Excepto ex effimeris. i. exceptis illis putridis que sequunt̄ ex effimeris de qbus superius diximꝰ:ꝛ illud ꝯcordat cū dicto Auic̄. 4ᵒ cañ. c. de signis ꝑmutationis feb. effimere. dicit eni. Et qñ ꝑmutat̄ ad feb. putredinis apparēt ꝛc̄. Et subdit. in vrina autē fortasse remanet digestio ex suba:ꝛ in pluribꝰ nō apparet digestio in ea. (4ᵒ grti tractatu.b.c.8.) ¶ Juxta qđ aduertunt ꝙ in tali feb. putrida primitiue vrine pñt apparere digeste:qa talis feb. putrida nō fit incipiēdo:sȝ fit sequēdo effimerā. Et iō signa p̄ma que ostēdunt gnōneȝ ipsaꝝ ꝑmiscent̄ signis feb. effimere. Et q2 in effimera est digestio in vrina apparēs:ideo in tali feb. p̄me vrine pñt eē digeste:tñ dicūt ꝙ qñ ꝑfecte est trāsitio facta tūc digōnis signū nō remanet i vrina:qa in mā itroducit̄ ꝯria oꝑatio digestiōi scȝ putredo. ¶ Tñ hec expositio nō est ex toto vera:qm̄ iā appꝑuit supra ꝙ signū digōnis nō erat directe signū effimere:sȝ erat signum eius:qa apparens in sanitate ab effimera nō remouebat̄:ꝛ ideo cū putrida supꝑuenit effimere nō remanet in vrina digestio:quapropter prima expositio est melior. ¶ Aliter exponūt aliȷ̄ vt sit sensus:magna ꝟo ꝛ rōne digna cognitio digōnis in p̄mis nunq̄ȝ apparet ꝟm has febres excepto ex effimeris. i. ꝙ signū nō est ex effimeris. Textuȝ aūt Auic̄. allegatū exponūt. i. vrīa āt fortassis remanet digō. i. cessat digō vt q̄si sit vulgaris locutio:quēadmodū dicimꝰ ille remanet amodo eē malus. Qđ aūt subdit:ꝛ in pluribꝰ non apparet in ea digestio. dicit illud ꝓpter breuitatē principȷ̄ qđ aliqñ est in qbusdā putridis vt in eis videat̄ i p̄ncipio vrīa digesta. Tñ hec expositio dubiū hȝ ex eo ꝙ Aui. dic̄ fortasse. si enim exponat̄ remanet. i. cessat:tūc silr fortasse est verū dicē ꝙ semꝑ veniēte putrida digestio cessat:nisi velimus assercre ꝙ ly fortasse/refert̄ ad id qđ in plibus. (p° 4ⁱ trac. p°. cap. 8.)

¶ Sed aliter posset exponi h̄ dictū Aui. nā Aui. nō dicit absolute:in vrina aūt fortasse remanet digestio:cū effimera trāsit ad putridā:sed dicit fortasse remanet digestio ex suba:ꝛ hoc qa dato ꝙ in p̄ncipȷ̄s febrium putridaꝝ non apꝑeat vrina digesta cuȝ hypostasi laudabili:nihilominꝰ tñ nō semꝑ vrina statim a p̄nᵒ est multū male sube ꝛ coloris:vt qa nimis grossa vel nimis subtilis:imo aliqñ experientia est videre vrinaȝ in p̄nᵒ alicuius feb. putride satis mediocris substātie ꝛ coloris. Et in hoc est causa nota:tamen vt in pluribꝰ vt dicit Auic̄. nō apꝑet in ea talis digō.

¶ Cū si declinatio minime desinit ad integritateȝ:siue per sudorē:siue etiā alter:alterū e duobꝰ erit:aut idicium vt transeat in aliā febrē vbi prius cuȝ effimere. i. diarie fuerint idicia:vel si nullū ex his fuerit:febrē quidem ex humoribus consistentiam statim ab initio prehendidisse ostenditur. (Laurē.)

¶ Et qdē si post febris d̄clinationē itegra nō successerit quies siue cū sudore siue quouis alio mō declinet:ex duobus alterū vl' ꝑmutationis est argumētū si oīa que precesserint febriū effimeraꝝ fuerint indicia:aut si nulla ex his fuerint statim ab initio febreȝ aliquā ex his que putredinē humoꝝ sequunt̄ inuasisse indicat̄. (Leonic̄.)

¶ Et qdē vtiqȝ nō quiescere declinationē in ifebricitatione siue ꝛ qdem cū sudore siue ꝛ aliter fiat:duoꝝ alteꝝ est significatiuū:vl' trāsitionis est ꝓpriū:si que ꝓprius dicte sunt vniuerse effimerarū affuerint cognitiones:vel si nulla haꝝ affuerit earū que in humoribus aliquā febriuȝ confestim in initio inuasisse demonstrat. (Antiq̄.)

¶ Deinde ponit aliud signū feb. putride cū dixit. Et qdeȝ vtiqȝ ꝛc̄. ꝛ est ꝙ si dū feb. declinat ipsa nō qescit in febricitatione:vt qa ex toto nō recedat siue cū sudore siue aliter vt cū humiditate q̄dā benigna h̄ sigñat duo:vl' ꝙ effimera trāsit in putridā:ꝛ hoc si p̄mo apparebant signa ꝙ effimera eēt:vel si illa signa nō apparebāt sigñat aliquā feb. putridaꝝ ab initio iuasisse. Et cā huiꝰ signi est ꝙ de ꝓprietate effimere est vt declinet ꝛ qescat in ifebricitatione:cū calor in ipsa sit accēsus in re cito trāsmutabili ꝛ resolubili:sed in putrida est calor accensus in re grossa in qua longo tꝑe pōt caliditas retineri. Et ideo etiā post declinationem eius remanēt reliqꝫ caliditatis putredinalis:ꝛ iō inter febres putri. ille que fiunt ex mā subtiliori ꝛ stāte in loco in quo apte pōt resolui anteq̄ȝ alia mā effundat̄:accidit etiā infebricitatio ex toto in declinatiōe sic̄ ꝯtingit in declinatione infebricitatio ex toto in effimera. Et ideo hoc signū est ꝓpriū putride. s. nō d̄clinare i ifebricitationē:nō tñ est isepabile nisi h̄ mō:q2 si ifebricitatio accidat i tertiana h̄ nō fit nisi cū sudore humoroso abūdāti:nō cū vapore vel humiditate benigna. Et ideo Galenus addit. siue ꝛ quidē

cũ sudore ⁊c̃. In summa tñ feb. cũ declinat ⁊ nõ declinat in ifebricitationẽ signũ est ꝙ vel si erat fe. effimera ꝙ ipa trãsit in putridã: cũ ipsa de se debeat gescere in ifebricitationẽ. vel est signũ ꝙ ab initio inuasit feb. putrida: cuz illa feb. que in febricitatione nõ quiescit in declinatiõe sit putrida. Et dato ꝙ aliq̃ putrida posset gescẽ i ifebricitatiõe.

Laurẽ. ⁋ Ubi v̾o pulsus p̃ma die durus existat ꝯsiderãdum nõ cõcretio quedã ex frigore an siccitas an attẽtio cõuulsifica in corpe laborãtis an iflãmatio q̃dã an durities sit: sciẽtes ⁊ ex his tm̃modo pulsus durus efficiat̃. Archigenes eni q̃cũq̃ peccat circa notionẽ cog̃nẽq̃ꝫ duri pulsus libro de pulsib⁹ abũde docuim⁹ quẽ euoluentes tales cõmẽtatiões itelligere necesse est: ac potissimũ eũ cui libeat scire diagnosticen. i. pulsuũ denotationẽ: eteni pulsuuꝫ ipsoꝝ noia ac significata ab eis oia oẽmq̃ꝫ numerũ vno volumine indicauim⁹: qd̾ q̄dẽ inscripsim⁹ de dr̃ia pulsuũ. Sed quonãmodo vnũquodq̃ꝫ cõueniat dignoscere alio volumine diximus in quatuor libros distincto qd̾ inscripsim⁹ de dinotatione pulsuuꝫ quẽadmodũ alius deiceps quatuor libros de causis pulsuũ effecimus. Et itẽ quartũ ab his dic̃ꝫ de pulsuũ p̾sensione: nõ solũ v̾bis: sed etiã re ipsa indicantes huius scientie vtilitatem.

Leonic̃. ⁋ Si v̾o in p̃ma die pulsus durus sentiat̃ aiaduertere opꝫ nunq̄d in corpe egrotãtis sit aliqua cõgellatio ex frigore vel siccitas vel tensio qualis in distẽsione neruoꝝ fieri cõsueuit vel iflãmatio vel durus tumor quẽ greci skirron appellãt: in q̄b⁹ eni errauerit Archigenes de pulsu duro in eo tractatu quẽ de pulsib⁹ cõposuimus ostendit̃: in quo exercitatũ esse opꝫ q̄cũq̃ꝫ ad presentis opis lectionẽ aiuꝫ sit appulsurus: atq̃ꝫ in ea p̾sertim parte in qua de pulsuum dignotionib⁹ agit̃. Nã pulsuũ q̄deꝫ noia: oiaq̃ꝫ eoꝝ significata: nũerũq̃ꝫ vniuersuꝫ in vno tractatu exposuim⁹: qui de pulsuum dr̃ia iscribit̃. Quopacto v̾o singula ex ipis sint dignoscenda altero tractatu quẽ de pulsuũ dignotione iscribimus: in quatuor libris explicat. Sicuti alterũ volumen ordinẽ ꝯñs in quatuor libris cõprehensum exposuimus: in quibus pulsuũ causas edocem⁹. Ac postea que iaꝫ diximus quãtũ qd̾ de pulsuũ p̾cognitione inscribitur nõ v̾bis tm̃: sed operibus etiaꝫ huiuscemodi cõtẽplationis vtilitate a nobis ostensa.

Antiq̃ ⁋ Si auteꝫ q̃ñq̃ꝫ appauerit skirrus. i. durus in prima dierũ pulsus scrutãdũ est vtrum coagulatio aliqua vel densitas: vel constrictio ex frigiditate fuerit: vel siccitas vel tensio spasmosa: vel flegmon aliquis vel skirrosis. i. durities in corpe laborãtis est: bñ sciẽtes ꝙ in his solũ pulsus fit durus: ⁊ Archigenes eni quecũq̃ꝫ delinquit ⁊ circa itelligentiã ⁊ dignotionẽ duri pulsus: per librũ de pulsib⁹ sufficiẽter demõstratũ est: cuius manifestũ est: qm̃ experiẽtiã hr̃e opꝫ eũ qui his accessurus est scriptionib⁹: ⁊ maxie eius ptis que diagnostica vocat̃. Nã noia quidem pulsuũ ⁊ vniuersa que significant̃ ab eis ⁊ numerũ oẽm pulsuũ per vnũ cõmẽtatũ sum⁹ opusculũ qd̾ de dr̃ia pulsuũ scripsim⁹. Qualr̃ aũt singulũ opꝫ dignoscere in alio opusculo dr̃ per libros quatuor quos de dignotiõe pulsuuꝫ intitulauim⁹: quẽadmodũ demũ ⁊ eã que deiceps est post ipsaꝫ tetrabibliã aliã caruꝫ que in pulsibus sunt causarũ fecimus: ⁊ quartã cũ p̾dictis de p̾nostica que fit per pulsus nõ ratione solũ: sed operib⁹ ipsis demõstrantes pulsuum talis cõtemplationis vtilitatem.

⁋ Uult Galenus ptractare quoddã signũ qd̾ sumit̃ a pulsu: ⁊ ostẽdet̃ qualr̃ hoc signũ cõparat̃ feb. putride vl' alteri generi febriũ. Et causa huius inquisitionis videt̃: quia forte Archigenes locutus fuit de hoc signo in dignotione feb. putridaꝝ: vel alicuius gñis feb. Et vult Galenus ꝙ h̾ signũ nulli generi febriũ tanq̃ꝫ p̾priũ signũ cõparat̃: ⁊ hoc signũ est pulsus durities. Et ideo Gal'. vt declaret p̾positũ ostẽdit p̃mo que sunt cause pulsus duri: ⁊ cause quas ponit sunt note. ⁊ cũ dicit. ⁊ Archigenes eni. ostẽdit defectuꝫ Archigenis circa pulsum durũ ⁊ remisit nos ad locũ aliũ: ⁊ vult ꝙ quecũq̃ꝫ Archigenes derelinquit circa dignotionẽ pulsus duri determinatũ esse sufficiẽter in libris quos ꝯdidit de pulsibus: ⁊ ibi manifestũ est: qm̃ experiẽtiã opꝫ hr̃e eũ q his scriptionib⁹ accessurus est. s. de cog̊ne febriuꝫ putridarũ: vel his scriptionib⁹. s. de pulsu: ⁊ maxie ei⁹ ptis que vocat̃ dignostica: ⁊ hec est ps p quã ex pulsu docent̃ dispõnes dignosci: vel per quaꝫ docent̃ cognosci oẽs dr̃ie pulsuũ: ⁊ numerauit hos libros qd̾ claꝝ. Et p tetrabibliaꝫ itelligit tractationẽ ⁊ expone cũ dicit. demõstrãtes pulsuꝫ talis vtilitatis: sup. esse. s. ꝙ per ipsum põt p̾nosticatio maxime fieri. Et vtilitatẽ ꝯtẽplationis. s. huius dr̃ie. Et causa huius est: q̄a pulsus est opatio mẽbri p̾pria in qua stat vita ⁊ mors: ⁊ q̄a salus ⁊ mors imitant̃ cor ⁊ cognitio dispõnis alicuius mẽbri maxime sumit̃ ex pmutatione p̾pria illius mẽbri: vt pꝫ scd̾o de iterioribus: ideo significatio sũpta a pulsu maxie est vtilis ⁊ certa in p̾nosticatione: ⁊ maxime in dignotione egritudinũ cordis: cũ sit ei⁹ p̾pria opatio: nã significatio sumpta ab opatione est significatio p̃ª: ⁊ perseuerãs in 2ª fen. p̃ⁱ cañ. illo capl'o Accidẽtia ⁊ significationes: ⁊ ideo q̄a feb. est p̾pa passio cordis: ideo in ipsis ex pulsu maxime certa significatio assumit̃ vt ponit Galenus in de crisi 2° de signis feb. q̃terne. ⁋ Et attende ꝙ Galenus edidit de his quos habem⁹ librũ de vtilitate pulsuũ: ⁊ librũ de differẽtijs pulsuũ. Et librũ itroductoriũ pulsuũ ⁊ cõmentũ pulsuũ ⁊ librũ de cõpẽdio pulsuũ. Et librũ de mirabilib⁹ p̾nosticis pulsuũ: in q̄b⁹ q̄dẽ q̃ determinet clarũ est legẽti illos: ⁊ ad illos hic nos remittit. ⁋ D.c.d.

Cõ. zz.

Cap. 9.

Sũma p̃ª cap. p̃°.

Li. 2. c. 4

Laurẽ. ⁋ Et si q̄s nobiscũ vna accessit ad egrũ indicãtib⁹ eaꝫ sciaꝫ re ipa vt alia credidit: ita nouit: vt pulsus durus neq̃ꝫ p̾prius neq̃ꝫ insepabilis taliũ febriũ existat: sed de hoc nunc nõ est dicẽdi locus nã predictis libris diximus ⁊ alijs octo libris q̄bus scrutamur librũ de pulsibus Archigenis abunde hec oia accñtia docuimus hoc loco qd̾ sit necessariuꝫ tm̃modo idicabit̃: pulsus durus neq̃ꝫ p̾pri⁹ neq̃ꝫ isepabilis cuipiã gñi feb. neq̃ꝫ effimẽ. i. diarie neq̃ꝫ putride neq̃ꝫ ethice: sꝫ ethice iest magna ex pte: atq̃ꝫ interdũ in alijs duob⁹ gñibus ob accidẽs quoddã existit: in effimera q̄dẽ. i. diaria quotiens feb. affligat ob refrigerationẽ fortẽ vel attentio quedã neruosa insit: atq̃ꝫ interdũ efficit̃ ob estũ fortẽ vel laborẽ sil' vel inopiã alimenti vel isomniã imode-

ratã vel euãtionẽ quotiẽs cũ iopia alimẽti hec quoqȝ cõstiterint. Per febres aũt putridas pulsus quoqȝ durus habet quotiẽs in viscere iflãmatio fatiget vel accidens qδcũqȝ existat: vt si nerui ipsi extendant vl' sanitas adsit. nã ⁊ ob id pulsui durus euadit: veluti si in opportune bibas frigidã aquã aut in balneũ frigiduȝ descendas vel fructus quosdã largiter comedas: sed pulsus durus nũq̃ efficit per ipsam febrẽ qua febris est: neqȝ per ipsam effimeraȝ. i. diariã: neqȝ per ipsam putridã: neqȝ cuius quotiẽs ex iflãmatione febris affligat: eodẽ modo febris ipsa ac pulsus durities committat. febris qdẽ sequit putredineȝ humoꝝ: durities aũt ꝓpterea ꝙ ꝯceptacl'a ipa ob repletionẽ extẽdũt.

Leonic. ¶ Et si qs nobiscũ affuit qñ egrotos viserem⁹ eoꝝ librorꝝ cõtẽplatione reipsa demõstrãtib⁹ eisdẽ ptiȝ alia partim idipsuȝ est ꝑsuasum: ꝙ pulsus durus neqȝ ꝓpriũ neqȝ isepabile est huiuscemodi febriũ idiciuȝ. Sȝ nõ est nũc tẽpus de hisce rebus differẽdi: nã in nuper dictis tractatib⁹: atqȝ in altero volumine octo libris cõprehẽso in quo librũ Archigenis de pulsib⁹ ad examen rõnis adducimus satis a nobis huiuscemodi casus ostendunt. Nunc quantũ presenti opi expedit dicemus ꝙ pulsus durus nõ est alicuius gñis febrium: neqȝ effimeraꝝ: neqȝ earũ que in humorib⁹ accendũtur: neqȝ ethicaꝝ ꝓprius atqȝ isepabilis. Comitat ꝟo magna ex parte ethicas febres. Nõnũq̃ ꝟo etiã duo gñа alia casu aliquo iteruenientẽ. Effimeras quidẽ ex algore nimio cõtigerint: si qua neruosa tẽsio vl' affuerit. Cõtingit ꝟo aliqñ ob nimiũ solis feruorẽ: aut laxitudinẽ sil' aut exuritionem: aut imodicas vigilias: aut exinanitionẽ: qñ hec alimenti inopia ꝓuenerint. Illis aũt que ex humorũ putredine fiunt febres pulsus durus adest: qñ aliqδ visceꝝ vel iflãmationẽ vel duruȝ tumorẽ patiat. Et si casus quispiã ali⁹ affuerit veluti tensio aliq̃ neruoꝝ: aut siccitas: hac etiã rõne pulsus fit dur⁹. Sicuti in his q nõ in tpe frigidã bibũt aquã: aut frigida se lauãt: atqȝ aliquib⁹ arboꝝ fructib⁹ imodice vescunt. In febrib⁹ aũt ea rõne qua febres sunt nunq̃ fit durus pulsus: neqȝ in effimeris: neqȝ in his que ex humoꝝ accendunt putredine. Neqȝ eniȝ qñ ex iflãmatione febris inadit: eadẽ rõne sequit ⁊ febris ⁊ pulsus durities: sed febris qdẽ ex humoꝝ putredine: durities aũt extensionẽ que in vasoꝝ fit repletionẽ.

Antiq ¶ Et si quis nobiscũ ad infirmũ ierit libroꝝ horũ cõtẽplatione ope demõstrãtibus hoc sciet ⁊ alia ⁊ ꝙ nõ est neq̃ ꝓprius neqȝ inseparabilis a febrib⁹ his durus pulsus. Sȝ nũc de hoc non est tẽpus: in ꝓdictis eniȝ opusculis ⁊ per alios quatuor libros in quib⁹ scrutant librũ pulsuuȝ Archigenis sufficienter demonstrata sunt hec vniuersa. Nũc aũt qδ ad ꝑsens vtile est dicet. Durus pulsus nõ est neqȝ ꝓprius neqȝ isepabilis alicuius gñis febriũ neqȝ effimeraꝝ neqȝ earũ que in humorib⁹ neqȝ ethicaꝝ: cõsistit aũt durus pulsus q̃multũ qdẽ ethicis. Est auteȝ qñqȝ ⁊ cũ aliis duob⁹ gñibus durus pulsus ꝫ aliqδ synthoma. Effimeris quidẽ cũ ex ifrigidatione vehemẽti febriunt si qua ei coextiterit tensio neruosa: est aũt qñ ⁊ ꝓpter estũ fortẽ vl' laborẽ sil' vl' idigestionẽ cibi vl' vigilias imoderatas vel euãtionẽ cũ idigẽtia cibi fuerit ⁊ hec coexistũt. In febrib⁹ ꝟo q̃ sunt in putrefactiõe humorũ durus existit pulsus vel cũ flegmonẽ patit aliqδ visceꝝ vel iduratũ fuerit: sed ⁊ ꝫm synthoma aliqδ coexistẽs puta vel neruosam quandã tensionẽ vel siccitatẽ fiet vtiqȝ ⁊ sic durus pulsus: sicut ⁊ in his q intẽporanee bibunt aquã frigidã vel balneantur in frigida aqua vel poma quedã comederunt abundanter: ꝫm ꝟo ipsam febris rõnẽ qua febris est nequaq̃ fit durus pulsus neqȝ effimeris neqȝ his que sunt in putrefactiõe humorũ. Neqȝ enĩ cũ in flegmõe febriunt ꝫm eandẽ rõnẽ ⁊ febris sequit ⁊ pulsus durities: ſȝ febris quidẽ ex putrefactiõe humoꝝ: durities ꝟo fit in tensione que fit cum plenitudine vasorum.

¶ Et ostẽdit qualiter hoc signuȝ qδ est pulsus durities febribus cõparat. ⁊ pmo per hoc nos remittens ad aliũ locũ dicit ꝙ pulsus durus nõ est ꝓpriũ nec insepabile signũ alicuius generis febriũ: ⁊ decl'auit hoc suũ dictũ cũ dixit. Durus eni pulsus: ⁊ dicit ꝙ durus pulsus nõ est ꝓpri⁹ nec iseparabilis alicuius gñis feb. Et dato ꝙ reperiat q̃multũ in ethicis: ⁊ hoc est ex siccitate quã iducũt in corp⁹: ſȝ in effimeris ⁊ putridis reperit ꝫm aliqδ accñs qδ repertuȝ est in eis: ⁊ hoc itelligit cum dicit. Et ꝫm aliqδ synthoma: ⁊ tũc decl'at qũo hoc est in effimeris cũ dic. Effimeris qdeȝ eni. ⁊ clarum est: vnde dicit. ⁊ hec cõsistunt que dicta sunt cause pulsus duri: ⁊ tũc declarat hoc idem in febribus humoralib⁹: ⁊ cũ dicit. vel flegmonẽ patit aliqδ visceꝝ itelligas maxie neruosaȝ: ⁊ subdit. sic in his qui incõsuete aquã frigidã bibũt: ⁊ hoc: qa isti valde plus ledunt a potu aque frigide q̃ qui cõsueti sunt vel intẽperate: ⁊ est l'ra clarior vel poma. s. frigida ⁊c. ¶ Et ꝙ ista frigida idurẽt pulsum cũ habeãt idurare arteriã est clarũ. Et cũ declarauit qũo durities pulsus põt in feb. effimera ⁊ putrida ꝫ aliquod synthoma: cũ eis applicatũ repiri. declat qũo hoc signũ in eis nõ reperit per se inquãtũ feb. sunt: ⁊ per ꝯñs nõ est earũ signũ ꝓpriũ nec iseparabile: ⁊ hoc cũ dicit. ꝫm ꝟo ipsaȝ febrẽ: ⁊ declarat in vna causa de predictis. nã si hõ habeat feb. ab apate: ex quo fiat pulsus dur⁹: nõ eodẽ mõ ex apostemate illo fit pulsus dur⁹ ⁊ febris: vt mediãte febre fiat pulsus durities: qa durities fit ex tensione apatis: ſȝ feb. fit ex putredine ibi existẽte: ⁊ ideo dato ꝙ putredo ibi esset sine tensione esset ibi feb. ⁊ nõ pulsus durities. Sil'r si ibi esset tensio sine putredine eẽt ibi durities pulsus ⁊ nõ fe. Et iõ manifeste appet ꝙ illa durities pulsus nõ est signũ ꝓpriũ ⁊ inseparabile: qa nõ est feb. iquãtũ feb. sed ꝓpter synthoma cũ illa cõplicatũ. Et in summa illδ signũ nõ est ꝓpriũ alicui⁹ gñis feb. qa põt in alys dispõnib⁹ a feb. reperiri. nec est iseparabile: qa qδlibȝ genus feb. põt reperiri absqȝ duritie pulsus. Et dato ꝙ multũ reperiat in ethica vt dic supra. dicit special'r cũ puenit ad ml'tã exiccationẽ corporis: nihilomin⁹ põt tñ ethica reperiri in qua non est pulsus durities. ¶ Deinde cum dixit.

Laurē. ¶ Sed vt semel dicaꝛ durities tuniculis arteriarū accedit vel pp cōcretionē vel attentionē vel duritiem. Cōcretionē igiꝛ forte frigus cōmittit. Attentionē vo iflāmatio ac durities: atqꝫ etiā neruoꝝ ꝓportionalis iflāmationibꝰ dispositio. Siccitatē vo euacuationes diutine vel ob aliū fluorē vel lenitatē intestinoꝝ vel difficultatē itestinoꝝ vel vomitū lōgū vel alid istiusmodi: fames diutina atqꝫ ardētes febres. Et vt in totum dicaꝛ: quecūqꝫ vehemēter exiccant ipsius aialis partes solidiores velut ethica: de qua tunc cōmode agentur: eius febris generationeꝫ in primis dicemus.

Leonič. ¶ Ut aūt summatiꝫ dicaꝛ durities tunicis aduenit arteriarū aut ob cōgelationē aut tensionē aut siccitatē: cōgelationes igiꝛ vehemētes algores efficiūt: tensionē vo inflāmationes ꝛ duri tumores ꝛ neruoꝝ dispō inflāmationibus corrn̄dens: siccitateꝫ vo ꝛ diuturne eūationes que vel ex ventris ꝓfluuio vel intestinorū lenitate aut dissinteria aut diuturnis vomitibꝰ aut tali aliq̄ alia causa ꝓueniūt: ꝛ longi tēporis fames ꝛ febres ardentes atqꝫ vt in vniuersum dicatur quecūqꝫ ipsas aialis solidas partes vehemēter exiccāt sicuti ꝛ ethice febres: de quibus iā dictū est sumpto ab earuꝫ generatione principio.

Antiq̄. ¶ Succincte eni dōm durities tunicis arteriaꝝ inascitꝛ: vel pp coagulationē vel tensionē vľ siccitatē: igiꝛ coagulationē qdē fortes frigiditates operanꝛ: tensioneꝫ vo flegmones ꝛ sckirri neruoꝝ ꝓportionalis flegmonibus dispositio: siccitatē vo eūationes lōgeue vel pp fluxuꝫ ventris vel lienteriā vel dissinteriā vel vomitꝰ longos: vel pp quid tale aliud ꝛ longe fames ꝛ causonides ꝛ febres longe. Et vniuersalr dōꝫ duros faciūt pulsus q̄cūqꝫ dsiccāt fortiꝛ ipsiꝰ habitū vel particulas solidas quemadmodū ꝛ ethice febres: de quibus iam dicere tempus est a generatione earum incipientes.

¶ Recolligit in breui causas pulsus duri: ꝛ qđ dicit est clarū: qa breuiter oēs cāe que arterias indurāt vt exiccando vel cōgelando vel tendēdo vel alio mō hn̄t causare duritiem in pulsu: ꝛ ideo cū dicit: vel pp coagulationeꝫ vel tensionē vel duritiē: per duritiē itelligit siccitatē ex q̄ ꝓpe fit durities: cū durities sit effectus sicci: ꝛ pp hoc qđ dicit ꝛ sckirri itelligit apāta dura ꝛ dispō ꝓportionalis flegmonibus neruoꝝ sunt apāta neruoꝝ vel mēbroꝝ neruosoꝝ ꝛ chordarū. ¶ Attende dictas cās Gal. in pulsu duro esse claras ꝛ nō hesitabiles p̄ter vnā que est apā: de quo aliqd breuiter hic tāgere itendimus ꝛc. Hic sermo est maxime de apāte mēbroꝝ itrinsecoꝝ. Uoluit eni hic Gal. pulsum durū causari ex apāte pp tensionē q̄ fit ex plenitudine apātis. Cū eni dicit. neqꝫ eni cū in flegmone subdidit. durities vo fit in extēsione que fit cū plenitudie. Et ifra magis. tēsionē vo flegmon ꝛ sckirri ꝛc. Galenus aūt libro cō-

Tex.cō.57 menti pulsuū cōmēto Squināticoꝝ qdē ꝛc. d. omni qdeꝫ flegmoni p̄ncipiū in passione ducenti cōmune est synthoma tendere pulsum. ¶ Et attende ꝙ expressit Gal. ꝙ flegmon oē hꝫ pulsus duritiē efficē. Auicēna aūt 2ª fen p̄mi. de pulsibus apātū dicit ꝙ apā mutat pulsum ꝫm sui spēꝫ: qa si apā est calīm facit pulsuꝫ serrinū ꝛ durū: sꝫ si est apā molle facit pulsum vndosum: pulsus aūt vndosus est pul-
sus mollis. Unde Auič. ēt lenis caplo de peripleumonia. Fen.10.tertij trac.4. cap.xi.
pulsus anteꝫ est vndosus: qm̄ materia est in membro leni
ꝛ materia est humida: ꝛ subdit. Et eius pulsus ꝫm plurimum est magnus pp vehemētiam necessitatis ꝛ lenitatē instrī: ꝛ sic vult ꝙ in hoc apāte remolliaꝛ arteria: ꝛ p
9ñs fit mollities i pulsu. ꝛ idē vult caplo de lythargia qđ Fen p̄ª tertij tract.3. cap.8.
est apā cerebri. Et hāc sniaꝫ in his duabꝰ passionibꝰ expssit Gal. in 9to itroductory pulsuū allegato vbi ad lraꝫ dič Cōmento 28. ꝛ 30.
ꝙ in his est pulsus mollis. Auicē. aūt caplo de signis apātū 14ª fen tertij tract.3. cap.8.
frigidi epatis dicit ꝙ in eo est vehemētia lenitatis pulsus:
ꝛ sic vľr ab oībꝰ auctibꝰ est reperire ꝙ apā in mēbro duro
neruoso vel pāniculoso sicut est apā frenesis ꝛ pleuresis: ꝛ
siľia faciūt pulsum durū: qbus vbis de apāte in membro
molli nō parū 9riaꝛ vbū cōmēti pulsuuꝫ allegatū cū dič.
Omni flegmoni ꝛc. Et nō solū itelligit Gal. ibi de flegmone: qđ est apā calīm: sed etiā de apāte flegmatico vt apparebit. Cōmento 37.
Auicēna etiā de flegmone epatis. d. ꝙ pulsus sit vndosus: qđ vbū etiā videꝛ illi 9riū. Et ideo excogitabile est 14ª tertij. trac.3. c.4
an qm̄ auctores dicūt ꝙ apā in mēbro molli vľ apā molle facit pulsuꝫ mollē: itelligūt ipsi ꝙ fit pulsus mollis i cōparatione ad pulsuꝫ qui erat in sanitate/an sit pulsus mollis qa minus durus q̄ꝫ pulsus apātis in mēbro duro. Or autē apā molle in mēbro molli faciat pulsuꝫ mollē in cōparatione ad sanū: sed qa minus durū q̄ꝫ aliud apā videꝛ inuenire Galenus qdē in 9to pulsuuꝫ in loco allāto. dicit eni: ꝛ pro- Cō. tex.37
pterea squinanticoꝝ pulsus nō sine tensione quidē: sꝫ aut plus aut minꝰ ea pticipat. Fit aūt hoc pp fluētē humorē vľ choleritiorē vľ flegmaticiorē exn̄tē: ecce qūo in apāte flegmatico vult ꝙ sit durus dato ꝙ minus. Et subdit: ꝛ pp organoꝝ ipsoꝝ que in collo sunt dr̄ia: neruosiora qdē ꝛ densiora tendūt magis pulsuꝫ. quecūqꝫ vo carnosa ꝛ cauernosa fluctuosiorē eū opanꝛ. ¶ Et cōfirmaꝛ h rōne: qa in q̄libꝫ apāte ex repletione causaꝛ tēsio: sed ex tēsione tendiꝛ arteria ꝛ tensio in arteria facit pulsus duritiem. Et hāc intentionē 9firmat Gal. in itroductorio pulsuū: ꝛ in cō- Com. 41
mēto illius: cū loquiꝛ de pulsu hydropisi asclitici i quo ex aqua debēt pulsus fieri mollis ita ꝛ plus vt i apāte molli: dicit eni ꝙ ibi est pulsus subdurus pp tensionē que est ibi ex aqua. Or aūt apā molle vel in mēbro molli faciat pulsum mollē nō solū qa minus durū q̄ꝫ apā duruꝫ vel in mēbro duro: sed absolute faciat pulsum mollē: videꝛ esse de itentione Galeni in cōmēto pulsuuꝫ peripleumonicoꝝ Cōmēto 28.30.
ꝛ lythargicoꝝ: vbi postq̄ꝫ dicit ꝙ exn̄te pulmone cauernoso ꝛ molli neče est ꝙ flegmon qđ in eo fit/sit ex sanguine flegmaticiori ꝛ grossiori: cuꝫ humor choľicꝰ ab eo effluat: nec possit in eo 9stipari: ꝛ ex tali reumate flegmatico ifundiꝛ tunica arteriarū. Et subdit inferiꝰ: ppterea vo discretus in eis pulsus raro fit. Et nimirū alia demuꝫ anomalia multa accn̄te: qm̄ opꝫ sepius discreto quidē adesse duritiē vasis. Hanc aūt ex flegmatico reumate non poľe est hīe: cholericioris aūt counire ꝛ siccare ꝛ tendere ꝛ idurare est opus: quia igiꝛ hoc raro molestat pulmonē palaꝫ: ꝙ durities raro erit. Si vo hoc ꝛ discretus pulsus: has aūt diuersitates derelinquimus alijs 9siderādas. ¶ Circa tn̄ dicta 9sidera ꝙ sič decľat Haliabbas 9º theori. ꝛ Auič. 2ª p̄mi. Doctri.3ª sū.2ª.c.17
Apā hꝫ mutare pulsum ꝛ ex specie apātis ꝛ ex diuersitate mēbroꝝ ꝛ ex tēpore apātis. ¶ Iteꝝ 9sidera ꝙ apāta mēbroꝝ molliū vtplm fiunt de mā flegmatica vľ sanguinea ꝛ humida a qua 9tinue fit euaporatio vapoꝝ humidoruꝫ remollientiū arteriā: ꝛ ex hoc faciētiū pulsus mollitieꝫ sič mā humida apāns aliqđ mēbrū molle: dato ꝙ ex plenitudine tēdat mēbrū: nihilominus est sua humiditate remolliens membrū in quo est: ꝛ pōt illud mēbrū tendi: dato ꝙ nō multū tēdiꝛ qđ est ei annexū: ꝛ hoc declaraꝛ in exēplo exteriori.

exteriori. Sed apata membroꝝ neruosoꝝ ⁊ pāniculoso/rū: vtplꝰm fiunt de mā cholerica subtili sicca: ⁊ de sanguīe subtili sicco: cū alie māe bñ in illa penetrare nō pñt a qua mā eleuant vapores aridi sicci desiccātes arteriaꝝ tuni/cas: ⁊ māe ille nō sunt mēbrum in quo sunt remollientes: ⁊ ideo ex tensione facta ab illis in mēbro fit tensio in arte/rys alys extra mēbrū illō. ¶ Unde attēde ꝙ dato ꝙ mē brū intrinsecū in quo est apostema sit a quo nō imediate oriunt arterie brachy: tñ p viā cōicationis arteriaꝝ adin/uicē extēsione facta in mēbro illo ⁊ in arterys eiꝰ tendunt arterie brachy quas tangimus cogñscentes pulsum. ¶ Ex dict̄ aliqñ potes cōparare qd plus operat: an aliqñ mlta remollitio arteriaꝝ ex mā molli apante ⁊ ex vaporibꝰ ab ea eleuatis ī causando pulsuz mollē: an tēsio ex plenitudi/ne apat̄ i cāndo pulsus duritiē. Silr debes ꝯsiderare qd facit apa molle in mēbro duro ⁊ apa durū: vl ex mā sicca in mēbro molli: ⁊ videbis multas varietates poſes q̄ oia alys ōrelinquā ad pñs: cū illa aliquātulū sint ex ppoᵐ ⁊c.

Laurē. ¶ Febris igit ethica efficit duobus modis: magna ex parte post febres ardentes que ꝓrogant adeo vt cō/sumant spatio temporis humorē corporis cordis: vel etiam si preterea multus prodeat. Illa igit non soluz ethica: sed etiam maior existit.

Leonič. ¶ Que igit febres ethice appellant duplici via ortum hñt: magna qdez ex parte exardentibꝰ febribꝰ que tm̄ protrahunt vt lōgitudine tēporis humorem in corpe cordis cōtentū cōsumant: vel fieri pōt vt eius adhuc magna portio reseruetur: ille vo non tm̄ ethice sunt: sed tabide etiam.

¶ Capl'm 8ᵐ in quo agit de gnōne feb. ethice.

Antiq̄ Fiunt igit ethice vocate febres ſm du plicem modū: quēadmodū in causo nibus quidē ꝗmultū vel prolōgatis intātū vt cōsumpserint tēpore anada idest liquorē corpis cordis: vel ⁊ pmanente eo adhuc: multo igit ille quidē causones que oēz cordis ꝯsumpserūt liquorē nō ethice sūt solū: sed ⁊ iam marasmodes. i. tabide.

Cō. 23. Accedit Galenus ad tractanduz de ethicis febribus postq̄ iam de alys dixerat. Et pmo ostēdit modū gnōnis ⁊ cās ipsaꝝ inuens duplicē moduz gnōnis ipsaꝝ cū dicit. Fiunt igit ethice ſm duplicē modū: ⁊ itelli/git per hos duos modos vt declarabit: qa pñt fieri sequē/do alias feb. ⁊ pñt fieri incipiēdo cū dicit: quēadmoduz ⁊ in causonibꝰ: ōclarauit vnū istoꝝ modoꝝ. s. qualr fiūt se/quēdo alias feb. ⁊ dicit ꝙ feb. ethice fit sequēdo alias feb. sicut in causonibꝰ ꝗmultū prolōgatis: ⁊ intantū vt ꝯsum/pserūt tēpore: hoc est ex lōgitudine tēporis liquorē corpo ris cordis. i. humiditatē subalē cordis que est humiditas radicalis. s. cōtinuās partes cordis: ⁊ tūc directe fit maras/mus. Et nō intelligas ꝙ ex toto illā humiditatē ꝯsumpse/rit: qa vita nō posset stare: sed cōsumpserint multū ⁊ ma/nifeste: ⁊ in hoc innuit Galenus tertiā spēz ethice que īfra apparebit: ⁊ subdit. vel sup. quēadmoduz in causonibꝰ fit ethica manēte eo. s. liquore cordis. adhuc multo qdē. ⁊ sup ple: tūc fit febris que absolute dr̄ ethica. ¶ Et notāter dič multo: qa dato ꝙ causon pducēs ad ethicaz absolute que nō est marasmus ꝯsumpserit de liquore substātifico cor/dis: tūc nihilominus tñ: nō tm̄ nec sic manifeste vt causon perducēs ad marasmon. Et cū hoc ipse dedit ītelligere p̄/mā ⁊ scdam spēm: ⁊ ideo merito subdit ꝯcludēdo. Igitur ille causones. i. febres causonides que oēm. i. totuz cordis cōsumpserūt liquorē: ⁊ hoc itellige ſm modū predictū: nō ethice sunt solū. i. nō solū trāseūt in ethicas: sed tabide sup ple fiunt. ¶ Et intēde ꝙ cū dicit. oēm liquorē cordis. ipe per liquorē ītelligit humiditatē pmā ⁊ scdam ⁊ tertiā que vocat cābiū humiditates scde vocate: qa q̄si cōsumptus est hic totꝰ liquor: nō qa nihil remanet: sz qa ſm magnam partē tūc humidū radicale cordis qd est glutē incipit ma/nifeste ꝯsumi: nō qa pus nō ꝯsumeret: sed qa nō sic appa rebat eius manifesta ꝯsumptio: ⁊ ideo tūc directe est ma/rasmꝰ ⁊ tabes: cū talis sit corruptio viuētis corpis ex sicci/tate. vñ hic est cōplicata ethica cū tabe. Deīde cū dicit.

¶ Ubi vo permanet humor corpus ipsuz cordis pre/hendens inde maxime accēdit: quēadmodū lucerna/rum flāma ex lycinio atq3 vna eius gñatio est ꝑdita. Laurē.

¶ Que aūt manente adhuc humiditate generant vbi cordis corpus occupauerint: huic maxime accēdunt quēadmodū lucerne ex flāma ex fomite. Atq3 vna q/dem a nobis exposita est earum febrium generatio. Leonič.

¶ Que vo adhuc manēte humiditate fiūt cor/pus ipsum cordis assumētes hinc accendunt: maxime quēadmodū lucernarū flāma ex lyci/nio: vna quidē vtiq3 gñatio eaꝝ dicta est mihi. Antiq̄

¶ Scz fe. ethice. adhuc manēte humiditate fiūt: scz humi/ditate substātiali cordis: qa nō sit manifeste ꝯsumpta. vel humiditate manēte. s. ex qua pmuz nutrit corpꝰ cordis vt cābio ⁊ rore: qa. s. illa nō multū sunt cōsumpta assumētes ipsum corpus cordis accenduntur hinc: quia. s. hinc a cau/sone quē talis ethica ꝯsequit. vl hinc. s. qa ab humiditate cordis. vel accēdunt hinc. i. in ipo corpe cordis accēdunt. nam ethica sequēs causonem assumens corpus cordis ac/cenditur in ipso: scilz in substātia cordis. Et hoc patet per illud qd sequitur: quemadmodū flamma lucernarum ex lycinio: idest in substantia lyciny accenditur. vna quidez generatio earum dicta est mihi: supple ꝑut fiunt sequen/do alias febres. Et he diuerse spēs ethice hic tacte ⁊ distin ctiones iter eas clare apparebunt.

Et circa hoc attentione dignū gñalia quedā ma/gis vlterius specificādo. Et pmo: qa ex dictis Gal. hre possemus ꝙ in qualibet specie ethice ca liditas hz esse factuz ⁊ fundata est in suba cordis. Ex quo redarguit dictū dicentiū ꝙ in pma specie ethice caliditas febrilis hz eē factū in humiditate pma: ⁊ 2ª de humidita/tibꝰ scdis appellatis: ⁊ hz esse fiens in suba cordis. Et ꝙ 2ª spēs est illa in qua caliditas hz eē factū in humiditate cā/biali appellata humiditas tertia: ⁊ est fiens ī suba cordis. Et ꝙ 3ª spēs est in qua caliditas hz esse factū in humidita te substātifica cordis que est humiditas glutinosa: nā hec dicta vident in expressione sermonis menti Galeni disso na: cū dicit loquens de pma ⁊ scda specie. Que vo adhuc manēte humiditate fiunt corpus ipsuz cordis assumentes hinc accendunt. vbi expresse innuit ꝙ he sunt in substantia cordis accense. Et hoc magis clare apparebit īferiꝰ. ¶ Et attēde vlteriꝰ ꝙ cū ethica fit icipiēdo: tūc nō pōt fieri scda spēs ethice ab illis causis: quin prio fiat spēs pma: ⁊ sic de tertia: nā qñ ethica fit icipiēdo fit a causis pmitiuis. he āt cāe debētes ponere caliditatē in facto eē in corde nō pñt calefacere cor calefactione fiente donec cōsumpserint to/tū qd in pma specie ethice cōsumit. Non enī est imagina bile corpus nostrū a causis extrinsecis posse calefieri do/nec illud cōsumat: qn pmo illa caliditas fuerit facta in ali qua partiū nr̄i corpis. Sed qñ ethica fit sequēdo alias fe. tūc in corpe pōt induci ethica scde speciei: dato ꝙ nō an/ Digres/sio. 39.

tecesserit ethica speciei prie: silr pōt fieri ethica speciei tertie: ⁊ dato ꝙ nō antecesserit p̃ma vel scḋa spēs ethice. Unñ Galenus expresse hic vult ꝙ aliquo mō causon cōsumat humiditatē p̃me ⁊ scḋe speciei ethice: ⁊ ꝙ cōsumat humiditatem tertie speciei ethice. Et ꝙ tūc inducat marasmoides. Et p̃mo non erat ethica. Et hoc qa aliquando caliditas causonis impressa in mēbro ab humore non habz esse factū in mēbro nisi cū ꝯsumpserit humiditatē q̃ cōsumit̃ in p̃ma ⁊ scḋa specie ethice. Et cū ꝯsumet humiditatē que cōsumit̃ in tertia specie habebit esse factū: ⁊ tūc fiet tertia species ethice non añte p̃ma ⁊ scḋa. Silr aliqñ illa calitas poterit hr̃e esse factū: cū erit ꝯsumptū totū illud qḋ in pria specie ethice cōsumit̃: ⁊ tūc a causone fit scḋa spēs ethice nō añte a p̃ma. Et silr aliqñ cū illud qḋ consumit̃ in p̃ma specie ethice a causone ꝯsumet̃ poterit illa caliditas fiens poni in facto esse: ⁊ tunc a causone fiet pª spēs ethice. Silr aliqñ poterit caliditas causonis que fit in mēbro cōsumẽ successiue oēs humiditates que in oībus spēb⁹ ethice ꝯsumunt̃: ⁊ nihilomin⁹ tñ nunq̃ hz esse factū ita ꝙ nunq̃ hō fuerit ethicus in aliqua specie. Propter quas aūt cās caliditas fiens talis ponit̃ aliquo mō in facto esse aliqñ cum ꝯsumerit illud qḋ pertinet p̃me ⁊ scḋe spēi ethice ⁊ nō tertie. Et aliqñ cū ꝯsumpserit illḋ qḋ ꝑtinet p̃me speciei solū: ⁊ aliqñ ꝯsumit oēs has humiditates: ⁊ tñ nō hz esse factū: non est facile videre que dispositio subiecti sit hec: an que dispositio agentis. Unñ hic Gal. dicit denotās ꝙ aliqñ scilz causon pōt ꝑducere ad tertiā spēz ⁊ nō añte p̃ma vl scḋa dicit: quēadmodū in causonib⁹ multis ꝓlongatis ītantuz ꝙ ꝯsumpserint tp̃e liquorē corpis cordis ⁊c. ¶ Oz aūt ēt aliqua caliditas febrilis possit ꝯsumere oēs humiditates que ꝯsumunt̃ in ethicis spēb⁹: que etiā possit ꝯsumere illḋ qḋ in p̃ma ⁊ scḋa spē ꝯsumit̃ anteq̃ sit facta, pz, nā quēadmodū pz in exteriorib⁹ ita in iteriorib⁹ pōt ꝯtingere. Nūc aūt videm⁹ ꝙ corpus exterius pōt pati a caliditate ignis sic ꝙ ꝯsumit̃ sua humiditas subalis qua ꝯtinuant̃ partes sue que in nobis ponit̃ esse humiditas vocata glutē penes quā appellat̃ tertia spēs ethice: ⁊ nihilomin⁹ illa caliditas in tali corpe qḋ ꝯsumit̃ non erit caliditas facta: imo fiens. signū ꝙ cessante igne: ⁊ remoto illo corpe ab eo cessat ꝯsūptio ⁊ reuertit̃ ad frigiditatez: ⁊ per ꝯñs illa caliditas erit caliditas depēdens a causa ⁊ fiens ⁊ nō facta. exēplū sicut apparet in rebus liquidis: vt carnib⁹ extra ignē expositis. ¶ Et ꝯfirmat̃. nā si sic nō esset tūc in qualibet feb. putrida cōsumptiua que accidit per colliquationē semꝑ hō trāsiret per ethicā: qḋ videt̃ absurdū nec ex mētibus auctoꝝ explicatis. ¶ Et ꝯfirmat̃. naz ita videt̃ posse eē ꝙ calitas febrilis putrida possit predictas humiditates ꝯsumere: ⁊ dato ꝙ non causauerit ethicā: sicut ꝙ caliditas talis consumpserit totum qḋ consumitur in p̃ma specie ethice nec transiuerit in ethicam: cuz alia differētia nisi s̄m magis ⁊ minus nō sit. Nunc autem aliqua putrida aliquando cuz qua non est ethica cōplicata reperit̃ valde maior cōsumptio partium substantialiū membroꝝ q̃ in prima specie ethice: vt clare potest patere cuilibet: ⁊ hec ratio multum prefata declarat perfecte. ¶ Ex quibus dictis manifeste concludit̃ ꝙ in aliqua putrida potest esse maior caliditas intensiue loquendo q̃ in aliqua ethica. nam nō est dubiū ꝙ in putrida que iam cōsumpserit illud totum de humiditatibus que ꝯsumunt̃ in p̃ma ⁊ scḋa specie ethice sit intensior caliditas q̃ sit aliqñ in ethica speciei p̃me. Et hoc clare appebit inferi⁹: ⁊ sic ꝑ ꝯñs aliq̃ calitas exñs in fieri in mēbro exñs itensior q̃ caliditas facta pōt plus ꝯsumere de humiditate substātifica illius mēbri q̃ caliditas facta: cū ꝯsumptio talis humidi fiat a calido nō in eo qḋ fieri vl factū esse hz sz in eo qḋ itēsuz hz esse aut remissuz: qa agente approximato passo disposito necessario sequitur actio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Reliqua aūt est quotiēs statim ab initio prehendat primā gnōnē similez hñs effimere. i. diarie ob merorē. i. iracūdiā: laborē plīn vbi simul cū estu fatiget.

¶ Reliqua aūt est cū statim ab initio inuaserint similem primū sui ortum effimeris faciētes aut ex tristitia / aut ira / aut lassitudine nimia: vna cū solis feruore ꝯcta. [Libro 3° cap.13. cap.34.]

¶ Reliqua vo est cū a principio cōfestim inuadunt primā gnōnē similez faciētes effimeris in tristitia ⁊ ira ⁊ labore ampliori sil cū estu facte.

¶ Declarat modū gnōnis feb. ethicaꝝ cū fiunt incipiēdo: ⁊ qḋ dicit est clarū: qa q̄dā effimere causant̃ a causis p̃mitiuis ⁊ ꝓcatarticis sic ēt cū ethice fiunt icipiēdo. Unñ dicit reliqua vo supple genera ethicaꝝ fiunt cū a p̃ncipio ⁊c.

Sed nō licet hic sine inqsitiōe ꝑtrāsire an ethica possit fieri icipiēdo nō antecedēte aliq̃ feb. Oz nō arguitur: qm̃ ethica ponit̃ eē mala cōplo calida facta in suba cordis ⁊ mēbroꝝ: sed oēm talez malā cōplonē antecedit mala cōplo fiens: cū aūt factū ꝑcedat fieri / vt ꝑ ꝯñtia declarat̃: talis aūt mala cōplexio fiens añs ethicā que ponit̃ fieri incipiēdo est febris. Igitur talis ethica incipiēdo nō fit. Et declaratur añs: qm̃ mala cōplo calida extēsa ꝑ totū sensibiliter ledens opationē est feb. vt est ꝑ diffōnez feb. videre: talis aūt est p̄fata mala cōplexio fiens: qm̃ cū ethica sit in toto ⁊ sit mala cōplo calida: hec ēt fiens mala cōplo cui⁹ terminus est ethica erit cōplo mala calida in toto exñs: cuz g̊ ab hac ꝓueniat sensibilr lesio in opatione relinqt̃ hāc eē feb. Et cōfirmat̃: qm̃ illud non fit icipiēdo qḋ nō hz cāz: ethica est talis: patēt ꝓpōnes. ¶ Et cōfirmat̃. nā vnūqḋqz agens nāle magis ⁊ citius operatur in mām magis dispositā: cū actus actiuoꝝ sint in patiente disposito: nūc aūt spūs ⁊ humor est dispositior mā ad iflāmationē cū sint subtilioris sube: oīs aūt talis suba plus recipit passionē vt supra: ⁊ 4° de simplici medicina: ⁊ sic semꝑ prius fiet effimera vel putrida q̃ ethica: sic igit̃ p° fiet caliditas facta in spū vel humore q̃ mēbro. Amp. dicit Gal. in de crisi scḋo excusans se attractiōe signoꝝ ethice dicit. ⁊ illud iō qm̃ hec feb. nō accidit ex p̃n°: qḋ vr̃ sentire Serapiō breuiary. 6. ⁊ Auer. collz 4°. ¶ Et cōfirmat̃ auc̃te Rasis 16. ꝯtinētis vbi inqt. Dico noscas ꝙ feb. ethica nō icipit qm̃ nō seqtur ꝙ mēbra p̃ncipalia corporis calefiāt p̃mordialiter penitus: quēadmodū calefiunt spūs ⁊ humores: cū spiritus p° calefiant in corpore ꝑ motū ⁊ silia: ⁊ humores calefiant semꝑ per putrefactionē ⁊ silia. Sed mēbra p̃ncipalia impole est ꝙ calefiant nisi calefacta fuerit aliq̃ ꝑs istoꝝ ⁊ acqrit̃ in eis ꝑ lōgū spatiū mala cōplo cala dominās ī eis.

¶ Oppositū vult Gal. hic expresse. Et dicam⁹ mētē auctorum ꝙ vtplm ethica nō fit icipiēdo: sz sequēdo alias feb. ⁊ raro ⁊ aliqñ pōt icipiēdo fieri. vñ Gal. x. terapē. maxime aūt vt dictū est multotiens sicce ⁊ calide dispōnes ab ethicis capiunt̃ feb. cōfestim a p̃n°. Seqtur aūt vtplm ethica egritudies alias vt causones vt Gal. h emitriteū. vñ in 4° cañ. fen. 1. emitriteus est de febrib⁹ iterficiētib⁹ magis: qm̃ ꝑducit ad ethicas ⁊ ad egritudies chronicas difficiles: ꝯsurgit ēt ex effimera ⁊ ex ptisi añte ⁊ ex empimate ⁊ apostemate itus saniato ⁊ ꝓhibitiōe regiminis: ⁊ ꝓhibitiōe infrigidationis vt pot⁹ aque fride: ⁊ ꝑꝑ modicā ifrigidationē cordis de foris aut de itus: multotiēs ēt facit cadere in ipaz necessitas medici ꝑ casuz v̄tutis ⁊ frequētiā syncopis dantis in potu vinuz ⁊ aquā carnis ⁊ medicinas calidas vt de musco: ⁊ vliter ēt ꝑ egritudines quas infra in tractatu isto tāgit Gal. Et Auic. pª quarti, positis causis a qb⁹ feb. euenit

Margin notes: Digressio.40. — Cap.p.te. cō.5. Dist.p.c.3. ⁊ dist.3. ca.5. ⁊ p de simpli. medi. dist. 2. ca.7. — Cap.13. ⁊ vltimo. — Cap.34. — In opp. — Cap.5. — Tracta.p. cap.17. — p 4 trac. 3°. cap.p. Tracta.3. cap.p.

ethica dicͭ.Et lōginquū est vt accidat feb.ethica īcipiēdo: qa sunt mēbra radicalia iam iflāmata:ꝛ nō inflāmaṫ humor nec spūs ante illud:imo opꝫ vt calefiant illa in p̄mis: deide ſm pcessionē dierū calefiant illa nisi accidat causa fortis valde.Ecce qūo vult qḋ vtplꝰm nō fiat icipiēdo tñ raro ꝛ aliqñ pōt fieri.Isaac etiā distinguēs ethicā hꝫ duplicē modū factionis eius ꝛ ponit:hoc idē sentit Auēçoar de feb.ethica.ꝛ Auer.in 4° colliget:ꝛ accidit hec feb.nisi post alias feb.sicut post effimerā in corpib⁹ ad hanc paratis aut post aliquā ex febrib⁹ putridis. ¶ Et cōfirmatur hec dicta rōnibus.ꝙ enim feb.ethica vtplꝰm fiat sequēdo alias egritudines appet.nā vnūqḋqꝫ agēs citius ꝛ magis introducit formā in mām magis dispositā.Nunc aūt spiritus ꝛ humor vtplꝰm sunt mā magis disposita ad recipiēdū caliditatē in facto esse causis calefaciētib⁹ corpus nr̄m q̄ꝫ sit suba grossa vt est de se clarū.Igiṫ vtplꝰm a causis calefacientibus icboabiṫ in nobis feb.effimera vel putrida plus q̄ꝫ ethica. ¶ Qr aūt ethica aliqñ:ꝛ dato ꝙ raro possibile sit fieri icipiēdo ostendiṫ:qm̄ huius effectus cāe sunt possibiles:igiṫ ꝛ ipse possibilis erit:ꝛ pꝫ añs.nam agēs nō agit in quocūqꝫ:sed in mā magis disposita.Nūc aūt possibile est ꝙ mēbra sint magis disposita vel eque disposita ad recipiēdū caliditatē in facto esse sicut humor ꝛ spirit⁹. Et hoc voluit dicē Auic̄.loco suo cū dicit.nisi accidat causa valde fortis.Illa aūt fortis causa pōt esse vel ex cōpositiōe mēbroꝝ:vt qa suba mēbroꝝ sit valde habilis īfirmari ꝛ inflāmari ꝑpter aliquā dispōnē que remanet in eis ipressa:nō sic aūt remanet ipressa in humore ꝛ spiritu:quia nō sunt corpa densa:imo facilꝛ alterabilia.vnde poſƚe est ꝙ mēbra ꝑpter egritudinē aliquā añteꝫ sint exiccata arida:qa nō sunt adhuc refocillata ꝛ ex hoc magis apta iflāmari:q̄ꝫ spūs vl̄ humores qui de nouo sepe sepius regeneranṫ.vñ talis qui ex egritudine surgit hñs siccitateꝫ ꝛ ariditatē mēbroꝝ pōt vti cibis frigidis ꝛ humidis.vñ regenerabiṫ in eis sanguis fridus ꝛ humidus ꝛ spūs:nihilominus tñ nō sic cito rehumectabunṫ mēbra per restaurationē sicut fiet gñatio sanguinis ꝛ spūs:tūc ḡ adueniente aliq̄ causa calefaciēte iueniēs mēbra arida sicca iflāmabilia: ex h etiā iueniēs sanguinē ꝛ humores ꝛ spūs non sic apta inflāmari generabit in ip̄o ethicā nō añte putrida vl̄ effimera:ꝛ ista est fortis cā:de qua loquiṫ Auicēna:pōt etiaꝫ esse ex pte cause exterioris que sic pōt esse fortis vt sil̄ oīa iflāmaret. Et hoc q̄si videṫ esse de mēte Aui.ꝑpterea qḋ subdit.Et tūc ethica fieret icipiēdo:qa non seqṫ alias feb. Et dato ꝙ alie simul cū ipsa fierēt:tñ hoc dictū hꝫ magis dubiū q̄ꝫ primū.Et aliū etiā modū dat Cōciliator ſm quē ethica pōt fieri icipiēdo nō añtib⁹ alijs:qm̄ patiēs est idispositū ad receptionē agētis:aut qa nimis duꝝ ꝛ cōpactū resistēs omnifarie velut ferrū lapides p̄ciosi ꝛ maxie adamas:vl̄ qa sit molle s̄btile tēsibile vt aer aut vapor q actionē agētis sustinere non pōt:sꝫ magis fit trāsitus in solidis ꝛ duris:ceu ostendiṫ in pcussionib⁹ qbus corpa pcutiunṫ solida:velut etiā videre ɔtigit in fulgure ꝙ nō omne corpus patiens sit dispositū vt in ipsum agat:sed in illud qḋ est durū cōpactū ꝛ resistēs.Vñ Algaçel fulgur q est ignis subtilis penetrat herbas ꝛ res molles:sed tñ res duras offendit sic̄ ferrū aurū dissoluit ea ita ꝙ eliquat aurū i marsupio:ꝛ marsupiū nō adurit ꝛ dissoluit ferrū in manib⁹ ꝛ hoīes nō adurit:qḋ euenit eo ꝙ illa resistūt.hoc aūt minime.Sic itaqꝫ in ꝑposito sepi⁹ est ꝙ spūs ꝛ humor mā patiens est ɔueniēs febrib⁹:nō aūt mēbra:ꝑpter qḋ frequētius euenit ethica post alios morbos.Interdū aūt aut spiritus aut humor nō est ɔueniēs subm ꝑpter eoꝝ subtilitatē ꝛ mollitiem:sed mēbrū durū solidū:ꝛ hoc cuꝫ cā fuerit fortis fulguri ꝑportionata:ꝛ qa talis rari⁹ accidit/rarius

Libro 3° cap.13. cap.34.

Nota modos in q̄s potest fieri ethica incipiendo. Primus modus.

p° q̄rti tractā.3.c.p°

Scd's modus Cōciliatoris.

euenit:vt fiat ethica īcipiēdo:ipressio eni modica ita in humorib⁹:ꝛ minor in spiritib⁹ induciṫ:ꝑpter qḋ in mēbris calor infigiṫ in calefacto esse:nō aūt in calefieri tm̄:velut in spiritib⁹ ꝛ humorib⁹. ¶ Si aūt tibi hic modus placet teneas eū:qm̄ istantias recipit multas:ꝛ tu p te ɔsidera:ꝛ in iueniēdo alios modos ſm quos pōt ethica fieri icipiendo:quoniam possibiles sunt.

Restat aūt soluere ad p̄mo inducta:cuꝫ p̄mo diciṫ ꝙ oēm malā cōplexionē factaꝫ antecedit mala cōplexio fiens:ꝛ p ɔñs ante ethicā antecessit feb. fiens.Soluit Dynus hāc instantiā dicēs ꝙ hoc petit vtrū dispositio que antecedit ethicā que poniṫ fieri incipiendo sit feb.ꝛ dicit ꝙ duplex dispō pōt ethicā p̄cedere:nā vna est que reperiṫ in corpe que nōdū est cū corpus actu moueṫ ad feb.ethicā:sed est dispositio per quaꝫ corpus est in dispōne ꝑpinqua:vt a q̄libet cā occurrēte pmuteṫ ad feb. ethicā:ꝛ qa talis potentia ꝑpinqua in re distincta ab actu diṫ aptitudo hec dispō nō est aliud nisi aptitudo q̄daꝫ que est in mēbris corpis alicui⁹ ad hoc vt ab aliq̄ cā p̄mo iflāmenṫ mēbra:ꝛ ponanṫ in ipso calefacto esse p̄mo:postea spūs aut humores:ꝛ illa qdē dispositio p quā mēbra sunt apta vt iflāmeṫ eoꝝ suba ꝛ figaṫ caliditas in ea sic̄ in p̄rio subiecto:aliqñ est egritudo in mēbro p̄cedēs ethicā vt sūt oēs egritudines p quas mēbra corpis cōsumunṫ ꝛ exiccātur:ꝛ arescunt valde vt sunt causones ꝛ feb.longe ꝛ apata epatis ꝛ silia:ꝛ tunc diṫ fieri feb.ethica ɔsequēs alios morbos. ¶ Aliqñ ꝟo hec dispō nō est egritudo sed est dispō que cōsistit in habitu corpis nāli:ꝛ in mō regiminis illius corpis.vt ꝟbi grā.si aliqs ex nā hēat habitū siccū valde ꝛ calidū:vt sunt corpa sicca cholerica:ꝛ cū h vtanṫ ieiunijs ꝛ labore multo:ꝛ icurrāt tristitias ꝛ iras:in tali qdē dispositione est apta fieri febris ethica icipiēs que non ɔsequiṫ aliū morbū:vt voluit Gal̄.hic:ꝛ tūc talis dispositio ethicā p̄cedēs nō est egritudo.Sed alia est dispositio precedens ethicā icipiētē que nō est aptitudo solū ad eā:sed est dispositio que iam coincidit cū motu corpis ad ethicā.vnde est aptitudo ꝛ potētia:cū qua iā aliqs actus est cōiunctus:nā cū mobile actualꝛ moueṫ ad aliquē terminū iam actualꝛ partim habet de illo termino.Cū igiṫ ethica sit caliditas in facto eē:ꝛ in termino p̄us habuit esse in fieri ꝛ in motu in quo motu corp⁹ actualꝛ mouebaṫ ad ethicā ꝛ iā aliqd caliditatis hēbat. ¶ Et tūc si queris de hac dispōne añte ethicā icipiētē:cū iā corpus actualꝛ ad ethicam mouetur. Dōm ꝙ hec dispō manifesta feb.est vt ꝑbat ratio:qa est mala cōplexio diuersa calida ꝛ sicca que in mēbris hꝫ eē in fieri a qua nocenṫ operationes sensibilꝛ:sed illa feb.nō est alia a gñe feb.ethice:sed in eodē gñe reponiṫ cū ethica: qa illa hꝫ eē in motu cū corpus moueṫ ad ethicā:mot⁹ aūt est de gñe termini ad quē vadit.Et ideo lꝫ hec mala cōplexio añs ethicā que diṫ ꝙ est febris sit mala cōplexio i fieri:nihilomin⁹ tñ nō est effimera nec putrida:qa in effimera ꝛ putrida calor extraneus hꝫ aliḋ p̄mū subm q̄ꝫ habeat ethica:vt patet:ꝛ ideo q̄ꝫq̄ꝫ effimera ꝛ putrida possint dici moueri ꝟsus ethicā:tñ dispō effimere ꝛ putride poniṫ eē alterius gñis ab ethica:sed dispositio p̄dicta dū actualiter corpus moueṫ ad ethicā incipiētem:qa nō hꝫ aliud subm p̄mū de corpe nr̄o nisi mēbrū:ideo poniṫ esse de gñe ethice:ꝛ pro eodē reputaṫ:cū ethica quelibꝫ hꝫ eē in termino motus.Et hinc est ꝙ talis dispō in termino mot⁹ cessat in mēbro esse sicut motus cessat in termino mot⁹:ꝛ ꝑpterea talis dispositio qa nō hꝫ aliud subm q̄ꝫ hꝫ ethica p̄mū nō pt cōponi cū ethica:qa ethica aduenīēte cessat:sꝫ in fe.pu. qa hꝫ aliud subm p̄muꝫ calor extraneus q̄ꝫ in ethica:hinc est ꝙ dato ꝙ corpus in ethicā trāseat ex feb.putrida:tñ in ipso pōt simul feb.putrida remanere que erit cōposita cū

Ad p̄muꝫ argumētū Dynus.

febre ethica:ppter qđ aliđ genus feb.ponit̃ putrida ꝛ effi
mera ab ethica:ꝛ ideo q̃ꝫq̃ꝫ ethica nõ possit icipere qn p̃ce
dat mala cõplexio calida fiẽs:illa tñ nõ ponit̃ aliđ gen⁹ fe.
Instãtia ab ethica.⸿ Et si dicat̃ ꝙ Galen⁹ in libro de mala cõple
xione diuersa ponit ꝙ mala cõplexio diuersa calida in to/
to solum sit in duplici genere:scilꝫ feb.effimere ꝛ putride.
Solutio ⸿ Solno ꝙ intelligit de mala cõplexione diuersa de rõ/
ne cuius nõ est vt sit terminus ei⁹ mala cõplexio equalis:
qa põt fieri effimera ꝛ putrida:dato ꝙ ethica nõ sequit̃:ꝛ
lꝫ etiã posset ꝯsequi:sed mala cõplexio diuersa:de cui⁹ rõ/
ne est vt eius terminus sit mala cõplexio eq̃lis:q̃ꝫq̃ꝫ nõ sit
equalis:ipa tñ sub eodẽ genere reperit̃.⸿ Scđaꝫ solõnẽ
dat Dynus dicẽs ꝙ talis dispõ p̃cedẽs ethicã que hꝫ esse
cũ corpus mouet̃ ad ethicã nõ est feb.qa nõ est egritudo:
sed est dispositio quedã neutra:ꝛ tũc dicem⁹:ꝙ qa hec dis
positio tẽpore valde modico hꝫ esse in mẽbris:tũc opatio
sensibil̉r nõ ledit̃ ab ea nisi qñ ad terminũ deuenit in quo
hꝫ esse feb.ethicã.Et ex hoc pꝫ ꝙ talis ethica fit icipiẽdo:
qa non añcedit ipsam dispositio que sit feb.p̃mo nec q̃ fit
egritudo:dicit tñ ꝙ p̃ma solõ est subtilior:ꝛ magis rectifi/
cans mentem in predicto dubio.

Thom̃. Nos autẽ hanc solõnẽ vltimã quãtuꝫ ad hoc ꝙ ta/
lis dispõ nõ est egritudo tenemus prove
riori:qa dato ꝙ hec sit mala cõplexio calida in toto ledẽs
operationes sensibil̉r:nihilominus tñ qa nõ hꝫ aliqđ vnũ
subm in corpe nr̃o in quo habeat esse factũ:idcirco nõ est.
feb.nec morbus queadmodũ dictũ fuit supra de calidita/
te ire:qualitas enĩ ire a causis primitiuis depẽdẽs nõ est
morbus:etiã quantũcũqꝫ opationes sensibil̉r ledat:ꝛ ista
fuerũt superius declarata:cũ declaratũ fuit qđ requiritur
ad cõstituẽdũ essentiã morbi:talis g̊ mala cõplexio fiẽs q̃
postea cũ est facta est ethica icipiẽs:qa fit simpl̉r a causis
p̃mitiuis hꝫ eẽ depẽdens nec hꝫ esse factũ in aliqua mate/
ria corpis nr̃i morbus nõ est etiã quãtũcũqꝫ operationes
sensibiliter lederet.⸿ Et ad aliud iductũ cũ dicit̃ ꝙ ethi/
ca nõ hꝫ cãm est verũ cãm a qua depẽdeat postq̃ꝫ iducta
est:hñ tñ hꝫ cãm itroducentẽ:ꝛ hoc per se est notũ.⸿ Ad
aliud cũ dĩ ꝙ agens p̃us ꝛ citius agit in mãꝫ magis dispo
sitã cõcedat̃ modo vt patuit:dato ꝙ vtpl̉m ꝛ ex dispõne
gñali spũs ꝛ humor sint magis dispositi ad iflãmandũ q̃ꝫ
mẽbra:tñ aliqñ ꝛ ex dispõne nãli aliqua põt cõtingere ꝙ
membrũ erit magis dispositũ q̃ꝫ illa:ꝛ hoc iam declaratũ
est.⸿ Auctoritates aũt allegate volũt dicere ꝙ ethica nõ
fit incipiendo:scilicet vtplurimũ:non tamen negant quin
aliquando ꝛ raro possint contingere.⸿ Deide cũ dicit.

Laurẽ. ⸿ Hanc igit̃ febrẽ sanare nequaq̃ꝫ difficile est:vbi v̊o
ex ea deuenerit in talẽ ppter inscitiã p̃cipientiũ medi
coꝝ sanare:nõ solũ nõ facile:sed etiã non possibile est
quotiens integre iã extiterit nec preterea incipiat.

Leonič. ⸿ Hasce igit̃ febres nõ est admodum difficile curare.
At que ex ipsis ad tabẽ puenerũt ex iscitia medicorũ:
quibus earũ cura fuit demãdata vbi iam exquisite cõ
sistunt ꝛ iamdudũ inceperũt:nõ modo est easdẽ cura/
re difficile:sed etiam impossibile.

Antiq̃ ⸿ Igit̃ has quidẽ febres nõ difficile est sanare.
Eas aũt iam que ex ipsis in marasmuꝫ.i.tabẽ
deuenerunt inscitia preexistentiũ medicorũ nõ
solũ nõ facile:sꝫ neq̃ꝫ est possibile sanare ꝯsistẽ/
tes demũ iã certissime ꝛ nõ adhuc incipiẽtes.

⸿ Cõcludit ex dictis difficultatẽ ꝛ facilitatẽ curationis ha
rũ specieꝝ ethice:de quibus mentionẽ fecit:ꝛ dicit ꝙ has
febres ethicas icipiẽtes nõ est difficile sanare:sed que ex
ipsis cadunt in tabem per ignorãtiã medicoꝝ:q̃ nõ repa/
rauerũt anteq̃ꝫ in tabẽ caderent:ꝛ etiã siue ex alia cã in ta/
bem cadãt nõ solũ nõ facile ad curãduꝫ:imo nõ est pol̉e il
las sanare.Et subdit.Cõsistẽtes demũ iam certissime.i.cũ
certissime sunt tabide facte ꝛ nõ adhuc incipiẽtes:ꝛ hoc hꝫ
expõnẽ duplicẽ:p̊ ꝙ ethice non pñt sanari cũ iam certissi/
me trãsiuerint ad marasmum:ꝛ nõ adhuc icipiẽtes: q̃ qñ
ethica est icipiẽs:tunc bene sanat̃ alio mõ:ꝛ nõ adhuc inci/
pientes.s.fieri marasmus:ꝛ tũc erit sensus Galeni ꝙ qñ ali
qua feb.iciperet eẽ marasmus ꝛ nõdũ certe marasmus cõ
sisteret adhuc pol̉e eẽt illã sanari:vnde Auič.Et finis aldu p°quarti tra.3.ca.1.
buten qa tũc certe fit marasmus nõ recipit curationẽ peni
tus.Et magis supra dicit.Amplius nõ rectificat̃ ille q ꝯse/
quitur statũ aldubuten ꝛ parũ recipit curationẽ: ꝛ itelligit
p hoc amplius nõ rectificat̃.i.rectũ est:dicit de illo qui con
sequit̃ aldubuten.i.parũ recipit curationẽ nisi deus velit ꝛ
pprie qñ puenitur ad hoc vt caro minuat̃ ꝛc̃.⸿ Et attẽde
ꝙ cã dictoꝝ Galeni satis est nota:nã cũ ethica est icipiens
aut nulla aut valde modica cõsumptio humiditatis adhuc
est facta:ꝛ iõ ex ipsa accipit̃ curatio ex sola dispõne:que cu
ratio est alteratio sola:ꝛ iõ in p̃n° est facilis curationis. Cuꝫ
aũt est in scđa specie:tũc est curationis difficilioris pp iam
cõsumptũ eẽ de humiditatib⁹ que restaurari indigẽt:nihil/
ominus iuuari põt cũ adhuc nõ multũ sit cõsumptũ de hu
miditate substãtifica mẽbri:qua mediãte stat in eo virtutis
fortitudo:ꝛ habilitas mẽbri ad curationẽ.Cum aũt iam hõ
est marasmatus nõ amplius opꝫ curatio cũ mẽbra ex ma/
gna siccitate iepta fiũt restaurari ꝛ substãtifice humectari:
virtus etiã in eis eẽntial̉r multũ sit passa vt ibecillis valde
reddat̃ vt clare ponit Gal.ĩfra illo cap̃.de termino ꝟo ini/
tium nõ dierũ vel horaꝝ ꝛc̃.Unde Auer.coll̉ꝫ 3°.Et tertia
spẽs ethice est oĩbus deterior:ꝛ illa est cui⁹ calor extraneus T.c.25. Cap.3.
pfundatus est in mẽbris solidis:q̃re ipol̉e est qđ ab eis re/
solutũ est restaurari:q̃ mẽsura vite nãlis est ẜm mẽsuram
humiditatis radicalis in quolibet idiuiduo proportionãte
proportione dupla:ꝛ ideo Auic.dicebat.Et ethica quidẽ in p°quarti
p̃ncipio rei est difficilis cognitionis ꝛ facilis curationis:ꝛ tra.3.ca.1.
in fine sui est facilis cognitionis ꝛ difficilis curationis.

Instãtia ⸿ Sed obycies ꝙ ethica in p̃n° nõ sit falicis curationis:q̃
ethica est ppria cordis mala cõpl̉o:sed mala cõpl̉o cordis
cũ est ꝯfirmata curationẽ nõ recipit vt Auič.3° cañ.fen.11.
cap̃.2.vbi dicit.Cũqꝫ cõfirmat̃ in corde malitia cõpl̉onis
nõ recipit curã:ꝛ cũ non est ꝯfirmata nõ est facilis suscepti
bilis cure:nunc autẽ q̃libet spẽs ethice est mala cõpl̉o cor/
dis cõfirmata cũ habeat eẽ factũ:ꝛ in suba cordis ꝛ indepẽ
dens a cã.Et dic ꝙ Auič.nõ itelligit malã cõpl̉onẽ ꝯfirma
tam eẽ qa fixam:q̃ hoc mõ q̃libet ethica est ꝯfirmata:sed
per malã cõpl̉onẽ cõfirmatã itelligit malã cõpl̉onẽ perue
nientẽ ad summũ malitie:qđ dictũ cõcordat dicto suomet
in fine scđi capl̉i.11.fen.cuꝫ dicit.ꝛ qñ puenit calor purus.ꝛ 3.c.trac.1.
itelligit per caloreꝫ purum itensum valde ad cor moritur
ille cuius est.⸿ Deinde cum dicit.

Laurẽ. ⸿ Natura eniꝫ eius calida ac sicca existit:ac cor sil̉em
recipit cõditionẽ velut elyciniũ in lucerna quotiens
plurimũ crematũ fuerit:ꝛ enĩ ita exustũ effungit̃ atqꝫ
exoluit̃ pditurqꝫ cõtinuitas ab ipsa ariditate vt neqꝫ
si affundas abunde oleũ quas rursus accẽdere flam/
mam copiosaꝫ:pua eniꝫ atqꝫ ifirma flãmula semp cõ
cutit̃ ac subinde minor efficitur vsquequo extinguat̃.
hec igitur febris tabifica diligenter existit.

Leonič ⸿ Earũ siquidẽ nã calida est ꝛ sicca cuꝫ tale aliq̃d cor
patiat̃ quale lucerne fomes cũ fuit pl̉imũ exustus.naꝫ
qui ita torrefact⁹ est frãgit̃ atqꝫ dissoluit̃ atqꝫ ex ari/

ditate tenuitatē admittit:adeo vt si neqꝫ magnaꝫ olei copiā superinfundas flāma abundātioꝛ possit accēdi. Semp̱ eni p̱ua ꝛ debilis in ipsa palpitat flāma ac cōtinue fit minoꝛ donec ex toto extinguaꝉ. Talis quidē est febꝛis que oīno tabida existit.

Antiq̃ ℭ Natura deniqꝫ earū est sicca ꝛ calida:simile quid patiēte coꝛde quale vtiqꝫ carbo lyciniȷ̄ in lucerna cū q̃ꝫplīm cōbustū fuerit:frangiꝉ enim qȯ ita frictū est ꝛ dissoluiꝉ ꝛ ꝯtinuitatē deperdit ab ariditate: vt neqꝫ si sup̱infūdas abūdās oleū reaccēdere possis flāmā sufficiētē. Circū palpitat igiꝉ in egro parua ꝛ ibecillis flāma sp̱ erit magis minoꝛ fit donec extiguaꝉ marasmodis.i.tabida q̱dem certissime talis febꝛis.

ℭ Quia dixerat feb.ethicas.i.marasmatas nō posse curari.vult declāre nām istius tabide dispōnis vt p̱ hoc quasi assignat cām ipotētie curationis eaꝝ.Et dicit ꝙ nā istarū ethicaꝝ que p̱uenerūt ad marasmū est calā ꝛ sicca:nō q̱a ꝛ alie ethice non sint calide ꝛ sicce:sed q̱a maxīa siccitatis in istis est itēsa:ꝛ tūc declāt dictū suū cū dicit.patiēte q̱dē coꝛde:supple in marasmone silē q̃le vtiqꝫ carbo lycini in lucerna cū plīm cōbustū fuerit.nā dispō carbonis:cuꝫ est plīmū cōbustus est qȯ est dissolubilis ꝛ frāgibilis:ꝛ admisit ꝓpꝛiā cōtinuitatē ꝓpter humidū dep̱ditū:qm̄ cōtinuitas in misto est ꝓpter humidū qȯ ꝯtinuat p̱tes sicci.Et iō si tūc sup̱infundas oleū nō pōt sufficiētē flāmā reaccēdere. Igiꝉ supple sic in egro circūpalpitat p̱ua ꝛ ibecillis flāma ꝛ semp̱ fit minoꝛ donec extinguaꝉ ꝛ moꝛiaꝉ coꝛp⁹.vn̄ cōcludit marasmon.i.tabida quedā certissime talis feb.s. est. ℭ Et attēde ꝙ Galen⁹ in his x̄bis ostēdit necessitateꝫ moꝛtis euenietis in feb.marasmonica:nā vita in nobis p̱manet mediāte calido ꝛ humido:moꝛs aūt est frigiditas ꝛ siccitas illi opposita:quēadmodū ĝ caloꝛ carbonis deficit ex ꝯsumptione humidi qȯ est illius subꝫ:vt quātūcūqꝫ oleū reinfundaꝉ nō possit facē sufficiētē flāmā:ita ꝯsūpta humiditate substātifica coꝛpis nr̄i ex caloꝛe ethice que est pabulū ꝛ subm̄ caloꝛis nālis remanet parua ꝛ debilis flāma in nobis:ꝛ sic p̱ ꝯtinue vlterioꝛē illi⁹ humidi ꝯsumptionē vlterioꝛē extinguiꝉ.Quare aūt caloꝛ hic iferi⁹ requirit pꝛo suo subiecto humidū cū in sphera ꝓpꝛia stet cū sicco apparebit inferius. ℭ Deinde cum dicit.

Laurē. ℭ Neqꝫ ea ipsa est ac affectio quā dicimus marcoꝛeꝫ. hec eni in his efficiꝉ qui ꝯsueuerūt sine febꝛe extincta in illis natiuo caloꝛe que potissimū sine meroꝛe moꝛs esse:ac ꝭm nām ex siccitate cōsistens velut vbi emarcent p̄ter nām genus illud efficiꝉ qȯ Philippus narrat ex moꝛbo senectā:in quā multos nouimus:nō solum senes:sed etiam pueros incidisse.

Leonic̃. ℭ Aut que ab ea passione nō differat que tabes appellaꝉ. Naꝫ ꝛ hec absqꝫ in decrepita etate solet accidere extincto natiuo caloꝛe:qȯ nihil aliȯ existit q̃ꝫ moꝛs q̃ sine sensu doloꝛis ac ꝭm nām ex siccitate ꝯtingit:sicuti his qui p̄ter nāꝫ tabescūt altera aduenit spēs que a Philippo ex egritudine senectus vocaꝉ in quā nō solū senes:sed etiā pueros vidim⁹ icidisse q̃ꝫplurimos.

Antiq̃ ℭ Est eni eadē existēs egritudo passioni marasmo.i.tabi. Nā hec ꝛ q̱dē in his qui senuerūt fit sine febꝛe extincta in eis inata caliditate:que vtiqꝫ ꝛ maxie moꝛs incōtristabilis est ꝛ ꝭm naturā in siccitate cōsistens:sicut ꝛ eoꝝ qui pꝛeter naturā marasmuꝫ patiunꝉ.i.tabem illa species quā nuncupat Philippus ex egritudine senectutem in quā multos vidimus nō soluꝫ senes sed ꝛ pueros incidentes.

ℭ Quia dicit ꝙ talis spēs ethice tabida est hic declarata: vult declarare quādā aliā spēm tabis a p̄dicta:ꝛ.d. Jā est dictū ꝙ talis spēs certissime est tabida:q̱a eadē est.i.silis egritudo:passioni marasmo.i.tabi sup̱ra existēti in senectute. Et tūc assignat dr̄iaꝫ tabis exn̄tis in senectute ꝛ in ethica:naꝫ ꝓ sed:sꝫ hec.s.tabes in his q̱ senuerūt fit sine febꝛe extincto calido que extinctio est moꝛs icōtristabilis:ꝛ ꝭm nām in siccitate ꝯsistēs ex qua siccitate causaꝉ caloꝛis extinctio sic:si moꝛs est etiā in siccitate eoꝝ qui p̄ter nām tabem patiunꝉ:ꝛ hec illa ē spēs tabis quā Philipp⁹ nūcupauit senectutē ex egritudine quā multos nō soluꝫ senes:sed pueros vidim⁹ patiētes.Et in hoc tetigit Galē.speciem tabis que vocaꝉ ethica senectutis. ℭ Deide cū dicit.

ℭ Febꝛis aūt tabifica nō solū sicca:sed autē calā affectio est.extinguiꝉ eni p̱ eaꝫ multo magis caloꝛ in aīali atqꝫ tabescit totū coꝛpus instar arboꝛis in plenū arefacte:vel ob tēpoꝛis lōgitudinē vel flāme vicinitateꝫ vl̄ foꝛtē atqꝫ imoderatū squaloꝛē:sed de tabe que nā affectio sit:seoꝛsum diximus. Laurē.

ℭ Tabida v̄o febꝛis nō tm̄ sicca:sꝫ etiā calida est passio:extinguiꝉ aūt valde celerius in hac egritudine caloꝛ aīalis totūqꝫ coꝛpus tabescit instar arboꝛis supꝛa modū arrefacte aut oblongitudinē tēpoꝛis aut flāme viciniam aut vehementē atqꝫ imoderatā siccitatem: sed de vniuersa quidē talis dispositione qualis natura sit seoꝛsum scriptum est. Leonic̃.

ℭ Marasmodes x̄o.i.tabida febꝛis nō solum sicca sed ꝛ calida est passio:extinguiꝉ autē ꝭm hanc multū citius his qui in aīali est caloꝛ ꝛ tabet vniuersum coꝛpus in modum ligni vltime deficcati:vel ꝓpter tēpoꝛis longitudinē:vel ꝓpter flāme vicinitatē vel vehementē ꝛ imoderatā ariditatē:sed de tota q̱deꝫ marasmi.i.tabi dispōne:qualis q̱dē est singulr̄ scriptū est. Antiq̃.

ℭ Reassumpsit notificationē p̄me speciei tabis tacte que est ethica tertie spēi.Et qȯ dicit est clarū:nā siccitas ꝯiuncta caloꝛi citius alteraꝉ:ꝛ vltio cū dicit.sꝫ de tota dispōne tabida singulr̄ scriptū:itellexit h̄ dcm̄ eē ī suo lib° de tabe.

Sed attentione dignū ꝙ sic̄ pꝫ p̱ Galenuꝫ in libꝛo de tabe:marasmus siue tabes que idē sūt nihil est aliud nisi coꝛruptio coꝛpis viuētis ex siccitate:diuersificaꝉ aūt marasmus:q̱a q̃daꝫ est nālis vt siccitas senectutis nālis ex qua coꝛpus moriꝉ moꝛte naturali.Et hāc tabē tetigit Galen⁹ in lr̄a cū dicit. Nam hec q̃dā in his que senuerūt fit sine feb.ꝛc̄. Unde subdit.que vtiqꝫ est moꝛs icōtristabilis est ꝛ ꝭm nām:ꝛ dr̄ talis moꝛs incōtristabilis:q̱a nō est a violētia multa ꝓpter magnam iclinationē quā hn̄t senes ad coꝛruptionē.Est autem talis moꝛs ꝭm nām:q̱a est a p̄n° itrinseco ꝭm ꝙ nālis est actio eius ꝛ ꝯtinua ex necessitate ꝯꝛietatis que est inter caliduꝫ ꝛ humidū:que supꝛa ꝓlixe declāta fuerūt. Unde Arist.in libꝛo de moꝛte ꝛ vita:ꝓpter qȯ ꝛ paruis passionib⁹ aduenientib⁹ in senectute velociter moꝛiunꝉ ꝓpter paucū coꝝ esse calidū vel vt plurimo euapoꝛato in multitudine vite: Digres. 41. tracta. p°. cap. p°.

si qua vtiq; molestia fiet pticule.s.pme:vt cordi cito exti guit:queadmodũ eni momentanea ⁊ parua in ipso flãma existẽs ꝓpter paucũ motũ extinguit:ꝓpter qð ⁊ sine tri/ stitia est:⁊ que in senectute mors:nulla eni violẽta in ipsis passione ꝯtingẽte moriunt:sed isensibilis aie absolutio fit oĩno. Modus aũt ẜm quez homo moriť itrinsece morte

p°.ca. fen p°.doc.3° cap.3. cap.singli

nãli videť poni ab Auič.cap.de etatib⁹.⁊ 3ª fen.pmi per cõsumptionẽ humidi radicalis sustinẽtis humidũ calidũ nãle:vnde seip; calm nãle iterimit per accñs:cũ nõ possit absolui actio calidi in humidũ radicale iquãtũ calm est:q̃ est resolo ⁊ ꝯsumptio illi⁹:nõ tñ itelligas Auič.velle hoie; mori ex ꝯsumptione totalr humidi radicali vt supficialr loquiť gn multo citius corpus corrũpiť q̃ vltimata fiat ꝯsumptio humidi radicalis vt pz ad sensum:ẜm ꝙ ponit Aristo.de morte ⁊ vita. Modus ẜm quẽ hõ moriť in sene ctute est ga calm nãle agens in humidũ radicale illð pdu cit ad tãtã ꝯsumptionẽ ꝙ ampli⁹ pectus dilatari non põt: tũc aũt calm nõ euentatũ iflãmať ⁊ incendiť:tali aũt accẽ sione facta emarcessit cal;:queadmodũ ignis vndiq; ob/ structus euẽtari nõ potẽs:silr tale calidũ inflãmatũ agẽs in sanguinẽ ⁊ humidũ nutrimẽtale illð exiccat ⁊ ꝯsummit ⁊ ieptũ nutricatiõi reddit ⁊ gnõni spũs. Sic etiã põt dici ꝙ accidit mors ex defectu humidi nutrimẽtalis:cũ ex tali mẽbra foueri nõ pñt:vñ Arist. Principiũ aũt vite deficit hñtibus si nõ refrigerať calm ⁊ cõicãs ipsi cor vel ꝓpor/ tionale in nõ habentib⁹ cor:queadmodũ eni dictũ est fre/ quẽter ⁊ ꝯcalescit ip; a seipso:quũ igiť his gdẽ pulmo:his aũt brãchie idurate fuerũt ꝓpter tẽporis lõgitudinẽ:desic catis:his gdẽ brãchys:his aũt pulmõe:⁊ factis terrestrib⁹ nõ pñt has ptes mouere nec eleuare nec silr ducere tandẽ facta incensione marcessit ignis.i.calm nãle. Ex quo etia; pz cã cuiusdã apparẽtis in senib⁹:videm⁹ eni senes cũ sũt ꝓpe mortẽ nãlẽ letari:vna aũt cã pp quã hoc i eis accidit est:qm̃ tũc in eis calidũ nãle aliquo fortificať mõ ex icen sione pfata. ¶ Esset aũt hic locus duby ꝙ ex ipedi'° facto in sene in ispiratiõe nõ debeat calm corrũpi:⁊ dato ꝙ illð ipedimẽtũ sit satis magnũ:⁊ hoc pp calm illud esse valde modicũ ⁊ valde modicã ifrigidationẽ regrere tibi dere/ linquo. Nõ ꝗ fuit mens Aui.ꝙ vltimata cõsumptio humi di radicalis esset nãlis mors:sed cõsumptio humidi radi/ calis tanta que nõ põt calm ꝯseruare per modũ dictũ:sc; ga mẽbra per illius ꝯsumptionẽ iepta reddanť ad calidi euentationẽ:vnde sequiť pfata ꝯsumptio. ¶ Propter qð attẽde sic pz in libro de cã lõgitudis ⁊ breuitatis vite.ca/ lidũ vitale fundať in humido nõ quocũq;:s; pingui ⁊ vn/ ctuoso:vñ videm⁹ ꝙ habẽtes humidũ aquosum sunt bre/ uis vite eo ꝙ in eis nõ põt saluari calm nãle:in senectute aũt totũ hoc humidũ pingue ⁊ vnctuosu; q̃si est ꝯsumptũ qð erat ꝓpriũ subm calidi.vñ in eis remãsit paucũ calm ⁊ paucũ humidũ faciẽs ad vitã:vnde per quãcũq; modi/ cã ꝯstrictionẽ p quã calor ille euẽtari nõ possit multiplica to illo calido in seipso cito ꝯsumit illud humidũ modicũ: quo ꝯsumpto corrũpiť calm:ga in illo ꝯseruari habebat. Et ideo dato ꝙ tota humiditas substãtifica mẽbroꝝ non sit cõsumpta:cũ hõ moriť morte nãli:est tñ cõsumpta illa in qua calm viuentis ꝯseruari habebat:ex quo seqť mar/ cor. Uerũtñ ad hũc marcorẽ iuuãt oẽs cãe posite ab Aui. in locis pallegatis. Appellať ãt talis corruptio marcor:ga sicut in illis que putrefiũt ⁊ marcescunt extrahiť humidũ paulati; donec vltimo exiccanť ⁊ icineranť qñ totũ humi dũ est extractũ:eodẽ mõ est hic:ga fit paulatina cõsũptio humidi a calido donec vltimo totũ humidũ qð erat subie ctum calidi est extraneatũ ⁊ ꝯsumptũ:⁊ tũc calm ipsu; cõ sumiť vnde marcor appellať:s; qñ calm corrũpiť a ꝯrio sc; frigido:tũc nõ est p extractionẽ ⁊ talẽ ꝯsumptionẽ hu/ midi:⁊ ideo talis corruptio appellatur extinctio.

¶ Attende tñ ꝙ ad corruptione; istam que appellať mar/ cor adiuuat corrũpẽs extrinsecũ.s.aer ꝯtinẽs:q; ab illa cor ruptione absolui nõ põt. Imaginor eni in vltima dispõne mortis nãlis in corruptiõe pticule que vltimo moriť mor/ te nãli:q; in morte nõ nãli ⁊ violenta aliter posset eẽ silitu/ dinẽ quãdã ad corruptionẽ ignis accẽsi in candela cũ vlti/ mo cõpleuit cõsumere humidũ sepi. Nã qñ calidũ totũ hu midũ seposum ꝯsumpsit nõ potẽs amplius ab illo foueri ⁊ restaurari cito ab extrinseco alterãte corrũpiť pp ei⁹pau citatẽ:⁊ q; nõ regenerať:vñ ptes eius iflãmate que ꝯtinue resoluunť nõ est dubiũ ꝙ a seipsis nõ ifrigidanť:sed a cõti nente:⁊ dato qð poni posset ⁊ mouẽs aliud. Ita in ꝓposito in aiali cũ totũ humidũ est cõsumptũ qð faciebat ad cõser uationẽ calidi ⁊ secu; ẽt q̃si totũ calidũ est resolutũ cito ca lidũ illud paucũ cũ foueri ⁊ restaurari nõ põt ab extriseco alterãte corrũpiť:⁊ ab humore frigido exñeo mltiplicato: ita ꝙ hec vltimata corruptio caloris extinctio posset appel lari:nihilominus tamen appellatur marcor: q; hec corru/ ptio fit:⁊ seqtur pp talem cõsumptionẽ humidi exctione; dictã. Sed qñ corruptio calidi fit solũ a ꝯrio tũc appellať extinctio:q; nõ est ibi humidi radicalis exctio. Hos autez duos modos corruptionis calidi nãlis tetigit Arist.in li.de morte satis circa pn^m cũ dicit:sed adhuc ignis duas gdẽ vi demus corruptiões marcedinẽ ⁊ quãdã extinctionẽ: ⁊ itẽ/ dit p ignẽ calidũ nãle. Uocamus ãt ea; gdẽ q̃ a seipso mar cedinẽ:eã aũt que a ꝯrys extinctionẽ:eã aũt q̃ ẜm marcedi nem senectutẽ:vocamus aũt hãc.s.extinctionẽ violẽtã sup/ ple vocamus corruptionẽ:accidit aũt ambas pp ide; fieri corrũpẽs:deficiẽte aũt alimẽto nõ potẽte calidã accipe ali mẽtũ corruptio fit ignis. In ꝯriũ eni; gdẽ cessare faciẽs di gestionẽ.s.humidi:q; ipm ingrossat. Et ex hoc reddit eũ in/ eptum ⁊ ꝓhibet nutriri qñq; aũt marcessit ⁊c. ¶ Redeun do igitur ad ꝓpositũ cũ iam sit dictũ de marasmone nãli. Attẽde ꝙ alter est marasmus pter nãm:⁊ talis est duplex: ga gdã est simplex q simplex tabes appellať.vñ Gal.ibi: hec gde; ꝗ simplex tabes.s.que ex sola siccitate ꝓuenit pp incibationẽ vř fieri ẜm ꝓpositũ abstinẽtiũ ⁊ gcũq; famẽt ciboꝝ indigẽtia. Quidã aũt est marasmus preter nãm cõ/ positus:⁊ talis gdẽ est cõpositus cũ caliditate vt accidit in tertia spe ethice:gdã est cõpositus cu; frigiditate q dř ma/ rasmus senectutis siue ethica senectutis que est dispõ pter nãm similis senectuti frigida ⁊ sicca:de qua logtur Aui.3. fen.cũ dicit ꝙ relinquẽtes exercitiũ frequẽter icurrũt ethi cam.s.senectutis i qua mẽbra substãtifice exiccanť pp inu/ tricationẽ. vnde exercitio dimisso calidũ obtundiť ⁊ nõ at/ trahiť nutrimẽtu; ad mẽbra nec eis apponiť ex quo acci/ dit eoꝝ exiccatio/⁊ diminutio/⁊ caloris ifrigidatio/⁊ multi plicatio humiditatũ accidẽtaliũ:que gdẽ directe in senectu te accidunt qui subaliter frigidi sunt ⁊ sicci ⁊ accidẽtaliter humidi. Et talis passio vt tetigit Gal.põt euenire in q̃libet etate. Has aũt oẽs spẽs marasmi tetigit Gal.in lřa. Et attẽ/ de ꝙ Gal.in lřa dedit nobis modum clarũ qualiter in ma/ la cõplone facta vt in ethica accidit alteratio ⁊ p ꝯñs qua/ liter ab ea cõtingat corporis cõsumptio:⁊ hoc cũ dicit. Est enim eadem existẽs egritudo passioni marasmo.nam hec quidem in his que senuerunt fit sine feb.⁊c. In quibus ver bis inuit Galenus ꝙ simili modo homo ex ethica corrum piť sicut cum ex senectute perimit ⁊ p ꝯñs silis alteratio fit in ethica q̃lis fit in corpore existente in sanitate quo ad aliqd:nã in hoie existẽti i nãli dispõne fit alteratio ⁊ p h ꝙ calidũ nãle agens in humidũ ipsum resoluit:⁊ cõsumit. Ex qua alteratione hõ ẜm diuersas etates diuersimode dispo nitur vt finaliter ꝯsumpto humido ꝑmutať corpus:⁊ ideo talis alteratio directe est ab intrinseco:ꝗ in ethica est exclu/ sa operatio

Trac.p.1 de tabe ci pmo.

p.ca.do 2ª cap.1.

sa alteratio i mēbro q̄ fit ab extrīseca re i mēbro q̄lis alteratio nō est exclusa i pu.fe.nec i effi.cū fiat alteratio i mēbro ab hūore vl' spū calo:i etbica āt cū sit calitas facta nō depēdēs a cā talis alteratio est exclusa:nihilomin⁹ i ea nō est exclusa alteratio cali nālis i hūidū radicale:imo qa in etbica cal3 nāle ē factū exneū ⁊ alteratū valde agit in suū hūidū ɔsumēdo plus q̄ ɔsumēt tpe q̄ corp⁹ erat sanū:p p qd ex tali actiōe accit corpis cita corruptio.Et iō qa i etbica alteratio est a calo itrīseco alterato ⁊ calefacto hic ē q̄ tal' alratio nō sentit̄ quēad^m nō sentit̄ alratio cali i hūidū q̄ nāle fit:nā sensus ⁊ opō sensatiōis nō attribuit̄ solū humido radicali s3 mēbro cōposito ex vtroq3:quēad^m ⁊ aīa. alteratio q̄ illa i etbica nō est a re alterāte mēbrū sic̄ i putrida ⁊ effi.Et iō i istis talis alteratio sentit̄:i etbica āt nō sentit̄:nā dato q̄ tā calm nāle q̄ hūidū radicale sit in calefacto eē:nihilomin⁹ tñ alteratio q̄ est ibi fiēs est cali ad humidū.Ex q̄ alteratione in etbica existēte clare apparebit quō possit fieri pmutatio de vna specie etbice in aliā.

Lauré. ¶ Etbica aūt feb.cū duplex ei⁹ gen⁹ sit:vt aū dixim⁹ iditia deiceps explicabim⁹.Febris q̄ etbica cū marcore coicidēs ꝓmptissime ac facili⁹ cogsci pōt. Pri⁹ eni q̄ tāgas pulsū atq3 calorē ocl'os supra modū cauos videbis q̄si fouea q̄dā ɔditas ob totius humide subsē corruptionē:ita vt ossa qb⁹ palpebre annexe sūt ꝓmineāt:qnetiā lippitudines existūt:aride ac q̄dā squalida dispō q̄lis maxie fit vbi p puluerē mltū tota die in sole calo feceris iter flos p̄terea viuidus coloris perīt atq3 in toto vultu existit:⁊ imoderat⁹ squalor h3 toti⁹ cutis circa vultū:maximeq3 circa frōtē ita vt pp siccitatē sicca atq3 itēta efficit̄:nō tñ quesūt palpebras ipsas diuti⁹ extēdē pinde affecti semp vt q dormiūt. Quinetiā cōiuēt magna ex pte queādmodū q dormiunt.Est aūt talis affectio nequaq̄ somn⁹: s3 ipotētia vigilādi.Carnes p̄terea cōsumunt̄ circa tipora:ita vt ea loca collapsa cauaq3 euadāt:neq3 qcq̄3 aliō totū est q̄ ossa ⁊ cutis:ita vt si eos nudos ꝓspicias i vētre nullū eē itestinū nec vlla viscera atq3 illa ipsa retrahi in thoracē admodū videant̄.Qd si libeāt eos tāgē cutē qdē pquā sicca existit:⁊ vbi attēdas apphēdēs digiti q̄si bursā q̄dā efficit̄.Pulsus āt pu⁹ dur⁹ dbil' frequēs hr̄.Calor āt in p̄ occursu dbil':s3 paulopost acer atq3 eradēs appet:maxieq3 vbi tāgēdo diuti⁹ imoreris:s3 mime ɔuenit reliq̄ idicia cōmemorare i re tā ꝓspicua.

Leonič. ¶ Febriū aūt etbicar q̄nqdē duplex est vt nup diffiniuim⁹ gen⁹ ear idicia exponam⁹.Etbica qdē q̄ in tabē icidit febris cognitu ꝓptissima atq3 facillima existit Nā p̄us q̄ pulsus atq3 calorē tactu ꝑpēdas videbis oculos imodice ɔcauos veluti qbusdā q̄si foueis recōditos exhausto iā vniūso in ipsis liquore ita vt ossiu3 qb⁹ palpebre coherēt eminētie ɔspiciant̄:⁊ sordes qdē in ipsis sicce oñdunt̄:⁊ q̄da3 veluti squalida dispō q̄lis maxie iest his q toto die sub solis ardore iter longū p puluerē egerūt.Est etiā i eisdē flos vitalis coloris extict⁹:hoc qdē tota patit̄ facies:atq3 in tota cute que faciē obducit ac frōtē ꝑsertim siccitas imoderata ɔspicit̄ adeo vt ex siccitate durescat ac circūdat̄:nō tñ p̄nt plīmū ꝑducē palpebras dormitātib⁹ siles:⁊ qdē sepi⁹ cōmouēt dormitatū more:nō erit aūt eor passio somn⁹:s3 poti⁹ vigilādi ipotētia.Cōtabuere etiā carnes q̄ in tiporib⁹ sūt vt collapsa videant̄ ⁊ ɔcaua spatia:⁊ qd aliud oīno sūt q̄ ossa atq3 cutis adeo vt si nudato corpe ptes ad vētre3 attinētes aspicias neq3 ex itestinis aut viscerib⁹ aliqd supesse censueris:ac ꝑcordia vehemēter ɔcta v̄sus thoracem videant̄.q̄ si eos tāgē libeat cutē qdē apprie arida:quā si digiti apphēdēs extēderis istar pellis ɔsistit:pulsus āt tenuis dur⁹ ac dbil' ⁊ frequēs:calitas aūt cū p̄mū man⁹ admouet̄ debilis est:paulati ꝟo acredinē atq3 excisionē quādā oñdit:ac magis cū plus tāgēdo imoraberi neq3 āpli⁹ reliq̄ cōmemorare oz idicia i re ꝑserti adeo māifesta.

¶ Caplm 9^m de dignotione etbicarum.

Antiq. Etbicar ꝟo febriū q̄m duplex ē spēs vt nūc determinatū est digotiōes deiceps dicam⁹.Febris qdē etbica que coicidit marasmo.i.tabi patissima ē ⁊ ꝓptissima cogsci.Nā aū eqdē q̄ tāgas pulsu ⁊ calorē oculos ɔcauos imoderate ɔsidera bis vt i gurgitib⁹ qbusdā viuētes ex pditiōe ois eor hūide subē ⁊ ossiū in qb⁹ nate sūt palpebre apparēt eminētie.Et nimir lippitudies h3 eos apparēt sicce.Et q̄dam arida dispō q̄lis maxie est his q mltu3 ptrāsierūt puluerē p totā diē in sole calo:deperijt autē ⁊ coloris ipse cōmoras zemor.i.vitalis flos:hoc qdē demu3 toti faciei ɔtigit:⁊ q̄dam imoderata ariditas appet cutis vniūse q̄ est circa faciē:⁊ maxie eius q̄ est circa frōtē vt pp carnē ɔsūptā ⁊ dura fit ⁊ circū extēsa.Nō tñ neq3 sursu3 extēdē q̄mltū p̄nt palpebras silr dormiētib⁹ sp dispositi ⁊ deniq̄ ⁊ claudūt ocl'os q̄mltū fic̄ dormiētes:est āt nō sōn⁹ eor passio:s3 vigilatiōis ipotētia:liq̄facte ꝟo sūt ⁊ carnes q̄ sūt h3 tipora vt appareāt ɔsidētes ⁊ ɔcaue he regiōes:eteni qd aliō q̄ ossa ⁊ coriu3 vlr sūt:vt si ⁊ denudās eos scrutaberis ea que sūt h̄m vētrē videbit̄ tibi nihil itestinor ⁊ nihil viscer reseruatū eē qdē ⁊ hypocūdriu3 sursum euulsu3 eē vehemēter ad thoracē.Si aūt ⁊ tāgere volueris eos cutis qdē arida vltie est:⁊ si suspēderis assumēs ipa3 digitis sic̄ coriū aliqd stat:pulsus aūt subtil' ⁊ dur⁹ ē:⁊ debilis ⁊ spissus.Calor ꝟo h3 p̄mā qdē imissionē debil' est: par ꝟo postea ⁊ acrē ⁊ corrosiuū oñdit ⁊ magis si ampli⁹ pseūauer tāgēs.Neq̄ q̄ adhuc oz reliquar meminisse cognu3 in re sic manifesta.

Ponit nūc Gal'.signa etbicar feb.Et p̄ dedit itētōes suā.Et p duas spēs itellexit q̄ q̄da3 est etbica q̄ coicidit cū marasmone:⁊ maxie 3ª spēs:⁊ q̄dā est etbica q̄ nō coicidit cū marasmōe vt p^a ⁊ 2^a spēs:maxie cū nō est in vltio suo statu. Cō.24.
¶ Deide icipit ponē sig^a 3^e spēi etbice q̄ coicidit cū marasmōe pmittēs illa signa eē ꝓmptissima i cogne:⁊ p̄^m sig^m qd ponit ē sūptū a ɔcauitate ocl'or:c⁹ cās notā ipemet assignat. pᵐ signū.
¶ Aliō sig^m ē a lippitudie apparēte circa ocl'os sicca.⁊ cāt h̄ signū:q̄m hūiditas nutritiua puenies ad oculū pp dbilitatē ꝟtut eor nō pōt ɔuerti i subaz ipsor:vñ trāsit i lippitudinē q̄ ideo est sicca pp calitatē q̄ ɔsumit humiditatē in ipsa ⁊ derelingt grossum terrestre 2ᵐ signū.

Com̄.13. Vñ Gal'.p̄ pno⁊.Lippitudo est sup̄fluitas cibi:cuiꝰ digō
3m signum. nō rectificaẗ.¶ Aliud signū qđ ponit est:qa appꝫ dispo
sitio corp̄is arida:⁊ h̄ ꝑꝑ exiccationē queadmodū appꝫ
dispō eoꝝ q̄ in sole calido ꝑ pulverē ambulauerūt q̄ appa
4m signū. rēt aridi ⁊ exiccati.¶ Aliđ signū:qa viuacitas coloris de
perdiẗ:⁊ h̄ est ꝑꝑ deperditionē sanguinis ⁊ spūs qbꝰ me
5m signum diātibꝰ appꝫ in nobis color floridus ⁊ viuus.¶ Et aliud
signū est ꝙ appareat imoderata ariditura cutis iuerse cir
ca faciē.Et cā est nota ⁊ maxie eiꝰ q̄ circa frontē vt depdi
6m signū. ta ibi carne que est ibi fiat cutis dura ⁊ tensa.¶ Et aliud
signū est:qa nō p̄nt multū palpebras sursum eleuare:imo
sunt semꝑ dispositi silr̄ dormiētibꝰ.vñ multū oculos clau
dūt:nō dormiētes ꝟo cū passio eoꝝ nō est somnus:sꝫ ipo
tentia vigilādi.Et cā est.nā isti sūt depauperati a sanguie
⁊ spū.vñ ꝟtutē hn̄t debilē.Et ex h̄ nō sūt bñ potentes ad
mouēdū palpebeas sursum:ad qđ coopaẗ multa siccitas
palpebre:⁊ ex multa eoꝝ siccitate nō p̄nt bñ dormire.vñ
dato ꝙ silr̄ dispōnē obseruēt:dormiētibꝰ tñ nō dormiūt.
Est g̊ passio eoꝝ ipotētia vigilādi q̄ isomnietas appellaẗ
in qua appꝫ ꝙ hō vigilare nō possit:sꝫ ꝙ mlt̄ū dormiat:
nō tñ ꝭm necessitatē dormit:⁊ h̄ ꝑꝑ ipotētiā ⁊ debilitatē
Doctri.2. factā in p̄nº sensitiuo:de qua insomnietate loquiẗ Aui.2a
sū.p.c.13. fen p̄¹.cū dicit.Et isomnietas qdē iter vigiliā ⁊ somnū in
7m signū. oībꝰ dispōnibꝰ est mala.¶ Aliud signū est ꝙ carnes.s.la
certoꝝ scꝫ timpora sunt liquefacte ꝯsumpte:vt appꝫat ibi
magna ꝯcauitas.Et cā est i p̄ōptu.⁊ hec oīa signa narrata
fuerūt signa que ꝑ visuꝫ cognoscunẗ ⁊ apparent in facie.
Sed signū qđ mō sequiẗ est signū cōprehēsuꝫ ꝑ visuꝫ in
toto:⁊ est signū notū in se ⁊ in sua cā.Apparet aūt hypocū
driū sursuꝫ eē euulsuꝫ ꝑꝑ ꝯctionē q̄ accidit in lacertis ibi
exn̄tibꝰ ꝟsus suā originē ex mlt̄a siccitate.vñ appꝫ hypo
cūdriū vehemēt sursū euulsuꝫ ad thoracē.i.ꝟsus thoracē.
p̄m signū. ¶ Deinde ponit signa alia q̄ cognoscunẗ ꝑ tactū ⁊ primuꝫ
2m signum. signū est notū in se ⁊ in sua cā.¶ Scdm signū sumiẗ a ta
ctu pulsus:est eni n eis pulsus subtilis ex diminutione in
eis sanguis:durus ex siccitate:debilis ꝑꝑ ꝟtutis debilitatē
3m signum. spissus.i.freqūes:⁊ h̄ ꝑꝑ velocitatē refrigeratōis.¶ Aliđ
signū est sumptū a tactu caloris:nā ꝭm qdē p̄mā imissio
nē manꝰ appꝫ calor debilis:sꝫ paꝝ postea post ꝯtinuatio
nē tactꝰ appꝫ calor acris ⁊ corrosiuꝰ:⁊ adhuc plus si plus
ꝑseuerauerit tactꝰ.Et cā huiꝰ dicti est:qa calor i ethica est
fundatꝰ i suba grossa ⁊ terrestri:talis aūt res tarditer pas
sionē igerit:qa nō sic cito penetrat in rē in quā agit. Et iđ
quāto diutiꝰ ꝑmanet:tāto igerit passionē fortiorē. Iteruꝫ
calor in ethica ⁊ maxie in spe p̄a est modicus in quāto val
de ⁊ pauce euaporationis:iđ tarde passionē igerit.Sꝫ qñ
multiplr̄ vapor sub manu ⁊ ꝑseuerantia tactꝰ:qa talis ca
lor est acutus ⁊ siccus ⁊ aridus mordicat ⁊ corrodit:⁊ in h̄
etiā appꝫ si ꝑpendis drīaꝫ iter calorē corrosiuuꝫ ethice ⁊
p̄a q̄rti tra putride:⁊ qđ vltio dicit Galenus est notuꝫ ⁊ alia signa:in
cta.3.c.2.3 hoc Auicēna ponit que respice.
Laurē. ¶ Itaqꝫ satius erit ad ipsam tabē adhuc icipientē ve
niamus.Marcor g̊ icipit quotiēs humor inscitus est
in vnoquoqꝫ corꝑe inspersus ꝑ loca media ꝑtiū simi
lariū ex quo mēbra primū aluntẗ ꝓpe est vt in ipō cor
pore cordis minime isit:quousqꝫ eni aliqđ ipsius pri
uaẗ ethica febris tm̄modo est:nondū tñ tabifica:vbi
ꝟo ꝓpe est vt nihil isuper huius humoris existat:dili
gens iam tabes consistit.
Leonic. ¶ Prestat eni ad icipiētē rursus trāsferre ꝭmonē. Di
co.aūt tabē incipere qñ natiuus humor qñ in vnoq̊ꝫ
dispergiẗ corꝑe in spatijs particularū cōsiliū iter me
dijs iaꝫ in corꝑis suba aboleri periclitaẗ:donec enim
ꝑs huiꝰ aliq̄ reseruaẗ solū febris ethica existit:nondū
etiā tabida:cū ꝟo iā res eo ꝑiculi ꝑuenerit vt nihil iaꝫ
ex tali humiditate supꝫsit tūc exq̄sita tabes existit.
¶ Meliꝰ est eni ad icipiētē adhuc marasmuꝫ.i. Antiq̄.
tabē adducere ꝭmonē:icipi aūt dico marasmū
cū coinata humiditas que in vnoquoqꝫ corꝑe
disseminata est ꝭm medias cōsimiliū regiones
ex qua primū nutriunẗ particule periclitaẗ non
vltra esse ꝭm cordis corpus:nā donec equideꝫ
seruaẗ qđ huiusmodi ethica solū est febris:nō
dū tñ marasmodis.i.tabida febris est. Cū aūt
in ꝑiculū deuenerit nō vltra exn̄di talis humidi
tatꝫ aliqđ certissimꝰ iā marasmꝰ.i.tabes ꝯsistit.
¶ Cū dedit notitiā feb.ethice q̄ coicidit in marasmū:ponit Cō.25.
nūc signa ethice q̄ in marasmū cōpletū nōdū icidit:ita ꝙ
hec signa q̄ ponit sūt signa ethice in q̄ ꝑueniẗ vsqꝫ ad ma
rasmi initiū:nō tñ icidit corpꝰ i cōplemētū illiꝰ.Et p̄ suā itē
tionē p̄misit:⁊ deide ad declr̄ationē dicēdoꝝ oñdit qñ est
ꝙ fe.ethica icidit in marasmū dicēs ꝙ h̄ tūc est cū humi
ditas coinata q̄ est disseminata in vnoq̊ꝫ corꝑe ꝭm regio
nes ꝯsilr̄iū mēbroꝝ.i.ꝭꝫ poros ꝑiclitaẗ eē ꝭm cordis corpꝰ:
nā donec humiditas talis ꝭm aliqđ in corde ꝯseruaẗ feb.
est ethica solū:nō tñ adhuc est marasmoida:sꝫ cū in ꝑicu
lū deuenit aliqđ nō exn̄s talis humiditatis tūc ꝯsistit cer
tissimꝰ marasmꝰ.¶ Et attēde ꝙ Gal'.ꝑ humiditatē coina
tā ex q̄ p̄ nutriunẗ ꝑticule itellexit humiditatē q̄ est i vlti
ma dispōne ad h̄ ꝙ ꝯuertaẗ in subaꝫ mēbri:⁊ talis est hu
miditas 2a q̄ cābiū appellaẗ.Ex hac eni humiditate mē
bra dr̄ p̄ nutriri:qa ex ipsa imediate nutriunẗ. Alia autē
humiditas nō dr̄ p̄ nutrire mēbra:qa nutrit illa mediāte
scꝫ ꝑ ꝯuersionē eiꝰ p̄ in cābiū:⁊ iđ nō appellaẗ cibꝰ:sed fu
turꝰ cibꝰ nec vere est nutrimētū:vt pꝫ de regi.sani.p̄.circa Cap.22
finē:⁊ de cōplr̄ionibꝰ 3º.⁊ innuiẗ i ꝯto afor'.vbi cibꝰ p̄ter nāꝫ 2a ꝑticula
itrat.Innuit eni Gal'.ꝙ qñ hec humiditas ꝯsumiẗ manife afoꝛis.17.
ste:tūc iā feb.ethica icipit tēdere in marasmū:qa ad ꝯsū
ptionē huiꝰ humiditatꝫ iā ꝯsequiẗ aliqualis ꝯsumptio ma
nifesta:⁊ exiccatio in suba cordis.Sed qñ nōdū est ꝯsum
ptio in tali humiditate adhuc feb.ꝑmanet ethica tm̄ sine
h̄ ꝙ sit ibi trāsitꝰ in marasmū.Et qñ hec humiditas ex to
to est ꝯsūpta eo mō quo apparebit ifra statiꝫ:tūc factꝰ est
marasmꝰ certissime:qa tūc manifeste incipit ⁊ fit ꝯsūptio
in humiditate q̄ ꝯtinet subaꝫ cordis penes quā ꝯsumptio
nē feb.marasmus appellatur.¶ Deinde cū dicit.
¶ Difficilis ergo cuiuslibet ethice febris dispositio est Laurē.
quotiens ipsius p̄ncipij tempus transmeauerit.
¶ Est quidē oium ethicarū febriū dispositio difficilis Leonic.
vbi iam p̄ncipij tempus preterierit.
¶ Igiẗ qdē difficilis est ⁊ ethicaꝝ oium febriū Antiq̄.
dispositio:cum demum initij tp̄s excesserint.
¶ Cōcludēdo ex dictis oñdit modos ethice q nō coicidūt
in marasmū.cōcludit eni ꝙ difficilis est dispō oiuꝫ ethica
rū feb.cū ꝑtrāsiuerint tp̄s initij.i.spēꝫ p̄as:⁊ h̄ pꝫ ex p̄dictꝫ:
qa post spēꝫ ethice p̄as iā ꝯsumiẗ coinata hūiditas cordis
⁊ accedit corpus ꝟsus marasmū q est dispō isanabilis.
¶ Diffiniri aūt volo p̄ncipiū nō dierū vel horarū nu Laurē.
mero queadmodū neqꝫ in ceteris morbis:sꝫ ipa qua
litate dispōnis eteni dū corpus ipsum cordis discedit
ab ipsa temperie nāli:nō statim inscitus humor perit
neqꝫ facultas debilitaẗ:sꝫ in p̄mis velut ebullitio q̄dā
efficiẗ ipsius humoris:quo tēpore talis febris facilli
me curaẗ quippe ꝙ facultas nondū perpessa est.
¶ Determino

Leonic. ¶ Determino aũt ṗncipiũ nõ dieꝝ aut horaꝝ numero sicuti neqꝫ in aliis morborũ generibꝰ:sed ipso dispositionis modo.Cũ eni nãlis cordis tẽperies ṗmũ euerti inceperit neqꝫ natiua humiditas protinus abolet̃ neqꝫ v̇tus plurimũ laborat:sed ṗmo fit velut quedaꝫ efferuescẽtia humiditatꝫ quo in tpe facile est huiuscemodi febrẽ sanare tãqꝫ nihil adhuc v̇tute ꝑpessa.

Antiq. ¶ Determino v̇o initiũ nõ dieꝝ vel horaꝝ numero quẽadmodũ nec in aliis egritudinibꝰ:sꝫ qualitate dispõnis:cũ eni primũ euertit̃ ea que ẜm nãꝫ est eucrasia ẜm corpus cordis neqꝫ coinnata humiditas deperiit ꝯfestim neqꝫ v̇tus ĩfirmat̃ sꝫ primũ qdẽ velut ebullitio quedã fit humiditatis:in quo vtiqꝫ tẽpore facile est sanari talẽ febrẽ vt vtiqꝫ nihil virtute iam passa.

¶ Deinde declarauit cũ dicit. Determino v̇o ꝛc̃.modum vnũ speciei ethice qui nõ coicidit in marasmũ:ꝛ est ṗma spẽs ethice.nã dixit ꝙ oĩum ethicaꝝ cũ excesserunt tẽpus inity.i.ṗme spẽi est dispositio difficilis declarãs hãc spẽꝫ dicit ꝙ nõ declarat tẽpus inity.s.feb.ethice que est prima spẽs numero dieꝝ vel horaꝝ sicut nec in alys egritudinibus.s.determinat̃ ṗnm per numerũ dieꝝ.Et in qbusdã libris est lr̃a affirmatiua quẽadmodũ in alys egritudinibꝰ vt posset verificari:qa in alys egritudinibꝰ qbusdã verificamus siue determinamꝰ ṗnm ẜm numerũ dieꝝ vno mõ: qa ṗnm vno modo accipit̃ pro spatio triũ dieꝝ vt ṗmo de crisi:ꝛ ṗ aforismoꝝ.ꝛ ṗ ꝓnosticoꝝ:tñ accipiẽdo ṗnm egritudinis ẜm ꝙ est vnũ de q̃tuor tẽporibꝰ morbi nõ determinamꝰ ipsum numero dieruꝫ:sed ex alys determinat̃:q̊ ṗncipiũ illõ qualitate dispõnis:qa cũ eucrasia que est ẜm corpus cordis ṗmũ euertit̃.i.trãsmutat̃:ꝛ hoc ad caliditatẽ ṗter nãm factã nec prout humiditas coinata:de qua dictũ est nec ĩfirmat̃ virtus.i.debilitat̃:ꝛ nõ ĩtelligas ꝫ absolute:qa impoĺe est ꝙ v̇tus nõ sit debilitata cũ calor ṗter nãm sit in suba mẽbroꝝ ĩfixus:sed nõ debilitata ꝑ respectũ ad alias spẽs ethice.Et hoc qa v̇tus maxime saluat̃ in suba mẽbri ꝛ humiditate que est ꝯtinuans ꝑtes mẽbri.Et qa in tali specie talis humiditas nõ ꝯsumit̃ nisi ꝑ modũ q dicet̃.Sed tñ ꝯsumit̃ humiditas que est in extremitate paruaꝝ venaꝝ ꝛ rorida:ideo in ipsa v̇tus nõ dĩ de per se ꝛ eẽntialr̃ debilitari:sed in comparatione ad illos.Et tũc decl̃at q̃lis alteratio fit in tali humiditate coinnata in hac ṗma specie ethice:cũ dicit.sed ṗmũ qdẽ velut ebullitio.i. calefactio quedã fit humiditatis.s.coinate cordis in quo vtiqꝫ ꝛc̃.Et hoc est clarũ ex dictis.Vult ergo Galenus ꝙ in ṗma specie ethice nõ fiat cõsumptio humiditatis coinnate que est cãbiũ:ꝛ opꝫ ab eo ĩtelligẽ vt patebit ꝙ in tali specie fit ꝯsumptio humiditatis existẽtis in extremitatibus venarum ꝛ totalis.

Cap.7. aforis.12. 3. Pa... orismos c. p. p... osticoruꝫ ...m.14.

Lauré. ¶ Deinceps aũt cõsumptio accidit post ebullitionem eaqꝫ ipsa amplius iã ꝓcedẽte corpa substãtiaria que velut el̃nta cordis existũt sicciora euadũt atqꝫ alimẽto carẽt:ac facultas debilis reddit̃ tãtũ q̃tuꝫ siccitas ac cal̃itas in eo exuperet:e quibꝰ alterũ sufficiẽs erat vt exuperãs ĩfirmã redderet facultatem.

Leonic. ¶ Deinceps hac in longũ ꝓtracta efferuescẽtia ipse similares particule sicciores reddunt̃ atqꝫ iopia alimẽti tenuiores ac tantũ virtus laborat q̃tũ siccitas atqꝫ caliditas in ipsa febre inualuerit:quãdo earum altera exuperans v̇tutẽ ibecilliorẽ reddere potuit.

Antiq. ¶ Deiceps v̇o ꝛ ꝯsumptio q̃dã fit in ebullitione.Et hac amplius iam ꝓcedẽte ꝛ ipsa cõsil̃ia corpa que sũt velut el̃nta cordis sicciora ꝛ subtiliora fiũt:ꝛ v̇tus ibecillis intãtũ fit in quãtũcũqꝫ ꝛ siccitas in ea dñat̃ ꝛ caliditas quaꝝ sufficeret ꝛ altera dominãs ibecillẽ facere v̇tutẽ.

¶ Deinde declarauit scðam spẽm ethice:in qua ethica iaꝫ incipit tendere in marasmus:ꝛ hoc cũ dicit deiceps.s.post primã spẽm ethice cũ intrat ad scðaꝫ vbi in ṗma humiditatis coinate fiebat ebullitio:ꝛ nõ consumptio hic in tali ebullitione fit ꝯsumptio:ꝛ ꝙ dicit vlterius parũ ꝑ similia corpa cordis ĩtelligit membra eius ꝯsimilia.

Lauré. ¶ Talis febris iã quodãmodo medio gñe ambigit ac media est insanabilis illius penitus:cuiusqꝫ quã pauloante diximus adhuc icipiẽtẽ facillime posse restitui in sanitatẽ atqꝫ in ea ꝑ quã multa latitudo existit:qm̃ non parua affectionis ipsius ꝑmutatio ẜm magis minusqꝫ censet̃:ita quotiẽs ab vtraqꝫ febre discedit eq̃liter ab ipsa.s.diligẽti iã tabe eaqꝫ que nõdũ quispiam cuiusmodi hꝫ media quodãmodo est:atqꝫ ipaꝫ curationẽ ambigua hñs vtroqꝫ v̇sus momentũ:quotiens autẽ ab ipsa tabe ꝓpriꝰ absit periculo appropinquat: quemadmoduꝫ ṗor alteri ꝓpinquior speciem obtinet non paruam salutis.

Leonic. ¶ Huiuscemodi febris iam quodammodo ad vtrãqꝫ partem declinat ac mediũ obtinet locũ iter eã tabidã febrẽ que penitus curã nõ admittit atqꝫ illam de qua pauloante diximꝰ que facillime in ṗncipio curari põt. Sũt v̇o ꝛ in hac latitudines ml̃te qm̃ ꝛ dispõnis ipsiꝰ multe in eo ꝙ magis ac minus diuersitates.Que igit̃ equalr̃ distat ab vtraqꝫ ꝛ ea.s.que exq̃site tabida existit atqꝫ illa in qua nihil est adhuc tale medio quodãmodo se hꝫ ad curationẽ dubio ad partes ambas inclinans momẽto:que aũt tabide proximior existit est etiã periculo vicinior cũ que alteri ṗme magis adheret nõ ꝑuã salutis spem possit afferre.

Antiq ¶ Talis febris iã quodãmodo ad vtraqꝫ se hꝫ ꝛ media est ꝛ insanabilis oĩno illius marasmodis.i.tabide feb. ꝛ eiꝰ que pauloantea dicta est que ẜm initia adhuc facilis est curari:latitudo v̇o est ꝛ in hoc q̃ꝫ multa qa ꝛ dispõnis ipsiꝰ nõ parua q̃daꝫ est in magis ꝛ minꝰ alteratio. Igit̃ feb.quidẽ que equalr̃ distat ab alterutris febribus:ꝛ ab ea que iã certissime est marasmus.i. tabida:ꝛ ab illa que nõdum quid tale hꝫ media quodãmõ est ꝛ ad sanationẽ eodẽ mõ ab alterutra hñs reꝑationẽ:ea v̇o q̃ est ꝓpinqor marasmodi.i.tabide iã ꝑiculo appropinquat quẽadmodũ ꝛ q̃ alteri ꝓxia ẽ nõ paucã hꝫ salutꝭ speꝫ.

¶ Deinde Galenus cõparauit hanc scðam spẽm ethice ad primã ꝛ ad tertiã que est marasmꝰ dicẽs ꝙ talis feb.tenet mediũ iter illas:ꝛ ꝙ in hac specie est ml̃ta latitudo:deĩde qa hec spẽs est media iter illas ꝯclusit ipsaꝫ se hr̃e ad curã medio mõ:nã cũ dicit sic hãc spẽm ethice multã latitudinem hr̃e aliqñ equalr̃ distabat ab illis vtrisqꝫ:aliqñ plus appropinquabat ṗme spẽi q̃ꝫ tertie:aliqñ plus ecõtrario ẜm ꝙ alteratio in ea multũ vel parum processit:ꝛ dato ꝙ

ſpẽs ethice cum equalr̃ diſtat a p̃ma ⁊ tertia medio mõ ſe hꝫ ad curã:ſed cũ plus appropinquat tertie ſpẽi ꝙ̃ prime iam eſt in periculo nõ ſanãdi. Cũ aũt ad p̃mã plus appropinquat ꝙ̃ ad tertiã nõ hꝫ paruã ſpem ſalutis:ĩmo multã. Et hoc intelligit cũ dicit. eodẽ mõ eſt hñs repationẽ ad alterutrã. i. hñs ꝓpinquitatẽ maiorẽ ꝯ̃ſus alterutrã ⁊c̃.

Digreſſio. 42. Qõ de numero ſpecieꝝ febriũ ethicaruꝫ. **Et licet circa** has ptes dubitare quot ſint ſpecies ethice ponẽde. ⁊ apparet ꝙ ꝙ̃tuor: qa tot ſunt humiditates ſcðe. Et arguit̃ ꝙ gnqꝫ:qa põt poni vna mediãte ꝯſumptione humoꝝ:⁊ ꝙ ſit tm̃ vna ſpẽs: qa tm̃ eſt vnũ ſubm diuꝫ ſpecieꝝ ethice:vt hic pꝫ. Et ſilr̃ Auic̃. ⁊ alij auctores. ¶ Propter qð attẽtione dignũ ꝙ ex his que hic ĩnuit Galenꝰ apparet directe modus diſtõnis ethice:nã tres in gñe ſpẽs ethice eſſe inſinuant̃ aſſumẽdo

pͣ fen. tractatu. 3. nomẽ ethice extẽſe vt pꝫ ꝑ Auicẽnã 4° cañ. q̃rũ tertia ſpecies eſt que ꝓprie vocat̃ maraſmus in qua ꝯſumit̃ humiditas ſubalis ꝯtinuãs mẽbra ꝯſilĩa que ſunt elnta cordis: due aũt ſpẽs ꝓp̃e vocant̃ ethice:quaꝝ p̃ma eſt in qua nõ accidit ꝯſumptio in humiditate coĩnata cordis:ſed tm̃ in tali humiditate accidit ebullitio ⁊ calefactio:hoc ideo: qa in p̃ma ſpecie que eſt initiũ ethice nec humiditas ꝯſumit̃ ſubalis cordis nec humiditas ex qua primũ nutritur que cambiũ vocat̃:ſed bene in ipſa accidit ꝯſumptio alicuius humiditatis:que tñ nõ eſt cordi coinnata. Nã attẽde ꝙ in ethica accidit cõſumptio a calore nãli ſilĩ modo, ſic̃ accidit cõſumptio a calore ignis in lycinio:modo ſicut primũ qð cõſumit flãma ignis eſt humiditas olei q̄ eſt in lãpade circũ effuſa:⁊ qa nõ eſt ibi amplius illa humiditas tũc incipit cõſumere humiditatẽ ĩbibitã in ſuba lyciniȷ:ſic etiã in ethice initio que eſt p̃ma ſpẽs p̃mo opꝫ ꝙ ꝯſumat̃ humiditas que nõ eſt cordi coinnata que eſt adhuc humiditas quaſi ſanguinea vel roralis:qa in ipſa nõ accidit cõſũptio humiditatis coĩnate. Ideo dicit Gal. ꝙ ideo in ipſa nõ fit cõſumptio:ſed enĩ ebullitio:⁊ ꝙ ipſam facile eſt ſanari vt

Uirtutis eẽntia vbi fundetur. vtiqꝫ v̓tute ꝙ̃ſi nihil paſſa. Uirtutis eniꝫ eẽntia fundat̃ in eſſentia cõplexionis mẽbri que reſultat ex humido coĩnato ⁊ calo nãli:⁊ qa in tali nõdũ accidit talis humidi ꝯſumptio:ideo v̓tus eſſentialr̃ paſſa nõ eſt in cõparatione maxime ad alias ethice ſpẽs:⁊ iſtã ſpẽꝫ ethice Galenus ĩſinuat cũ dicit. Determino ꝯ̃o initiũ ⁊c̃. Scða aũt ſpẽs ethice eſt que eſt media ĩter ethicã p̃me ſpẽi ⁊ maraſmuꝫ:⁊ ideo in ſcða ſpecie feb. ethica videt̃ ĩcipere tendere in maraſmũ: ⁊ hoc eſt qa in ipſa cõſumit̃ humiditas coinnata ex qua p̊ nutriunt̃ particule cordis que vocat̃ cãbiũ. Et qñ hec ex toto cõſumpta eſt tũc ĩcipit cõſumi ipſa ſuba mẽbroꝝ cõſimiliũ ⁊ fiet feb. deĩde cõplete maraſmus:⁊ hãc ſpẽꝫ tetigit Galenus ibi. Deĩceps ꝯ̃o ⁊c̃. Et ex his manifeſte apparet ꝙ illa diſtinctio ſpecieꝝ ethice eſt preciſe eadẽ cũ illa

pͣ q̃rti tracta. 3. c. p. que eſt poſita ab Auicẽna 4° cañ. que directe aſſimilans calorẽ ethice calori ignis ĩ lycinio appellat p̃mã ſpẽꝫ ethice in qua fit ꝯſumptio p̃me ⁊ ſcðe humiditatis de humiditatibꝰ quatuor que appellant̃ humiditates ſcðe. Scða aũt ſpẽs ethice eſt in qua cõſumit̃ tertia de talibꝰ humiditatibus appellata cãbiũ. tertia aũt ſpẽs ethice eſt in qua fit cõſumptio humiditatis q̃rte de illis q̃tuor que appellat̃ glutẽ que eſt humiditas ſubſtãtifica mẽbri:vnde per teipſuꝫ ab eo lege. ¶ Sed tñ circa p̃dicta attẽde ꝙ qñ dictuꝫ eſt

Nota. ꝙ in p̃ma ſpecie nõ fit cõſumptio humiditatis tertie nec ⁊ in ſcða ſpecie ꝙ hoc nõ ĩtelligendum abſolute. ſ. ꝙ nulla prorſus eius fiat ꝯſumptio. In qualibet enĩ ſpecie eius cũ calor ſit accẽſus in ſuba mẽbri:vt ſupra apparuit ꝑ Gal. fit cõſumptio ſube eius ita ꝙ in p̃ma ſpecie fit etiã ꝯſumptio cãbij ⁊ humiditatis ſubalis mẽbri:ſꝫ debꝫ ĩtelligi ꝙ nõ fit cõſumptio. ſ. manifeſta:nã donec eſt in mẽbro p̃ma humiditas ⁊ ſcða:⁊ ſub p̃ma humiditate hec cõprehẽdit̃ humiditas exiſtẽs in extremitatibꝰ paruaꝝ venarũ:⁊ humiditas roralis nõ ĩcipit manifeſte cõſumi ſuba mẽbri:ſꝫ qñ nõ eſt ibi affluens talis humiditas:tũc ĩcipit ſuba mẽbri manifeſte ꝯſumi:⁊ cito ꝯſumit̃. Similr̃ donec in mẽbro eſt humiditas p̃ma nõ ĩcipit humiditas ſcða manifeſte cõſumi. Sed cũ illa nõ eſt ibi:etiã humiditas tũc ſcða ĩcipit cõſumi manifeſte. vnde tũc cõſtituit̃ ſcða ſpẽs ethice:nã ſimile accidit in cõſumptione hac ſicut in ꝯſumptione que fit a flãma in lycinio:nã ſemꝑ accidit ꝯſumptio in ſuba lyciniȷ a flãma illa:vñ quãtũcũqꝫ oleũ infunderet̃ ⁊ ꝑduraret:nihilominꝰ tñ oporteret ꝙ vltio ſuba lyciniȷ cõſumeret̃ ⁊ extingueret̃ ignis:ſed ignis nõ manifeſte cõſumit humiditatẽ ĩbibitã in lycinio ⁊ ſubaꝫ eius niſi qñ deficit humiditas circũfuſa in lampade:tũc eniꝫ manifeſta ⁊ cita accidit ꝯſumptio in ſuba lyciniȷ:⁊ ſic etiã cita accidit cõſumptio in maraſmone:qm̃ in ipſo fit manifeſta ꝯſumptio ſube mẽbri:in alijs aũt nõ. ¶ Et attende ꝙ ⁊ qñ dicit̃ ꝙ in p̃ma ſpecie ethice ꝯſumit̃ p̃ma humiditas:⁊ in ſcða humiditas ſcða:nõ intelligit̃ ꝙ ſi cõſumat̃ in p̃ma ſpecie p̃ma humiditas ꝙ nihil de illa humiditate remanſerit in ſcða ſpe:⁊ tertia ethice. Et ſilr̃ ſic nõ ĩtelligit̃ ꝙ nõ ſic ꝯſumatur ſcða humiditas in ſcða ſpecie ethice ꝙ nihil de ea remanet in ſpecie tertia:qa nõ poſſet corpus ſine illis humiditatibus nutriri:⁊ per ꝯñs nec viuere. Sed ĩtelligit̃ ꝙ in ſcða ſpecie ethice cõſumit̃ humiditas ſcða:qa. ſ. ſ̓m magnã eius partem cõſumitur vt multũ remaneat talis humiditas in tertia ſpecie diminuta:⁊ ſic etiã ĩtelligit̃ de humiditate prima in p̃ma ſpecie ethice.

Et ex dictis his põt appere ſolo qõnis:in qua q̃ritur vtrũ ille ſpẽs ethice ſunt vere ſpecies ita ꝙ feb. ethica ſit genus habens ſub ſe tres ſpecies: quia iam apparet ex p̃dictis ꝙ non ſunt vere ſpecies ethice:ſed ſolũ ſunt quidã modi accñtales. Et ratio eſt:qa ille diẽ feb. non ſunt eſſentiales ⁊ ſpecifice que penes mãm caloris febrilis diſtincte nõ ſunt tales apud medicũ ſunt differentie eſſentiales feb. vt ſupra circa p̃ncipiũ apparuit libri:nũc aũt oẽs febres ille tres ſpẽs ethice hñt idẽ ſubm p̃mũ:qa in qualibet ſpecie p̃mũ ſubm ethice eſt ſuba cordis vt allegatũ fuit ſupra ex Galeno in p̃n° huius tractatꝰ. vnde Auic̃. ſermonẽ gñalẽ loquẽs ad oẽm ſpẽꝫ ethice:dic̃ ⁊ cũ ĩflãmant̃ ĩflãmata ſunt mẽbra radicalia:⁊ ꝓprie cor eſt illud ipſa egritudo que eſt ethica. ¶ Et ꝯfirmat̃. qa ſi ethica diſtingueret̃ penes humiditates tres tanꝙ̃ penes ſubta p̃ma caloris extranei queẽadmodũ diſtĩguunt̃ ſpẽs feb. putride ⁊ nõ eẽt p̃ᵐ ſubꝫ caloris in ꝙ̃libet ſpecie ſuba cordis:tũc ethica iam depẽderet a cã qð apud oẽs auctores eſt abſurdũ. Sunt ergo ille ſpẽs tm̃ quidã modi accidentales. vnde diſtictio que eſt ibi tm̃ penes qðdã accñs qð ꝯſeqt̃ ad ethicã qð accidẽs eſt ꝯſumptio que fit in ipa. vnde ſ̓m diuerſos terminos conſumptionis ponunt̃ ſpẽs eiꝰ eẽ diuerſe. vñ qñ calor p̃ter nãm factus in ſuba cordis tm̃ cõſumpſerit fit vna ſpecies ethice:qñ ꝯ̃o totũ plus fit ſcða ſpẽs ethice queẽadmodũ etiã ſ̓ꝫ diuerſaꝫ ꝯſumptionẽ quã facit calidum nãle in humidũ radicale in vita diſtinguimꝰ etiã etates diuerſas in quibus fit cõſumptio ſ̓m diuerſos terminos ꝯſumptionis. ¶ Sed tu dices nõ videt̃ ꝙ diſtinctio ſpecieruꝫ ethice ſit penes cõſumptionẽ harũ humiditatũ:quas ponit Galenus ⁊ Auicẽna:qa Galenus 10. terapen. ponit ſpecies ethice diſtingui penes conſumptionẽ partiũ mẽbraliũ. vnde dicit. Nã p̃mũ quidẽ hec talis feb. deuorat familiarẽ humiditatẽ pticularẽ a qua nutriunt̃. Trãſit aũt hic ad carnoſuꝫ genus qð in nubis. i. in villis ⁊ mẽbranoſis ſolidarũ particularũ eſt circũ ĩnatuꝫ: deĩde ita tãgit ⁊ ipſas ſolidas pticulas. ¶ Auicẽna ꝯ̃o vꝫ dare huic ſermoni ĩtellectum duplicẽ ⁊ obſcure loquit̃ ⁊

Digreſſio: 43. Utrũ ſpẽs ethice ſint vere ſpẽs

pͣ 4ᶠ tract. 3°. cap. p.

Inſtãtia

Cap. xi.

ſcðm

Fm vnuz notificat: & fm aliū damnat. ¶ Propter qd̄ attē de q̄ si bn̄ cōderent̄ vba Galeni 10° terapē. distictio quā ibi ponit refferri videt̄ ad ethicā vt iā icipit tēdere in marasmū. Nā si distiguuant̄ spēs feb. ethice vt feb. ethica incipit absolute: tūc in p̄ma ei⁹ specie nōdū ɔsumit̄ humiditas familiaris ex qua p̄mū nutriunt̄ particule sed soluz in ea est ebullitio: sed in sc̄da specie cōsumit̄ p̄dicta humiditas: & in tertia humiditas glutinosa vt apparuit. Sed si distinguunt̄ spēs & gradus vt ipsa iaz icipit tendere in marasmū: & tūc iam incipit esse difficilis curationis sic distinguunt̄ spēs que sunt q̄dā gradus eius vt ponit Gal'. hic. nā sc̄da spēs ethice que est illa in qua iā ethi. icepit tendere in marasmū h3 quādā latitudinē in qua latitudine approximat p̄me spēi & tertie: fm eni sui p̄n^m in ipsa accidit ɔsumptio solū humiditatis ex qua p̄mo nutriunt̄ p̄ticule: & fm hoc approximat nāe p̄me spēi: & est in ipsa manifesta spes cure: fm vo sui finē & cōplemētū in ipsa accidit cōsūptio sube mēbri: sed nō sube dure & inulose: s3 sube carnose mēbri. Et fm hoc approximat nāe tertie spēi in qua accidit ɔsumptio dure sube mēbri ɔsimilis: & tunc est parua spes cure in ipsa: l3 possit curari qn̄ nōdum multa carnose sube accidit ɔsūptio s3 pauca. ¶ Si ḡ bn̄ ɔsideret̄ distictio in spēbus feb. ethice est solū fm diuersitatē humiditatū: naz dicere q̄ hec feb. post consumptionē humiditatis ex qua primū nutrit̄ mēbrū ɔsumit subaz carnosaz: deide subaz durā: est dicere q̄ post illā humiditatē cōsumit tertiā: qm̄ tertia humiditas est de suba ipsius mēbri: s3 q̄a suba mēbri diuersificat̄ fm nām carnis & inuli: hinc est q̄ in tertia humiditatis ɔsumptione ponit̄ gradus & gradus cui⁹ vn⁹ gradus in quo ɔsumit̄ suba carnosa est de sc̄da specie adhuc cum in tali gradu consumptionis adhuc sit spes cure. ¶ Adhuc vo alter gradus est qui cōstituit tertiā speciez. vnde Galenus loquens de sc̄da specie ethice ponit q̄ fm sui p̄cessum & cōplemētū ipsa h3 cōsumere humiditatem substātificā mēbri. vn̄ dicit. & hac amplius p̄cedēte & ipsa consimilia corp̄a que sunt velut el'nta cordis subtiliora & sicciora fiunt. Cū ḡ dictū est supra q̄ in sc̄da specie ethice fit ɔsumptio humiditatis cambialis hoc maxie est verū q̄usq3 suba spēs nō p̄uenit ad statū & ad cōplemētuz: quia tūc in ea icipit fieri ɔsumptio humiditatis tertie: & maxie carnose. p̄ma tn̄ ɔsumptio manifesta est modicū & pauca: q̄a cū manifestat̄ iā est initiū tertie spēi. Si etiā velles tenere q̄ saltim sic̄ icipit cōsumi suba membri siue carnosa siue inulosa esset tertia spēs illud nihil ad factū: q̄a nō eēt q̄stio nisi de vocabulo: cū distinctio ethice nō sit vere specifica: sed penes modos accidētales: vnde stat intētio pre inducta ad sermonē Galeni. 10. terapē. q̄ ibi Galenus non vult ponere distinctionē speciez ethice absolute: sed distinctionē prefatā refert ad gradus ethice: cū icipit in marasmū tendere. Et ideo modus Gal'. positus in. 10. terapē. in idē coincidit cū modo posito hic. & 4° can̄. ab Aui. & fm sinus in quo fm vnū intellectū rep̄rehēdit Galenū exponēdo cū dicit. Et quidā dixerūt feb. ethice an pendēt scil3 in cōsumēdo cū humiditatib⁹ p̄pinqui t̄p̄is cū coagulatione aut cū eis que sunt sicut caro &c̄. vnde subdit. & si ex fmone illo intelligit̄ q̄ pendēt &c̄. ¶ Propter qd̄ attende q̄ p̄ humiditates p̄pinquas coagulationi Auicēna itendit humiditates cambiales & per humiditates cōtinuas istius intelligit humiditatē roralez que est in extremitatibus paruarū venarū. Tunc expone & si ex sermone illo itelligitur q̄ pendet supple ethica in cōsumēdo cū humiditatib⁹ p̄pinqui tēporis coagulationi fm semitā. i. viā & fm intellectū talē sc3 q̄ finiunt p̄mo anteq̄3 ɔsumat humiditates p̄pinquas coagulationi illud in eis sc3 mēbris est de humiditate calidi. i. quā cōsumit calidū ethice continuata: cum eis. s. humiditatibus p̄pinquis coagulationi: nā humiditas prima de quatuor & humiditas roralis & cābialis p̄nt dici ɔtinua quātū ad factionē: q̄a cambiū fit ex illis. Et quātuz ad situ cū adinuicē iuxta ponunt̄: & dato q̄ hec cōtinuitas strictissime nō sumat̄ erit. s. dictū & itentio p̄ma equalis. s. in qua est dictū q̄ ethica distinguit̄ penes cōsumptionem humiditatis p̄me & sc̄de. vnde subdit. Et si sign̄at q̄ p̄mū q̄ finiuit ethica est humiditas p̄pinqui tēporis cū coagulatiōe nō erit fmo sanus. Et hoc q̄a tūc ethica in sui initio & in p̄ma specie iciperet ɔsumere cābiū si illa humiditas prius nō esset ɔsumpta: qd̄ est absurdū. Et alijs modis soluit̄ cōtrarietas hec qd̄ per te cōsidera. ¶ Et attende q̄ q̄dam dant modū fm quē pōt dici q̄ ethica habeat veras species: & q̄ he species non sunt modi accn̄tales & vn⁹ modus qui datus est: & est q̄ sic̄ humiditates sunt tres penes quas ponimus tres spēs ethice ita ponātur tria calefacta esse vt sit vna species in qua sit calefactū eē in humiditate rorali qd̄ ponat subam cordis: & alias humiditates in calefieri: alia erit in qua calefactū esse erit in humiditate cābiali qd̄ ponat subam cordis in calefieri. Alia spēs erit in qua calefactū esse erit in suba cordis: tunc p̄bat̄ has esse febres ethicas: q̄a mediāte calefacto esse illaꝝ humiditatū possunt op̄ationes cordis ledi: & per ɔn̄s talis caliditas erit feb. tūc ḡ aut erit feb. effimera aut putrida aut ethica. nō effimera vt notū est cū hic nō sit calefactū esse in spiritu. nec putrida: q̄a calor de quo loquimur istaꝝ humiditatū non est feb. putredinalis: qd̄ p̄bat̄: q̄a ille humiditates p̄nt cōsumi & calefieri sine putrefactione: vt p3 in cōsumptione eaꝝ in ethica. Sed nō videt̄ incōueniēs q̄ ille calor fiens qui nō est putredinalis in eis terminet̄ & sit in facto esse: ḡ relinquit̄ q̄ tales feb. erūt ethice. ¶ Tamē notant q̄ vera ethica erit illa cuius calefactū esse erit in suba mēbrali: s3 alie due erūt ethice per reductionē: & hoc p̄mo ex natura partiū in q̄bus est calefactū esse: q̄a he humiditates sunt valde p̄pinque naturis mēbroꝝ. Sc̄do ex mō curationis in ea & in istis. Et hanc distōnem videt̄ sensisse Auer. coll'. 3° cū dicit. & h3 tres spēs: et leuior ipsarū est que est accēsa a calore extraneo in humiditatib⁹ nālibus & radicalib⁹ que subsistunt in suba paruarū venaꝝ: & sc̄da est que est in humiditate exn̄te in carne: que qn̄ dissoluta est pōt a cibis restaurari: & tertia est oībus deterior: & illa est cuius calor extraneus p̄fundat⁹ est in mēbris solidis &c̄. Sc̄dm modū ponēdi diuersas species ethice dicūt etiam quidā vt q̄ tot sunt spēs ethice quot sunt spēs membroꝝ in corp̄e: erit ergo vna cuius calefactū esse est in carnib⁹: & calefieri in ossibus: & sic de alijs. ¶ Sed hi duo modi sūt expresse ɔtra mētē Gal'. & Auicē. vt preallegatū est supra: īmo etiā Auer. i loco ab eis allegato diffiniēs ethicā diffinitione cōmuni que est cōpetēs cuilibet speciei dicit̄ q̄ hec feb. est calor extrane⁹ fixus in suba mēbroꝝ & p̄hib3 fieri ipsoꝝ operationes & cōsumit ipsoꝝ subalem humiditatē. vnde īmediate subdit. & h3 tres spēs ita q̄ illa est cōis diffinitio. Qd̄ ergo dicit: q̄ leuior eaꝝ est que est accēsa a calore extrinseco in humiditatibus &c̄. nō itelligit̄ q̄ sit accēsus in illis tanq̄3 in p̄mo subiecto: s3 q̄a ex ɔsumptiōe quā calor ethice exn̄s in suba cordis facit in humiditatib⁹ illis sumit̄ modus p̄mus ethice qui large vocat̄ spēs: ideo talis primus modus dicit̄ esse in illis humiditatibus. hi etiā modi ponendi species ethice si perpendis sunt imaginarij potius q̄3 in re iseparabiles. Propter qd̄ post eos non curamus intendere parcentes longitudini: media autē in p̄ncipio quesiti adducta patēt intelligēti. ¶ Et attende q̄ si aliquis auctor aliter alicubi reperiat̄ spēs ethice distinguere a modo predicto posito a Galeno est distinctio non sic essentialiter appropinquans sicut prefata.

Margin notes: Cap. 2. — fen. tra. 2. 3. c. d. — Contradictio i v̄bis Galeni & Auicēne. — 7° colliget caplo. 15.

Laurē. ¶ Sed tēpus est vt ad eius īdicia trāseamus prime.s. quaꝫ posse facile curari docuim⁹: nisi in multos tales medicos īcidat. Est aūt vbi sola cōsistūt nequaq̄ꝫ difficilis cognitu. īplexa aūt cuipiaꝫ putride difficillima iam existit ob permistionem.

Leonicē. ¶ Deinceps igit̄ ad earūdē dignotiones deueniendū ac primū illius in qua facilis est remedio locus nisi in aliquē de hac medicoꝝ īciderit turba. Est aūt vbi sola fuerit haud q̄qꝫ difficil' cognitu: alteri v̄o associata ex putredie hūoꝝ pp mistionē iaꝫ difficillima reddit̄.

Antiq. ¶ Deinceps igit̄ ad dignotionē eaꝝ eundū est ꝛ primū quidē eius que solui pōt facile nisi īciderit alicui multoꝝ taliū medicorū. Est aūt q̄dē sola subsistens nō difficilis cognosci: cōmista āt aliqua eaꝝ que sunt in putredine humoꝝ difficile cognoscibilis iam fit ꝓpter misturaꝫ.

Cō.26. ¶ Declarat Gal. de signis p̄me ꝛ scđe spēi ethice: cū extēse iam dixerit de tertia specie p̄mo p̄mittēs suaꝫ ītentionē: ꝛ per medicos tales ītelligit medicos ignorātes ex quorum ignorātia ethica p̄me spēi trāsit ad alias spēs. ¶ Deinde Galenus anteq̄ꝫ poneret signa p̄dicta ponit cōparationeꝫ inter cognitionē ethice simplicis ꝛ ethice cōposite cū feb. putrida. Et causa huius qđ dicit est: quia signa vnius offuscant signa alterius. ¶ Deinde cum dicit.

Laurē. ¶ Sꝫ in p̄mis subijciam⁹ vt ipsa sola ex q̄dā cā p̄dicta cōsistat: atq̄ꝫ appareāt p̄ma die cūcta īdicia feb. effimere.i. diarie. Simul igit̄ appꝛebit in ea stati cāe ꝓgresse genus atqꝫ id īdicabit̄ ꝓcedēte oꝛone: sed īterrogādo egrotū ipsum licebit discas si alijs in reb⁹ nō male affectus ex iracūdia forti tm̄modo vel merore febrici tant īceperit. Qđ si videant̄ hec ita se hr̄e febrisq̄ꝫ extēdat̄ vsqꝫ in scđm diē nequaq̄ꝫ desinēs ad ītegritatē sꝫ neqꝫ vehementior existit: imo squalidissima suspicari fore debes. Qđ si tertio die sine cibo viuere voluerit ꝛ preterierit suspectas horas accessionis que tertio die venire solet: atqꝫ neqꝫ additio vlla extiterit neqꝫ minutio insignis: sed p̄me febres gue reliquie extendant̄ permaneāt q̄ cū squalido corpꝛe ꝛ calore: mitiore q̄dē in p̄mo accēsu manus: in morāti aūt diutius mordaci ꝛ squalido talē febrē ethicā esse existimare debes.

Leonicē. ¶ Supponant̄ iā ipsa sola ex aliqua nuper dictaꝝ causarū habuisse p̄ncipiū appareātqꝫ in ipsa die oīa gn̄is febriū effimerarū indicia: sil' aūt ꝛ cū ipsis apparent ꝛ preincipiētis cāe forma: qđ etiā in ꝓgressu sermonis ostēdet̄. Sed ex egro īterrogato addiscē licet si cetera q̄dē bn̄ se hn̄s solū ob id qđ supra modū fuit īrat⁹: aut tristitia affectus ceperit febricitare. Et si hec veꝝ esse inuenient̄: febris aūt ad diē sequētē extēdat̄ neqꝫ ad quietē declinās neqꝫ magis īualescens. Ariditateꝫ aūt īmodicā in corpꝛe rep̄sentet talē ethicū fore suspicandū. Qđ si vsqꝫ ad tertiū diē sine cibo ꝑmāserit duꝫ tertiane accessiones suspectus preterit horas nihilqꝫ effatu dignū priori accesserit febri aut fuerit īminutū: sed quedā exigue reliq̄e tm̄modo ꝓcedant atqꝫ ꝑmaneant cū arriditate corpꝛis aut cal'itate: cū ꝑ tactu mitis sentiat̄: in ꝓcessu v̄o tp̄is acris mordax atqꝫ arida manui se offerat huiuscemōi fe. ethi. eē ē existimādū.

Antiq ¶ Supponat̄ vtiqꝫ primū ipsa sola in aliq̄ p̄dictarū causaꝝ cōsistēs ꝛ appareāt ꝯm primā diē vniuerse in ea cognitiones gn̄is effimerarū fe. Ergo coapparet cū eis cōfestim ꝛ spēs ꝓcatartice cause: ꝛ ostendet̄ ꝛ hoc sermone ꝓcedēte: sed īterrogantes ab ip̄o laborāte discere licet si ꝯm alia dispositus sine querela in solū īrascēdo vehemēter vel tristādo febrire īcepit: ꝛ si appareāt hoc ita hr̄e ꝛ extendat̄ ꝯm scđaꝫ diē febris neqꝫ in febricitatione quiescēs sed neqꝫ vehementior facta ꝛ aridior apparēs ethicuꝫ suspicandū futurū esse hūc talē. Si v̄o ꝛ tertia dierū ꝑtrāsire voluerit suspectas horas eius q per tertiā fit paroxismi ꝛ neqꝫ augmētū aliqđ neqꝫ diminutio aliqua fiat digna rōne: sed prime fe. reliquie parue extendant̄ ꝛ ꝑmaneāt cū arido corpꝛe ꝛ cū calore ꝯm q̄dē primā īmissionē manus miti apparente: īmorati v̄o acri ꝛ mordaci ꝛ arido obuianti: hanc talem febreꝫ ethicam existimandum est esse.

¶ Exequit̄ signa hec: ꝛ p̄mo ponit signū p̄me speciei: ꝛ hoc cū fit sequēdo aliā febrē. Et dicit q̄ p̄mo supponit̄ q̄ ethica sit sine cōplicatione putride: ꝛ sit ex aliqua causaꝝ que pn̄t illā causare: tn̄ ꝯꝫ p̄mā diē appareāt signa feb. effimere. vn̄ per ꝯn̄s apparent alique spēs ꝓcatartice.i. p̄mitiue cāe. nā hoc ostendet̄ sermone p̄cedente.s. q̄ effimera fit a ꝓcatarticis causis: ꝛ licet tūc ab egro discere q̄ cā fuit illa vt determinet etiā si ita appareat: ꝛ in scđa die īfirm⁹ non est quiescēs in febricitatione nec fe. fuerit facta vehementior ꝛ supple est apparēs aridior: tūc suspicādū hunc taleꝫ futurū ethicū. Et hoc q̄a vel iā trāsiuit effimera in ethicā vel futurū eē.i. fieri ethicū. Unde si in tertia die volueris trāsire suspectas horas paroxismi: † ꝛ nec videris feb. accidētia nec diminuta queadmodū † cōsueuit accidere in paroxismis ꝛ reliq̄e p̄me feb.s. effimere sunt parue ꝛ extēdit̄ ꝛ ꝑmanet feb. cū ariditate corporis ꝛ cū calore apparenti miti ꝯm p̄mā īmissionē manus: sed cū diu morat̄ apparet acris ꝛ aridus: tūc talis feb. est ethica. ¶ Sed dōm ad intellectū lr̄e Galen⁹ dicit q̄ signa trāsitus effimere in ethicam est q̄ ꝯm scđaꝫ diē nō est īfirmus q̄escēs in febricitatione nec feb. vehemētior facta est. ¶ Cōtra: q̄a Aui. cap. de signis ethice dicit. Et de significatiōib⁹ febris effimere in ethicā est vehementia fortitudinis caliditatis in tertio valde. Nā ꝯm pl'm īcipit feb. post duodecim horas declinare. Cū g̊ ꝑtrāsit feb. duodeciꝫ horas ꝛ nō apparēt signa declinationis: īmo cōtinuat̄ vsqꝫ ad tertiuꝫ omni die: ꝛ fit fortis tūc est illa ethica. ¶ Propter qđ attēdēdū q̄ cā dictoꝝ Gal. est. Nā si aliq̄s fit hn̄s effimerā: ꝛ maxie veraꝫ debet in fine p̄me diei dimittere hoīeꝫ sine fe. vt supra patuit. si hoc nō est: signū est q̄ trāsit ad aliā febrē. signū aūt qđ trāsit in ethicā est qđ ponit Gal. nā cū trāsiuit ī ethicaꝫ nō est facta feb. vehemētior: hoc nō ītelligit̄ absolute: cuꝫ caliditas ethice sit maior caliditate effimere: sed hoc dic̄: q̄a feb. ethica est fe. que equalis ꝑmanet nō hn̄s excrescētias ꝛ diminutiones vt hꝫ putrida: cuꝫ ethica sit feb. a mā humorali nō depēdēs: ideo nō vadit cū augmētatione caliditatis: queadmodū eēt excrescētia putride. Iteꝝ feb. in scđa die nō appꝛet facta vehemētior: q̄a caliditas ethice in p̄mo discursu est cal'itas mitis nō vehemēs apparēs: dato q̄ cū tactus īmorat̄ appareat calor acris ꝛ mordax. Et cā huius

† alia lr̄a Neqꝫ vides fe. augmentatā neqꝫ diminutam q̄d quidem.

Dubium. p. 4 trac. 3. cap. 2.

hui⁹ signata fuit supra in signis tertie spēi ethice. ¶ Attē-de etiā q̄ pol'e est q̄ ethica cāta ab effimera nō sit multo maioris caloris q̄ȝ effimera: cū fuit in suo ylr̄io eē ybi erat locus cōicationis: nihilominus tñ appet fe. facta aridior: q̄a cal'itas est facta in subto densiori yt in mēbro. p̄mo aūt habebat esse factū in suba rariori yt in spū. Dicit ḡ Gal'. si ḡ in tertiā diē ptrāsire volueris suspectas horas ⁊c. vel q̄a effimera pōt vsqȝ ad tertiū diē durare: vel ppter illos qui semp putabāt feb. esse de putrdine humoris cholerici. Et ideo semp timebāt in oī feb. paroxismū per tertiū diem: ⁊ ppter hoc p̄cipiebāt cuilibȝ febricitāti ieiuniū triduanuȝ yt pȝ 8° tera. Cū ḡ Auic. dicit q̄ de signis pmutationis fe. effimere in ethicā est vehementia fortitudinis caliditatis intelligit si fiat pmansio ⁊ ꝯtinuatio tactus sup calorē ethice. Galenus ṽo dicit q̄ feb. nō fit vehemētior. s. quātū ad p̄mū occursuȝ. Et hoc apparet per illō qd̄ Aui. dicit, vehementia caliditatis in tertio valde: qm̄ si vehemētia caliditatis esset in ppatulo p̄mi occursus non eēt occulta: simil'r cū Galenus dicit q̄ feb. nō est facta vehemētior intelligit de vehemētia multū manifesta qualis est vehemētia que fit in paroxismis vel excrescētijs cū q̄bus iuadūt putride feb. nō q̄ absolute nō sit facta vehemētior: vñ Almāsor in decimo. Cū feb. trib⁹ dieb⁹ aut amplius pmanserit nec se mouerit: nec calor nec iflāmatio ei⁹ vehemens fit. vñ subdit. neqȝ accñtia que feb. acutas ꝯtinuari ꝯsueuerūt ⁊c. Et Haliabbas p̄mo. 8. theorice. Hui⁹ ḡ in p̄ncipijs feb. signa que in pl'ib⁹ manifestanť habitudinib⁹: qm̄ cū in corpe fe. fit que triū sit ꝯtinua dierū nec fortis est caloris nec aliq̄d est cū ea accidētiū putridaꝝ febriū yt rigor sitis aut angustiatio ⁊c. ¶ Attēde q̄ hoc signū a Galeno hic posituȝ est satis cōe nec multū ppriū. nā h̄re signa multū ppria ⁊ manifesta initij ethice est difficile valde: cū dictū sit supra q̄ ethica in p̄n° sit facilis cure ⁊ cognitionis difficilis. ¶ Et posset exponi q̄ Gal'. dicit hic ⁊ nec vehemētior ⁊c. s. q̄tuȝ ad iudiciū ifirmi: cū ifirmus illā nō sentiat: dato q̄ s̄m rei veritatē sit vehementior qd̄ intelligit Auicēna.

Cap. 2. & libro. 2. De crisi caplo. 3.

Cap. 3.

Laurē. ¶ At ṽo maximū atqȝ idubitabile indiciū erit nāe eius nutriēti hoiem quotiēs maxime videať firmiter trāsiuisse oēs horas suspectas: statim eni post cibum post vnā horā vel alterā oibus tāgentib⁹ egrū alterū icrementū febris ip̄a habuisse videať: nec deerit q̄ icrepet tanq̄ȝ inopportune dantes cibū: ⁊ yt ip̄so potissimum tpe accessionis: ⁊ yt cibū lōgiori tpe metiri conueniat ⁊ yt accessio cūcteť: sȝ res nō ita se habet.

Leonic. ¶ Maximū ṽo atqȝ idubitatū hoc erit ei⁹ nāe indiciū: si cibū hoi obtuleris eo: p̄sertim tpe q̄ maxie oēs horas suspectas subterfugisse vr̄: statiȝ eni hora vna aut duab⁹ post acceptū cibū q̄cūqȝ egrotanteȝ tetigerint alterā febris accessionē adesse opinabunť: nec deerūt qui eos q̄ cibū obtulerint increpēt: qm̄ haud in tēpore dederint. Sed tūc cū futura accessio erit: cuius annotatio tardius sit subsequuta: vñ oportuerit cibū in longius tp̄s differre: res aūt non ita se habet.

Antiq ¶ Maxima ṽo tibi ⁊ idubitabilis erit cognitio nature eius: nutriēti hoieȝ cū maxime videbiť certissime sup gressuȝ esse suspectas horas vniuersas: cōfestim eni sup cibū post vnā horā vel scd̄aȝ vniuersis tāgentib⁹ laborātē: alteꝝ febris additamentū h̄re videbiť: ⁊ q̄s ⁊ dantes cibuȝ yt iportune cibātes accusabit ⁊ yt ⁊ maxie s̄m ip̄as horas paroxismi: ⁊ q̄a oportuit p ampli⁹ tp̄s differre cibū ⁊ q̄ fe. iuasio: hoc aūt nō ita se hȝ.

¶ Posuit signū ethicaꝝ ppriū ⁊ iseparabile: ppter qd̄ prio ḡnal'r docet ethicas feb. ab alijs distiguere: q̄ est q̄a cū tu das hoi patiēti ethicā cibū: ⁊ maxie cū tu videbis eē ipsuȝ vniuersas horas suspectas egressum que hore sunt in q̄b⁹ etiā suspitio ex acuitione fe. ⁊ hoc yt calefactio: de qua loq̄tur oino iponi alteri q̄ȝ exhibitioni cibi nō possit. Tāgēti igiť tūc ifirmū post vnā vel duas horas exhibitionis cibi apparebit augmētū caloris queadmodū si inuaderet alia feb. yt videať cibatio talis rep̄hēdēda: cuȝ appareat fieri tpe paroxismi: ⁊ q̄ ampli⁹ debebat differri. Et hoc voluit cū dicit. Et quis. i. aliq̄s accusabit. i. reprehēdet dātē cibuȝ si tūc importune yt mediāte cibatione yt maxime s̄m horas paroxismi. s. dederit cibū: ⁊ supple dicet talis reprehēdens: q̄a opȝ peramplius tēpus differre cibū. Et q̄ supple tale augmētū caloris est feb. inuasio. Cā aūt ⁊ modus hui⁹ signi apparebit iferius cū Gal'. hoc appropriabit.

¶ Cuilibet eni ethice febri ppriū insepabile. i. yt ingesto cibo calor accendať: pulsusqȝ in magnitudinē ac velocitatē icrescat ita yt equalis esse accessio videať. Equalē aūt accessionē itelligi volo in qua nec horror existit neqȝ frigus extremoꝝ neqȝ somnus neqȝ pigritia insignis vel iequalitas q̄dā penit⁹ vel in calore vel in pulsu. Et adhuc magis neqȝ puitas neqȝ debilitas neqȝ aliud istiusmodi: sed tāq̄ȝ alio quodāmodo merito pulsus maior ac velocior redditur. Laurē.

¶ Oibus siquidē ethicis febrib⁹ hoc insepabile adest indiciū allato cibo quidē febrē accendi: ac pulsum ad magnitudinē ac velocitatē augeri: ita yt icompressa annotatio facta videať. Voco aūt annotationē icōpressam in qua neqȝ horror aliq̄s neqȝ extremaꝝ ptiū frigefactio facta est: neqȝ veluti q̄dā dormitatio: neqȝ aliqua insignis ociositas aut oino iequalitas aliq̄ vel scilȝ in caliditate vel in pulsu. Adhuc aūt magis neqȝ paruitas neqȝ debilitas neqȝ hoꝝ aliquid aliud: sed queadmoduȝ ⁊ cuicūqȝ alteri ex cibo maior ac velocior pulsus efficitur. Leonic.

¶ Oibus eni ethicis febrib⁹ ppriū ⁊ iseparabile hoc est cibo oblato accēdi q̄dē calorē: addere ṽo pulsum in magnitudinē ⁊ velocitatē yt incōtrita videať iuasio fieri. Nūcupo aūt icōtritā in qua neqȝ aliq̄s typus fact⁹ est neqȝ circūifrigidatio extremoꝝ neqȝ velut in somnū delatio aliqua: neqȝ pigritia insignis aliqua vel iequalitas aliq̄ vl'r fiens vel s̄m calorē vl' s̄ȝ pulsus: adhuc aūt magis neqȝ puitas neqȝ debilitas neqȝ aliq̄d q̄d taliū: sȝ yt vtiqȝ ⁊ alicui cibato maior cōfestim ⁊ citior pulsus perficietur. Antiq

¶ Deinde Galenus cōparat hoc signū ad feb. ethicas: ⁊ ad alias feb. dicēs q̄ hoc signū oibus ethicis est ppriuȝ ⁊ iseparabile ⁊c. Et itelligit p rigorē vl'r oēȝ typū: ⁊ quid sit typus ⁊ rigor: ⁊ q̄d ifrigidatio apparebit iferi⁹ in scd̄o libro: ⁊ cū dicit. nec velut in somnū delatio expone. i. pfundatio somni neqȝ pigritia insignis. i. manifesta. ¶ Et attēde sicut patuit p Galenū supra: cū posuit signa putridaꝝ in generali tūc est ꝯctio pulsus: cuȝ in p̄n° poxismoꝝ pulsus sit paruus ⁊ iequalis. Et simil'r cōtrita iuasio est cuȝ aduenit frigus vel rigor vel somnus vel pigritia ⁊ silia: ⁊ opposita dispositio appellať iuasio caloris icōtrita: q̄a p p̄mā videť

Que sit iuasio ꝯtrita & q̄ icōtrita & harū cause.

directe infirmus cōteri. ¶ Causa aūt q̄re iuasio caloris in
ethicis incōtrita est: qa iuasio cōtrita nō fit nisi ex hoc: qa
calor in p̄ncipio aggrauat̄ ꝛ obtundit̄ a materia ꝛ quodā/
modo suffocat̄ sicut ignis a multitudine lignoꝝ viridiuz:
nūc aūt in ethica iuasio nō est cū ꝓfundatione ꝛ obtusio/
ne caloris: cū nō fiat hec inuasio a mā humorali que mo/
uet̄ ad putredinē: imo est potius ex multiplicatione calo/
ris facta ex cibo assumpto: ꝑpter qđ accidit ꝙ hec iuasio
nō est ꝯtrita: sed tm̄ caloris additio. Sed in putridis acci/
dit inuasio cōtrita: qa ab humore putrescēte sunt depēdē/
tes. Et ideo q̄to putrida est de humore minus grauāte ꝛ
suffocāte calidū/tāto iuasio in eis est minꝰ cōtrita. ¶ Attē
de ꝙ si in assumptione cibi fiat aliqua ꝑmutatio in pulsu:
ꝛ in p̄nᵒ assumptionis eius aliqualis ad intra caloris retra
ctio hoc non est simile nec ꝓportionale iuasioni contrite:
de qua dictum est. ¶ Deinde cum dicit.

Laurē. ¶ Accidit p̄terea iterdū in alijs quibusdā febribꝰ icre
mentuz equale: ꝛ quātū est ex hoc videbit̄ minime eē
ethice febris accńs insepabile: sz nō parui refert si ad
vniuersaz idicioꝝ collectionē perspexeris: in oibꝰ eni
alijs febribꝰ tales accessiones existūt sine alimēto. In
ethica aūt penitꝰ cōtrariū euenit: nullo eni tēpore ac/
cessio prehendit: sed vna cōtinua febris est velut ea q̄
synoces: idest ꝯtinua ꝓp̄e nominat̄: sed illa quasi flā/
mā quādā ꝑmultā occurrētē hz iponētibus manū ita
vt pulsus quoq velocissimꝰ: frequētissimꝰ maximusqz
existat. In febre aūt ethica neqz caloris mľtitudo oc/
currit: ac pulsus tanto minor: rarior: tardiorqz est q̄
in synocho. i. cōtinui quāto calor ipse minor habetur.
Cōmune igit̄ cuiusuis ethice feb. est vt exigua sit atqz
equalis semꝑ a p̄mo initio vsqz ad vltimū finē. Sicci/
tas aūt ꝓpria est eius que tabi affinis existit: qm̄ ethi/
ca febris sepenumero sine siccitate consistit nequaq̄
trāsiens in tabem: qualis etiā nunc persepe in magna
penuria existit. Febris igit̄ ethica desidet a synocho. i.
continua quēadmodum dictum iam est.

Leonič. ¶ Fit quidē aliqñ ꝛ in quibusdā febribꝰ alijs incōpres/
sus accēsus: atqz hac quidē rōne nō videret̄ febrium
ethicarū insepabilis casus. At nō parū differt si vni/
uersum hoꝝ idicioꝝ aceruū ispexeris in oibus siqdez
febribꝰ alijs huiuscemodi introitꝰ etiā p̄ter cibū assū/
ptū fiūt icōpressi. In febribꝰ aūt ethicis res oino ꝯtra
rio mō se hz: neqz penitus fit aliqua annotatio in tꝑe
aliquo. Sed est vna febris continua sicuti que ꝓprio
noie synochus appellat̄. At illa qdē quādā veluti flā/
mā plurimā admouēti manū hz occursantē: preter id
qđ pulsus in ea celerrimi sūt frequētissimi ac maximi.
In ethicis aūt febribꝰ neqz multa occurrit caliditas:
pulsusqz tāto minores: rariores: ac tardiores sunt his
qui febribus synochis appellatis existūt: quāto etiam
caliditas minor existit. Cōis itaqz oibus ethicis febri
bus ꝙ pusille ac semꝑ a p̄ncipio vsqz ad finē equales.
Propriū aūt his que ad tabidas ꝓxime accedunt est
siccitas: qm̄ sine siccitate sepius ethice febres ꝯsistūt:
cū nō trāsmutant̄ ad tabē: quēadmodū mľtis hoc tꝑe
in magna pestilentia contingit. A synochis igit̄ diffe/
runt vt diximus ethice febres.

Antiq̄. ¶ Igit̄ fit qdē qñqz ꝫm alias q̄sdā febres icōtri/
ta accēsio: ꝛ quātū demū in hoc videbit̄ vtiqz
non eē ethicaꝝ ꝓpriū inseparabile hoc synthō/
ma. Differt qdē nō parū si in vniuersaz coacer
uationē dictarū cognitionū ispexeris: nā i alijs
qdez vniuersis febribꝰ he tales iuasiones fiunt
sine cibatione: ꝫm etichas vo iꝫm ꝯriuz neqz
vľiter iuasio fit ꝫm vllum tēpus: sed vna est cō
tinua febris sicut q̄ vocat̄ ꝓprie synocha. Sed
illa qdē sicut flāmā quādā q̄multā obuiantez
hz manū imittētibꝰ ꝛ pulsus velocissimi ꝛ spis
sissimi ꝛ maximi existūt ei. Scd̄m ethicas vo
febres neqz mľtitudo obuiat caloris: ꝛ pulsus
intātū minores ꝛ rariores ꝛ tardiores his q in
synochis sunt quantū nimiruz ꝛ calor minor.
Igit̄ cōe qdez oium ethicarū febriū est ibecil/
les eē ꝛ eq̄les semꝑ a primo principio vsqz ad
finē vltimū: ꝓpriū aūt his que marasmoꝝ. i. ta
buz sunt cognate siccitas est: qr multotiēs sine
siccitate ethice cōsistūt: nō trāscēdentes in ma/
rasmum idest tabē quales ꝛ nunc facte sunt q̄
multis in fame. Maxime ergo a synochis qui/
dem differt vt dictum est ethice fe.

¶ Quia iā posuit signū quo gn̄aliter docuit distinguere ethi
cas feb. ab alijs: hic qa in suo signo apparebat dubiuz vult
ethicā distinguere spāliter a qbusdā feb. ꝛ p̄ᵒ distiguit a fe.
putrida que hn̄t iuasiones incōtritas sicut sunt q̄dā feb. ꝯti
nue in qbꝰ fiunt excrescētie sine manifestis accn̄tibꝰ typi: ꝛ
dato ꝙ nō oino ab illis occulte absoluant̄: ꝛ dicit ꝙ qm̄ fit
ꝫm q̄sdā feb. accēsio modica. i. modica additio caloris q̄re
sine ꝯtritiōe: lz nō oino. Alia lr̄a dicit incōtrita accēsio: ꝛ sic
in hoc nō vr̄ h̄ synthoma. i. hoc signū positū eē ꝓpriū ethi/
carū. Deide q̄si moto dubio assignat dr̄iaz iter istas ꝛ ethi/
cas dicēs ꝙ differt nō paruz. s. additio calľitatis in ethicis ꝛ
in qbusdā alijs: qr in alijs febribus si fiant iuasiones: ꝛ dato
ꝙ eēnt icōtrite fiunt: dato ꝙ ifirmus cibū nō assumpserit:
sed iuasio que fit in ethica est huic ꝯria: qr scz nunq̄ fit nisi
ifirmus cibatꝰ fuerit. Et huiꝰ cā est: qr iuasiones ille sunt cū
inouatiōe alterationis in calľitate que inouatio est in fieri ꝛ
in motu: ois aūt talis cām hz: cū igit̄ ethica cām nō habeat
nō pōt ex se vel ex sua cā talē inouationē hr̄e: ꝛ iō hoc acci/
dit in eis a cibo: sed in alijs febribꝰ que hn̄t mām a qua de/
pēdent in eis p̄dicta inouatio caloris pōt accidere. Et acci/
dit ex mā ꝫm determinatū periodū motus eius ad putre/
factionē: ꝛ dato ꝙ hoc eis a cibo nō accidit. Et subdit Gale
nus. nec vľiter fit iuasio. s. in ethica ꝫm vllum tēpus. Et pōt
exponi dupľr. Prio nō fit iuasio. s. ꝑiodica: ita ꝙ fiat ꝫ ali/
quos ꝑiodos notos: imo solum cū comedunt: ꝛ in quacūqz
hora. vt ponit Auič. Uel aliter. nec vľiter fit iuasio. i. paro/ p̄ᵒ q̄rti cā. 3. c. 2.
xismus: ita ꝙ ꝓprie fiat in ea ꝑoxismus sicut in alijs: in ipa
enim bene a cibo fit q̄dā caliditatis additio. Sed nō ꝓprie
ꝙ fit ꝫm modū ꝑoxismationis: ita ꝙ sint q̄dā accn̄tia pro/
pria p̄nᵒ q̄dā augmēto: ꝛ sic de statu sicut ꝯtingit in febribꝰ
que hn̄t ꝑoxismos vel excrescētias: sed ꝯtinua vna fit sicut
ethica nō hn̄s ꝑoxismos vel excrescētias sicut ꝓprie q̄ vo/
catur synocha: qa synocha est vna nō hn̄s ꝑiodos vt infra
patebit. ¶ Deide dicit. Sed illaz qdē: qa dixerat ꝙ ethica
nō hz iuasiones: sed est vna cōtinua sicut synocha vult po/
nere dr̄iam iter ethicā ꝛ synochā ꝛ. d. qa dr̄ia est: qa in tāgē/
do hn̄tē synochaz obuiat multitudo flāme tactui: silr̄ in ea
sunt pulsus velocissimi ꝛ spissimi. Sed in ethica nō ob/

uiat multitudo caloris tactui:silr hñt pulsus itantũ rario/res ⁊ tardiores ⁊ minores synocha inquantũ in ethica ca/lor est minor ꝙ̃ in illa:⁊ ideo expone:sed illa scȝ synocha. vnde ꝑpter hoc qđ dicit calor est minor in ethica ꝙ̃ in sy/nocha cõclusit ꝙ ꝑpter illud cõe est oium ethicaꝝ eẽ im/becilles.i.debiles:⁊ hoc qa caliditas ipaꝝ nõ est cũ multi/tudine flãme.¶ Cõmune etiã est in eis esse equales a pn/cipio vsqȝ ad finẽ:⁊ hoc qa nõ hñt inuasiones:sed febriuȝ ethicaꝝ que sunt cõiuncte marasmoni ꝓpriũ est siccitas: qa multotiẽs ethice sunt sine siccitate:scilȝ manifesta non trãseuntes in marasmũ.i.cũ nõ sunt in marasmũ trãseun/tes sicut nec facte sunt multũ iflammate maxime:⁊ tũc ly maxime /continuetur cum ly ergo: ⁊ sit sensus: maxime ergo a synocbis est ⁊c̃.

digres/sio. 44. ꝑmi.do ri. 2ª.sũ ie pᵉ.ca. de cãis doloris.

Sed licet hic querere que sit maior caliditas/an ca/liditas ethice/an aliarũ feb. Uidetᷣ ꝙ cali/ditas ethice sit maior. Nã dicit Aui.ꝙ caliditas ethice est maior calitate tertiane. Tertiana ãt est fe.aliys ab ethica calidior.¶ Et ꝯfirmatᷣ.nã caliditas que est in termino ⁊ in facto esse est maior caliditate que est in fieri:⁊ in motu ad illũ terminũ vt de se pȝ.ethica aũt facta est:⁊ est termi/nus aliarum febrium.igitur.

In oppᵐ ¶ In oppositũ est hic Gal.vbi dicit ꝙ calor ethice est mi/nor calore synoche ꝑpter qđ fiũt pulsus rariores ⁊ tardio/res.¶ Propter solonẽ hui⁹ dubij attende ꝙ magnitudo caloris est duplex.Quedaȝ est in quali:vt qa ille calor est maior qui est gradualr intẽsior.Quedã est magnitudo ca/loris in quãto que tenet se ex parte subti caloris:qa calor ille est maior q est i maiori subto:⁊ hic est magis abusiua acceptio:⁊ ponitᷣ hec distinctio a Galeno in cõmento illius afforismi.Qui crescunt ⁊c̃.¶ Deinde attẽde ꝙ qñ queritᷣ quis calor sit maior an ethice/an alteri⁹ feb.ꝙ aut põt q̃ri de calore subiectiue fundato in mẽbris vt sit sensus/an ca/lor ethice sit maior calore feb.humoralis quãtũ ad calorẽ in humorali feb.subiectiue in mẽbro fundatũ:aut cõparã/do calorẽ ethice ⁊ qui in ethico iudicatᷣ per sensum tactus ad calorẽ in feb.humorali qui subiectiue est in spiritib⁹ ⁊ humorib⁹ ⁊ vaporib⁹ qui calor in humoralib⁹ feb.repre/sentatᷣ etiã iudicio sensus tactus.¶ Scdm̃ illa igitᷣ respõ/demus ad dubiũ ꝙ in ethicis caliditas in mẽbro subiecti/ue existẽs est maior itensiue ⁊ gradualr ꝙ̃ caliditas exñs in mẽbro cuiuscũqȝ putride ad illã ethicã perducẽtis:nõ tñ est caliditas maior in quãto sed minor potius:cõparã/do tñ calorẽ ethice ad caloreȝ putride qa calor fundatᷣ in humore putrido põt calor putride esse maior. Hec dicta patẽt.nã qualitas que acquiritᷣ per motũ est intensior cuȝ est in termino mot⁹ ꝙ̃ ante.Ethica ǧ facta ex putrida est qualitas exñs in termio qui ꝑmo erat in motu:cũ erat pu/trida:igitᷣ tũc est itensior.¶ Or aũt in ethica nõ sit maior in quãto imo minor/pȝ:qa de subto caloris cum est ethica plus est resolutũ ⁊ ꝯsumptũ.Et ꝙ calor putride qui in hu/more calido est fundatus possit esse maior calore ethico pȝ de se:cũ calor qui est subiectiue in humore putrido fue/rit causa caloris ethice:⁊ si remanet illa putredo posset vl/terius intẽdere ethicã vt cũ remanet putrida post ethicã. Et si dicatᷣ si putrida põt post ethicã remanere:igitᷣ talis putrida subiectiue exñs in mẽbro erit caliditatꝭ maioris ꝙ̃ calor ethice cũ hũc intendat.Et apparet ꝙ hic calor pu/tridus post ethicã i mẽbro nõ est calor q ꝯstituerit ethicã ꝑexistẽtẽ:sed hñ cõstitueret gradũ vlteriorẽ a preexistẽti: etiã dato ꝙ hic calor putride remanẽtis intendat ethicaȝ. Hoc est qa hic calor silr cũ calore ethice cõstituũt intensio/rẽ calorẽ:nihilominus põt eẽ ꝙ hic calor qui in mẽbro fit post ethicã sit minor calore ethice.¶ Scdo dõȝ ꝙ i mul/tis putridis põt esse caliditas exñs in mẽbro intensior ꝙ̃

in aliq̃ ethica ad quã ethicaȝ nõ perduceret ꝑdicta putri/da:sed ad ethicã intensioreȝ. Et clarum est ꝙ in istis cali/ditas subiectiue fundata in humore putrido maior est ꝙ̃ caliditas ethice.Et declaratᷣ hec ꝯ.Nã supra declaratuȝ est ꝙ feb.colliquatiue aliquẽ pñt ⁊ ducũt hoieȝ ad tertiã spẽm ethice:nõ ꝓcedẽte ꝑma nec scda. Nũc aũt fe.colliquatiua que iducit tertiã spẽs ethice nõ ꝓcedẽte ꝑma vel scda est calitatis intẽsioris in mẽbris ꝙ̃ fit in ethica ꝑme spẽi.naȝ calor qui est magis ⁊ citius colliquatiuus sube mẽbri est i/tẽsior:cũ nõ colliquatᷣ suba mẽbri nisi p calorẽ subiectiue in eo fundatũ:talis aũt est ꝑdicta fe.colliquatiua in cõpa/ratione ad ꝑmã ⁊ scdaȝ spẽm ethice.¶ Ex qbus ꝯcluditᷣ ꝙ caliditas ꝑter nãm in mẽbris nr̃i corꝑis nõ hȝ eẽ factũ ⁊ a cã idepẽdens plus ꝙ̃ alia p hoc ꝙ fit in gradu itẽsiori illa cũ iã dictũ est ꝙ aliqua caliditas putride feb.existens in mẽbris que est caliditas fiens põt esse itensior calidita/te cuiusdã ethice que est caliditas facta. Et silr pȝ ꝙ cali/ditas ꝑter nãm põt hr̃e eẽ factũ in diuersis partibus ꝑm plus ⁊ minus vt vna ethica sit intensioris gradus ꝙ̃ alia. Or aũt aliq̃ calitas minor alia sit facta ⁊ alia fiens accidit maxie ex dispõne subti nõ hñ nob ad plenũ notificabili.

Ex quibus isurgit dubiũ an sit neciũ in diuersis specieb⁹ ethice esse caliditatẽ ꝑter nãȝ intensiorẽ vt in scda specie ethice sit caliditas intensior ꝙ̃ in ꝑma ⁊ in tertia sit itẽsior ꝙ̃ in scda.Et an possit in oib⁹ trib⁹ specieb⁹ ꝑm diuersam spẽm esse equalis intẽsionis. Digres/sio. 45.

¶ Et sine obiectionib⁹ rñdem⁹ ꝙ nõ est neciũ in oibus tribus spẽbus ꝑm diuersaȝ spẽm caliditatẽ esse itensiorẽ: sed in oibus tribus põt esse eq̃lis:qđ declaratᷣ.nã iã decla/ratũ est ꝙ spẽs ethice nõ sunt vere spẽs:sed quidaȝ modi accidẽtales distincti ꝑm diuersos terminos ꝯsumptionis humiditatũ. Nũc aũt idẽmet calor ꝑter nãm hñs esse fa/ctũ in suba mẽbri ex lõgitudie tẽporis ꝑducit mẽbra nr̃a ad diuersos terminos cõsumptionis vt aliqñ ꝯsumpserit humiditatẽ rozalẽ aliqñ cãbialẽ ⁊c̃.igitᷣ ideȝ ǧdus caloris põt esse ꝑm oẽs spẽs ethice:queadmodũ in diuersis etati/bus vt in pueror ⁊ iuuene põt idẽ eẽ gradualr qui ex diuer/sa consumptione quã ex lõgitudine tẽporis in humido fa/cit causat etates diuisas.¶ Et ꝯfirmatᷣ.nã cũ aliqs incidit in ꝑmã spẽm ethice ⁊ hȝ calefactũ eẽ in suba cordis nõ est aliq̃ cã necio occurrẽs vñ sit calor cõsumẽs humiditates scde spẽi ethice sic augmẽtatus:cũ nõ hẽat a se cãm ⁊ a se augmẽtari nõ possit.¶ Attẽde tñ ꝙ lȝ nõ sit neciũ ꝙ in oibus trib⁹ speb⁹ ethice sit calor intensior:hic tñ calor est acutior in specie vna ꝙ̃ in aliqua:⁊ hoc qa vna spẽs est cũ maiori siccitate ꝙ̃ alia vt idẽ gradus caloris exñs i subto magis sicco redderet acutior ꝙ̃ cũ ipsemet est in subto mi/nus sicco vt pȝ etiã de calore pueri ⁊ iuuenis. Lȝ igitᷣ non sit neciũ in trib⁹ ethice spẽb⁹ calorẽ eẽ diuersificatũ intẽ/siue:hoc tñ põt ꝯtingere ꝙ calor in vna specie sit itensior ꝙ̃ in alia:nã cũ dictũ sit ꝙ caliditas ꝑter nãȝ possit hr̃e eẽ factũ in diuersis gradib⁹:nulli dubium ꝙ vna spẽs ethice põt eẽ itensior ꝙ̃ in alia:imo etiã stãte hoie in ꝑma ethice specie:cũ erit in scda põt aduenire res calefaciẽs que illã caliditatẽ intẽdet vnde erit caliditas intensior in scda spe/cie ꝙ̃ in ꝑma fuerit:imo etiã hoie stante in vna specie põt intẽdi caliditas:⁊ remanere intẽsior ꝙ̃ ꝑmo.¶ Ex qbus pȝ ꝙ poẽe est ethicã ꝑme speciei esse caliditatis itensioris ꝙ̃ alia ethica ꝑme spẽi:⁊ sic de scda ⁊ tertia.Silr poẽe est ꝙ in aliqua ethica ꝑmo sit calitatis intensioris gradus ꝙ̃ sit aliqua alia ethica scde spẽi vl tertie:nã si sint duo hoies quoꝝ glibet hẽat ethicã ꝑme spẽi in eq̃li gradu caliditatꝭ ⁊ calefacti esse:deide vni istoꝝ adueniat aliqua ex causis calefaciẽtib⁹ vñ ponat calefactũ ꝑme spẽi in maiori gra/du calefacti eẽ anteꝙ̃ exeat latitudinẽ speciei prime:⁊ nõ

Rñsio.

aduenīat alteri:tūc cū ille cui nō aduenit causa calefaciēs erit in scđa vel tertia specie ethice habebit equalē gradū caloris quē habebat cū erat in pma specie ethice:sed cū erat in pma hēbat calefactū eē min⁹ q̄z alter q erat in pma specie cui aduenit cā calefaciēs:igit̄ ille habebit gradū calefacti intensiorem in pma specie q̄z ille in scđa vel tertia. Iterū isti cui aduenit cā calefaciēs adueniat res ifrigidās que tātū remoueat de gradu calefacti eē quātū illō calefaciens intēdit:hoc pōt esse cū ille in scđa spē existens possit liberari total'r:tūc ille a quo remot⁹ est ille calor remansit ethicus in scđa specie:ꝛ tm̄ de gradu caloris hʒ minus cū erat ipsemet in pma specie. ¶ Et ꝯfirmat̄.nā nulli dubiū ꝙ vna feb.colliquatiua pōt iducere febrē ethicaʒ in pma specie:ꝛ sic in scđa itēsioris caliditatis q̄z ethica spēi pme quā iduceret vna feb.ethica:ꝛ per ꝯn̄s ethica pme speciei a febre colliquatiua iducta pōt itensioris caloris gradualiter esse q̄z feb.ethica tertie speciei facta ex ethica prime speciei a flegmatica feb.posito ꝙ nō superueniat aliud calefaciēs.Est igit̄ in specie qualibet ethice magna latitudo ꝑm diuersos gradus in qbus caliditas pōt hr̄e esse factuʒ in suba cordis vt aliqua pma spēs ethice sit in tali gradu calefacti esse aliqua in maiori:ꝛ sic de alijs spēb⁹:nā ad h̄ vt sit pma species ethice:ꝛ sic de scđa ꝛ tertia nō requirit̄ nisi vt caliditas pter nām sensibil'r ledēs opationes hēat esse factū in suba cordis ꝛ nōdū cōsumpsit humiditatē roralē per modū supra notificatū. ¶ Tertio ad pncipale ppositū qđ magis pertinet textui Gal'.dōm est ꝙ in multis feb.alijs ab ethica caliditas que sensui tactus representat̄ est maior in quātitate q̄z ethica.vn̄ idicatio cal'itatis illaꝝ feb.est maior vt synocha:ꝛ in multis putridis feb.dato ꝙ in ethica intensiue in gradu maior eēt:nā in synocha feb. sīl'r in putrida feb.representat̄ caliditas tactui:cū multitudine vapoꝝ calidoꝝ vt appareat manui tangenti vt dicit Galen⁹:q̄dā magna flāma:sed in ethica multū est calor diminutus in quāto nec est cū multitudine vapoꝝ calidoꝝ: ideo nō apparet tātus calor tangenti. Unde Auic̄.in tactu

p⁹ 4¹ trac. 3°.cap.2. ꝯo eoꝝ.s.ethicoꝝ est illō qđ sentit̄ minus caliditate synoche nō dicit ꝙ absolute sit minor:sed apđ tactū. Et ppter hoc etiā in synocha dr̄ esse pulsus velociores spissiores ꝛ maiores q̄z in ethica:qa pulsus fit ppter euentationē caliditatis. Nūc aūt caliditas extranea mēsurat̄ quātitate ꝑʒ mēsurā caloris nālis:cū sint in eodē subto:vbi g̊ parū est de calore nāli in quāto:ibi est etiā modicū cal'itate ex̄nea in q̄zto. Quia g̊ in ethica est modicū de caliditate nāli:qa sunt depauperati spiritib⁹ ꝛ humiditatib⁹:ꝛ p ꝯn̄s modicū est de ex̄neo calore in q̄zto:fiunt g̊ in ea pulsus rariores ꝛ tardiores ꝛc̄.nā modicus aer in cōparatione ad aerē habentis synochā sufficit ad euentādū puā quātitatē spūuʒ ꝛ caloris nālis ethice:ꝛ dato ꝙ sint multū iflāmati q modicus nō sufficit ad euentationeʒ multi sanguinis ꝛ spūs ꝛ caloris nālis existētis in synocha:non tamen tm̄ gradual'r calidi. Et ppter hoc dicebat Gal'.ꝙ caliditas ethice est minor ꝛ nō itelligit ꝙ gradual'r sit minor:sʒ est minor:idest caliditas est minorata ꝛ diminuta quātitatiue. Et ppter h̄ vocat ethicas ibecilles.i.debiles:qa.s.caliditas eaꝝ nō est cū multitudine flāme tactui occurrētis. Et ꝑpēdis ꝙ quāto ethica plus processit plus sibi hoc dictum attribuit. Et obiectiones addŭcte in principio quesiti vt patet currunt vijs suis. ¶ Deinde cum dicit.

Laurē. ¶ Ab alijs aūt habētib⁹ accessiones equales eo ipso maxime dissidet ꝙ iequalitatē quādā hʒ penitus post alimentū sub ipsam accessionis ꝑcussionē. Ethice aūt post alimentū velut accessio quedā equalis cōtigit q̄ vt pauloante docui minime accessio habet̄:sed imperitos circa talia decipiēs cūm caloris multitudine ac magnitudine velocitateqʒ pulsus.

¶ Ab alijs que incōpressas hn̄t annotatiōes hoc maxime differūt ꝙ afflictatio aliqua oīno illis adest cuʒ cibū assumpserint i accessionis pncipio:i ethicis post cibū assumptū veluti quādā afflictationis expertē annotationē fieri ꝯtingit : que non est vt antea diximus annotata. Decipit aūt eos qui circa huiuscemodi nō sunt excitati:ob caliditatis multitudineʒ ob magnitudinem pulsuum ac velocitatem. Leonić.

¶ Ab alijs aūt que incōtritas habēt inuasiones eo maxime ipso differunt qđ cōtritio q̄dā oīno illis accidit cibatis sub inuasione ꝑoxismi : ethicis aūt velut incōtrita inuasio in cibis cōtingit que nō existit qdē vt parū antea dixi . Decipit aūt iuasio nō exercitatos circa talia ꝛ mltitudine caloris ꝛ magnitudine ꝛ velocitate pulsuū. Antiq̄.

¶ Ponit dr̄iam inter ethicas ꝛ feb.que hn̄t inuasiones incōtritas:ꝛ dicit ꝙ ethice differūt a febrib⁹ que incōtritas hn̄t iuasiones:q̄ si aliqn̄ reperit̄ inuasio fieri tꝑe dationis cibi hoc est qa cibus fuit datus tꝑe ꝑoxismi:ꝛ eo veniēte:sed in ethicis accidit iuasio incōtrita tꝑe dationis cibi:ꝛ q̄ñocūqʒ detur que scʒ iuasio nō existit supple ppter hoc ꝙ accipiatur cibus:ꝛ iō in ethicis talis inuasio ꝛ ppter caloris multitudinē:ꝛ ppter magnitudinē ꝛ velocitatē pulsus multotiens iexercitatos decipit:q̄ scʒ ex his ipsi existimāt ethicam paroxismū hr̄e:vult g̊ Gal'.qđ lʒ feb.cōtinue humorales augmētent̄:ꝛ ēt ethice tꝑe dationis cibi hoc est diuersimode:qa ille hn̄t inuasiones ex mā eaꝝ nō ex cibo:ꝛ iō nō accidit illud in eis quādocunqʒ cibus daret̄:sed sic in ethicis:ꝛ causa huius statim apparebit.

¶ Talis aūt febris sequēti die planius cognoscet̄ vbi diligētius cōsideres q̄zdiu ꝑmaneat post cibum ipsa pulsus calorisqʒ alteratio. Inuenies eniʒ tādiu ꝑmanere oēm alterationē donec distributio alimēti atqʒ adiectio squalore cordis humefaciat.deīde rursus in pristinā remeat ꝯditionē que erat anteq̄z sumeret alimentū. Si igit̄ alio tꝑe nutrias ipsum sequēti die rursusqʒ alio tꝑe sequēti die iuenies ita fieri vt dixi augeri quidē calorē:pulsumqʒ ipsum alterari. Laurē.

¶ Manifestius aūt die sequēti : hec febris agnoscit̄ si diligenti⁹ obseruauerimus:quousqʒ post assumptū cibuʒ in cal'itate ac pulsib⁹:alteratio facta ꝑdurauerit. Nā quecūqʒ cōspecto sunt obuia eousqʒ manifeste alterata apparebūt:donec ex cibo digesto atqʒ apposito cordis siccitatē humectauerit. Deiceps ad pstinuʒ habitū reuertet̄ in quo anteq̄z cib⁹ assumeret̄ cōspiciebat̄. Si igit̄ alio i tꝑe cibo reficeris:eo qui seqtur die ac rursus die subsequenti in tempore pariter diuerso quod aio fieri videbis caliditatē.s.post cibum adauctam:pulsus autē vt diximus alteratos. Leonić.

¶ Manifestius ꝯo ꝑm deinceps dieʒ hec talis cognoscet̄ febris diligētius obseruātib⁹ nobis vsqʒ q̄ztuʒ ꝑmanebūt ea q̄ alterata sunt postq̄z cibat⁹ est hō ꝛ in pulsib⁹ ꝛ circa calorē:iuenientur eniʒ vsqʒ intātū alterari apparētia vniuersa manifeste:donec appositio ꝛ redditio cibi hu- Antiq̄.

mectaret ariditatē cordis:deinde rursus in eā que a principio fuerat cōstitutionē anteq̄ cibaret hō redeuntia. Si ḡ in alio tēpore cibaueris eū in posteriori die: ꝛ rursus in alio ꝑ3 deinceps diē iuenies qd̓ dico ꝯtingēs adauctū qdē sup cibū calorē:alteratos ꝟo vt dictū est pulsus.

5.27. ¶ Ponit nunc Galenus aliud signū ethice qd̓ maxie attribuit ethice p̄cedēti:nā iā p3 ꝙ q̄dā est ethica icipiēs q̄dā fiens quedā media:ꝛ hoc voluit dicere Galenus. manifestius ꝟo deinceps ꝑm diē hec talis cognoscet̄:ꝛ signū qd̓ ponit est q̄a si respicis alterationem que fit a cibo in calore:ꝛ pulsu īuenies ꝙ talis alteratio fit dōec fit appositio ꝛ redditio cibi ipsis mēbris:ꝛ postea reuertit̄ hō ad dispōnē in qua erat anteq̄ eēt cibat⁹:ꝛ si ꝑm aliā diē iterū cibas iterū īuenies hāc alteratōez:q̄a.s.calorē augmētatū pulsū3 alteratū ad magni^nē3 velo^tē3 ꝛc̄. ꝛ sic fieret q̄ñcūq3 eū cibares.

Digres. p.46. **Sed tu dices** Gal̄.supra dic̄ ꝙ calefactio accidebat in ethicis post vnā vel duas horas acceptionis cibi. Et dixit ꝙ erat in oīb⁹ ethicis. hic aūt dicit ꝙ illa talis alteratio ꝛ in calore ꝛ in pulsu fit in eis donec appositio ꝛ redditio cibi humectet ariditatē sub̄e cordis. Nūc aūt tp̄s appositionis cibi nō est per vnā vl̄ duas horas post cibi assumptionē. Ergo Galen⁹ ꝯdicit sibiipsi: aut alia cā est huius alterationis:ꝛ illius. ¶ Et attende ꝙ quēadmodū cōiter dr̄ duplex additio caliditatis reperit̄ in ethico ex assumptione cibi. Una q̄dē causat̄ in ipso ex nutrimēto p̄mū accepto post vnā vl̄ duas horas. Alia additio caliditat̄ fit in eo tp̄e appositionis cibi ad membra sua he due calefactiones quodāmodo hn̄t cām sil̄em:q̄a ambe ꝯtingunt ex roratione ꝛ humectatione nutrimēti vt apparebit:sed hn̄t cām dissimilē:q̄a vna fit ex nutrimēto ꝓprio mēbroꝝ vt que fit tēpore appositionis cibi:alia nō fit ex ꝓprio nutrimēto mēbroꝝ:cū tūc nō fiat adhuc appositio nutrimēti ad mēbra nec ei⁹ dispersio ꝟsus mēbra. ¶ Propt̄ qd̓ attēde ꝙ duplex fit cibi ad mēbra delatio. Una est delatio post vnā vel duas horas assumptionis cibi:vel tres ꝑm diuersitatem hoīum. vnde reperit̄ vna lr̄a colliget 4.° que dicit post.5. ꝛ pro certo in h̄ est magna latitudo in qua hora trahunt̄ ad mēbra q̄dā p̄tes roride vaporose cibi cito portabiles ad mēbra ꝛ maxie in corp̄ib⁹ inanitis:nā mēbra inanita statim assumpto cibo ꝛ eo iam instāti in stomacho dissoluto ꝓpter auiditatē eoꝝ ad cibū trahunt̄ quedā partes roride subtiliores:ex q̄bus refocillant̄:ꝛ per ꝯn̄s nutriunt̄ quodāmodo nutritione nō vera. Et in hac dilatōe accidit calefactio in ethico cū ab his p̄tibus mēbroꝝ remittat̄ ariditas membroꝝ. Et q̄a illa talis delatio in diuersis pōt esse diuersimode: q̄a in aliquibus post vnam horā assumptionis cibi in aliquib⁹ post duas in aliquibus post tres vel vltra:ideo talis calefactio in diuersis ethicis potest diuersimode accidē. ¶ Alia est delatio cibi ad membra:qua portat̄ massa chilosa ad epar: ꝛ deinde differtur nutrimentū ꝓpriū ꝛ dispartit̄ ad membra:in qua etiā dispōne nutrimēti ad mēbra ꝛ ei⁹ reappositione rehumectat̄ ariditas mēbroꝝ. vn̄ accidit scd̓a calefactio in ethico quā tetigit Galenus hic in lr̄a cū dicit. donec appositio ꝛ redditio cibi ꝛc̄. Et dicūt ꝙ q2 hec talis appositio maxie accidit in nocte hinc est ꝙ talis additio caliditat̄ maxie fit de nocte vn̄ Halyabbas. 8. theorice cap̄lo de ethica. dicit. Fortior tamē fit cū cibus sumit̄ quacūq3 fiat hora ꝛ nocte tēpore somni. Et Galen⁹ 2.° ꝓnosticoꝝ. ꝛ Auic̄. de signis crisis. Et cā est:q̄a de nocte appositio nutrimēti ꝛ readditio mēbris fit valde maior q̄ de die:q̄a virtutes nāles fortius operant̄ tēpore somni. vn̄ plus attrahit̄ de nutrimēto ad mēbra. Et alia cā est:q̄a in nocte pori cōstringunt̄;vn̄ retētis vaporib⁹ cibi ꝛ corp̄is ꝛ iflāmatis iflāmat̄ corpus. Et sūt etiā in h̄ alie cāe note. Et ꝙ vtraq3 additio caliditatis reperiat̄ in ethicis apparet experiētia: q̄a videm⁹ ethicos cōqueri de additione caliditatis post cibi assumptionē p̄ duas horas vl̄ circa ꝛ tēpore dispersionis cibi p̄ mēbra:nā sic est in ethicis sic̄ i corp̄ib⁹ inanitis. nūc aūt talia corp̄a ex cibis duplici tēpore recipiūt fortificationē ꝛ augmētū caloris inati:ꝛ in tp̄e post assumptionē cibi p̄ duas horas vel circa ꝛ tēpore disp̄sionis cibi p̄ mēbra. Et attēde ꝙ l3 Galen⁹ p̄mū modū additionis caliditatis solū supra posuerit:ꝛ maxie videt̄ ip̄m attribuere p̄me spēi ethice:tn̄ vtraq3 additio caliditatis reperit̄ tā in p̄ma specie q̄ in scd̓a:sed dr̄nt q̄a in scd̓a specie valde manifestū reperit̄ eo ꝙ corpus valde factū est aridius ꝛ siccius:ꝛ ideo in ea ꝑm vnūq̄dq3 istoꝝ tēpoꝝ ap̄pet manifeste augeri caliditas:ꝛ in hoc est signū distinguēs scd̓aʒ spēʒ a p̄a. Unde Serapio ponit hoc signū solū in scd̓a specie. nā nominās signū p̄me spēi nō noīat hoc signū:sed dicit ꝙ cū est hoc signū:tūc est scd̓a spēs:ꝛ nō dicit hoc:q̄a nō velit h̄ signū in p̄ma specie:q̄m Galenus dicit hoc esse cōe oībus ethicis:sed ideo illud dixit:q̄a in scd̓a specie valde manifestus apparet q̄ in p̄ma:ꝛ hoc p̄ cām dictā. ¶ Que aūt sit calefactio maior esset dubiū an illa que fit post assumptionē cibi ad modicū tēpus:an que fit tp̄e redditionis cibi ꝛ appositionis. Et imaginor p̄mā esse calefactionē maiorē ꝛ magis manifestā p̄mo cū oēs q̄si auctores in cap̄lis de signis ethice mētionē faciāt plus de p̄ma. Iterū p̄ma calefactio fit ex delatione partis roride ꝛ vaporose cibi que cito est iflāmabilis ꝛ est delatio subita:cui⁹ ip̄ressio est multū in corp̄e apparēs. nā alteratiōes subite plus percipiunt̄ q̄ paulatine. Sed calefactio scd̓a causat̄ ex delatione cibali maxie q̄ paulatine trāsit de stōcho ad epar ꝛ de epate ad mēbra:vt nutrimētū sic̄ paulatine ꝓuenit ꝟsus mēbra ita paulatine alteret̄ ꝛ alteret mēbra:l3 ꝓpter hoc ab eo nō ꝓueniat in corp̄e manifesta ꝛ sensibil̄r calefactio sic̄ a p̄te p̄ma cibi. Uidem⁹ eni i corp̄ib⁹ sanoꝝ ꝙ postq̄ acceperūt cibū ad modicū tēpus totū corp⁹ p̄cipit se valde plus manifeste calidū ex multis vaporib⁹ cibi dispersis p̄ corpus calidis q̄ p̄cipiat in tp̄e in quo cibus ad mēbra distribuit̄ ꝛ icipit fieri nutrimētū ꝓpriū:ꝛ iterū etiā p̄s grossa ꝛ massa cibalis nō est iflāmabilis sic̄ p̄s rorida ꝛ vaporosa ꝛ aerea:hoc aūt vt dicūt subito p̄ corpus totū dispergitur:illa aūt paulatine. Ex eo autē ꝙ pars grossa cibalis: ex cuius dispersione ad membra causatur:secūda calefactio est valde maioris quātitatis ꝛ intrinsece penetrat ad foramina mēbroꝝ:ꝛ eis vehementer adheret cōuincetur calefactionē scd̓aʒ esse maiorē. Et forte posses imaginari hāc esse maiorem in duratione anteq̄ ethicus reuertatur ad dispositionē p̄mā:sed p̄mā eē maiorē intēsiue:hoc aūt esset experientia certificabile. ¶ Deinde cū dicit.

Tracta.6. cap.xi.

Dubitatio Que calefactio maior in ethico post cibi assumptionem.

¶ Constat eni vt illis accidat quēadmodū in calce ac lapide calefacto. Si.n. ei affundas frigidissimā aquā: multo calidior efficit̄ tanq̄ calor squalidus in eo ab humida mā nutriatur. Si qua ḡ cā est ob quā ita eueniat questio nālis existit:sed vt ita efficiat̄ cuiusuis tē tanti discere licebit. Ubi ergo manib⁹ sumas glebulā calcis ꝯtēnens eius caliditatē ac minime senties:vbi ꝟo deponēs ipsum humi affundas illi aquā:p̄spicies statim ad modū calefieri atq̄ adeo feruere velut lebetes quotiens in multa flāma versent̄:videbis p̄terire vaporē de ea haud exiguū efferri:qd̓ si audeas tāgē: facile senties ardorē. Ad hūc igit̄ modū ad ip̄m sen- Lauré.

.ñsio.

.60. .lo.ter trac.5. .22.

suz hūidus calor nō paulo hz vim euidētiorē q̃z sicc⁹.

Leonič. ¶ Jd eni eis ꝯtingere videt̃ qđ in calce ac lapidib⁹ calefactis: si eni aquā frigidissimā misceris mľto calidiores sentiunt̃: nutriēte vt nutriri videas in ipsis humida suba aridā caliditatē. Sed quenā sit huius rei causa nature rōnū studiosos inquirere opz Qz aūt ita fiat cuicūq̃z volēti ediscere licet. Si eni itra man⁹ recipiat calcis glebam eiusdē paruifaciat caliditatē quā neq̃z sentiet: qđ si ad terrā deponat atq̃z aqua ꝑfundat: videbis q̃z primū vehemēter calefactā: atq̃z ita feruētez sicuti lebetes qñ igēti adheserint flāme; vapores etiā nō paucos ab ea efferri conspicies. Qz si etiā tangere ausus fueris facile ex hoc deuri. Continget adeo si ad sensus iudicium referatur: humida caliditas vires habet non parum sicca euidentiores.

Antiq̃. ¶ Videt̃ eni eis cōtingere quale quidē ⁊ in calce ⁊ in lapidib⁹ calefactis. si eni ⁊ eis frigidissimā aquā supinfundas multū calidiores eē vident̃ nutrito vt videt̃ arido in eis calore ab humida suba. Ergo que quidē est cā pp quā hoc fit nāliuz ꝓblematū est. Qm̃ aūt ita fit discere licet omni tentare volenti accipiēs deniq̃z i manu glebā calcis cōtemnit ei⁹ calorē ⁊ nō sentit: si aūt deponēs eam deorsum supinfunderis ei aquā videbis quidē cōfestiz multū calefaciētē ⁊ ita feruentē sicut lebetes cū appropinquauerint flāme q̃z multe: cōsiderabis aūt ⁊ vaporez nō paucū elatū ab ipsa. Si aūt ⁊ tangere audebis in hoc cōbureris facile: ita ergo ⁊ ad sensuz demū humida caliditas nō paruo aliquo sicca apertiorem habet virtutem.

¶ Quia galenus illud qđ dixerat difficultatez hz: vult assignare cām ei⁹ ꝙ dixit: nā dicit ꝙ ethicus ex cibo supcalefit. Ad ꝓbādū aūt hoc arguit Gal. sic. Qīs arida caliditas in rorido humido promptiorē ⁊ maiorē calorem ostēdit. Sed caliditas ethicoꝝ est caliditas arida cū siccitate cōiuncta: igit̃ irrorata humido cibali maiorē caliditatē ostēdet ⁊ augmētabit. Et in hac rōne tenet Gal. hūc modū: qa p̄mo ponit ꝓpōnē p̄mā ⁊ decľationē eius maxie applicādo ad ethicā cū dicit. ꝙ sic videt̃ ꝯtingere in ethicis sic̃ in calce ⁊ lapidib⁹ calefactis: nā si ifundat̃ aqua frigida valde calidiores apparent enutrito arido calore in eis ab humida suba: tūc Gal. pro cā hui⁹ remisit nos ad sciaz nālē. Et declarauit vlteri⁹ Galen⁹ exēplū suū positū de calce ꝑ experientiā. nā si accipias glebaz calcis in manu cōtēnes eius calorē nec senties eā calidā: sz si sup eā ifundas aquā videbis illā valde calidiorē ⁊ feruētez: ⁊ multos vapores ab ea eleuari: ⁊ si tangat̃ cōburit tangentē. Ex q̄bus ꝯcludit Galenus ꝙ humida caliditas vt ad sensum pz: apertiorem. i. manifestiorē hz virtutē ad calefaciēdum nō paruo aliquo: idest multū sicca. s. caliditate. ¶ Deide cū dixit.

Laurē. ¶ Ceterū vt calor siccus existat per ethicam febrē cui subsequit̃ tabes huic discas licebit: nemo statiz ab initio prensus est tali febre q corꝑis habitudinē habeat humidā: sz qui siccior nā existit: maxie ꝙ vbi calidus quoq̃z natura sit: sed qui vitā delegit in labore: isomnia cura ac victu tenui. Js assolet statiz ab initio prehendi ethica febre ex iracundia ac merore ac multomagis quotiens estas: cōditio calida ac sicca: locusq̃z eiusmodi fuerit.

Leoni ¶ Siccā v̄o in ethicis febrib⁹ eē caliditatē quas tabes cōsequit̃ eo cōstat argumento. Nullus eoꝝ q habitu corporis ꝑditi sunt humidiore statiz ab initio huiusce modi febre corręt⁹ fuit. Sed q̄cunq̃z sunt nā sicciores ac p̄sertim si vnaz calidā habuerint tēperaturam vitāq̃z elegerint in laborib⁹ vigilijs ac curis victuq̃z pauco hos statim ab initio solet ethica febris iuadere ex ira vel tristitia ac magis estate statuq̃z tēporis calido ⁊ sicco ac loco preterea consimili.

Antiq̃. ¶ Quoniā autē sicca caliditas est que s̄m ethicas est febres quas sequit̃ marasmus. i. tabes licet tibi ⁊ hinc discere. Nulľs eni ab initio ꝯfestim captus est a tali febre eoꝝ q humiduz hñt habitū corporis: sed q̄cūq̃z nā sicciores sunt ⁊ maxime si cū hoc calidi cōplōne fuerint ⁊ elegerint vitā in laborib⁹ ⁊ vigilijs ⁊ sollicitudinibus ⁊ dieta tenui: his assuetū est mox ex principio imittere se ethica febris i ira vľ tristitia: adhuc autez magis si ⁊ estatis hora cōtingerit cōstitutio calida ⁊ sicca ⁊ regio talis.

¶ Declarat aliam ꝓpōnē rōnis assumpte que est ꝙ caliditas ethicaꝝ est caliditas arida sicca: ⁊ qđ dicit est clarū. vbi etiā inuit ꝙ ethica feb. incpiēdo fieri possit cū dicit: his assuetū mox ex p̄n° imittere se ethica fe. ⁊ ponit corꝑa in q̄b⁹ hec maxime est apta fieri icipiēdo: ⁊ in hoc est cā clara.

Digressio. 47 Sed licet hic hesitare de hoc qđ ponit Gal. an. s. proprïū signū sit ethicarū feb. ex cibo supcalescere. Et arguit̃ p̄mo ꝙ hoc signū i ethicis nō debeat reperiri: q2 tunc ethica nunq̃z posset ꝑ cibaria frigida curari qđ est absurdū: q2 illud nō curat ethicū exquo ethicus calefit. ¶ Et confirmat̃: qa aut ethicus calefiet a cibo calidiori q̃z sit ethicus: aut a tēperato ei aut a frigidiori q̃z ipse sit: sz nō ex calidiori: q2 tunc hoc signū nō eēt ꝓpriū ethicis: q2 etiaz putride calefierēt ex cibo calidiori q̃z ipse sint. nec ex tēperato sibi: q2 talis cibus potius cōseruabit ethicū q̃z ipm alteret. nec a cibis frigidioribus eo qa iam ab illis curari nō posset. Etiā ab illo nō calefit a quo infrigidat̃: cuz igit̃ talia cibaria nō infrigidāt. igit̃ ⁊c̃. ¶ Et cōfirmat̃: quia ethicus nō calefit a cibo nisi qa calefacit cibū qui calefactus postea calefacit ipm. Sed tūc arguit̃ ethic⁹ nō p̄t dare cibo maiorem calorē q̃z hz in suis mēbris: ⁊ ꝑ ꝯñs cibus ꝑ hoc ꝙ ethicus calefacit eū nō pōt ethicū calefacere: ⁊ pz añs. ꝯña probatur: q2 exquo cib⁹ nō est plus calidus q̃z sint mēbra aut illa cōseruabit si hz caliditatē equalē illis: aut nō alterabit ea si nō erit tātū calidus: qm̄ agens dz eē prestātius passo. ¶ Et cōfirmat̃ ꝙ hoc nō sit ꝓpriū signū: q2 istud ꝑ eandē rōnē poterit in putridis febrib⁹: imo etiā in effimeris reperiri. nā in istis febrib⁹ cū mēbra sint caľa caliditate p̄ter naturā calefaciēt cibū q postea calefaciet ea sic̃ fit in ethicis.

¶ Galenus aūt expresse sentit ꝯ̄riuz hic ⁊ supra qđ expresse ꝓbauit in exemplo de calce. ¶ Auer. aūt colľz 4° irruit in hanc sniam: dicēsq̃ꝫ cause que dant̃ a medicis in hoc dātur accñtales sicut sunt fabule cātoꝝ. ¶ Dubiū eniz qđ est in hac mā nō est de ꝯclōne in se: q2 oēs cōcedunt ⁊ testat̃ experiētia: q2 ethici post cibū calefiunt: sed dubiū est de modo: qūo ⁊ que sit in hoc cā: quare h̄ signū huic approprieťse. ¶ Impugnat aūt Auer. cām que dat̃ hic a Galeno sic: — In ꝯ̄riū Auer. onio cōtr Gal. col 4. cap. 3

nā impoľe

Nam impossibile est ꝙ membra ethici calefiant a cibo sicut calefit calx ab aqua:quia impossibile est vt v̄tus nutribilis a nutriente sit tm̄ elongata vt ipsum sit eidem cōtrarium sicut aqua calci.reperit̄ eniz vnumqḋqz istorum alterum corrumpere.

(Gentilis quarti 3.3.c.p°) ⸿ Sed contra hanc causam Galeni arguit Gentilis etiaz sic:quia tunc hoc signum non erit proprium ethicarum:⁊ hoc assumendo rationem Galeni. nam dicit Galenus ꝙ causa quare ethicus calefit ex cibo est:quia omnis arida caliditas irrorata humido p̄ortiorem ⁊ manifestoriem caliditatem ostendit.Sed dicit ipse quarundam putridarum est caliditas arida : imo aridior q̄z sit caliditas quarūdam ethicaruz:igitur talis calefactio ex predicta irroratione plus apparebit in eis q̄z in multis ethicis.Et patet scd̄a propositio ex supradictis:quia dictū est iam ꝙ potest dari aliqua febre putrida colliquatiua que perducet ad tertiā speciez ethice nō antecedēte p̄ma vel scd̄a:imo possibile est dare febrem colliquantem oēs humiditates:vnde homo consumptus ⁊ exiccatus substātifice morietur:⁊ tamen nunq̄z fuit ethicus:modo non est dubium ꝙ aliquādo in hac febre erit maior ariditas mēbrorum ⁊ caliditas magis arida:⁊ poterit etiam esse caliditas subiectiue in membris existens intensior q̄z in multis ethicis:igitur tale signum plus apparebit in istis q̄z in illis.Et tamen Galenus voluit ꝙ esset p̄prium omnium ethicarum.Si eniz auctores dicunt ꝙ hoc signum reperitur solum in scd̄a specie:⁊ tertia specie ethice iam est eorum intentio preexposita. Et hoc argumentuz tenet:quia in febre narrata poterit esse aliquando maior ariditas q̄z sit in scd̄a specie.

(Auer.cā/ip.33.) ⸿ Aliam autem causam assignat Auerrois colliget 4° q̄z sit illa Galeni ⁊ in hoc apparens : nam in ethica calor est īfixus ⁊ habituatus in membris:vnde membra habēt malam complexionem factam:sed nutrimentum debet assimilari nutrito:ergo in ethica nutrimētum accipiet calorē extraneum membris:q̄uis sit nutrimentum frigidum.Et tunc ex caliditate illius nutrimenti crescit feb.⁊ manifestat̄.Sed in putridis non est sic:q̄a calor non est radicatus ⁊ infixus in membris que habent agere in cibum.

(Contra Auerroiz dubitatio. Fūdamēto Auer. supposito vero soluūtur argumēta hec.) ⸿ Sed contra:quia in quadam putrida membra possunt esse magis calida intensiue loquendo q̄z in quadaz ethica vt iam supra patuit:ergo in tali putrida cum nutrimentum debeat assimilari membris plus ab illis acquiret calorem extraneuz q̄z in illa ethica.vnde plus in ea manifestabitur hoc signuz:nam caliditas membrorum subiectiue non agit plus vel minus per hoc qḋ sit facta vel fiens ex quo vtraqz in eodem est subiecto:sed per hoc vna est magis vel minus intensa gradual'r.vnde redditur fortis vel debilis:⁊ hoc saltim suppositis ceteris paribus in equali quātitate subti vel maiori in fiente. Iterū cum cum in effimera spiritus habeant caliditatem factā: ⁊ sit illud mediante quo saltim vt organum nutrimentuz alteratur videbitur hoc tale signum in ea reperiri. ⸿ Et confirmatur.nam non minus videtur aliquādo cibus in aliqua febre putrida posse calefieri a cal'itate facta in humoribus ⁊ vaporibus putridis q̄z in aliqua ethica a caliditate facta in membris : cum illa possit esse maior ista: vt supra patuit.

(Declatio Gal. opinionis.) **Ad declarandum** ergo plene dicta Galeni p̄mo oportet videre que sit causa quare calx calefit ab aqua sup̄ ea proiecta. Propter quod attendendum ꝙ calx vsualis est corpus prius lapideum in igne combustum ad differentiā lateris quod est corpus non incineratuz sed digestum:idest coctum.Et ideo non potest fieri ab omni terra nisi habente aliquam pinguedinem digestibilem non incinerabilem. ⸿ Appellatur autem hoc corpus fere incineratum:quia non totaliter factus est cinis.vnde habet aliquam continuitatem: maxime lapis calcinatus integer.

⸿ Et attende vlterius ꝙ in rebus nos inuenimus duplex calidum:nam inuenimus res calidas actualiter ⁊ ille sunt que primo occursu habent immutare sensum tactus:que caliditas non stat nisi in subiecto habente aliquam humiditatem ex qua tale calidum foueatur ⁊ cōseruetur:quemadmodū apparet de caliditate accensa in candela ⁊ in lignis accensis:⁊ in calore animaliū.nam tādiu durat caliditas in istis q̄zdiu durat humiditas sufficiens in illis.

Sed licet hic sub forma p̄blematis querere que est causa quare cum primuz calidū quemadmodū ignis requirat in subiecto suo siccitatez:ꝙ calidum horuz inferiorū que sunt calida per participationem illius requirunt pro subiecto suo corpus qḋ humiditatē habet ⁊ illa humiditate consumpta non amplius potest in illo permanere.

⸿ Et dicamus ꝙ siccum terrestre non potest esse subiectuz caliditatis ita ꝙ in eo stet caliditas in actu admota caliditate extrinseca:siccuz autē quod in corporibus cōmistis remanet humiditate consumpta est siccum cinereū terrestre:quousqz ergo in re est humidum aereum aptuz inflāmari ⁊ fieri ignis vt regeneratio calidi possit continuari manet caliditas actualiter in re: ergo dicit̄ ꝙ caliditas associat sibi materiā siccam absqz omni humido:hoc est veruz in igne s̄m ꝙ est corpus simplex iam genitum ⁊ quiescens in p̄pria sphera:non autez est verum in corpore cōposito ⁊ cōmisto:nec in inpso igne qui est in cōtinua ḡnatione ⁊ corruptione qualis est ignis quem hic inferius apud nos videmus in lignis:⁊ candela ⁊ alijs combustibilibus.vnde hic ignis mistus est.nā carbo est res terrestris ignita ⁊ flāma vapor ignitus:nam in his donec durat humidum in illis durat ignis generatio: ⁊ cōtinua corruptio adustione humidi:quia siccum terrestre:vt dictum est:quale dominat̄ in istis non est sustentatiuum caloris ignei sicut humidum aereum p̄pter ipsum esse nature igni vicinū.

(Forte soluitur:quia ignis suaz siccitatem hn̄s vt i.p̄pria sphera caret cōtinuo:⁊ in suo eē existit naturali. Hic aūt i mistis violēter:vn̄ p̄ aggn̄atione p̄tinuā cōseruat̄. Naz si s̄m exigētiam nature sue maām raraz hr̄et:h̄ inferius in siccitate cōseruaret̄.)

⸿ Aliud calidū reperit̄ in rebus qḋ est calidū virtualiter qḋ nō est nisi quoddā vestigium formalis caloris qḋ reperit̄ in rebus factis a calido forti agente actuali:siue talis generatio sit perfectiua vel corruptiua sicut est calidū qḋ reperitur in cinere ⁊ calce:naz calor ignis adurens lapides ⁊ ligna:consumpta humiditate eorū remanent partes sicce cum effectu ⁊ virtute caloris: ⁊ non solum effectu ⁊ virtute caloris que est siccitas quaz siccitatem ille partes habent formal'r : sed remanet cum effectu ⁊ virtute que est caliditas:vnde sunt v̄tualiter calide:nam non possunt caliditatem formalē habere cū sint ab humiditatibus excluse.Habēt igitur caliditatē virtualem ⁊ hec caliditas virtualis appellatur vestigiuz caloris siue aliquis ignis vt patet per Aristotelē scd̄o de partibus animaliuz capl'o scd̄o.vnde sicut eniz in exustis siccis vel in cinere relinquit̄ aliquid ignis sic ⁊ in digestis humidis relinquitur eius operantis caliditatis pars.

⸿ Et attende ꝙ partes ille que ex istis remanent virtualiter calide sunt partes subtiliores:non autez partes grosse terrestres:quia ille sunt conformes nature ignis : ⁊ hoc apparet cum ex cinere facimus lisciuium:quoniam aqua fit acuta:quia ille acute partes ⁊ subtiles transeūt in aquā ⁊ remanet cinis sine acuitate.Et patet ꝙ calx viua cuz de nouo extinguitur fit combustiua.Sed post duos vel tres dies talis virtus minuitur:quia resoluta est aqua cuz partibus subtilibus calcis:vnde si multotiēs lauetur calx fit non mordicatiua propter eandem causam.Unde Serapio capl'o de calce dicit.Et est in ea pars ignea in quātitate multa:sed qn̄ lauat̄ pluries fit sine mordicatione:vnde superius dixerat ⁊ qn̄ abluitur cessat operatio ab ea hec:

scilz mordicatio z remanet in aqua mordicatio ei°. ¶ Ex
premissis potest apparere q non oia corpa posita in igne
comburenti sunt incinerabilia vel calcinabilia: nam cor/
pora metallica que humidum habent valde permistum
cum sicco candent in igne vt est ferrum z auruz vt ponit
A. l. giber ille Grabael alchimicus: nā incineratio vt pz fit per humi
di cōsumptionē. Et ideo qñ aliqua talia corpa volum° ad
ignē pulueriçare admiscemus aliquā rē cōsumptiuā hu/
miditatis sicut qñ cū sulphure adurimus stannū aut plū/
bū. ¶ Et attēde q est dare alias res q̄ sunt calide in v̄tute
z in potētia z nō actu que nō sūt facte per adustionē tales
z per corruptionē: sed sunt res que per digestionē a calore
perfecte acquisiuerūt hūc modū calidi vt sunt medicine
calide vt piper: çinçiber: z euforbiūz: z silia que dñr cal'a
in potētia z virtual'r: nā nisi reducanť ad actū a calore no
stri corpis nos non calefaciunt: quis aūt sit modus huius
reductionis est difficultas alibi pertractabilis. Est tñ alia
virtualis caliditatis p̄dictaꝝ medicinaꝝ z reꝝ v̄tual'r cali
darū que per adustionē sūt facte que nō reducunť ad actū
caloris: vt piper ab aqua: quēadmoduz reduciť calx: nam
vltra caliditatē absolute quaz dat corpus nr̄m medicinis
calidis in potētia cū illas ad actū reddūt versať etiā que/
dā forma specifica iter tales medicinas z corpus nr̄z. Ta
les aūt medicine que calide sūt in potētia vt piper z silia
nō potuerūt esse in rerū nā cū calore actuali: qa nā nō faĉ
aliquā rem ad cuius ɔseruationē nō intendat. Et. d. Arist.
Cap. p°. 2° de gñatione aialiū. Si g̊ ille medicine fuissent genite cū
actuali calido cito recepissent detrimētū ex resol'one a ta/
li calido cuz sint corpa cōmista z nō simplicia: indiguit g̊
nā his medicinis calidis: facte g̊ sunt calide in potentia: z
nō in actu vt possint diu i eē ɔseruari. aialia aūt potuerūt
fieri z esse actual'r cal'a: qa p aiaz hñt virtutē regenerandi
calidū: vnde in eis ɔtinue regñanť spūs calidi ꝓpter quaz
cām ex calido actuali nō cito recipiūt detrimentū. ¶ Ex
quib° dictis soluamus rōnē quādā que a quibusdā addu/
Gal. li. 3. cōplonū. ciť ɔ Gal'. in quesito de reductiōe medicinaꝝ ad actū: nā
z p° z 3° videť voluisse Galenus in locis predictis q medicine ca/
simplicib° lide reducunť ad actū a calore nr̄o: qa vere ab eo acqrūt
Aui. pmo formā caloris z principiū manifeste quo nos calefaciunt:
ca. sūma ð vnde apud eū tales medicine sunt calide in potētia essen/
ɔplone. tiali: sed medicine que vocanť frigide que nō infrigidant
nos nisi post reductionē earū ad actū nō requirunt in hac
reductione a calore nr̄o formā frigoris z principiū ꝓpter
qđ in nos agāt: cū nō habeāt calidū nr̄m viā aliquā agēdi
hoc frigus: imo erant prius anteq̄ȝ nobis approximarenť
actu frigide: sed a corpe nr̄o acquirūt solū p̄ncipiū actuale
quo in nos agunt. Et qa acquirūt euaporationē z diuisio/
nē ad minima sine qua frigiditatē nō agerēt: iō tales me/
dicine frigide dicunť esse tales in potētia actuali z nō eēn
Argumē tiali. Tūc formāt illi rōnē ɔtra Galenū quā reputāt fortez
tū ɔ opio/ sic. Nā nō minoris pfectionis sūt entia calida q̄ȝ frigida:
nez Gal. imo discurrēdo per oia entia vniuersi sunt pfectionis ma
de actua/ ioris: g̊ plus nō debēt esse entia res calide tales in potētia
tione me/ z nō in actu q̄ȝ res frigide: imo multo fortius debēt esse ta
dicinarū. les in actu. z apparet ɔñtia: qa eē tale in potētia est mino/
ris pfectionis q̄ȝ eē tale in actu. Et apparet ex dictis sol'o:
nā medicine frigide potuerūt esse actual'r frigide: qa frigi
ditas nō est q̄litas ɔsumptiua z corruptiua: z ideo cū frigi
ditate illa actuali potuerūt mista esse quātuz fuit ɔueniēs
in esse z ɔseruari. Sed qa caliditas est qualitas ɔsumpti/
ua z destructiua: z ideo cū cal'itate illa nō potuerūt mista
actual'r esse calida nisi que habuerūt aiam: cuius v̄tute po
test caliditas cōtinue actual'r regenerari: tūc eni in eē val/
de modico tēpore pmansissent. Cū g̊ dicit q nō est mino/
ris pfectionis zc. ɔcedať quātū pro p̄senti rōne requiriť.

Sed dices tu esse tale in potētia est minoris pfectionis q̄ȝ
esse tale in actu p̄mo. hec ꝓpositio pōt falsificari: qa eē ta/
le in potētia. i. in v̄tute pōt esse maioris pfectionis q̄ȝ eē ta
le in actu vt in multis posset induci. Et hic est locus specu/
lationis si consideras in phia: tñ quantū ꝓposito pertinet
dōm q lz cōcedať q esse tale in potētia sit minoris perfe
ctionis: q̄ȝ esse tale in actu: hoc maxie esset veruz respectu
eiusdē: vt ꝯbi gr̄a. illđ qđ est calidū in potētia est minoris
pfectionis q̄ȝ illud qđ est in reꝝ nā actu calidū: z hoc quā/
tum est ex hoc alijs nō ɔsideratis: nō tñ eēt hoc veꝝ respe
ctu diuersi gñis. nā illđ qđ est in potētia calidū pōt eē ens
pfectius illo qđ est in actu frigidū: z nō itelligimus per h
q caliditas que est in potētia ad hoc vt postea sit in actu
sit pfectior frigiditate que est in actu: cum illa adhuc nihil
sit: sed qđ subm qđ est calidū in potētia qđ. s. in se hz v̄tutē
z dispōnē per quā pōt fieri calidū in actu pōt esse pfecti°
q̄ȝ subz qđ frigiditatē hz in actu. Et de hoc nullus hesitat.
¶ His p̄missis vtilib° ad sequētia vt patebit redeam° vñ
sermo venit. s. inquirēdo. s. que sit cā quare aqua proiecta
sup calcē sic fortis gñať caliditas: z ōdit in hoc Cōciliator 3° notād
cām talē. 140. dr̄ia q in calce inextincta calidūz post tp̄s
remanet virtute que adueniēte frigido actuali subcōtra/
rio peruenit in actū caliditatis: obtundiť aūt calidum cal/ A. l. obscditur.
cis z vigorať ab aque frigiditate infrigidāte z poros clau
dente: ꝓpter qđ calidū in seipsum ɔtractū vigorať z exci/
tať tandē superās friditatē aque actualē. Sic etiā ex trā/
situ aque fride sup mineras sulphureas potētia ꝓpingo/
ri deducta in actū caliditatis excitato in huius mineris ca
lidū ab aqua ipsa reddiť calida de ꝓprietatib° el'ntoꝝ: h
etiā modo ɔfectio ex sulphure z aspalto quā qdā cōstruūt
curiosi exposita pluuie iflāmať qua quis posset domū ini
mici cōburere: qđ z cibus nouus mēbris idicat occurrēs
ethico. Uult g̊ Cōciliator in sūma q cā quare calx calefit
ab aqua ꝓiecta sup eā est: qa aqua frigida fugat cal'm cal
cis ad ꝓfundū qđ pp vnionem exit ad extra fortificatū z
oñdit manifestā caliditatē sic fit caliditas in corpe carno
so ab aqua frigida. ¶ Et nos nō intendimus hūc moduz Opinio
reprobare: cū tñ si cōsideras multū sit reprehensibilis. Et Thome.
demus nos in hoc cām iuxta preinducta q causa illius ap
parentis est: qa cum aqua ꝓijcitur supra calcē diuidēs cal
cez minutissime: z per eā penetrās partes in calcē que sūt
calide virtual'r agunt in aquā inducēdo in illam calidita/
tem formalē z actualem: qa aqua est humida que pōt esse
subiectū actualis caloris: vnde rehumectať etiā suba cal/
cis quo calore inducto aqua vaporās z feruens exit extra
simul etiaz cum partibus subtilibus calcis: qđ pz: qa post
tempus vt dictuz est fuit resoluta z exiccata aqua remo/
ta est actiuitas a calce que occurrens extra tangenti ardet
z fortiter calefacit. ¶ Ex quo pōt apparere: qa calx nō ca
lefacit lignū sup quo poniť nec saccū in quo deferť z res
similes sicut calefacit aquā: naz illa non sunt apta suscipe
re actuale calidū z formale a partib° illis virtual'r calidis
sicut aqua que penetrat in partes minutissimas calcis. vñ
calci ex rebus nō acquiriť humiditas sicut ex aq̃. ¶ His
habitis veniēdū est ad modū s̄m quē ethici supercalefiūt
a cibo: z dederunt aliqui in hoc quendā modū apparentē
z pulchrū dicentes p̄mo q causa quare ethici supcalefiūt
ex cibo nō est siccitas mēbroꝝ ethici: z hoc ꝓpter rōnem
Auer. sed quia tunc membra veniunt ad tātam cōtrarie/
tatē vt sic humidū aqueū illabiť in siccū corpus: z deinde
euaporat: ita humidū nutrimētale illabiť in mēbra ethici.
Et ideo dicunt q ratio Auer. cōtra Galenū est efficax: sed
Galenus loquiť solū exēplariter. Et attēde hic a nobis q Libro 4° cap. 33.
nō voluit Galen° q causa quare ethicus supercalefit a ci/
bo esset siccitas membroꝝ: sed voluit q ꝓpter siccitatez
mēbroꝝ

mēbꝛoꝝ ethici caliditas que in eis est nō est multū apparens ꝛ manifesta sicut postea cū assumpsit cibū rehumectantē mēbꝛis repletis vapoꝛibus cibi calefactis occurrētibus tunc tāgenti qui pͥmo nō occurrebant: ꝛ ideo est hic quedā silitudo gn̄alis calefactionis in ethico ꝛ in calce: qꝛ sicut postq̄ꝫ aqua est pꝛoiecta sup calcē apparet manifesta caliditas ex vapoꝛib⁹ aque ꝛ eius partib⁹ calidis occurrētib⁹: ita etiā ex vapoꝛib⁹ ꝛ cibo in ethica: qui caloꝛ existēs multus in quāto diminutus ꝓpter multā siccitatē nō apparebat sic. Et ideo dicit Galenus ꝙ caliditas arida aspsa ꝛ humida pꝛōptiorē caliditatē ostēdit: nō tn̄ dicit ꝙ ariditas ꝛ siccitas sit causa effectiua huius caliditatis inducte: tn̄ īter illa duo est multa dissilitudo: nā nō ꝯtrariat̄ cibus ethico sicut aqua calci. Calx eni hꝫ solū caliditatē v̄tualeꝫ: sed mēbꝛa ethici hn̄t calitatē actualeꝫ. ¶ Silr nō illabit̄ humidū nutrimētale in mēbꝛa ethici sic̄ illabit̄ humiduꝫ aqueuꝫ in calce ꝛ multe sunt alie dissimilitudines: ꝓpter quas Auer. predicta v̄ba ꝓtulit. Galenus aūt exēplariter loquebat̄. ¶ Scd̄o dicūt ꝙ in omni gn̄e feb. cibus assumptus īducit aliquā caliditateꝫ: lꝫ minus in effimeris q̄ꝫ in alijs. rō est: qꝛ mēbꝛa in omni feb. sunt sub extraneo caloꝛe: g̊ pn̄t calefactionē inducere in cibo q calefactus calefacit illa: ita ꝙ tā ī effimera q̄ꝫ in putrida assumpto cibo augmentabit̄ caliditas in coꝛpe: qꝛ calefacto cibo ꝛ eius vapoꝛib⁹ apparebit in coꝛpe calitas augmētata. ¶ Tertio dicūt ꝙ si caloꝛ ex cibo auget̄ ī putrida illa calefactio nō sic clare sentit̄ ab īfirmo nec ita clare discernit̄ a medico in putridis sic̄ in ethicis. Et rō huius est: qꝛ in ethica infirmus anteq̄ꝫ assumeret cibū nō iudicaret se caloꝛē hr̄e vel esse febꝛientē cū ethicus caloꝛē nō sentiat: cū ergo ei aduenit cib⁹ qui calefit a caliditate mēbꝛoꝝ ꝛ mēbꝛa illa alterat ꝛ calefacit: tūc ethic⁹ talē calefactionē a cibo sentit: cū illa sit caliditas fiens ꝛ nō facta. vn̄ iudicat se nūc esse calidū ꝙ nullo modo pͥus iudicabat cū caliditatē suā factaꝫ nō sentiret: g̊ ex cibo ethicus est mutatus ꝛ ex non sentire se calidū ꝛ se alterari ad sentire se alterari ꝛ calefieri: sꝫ in putridis febꝛibus semp īfirmus sentit suā flāmā: cū hēat caliditatē in fieri: sentit etiā diuersos motus vapoꝛib⁹ humoꝝ putridoꝝ. Si igit̄ hō hn̄s putridā supcalefiat a cibo nō mutat̄ ꝓpea de hoc ꝙ est nō sentire se calm̄ ꝛ alterari ad sentire se alterari ꝛ calefieri: sꝫ si mutat̄ / mutat̄ de sentiendo se calidū ad sentiendū se calidioꝛē: ꝛ ideo nō dicit se de nouo a cibo calefieri: ꝛ maxime qꝛ pͥus sine aliquo cibo maioꝛē sensit caloꝛē vt in paroxismo. Unde Auicen.

Sen pͥma trac.3.c.2

4° cañ. videt̄ hoc sentire cū dicit. ꝛ est. s. ethicus hn̄s egritudinē nō vehementē. i. nō fientē discernēs illud qd̄ in eo est de caliditate. i. ita ꝙ discernat caliditatē in eo: sꝫ putridus discernit: ergo vult ꝙ hn̄s ethicā directe mutet̄ de nō sentiendo in sentiendū. ¶ Ex p̄dictis igit̄ pluries pōt hr̄i q̄re ethicus supcalefit a cibo. nā assumpto cibo statiꝫ post duas vel tres hoꝛas vel plus s̄m diuersitatē hoīuꝫ ꝛ ciboꝛū attrahunt̄ ptes roꝛide aeree ꝛ vapoꝛose magis ad mēbꝛa q̄ ad mēbꝛa ethici īflāmata ꝑueniētes calefiūt ab illis q̄ calefacte calefaciūt mēbꝛa ethici. Silr etiā rehumectata ariditate mēbꝛoꝝ ethici ab his vapoꝛib⁹ calidis appet tāgēti magna caliditas ꝓꝑ ꝯcursuꝫ hoꝝ ad tactū: q̄ caliditas pͥmo ꝓꝑ ariditatē ꝛ ꝑuationē vapoꝝ non poterat feb. manifeste in tactū impꝛimere. Et silr fit scd̄a calefactio in ethico tp̄e appōnis nutrimēti p modū supꝛa decl̄atū. Uolunt g̊ p̄dicti ꝙ istud signū nō sit ꝓpꝛiū ethicaruꝫ sic ꝙ in alijs nō reperiat̄: imo cū in qualibet feb. sint mēbꝛa cal̄a caloꝛe extraneo in qualibꝫ fit supcalefactio aliqua ex cibi assumptione: cū etiā vt ꝓbatū est possit dari feb. putrida in qua est caliditas maioꝛ in mēbꝛis q̄ꝫ in quadā ethica: ꝛ maioꝛ ariditas mēbꝛoꝝ ex illa causa poterit p̄dictū signū in p̄dicta putrida plus repiri. Sed ideo ponit̄ hoc signuꝫ esse ꝓpꝛium ethicarū feb. qꝛ manifestius in ethica ꝑcipit̄ a medico ꝛ ab īfirmo q̄ꝫ in putrida per modū declaratuꝫ: nā ethicus assumēs cibū manifeste indicat se calefieri: cū tn̄ pͥus nihil de hoc sentiret: vnde in eo manifeste est noua mutatio. Silr de iudicio medici vt dictū est: sꝫ hō qui hꝫ putridā: dato ꝙ ex cibo supcalefiat ꝛ alteret̄: tn̄ nō sic manifeste percipit ꝛ iudicat: qꝛ etiā pͥmo sentiebat se alterari vnde in eo quātū ad hoc nō fit noua mutatio: dato ꝙ mutatio fiat. Silr medicus tāgens ethicū iudicabit valde calefactionē maioꝛē cū assumpsit cibū ꝓpter caliditatē suaꝫ occurrere tactui cū multis vapoꝛib⁹ ꝛ mltiplicata in quāto plus q̄ꝫ in putrida: ꝛ dato ꝙ supcalefactio sit addita: qꝛ etiā in putrida anteq̄ꝫ assumeret cibū occurrebat calitas tāgēti cū vapoꝝ multitudine. Silr qꝛ putridā hn̄s hꝫ caliditatē magnā paroxismoꝝ qd̄ nō est in ethico vt videat̄ in eo caliditatis ex cibo aliqd ꝓpter oīa: igitur illa: qꝛ tale signū manifestius appet in ethicis q̄ꝫ in alijs febꝛib⁹ positū est hoc signū ꝓpꝛiuꝫ ethicaꝝ feb. Et dato ꝙ in aliq̄ putrida possit eē etiā sic intēsiue sicut in aliqua ethica vt argutū est. vn̄ pꝫ ex dictis ꝙ licet arguere an̄ cibū febꝛiēs nō sentit se calidū nec se alterari: postea sumpto cibo sentit illud: ergo est ethica: sed nō licet arguere: g̊ est putrida: ꝛ ꝙ in alijs possit reperiri: ꝛ ꝙ nō sit manifestū est ꝓpter p̄dictas cās ꝛ appet p Auic. 4° ca. qui dicit ꝛ cib⁹ quidē in reliquis feb. nō incēdit hac īcensione nō dicit ꝙ nō īcēdat: sed nō incendit hac incensione: qua ethica. vnde subdit: lꝫ necessario faciat diuersitatē per motus nature. — Sen pͥma trac.3.c.2.

¶ Sed istat̄ qꝛ si in putrida permutat̄ caloꝛ ex cibo aliq̄n sicut in ethica: q̄re nō magnificat̄ pulsus in putrida ex cibo sicut in ethica. — Instantia

¶ Soluūt: qꝛ in ethica cib⁹ nō ꝓhibet̄ a restauratione ꝓpter mām que coꝛrumpat cibū. Et ideo fortificat virtutē: sed in putrida ꝓpter putridos humoꝛes coꝛrūpit̄ multū de cibo. Et ideo non sic apparet magnificari pulsus putride ex cibo sicut ethice. — Rn̄sio.

Ad rationes aūt in contrariū que nr̄e rōnes fuerunt que pꝛobant ꝙ ethicus nō possit calefieri a cibo. Dōm cū dī ꝙ tūc ethicus nunq̄ꝫ posset per frigida cibaria curari. negat̄. ꝛ tu ꝓbas ex quo ab illis supcalefit ꝛc̄. Dōm ꝙ ab illis cibarijs supcalefit in pꝛimo occursu cibo a mēbꝛis calefacto: nā cibaria illa frigida generāt sanguinē frigidū qui perueniens ad mēbꝛa in pͥmo occursu. qꝛ ab illis supcalefit illa calefacit: nihilomin⁹ tn̄ postea reuertit̄ ad frigiditatē que est q̄litas sibi essentialr̄ inherēs: quēadmodū aqua calida reuertit̄ ad frigiditatē. Et dato ꝙ ꝯuertat̄ talis cibus ad sanguinē minus frigidū q̄ꝫ si fuisset ꝯuersus in coꝛpe sano. vn̄ dicebat Gal. deinde rursus in eā que a pͥncipio fuerat cōstitutionē anteq̄ꝫ cibaret̄ homo redeuntia. — Ad rōnes

¶ Ad aliā cū dicit. aut ethicus calefieret a cibo calidioꝛi ꝛc̄. Dōm ꝙ a quolibet cibo quē assumit supcalefit: ꝛ tu dicis ꝙ non ex calidioꝛi: qꝛ etiā putridis cōuenit. Dōm ꝙ verū est: tamē iam patuit quare tale signū ethico appꝛopꝛiat̄: tu dicis nō ex frigidioꝛi: qꝛ a tali infrigidat̄ verū est postq̄ꝫ perdidit caloꝛē queꝫ acquisiuit a mēbꝛis. Tu dices nō a tēperatis ethico: qꝛ talis eū ꝯseruabit. Dōm ꝙ etiā ex pͥ occursu ex tali calefit: qꝛ si ex frigido multo amplius ex illo: sed postea qꝛ reuertit̄ ad suū tēperamētū: vn̄ illū ꝯseruabit. Sed tu dicis q̄uo remouet̄ ethicus ꝛ sanguis vel cibus a p̄dicta caliditate: ꝛ dicunt ꝙ hoc est ꝛ ab aere extrinseco. ꝛ qꝛ p̄dicte ptes roꝛide cal̄e ꝛ vapoꝛes predicti resoluunt̄ ꝛ per modū iam ꝑtractum de aqua calida: ꝛ hoc in cibo ꝛ multe sunt in hoc vie. ¶ Ad aliā tu dicis cibus nō calefacit ethicū: nisi qꝛ ethicus calefac̄ eū: veꝝ est: cū tu dicis ethicus nō pōt dare cibo maioꝛem caloꝛē q̄ꝫ habeat in mēbꝛis illa pōt negari: nihilomi- — Ad scd̄aꝫ

nus si cōcedat nihil cōcludit. Sed tu dicis si cib⁹ erit eq̄lis caloris cū mēbris: ergo non poterit mēbra calefacē. Et similr̄ si erit minoris caloris dicēdū q̄ falsum est: q̄a aliq̄s existens caloris equalis cū altero pōt in illo intendere calorē ꝓpter dispōnē illius passi ad calefaciēdū. vñ aliq̄n ex dispōne passi īducit effectus maior q̄ꝫ sit formalr̄ in agēte: ita est hic: ethicus hꝫ mēbra arida apta nata incēdi. vñ in eis pōt incendi caliditas a re que nō hꝫ tantū de caliditate quantū illa. Et aliter posset dici q̄ dato q̄ ille cib⁹ nō eēt calidior mēbris ethici: nihilominus tñ q̄a augmētata quātitate sanguinis pñt tunc mēbra calefieri: q̄a ex maiori quāto fit actio fortior. ❡ Sꝫ nobis hec solō nō placet. Ratio aūt Auer. iā fuit soluta. Et ratio alia que fit contra Galenū. nā patꝫ qualr̄ ꝯcludit: ꝛ qualr̄ nō. Et opꝫ nos vlterius intelligere ad cōplemētū textus Galeni q̄ cū ipse dicit. Ita g̊ ꝛ ad sensuꝫ demū humida caliditas ꝛc̄. q̄ humida caliditas hꝫ apertiorē virtutē q̄ꝫ sicca: loquēdo de caliditate sicca cū qua est paucitas subti ꝓprij in quo fundat̄ talis caliditas. Sꝫ si cū caliditate sicca sit magis de subto ꝓprio: tūc talis caliditas nō ostēdit minus manifestā v̓tutē: imo plus: sicut ignis in quo est caliditas sicca apertiorē hꝫ v̓tutē q̄ꝫ aer in quo est caliditas humida. Et dato q̄ h̄ etiā sit: q̄a ignis hꝫ caliditatē intensiorē. vnde in eo est mā ꝛ subm ꝓpriū ꝯueniēs caliditati: sed in corporib⁹ mistis ꝛ maxime viuis in q̄bus humidū est ꝓpriū subm calidi caliditas sicca q̄a parūper est ibi de subto caliditatꝭ: ꝛ p̄ ꝯñs de caliditate minus apparētē hꝫ v̓tutē q̄ꝫ caliditas humida. Ex quib⁹ oībus si bñ ꝯsideras attēde q̄ caliditas que est fundata in ethico: ꝛ maxīe quāto ethicus plus ꝓcedit v̓sus siccitatē: cū sit fundata in suba ꝛ subto sicco plus similat̄ ꝛ appropinquat caliditati potētiali. Sꝫ in synocho cū caliditas sit fundata in subto humido est caliditas magis actualis: ita q̄ in corde quātū ad tactū p̄cipiet̄ maior caliditas in synocho. ❡ Et dicūt aliqui q̄ est silr̄e sic̄ de caliditate cholere ꝛ sanguis: chol̄a enī est calidior sanguine caliditate magis extranea: que etiā est quodāmodo potētialis ꝛ virtualis caliditas: sed sanguis est calidior ea caliditate que est in actu: vnde silr̄e est etiā quodāmō sicut de ligno cū est bñ īflāmatū: ꝛ cū nō emittit flāmā ꝓpter adustionē: sꝫ tm̄ remanet carbo: caliditas enī que est in ligno cū emittit flāmā maior est in actu: ꝛ in quāto q̄ꝫ sit cuꝫ remanet carbo tm̄. Sed comparādo eā ad ipsuꝫ lignum qd̄ alterationē suscipit magis est alteratū lignū cū est factuꝫ carbo q̄ꝫ cū tm̄ flāma emittebat: caliditas tñ quo ad actū est minor: ꝛ sic est de cal̄itate ethice ꝛ patiētis synochā vl̄ putridā. s. que ad tabem ethicā p̄duceret. ❡ Res aūt que est calida in potētia est sepe plus disposita ad inflāmari ꝛ calefieri in cōparatiōe ad illō qd̄ p̄mo erat q̄ꝫ res que est talis in actu vt posset in plurib⁹ īduci. vñ cū cholera inflāmat̄ fit in ea caliditas valde acutior ꝛ mordicatior q̄ꝫ cū sanguis īflāmat̄. Silr̄ cū caliditas ethici sit caliditas sicca arida est apta nata multū incēdi. vnde hꝫ mēbra incendibilia. vnde plus calefiet ꝛ manifesti⁹ ex cibo q̄ꝫ hō hñs synochā vel putridā in q̄bus est caliditas magis humida nō sic ītendibilis. Propter qd̄ hoc signū plus appropriat̄ ethicis q̄ꝫ alijs: nisi hoc eēt de illis putridis in q̄bus esset ariditas maior q̄ꝫ in quibusdaꝫ ethicis. vñ q̄a tales putride dicte multū sunt in nā propinque ipsis ethicis difficile est tūc discernere an hō simul cū illa putrida hēat ethicā cōplicatā: cū ibi q̄si appareāt oīa signa ethice vt medicus de h̄ sepe hesitet in suo iudicio. Et ex his v̓bis pꝫ sibi apparere q̄re auctores h̄ signū ethicis feb. appropriāt ꝛc̄.

Laurē. ❡ Principiū aūt eius diffinit̄ quotiēs eo tempore quo effimera. i. diaria per inclinationē mitiorē deducit̄ ad ītegritatē: adeo nihil eiusmodi accidit vt siccitas ipsa perspicue incēdat̄: tūc enī primū succedēs effimere. i. diarie ethica ipsa efficit̄. Definit̄ pretera aliter ei⁹ incremētū atq̄ꝫ p̄fecta ḡñatio per accessionē tertie diei. Si enī vt pauloante dixim⁹ eo die alia accessio mime prehendat: neq̄ꝫ eger sine febre existat: sꝫ siccitas ipsa intendat̄ talis febris haud dubia ethica censetur.

Leonic. ❡ Terminus aūt earū principij est cuꝫ eo tēpore quo solent effimere febres in ītegrā quietē desinere: ne dū istis tale aliquid eueniat: īsuper siccitas manifeste intendat̄: tūc enī p̄mū febrē euadēs effimerā trāscendit ad ethicā. Alter v̓o cuiusdā veluti ipsi⁹ augmēti atq̄ꝫ integre perfectionis terminus est tertie diei accessio: si enī vt pauloante dicebamus neq̄ꝫ altera accessio superuenerit: neq̄ꝫ egrotus sine febre fuerit: adaucta insup̄ siccitate tūc ꝓculdubio hic ethica febre laborat.

Antiq̄ ❡ Terminus autē principij huius est s̄m tēpus in quo effimere per declinationē mitē in febricitationē veniunt nihil tale fieri eis: imo manifeste siccitatē intendi: tūc enī primū succedens ab effimeris ethica iam fit. Sed quasi augmētationis eius ꝛ perfecte cōpletionis terminus alius est is qui s̄m tertiā diē paroxismus: si enī vt parū antea dixi s̄m hanc neq̄ꝫ inuaserit quis ali⁹ paroxism⁹: neq̄ꝫ sine febre laborās fuerit fact⁹ siccitate ītēsa ei certissime h̄ talis ethicaꝝ ē.

❡ Cū posuit signū ethice īcipiētis ꝛ posuerit aliud signuꝫ ethice p̄cedentis penes qd̄ cōparauit ethicā p̄cedentē ad ethicā īcipiētē: nūc ponit alia signa que appropriant̄ magis ethice ꝓcedēti v̓sus marasmū: ꝛ hui⁹ grā p̄mo reassūpsit signū ethice īcipiētis ꝛ ostēdit que sūt ea que signant trāsitū feb. effimere in ethicā: ꝛ que sūt illa que signant eā iā trāsiuisse in ethicā: ꝛ hoc facit Gal̄. hic ꝛ supra: qm̄ feb. ethica que appellat̄ īcipiēs nō ꝓcedēs v̓sus marasmū vtplurimū īcipit ex effimera: ꝛ nō ītelligit̄ hic feb. īcipiēs. i. que fit īcipiēdo: q̄a illa fit nō añte aliqua feb. sed appellat̄ incipiēs: q̄a nō ꝓcessit nec ꝓcedit adhuc multū v̓sus marasmū: sed febres ethice que ꝯsequunt̄ putridas colliquatiuas vel lōgas sunt febres que procedūt v̓sus marasmū multū sepe: cū iā in illis añtib⁹ febrib⁹ sit facta magna cōsumptio. Ex quib⁹ pōt apparere vnū qd̄ dictū fuit supra q̄ aliqua feb. perducens ad ethicam perducet ad ethicaꝫ que statim cuꝫ erit facta ethica erit in corp̄e valde maior siccitas q̄ꝫ in ethica ad quā perducit vna alia febris. ❡ Et ex hoc stati sequit̄ clarum ītuenti q̄ vna feb. pōt p̄ducere hoīeꝫ ad tertiā spēm ethice nō p̄ducēdo ad p̄mā ꝛ ad 2am. Cō.28m

Te.cō.26. Et dicit Gal̄. ꝛ sūt eadē v̓ba cū his q̄ dic̄ sup̄ illo tex. Supponat̄ vtiq̄ꝫ p̄mū ipsa sola ꝛc̄. Et terminus p̄ncipij huius idest illud qd̄ determinat initiū hui⁹ feb. q̄a. s. distiguit ipꝫ a feb. p̄cedēte: ꝛ s̄m tp̄s in quo effimē p̄ declinationē mitē veniūt in febricitationē. i. venire ꝯsueuer̄t: nihil tale fieri eis: q̄a. s. nec fiat d̄clinatio mitis: nec fiat īfebricitatio: imo manifeste intēdit̄ siccitas: tūc fit iā ethica succedēs ad effimerā. i. tūc est signū q̄ iā īcipit fieri ethica ꝛ q̄ effimera trāsit ī ethicā: ꝛ subdit. signa q̄ sign̄t effimerā iā trāsiuisse in ethicā: q̄r signū positū est signū suspitōis trāsit⁹. vñ dic̄. sꝫ q̄si augmētatiōis ei⁹: ꝛ p̄fecte cōpletionis est ali⁹ terminus. i. aliō signū est p̄fecti cōplemēti: ꝛ trāsit⁹ iā facte ethice. Et tūc decl̄at qd̄ est h̄ signū ꝛ termin⁹: q̄a est p̄oxism⁹ q̄ ꝯsueuit fieri s̄m tertiā diem: q̄a sicut supra dixit si s̄m tertium diē stante signo iaꝫ posito nō īuaserit alius paroxismus nec

mus nec laborans fuerit factus in tali tertia die ſine feb.⁊ in tali die fuerit intẽſa ei ſiccitas certiſſime hec talis ethicarũ eſt:qa.ſ.iam eſt ſignũ ꝙ eſt facta ethica ⁊ cõpleta.Et qa iſta dicta fuerũt in caplo allegato expoſito:ideo hic nihil amplius dicemus.¶ Deinde cũ.d.

Laurẽ. ¶ Ac proceſſu tẽporis tabida erit ſine mora niſi recte cureť:diffiniť autẽ ambitio eius in tabẽ:cũ primũ pulſus debilis ſimul ac durus fuerit ꝯtinuoq̄ʒ paruus ac frequẽs neceſſario eſt:nõ tñ ꝓpterea tabes exiſtit:ſed ꝓpter debilitatẽ ac duritiem.At vo cũ debilitas accedit ob forte cordis intemperiẽ:durities aũt ꝓpter ſiccitatẽ.Q̄ ſi talis affectus prehendãt cor ipſuʒ tabida febre detineri hominem neceſſe eſt.

Leonič. ¶ Que progreſſu tẽporis cita ad tabidã ꝯuerteť. Pulſus debilis ſimul ac durus fiet:ſtatiʒ vo ⁊ paruus neceſſario hic idẽ eſt etiã frequẽs:nõ tñ ꝓpterea febris eſt tabida.Sed ob id potius:qm̄ debilis ac ꝑuus exiſtit debilitas ſiquidẽ vehemẽtẽ ſequiť cordis intẽperiẽ:durities aũt ſiccitatẽ.Si igiť huiuſcemodi affect⁹ cor occupauerit:hic feb.tabida nece ẽ aial laborare.

Antiq̃. ¶ Sed tẽpore procedẽte maraſmodis:ideſt tabida erit cito niſi bene curabiť.Termin⁹ auteʒ eſt ⁊ tranſitionis eius in maraſmũ:ideſt in tabem:cũ primũ pulſus eius debilis ſimul ⁊ durus factus ſit:cõfeſtim aũt nimirũ ⁊ paruus ex neceſſitate hic talis ⁊ ſpiſſus eſt:nõ tñ ꝓpterea eſt maraſmodis:ideſt tabidus:ſed ꝓpter debilitatẽ ⁊ duritiẽ:fit eni debilitas quidẽ in fortib⁹ cordis diſcraſijs:durities vo in ſiccitatib⁹.Si vo vtiqʒ he cor aſſumpſerint paſſiones febrire neceſſe eſt aial in h̃ maraſmoda.i.tabida febre.

Cõ.28 ¶ Ponit aliud ſignũ ethice ꝓcedentis.vnde ponit vnum ſignũ tranſitus ethice in maraſmũ:⁊ ſignificat ethicã ſcõe ſpẽi cũ illa ſit illa que trãſit in maraſmuʒ:⁊ dicit ꝙ ethica niſi cito cureť fiet tabida ꝓcedẽte tẽpore.Et cauſa huius eſt in promptu ꝓpter ꝯtinuã ſiccitatẽ que in corꝑe ethici addiť:⁊ tũc ponit ſignũ hunc tranſitũ ſignificãs cũ dicit. Certe aũt qa tale ſignũ cum ſit pulſus ſil̕ debilis ⁊ durus. nã dicit ipſe cõfeſtim.i.primo anteq̃ʒ fiat trãſitus in maraſmũ paruus ex neceſſitate ⁊ ſpiſſus eſt pulſus:nõ tamẽ ꝓpterea eſt tabida feb.ſupple dato ꝙ pulſus ſit paruus ⁊ ſpiſſus:qa in ſcõa ſpecie ethice que adhuc nõ eſt tabida apparet ꝑuitas ⁊ ſpiſſitudo pulſus:cuius cã fuit ſupra aſſignata:ſʒ ꝓpter debilitatẽ ⁊ duritiẽ pulſus.ſ.diſcerniť feb. maraſmoida ab ethica abſolute.Et aſſignat cãm hui⁹:qa debilitas pulſus fit in fortibus diſcraſijs cordis ⁊ durities

Te.cõ.26. fit in ſiccitatib⁹.ſ.fortib⁹.Si vo vtreqʒ he paſſiones.ſ.caliditas ⁊ ſiccitas ſint fortes:nece eſt aial febrire in hac fe. tabida:⁊ ideo necio ĩ maraſmoida eſt pulſus debilis ⁊ durus.Et attẽde ꝙ cũ dicit.ꝙ ꝓpter debilitatẽ ⁊ duritiẽ diſcerniť tabida feb.ab ethica abſolute hoc eſt veꝝ ꝑ debilitatẽ ⁊ duritiẽ manifeſte apparentẽ:⁊ hoc ſimul etiã cum alijs ſignis oſtẽdentibus hoiem ethice febrire:⁊ hoc quia in qualibet ſpecie ethice eſt quedã durities:⁊ q̄dã debilitas pulſus:ſʒ nõ manifeſte ⁊ maxime niſi in maraſmone. Et intellige etiã ꝙ cũ feb.ethica abſolute ꝑmutať ad maraſmũ nõ ſolũ eſt ibi hoc ſignũ ꝓpriũ:ſed etiã fit permutatio alioꝝ accidentiũ que apparẽt in ſcõa ſpecie ad alia accidentia que apparent in maraſmone que ſupra ſunt numerata.¶ Deinde cum dicit.

Lauré. ¶ In eandẽ preterea febrẽ incidunt ex acuta atqʒ ardenti pleriqʒ eorũ qui male curanť:maximeqʒ q̄cũqʒ frigidã aquã bibere deſiderãtes adeo nihil cuiuſmodi bibũt vt nec quicq̃ʒ aliud ifrigidãs remediũ thoraci atqʒ illis habuerũt.Q̄ ſi nihil adeo cuiuſmodi habeant vt inſuꝑ cataplaſmatis ex mele vtanť que nunc in vſu ſunt tabidos illis fore promptũ eſt ſiue ſimpl̕r febricitẽt:ſiue ex iecoris aut ventris iflãmatiõe. Maxime eni his iflãmationib⁹ haud recte curatis ſequiť tabes:ita vt quidam exiſtimauerint non aliter poſſe fieri huiuſmodi affectionem.

Leonič. ¶ In eandẽ vo incidũt febrẽ ex accidẽtibus atqʒ acutis febribus plures qui recte curati nõ ſunt:ac preſertim qui cũ aque frigide potu idigerẽt:preter id qȯ eaʒ nõ biberint:nullũ tñ refrigerãs medicamẽ thoraci ac ꝑcordijs appoſuerũt.Si vo cũ oi huiuſcemodi auxilio caruerit cataplaſmata etiã ex melle:quoꝝ nũc plurimus eſt vſus vltra modũ adhibuerint:his expeditũ eſt iter ad tabẽ:ſi etiã diu febrẽ tolerauerint ex epatis aut ventriculi inflãmatione.Maxime igiť viſcerũ collectiões ſi nõ recta cura adhibeať iſequunť ethice fe. adeovt pleriqʒ exiſtimauerit eas nl̕la ex cã alia ġnari

Antiq̃. ¶ In eandẽ vo hanc incidunt febrẽ ⁊ ex acutis ⁊ cauſonibus plurimi eorũ qui male medicati ſunt:⁊ maxime q̄cũqʒ idigent aquã bibere frigidã:⁊ hãc nõ biberũt:imo neqʒ aliã refrigeratiuã ſanationem thoracis ⁊ hypocundriorum habuerunt. Si vo vtiqʒ ⁊ hoc non habentes adhuc ⁊ cataplaſmatibus que per mel plurimum vſi ſunt que nũc in multo vſu ſunt:plus maraſmare:ideſt tabere hos paratum eſt ſiue ſimpl̕r febrierint ſiue in epatis vel ventris flegmõe. Maxie eni vtiqʒ hos flegmões nõ recte medicatos ſequunť maraſmi.i.tabes:q̃re q̄dã exiſtimãt neqʒ al̕r poſſe fieri hãc talẽ paſſionẽ.

¶ Ponit ſignũ aliud ad illud idem:qȯ ſignũ eſt ſumptũ a cauſa añte maraſmone circa hoc remouẽdo oino quorũdã opionẽ:⁊ dicit ꝙ in hãc eandẽ feb.ſ.maraſmoidẽ incidunt plurimi eoꝝ q acutas paſſiones patiunť ⁊ male medicati ſunt:⁊ maxie illi qui idigent potu aque frigide ⁊ eã nõ bibũt nec aliȯ remediũ refrigeratiuũ thoracis ⁊ hypocundrioꝝ hñt:quo tñ multũ idigẽt:⁊ ſimil̕r cũ hoc ꝙ non habẽt illa refrigeratiua qb⁹ idigẽt.Et medicus cataplaſmat mẽbra illa cũ emplaſtris cũ ml̕to melle que ſunt nũc multũ in vſu:vñ ex eis ml̕tũ deſiccanť:nã hi tales qui ſic cataplaſmanť parati ſunt tabere:⁊ valde paratius:qa ibi cũ hoc ꝙ nõ infrigidanť plus delinquũt in vſu illoꝝ emplaſtroꝝ.Et ſubdit Galenus ꝙ iſti de quib⁹ dicim⁹ cadũt in maraſmuʒ ſi male curenť:ſiue ſil̕r febrierint:ideſt ſiue habuerint feb.acutas ſil̕r ſine apate ſiue habuerit illas cũ flegmone epatis vel vẽtris.i.ſtomachi.naʒ febres tabide: maxime ſequunť hos flegmones male medicatos. Et cã eſt:qa ex flegmone hoꝝ viſceꝝ maxime accidit in corꝑe ꝯſumptio:⁊ hoc qa illa ſunt mẽbra ex qbus humiditas in totũ profluit.Ex quo dicto intulit Galen⁹ opionẽ quorũdã qui exiſtimauerũt.ſ.ꝓpter illȯ qȯ dictũ eſt nõ poſſe aliter fieri.ſ.ꝑꝑ flegmonẽ epatis vl̕ vẽtris hãc talẽ paſſionẽ:ſcʒ feb.ethicã tabidã.Et demũ hos reprehẽdit cum dicit.

Laurē. ¶ Nequaq̄ vt scientes vt neutrū hoꝝ nec aliud qcq̄z viscus aut mēbrū neqz tabē neqz penitus ethicā vllā febrem cōmittit prius q̄z vt diximus cor ipm afficiat.

Leonic̄. ¶ Quos latet neutrū istoꝝ ac nullū preterea ex visceribus aliud neqz tabē neqz illā oino ethicā febrē efficere prius q̄z vt dictum est cor patiatur.

Antiq̄ ¶ Nescientes ꝙ neqz hoꝝ neutrū neqz alid aliqd viscerū vel ꝑticula aliqua neqz marasmū.i. tabē neqz vniuersal'r ethicā vllam febrē operatur anteq̄z vt dictū est patiatur cor.

¶ Et p̄mo ad hoc premittēs hoc fundamētum ꝙ nec epar nec stomachus nec aliqd aliud mēbroꝝ corpis operat̄ tabē nec vl'r aliquā feb. ethicā: ꝛ sic ēt vl'r quālibet aliā feb. anteq̄z cor patiat̄.i.nisi patiente corde vt eius passio p̄ncipal'r feb. sit: ꝛ in hoc voluit ꝙ nullius mēbri feb. sit ꝓpria passio nisi cordis: ꝛ hoc supra decl'atū fuit: ꝛ in hoc possumus etiā dicē ꝙ Galenus reprehēdit vnū dictū qd in opinione eoꝝ videt̄ intendi: qa eni isti ponūt ꝙ nō fit passio illa nisi ex passione epatis ꝛ stōchi vident̄ ponere ꝙ feb. sit ꝓpria passio taliū mēbroꝝ: qa de rōne passionis est ꝙ nunq̄z separet̄ a subiecto ꝓprio: si ergo nūq̄z pōt fieri talis passio nisi ex passione illoꝝ. igit̄ ꝛc̄. qa si esset ꝓpria passio cordis: tūc iam posset fieri sine istis. ¶ Deinde cū.d.

Laurē. ¶ Talis igit̄ affectio icipit iterdū ei ex seipso vt ex iracundia ac merore forti ꝛ lōgo: iterdū ex feb. ardenti. Qñqz v̄o ex affectib⁹ pulmonis ac thoracis: maxime ꝙ purulētis ac tabidis: vt igit̄ ex his ira accidit ac vētre ac iecore ꝛ vt simpl'r dicat̄ cuius diutine inflāmationi in membro precipuo sil' cuz siccitate totius animalis maximeqz cordis.

Leonic̄. ¶ Aduenit aūt ꝛ hec passio nōnūq̄z quidē per seipsaz sicuti in excādescētijs vehemētibusqz tristitijs ac diuturnis: nōnūq̄z v̄o in ardētib⁹ febrib⁹. Aliqñ autez in pulmonis ac thoracis affectib⁹: ac p̄sertim in suppurationibus ꝛ tabe: sicuti aūt in his ita in epate ac ventriculo: atqz vt simpl'r dicam⁹ in oibus diuturnis inflāmationibus que nobiliores partes occupauerunt adiuncta totius aialis ac p̄sertim cordis siccitate.

Antiq̄. ¶ Incipit aūt hec passio ei qñqz quidē ex seipo vt in iris ꝛ tristitijs fortib⁹ ꝛ lōgis: qñqz v̄o in causonib⁹ febrib⁹. Est autē qñ in passionib⁹ q̄ sunt s̄m pulmonē ꝛ thoracē: ꝛ maxie in empimas ꝛ ptisicis: sicut aūt in his ita ꝛ in ventre ꝛ in epate. Et simpl'r dicēdū i oib⁹ lōgis flegmonibus principalibus partibus cum siccitate totius animalis: ꝛ maxime cordis.

¶ Deinde Galenus directe impugnat dictum eorum quomodo semper nō fit talis passio ex passione p̄dictoꝝ mēbroꝝ: nam exquo talis feb. non est ꝓpria passio p̄dictoꝝ mēbroꝝ sed cordis: pōt multis alijs vijs hec passio insurgere q̄z dicāt illi. Nā illi vident̄ etiā innere ꝙ lz fe. sit ꝓp̄a passio cordis: nō pōt p̄dicta feb. in eo fieri nisi ex passione predictoꝝ mēbroꝝ. Dicit eni ꝙ predicta passio aliqñ icipit a seipso.s.a corde: qa non fit illud in eo ab alio mēbro sicut accidit in iris ꝛ tristitijs fortib⁹ ꝛ longis: ꝛ hoc qa ista accidētia appropriant̄ cordi qñ fit p̄dicta passio in causonib⁹.s. sine aliquo ap̄ate epatis vl' stōchi: fit etiā p̄dicta passio in egritudinib⁹ s̄m pulmonē ꝛ thoracē queadmodum exēplificat: ꝛ sil'r accidit ex passione epatis ꝛ ventris: ꝛ vl'r in oibus lōgis flegmonib⁹ ꝑticulaꝝ p̄ncipaliū cū siccitate toti⁹ corpis ꝛ maxie cordis accidit.s.feb. tabida. ¶ Et dei de hoc idē ꝙ dicit ꝯfirmauit ꝑ experiētiā cū dicit.

Laurē. ¶ Ego vidi inflāmationē laxioris itestini diutius imoranti subsequi tabē: ac stomachi: ac vesice: ac renum: fuerūt nōnulli qui affecti difficultate intestinoꝝ lōgo quotiēs statiz ab initio aut tp̄e ꝓcedēte febris exigua incidant: tabes ipsa subsequitur.

Leonic̄. ¶ Ego qdē vidi in laxioris itestini greci colon appellant iflāmatione diuturna tabidā febrē fuisse sequutā itidē in similibus stomachi vesice ac renū affectibus: nec minus a tali febre nōnulli sunt capti: qui dissinteriā patiebant̄: cū.s. itestina iflāmatione laborarent: in lenitate etiā intestinorū ꝛ longo profluuio alteruz greci lienteriā: alterū diariā appellant: scilz vel ab initio statim vel progressu tēporis febriscula iuaserit tabide febres consequuntur.

Antiq̄. ¶ Ego nimirum vidi ꝛ inani flegmone longo ꝛ stomachi ꝛ vesicce ꝛ renū marasmū: idest tabē sequi: effecti v̄o sunt quidā ꝛ dissintericoꝝ in tali febre flegmonē.s. patiētib⁹ eis intestinis: sed ꝛ lienterias ꝛ diarias lōgas cū vel mox ab initio vel in tēpore procedēte febris coinciderit lenta sequuntur marasmi.

¶ Et qd dicit est clarū: ꝛ per dissinteriā itelligit fluxū cum excoriatione intestinoꝝ: ꝛ per diariā itelligit fluxū humorū sine excoriatione: per lienteriā itelligit fluxū cibi. Deinde generaliçauit cum dicit.

Laurē. ¶ Ut simpl'r dicatur quotiens p̄exiccatū corpus cordis febrilē calorem susceperit solutū difficilem.

Leonic̄. ¶ Et vt simpl'r dicā qñ p̄exiccatū cordis corpus febrilem caliditatē que cū difficultate amouet̄ acceperit.

Antiq̄. ¶ Et simpl'r dōz cū iā desiccatū cordis corpus febrilē calorem difficile solubilē susceperit.

¶ Qd iā cū corpus cordis desiccatū febrilē calorē difficilē solubilē susceperit: possibile est supple eādē in marasmuz ex cuiuscūqz mēbri passione vel q̄cūqz cā cōtingat: ꝛ iam hec tota pars est clara: ꝛ ex mētib⁹ auctoꝝ confirmabilis clare cuilibet. ꝛ de casu in ethicā ex mala cura: lege Auicēnā in 4° cañ. Ordinē v̄o vl'em mēbroꝝ in causando feb. ethicā: lege a Galeno in libro de tabe illo capl'o. Existētib⁹ eni in p̄mis ꝛ gñalissimis. in illis v̄bis circa mediū capl'i. Primū quippe igitur cor calidius ꝛc̄. ¶ Deinde cū.d. 4° ca. tra cta. 3. Cap. 1.

Laurē. ¶ Maximū itaqz signū feb. ethice est quotiens arterie ipse videant̄ calidiores q̄z corꝑa que circiter sunt: qd vnq̄z ꝑ alias febres minime accidit. Est aūt accidens euidētius vbi laueris: aut alio quouismodo rarefeceris: ita vt humor quidē profluat atqz calor ipse efflet. Calor eni moderatus per alias ꝑtes ac post talē expirationē apparet. In ipsis aūt arterijs nequaq̄z minor est q̄z qui antea erat: ea v̄o q̄z maxie exquisite sentitur per ip̄az pulsus diastolē.i. districtionē: qui iquā mime mutat̄ post dictā expirationē: sz silis penit⁹ ꝑmanet.

Leonic̄. ¶ Quare cū arterie circūstantib⁹ partibus calidiores sentiunt̄ maximū sunt ethicarū febriū indiciū. Siqdez hoc illis nequaq̄z alijs aduenit febrib⁹: adhuc āt manifesti⁹ hic aduenit casus cū sunt loti aut quouis alio

modo

modo elaxati ita vt aliqua ꝓfluat humiditas ac cali-
ditas efflet: tūc eñi aliis partibus oībus calor percipi
tur moderatus vbi calor ita expirauerit: qui vo in ar-
teriis existit nihilominor sentire. Est vo eius manife-
stus sensus cū se pulsus attollūt q neq ipsi i talib⁹ expi
rationib⁹ ꝑmutant: sz ꝯtinuo in eodez statu ꝑseuerāt.

Antiq. ¶ Ideoqȝ maxima est cognitio febriū ethicarū
arterie calidiores apparentes his que in circui-
tu sunt corporib⁹ qd̄ eis nō ꝯtingit ſm alias fe-
bres. Adhuc aūt manifesti⁹ fit hoc synthoma:
balneatis vel qualrcunqȝ eis rarefactis vt ⁊ li-
quor quis ꝓfundat ⁊ trāspiret caliditas: nā mo
deratus quidē is qui in oībus aliis est particu-
lis calor videt post tales transpirationes: nullo
vo anteriori minor est is qui in arteriis est ca-
lor: maxime vo eū est certissime sentire ſm dia
stoles pulsuū qui neqȝ ipsi transmutant in ꝑdi
ctis trāspirationib⁹: sed manēt per oīa siles.

¶ Ponit aliō signū ethicaꝝ febriū qd̄ manifeste apparet
cū iā ethica transit in marasmū: qd̄ signū est ꝙ locus arte-
riaꝝ appet calidior q̄ sit caliditas partiū circūstantiū qd̄
nō cōtingit ſm alias feb. ⁊ adhuc fit hoc synthoma. i. hoc
signū manifestius si balneaueris vel rarefeceris illa loca
vt liquor quis. i. aliqua humiditas cuȝ qua balneas ꝓfun-
dēt. s. intret in illis mēbris ⁊ trāspiret caliditas. s. ꝑ balnea
tionē illā rarefactis ⁊ ampliatis poris cutis: naȝ post tales
trāspirationes in ethica feb. facta hic. i. calor q est in oīb⁹
aliis. s. circūstātib⁹ particulis videt moderatus. s. respectu
illius qd̄ a ꝑn° apparebat: sed calor q est in arteriis nullo
modo minor est anteriori: ⁊ sic remanet calor maior ſz lo
ca arteriarū: ⁊ maxime est sentire illū calorez maiorē ſm
diastoles pulsuū: qui. s. pulsus ipsi neqȝ. i. nō transmutant
in ꝑdictis trāspirationib⁹: sed per oīa manēt similes.

Laurē. ¶ Sola ergo ethica febris cōsistens perspicua est: siue
simplr ethica: siue etiam tabida extiterit.

Leonic. ¶ Cum igitur sola per seipsam consistit ethica febris
perspicua est: an etiam tabida extiterit.

Antiq. ¶ Igitur sola quidē cōsistens ethica febris faci-
le manifesta est siue simplr ethica siue ⁊ mara
smodis: idest tabida existat.

¶ Deinde cōcludit ad totū caplm dicēs ꝙ sola ethica exi
stens sine aliqua cōplicatione feb. est facilis ⁊ manifesta
siue dicatur ethica siue marasmus.

Digres/sio. 48. Sed licet hic hesitare vtrū sit ꝓpriū ethicaꝝ signuȝ
hr̄e locū arteriaꝝ calidiorē aliis ꝑtib⁹ cir-
cūstātib⁹. Ut ꝙ nō: q̄a arteria est mēbrū frigidū ⁊ siccuȝ:
caro aūt circūstans est mēbrū calidū ⁊ humidum: q̄re ⁊c.
naȝ minor caliditas apparet in siccis q̄ȝ in humidis vt ex
dictis. ¶ Et cōfirmat. hoc signū etiā apparere in aliis fe
brib⁹: q̄a in q̄libet feb. cor ⁊ arterie q̄ hñt silez calorē cor-
pori sunt mēbra ꝑmo maxie īflāmata in feb. ḡ in eis ma-
ior apparebit caliditas q̄ȝ in aliis mēbris. ¶ Et ꝯfirmat.
nā caliditas ethice maxie sentit per illud qd̄ trāspirat ad
tactū extra: sed ab aliis partib⁹ pōt melius trāspirare cali
ditas: cū corꝑa arteriaꝝ sint densa. ¶ Et ꝯfirmat ꝙ hoc
signū plus appareat in aliq̄ putrida q̄ȝ in ethica: q̄a in ali-
qua putrida sanguis est in calefacto esse: cū possit esse pu-
tridus: sed in ethica sanguis venaꝝ ⁊ arteriaꝝ est in cale-
fieri: ⁊ tūc cū sanguis cōtineat in arteriis ille erūt calidio-
res in q̄bus sanguis ꝯtentus est in calefacto esse q̄ȝ in q̄b⁹
sanguis est in calefieri: sic est in aliq̄ putrida in cōparatio
ne ad ethicā: q̄re ⁊c. ¶ Et vlteri⁹ queres ad q̄d Galenus
fecit mentionē de balneatione arteriaꝝ vt meli⁹ h̄ signuȝ
inotescat. ¶ In hoc quesito iā a diuersis diuersi modi sūt
dati. Dicūt eñi q̄dā ꝙ cā huius est: q̄a suba cordis in ethi-
ca hȝ calefactū eē: ⁊ q̄a arterie oriunt ab eo: hinc est qd̄ ca
liditatē maiorē ostēdunt aliis partib⁹: ideo Galen⁹ cū po-
nit hoc signū dicit rōnē. Ideoqȝ ⁊c. Cōtra. q̄a tūc h̄ signū
ex eadē cā reperiret in putrida: q̄a dato ꝙ cor nō habeat
calefactū eē: nihilominus tñ cor est calidius aliis mēbris:
⁊ cū arterie oriunt ab eo ⁊ cōtinuant ab eodē debēt ⁊ eē
⁊ apparere calidiores: etiā cū vene ſm medicos oriant ab
epate nō erūt calidiores ꝑtib⁹ circūstantib⁹: cū tñ Auicē.
dicat loca venarū ⁊ arteriarū. ¶ Alii aūt in hoc dederunt
aliū modū ꝙ q̄r arteria occurrit tactui cū motu locali: hic
est ꝙ apparet calidior circūstātib⁹ partibus: q modus est
absurdus: q̄a etiā in putrida occurrit arteria tactui cū mo
tu locali. ¶ Alii vo dixerūt cāın in hoc esse: q̄a in ethico
calor expandit cū spū ⁊ sanguine ad arterias ⁊ in arteriis
fit reflexio cū sint corꝑa dura. vñ appet ibi caliditas ma-
ior: sed hi absurduȝ etiā dicūt: cū hec eadē causa reperiat
in putrida. ¶ Propter qd̄ est alter modus datus etiā ab
aliis qui vere reddit cām huius signi: ꝓpter qd̄ attēde ꝙ
q̄a in ethica hec mēbra hñt calefactū eē nō dependens a
mā humorali nō occurit caliditas eoꝝ tactui cū vaporib⁹
⁊ multitudine eoꝝ: imo representat caliditas illoꝝ tactui
sine vapore exceptis venis ⁊ arteriis: ⁊ hoc q̄a ī arteriis ⁊
venis est sanguis ⁊ spūs a q̄b⁹ quotidie vapores calidi ele
uant: occurrit ḡ arteriaꝝ caliditas tactui vapore sanguis
⁊ spūs mediāte. Caliditas aūt que tactui occurrit cū vapo
rib⁹ calidis ⁊ humidis maior apparet q̄ȝ caliditas existēs
in subto sicco nō euaporabili vt iā ex dictis apparuit: sed
q̄a in feb. putrida caliditas est ab humorib⁹ depēdēs ex-
pandunt fumi ⁊ vapores fumi putridi q̄si ꝑ totū corpus.
vñ si tangant mēbra occurrit caliditas tactui cū multitu-
dine vapoꝝ. ¶ Et si dicat in arteriis habētib⁹ putridam
est maior multitudo vapoꝝ q̄ȝ sit in aliis mēbris circūstā
tibus: ⁊ sic apparebit caliditas arteriaꝝ maior q̄ȝ in ꝑtib⁹
circūstātib⁹. Totū hoc cōcederē. Quapropter hoc signuȝ
nō est ꝑcise ⁊ absolute signū ethice sic absolute: q̄a ēt ī pu.
est maior calitas arteriaꝝ q̄ȝ in circūstātib⁹ locis: ⁊ cā cui-
libet dȝ eē clara. ¶ Sȝ q̄a illō signū valde plus ī ethica ⁊
manifesti⁹ est repertū q̄ȝ in aliis: iō est sibi appropriatū: nā
ꝓpter cām dictā īmediate supra: calor arteriarū in ethica
valde maior appet ad tactū respectu locoꝝ circūstantiuȝ
q̄ȝ appareat calor arteriaꝝ in putrida respectu suaꝝ par-
tiū circūstātiū: ⁊ dato ꝙ etiā in istis calor arteriaꝝ maior
appareat aliarū partiū calore: nā in ethica calor arteriarū
occurrit tactui cū vaporib⁹: sȝ calor aliaꝝ partiū nō ⁊ ille
apparet multo maior: sed in putrida calor tā arteriarū q̄ȝ
alioꝝ locoꝝ occurrit tāgēti cū multitudine vapoꝝ: ⁊ dato
ꝙ cū maiori occurrat ille q est ī arteriis. ¶ Ex quo pȝ ꝙ
quāto putrida feb. erit cū maiori ariditate corporis ⁊ pau
citate humoꝝ: tāto plus hoc signū apparebit in ea appro-
pinquās signo ethice. ¶ Ex quib⁹ oībus iam apparet: q̄a
Galenus ad maiorē claritatē hui⁹ signi ponit debere fieri
balneationē ⁊ trāspirationē: q̄a cū balneabis brachiū ha-
bentis ethicā ⁊ putridā balneo trāspirāte cutē ⁊ aperiēte
apparebit hoc signuȝ valde manifestius in ethica: q̄a bal-
neato mēbro ethici si quis vapor erat in carne ethici exit
extra cutē ꝑ trāspirationē illā: q̄a nō pōt q̄n aliq vapores
sint in carnib⁹ cuiuscūqȝ: sed arteria ꝑ tale balneationem
rarificat non tm̄ ꝙ resoluant oēs vapores: imo post bal-
neationē mag̃ cū vapore īprimit: cū cutis sit aptior. Sed
in putrida fe. nō pōt ꝑ talē balneationē sic resolui vapor

multiplicatus in carnib⁹: ⁊ q̄a est multus: ⁊ q̄a continue ex
humorib⁹ putridis fe. exhalat. Et ꝯsidera etiã in h ꝙ cor/
pora arteriaꝝ sunt corpora sicciora q̃ corp̄a carniũ. Calor
aũt aridus p̄sente humido magis euaporat. Et ideo maior
fiet ab arterijs euaporatio q̃ ab alijs. Et iõ fit balneatio
vt ex arterijs vapores ꝯsurgãt nec teneant̃ ex dẽsitate ar/
teriaꝝ. ¶ Ex q̄bus patẽt obiecta p̄inducta: nã ad p̄mũ da
to ꝙ arteria sit mẽbrũ frigidũ ⁊ siccũ: tñ id qđ in ea conti/
net̃ nõ est tale: scđm iã ex predictis pȝ. Et cũ in alia obie/
ctione dicit̃ ⁊c. cõcedat̃: ⁊ dato ꝙ possit dici ꝙ aliqđ cale/
fieri sit maius calefacto esse. Et ꝓpter hoc ꝙ dicit̃ atten/
de ꝙ lȝ in arterijs hoĩs habentis putridã possit eẽ res ca/
lidior q̃ hñtis ethicã: tñ ille calor in ethica maior apparet
respectu aliaꝝ partiũ circũstãtiũ q̃ calor arterie in putri/
da: lȝ sit maior respectu aliaꝝ partiũ circũstãtiũ: ⁊ hoc q̄a
etiã per carnes circũstãtes ad arteriã hñtis putridã expã/
dunt̃ vapores humoris putridi qui hñt calefactũ esse sic
si esset vnũ calidũ. Vbi grã. q̃tuor graduũ ⁊ vnũ aliud ca/
lidũ triũ graduũ: ⁊ p̄mũ calidũ cõparet̃ tali triũ graduũ:
⁊ calidũ triũ cõparet̃ calido vnius gradus: põt dici ꝙ ca/
lor triũ graduũ est manifestior cõparatione caloris vnius
q̃ calor quatuor graduum cõparatione ad illũ triũ. Aliud
autẽ de transpiratione per se est clarum.

Laurẽ. ¶ Ubi v̄o cũ alia fuerit difficili⁹ cognoscit̃ queadmo
dũ nuper in quadã muliere: nõ solũ die: sed etiã nocte
nõ obscure icrescebat̃. Latuit eni tabida feb. oẽs cõsi
derantes medicos existimãter oportere neq̃ p̄ncipiũ
prehensionis sensibile esse ethice febri: neqȝ incremẽ/
tũ: neqȝ vigorẽ: tãq̃ mime ꝯtigit ethicã febrẽ putri/
de posse iplicari: sed nobis stati p̄mis dieb⁹ in hac mu
liere cognita est: vtraqȝ eni accessio que diu ac noctu
extitit breues efficiebat p̄tes accessiõis: ac sepe cũ hu/
more quodã aut spiratõe vaporosa soluebat̃ ꝑspicue:
ita vt corpus ipsuȝ bñ tẽperatũ tãgentib⁹ videnť. In/
dicia aũt in arterijs pauloante dicta semꝑ extiterunt
nequaq̃ refrigeratis: simil'r atqȝ alijs partibus neqȝ
velocitatẽ aut frequẽtiã motus exoluentibus.

Leonic. ¶ Alteri v̄o associata adhuc difficili⁹ cognoscit̃ sicut
que nuꝑ cuidã muliercule cõtigit: cui⁹ accessio nõ die
tm̃: sȝ etiã nocte manifeste fiebat. Latebat eni tabida
febris oẽs medicos quib⁹ eiusdẽ curatio fuerat demã
data: vt qui arbitrarent̃ neqȝ p̄ncipiuȝ aliqđ sensibile
febribus ethicis in esse oportere neqȝ icremẽtuȝ neq̃
cõsistentiã tãq̃ nõ posset eisdẽ associari altera febris
ex humoꝝ putrefactione prouenies. At nos statim p̄/
mis dieb⁹ in eadẽ muliere cognouimus: vtraqȝ enim
annotatio ⁊ que iterdiu ⁊ noctu fiebat: p̄tes q̄dẽ bre/
ues accessionis faciebat: ⁊ sepius cuȝ rore aliquo aut
expiratione vaporosa ita manifeste soluebat̃ ꝙ corp⁹
intẽperie positũ tãgẽtib⁹ sentiebat̃. Signa aũt ex arte
rijs accepta: de q̄b⁹ pauloante sermo habebat̃ semꝑ
remanebant: cũ neq̃ sil'r vt alie partes refrigerarent̃
neqȝ celeritatẽ aut frequẽtiã motus amitterent.

¶ Caplm̃ decimũ in quo Galenus ponit signa ethice feb. coniuncte cum putrida.

Antiq. Cum v̄o aliqua alia difficilius iaȝ co
gnoscit̃: queadmodũ ⁊ heri in q̄dam
femina fiebat que nõ per diẽ solũ: sed
⁊ ꝑ noctẽ exacerbabat̃. Latebat eniȝ
marasmodis. i. tabida febris oẽs qui specula/
bant̃ medicos estimãtes oportẽ neqȝ p̄cipiũ
iuasionis sensibile eẽ ethicis feb. neqȝ ascẽsio/
nẽ neqȝ statum ac si incõueniẽs sit ethice fe. cõ/
plicari aliqua eaꝝ que sunt in humorib⁹: sȝ no/
bis demũ ⁊ hec femina ꝯfestim in primis die/
bus cognita est. Alterutra eniȝ iuasionũ ⁊ que
ꝑ diẽ/ ⁊ que ꝑ noctẽ fiebat: breues q̄dẽ t̄pe facie
bat p̄tes paroxismi: ⁊ m̃totiẽs demũ cũ liquore
quodaȝ vel armode. i. euaporabili trãspiratiõe
soluebat̃ manifeste: ita vt eucratũ. i. tẽperatuȝ
tangẽtibus videret̃ corp⁹. Signa v̄o que sunt
f̄m arterias que paruȝ antea diximus semper
permanebant neqȝ refrigeratis ipsis similiter
vt alie particule neqȝ velocitate vel spissitudi/
ne motus dissoluentibus.

Cum posuit signa ethice feb. nõ cõplicate cũ alia feb. nunc ponit signa ethice cõplica/ Cõ. 29m
te cũ putrida: ⁊ p̄mo hoc p̄mittit ꝙ ethica difficilius cogno
scitur cũ aliqua alia feb. possit cũ ea cõplicari. ⁊ cã est: quia
signa ethice a signis feb. cõplicate cõfundunt̃. vnde Auiĉ. Fen. p. q̃r/
Et cõpõ feb. ethice cum feb. putrida est ex illis que valde ti tracta. 3.
ambigua sunt. Et cũ dicit. queadmodũ. dedit modũ cogni/ cap. 2.
tionis cõplicationis ethice cũ putrida ponẽdo de hoc exẽ/
plar qđ vidit dicẽs: ꝙ ethica põt cõplicari cũ putrida quẽ/
admodũ ipse vidit heri in quadã femina in qua feb. exacer
babat̃ nõ solũ per dieȝ: sȝ etiã ꝑ noctẽ: cũ q̃ ẽt illa hẽbat fe.
tabidã: ista tñ latebat oẽs medicos qui speculabant̃ vnde
cãm nõ cognoscebãt: nã ipsi existimabãt ꝙ in ethicis non
posset repiri sensibile p̄nm iuasionis nec ascensio nec status
que sunt tẽpora paroxismi ac si sit incõueniẽs aliquã feb. hu/
moraliũ feb. cõplicari cuȝ ethica: ⁊ h ideo q̄a ꝓpriũ est hu/
moraliũ feb. eẽ paroxismales: ⁊ ideo illi estimabãt nõ posse
cũ ethica p̄nm iuasionis nec ascensionis ⁊c. estimare habe/
bant ꝯñter putridã nõ posse cũ ethica cõplicari. Et tũc po
nit signa qualiter p̄dictã cõplicationẽ cognouit ⁊ qual'r co/
gnosci dȝ: dicit ꝙ hec femina. i. dispõ eius ꝯfestim in p̄mis
dieb⁹ cognita est: ⁊ appellat hic p̄mos tres dies vel q̃tuor:
nã ille est terminus cognitionis egritudinũ cõpositaruȝ vt
pȝ p̄ de crisi: cũ quilibet modus paroxismationis in illo termi Ca. 7. ⁊ 8.
no cõprehendat̃: q2 supple hec putrida cõplicata cũ ethica
faciebat partes paroxismi breues t̄pe alterutra iuasione. i. f̄ȝ
alterutrã iuasionẽ: ⁊ que fiebat ꝑ dieȝ ⁊ que fiebat ꝑ noctẽ:
⁊ multotiẽs talis feb. putrida manifeste soluebat̃. i. recede/
bat ⁊ declinabat cũ liquore quodã ⁊ euaporabili transpira
tione. i. declinabat cũ sudore: ita vt corpus videret̃ tangen
tib⁹ tẽperatũ. s. respectu qđ p̄⁹ erat t̄pe paroxismi ⁊ vsqȝ nũc
ponit signa feb. humoralis: vt clare patet. ⁊ nõ ponit signa
ethice ibi existentis cuȝ dicit: ꝙ signa que sunt f̄m arterias
que dicta sunt ante semper permanebant nec refrigeratis
ipsis similiter: etiã ꝙ sint alie p̄ticule circunstantes. s. rece/
dente paroxismo illius feb. putride cõplicate: ⁊ hoc q2 quõ/
cũqȝ ille paroxismus cesset semꝑ locus arteriaꝝ remanet ca
lidior locis circũstãtib⁹/ nec velocitate/ nec spissitudine mo
tus. s. pulsus dissoluẽtib⁹. i. dimittẽtib⁹. s. arterijs: q2 semper
remanet in pulsu velocitas cũ frequentia ꝓpter ethicã ibi
existentẽ. Ex his manifeste Gal. isinuat signa cõplicationis
ethice cũ putrida: exacerbatio enim ⁊ declinatio cũ sudore
sunt signa putride: alia aũt signa que enumerat sunt signa
ethice. Et apparet si ꝑpẽdis ꝙ putrida illa in p̄dicta femi/
na iam cõplicata cũ ethica poterat eẽ quotidiana interpo/

lata:nã dicit ꝙ talis exacerbabaṫ ꝑ noctē ⁊ diē:⁊ hoc.s.ꝑ
quãlibet diē ⁊ ꝑ quãlibet noctē durabat:talis aũt est ma
xime quotidiana.Ex h aũt ꝙ dicit qḋ soluebaṫ cũ liquo
re euaporabili trãspiratione ostēdiṫ ꝙ talis erat īterpola
ta.¶ Uel pōt dici ꝙ dicit.alterutra eniꝫ inuasione ⁊c̃.vt
velit tãgere eē tēpus quo illa īuadebat de die:aliqñ de no
cte:vñ paroxismi ei⁹ īuasionib⁹ vnã horaꝫ nō seruabant.
¶ Posses ⁊ si velles imaginari feb.putridã cōplicatã cũ
p̄dicta ethica esse duplicē īterpolatã:qa videṫ ponē exa
cerbationes duas q̃rũ vna fiat in die:alia in nocte:cũ dic̃.
alterutra enī īuasione ⁊ que per diē:⁊ que per noctē ⁊c̃.Et
silr̃ etiã pōt cōtinua feb.putrida cōplicari cũ ethica sicut
dicit de īterpolata;⁊ talis cōplicatio adhuc erit difficilio
ris cognitionis ꝑpter nō remanere ethicã aliqñ simplicē:
nihilomin⁹ tñ multa erũt oñdētia fe.putridã de sup̄ dictꝫ:
⁊ multa ethicã:⁊ dato ꝙ nō oĩa signa feb.harũ possint ap
parere disticta:qa mltũ adiuicē ꝯfunduntṫ.¶ Dei.c.d.

.aurē. ¶ Que ergo alio loco sepe docuim⁹ ea ipsa hac parte
dicemus:vt nō oporteat solũ circuitiones atqꝫ ꝑpor
tiones accessionũ ꝯsiderare:sed multo prius ipsaꝫ spe
ciē febris:ex eaqꝫ cognoscere ipsaꝫ:quēadmodũ ipm
hoiem ex ꝑpria forma ipsi sepe p̄ma die ad hunc mo
dũ spēm febris cognouimus mime expectãtes tertia
nam aut quartanã aut quotidianã circuitionē:sed de
his scd̃o libro de inditijs latius docuimus.

.eonic̃. ¶ Que igitur ⁊ al's a nobis sepius dicta sunt:nũc etiã
dicentur ꝙ nō opꝫ accessionũ circuitus ac sil'es ꝑpor
tiones solũ in febrib⁹ aduertere:sed mltomagis ipsi⁹
febris modũ ac formaꝫ atqꝫ ex hac ipsas dignoscere
febres nō aliter q̃ꝫ hoies ex figura ⁊ ex ꝑp̄a forma co
gnoscũtur.Sic ⁊ nos p̄ma die sepius febris formã co
gnouimus non expectata aut triduana aut quartana
aut quotidiana reuersione:sed de his quideꝫ satis in
scd̃o de crisibus libro dictum est.

ntiq. ¶ Que igiṫ dicta sũt mihi ⁊ per alia multotiēs
dicenṫ:⁊ nũc ꝙ nō opꝫ periodos.i.circuitiōes
⁊ analogias paroxismoꝝ scrutari solũ:sed mul
to magis ipsam speciē febris ⁊ ex hac cognosce
re eas quēadmodũ ⁊ hoies ex ꝑpria forma:ita
deniqꝫ ⁊ nos multotiēs in primo die speciē co
gnouim⁹ feb.nō expectãtes vel per tertiã vel ꝑ
quartã vel ꝑ quotidianã redditionē.Sꝫ de his
qdē amplius in scd̃o de crisibus dictum est.

¶ Uult declarare qḋdã vtile ad ꝑpositũ h īferēdo ex di
ctis.dixit enī ꝙ cũ ethica pōt complicari putrida. Uult g̊
decl'are que sint illa signa ad que debes respicē ad hoc vt
scias que fe.putrida sit illa/an tertiana/an flegmatica ⁊c̃.
Fecerat enī mentionē in signis p̄dictis de exacerbatione.
Dicit g̊ Gal.ꝙ mihi dicta sunt per alia opa multotiēs.vñ
de hoc prolixos fecit sermones 2° de crisi.nũc dicenṫ:qa
scꝫ nō opꝫ cognoscē spēs feb.per paroxismos:⁊ ꝑ ꝑportio
nes paroxismoꝝ solũ:īmo opꝫ hr̃e significationes ꝑprias
⁊ essentiales sil' cũ ꝑportione ꝑoxismoꝝ ad cognoscēduꝫ
spēs feb.que significationes ꝑprie ⁊ essentiales ponuntur
īmediate in 2° libro:quēadmodũ dicit Gal'.cognoscimus
hoĩes ex ꝑpria forma ipsoꝝ nō solũ significatione cōmu
ni:⁊ ita dicit Gal'.respiciēdo ad tales significationes essen
tiales:⁊ ꝑprias multotiēs in p̄n° cognoscim⁹ spēm feb.nō
expectãtes redditionē tertianã vel quotidianã vl' quarta
nã paroxismoꝝ.vñ ꝑ analogias paroxismoꝝ itelligit eoꝝ
ꝑportiones vt ꝑ tertiũ vel quotidie similr̃.¶ Et cũ dicit.
sed multo magis ipsaꝫ spēm:intelligit ꝑ hoc ꝙ opꝫ scruta
ri significationes ꝑprias ⁊ eēntiales ei⁹:⁊ hoc decl'at scd̃o
de crisi:nã due tertiane faciũt paroxismuꝫ oī die:⁊ si iudi
cares ex illo existimares hoieꝫ hr̃e vnã quotidianã.vnde
Auic̃.4° cañ.fen p̄ª ponit ꝙ flegma ꝑpter paucitatē suaꝫ Traca.2.
pōt facere paroxismũ suũ per q̃rtũ vel tertiũ:⁊ ideo iudi cap.37.⁊
careṫ talis feb.quartana vel tertiana ⁊ eēt error.vnde lo cap.53.
quens de feb.flegmatica que apud eũ vocaṫ empiala dic̃ p̄ª q̃rti tra
verũ ꝑpter grossitudinē mãe sue cōuertiṫ qñqꝫ in quar cta,2,c,53
tanã ⁊ tertianã:⁊ qñqꝫ hꝫ paroxismos q̃rtane ⁊ tertiane:
qm̃ hui⁹ mã in corꝑe est parua:⁊ parue putrefactionis:⁊
subdit.Et paucitas qdē est ex causis elōgationis periodi:
⁊ hoc non abstrahit eam ab hoc quin sit flegmatica:sed
ꝑpterea ꝙ putredo est putredo flegmatis nō ꝑpterea ꝙ
ꝑoxism⁹ non redeat omni die.Et silr̃ Auicē.voluit in hoc Ibidē,c.53
capl'o de feb.syncopali humorosa cholerã posse facere pe
riodos flegmatis cũ dicit.⁊ qñqꝫ accidit hec feb.in qbus
dã horis ⁊c̃.Apparet g̊ qũo nō opꝫ cognoscere spēs fe.ex
analogia paroxismoꝝ.vnde Auic̃.de dispōne feb.cōposi
tarũ ait.⁊ ꝑpter hoc nō opꝫ vt occupeṫ tota occupatione p̄ª 4' trac.
cũ paroxismis:īmo opꝫ vt occupeṫ cũ accidētibus:⁊ qḋ h 4.ca.16.
sit directe ītroductio huius appꝫt per illḋ qḋ Gal'.dicit.nō
expectantes ⁊c̃.Et per illud qḋ ꝯclusit.Sed de his quidē
scꝫ qũo opꝫ cognoscere feb.ex ꝑpria forma ⁊ nō ex perio
dis dictũ est amplius in 2° de crisi.Quidã enī introducũt
ꝙ qa dictuꝫ est ꝙ feb.putrida paroxismalis pōt compli
cari cũ etica ad cognoscēdũ ethicã nō opꝫ te ꝯsiderare ad
ꝑoxismos:qa d̃cipieris ex illis:sꝫ melior est ītroductio p̄ª.

Congruũ autē est hic possibilitatē cōplicatiōis Digres
ethice cũ putrida querere:qm̃ ī sio. 49.
possibile videṫ idē eē in termino motus ⁊ ꝯtinue moueri:
ethica aũt est caliditas facta ⁊ in termino:sꝫ caliditas pu
tride est fiens ⁊ in motu.igiṫ.¶ Et ꝯfirmaṫ:qa feb.putri
da que cōplicaṫ cũ ethica aut eēt putrida q̄ causaret ethi
cã post cuius gnōnē remaneret etiã putrida simul cũ ista:
aut eēt putrida que supueniret ad ethicã iã factã:sed non
p̄mo mō.s.ꝙ postq̃ꝫ aliq̃ putrida causauit aliquã ethicaꝫ
possit illa putrida cũ illa remanē:qa tũc qlibet gradus ca
liditatis ⁊ q̃libet caliditas p̄ter nãm que ab humore illo
īduceréṫ in mēbro esset caliditas facta:⁊ per ꝯñs talis pu
trida nō posset hr̃e paroxismos vel excrescētias vel decli
nationē exacerbationis.Et pꝫ hoc qa caliditas facta non
destruiṫ ad resol'onē humoris:ꝑpter cui⁹ resolutionē ces
sat exacerbatio:cũ caliditas facta sit indepēdens. Sed p̄ª
ꝯñtia ꝓbaṫ sic.Qñcũqꝫ aliqḋ agēs īducit in aliqḋ passuꝫ
plures gradus caliditatis quoꝝ vn⁹ īuenit passum magis
dispositũ:⁊ cũ qualitatib⁹ sibi magis cōpossibilib⁹ q̃ꝫ alter
⁊ sunt gradus eiusdē spēi:⁊ eiusdeꝫ forme numero:si gra
dus qui inuenit passuꝫ minus dispositũ remanet īpressus
in passo ⁊ in facto esse vt nō corrũpiṫ recedēte agēte mul
toforti⁹ ⁊ gradus qui inuenit passum magis dispositũ:qa
nō ꝑprie ex alio aliqua qualitas videṫ posse esse in aliquo
subiecto facta nisi qa subm̃ est illi bñ dispositũ:sꝫ postq̃ꝫ
aliquis humor putridus ꝑducit mēbra ad ethicã ad cali
ditatē factã si remanet putrida ꝯtinue agit vlteriorē gra
dũ caloris:q calor īuenit passum magis dispositũ ꝑ calorē
iã īductũ q̃ꝫ eēt ad p̄mũ calorē q nũc est in ethica:ergo ⁊c̃.
⁊ per ꝯñs calor qui erit in exacerbatione putride nō decli
nabit:cũ sit factus independens:⁊ per ꝯñs etiã talis calor
ꝑprie nō erit feb.putrida:cũ feb.putrida sit calor fiens ab
humore depēdens vt cessante humore remoueaṫ febris.
Et petit hoc argᵐ cãm quare aliqua qualitas hꝫ eē factuꝫ
in aliquo subtor aliqua fiens:cũ iã pluries sit dictũ ꝙ hoc
nō pōt eē ꝑpter maiorē incensionē vel minorē. Nec pōt

dici ꝙ cuȝ ethica cōplicaꝛ̃ putrida que ei superueniat: q̄a tūc caliditas putride fundareꝛ̃ in eodē subto cū calidita/te ethice: cū ambe ille caliditates fundenꝛ̃ in suba mēbri: ⁊ per ꝯñs due caliditates solū numero differētes funda/
Tex. cō. 12 ⁊ tex. ca. 9. quē Auerrois nō exposuit. renꝛ̃ in eodē subto: qđ est ꝯ̄ Ari. 5° meta. Aut oportēt dicē ꝙ he due caliitates eēnt solū vna caliitas nuō: ⁊ ꝑ ꝯñs solū vna feb. ⁊ nō cōplicatio duaꝝ: ⁊ tenet ꝯña ꝑma: q̄a caliditas vna est eiusdē spēi: cū alia caliditate soluȝ differens in numero vt albedo omni albedini: ⁊ iducit hec rō difficultatē qualꝛ̃ caliitates duaꝝ febriū existentiū in eodē subto sunt diuise/an. s. differāt specie vel gñe: vel an ex illis duabus fiat vna forma nuō: ⁊ ꝑ hoc argumētū silꝛ̃ ꝓbareꝛ̃ ꝙ ethica nō possȝ cōplicari cū effimera: vl̃ effimera cū pu^{da}.

Thom. Et dicamus ꝑmo ꝙ putrida pōt complicari cuȝ ethica quā iduxit: vt post illā ethicā iductā adhuc remaneret putrida qđ irrefragabilꝛ̃ demō/straꝛ̃. Nā ponaꝛ̃ ꝙ aliq̄ putrida causauerit ethicam cū est in augmēto: tūc clarum est ꝙ postq̄ȝ illa putrida causauit ethicā ꝓcedit ad statū: q̄a nō cessat alteratio que fit in humore putrido per aduentū ethice: imo potius augereꝛ̃: cū ethica sit mala qualitas calida: cū etiā per eius aduentum mēbra nō melius regenerāt humores: tū etiā q̄a illa est illamet caliditas ꝑter nām que ꝑmo fiebat a putredine humoꝝ. Sȝ tūc claꝝ est ꝙ si putrida cāuit ethicaȝ cū erat in augmēto: ⁊ nō ꝓpter illud cessat quin ꝓcedat ad suū statū ꝙ toto tꝑe stat⁹ ⁊ declinationis si erit salubris erit cōplicatio putride cū ethica: ⁊ ꝙ ī illo ethico augmētabiꝛ̃ caloꝛ ꝑ hāc putridā plus q̄ȝ sit siue sit fiēs siue fact⁹: q2 putrida cū ꝓcedit ad statū ꝯtinue plus calefacit q̄ȝ etiā caloꝛ qui ab ea fiebat in augmēto cui⁹ est caloꝛ ethice iaȝ inducte. Sȝ possibilitas fundamēti assumpti ꝓbaꝛ̃. nā sicut in aliquo corꝑe disposito multū pōt causari ethica ex effimera siue illa effimera remaneat post siue nō vt ponunt oēs auctores: ita multo fortius in eodē corꝑe suꝑueniēte aliqua putrida itense caliditatis pōt esse cāta ethica anteq̄ȝ predicta feb. pertrāsierit augmentū: q2̄ maioris caliditatis valde est ꝑdicta febris in augmēto q̄ȝ sit effimera: igiꝛ̃ ⁊c̄. ¶ Et cōfirmaꝛ̃. nā in aliquo corꝑe vt est supra ꝓbatuȝ pōt aliquādo fieri ethica incipiēdo: igiꝛ̃ si in tali corꝑe suꝑueniret vna putrida intensa multo fortius posset causari talis ethica. Et dato ꝙ talis putrida nō ꝑuenisset ad statuȝ: ⁊ ꝙ putrida postq̄ȝ causauit possit remanere cum illa ethica. ¶ Ampli⁹ ꝯfirmaꝛ̃: q̄a postq̄ȝ aliq̄s humoꝛ putridus causauit ethicā pōt in corꝑe remanere ⁊ ꝯtinue in putredinē augeri: aut ḡ talis caloꝛ vl̃ humoꝛ alterabit mēbra aut nō: nō est dōm ꝙ nō: q̄a ethicus talis ex qualibȝ parua ira supercalefit ⁊ ex qualibet parua calefactione spirituū. Silꝛ̃ ex quolibȝ cibo assumpto. ḡ multo fortius ex tali putrido humore cuius caliditas fortioꝛ maioꝛ est. ¶ Et ꝯfirmaꝛ̃: q̄a talis humoꝛ putridus exñs in corꝑe periodice moueꝛ̃ si erit choleric⁹ vel flegmaticus: cū ex ethica facta nō cesset sua mā. talis aūt periodicus mot⁹ in caloꝛe ꝑcipieꝛ̃ ab infirmo ⁊ medico qui non pōt ethice attribui: erit igiꝛ̃ ibi alia feb. cum ethica. Si igiꝛ̃ talis humoꝛ putridus alteret mēbra ethici ad malū caloreȝ talis caloꝛ erit feb. putrida: ⁊ quātūcūq3 adhuc remaneret post remotionē humoris: q̄a ad hoc vt aliquis caloꝛ ꝑter nām sit ethica nō solū req̄riꝛ̃ ꝙ hēat esse indepēdens in cōseruari: vt. s. dato ꝙ causa cessēt illđ remaneat: sed etiā requiriꝛ̃ vt esse habeat independens a cā in ꝓduci vt actualꝛ̃ a cā successiue nō ꝓducaꝛ̃: q̄a illud qđ actualꝛ̃ successiue ꝓduciꝛ̃ diciꝛ̃ fiens ⁊ nō factū. ¶ Ex q̄bus iferim⁹ vnū ꝙ pōt eē aliq̄s caloꝛ fiens: ⁊ tñ in ꝯseruari eēt a cā indepēdens: q̄a. s. caloꝛ successiue a cā sua ꝓduceꝛ̃ actualꝛ̃: ⁊ ꝑ ꝯñs fiens est: ⁊ tñ quātūcūq3 illa causa remoueꝛ̃ talis caloꝛ in subto remaneret factus: ⁊ ideo si talis caloꝛ sit preter nām ⁊ feb. actualiter producatur a spū vel putrido humore qđ dico ꝑꝑ calorē qui ꝓduceꝛ̃ a cā ꝑmitiua: ⁊ erit feb. effimera vel putrida nō ethica quātūcūq3 indepēdens sit in cōseruari: sed nō in ꝓduci. Ex q̄bus euitatur arg^{m} qđ posset fieri ꝯ̄ dicta supra si perpendis. ¶ Ex q̄bus apparet ꝙ si aliq̄s putridus humoꝛ: ⁊ sic de spū calido vel de alia cā dȝ causare ethicaȝ ꝙ statim sicut caloꝛ preter nām in mēbro que ꝓduciꝛ̃ ab humore factus est: ita ꝙ habeat ꝑ^{m} factū eē ⁊ indepēdere in cōseruari ⁊ in ꝓduci. Unde directe tūc est ethica cuius nulla est cā ꝓductiua: sed q̄a tūc aliqua q̄litas que ꝑ motū acquiriꝛ̃ diceꝛ̃ hr̄e ꝑmo eē factū: ⁊ h̄ vt est factuȝ distinguiꝛ̃ ꝯ̄ fiens: ⁊ nō vt est pars fientis: ita ꝙ est in termino mot⁹ cū in aliq̄ instāti est verū dicere ꝑmo hec qualitas vt caliditas est cōplete acq̄sita ⁊ nō amplius ab agēte depēdēs: ita ꝙ in illo instanti eius nihil acq̄riꝛ̃ cū sit qualitas ꝑ motū acquisibilis: sed in toto tꝑe ante hoc acquirebaꝛ̃: ⁊ in hoc istāti ꝑmo est verū dicere tota est acquisita. Cū ḡ ante illud instās sit verū dicere ꝙ talis caliditas preter nām sit feb. putrida: ⁊ nunq̄ȝ ante sit verū dicere ꝙ talis caliditas sit aliqua ethica: sed solū est in ꝑdicto instanti: cū verū est ꝑmo dicere ꝙ talis caliditas preter nām sit feb. putrida: ⁊ nūq̄ȝ ante sit verum dicere ꝙ talis caliditas sit facta: ⁊ tñ tūc nihil eius fit: possumus dicere ꝙ ethice nulla est cā/nec cōseruatiua/nec ꝓductiua: q2 aut eius cā ꝓductiua eēt ante illud instās aut tunc nō ante q2 erat putrida: nō tūc q̄a nunc nihil ꝓduciꝛ̃. Nihilominus tñ est verū ꝙ illius rei que est ethica nō fuit aliqua cā ꝓductiua aliter fuisset ab eterno: q2 illamet caliditas que nūc numero est facta in ethica est illamet q̄ prio erat fiēs ⁊ putrida: ita ꝙ ille humoꝛ putridus est cā caliditatis hui⁹: nihilominus tñ illa caliditas assumit sibi nomē ethice ⁊ eius nulla est cā: q2 tūc talis caliditas facta est: ⁊ nō fit. ¶ Ex quib⁹ pōt appere dña iter factū qđ est pars fientis solū ita qđ nō est factū qđ possit distingui ꝯtra fiens: q̄a factū qđ est pars fientis: dato ꝙ ex quo iam ab agēte factuȝ est nō amplius fiat: nihilominus tñ ab agēte depēdet in cōseruari: q2 dato ꝙ tunc nō eēt factū qđ pōt distingui cōtra fiens. Similꝛ̃ est pars forme que actualꝛ̃ fit: q̄a forma que actualiter fit ⁊ induciꝛ̃ est illa cuius aliqua pars est facta: ⁊ aliqua futura fieri: sed factū qđ distinguiꝛ̃ ꝯ̄ fiens pt remanere in subto remota eius cā. Silꝛ̃ autēȝ nō necīo est pars forme que actualꝛ̃ fit: q2 pōt eē terminus motus: ⁊ dico nō necessario: q2 nō est incōueniēs ꝙ aliqua caliditas q̄ ꝑ motum acquiriꝛ̃ sit tñ acq̄sita ⁊ taliter vsq3 ad aliqđ instans tēporis: q2 si remoueret cā ipsa remaneret facta: ⁊ ꝙ nō remota cā cōtinue ⁊ imediate post illaȝ caliditatē factaȝ successiue acquiriꝛ̃ alius gradus q̄ existēs subiectiue in eodeȝ subiecto cū ꝑma faciet vnā caliditatē numero: quaꝝ vna ꝑs poterit vere habere eē factū vt distinguiꝛ̃ ꝯtra fiens vt puta caliditas que vere pōt eē terminus mot⁹ ⁊ remanere recedēte cā ⁊ alia vere habebit eē fiens: sicut apparet de aliqua putrida q̄ ꝑduceret ad aliquā ethicā: ⁊ cōtinue postq̄ȝ ad ethicā ꝑduxisset remaneret illa putrida: illđ ergo factū pōt appellari tñ iproprie pars fientis inq̄ȝtuȝ eēt pars alicuius forme que actualꝛ̃ fit ꝺm aliquā eius partē: nihilominus tñ eēt factū qđ nō eēt solū pars fientis: q2 pōt eē factū indistinctū cōtra fiens vt iam est declaratum. ¶ Apparet igiꝛ̃ clare quō putrida que perducit ⁊ causat ethicā pōt simul cuȝ illa ethica remanere: ⁊ posset multis vijs alijs declarari sicut pȝ intelligēti: vnde putrida de qua dictū est supra ꝙ pōt ēt humiditates ꝯsumere: manifestū est ꝙ si causauisset ethicā ꝑme speciei: ⁊ talis humoꝛ remāsisset in corpore ꝙ adhuc ꝑmaneret putrida cōsumēs. ¶ Scđo dicimus ꝙ putrida cōplicari pōt cuȝ ethica: sic. s. ꝙ ethica preexistente pōt ei suꝑuenire putrida. Et ista ꝯclo nō indiget

multa declaratione.nã hoïe existẽte ethico p̃me speciei:ꝛ
sic de alijs.põt vni humoꝝ supuenire putredo.vñ causa/
bit in eo putrida:quemadmodũ ex ira põt sibi supuenire
effimera que adhuc est caloris minoris:ꝛ iam supra appa
ret qũo posito ꝙ spũs in effimera essent minoris calidita/
tis ꝗ̃ mẽbra ethici qũo pñt calefacere mẽbra:nã iã dictũ
est qũo ꝑpter multã dispõnẽ passi aliqđ agens põt ṽtualr̃
esse calidius in cõparatione ad illud passuꝫ:ꝗ̃ sit actualis
calor ꝛ formalis qui in eo est:sunt enĩ qualitates maxime
actiue caliditas frigiditas ꝛc̃.res multũ cõparatiue se ha/
bentes:ꝛ hic eẽt locus speculationis magne. ❡ Tertio di
cimus ꝙ in aliquo simul posset causari ethica ꝛ putrida ꝛ
ad p̃sens dimittant̃.s.multa instantanea:qđ appꝫ:qa aliq̃
ethica põt cãri icipiẽdo vt supra ꝑpter dispõnẽ pticularẽ
maiorẽ in mẽbris ꝗ̃ in humore vel spiritu:ꝛ in aliquo pp
eãdẽ cãm extrinsecã posset p̃us moueri humor qui putri/
dã faceret ꝗ̃ in eo fieret ethica.Et sic silr̃ poſſe est ꝙ in ali
quo sit illa dispositio vt in eo fiat ethica ĩcipiendo ab aliq̃
causa exteriori ꝛ sit in eo dispositio humoꝝ talis vt simul
cũ illa cã que ponit in calefacto esse mẽbrũ ponat humo/
res ĩ putrediẽ.Et ꝙ hoc sit poſſe.pꝫ:qa humores pñt in ali/
quo esse ita dispositi vt plus a causa exteriori putrefiãt ꝗ̃
mẽbra ponant̃ in calefacto eẽ:ꝛ in aliquo pñt eẽ sic dispo/
siti vt tardius hoc fiat:g̊ relinquit̃ hoc clare ꝙ in aliquo
pñt sic esse dispositi vt simul illud inducat̃ in eis cũ cale/
facto esse mẽbroꝝ.Et sic etiã si velles imaginari ꝙ simul
cũ illis fieret effimera posses ꝛ hoc ꝭm tenẽtes ꝙ effime/
ra possit cõplicari cũ putrida. ❡ Et ꝯfirmat̃ hoc qđ dcm̃
est:qa in hoïe disposito ad hoc vt a cã exteriori possit ĩ eo
fieri ethica ĩcipiẽdo põt eẽ aliqua oppilatio ꝛ tãto tẽpore
iam perdurasse vt per ꝓhibitã trãspirationẽ ꝑducat dire
cte humorẽ ad putredinẽ:cũ illa cã exterior ĩ mẽbris cau/
sat ethicã:ꝛ pꝫ possibilitas eius clare.

d rõnes **Restat igit̃** rñdere ad inducta:nã cũ p̃mo dicitur
ĩpoſſe est idẽ esse in termino mot⁹:ꝛ cõ
tinue moueri.Dõm ꝙ verũ est cõtinue moueri ad illũ ter
minũ:sed esse in vno termino ꝛ ꝯtinue moueri ad aliũ ter
minũ intensiorẽ bñ est poſſe:ꝛ sic est in ꝓposito si perpen/
dis:vnde cũ mẽbrũ acqsiuit malã cõplexionẽ factã eq̃lẽ
que ponit̃ terminus motus nõ dr̃ talis mala cõplexio ter/
minus alterationis:qa mẽbrũ hñs illã nõ posset amplius
alterari:sed ex alio vt ex dictis apparet. ❡ Ad 2ᵐ qđ obij
cit̃ qđ est difficile soluere:ꝛ est medium nr̃m hr̃et rñdere
Dynus quãtũ ad p̃mũ mẽbrũ rõnis qđ querit difficultatẽ
de mala cõplexione equali siue facta ꝛ mala cõplexione
fiente siue diuersa ꝭm doctrinã datã ab eo in tractatu ma
gno quẽ de hoc cõposuit.In quo vult ꝙ ex hoc aliqua ma
la cõplexio dr̃ facta ꝛ equalis que hꝫ esse in oĩbus ptibus
mãlib⁹ꝛ formalib⁹ subti:sed ex hoc aliqua mala cõplexio
dr̃ fiens:qa dato ꝙ sit in oib⁹ partib⁹ formalib⁹ subti in q̊
fit:nõ tñ est in oib⁹ ptib⁹ mãlibus:vnde dicit successionẽ
attẽdi in motu penes ptes subti nõ penes ptes forme que
acquirit̃.vnde forma ex h̄ hꝫ esse indepẽdens a causa vt
possit cessante cã remanẽ:qa occupat oẽs ptes formales ꝛ
mãles illius qđ alterat̃:hoc dico:qa posset esse aliqđ totuꝫ
cuius vna medietas esset alterata ꝛ alia nõ:tunc qualitas
ꝭm quaꝫ est alterata vna medietas occupat oẽs ptes for/
males si sint plures:vel vna si solũ esset vna:ꝛ oẽs partes
mãles illius medietatis que alterabant̃.Et per ꝯñs ex di
ctis sequit̃ ꝙ nulla qualitas põt actualr̃ ab agẽte esse fiẽs
ꝛ ab illo agẽte indepẽdens in ꝯseruari:qa exquo est fiẽs
nõ est in oib⁹ partib⁹ mãlibus subti:quousqꝫ aũt nõ est in
oĩbus partib⁹ subti nõ est indepẽdens:vt.s.remota causa
ipsa remaneat qđ est ꝯ̃triũ cuidã mõ dicto modicuꝫ supra
cũ dicebam⁹ ꝙ põt aliqs calor fiens esse:ꝛ tñ in cõseruari
a cã independẽs vt.s.remota cã ipse remaneat. ❡ Solue
ret g̊ Dynus ad argᵐ factũ cũ dr̃ aut putrida que cõplica/
ret̃ cũ ethica esset putrida que cãuit ethicã:ꝛ postꝗ̃ causa/
uit ethicã remanet cũ ethica ꝛc̃.Dõm ꝙ põt esse putrida
que remanet cũ ethica ab ea facta:vñ in illo tractatu ipse
precise asserit dãdo vnũ exẽplũ qũo putrida põt remanẽ
cũ ethica quã causauit. ❡ Et cũ dr̃.tũc quilibet gradus ca
liditatis p̃ter nãꝫ qui ab humore putrido ĩduceret̃ in mẽ/
bro post ethicã iam ĩtroductã esset caliditas facta ꝛ inde/
pendens ab illo humore in ꝯseruari:hoc negat:imo ꝙ ve/
re est caliditas fiens ꝛ depẽdens.Et cũ ꝓbat̃:qa qñcunqꝫ
aliqđ agens ĩducit plures gradus caloris ꝛc̃.illã ꝓpõnem
in vno sensu ꝯcederet ꝛ in alio negaret.hꝫ enĩ eã cõcedere
hoc mõ ꝙ qñ aliqđ agens inducit calorẽ aliquẽ in aliquo
subiecto qui calor hꝫ esse factũ ꝛ in termino ꝛ indepẽdẽs
hꝫ esse:deinde post illũ inducit aliuꝫ calorẽ ꝙ quãdo ante
hic calor scđs habuerit illa que hꝫ p̃m⁹ ꝙ sicut p̃mus est
calor factus sic ꝛ scđs:imo hic scđs calor multo citius ꝛ in
multo minori tp̃e habebit oĩa illa que hẽbat p̃mus ꝑpter
subm̃ esse illi magis dispositũ:illud aũt qđ p̃mus calor hꝫ
ad hoc vt hẽat esse factũ indepẽdẽs est ꝭm eũ:qa iã occu/
pat oẽs partes formales ꝛ mãles rei que alterat̃.Et iđ cuꝫ
scđs calor qui inducit̃ est inductus in oib⁹ partib⁹ forma/
libus ꝛ mãlib⁹ habebit esse indepẽdens. Hoc aũt non est
statim post inductioneꝫ illius ethice a putrida:ĩmo est ibi
tẽpus valde latũ anteꝗ̃ humor putridus causans putridã
post ethicã iteruꝫ alterauit oẽs ptes formales ꝛ mãles rei
que alterat̃. ❡ Et ideo si sensus illius ꝓpõnis assumpte
esset ꝙ qñcũqꝫ aliqđ agens inducẽs plures gradus calo/
ris in aliqđ passum si aliqua pars illi⁹caloris hꝫ esse factũ:
ꝛ independẽs:g̊ alia pars que ꝯtinue post illã factã ĩducit̃
habebit esse indepẽdens ita.s.ꝙ sit veꝝ dicẽ ꝙ qcqd post
illã ĩdepẽdẽtẽ inducit̃ habebit esse indepẽdẽs:vt qñcũqꝫ
remoueat̃ cã remaneat quicqd post illud indepẽdẽs fuit
inductũ esset falsuꝫ ꝛ ꝓpõ falsa:qa exquo illud qđ ĩducit̃
post inducit̃ successiue:ꝛ per motũ quousqꝫ durat motus
non occupat oẽs ptes mãles ꝛ formales subti:ꝛ per ꝯñs si
tũc remouet̃ causa cessat illa caliditas. ❡ Et ideo si calor
hic qui ĩducit̃ post illũ calorẽ independentẽ iueniet subm̃
magis dispositũ bene citi⁹ ex illo:ꝛ in tp̃e minori occupa/
bit oẽs partes mãles subti ceteris paribus:nõ tñ ꝙ ꝗ̃diu
durat motus ꝛ inducit̃ põt dici indepẽdẽs:cũ tũc nõ hẽat
illud.s.esse in oĩbus partib⁹ mãlib⁹qđ requirit̃ ad hoc qđ
indepẽdens sit:qa cũ illud hꝫ statim cessat motus ꝭm tãtã
illã formã. Hec est solũ quã haberet dare Dynus ꝭm sua
dicta in predicto capitulo.

Nos autẽ credimus dicta eius ꝛ sua fundamẽta eẽ
falsa ex toto.Et ideo aliter opꝫ rõnẽ sol/ Thom.
uere:qa tñ tractare hoc eẽt ꝓlixũ ꝑ plures chartas nõ ꝓce
damus in hoc:ꝛ itẽdimus si deo placuerit ꝯ eũ in hac mã
tractatũ ꝓlixũ facere in quo soluet̃ rõ prefata difficilis
ꝛ cõplebit̃ passus hic diminutus.Tu g̊ vsqꝫ tũc p̃dicte ra
tionis solutionẽ cogita:vbi pro fundamẽto opꝫ te ingrere
que sit cã idepẽdẽtie qualitatis ab agẽte inducte ꝑ motũ
in passuꝫ:ꝛ maxĩe q̃litatis extranee:de qua in ꝓposito loq
mur. ❡ Or aũt vlterius in p̃dicta rõne arguit̃ ꝙ putrida
nõ põt supuenire ethice iã p̃exñtis clarũ est soluere cũ dr̃.
tunc due caliditates solo nuõ differẽtes fundarent̃ in eo/
dẽ subto vt in mẽbro.Dõꝫ ꝙ nõ:qa ille due calĩtates fiũt
vna nuõ:nã iaꝫ supra dictũ est circa p̃ncipiũ huius operis
ꝙ gñа febriũ ꝛ sic spẽs nõ distinguunt̃ gñe vl̃ specie quã/
tũ ad calorẽ:sed est alius modus distõnis ita ꝙ nõ sequit̃
ꝙ dato ꝙ illi calores sint partes vnius forme nuõ in mẽ/
bro ꝙ ꝓpterea illa scđa feb.sit vna feb.Et saltim hoc ma/
nifestũ in fe.putrida q̃ remanet post ethicã quã causauit:

ga ille calor q est in ethica est ab illo agente met a quo est calor putride ꝓductus: per hoc aũt qđ calor aliquis numero hꝫ esse in termio nõ diuersificatᷣ a semet specie cũ erat in fieri: cũ motꝰ sit idẽ cũ termino ad quẽ vadit. Hoc aũt dico: qa qs forte posset phãtasiari calorẽ putride ⁊ ethice facte ab illa cã vel alia cã: vel a causa extriseca vl̃ putride vl̃ effimere differre specie: ⁊ sic etiã ſꝫ h̃ eẽt rõ soluta ⁊c̃.

Lauré. ¶ Atqꝫ eo ipso libro diximꝰ ⁊ oporteat effimere: idest diarie febris cognoscere dr̃ias ꝓmiserã scio me dicturũ hoc loco de illis. Cũqꝫ recordarer nõnulla ex eo libro in hunc locũ esse transferenda ad itegrã notitiã: alia quidẽ trãscribere superuacuũ duxi hoc loco adijciens ea tm̃mõ q̃ minꝰ q̃ꝫ fuerit necessariũ sũt ꝑdita.

Leonić. ¶ Dictũ est autẽ nihilominus eodem in quo pacto febriũ effimerarũ dr̃ie sunt cognoscẽde. Scio aũt me ⁊ hoc in libro fuisse ꝓfessum de ipsis aliquid annotare. Sed cũ in memoriã reuoco ꝙ pauca quedã dicenda supersunt p̃ter ea que in eo libro cõscripsimꝰ: alia qdẽ supfluũ existimaui hoc in loco repetere: hic igitᷣ sola que in eo libro sunt defecta supplebo.

¶ Caplm̃ vndecimũ in quo Galenus complet aliqua signa febris effimere que dimiserat.

Antiq. DIctũ est aũt nõ minꝰ in illo libro ⁊ ꝙ opꝫ effimerarꝫ febriũ cognoscere differẽtias: igitᷣ ꝓmisi qm̃ hic de eis dicã: rememorans aũt ꝙ paruo aliquo indigẽt ea que sunt ſm illũ librũ: adhuc ṽo ꝑfecte dicta sunt alia oĩa. alia quidem supfluũ estimaui transcribere hic: sola ṽo que deficientur determinata sunt in eo: adijciam hic.

Cõ.30. Cũ posuit Galenꝰ supra signa effimere gñalia ponit eiꝰ signa spãlia: ⁊ dato ꝙ satis ꝯfuse ⁊ diminute: qm̃ ꝓlixe magis ⁊ clarius hoc fecit. 2° de crisi. vñ fecit hoc in effimera: qa supra posuit signa particularia putride. Et p̃mo Gal̃. ꝓponit qđ intẽdit: ⁊ qa imediate dixerat: sed de his ampliꝰ in 2° de crisibꝰ ⁊c̃. dicit ibi ꝙ nõ minus ibi dictũ est ꝙ opꝫ cognoscẽ dr̃ias effimere feb. ⁊ subdit: qm̃ igitᷣ ꝓmisi. s. dicere cog̃nes ⁊ signa harꝫ dr̃iarꝫ: ⁊ h̃ in caplo supra. s. Febris aũt qui ex putredine dicaꝫ de eis: tñ hic rememoror ꝙ illa que dicta sunt ſm illũ librũ indigent aliquo paruo addito ꝓpter nõ esse ibi ꝑfecte oĩa dicta: ⁊ illud modicũ qđ ibi deficit hoc adijciã: alia qdẽ. s. de quibus dicit ibi superfluũ existimaui trãscribere hic: naꝫ ibi dicit de effimera causata ab accidẽtibus anime: ⁊ ex laboribus ⁊ ex vigilijs ⁊ ex bubone ⁊ ex soliditate cutis: de quibus nõ dicit hic remittens nos illuc. ¶ Et cuꝫ dixit.

Lauré. ¶ Ubi ergo ꝓpter estum febricites cutis magis ad habitum calidiorem ⁊ squalidiorẽ q̃ꝫ pulsus ad febrilem dispositionẽ mutatᷣ: quocirca sitis minus infestat q̃ꝫ vbi equalem habens caliditatem.

Leonić. ¶ Qui itaqꝫ ex feruore solis in febrẽ inciderit: his cutis magis ad caliditatẽ ⁊ siccitatẽ q̃ꝫ pulsus ad febrilem vergit dispositionẽ: nã ⁊ minus sitibundi sũt his qui equalem habent caliditatem.

Antiq. ¶ Et his quidẽ qui in estu febriũt cutes magis in calidius ⁊ aridius q̃ꝫ pulsus ad febrile exurgunt. Et nimirũ ⁊ siticulosi minus sũt hi tales his qui parem habent caliditatem.

¶ Exequitᷣ ⁊ itendit in hoc caplo ponere solũ signa duarũ spẽrũ feb. effimere. s. eius que fit ex estu: ⁊ eiꝰ que fit ex frigiditate quarꝫ signa nõ ponit de crisi 2°. ⁊ p̃mo ponit signa illius que fit ex estu: ⁊ p̃mo ponit signa ꝑtinẽtia cõiter toti corpori. ⁊ p̃mũ est: q̄ cutis taliũ magis exurgunt ⁊ ꝑmutãtur ad febrile. i. ad caliditatẽ febrileꝫ magis calidius ⁊ aridius q̃ꝫ pulsus: apparet igitᷣ maior feb. q̃tuꝫ ad tactũ cutis q̃ꝫ q̃tũ ad cõsiderationẽ pulsus. Et cã huiꝰ signi est i promptu: q̄ caliditas plus est ipressa circa cutim q̃ꝫ sit in intrinsecis: ex qbus hñt pulsus ꝑmutari: ⁊ iõ isti sunt minus siticulosi q̃ꝫ illi q in alijs febribꝰ hñt parem caliditatẽ: ⁊ h̃ qa in istis caliditas debẽs cãre sitim non est ꝓfunda. vñ Aui. Et illud qđ apparet de corpore vehementis caliditatis est calidius iteriori eius: ⁊ de illis qbꝰ scitur illud est: ꝙ sitis eiꝰ est minor siti illius cuiꝰ cal̃itas est illa caliditas: ⁊ est in hac hitudie ꝯ̃ria vel diuersa ei q̃ est ex dẽsitate. ¶ Deide cũ. d. — p° q̃rti tr cta. 2. c. 3

Lauré ¶ Ac p̃mo occursu manus calor ipse vigere videtur: econtrario ac vbi egrotus propter astrictionem: sic enim calor ipse rursus increscit.

Leonić ¶ At q̃ꝫ primũ manus admouetᷣ in eis igens calor ꝑcipitᷣ cõtra res hꝫ in his q ex cute densata atqꝫ astricta laborant: nam in his reaccenditur calor.

Antiq. ¶ Et ſm primã imissionẽ manus: vastus apparet calor ecõuerso que in his qui ꝑ cõstrictionẽ quãdã egrotant superaddit enim in illis.

¶ Deinde ponit aliud signum huius feb. qđ etiam pertinẽs est ⁊ cõmune toti corpori: ⁊ est ꝙ ſm p̃mam immissionẽ manus sensum ſm hãc feb. apparet tangenti vastus: idest maior calor: cuius ꝯ̃riuꝫ reperitᷣ in his q febricitãt ex cõstrictione pororꝫ cutis: q̄ in istis caliditas supaddit: h̃ est q̄ in p° occursu manus appet valde modicus: ⁊ cuꝫ diutius manus imoratᷣ sentit calorẽ forteꝫ. vñ Halyab. 10. sue theorice loquẽs in hac feb. ex ꝯstrictione: dicit. Calor nãqꝫ in hac fe. manifestari diligẽter nõ põt ꝑꝑ pororꝫ cõstrictioneꝫ. Et si diutius manus sup cutẽ fuerit imorata locus calefit ⁊ pori dilatantᷣ estus q̃ pariter ⁊ caloris: oculi quoqꝫ ⁊ facies paulutũ itumescũt ⁊c̃. Uñ Aui. de fe. ex soliditate ⁊ frigore. Et signa eius sunt ꝙ corpꝰ in p̃mis cũ tãgitᷣ nõ est vehemẽtis cal̃tatis: cũqꝫ figitᷣ manꝰ sentitᷣ calor eleuari. ¶ Deiñ cũ. d. — p° q̃rti tracta. 2. c.

Lauré ¶ Caput p̃terea peruri maxime vĩ quotiẽs febricites ꝓpter estum: gaudẽtqꝫ ⁊ iuuantᷣ frigidis vnguẽtis.

Leonić ¶ At qui ex feruore solis egrotant his maxime caput deuri videtur plus q̃ꝫ ex balneis frigidis vtilitatis ac delectationis recipiunt.

Antiq. ¶ Ardere ṽo ⁊ caput maxime videtur his qui in estu febriunt ⁊ gaudent magis ⁊ proficiunt frigidis fomentari.

¶ Ponit signa huius feb. effimere ex calore que sunt appropriata ꝑtibꝰ capitis. Et dicit ꝙ his q febriũt ex estu maxie vĩ caput ardere. ⁊ cã est: q̄ caput iter cetera mẽbra maxie patitᷣ cũ maxime calori obuiet. Uñ Halyab. caput iflãmatur: ⁊ Auić. ⁊ est p̃ma suspẽsio eius cũ spũ aiali cũ p̃m qđ i eo leditᷣ fit caput: calefit enim aer eius ⁊ ꝑuenit ad cor ⁊ fit fe. ¶ Et subdit Gal̃. aliud signũ: ꝙ isti q in estu feb. gaudẽt ⁊ ꝓficiunt magis frigidis fomẽtari: ⁊ hoc ſm duplicẽ intellectũ. Uno mõ ꝙ gaudẽt magis frigidis fomẽtari q̃ꝫ ea itus assumere: ⁊ hoc est qa caliditas in eis est magis circa exteriora. vel põt intelligi ꝙ gaudẽt magis frigidis fomẽtari: scꝫ circa caput q̃ꝫ circa alias ꝑtes. Et huius causa iam pꝫ. — p° q̃rti cta. 2. c.

Lauré ¶ Atqꝫ oculi calidiores ⁊ rubicũdiores videntᷣ cũ siccitate quotiẽs sine grauedine ⁊ defluctiõe febricites.

Interdum

Interdum enim ppter estum talia incedunt caputq3 reddit non solū calidū:sed etiā plenū sanguine:ita vt oēs vene admodū cōtendant:⁊ oculi oēs ac timpora:⁊ frons:⁊ facies vniuersa.

Leonic. ¶ Oculi quoq3 in his rubicūdiores ⁊ calidiores simul cum siccitate videntur:si quidem sine grauedine ac distillatione laborāt. Fiā hec qbusdā a sole deustis accidere cōsueuerūt:fitq3 in eis caput nō solū calidū:sed etiā sanguie plenū:adeo vt oēs vene quecūq3 in oculis:aut in tiporib⁹:aut in fronte:vel in tota sunt facie: supra modum extenduntur.

Antiq. ¶ Sed ⁊ ocli eis calidiores ⁊ rubicūdiores apparent cū siccitate. Quicūq3 demu3 vtiq3 sine coriza ⁊ catarro laborant:quibusdā eni eorū q estū passi sunt ⁊ hec ɔtingunt ⁊ fit his nō calidū solū:sed ⁊ plenu3 caput sanguine vt ⁊ vene amplius extendant vniuerse: ⁊ q̄cūq3 ꝯm oculos sunt: ⁊ ꝯm tipora ⁊ frontē ⁊ totā faciem.

¶ Deinde ponit aliud signū istoꝝ qδ sumitur ab oculis:quia in eis oculi fiunt calidiores ⁊ rubicundiores cū siccitate:⁊ hoc maxime hñt illi qui sic laborāt sine catarro ⁊ coriça:⁊ ītelligit p siccitatē oculoꝝ:ga.s.oculi erūt rubei ⁊ calidi sine emissione alicuius humiditatis:vñ tunc dr̄ obthalmia sicca:cū nihil ab oculis fluit:vt pȝ 3ª ptīcu.afor.⁊ intelligimus hoc maxīe euenire cū corpus nō esset īmundū:vnde nō accidit caput mltū repleri vt fiat catarrus coriça ⁊ obthalmia humida. Et ꝙ hec sit intentio Gal.pȝ:ga statim ponit signa opposita istis eueniētia in corpibus que passa sunt estū:in quib⁹ est plenitudo corpis ⁊ maxīe ex sanguine.vñ dicit.quibusdā eni eoꝝ qui hec passa sunt vt sūt illi in quib⁹ est in toto abūdantia sanguinis:⁊ his cōtingūt.s. catarrus ⁊ coriça:⁊ fit in his caput nō solū calidū:sed plenū sanguine vt extendant vniuerse vene que sunt ꝯm caput:⁊ que sunt ꝯȝ oculos ⁊ tipora ⁊ totā faciē. Et cā est:ga exñte repletione ex sanguine in toto ppter calorē attrahitur sanguis multus qui replet totū caput ⁊ causat accñtia p̄dicta:vnde tūc nō fiunt obthalmie sicce sed humide:sed in p̄mis ga corpus erat mundū exiccabat calor ⁊ resoluebat hūiditates capitis p̄us q̄ȝ eēt attractio:tñ itelligas ꝙ ꝯȝ diuersas repletiones ⁊ diūsa corpa possent fieri ista accñtia diūsimode vt ī aliq̄ accidēt solū catarr⁹ ī aliq̄ solū obthalmia ⁊ silia.vñ Auic.cū loqmur de effimera ex calore solis dicit.Et pp illud q nō est mūdus iplet caput ei⁹:⁊ subdit īfra.Et fortasse est cū grauitate ⁊ repletiōe capitꝭ si corp⁹ nō est mūdū. Et Halyab.in loco p̄allato dic̄. Que eni est ex adustione solis oculos patiētis facit calidi tactus caput īflāmatū faciē ⁊ cuti siccā reddit:⁊ si itelligat per siccitatē faciei eius detumefactionē:hoc esset verū in corpe in quo nō esset magna repletio vbi fieret circa caput maior exiccatio ⁊ ɔsumptio q̄ȝ attractio.vbi aūt eēt magna repletio cōtrariū fieret.Si aūt per siccitatē intelligeret ariditateȝ vel asperitatē quādā esset verū:cōsidera etiā ꝙ hoc esset ꝯm diuersitatē durationis ⁊ mlte vel pauce calefactionis diuersitatē:nā calidū p̄mo dissoluit ⁊ attrahit q̄ȝ resoluit.

¶ Et attēde ꝙ signa effimere ex estu que Galenus ponit sunt signa effimere ex calore maxīe solis cū dicit.ꝙ p̄mo incipit in capite:ga effimera facta nō ex sole:sed ex dieb⁹ canicularibus vel ex balneatione cal'a hȝ p̄mā eius ipressionē in corde pp caliditatē anhelit⁹:⁊ maxīe qñ custodit caput a calore:⁊ illa sūt ṽba Aui.si eū legis. ¶ Deide.c.d.

Laurē. ¶ Id preterea non parū distinguit eaȝ ab aliꝭs que ex humoribus affligunt. Hi eni vbi caput afficitur ppēse prehenduntur grauedine ⁊ defluctione.

Leonic. ¶ Hoc etiaȝ satis eos ab his q ex humoꝝ friditate febricitāt sepat:nā ⁊ hi qbuscūq3 caput iualidū est grauedinibus ac distillationib⁹ facile corripiunt.

Antiq. ¶ Est aūt nō minime ⁊ hoc discernēs eos sufficienter ab his qui ex frigiditate humoꝝ febricitant:eteni ⁊ hoꝝ quicūq3 capite sūt lesi parate occupantur a catarris ⁊ corizis.

¶ Possumus dicē ꝙ hic ponit signa effimere facte ex frigore:⁊ p̄mo ponit vnū signū de predictis p qδ nō distiguitur illa que fit a calore ab ea que fit a frigore:⁊ hoc signuȝ est catarrus ⁊ coriça:quia etiam in effimera facta a frigore reperitur:⁊ hoc quia frigiditas in partibus capitis est expressiua humoris. ¶ Deinde cū dicit.

Laurē. ¶ Et febris ipsa interduȝ accidens est solius in capite dispositionis:sed magna ex parte magis febricitant quotiens corpore ipso refrigerentur vel exurantur.

Leonic. ¶ Eorū ꝙ ṽo nullis febris solā capitis dispositionem cōsequitur:magna ṽo ex parte tunc soluȝ febricitant: quando totū corpus supra modum caluerit alserit.

Antiq. ¶ Et febris demum eis quandoq3 synthoma est solius eius que in capite est dispositionis: q̄ȝmultum anteȝ nunc febriunt sine repletione capitis magis cum ⁊ corpore vniuerso infrigidati sunt estum passi.

¶ Hec lr̄a est valde obscura ⁊ valde trūcata:⁊ p̄mo possumus dicere ꝙ ponit vnū signū distinctiuū effimere ex calore ab ea que ex frigore qδ est:ga eis qui febriūt ex calore qñq3 feb.est synthomatica eius dispōnis que est in capite:ga calefactionis eius vt ga caput est illud qδ p̄mo calefit ⁊ patitur:⁊ postea p cōicationē calefit cor:vt dicit Aui. ⁊ hoc maxime accidit in caliditate solis vt dictū fuit. Nūc aūt nō est sic verisil'e vt ex frigiditate capitis p̄nˢ:⁊ pp cōstrictionē q̄ ibi fiat accidat fe.nisi fiat īfrigidatio:⁊ p ɔñs ɔstrictio ꝯȝ alios poros corpis sic̄ accidit fe.ex cal'itate capitis:vñ nō reperitur:deinde ab auctorib⁹ ꝙ ei⁹ p̄ma suspēsio sit in capite sic̄ reperitur de illa que fit a calore. ¶ Deinde subiūgit aliqδ cōmune tā feb.effimere facte ex calore q̄ȝ facte ex frigore:ga q̄ȝmultū.s.ex vtraq3 causa ⁊ nūc febriunt sine repletione capitis:⁊ tūc decl'at qñ hoc est:quia magis idest maxime:hoc est cuȝ ⁊ corpe vniuerso infrigidati sunt vel passi estum vt quādo feb.causatur ex calore attingente vniuersum corpus ⁊ non p̄ncipal'r caput:⁊ tunc fieret talis feb.sine passione capitis vel eius repletione vt dicebat Aui.de fe.ex calore balnei vel dierū canculariuȝ ⁊ siliuȝ:⁊ maxīe cū caput a calore custodiretur:⁊ sil'r cū frigus plus occurreret ad vniuersuȝ corp⁹ q̄ȝ ad caput. Et dicit h̄ vt si illδ signū eēt distictiuū alicui⁹ fe.facte a calore ab effimera facta a frigore:ꝙ nō tñ p illδ distiguitur ex illo q̄lib3 effimera facta ex calore ab illa q̄ est facta a frigore.

¶ Si aūt velles continuare lr̄am ꝙ totū refert illud qδ dic̄:q̄ȝml'tū aūt ⁊c̄.ad fe.factā ex calore eēt talis sensus ꝙ isti qui febriūt ex caliditate capitis q̄ȝmultū febriūt sine repletione capitis magis.i.maxīe:cuȝ vniuerso corpe ipsi exñtes īfrigidati intātū in vniuerso corpe passi sunt estū: scȝ ꝯm caput:corpus eni qδ est cū paucitate sanguis in toto pōt appellari īfrigidatuȝ.Et tunc causa huius pȝ ex dictis qūo corpore existente mūdo non fit repletio capitis. Sed nō est sic de effimera ex frigore:naȝ quantūcūq3 sit corpus mūduȝ si circa caput occurrat frigus ex compres

[margin notes: p^a quarti tracta. 2. — beside "Auic.cū loqmur de effimera"; p^a quarti tracta. 2. — beside "Sed ⁊ ocli" region; quarti acta. 2. — beside "capute a calore"; p^a quarti tracta. 2. — beside "dicit Aui."; p^a quarti — beside "dicebat Aui."]

sione ⁊ clausione viarũ spũuz: ꝑpter qđ. vz. fiet oppi tio viaꝝ capitis ⁊ ex idigestione. ¶ Siqs aũt vellet phantasiari qd longinquũ posset exponere ad hãc intẽtionẽ vltimã ꝙ dicit vltimo magis cũ in corꝑe vniuerso ifrigidati sunt passi estũ ₰m caput: vt si ꝯtingẽt ꝙ aliqs ₰m vniuersum corpus infrigidaret̃: ⁊ ₰m caput calefieret: tũc posset esse ꝙ caliditas capitis nõ replet illud: qa frigiditas corporis humores quietat ne sursum trahant̃. ¶ Et aliter posset exponi hoc vt velit Gal. hãc cõparationez facẽ que sit maior feb. an illa que euenit a calore vl' frigore solũ circa partes capitis. Et tũc dicemus ꝙ lz nõ sic ex sola ifrigidatione capitis posset accidere feb. effimera sicut ex calore: nihilominus põt cõstrictis poris ⁊ iflãmato spiritu cerebri: an illa potius que euenit ex calore vel frigore ad vniuersum corpus plus ꝙ̃ ad caput: ⁊ in qbus nõ est repletio nec passio p̃ncipal'r in capite: ⁊ dicit ꝙ magis febriunt isti vltimi. ⁊ rõ est: qa ad plures ꝑtes corꝑis attingunt he cause: ⁊ tunc est sensus ⁊ febris qdẽ eis. s. qui febriunt tã a frigore ꝙ̃ a calore qñqz est synthoma ⁊c. ꝙ̃multũ aũt: ⁊ nũc magis febriũt ⁊ sine repletione capitis: supple ꝙ̃ predicti cũ corꝑe vniuerso infrigiditati sunt: supple vel passi estũ. ¶ Et posset etiã exponi ꝙ hic vult ponere duas ꝯuenientias ĩter has feb. Prima qa feb. eis. s. febriẽtib⁹ ab vtraqz causa est synthoma ⁊c. Scđa ꝯueniẽtia: qa ꝙ̃multũ ⁊ tũc febriunt ⁊c. ⁊ subdit qñ magis ⁊ maxime cũ vniuerso corpore ifrigidati sũt vl' passi estũ ⁊ nõ circa caput.

Laurẽ. ¶ At v̓o cutis minus calida est vbi ex frigore labores: atqꝫ in mole maiori corpus existit: nec qsꝙ̃ calor circa faciem qualis ꝑpter estum febricitante accidit sine capitis repletione. Uerũtamẽ iterdũ sine repletione multus calor prehendit ipsum totum exustum.

Leonič. ¶ Est minus calida cutis his qui ex frigiditate febricitant corpusqz his maiorẽ prefert tumorem: nullus in fronte squalor: qualis his qui ex solis feruore febricitent sine plenitudine capitis. Magna v̓o parte his solet caput repleri nisi quis purum atqz materie inutilis expers corpus habuerit: solis siquidẽ his caput calefieri cõtingit sine aliqua plenitudine noxa: illud tamẽ aliquãdo vsu euenit vt plurimus calor deustuz occupet caput: ꝙ̃uis nulli plenitudini obnoxium.

Antiq. ¶ Minus autẽ est calida cutis infrigidatis ⁊ in tumore maiori est corpus: ⁊ nulla ariditas est circa faciẽ qualis est his qui in estũ febriũt sine repletiõe capitis: ꝙ̃multũ ergo assuetũ est quidez vniuersis his talibus caput repleri nisi qs certissime fuerit purus ⁊ sine superfluitatibus corpore: his eni solũ ꝯuenit calefactũ caput nõ repletũ ꝑmanere: verũtamẽ est quãdoqz ⁊ sine repletione caliditatez ꝙ̃multam suscipere vniuersum id estum passum.

¶ Incipit ponẽ signa feb. effimere facte a frigore que eaz distinguũt ab ea que fit a calore. ⁊ p̓mũ signũ qđ ponit est clarũ: ⁊ cã tumoris maioris est: qa nõ est facta in eo resolutio. Et in scđo signo dicit sine repletione capitis: qa in his qui ex estu febriunt cũ repletione capitis nõ apparens est detumitio ⁊ exiccatio circa faciẽ: sed repletio ⁊ inflatio ꝑꝑ attractionẽ humoꝝ ad partes illas: vnde ꝯtigit ꝙ multũ ꝯsueuit illis q febriũt ex cal'itate capitis repleri caput ⁊c. Uerũtñ est qñqz vniuersum sil'r corpus passum illũ estũ ⁊ caliditatez ꝙ̃multã suscipere sine repletione. s. capitis: ⁊ dato ꝙ corpus nõ esset plenũ vt qñ p̄dicta caliditas nõ est p̓mo occurrẽs capiti. Et in hoc v̓bo qđ dĩ supra: etiam ostendit Gal. qũo feb. effimera ex calore aliquo mõ est ex calore solũ occurrenti caluarie; cuz hõ ambulat ad solem: aliqñ ex calore occurrẽti corꝑi alteri cuius p̓ma suspẽsio potest esse non in capite: sed in corde vt allegatum est ex Auicenna. ¶ Deinde cum dixit.

Laurẽ. ¶ Hec igitur affectio perspicue dissidet ab affectione frigoris. Or si cũ repletione facile distinguitur vtpote defluctionẽ inferens vocatã ac grauedinẽ que per frigus accidunt: sed vt diximus squalor ⁊ magnus calor cutis ⁊ q̃cũqz alia pauloante dixi ꝑp̄a caloris existũt.

Leoni. ¶ Hec igit̃ dispositio ab altera que ex frigiditate cõsistit manifestissime differt: atqz plenitudinẽ hñt adiunctã non facile discerni põt vt que ⁊ distillatione ⁊ grauedine astistat: qui etiã affectus frigefactis adueniũt: at queãdmodũ diximus squalor atqz ingens cutis caliditas ac quecunqz alia diximus nuper propria sunt eorum quos feruor solis deussit.

Antiq. ¶ Sed hec quidẽ dispositio manifestissime differt ab ea que est ₰m infrigidationẽ: si v̓o post repletionẽ difficile diiudicabile est vt vtiqz ⁊ catarrũ inferens ⁊ corizã que ⁊ infrigidatis cõtingunt: sed vt dictuz est ariditas ⁊ nimia caliditas cutis ⁊ quecũꝙ̃ alia parum antea dixi ꝑpria estum passorum signa sunt.

¶ Hic concludit manifestã dr̃iaz huius feb. a calore capitis cũ mundificatione corporis: de quo modo fecit mẽtionez ad febrẽ factã ex frigore in qua caput patit̃. Et ratio huius qđ dicit est: qa illa que generant̃ ex ifrigidatione in qua caput est lesum accidit semper catarrus ⁊ coriça: sed in illa que generat̃ ex caliditate passione existente in capite nõ existẽte in plenitudine nõ accidũt hec. Et ideo subdit. Si v̓o post repletionez. s. cõtingat passio ab estu difficile iudicabilis est. i. distinguibilis. s. ab illa que accidit ex frigore cũ est passio in capite. vt vtiqz ⁊c. s. illa que est a calore capitis que contingunt in frigiditate. s. ₰m caput non oporteret illud: sed vt dictũ est ariditas. s. cutis: ⁊ nõ intelligit in eo cui replet̃ caput ꝑpter ariditatẽ. i. diminutionẽ idest asperitatem cutis vel ariditas quantũ ad illos qui febriunt ex calore sine repletione: ⁊ caliditas cutis: ⁊ alia dicta sunt ꝑpria signa passorum estum.

Laurẽ. ¶ De quibus ad plenuz in libro de curãda via ⁊ rõne dicet̃: cuz aliis oĩbus effimere. i. diarie feb. differẽtiis quas qa scđo libro de indiciis perstrinximus: nõ insuper hoc loco dicẽda sunt: sed hũc sermonẽ hac parte finiem⁹: deide febriũ ex hũorib⁹ oẽs dr̃ias idicabim⁹.

Leoni. ¶ De qbus in arte curãdi pleni⁹ dicet̃: aut vna de his oĩbus febriũ effimerarũ differẽtiis: quarũ dignotiones: cum in scđo de crisibus satis a nobis fuerint explicata. Alterã hoc in loco explanationẽ nõ expostulant. Sz hic finẽ sermonis faciem⁹: atꝙ̃ oiũ deiceps q̃ ex hũoꝝ putredĩe feb. accẽdunt̃ dr̃ias assignabim⁹.

Antiq. ¶ De qbus amplius in libris terapẽtice methodi. i. curatiue doctrine dicet̃ cuz aliis vniuersis effimerarũ febriũ differẽtiis: quarũ dignotiones ⁊ in scđo libro de crisib⁹ dicẽtes nil vltra idigemus nũc exponẽ: sz hũc qdẽ iam sermonẽ hic terminemus

hic terminemus: deinceps vero earũ que in humoribꝰ accẽdunt febriũ vniũsas dicemꝰ dr̃ias.

¶ Deinde remittit nos ad librum terapentice vbi de effimeris dic̃ mlt̃a ⁊ ad librũ d̃ crisi: ⁊ ꝯtinuat se ad dd̃a ⁊ pꝫ.

Digressio.50. **Sed circa** hoc capl̃m leuiter hesitandũ an feb. effimera habeat spẽs. Galenus eniꝫ in 2° de

Cap. 13. ⁊ vltimo. crisi ponit hanc feb. hr̃e spẽs: sil'r supra ponit tria esse gñ̃a feb. ⁊ illud erat vnum genus: sed genus hꝫ spẽs. igit̃. Iteꝫ

Tracta. 2. Auicẽna p̃ma q̃rti ponit effimere feb. species.

In opp^m ¶ Oppositũ appet: q̃a si hr̃et diuersas spẽs oporteret ꝙ ille diuersificarent̃ penes diuersas mãs in corpe exñ̃tes: sꝫ auctores has spẽs ponũt penes diũsas cãs extrinsecas. Et dicimꝰ breuiter ꝙ effimera feb. ꝓp̃e loquẽdo nõ hꝫ spẽs: q̃a nõ sũt in corpe diuerse mãe penes quas diuersificent̃ he vt dicunt quidã ꝙ hꝫ diuersas spẽs penes diuersos spiritus in corpe vt vna sit in spiritu aiali ⁊c̃. Sꝫ hoc non est verũ: q̃a eius nõ sunt diuerse mãe vt sunt in corde ꝯtente: etiã raro esset ꝙ vnus de illis spiritibus alteret̃: quin alter eodẽ mõ cũ in quolibet mẽbro sint multũ misti. Uel dici põt ꝙ dato ꝙ essent diuerse mãe in corpe penes q̃s possent constitui diuerse spẽs effimere vt diuersi spũs: q̃a tñ̃ modus curationis earũ nõ esset diuersus: imo idem p̃cise ex quo diuerso mõ curationis medicus ponit diuersa gñ̃a ⁊ diuersas spẽs feb. vt patuit supra in p̃nᵒ huiꝰ: hinc est ꝙ nõ sunt ponẽde diuerse spẽs: ⁊ q̃a modus curationis earũ diuersificat̃ plus s̃m diuersitatẽ causarũ p̃mitiuaꝝ vt ex his pꝫ: hinc est ꝙ auctores posuerũt in eadẽ diuersas esse spẽs s̃m diuersitatẽ causarũ causantiũ illas que ꝓprie nõ sũt diuerse spẽs: sed diuersi modi accñ̃tales s̃m illas causas diuersas: cũ nõ cõsideret̃ talis diuersitas penes diuersas mãs: que ĩpropria acceptio appellat̃ vt ex supradictis: ⁊ in tali acceptione dicit Galenus ⁊ Auic̃. effimerã habere species vt põt patere legẽti. Et in hoc terminet̃ sñ̃ia expositionis p̃mi libri. Et Deus gloriosus nobis largiat̃ gratiã exponẽdi cõplete partẽ sequentẽ. Deo gr̃as.

¶ Explicit liber primus de differentijs febriũ.

Lauré. ¶ Sequit̃ vt de dif. feb. ex humorũ putredine infestantium disseramus: id prius de eis admonentes: vt minime sufficiat: vt quidã voluerunt: in gñ̃atione febrium augeri atqꝫ exuperare humorẽ biliosum: quẽ alij croceam nõnulli flauam nominent bilem.

Leonic. ¶ An illud superest vt febriũ differẽtias que in humoribus accendunt̃ percurramus si hoc vnũ antea admonuerimus nõ sufficere ad gnõnẽ febriũ sicuti multi opinantur. Si solum amara bilis q̃ꝫ nõnulli ruffam appellant augeatur.

¶ Incipit liber sc̃õs de dr̃ia putridarũ febrium que in humoribus accendunt̃: ⁊ de causa eaꝝ febriũ q̃ s̃m periodũ .i. circuitionẽ exacerbant̃.

¶ Capl̃m primũ in quo reprobat opionẽ ponẽtiũ oẽm feb. putridã fieri ex abũdãtia cholere.

Antiq. Reliquũ itaqꝫ est dr̃ias eaꝝ que in humoribꝰ accendunt̃ febriũ ptrãsire ipsi hoc dicentes hoc p̃us de eis qd̃ nõ sufficiẽs est id qd̃ q̃daꝫ arbitrati sunt ad gñ̃ationẽ febriũ: adauctũ esse ⁊ supabundare amare cholere humorẽ: quẽ quidã quidẽ flauã: alij vero rubeam nominãt cholerã.

¶ Thome de Garbo subtilissimi Doctoris Cõmentum in sc̃õ libro Galeni de differentijs febrium.

Cõ^m p^m. **Cum Galenus** in p̃mo libro ostenderit que sunt prima ⁊ principalissima genera febriũ: ⁊ vnde sumitur differentia essentialis ⁊ posuerit causas illoꝝ geneꝝ: ⁊ posuerit signa duorũ geneꝝ febrium in generali ⁊ speciali: scilꝫ ethice ⁊ effimere ⁊ tertij generis posuit solũ gñ̃alia: scilꝫ signa putride. Uult in hoc sc̃õ libro ponere specialia signa putride feb. tam simplicis q̃ꝫ composite: ⁊ assignare vltimo causam cuiusdã apparentie in signis eoꝝ: vnde hoc est illud qd̃ ĩmediate dicebat ante. Deinceps vero earũ que in humoribus accendun tur febres vniuersas dicemus dr̃ias: ⁊ hoc est qd̃ hic p̃mo premisit cõtinuãs se ad dicenda. Reliquum est vtiqꝫ ⁊c̃. Et fecit Galenus distinctũ librũ de hoc sc̃õ gñ̃e febriuꝫ: quia differẽtie huiꝰ gñ̃is sunt plures numero ⁊ magis euidentes ⁊ magis indifferẽtes quãtũ ad eorũ essentiaꝫ alijs generibus: vt pꝫ cuilibet dicta cõsiderãti. Ponẽs aũt Galenus signa putridarũ febrium vult nobis ante hoc ostendere ⁊ notificare que sunt he differẽtie putridaꝝ febriuꝫ vl' que species quarũ signa debemus cognoscere: hoc aũt facit remouẽdo opinionẽ quorũdam quaꝫ p̃mo narrauit ⁊ dicit p̃dictã positionẽ esse incõuenientẽ ⁊c̃. ⁊ est ꝙ q̃dã dixerunt ꝙ ad hoc vt generet̃ feb. sufficit ⁊ requirit̃ ꝙ humor cholericus abundet quã quidã vocant cholerã flauã quidam choleram rubeam. Dicit aũt Galenus hanc opinionem non esse sufficientem. ¶ Et cũ dixit.

Lauré. ¶ Oẽs eni arquati maxia afficient̃ febre qbꝰ copia talis bilis in toto corpe ꝯtinet̃: sꝫ haud quẽq̃ꝫ febricitãt p̃us q̃ꝫ alia q̃dã cã ꝯcurrat: de q̃ paulopost agetur.

Leonic. ¶ Sic eni oẽs qui morbo regio laborãt in maximas incidererẽt febres: in eis siq̃dẽ huiuscemodi humoris magna in toto corpe copia redũdat: nõ tñ̃ febricitãt nisi aliq̃ alia accesserit cã: de qua paulo inferius dicemꝰ.

Antiq̃. ¶ Uniuersi eni vtiqꝫ ita maxime febrirẽt febribus icterici quibus multitudo demũ talis cholere in vniuerso corpe cõtinet̃: sed non febriunt nisi s̃m aliã quandã iam superuenientẽ causaꝫ: de qua parum postea dicetur.

¶ Impugnat hoc: ⁊ primo ostendit ꝙ non semper propter augmentum quãtitatis cholere fit febris qd̃ est inclusum in dicto eoruꝫ: quia si ita esset tunc maxime febrirent icterici in quibus in vniuerso corpore continetur multitudo cholere: sed hoc ad sensum est falsum: quia non febriunt icterici ex tali multitudine cholere nisi s̃m quandã aliaꝫ superuenientẽ causaꝫ: de qua dicet̃ post. hec aũt est putredo: non ergo poterit ex multitudine ⁊ augmẽto humoris excepto sanguine fieri febris nisi illi humori superueniat putredo. Potuerunt autẽ illi moueri ad ponendũ ꝙ semper febris fieret ex augmẽto cholere: vt cõmuniter dicit̃: quia feb. est calor nãlis mutatus in igneũ: ⁊ ideo semp̱ videtur fieri ex peccato illius humoris qui ĩter alios est nature ignee. Et talis est humor cholericus. ¶ Et cũ dixit.

Lauré. ¶ At vero absurdũ est in tertia ⁊ quotidiana febre diligente colligi flauã bilẽ existimare: quẽadmodũ in tertiana atqꝫ ardore: ecõtrario eni in quotidiana ⁊ quartana febre: neqꝫ vomitꝰ biliosus neqꝫ sudor neqꝫ vrina atqꝫ dictiones vidẽtur biliose: adeo vt nec quidqꝫ aliud qd̃ extiterit aut sil' existat cũ eis patrocinetur.

Leonic. ¶ Absurdū etiā putare in quartanis ⁊ quotidianis febꝛibus que exquisite sunt tales aceruari bilē amaram non secus ꝙ̃ in tertianis ac febꝛibus que ab incendio causones appellanť. Nam ex aduerso in quotidianis febꝛibus atqꝫ quartanis neqꝫ vomitꝰ biliosi neqꝫ sudoꝛes neqꝫ vꝛine: neqꝫ excremēta aliq̄ vestigia amare bilis ostendūt p̄ter id qđ neqꝫ aliqd ex his que an̄cesserūt aut sil' adsūt eiusdē hūoꝛis p̄bet testimoniū.

Antiq̄. ¶ Incōueniēs autē hic ⁊ in quartanis ⁊ quotidianis febꝛibꝰ certissimis coaceruatā esse amarā cholerā estimare sicut in tertianis ⁊ causonibus: ecōuerso enī ⁊ in quotidianis ⁊ quartanis febꝛibꝰ neqꝫ vomitꝰ cholici neqꝫ sudoꝛes neqꝫ vꝛine neqꝫ egestiōes videnť amare cholere eē: ⁊ neqꝫ aliud qdē eoꝝ que antea cōtigerūt neqꝫ eoꝝ que coexistunt eis hoc testatur.

¶ Cū ostēdit iam ꝙ nō semꝑ vbi est augmētū cholere, ibi est feb. ostēdit nūc ꝙ nō ōis feb. est a chol'a: ⁊ in hoc ostendet d͞rias essentiales feb. putride: ⁊ qđ p̄mo dicit est clarū: ⁊ itelligit ꝑ quotidianas ⁊ quartanas certissimas. i. purissimas: ⁊ dicit coaceruatā cholerā existimare supple eē cām feb. Deide dicit. Incōueniēs aūt: decl'at qđ dic̄. s. ꝙ icōueniēs est in illis febꝛibꝰ existimare coaceruatā choleraꝫ eē cām feb. q͞a in illis feb. q͞a apparēt res ecōtrario eis q̄ apparēt in chol'icis feb. ⁊ ponit que sunt illa. ¶ Deide cū. d.

Laurē. ¶ Feb. enī tertiana per pl'ima ꝯsistit in coꝛꝑe nā biliōso ⁊ in etate vigoꝛis que est oiuꝫ etatū maxie biliosa: ⁊ estiuo tꝑe maxie quo talis hu. exuperat. Jtidē in regione cal'a ⁊ sicca: tēperamēto ⁊ cōditione ꝯtinentis aeris tali: ⁊ vita fit nō in ocio ac secoꝛdio plurimū: sꝫ laboꝛe: cura: insomnia: estu ⁊ victu parco: eoqꝫ cal'o ⁊ sicco: nec secus imoderatꝰ esus medicamētoꝝ calefacientiū ⁊ exiccantiū cōmittit febꝛē tertianam.

Leonic. ¶ Nā tertiane quidē febꝛes magna ex parte in coꝛꝑibus fiunt in q͞bus nāl'is habitus ad bileꝫ accedit atqꝫ in ꝯsistentiū etate que oium maxie biliosissima est: tēpoꝛe etiā estiuo p̄ ceteris in quo huiuscemodi humoꝛ dominať: in locis p̄terea que calidā atqꝫ siccā hn̄t tēperaturā: ac in sil'i aeris ambiētis q̄litate vita etiā nō ocio atqꝫ quieti dedita: sed in laboꝛibꝰ: curis: vigilijs solis incendijs: ⁊ ciboꝝ parcitate assueta: eoꝝ deniqꝫ cal'oꝝ atqꝫ siccoꝝ: vsus p̄terea medicaminū calefaciētiū atqꝫ exiccātiū imodicꝰ feb. tertianas facil'r afferūt.

Antiq̄. ¶ Eteni tertiane quidē febꝛes sepius in coꝛꝑibꝰ cōsistunt cholericioꝛibꝰ nā ⁊ in etate eoꝝ q̄ sunt in statu que est vniuersaꝝ etatū cholericissima ⁊ in hoꝛa estiua maxime ſm quā hic talis d͞nať humoꝛ: ita v͞o ⁊ in calidis ⁊ siccis cōplexione regionibꝰ ⁊ ꝯstitutiōe ꝯtinētis nos aeris: talis etiā vita nō in desidia ⁊ pigritia: sed in laboꝛibꝰ ⁊ sollicitudinibꝰ ⁊ vigilijs ⁊ estibꝰ ⁊ cibis paucis ⁊ his calidis ⁊ siccis: sed ⁊ calefacientiū ⁊ desiccantiū pharmacoꝝ imoderatioꝛ vsus facile est generatiuus tertianarū febꝛium.

¶ Declarat illud qđ dixit. nā dixit ꝙ in feb. quotidianis ⁊ quartanis nō appet aliqd eoꝛū in coꝛꝑibꝰ incurrētibꝰ has feb. anteꝙ̃ eas incurrūt que ꝯtingūt in coꝛꝑibꝰ incurrētibus feb. cholericas: ⁊ ideo oňdit qual'r an̄tia gn̄ationē harū feb. sunt diuersa: ⁊ per ꝯn̄s nō erit vnus humoꝛ in oibꝰ accn̄tibꝰ aut simul cū eis exn̄tibꝰ: nō dicit: q͞a dicet. postea cōplete. Et ideo Gal'. p̄mo ostēdit accn̄tia an̄tia generatione cholerice feb. ⁊ intelligit ꝑ illud qđ dicit vniuersarum etatū bilissima. i. cholericissima: ⁊ totuꝫ illud qđ dicit clarum est in se ⁊ in sua causa: cum omnia illa sint choleram multiplicantia. ¶ Deinde cum dicit.

Laurē. ¶ Quotidiana v͞o ecōtrario penitꝰ efficiť: nō nā pituosa: ac tꝑe hyberno ⁊ cōditione frigida ⁊ humida: senibus ⁊ pueris potiꝰ in regione frigida ⁊ humida: ⁊ vita ociosa simul cū repletiōe: maxieqꝫ quotiēs post cibuꝫ lauanť: ac multomagis vt ipse cibus pituosus nā existat: nō tn̄ vomūt tales biliosuꝫ humoꝛē neqꝫ deijciūt neqꝫ sudant quēadmodū in tertiana febꝛe: talis enim ex flaua bile putrefieri solet: quotidiana v͞o pituitoso humoꝛi subsequiť q͞mo q̄rtana melācholico. Sic igiť nā coꝛꝑis mel'ica ⁊ etas iclinās: ⁊ autūni tēpus: necnō oīa his ꝓpoꝛtionabilia ex cibo potuqꝫ: ⁊ tota vita victu frigido ⁊ sicco febꝛē gignunt quartanam.

Leonic. ¶ Cōtra v͞o quotidiane febꝛes naturis in q͞bꝰ pituita supfluit vt familiares atqꝫ ex oibus anni diuersitatibus in hyeme p̄cipue atqꝫ omni tēpoꝝ statu frigidioꝛi atqꝫ humidioꝛi in etate senili ac puerili in locis frigidis atqꝫ humidis vitaqꝫ ociosa quā crapule cōmitanť actū p̄sertiꝫ cū post cibos balneis vtunť: ac multo etiā magis cū ipsi cibi nām pituosaꝫ habuerint generanť. Nō tn̄ hi amarā euomūt bilē: neqꝫ ꝑ ventreꝫ inferioꝛē aut sudores excernūt qđ in febꝛibꝰ ꝯtigit tertianis: he si qdē flaua bile putrescēte fieri ꝯsueuerūt. At quotidiane ex pituita quēadmodū q̄rtane ex atra bile oꝛiginē hn̄t: que etiā coꝛpoꝝ nām sequūť ad atrā bilē ꝓclīues atqꝫ ex etatibꝰ maxie declinantē: ex anni v͞o tēpoꝛibꝰ autūnū. Sic ⁊ reliqua oīa que his ꝓpoꝛtione r͞ndent vt cibi potusqꝫ ac victus vniuersus frigidus: ac siccus quartanis febꝛibꝰ oꝛiginē p̄stant.

Antiq̄. ¶ Quotidiane v͞o feb. oīno econtrario ⁊ in flegmatioꝛibꝰ naturis ⁊ hoꝛaꝝ in hyeme ⁊ ꝯstitutionū ⁊ in humidioꝛibꝰ ⁊ frigidioꝛibꝰ ⁊ senibus ⁊ pueris magis ⁊ humidis ⁊ frigidis regionibꝰ ⁊ vita pigra simul ⁊ cū plenitudine ⁊ maxime cū post cibū i balneis balneanť ⁊ multū vtiqꝫ magis ⁊ cū ip̄a cibaria flegmatioꝛa nā existūt. Nō tn̄ vomūt neqꝫ hi amarā bilē neqꝫ egerūt neqꝫ sudāt sic̄ in tertianis feb. nā he qdē in rubea chol'a putrefacta fieri apte nate sunt: quotidiane v͞o fl'aticos sequūť humoꝛes sic̄ q̄rtane mel'icos. Jta deniqꝫ ⁊ nāe coꝛpoꝝ mel'icioꝛes ⁊ etatū declinatā: ⁊ hoꝛaꝝ autūnꝰ ⁊ vniuersa q̄ his sunt ꝓpoꝛtionalia ⁊ in cibis ⁊ potibꝰ ⁊ in vniuersa vita sicca ⁊ frigida cōplexione existētia quartanaꝝ sunt gn̄atiua febꝛiū.

¶ Ponit signa antecedētia generationē feb. flegmatice: ⁊ ⁊ per illud qđ dicit hoꝛarum in hyeme: idest in hoꝛis quales sunt hyemales. Et cum dicit. ⁊ senioꝛibus ⁊ pueris.

¶ Attēde

¶ Attēde φ in senibus eueniūt feb. flegmatice nō per se
rōne etatis eoꝝ sed per accn̄s ꝑpter supfluitates flegma/
ticas que adunanꝫ in eis ꝑpter debilitatē digestiue ꝟtut̄.
° ca. fen .doct. 3. a. 5. vnde Auic. caplo de etatib⁹ loquēs de extinctione caloris
inati in senectute dicit. Et p̄cipue cū ad eius extinctionem
adiuueꝫ ꝑpter mãe defectū. Alia cā est ꝛ illud est humor
extraneus qui accidit assidue ꝑpterea φ cibus priuaꝫ di/
gestione: de qua etiaꝫ humiditate ꝑ accn̄s multiplicata in
Laurē. Cap. 2. senibus ꝑlixe loquiꝫ Galenus 2° de cōplexionib⁹. In pue
ris aūt nō coadunaꝫ suba flegmatica ꝑpt debilitatē ꝟtu/
tis digestiue cū habeāt digestiuā forteꝫ vt ex plurib⁹ pōt
assumi: sꝫ in eis multiplicaꝫ ex malo regimine. vn̄ 3° ꝑno
sticoꝝ. ꝯ^to 36°. loquēs Galen⁹ de spasmo eueniente pueris
dicit. Et plimū accidit eis illđ ꝑpter cibos mltos: quos su
scipiūt nō in sua hora qđ est: qa ipsi nō itelligūt aliquā ex
° ca. fen .doctri. c. 3. rebus nisi solā comestionē: silr Auic. caplo de etatib⁹ dic.
Aliqñ ꝟo accidit eis malitia istimbre ꝑpter eoꝝ gulosita
tē: ꝛ qa eoꝝ comestiones malis disponunꝫ ordinib⁹ ꝛ co/
medunt res malas ꝛ humidas ꝛ multas: desup malis mo
ueꝫ motib⁹: quapropter de supfluitatib⁹ plus in eis adu/
nanꝫ. Totū aūt illud qđ dicit Galen⁹ per se est clarū ꝛ cō/
tinuauit ad hunc sermonē signa an̄tia gn̄ationē feb. melā/
cholice cū dixit. Quotidiane ꝟo flegmaticos sequunꝫ hu
Leonic. mores sic q̄rtane melicos ꝛc. ꝛ qđ. d. etiā notū est ꝑ se de/
claratione nō indigēs. ¶ Et attēde φ hec oīa signa an̄tia
has feb. que Gal. ponit vsqꝫ nūc sunt signa sumpta a reb⁹
nālib⁹ ꝛ eis ānexis ꝛ reb⁹ nō nālib⁹ ꝛ ānexis eis. Sꝫ cū. d.

Laurē. ¶ Et ob cām rem precedēs rigor nequaq̄ similis est:
sed in tertiana quasi pungens at vulnerās sensuꝫ effi
cientē cām indicat: in quartana aūt q̄ refrigeret: sed
de forā rigoris i libro de cāis accn̄tiū diffinitū iā est.

Leonic. ¶ Quare ꝛ rigor qui vtrūq̄ genus fe. antecedit haud
quaqꝫ silis est. At in tertianis qdē cām a qua ꝑuenit
rei quodāmodo pungētis ac feriētis sensuꝫ represen/
tat: in q̄rtanis aūt veluti refrigerātis. De ea aūt q̄ est
rigorib⁹ forma iter cās accn̄tiū abūde exposuimus.

Antiq. ¶ Propterea ꝛ an̄s eas rigor nō similis in vna/
quaqꝫ est eaꝝ: sed qui in tertianis quidē est ve/
lut pungentis ꝛ perforantis sensum indicat fa/
cientis cause: qui ꝟo in quartanis: est velut in/
frigidantis. dictū est autē sufficienter de rigoꝝ
specie in libro de causis synthomatum.

¶ Ponit qđdā signū an̄s has feb. qđ signū est sumptū a re
ꝯ nām: ꝛ on̄dit illđ signū in his esse valde diuersuꝫ: ꝛ ex h
pꝫ φ cā oiuꝫ illarū nō est vnus humor. s. cholericus: signū
aūt illđ est rigor an̄s has feb. qa nō est in vnaquaqꝫ illaꝝ.
ꝛ qđ dicit est clarū: ꝛ remisit nos de causis ꝛ spēb⁹ rigoris
Ca. 5. ꝛ. 6 ad 5^m de acci. ꝛ mor. cū dicit in lib° de cāis synthomatū.

Digres/ sio. 51. Notāda

Et licitum est hic adducere explanationē huius ꝛ
eoꝝ que dicēꝫ qd sit typus: qd tremor:
quid horripilatio: qd frigus. ꝛ eōruꝫ que dicta sunt ab eo
ibi ꝛ in alijs locis. ¶ Attende igiꝫ φ accn̄tia eueniētia in
inuasionib⁹ feb. sunt illa typus rigor frigus siue circūinfri
Quid ty/ pus. gidatio: horripilatio: de quibus loqui volumus. ¶ Est enī
typus qd cōe ad oia illa: cū quocūqꝫ enī inuadit feb. diciꝫ
Declaratio tituli libri Gal. de typo. inuasisse cū typo: ꝛ hinc ititulatus est liber Galeni de typo:
qa de his accn̄tib⁹ d̄terminat. vnde dicūt quidā φ typus
est figura vel imago vēture feb. qm̄ est reuocatio caloris
inati de exteriorib⁹ ad iteriora. Un̄ Simon Januēsis di/
cens qd est typus: typus an̄cedit calorē feb. interpolate in
typicis feb. ꝛ ide typice febres vocanꝫ tales: typus est fi/
gura silitudo forma ꝛ formula. Un̄ Aristo. pluries ꝑ ethi/

coꝝ vtiꝫ hoc vocabulo typo ꝑ hoc vocabulo exēplariter
vl figuralr. ¶ Sꝫ rigor ab Aui. diffiniꝫ sic. Rigor ꝟo est Quid sit rigor.
vt nō possit ꝯtinere mēbra sua ex cōmotione ac tremore p^a q̄rti tra cta. 2. c. 6.
eueniēte in eis ꝛ motib⁹ iuolūtarijs. ¶ Horripilo vl hor/
ror idē sunt: apđ eū diffiniꝫ φ est dispō in qua iuenit cor/ Quid sit horripilo.
pus diuersitatem in frigore ꝛ pūctione in cute ꝛ lacertis ꝛ
an̄cedit eā pigritia ꝛ q̄si fractio est maneries ei⁹. ¶ Frig⁹ Quid sit frigus.
ꝟo ab eo diffiniꝫ vt ifirm⁹ sentiat in mēbris suis ꝛ dorsis
lacertoꝝ suoꝝ frig⁹ puꝝ. Galen⁹ ꝟo in libro de tremore Cap. 6.
rigore: iectigatiōe: ꝛ spasmo declarās que sint ista tria dic
φ qñ in corꝑibus accidit frigus in p̄n° paroxismi feb. sine
cōcussione notabili nō accidit eis rigor: ꝛ cū hoc. s. vt sit ri
gor opꝫ vt sit motus iequalis in toto ꝛ sine volūtate. His
enī deficiētib⁹ nō est rigor: sed si suꝑficies apparēs corpo
ris nō moueaꝫ vllo mō neduꝫ ineq̄liꝫ moueaꝫ corp⁹ hoc
accn̄s vocaꝫ frigus. Si ꝟo suꝑficies corꝑis moueaꝫ motu
iordinato ꝛ irsutaꝫ in p̄n° poxismi p̄ter qđ totū corp⁹ mo/
ueaꝫ sil vocaꝫ horripilatio ꝛ horror. Et est accn̄s qđ acci/
dit soli cuti ꝛ hꝫ se ad cutē sic rigor ad totū corpus. Et sub/
dit φ cū dicim⁹ corꝑa sana rigere cū hn̄t frig⁹ accipiꝫ fri/
gus preter p̄dictā itentionē: vn̄ vltimate ꝯcludens qd est
verus rigor dicit. ¶ Rigor aūt qui est in ifirmis est fri/ Quid rigor.
giditas causans dolorē cū motu iuolūtario ꝛ inequali cō/
cussione toti⁹ corꝑis faciēs ipꝫ ꝯtremescē. Et istamet snia
exhiꝫ ex dictis Galeni in de accn̄ti ꝛ morbo 5°. vbi ꝑlixe Cap. 5. 6.
de rigore determinauit: ꝛ apꝑet φ diffō Auic. ꝛ Gal. de ri/
gore q̄si eadē est. ¶ Ex qb⁹ oib⁹ pꝫ φ vere p̄ncipalr ꝛ eēn
tialr rigor est malus ꝛ iordinat⁹ mot⁹ in toto corꝑe iuolū/
tarius: vt hō nō possit ꝯtinere mēbra sua ex tremore ꝛ cō
motione eueniēte eis. Pūctio aūt aut mordicatio siue fri
giditas nō est essentialr rigor: qa rigor est accn̄s eueniens
ꝟtuti motiue: vt pꝫ 5° de accn̄ti. Sed mordicatio vel pun/ Ca. 5. 6.
ctio est accn̄s sensitiue ꝟtutis: sunt ꝫ illa ꝯcurrētia ad rigo
rē vel sic cā vel mordicatio vel pūctio: vel sic nec̄io ꝯcur/
rēs vt frīditas: nā frīditas mordicās pōt eē cā rigoris: vl
si cā rigoris nō est frigiditas positiua mordicās: vt qa eēt
ab hūore calo: nihilomin⁹ tn̄ nec̄io ꝯcurrit frīditas reuo/
catiōe calidi ad itra. Et ideo Galen⁹ in diffōne rigoris po/
suit frigus nō qa illud sit rigor p̄ncipalr: sꝫ de necessitate
cū est rigor altero mō dictoꝝ cōcurrit frigus. vn̄ cū vltio
definiuit rigoreꝫ assūpsit maxie eū: q a cā fit frigida. Illa
enī rigorē debēs causare opꝫ φ dolorē ꝛ malū sensuꝫ ge/
neret vt patebit. Auicēna aūt diffiniēs rigorē ponit soluꝫ
illud qđ essentialr rigor est. ¶ Et attētione dignū vlteri⁹
qualis sit colligēda dr̄ia iter frigus ꝛ horripilationē ꝛ rigo Nō dr̄iaꝫ iter frigus ꝛ horripilationem.
rem: qūo enī frigus differat ab illis duob⁹ est clarū: nihil
enī aliud ad frigus requiriꝫ nisi φ mēbra sentiāt puꝝ fri
gus qđ maxie est in feb. de mā frigida loquēdo maxie de
frigido positiue vel frigus sentiant ex fuga caloris. Sed
horripilatio differt a rigore vno modo s̄m magis ꝛ mi/
nus. nā rigor est intensior horripilatione. naꝫ in rigore est
maior pūctio ꝛ mordicatio q̄ in horripilatione: qa sua est
amplior ꝛ in qualitate vehementior: ꝛ ideo est in rigore
maior tremor ꝛ mot⁹ q̄ in horripilatione: ꝛ sic etiam fri/
gus exn̄s in rigore est mai⁹ q̄ frig⁹ qđcūqꝫ fuerit in horri
pilatiōe: ꝫ est qdā puus tremor ꝛ suꝑficialis in cute nō cō
cutiēs totū sic fit in frigore. Un̄ Aui. dicebat horripilatio p^a q̄rti tra cta. 2. c. 6.
fit ex cāis pauciorib⁹. i. debiliorib⁹ cāis rigoris. Et ꝯtingit
mltoplus horripilatio talr a rigore differētē fieri a mā ca
lida q̄ frīda: cū ꝑnior sit ad cāndū pūctionē leuē suꝑficia
lē q̄lis regriꝫ in horripilatiōe: ꝛ iđ Auic. dicit horripilatio
est dispositio in qua inuenit corpus diuersitatē in frigore
ꝛ pūctione. i. percipit frigus ꝛ punctionē: ꝛ tale frigus ma
xime est vtplm ex reuocatione calidi in cute ꝛ lacertis ita
φ tale accn̄s sentiꝫ in cute ꝛ lacertis vt declant ꝟba Gal.

¶ Alter est etiã modus ƀƺ quẽ differt horripilatio a rigo
re nõ solũ ƀm magis ⁊ minus:sed differt ab eo in causa:⁊
per ꝯñs in mõ typi:⁊ maxime a rigore qui fit a mã calida
pungitiua.nã aliqñ horripilatio cõtingit qñ passio que fit
ab humore frigido cõponit̃ cũ ea que fit a calido sicut in
emitritheo:nã vt patebit ĩfra in ea ꝯtingit horror. Unde
talis horripilatio est motus typi:medius ĩter rigorẽ dictũ
⁊ frigus:⁊ sic in tali horripilatione per se sentit̃ punctio ⁊
frigus cũ ibi sint diuerse mãe:qa in rigore qui eẽt de mã
calida esset frigus solũ per accñs.s.ex fuga.Sed adhuc ta
lis horripilatio differt a rigore quantũ ad motũ ꝯcussiuũ
ƀm magis ⁊ minus cũ vna istaꝝ causaꝝ aliã impediat:in
sũma ergo horripilatio differt a rigore ƀm magis ⁊ min⁹
vt est colligere ex ꝟbis Galeni.¶ Et attẽde vlterius ꝙ ꝑ
diffõnẽ datã a Galeno ⁊ Auic.de rigore differt rigor a tre
more iectigatione ⁊ spasmo qui sunt mali motus:cũ qbus
cõuenire videt̃:nã differt a tremore:ꝓpter qđ ĩtelligẽduƺ
ꝙ duplex est tremor:quidã qui ꝯsequit̃ malã cõplexionẽ
frigidã neruoꝝ ⁊ lacertoꝝ ante oppilationeƺ ipsoꝝ qbus
v̾tus volũtarie motiua per extinctioneƺ caloris debilitata
aut penetrare ꝓhibita nõ põt membrũ sustentare:⁊ ideo
quãtomagis nititur membrũ sustentare:tãtomagis ipsuƺ
sua grauitate se deprimit.Pugna aũt illa ꝯtinue fiens tre
Cap.xl. mor est:de quo tremore dicit Aui.z^a 3^ii.ꝙ est egritudo or/
ganica ⁊c.¶ Alius est tremor de quo nũc loqmur q ideƺ
est ꝙ rigor:nisi qa aliqui distinguũt hũc tremorẽ a rigore
ƀm magis ⁊ minus:qa dicũt ꝙ tunc est in feb.tremor qñ
est fortis rigor.Et hoc mõ rigor est paru⁹ tremor. Sƺ tre/
mor est fortis rigor:differt rigor a tremore supradicto:qa
in tremore p̃dicto nõ est nec̃ium frigiditatẽ sentiri. Silr
differt ab eo:qa tremor semꝑ fit cũ motu volũtario:h̾ est
nunq̃ꝫ mẽbrũ tremit nisi velit volũtarie moueri:qa cũ ab
Instantia omni oꝑatione cessat nõ tremit.¶ Et instat Galen⁹cõtra
se:qa cũ homo vult mẽbrũ tenere quietũ adhuc tremit:⁊
rñdet hñ ꝙ adhuc tũc mẽbrũ volũtarie mouet̃.Propter
qđ ĩtellige ꝙ motus sumit̃ dupl̾r.Uno mõ pro motu mẽ/
bri de loco ad locũ vel ƀm totũ vel ƀm partẽ:⁊ hoc modo
cũ aliqs tenet ⁊ conat̃ firmare aliqđ mẽbrũ vt qñ hõ stat
erectus nõ mouet̃.Alio mõ sumit̃ mot⁹ pro oꝑatione q̃li
bet v̾tutis motiue:⁊ sic vere tũc mẽbrũ mouet̃:qa virtus
volũtarie motiua tũc operat̃:v̾tus enĩ motiue voluntarie
nõ solũ oꝑatio est mẽbra de loco ad locuƺ mouere:sed est
ea firmare ⁊ firmiter tenere sic ꝙ ad aliũ locũ ad queƺ ex
grauitate iret nõ vadant:⁊ illo mõ loquẽdo de motu veꝝ
est dicere ꝙ qñ hõ stat erectus vel tenet aliqđ mẽbrũ fir/
mũ qđ volũtarie mouet̃:qa.s.ƀm v̾tutẽ motiuã volũtarie
oꝑat̃:qđ pƺ:qa qñ hõ stat erect⁹si nõ sic oꝑet̃ nõ posset tñ
stare:sƺ caderet queãdmodũ si hõ dormiẽs poneret̃ ere/
In lib.de ctus ⁊ dimitteret̃:queãdmodũ dic̃ Gal̾.pƺ de aue que stat
tremore ⁊ in aere firma extensis alis:illa etiã dicit̃ tunc volare:quia
iecti.c.4. vere ƀm v̾tutẽ motiuã volũtariã musculoꝝ alaꝝ operat̃.
Signũ qa si cessaret p̃dicta oꝑatio statim ĩsuper caderet
grauitate eius:fit g̊ talis tremor cũ motu volũtario:sƺ tre/
mor qui fit in rigore fit absqƺ omni volũtate cũ velit vel
nolit:⁊ quantũcũqƺ sit robustus cũ occurrit causa rigoris
ad mẽbruƺ tremit:⁊ ideo p̊mus tremor est accñs virtutis
motiue volũtarie:sed tremor qui est rigor est accñs v̾tutꝭ
expulsiue nãlis vt apparebit.differt etiam in alio tremor
p̃dictus a tremore rigoris:qa ille põt fieri a nullo dolore:
⁊ malo sensu existẽte in mẽbris:sed rigor nõ põt sine hoc
fieri.¶ Alia dr̃ia est:qa tremor est accñs vni mẽbro de/
terminato:sed rigor non est nocumentũ accidens nisi toti
corpi que oĩa terigit Galen⁹ si ꝯsideras in ꝟbis predictis.
Differt aũt rigor a iectigatiõe:quemadmodũ etiã tremor
predictus differt ab illa:qa iectigatio fit ab aliqua vento/
sitate grossa difficulter egrediẽte a mẽbro extra vt nõ ex/
tendat̃ ⁊ in altũ eleuent̃ partes mẽbri nec extendant̃:⁊ iđ
in iectigatione motus mẽbri est dilatatio cũ replet̃ vẽto/
sitate ⁊ constrictio cũ euacuat̃:sed in tremore ⁊ rigore est
motus mẽbri de vno loco ad aliũ totũ locuƺ:preter hoc ꝙ
mẽbrũ in se dilatet̃ vel ꝯstringat̃ ita ꝙ in tremore ⁊ rigo
re nulla pars mẽbri siue vena siue caro siue ossa remanet
ĩmota:sed in iectigatione nequaq̃ꝫ iectigãt oẽs partes mẽ
bri in quo iectigatio ĩuenit̃:qm̃ neruus ⁊ ossa ⁊ cartilago
aut sĩlia his nõ iectigãt:qual̾r aũt differat a spasmo dimit
tat̃:cũ satis sit claꝝ vtriusqƺ causas ꝯsiderãti.¶ Cũ ergo
iaƺ appareat qđ sit rigor qđ horripilatio:⁊ qđ frigus:vidẽ
dũ est que sint cãe istoꝝ accñtiũ. Que ãt sit cã frigoris est
satis notũ.nã est mã frigida expansa ad mẽbra sensibilia
vere illa ĩfrigidãs vt mã flegmatica vel mel̾ica ⁊ hoc cuƺ
infirmi patiunt̃ veꝝ frigus positiuũ:aut causa frigoris est
reuocatio caloris ad intra sicut frigoris existẽtis in tertia/
na vel in febrib⁹ꝯtinuis in qbus mã nõ expandit̃ ad loca
ex̃ venas:in qbus ꝑcepto nocumẽto nã fugit ad intra cuƺ
sanguine ⁊ spiritu.¶ Causa aũt rigoris vt põt extrahi ex
dictis Gal̾.de accidenti ⁊ morbo.5.q̃dã est ĩmediata que
ĩmediate hunc motũ ꝯcussiuũ causat ⁊ hec est v̾tus natu/
ralis expulsiua lacertoꝝ que mouet mẽbrũ nõ ƀƺ naturã
ꝓpter rem p̃ter nãm illã ĩcitantẽ.¶ Alia cã est mala mã
pungitiua cal̾a vel frigida expansa ad lacertos que pene/
trans ꝑ lacertos mordicat ⁊ pungit loca per que trãsit q̃si
venenũ mordẽs vnde incitat̃ ⁊ cogit̃ v̾tus expulsiua lacer
toꝝ ꝑcepto tã grãdi nocumẽto ex sensu sibi cõiuncto a se
hãc cãm nociuã expellere:qđ facẽ conat̃ mediãte magno
motu ⁊ ꝯcussione cũ magna expressione ⁊ dilatatione ner
uoꝝ ⁊ carnis:⁊ ex hoc vt dicit Gal̾.oĩa mẽbra corpis mo/
uent̃ absqƺ volũtate:qa dũ lacerti mouent̃ vt rẽ nociuaƺ
expellãt accidit vt ꝯcathenationes illoꝝ inuicẽ moueant̃
⁊ ex hoc totũ corpus cõcutitur.¶ Ex qbus pƺ ꝙ in rigore
ꝯcurrit duplex p̃ncipiũ ex parte aĩe:vnũ completiuũ ⁊ fa/
ctiuũ rigoris:scƺ v̾tus expulsiua nãlis lacertoꝝ:aliud p̃n^m
incitatiuũ vt v̾tus sensitiua que percipiẽs grãde nocumẽ/
tum incitat expulsiuã virtutẽ nãlẽ ad expellẽdũ. Et quia
p̃ncipale p̃ncipiũ ⁊ ĩmediatũ rigoris est v̾tus nãlis hic est
ꝙ rigor ponit̃ accñs nãlis v̾tutis.vnde Gal̾.de accñti.5.fa
teor istũ motũ nãli magis ꝑtinere dico v̾tuti expulsiue si/
ue mundificatiue.Causa ꝟo cogens hãc mouere v̾tutẽ est
ĩnãlis.s.mala mã mordicãs ⁊ dolorẽ cãns ꝓpter quẽ dolo
rem cõcurrit nã cũ sanguine ⁊ spiritu ad ĩtra vnde rema/
nent exteriora frigida vt nihil vtiqƺ sit querẽduƺ dato ꝙ
totus rigor fieret a mã calida qũo ibi fit frigoris ꝯcursus.
Et qa in rigore nec̃io ꝯcurrit p̃ncipiũ animatũ.s.sensitiuũ
⁊ ĩpeditiuũ:est etiã in eo p̃n^m volũtarie motiuũ:hinc est ꝙ
Galen⁹ numerauit rigorẽ.5.de accñti cũ accñtib⁹ que ꝑti/
nent malo motui voluntario ⁊ que huic assimilant̃.¶ Et
attẽde ꝙ lƺ mot⁹ rigoris sit in musculo ⁊ mediante eo sic̃
instr̃o fiat qđ est instr̃m motus volũtarij:non tñ sequit̃ ꝙ
predictus motus rigoris sit volũtarius:bene enĩ sequitur
oĩs motus volũtarius fit mediãte musculo:non tñ sequit̃
ꝙ oĩs qui fit mediãte musculo sit volũtari⁹:qa musculus
põt moueri motu naturali:⁊ etiam a musculo potest mo/
tu nãli moueri:sed non motu volũtario. ¶ Materia aũt
causans rigorẽ incitando v̾tutẽ expulsiuã ad hũc malum
motũ vt apparet in locis preallegatis põt esse tã calida q̃ꝫ
frigida velociter ⁊ fortiter ⁊ subito delata per musculos ⁊
carnes sensibiles:cũ quib⁹ per carnes velociter ⁊ fortiter
penetrãs sit mordicans ⁊ dolorẽ ingerens. Ad hoc enĩ vt
rigorẽ causet opƺ vt delatio eius ad membra sensibilia sit
subito:qa alteratio subita est illa que dolorẽ ĩducit. ¶ Et
attende ꝙ illamet mã ꝑꝑ sui paucitatẽ ⁊ ꝑ sui quietẽ põt
esse causa

Nota cãe rigoris fri goris ⁊ hõ ripilatõis.

Cap.5.6

Cap.2.

Doc.2.ſſ. 1°.ca.13. Cap.5.6. eſſe cauſa alioꝝ accidentiū:nā vt pꝫ 2ᵃ fen.p̄mi caplo de
cauſis motuū nō nāliū:⁊ pꝫ 5° de accñti.mā mala que ex/
pandit̄ ad muſculos ⁊ lacertos aut eſt vapoꝛabilis pauca
⁊ cauſat alices:aut erit plus ea ⁊ quieta ⁊ cauſat ſpēs laſſi/
tudinis:⁊ aut erit amplioꝛ ⁊ mobilioꝛ ⁊ cauſat̄ hoꝛripila/
tio:⁊ ſi adhuc fuerit maioꝛ ⁊ mobilioꝛ cauſat̄ inde rigoꝛ:⁊
ideo ſicut dicit Galenus.plerūqꝫ habētes laſſitudinē:mo/
tū nō pñt pati:qđ ſi moueant̄ incidunt in rigoꝛē. Mouet̄
aūt hic humoꝛ qui quietus rigoꝛē non faciebat aut ꝓpter
expulſionē nobiliū ⁊ foꝛtiuꝫ mēbroꝝ ad ignobilia ⁊ debi/
lia:aut ꝓpter caliditatē ſeparantē ⁊ attenuantē ⁊ ꝯuerten
tem in fumū aut ꝓpter exercitiū aut balneū vel irā vel ꝑ
ſolē ⁊ ſilia.Propter qđ repleti malis chimis cū balneant̄
vl' exponunt̄ ad ſolē icidūt i rigoꝛes:⁊ h totū eſt añq̄ pu/
treſcāt humoꝛes:⁊ ideo ſi putreſcat humoꝛ perducit ad fe
brē:nō tñ ad tales rigoꝛes ꝯſequit̄ feb.ſemꝑ vt apparebit
infra.¶ Ex qb⁹ pꝫ que ſit cā hoꝛripilationis:qa cauſe ei⁹
differūt a cauſis rigoꝛis ſm magis ⁊ minus ſic cāe laſſitu
Fen p° q̄r dinis differūt ab illis hoꝛripilationis.¶ Et ideo Auic.cū
tracta.2. loq̄t de hoꝛripilatiōe dicebat.⁊ añcedit eā pigritia.i.q̄dā
Cap.6. laſſitudo lacertoꝝ:⁊ qual'r fractio ſit maneries eius.ſ.hoꝛ
ripilationis:⁊ hoc ꝓpter ꝓpinq̄tatē ad illā in cauſa.¶ Et
attende q̄ nō ſemꝑ rigoꝛ ⁊ hoꝛripilatio ſigñant ſuꝑuentū
feb.ſed aliqñ ſigñant ſanitatē in feb.cōtinua:vt habet̄ in
1°ꝑticula illo afoꝛiſmo.A cauſone habito rigoꝛe ſuꝑueniēte ſol'o ſit:
aforiſ.58. qa ſigñat q̄ mā feb.cauſans ꝯtinuā ex venis extra expel/
litur ⁊ egredit̄.hoc aūt eſt p̄cedētib⁹ ſignis digeſtionis: ſꝫ
qñ nō eēt p̄cedēte digōne ⁊ in hoꝛa cretica ⁊ nō ſequit̄ euꝫ
leuitas eſt ſignificatio q̄ expulſio illius qualitatis nō eſt:
imo qm̄ mā multa expellit̄ ꝓpter multitudinē ſuā.¶ Et
Rigoꝛ 3ᵉ. ideo triplex eſt rigoꝛ in feb.eueniēs:quidā eſt p̄occupans
qui accidit in febꝛe in qbus ſunt circuitus.Et aliqñ euenit
in iuaſione ꝯtinuaꝝ ⁊ nō eſt ꝓprie rigoꝛ:ſꝫ quoddā frig⁹:
⁊ nō euenit niſi aut ꝓpter ꝓfunditatē vehemētē inati ca
loꝛis:aut ꝑꝑ debilitatē v̄tutis ⁊ inati caloꝛis:⁊ p̄mo ſignifi
cat moꝛtē.Scđs eſt ſignificatio feb.laboꝛioſe:⁊ ideo Aui.
In p̄ma. 4° cañ.caplo de cauſis putridaꝝ in gñali ponit q̄ poxiſ/
mos feb.iſeparabiliū icipere cū frigoꝛe vl'r ſignū eſt ma/
lū.¶ Alius eſt rigoꝛ cōcomitās vl' incidēs.⁊ de illo ſit mē
3°ꝑticula tio in illo afoꝛiſmo.Si rigoꝛ iciderit feb.nō deficiēte:iam
aforiſ.46. debili exñte v̄tute:moꝛtale.Et iſte eſt ille q ſit in ꝓceſſu fe
bꝛis ⁊ rigoꝛ qui ante tēpus ſtatus in ꝯtinuis feb.eſt cōtin/
gens:qa in iterpolatis feb.a cā itriſeca nō eſt aptus rigoꝛ
cōtingere niſi in p̄n° paroxiſmi.Et ille rigoꝛ qui ſic euenit
in ꝯtinuis aut eſt ſemel eueniēs aut multotiēs:⁊ vterqꝫ po
teſt a cauſa extrinſeca ⁊ itrinſeca cauſari:⁊ ſi ex cauſa ex/
trinſeca cauſetur non eſt ſignificatio mala : de qua ſit cu/
randum:ſed ſi ſit ex cauſa intrinſeca:tunc ſi ſemel ſit eue/
niens ex ſe nō eſt ſignificatio certa moꝛtis vel ſalutis:ſed
bone criſis.Sed diſtinguere opꝫ q̄ ſi cōiungat̄ cuꝫ v̄tute
debili in feb.nō deficiēte eſt ſignificatio moꝛtis:qa tūc nō
ꝯtingit niſi ex paucitate caloꝛis inati ⁊ diminutione eius.
Et hoc eſt qđ dicit Auic.in caplo de cauſis rigoꝛis:⁊ rigoꝛ
P° q̄rti tra eſt qui ſignificat moꝛtē ille queꝫ ſequit̄ debilitas v̄tutis ⁊
cta.2.c.6. caſus caloꝛis inati ⁊ ſiccitas.i.tabes ⁊ ꝯſumptio coꝛpoꝛis.
Cap.30.i/ Unde Auer.coll'.3° de cauſis accñtiū v̄tutis expulſiue di/
titulato de cit:ſed tremoꝛ qui ſit hoꝛa moꝛtis eſt motus v̄tutis expul/
expulſiua ſiue ꝓpter ipotētiā ſuſtētandi mēbꝛa:⁊ ꝓpterea extiguit̄
ſiuꝫ mē/ caloꝛ intrinſecus ⁊ ex toto reſoluit̄:⁊ aſſimilat̄ ille motus
broꝛum, motui qui nō hꝫ p̄nᵐ nec finē nec cām:ſed ſolū defectum
ſicut videt̄ in motu flāme cādele ⁊ in caſu folioꝝ arboꝛū
Cur deca/ ꝓpter ꝯſumptionē:⁊ ꝓpterea qñ aduenit nāe aliqd ab ex/
pitati min trinſeco qđ ſit moꝛtiferū ipſa expellit coꝛpis ſuꝑfluitates
gant ⁊ ege ꝓpter terroꝛē ſicut accidit illis qui decapitant̄.¶ Et attē
runt. de q̄ hic rigoꝛ aut dr̄ rigoꝛ iꝓprie:qa potius ſit q̄dā mo/
dus motus frigoꝛis ex defectu caloꝛis innati:aut eſt rigoꝛ
qui ſequit̄ expulſionē alicui⁹ māe ad quā conat̄ nā foꝛti/
ter ſtimulata ad quā nō ſequit̄ euātio ex ipotētia nāe de/
bilis.Unde eſt etiā impotēs ſuſtētare mēbꝛa ex qua ipo/
tentia ⁊ debilitate moꝛs ſequit̄:ſed ſi p̄dict⁹ rigoꝛ eueniēs
ſemel cōiungeret̄ cū foꝛtitudine v̄tutis poſſet eē ſignifica
tio criſis ad bonuꝫ:qa ꝑꝑ foꝛtitudinē v̄tutis pōt accidere
euātio per ſudoꝛē illius māe que nā extra venas expellit̄:
nihilomin⁹ qa eueniret ante ſigna digōnis talis criſis eēt
moleſta ⁊ difficilis.Si aūt talis rigoꝛ eueniret multotiēs
cū v̄tute debili eſſet moꝛtalis:ſed cuꝫ foꝛti eſſet periculo/
ſus:⁊ hec pñt ex dictis pꝛedicti afoꝛiſmi extrahi. ¶ Ter/
tius eſt rigoꝛ ſubſequēs:de quo ſit mentio in afoꝛiſmo al/
legato.A cauſone habito ⁊c̄. 4°ꝑticula

Sed cum dictū ſit q̄ q̄dā eſt rigoꝛ quē ſequit̄ debi aforiſ.58.
litas v̄tutis ⁊ caloꝛis inati qui ſit in hoꝛa Dubium.
moꝛtis:quereret aliqs de rigoꝛe illo q nō ſit in hoꝛa moꝛ/
tis nec in ꝯtinuis feb.ſed in p̄ncipiys paroxiſmoꝝ ⁊ in diſ/
poſitione illi ſili'/an fiat a v̄tute debili vel foꝛti:qa Auicē. P°q̄rti tra
loco p̄allegato dicit loq̄ns de cā pꝛedicti rigoꝛis ⁊ de cau cta.2.c.6.
ſis vehemētie rigoꝛis eſt vehementia v̄tutis expulſiue in
lacertis.Galen⁹ tñ.10.terapē.videt̄ ꝯꝛiū huius ponē cum Cap.4.
dicit.igit̄ rigoꝛ erit.⁊ ꝓpter multitudinē ⁊ acredinē eoꝛuꝫ
que ferunt̄ ⁊ ꝓpter velocitateꝫ delationis:⁊ ꝓpter ibecil/
litatē:vnde ſubdit.Et v̄tus q̄dē foꝛtis exiſtēs ꝯtēnit ⁊ ſuſti
net oīa.ibecillis x̄o facta a qbuſlibꝫ ꝯtriſtat̄.¶ Propter Rñſio.
qđ itellige q̄ v̄tus expulſiua mēbꝛoꝝ pōt ſumi in duplici
tēpoꝛe.Uno mō ante rigoꝛē cū ꝯgregat̄ mā que rigoꝛē fa
cere dꝫ:⁊ tūc v̄tus foꝛtis expellēs hāc mām iſenſibil'r vel
aliter ꝯtinue eſt cauſa q̄ rigoꝛ nō fiat cū nō ꝯgreget̄ talis
mā:ſed virtus debilis dimittēs māꝫ ꝯgregare eſt cā rigo/
ris.Alio mō p̄t accipi v̄tus expulſiua tēpoꝛe quo ſit rigoꝛ
⁊ tūc cā rigoꝛis eſt v̄tus foꝛtis expulſiua foꝛtiter cōueniēs
ꝯiūgēs ⁊ expellēs mām iā aggregatā eā ſtimulāteꝫ.¶ Et
aliter poſſet dici q̄ v̄tus pōt dici foꝛtis vel debilis quantū
ad ſenſitiuā operationē.v̄tus enī pōt dici foꝛtis in ſenſu que
hꝫ ſenſuꝫ obtuſum nō facil'r permutabilē a ſenſibilib⁹:⁊
virtus hoc mō foꝛtis nō eſt cā rigoꝛis:ſed v̄tus dr̄ hr̄e ſen
ſuꝫ debilē que hꝫ ſenſum ꝑmutabilē ex quolibet ꝑuo ſen/
ſibili ⁊ talis debilitas v̄tutis eēt cā rigoꝛis ⁊ maioꝛis rigo/
ris vt Gal'.ibidē dic̄.Et in h eſt ēt rñſio quā ꝑ te ꝯſidera.

Sed licet ad cōplemētū ſupꝛadictoꝝ dubōnē affer/ Dubium.
re qui.ſ.humoꝛ ſit vehemētioꝛis rigoꝛis cā
an humoꝛ calidus vel frigidus.Et videt̄ q̄ humoꝛ frigi/
dus.p̄mo ꝑ Aui.qui dicit q̄ ꝓpter illud quanto cā rigoꝛis P° quarti
eſt viſcoſioꝛ eſt rigoꝛ vehemētioꝛ. Hoc idē ꝓbat̄ ex dict] tra.2.c.6.
Auerrois coll'. 3° loco p̄allegato. Nā vna rō videt̄ aſſumi Cap.30.
inde a ſil'i q̄ ſicut eſt in exterioꝛib⁹ ita in iterioꝛib⁹:ſed vi/
demus in exterioꝛib⁹ q̄ cā frigida maioꝛē iducit rigoꝛeꝫ
q̄ꝫ calida: vnde videm⁹ q̄ aer frigidus vehemētē rigoꝛeꝫ
iducit:aer aūt calidus quaſi nihil aut ſolū hoꝛripilationē.
¶ Et cōfirmat̄.qa rigoꝛ eſt motus v̄tutis expulſiue lacer
toꝝ ad expellēdū ꝯꝛiū.frigidū aūt eſt magis ꝯꝛiū nature
q̄ꝫ calidū:⁊ ſic ad ei⁹ expulſionē maioꝛ dꝫ eſſe mot⁹.¶ Et
hoc videt̄ ꝯfirmari aucte Aui.2° fen.p̄mi caplo de cauſis Doc.2.ſſ.
motuū nō nāliū vbi dic̄.q̄ aut ꝑꝑ ſuꝑfluitates que nocēt p.cap.13.
aut ꝓpter ſuam frigiditatē ſicut rigoꝛ:aut ꝓpter punctio/
nem ſicut hoꝛripilatio.

Galenus tamē de accidēti ⁊ moꝛbo 5° hui⁹ ex/ Cap.5.
pꝛeſſe ſentit ꝯꝛiū ⁊ de criſi ſcđo. In ꝑpᵐ
vbicūqꝫ de hac mā loquat̄.¶ Et hoc etiā ſentiet Galen⁹ Cap.3.
infra cū ponet ſigna ꝑticularia feb.putrida. Quapꝛopter
debes attēdere q̄ rigoꝛ aliqs dr̄ altero vehemētioꝛ.Uno
modo intenſiue:qa intenſioꝛ eſt ⁊ acutioꝛ.Et alio mō pōt
dici vehemētioꝛ extenſiue:qa lōgioꝛi tēpoꝛe ſit ꝓductus

altero.pmo modo humor calidus cholericus pōt facē ri-
gorē vehemētiorez q̄z humor frigidus:cuius declaratio est:
qa rigor fit fortis ꝛ intēsus p hoc ꝙ in mēbris inferṫ paſ-
sio ꝛ ꝯtristatio vehemēs ꝛ fortis dolor:qa vtus expulsiua
nō causat motū nisi nocumēto pcepto. Et ideo q̄to talis
dolor ꝛ cōtristatio est vehemētior:tāto talis rigor est intē
sior. Nūc predictā passionē plus pducit in mēbris mā ca
lida q̄z frigida:pmo:qa pmutatio maxie igerēs corporis
dolorē ꝛ tristitiā est solo ꝯtinui plus q̄z alteratio ſm calm
Cap.6. vel frigidū:vt pz in libro de mala cōplexione diuersa:sed
talē pmutationē plus facit mā cala q̄z frigida:qa talis mā
est mordacior ꝛ acutior:ꝛ per mēbra est magis penetrās
ob subtilitatē eius. Et ex hoc etiā mā calida est magis su-
bito alteratiōes iduēs:tū etiā qm̄ calm magis subito agit
q̄z frigidū. Alteratio aūt debēs causare dolorē quanto est
magis subita:tāto est cā maioris doloris vt pz alibi. Et iō
rigor factus a mā calida est itensior q̄z rigor factus a mā
frigida. ¶ Scōm declaraṫ scilz ꝙ rigor qui fit a mā frigi
da sit vehementior extēsiue:qa humor frigidus est groſ-
sus vel viscosus:ꝛ ideo passio illata mēbris ab eo mlto tē
pore pdurat pp difficultatē resolonis eius:ꝛ ecōtrario ri-
gor qui fit a mā subtili cito ptrāsit:ꝛ sic itelligit Auic.cuz
p° quarti vt supra. dicit.ꝙ quāto mā rigoris est viscosior:tāto rigor est vehe
mētior.s.in pduratione. ¶ Alij aūt itelligunt ꝙ in calida
est vehemētior.s.in intensione. ¶ Et attende hic ꝙ lz hu-
mor calidus sit cā vehemētioris rigoris:nihilomin⁹ tn̄ in-
ter cām rigoris intrinsecā ꝛ extrinsecaz aliqua est dr̄ia.vt
verbi grā. In rigore facto ab aere:qa aer frigidus pōt eē cā
intēsioris rigoris q̄z aer calidus:ꝛ hoc qa frigiditas q̄si in
vltimo pōt inesse aeri exteriori qd̄ nō ꝯtingit sic de calidi
tate:pter quā vltimitatē frigidū extrinsecū nō solū ipe-
diret mēbra sensibilia alterādo illa:verūetiā soluēdo ꝯti-
nuū vt mordicādo:sicut pz in aere vltimate frigido q sen-
sibilia mēbra mordicat:vt pz 4° de simplici medicina.ta
lis etiā frigiditas in aere ꝯiungiṫ sube subtili q̄si in vltio.
vnde pter h̄ etiā pōt subita ꝛ vehemēs ab eo actio eue-
nire. Et ideo qn̄ accidit caliditas in re exteriori que in illa
possit q̄si vltimari adhuc illa facit intensiorē rigorē q̄z res
q̄si in vltimo frigida:sic pz de aqua bulliēte in cōparatio-
ne ad aquā frigidā ꝛ de scintilla si cadat sup mēbrū sensi-
bile. Et ideo Auer.intētio nō fuit ꝙ a frido fiat rigor for-
tior q̄z a calo absolute:sz qa hoc in aliqua cā ꝯtingebat ex-
teriori vt ostēsum est:ꝛ voluit illud addere ne incidamus
in errorē:ꝛ ideo cū dr̄ ꝙ frigidū plus vr̄ ꝯriū q̄z calidū:lz
hoc sit verū:qa tn̄ nō hz modos inducēdi tristitiā ꝛ dolorē
sicut calidū vt declaratū ex dictis est:hinc est ꝙ calidū ve
hemētius rigere facit:cū calidū sit magis acutū ꝛ pmuta-
tiuū ꝛ magis subito:vnde calide passiones sunt acutiores
frigidis:ꝛ ex hoc periculosiores ꝛ cū accn̄tib⁹ magis mo-
Doc.2.sū. lestātib⁹ nām. ¶ Et cū vlteri⁹ dr̄ ꝙ Aui.2ª fen.pmi dicit.
p.cap.13. aut pter suā frigiditatē sicut rigor ꝛc. Dicūt aliqui ꝙ ibi
est lr̄a trāsposita.vnde dz sic legi.aut pter suā frigiditatē
sicut horripilatio:aut pter pūctionē sicut rigor. Aut poſ-
sumus dicere ꝙ Auic.voluit applicare rigorē frigiditati:
cui minus videṫ inesse q̄z humori calido ꝛ horripilatione
humori pungitiuo cui magis videṫ inesse rigor:vt si id de
quo minus videṫ esse est multo fortius id de quo magis.
Uel possumus dicere ꝙ Auicēna vnū sumit pro reliquo.
¶ Propter qd̄ attēde ꝙ auctores ꝛ doctores medicie se-
pe his vocabulis rigor typus horripilatio frigus tremor
abutunṫ sumēdo vnū pro reliquo:vn̄ aliqn̄ ois typus cō-
fundiṫ sub rigore vt in aforismo quarte pticule. Quibuſ-
afori,62 cūqz in febrib⁹ quotidie rigores fiunt quotidie feb.exol-
uunṫ ꝛc. Ita etiā aliqn̄ rigor sumiṫ pro frigore:ꝛ aliqn̄ p
horripilatiōe ꝛ ecōuerso:qd̄ pz a Galeno met ifra in libro
isto:ꝛ vl'iter est in auctoribus reperire qd̄ distinguere esset
longū medico:modica igiṫ nobis sit cura de noibus ad rez
inspiciētib⁹. Et ex oibus his patēt cōplere dicta Galeni hic
quomodo rigor antecedēs feb.interpolatas nō similis est
oibus. Et ifra pticulariter apparebit ꝛc.

¶ Ubi de similiū febriū differētia est proditū:vt iter- Laurē.
mittētes (ita appello eas que ad integritatē sensibilē
desinūt) ex humore eunte ac moto vsquequaqz in cor
pore efficiēte febrē cōsistant. Cōtinue vo ex materia
condita ꝛ cōtenta in venis.de quarum cognitione se-
cundo libro de indicijs docuimus.

¶ Ubi etiā eiusdē generis febriū diximus differētiaz Leonič.
qd̄ ex ipsis que qdē sunt itermittētes.ita eniz appello
quecūqz ad sensibilez ifebricitationez pueniūt ortum
hn̄t ab humore febrē gn̄ante:q p oēs corporis ptes
suo motu deferṫ:in ꝯtinuis aūt humor in venis ꝯtine-
tur iclusus:de quaꝝ dignotiōe in scdo lib.de crisib⁹.

¶ Ubi ꝛ de dr̄ia febriū homogeneaꝝ mōstratū Aliq.
est ꝙ queqꝫ earū sunt deficiētes:ita vo nomi-
no eas que insensibilē ifebricitationē deueniūt
in humore q motus ꝛ vbiqz corporis vadēs fe
brez operaṫ cōsistunt. Synoches vo.i.ꝯtinue
in eo q sustineṫ ꝛ cōtinetur in venis: de quarū
dignotione in secundo de crisib⁹ dictū est.

¶ Cum Galenus prius remouēdo errorē quorūdaz posue- Cōm 2m.
rit dr̄ias pncipales ꝛ eētiales feb.putridarū que dr̄ie sunt
sumpte a mā:ꝛ cum declarauit quādā eē cholericā quādaz
flegmaticā:quādā melācholicā p signa añtia illas feb.vult
nunc declare dr̄ias putridarū feb.scdarias ꝛ accn̄tales que
sunt sumpte a mō motus illaꝝ:qr oium harū differētiarū
ponit postea signa:tales aūt dr̄ie directe sunt scdarie ꝛ acci-
dētales que nō sunt sumpte a mā:hec patēt ex dictis supra
circa pnm libri. ¶ Et pmo ponit vnaz diuisionē remittens
nos ad scdm de crisi:que est ꝙ feb.putridaꝝ q̄dā sunt iter-
polate:ita ꝙ vere aliquo tpe dimittūt hoiem sine feb.ꝛ cā
istarū est humor existēs ext̄ venas. Alie sunt ꝯtinue:ꝛ causa
istarū est humor putrescēs itus in venis: ꝛ h̄ est qd̄ voluit
Gal.supra:dictū est:vbi ꝛ de dr̄ia feb.hōgenearū.s.in scdo
de crisi mōstratū est:ꝛ p feb.hōgeneas intelligit vel fe.sim-
plices vel feb.pportionibiles febrib⁹ periodicis ꝙ q̄dam
earū ꝛc. ¶ Et subdit cām istaꝝ cū dicit ꝙ queqz earum in
humore cōsistunt:q mot⁹ ꝛ vbiqz corporis vadēs.i.expan
sus circa totū ambitū corporis ext̄ venas opatur feb.ꝛ tunc
hec sumpsit ꝛ alie istarū putridarū sunt cōtinue. Et tūc de-
clarat cām earū cū dicit. Synoches vo.i.ꝯtinue supple cō
sistūt in eo scz humore:q sustineṫ ꝛ ꝯtineṫ in venis:de qua-
rum dignotiōe.s.feb.ſm ꝙ sunt cōtinue:ꝛ ſm ꝙ sunt defi-
ciētes in scdo de crisi dictū est. ¶ Et attende ꝙ diuersimo
de attinet determinatio harū feb.ad illum librū ꝛ ad istuz:
nā cognitio dr̄iaꝝ fe.determinaṫ in illo lib° vt vtilis est ad
precognitionē tēporū morbi ꝛ crisis que cōuenit in eis:co-
gnitio aūt feb.ſm dr̄ias modo dictas ptinet ad illud cum
in feb.cōtinuis sit maxime nec̄ia precognitio status ꝛ crisis
que ꝯtingunt in ea:sed in isto lib.determinaṫ cognitio diffe
rentiaꝝ feb.rōne ipsarūmet pncipalr:ita ꝙ huic libro con
tingit pncipalr p̄dicta denoiatio:vn̄ denoiatur de dr̄ijs fe.

Et attēde vlteri⁹ ex dictis Galeni ꝙ humor causans Digreſ-
fe.iterpolatā ē humor putrescēs ext̄ venas: sio.52.
cāns aūt cōtinuā est humor itus i venis putrescēs. ¶ Pōt
aūt eē humor stans extra venas ſm duos modos:vnus vt
humor sit mot⁹ ꝛ sparsus sup mēbra hincinde nō collectus

in aliquo determinato loco nec ꝑtes in q̄b⁹ eſt manifeſte ſeparās vt fiat tenſio ꝛ inflatio venaꝝ:ꝛ talis humor qui putrefit extra venas eſt ille qui cauſat feb.interpolatam. ℂ Alio modo pōt eſſe humor ſtans extra venas:qa in ali quo determinato loco collectus vt in apate:ꝛ ſi talis hūor ſit in mēbris intrinſecis vt in epate ꝛ ſplene ꝛc̄.ꝛ ſic putre/ ſcens facit feb.ꝯtinuā.ꝛ cā fuit dicta ſupra. ℂ Si aūt non ſit in mēbris intrinſecis ſꝫ extrīſecis:tūc vtplurimū vt di/ ximus ſupra nō facit putridā febrē ſed effimerā:ꝛ ſi facēt putridā vtpl'm faceret ꝯtinuā:ſed cā q̄re humor p̄mo mō exiſtēs extra venas facit feb.īterpolatā ꝛ ītra exiſtēs facit ꝯtinuā vt extrahit̄ ex dictis Auic̄.p̄ᵃ 4ⁱ.illo cap̄lo. Putre do accidit.nā feb.aliqua eſt cōtinua per h̄ ꝙ ab humore putreſcēte cōtinue putredo trāſmittit̄ ad cor vt vapor pu tridus.tūc aūt feb.īterpolat̄:cū nō ꝑuenit ad cor putredo cū nō maneat in corꝑe putredo feb.niſi illo mediāte.Cū aūt humor putreſcit extra venas nō gñat̄ putrida fe.niſi per vapores putridos īgrediētes venas. Nūc aūt humor talis in loco p̄dicto putreſcēs a caliditate ex̄ corpus reſol/ uit̄ per poros:qa facilius eſt p̄dictū humorē extra corpus reſolui per poros q̄ꝫ ꝙ ſui vapores venas ingrediant̄:ꝛ iō cū p̄dicta pars humoris putrefientis extra venas cōplete erit a cal'o putredinali reſoluta ceſſat feb.nā nō ꝯtinet̄ p̄/ dict⁹ humor in venis vt ꝓhibeat̄ a cōplemēto reſol'onis: īmo cōplete reſoluit̄ eius humiditas ꝛ remanet ei⁹ cine/ reitas q̄ nō pōt eē vehiculū feb.ꝛ caliditatis nec reuertit̄ donec alia pars humoris ad locū inde expellat̄:ꝛ per ſil'ꝫ modū putreſcit. ℂ Cauſa aūt quare ad talē locū inde ex/ pellit̄ pōt eſſe vt ponit Auic̄.in obſcuro ſ̄mone:aut qa ibi vbi putruit mā̄ remanſerūt reliquie caliditatis ex putre/ dine an̄te:q̄ꝫuis ibi nō ſit mā̄ humida potens vapores ad cor mittere:quēadmodū in clibano remanēt reliquie cali ditatis que attrahūt ex venis ad locū in quo ſūt humores qui ibi putreſcūt ꝛ feb.gñat̄. ℂ Alia cā eſt mala qualitas in mēbris intrinſecis ꝛ intus in venis multiplicās humo/ res in tāto tēpore que iterato a v̄tute ex̄ venas expellitur. Quare aūt reuertat̄ de die in diē:q̄re per tertiū q̄re ꝑ q̄r/ tuꝫ īfra patebit:ꝛ cāe etiā ſue reuerſionis etiā meli⁹ appa/ rebūt ꝛ cōpletius. ℂ Materia aūt putreſcens ītra venas facit ꝯtinuā ꝛ hoc ꝑ multas cās quas ponit Auic̄. Primo qa humor qui in venis putreſcit ꝓpter ſoliditateꝫ corꝑis vene nō pn̄t cōplete reſolui anteq̄ꝫ alia pars putrefiat ſic̄ poterat humor ex̄ venas. ℂ Scd̄o qa ꝯtinue pōt trāſmit/ ti vapor ad cor ꝑꝑ ꝯtinuitatē venarū cum corde:cū nō ſic erat de humore extra venas cui⁹ pars maior extra reſol/ uebat̄ ꝛ nō ꝑtingebat cor. ℂ Tertia cā eſt:qa ad h̄ vt fe. ſit cōtinua opꝫ ꝙ ꝯtinue ſit ibi humor:cui⁹ pars poſt ꝑtē poſſit putrefieri quouſqꝫ feb.hꝫ durare:qa cū poſt vnam ꝑteꝫ humoris nō eſt alia pars que poſſit putrefieri:tūc fi/ nita illa parte que putrefiebat ceſſat feb.quouſqꝫ accidat alia pars que putreſcat. Nūc aūt in venis pōt putrefactio ꝯtinuari ꝓpter ibi eſſe ꝯtinue ꝑtē humoris poſt partē po/ tentē putredini ſubijci:ſꝫ extra venas nō cū ibi nō ſit niſi pars humoris que vnica vice expellitur niſi de nouo alia pars expellat̄. ℂ Aduerte tn̄ ꝙ nō habeo pro īpoſi:dato ꝙ multū raro euenibile ſit ꝓpter qd̄ auctores nō expreſſe runt ꝙ humor putreſcēs ītra venas faciat īterpolatā:vt ſi in venis multū a corde diſtātib⁹ putrefieret vna ꝑua quā/ titas humoris:cui⁹ vapores cū difficultate cor ꝑtingerēt: poſſet eni vna pars humoris que p̄mo fuit mota ad putre dinē tota reſolui an̄q̄ꝫ alia putrefieret ꝛ poſt poſſet ꝓpter illaſmet cās que aſſignabant̄ in humore putreſcēte extra venas iterū expelli alia pars humoris ad illū locū que ibi putreſcēs reaccenderet fe.Et ſil'r nō eſſet īpoſ'e imagina/ ri mā̄m extra venas putreſcētē facere feb.ꝯtinuā:qa poſ/ ſet tanta quātitas humoris ad extra venas expelli que in putredine tantū duraret quouſqꝫ alia pars ad ex̄ venas expelleret̄:nihilomin⁹ etiā talis feb.mouet̄ ad modū du/ plicis interpolate:qa qn̄ de nouo mā̄ alia ad extra venas expellit̄:cauſant̄ accn̄tia īuaſionis paroxiſmi ſic̄ ex p̄ma fuerūt cauſata:nihilominus tn̄ cōtinua feb.eēt qa poſſibi le eſſet ex p̄ma mā̄ putrida cōtinue ille febrire:dato ꝙ ex illa ſcd̄a cauſarent̄ accn̄tia:eſt aūt poſſibilitas res ampla.

Sed an ſit verū ꝯſidera:qa aliō eſt ꝯtinue febrire ꝛ et aliud eſt febrē eē continuam.

Sed debet hic ſub breuiloquio queri an corp⁹ ha/ bēs febrē īterpolatā ſit egrū:ꝛ qua egri tudine in die īterpolationis. ℂ Et breuiter dōm vt etiam dictū eſt ab alijs ꝙ tale corp⁹ nō eſt in tali hora egrū egri tudine febrili:ꝛ ideo paroxiſmi talis fe.īterpolate ſi ꝯſide rent̄ quantū ad cal'itatē in toto expanſaꝫ que vere eſt feb. nō ſunt vna egritudo numero:ꝛ ꝑ ꝯn̄s nec vna feb.nuō:ꝛ hoc pꝫ:qa eſſe hoꝝ paroxiſmoꝝ ſic ſumptoꝝ nō mēſurat̄ eodē tꝑe ꝯtinue:ꝛ dico eoꝝ eſſe non dico illoꝝ fieri. ℂ Et cōfirmat̄.qa nūq̄ꝫ ille due q̄litates pn̄t eē idē nuō que ita ſe hn̄t qn̄ vna gñat̄ alia eſt corrupta:ꝛ non mediate ante: īmo ꝑ tp̄s an̄s latū:nā gñatū ꝛ corruptū nō pn̄t eē idē nu/ mero.Et ſic ſe hn̄t paroxiſmi interpolate feb.ſic accepti. ℂ Eſt aūt in corꝑe hn̄te feb.īterpolatā aliō ꝯſiderare q̄ꝫ caliditatē febrilē expanſam in toto ledentē ſenſibil'r ope/ rationes ꝯſuetas toti⁹.ſ.diſpōnē malā mēbroꝝ a qua de/ pēdēt paroxiſmi in regn̄atione eoꝝ.Et eſt ꝯſiderare mā̄ꝫ humoraleꝫ paroxiſmoꝝ que ab illa diſpōne mala gñat̄ ꝛ ſit:qa hec diſpō eſt ꝑmanēs eadeꝫ numero mediate vel ī/ mediate in tota febre īterpolata:ꝛ mā̄ etiā ex qua fiūt pa roxiſmi quātū ad ſe totā lꝫ habeat diuerſas ꝑtes pōt eſſe eadē nuō:ꝛ hoc mō ꝑoxiſmi feb.īterpolate ꝯſiderati pōt dici egritudo nuō vna ſicut feb.ꝯtinua. ℂ Et propter eā/ dem cām dicūt ipſi:qa eadē eſt diſpō a qua depēdet egri/ tudo p̄ncipalis ꝛ recidiua ponit̄ eſſe vna egritudo ꝛ eadē etiā ipſa vtraqꝫ ꝛ eadē criſis:cum oīa a p̄dicta diſpōne ꝛ mā̄ ſumant̄.Et ideo Gal'.2° de creticis dicit ꝙ p̄nᵐ cōpu/ tationis:per qd̄ q̄rim⁹ ſcire diē criſis nō dꝫ ſumi in p̄n° re/ cidiue:ſed a p̄n° egritudinis p̄ncipalis:ꝛ dato ꝙ hoc in ſe ſit dubiū hoc eſt ītelligē de ea que eſt vere recidiua. ℂ Et hic aſſignat vnā dr̄iam īter egritudinē q̄ recidiuat ꝛ illa q̄ redit ꝑ paroxiſmos:nā oīs egritudo recidiua eſt rediens: ſed nō oīs rediēs eſt recidiua:qa īterpolata eſt rediēs:nō tn̄ recidiuat:nā egritudo que redit ſine motore extrinſeco qui ſit alius a diſpōne a qua depēdēt paroxiſmi in eorum gñatione que diſpō ꝑmanet:tūc egritudo dr̄ redire ꝑoxiſ mal'r abſqꝫ recidiuatione:ſꝫ qn̄ redit diſpōne eadē exn̄te que p̄us:īdiget tn̄ motore extrīſeco ꝛ adiutorio eius ad h̄ vt redeat:tūc dr̄ recidiua:ꝛ iō in recidiua nō ſeruat̄ ordo in reditu eius quē reditū hꝫ egritudo ex ſuimet nā̄ ſic̄ eſt in tertiana que in ſui nā̄ redit de tertio in tertium:ꝛ ſic de alijs.vnde aliqn̄ recidiua redit in tertiū aliqn̄ poſt q̄rtū: ꝛ ideo recidiua qn̄ redit indiget adiutorio motoris extrī/ ſeci:non aūt illa que abſqꝫ recidiuatione redit:adhuc eſt plus vna egritudo nuō feb.īterpolata q̄ꝫ p̄ncipalis ꝛ reci/ diua. ℂ Et adiungas huic aliā dr̄iaꝫ que datur a q̄buſdā que ſatis poſſet colligi ex dictis:qa dato ꝙ recidiua forte aliqn̄ poſſꝫ reuerti ſine adiutorio motoris extrīſeci:tn̄ cor pus in feb.īterpolata remāſit cū tāta mala qualitate:ꝛ in mēbris que de tertio in tertiū:vel de q̄rto in q̄rtū auget ꝛ mouet humorē:ꝛ ſic de alijs periodis:ſed hō qui habebat feb.ꝛ ceſſauit ab eo ꝛ dꝫ recidiuare nō hꝫ tantā maliciam vt in eo moueat̄ humor ſ̄m illō tēpus:ſed eſt aptus veni/ re ad illū gradū paulatine:ꝛ ad illū aliqn̄ venit in quatuor dieb⁹ aliqn̄ in ſex ſ̄m maiorē aptitudinē vel minorē:ꝛ cū ad illū exceſſuꝫ venit mouebit̄ ī eo poſtea humor de ter/ tio in tertiū ꝛ erit q̄litas cholerica:ꝛ ſic de alijs.Et ideo in

Digreſſio.53.

Rn̄ſio.

Cap.2.

Dr̄ia inter egritudi/ nē q̄ r̄cidi uat ꝛ egri tudineꝫ q̄ redit ꝑ pa roxiſmos.

Alia dr̄ia melior.

summa semp in eadẽ feb. loquẽdo ⁊ ceteris alys paribus hõ qui dz hře recidiuã videt hře minorẽ malitiã q̃ꝫ q est in quiete iter paroxismos. Et ꝯsidera hec dicta qa repbẽsionẽ pariunt. ❡ Si ğ hõ hñs feb. iterpolatã cõsideretur quãtũ ad talẽ dispõnẽ ⁊ querat vtrũ in die iterpolationis sit egrũ. ❡ Dõm ꝙ cuꝫ illa dispõ remanet eadẽ que pus: tũc hoc corpus est egrũ: nõ tñ semp est egrũ egritudine ledente sensibilr opõnes toti⁹ que ꝯsistũt in opationib⁹ cõmunib⁹ ⁊ ꝯsuetis toti corpi: imo ꝰm taliũ opationuꝫ talis dispositio est neutralis: sed si sit ꝰmo de opationib⁹ qbuscũqꝫ tũc talis dispositio est egritudo: cũ mediante ea sint q̃dã opationes aliquoꝝ mẽbroꝝ lese sensibilr: ꝓpter q̃rũ lesionẽ aut mã aggregat aut ad minerã putredinis expellitur. vñ putrescit: ⁊ hec oĩa sũt q̃si ꝟba Dyni in qõne quã determinat de hoc que est solo ꝟa hui⁹ q̃siti que eius nob hic sint posita: cũ non possit qlibet oĩa hře alioꝝ dicta. Et hec solo data a Dyno nõ est sua: imo est Galeni in breuissimo ꝟbo in ꝯ^to^ illius afoꝛis. dato ꝙ nõ alleget 4^e^ ꝑticule. Quibuscunqꝫ quotidie in feb. rigores fiunt quotidie feb. soluunt. vnde Gal. in fine dicit. Similr si quotidiane aut q̃rtane sint soluent ꝰm numeꝝ sue iterpolationis postq̃ꝫ solent reuerti cum iterpolationib⁹ alys. si aũt fe. soluant. Ecce ꝙ Galenus expsse vult ꝙ quãtũ ad caliditatẽ febrilem vere feb. corrumpit ⁊ sic nõ est vna nuõ. Et tũc subdit: quedã tñ male q̃litates remanẽt itra corpus q̃ fuerũt causa reuersionis eaꝝ. Et ecce qũo quãtũ ad illã dispõnẽ vult ꝙ sit vna nũero cũ dicat talẽ dispõnẽ ꝑmanere: ⁊ respice Thadeũ qui multa dicit de hoc: a quo etiã extrahit radix ꝓdictoꝝ: lꝫ aliq̃ ibi ꝑticularit loquat. ❡ Deĩde. c. d.

Laurẽ. ❡ Febriũ igit intermittẽtiũ oẽs dře tres existũt: quotidiana tertiana ⁊ quartana: ex pituita putri quotidiana: ex vtraqꝫ bile: flaua quidem tertiana: atra autem quartana efficitur.

Leonič. ❡ Intermittentiũ igitur tres sunt oẽs numero differẽtie: quotidiana: tertiana quartana: quotidiana quidẽ ex pituite putredie: tertiana ꝟo atqꝫ q̃rtana vtriusqꝫ: bilis flaue quidẽ tertiana: nigre autẽ quartana.

❡ Caplm scðm in quo ponit Galenus generalem differentiam febrium putridarum.

Antiq. Nõ sic diuidit Thomas quin ter^m^ hunc ꝑtẽ tex. cõmenti scði fac: hec tñ diuĩo est in traductione ãtiqua Gal.

Igitur deficientiũ quidẽ tres sunt cõmunes dře quotidiana: tertiana ⁊ q̃rtana: in flegmate qdẽ quotidiana putrefacto fit: in choleris ꝟo alterutris: rubea quidẽ tertiana: altera ꝟo quartana.

Declarat mẽbra diuisionis anteposite: ⁊ ꝑmo spẽs iterpolataꝝ feb. que sunt tres. s. quotidiana in flegmate: tertiana ⁊ quartana in alterutris choleris: tertiana in cholera rubea: ⁊ quartana ĩ cholera nigra: ⁊ de sanguine nõ fit feb. iterpolata vt appebit. ❡ Sꝫ cũ dič.

Laurẽ. ❡ Continuarũ ꝟo que flaua bile cõstãt duplex genus est: vnũ quidẽ que synocha noie. i. ꝯtinua censet: quarũ omne tẽpus vna accessio est ab initio vsqꝫ ad finẽ. Alterũ cõtinua quidẽ dicta: sed equiuoce suo generi ex multis particularib⁹ circuitionibus procedens.

Leonič. ❡ Continuarũ aũt que ex flaua bile ꝓueniunt duplex est species: altera eaꝝ que a cõtinuo feruore synoche appellant: quarũ vniuersum tẽpus in vna cõsumitur accessione que a ꝓncipio vsqꝫ ad finẽ ꝑtingit. Altera earũ que idem cũ genere nomẽ sortiunt ⁊ cõtinue appellant atqꝫ in pluribus circuitibus continentur.

Antiq. ❡ Synocharũ ꝟo. i. cõtinuarũ in rubea qdem chola duplex est spẽs: vna qdẽ q̃ est synochaꝝ noiatarũ: q̃rũ vniuersuꝫ tp̃s vn⁹ ꝑoxism⁹ est a pricipio vsqꝫ ad solõnẽ: altera ꝟo que est earũ que equoce generi suo dñr synoche: in multis ꝑticularib⁹ ꝑiodis. i. circuitionib⁹ ꝓueniẽtes.

❡ Deinde declarauit mẽbrũ diuisionis. s. maneries feb. cõtinuaꝝ: ⁊ dicit ꝙ tales sunt duplicis spẽi: q̃dã sunt ꝓprie synoche appellate: ⁊ sunt ille quaꝝ totũ tẽpus durationis earum a ꝑn⁹ vsqꝫ ad finẽ est vnius ꝑoxismi. Alie aũt equoce dicunt synoche: ⁊ ille lꝫ sint ꝯtinue: tñ sunt ꝓuenientes. s. ad resolõnẽ in plurib⁹ ꝑticularib⁹ circuitionib⁹. ❡ Unde ex his elicitur alia diuisio insita ꝙ feb. cõtinuarũ q̃dã sunt cõtinue ꝯcluse quarũ tẽpus totũ est vnius ꝑoxismi nõ hñtes excrescẽtias: nec typores medios: ⁊ q̃dã sunt cõtinue vocate ꝓportionales: qꝛ iterpolatis in suis excrescentys ꝓportionant. ❡ Et attẽde vt dicũt qdã ⁊ ꝑt exhi ex synonymis Simonis Januensis: qa differt synecha ꝑ e/⁊ synocha ꝑ o/ synecha ꝑ e/ idẽ est ꝙ cõtinua absolute siue talis sit cõclusa siue periodica ꝓportionalis. Sed synocha ꝑ o/ est spãliter cõclusa. vñ synecha ꝑ e/ est genus ad synochaꝫ ꝑ o. ❡ Et iõ littera illa synochaꝝ dꝫ dicere synecharũ. i. cõtinuaꝝ: ⁊ tũc est littera plana. ❡ Aly dicũt ꝙ vbi littera dicit synochaꝝ ꝟo. i. tertianaꝝ etiaꝫ dicit ꝯtinuaꝝ: ⁊ dicũt ꝙ est melior littera: ⁊ tũc est ẽt littera clara: cuꝫ aũt dicit Gal. in rub. qdem cholera dicunt ꝙ hec lr̃a eẽ nõ debet: qꝛ hec diuisio solum nõ cõpetit humori cholĩco: imo etiã qbusdã alys vt apparebit. ❡ Aly dicũt ꝙ si illa littera stat firma ꝙ ibi gñaliter accipit cholera vt humor vt in afoꝛismo 7^e^ ꝑticule. Si fe. nõ a chola habeat. i. a mã humorali ⁊c. ⁊ põt hẽri in cõmẽ Afoi. 4
toilli⁹ afoꝛismi 4^e^ ꝑti. Quibuscũqꝫ q̊tidie rigores fiunt ⁊c. Afoi. 6
Sed tñ qa in oĩb⁹ libꝛis cõiter lr̃a reperit synochaꝝ ꝟo. i. tertianarũ ⁊c. Rubee aũt cholere z^e^ est spẽs ⁊c. Dicemus: ꝓpter qõ attẽde ꝙ feb. que ꝓprie est ꝯclusa in qua totũ tp̃s est vnius ꝑoxismi est feb. de sanguine q̃ ꝓprie synocha vocat: ⁊ dato ẽt ꝙ feb. conclusa possit fieri de chola ⁊ de flate minus q̃ꝫ de chola: qꝛ igit nõ cõtingit fieri feb. de sanguine stante sub forma sanguinis ꝯtinua ꝓportionabilis hinc est ꝙ ꝓdictã diuisionẽ cõtinue feb. sanguinee feb. nõ aptant: ⁊ qa cõclusa rarius ꝯtingit de flegmate q̃ꝫ de chola: iõ ẽt nec ipsam applicauit feb. flegmatice sꝫ cholerice: feb. eniꝫ cõtinua cholĩca: aut est ꝯtinua ꝓportionalis: aut est ꝯclusa cõtinua que ꝯcluse vocant synoche. Et cadit ĩ eis postea diuisio que qdẽ est synocha ĩflatiua: ⁊ talis vel putrida vel nõ putrida: ⁊ ambe sunt de sanguine: ⁊ q̃dã est synocha nõ inflatiua que põt eẽ de alio humore a sanguine. Et iõ tũc expone synochaꝝ ꝟo. i. tertianaꝝ: ⁊ ꝓpter hoc nõ itelligit tertianas sicut sonat vocabulũ: sed tertianarũ. i. cholericarũ: ⁊ h̃ non dicit ꝙ maxime feb. tertiana est cholĩca: ⁊ tunc exponit de qua cholera intelligit cũ sit duplex nigra ⁊ rubea: ⁊ dicit in rubea qdẽ cholera. s. exñtiuꝫ: ⁊ ideo illud est bene dictuꝫ ꝙ synecharũ scribat ꝑ e/ vt sit sensus: ꝯtinuarũ feb. cholĩcaꝝ. in rubea qdẽ cholera exñstiuꝫ duplex est spẽs ⁊c. qꝛ nõ poterat cõmode hec diuisio alicui de alys humorib⁹ attribui sicut cholere. Et ideo dato ꝙ in alio humore reperiat conclusa: nihilominus tñ hec duo mẽbra diuisionis huic meli⁹ adaptant. Cã autẽ qa humor faciẽs fe. cõtinuã aliq̃ñ facit cõclusam: aliq̃ñ ꝓportionalem: ⁊ qa cõclusa plus fit a sanguine: deinde a cholera: deinde a flegmate: non aũt a melãcholia apparebit ĩfra in vltimo caplo huius libꝛi: quapropter de hoc nihil hic. Et possum⁹ etiã dicere ꝙ Galen⁹ hec verba protulit in feb. cholĩca: qa hic loquit de feb. putrida. Nunc aũt synocha ⁊ ꝯclusa de sanguine putrido apud ipm

infra appellatur cholerica. ¶ Deinde cum dixit.

aurē. ¶ Ceterū cōtinuarū dr̄ie oēs tres existūt: interdum ab initio vsq͂ in finē equalis ꝑsistit: iterdū paulatim decrescit: qn̄q͂ paulatī crescit: ac nōnulli primā nominant homotenō. i. equal'r affligentē ac vigentē: alterā epanmasticā. i. ascendētē atq͂ crescentē: tertiā v̄o paragmasticam. i. inclinationē appellant.

eonic. ¶ Earū igit̄ que synoche dicunt̄ tres sūt oēs numero dr̄ie: nā quedā eaꝝ a p̄ncipio vsq͂ ad finē perdurant: quedā paulatī augent̄: tertia spēs paulati decrescit: vnde ⁊ nōnulli primas quidē homotenas atq͂ aomasticas hoc est in eodē statu ⁊ vigore perseuerātes nominarūt. Scd̄as anaoticas atq͂ epāmasticas hoc est assurgentes atq͂ inualescētes dixerūt. Tertias autē parangmasticas: hoc est decrescentes appellarunt.

ntiq ¶ Igitur synocharū quidē vniuerse tres sūt differentie: nā quedā quidē earū ab initio vsq͂ in finē pares permanent: quedā v̄o augent̄ paulatim: tertie v̄o alie paulatim minorant̄: ⁊ quidā noīa primis quidē homotenas posuerūt. Secundis v̄o assensiuas ⁊ augmasticas: tertijs v̄o peraugmasticas.

¶ Diuidit vnū mēbrū an̄tis diuisionis. s. feb. synochā ꝓpe dictā que est cōclusa ⁊ dicit ꝙ eius sunt tres dr̄ie: nā q̄daꝫ a p̄ncipio vsq͂ ad finē ꝑmanēt equales: q̄dā paulatim augent̄ cōtinue: ⁊ q̄dā cōtinuo a p̄nº vsq͂ ad finē paulatim minuunt̄: ⁊ quidā vocauerūt p̄mas homotenas: scd̄as v̄o assensiuas seu augmasticas: tertias autē peraugmasticas.

p.3. acta, 2. ,45, ¶ Causa aūt huius diuersitatis dicta est a Galeno ꝑfecte 9º terapē. ⁊ ab Auic. p̄ª 4ⁱ. capl'o. de feb. sanguinis: nā ꝑoxismus feb. ⁊ simil'r quelibet feb. deficit per hoc: q̄ plus de humore a quo depēdent resoluit̄ anteq̄ putrescat: cū aūt equant̄ illa fe. equal'r stat cū plus de humore putrescit q̄ resoluit̄ tunc feb. augmētat̄: ⁊ tūc penes has diuersitates causat̄ fe. augmastica homotena ⁊ ꝑaugmastica. Et apparet ꝙ hec diuisio aptat̄ feb. cōcluse que sunt vniꝰ paroxismi a p̄nº vsq͂ ad finē: qui paroxismus vel ꝯtinue augmentat̄ quousq͂ recedat per sudorē vel aliter vel ꝯtinue diminuit̄: cōtinuis aūt febribꝰ ꝓportionalibꝰ adaptari nō pōt: q̄ illa cessant in pl'ibꝰ circuitionibus: ⁊ ideo nūc crescunt nūc diminuunt̄: ⁊ hoc pluries faciūt. ¶ Et ꝯsidera ꝙ non esset impol'e imaginari mām̄ causantē feb. cōclusaꝫ ab h̄ ordine in sua putredine ꝑmutari: qd̄ per te ꝯsidera. ¶ Et attēde vlterius ꝙ qn̄ Gal'. dicit ꝙ quedā haꝝ feb. quedā augent̄: quedā semꝑ minuunt̄: ⁊ q̄dā a p̄nº vsq͂ ad finem stant equal'r: ꝙ nō itelligit hoc sic̄ superficial'r v̄ba sonāt: q̄ tunc cū ille egritudines sint salubres nō haberēt vere q̄tuor tēpora qd̄ est ꝯtra Gal'. p̄ de crisi: sed itelligit ꝙ ille egritudines quātū ad maiorē eaꝝ parteꝫ sunt tales: vn̄ in aliq̄bus nō apparet nisi augmētū: ⁊ alia tēpora sunt occulta ob eoꝝ paruitatē in aliq̄bꝰ nō apparēs nisi status: ⁊ sic de alijs: nihilominꝰ in eis cū sunt salubres est p̄nᵐ augmētum status ⁊ declinatio. Unde Auicē. de horis febrium ⁊ p̄ncipiū quidē est iuentū in omni egritudine veruꝫ qn̄q͂ occultatur sicut est eius occultatio in synocho epilepsia ⁊ appoplexia ⁊c̄. ¶ Deinde cum dixit.

p.2.

quarti cta. p° p.3.

aurē. ¶ Continuarū flaces due dr̄ie prime existunt: interdū tertio quoq͂ die tm̄modo accedit: interdum in medio alteram infert accessionem.

eonic. ¶ Continuarū v̄o due sunt prime dr̄ie: nōnullarū q̄dē que singulis tertijs diebus inualescūt. Aliarū v̄o que die intermedio alteram faciunt accessionem.

¶ Synocharū v̄o due quidē prime sunt differentie: his q̄dē per tertiā solū exacerbatis: alijs v̄o ⁊ in mediā ferentibus alium paroxismū. Antiq.

¶ Subdiuidit aliud mēbrū p̄dicte diuisionis: qd̄ mēbruꝫ fuit ꝙ quedā erāt feb. ꝯtinue ꝓportionales. ⁊ dicit. Synochaꝝ v̄o supple quedā dn̄r equiuoce synoche due sūt prime dr̄ie que dn̄r p̄me dr̄ie: q̄ simplices: tūc tāgit illas cū dicit. his quidē que per tertiā exacerbāt vt est chol'ica cōtinua: alijs v̄o ⁊ in media. s. die ⁊ iter tres dies febriētibus aliū paroxismū. i. exacerbationē: ⁊ hec est flegmatica ꝯtinua que omni die hꝫ exacerbationē: nō aūt dicit de quartana ꝯtinua ꝓpter raritatē euentus eius. ¶ Et cū. d.

¶ Atq͂ has vnū nomē peculiare detinuit. Febrē autē tertio quoq͂ die accedentē: ego quideꝫ noīo tertiane finitimā: nō tn̄ ꝓhibeo q̄n possis vbi libeat aliter appellare: modo serues in rebus ipsis dr̄iam. Alia enim est natura quotiēs desinūt ad itegritatē: alia quotiēs ad iclinationē febrilē finiat̄: vbi v̄o feb. tertio quoq͂ die accedat: ⁊ ad hec vbi in medio altera fuerit accessio: nā q̄dē diuersa est: sed nullā ex his semitertianam appello: nō tn̄ ꝓhibeo ita noīare volētes: si id vnum mihi efficiatur ab eis vt vnū febris genus omittatur: sed vnumq̄dq͂ deinde dicitur: quēadmodū ego hoc loco talem institui orationem. Laurē.

¶ He igit̄ nullū precipue obtinent nomē. At que tertio die iualescunt: ego q̄dē noīare cōsueui triteophis hoc est tertianarū nām̄ referētes: nō tn̄ ꝓhibeo quin pro suo quisq͂ arbitrio alterū eis nomē iponat modo rerū obseruet differentiaꝫ. Alia siquidē est dr̄ia cū in febricitationē terminantur: alia cum in declinationē febrilē desinunt he que per tertiā diem febres accendunt̄: nullā tn̄ ex his emitritheū voco: nō veto auteꝫ si quis velit ita noīare modo hoc tm̄ ab eisdē obſuet̄ vt nullam eorū spēm pretermittant: sed oēs deinceps quemadmodū ego nunc institui recenseantur. Leonic.

¶ Ergo he quidē nullū ꝓpriū ⁊ p̄cipuū nomē habēt: illas v̄o que per tertiā exacuunt̄: ego q̄dem noīo tritheophites. i. tertianaruꝫ habētes nām̄: non tn̄ prohibeo demū volentē aliud eis iponere nomē custodita ea que in rebus est differentia: nā alia quidē est nā cū in ifebricitationem quiescūt: alia v̄o cū he in declinationē febrilē desinunt: que per tertiā exacerbant̄ febrē. Et cū his adhuc nā alia quedā est ⁊ earuꝫ que in media exacerbant̄. Emitritheā aūt nullā earū voco: nō tn̄ ꝓhibeo volētes noīare ita si mihi hoc vnū solū custodiat̄ ab eis: nullā specieꝫ relinqui febris: dici v̄o deinceps vniuersas vt ego nunc institui hunc sermonem. Antiq.

¶ Decl'at mēbra subdiuisionis imediate posite: ⁊ dicit ꝙ he feb. s. que hn̄t exacerbationē omni die nullū hn̄t ꝓpriū ⁊ p̄cipuū nomē ⁊c̄. Et subdit ꝙ alia est nā haꝝ febriū que per tertiū mouent̄ qn̄ dimittūt hoieꝫ sine fe. ⁊ qn̄ declināt in declinationē febrilē sic̄ cū sūt ꝯtinue: ⁊ alia est etiā nā a predictis feb. que exacerbant̄ in media die que sunt feb.

que hñt exacerbationẽ omni die: ⁊ per hoc põt intelligere flegmaticas ⁊ põt itelligere duas tertianas ⁊ nullã haruꝫ voco emitritheã: tñ nõ ꝓhibeo ita noiare volẽtes: dũmõ solũ hoc mihi custodiat̃ ꝙ ego noians spẽs dñiaꝝ feb. nulla specieꝝ relinquat̃. ¶ Et videt̃ hic fuisse de mẽte Galeni ꝙ nõ sit dare febrẽ synochã de sanguine putrido: cũ eã a pn° huius scđi libri vsqꝫ nũc nõ noiauerit: ⁊ cũ dicit. nullam dereliquisse: nisi quis vellet dicere ꝙ noiauerit cum fuerit locutus de synochis si quid de h̃ posterius appebit ibi. Reũti igit̃ mihi tp̃s ad reliqꝝ reꝝ iuestigationẽ ei⁹.

Laurẽ. ¶ Ex ꝯtinuis eni que in medio accedũt: qdã in forma quotidiana ꝓcedit duas accessiones simillimas iuicẽ efficiens: quedã v̑o dissimiles hñs duas accessiones. ꝑme quidẽ tertiane simillimã obtinet. scđe v̑o quãtaꝫ in forma duaꝝ tertianarũ ꝓcedẽs: sed hec ex bile potius illa singulis dieb⁹: silr̃ accedẽs ex pituita ꝯsistit.

Leonic. ¶ Nã que in die intermedia faciũt accessionẽ cõtinue nõnulle qdẽ in quotidianaꝝ figura ꝓgrediunt̃ duas iuicẽ accessiões simillimas faciẽtes: nõnulle v̑o duas dissimiles hñtes. ꝑme tertiã oino obseruãt: scđe autẽ quartã in figura duaꝝ tertianaꝝ ꝓgrediẽtes: he igit̃ ex bilioso. Altere v̑o singulis diebus siliꝫ accessionẽ faciũt ex pituitoso magis humore consistunt.

Antiq. ¶ Earũ eni que in media exacerbant̃ synochaꝝ qdã qdẽ i quotidiane forma ꝓueniũt duos paroxisinos simillimos sibiinuicẽ faciẽtes: qdaꝫ v̑o dissiles habẽtes duos. primo quidẽ tertiuꝫ simillimũ hñt: scđo v̑o quartũ in forma duaꝝ tertianarũ ꝓcedẽtes: he quidẽ in cholerico magis: que v̑o ꝭm vnãquãqꝫ diẽ similiter exacerbantur in flegmatiore consistunt humore.

¶ Deide docuit nãꝫ febriũ que omni die mouent̃: ⁊ dic̃ ꝙ eaꝝ synochaꝝ. i. ꝯtinuaꝝ que exacerbant̃ in medio. s. iter tres dies quedã faciũt duos paroxismos imediate silitudinis ⁊ est illa flegmatica: ⁊ similant̃ illi paroxismi: qa sũt ab eadẽ materia ⁊ ab eadẽ minera putredinis: ⁊ quedam faciunt illos duos paroxismos dissimiles vnde faciũt tertium paroxismũ similẽ ꝑmo: ⁊ quartũ silẽꝫ scđo: ⁊ ille sũt due tertiane que cõsistũt in humore cholerico ⁊ dissimilãtur illi paroxismi ꝓpter diuersitatẽ mãe mote ad putrefactionẽ: ⁊ qa diuersa est vtriusqꝫ putredinis minera: sꝫ ille feb. que omni die exacerbant̃ silr̃ fiũt in humore flegmatico. ¶ Deinde cum dixit.

Laurẽ. ¶ Porro tertiũ genus est aliud febriũ continuaꝝ raro eueniẽs quotiẽs accessio in forma tertiane circuitionis procedit nequaꝙ̃ desinẽs ad integritatẽ.

Leonic. ¶ Est ⁊ tertiũ genus febriũ cõtinuarũ: que perraro tñ eueniunt: quarũ accessiones quartanarũ figurã ꝓgredientes ostẽdunt: neqꝫ in febricitatione terminant̃.

Antiq. ¶ Tertiũ v̑o aliud genus est synocharũ febriũ raro fiens: cũ paroxism⁹ in forma quartane periodi ꝓuenerit nõ quiescẽs in febricitatione.

¶ Declarat aliud genus febriũ cõtinuarũ ꝓportionalium qđ ꝯsistit in humore melãcholico: ⁊ dicit ꝙ tertiuꝫ genus synocharũ. i. cõtinuarũ feb. cum paroxismus in forma q̃rtane ꝓuenerit: tñ raro fiens ita. s. ꝙ nõ sit quies in febricitatione. ¶ Causa aũt quare raro fit quartana cõtinua est: qa de humore melãcholico est pauca quãtitas in corpore ⁊ in tali humore de difficili accidit putrefactio. Iteꝝ talis humor raro putrefit in venis cum sit maxime contrarius principiys vite. ¶ Deinde cum dicit.

Laurẽ ¶ Accidit aũt queãdmodũ feb. tertio quoqꝫ die accedens interdum duplex: sed etiam triplex.

Leoni ¶ Sicuti aũt febris tertiana aliqñ fit duplex aliqñ triplex: ita ⁊ hec nõ mõ duplex: sꝫ ẽt triplex euadit.

Antiq. ¶ Fit aũt sicut que ꝑ tertiã: est qñqꝫ duplex triplex: ita ⁊ hoc nõ solũ duplex: sꝫ ⁊ triplex est.

¶ Declarat qđdaꝫ dicens ꝙ sicut supra ꝙ exacerbatio que est per tertiã / qñqꝫ fit duplex / qñqꝫ triplex: vt qꝛ qñ homo hꝫ duas tertianas aliqñ tres: ⁊ sic etiã ⁊ quartana aliquãdo nõ solum fit duplex / sed triplex.

Laurẽ ¶ Sed hĳ febrium implexus libro de formulis cõmodius indicantur.

Leoni ¶ De qdẽ febriũ cõplonis sunt eius qua de typis. i. de febrium figuris proprie tractationis.

Antiq. ¶ Tales quidẽ vtiqꝫ febriuꝫ cõplicationes contemplationis que de typo sunt proprie.

¶ Deinde remisit nos ad librum de typo ⁊ continuat se ad dicenda vltra: ⁊ dicit ꝙ tales applicationes feb. i. diuisiones vel compositiones ⁊c̃.

Laurẽ ¶ Febriũ aũt simpliciũ ex humoribus infestantiũ simplices dñie vt numero sunt quot proxime docuimus. Ex earũ aũt ꝑmistione alie quedã efficiunt̃ de qbus deinceps dicã. Si prius de simplicib⁹ febrib⁹ id adiecero: vt quecũqꝫ fuerit simplex febris vnã spẽm quasi regulã quãdã obtineat eaꝝ quas ꝓxime idicauimus. Quecũqꝫ v̑o degenerat aliquaten⁹: eatenus ab ipsis febribus simplicibus adesserit.

Leoni ¶ Que aũt ex humorib⁹ febres accẽdunt̃ tot numero quot nuꝑ a nobis sunt explanate: ex earũ autem cõmistione alie q̃dã generant̃ de qbus deiceps dicemus si prius his q̃ simplr̃ cõsistunt qđ deesse vĩ adiũxero: qđ. vꝫ. quecũqꝫ febris exq̄sitã simplicitatẽ seruauerit formã vnã quãdaꝫ veluti regulã obtinet eorũ q̃ nunc sunt a nobis dicẽda: que v̑o aliquo mõ ab ista defecerit tm̃ etiã a febrium simplicitate recedet.

¶ Capitulum tertium in quo agit de notitia febris tertiane simplicis.

Antiq. Earum v̑o que in humorib⁹ accẽduntur simpliciũ febriũ vniuerse dñie tot sunt q̊t dicte sũt nũc: ex cõmistiõe v̑o earũ ⁊ alie q̃dã fiunt de qb⁹ deiceps dicã prius demũ de simplicib⁹ adhuc qđ deest adĳciẽs. Qꝫ quecũqꝫ vtiqꝫ certissime simplex fuerit feb. vnã spẽm velut regulaꝫ quãdã hꝫ eã q̃ nũc a nobis dicet̃. Quecũqꝫ v̑o hãc notitiã ꝭm qd hũerit itãtũ secedit a simplicib⁹ febrib⁹.

Cõ. 3. Galenus hic vult exequi in ponẽdo signa feb. pu. primo ponẽs signa feb. simpliciũ: ⁊ ponit solũ signa feb. putridarũ simpliciũ iterpolataꝝ: ⁊ cã est qꝛ signa antecedẽtia a q̃li humore causet̃ feb. aliqua: plus apparent intẽsa in iterpolata ꝙ̃ in cõtinua: qꝛ cõuenit iterpolataꝫ sepius ⁊ plus fieri de humore puriori ꝙ̃ ꝯtinua: cũ humores in venis sint adinuicẽ plus misti ꝙ̃ ex̃ venas. Iterũ hoc fecit qa scđo de cri. fuit habita sufficiẽs cognitio feb. synocharum veraruꝫ ⁊ nõ verarum: sed nõ fuit habita sufficiẽs cognitio

gnitio

gnitio interpolatarū febriū: z ideo hic cōplet ea que hic di miserat: z ideo nō ponit hic oēs significationes: vn̄ maxie illas ponit q̄ īdicant de esse illi⁹. Nō ponit aūt ibi sufficiē ter determinationes: qa nō erat ibi pn̄cipalr: sed īcidens: z ideo reseruauit ad hunc librū in quo determinatio erat pn̄cipalis. Et qa ibi iā habita erat aliqualis cognitio hui⁹: ideo nō posuit hic oēs dignotiones oium modoꝝ febriuz vt nō multotiēs illa repeteret. Et Gal'. ponit signa feb. ter tiane īterpolate: pmo pmittēs q̄ de simplicib⁹. i. de digno tionibus simpliciū febriū putridarū dicemus. ¶ Deinde Galenus ponit quēdā canonē gn̄alez in dignotione oium istaꝝ febriū simpliciū q̄ quecūqꝫ fuerit feb. simplex z pu ra habebit illa signa que a nobis dicent̄ in illo suo caplo. Et q̄cūqꝫ ab illis signis recedūt intantū recedūt a simpli citate z ibit versus naturā z misturā illius feb. ad quā ta lia signa declinabunt: z textus est clarus. ¶ Deide cū. d.

Lauré. ¶ Febris igit̄ ex flaua bile delata per corpa sentiētia prehēdit cū rigore: atqꝫ ardoris spēz hꝫ: etiā vomitu bilis vel sudore vel quibusdā hoꝝ vel oib⁹ soluit hu ius feb. pterea longitudo accessionis que maxime sit horaꝝ est equinoctialiū duodecim atqꝫ appellant eā diligentē tertianā ex tēperamēto egre bilioso: vt tpe z regione z cōditione z vita calido z sicco effractā: sꝫ oia pauloante docuim⁹: q̄cūqꝫ ꝯducūt ad ei⁹ gn̄onē.

Leonic. ¶ Nā que ex flaua bile p sensibiles corpis ptes dela ta orit̄ febris cū rigore iuadit atqꝫ ardētis febris simi litudinē gerit z bilis vomitib⁹ aut seductionib⁹ aut su dorib⁹: vel scilꝫ ex horū quibusdā vl' oib⁹ soluit̄: hui⁹ feb. accessio duodecim ad summū horarū equinoctia lium spatio finit̄: eandēqꝫ tertianā exq̄sitā appellam⁹ que in tēperatura laborātis biliosa z tēporis statu ac regione calidis z siccis consistit: diximus aūt z paulo prius alia oia que ad eius generationē cōueniunt.

Antiq. ¶ Nam que quidem ex cholera rubea per sen sibilia corpora delata fit: innadit cum rigore z causonidis. i. estuosa est z cholere vomitibus vel egestionib⁹ vel sudorib⁹ vel q̄busdā coruꝫ vel oibus simul dissoluit̄: huius talis febris lō gitudo paroxismi que maxima est horaꝝ est eq noctialiū duodecimarū: z vocauim⁹ eā certissi mā tertianā in cōplexione laborantis cholerica z hora z regione z etate z cōstitutione z dieta calida z sicca cōsistente. Sed dicta sunt z alia que cōferunt ad gn̄ationē eius oia parū antea.

¶ Incipit ponere signa febris tertiane. Et pmū signū feb. que fit ex cholera delata per sensibilia mēbra est: qa inua dit cū rigore: z hoc ītellige maxie vehemēti z cū punctio nis sensu: z est hoc signū sumptū a re ꝯ nām: qa ab actione lesa. ¶ Et causa huius signi iam est lōge supra pertracta ta. Unde Galenus 2° de crisi dicit q̄ rigor q̄nqꝫ appet in tertiana: z est q̄ īfirmus sentit q̄si cutis eius aculeis sit ple na z pungat̄: qd nō sic est de rigore aliarū feb. vt patebit: z de hoc rigore lege ab Auic. z qd dicit est clarū. ¶ Scōꝫ signū: qa hec feb. est estuosa: hoc ꝯtingit ex calitate z acui tate cholere: vnde molestat̄ infirmus z dissoluit̄ hec feb. vomitibus cholericis vel talibus egestionib⁹ vl' sudorib⁹ z hoc vel omnibus istis simul vel quibusdaꝫ: z est hoc si gnum sumptum ab exeunte mutato.

Cap.3. [left margin]

p' quarti. tracta. 2°. cap. 5. z. 6 [left margin]

Instantia ¶ Sed hic instabit aliqs q̄uo hec feb. recedit cum vomitu cholerico vel egestione cholerica cū fiat de materia spar sa extra venas: que magis apta est per sudorez euacuari: cū sit materia calida subtilis cōuertibilis breuiter in for mam vaporosam z aereā. ¶ Et dōm q̄ sicut per experiē tiā est videre feb. tertiana vtplurimū incipit cuꝫ vomitu cholerico z finit cū sudore: modo nō est ītelligēdū q̄ hic vomitus cholericus sit de cholera iaꝫ expansa ad carnes extra venas: sed cū natura expellit māam que in venis ꝯti net̄ ab ex̄ que dꝫ facē feb. tūc expellit ptē aliquā illi⁹ māei ad stōchū que causat vomitū vel ad ītestina que eūat̄ cuꝫ egestione. vn̄ est chol'ica: z ideo talis feb. recedit cū vomi tu: qa. s. per illū vomitū vel egestionē fit valde minor z ci tius recedit q̄ꝫ faceret si illud nō adesset: nō tn̄ est īncōue niēs q̄ etiā mā que ad extra venas est expāsa reuertat̄ ad intra z causet vomitū vel egestionē: Gal'. tn̄ de crisi 2° dic̄. Et pp̄ter hoc an̄cedit eā tremor. z sequit̄ eā vomit⁹ cho lere: z hoc est etiā verū: qa pus pōt moueri ps materiei q̄ dꝫ expelli ad musculos q̄ꝫ illa que dꝫ expelli ad vomituꝫ: nō tn̄ ex illo vult Gal'. q̄ vomit⁹ causet̄ ex mā extra venas expansa faciēte feb. vn̄ imaginabile est q̄ mā que stat in venis z dꝫ a nā, qa eā stimulat: extra venas expelli: q̄ sicut nā vnā ei⁹ partē expellit ad musculos ita aliquā expellat ad stōchū z aliquā ad intestina z aliqn̄ pus expellat̄ vna ps q̄ꝫ alia: vn̄ aliqn̄ pōt pus euenire vomit⁹ chol'e q̄ꝫ rigor. Un̄ Ras. in trac. 10. c. 4. nō dicit q̄ eueniat vomit⁹ chol'e an̄ vel post: sꝫ absolute dicit. z accidit pl'imū ex ea nausea z estuatio z vomit⁹ cholericus: vēter quoqꝫ q̄nqꝫ soluit̄ z egredit̄ chol'a ru. z citrina zc̄. ¶ Aliud signū qd ponit est: qa lōgitudo paroxismi maior huius feb. est. 12. horaꝝ: z ita ponūt oēs auctores: vn̄ si m'ltū addit sup̄ istō in lōgitudie paroxismi: tūc nō est pura vt dic̄ Aui. tp̄s aūt min⁹ p qd pdu rat est tp̄s 4.or horaꝝ. ¶ Et attēde q̄ cā h⁹ signi nō est hn̄ p rōnē īuestigabil': z sic est p experiētiā sensatā: z ipsemet specificat z intelligit de horis eqnoctialib⁹. ¶ Et aliud si gnū qd ponit cū dicit. Et vocauimus zc̄. est clarū: de quo ꝑlixe lege scōo de crisi. ¶ Deinde cū. d.

Solutio. [right margin]

Cap.3. [right margin]

Nō q̄ vn̄ d. in statu vehementie caloris z i fine fe. [right margin]

p' quarti tracta. 2°. cap. 38. [right margin]

Cap.3.

Lauré. ¶ Atq̄ꝫ accessio breuior est magna ex parte q̄ꝫ que an tea dicta est lōgitudo p quā multā maioris ac mino ris obtinēs diiaꝫ: vel pp̄ter quātitatē z q̄litatē ipsius bilis: vel pp egri vires: vel pp̄ter presentē tūc in egri dispōnē. Bilis eni si multa sit lōgiorē si pauca breuio rē efficit accessionē: si tenuis breuiorē q̄ꝫ crassa: necnō vires vbi supsint breuiorē vbi desint lōgioreꝫ: z item corporis dispō si rara breuiorē q̄ꝫ si densior habeat̄.

Leonic. ¶ Breuior est aūt aliqn̄ predicto spatio tēporis acces sio in eo qd magis ac minus plurimā habēs diiaꝫ ob quātitatē: videlꝫ aut qualitatē ipsius bilis aut pp̄ter laborātis vigorē: aut pp̄ter psentē eo tēpore corpori patiēti dispōnē. Nā m'lta bilis ea q̄ pauca est lōgiorē affert accessionē: tenuis āt crassa breuiorē: sic z rigor maior qdē breuiorē: ībecillior aūt lōgiorē. Corporis autē dispositio: rara qdē breuiorē: densa vo lōgiorē.

Antiq. ¶ Breuior aūt q̄ꝫ multū pdicta lōgitudie paro xismus fit: multā in magis z minus hn̄s diiaꝫ vel pp̄ter quātitatē z qualitatē ipsi⁹ cholere vl' pp̄ter laborātis vtutē: vel pp̄ter existētē tunc patiēti corpi dispōnē. Amplior quidē chol'a lō giorē fert paroxismū: subtilis aūt grossa breuio rē. Ita vo z vtus egri que qdē fortior breuio rē: que vo ībecillior lōgiorē: z corpis disposi tioꝫ q̄ qdē rara breuiorē: que vo densa lōgiorē.

¶ Declarat quedā. dicit enī ꝙ maxima lōgitudo ꝑoxismi
huius' feb. est duodecim horaꝝ: nihil aūt dixerat de dura-
tione minori horis duodeciꝫ. Et ideo dicit hic ꝙ paroxis-
mus hui⁹ feb. fit multū breuior ꝑdicta lōgitudine ꝛ infra
illā lōgitudinē hꝫ multā drīam ſm magis ꝛ minus ꝛc. Et
pᵒ quarti tracta. 2ᵒ. cap. 38. que dicit patēt. ꝛ ideo Auic. dicebat ꝙ tp̄s minus qd̄ ꝑdu
rat est q̄tuor horaꝝ: ꝛ nō tetigit Gal. cās extriſecas abbre
uiātes vel ꝓlōgātes paroxismos vt dispositio aeris ꝛ ma-
litia regiminis: q̄a iste cāe nō faciūt illud nisi mediāte ali-
qua causaꝝ quas tetigit Gal. quā causant. ¶ Et attēde ꝙ
nō solū ꝓpter has cās abbreuiaꝛ̄ vel ꝓlongaꝛ̄ paroxism⁹:
imo etiā egritudo ip̄a vt pꝫ ꝑ Auic. pᵃ 4ᵗ illo caplo. Cogni
tracta. pᵒ. cap. 4. tio horaꝝ egritudinis. Sꝫ hic Gal. ponit ꝙ v̄tus fortis ab-
breuiat ꝑoxismū: ꝛ ꝑ ꝯn̄s abbreuiabit egritudineꝫ: ꝛ v̄tus
debilis eā ꝓlōgat: ꝛ sic etiā erit cā ꝓlōgādi egritudinem.
¶ Sed ꝯriū hui⁹ exp̄sse dicit Auic. in p̄allato caplo cum
dicit. Qn̄qꝫ significaꝛ̄ lōgitudo vel breuitas egritudis ex
v̄tute. nā cū v̄tuti velociter accidit debilitas egritudo est
acuta ꝛ abbreuiaꝛ̄: ꝛ cuꝫ nō est illud ꝙ v̄tus sit fortis: tunc
nō est acuta. i. ꝓlongaꝛ̄. ¶ Et attēde ꝙ illud qd̄ dicit Aui.
hꝫ veritatē in morbo mortali. nā tūc abbreuiat morbuꝫ ꝛ
fortitudo ꝓlongat: sed qd̄ hic dictū est v̄itatē hꝫ in morbo
salubri. Et ideo cū Aui. illū ſmonē ꝓtulit dicit. ꝛ qn̄qꝫ ꝛc.
De morbo aūt salubri itelligit Aui. in vltimo ꝑdicti capli
cum dicit. de causis prolongationis egritudinis: ꝛ vna est
debilitas caloris inati. ¶ Deinde cum dixit.

Lauré. ¶ At v̄o tēpus intermissionis in tali febre ex pulsu idi-
ciū putredinis humoris penitus iperspectū hꝫ sequē-
ti die aut nocte accessionis: leuiter aūt succensaꝫ ob-
scure cognosci ꝯuenit p̄mis partib⁹ posterioris diei:
sed adhuc clarius circa fines eiusdem diei aut noctis
atqꝫ adhuc clarius proxime die que precedit. s. diem
aut noctē accessionis: eteni in ea ipsa ꝑspicuū iam est
indiciū: multoqꝫ magis quotiēs accessio ꝑhendat: ac
multomagis vbi ascēdat ad ipsum cōsistēdi vigoreꝫ.
In eo v̄o minus q̄ꝫ per incrementū. Rursusqꝫ multo
minus per inclinationē hanc febrē si libeat noiare di-
ligentē tertianā noie vteris antiquo si minus: sed no-
bis dabis ita noiare grā ꝑspicuitatis doctrine.

Leonic. ¶ Tempus aūt in hac febre itermissionis nullū habet
humoris putrescētis ex pulsu ꝑceptibile idiciū: in die
aūt nocteqꝫ cōsequiꝛ̄ accessionē: cū v̄o parūper succē
diꝛ̄ vix agnosci pōt in p̄mis diei aut noctis subide se-
quētes partib⁹: manifestius aūt se ostēdit die ꝓxima
que videlꝫ an̄cedit accessionis diē. In illa v̄o iam si-
gnū euidētius apparet ac multo etiā magis accessio-
ne iam incipiēte atqꝫ adhuc plus iam inualescente fe-
bre. Cū v̄o iam cōsistit min⁹ q̄ꝫ cū augebaꝛ̄: multo v̄o
minus vbi iā declinauerit huiuscemodi febrē si appel
lare libuerit exq̄sitā tertianā noie vteris antiq̄: si min⁹
mihi saltē liceat manifestioris doctrie grā ita noiare.

Antiq. ¶ Intermissionis v̄o tp̄s in hac tali febre signū
putredinis humoris ꝙ est ſm pulsus omnifa-
riam indignoscibile hꝫ ſm deinceps diē vl' no-
ctē paroxismi: breuiter v̄o suffumigans cogno
scibile obtuse est in primis ꝑticulis ei⁹ que est
post ipsam. Manifestus aūt est iaꝫ circa fines
eiusdē diei vel noctis: adhuc aūt manifesti⁹ est
in sequēti que antecedit. s. exacerbatiuā secūdā
diē vel noctē: in illa v̄o ipsa iā manifestū signū
est ꝛ multo magis iuadēte paroxismo ꝛ m'lto
magis ascēdēte in statū. In hoc autē minus q̄ꝫ
ſm ascēsionē: ꝛ lōge rursus min⁹ in declinatio
ne: hāc febrē si vis vocare certā tertianam noie
vteris veteri: si v̄o nō sꝫ nobis demū ꝯcede ita
noiare gratia manifeste doctrine.

¶ Ponit aliō signū ꝑdicte feb. ꝛ dicit ꝙ tp̄s itermissiōis. i.
getis in hac feb. hꝫ signū putredis qd̄ est ſm pulsum om-
nifariā. i. oīno icognoscibile ſm diē vl' noctē post paroxis-
mū. nā ꝑoxism⁹ pōt venire de die ꝛ de nocte: si euenit de
die tūc in nocte imediate sequēti. 12. horas in qb⁹ durauē
rit ꝑoxism⁹ nullū signū oīno putredis est: ꝛ sil'r est de die
sequēte noctē si euenerit de nocte. Deinde q̄a humor q̄ dꝫ
facē feb. est breuiter suffumigās tale signū putredinis est
cognoscibile: ꝛ dato ꝙ remisse valde ꝛ occulte. in p̄mis ꝑti
culis ei⁹. s. diei vel noctis que est post ipsaꝫ. s. diē vel noctē
in qua. s. oīno erat tale signū idignoscibile: qd̄ manifestius
app̄et tale signū i fine ꝑdicte diei vl' noctis: ꝛ adhuc valde
manifesti⁹ app̄et i sequēti. s. die vl' nocte q̄ ondit exacerba
tionē diei ꝛ nocti. s. i q̄ dꝫ fieri ꝑoxism⁹: ꝛ tale signū iā ma-
nifestū est i ipsa ꝛ m'ltomagis euenīēte ꝑoxiᵒ ꝛ m'ltomagꝫ
ascēdēte ad statū: tn̄ in statu minus app̄et tale signū q̄ꝫ in
augᵗᵒ ꝛ lōge min⁹ app̄et in declinatione. ¶ Deide qd̄ dic̄
de noie hui⁹ fe. est claꝝ. ¶ Vult ḡ Gal. i sūma dicē ꝑꝑ qd̄
itellige ꝙ feb. tertiana hꝫ. 12. horas paroxismi vel minus
vt dictū est ꝛ hꝫ. 36. horas getis: pōt ḡ ꝑoxism⁹ ei⁹ qui du-
rat. 12. horis iuadere de die vel de nocte: ꝛ si iuadit de die
tūc in nocte sequēti hꝫ oīno signū putredinis in pulsu idi-
gnoscibile ꝛ in p̄nᵒ diei sequētis tale signū app̄et occl'te: tn̄
ꝛ magis manifeste app̄et in fine ꝑdicti diei ꝛ valde mani-
festi⁹ app̄et in nocte sequēti illā diē q̄ est directe nox que
an̄cedit paroxismū scd̄m: ꝛ sic vltra vt dicit. ꝛ ita si talis fe
bris iuasisset de nocte illō qd̄ dictū est de die attribuereꝛ̄
nocti. ¶ Et nō iuenim⁹ auctorē q̄ tātā antecessionē huius
signi ponat an̄ ꝑoxismū q̄ꝫtū hic facit Gal. ¶ Et attende
ad itell'ꝫ Gal. dic ꝙ h̄ signū qd̄ appellaꝛ̄ signū putredinis
in pulsu est pulsus diuisitas ꝛ ieq̄litas q̄ ꝯtigit a mā q̄ pu-
trefit aggrauāte nāꝫ. Et iō i febrib⁹ in qb⁹ fit totalis trās-
piratio māe putride ꝛ ei⁹ totalis resol'o ex toto cessat ieq̄-
litas ꝛ diuersitas in pulsu: ꝛ ꝑ ꝯn̄s signū putredis ex toto a
pulsu remoueꝛ̄: h̄ aūt maxie euenit in fe. tertiana post de-
clinationē ꝑoxismi ei⁹ ꝑꝑ leuitatē ꝛ subtilitatē illi⁹ māei.
nō aūt in flatica vt app̄ebit: dato ꝙ iterpolata sit. Sꝫ q̄a i
feb. iterpolatꝫ ꝛ ꝑiodicis doec nō sit facta cōpleta ꝯsūptio
toti⁹ māe fit ꝯtinue noua reaggregatio māe q̄ nouos ꝑo-
xismos facit: ꝯtigit ꝙ modicū tp̄s est in quo talis diuisitas
a pulsu cesset: nā cū mā icipit reagregari ꝓ alio ꝑoxismo
qui nām̄ grauat tūc incipit fieri in pulsu diuersitas: ꝛ q̄a
in p̄nᵒ illi⁹ tp̄is modicū est de mā aggregatū: ꝛ ideo valde
obtuse ꝛ debil'r talis diuersitas app̄et ꝛ coḡsciꝛ̄ in pulsu: ꝛ
deide in fine illi⁹ diei vel noctis magis apparet: ꝛ etiā ꝯti
nue plus in die vel nocte ante diē vel noctē paroxismi: q̄a
continue amplior ꝛ amplior mā aggregaꝛ̄ magis naturā
aggrauans. ꝛ ideo valde amplior diuersitas cognoscitur
quādo iam paroxismus iuadit: q̄a tunc calor nālis magis
aggrauaꝛ̄: ꝛ magis terretur a materia que moueꝛ̄ ad pu-
tredinē. Et ideo tunc tale signuꝫ manifestissime apparet.
¶ Et ideo dicunt quidā ꝙ quādo Gal. dicit. Breuiter v̄o
suffumigās: nō itelligit per illō. i. breuiter putrefiēs: ꝛ per
putrefactionē breuiter suffumigeꝛ̄: quia materia nonduꝫ
incipit putrefieri nisi quādo p̄ncipiū ꝑoxismi aduenit qd̄
nō accidit nisi i tertia die. ¶ Tertiū etiā tūc spatiū getis
in febre

In febre tertiana nō esset triginta sex horaꝝ: ⁊ ideo expo/
nunt Galenū cū dixit. Breuiter ℞o suffumigans.i.coadu/
nans breuiter mām: vñ ex illa causa accidunt interpolate
feb. periodice vt pʒ infra. ¶ Et posset exponi vt iacet lr̃a.
nā nō oīs humoris suffumigatio est eiꝰ putrefactio. humo
res eni in corpe nr̃o: ⁊ dato ꝙ sit sanuʒ vapores emittūt ꝑ
corpꝰ cū sint sub actuali caliditate: ⁊ quāto tales vapores
⁊ predictus humor sunt qualitatis peioris ⁊ magis ꝓping
ad causandū feb. tāto plus aggrauant v̄tutē ⁊ corpis opa/
tiones ꝓducunt ℞sus opationes corpis egri. In tali g̃ hu/
more debēte cāre paroxismū cū icipit aggrauari est q̄daʒ
breuis suffumigatio: nō qa sit in eo quedā breuis putrefa/
ctio: sed bñ est in eo q̄dā semita ad putredinē ex qua suffu
migans ⁊ vapores ꝑ corpꝰ spargēs a calido accñtali cor/
poris: sicut etiā aliȷ humores corpis aggrauāt virtuteʒ ob
eius ⁊ illorū vaporum malitiam in quibus non est putre/
do: sed quedam semita ad illam.

Digres/ sio.54. **Sed dubitabis** in quo tpe paroxismi appareat manifestius hoc signū putredi/
nis/an in p̄nº paroxismi/an in statu. Apparet ꝙ in statu:
p̄ª quarti tracta.2º. cap.37. aucte Auic. caplo de signis tertiane pure vbi loquēs de di
uersitate pulsus dicit. ⁊ addit ei diuersitatē apud statū: scʒ
supra illud qd̄ p̄mo erat: vñ modicū ifra cū loquit̃ de di/
uersitate que appet in p̄nº dicit. ⁊ eius diūsitas nō est mul
tuʒ supflua. ¶ Et ꝯfirmat̃ ꝑ Gal. hic cū dicit. Et mltoma
gis iuadēte poxismo: ⁊ multo magis ascēdēte in statu vbi
Rñsio. saltē videt̃ velle ꝙ diuersitas sit maior in augmēto paro/
xismi ꝙ̄ in p̄nº. ⁊ dicit ꝙ maior est diuersitas pulsus in p̄n
cipio ꝙ̄ in augmēto ⁊ in augmēto maior ꝙ̄ in statu ⁊ i sta/
tu maior ꝙ̄ in declinatione. Et rō est. nā diuersitas pulsus
que vocat̃ signū putredis apparēs in feb. causat̃ vt dictū
est ex aggrauatione nāe a mā humorali: nunc aūt humor
valde plus aggrauat nām in p̄nº paroxismi ꝙ̄ in tēporibꝰ
aliȷs: qa tūc calor nālis maxime tegit̃ ⁊ suffocat̃ ab humo
re vnde intrāspiratꝰ manet: queādmodū ignis cui supue/
nit magna ꝙ̄titas lignoꝝ viridiū madefactoꝝ qui in suo
motu sepiꝰ iterrūpit̃ nec vniformiter mouet̃: ⁊ ꝓpter eā/
dē cāʒ in augmēto fit maior diūsitas ꝙ̄ in statu. In decli/
natione aūt minus ꝙ̄ in aliquo tpe: qa tūc mā trāspiratur
⁊ resoluit̃. In statu ℞o mā plus aggrauat nāʒ ꝑ sui calidi/
tatē ꝙ̄ ꝑ sui corruplentiā calidū nāle suffocantē: cū iaʒ sit
excalefacta ꝓpt̃ quā cām aggrauat̃ nā in p̄nº ⁊ in augmē/
to: ⁊ aggrauat̃ ꝓpter ambas cās: ⁊ dato ꝙ nulla illarū sit
intēsa sic sicut in illis tēporibꝰ extremis: grauitas aūt nāe
ex cā p̄ncipiȷ est valde maior ꝙ̄ illa euenies ex causa que
in statu reperit̃. Et ideo sicut ignis cū supauerit ligna viri/
dia ⁊ ea excalefecerit vniformit̃ plus mouet̃ ꝙ̄ cū ab illis
suffocabat̃: ita etiā est de mā ⁊ de calo nāli. Et ꝑꝑ cām di
ctā diūsitas pulsus maior accidit valde in p̄ncipiȷs paro/
xismoꝝ feb. q̄ sunt de humore frido grosso: ⁊ maxie visco/
so. In feb. aūt de mā cala subtili ⁊ leui modicū est illd̄ qd̄
accidit: ⁊ cā pʒ ex dictis. ¶ Et ideo Aui. in pallato loco cū
loquit̃ de diuersitate pulsus in p̄nº paroxismi tertiane di/
cebat: cuius diuersitas nō est multū supflua: ⁊ non cōpara
bat tūc p̄ncipiū paroxismi eiꝰ ad alia tēpora paroxismi: sʒ
cōparabat p̄nᵐ huius feb. ad p̄nᵐ paroxismoꝝ aliaꝝ feb.
ª fen q̄r .tract. 2. cap.2. vnde in caplo de signis putridaꝝ in gñali dic̃. Diuersitas
aūt pulsus in p̄nº ⁊ augmēto est ex ꝓprietatibꝰ feb. putride
⁊ de significationibꝰ eius fortibꝰ: ꝙ̄uis nō appareat in ter
Cap.37. tiana plimū ꝓpter leuitatē materiei: vnde in caplo de si/
gnis tertiane: ideo diuersitas nō est in ea ẜm plurimū nisi
diuersitas ꝓpria cuʒ feb. i. nisi diuersitas quā impole est
absolui a febre putrida iquātū putrida est. Pōt eni aliqñ
tertiana cuius paroxismus erit de mā valde pauca ⁊ leui
in cuius p̄ncipio nō appebit p̄dictū signū sensibilr mltuʒ.

Et ideo Galenus supra in p̄mo libro de signis putridarū
feb. dicit. Inequalitas ℞o pulsus ⁊ caloris siue in iuasioni
bus siue in ascēsionibꝰ fiat: gñis quidē est aliū febriū pro/
priū: nec ipsum tñ inseparapile: demū eni putride multe:
⁊ sunt anomalia vel iequalitate sensibili inuadunt ⁊ ascē/
dunt ad statū. ¶ Et attēde ꝓpter aliquos ꝙ hec diuersi/
tas que apparet in paroxismis nō solū est diuersitas: quia
scʒ pulsus vnius paroxismi sit diuersus a pulsu alteriꝰ tē/
poris paroxismi. s. qa in quolibet tpe appet pulsus diuer/
sus: dato ꝙ plus i vno ꝙ̄ in alio vt iā est notū. Diuersitas
aūt illa pulsus est aliq̄ de diuersitatibꝰ dictis in caplo pul
sus diuersi. ¶ Ea aūt que obyciunt̃ nō tenēt. nā cū Auic.
dicit. ⁊ addit ei diuersitatē apud statū. expone addit ei di/
uersitatē vsqʒ in statū: icludendo etiā statū: lʒ nō sit in sta
tu tāta diuersitas sic̃ ante ꝑꝑ euaporationē māe maioreʒ
⁊ diuersionē eius ad ꝑtes extrisecas vt dictū est. Et iō Ga
lenus hic dicebat. In hoc aūt. s. statu minus ꝙ̄ ẜm ascēsio
nē. i. augmētū: ⁊ sic etiā minꝰ valde ꝙ̄ ẜm p̄ncipiū. ¶ Cū
autē dicit. ⁊ fuit obiectio scd̄a: ⁊ mltomagis iuadēte paro/
xismo ⁊ multomagis ascendente in statū: itelligit per hoc
scd̄m dictū: ⁊ nō dicit hoc cōparādo augmētuʒ ad p̄nᵐ vt
etiā cōiter dicit̃. Sed cōparauit augmētū ad tēpora an/
tecedentia p̄nᵐ: qa eni in p̄nº ⁊ augmēto hoc signū valde
manifestū appet plus ꝙ̄ in alio tēpore: ideo in illis duobꝰ
tēporibꝰ cōparauit ea ad illud qd̄ añ dixerat. Et fuit vsus
illo modo loquēdi ⁊ multomagis. ¶ Alia autē signa huiꝰ
feb. respicias in aliȷs libris vbi de hoc: ⁊ signa etiā choleri
ce ꝯtinue ⁊ tertiane nō pure: nō eniʒ intendimus textum
Galeni plus extendere ꝙ̄ ipse facit ⁊c̃.

¶ Alia p̄terea est simplex ad diligēs feb. ex pituita pu Laurē.
tri per mēbra sentiētia pulsa ab ipsa natura cōsistens.
¶ Est aūt ⁊ altera exq̄site simplicitatis feb. q̄ ex pitui/ Leonic̃.
te putredie ortū hʒ ꝑsentiētes cōpis ꝑtes a nā d̄truse.

¶ Caplʒ q̄rtū in q̊ agit de notitia fe. quotidiane Antiq̄.

Est ⁊ alia certa simplex febris in fle/
gmate putrido per sensibilia corpora
a natura in pulso fiens.

Ponit nunc Galenꝰ signa alterius speciei fe. putride sim/ Cōᵐ 4ᵐ
plicis iterpolate que fit ex flegmate expanso extra venas
per sensibilia mēbra ⁊ ibi putrescēs: ⁊ hoc est illd̄ qd̄ pre/
misit p̄ vt añ nos ponat spēʒ fe. cuiꝰ signa nūc ponē itēdit.
¶ Ea incipit ex frigore partium extremarum atqʒ hor Laurē.
rore potius non rigore.
¶ Incipit autem ab extremorum frigefactione atqʒ Leonic̃.
horrore potius ꝙ̄ rigore.
¶ Incipit q̄dē ab ifrigidatione extremoꝝ ⁊ ma Antiq̄
gis non cū rigore ⁊ cū a friza. i. horrore.
¶ Deinde incepit ponere signa: ⁊ dicit p̄mū signū: ⁊ oñdit
nobis quale est p̄nᵐ sue iuasionis: qa hec feb. icipit ab ifri
gidatione extremoꝝ maxime ⁊ ab horrore ⁊ nō a rigore.
Galenus aūt scd̄o de crisi dicit ꝙ hec feb. nō icipit cū hor/
ripilatione in p̄mo die. ¶ Et attēde ꝙ cā huius signi est: Cap.5.
qa iā appuit supra ꝙ mā faciēs rigoreʒ forte plus est mā
calida ꝙ̄ frigida: ⁊ silr patuit ꝙ materia debens rigorem
causare debet per membra sensibilia subito vtplurimuʒ
deferri: qa que paulatiue defert̃ nō causat dolorē siue ri/
gorē: nūc aūt mā flegmatica ⁊ ꝑꝑ eiꝰ grossitudinē ⁊ visco/
sitatē ⁊ friditatē nō pōt ad mēbra subito vtplm expelli: ⁊
per illa penetrare: ⁊ ideo ab ea ꝓuenit frigus cū sit q̄lita/
tis frigide ⁊ nō rigor: ꝓuenit etiā ab ea horripilatio cum
cāe eiꝰ nō differāt a causis rigoris nisi ẜm magis ⁊ minꝰ.

Libro 2° de crisi. Cũ aũt dicit ꝙ hec nõ icipit in p̃ma die cũ horripilatione ĩtelligit de horripilatione forti que appropinquaret ad rigorẽ. Et poſſe eẽt etiã ꝙ ſine oĩ horripilatiõe ĩuaderet: ſed ſolũ cũ rigore. Et poſſe eẽt etiã ꝙ ĩuaderet cũ frigore: ⁊ dato ꝙ hoc accideret rarius ⁊ maxie cũ accideret flegma ſubito ad mẽbra expelli qḋ eſſet flegma ſalſuz. ¶ Et aduerte ꝙ ꝯtingit mlˈta diuerſitas in p̃ncipys poxiſmoꝝ huius feb. ⁊ ex diuerſitate tẽpoꝝ huius feb. ⁊ ex diuerſitate mãe fl'atice: nã flegma cãns hãc fe. põt eſſe flegma vitreuz acidũ ſalſuz dulce ex qua diuerſitate ꝯtigit ſynthoma diuerſuz in p̃ncipys poxiſmi. nã flegma vitreũ ⁊ acetoſuz cauſant in hac feb. in p̃n° paroxiſmi vehemẽs frigus. Et dicit Auic. ꝙ in vitreo rigor eſt vehemẽtior: ⁊ ħ maxie eſt: quia flegma vitreũ ꝑticipat q̃litate acida: ⁊ etiã ei⁹ friditas eſt vehemẽs. ¶ In flegmatica aũt facta ex fl'ate ſalſo fit horripilatio: ⁊ põt etiã fieri rigor ꝑꝑ acuitatẽ q̃ hec mã ꝑticipat ex chol'a in ea: ⁊ nõ accidit in ea vehemẽs friditas: cũ nõ ſit flegma multũ frigidũ. ¶ In flegmatica aũt que fit ex fl'ate dulci: vel ex fl'ate nãli in p̃n° egritudinis vſq3 pl'imos poxiſmos accidit horripilatio vel rigor vl' frigus minus ĩtẽſuz: ⁊ ħ accidit ꝑꝑ leuitatẽ hui⁹ mãe cũ nõ ꝑticipet aliq̃ vehemẽti q̃litate. Cadit etiã in hac feb. aliqñ diuerſitas ꝑꝑ diuerſaz diſpõnẽ quaz hʒ mã a p̃n° poxiſmi. Dicit eni Auic. Et fortaſſe admiſcet̃ frigori ei⁹ in p̃n° ei⁹ rigor. i. horripilatio ⁊ fit frigus ꝑꝑ illud qḋ nõ putruit ⁊ rigor ꝑꝑ illḋ qḋ putruit: vñ ex putredine aliquã acuitatẽ acqrit ex qua aliq̃ mõ eſt ꝑũgitiua: ⁊ ħ eſt maxie in hac feb. cũ in ea p̃nᵐ ⁊ etiã alia tꝑa multã recipiãt diuerſitatẽ ꝑꝑ groſſitiẽ ⁊ viſcoſitatẽ ei⁹ vt nõ vniformit̃ excaleſcat. ¶ In hac ẽt feb. cadit diuerſitas in his ſynthomatib⁹ ꝑꝑ diuerſitatẽ tẽpoꝝ vl'iuz hui⁹ morbi. Unde Auic. dic̃. Multotiẽs icipit in p̃mis poxiſmis ſine frigore ⁊ neq3 ẽ rigor: imo poſtponit̃ vſq3 ad tp̃s ⁊ fortaſſe erit frigus ⁊ nõ erit rigor. ſ. aliqs ⁊ ſupple tñ in ꝓceſſu aliquo mõ miſcebit̃ rigor. Et cã hui⁹ erit: qa in p̃mis paroxiſmis nõ accidet fortis mot⁹ mãe ꝑ mẽbra ſenſibilia ſic̃ in ꝓceſſu: ⁊ ħ qa in p̃n° mã eſt magis groſſa viſcoſa: in ꝓceſſu aũt vt in augmẽto ⁊ ꝟſus ſtatum accidit in tali mã ſubtiliatio vt velocius ſuꝑ mẽbra ſenſibilia poſſit moueri. Aut hoc poſſet eẽ ꝑꝑ diſpõnẽ flegmatis que nõ mouet̃ in p̃mis paroxiſmis: vt qa eſſet flegma dulce: ⁊ ſic ꝑpẽdẽ poteris q̃uo in p̃ncipys poxiſmoꝝ hui⁹ feb. pñt ex mlˈtis talia ſynthomata diuerſimode fieri. In ſumma tñ hec feb. ĩuadit cũ frigore ⁊ horripilatõe magis q̃ȝ cũ rigore: rarius tñ cũ rigore qui rigor nõ multuz fortis eẽt ꝑꝑ cãs dictas. ¶ Et attẽde vnũ qḋ dictuz ſupra eſt: qa ſepe auctores imo frequẽtiſſime vtunt̃ vno iſtoꝝ vocabuloꝝ rigor: horripilatio: frigus: typus ꝑ alio: ⁊ ideo aliqñ dicit aliqs auctoꝝ ꝙ hec feb. ĩuadit cũ rigore: ⁊ ĩtelliget per illud horripilationẽ: aliqñ dicẽt cũ horripilatione ⁊ intelligit ꝑ illud frigus ⁊ econtrario. Unde Gal'. ĩfra in capl'o de empiala dicit ſil' febriũt ⁊ rigorẽ patiunt̃: ⁊ ĩtelligit ꝑ rigorẽ frigus. ¶ Signa aũt flegmatice poſita hic a Gal'. ſunt ſigna flegmatice facte a flegmate nãli: ⁊ ideo cuz dic̃ ꝙ in ea euenit horror ſiue horripilatio: ħ eſt maxie veꝝ ĩ ꝓceſſu hui⁹ fe. Ponit aũt Auic. diuſitates mlˈtas in feb. fl'atica q̃s tãgem⁹: cũ ĩfra loquit̃ Gal'. de empiala febre.

Lauré. ¶ Difficulter calor accẽdit̃: lõgũq3 obtinet ĩcremẽtuz in ipſuz ꝯſiſtẽdi vigorẽ: qm̃ humor ipſe ex quo ꝯſiſtit fridis atq3 humidis eſt tẽperamẽto ac glutinoſus cõditione: itaq3 difficulter accẽdit̃: ac tarde meat ac tẽpore in ipſis meatibus detentis.

Leonič. ¶ Ac cũ difficultate accendit̃ calor ac longũ cõſumit̃ tp̃s dũ ĩualeſcẽdo ꝑuenit ad ſummũ: qm̃ ꝟo is ex quo ꝯſtituit̃ humor frigidus eſt ⁊ humidus ĩtẽperatura: lentus aũt ac tenax in ꝯſiſtẽtia: idcirco egre accendit̃ ac tarde mouet̃: ſepiuſq3 in foraminib⁹ retinet̃.

Antiq̃. ¶ Difficile aũt calefactibile: groſſum eni eſt ⁊ longeuã hʒ aſcẽſionẽ vt veniat ad ſtatuz: qa ⁊ humor in quo cõſiſtit frigidus quidẽ eſt ⁊ humidus cõplexione: viſcoſus ꝟo eſt cõſiſtentia difficile accenſibilis: igitur eſt propter hoc tardegreſſibilis ⁊ multis in locis ſm̃ poros: ideſt foramina detinetur.

¶ Deide ponit aliḋ ſignũ qḋ eſt ꝙ corpus in hac feb. poſt frigus adueniens in p̃n° eſt difficile calefactibile: ⁊ reddit cãm: qa illud qḋ putreſcit groſſum eſt: ⁊ ex hoc hʒ Galen⁹ ꝙ p̃nᵐ poxiſmi hui⁹ fe. eſt lõgũ. vñ nõ calefiũt ĩ ea mẽbra ſubito: ĩmo paulatĩ ⁊ aliqñ cũ reditu frigoris: ⁊ hoc eſt ꝑꝑ viſcoſitatẽ fl'atis ꝑꝑ quã nõ vniformit̃ a cal'itate mutat̃. ¶ Deide dicit. ⁊ lõgeuã hʒ aſcẽſionẽ vt veniat ad ſtatũ. i. in lõgo tꝑe ꝑuenit ad ſtatũ: ⁊ ex ħ hĩ ꝙ ei⁹ augmẽtũ eſt lõgũ: ⁊ ħ ꝑꝑ eãdẽ cãz: nã ħ ſubdit cũ dicit. qa humor in quo ꝯſiſtit ⁊c̃. ¶ Et ſigñauit aliã cãm hui⁹ cũ dixit. ⁊ in mlˈtis locis ⁊c̃. nã ex ħ tarde ꝓuenit ad ſtatũ. ait eni Aui. ꝙ multotiẽs accidit caliditati ei⁹ vt ſedeat tꝑe qḋ hʒ quãtitatem vni⁹ aut duaꝝ horaꝝ: q̃ſi exiſtimat̃ ꝙ ipſa iaz ꝑuenit ad ſtatũ: cũ ipſa ſit adhuc in augmẽto: videbis eni eã iã icipere augeri. Et ſil'r ſunt ei in declinatione ſtationes: ⁊ hoc totũ accidit flegmati ꝓpter ei⁹ frigiditatẽ ⁊ viſcoſitatẽ ex q̊ nõ põt vniformit̃ iflãmari: queãdmodũ accidit de lignis viridibus que cũ apparent accenſa ĩtrinſecus nõ ſunt calefacta. Et hec ſigna legas ab Aui. ⁊ ab Almãſore in decio. ¶ Deinde poſuit aliud ſignum cum dixit.

Lauré. ¶ Collidit interdũ: grauatq3 vires. Inequalẽ autẽ ac magis debilez efficit: paruumq3 pulſum in principio ac primo incremento.

Leonič. ¶ Opprimit autẽ atq3 aggrauat aliquãdo ꝟtutẽ: hinc inequales ac debiles magis paruoſq3 efficit pulſus: q̃ȝ primũ feb. inuadunt atq3 incaleſcunt.

Antiq̃. ¶ Cõterit qdẽ qñq3 ⁊ aggrauat ꝟtutẽ: ineq̃les ꝟo ⁊ amplius debiles ⁊ paruos opat̃ pulſus in inuaſionibus ⁊ in primis aſcenſionum.

¶ Intellige ꝙ ex ħ mlˈtotiẽs ĩuadit cũ ſyncopi vt ait Aui. Et cã hui⁹ eſt: qa humor mlˈtũ eſt ꝯri⁹ calori nãli: ⁊ maxie ex duob⁹. ſ. ex ſui q̃litate frida ⁊ ex ſui viſcoſitate ⁊ humiditate mlˈta obtegẽte ⁊ ſuffocante cal'm: ⁊ maxie cũ de illo humore maxia reꝑiat̃ in corꝑe quãtitas. ¶ Scḋa cã: qa hec feb. non abſoluit̃ a paſſione magna ſtõchi ⁊ oris eius vtpl'm cũ ꝯtigat mãz flegmaticã mlˈtũ in ſtõcho multiplicari: ait eni Aui. 3° cañ. cap̃. de egritudinib⁹ ſtõchi. Et pl'm qdẽ qḋ ĩuenit̃ in ſtõcho aut gñat̃ in ipſo ex humorib⁹ eſt flegma. Ex paſſione aũt oris ſtõchi cito ⁊ facil'r gñat̃ ſyncopis ꝑ cõpationẽ ad cor: vñ ex ħ iam antiqtus os ſtõchi noiatũ eſt cor ſiue p̃cordiũ: ⁊ ħ voluit Auic. cũ dicit ꝙ flegmatica eſt magis timoris: qm̃ hʒ ſpatiũ ꝑuũ ĩterpolationis ⁊ qetis. Et qñ ipſa aſſociat̃ corruptioni ⁊ debilitati in ore ſtõchi q̃ non excuſat̃. ſ. in hac feb. vtpl'm: ⁊ illud eſt de illis que attrahũt accñtia mala ex ſyncopi ⁊ pulſu cordis ⁊ caſu appetitus. Unde Galenus de criſi 2°. Et fortaſſis non accidet hec feb. niſi cum ea ſit leſio in ore ſtomachi. ¶ Deide ſubdit vnũ ſignũ qḋ ſeqt̃ ex p̃dicto. vñ qa multum ꝯterit ⁊ aggrauat ꝟtutẽ: ideo ꝑducit pulſus ĩequales ⁊ ampli⁹. i. multũ debiles ⁊ ꝑuos ⁊c̃. Et cã hui⁹ eſt in promptu: qa cũ hic humor multũ aggrauet ꝟtutẽ opȝ ex hoc ſʒ dicta ſupra ꝙ in eo fiat ineq̃litas ⁊ diuerſitas magna: ⁊ ex

debilitate

Marginal references (right column): p° quarti tracta. 2. cap. 49. — p° quarti tracta. 2°. cap. 49. Almanſ. lib. 10. c. — p° quarti vt ſupra. — Fen. 13. tertij. cap. 16 ⁊. 17. — p° quarti tracta. 2° cap. 4. — Cap. 5.

debilitate v̾tutis opȝ ꝙ fiat puus: silr̄ fit in ꝑncipijs paroxismorū valde paruus ex frigida q̄litate huius humoris remittēte necessitatē. Ait eni Aui. ꝙ pulsus ei⁹ est paruus dimissus debilis ⁊ rarus in ꝑmis. i. in ꝑncipijs ꝑoxismoꝝ. Deinde fit freqūēs in fine. i. in ꝓcessu: ⁊ hoc ex necessitate que addit̄: ⁊ subdit ꝙ vehemētia frequētie eius est ꝓpter vehemētiā puitatis eius. vn̄ subdit ꝙ sign̄ationes pulsus sup eā sunt de certiorib⁹ sign̄ationib⁹ ei⁹: ⁊ hoc totū est ꝑꝑ cām dictā. Et ex hoc vult Hal. 2° de crisi ꝙ nō reperit̄ in quotidiana febre magnitudo pulsus velocitas pura tanta quāta reperit̄ in declinatione tertiane: cū in declinatione tertiane sit tp̄s in quo pulsus sit mime magn⁹ ⁊ velox q̄ȝ in tēporib⁹ an̄tib⁹. Et Hal. dicit hic ⁊ in iuasionib⁹ ⁊ in ꝑncipijs ascēsionū: q̄si dicat ꝙ hec puitas multū manifesta est ⁊ diuisitas est ēt in ꝑn° augmēti: cū tn̄ in alijs feb. in ꝑn° augmēti pulsus icipiat satis magnificari. ℭ Deide cū. d.

p° quarti tracta. 2°. cap. 49. — Antiq. — Cap. 5.

Lauré. ℭ Per febrē igit̄ biliosam existit iter initia accessionuȝ vnaqueqȝ affectio ex dictis circa pulsuȝ: sed in illa quidem cito desistunt: tū alia: tū etiā inequalitas magna ex parte: nec adest quidē prehendere febre.

Leonic. ℭ Fiunt aūt ⁊ in biliosa febre in accessionū principijs singuli quos diximꝰ circa pulsus affectus: ⁊ in illa statim desinunt aliaqȝ ⁊ iequalitas plerūqȝ in tali febre inuadente non adsunt.

Antiq. ℭ Igitur fit qdē ⁊ cholerice febri ꝭm iuasioneȝ paroxismoꝝ vnaqueqȝ predictarū circa pulsuȝ passionū: sed in illa qdē cito subsistunt ⁊ alie ⁊ inequalitas: multotiens v̾o neqȝ coinuadens in talibus febribus.

p° quarti tracta. 2°. cap. 49. Almansor lib. 10. c. — Lauré. — Leonic. — Antiq.

ℭ Cōcludit ex dictis vnā dr̄iaȝ iter hāc feb. ⁊ feb. tertianā que est ꝙ in feb. tertiana ꝭm ꝑncipiū paroxismi fiunt ꝑdicte dr̄ie pulsus. s. puitas ⁊ iequalitas: tn̄ intellige ꝙ valde minores sūt q̄ȝ in feb. ꝑdicta: ⁊ hoc iā supra patuit. Sȝ est alia dr̄ia quā tāgit: qa in tertiana cito subsistūt. i. deficiunt seu dimittūt: aut recedūt ⁊ alie dr̄ie. s. puitas: ⁊ h̄ supple. s. iequalitas nō recedit ex toto: qr tūc nō eēt ibi signū putredinis qđ esset ꝯ dicta in an̄ti caplo. Et cā qa illa signa cito recedūt est ꝑꝑ citā iflāmationē cholerice mãe ⁊ ꝓpter ei⁹ leuitatē. Et ex hoc etiā accidit ꝙ qn̄ cholra est pauce quātitatis ⁊ nō multū male qualitatis ꝙ fit paroxism⁹ tertiane absqȝ his signis multū manifeste in pulsu apparentib⁹ vt patuit in an̄ti caplo: ⁊ hoc voluit dicere cuȝ dicit. Multotiens v̾o nec coinuadens ita in talibus febribus: istud aūt non accidit in flegmatica.

p° quarti vt supra.

Lauré. ℭ Et calor ipse nō multo postq̄ȝ destitit rigor accēdit̄ splēdidus queadmodū ignis quidā diligenter purus in quo nulla fumosa caligo iuehit̄. Calorē v̾o pituosi humoris assimilabis igni fumoso lignis virentib⁹ accensis. Euacuationes igit̄ in eo icertiores existunt ac longitudo accessionis diuturnior ⁊ tēpus itermissionis nō eque ac primū purū est: sed semp seruans in calore ⁊ pulsu putredinis humoris indiciū. At v̾o in tali febre circa ꝑncipia atqȝ incremēta accessionū indiciū putredinis est manifestissimū. At tn̄ hec vbi diligens fuerit videt̄ multis hr̄e purā intermissionem: ⁊ nosipsi ita etiā dicim⁹ quotiens iportuna diligētia extiterit.

4en. 13. tr. iij. cap. 16 ⁊ 17. — p° quarti tracta. 2° cap. 4 — Cap. 5.

Leonic. ℭ At postq̄ȝ cessauerit rigor nō multū post calor accēdit̄ veluti ignis effulgēs purusqȝ oīs fumose fuliginis expers. At pituitosi humoris caliditateȝ igni fumido in lignis viridib⁹ accēso nō male assimilaueris: idcirco ⁊ breues in eo cessationes ⁊ accessionis spatiū longius ꝓducit̄: neqȝ itermissionis tempus est adeo vt in tertiana sinceꝝ: sed humoris putrefacti seruat idiciū. Manifestissime aūt in hac febre in inuasionibus atqȝ icrementis accessionū signū putrefactionis apparet. Attamē cū exquisite suā nāȝ seruauerit plerisqȝ videt̄ purā itermissionē hr̄e: ⁊ nos quoqȝ hoc idē non raro fatemur cū nimiū diligēs sermo fuerit itēpestiuus.

Antiq. ℭ Sed ⁊ calor nō multo postq̄ȝ quieuerit rigor accendit̄ clarus velut quis ignis certissime purus nulla ei fumosa delata nube: flegmatici v̾o humoris calorē assimilabis vtiqȝ igni fumoso lignoꝝ viridiuȝ accensoꝝ: ideoqȝ ⁊ eūationes alias ascēsiones in eo sunt breues ⁊ longitudo paroxismi longior fit. Et tēpus intermissionis nō silr̄ ꝑme est purū: sed semp putredinis humoris custodit cognitionē ⁊ ꝭm calitatē ⁊ ꝭm pulsus. Manifestissimū est aūt ⁊ i hac feb. circa iuasiones ⁊ ascēsiones paroxismoꝝ putredinis signū. Sed cū hoc certissima fuerit multis videbitur purā habere itermissionē: ⁊ nos ita ⁊ ipsi dicimus non raro cuȝ importuna diligētissima subtilitas videatur.

ℭ Deinde ponit aliā dr̄iam huius febris a tertiana que est ꝙ postq̄ȝ rigor qeuerit nō multo post: imo statim in tertiana accēdit̄ calor clarus velut ignis certissime ⁊c. ℭ Ex h̄ habet̄ ꝙ ꝑnᵐ paroxismi in ea est valde breue ⁊ statiȝ ꝑuenit ad augmētū qđ nō sic est de illa vt patuit. Simil̄r calor existēs in tertiana cuȝ sit in humore sicco subtili est sicut flāma clara: sed calor flegmatis est ad modū fumose nubis: ⁊ h̄ ob ei⁹ grossitiē ⁊ viscositatē: ⁊ ex hoc sequit̄ illđ signū qđ ꝑ modū correlarij ifert cū dicit. Ideoqȝ eūones in eo sunt breuiores. i. pauciores: ⁊ ꝑ has eūationes intellexit eūationē sudoris: qa raro recedit paroxism⁹ eius cū sudore. Vn̄ Aui. ⁊ de ꝓpriorib⁹ significationib⁹ eius est puitas sudoris ⁊ ꝑuatio ei⁹: qđ signū multū euenit in quotidiana: ⁊ hoc est ꝓpter viscositatē ⁊ grossitiē flegmatis ex qua nō aptū est ꝯuerti in vapores ⁊ aqueitatē roridaȝ q̄lis est sudor: sed adherēs manet ex viscositate in foraminib⁹ vt dicebat supra Hal. ℭ Et aliud signū qđ ponit cū dicit. ⁊ lōgitudo ⁊c. claꝝ est. Ponit̄ eni lōgitudo hui⁹ fe. ꝑdurare. 18. horis: ⁊ nō hȝ hec feb. vt dič in alio signo tp̄s itermissiōis ⁊ qetis puꝝ silr̄ ꝑmo. i. sil̄i tēpori dicto in tertiana in an̄ti caplo: sȝ in illo tpe remanet signū putredinis ⁊ q̄ȝtū ad tactū calitatis ⁊ q̄ȝtū ad pulsuȝ qđ nō accidit i tertiana ⁊ q̄rtana. Et cā est: qa flegma qđ putrescit ⁊ i ꝑoxismo ꝑꝑ suā viscositatē nō cōplete resoluit̄: imo remanet corpus vaporosuȝ ⁊ remanet ex eo cinis humidus q̄si adhuc tenēs calorē putriduȝ: vn̄ illđ qđ remanet/remanet q̄si semicōbustū. Et silr̄ cito aggregat̄ mā̄ pro alio ꝑoxismo: nā mlta est quātitas flatis in corpe ꝑꝑ quā cām nō fit in paroxismo ei⁹ cōpleta resolō: sič accidit in tertiana vel in q̄rtana: ⁊ h̄ dič Aui. cū dicit. ⁊ nō est dimissio ei⁹ dimissio munda: qm̄ mā̄ cū grossitudīe ⁊ viscositate est mlta. Et subdit Hal. ꝙ tale signū putredinis ꝭm pulsuȝ manifestissimuȝ est circa inuasionē ⁊c. q̄si dicat valde manifestius q̄ȝ in alijs. ⁊ causa iam clara est: cuȝ quando hec fuerit certissima flegmatica videbitur multis habere purā intermissionem: idest veraȝ quietē: ⁊ hoc in illis sex horis. Et nos ipse dicit Halenus ita vidimus vel dicimus: ⁊ hoc cum importuna dili-

p° quarti tracta. 2. cap. 49.

gentissima subtilitas videat̃. Et tollerat hoc expõnez duplicẽ. pmo cũ iportuna etiã videat̃. s. mãe flegmatice causantis feb. nã cũ mã flegmatica est subtilis accidit ei⁹ cõpleta resolõ vt hẽat verã quietẽ in illis. 6. horis. Alij autẽ vt nos ita dicim⁹ nisi qs diligẽtissime ꝛ subtilissime ituea tur que diligentissima rõ est iportuna. i. nõ necia in ↄside rationib⁹ medicine: tñ pma expõ est multo melioꝛ. lr̃a eni nõ dicit nõ iportuna: imo dicit cũ iportuna ꝛc̃.

Laurẽ. ¶ Accedit aũt nature corporis tẽpori regioni conditioni studio victui ꝛ alijs oĩbus pituosis.

Leonic. ¶ Hec aũt naturas ↄsequit̃ corpoꝝ ꝛ tẽpora ꝛ loca ꝛ stat⁹ artesq̃ ꝛ vict⁹ rõnẽ aliaq̃ oĩa pituite ↄsentanea.

Antiq̃. ¶ Contingit autem ꝛ naturis corporum ꝛ horis ꝛ regionib⁹ ꝛ cõstitutionib⁹ ꝛ studijs ꝛ diete ꝛ alijs vniuersis flegmaticis.

¶ Deinde Galen⁹ ponit signa huius feb. que sunt sumpta a reb⁹ nãlib⁹ ꝛ a nõ nãlibus ꝛ de se est notũ: sicut diximus in caplõ de tertiana. Nõ est enim hic nr̃a intentio ponere multa alia signa que a Galeno ꝛ ab alijs auctorib⁹ ponũtur: respiciant̃ eni illic. ¶ Deinde cũ dixit.

Laurẽ. ¶ Accedit pterea singulis diebus ac minus calida est q̃ biliosa que tertio quoq̃ die fatigat: sed constat vt illa: qm̃ humorez hab3 ppensum incessioni: ꝛ quoniã feruens humoꝛ facile semp in accessione oĩs purgatur ad integritatẽ magis purã desinet ꝛ exiguuz post accessionẽ semẽ putride caloris relinquat. Ubi v̊o febris ex pituita cõsistat: nec integre purgat̃ per iclinationes accessionũ: neq̃ exiguũ qdẽ succensuz relinq̃tur: ita efficitur vt itermissio multo vitiosioꝛ in ea existat: ꝛ vt mẽtionẽ scd̃e accessionis maturius pcẽdat.

Leonic. ¶ Singulis aũt dieb⁹ accendit̃: q̃uis minus calida sit biliosa tertiana. At ille cũ humorẽ habeat accessioni opportunũ facile pp subtilitatẽ qcqd ex eadem efferbuerit totũ in accessione expurgat̃ atq̃ ad purioꝛem quãdã ifebricitationẽ terminat̃ postq̃ accessio breue aliqd putride calitatis vestigiũ relinqt: que aũt in pituita febris accẽdit̃ in accessionũ declinationibus integre nõ expurgat̃ neq̃ parũ relinquit eius q̄ veluti succendi videt̃: hinc ergo eius intermissio longe deterioꝛ ac scd̃e accessionis festinat innasio.

Antiq̃ ¶ Exacuit̃ aũt fm vnãquãq̃ diẽ ꝛ si minus existat calida febre cholerica que per tertiã sed videtur: illa quidẽ qa ꝛ humorẽ facile accensibilẽ h3 ꝛ facile quotidie ppter subtilitatẽ feruorẽ eius vniuersuz scd̃m poxismũ expurgat in ifebricitationẽ quãdam puriorẽ venire ꝛ breue post paroxismũ derelinquit semen putride caliditatis. Qui v̊o in flegmate est neq̃ expurgari final'r in declinatione paroxismoꝝ neq̃ puũ derelinquere qd velut suffumiget̃: hinc igit̃ ꝛ intermissio multũ deterioꝛem in ea ꝛ scd̃i paroxismi tempestiuioꝛ est inuasio.

Dub^m. R̃n̄sio. ¶ Decl'at cãm cuiusdã dr̃ie existẽtis inter flegmaticã ꝛ tertianã: nã cuius ↄ̃riũ vr̃ forte alicui. Et in hoc possum⁹ dicẽ q̄ remouet dubiũ. nã hec feb. exacuit̃ ꝛ f3 vnãquãq̃ diẽ paroxismat̃: sed chol'ica facit p tertiũ: cui⁹ ↄ̃riuz tñ videt̃ alicui debẽ esse cũ chol'a sit humoꝛ calidioꝛ ꝛ magis apt⁹ incendi. S3 hoc soluit cũ dicit: sed videt̃ illa qdẽ ꝛc̃. Et cõstat hec sua solõ in hoc q̄ tertiana: qa h3 humorẽ subtilẽ facil'r accẽsibilẽ: ꝛ ideo quotidie. i. ↄtinue cũ accẽdit̃ talis humoꝛ ppter subtilitatẽ illius expurgat vniuersuz feruorẽ scd̃m paroxismũ: ꝛ ex hoc venit in ifebricitationẽ purã ꝛ derelinquit semẽ putride caliditatis breuissimũ: qa dimittit̃ vt supra patuit qd cineritiũ nõ portãs calorem nec euaporãs: sed in flegmatica nõ expurgat̃ final'r in declinatione paroxismi ꝛ multũ durat: nec videt̃ derelinquẽ feruoꝛ putredinis parũ: imo supple multũ qd valde suffumiget̃: ppter qd itermissio fm hãc feb. est valde deterioꝛ q̃ illa tertiane: ꝛ hoc est valde clarũ: ꝛ fit scd̃i paroxismi tẽpestiuioꝛ inasio. i. reuersio: ꝛ hoc ex dictis sic sequit̃. Ex h̃ eni q̄ cholera ex subtilitate cito resoluit̃ modicũ durat in corpe putrefactio vel putredo disponẽs ad accẽsionẽ alterius ptis. Simil'r qa ex toto resoluit̃ mã putrida tardius sequẽs mã ↄgregat̃ cũ nõ remãeat fortasse semẽ putredinis ad illud faciẽs: ꝛ ppter ↄ̃rias cãs citius reuertit̃ paroxismus flegmatis. Sed sunt etiaz alie huius cãe: ꝛ qa illa depẽdent ex causis periodicationis diuersimode in diuersis humorib⁹ que mã lõge tractabit̃ ifra caplõ vltimo. Et hinc est q̄ hic amplius nõ extẽdimus verba: ꝛ transmutetur ibi hoc dictum Galeni ꝛc̃.

¶ At v̊o tertiũ genus itermittẽtiũ febriũ quartana diligens quotiẽs ex humore melãcholico solo efficitur vtpote frigido siccoq̃. Laurẽ.

¶ Tertiũ febriũ intermittentiũ genus est exquisita q̃rtana quando ex solo atre bilis humore generatur qui frigida ac sicca cõstat temperatura. Leonic.

¶ Capl'3 q̃ntũ in quo agit de notitia feb. q̃rtane. Antiq̃.

Tertium genus deficientiuz febrium certissima quartana cũ in solo fit melancholico humore frido ꝛ sicco cõplexione existente.

Ponit signa febris quartane que fit ex humore melãcholico. Et pmo ostẽdit nãm humoris causantis hãc feb. Et p illud qd dicit. Certissima quartana: separat̃ a q̃rtanis nõ certissimis in qbus est cõpositio alteri⁹ humoris cũ humore mel'ico: ꝛ p illud qd dicit: cũ in solo fit ꝛc̃. distinguit̃ ab his que fiunt ex adustione cholere vel alterius humoris q̃ etiã nõ sunt certissime quartane sicut predicta. ¶ Deide incipit ponere signa. Cõ. 5.

¶ Paulatim succendit̃ queadmodũ lapis quidam vel testa vel os vl' aliđ qđdã frigidũ ꝛ siccũ corpus: vbi v̊o flãma quedã ex eo accẽditur nihil relinquit: fumosum neq̃ semiustum post accessionem. Laurẽ.

¶ Succendit̃ aũt paulatiz veluti lapis aliqs aut testa aut os aut tale aliquid huiuscemodi corpus frigiduz: siccũ. vbi v̊o aliqua ex eo flãma fuerit accẽsa nihil fumidũ aut semicõbustũ in accessione relinquit. Leonic.

¶ Paulatim quidem suffumigat queadmodũ quidã lapis vel obstrachũ vel os quid ita frigidoꝝ ꝛ siccoꝝ corporũ. Cum aũt accensa fuerit q̃dã ex ea flãma nil derelinquit fumosum neq̃ semicombustum in paroxismo. Antiq̃.

¶ Dicit q̄ humoꝛ hãc feb. causans suffumigat paulatiz: qa sc3 in eo caloꝛ nõ subito accendit̃ sed paulatim pp ei⁹ frigiditatẽ ꝛ grossitiẽ: ꝛ ex hoc augmẽtũ paroxismi est longũ deide cũ in eo fuerit accensa q̃dã flãma. Et notanter dicit flãma ad dr̃iaz flegmatis in quo nõ accendit̃ tãtus caloꝛ

quãtus

quãtus in isto:τ hoc qa flegma est humor viscosus humidus:silr est humor frigidior melia.naz fit a maiori frido (Sen pma doctri.4a cap.2.) q̃z melia.Et hoc est dictũ ab Auic.p cañ.meliaz fieri a calore tẽperato sumẽdo ibi tẽperamẽtuz large.Et subdit q accẽsa hac flãma in declinatione pоxismi nil derelinqt.s. talis humor qui putrescebat fumosum nec semicõbustũ. Et dicit notãter semicombustũ:illud eniz pprie est semicõbustũ in quo nondũ finita est putredinalis calitas:imo adhuc aliqualr remãsit accẽsa adhuc suffumigans:τ illud est cõbustũ in quo finita est putredinalis caliditas τ pductũ est ad totalẽ icineratione. In hac aũt febris quartana nihil derelinquit semicõbustũ:qa in humore putrescente ex toto finit putredinalis caliditas:qa tota humiditas humoris finit:vñ nõ remanet quid fumosum suffumigans sicut fiebat in flegmatica pp viscositatẽ flegmatis adherentis. Illud g qd derelinquit in hac feb.est cõbustũ τ incineratũ:nõ tñ intelligas q sit sic cinis lignoꝝ in lari:τ iõ hec feb.hz verã quietẽ:illd aũt cõbustũ qd in hac feb.derelinquit est quid modicũ sic cõe est in feb.iterpolata pp mãm putrescẽtẽ eẽ positã extra venas ppe cutim:vñ illd etiã qd icinerat τ adustũ est euacuat p poros:sed in cõtinuis illud remanet in venis τ ɔseruat τ vltio expellit:τ ppter hoc qñ in iterpolatis fe.in fine paroxismoꝝ accidũt pl̃es τ maiores euõnes recte:tãto illud qd cõbustuz est in eis min⁹ aggregat.vñ ex hoc in q̃rtana tale cõbustũ min⁹ aggregat q̃z in q̃tidiana:tñ plus q̃z in tertiana vt ex se pz.

Lauré. Et ob eam rem euacuationes plures ex tali humore magis q̃z pituoso τ intermissio pura diligenter esse videtur:eo q in ea omne id humoris melãcholici qd est exustum euacuatur atqz discutitur.

Leonič. Atqz idcirco in hoc humore lõgiores sunt cessationes q̃z in pituita atqz intermissio exquisite pura videtur:quoniã hic quicquid atre bilis fuerit accensuz exhauritur atqz dispergitur.

Antiq Et ppterea τ euacuationes plures sunt in h humore magis q̃z in flegmatico:τ defectio pura certissime esse videt in eo q hoc omne euãt τ euaporatũ est qd accẽsuz est melici hũoris.

Deide Gal.ex dictis p modũ correlarij itulit alid signũ hui⁹ feb.τ dicit.Et ppterea euõnes plures.s.in fine paroxismoꝝ.s.manifeste vt sudores τc̃.Et merito itulit hoc signũ ex dictis:qa cũ dixerat q de illo humore nihil derelinquit semicõbustũ sic i flegmatico:sequit q hic humor sit min⁹ adherẽs τ q in eo plus accidat euãtio:flegmatic⁹ eni humor ex sua tenacitate in poris iuiscat:vñ cũ q̃rtana sit accẽsa in humore qui dato q sit grossus τ durus cũ sit siccus:nõ aũt humidus τ viscosus põt plus hũc humorẽ τ cõpletius euacuare sine euaporatione:ppter qd etiã accidit in ea illud qd subdit:τ dicit.τ defectio pura certissime esse videt in eo τc̃. Et attẽde q he euãtiones plures τ maiores pñt accidere in ipsa tã in pn° q̃z in pcessu cũ accideret circa pn^m mãm moueri subtiliorẽ magis aptã euõni:quẽadmodũ dicit Auic.caplo de flegmatica cuz dicit. (3a quarti tracta.2°. cap.49.) Et iã apparet in ea in pncipijs calor vehementior τ in postremis minorat illud.Et est sile vt sit cã in hoc:qm putredo antecedit pus ad magis dulce τ magis salsum τ magis subtile:deide grossius τ frigidius.Et posset ɔtigere q he euãtiones accideret valde plures τ maiores in pcessu q̃z in pn°.τ hoc qa mã in pcessu ex calore est subtiliata vt sit magis tali euõni apta q̃z nõ erat in pn°. Et in hoc ɔsidera posse accidere diuersitatẽ etiã cũ mãe essent diuerse vna grossa alia subtilior:vel cũ eẽt vnus humor melãcholicus in suis partib⁹ valde difformis sm q accideret pus vnaz mãm moueri ad putredinẽ alia:vl posset mã eẽ satis vniformis:τ tũc posset in illo diuersitas cadere si cõtingeret mãm in pcessu per calorẽ subtiliatã esse:τ sic vides mltas contingentias possibiles. Deinde cũ dixit.

Et ob eã rem accidit illis rigor:qualis potissimũ in forti frigore refrigeratis:non qualis interdum existit per estum vel laborem vel medicamentũ calidum ac mordax vlceri adhibitum. Lauré.

Jdcirco τ in eis talis est rigor qualis his qui vehementi gelu frigescunt:haud q̃z q̃z ei similis qui a sole perustis aut lassis aut ex medicaminib⁹ aliqñ calidis aut cũ sup vlcera ponunt mordẽtib⁹ fieri ɔsueuit. Leonič.

Propterea ho τ rigor eis est qualis maxime his qui in gelu vasto ifrigidati sunt non qualis qñqz fit his qui estũ vel laborẽ passi sunt vel in pharmacis calis mordẽtib⁹ vlceri illatis. Antiq.

Ponit signũ huius fe.sumptũ a rigore:τ qd dicit est notum τc̃.Et itellexit per gelu vastũ frigus manifestũ:τ cãz huius signi declat Gal.2° de crisi caplo de signis tertiane vbi ostẽdit driam rigoris ãtis in tertiana a mã cala que silis est rigori ex pharmaco calo vel mordaci illato ad rigorẽ ãtez in quartana.Dicit eni driaz eẽ inter illos duos rigores;qa hñs rigorẽ tertiane sentit q̃si cutis ei⁹ aculeis sit plena τ pungat acubus:sed hñs rigorẽ q̃rtane sentit in ea frigus forte sile q̃si cũ frigore qui accidit hoi in hyeme apud vehementiã frigoris aeris:τ subdit. Feb.g tertiana nõ est pole vt sit nisi etiã cũ ea sit rigor fortis.Et logt vt sepe.Et sentit hõ q̃si caro ei⁹ plena sit aculeis τ pungatur acubus:sed feb.q̃rtana nõ icipit a pmo die quo icipit cuz rigore forti:sz rigor nõ fit fortis τ nõ augmẽtat in ea nisi sm additionẽ suã sm dies τ sensus etiã in rigore ei⁹ nõ est q̃si corpus pungat:sed q̃si fit res ifrigidãs ipsuz τ q̃si cuz hoc alterat ipsum vel ɔtristet ita q pueniat lesio ad ossa. Jã eni audiuistis patiẽtẽ hãc feb.cõqueri de lesione in ossibus suis τ attritione in carnib⁹ suis.Et sic vi velle Gal.q rigor tertiane sit maior q̃z q̃rtane. Et tñ Rasis videt opp^m sentire cũ dic de q̃rtana q hec feb.cũ tremore adeo vehemẽti icipit vt dẽtes ɔstringere τ ɔcutere faciat quousqz iuncture τ ossa dolẽt ac si sup ea aliqd foret appẽsuz qd ea grauaret τ ɔcuteret:est eni dispõ tremoris huius fe. sufficiẽs ad ipsaz significãdã feb.non eni est talis tremor in alijs febrib⁹.Cũ igit dictũ sit supra rigor fit vt nõ possit hõ ɔtinere membra sua ex cõmotione τ tremore eueniente τc̃.Et etiã vt dicit Auic.videt q rigor sit valde fortior in q̃rtana q̃z tertiana.Auic.etiã de q̃rtana dicit q ipsa est etiã cũ stridore dentiuz.Halyab.ho 8° theorice de signis quartane dicit ei⁹ pn^m fit cũ rigore τ grauitate cũ pũctione τ rigore in oibus membris. (Dub^m Libro.18 cap.8. — p^a quarti tracta.2. cap.37. — p^a quarti tracta.2°. cap.66.)

Propter que oia attentione dignũ:qa in pmis dieb⁹ in qb⁹ incipit q̃rtana rigor non fit fortis nec augmẽtat nisi sz additionẽ suã sm dies vt dicit Gal.qa quãto mã magis putrefit:tãto magis calefit τ magis subtiliat vñ põt fortiorẽ causare rigorẽ.Unde Rasis 18° Cõtinẽtis in aggregationib⁹ ad Glauconẽ dicit rigor q̃rtane nõ pfundat sed hz in se sile põderitati τ dolori τ erit rigor vehemẽs cũqz plõgabit magis:qa nõduz subtiliatus est humor melãcholicus:post plõgationẽ aũt dierũ subtiliabit τ disperget p mẽbra multũ sensibilia:τ tũc vehemẽs erit rigor in hac febre:τ hoc est signũ bonuz in hac feb.signat eni finẽ τ digestionẽ.Et est etiã in h alia cã:qa in processu feb.valde amplior mã mouet q̃z in pn°. ɔquerunt aũt hanc feb.patiẽtes de lesione circa ossa τ cõfractione multa carnis sm q̃sdã:qa mã q̃rtane est melica (Digressio.55. — Auicẽ.p^a q̃rti trac. 2.cap.34.)

ossa aũt quãtũ ad maiorẽ partẽ sui nutriunt̃ ex hac. Et iõ cũ accidit in tali humore nocumentũ magis sentit̃ circa ossa lesio. Huius aũt cã nõ satisfacit: qa mã que est nutrimentũ ossiuz nõ est mã que in quartana putrescit: imo talis est humor melĩcus deueniẽs ad loca ex̃ venas expulsus. ℂ Causa aũt illius accñtis est: qa cũ mã que facit q̃rtanã sit mã grossa ac terrestris nõ põt cũ a nã expellit̃ de venis extra venas multũ ꝟsus exteriora expelli ꝛ versus cutẽ sic̃ ↄtingit de mã subtiliori; imo in ꝓfundo remanẽs sentit̃ ab ea lesio itus in ꝓfundo circa ossa mediãte eorũ pãniculo: vñ eius ꝓfunditate ꝛ grossitie ꝑuenit ab ea magna in carnib⁹ ↄfractio ꝛ attritio. In tertiana g̃ vtplĩm est rigor: qa scʒ tremor ꝛ ↄcussio mẽbroꝝ fortior q̃ꝫ i quartana: cũ mã illius sit acuta pũgens: ꝛ cito ꝑ mẽbra sensibilia portabilis que oĩa sunt de causis fortis rigoris: vt supra. Unde q̃si sensus in ea est sic̃ pũgat̃ aculeis. In quartana aũt est q̃si sit res ĩfrigidãs ꝛ atterẽs. Aliqñ tñ in quartana est tremor: ꝛ per ↄñs rigor valde fortis ꝛ plus q̃ꝫ in tertiana vt aliqñ sit ita fortis vt tremat lectus in quo sunt ꝛ strideant dentes ꝛ frangant̃ vt cogat̃ aliqñ medicus baculũ ĩter dentes vt nõ rumpent̃ apponere. Uñ Auic̃. est ꝛ illic ↄctio ꝓpter quã stridẽt dẽtes veꝝ nõ sicut in flegmatica: ꝛ ꝑducit illõ vsqꝫ ad debilitatẽ visus. s. illa ↄctio ꝛ tremor fortis ↄcutiẽs mãdibulã cũ in hoc oculi vehemẽter patiãtur. Istud aũt nõ videt̃ esse sine forti tremore. Et cũ dicit Auic̃. veꝝ nõ sicut in flegmatica: nõ refert̃ istud dictũ ad id qd̃ ĩmediate dicit ꝛ est illic ↄctio ꝑꝑ quã stridẽt dẽtes: qa esset sermo falsus: sed refert̃ ad frigus: de quo imediate fecerat mẽtionẽ: qa verius sentit̃ frigus in p̃ncipio feb. flegmatice q̃ꝫ quartane: vñ dicebat in caplõ de flegmatica ꝙ aliqñ infrigidant̃ extrema sic̃ nix: qd̃ nõ sic ↄtigit in quartana: qa flegma est humor fridior melĩa. Causa autẽ talis fortis tremoris ꝛ ↄcussionis aliqñ eueniẽtis in q̃rtana est: qa aliqñ accidit mãm quartane vehementer penetrare ad ꝑtes ĩtrĩsecas musculoꝝ ꝛ carnis sensibilis. Tũc enĩ talis mã ex frigiditate sua ledẽs sensum ꝛ inducẽs dolorẽ incitat expulsiuã ex cuius motu sequit̃ siue causat̃ rigor vt supra: sed quãtũ est ex hoc nõ plus causaret̃ in hac febre tremor q̃ꝫ in flegmatica: ꝛ dato ꝙ mã melĩca aciditatẽ ꝛ acredinẽ participet qd̃ in hoc posset poni ꝓ magna causa. ℂ Sed est etiã in h̃ humore alia cã: cũ enĩ humor melĩcus sit grossus terrestris ꝛ cũ hoc tardius intrãs ꝑtes ĩtrinsecas ꝛ ꝓfundas musculoꝝ ꝓpter suũ subm̃ eẽ subaꝫ grossaꝫ est illos musculos vehemẽter extẽdẽs ꝛ aperiens. Ex hoc enĩ causant̃ duo: vnũ est fortis dolor ex solõne magna cõtinui ꝛ cũ dolor est fortior fit tremor fortior. Aliud qd̃ causat̃ est: qa ex tali extẽsione ꝛ apertiõe causat̃ in musculis qdã mot⁹: q̃si spasmosus ex quo causant̃ in mẽbris fortes ictus ꝛ ↄcussio fortis valde. Silr̃ ab hac mã eleuãtur vapores vẽtosi sicci grossi: q etiã trãseuntes ꝑ musculos ipsos extẽdũt ꝛ motũ q̃si spasmosuꝫ in eis ĩducũt per silr̃em q̃si modũ quo fit spasmus a vẽtositate: ꝛ dato ꝙ in hoc sit motus expulsiue nãlis vt in alijs rigorib⁹: que ventositas grossa ꝑueniẽs ad mãdibularũ musculos illos q̃si spasmans fortiter iectigare facit. Uñ dicit Gerardus Cremonensis adest in ea debilitas visus ꝑꝑ grossos vapores spiritui visibili admistos: dato ꝙ Auic̃. ponat illõ ex alia cã vt sup̃. ℂ Ista aũt dicta ĩ humore melĩco nõ repiunt̃ in cholera vel flegmate: qa cholĩa est humor subtilis non extendẽs q̃si vel exuperãs partes: per quas trãsit: flegma autẽ dato ꝙ sit grossum nõ est grossuꝫ vt melĩa: similr̃ est humidus lenis nõ aridus: vñ cũ expellit̃ ad musculos nõ extendit illos vt melĩa cũ humiditas sua hẽat remollire. Silr̃ vapores sui sunt humidi. ℂ Tñ attẽde ꝙ spasmus vtplurimũ fit a mã flegmatica: qa ↄtingit illã plus multiplicari in ꝑtib⁹ neruoꝝ ꝛ illas extẽdere: nõ aũt ẽ silr̃ de humorib⁹ cãntib⁹ feb. expãsis ad carnes musculoꝝ. Cũ aũt in q̃rtana aduenerit calor ꝑoxismi subtiliãs illũ humorẽ ꝛ vapores illos ꝛ ipõs calefaciẽs cessat p̃dictũ accidẽs. ℂ Aliq aũt dicũt talẽ tremorẽ fortẽ solũ repiri in q̃rtana que fit ex adustiõe cholĩe: ꝛ tũc cã hui⁹ rigoris fortꝭ nota ẽ. ℂ Nihilominus tñ attẽde ꝙ i tali q̃rtana nõ dꝫ sentiri frigus nimis intẽsum: imo minus q̃ꝫ in tertiana: cuꝫ talis mã temorẽ faciat fortiorẽ ꝓpter ipsam eẽ magis acutã: ꝛ tñ credimus ꝑ experiẽtiã inueniri sepe ꝙ cũ quartana est cũ tali forti tremore fit cũ frigore multũ valido: tu tñ tene qd̃ tibi placet: fit tñ aliqñ: ꝛ dato ꝙ raro in p̃n° ꝑoxismi quartane tremor ꝛ cõcussio fortis valde. Et quãtuꝫ ad hoc dicit Ras. ꝙ hec feb. cũ tremore adeo vehemẽti incipit ꝛc̃. ꝛ ꝙ tremor in ea est fortior q̃ꝫ in alijs: saltim aliqñ: ꝛ tũc cũ istud apparet q̃si solũ illud est sufficiens signũ ad significãdũ eam. ℂ Galenus tñ scd̃o de crisi loqtur q̃ꝫtuꝫ ad illud qd̃ vtplĩm euenit. Et simili modo currit sermo Halyabbatis. ℂ Et cuꝫ ipse dicit in eius p̃n° fit cuꝫ rigore forti: nõ intelligit de eius p̃n° scʒ vniuersali: qꝛ eẽt expresse ↄtra Galenũ: sed in eius p̃n°. s. paroxismi cũ aduenit. Et ita de hoc sint breuiter gr̃a exercitij dicta. Deinde Galenus ponit signum aliud huius feb. vel signa aliqua: cum dicit.

ℂ Ceterum opus est hãc febrẽ antecedere qcquid colligit atrã bilem ex studio victu ↄditione tꝑe regione: natura ꝛ etate egri melancholica.

ℂ Necesse est aũt hãc febrẽ antecedere quecũqꝫ atrã aggregat bilem in vite exercitijs ac totius victus ratione ꝛ temporis statu ac regione: sic ꝛ laborantis naturam atra bile abundare.

ℂ Necesse est aũt hanc febrẽ antecessisse quidẽ quecũqꝫ choleraꝫ coaceruãt nigram in studijs ꝛ dieta cõstitutione ꝛ hora ꝛ regione ꝛ naturam ꝛ etatem esse laborantis militiorem.

ℂ Et sunt signa sumpta a rebus nãlib⁹ ꝛ eis annexis ꝛ reb⁹ nõ nãlibus: ꝛ qd̃ ipse dicit de se notum est ꝛ ꝑ studia intelligit sollicitudines. Deinde ponit aliud signum sumptum a longitudine paroxismi cum dicit.

ℂ Accessio p̃terea huius feb. lõgitudine tꝑis tertiane similis est: atqꝫ interdũ accidit vt sit lõgior q̃ꝫuis diligens fuerit: qm̃ ex frigidiore humore cõsistit. Cã autẽ similis est in his febrib⁹ ꝛ alijs oĩbus que dĩiam lõgitudinis efficit accessionũ: quẽadmodũ pauloante diximus in diligẽti tertiana in multitudine ꝛ qualitate humoris ꝛ robore ꝛ infirmitate virium: ꝛ ad hec ipsa egri dispositione differentiam habent.

ℂ Huius aũt febris accessio tꝑis spatio est similis tertiane nõnunq̃ꝫ ꝛ lõgior cuꝫ adhuc exquisita ꝑseuerat vt que ex frigidiori humore cõsistit. Eadem ṽo in hisce febrib⁹ atqꝫ alijs oĩbus est cã que dĩiam facit longitudinis accessionũ: quẽadmodũ pauloante dixim⁹ in exquisitis tertianis ex multitudine humoris ac qualitate: vigore isuꝑ atqꝫ ĩbecillitate potẽtie: ac p̃terea ex ipsius egrotãtis dispõne diuersitatẽ assumens.

ℂ Paroxismus aũt huius febris lõgitudine tẽporis tertiane similis est: est aũt ipse ꝛ longior adhuc manẽte ꝛ ea certissime vt vtiqꝫ in frigidiore humore cõsistẽte. Cã ṽo similis est ꝛ in his febrib⁹ tribus ꝛ alijs vniuersis que dĩiam

Margin notes (left column): ℏ° quarti. tracta. 2°. cap. 66. — ℏ° quarti tracta. 2°. cap. 49.
Margin notes (right column): Lib. 10. cap. 8. — Lauré. — Leonic̃. — Antiq̃. — Lauré. — Leonic̃. — Antiq̃.

operatur longitudinis paroxismorū sicut pauloante in certissimis dictuz est tertianis in multitudine z qualitate humoris z robore z infirmitate virtutis adhuc cum his in ipsa laborantis dispositione differentiā habens.

℄ Et attēde q cū dicit q est silis in lōgitudine tēporis tertiane qd nō itelligit dicē q paroxismus tertiane sit lōgus quātū paroxism⁹ quartane z ecōuerso: qa hui⁹ oppositū imediate dicit cū dicit. est aūt z ipse lōgior. s. paroxismus quartana manente ea certissime q̄rtana: qa est in humore frigidiori z grossiori: vñ ab oib⁹ ponit q paroxism⁹ q̄rtane durat 24^or horis ppter grossitiē z difficl'tatē resol'onis humoris: sed itelligit dicē Gal. q poxism⁹ q̄rtane est silis in lōgitudine tertiane. i. in diuersitate lōgitudinis. Nā sic superius dicebat q paroxismus tertiane: lz ad plus duret 12. horis vl' modicū plus: pōt tñ esse breuior valde: z in h pōt hre diuersitatē multā fm plus z min⁹. z h ppter cās que ibi tangebant ita z paroxism⁹ q̄rtane: lz ad plus pl'm duret q̄ possit durare 24^or horis: nihilomin⁹ pōt esse breuior: z in hoc hz diuersitatē multā fm plus z min⁹: z h ppter siles cās q̄s ibi ponūt que pñt oib⁹ his trib⁹ feb. dicti applicari. Et has cās tāgit cū dicit. Cā vo silis est zc. quia notū fuit tibi. Et dat etiā aly itell's huic textui q nō vadūt ad mētē lre: quapropt eos non ponim⁹. ℄ Et tu respicias multa alia signa huius feb. a Galeno 2° de crisi z ab alys auctorib⁹ in qbus forte est aliqualis cōtrouersia: z maxie in signo sūpto a pulsu h⁹ fe. Sz qa hic Gal. de illis mētionez nō fecit nō itēdimus nrm in h sermonē extēdere zc.

Laurē. ℄ Eteni oia alia pportionant his que ex humore bilioso cōsistūt: quocirca si humor melācholicus: neq̄ putrescat: neqz vehemēter ferat per mēbra sentiētia nequaq̄ efficit melicaz circuitionem diligentē.

Leonic. ℄ Nā z alia oia pportione respōdēt his que ex amara bile accendunt: si igit neq̄ putrescat neq̄ vehemēter per ptes sentientes deferat atre bilis humor nūq̄ efficiet quatriduane exquisite circuitum.

Antiq. ℄ Eteni z alia oia eis pportionabilr existūt cū his que in rubea chol'a cōsistūt: si igit neqz putrefiat neqz ferat vehemēter per sensibilia corpora melācholicus humor nequaq̄ operabit quartanam circuitionem certam.

Cō.6. ℄ Cū posuit signa hax feb. itēdit hic cāz cuiusdā qd dixit in pñ° hui⁹ scdi libri assignare. Dicit eni ibi q ad h vt humor cholericus gñet feb. nō sufficit ipsuz in corpe aduētū in quātitate. vñ dicebat. sz nō febriūt nisi fm aliā quādaz cām iā supueniētē: de qua pax postea dicet. Uult aūt nūc decl'are que sit illa cā: z ostendit q talis cā est putredo ita q humor nō cāt feb. humoralē nisi putrefiat: hoc dclarat in humore chol'ico z melācholico: z qa dixerat sil'e est de paroxismo q̄rtane sic de paroxismo tertiane in eis que dicta sūt ɔtinuās se dicēdis dicit. q oia alia eis. s. humorib⁹ melācholicis zc. Et ideo si nō putrefiat nec vehemēter ferat p sensibilia corpa nō gñabit feb. quartanā: z hoc ideo qa si nō putrescat nō gñabit feb. sed si nō ferat ad mēbra sensibilia: dato q possit gñare feb. nō generabit quartanā que est in feb. iterpolata. Et cā h⁹ dita est sup. ℄ Dei. c. d.

Laurē. ℄ At qui arquatis affectib⁹ q pportione respōdeat ex liene morbi diuturni sunt mel'ici corpusq̄ totū decolor reddit serpēti ac sacer ignis ex flaua bile cōsistit: cancer quoqz z comesse: ita eniz dixerim phagedene qd suppetat pportione efficiunt: sed neqz ex his neqz ex melancholicis affectib⁹ necessario febricitant: nisi prius humor melancholicus putrescat.

℄ Et quidē regi morbi passionibus diuturne splenis egritudines z colores i toto corpe fedi herpetib⁹ etiā atq̄ herisipilatib⁹ que ex flaua bile consistūt cancri z phagedene corrñdēt. Neqz in his vo neq̄ i atre bilis morbis necio febricitāt: nisi pus atra bilis putrefiat. Leonic.

℄ Et nimirū z passionib⁹ ictericis pportionaliter he que ex splenis ifirmitate lōge sunt melācholice discolorationes circa vniuersuz fiūt corp⁹ z herpetib⁹ z herisipilātib⁹ z rubea cholera cōsistentib⁹ pportional'r sunt cancri z phagedene. Febriūt aūt neqz i his ex necitate neqz in mel'icis nisi putrefiat pri⁹ mel'icus humor. Antiq.

℄ Decl'at qd dixit. s. q humor mel'ic⁹ nō causat feb. nisi putrefiat: z hoc decl'auit in exēplis: z dicit q sil'r sicut accidit icteritia ex chol'a citrina: ita etiā discoloratio que est icteritia nigra circa totum corpus accidit ex ifirmitate splenis.

℄ Et sil'r accidūt cācri z apata mel'ica ex mel'ia sic herisipila accidit ex chol'a z nullius illox febrit hō nisi pus humor mel'icus: sic z humor chol'icus putrefiat: vnde dicit. Et nimirū mel'ice lōge discolorationes q̄ circa vniuersuz corp⁹ fiūt. Et p hoc itelligit lōgas icteritias nigras q̄ lōge in cōparatione ad icteritias citrinas ex splenis ifirmitate fiūt. i. gñant pportional'r passiōib⁹ ictericis z cācri z flegmonides z apata mel'ica siue gñent ex mel'ia pportionaliter herbetib⁹ z herisipilis in chol'a rubea cōsistentibus. Febriunt aūt nec in his cholericis nec in mel'icis nisi pus putrefiat melācholicus humor: z sic etiā cholericus hūor z putrefactus ad cor deueniat. ℄ Deinde cū dicit.

℄ Natura eni semp nitit suis viribus vtens assimilare partib⁹ nutritis qcqd fore vtile cōuenit. Excernit aūt id qd mime istiusmodi est: qd si iterdū pre corpulētia vel copia vel lentore excremēti vel angustia quadam meatuū: vel sine debilitate nequaq̄ possit excernere humorē prauū imorantē diutius in ipso corpe aialis putrescere necesse est. Nullus eni humor pmanere q̄lis existit ab initio pōt: neqz adeo vitiosus est vt non insuper queat suscipere ab ipsa natura cōfectionem. Lauré.

℄ Semp eni suis natura viribus vtens qcqd optimū fieri ɔtingerit his que alunt partib⁹ assimilare: qcqd vo alienū conat excernere. Qd si aliqñ ob crassitudinē aut multitudinē: aut tenacitatē māe iutilis aut aliquā meatuū obstructionē: aut ppter sui ibecillitatē totū qd est vitiatuz nequeat expellere: necesse est vt si id diutius in aialis corpore perdurauerit corrumpatur. Neqz enim fieri pōt vt aliqs quispiam ex humoribus talis pmaneat qualis erat ab initio neduz qui ita deprauatus vt nature cultus sit expers. Leonic.

℄ Eteni tentat quidē nā semp suis vtens vtutibus assimilare quidē his que nutriunt qdcūqz pōt fieri benignū: expellere vo qd non est tale. Si vo qñqz pp grossitiem vel multitudinem vel viscositatē supfluitatis vel pp quandā obstructionē viax: vel ppter 'suipsius imbecillitatē nequierit omne expellere qd malū est nece Antiq.

est ipsuz morans fm aialis corpus corrumpi: eteni manere qdē q̄le erat a pncipio neq3 alioꝝ humidorum aliqđ potest: multo magis vtiq3 neq3 quod ita malum est vt non vltra suscipiat eum quia natura est decorem.

¶ Declarat que sunt cāe vnde accidit humorē putrescere qui est causa feb. ꝛ dicit ꝙ nā vtēs suis virib⁹. s. attractiua expulsiua retentiua ꝛ digestiua tentat assimilare pticulis que nutriunt̄ qcqd pōt fieri benignū de humorib⁹ ꝛ expellere extra corpus illud qđ assimilari nō pōt. Et si cōtingat ꝙ illud nō possit expellere qđ pōt cōtingere vel ex grossitie: vel ex multitudine: vel ex viscositate supfluitatis: vel qa vie sunt oppilate: vel qa v̄tus mēbri expulsiua est ibecillis: sic̄ tunc: necesse est tale manēs in corpore: qa expelli deber: corrūpi ꝛ putrefieri. Et in hoc est cā: qa ex quo illud nō est corpi vtile: sed indiget expulsione nō regit̄ a calido nāli. Cū aūt a calido nāli nō regat̄ isurgit i eo calor extraneus. nā dicit Gal. aliqđ humidoꝝ existentiū in corpe nō pōt pmanere tale quale fuit a pn° cū ꝯtinue trāsmutet̄: ꝛ p ꝯñs nec tale etiā qđ malū est ꝛ qđ expulsione idiget. Sz qđcūq3 humidū nutrimētale qđ est in corpe vel digerit̄ ꝛ assimilat̄ ꝛ apponit̄ particulis vel corrūpit̄ vltimate ꝛ putrescit.

Tract. 2°. cap. p°.

¶ Et attēde ꝙ sicut pōt extrahi ex dictis Auic. 4° can. fen p°. Cause putredinis q̄dā sunt cāe māles: q̄dā sūt cāe efficiētes magis. Cāe aūt māles sūt ille ex qbus gñat̄ humor putridus. nā illud ex quo aliud fit tenet locū māe. Illa aūt sunt cibaria mala que ex mltis vys mala pñt eē aut ex artificio aut ex eoꝝ suba ꝛc̄. que ipse ibi declarat. ¶ Causa aūt efficiēs est multiplex: q̄dā eni est cā imediata ꝛ hec nō est nisi vnica. s. calidū extraneū corrūpens calidū nāle. Alie aūt sunt cāe putredinis effectiue: qa sunt cāe q̄re ꝯtingit calm putrefaciēs accēdi in humorib⁹. Et tales quedā sunt ꝓpinque: q̄dā sunt itrinsece: ꝛ q̄dā extrinsece.

Cap. 8.

¶ Causa ꝓpinqua ꝛ imediata itriseca vt pz in 11° terap. est trāspiratio ꝓhibita ꝛ de hac apparuit supra an sit causa imediata putredinis cuiuslibet. ¶ Causa aūt ꝓhibite trāspirationis est oppilatio aut debilitas ꝛ corruptio v̄tutis nō regētis humidū. ¶ Cāe aūt extrinsece sūt vt dispō aeris mala vt pestilētialis ꝛ silia. ¶ Cause aūt intrinsece remote sunt multitudo humoris aut ei⁹ grossities: aut sua viscositas: ꝛ cāe istaꝝ cāꝝ. Apparet autez quas cās tetigit Gal. de istis in lr̄a: qa ad cās quas tāgit ꝯsequit̄ oppilatio ꝛ ꝓhibitio trāspirationis ad quā imediate sequit̄ accēsio extranei caloris: ꝛ p ꝯñs putredo. ¶ Et intellige ꝙ sic̄ dictū fuit supra putredo pōt sumi ꝓ mala qualitate que est extranea caliditas: ꝛ tūc cā eius imediata itrinseca maxie vt supra: est ꝓhibita trāspiratio. Alio mō pōt sumi putredo pro euaporatione ꝛ extractione humidi a sicco terreo sic ꝯditionata vt supra: ꝛ tunc cā eius imediata est calitas extranea ꝛ p̄ter nām corrūpēs calm ꝓpriuz ꝛ nāle.

Dub^m

¶ Et attēde ꝙ forte hec v̄ba vident̄ sonare: ꝙ cum mā que in corpe retinet̄ supflua est ꝛ idiget expulsione q̄to plus moraret̄ in corpe: tanto plus putresceret: ꝛ p ꝯñs mā in statu febriū salubriū: cum mā est digesta eēt plus putrida q̄ in pn° vel augmēto. Silr nūq̄ per solā digōnē māe putride posset feb. pu. cessare que duo ꝯtrariant̄ dictis v̄bis alibi.

Rñsio.

¶ Nisi foret ꝙ Gal. per hoc dictū nō vult aliđ nisi ꝙ qñ aliqua mā peccās nō possit in subaz nr̄az ꝯuerti neq3 pōt a v̄tute expelli: neciuz est ꝙ illa mā corrūpat̄: ꝛ quāto in corpe plus morat̄ ꝛ a nā non rectificat plus putrefit. hoc aūt in fe. salubrib⁹ est totū tēpus in quo mā dr̄ esse cruda nec adhuc aliquid recipit digōnis: quapropter in hoc toto tpe semp in mā intendit̄ putredo. Sed cū nā iā icipit insurgere cōtra mām ꝛ illam digerere ꝛ rectificare: putredo tūc icipit remitti ꝛ intātū apud nos pōt in aliqua feb. remitti vt p talē digestionē feb. cesset sine euacuatione illius materie. Et hoc diffuse a nobis alibi est declaratum.

¶ Sed aut cōcoctus coaugmentat̄ solidis aialis partibus aut corrūpit̄ atq3 putrescit. Ad hunc modū per arquatos ac melācholicos quotiens humor biliosus exuperās in corpore diutius imutat̄ febris supuenit. — Laurē.

¶ Cuz alterū oino sequit̄ vt. s. cōcoquat̄ apponat̄ atq3 assimilet̄ solidis partib⁹ aialis: aut corrūpat̄ ꝛ putrefiat. Sic enim his qui morbo regio atq3 atre bilis passionib⁹ infestant̄ qñ biliosi humores supabundantes diutius corpus obsederint febres supueniunt. — Leonic.

¶ Sed vel digerit̄ vel assimilat̄ ꝛ apponit̄ solidis aialis particulis vel corrūpit̄ ꝛ putrefit: ita enim ꝛ ictericis ꝛ melācholicis cū pamplius tempus in corpore māserint cholerici humores superabundātes superueniūt febres. — Antiq.

¶ Declarare aūt vult Galenus qđ dixit. sed vel digerit̄ vel assimilat̄ ꝛc̄. qūo isti actus cadunt in nutritione: ꝛ qūo sunt diuersi: ꝛ qūo nō eēt valde ꝓposito impertinēs: ꝛ cū dicit: Ita enim ꝛ ictericis. applicat que imediate dicit ad passiones de qbus mētionē fecerat dicens ꝙ silr ictericis. s. ꝙ icteritia citrina ꝛ melācholicis. i. ictericis icteritia nigra superueniūt feb. cū tales humores multi ꝛ supabundātes diu pmāserūt in corpe: ꝛ cā pz ex dictis imediate: ꝛ sic ēt pz ꝙ nō gñat̄ feb. ex talib⁹ humorib⁹ nisi fm quēdā supuenietē cām aliā qđ fuit ꝓpositū declarandū. ¶ Deinde cū. d.

¶ Sepe etiam dispositio in iecore ꝛ in splene attulit febrem quotiens aut inflammatio aut infectio cōmiserit predictos affectus. — Laurē.

¶ Sepius etiā aut epatis aut splenis affectus attulit febrē quādo. s. he quas diximus nup passiones aut ex inflāmatione aut obstructione cōtigerint. — Leonic.

¶ Multotiēs aūt ꝛ ea que fm epar vel splenez est dispositio attulit febrē: cū vel flegmon quis vel obstructio opata fuerit p̄dictas passiones. — Antiq.

¶ Applicat qđ dicit de humorib⁹ expāsis in totū ad humores in parte determinata collectos dicēs ꝙ multotiens fm epar vel splenē attulit ꝛc̄. Et h̄ qr in tali flegmone vel obstructione accidit putredo. ¶ Deinde cum dixit.

¶ Pari ratione nec vbi pituosus humor exuperet febris sequitur nisi putrescat prius. — Laurē.

¶ Eadem quoq3 rōne ꝛ in pituite humore redundante nō accenditur febris nisi prius putruerit. — Leonic.

¶ Scđm v̄o eādē rōnē neq3 cū flegmatic⁹ abūdauerit humor seq̄t̄ febris nisi putrefiat prius. — Antiq.

¶ Totū qđ dicit in humore cholerico vel melico applicat ad humorē flegmaticū ꝛ est clarum. ¶ Deinde cū. d.

¶ Ex eo ꝙ ab antiquis existimatū est eē impolē: sepe numero visum est. Id aūt est vt sine febre existat rigor: accidit aūt interdū per circuitū plurib⁹ dieb⁹ vel cōtinuis a pncipio vsq3 finez: vel ita penitus mediocris vt nequaq3 eē videatur quotiēs quieuerit. Sed vbi moueantur: tātūmodo efficiat sensum vel etiam fortior vt etiam sine motu infestet. — Laurē.

¶ In hoc aūt visum est sepius id qđ antiqui ipolē arbitrabantur. Est aūt hoc sine febre rigor qđ nōnullis — Leonic.

quidē accidit ſemel:nōnullis aūt per vices iterpolēs
multoꝝ ſpatio dieꝝ vt a ṗncipio vſqꝫ ad finē ꝯtinuaꝫ
qđ videlꝫ eſt ita oīno exiguū vt neqꝫ adeſſe videaꝫ cū
ſe quieti tradiderit:ſꝫ cū moueri ceperint:tūc demū id
ſentiūt:aut tātā vim hñt vt ſit etiā ſine moto moleſtū.
Antiq. ¶ In hoc quidē demū ⁊ id qđ veteribus ipoſ/
ſibile eſſe videbaꝫ cōſideratū eſt mltotiens:eſt
aūt hoc is qui ſine febre eſt rigor:eſt aūt quib⁹
qdē ſemel fiens:eſt aūt qb⁹ qdē ꝭm circuitionē
in plures dies vel ꝯtinu⁹ a principio vſqꝫ ad fi/
nē aut omnifariā ita moderatus vt neqꝫ eē vi/
deaꝫ cū quieuerit ſꝫ ſolū ſi moueatur in ſenſuꝫ
veniat vel ⁊ mai⁹ vt etiā ſi non moueaꝫ turbet.
¶ Remouet quēdā errorē antiquoꝝ.⁊ error fuit:qa ipoſſe
eis videbaꝫ poſſe ab humore fieri rigorē:quī etiā fieret fe.
remouet hoc ⁊ dicit ꝙ multotiēs euenit aliqb⁹ rigor ſine
feb.⁊ in aliqbus hoc accidit ſemel ⁊ nō reuertiꝫ.Et in ali/
qbus euenit rigor abſqꝫ fe.in plures dies.i.ꝭꝫ plures dies:
⁊ ſeruat circuitiones periodoꝝ:vt qa ſtat per plures dies
ad redeundū ⁊ ſic facit paroxiſmos ſeruādo periodicam
circuitionē.Et aliqb⁹ eueniūt ⁊c̄.ꝭm plures dies ꝯtinuos
a ṗncipio vſqꝫ ad finē:qa.ſ.a ṗncipio pl'iuꝫ dierū vſqꝫ ad
finē illaꝝ euenit omni die.Et tūc ponit aliā diuerſitatē ca
dentē in hoc:vñ in qbuſdā hic rigor ita eſt oīno modera/
tus vt nō eueniat in eis ſi corpus qeſcat ſꝫ ſolū ſi moueaꝫ.
Et in aliqbus hic rigor eſt ita magnus ꝙ dato ꝙ corp⁹ nō
moueaꝫ ſed quieſcat ſentiaꝫ.¶ Per iſta ḡ manifeſte re/
prehēdiꝫ error illoꝝ.Et cauſa iaꝫ pꝫ ex añtib⁹:qa humor
faciēs rigorē non facit feb.niſi putreſcat:⁊ iđ talis humor
vadēs ad mēbra ſenſibilia ⁊ non putreſcens rigorem fa/
cit ⁊ non feb.¶ Et ideo ſubdit Galenus.
Laurē. ¶ Sed quotiēs talis humor ſpatio tēporis putreſcat:
non rigent ſolū ſed etiā febricitāt:⁊ diuturnus admo/
dum ⁊ ſoluta difficilis febris ex forma quotidiane ta/
libus cauſis cōmittatur.
Leonic. ¶ Sed quando huiuſmodi in tēpore humor putruerit
non modo rigent:ſed etiā febricitāt:at q̄ tales ſequiꝫ
diſpoſitiones feb.eſt diuturna difficulter ſolubilis in
quotidiane figura progrediens.
Antiq. ¶ Sed cum demū ⁊ hic talis putrefactus fue/
rit humor nō rigorē patiunꝫ ſolū:ſed ⁊ febriūt:
⁊ prolixa demū valde ⁊ difficile ſolubilis ſup/
uenit talib⁹ cauſis febris in quotidiane figura.
¶ Declarat cuius maneriei feb.eſt illa que ad illū rigoreꝫ
cōſequiꝫ cū dicit.⁊ prolixa ⁊c̄.qa eſt flegmatica.¶ Et at/
tēde ꝙ hic error antiquoꝝ reprehendiꝫ ꝓlixe de accidēti
Cap.5. ⁊ morbo 5°.¶ Propter qđ aduerte ꝙ vtpl'm rigorē ꝯſeq
tur feb.⁊ maxime fortē qui nō fit ꝓpter exteriorē cām:ſꝫ
ꝓpter humorē exñtē in corpe.⁊ hoc ideo qa qñ rigor eſt
fortis ſignat ꝙ mā moueꝫ fortiter per mēbra ſenſibilia:
ex tali aūt motu forti accidit in humoribus multa calefa/
ctio que potens eſt gñare feb.ſed rigor quē nō ꝯſequitur
fe.eſt raro eueniēs:qa raro euenit ꝙ mā expādaꝫ ad car/
nes quin ibi putrefiat ⁊ ex hoc feb.faciat ⁊ etiā talis rigor
paruus:vñ ex paruo motu humoris nō accidit in eo mlta
caliditas vñ accidit talē humorē reſolui ſine putredie vel
ſaltim ſine tāta ꝙ poſſit cāre feb.talis autē rigor fit a mā
frigida flegmatica vt ponit Gal.vt euenit in his qui ordi/
Libro.5. de accñ.⁊ mor.ca.5. natā dietā nō cuſtodiūt ⁊ quoꝝ conſuetudo eſt imediate
poſt cibū balneari:⁊ maxie etiā ſi cibus fuerit frigide q̄li/
tatis:vñ multiplicanꝫ idigeſtiones ⁊ humores flegmatici
crudi:⁊ ideo talis rigor mltū reperiꝫ in mlierib⁹.Cauſaꝫ
eni talis rigor ad quē nō ſequiꝫ feb.ex mā frigida:qa talis
ſic expanſa ad carnes nō eſt apta calefieri:⁊ ex hoc nō faꝫ
feb.ſicut eſt mā calida:ſilr mā cal'a cauſat rigorē fortem.
Ex quo etiā ſequiꝫ fortis calefactio:⁊ ꝑ ꝯñs feb.¶ Et cō/
ſidera ꝙ forte nō eēt impoſſe imaginari euenire rigorē a
mā calida:ad quā etiā nō ꝯſequereꝫ feb.⁊ dato ꝙ valde
rarius.⁊ dicit Gal.ꝙ nō eſt mirādū ſi antiq minime po/ Loco ſu/pra allato
tuerūt videre rigorē ad quē nō ſequereꝫ feb.qa illoꝝ tē/
poribus in ſanitate regimine hoīes nō ſic errabāt vt nūc
nec ſic peccabāt in balneo:bene ḡ dicebat Gal.hic ⁊ pro/
lixa ⁊c̄.qa in tali humore accēdiꝫ feb.difficilis diſſolōnis.
Cum aūt vlterius dicit Gal.ꝙ talis rigor aliqñ nō fit niſi
corpus moueaꝫ ⁊c̄. Cauſa hui⁹ pōt hri ex dictis ſupra de
rigore.nā ſic ibi allegatū fuit ex 5° de accñti ⁊ morbo ⁊ ex
2ª fen.ṗmi.talis diuerſitas pōt ꝯtigere ⁊ ex ꝑte quātitatis
māe:⁊ ex ꝑte qualitatis ei⁹ ⁊ ex ꝑte diſpōnis corpis ꝭm ꝙ
corpus eſt magis ſenſibile vel minus ꝭm nām ⁊ facilius
paſſibile vel minus:que omnia ex predictis patent.
Et licitum eſt hunc paſſum nō pertrāſire ſine inq/ Digreſ/ſio.56.
ſitione quā tāgit Gal.An ſcilꝫ ex humo
re poſſit feb.cauſari niſi accidat putrefactio in ipſo:⁊ iſur
git hoc dubiū ꝓpter feb.que reperiꝫ fieri a ſanguine poſi
to ꝙ nō putreſcat vt in ſynocha iflatiua ſine putredine q̄
ab oīb⁹ fieri cōcediꝫ.¶ Inſurgit etiā ꝓpter dictū Auer.
colliget 3° de gnōne feb.cholerice dicētis.Et ſi ꝯfiteretur Cap.4.
Gal.ꝙ oīs calor extrane⁹ eēt putredinalis cadēt magnuꝫ
periculū in dictis Ariſtotelis:⁊ hoc qa calidū nāle noſtruꝫ
pōt extraneari ꝓpter duas cās:⁊ ꝓpter frigiditatē:vñ ca/
lor nālis debilitaꝫ ⁊ nō pōt humidis corpib⁹ dñari ⁊ acci
dit putrefactio ꝑꝑ calorē extrinſecū venientē:ſed qñ fit cā
caloris extranei a calore:tūc pōt ſuperuenire mēbris aſſa
tio ⁊ cōbuſtio ⁊ nō putrefactio:ꝓpterea h̄ ḡ nō eſt de ne/
ceſſitate vt oīs calor extñeus aut oīs feb.ſit putredinalis ⁊
maxime cauſon.¶ Et ideo vult Auer.ꝙ poſſit fieri feb.
chol'ica vſtiua:qđ nō ſic eēt de chol'a ⁊ flegmate i qua nō
erit humoris putrefactio:ſed eius aduſtio:⁊ oppoſituꝫ ex/
preſſe apparuit hic velle Gal.Et ṗmo ꝯuertem⁹ nos ad fe/
brē de ſanguine in quo eſt vniformis ꝯcordia inter oēs ꝙ
forte Gal.ſermonē ſuū ꝓtulit hic ſolū ad alios tres humo
res nō ad ſanguinē:qa de illis maxie in añtib⁹ ſermonem
fecerat.¶ Unde dōm ꝙ ꝭm ipſuꝫ nō poterit fieri feb.ali
qua humoralis niſi ſit putredo in humore.feb.autē ſyno/
cha ſine putredine pōt poni iter febres effimeras vt ipſe/
met ponit in 9° terap.Unde dicit Auer.colliget 3°.⁊ Auic. Cap.p°.⁊ 2°.
caplo illo.ſ.Opinatus eſt Galen⁹ ⁊c̄.ꝙ ipſa tenet mediuꝫ
iter effimeras ⁊ putridas.ſimilaꝫ enīꝫ illa effimere:qa in Cap.8. fen p° q̄rti.tract.2. cap.45.
hac eſt calefactū eſſe in ſpiritib⁹ ſic in effimera.fit enīꝫ ex
multiplicatione ſanguis in quāto:ad taleꝫ aūt multiplica/
tionē ſequiꝫ mltiplicatio ſpūuꝫ q ſanguis ⁊ ſpūs multipli/
cati vltra illud qđ debēt eē ꝭm nām ebulliunt.vñ feb.ge/
neraꝫ.⁊ maxie hoc etiā fit:qa cū tāta multiplicatione ſan/
guinis cōiungiꝫ obſtructio ⁊ oppilatio viaꝝ ex multitudi
ne facta:ad qđ etiā ſequiꝫ ꝓpter ꝓhibitā trāſpirationē ca
liditas extñea:retinereꝫ etiā ꝓpter illud dirigmes ⁊ acres
qui cā illius ſunt.¶ Differt aūt ab effimera:qa in hac fe.
calefactū ṗmū vt dicit Aui.eſt etiā in humore.ſ.in ſangui/
ne.differt etiā ab effimera in accidētib⁹:qa illa hꝫ accidē/
tia acute feb.¶ A putridis aūt differt qa in hac feb.non
eſt putredo.Reſpiciēs ḡ Galenus quantū ad ea cū quib⁹
ꝯuenit cū effimera excluſit eā a preſenti ꝭmone. Cōtingit
aūt poſſe fieri feb.de ſanguine abſqꝫ putredine vel adu/
ſtione:non aūt de humoribus alijs:qa ſanguis eſt humor
actualr calidus:⁊ ꝓpter hoc ꝓpter ſolū augmētuꝫ eius in

quãtitate põt calefactio fieri in feb. sil'r est humor in ma-
gna quãtitate in corpe exñs: vñ põt in quãto multũ auge-
ri: chol'a aũt nõ est actual'r calida: sʒ solũ potẽtial'r: ⁊ ideo
ꝓpter augmẽtũ non põt corpus calefacere nisi corrũpat̃.
Etiã alij humores nõ pñt in q̃ʒtitate augeri sicut sanguis:
vnde veniat obstructio in toto: imo p̃us valde eis aduení
ret putredo: cũ augmẽtũ quãtitatis eoꝝ fiat ꝑꝑ malitiam
q̃litatis qđ nõ sic ꝯtigit de sanguie: nõ eni ĩ quãto augmẽ-
tat̃ ꝓpter malã qualitatẽ mẽbroꝝ: sed poti⁹ ex multitudi
Obtio ne mãe. ¶ Et si tu dicis ꝙ sanguis est habilior ad putre-
dinẽ q̃ʒ chol'a: ⁊ ideo cũ augeat̃ plus q̃ʒ debeat cito dʒ pu-
trescere: imo citius q̃ʒ chol'a. ¶ Amplius illud videt̃ ꝯtra
Galenũ esse hic qui dicit ꝙ illud qđ nã nõ põt ꝯuertere ⁊
est superfluũ expellit. Et si nõ poterit illud expellere nec̃e
Rñsio. est vt putrescat. ¶ Nisi foret vt dicũt aliqui ꝙ lʒ sanguis
sit magis apt⁹ putredini ex q̃litatib⁹ q̃ʒ chol'a: nihilomin⁹
ex v̄tutis custodia est magis ineptus cũ sit thesaurus v̄tu-
tis. Uel aliter vt dicũt alij ꝙ illud nõ plus ꝯcludit nisi ꝙ
sanguis nõ poterit stare in tali sup̃fluitate quin putrescat:
⁊ citius q̃ʒ chol'a augmẽtata: nihilomin⁹ tñ augmẽtuʒ san-
guinis q̈a hʒ calorẽ in actu põt facẽ febrẽ: sʒ chol'a augmẽ-
tata lʒ sit tarda ad putredinẽ q̈a nõ hʒ caloreʒ in actu non
facit feb. ¶ Per scđm aũt hñ cõuincit̃ ꝙ si talis sanguis
nõ extrahat̃: sed stat in corpe qđ nõ stabit multũ quin pu
trescat: nihilomin⁹ tñ ꝑ tp̃s põt facẽ feb. anteq̃ʒ putrescat
sic̃ etiã dicit Gal'. de chol'a in corpib⁹ ictericoꝝ: ꝙ si ꝑam-
plius tẽpus stat in corpe faciet feb. q̈a putrescet. ¶ Ad il-
lud aũt in quo videt̃ esse discordia inter Galenũ ⁊ Auer.
veniamus que discordia maxie attendit̃ in humore cho-
lerico: ⁊ q̈a hic iudicio nr̃o non cadit magna speculatio di-
cemus qđ ab alijs iã est dictũ. ¶ Dicũt aliqui ꝙ calor ex-
traneus q̄ ostẽdit feb. humoralẽ aut cõparat̃ ad subiectũ
humorale: aut ad cãm que est in mẽbro ex qua accidit pu
trefactio: si cõparet̃ ad humoreʒ semꝑ talis calor febrilis
humoralẽ accendens videt̃ esse putridus: ⁊ hoc ideo q̈a si
talis calor dʒ ꝓcedere ab humore vt a p̃mo p̃n° dʒ esse in
eo in facto esse: sʒ calor extrane⁹ ꝓcedẽs ab aliquo qđ est
in calefacto esse ⁊ ꝓcedẽs ab eo mediãte fumo qui eleuat̃
ab eo nec̃io est putredinalis: q̈a tũc ĩ re est putrefactio qñ
eius corruptio est a cal'itate que exit in re illa ⁊ nõ ab ex-
trinseco. Si igit̃ ab humore nõ aliter ꝓcedit calor ex̃neus
ad cor: videt̃ ꝙ ois calor ꝓcedẽs ab humore faciẽs fe. hu
moralem sit putridus. ¶ Et notãter dicit̃ faciẽs feb. hu-
moralẽ: q̈a nullũ eẽt ĩcõueniẽs vt caliditas ab humore ꝓ-
cederet nõ faciẽs fe. humoralẽ. nã si caliditas sola ad cor
mediãte spiritu ꝑtingeret faceret feb. effimeraʒ ⁊ illo mõ
calor põt ꝓcedere ab humore feb. faciẽs absq̃ʒ ei⁹ putre-
dine. ¶ Sed si talis calor cõpararet̃ ad cãm in mẽbro ꝓ-
pter quã accidit putrefactio in humore dicũt ꝙ calor ille
aliqñ nõ est putredinalis: imo assatiu⁹: vt qñ accidit ꝙ cã
caloris extranei fit in humore: ꝓpterea q̈a mẽbra inflam-
mant̃. Et non q̈a debilitat̃ in eis calidũ nãle vt accidit in
causone qñ generat̃ cã estatis: tũc enim causa istius nõ ꝓ-
prie est calor putredinalis: sed calor assans vt ponit Auer.
¶ Medici g̃ itelligũt ꝙ nũq̃ʒ fit fe. ex cho. humorali nisi
sit ibi putrefactio: loquẽdo de calore extraneo ꝓut cõpa-
rat̃ ad cãm que est in mẽbro: ex qua accidit putrefactio
in humore. ¶ Et si attẽdis dictũ eoꝝ ipsi assumunt dictũ
vnũ falsuʒ saltiʒ apud tenẽtes opionẽ Auer. cũ dicũt ꝙ si
calor extraneus cõpararet̃ ad subʒ humorale semꝑ talis
calor feb. humoralẽ accẽdens videt̃ esse putridus: ⁊ h̾ q̈a
humor põt a calore mẽbri aduri: ⁊ per hoc effumare: ⁊ ꝑ
hoc emittere vapores vstos fumosos ad cor ⁊ facere feb.
¶ Et qđ ipsi dicunt ꝙ si calor debet ꝓcedere ab humore
vt a p̃mo p̃n° dʒ esse in eo in facto esse: hoc est veꝝ si ꝓce-
deret ab illo sicut a primo p̃n° cal'o quod ab alio nõ calefie-
ret. Sed dato ꝙ ꝓcedat ab humore q̄ ab alio calefiat non
tollit̃ q̈n fiat fe. ex vaporib⁹ eleuatis ab illo humore q̄ vrũ
tur ꝑueniẽtibus ad cor prius: ⁊ sic posset feb. fieri humora-
lis ⁊ nõ esset humor in calefacto esse: qđ tñ videt̃ ꝯtra dicta
Galeni supra de differẽtijs feb. Nisi foret Galenũ velle hu
morẽ nõ posse facere feb. humoralẽ nisi putrescat: ⁊ cũ pu-
trescit tũc hʒ calefactũ esse. vt sup̃: ⁊ tñ etiã in casu p̃dicto lʒ
humor non habeat calefactũ esse: vapores tñ ab eo eleuati
ꝑtingẽtes cor ⁊ causantes fe. hñt calefactũ eẽ. ¶ Alij dixe- Alioꝝ opinio.
rũt ꝙ ex chol'a nõ putrescẽte põt fieri feb. q: põt cho. incẽ-
di calore extraneo ꝑ vstionẽ ⁊ exinde cordi ⁊ spiritibus ca-
lor ex̃neus cõmunicari: quare ⁊ feb. Dicunt tñ ꝙ talis feb.
est effimera: q̈a illa est effimera que hʒ suũ p̃mũ calefactuʒ
in spiritib⁹ ⁊ talis est ista: q̈a hic humor cholericus si debet
cãre feb. opʒ in eo accẽdi calorẽ ex̃neũ: sʒ aut talis est putri
dus aut vstiuus: si putridus fiet feb. putrida: si vstiuus tũc
hic humor chol'icus adustus ponet p̃mo sub calefacto esse
id qđ est facilius calefieri: sʒ tale est sp̃us cũ sit subtilis cito
alterabilis. ¶ Et ad saluãdũ dcm̃ Auer. q̄ dicit ꝙ ex chol'a
nõ putrescẽte põt fieri feb. dicũt ꝙ cho. ⁊ sic ois humor re-
git̃ a duplici caliditate: a calore. s. ꝓprio eis inquãtũ est qđ-
dã mistũ: ⁊ a calore q̄ est anime instr̃ʒ trãsmissũʒ a corde. s.
sp̃us. Et sic etiã ꝑ oppositũ humor põt h̃re duplicẽ regimi-
nis delinquẽtiã. Et quelibet põt dici humoris calefactio: ⁊
isti modi nõ coincidũt: vbi gr̃a. si cho. extra venas nec̃io di
cit̃ putrescẽs respectu regiminis qđ dʒ h̃re a calore aie q̈a
a nã nõ regit̃: nõ tñ adhuc putrescit respectu regiminis qđ
dʒ h̃re ex calore ꝓprio ei debito vt est qđdam mistũ q̈a ab
eo adhuc ꝯseruat̃. Auer. ergo intellexit ꝙ ex cho. nõ putre-
scẽte q: nõ derelicta a calore ꝓprio lʒ a calore aie põt fieri
feb. humoralis que dicit̃ nõ putrescẽs respectu cholere de-
relicte tãdẽ ab vtroq̃ʒ calore ⁊ febrẽ causante ab eo. Gale-
nus autem intẽdit de quacũq̃ʒ putredine. Hec inuenimus
a q̄busdã recitata que nr̃o iudicio sunt taʒ rudia que nõ sũt
digna memoria. ¶ Qđ eni p̃mo dicũt ꝙ talis est effimera
q̈a p̃mo ponet in calefacto eẽ sp̃m est falsum: q: sic etiã hu-
mor putridus nõ faceret putridã sʒ effimerã q̈a ponit ĩ ca-
lefacto esse sp̃m eodẽ rõne. ¶ Et si dicas ꝙ nõ q: effumat
ad cor ⁊ ꝑuenit cũ putredie ad cor. sic dʒ dici de hũore adu
sto vel q̄ adurit̃ ꝙ effumat ad cor ⁊ peruenit adustio etiaʒ
ad cor effumãte eni ⁊ separãte subtile a terrestri est cõmu-
ne his que putrefiũt ⁊ adurunt̃: ⁊ sic febris dicit̃ putrida ⁊
humoralis: q̈a eius imediata cã ꝯiũcta est humor vel ei⁹ va
por: sic etiã feb. ex humore adusto erit humoralis non effi-
mera: q: eius ĩmediata cã est humor adustus vel fum⁹ ei⁹.
¶ In scđo aũt dicto ipsi expresse ꝯ̃dicũt sibi in prio predi
cto: q: ipsi volẽtes saluare dictũ Auer. ⁊ ꝯcordare cũ medi
cis dicũt ꝙ dictũ Auer. est verũ de humore derelicto a re-
gimine aie ⁊c̃. ⁊ clarũ ẽ ꝙ qũocũq̃ʒ ĩpe itelligit ipse vult ꝙ
talis humor adustus facit feb. humoralẽ: q̈a vult directe cõ
tradicere nõ rectificare dictũ Galeni q̄ loquebat̃ etiã de fe
bre humorali: ⁊ tñ ipsi in p̃mo dicto dicunt ꝙ si fiat febris
ab humore adusto ꝙ ipsa est effimera. ¶ Scđo ipsi val-
de abutunt̃ illo noie putredinis ⁊ adustionis qđ enim hu-
mor putrescat: q̈a sit derelictus a regimine aie ⁊ adhuc cõ-
seruet̃ in suo ꝓprio calore est dictũ falsuʒ ⁊ rude si quis ad-
uertat putredinis diffinitionẽ: nec ẽt talis derelictio est adu
stio: si q̄s etiã adustionis diffinitionẽ ꝯsideret: nõ eni ex hoc
ꝙ humor a regimine anime derelinquit̃ adurit̃ qđ cuilibet
clarũ est nisi aliud interueniat. ¶ Et alij in hoc quesito di- Alioꝝ opinio.
xerũt de quib⁹ fuit ille Bertucius bononiẽsis: quoꝝ dictuʒ
primo est ꝙ ex chol'a nõ putrescẽte sed adusta põt fieri fe
bris humoralis: q̈a chol'a põt circa partes satis ꝓpinquas
cordi aduri vt in venis stomachi vel epatis a qua poterũt

eleuari

eleuari fumi vsti supercalefacti ⁊ ponere coꝛ in caliditate ex qua leduntᷓ operationes totius ⁊ sic erit feb. Qꝺ possit aduri pꝫ per oēs auctoꝛes vt ꝺe cholᷓa prassina ⁊ erugino/sa:⁊ ꝙ ab ea pn̄t eleuari fumi adusti pꝫ:qa sicut hoc fit a re putrida ita a re adusta.Cōis enī passio vtriusqꝫ est effu mare:vt pꝫ in extrinsecis:⁊ sic̄ illa est humoꝛalis:qa eiꝰ cā̄ īmediata ponēs caliditatē in coꝛde est humoꝛ vel fumus: silᷓr hec humoꝛalis esse ꝺebet.¶ Scꝺo ꝺicūt ꝙ nō nec̄io fit ex cholera adusta feb.⁊ maxīe humoꝛalis:qa talis hu/moꝛ pōt aduri in loco ꝺistāte a coꝛde vt coxa vlᷓ pede:ꝑꝑ quā ꝺistantiā ⁊ ꝺato ꝙ ab eo eleuetᷓ vapoꝛ fumosus non venit ad coꝛ:⁊ si peruenit nō coꝛpalᷓr ꝑuenit:sed sola alte/ratione:⁊ ideo vel nō erit feb.vel erit effimera sicut supꝛa ꝺicebat Galᷓ.aliqn̄ euenire ꝺe humoꝛe putrido illo caplᷓo. Quia ꝺo pestilentiosaꝝ.¶ Tertio ꝺicūt ꝙ si fiat feb.ex humoꝛe adusto mō ꝺicto:qa.s.eius vapoꝛ fumosus ꝑuenit vsqꝫ ad coꝛ ꝙ talis nō est effimera vt ꝺicebāt illi:⁊ hoc iā patuit supꝛa:vnde talis feb.erit moꝛbus magnus.Effime/ra aūt nō erit talis vt pꝫ in cōmēto illius afoꝛis.2ᵉ ꝑticule. [Aforis. 19]

Acutoꝝ moꝛboꝝ.Feb.aūt predicta est vehemētis icēdiꝫ ⁊ cito ꝯsumēs coꝛpus:vocat enī Auer.feb.arsiuā imo vt/plurimū est moꝛtalis.¶ Quarto ꝺicūt ꝙ p̄ꝺicta feb.non est sicut putrida cū eius cā nō sit putredo.¶ Quīto ꝺicūt ꝙ ipsa ꝺebet reduci ad putridā ⁊ nō ad effimeram:qa hꝫ plus ꝺe ꝓꝓꝛietatibus feb.putride q̄ꝫ effimere: qa sicut cā coniūcta ⁊ īmediata feb.putride est humoꝛ sic istius.Et sicut putrida curatᷓ per eūationē cause ⁊ alterationeꝫ:sic ⁊ illa:⁊ sicut putrida est fiens sic ⁊ ista:⁊ sicut illa hꝫ p̄mū ca lefactū eē in humoꝛibꝰ:sic etiā illa.Cū effimera aūt in nul lo ꝯuenit:vn̄ caloꝛ effimere est mitis:in hac aūt valde acu tus:similᷓr illa ꝺꝫ reduci ad putridā:qa adustio valde silᷓis est putredini:nā vtraqꝫ est coꝛruptio humidi ꝓꝓꝛiꝫ a calo re extraneo per separationē partis subtilis a parte sicca ⁊ in qualibet tādē remanet cinis rei que coꝛrūpitᷓ:vt pꝫ 4° metheoꝛoꝝ.¶ Et si queratᷓ vlterius a quo fit hec adustio [Colliget. 3 caplᷓo. 3.] [...ex. cō. 4]

rn̄det ꝙ ab omni causa nimiū coꝛpus calefaciēte:⁊ tales sunt plures vt noīat Auic̄.2ᵃ fen.¶ Et querūt vlterius an oīs humoꝛ possit aduri.Et respōdet ꝙ cholᷓa:qa est calᷓa ⁊ sicca:⁊ melᷓia etiā pōt aduri:sed flegma nō: qa pꝫ 4.° me/theoꝛoꝝ vstio ꝺebetᷓ ⁊ cōpetit rebus vnctuosis ꝺulcibꝰ in quibꝰ ꝺominatᷓ pars aerea ⁊ ignea super partē aqueā:sed in flegmate ꝺn̄atᷓ pars aquea. Et ꝺicūt ꝙ ꝺato ꝙ flegma possit putrefieri:nō tn̄ pōt aduri:nā sic̄ ibi pꝫ omne mistū pōt putrefieri:sed nō omne mistū pōt aduri: qa quedam sunt vstibilia quedā nō.Qꝺ aūt Galenus ꝺicit hic ꝙ non pōt fieri feb.humoꝛalis ⁊c̄. Tales negant ipsuꝫ.¶ Illud qꝺ isti ꝺicūt in ꝯclusionibus eoꝝ ad quesitū ꝺicimus esse veruꝫ:nihilominus multa itermiscēt que repꝛehēsionem tolerant que ꝺimittimus causa longitudinem euitandi. [...m doct. ...fē. 2. ca. ...mo.] [cō. 24]

[Gentilis.] **Alij in hoc quesito** ꝺixerūt:ꝺe qbus fuit Gē/tilis ꝺe Fulgineo p̄mo ꝙ humoꝛ alius a sanguine ꝑ solā adustionē pōt facē febꝛem humoꝛalē:qꝺ pꝛobatᷓ:qa humoꝛ cholericus pōt ꝑ adustio nem acqrere caloꝛē p̄ter nām potentē extraneare ⁊ inflā/mare caloꝛē coꝛdis:⁊ sic facere feb.⁊ pꝫ an̄cedēs.nā Galᷓ. vltimo caplᷓo libꝛi scꝺi ꝺe v̄tutibꝰnālibꝰ ponit per adustio nē gn̄ari cholerā vitelinā:talis autē est tante caliditatis ꝙ pōt ꝺistēperare calidū nr̄i coꝛpis.¶ Similᷓr cholᷓa çina/ria ⁊ prassina vt ꝺicebatᷓ sunt generate per adustioneꝫ.Et est manifestū ꝙ in illis est multa caliditas ꝑ quā possunt coꝛpus ꝺistēperare:ꝺato enī ꝙ a quibusꝺā ꝺicitᷓ ex talibꝰ nō posse feb.generari:ꝺicūt ꝙ falsum est vt vult Auer.lo co allegato.⁊ Auençoar ⁊ Galenꝰ ponit in cōmēto 5ᵉ ꝑti/cule afoꝛismoꝝ cōmēto p̊:ꝙ iuuenis post vomitū cholere eruginose nō habuit feb.¶ Et silᷓr ꝙ humoꝛ potest aduri [Alioꝝ op...nio.]

patet:qa videmus auctoꝛes ꝺicere humoꝛes qn̄qꝫ aduri ⁊ qn̄qꝫ putrefieri.¶ Iteꝝ videmꝰqn̄qꝫ vlcera cōbustiua in qbus fit escara sic̄ ab igne ⁊ videmꝰ ibi coꝛrosionē que est aliud a putrefactione:⁊ ideo qa Auer.vidit ꝙ aliꝺ est humoꝛes cōburi ⁊ aliud putrefieri ꝺicit 3° colliget ꝙ non est oīs caloꝛ putredinalis.¶ Scꝺo ꝺicūt ꝙ nō reperitur humoꝛ alius a sanguīe actualᷓr ꝺe facto faciēs feb.sine pu trefactione:nā oīs humoꝛ adustus vel qui aduritᷓ ꝺebens actu facere feb.opꝫ ꝙ ꝺerelinquatᷓ a regimīe nāe:sꝫ talis nō statiꝫ expellitᷓ:q̄ꝓptᷓ opꝫ ꝙ coꝛrūpatᷓ.Et iꝺ lꝫ ꝺe posᷓi ꝑ solā adustionē humoꝛ possit facē feb.hūoꝛalē ꝺe facto: tn̄ nō reꝑitᷓ:qa statiꝫ illi humoꝛi ꝯiūgitᷓ putrefactio.Et iꝺ auctoꝛes medicīe vt Galᷓ.videns ꝙ ꝺe facto nō reꝑitᷓ nisi foꝛsan pauco tꝑe humoꝛ cholᷓicus faciēs fe.sine putredīe ꝺic̄.Nullus humoꝛ aliꝰ a sanguīe pōt facē fe.sine putredi ne.Et similᷓr hoc ꝺixerunt:qa modus eūationis illoꝝ que fierent ex adustione est sicut modus illoꝝ que fiūt ex pu/tredine.Et ꝙ sic itelligit Galenꝰ pꝫ:qa ꝓbat ꝙ humoꝛ nō pōt facere feb.nisi putrefiat:qa nā vtens viribꝰ suis eua/cuat ⁊c̄.q̄si ꝺicat ꝙ humoꝛ talis q fecit feb.cū sit prauus ⁊ nō pōt expelli retinetᷓ in coꝛꝑe:⁊ si retinetᷓ nec̄e est ꝙ pu/trefiat.¶ Et hec opīo multū placet nobis:nā cū humoꝛes ꝺerelinquuntᷓ a regimine nāe modicū stant quin in eis in/surgat calidū p̄ter nām eos putrefaciēs:nā cum aliqs hu/moꝛ aduritᷓ calidū ꝓꝓꝛiū humoꝛis extraneatᷓ:vnde acci/dit simul adustio ⁊ resolutio humoꝛis a calido extrinseco humoꝛi ⁊ violēto ⁊ accidit etiā eius resolutio a suo ꝓꝓꝛio calido extraneo que resolᷓo est putrefactio vel a qualitate putrida:accidit enī aliter ꝺe humoꝛibꝰ coꝛꝑis vstibilibꝰ⁊ ꝺe rebꝰextrīsecis que aduruntᷓ cū ꝯtinue humoꝛes guber nentᷓ a calᷓo nr̄o nāli:qa remota gubernatione statiꝫ eoꝛuꝫ calᷓm extraneatū reddetᷓ ad tꝑs modicuꝫ.¶ Et attēde ꝙ talis putredo est putredo acuta mlᷓtū vstioni ꝓꝑinqua:ac/cidit ⁊ ꝺe facto cū humoꝛes aduruntᷓ putredo que etiā ibi cōiungitᷓ:qa humoꝛes sunt coꝛꝑa humida ꝺisposita valde plus putrefieri q̄ꝫ aduri:pn̄t auteꝫ oēs humoꝛes vt pꝫ per Auic̄.p̊ can̄.caplᷓo ꝺe humoꝛibꝰ:aduri tn̄ humoꝛ ex cuius adustione hꝫ gn̄ari feb.est cholᷓa:raro enī ⁊ longinquū est valde ꝙ adustione alioꝝ humoꝛū generentᷓ feb.⁊ multo plus flᷓatis:imo q̄si ex hoc videretᷓ imposᷓe vt fieret in eo adustio tāta.¶ Alij aūt ꝺixerūt absolute ꝙ ex adustione cholᷓe absqꝫ putrefactione pōt fieri feb.humoꝛalis.⁊ cum Galᷓ.ꝺic̄ ꝙ nō fit absqꝫ putredīe ꝺicūt ꝙ sūpsit putredinē large vt extēdit se ad adustionē:pn̄t enī illa largo mō vo/cari vno noīe ꝑꝑ mlᷓtas ꝯueniētias q̄s adinuicē habēt.

¶ Hoc genere cōtinetᷓ febꝛis epiala ꝓp̊e noiata quo/tiens simul febꝛicitent ac vigeant ⁊ vtrūqꝫ sentiāt eo/dem tempoꝛe in quauis coꝛpoꝛis parte. [Laurē.]

¶ Ex hoc genere est etiā febꝛis ea que ꝓꝓꝛie vocatur epiala quādo simul febꝛicitāt ⁊ rigēt:atqꝫ eodē tēpo/re in toto coꝛpoꝛe vtrūqꝫ sentiunt affectum. [Leonic̄.]

¶ Caplᷓm sextū in quo agit ꝺe febꝛe epiala.

[Antiq̄] Cuius generis est ⁊ que epiala febꝛis ꝓꝓꝛie nominatᷓ ⁊ simul febꝛiunt ⁊ ri/goꝛem patiuntᷓ:⁊ vtraqꝫ sentiunt ꝺm ideꝫ tēpus in omni particula coꝛꝑis.

[Cō. 7.] **Quia tradiderat** cognitioneꝫ flegmatice feb. que q̊tidiana appellatᷓ abso/lute:qa cadit in hac feb.multa ꝺiuersitas ea stante certa flegmatica ꝓpter multas esse ⁊ ꝺiuersas sp̄ēs flegmatis: vult ponē cog̃neꝫ ꝺiuersoꝝ modoꝝ feb.flᷓatice.⁊ p̊ tetigit vnū modū ꝯtinuās se an̄ti ꝺicto:⁊ ꝺicit huiꝰ gn̄is.s.flᷓatice est ꝓꝓꝛie feb.que pꝛopꝛie appellatᷓ epiala.Et signū huius

feb. est quia ĩfirmus sentit simul ſm idem tẽpus in omni parte corporis calorem ꝛ frigus: ꝛ hoc intendit cum dicit. febriũt etiã frigus. ꝛ hoc itendit per rigorẽ. ¶ Deide. c. d.

Lauré. ¶ Archigenes estimauit nulli alteri tale nomẽ deferri epialon q̃ʒ vni huic febri: sed constant vt attici qdam viri rigorẽ ipsum ante febrem ita appellent.

Leonic. ¶ Archigenes igiť nulli nomen vnq̃ʒ alteri rei accommodari arbitratur nisi huic febri tm̃modo. Videť tamen ꝛ attici quidem: cuʒ etiam rigorem qui febrẽ antecedit ita nominare.

Antiq. ¶ Igitur quidẽ Archigenes opinatur de nullo alio inferri nomẽ hoc epialam quã de sola hac tali febre. Videť aũt ꝛ atticoꝝ viroꝝ quidaʒ ꝛ eum qui ante febrem est rigorem ita noiare.

¶ Tetigit opionẽ diuersoꝝ circa nomẽ huius feb. ꝛ p scdõʒ eius dictũ intelligit cũ dicit. ꝛ eũ qui ante feb. est rigorem ita noiare. ꝙ cuidã antiquoꝝ videť ꝙ ois feb. quã antecedit rigor possit noiari epiala. ¶ Deinde cũ dixit.

Lauré. ¶ Praxagoras videtur mihi appellare vitreuʒ humorem talẽ. Recẽtiores aũt e quibus Philippus est crudum simpliciter nullũ adijcientis vocabulũ ad exquisitam desinitionẽ. Is pfecti ex specie pituosi humoris est: vt quẽadmodũ frigidus atq̃ʒ humidus sit: quisquis eniʒ humor frigidus simul ꝛ humidus fuerit sub ipsam pituite cadit appellationẽ: si quis Hippo. imitari ac seruare cõsuetudinẽ non solũ veterũ: sed etiam aliorum scriptorum voluerit.

Leonic. ¶ Vitreũ ṽo huiuscemodi humorem Praxagoras vocat: iuniores autẽ e quorũ numero est Philippus simpliciter crudũ nullũ aliud nomẽ adijciens vt exquisitius distinguãt: est aũt ꝛ ipse species quedã pituite vt qui satis frigidus atqʒ humidus humor existit ad pituite appellationẽ reduciť: si Hippocratem oẽsqʒ nõ mõ priscos: sʒ alios ẽt grecos in noibꝰ imitari velimꝰ.

Antiq. ¶ Vitreũ aũt mihi videť nuncupare Praxagoras humorẽ hunc talẽ: iuniores ṽo ex quibꝰ est ꝛ Philippus crudũ simpľr nullũ addentes in certã determinationẽ nomẽ: flegmatice ṽo est vtiqʒ ꝛ ipse speciei sufficiẽter existẽs frigidus ꝛ viscosus: qui eni vtiqʒ humidus ꝛ frigidus est simul humor sub flegmatis recludiť appellatõe. Si qs hyppocratice ꝛ assuete vniũsis nõ solũ veteribꝰ: sʒ ẽt alijs grecis noiare voluerit.

¶ Notificat hanc feb. quantum ad eius causam: ꝛ dicit ꝙ Praxagoras noiauit humorẽ causantẽ epialam vitreum flegma ꝛ est ita vt post ipse dicit: sʒ iuniores appellãt ipm crudum nõ addentes aliquid aliud: ꝛ isti inconuenienter nominãt per oẽs species flegmatis ꝛ qõlibet flegma possit appellari crudũ cũ qõlibet sit sanguis diminute coctꝰ. ꝛ dicit Galenus hic causans hanc feb. de speciebꝰ flegmatis ꝛ notificant ipm generaľr: qa post dicet speciaľr: ꝛ hoc est cũ dicit. ipse: cũ ipse sit viscosus ꝛc̃. qa clare loquitur.

Lauré. ¶ Proculus eni libro de natura hois praua noiat errans circa tale vocabulũ ab ipsa demirãda ethimologia deceptus: sed non est p̃sentis tẽporis in talia vertere orationem. Aliã dicauimus illis disputationẽ.

Leonic. ¶ Proculus sigdẽ in libro de hominis natura in hoc nomine preuaricat ab admirabili quodã veridico ꝑsuasus: sed nunc tempus non suadet ad huiuscemodi disputationes sermonẽ diuertere: cum alterum eisdeʒ tractatum addixerimus.

¶ Prodicus eni in libro de natura hois peccat: ꝛ circa hoc nomẽ ab admirabili ethimologia persuasus: sed nõ est nũc tẽpus ad talia sermonem euertere: alium eis librum opponentem. Antiq.

¶ Deinde reprehendit quendã de noie qui vocabať pdicus; non tñ facit mentioneʒ de noie quo ille vtebať. Fecit eni Gaľ. librũ quẽdã de noibꝰ medicinalibꝰ ꝛ ad illũ nos remisit. Et debemꝰ decľare mẽtẽ Gaľ. de hac feb. epiala.

Propter qđ attẽde ꝙ Galenus in hoc caplo innuit duplicẽ diũsitatẽ feb. flegmaticarũ vna diuersitas est que imediate sumiť a diuersitate cadẽte in spẽbꝰ flegmatis que diuersitas cũ sumať a materia est essentialis quã innuit ibi. Rursus igiť ad propositum ꝛc̃. ¶ Aliã diuersitatẽ innuit ſm ꝙ flegmatice feb. quedã diuersificanť penes aliqua accidẽtia in eis apparẽtia vti penes sensum caliditatis ꝛ frigoris in mẽbris: etiaʒ in hoc est multiplex diuersitas: dato ꝙ Gaľ. hic nõ tangit nisi vnũ mẽbrũ. ¶ Unde Dalyabbas 8° theo. Accidunt aũt in feb. simplicibus siue cõpositis habitudines quedaʒ adinuicẽ. Diuerse aũt causa varietatis caloris aut materie vocanť eaꝝ que noibꝰ ab humoribꝰ noiatis quibꝰ accidũt: quã diuersitatẽ tãgit Auicẽna Serapio Isaac: tetigit etiã Galenꝰ de simplici medicina 3°. ꝛ in libro de cõplexionis distẽperãtia: ꝛ iter eos in noiando cecidit diuersitas. sunt eni he feb. flegmatice: vna in qua noiando ipsaʒ oẽs cõueniunt in qua p̃mo sentiť frigus sine horripilatione: deide sequiť calor q̃ absolute nominať quotidiana flegmatica. Alia est in qua sentiť calor in extremis ꝛ frigus itus ꝛ exterius simul ꝛ semel ꝛ vocatur illa ab Auicẽ. epiala. Sed apud Galenũ nõ debeť huic feb. istud nomẽ in oibus locis preallegatis ꝛ apud Dalyabbatẽ 8° theorice caplo de cõpositaꝝ feb. signis: ꝛ ab omnibus istis Isaac discordat: qm̃ hãc vocat lippariaʒ. Alia est in qua simul interiora calent ꝛ exteriora frigent que apud Galenũ 3° de simplici ꝛ apud Auicẽ. ꝛ Serapionẽ vocať lipparia. apud ṽo Isaac vocať hec epiala: quã etiã epialaʒ vocat Aristo. 27. particula pblematũ: pble. z. cũ dicit. Propter qd ergo ꝛ sitiũt quidã sicut debentes puniri. Dalyabbas aũt videť appellare hanc lisuriã. Et dato ꝙ illa de qua loquiť non sit punctualiter illa vnde dicit ꝙ est etiã in qua patiẽs in interioribus sentit frigus graue: in exterioribꝰ aũt tẽperiẽ vel tẽperamẽtũ: ꝛ hoc causa grossitiei humoris ex qua fit causa viscositatis: nec p̃ualet calor ab interioribus ad exteriora exire que vocať lisuria: ꝛ ponit ibi subsequẽtẽ aliã in qua in exterioribus corpis frigus sentiť ꝛ graue qđ ex magno frigore flegmatis vocať acronoydes. s. pruynãste. ꝛ ponit etiã ibi aliã quã respice. ¶ Alia est feb. flegmatica in qua simul ꝛ semel in omni parte corpis sentiť calor ꝛ frigus ꝛ illa a Galeno vocať epiala: ꝛ hoc etiam in locis alijs p̃allegatis: ꝛ hanc non noiat Auicẽna alio noie nisi ꝙ est feb. in qua est vnaquaqʒ duaꝝ rerũ in vnoquoqʒ duoꝝ locoruʒ. ¶ Quidam eni ethimologiã istaꝝ. s. epiale ꝛ lipparie dãt. nam epiala est dicta grece super alia eo ꝙ caliditas est supra frigiditateʒ: aut vna super alteram: quia simul frigus vtrisqʒ coniungiť cũ calido: vt est ostẽsum. Epi nãqʒ grece supra importat. Et ali alia inde epiala. Lipparia ṽo dr̃ quasi piguis: lipparon eni pigue: sic̃ nãqʒ pigues calefiũt iteriꝰ ꝛ frigescũt exterius eo ꝙ calor obsessus nõ possit se in exteriora ptẽdẽ. Uñ pblematũ pti. 7. pble. 5. Propter quid

Digressio. 57.

p° quarti tracta. 2° caplo. 4[...] ꝛ i religs Sera. tra 6. ca. 13. 1[...] Gaľ. ca. [...] d mala c[...] plexiõe d[...] uersa: ꝛ l[...] 3. d simpl[...] ci medi. c[...] pľo. 3. dis[...] 3.

p° quarti tracta. 2° caplo. 52 Dist. 3. ca 3. Aui. p° q̃rti tra. 2 caplo. 54 Serapio tracta. 6° caplo. 17 In tradu[...] noua ẽ p[...] trida. 18. pbleb. z.

quid pingues vehemẽter rigescũt ita ꝛ in hac ꝯtingit feb. ¶ Et nũc licet vidẽ cãm huius diuersitatis. Causa eni q̃re in aliqua feb. simul sentiť frigus intus ꝛ caloꝛ extra est vt ponit Auicẽna: qꝛ talis feb. fit ex flegmate vitreo qđ est stans in ꝓfundo corpis cui ẜm aliquaꝫ partẽ eius accidit fortis putredo: quare ex eo eleuať vapoꝛ putridus inflãmatus qui ꝓueniẽs ad exteriora calefacit. Pars aũt hui⁹ flatis que nõ putruit stãs in ꝓfundo: cũ sit frigida iteriora infrigidat. ¶ Et si querať quare istud flegma nõ infrigidabat itrinseca anteq̃ eueniret hec feb. vł hec putredo. Dicit Auic. ꝙ illđ flegma anteq̃ eueniret putredo alicui parti eius stabat quiete associatũ mẽbꝛo ꝛ ei assuefactum ꝛ ꝓpter hoc mẽbꝛũ ab eo nõ patiebať: sed cũ incipit in eo putredo: tũc tale flegma moueť ꝛ exsuffocať ꝛ aperiť: ꝛ partes que nõ erãt mẽbꝛo assuefacte ꝛ mẽbꝛo imediate non occurrebãt: nũc imediate occurrũt: vnde sentiť eius frigiditas a parte que nõ putruit: ꝛ hanc sñiam expꝛesse ponit Auicẽna caplo de causis rigoꝛis. ¶ Isaac ꝟo dicit causaꝫ huius esse: qꝛ hec feb. que apđ ipsuꝫ vocať lipparia fit de cholera cũ flegmate vitreo / mista flegmate vel melĩa: nã lꝫ choła illa ex flegmate vel melĩa ingrosseť: nihilominus tñ cũ inflãmať diuidiť ꝟsus exteriora corpis ꝛ calefacit exterius: sed flegma vitreũ vł humoꝛ melãcholicus ꝓpter eoꝝ põderositatẽ stãt in iteriorib⁹ corpis adunati. Et ideo qꝛ interius existũt ꝛ nõ putrefiunt necẽ est vt ifrigident iteriora. Et subdit ꝙ si querať de emitriteo: qꝛ nõ iteriora ifrigidat ꝛ exteriora calefacit: cũ mã huius febꝛis sit cholera cũ flegmate. Rñdet ꝙ flegma in emitriteo est mobile ꝛ leue: vnde facilis extraneo obedit calori ꝛ putrescit ꝛ calescit. Sed in lipparia materia flegmatica est dura quasi vitrũ putredini inobediẽs ꝛ ꝓinde interiora nãliter infrigidanť. Et subdit ꝙ si aliqs dixerit si in lipparia cholerica materia cũ fuerit icensa calefacit exteriora ꝛ interiora minime quare in tertiana non similr agit cho. ru. ¶ Respõdendũ ꝙ cho. ru. in tertiana est simplex nõ mista cũ alia mã: ꝛ ideo equalr operať suã actionez exterius ꝛ interius: sed in illa mã calida est mista cũ flegmate: ꝛ iõ ꝓhibeť actio cho. in corpe iterius: veracius tñ reputam⁹ Auicẽne dictũ. ¶ Causa aũt q̃re in aliqua febꝛe flegmatica aliq̃n sentiť frigus extra ꝛ caloꝛ intus que feb. apud Galenũ ꝛ Auic. vocať lipparia est. nam dicit Auic. ꝙ talis feb. ẜm plurimũ est flegmatica ꝛ q̃nqꜫ est chołica ꝛ a cholera grossa valde: cũ ergo est flegmatica fit per hunc modũ qꝛ flegma aliq̃n itrinsecũ inflãmať ꝛ putrescit ꝛ ex hꝫ calefacit locũ intrinsecũ: nõ aũt calefacit locũ exterioꝛẽ: qꝛ ab eo nõ accidit resolo multa vt per talẽ resołonez posset exteriora calefacere: ꝛ hoc qꝛ in ipso nõ est accẽsa multa caliditas. Similr a tali mã multotiẽs ex parua eius caliditate eleuať vapoꝛ qui nõ est putridus: imo solũ hꝫ caliditatẽ ad modũ vapoꝛis calidi q eleuať ab aqua calida: ꝛ ideo qꝛ talis vapoꝛ separať a minera putredinis ꝑdit illũ caloꝛẽ accidentalẽ ꝛ redit ad frigiditatẽ quã habebat ẜm nãm: ꝛ ideo perueniẽs ad exteriora: qꝛ separať a minera putredinis infrigidať ibi ꝛ infrigidat membꝛa exteriora. Nõ eni hꝫ ille vapoꝛ caliditatem in facto esse sicut hĩet si esset putridus: ꝛ hoc voluit dicere Auic. in caplo hui⁹ feb. in textu aliquãtulũ obscuro cũ dicit. Q̃uo aũt est flatica: est q̃n flegma itrinsecũ q̃n inflãmať ꝛ putrescit calefacit locũ illũ ꝛ nõ calefacit locũ exterioꝛẽ: q̃n nõ resoluiť nisi q̃n putredo ei⁹ calefacit exteriora corpis cũ ẜsione vapoꝛis sui calefactiõe ꝑlima ꝛc. Et itelligit cũ dicit. nisi q̃n putredo ei⁹ calefacit. i. nisi q̃n putredinalis caloꝛ ĩ ea est tãt⁹ ꝙ euapoꝛare facit ipꝫ ad exteriora ꝑp mltã calefactionẽ. ¶ Et ex isto appet dña iter modũ caliditatis qui est accẽsus in mã istius feb. ꝛ in mã feb. q̃ntis: nã in materia illius

quarti icta. 2°. plo. 52.

quarti icta. 2°. plo. 6.

quarti icta. 2°. 54

vco sup allegato. quarti tacta. 2°. plo. 54

quãtitatis ad quãdã partẽ eius est accensa fortis caliditas ꝛ fortis putredo ꝓpter quã vapoꝛ putridus ad exteriora ꝑuenit ꝛ calefacit ea: sed in ista caliditas est in omni pte materie: sed nõ tãta vt materia resoluať: ꝛ sic ꝙ ei⁹ vapores ꝑueniãt ad exteriora: aut si eleuať vapoꝛ ꝑueniens ad exteriora est vapoꝛ nõ putridus: sed caliditatẽ solũ hꝫ ad modũ vapoꝛis que eleuať ab aqua calida. Unde Auicẽna ꝛ iterdũ q̃n multotiẽs resoluiť ex ea vapoꝛ qui nõ putrescit: sed eleuať ꝛ facit caliditatẽ ꝛ associať ei caliditas spatio paruo deinde separať ab eo separatione vapoꝛis aque calide: ergo cũ separať ex eo ꝛ fugit ał's fuit in radice ante putredinẽ. i. anteq̃ putrescat flegma illud vehemẽtis frigiditatis reddit ꝛ ifrigidat corpus: ꝛ si lřa dicit fugit. Expone ergo cum separať ab eo ꝛ in radice. i. ẜm radicẽ simple existens ante putredinez vehementis frigiditatꝭ fugit scilꝫ ab eo caloꝛ redit scꝫ frigus ꝛ infrigidat corpus. ¶ Et attende hic ꝙ non intelligo ꝙ Auic. velit ꝙ a tali mã non eleuanť vapores putridi: qꝛ tunc in hac materia nulla eẽt putredo. Similr vapores ab eo ꝑueniẽtes ad coꝛ non ꝟe facerent feb. putri. vt in cõmẽto aliti: sed vult ꝙ qꝛ putredo in illa materia est valde modica ꝛ caliditatꝭ pauce aut ab eo eleuanť pauci vapores: qui dato ꝙ pñt facẽ feb. ẜm cõmunicationẽ cordi: non tñ sunt tanti ꝙ possint ad exteriora expãdi ꝛ illa calefacere: vel si ab ea eleuať vapoꝛ ille nõ est putridus nõ ꝙ ibi nõ sint vapores putridi: sꝫ ꝙ vapores ẜm magnã partẽ ab ea eleuati ꝓpter quã putredinẽ nõ sunt putridi qui recedẽtes a locis calidis ꝛ perueniẽtes ad extrinseca reuertanť ad frigiditatẽ magnã q̃lis fuit materia vnde surrexerunt: ita ꝙ dato ĩtus essent aliq putridi: qꝛ hi sunt in minori quãtitate ꝙ possint extrinseca infrigidare. Et ex hoc habes ꝙ nõ semp in putredine vapores qui eleuanť sunt putridi oẽs: ꝛ maxime cũ putredo accidit in re difficulter iflãmabili ꝛ calefactibili. ¶ Et si velles aliter hic ꝓhãtasiari potes dicere ꝙ non vult Auic. ꝙ multotiẽs eleueť ex ea vapoꝛ qui nõ putrefit: qꝛ illi vapores nõ sunt putridi sed qđ valde modicũ qualitate pticipãt putrida: vnde ex hoc ꝙ valde modicũ illa pticipant ex qua fuerũt in radice valde frigida accidit ꝙ cũ veniũt ad loca extrinseca que nõ sunt calida ꝙ ad eoꝝ frigiditatẽ reuertunť: ꝛ tñ aliqua putredine eẽnt putridi. ¶ Et cõsidera hic vnũ an. s. possibile sit: ꝛ dato ꝙ valde lõginquũ ꝙ aliqua caliditas nõ putredinalis nec vstiua insurgat in aliquo humoꝛe tñ ꝙ ipsuꝫ euapoꝛare faciat qui vapores non erunt putridi sicut euapoꝛat aqua calida: ꝛ ꝙ magna quãtitas illoꝝ vapoꝝ ad coꝛ ꝑueniat. Et tũc restat videre an ex illis coꝛ febꝛiat vel nõ: ꝛ si sic qua fe. febꝛiet: ꝛ tu cõsidera. Et insurgit imaginatio hec ex ꝟbis allegatis Auic. ꝓpter illud qđ dicit ex vapoꝛe nõ putrido. ¶ Et vlterius hic cõsidera ꝙ etiã alia causa simul cũ predicta est quare in hac feb. lipparia est caloꝛ ĩtus ꝛ frigus extra. nã quãdo inflãmať illud flegma intrinsecũ per modũ dicuꝫ: qꝛ ad exteriora nõ expergiť tunc virtus effundiť ad locũ intrinsecũ vbi est lesio ꝛ euacuať exteriora a caloꝛe vnde infrigidanť: ꝛ hoc maxĩe accidit q̃n in exteriorib⁹ sunt flegmata vitrea frigida: qꝛ depauperatis exteriorib⁹ a caloꝛe spiritus ꝛ sanguinis magis illoꝝ frigiditas apparet. ¶ Isaac ꝟo dicit de hac feb. ꝛ vocat eã epialam ꝙ causa eius est: qꝛ huius causa est flegma vitreũ: cuius pars putrefit ꝛ ps nõ putrefit: nam parti flegmatis interius existentis caloꝛ extraneus accidit ꝛ putrefacit eaꝫ. Sed alia pars eius est habitãs circa corpis exteriora que nõ putrescit: sed in sua ꝯstat nã: vñ gñat frigiditatẽ: ꝛ hec cã põt reduci si ꝑpẽdis ad vnũ de dictis Auic. Sed q̃uo hec feb. intrinseca calefaciens ꝛ extrinseca ifrigidãs possit esse cholica declat Auic. nã dicit ꝙ aliq̃n chołra extrinsecus putrefit que est pauca

valde. vñ locũ itrĩsecũ calefacit ꝛ ꝑpter eius paucitatem
non resoluit̃ ex ea aliquid putredinale qδ resoluat̃ ꝛ pro/
cedit ad extra: vnde accidit illud qδ dixit in suo compare
idest in hoc cũ fit a flegmate dicta: vñ virtus effundit̃ ad
intrĩseca ꝛc. ꝛ dicit ꝙ talis cholica appellat̃ noĩe taburos.
Dubium. Q̃ño i ca/ dẽ pte ca/ lor ꝛ frig⁹. Cap. 6. ꝛ vltio ꝑpe mediũ ei⁹. ꝓ⁸ quarti trac. 2. ca. 6. ꝛ. 54. ❡ Sed circa febrez que a Galeno appellat̃ empiala vide/
tur mihi oriri dubiũ qño in ea simul in eisdez partib⁹ põt
sentiri calor ꝛ frigus cũ ipoſe sit esse ꝯria in eodẽ. ❡ Gale
nus aũt in libro de malitia cõplexionis: ꝛ tertio de simpli/
ci medicina: distinctione 3ª. 3° caplo vbi multa de hoc. ꝛ
Auicẽna silr dicũt: ꝙ causa eius est iuxtapositio humoris
actualr calidi ꝛ frigidi ẜm minimas partes vt nõ sit pars
aliqua parua corpis cui aduenit frigus cui ad latus nõ sit
parua pars cui aduenit calor ita ꝙ iuxta minimas partes
mẽbri sentiẽtis est res infrigidãs calefaciens: vnde ꝑpter
h fit vt sensus cuiuslibet mẽbri estimet se sentire vtrũqz
simul in eadẽ parte: nã vt dicit Gal. cũ vnũqδqz qδ ĩfrigi/
dat ꝛ calefacit sit sparsuz in partib⁹ paruis: quaꝝ vna est
post aliã ꝛ nõ sit post eã in paruitate vltima ꝛ nõ sit quasi
alia pars minor istis: nõ est poſe vt inueniat̃ in aliqua ha/
rum partium minimarũ sensus in aliquo frigido ꝛ calido
absqz alia: vnde sensus ꝑpter magnã paruitatẽ illaꝝ par/
tiũ ꝛ magnã ꝑmistionẽ calidi cũ frigido per iuxtapositio/
nẽ cõfundit̃ vt non possit iudicare ꝛ distincte discernere
partẽ frigidã a calida: ꝛ ex hoc vnãquãqz iudicat calidaz
Distin. 3. cap. 3. ꝛ frigidã. Unde tertio de simplici dicit Gal. ꝙ hoc est siſe
ei qδ accidit in gustu: nã si tu accipis absinthium ꝛ mellis
partes equales ꝛ ꝑmisceas vtraqz simul ꝛ ponas vtraqz
super linguã: tũc lingua simul iueniet saporẽ amarũ ꝛ dul
cem: qꝛ cõfundit̃ sensus ꝑpter magnã illarũ ꝑmistionez
in partibus minimis vt possit distincte percipere que ps
est sentiẽs dulcedinẽ ꝛ q̃ amaritudinẽ: quẽadmodũ etiaz
confundit̃ visus in aspiciẽdo colluz colũbe: qꝛ iudicat ẜm
se totũ esse plures colores: nõ ergo calor ꝛ frigus sunt pre/
cise in eadẽ parte: sed sunt in paruissimis partib⁹ iuxta se
positis. vnde accidit ꝑdictũ accidens. ❡ Est aũt possibile
ꝙ calidũ ꝛ frigidum in hac febre sint ad minimas partes
mẽbri: ꝛ iuxtaponant̃ duplici modo. vno modo cum hec
feb. simplex manet: nã hec fe. fit ex flegmate vitreo. vnde
ꝯtingit aliqñ vt quedã partes eius sunt in caliditate que/
daz in frigiditate adinuicẽ iuxtaposite. Hoc aũt maxime
cõtingit in hac mã: qꝛ cũ talis mã calefit semꝑ hz inequa/
litatez in calore vt infra dicet̃: vnde qñ in tali mã accidit
putredo fit in ipsa sicut in humidis viscosis que ponunt̃
ad ignẽ: in quibus fiunt multe ampulle ita vt in vna parte
ĩualescat caliditas: ꝛ aliã faciat effumare: ꝛ in alia nõ: silr
qꝛ putredo que tali tempore accidit in tali mã est debilis
cõtingit talis inequalitas in partibus minimis ẜm calidũ
ꝛ frigidũ: ꝛ clare pz qño talis feb. est simplex. ❡ Auicẽna
ꝓ⁸ quarti tracta. 2°. cap. 52. tamẽ in caplo huius feb. assignat aliã cãm: nã dicit ipse ꝙ
cause hui⁹ feb. sunt due materie frigide mote ad putredi/
nẽ: quaꝝ vna est in partibus interioribus corpis: ꝛ alia in
exterioribus: ꝛ cũ incipit putrefieri vnaqueqz earũ mittit
vaporẽ calidũ putridũ ad locũ vbi est materia frigida: ꝑ/
pter qδ accidit ꝙ in membro sit pars calida ꝛ frigida taz
in mẽbris extrinsecis q̃z in intrinsecis: vnde nõ vult ꝙ q̃li
bet illarũ sic putrefiat ꝙ ex toto supcalefiat: imo ẜm ma/
gnã partẽ est frigida ꝛ infrigidat: ꝛ sic apud Auicẽnã hec
feb. componeret̃ ex duplici feb. cũ hic sit duplex minera
putredinis ex quo contingit feb. esse cõpositaz vt apparet
ꝓ⁸ quarti trac. 4. ca plo. 16. ab ipsomet caplo de cõpositis feb. ꝛ dicit Auic. ꝙ quãdo
fit talis feb. ab illis duab⁹ materieb⁹ nõ est aliqua earum
plurimi nocumẽti quasi velit has materias eẽ equales in
inferẽdo nocumẽtũ: qꝛ si essent multuz inequales vt vna
multoplus noceret alia: tũc virtus effunderet̃ cũ calore ꝛ
spiritu ad locum illum ꝛ remanerent alie partes frigide.
❡ Et licet ad ꝑdicta dubitare sic ꝙ quedã feb. possit esse Dub^m.
in quibus est caliditas in interiorib⁹ ꝛ exterius frigiditas
ꝛ ecõtrario: videt̃ esse non modicũ dissonũ feb. diffõni ꝙ
feb. est calor extraneus ꝛc. ꝑcedẽs ab eo in totũ corpus vt
diffinit Auic. ❡ Et respõdet Aui. ꝙ diffões que dantur Rñsio
habẽt intelligi vna ꝯditione saluata. s. vt nõ sit ꝙ ꝓhibeat
sicut diffinimus aquã frigidã ꝛ humidã quãdo disposita
est ẜm nãm suã ꝛ nõ fuerit ꝙ prohibeat: similr diffinim⁹
graue qδ inferius tendit quãdo dimissum fuerit ẜm nãm
suã: ꝛ sic etiã feb. expandit̃ per arterias ꝛ venas ad totuz
nisi fuerit ꝓhibẽs eã expãdi. In hac aũt feb. vt dicit Aui.
fit ꝓhibitio illius in quibusdaz locis sicut accidit ei super ꝓ⁸ quar trac. 2. c 54.
quez ponunt̃ prune: ꝛ dicũt ꝙ hic est vna alia lr̃a que dicit
pruine siue nix: ꝛ est clarũ: ꝛ videt̃ sic debere esse. nã Ha/
lyabbas dicebat ꝙ feb. in qua sentit̃ frigus forte in exte/
riorib⁹ corpis vocat̃ pruinosa: ꝛ ideo res nãles debent po
tius diffiniri ab aptitudine ꝑpter talẽ dispõnẽ q̃z ab actu:
qꝛ aptitudo ab eis remoueri nõ põt nisi corrumpant̃: sed
actus fit absqz earũ corruptione: ꝛ ideo fe. est calor extra/
neus ꝛc. aptus per arterias ꝛ venas ꝑcedẽ ad totũ corpus
a corde. Unde Auicẽna de effimera ex calore vt etiã sup̃ ꝓ⁸ quar tracta. ꝓ⁸ cap. 38.
fuit dictũ dicit. ꝛ est ꝑma suspẽsio eius cũ spiritu aĩali: cuz
ꝑmũ qδ ei ledit̃ sit caput. calefit enĩ aer eius ꝛ ꝑuenit ad
cor ꝛ fit feb. deĩde spargit̃ in totum corpus: ꝛ sic vult ꝙ ꝑ/
mo possit esse feb. q̃z sit expansa.

Sed ĩminet dubiuz posito pro possibili ꝙ cor fe/ Digres sio. 58.
briat ꝛ nõ expandiderit adhuc feb. in
mẽbris / an mẽbra sint tũc egra vel sana: ꝛ si feb. nõ sit ex/
pansa ꝑpter ꝓhibitionẽ flegmatũ frigidoꝝ existentiũ in
mẽbis: tũc illa mẽbra sunt lesa ab illo flegmate frigido al
terãte mẽbra ad malã cõplexionẽ frigidã. Unde Auic. di ꝓ⁸ quar tracta. 2° cap. 54.
cebat. At ꝟo ꝓhibitio accidit in quibusdã locis sicut acci
dit ei sup quẽ ponunt̃ prune. Nocumẽtũ ꝟo earũ. s. ꝑtiuz
ad quas feb. nõ extendit̃ actu neciuz est esse. s. ab illo ꝓhi
bente. ❡ Sed potes dicere ponat̃ ꝙ illδ flegma tãtũ in/
frigidet quãtus est calor ꝑter nãm in sanguĩe ꝛ spiritu ve/
niente ad illas partes: vt sit siſe sicut ibi poneret̃ quedam
medicina frigida: ꝛ certe si istud possibile eẽt est valde lõ
ginqũ ꝛ nõ esset ibi tũc illĩ feb. nec forte aliqua mala cõ/
plexio calida vel frigida. ❡ Põt tñ in dubio moto queri
vnũ possibile quasi solũ imaginabile ꝛ non reperibile de
facto: posito pro possibili quãdo in corde sit caliditas ꝑter
nãm febrilis ꝛ ꝙ adhuc hec caliditas ꝑter nãm nõ sit ad
mẽbra expãsa nec in mẽbris sit aliqδ factuz ꝑter nãm ab
aliqua causa adhuc; tũc querit̃ an illa mẽbra tũc pro illo
instanti in quo feb. est in corde ꝑmo: vel ponat̃ etiã ꝓ pos/
sibili ꝙ casus ille durauerit per tẽpus an sint egra vel sa/
na. ❡ Et aliqui dixerũt ꝙ pro illo nunc mẽbra sunt egra:
qꝛ habẽte corde aliquid preter nãm: tunc in instanti gene
ratur vna forma actualis ꝑter nãm sup toto: ꝛ sic etiã cor/
de illud deperdente illa deperdit̃. ꝛ ille est Plusq̃zcõmẽ/
tator. ❡ Aliꝫ dixerũt ꝙ membra illa sunt sana quousqz a
corde non cõmunicat̃ mala qualitas: ꝛ ꝙ ꝑmo fit egrum
vnũ q̃z aliud sicut successiue illa acquirit̃ super ea: ꝛ si di/
ceret̃ ꝙ patiẽte ꝑncipio necesse est alia pati: hoc est veruz
sed nõ pro illo tunc: sed ĩde ad modicũ. ❡ Aliꝫ dixerũt ꝙ Gentilis
pro illo tunc: membra sunt egra ꝛ febricitãtia: sed nõ egri/
tudine per se: sed per cõpassionẽ cõmunicantẽ. Unde sic Caplo.
patet primo de interioribus multa membra possunt esse
egra per cõmunitatẽ nulla trãsmutatione in eis facta: ita
dicunt ipsi ꝙ omnia mẽbra: q̃zuis habeãt formã substan/
tialẽ propriã ꝛ debitam cõplexionẽ quã dedit cor: tamen
presupponũt oĩa sanitatẽ cordis: sicut oẽs motus particu/
lares hic inferius presupponunt motum celi vt non possit
fieri illo

fieri illo cessante:⁊ cum cor est male dispositum pro eodē instanti mēbra non possunt facere opationes:⁊ dato ꝙ in eis nulla sit facta trāsmutatio:vñ p cōpassionē sunt egra. Et hoc dicunt ꝙ voluit dicere Auicēna caplo de lipparia cū dicit vt allegatū est. Nocumentū eaꝝ.s.febriū exñtiuz in corde necesse est esse in toto:⁊ dato ꝙ ad totū nō expādat.Et hec fuit Gentilis de Fulgineo ⁊c̄.

Lauré. ¶ Sed rursus ad istitutū redeamus quisquis in corpe humor fuerit frigidus ⁊ humidus ipsi hunc noīamus pituitā.Tu si libet appellabis scindapsum:nihil enim mihi cure vocabulorum.

Leonic. ¶ Quare rursus ad ꝓpositū reuertamur quicūqȝ humor natura frigidus atqȝ humidus fuerit hūc nos pituitam appellamus.Tu vō si libeat simpdason nomines:adeo est mihi parua nominū cura.

Antiq. ¶ Rursus igit̄ ad propositū redeamus : qcūqȝ igitur in corpore humor humidus fuerit ⁊ frigidus nos hunc quidez noīamus flegma. Tu autez si vis hunc voca simpdason:ita ergo cura est mihi nominum nulla.

ō.8. ¶ Vult nūc Galen⁹ ponere signa significātia spēs flegmatice sumptas a mā ⁊ a diuersis spēb⁹ flegmatis. Et gratia huius pmo distinxit spēs flegmatis ⁊ illas notificat pmo notificās qualis sit humor flegmaticus:⁊ pȝ intentio sua. ⁊ per simpdason ītelligit chimerā:quasi velit dicere noīa ipsum quocūqȝ vis.¶ Deinde cū.d.

Lauré. ¶ Sed scire debes vt huius humoris plures dīe existant.vna spēs est ad moduz frigida:ita vt maximos dolores moueat quotiēs loco calido insartiat̄:⁊ sepe numero multos dolores eoꝝ qui dicunt̄ itestini laxioris morbo affecti ex acri clysterate talē humorē euacuante statim sedari ītueri:lȝ talis humor videtur similis vitro fuso.

Leonic. ¶ At nō te lateat plres eē huiuscemōi humoris dīas. Una siquidē eius est spēs quēadmodū frigida:adeo vt cū loco calido obstruit̄ dolores maximos excitet: sepiusqȝ multa laxioris intestini icōmoda hoc humore acuti clysteris in euacuato statim sedari contingit: vel hic humor etiā vitri liquefacti similitudinē gerit.

Antiq. ¶ Sed nosce demuz humoris huiusmodi plures eē differētias. Eteni quidē vna species ei⁹ valde vtiqȝ frigida est:vt ⁊ maximos dolores cū obstructa fuerit in regione calida tribuat:⁊ multotiēs mltos dolores eoꝝ qui vocant̄ cholerici in acri clysteri talē humorē euacuāti confestim cessantes est videre:assimilatur aūt humor hic visu vitro effuso.

¶ Et p̄ notificat que spēs pmo appellat̄ flegma vitreuz q̄ assimilat̄ vitro liquefacto.Dicit autē Gal.⁊ vt maximos dolores cū obstructa fuerit in regione calida tribuat:qm̄

apl'o vlt. vt pȝ per Galenū 12° terap.humores hos frigidos non sequunt̄ fortes ⁊ vehemētissimi dolores:nisi conuertant̄ in ventositatē que intrans pelliculas dissoluēdo eas fortiter dolorē causat.Talis aūt vētositas maxie ab eis eleuat̄ in regiōe calida:⁊ ideo hoīes habētes ītestina calida cito patiunt̄ dolorē cū accidit talē humorez in eis reperiri:⁊ ille

cap.5. est humor de quo loquit̄ Gal.2° de īterioribus cū dicit.se semel fuisse passum vehemētissimū dolorē:q̄si arbitraret̄ interiora ventris terrebello perforari:maxie in illo loco fm quē poros vritides qui a renib⁹ ad vesicā extēsos scimus:vñ clystericat⁹ cū oleo rutbaceo humores velut vitrū liqdū emissuz siles ⁊ in colore ⁊ liquore ⁊c̄.⁊ talis humor est frigidissimus quemadmodū dicit Heraclitus ⁊c̄. Deinde ponit scdam spēm flegmatis cum dicit.

¶ Altera spēs pituite est quā excreātes sepe expuunt quidā sensibilē obtinētē dulcedinē:cōstatqȝ vt id nequaqȝ cōtingat esse diligētius frigidū si recedītū eorū que libro de simpliciū medicamētoꝝ virib⁹ docuim⁹. tertia p̄terea spēs alia pituite est ipsis expuētib⁹ acida apparēs q̄ min⁹ q̄ȝ vitrea magis q̄ȝ dulcis frida ē. Lauré.

¶ Est ⁊ alia pituite spēs quā pleriqȝ cū screatu expuūt sensibilēqȝ hȝ dulcedinē:liquet aūt ꝙ hanc exquisite frigidā nō ꝯtingit esse.Siquidē eoꝝ meminimus que in libris de simplicib⁹ medicaminib⁹ dixim⁹.Est ⁊ tertia alia pituite spēs que expuentibus videt̄ acida.Est autē minus frigida q̄ȝ vitrea:magis vō q̄ȝ dulcis. Leonic.

¶ Alia vō est flegmatis species quaz screantes multotiēs expuūt quidē sensibilē habentē dulcedinē:⁊ manifestū est ꝙ nō ꝯtingit hāc certissime esse frigidā:si quo meminim⁹ eorū que in libro de vtute simpliciū pharmacorū demonstrata sunt.Est demū vtiqȝ quedā ⁊ tertia alia flegmatis spēs ipsis qui spuūt acida apparēs: minus vō vitrea:magis vō dulci frigida. Antiq.

¶ Est spēs flegmatis dulcis:⁊ intētio sua est clara:illd aūt qd opȝ nos memorari ex libro de simplici medicina est: qa sapor dulcis est fundatus in suba tēperata:⁊ ideo istud flegma nō est multū frigidū.Deide ponit aliā spēm cum dicit ꝙ est flegma acidū:⁊ qd.d.est notuz ex libro de simplici medicīa vidēdo in qua suba fundat̄ sapor acetosus. Deinde posuit 4.am speciem flegmatis cum dicit.

¶ Quemadmodū altera salsa habet̄:aut ob putrefactionē:aut ob permixtionē serose humiditatis. Lauré.

¶ Sicuti ⁊ altera species est salsa:aut ꝓpter putredinem:aut ꝓpter salse serose humiditatis mistionē. Leonic.

¶ Sicut ⁊ alia salsa vel ꝓpter putrefactionē vl ꝓpter īmistionē salse serose humiditatis. Antiq.

¶ Et est flegma salsuz:cuius tangit duplicē modū gñationis eius:vnus est ꝓpter putrefactionē:alter aūt ꝓpter immistionem ⁊c̄.⁊ apparuit qd vult.

Attendere aūt licȝ vt ītelligant̄ vt oēs spēs flat: qa vt dicit Aui.flegmatis aliud est nāle:aliud nō nāle.Flegma aūt nāle est sanguis nō bñ coctus.vnde est aptuz vt ex eo fiat sanguis:⁊ talis est modus flegmatis dulcis.Halyabbas aūt dicit ꝙ tale flegma est sine sapore:vnde pus est īsipidum:aliquali tñ ⁊ valde parua participat dulcedine.Et dicit Auic.ꝙ tale nō valde stat frigidū:imo cōparatione corporis est pauce frigiditatis:sed sanguinis cōparatione ⁊ cholere rubee est frigidū. Digressio.59. Fen pma doctri.4a caplo p°.

¶ Flegma aūt nō nāle distinguit̄ ab Aui.dupl'r:ex pte saporis:⁊ ex parte essentie. Ex parte saporis sūt q̄tuor spēs: scȝ flegma dulce ⁊ insipidū:qa illa pñt sub eodē cōprehēdi:⁊ fit flegma dulce nō nāle qñ cuz flegmate nāli admiscet̄ aliquis sanguis:ita tñ ꝙ flegma vincat:qd multotiēs sentitur in reumatismis ⁊ in saliua : ⁊ apparet ꝙ hec spēs flegmatis nō est mltū frida.Spēs aūt flegmatꝭ īsipidi est flegma qd est magis īsipidū q̄ȝ nāle:cui⁹ qdā spēs est species vitrei flegmatis. ¶ Aliud est flegma salsum qd est

omnibus ſpeciebus flegmatis acutius ⁊ ſiccius ⁊ lenius:⁊
hoc eſt maxie rõne v̉tutis ⁊ q̃litatꝫ eiꝰ:qm̃ eſt magis ꝑ mẽ-
bꝛa penetrãs.¶ Cauſa aũt cuiuſlibet ſalſuginis eſt vt hu
miditati aquoſe inſipide aut pauci ſapoꝛis admiſceantur
ꝑtes terree ſicce ſapoꝛis amari que admiſtio fit cũ tẽpera
mento ꝓpoꝛtionato ſm ꝙ ad hoc reqrit̃:⁊ qa non opꝫ ꝙ
ille ꝑtes amare ſint multe:qa tũc ꝑueniret ſapoꝛ amarus
⁊ nõ ſalſus.vñ ex permiſtione pꝛedicta fiunt ſales ⁊ aque
ſalſe:⁊ ſilr̃ hꝫ fieri flegma ſalſuꝫ iuxta ꝑ̃dictã ꝑmiſtionem
partiũ terreſtriũ ſiccaꝝ cũ aquoſa inſipida.¶ Põt auteꝫ
hoc fieri duplr̃.Uno mõ cuꝫ flegmati tenui ⁊ aquoſo qđ
nõ hꝫ ſapoꝛẽ aut ſaltim ĩmanifeſtũ valde:admiſcet̃ chole
ra ſicca aduſta tali admiſtione vt ſemꝑ ſit flegma vincẽs:
qa aliter illud nõ eſſet ſpẽs flegmatis ⁊ tale vocat̃ flegma
cholericũ.Alio modo fit flegma ſalſuꝫ nõ ꝑꝑ admiſtionẽ
chol̃e ab extra:ſꝫ qa aliqua pars ꝑ̃dicti flegmatis adurit̃
⁊ incinerat̃ q̃ aduſta remiſcet̃ parti aquoſe:vñ fit flegma
ſalſuꝫ:nã ſola aquoſitas exñs in flegmate nõ facit flegma
ſalſuꝫ niſi ibi ſit iſta alia cauſa.¶ Et poſſumꝰ dicere Gale
nũ tangere hic vtrũqꝫ modũ factionis eius ⁊ vnuꝫ tetigit
cũ dicit.ſicut ⁊ alia ſalſa:vel ꝑꝑ putrefactionẽ.Et aliũ mo
dũ tetigit cũ dixit.vel ꝑꝑ admiſtionẽ humiditatꝫ ſeroſe.i.
humoꝛis acuti ⁊ cholerici cũ humiditate aquoſa ſalſa.i.q̃
humiditas cholerica ſalſedinẽ efficit. ¶ Auicẽna aũt dic̃
Galenũ ſolũ modũ factionis eius ꝑ putredinẽ tetigiſſe.vñ
dicit ꝙ ly aut/tenet̃ copulatiue ⁊ nõ diſiunctiue.¶ Aliud
eſt flegma acetoſum qđ fit duobꝰ modis:aut qa flegmati
nãli:⁊ etiã ĩnãli admiſceat̃ chol̃a nigra acris vl̃ fit flegma
acre:qa flegmate dulci exiſtente accidit ſicut accidit alys
ſuccis dulcibꝰ qui ꝑ̃us bullierũt poſtea aceſcunt.¶ Aliud
eſt flegma ponticũ qđ foꝛte Galenus cõpꝛehẽdit ſub ace-
toſo ⁊ illud fit ſilr̃ duplr̃.Uno modo qa mel̃ia põtica ad-
miſta fuit flegmati.Alio mõ põt fieri cũ flegmati aquoſo
vtputa nãli adueniat frigiditas infrigidãs ipſum adeo vt
ſapoꝛ eius ad põticitatẽ ꝯuertat̃:qa eius aquoſitas eſt cõ-
gelata ⁊ ad ſiccitateꝫ ⁊ terreſtritatẽ parũper alterata:nec
fuit in eo caloꝛ debilis qui faceret eũ ebullire ⁊ ꝯuerteret
eũ ad acredinẽ ſicut fiebat flegma acetoſuꝫ:nec caloꝛ foꝛ
tis qui ipſuꝫ coqueret ⁊ ꝯuerteret in ſanguinẽ:imo fuit fri
cap.5.⁊.7 gidũ foꝛte ingroſſans:ſicut eni pꝫ 4° de ſimplici ⁊ 2° cañ.
ſapoꝛ põticus fundat̃ in ſuba groſſa frida:⁊ ideo talis fri-
giditas ꝑ̃dicto flegmati adueniẽs ĩfrigidãs ipſuꝫ ⁊ ingroſ
ſans facit ipſuꝫ ponticuꝫ.¶ Diſtinguunt̃ alio mõ ſpecies
flegmatis ſm eẽntiã:⁊ hoc dico ſpẽs flegmatis nõ nãlis:
nã quoddã eſt flegma diuerſe eſſentie ⁊ ſube nõ ſolũ ſm
rem ſed ad eſſentiam qđ vocat̃ flegma mucilaginoſum.
¶ Aliud eſt flegma qđ ſꝫ rei veritatẽ diuerſuꝫ eſt in par-
tibus ſuis:tñ ad ſenſuꝫ videt̃ eſſe ſube equalis:⁊ hoc quã-
tum ad ſenſum cõem hoĩuꝫ:⁊ dato ꝙ non quo ad ſenſum
medici experti ⁊ tale vocat̃ flegma crudũ.Crudũ tamẽ in
ſermonibꝰ medicoꝝ:aliqñ accipit̃ valde cõiter ꝑ q̊libet
humoꝛe non digeſto quicũqꝫ ſit ille.Aliqñ accipit̃ magis
ꝓpꝛie:⁊ ſic de humoꝛe flegmatico in cõparatiõe ad alios
humoꝛes dicimus ꝙ eſt humoꝛ crudus.Aliqñ h̃ vocabu
lum crudũ ſumit̃ valde ꝓpꝛyſſime de hac ſpecie flegma-
tis qđ vocat̃ flegma crudũ.Eſt aũt in hoc flegmate plus
friditas q̃ꝫ in flegmate nãli:nõ tñ in eo eſt viſcoſitas mul
ta ⁊ groſſities ſicut in flegmate vitreo qđ Pꝛaxagoꝛas ex
ſuꝑabũdantia vocauit crudũ vt Galenꝰ dicit 4° de regi-
mine ſanitatꝫ.Eſt eni h̃ flegma crudũ mediũ iter flegma
nãle ⁊ flegma vitreũ ⁊ nõ differt hoc a mucilaginoſo niſi
ſm magis ⁊ minus.Et qa iſtud flegma magis videt̃ eſſe
ꝓpinquũ flegmati nãli:ideo appellatũ eſt cruduꝫ plus q̃ꝫ
alia ſpẽs flegmatis. ¶ Eſt aũt aliud flegma diuerſum in
ſuba a ꝑ̃dictis qđ eſt valde ſubtile fluidũ ⁊ vocat̃ flegma
aquoſum.¶ Eſt aũt aliud flegma valde groſſuꝫ ⁊ albuꝫ
qđ vocat̃ flegma gipſeũ:cuiꝰ ſubtile fuit reſolutũ:qa ip̃m
diu in foꝛaminibus ⁊ iuncturis fuit retentũ vñ exhalauit
ſubtile ⁊ remãſit groſſum:⁊ illud flegma omnibꝰ alys eſt
groſſius.¶ Aliud eſt flegma qđ vocat̃ flegma vitreũ qđ
eſt ſpiſſum ⁊ groſſum ſil̃e vitreo liquefacto in viſcoſitate
⁊ põderoſitate qđ flegma ſepe reperit̃ exiſtẽs acre ⁊ ſepe
reperit̃ nõ hñs ſapoꝛẽ:qa.ſ.eſt nimis inſipidũ ⁊ plus.ſ.q̃ꝫ
flegma nãle.Et illud qđ de iſto flegmate iuenit̃ groſſum
nõ hñs ſapoꝛẽ videt̃ ꝙ ſit crudũ:vel ꝑ alterationẽ factaꝫ
in crudo:vnde ꝯuertit̃ ad iſtud:vñ dictũ eſt ꝙ cruduꝫ eſt
mediũ iter iſtud ⁊ flegma nãle:⁊ iõ iſtđ põt appellari illđ
⁊ fit ex iſto:⁊ iõ iſtud flegma vitreũ añq̃ꝫ eẽt vitreũ reſpe
ctu eiꝰ qđ tũc eſt erat flegma aquoſuꝫ:qa põt fieri ex fl̃ate
nãli ⁊ etiã nõ nãli:⁊ etiã ex aquoſo ⁊ cũ illa cõuertunt̃ ad
flegma vitreũ nõ eſt qa flegma putrefiat vel admiſceat̃
ei alia res:ſed fit qa flegma ex quo fit exiſtẽs in aliquo lo
co ingroſſat̃ ex frigiditate que ꝯtinue ⁊ addit̃ ei nõ igroſ-
ſat̃ ꝓpterea tm̃ qa ꝯuertat̃ ad rẽ terreſtrem:qa tũc eſſet
flegma ponticũ vt dictũ fuit.¶ Et attẽde ꝙ oẽs ille ſpẽs
flegmatis non nãlis pñt optime reduci ad q̃tuoꝛ ſpẽs hic
poſitas a Gal̃.nã vna ſpẽs ipſaꝝ eſt flegma ſalſuꝫ.flegma
aũt acre ⁊ põticũ pñt poni ꝓ vno cũ q̃ſi vnũ nõ abſoluat̃
ab alio.Flegma aũt dulce ⁊ iſipidũ ⁊ aquoſuꝫ pñt poni ꝓ
vna alia ſpecie:qa etiã inſipidũ appellat̃ dulce:cũ etiã illi
plus appꝛopinquet q̃ꝫ alteri ſapoꝛi. Flegma autẽ vitreũ ⁊
mucilaginoſum pñt pꝛo vna alia ſpecie poni : qa illa non
differũt niſi ſm magis ⁊ minus:has aũt q̃tuoꝛ tetigit Gal̃.
cũ dicit ꝙ vnũ eſt dulce aliud eſt vitreuꝫ aliud acre aliud
ſalſum.Et apparet ꝙ vna ſpẽs põt eſſe ſub alia cõpꝛehen
ſa ſic̃ aliud flegma vitreũ ⁊ acre ⁊ aliud inſipiduꝫ. Et ſilr̃
etiã in alys vt põt diſcurrẽti apparere.Caderẽt hic ml̃te
heſitationes quas hic inquirere nimis longũ eſſet:⁊ maxi
me qa extranea eſſent in materia feb.¶ Deinde cũ.d.

¶ Ex qua febꝛicitãtes minime rigẽt ſed hoꝛrẽt tm̃mõ Lauré.
pꝛehendẽte acceſſione.Acida aũt ac vitrea ſi moueat̃
per coꝛꝑa ſentiẽtia permeãs ifert rigoꝛeꝫ ſicut feb.qđ
ſi qua putredo moderata illis extiterit empialá cõmit
tit febꝛẽ:vbi v̉o magis putreſcat:rigoꝛ ꝑuenit:febꝛis
ipſa ſubſequit̃ deuicto frigoꝛe ab ipſa multitudine ca-
liditatis:ita vt nullo mõ exiſtat per icremẽta ⁊ vigo-
ris acceſſionũ.At v̉o vitrea pituita foꝛſitan acide q̃li-
tatis ꝑticeps eſt:ita vt oẽs d̃ie tres exiſtãt:acida dul
cis ſalſa:atq̃ꝫ ex pituita dulci rigoꝛ mĩme ſubſeq̃t̃ feb.
¶ In qua ſi quos febꝛicitare ꝯtigit ſuꝑueniẽte acceſ- Leonic.
ſione nõ rigent:ſed tm̃modo hoꝛrẽt.Acida v̉o ac vi-
trea ſi per ſentientes coꝛpis partes deferat̃:ſine febꝛe
rigoꝛes generat.Qꝫ ſi modica aliq̃ in ipſis fiat putre-
factio febꝛẽ empialá appellatá inducit:ꝙ ſi vehemẽ-
tius putreſcát rigoꝛ qdẽ antecedit:febꝛis v̉o ſequitur
ſuperata multitudine cal̃itatis frigidata:adeo vt duꝫ
febꝛis iualeſcit atqꝫ ꝑſiſtit minime ſentiat̃.Foꝛte autẽ
⁊ vitrea pituita acide qualitatis eſt particeps adeo vt
eius d̃ie tres ſint nuõ vniuerſe : acida dulcis ⁊ ſalſa.
mĩme v̉o dulci pituita putreſcẽte febꝛẽ rigoꝛ añcedit.

¶ In quo vtiqꝫ qui febꝛiũt nõ rigoꝛẽ ſed hoꝛro Antiq.
rem patiunt̃ ſolũ iuadente ꝑoxiſmo. Acida v̉o
⁊ vitrea ſi moueat̃ per ſenſibilia coꝛꝑa vadens
eos qui ſine febꝛe ſũt fert rigoꝛes:⁊ ſi putredo
aliq̃ ei ſuꝑuenerit moderata empialá operatur
febꝛẽ.

febrē. Si vo amplius putrefiat antecedit qdē rigor: sequit vo febris deuicto frigore a multitudine caloris vt nequaq̄ appareat ſm ascēsiones τ status paroxismorū. Fortassis vo τ vitreum flegma acida pticipat q̄litate vt sint oēs dr̄e ei⁹ tres: acidū τ dulce τ salsum: mime vo in dulci flegmate putrefiente añcedit fe. rigor.

Modo ponit signa feb. flegmaticaꝝ que fiunt a p̄dictis humorib⁹. Et p̄mo eius qd̄ fit ab humore salso: τ qd̄ dicit est clarū. Et q̄uo hoc qd̄ dicit sit verū lege supra in primo caplo de signis flegmatice q̄uo ex aliqua acuitate quā hz illud flegma cāt horripilationē: sed qa nō hz caliditatem nec vehemēs frigus facit alia accidētia. Deīde declarat spēm flegmatis que fit a flegmate vitreo τ acido. Et cā huius qd̄ dicit de rigore est ppter mordicationē maiorē quā hz ille humor: τ illō qd̄ dicit q̄ si putredinē hz moderatā τc. pz iā cū assignauim⁹ cās empiale: nā pueniebat ſm vnū modū ex diuersitate partiū putridarū τ nō putridaꝝ: hoc aūt maxime fiebat cū putredo ĩuadēs fortis nō erat: τ ideo subdit q̄ si amplius talis humor putrefiat: qa scz sit fortis putredo τ potēs esset eius partes calefacere: tūc antecedit rigor τ sequit feb. s. sola sine admistione frigoris deuicto frigore: τ a multitudine caloris nō apparet: scilz frigus ſm ascēsionē τ statū paroxismi: τ in p̄dicta sit cū calore apparuit frigus ppter cām dictā: τ vult q̄ in toto paroxismo illud accidēs apparere possit. Deīde cū dixit. Fortassis vo τc. Ostēdit q̄ predicte spēs flegmatis τ per ɔ̄ns febris flegmatice pn̄t ad tres reduci: τ patet qd̄ dixit ex supioribus: maxime aūt vitreū flegma acida pticipat qualitate cū sibi aduenit putredo. Deīde cū. d.

Laurē. At forte neqz simplicit: neqz ex simplici causa quis estimarit tales fieri febres: pituita eniz vbi putrescat accēdit febrē: vbi minime putrescat: ex quo rigent nō est eiusdē qualitatis atqz ea que putrescit: si igitur ab hac rigor: ab ipsa autē pituita putrida febris efficitur duplex semper causa erit.

Leonič. Quispiā vo fortassis neqz simpliciter neqz a simplici causa hui⁹ febres fieri arbitrareť. si qdē totū id qd̄ ex pituita putrescit febrē añcedit: reliquū vo qd̄ nōdū putrescit: cuius causa rigescūt nō eandē hz cuz putrescente qualitatē. Si igit ab hac qdē rigor: a putrescēte vo febris gn̄ať: duplex semp aderit causa.

Antiq. Fortassis aūt qs nō simplices neqz a simplici cā fieri has tales estimabit febres: si demum vtiqz flegmatis quantū vtiqz putrefit febrē accendit: aliud vo qd̄ nondū putrefit a quo rigorez patiunť nō eiusdē est cū eo qd̄ putrefit q̄litatis. Si vo ab hoc qdē rigor: a putrefacto vo febris fit: duplex semper erit causa.

Mouet τ remouet dubiū qd̄ est qa alicui apparere pōt feb. empialas nō esse feb. simplices: imo cōpositas ex pluribꝰ: qa si in ea est calor ab humore qui putrescit τ frigus ab eo qui non putrescit: cum vnum istorū sit diuerse qualitatis ab alio videbitur q̄ semp huius febris sit duplex causa: τ sic q̄ sit duplex febris. Sed cum. d.

Laurē. Conuenit eni dicere febrē ab altera fieri causa: rigorem aūt ab alia: vt qui non id sit qd̄ febris: per febrez tertianā flaua bilis rigorē efficit ac febrē: sed he longis magis sunt considerationis.

Contingit vo τ hic febrē quidē ab altero cause gn̄e dicere fieri: rigorē vo vtpote aliū a febre ab altera vt qui nō sit qd̄ febris per febrē tertianā flaua bilis rigorez efficit ac febrē: sed hec qdē lōgā magis hn̄t qōnē. Leonič.

Cōtingit nimirū τ hic febrē quidē ab alio genere cause factā esse dicere: rigorem vo ab alio non existentē q̄ febris: in tertianis demū nimirū febribus rubea cholera τ rigorē operatur τ febrem: sed hic talia quidem longā magis habent altercationem. Antiq.

Deinde Galenus soluit hoc dicēs q̄ ille febres sunt simplices: qa lz in illis sint he dispōnes diuerse: tamē fiunt ab vno gn̄e cause τ humoris: τ intelligit hic per genus spēm: qa taz frigus q̄z calor prouenit a flegmate vitreo: dato q̄ a partibus diuersis sicť etiā in tertiana rigor feb. puenientes a cholera. Et attēde q̄ in flegmate absolute est maior simplicitas cause. i. maior ei⁹ vniformitas vt ex supradictis patet. q̄uo aūt empiala pōt esse feb. cōposita patuit supra ſm modum datum de ea ab Auicēna.

Nos ad institutum nostrum redeamus. Laurē.

Jam vo tēpus est ad ppositū institutū reuertamur. Leonič.

Caplm septimū in quo agit de feb. composita ex cholera τ flegmate.

AD ea vo que nunc nobis proposita sunt transire tempus est. Antiq.

A Cum posuerit τ declauerit signa febriū putridaruz simpliciū vult ponere signa putridarū cōpositarum. Et p̄ cōtinuauit se ad hanc mām dicēdā: naz huius intentio nobis in mente erat proposita exequi. Cō. 9.

Ubi igitur pituita putrida ex qua fieri quotidianaz docuimus pmisceť flaua bile efficiēte tertianā pmiste duplexqz cā τ dispō erit: alter eniz humor vnoquoqz die: alter tertio quoqz die cōmittit accessionez: ita vt alter dies duas hz accessiones. Unus vo alterā quotiens tpa accessionis ppe horas ipsas minime coincidant. Ubi eniz coincidāt vna erit cōfusa: neq̄z tertiane: neqz quotidiane diligenter speciem seruans. Laurē.

Si pituita putrescēs ex qua febrē illaz que singulis dieb⁹ accessionē facit accēdi dicebam⁹: misceať amare bilis humori: ex quo tertiana gigniť febris duplex iam causa ac dispō ɔiungerenť. Alter siquidē humor affert quotidie accessionē. alter vo tertio quoq̄z die: itaq̄z alr̄ qdē dies duas hz accessiones: alter vo vnā tm̄modo: nisi accessionū tpa in easdē horas ɔueniant. si eni ɔuenerint fiet vna febris confusa que neq̄z pure tertiane neqz quotidiane formā pre se fert. Leonič.

Misto putrefacto flegmate in quo eā que hz vnāquāq̄z diē exacuiť: dicebam⁹ ɔsistere febrē cū amara cholera que eā que p tertiaz operať: composita τ duplex fit vtiqz τ cā τ dispositio: eteni alter quidē humor ſm vnāquāq̄z diē infert paroxismū: alter vo per tertiā: τ vna qdez dierū duos hēat paroxismos: vnū vo alia cuz demū nō ɔcidūt ppriȷs horis exacerbatiua tpa: cōcidentib⁹ eni vnus erit cōfusus: neqz speciē Antiq.

eius que ꝑ tertiaꝫ neqꝫ eius que per vnāquāqꝫ diem obseruans certam.

¶ Exequit̄ ꝓpositū qḋ intēdit. Et pmo ponit signa cōpositionis feb. flegmatice cū cholerica: ꝛ pmo declarādo ṗdictā compositionē ꝛ multiplices eius modos. Et dicit ꝙ si flegma putrefiēs qḋ opat̄ feb. que exacuit̄ ſm vnāquāqꝫ diē imisceat̄ in corpe cū mā cholerica que causat feb. que exacuit̄ per tertiū: tūc dispositio. i. feb. fit duplex: ꝛ cā feb. nā cū vnus istoꝝ causat paroxismū ſm vnāquāqꝫ dieꝫ ꝛ alter per tertiū: vna dieꝝ sic hñs duos ꝑoxismos: alia v̄o vnū: ꝛ hoc qñ tēpora exacerbatiua duoꝝ ꝑoxismorū eueniētiū in eadē die nō coincidūt ꝓpe horis. s. adinuicē: qa si coincidūt in eadē hora paroxismi duo: tūc fit vnus paroxismus cōfusus qui nō seruat certā spēm ei⁹ feb. que exacuit̄ per tertiū: nec eius que ſm vnāquāqꝫ diē exacerbat̄: ꝛ hoc qa signa vtriusqꝫ distincta ex ꝑmistione eoꝝ ꝯfundunt̄. vnde pōt dici ꝙ tūc non est cōplicata dispositio: qa sint ibi due distincte dispōnes: sed bene est cōplicata causa dispositionis cum causa. ¶ Deinde cū. d.

Laurē. ¶ Et qm̄ vtriusqꝫ feb. duplex spēs est implexus q̄tuor erunt. vnus in qua tertiana ꝑmiscet̄ quotidiane. scḋs in qua tertiana ꝑmiscet̄ cōtinue quotidiane. tertius in quo permiscet̄ quotidiana tertiane continue. quartus autē in quo permiscet̄ quotidiana ꝯtinua tertiane cōtinue. Ceterū oīum dictoꝝ iplexuū dr̄ia duplex est. interdū eni accessiones eodē tēpore simul incurrūt: qm̄ diuersis tēporibus accessiones prehenduntur.

Leonic. ¶ Qm̄ v̄o vtriusqꝫ feb. duplex est spēs: q̄tuor ex ipsis fient cōplexiones. Una quidē in qua tertiana quotidiane itermittēti cōmiscet̄. Altera v̄o in qua tertiana quotidiane ꝯtinue ꝯiungit̄. Et tertia in qua quotidiana itermittens tertiane ꝯtinue miscet̄. Haꝝ v̄o nuper dictarū cōplexionū oīum due sunt dr̄ie: cū aliqñ qdeꝫ in eandē horā accessiones occurrant: nōnunꝗ v̄o diuersis temporibus superueniant.

Antiq̄. ¶ Quia v̄o est alterius feb. duplex species cōplicationes fiunt quatuor. Una quideꝫ in qua miscet̄ tertiana quotidiane. Scḋa v̄o in q̄ tertiana ei que ſm vnāquāqꝫ diē exacuit̄ cōtinue. Et tertia mista quotidiana ei que per tertiā cōtinue. Et quarta ſm quā ea que ſm vnāquāqꝫ diē exacuit̄ cōtinua miscet̄ ei que per tertiā ꝯtinue. Uniuscuiusqꝫ v̄o dictaꝝ cōplicationum differētia duplex est: qñqꝫ quidē in eandē horā simul obuiātibus paroxismis. Est aūt quādo ꝛ ſm diuersa tempora inuadentibus.

¶ Ostendit multiplicē modū harū febriū duaꝝ: nā quelibet istarū feb. pōt esse cōtinua ꝛ iterpolata: ideo pñt quadrupliciter cōponi. ¶ Una cōpositio erit in qua cōplicatur tertiana. s. interpolata cum quotidiana. s. interpolata. ¶ Scḋa cōpositio erit in qua tertiana. s. iterpolata cōplicat̄ cū cōtinua quotidiana. ¶ Tertia cōpositio in qua cōplicat̄ quotidiana iterpolata cū tertiana ꝯtinua. ¶ Quarta cōpositio in qua fit cōplicatio istaꝝ: ꝛ vtraqꝫ est ꝯtinua ꝛ vtraqꝫ istaꝝ cōplicationū diuersificat̄: qa in die in qua due exacerbationes vel paroxismi fieri debent haꝝ duarum febrium: aliquādo euenit eadē hora aliquādo diuersis temporibus. ¶ Deinde cum dixit.

Laurē. ¶ Sed hi cognosci facile pñt: ṗterꝗ ꝙ sepe intermittens minime cognoscit̄ ab his medicis parū exercitatis: qm̄ egri nunꝗ deducunt̄ ad itegritatē: sꝫ opꝫ speciē ꝯsiderare accessiōis: queadmodū secūdo libro de iudicijs satis dictum iam est: ꝛ inde cognoscere nō ex ipsa circuituum proportione.

Leonic. ¶ Sꝫ he qdē cognitu faciles sunt nisi ꝙ aliqñ itermittens ignorat̄ ea rōne: qm̄ egrotus nūꝗ a febre liberat̄. At formā accessiōis ispicē opꝫ: queadmodū in secūdo de crisi pleni⁹ edocuimus atqꝫ ide: nō autem ex periodoꝝ simi ꝓportione cognoscere febrem.

Antiq̄. ¶ Sꝫ he qdem facile cognoscibiles excepto ꝙ multotiēs que deficit ignorat̄ ab his q nō sunt exercitati: vt vtiqꝫ nequaꝗ in febricitationem veniēte egrotāte: sꝫ opꝫ ꝛ spēm scrutari ꝑoxismi: ꝛ hinc cognoscē nō ex ꝑiodoꝝ analogia.

¶ Ostendit facilitatē cognitionis haꝝ fe. quarū paroxismi veniētes in eodē die veniūt diuersis horis reprobādo q̊sdaꝫ ꝛ dando regulā gn̄alē in cognitione hui⁹: ꝛ dicit ꝙ he tales febres sunt facilis cognitionis: vt q̄si per h velit ꝙ p̊ oꝫ de eis loqui: ꝛ dato ꝙ multotiens qñ est talis cōplicatio cōtinue cū interpolata ignoret̄ ab his qui exercitati nō sūt in illa q̄ deficit. s. interpolata: ꝛ hoc qꝛ nō vidēt egrotātem venire in infebricitationē post declinationē ꝑoxismi: ꝛ qa vna caꝝ est ꝯtinua: alia est iterpolata: ꝛ ꝯtinua non deficit nō cognoscit̄ ab eis iterpolata: sed solū credunt ꝙ sit vna ꝯtinua. Et iō subdit canonē ꝛ regulā ad hanc cognoscēdū: qꝛ opꝫ ṗscrutari spēm. i. ꝓprietatē paroxismi: ꝛ hūc cognoscere ſm speciem feb. ꝛ nō ex analogia periodorum: ꝛ hoc declaratum fuit in vltimo caplo primi libri.

Digressio. 60. Et attentione dignū ꝙ sicut dicit Gal. de crisi 2.º ꝛ Auer. collꝫ 3.º ꝛ Halyab. 8.º theo. ꝛ Auic. inuit 4.º cañ. duplex pōt esse modus cōpōnis feb. putridaꝝ. Unus modus pōt eē per cōmistionē. Alter est modus per vicinitatē. Modus cōpōnis ꝑ cōmistionē est in quo due diuerse materie diuersaꝝ febriū sunt adiuiceꝫ cōmiste: ita ꝙ ꝑꝑ vehementē cōmistionē simul mouētur ad putrefactionē ꝗ mā cōmista facit feb. in qua sunt accidētia duaꝝ feb. intēsa ꝛ remissa: de qua cōmistione ēt loq̄tur Aui. 4.º cañ. cap̊ illo de cho. fe. cū dicit. Et tertiana qdeꝫ ꝑiodica: aut est pura ꝛ fit a chol'a: aut nō pura ꝛ fit cum putredie chol'e grosse substātie ꝑꝑ cōmistionē cholere cū flegmate cōmistione aliq̄ cōmistionali vnica: ꝛ ꝑꝑ h diuersificat̄ ab emitriteo: cū emitriteū faciāt due māe separate: ꝛ hāc faciat mā vna q̄ est in seipsa ꝑmista cū calore. i. mā calida cui admiscet̄ aliquātulum frigoris. i. materie frigide. ¶ Modus aūt cōpōnis feb. per vicinitatē est cū duo humores singulares ꝛ distincti mouent̄ ad cāduꝫ feb. ita ꝙ quilibet illoꝝ facit ꝑoxismū sibi ꝓpriū. ¶ Dr̄ia autē inter illos duos modos cōpōnis dato ꝙ ex se sit multū clara: tñ apparet ṗ. qꝛ vt dicit Halyab. in fe. cōposita ſm cōmistionē actio cuiuslibet humoris sil' finit̄ ꝛ sil' incipit in q̊lꝫ ꝑoxismo: ita ꝙ oēs paroxismi talis feb. sūt sil' illoꝝ duoꝝ humoꝝ. Et semꝑ qlibet ꝑoxismus est cōmistus ꝛ ꝯfusus: ꝛ iō dicit Gal. ꝙ talis cōpositio est difficilioris cognitiōis. Sꝫ qñ est cōpositio ſm vicinitatē nō est necium ꝙ semꝑ duo ꝑoxismi sil' incipiāt: vel ꝙ sil' finiāt: nec est neciuꝫ ꝙ semꝑ sit ibi ꝑoxismus quilibet cōmistus: imo in vna die poterit eē paroxismus tm̄ vni⁹ feb. in alia ꝑoxismi ambaꝝ: ꝛ hoc in diuersis horis vt dicit vel in eadē: tūc erit ꝑoxismus cōmistus vt est dcm̄. ¶ Scḋa dr̄ia est. qꝛ cōpositio fe. ſꝫ cōmistionē nō pōt fieri nisi ex cōpōne diuersaꝝ materieruꝫ

Cap. 7. Cap. 9. Fen. 1. tra. 4. cap. 16.

6.ª fen. 4 tra. 2. cap. 36.

specie vt cholere ⁊ flegmatis vl' flegmatis ⁊ melie que sil'
miste ⁊ more ad putredinē faciūt paroxismū in quo appa
rent accidētia duaꝝ feb. cōmista: sed feb. cōposita ꝑm vi/
cinitatē pōt esse ex eadeꝫ mā specie vt si due cholere mo/
ueant̄ in eadem in diuersis locis ad putredinē vt apparet
in duplici tertiana. Ex qbus pōt apparere ꝙ feb. cōposita
ꝑm vicinitatē: quedā est cōposita ex pte loci tm̄ vt qn̄ ea/
dē materia in diuersis locis mouet̄ ad putredinē: ⁊ q̄daꝫ
est composita ex parte materie tm̄ vt qn̄ diuerse māe ꝑm
spēm vt cholera ⁊ flegma que vere sunt actual'r distincte
nō miste mouent̄ ad putredinē. Et quedā est feb. cōposi/
ta ex parte māe ⁊ ex parte loci sic̄ cū mouent̄ diuerse ma/
terie in diuersis locis stātes: vt vna intra venas: alia extra
ad putredinē. ¶ Cōpositio aūt ꝑꝫ vicinitatē: recipit iterū
diuersitatē aliā quā inuit Auic. qa quedā est cōpositio fe.
que dī subintrās: in qua paroxism⁹ vnius feb. euenit sup
paroxismo alterius anteq̄ꝫ declinauerit: quedā est cōposi
tio coalternās vel coalternata in qua paroxismus vnius
euenit post eradicationē paroxismi alterius: quedā vocat̄
cōpositio cōcomitās in qua paroxismus vnius incipit sil'
cū paroxismo alterius. Galenus aūt nō tradidit explicite
dignotiones oīuꝫ istoꝝ modoꝝ: lꝫ ex suis dictis dederit ī/
plicite solū modū cōpōnis feb. ꝑm vicinitatē: qa talis cō/
positio manifestior apparet: sil'r nō determinauit de cōpo
sitione ex parte loci soluꝫ: sed de cōpositione ex parte loci
⁊ materie: vel ex parte materiei tm̄ dans per istas ītelligē
illas. Et determinauit in hoc modū cōpositiōis hn̄tis pa/
roxismos subintrātes ⁊ coalternātes ⁊ cōmunicantes ⁊ ī/
cipit a cōpōne flegmatice cuꝫ cholerica: qa vt dicit Auer.
loco p̄allegato manifestior febriū cōpositaꝝ est emitrite⁹
⁊ pluriū specierū. Est eni talis cōpositio sepius cōtingens:
cū sil'es feb. ex qb⁹ cōponit̄ sepi⁹ accidāt vt de se notū est.

Laurē. ¶ Subijciat̄ eni venisse accessionē simul cū rigore qui
videat̄ īterpungere carnē laborātis: deinde oīa alia
tertiane febris indicia vsqꝫ ad vigorē ꝓposita cū vo/
mitu bilis simul ⁊ sudore benigno inclinare atqꝫ eē iā
diei horā nonā. Porro cōiecturare nos ex toto acces/
sionis motu circa vndecimā horā sine febre esse egro
tū: ea. s. itegritate quā in ipis circuitib⁹ noiare solem⁹:
ita v̄o sperātib⁹ statim subsistere sudoreꝫ aut astricta
solū: aut etiā inhorescēte cute: deide initiū atq̄ꝫ incre/
mentū: ⁊ ad hec vigorē ipsuꝫ in gn̄e continue pituose
hr̄i. Duplicē eni ita cognoscemus cām esse ac spēm fe/
briū: qa itermittēs cōtinue ꝑmista est: ⁊ q̄ꝫuis nulla ī/
ueniat̄ remissio: sequēti etiā die sperabim⁹ prehēdere
accessionē hora nona: ⁊ si vt expectabam⁹ res ipsa exi
stat penitus tertio die: sil'r sperabim⁹ adhuc febricitā/
te egroto prehēdere eū tertiane febris accessionē ho/
ra p̊ma. Qz si preueniat aut cūctet̄ accessio quaꝫ scd̄a
die existimabamus fore hora nona: atqꝫ ea q̄ꝫ tertio
die credebam⁹ futurā p̊ma hora nō insup sequētibus
dieb⁹ neq̄ꝫ nonā horā neqꝫ p̊mā expectabim⁹. Sꝫ tā/
to prius aut posterius quāta ꝓportio ipsa p̊me circui
tionis accessionē preuenientē ab hora qua cepit: aut
cunctantē īdicauit. Quecūqꝫ v̄o eaꝝ desitura sit p̊us
ex ipsa morbi specie scrutari opus est: atqꝫ ex ipsa ac/
cessionis lōgitudine ⁊ magnitudine ⁊ indole ⁊ motu: ⁊
itē circuituū rōne: eo ꝙ vel preueniāt vel cunctent̄: ⁊
ad hec inditijs que postea existāt cruditate ⁊ ꝯcoctio
ne totius morbi quoꝝ in vrina potissima censent̄: ac
de his oībus libro de iudicijs satis iaꝫ dictū est. Ubi
v̄o pituosa cōtinua nequaq̄ꝫ circa nonā horā sꝫ qntā:
aut sextā occupet ītermittētē biliosaꝫ que prima hora
incepit adhuc difficilis cognitu est plerisqꝫ his medi/
cis quibus talis ꝯsideratio minime cure est: an sit vnū
genus febriū an duo: ⁊ qd̄ naꝫ vtrūqꝫ eoꝝ sit: vtpote
nihil tale cognoscētes: nō solum nesciūt: quonāmodo
oporteat curare eas nequaq̄ꝫ cognoscētes: qualis nā
sitit: sed neqꝫ vir ꝙ scd̄a die suspicari ꝯueniat vtrasqꝫ
horas que prima die accessiones intulerūt. Ego igit̄
visus sum eis sepenumero vaticinādo potius q̄ꝫ ꝑsen
tiendo vt medici solent cōiecisse initiū ipsum accessio
nis. Per hāc igit̄ mistionē de qua nūc agimus cū ea q̄
quotidie accedit vidi interdū circa p̊mā horā preben
dere accessionē diligētis tertiane: sexta autē existē ac/
cessionē ei⁹ quā recētiores ꝓp̄e noiant cathamerinō. i.
quotidianā solēt ita noiare feb. que singulis dieb⁹ ac/
cedit: nequaq̄ꝫ desinentē ad integritatē ipse solit⁹ suꝫ
talē noiare quotidianā ꝯtinuā: nomē eni cathameri/
non. i. quotidianā appellāt rem oēm singulis dieb⁹ si/
militer venientē. Sed vt Plato dixit: cōtemnere opꝫ
noīa eos qui tantaꝝ ac taliū rerū ꝓfitent̄ cognitionē.
Appellet̄ igit̄ grā clarioris doctrine ea que singulis
dieb⁹ accedēs desinit ad integritatē quotidiana sim/
pliciter: ita nihil isuper addēdo ei ꝑ orationē: vbi v̄o
minime desinit quotidiana cōtinua ac liceat tibi si li/
beat alteri adūcē ītermittēs. Pari rōne dōm quotiēs
febris quoqꝫ tertio die accedat. Altera eni dr̄ia tertia
na simpl'r: vel etiā ītermittens tertiana habet̄. Altera
tertiana ꝯtinua est: licꝫ p̄terea ꝯtinuā tertianā noiare
tertianā simpl'r: ita sine additione vlla: quēadmoduꝫ
nōnulli appellāt. Sed eni nō opus est ꝓrogare sermo
nē de noīb⁹ sed redire ad institutū. Adolescēs eniꝫ in
quo dixi implexū extitisse tertiane cū quotidiana cōti/
nua: prima quidē die mane incepit cū rigore tertiane
ꝓprio febri. Alia oīa seruās diligētis tertiane inditia
vsqꝫ ad sextā horā: subiectūqꝫ vomitū biliosuꝫ ac ꝑuū
sudorē a quo statim cōtractus est atqꝫ in hoc ruit hō.
Deinde rursus apprehendente accessione pulsus erat
paruus ⁊ inequalis: post vsqꝫ ad horā vndecimā suc/
censa adhuc paulatim pleraqꝫ ipsius accessionis ha/
bebat ꝓpria pauca videt̄ quēpiā ipsius quoq̄ꝫ incre/
menti: deinde vsqꝫ ad noctē hora quarta incrementū
diligēs erat: post in eadē magnitudine ꝑmanebat ad
ipsum sensum vsqꝫ ad horā noctis sextā vnde iā ꝑspi/
cue videbat̄ iclinare vsqꝫ ad quartā horā in scd̄a die:
in ea enim cōtrahebat̄ atq̄ꝫ ipsius accessionis inditia
ostēdebant̄ vtpote partib⁹ extremis frigidioribus ac
pulsu paruo: atqꝫ icrescebat vsqꝫ ad vesperā paulatī:
neqꝫ horrorē quēpiā nec inequalitatē aliā afficiens:
deide rursus vigebat circa horā quartā noctis ac sen
sibile inclinare icipiebat circa sextaꝫ: vt igit̄ tertia die
hora circiter scd̄a opus erat ei⁹ expectare accessioneꝫ
fore quotidianā ꝑspicuū erat: nō tm̄ tertiana an serua
tura sit eādē horā: an nō ꝑspicuū erat. Accessio igitur
horifica icepit hora scd̄a que citi⁹ q̄ꝫ ex accessione in
prima ac scd̄a die cōtinue quotidiane increscens vsqꝫ
ad qntā horā initiū rursus efficiebat post qntā horaꝫ

atq3 ei erât oia accidêtia silia his que scða die extite-rât:deinde rursus increscês pmptius vsq3 ad octauâ hora3 rursus horruit in illa hora ac paulopost acces-sio pmpte ascêdebat icrescês:ita vt circa hora3 noctꝭ quartâ ad ꝯsistêdi vigorê deduceref. At qd nâ aliud q3 diligens semitertiana hec accessio extitit:cu3 due febres eadê hora inciperent:eo q hec singulis dieb⁹ accedês duabus horis preueniret:tertiana vo duab⁹ horis cûctaref. Quocirca vbi possit dignoscere spêm febris ꝑspicue videri temperata ac ꝑmista tertiane ac quotidiane côtinue accidêtia. Cû eni tertiana cû rigore icipiat:quotidiana vo sine rigore ꝑmista ex vtrisq3 horrorê statim intulit rê qdê mitiorê rigorê:maiore3 vo frigore:ac tâto maiorê frigore quâto minor rigo-re est. Quapropter equalr absistête extremis vtrisq3 horrorê in medio amboꝝ existere rigoris.s.atq3 frigo-ris:id qð têperatis inuicê extremis potissimû fieri so-let:ita efficitur vt nô ab re nomê tali febri semitertia-nâ posuerût. Têꝑata eni ex quotidiana côtinua ac ter-tiana itermittête toti⁹ eaꝝ nature ꝑtê mediâ ꝑdictaꝝ febriû h3. Ut igif hemionus.i.mulus ac semideus di-ctus eodê mô semitertiana est. Mulus eni medieta-tê equi côducêtis ei ad gnônê medietatê asini habês ab altero eoꝝ tmmô dictus est. Et idê semideus indi-caf qdê ꝑticiparet dei medietatê:⁊ cû hô sit altera ex ꝑte omittif. Itidem semitertiana medietatê alterâ h3 tertianâ medietatê alterâ quotidianâ ꝯtinuâ. S3 du-plex modus gñationis eius est:aut eni invnû tps due accessiones ꝯcurrût vt pauloante dixi:qa altera ꝑue-nit:altera cunctaf:aut ambe statim ab initio iuicê tê-peranf. Si igif ambe in vnû têpus ꝯcurrât vnâ sola3 habêt accessionê nature ipsi⁹ semitertiane. Altera vo oês ab initio morbi vsq3 in finê:vt qui maxie ꝑꝑe se-mitertiana ab oib⁹ noief:sed de hoc paulopost agef potissimû ꝑꝑ Agatinu3 ⁊ Archigenê. Adolescêti igif qm per enarrationê ꝑposuim⁹ tertio die tali veniête accessione ꝑpterea q in vnû tps ambo accessionû ini-tia inciderêt ꝑueniête duab⁹ horis quotidiane ipsius accessione semꝑ:tertiana aût cûctâte accessio quarta die icepit oriête sole spêm seruâs diligêtê febris quo-tidiane. Erat aût ex ꝑportione futurû initiû accessio-nis quinte ab ea circa decimâ hora3 noctis:qm semꝑ preueniebat horis duab⁹ ab initio. Tertia aût acces-sio febris biliose habitura ꝑncipiû erat quinta die ho-ra quarta:ita vt mediû iterstitiû initij duarû accessio-nû foret sex horaꝝ. Qr igif etiâ fuit circa decimâ horâ qrte noctis icipiête accessione fm spê3 pituose febris atq3 ita ꝑcedête vsq3 ad horâ qrtâ diei:attingête vo eâ biliosa sil' cû modico rigore:deinde rursus ꝑmistâ spêm hñte accessione fm biliose sil' ac pituose speciê. At vo subsequêti nocte circa sextam horâ pituosa fe-bris incipiens diligês ac sola totâ obtinuit sequente3 diê que sexta fuit. Tum aût incipiête nocte inclinans rursus incepit eodê mô postea reliquâ noctis medie-tatê ⁊ têpus vsq3 ad meridiê septime diei obtinês ia3 quodâmô inclinauit:sed tertiana ei successit cû rigore icipiês quêadmodû solet icipe diligês tertiana:atq3 alia oia eodê modo diligêtior afferês idicia bilis vo-mitû efficit ⁊ dedictionê biliosa3:⁊ vrinâ bonâ ⁊ quê-dam paruû sudorê:vespere tardo indicans perspicue his q didicerût cognoscere genera febriû:vt côcedat atq3 inclinet ⁊vtiq3 destitisset post vnâ:vel qð plimû fit alterâ circuitionê:eteni iclinatio facilitatê habeat mirabilê quâdâ:⁊ quale3 nô altera ex ꝑorib⁹ vsq3 ad horâ noctis quartâ. In illa eni febris pituosa singulis dieb⁹ accedês:horis aût duab⁹ ꝑueniês incepit atq3 occupâs totâ noctê ⁊ totû sequêtê diê. Rursus icepit octaua nocte scða hora:quâ qdê noctê totâ occupâs inclinauit sequêti die nono. Accessio aût tertiane erat futura in illa die circa octauâ hora3:qm duab⁹ horis cunctabaf:sed tunc circa nonâ horâ incepit idicâs id suâ iclinationê. Sole aût occidête attigit ipsa3 acces-sio ꝑueniês pituosa quêadmodû solita erat:⁊ noctem occupâs illâ ⁊ sequêtê die3 rursus incepit decimo die hora decima:deide rursus vndecia die hora octaua diligêter ꝑmanês pituosa:deinde circa hora3 noctis ꝑmâ initiû horrificû tertiane febris qtuor horis cun-ctando extitit:tu3 aût sexta hora noctis vêter deiecit biliosa:⁊ qdâ in toto corꝑe sudor extiterit:⁊ post hec tota inclinatio ꝑꝑe integritatê deuenit:atq3 erat iam perspicuû tertianâ destitisse integre:pituosam autê eê relictâ solâ iam ⁊ inclinantê. Hec igif circa duodeci-mâ diem:nec isuper accessio preuenit horis duabus quêadmodû antea solita erat s3 septima hora incepit: deinde circa decimâtertiâ haud quaq3 sexta:sed cun-ctabaf ac septima hora icepit post insignê facilitatem atq3 inclinationê. Quarto aût decimo die inclinatio multo melior extitit atq3 accessio icepit hora nona: ⁊ in vrina insigne ꝯcoctionis iditiû apparuit ꝑnuntiâs fore solutionê futuro directorio. Sed de hoc nûc nô est agendi locus. alio eni têpore magis ad ꝑpositû di-cef:s3 vt sepenumero ꝑmiscebanf biliose ac pituosis. Itemq3 côtinue itermittêtibus id quod multi medici ignorassent:prescriptus egrotus ꝑspicue idicauit.

¶ Supponaf eni cuipiâ accessionê icipere circa ꝑma3 horâ vna cû rigore qui videf pungere carnes laborâ-tis:deinde vbi alia oia tertiane febris idicia vsq3 ad côsistentiâ ꝑcesserint:postmodû cû bilis vomitu atq3 optimis sudorib⁹ declinare ac iam vndecimâ diei ho-râ adesse:vnde ex totius accessionis motu ꝯiecturari possimus hora vndecima egrotantê febris itermissio-nê habiturû talê videl3 qualê in periodis noiare ꝯsue-uim⁹:dû vo in hac spe sumus subito retineri sudores densata.s.tmmodo:vel etiâ horrescête cute ac subide ꝑncipiû ascensum côsistentiâ febris côtinue qualis ex pituita accêdif seq:sic eni ⁊ duplicê câm ac duplicem febriû spêm cognoscemus mista itermittête côtinue: q3uis nulla itermissio deprehêdat. Scðo etiâ die spe-râdû est hora nona accessionê futurâ:q si expectatio ni nře res ipsa respôdeat oino etiâ die tertia itidê fe-bricitâte adhuc egroto tertiane febris accessionê ho-ra ꝑma supuentura3 speramus:q si aut ꝑuenerit aut tardior fuerit ea q3 scðo die circa horam nonam fore speram⁹ accessionê:aut tertio circa ꝑmâ nô amplius Leoni

diebus seq̄ntibus:aut nonā aut primā expectabimꝰ
horā.Sed tāto ꝑus siue posterius quāto in ꝑmo pe-
riodo silr̄itudo ꝓportionis accessionē aut tardasse aut
accelerasse mōstrauerit.Que vō ex duabus febribus
citius sit finē habitura ex earū specie ⁊ forma atq; ex
accessionis prolixitate ac magnitudine modo p̄terea
ac motu ⁊ reditu periodorū ꝓut celerior aut tardior
extiterit cōiecturādū:adhibēda īsuper alia que supue
nerūt idicia coctionis aut cruditatis morbi totius ex
quibus maximā vim hn̄t que in vrinis apparēt:de q-
bus oibus sufficiēter in libro de crisi tractauimus.Si
vō quotidiana ꝯtinua tertianā intermittentē que pri-
ma iceperit hora nō nona sed aut quinta aut sexta ap
ꝑhenderit hora:adhuc difficilior cognitio fit plerisq;
medicis qui talē cōtēplationē cōtēnunt neq; scire cu
rant:an vna sit febris:an due:⁊ qualis nā sit vtriusq;
natura:vt vō qui nihil horū intelligāt nō modo igno
rant quo pacto curare oporteat has febres quaꝝ nul
lam hn̄t notitiā:sed nesciunt etiā vtrū die seq̄nti su-
spicādū sit de hisce horis que in ꝑmo die accessiones
attulerūt.¶ Ego vō sum mihi cōscius ꝙ sepius ex di
uinatrice quadā arte potius q̄ ꝑnoscēdi scia medicie
ꝓpria visus sum eisdē cōiectura assecutꝰ future acces-
sionis insultū.¶ In hac igit̄ ipsa de qua nūc agimus
mistione tertiane cū quotidiana vidi aliqñ circa ꝑmā
horā exq̄site tertiane iuadere accessionē: in sexto aūt
illius que a iunioribus medicis ꝓpria noie chatemeri
na.i.quotidiana appellat̄:ita eni vocare ꝯsueuerūt eā
febrē que singulis diebꝰ accendit̄ neq; vllā hʒ inter-
missionē. Ego vō solitꝰ suʒ eādē febrē amphimerinā
ꝯtinuā noiare:nā cathemerim vocabulū nusq̄ apud
grecos scriptū iuenit̄:oēm vō rē que quotidie eodem
fiat modo amphimerinā vocāt:verū vt inquit Plato
nō est habēda de noibus cura q̄bus tātarū reꝝ iuesti
gatio ꝓponit̄:vocet̄ itaq; manifestioris doctrine grā
que quidē singulis diebus accēdit̄ atq; itermissione
finit̄ amphimerina.i.quotidiana simplr̄ nulla alia ser-
moni facta adiectione:que autē itermissionē nō habʒ
quotidiana cōtinua dicat̄.Alterā vō si quis vellet q̄ti
dianā intermittentē appellet.Eodē modo in tertiana
situat̄.Altera quidē eius dr̄ia simplr̄ tertiana dicatur
aut tertiana itermittēs.Altera vō tertiana continua.
Cōtingit etiā hanc ipsaʒ sine aliqua adiectiōe tertia-
nā simplr̄ noiare qđ ⁊ ab aliquibꝰ video obseruari:sʒ
nō opʒ de noibꝰ ꝓlixius disputare:sed potius ad ꝓpo
siti nr̄i istitutū reuertamur.Adolescens eni in quo fa-
ctā dixi complexionē tertiane cū quotidiana cōtinua
mane quidē in ꝑma hora rigorem pati cepit exquisite
tertiane familiarē adherētq; alia oia eiusdē febris i-
diciavsq; ad horā sextā:⁊ vomitus bilis ⁊ pauci sudo
res iter quos statim homo horruit ac subinde icipiē-
te annotatione pulsus erat paruus inequalis:deinde
vsq; ad horā vndecimā cum paulatim adhuc succen
deret̄:plura q̄deʒ signa habebat annotationis ꝓpria:
paucis tn̄ itermistis accensionis idicijs:hinc vō vsq;
ad quartā noctis horam febris certissime itendebat̄:
deinde quantū sensu ꝑcipi poterat vsq; ad sextaʒ no-
ctis horā in eadē magnitudine persistebat mox iā ma
nifeste declinabatvsq; ad diei seq̄ntis horā quartā:
in hac eni cōtrahebat̄ ⁊ annotationis signa ostende-
bant̄ refrigeratis iam extremis partibꝰ paruoq; exi-
stente pulsu ⁊ iā ad vesperas vsq; itendebat̄ paulatiʒ
neq; horrorē neq; iequalitatē aliquam pre se ferens:
deinde rursus in sūmo cōsistebat circa quartā noctis
horā.Sexta vō manifestissime cepit remitti qđ q̄dem
tertio die hora scđa quotidianā annotatiōeʒ expecta
re oportebat:in ambiguo nō erat:nō tn̄ vtꝝ tertiana
eandē horā esset seruatura al's nō satis cōstabat.Ho
ra igit̄ scđa accessio superuenit que celerius ea que in
ꝑmo scđo ⁊ tertio die quotidiane ꝯtinue facta erat i-
ualescens vsq; ad horā q̄ntā:aliud rursus eadē hora
fecit initiū i quo aderāt oia silr̄ia his que in scđa hora
cōtigerāt accidētia.Hinc vō rursus ꝓmptius iuale-
scēs vsq; ad horā octauā denuo in eadeʒ horruit:ac
paulopost accrescens accessio expedite ascendebat
adeo vt hora noctis q̄rta iā ad summuʒ ꝑuenerit. Et
quid aliđ hoc erat q̄ accessio exq̄siti emitritei duabꝰ
eadē hora iuadentibus febribꝰ:qm̄ quotidiana dua-
bus horis celerius:tertiana aūt totidē tardiꝰ accede-
bat:adeo vt qcūq; facultatē hr̄et febriū figuras agno
scendi tertiane ac quotidiane ꝯtinue accidētia in vnū
cōfusa manifeste deprehēderet.Nā cū tertiane isultū
rigor comitaret̄:quotidiana aūt sine rigore iuaderet
mista ex vtraq; febris horrorē cōtinuo afferebat reʒ
quidē rigore minorē tātoq; hac ipsa maiorē quantuʒ
a rigore magnitudine superat̄:adeo vt cuʒ ab vtroq;
extremo equa discet ꝓportione horror medius inter
ambo rigorē scilʒ ⁊ frigefactionē collocet̄.Qđ quidē
maxie fieri cōsueuit cū extremitates cōfundant̄ : non
ab re igit̄ inditiū est huic febri nomē emitritei:naʒ ex
quotidiana cōtinua ⁊ tertiana itermittēte tota eiꝰ nā
cōfusa dimidia pars earūdē febriū vtrāq; cōprehen-
dit:sicuti igit̄ semiasinꝰ ⁊ semideus nomē tale sortiun-
tur:ita ⁊ emitriteus.Semiasinus eni cū ad eius gn̄a-
tionē pro altera parte asinus pro altera equus conue
niant ex vna semiasini nomē accepit.Semideus dimi
dia quidē parte deus esse mōstrat̄.Cū vō alterā hois
habeat hec in noie omittit̄.Sic ⁊ emitriteus dimidiaʒ
eius ꝑtē hʒ tertianā:alterā aūt dimidiā quotidianaʒ
cōtinuā.¶ Duplex aūt in ipso gn̄ationis modus vel
scilʒ duabus in vnū tēpus quēadmodū dicebat̄ nuꝑ
ꝯuenientibꝰ accessionibꝰ:q̄a altera quidē ꝓueniebat:
altera aūt differebat:aut statim ab initio ambabꝰ iui-
cem cōfusis:que igit̄ fit in vnuʒ tēpus cōuenientibus
vtraq; accessione vnā tm̄mō hʒ emitritee nāe acces-
sionē:altera aūt oēs a ꝑncipio egritudinisvsq; ad fi-
nē que maxie atq; precipue ab oibus febris emitritea
appellat̄:sed de hoc paulo posterius a nobis dicetur
ꝓpter Agatinū atq; Archigenē presertim. In adole
scente aūt quē nostra narratio supposuit cū tertia die
huiuscemodi accessio facta esset:q̄a in vnū tēpus con
ueniebant ambaꝝ febriū inuasiones:qm̄ quotidiana
q̄dē duabꝰ horis semꝑ ꝑueniebat:tertiana aūt diffe-
rebat die q̄rta accessio sole oriēte iuasit formā exq̄site

quotidiane ex pituita pre se ferens. Erat aũt ꝓm proportionis similitudinẽ quinta ab ipsa accessio circa decimã noctis horã ꝓncipiũ factura: qm̃ duab⁹ semp horis celerius inuaserit. Tertiane aũt ex bile febris accessio ab initio die qnto hora q̃rta erat inuasura adeo vt inter duarũ febriũ initia sex horaꝝ spatiũ itercederet qđ ⁊ factũ est. nã circa quarte noctis horã decimã inuadente accessione que febris ex pituita seruabat imaginẽ atq; hoc modo vsq; ad quartã diei horã ꝓgredientẽ vbi febris tertiana mediocrẽ rigorẽ secũ afferẽs eidẽ cõiuncta fuit mistã subinde formã gerens accessio biliose. s. febris ac pituose. Sequẽti nocte circa horam octauã pituosa febris incipiẽs exquisita ac sola totã diem subsequentẽ ordine sextã occupauit: deide cum media nocte declinasset aliud subinde eodẽ modo fecit initiũ: deide cũ reliquã dimidiã noctis partẽ vsq; ad meridiẽ diei septime obtinuisset postmodũ iã veluti declinabat. At eandẽ excepit tertiana que cũ rigore inuasit quẽadmodũ exquisita tertiana cũ rigore inuadere cõsueuit: atq; cũ alia oia secũ eodẽ modo certissima afferet indicia vomitus bilis iuexit atq; alui excrementa biliosa ⁊ vrinas optimas: ac cũ iã aduesperasset breues quosdã veluti sudores adeo vt quicũq; febriũ spẽs didicisset ei apte indicaret eam remitti ac declinare: neq; vltra vnã aliã periodũ aut ad summũ duas debere ꝓtẽdi. Nã ⁊ in ea declinatione erat qes admirabilis qualis añ visa nõ fuerat donec ad q̃rtã noctis horã puentũ est: in illa etenĩ febris que etiã ex pituita ortũ habebat ac quotidie accessionẽ faciebat cũ duab⁹ anticipasset horis inuasit. Cũq; totã noctem occupasset ac totũ deinceps diẽ rursus in scda noctis hora octaue aliđ fecit initiũ: cũq; eadẽ parit noctẽ totã occupasset sequẽti die q̃ nona erat dclinauit. Eodẽ vo die circa horã octauã: qm̃ duab⁹ horis tardi⁹ inuadebat futura erat tertiane febris accessio: ꝫ tũc hora nona supuenit hoc ipso etiã se declinare significans. Sole aũt occidẽte ei se associauit feb. ex pituita more suo anticipãdo: ⁊ cũ noctẽ illã obtinuissꝫ diẽq; sequẽtẽ hora decima diei decime iterum inuasit: deinde die vndecima rursus hora octaua exq̃site referẽs pituite nãq;: deide ꝓma noctis hora tertiane feb. q̃ duab⁹ tardauerat horis horrida accessio facta est: deide sexta noctis hora aluus biliosum excreuit ac qdẽ ꝑ vniuersuꝫ corp⁹ sudores exhalarãt post quos tota declinatio fere ad ifebricitationẽ puenit: neq; iã in ambiguo erat qn tota feb. tertiana oino desijsset: sola ãt ea q̃ ex pituita ortũ hẽbat remãserat q̃ ⁊ ipsa iã remitti icipiebat: hac igit rõne die duodecima nõ amplius anticipauit accessio duab⁹ vt antea ꝯsueuerat horis: sed hora septima inuasit: neq; die tertiadecima sexta supuenit hora: sed illa etiã septima hora inuasit quietẽ effatu dignã ac declinationẽ ostẽdẽs. Quartadecima vo die eadẽ dclinatio melior admoduꝫ successit: ac hora nona accessio facta est: in vrinis aũt erãt insignia coctionis idicia solutionẽ egritudinis in die decretorio succedẽte futurã ꝓmõstrãtia. Sed hoc ꝓsentis sermonis nõ interest neq; de eo operepciũ est dicere. Oa vo sepius cõmiscent diuersoꝝ generũ febres ⁊ biliose pituitosis ⁊ intermittẽtes ꝯtinuis que a multis medicis ignorant: satis hic de q̃ nup scripsim⁹ egrot⁹ ostdit.

¶ Fingamus eni inuasisse quendã circa primã horã diei paroxismũ cum rigore viso pungere carnes laborantis: deinde ⁊ alias omnes vsq; ad statum tertiane: feb. cognitiones premittentes cum cholere vomitu simul cum suauibus sudoribus declinare ⁊ esse quidẽ iam diei horam nonã: cõuincere vo nos ex vniuerso motu paroxismi circa vndecimã horã sine febre eẽ laborãtẽ hac. s. ifebricitatione quã in periodis notare assueuim⁹: ita vo sperãtib⁹ nobis repẽte detentos esse quidẽ sudores vel densata solũ vel horrẽte cute: hinc vo ⁊ ea que sunt initũ ⁊ ascẽsionis ⁊ status in spẽ flegmatice fieri feb. cõtinue. Duplicẽ eni ita demũ cognoscem⁹ cãꝫ esse ⁊ spẽm febris mista deficiẽte cũ ꝯtinua: ⁊ si nulla inueniat defectio. Et ꝓm scdã demuꝫ diẽ speramus inuadere paroxismuꝫ hora nona: ⁊ si ꝓm nostrã expectationẽ res euenerit: oino vtiq; ⁊ ꝓm tertiũ diẽ simil speram⁹ adhuc febriente laborãte superinuadere ei tertiane feb. paroxismũ hora nempe prima. Si autẽ anticipauerit vel tardauerit his q ꝓm scdã diẽ spat hora nona fieri paroxism⁹: ⁊ his qui ꝓm tertiã prima nõ adhuc ꝓm deinceps dies neq; horã nonã neq; primã sperabim⁹: sed tãto prius vel postea quãto analogia primi periodi poxismũ vel anticipanteꝫ ab ea que a principio hora vel tardantẽ predemõstrauit. Que vo carũ qescet pri⁹ ⁊ ex specie febris opꝫ cõuicere ⁊ ex lõgitudine ⁊ magnitudine ⁊ cõsuetudine ⁊ motu paroxismoꝝ ⁊ adhuc ex periodoruꝫ retributione anticipãdo vel tardãdo ⁊ adhuc ex sup apparẽtibus signis idigestionis ⁊ digestionis totius egritudis maxia quoꝝ i vrinis sũt: ⁊ scriptũ est de his vniuersis sufficiẽter in libris de crisib⁹. Si vtiq; nõ circa horã nonã: sed qntã vel sextã flegmatica cõtinua supassumpserit deficienteꝫ cholericã que ꝓm primã horã inceperat adhuc difficili⁹ est cognosci multis his medicis qb⁹ nulla cura est talis cõtẽplationis siue vna spẽs est febris que fit siue due ⁊ qualis est alterutra: quasi vo nihil hoꝝ cognoscẽtes nõ solũ nõ cognoscunt qualr opꝫ curare has que a nullo cognoscunt quales vnq̃ sunt: sed neq; si ꝓm secũdã diẽ suspicari opꝫ horas vtrasq; que in pria paroxismos attulerũt. Ego deniq; multotiẽs ex magica ab eis magis q̃ ex medicinali ꝓnostica cõijcere estimat⁹ fui inuasiones poxismoꝝ. Scdm hanc ipsaꝫ deniq; quã nũc tractamus

mistionẽ

mistionē tertiane ad eaz que quotidie exacuit:
vidi qñqz circa primā quidē horā inuadentez
paroxismū certissime tertiane: ſm sextā ꝟo eiꝰ
que vocat a iunioribꝰ medicis ꝓprie quotidia-
na. Et vocare cōsuetudo est eis ita eaz que ſm
vnāquāqz diē exacuit. Ego aūt assueui hāc fe-
brē talē noiare amphimerinā ꝯtinuā: quotidia
nū eni nomē nullatenus est iuenire apd aliquē
grecorū scriptū: amphimerinā aūt oēm rē que
ſm vnāquāqz diē similr fit noiant: sed sic Pla
to ait cōtēnere opz noia eos quibꝰ tantaꝝ ꝛ taz
magnarū rerū prelacet iuestigatio: noiet ergo
gratia euidētis doctrine ea qdē que vnaquaqz
die exacuit: in ifebricitatione ꝟo qescit amphi
merina simplr: ita nihil adhuc adiacentibus ei
ſm sermonē: que ꝟo nō quiescit amphimerina
cōtinua: liceat aūt si quis vult ꝛ alterius addice
re deficientē amphimerinaz: ita ꝟo ꝛ in ea que
per tertiā: altera quidē dīa tertiana simplr vel
ꝛ deficiēs tertiana. Altera ꝟo tertiana ꝯtinua:
licet aūt ꝛ ꝯtinuā tertianā noiare per tertianaz
simplr ita sine additione aliqua sicut demuz ꝛ
noiant quidā. Sed nō opz ꝓlongare adhuc de
noibꝰ: reuerti ꝟo ad ꝓpositū. Juuenis eni ipli
cationē in quo dixi factā esse tertiane ad amphi
merinā ꝯtinuā ſm primā qdē diez mane ince-
perat cū rigore tertiane ꝓprio febri ꝛ alias vni-
uersas seruans certe tertiane cognitiones vsqz
ad sextā horā ꝛ repēte ꝛ vomitū cholericuz ꝛ
ventris secessum ꝛ hūc cholericū ꝛ paruos su
dores in quibꝰ mox ꝯtractus est ꝛ horruit hō:
ꝛ hic rursus icipiēte accessione erat pulsus par
uus ꝛ inequalis: demū vsqz quidē horā vnde-
cimā suffumigata adhuc paulatim plura qdez
accessionis habebat ꝓpria: breuia ꝟo quedā ꝛ
ascēsionis: hinc ꝟo vsqz noctis horā quasi qr-
tā augmētatio erat certa: demū in eadē magni-
tudie manebat vt demū ad sensuz vsqz noctis
horā sextā vnde iā manifeste apparebat decli-
nare vsqz quartā horā in scda diez. Jn hac eni
iam ꝛ cōtrahebat ꝛ accessionis demōstrabant
signa extremis qdē eius partibꝰ frigidioribꝰ fa
ctis: pulsu ꝟo paruo: ꝛ vtiqz ꝛ vsqz ad vesperā
augmētabat paulatim: neqz horrorez quēdam
neqz iequalitatē aliā faciēs: demū rursus in sta
tu erat circa horā quartā noctis ꝛ sensibilr de-
clinare incepit circa sextā. Igit quidez qm̄ ſm
tertiā diē hora quasi scda oportebat eius expe-
ctare futurā esse amphimerinā accessionē: ma-
nifestū erat nō tn̄ in tertiana si custodiret eandē
horā siue nō manifestū erat: inuasit igitur hora
scda paroxismus horridus citiꝰ eo qui in pria
ꝛ scda dierū cōtinue amphimerine paroxismo
crescēs vsqz quintā horā: initiū fecit aliud rur-
sus post qntaz horā ꝛ oia erant ei synthomata
similia his que in scda hora facta sunt: hinc aūt
rursus crescēs paratius vsqz octauā horaz fri-
guit idē horruit rursus in illa ꝛ paulopost pa-
rate ascendebat adauctꝰ paroxismus vt noctis
hora quasi quarta in statū deueniret. Eteni qd
aliud qz certi emitritei paroxismus hic factus
est duabus feb. ſm eandem horam inuadenti-
bus ꝓpterea ꝙ anticipabat quidez horis dua-
bus ea que ſm vnāquāqz diē exacuebat: tarda
bat aūt duabꝰ horis tertiana vt volēti cognosce
re spēs febriuz euidēter apparēt ꝯcreta esse ꝛ q̄
tertiane ꝛ que cōtinue amphimerine erant syn
thomata. Nāqz tertiana quidē cū rigore inua-
dēte: amphimerina ꝟo sine rigore mista ex am
habus horrorē repente inferebat qui minus q-
dē est rigore: maius ꝟo circūinfrigidatione: ꝛ
tāto demū maius qdē circūinfrigidatiōe quā-
tū rigore est minus: quare ꝓportionalr distās
ab alterutra extremitatū horror ambaꝝ in me-
dio positꝰ est rigoris ꝛ circūinfrigidationis ꝙ
assueuit maxie ꝯctis fieri extremitatibꝰ. Quo-
circa neqz absqz mō aliq̄ nomē huic febri emi-
tritea posuerit: ꝯcreta.n. ex amphimeria ꝯtinua
ꝛ tertiana deficiēte totiꝰ sue nāe dimidia parte
alterutrā hz ꝑdictaꝝ febriū: sicut igit emionos
idest semiasinꝰ ꝛ emitheos.i. semideꝰ noiatur:
eodē mō ꝛ emitriteos emionos.i. semi quidez
equo ꝯferente ei in gñatione: semi ꝟo asino ſm
alterū eoꝝ noiatū est solū ꝛ semideꝰ: monstrat
quidē semideo pticipās: qm̄ aūt hō est ſm alid
mediū derelinquit. Et emitritea igit mediā q-
dē suā ptīculā hz tertianā: mediā āt aliā amphi
merinā ꝯtinuā. Duplex est aūt ei modus gña-
tionis vel cōuenietibꝰ in vnū tp̄s duobꝰ poxis-
mis vt nūc dicebat: ꝓpterea qa anticipatiua q-
dē erat altera: alia ꝟo tardatiua vel cōfestiz ab
initio ꝯcretis adinuicē vtrisqz. Igit que qdem
in vnū tp̄s vtrisqz ꝯuenietibꝰ fit vnū solū hz pa
roxismuz emitritee nāe: altera ꝟo vniuersos a
pricipio vsqz ad finez egritudinis: que vtiqz ꝛ
pricipalissima prioribꝰ emitritea noiat: de hac
quidē vtiqz ꝛ post parū dicet maxie ꝓpter eos
qui circa Agatinū ꝛ Archigenē. Juuenis igit
qui ſm explanationez hanc suppositus est ſm
tertiam diem paroxismo tali facto: ꝓpterea qa
conciderunt in vnuz tp̄s vtrarūqz feb. imissio-
nes ea que ſm vnāquāqz diem exacuitur horis

duab⁹ ꝑassumēte semꝑ:ea v̄o que ꝑ tertiā tardante paroxism⁹ qui ẜm quartā diē iuasit oriēte sole spēz seruās certissimā flegmatice febris. Debebat aūt vtiqȝ quasi ẜm analogiā quintus ab ea paroxism⁹ incipere circa decimā horā noctis:qm̄ anticipat semꝑ duab⁹ horis:cholerice v̄o febris tertianus paroxismus a pricipio debebat inuadere vtiqȝ quasi ẜm quintā diē hora quarta vt esset mediū iteruallū principiȷ̄ duaꝝ febriū sex horis. Qđ igiẗ ⁊ factū est circa qdez horā decimā noctis quarte iuadēte paroxismo ẜm spēm flegmatice febris ⁊ ꝓcedente ita vsqȝ ad quartā horā diurnā:suꝑcopulata v̄o ei cholerica cū rigore moderato ⁊ ab hinc rursus suꝑimmistā spēm habente paroxismo ẜm cholerice sil'r ⁊ flegmatice spēm. Suꝑuenīēte v̄o nocte circa octauā horā flegmatica febris icipiēs certa ⁊ sola vniuersaȝ detinuit deinceps diem existentē sextā deinde vsqȝ mediā noctē declinans:hinc rursus icipit ẜm eūdē modū:deide reliquū mediū noctis ⁊ qđ est vsqȝ meridiē septime diei detinēs iā quodāmodo declinabat. Sed tertiana demū ei successit cū rigore inuadens sicͭ assueuit iuadere certa tertiana ⁊ alias oēs ẜm eūdē modē certas ferēs cognitōes cholere vomitū fecit ⁊ egestionē cholericā ⁊ vrinā bonā ⁊ quādā breuē humiditatez:existēte iam sero ostēdens euidentissime his qui didicerūt dignoscere spēs feb. ꝙ remittit aliquo declinat ⁊ quiescit vtiqȝ quasi post vnā periodū vl' plurimū post scđam:eteni declinatio facilitatē habebat mirabilē quādā ⁊ qualē nulla anteriorū vsqȝ noctis horā quartā:in illa eniȝ flegmatica febre que ẜm vnāquāqȝ diē exacerbabaẗ:horis aūt duab⁹ anticipabat inuasit detinēs totā noctē: ⁊ deinceps diē totam rursus incepit ⁊ ẜm octauā noctē scđa hora quā noctē detinēs totā declinabat ẜm deiceps diē nonā. Debebat aūt vtiqȝ.q. ⁊ tertiane paroxism⁹ in illa die fieri circa octauā horā:qa duab⁹ horis tardabat:sȝ tūc demū circa horā nonā iuasit:ostēdēs igiẗ ⁊ ꝑȝ hoc suiipsius declinationē. Sole v̄o occidēte copulata est ei anticipatiue iuadēs flegmatica feb. sicut assueuit ⁊ noctē detinēs illā ⁊ eā que est deinceps diē:iuasit rursus ẜm decimaȝ horam die decima:demuȝ rursus ẜm vndecimā diē hora octaua certissime ꝑmanēs flegmatica demū circa noctis horā primā horrida iuasio tertiane feb. q̄tuor horis tardētis facta est: ⁊ deinde hora sexta noctis vēter egessit cholica ⁊ q̄dā in toto corꝑe humiditatis facte sunt: ⁊ post

has declinatio oīs ꝓpe īfebricitationē deuenit: ⁊ erat iā manifestū ꝙ tertiana quidē final'r habuerat:flegmatica v̄o derelinquebat sola. Jaȝ aūt aliquo ⁊ ipsa remittēs quocirca ẜm duodecimū dieȝ nō adhuc anticipauit ꝑoxism⁹ horis duab⁹ vt assueuit prius:sed septima hora iuasit demū ẜm decimātertiā neqȝ sexta hora:sed tardauit ⁊ ab hac septima hora iuadēs in facilitate digna rōne ⁊ đclinatione:ẜm decimūq̄rtū diē v̄o declinatio multū melior facta est ⁊ paroxismus iuasit hora nona ⁊ in vrinis digna ratione signa digestiōis apparuerūt ꝑdemōstrātia futurā solōnē in vētura die cretica:sȝ nō de hoc nūc est sermo nisi icidēter vel suꝑuacanee. Alterius eniȝ oꝑis est hoc ⁊ difficile est. Qm̄ aūt suꝑmiscenẗ multotiēs altero gn̄i feb. chol'ice fl'aticis đficiētes ꝯtinuis m'ltos medicoꝝ latētes ꝑ̄scriptus infirmus sufficiēter demr̄at.

⸿ Cū posuerit modū cōpositionis fe. flegmatice cū cholerica: ⁊ ꝙ aliqn̄ paroxismi simul coicidūt in eadē die eadē hora: ⁊ aliqn̄ diuersis horis: ⁊ cū posuerit quatuor modos cōpositionis earū vult mō ponere signa qb⁹ he feb. cōposite agnoscunẗ: ⁊ ꝑ̄mo significādo sibi qđdā exēplū lōguȝ ⁊ pulchrū docuit nobis signa feb. cōposite ex flegmatica cōtinua ⁊ tertiana īterpolata que directe appellaẗ emitriteus:in quo exēplo ponit signa cōplicationis ꝑ̄dicte qn̄ paroxismi earū in eadē die iuadūt diūsis horis ⁊ qn̄ iuadūt eadē hora ita ꝙ simul coīcidūt:posuit aūt in ꝑ̄dicto exemplo signa recessus eaꝝ in his dictis aliqn̄ digrediēdo ⁊ redeundo ad ꝓpositū. Et intendim⁹ totū exēplū Gal'. in cōmēto isto vt iacet exponere vt melius appareat eius intētio. ⸿ Incipit ḡ dicere ꝙ nos fingamus paroxismū inuasisse quēdā in ꝑ̄ma hora diei cū rigore viso pūgere carnes laborātis:deide etiā premittētes. i. supponentes has alias significationes tertiane feb. esse vsqȝ ad statū paroxismi vt qa inuaserit cū vomitu cho. ⁊ declinet cū suauib⁹ sudoribus: ⁊ cū apparēt oīa illa iā sit hora nona diei. ⸿ Et fingamus nos cōiungere ex vniuerso motu paroxismi queȝ videmus:qa videmus oīa signa feb. tertiane narrata suꝑ̄: ⁊ videm⁹ iam circa horā nonā hūc paroxismū cū sudore declinare laborātē esse sine feb. s. total'r circa horā vndecimā diei:vn̄ circa illā horā iudicamus īfebricitationē quā assueuimus notare in periodis feb. tertiane:qa verā qeteȝ imaginamur circa horā vndecimā cū iaȝ declinet: ⁊ paroxismus tertiane sit breuis:quia circa horā vndecimā hominē debeat total'r dimisisse. ⸿ Et dicūt quidā ꝙ non dȝ hic esse vndecima sed solū dicere circa horā. Et exponūt scȝ nonā:hoc aūt est absurdū cū oīs lr̄a habeat vndecima: ⁊ optime cōcordat cū verbis sequentibus: ⁊ tūc dicit Gal'. ꝙ nobis sperātibus ꝑ signa que videmus. s. ꝙ ille in hora vndecima debeat ex toto sine feb. ꝑmanere si fingam⁹ sudores esse detentos. s. circa horā nonā in qua eramus cuȝ illud sperabam⁹ de vndecima:cū iā in nona appareret paroxismi declinatio vl' densata solū vel horrēte cute. ⸿ Et notāter dicit vel densata ⁊c̄. qa cū ꝑoxism⁹ ille qui tūc suꝑuenit fuerit flegmatice ꝯtinue ꝓpri⁹ ex cui⁹ iuasione accidit circa cutē dēsitas q̄ȝ horror:qa vt patebit īfra fe. ꝯtinuaꝝ ꝓpriū est nō horrere. Dēsitas aūt circa cutē accidit: qa in ꝑ̄ncipio aduētus paroxismi accidit quedaȝ retentio ⁊ fuga caloris ad intra ex quo ꝯtingit cutē densari ⁊ infrigidari

gidari que ĩfrigidatio pōt vocari horroꝛ:cū ſepe vna pro alia ſumaꝉ vt ſupꝛa:ꝛ ꝓpter illā denſitatē ꝛ infrigidationem ꝓhibeꝉ euapoꝛatio ſudoꝛis. ⁋Et proſequiꝉ exemplū ꝙ hinc.ſ.ab illa denſitate fingamus fieri ꝛ ſigna que ſunt initij aſcenſionis ꝛ ſtatus in ſpecie feb.flegmatice cōtinue que ſigna ponunꝉ de criſi ſcdo:tūc dicit Galenus ꝙ ſi nos viderimus oīa iſta ſigna que narrauimus agnoſcemus manifeſte feb.eſſe cōpoſitā ꝛ cauſaꝫ feb.ex tertiana interpolata ꝛ flegmatica ꝯtinua:ꝛ dato ꝙ nulla inueniaꝉ defectio.ſ.ſimplr̄ in qua infirmus ex toto remaneat ſine feb.nā manifeſtū ꝙ p̄ma ſigna fuerūt ſigna iterpolate cū manifeſte illa ſint ſigna materiei putreſcētis extra venas. ⁋Et attēde ꝙ hic paroxiſmus flegmatice inuaſit añ pfectā declinationeꝫ paroxiſmi cholerice:ita ꝙ quo ad aliqd īciderunt eadē hoꝛa:ꝛ proſequiꝉ Gal.ꝓceſſum huius cōplicationis ꝙ ſm ſcdam diē ſperauim⁹ inuadere paroxiſmū.ſ.flegmatice cōtinue hoꝛa nona ſicut inuaſit p̄ma die:ꝛ ſi ſm noſtrā expectationē res euenerit bene quideꝫ. Et ſimilr̄ ſperamus ſm tertiū diē durāte adhuc feb.ſupinuadere paroxiſmū tertiane hoꝛa p̄ma ſicut fecit p̄ma die:ꝛ ſi paroxiſmus qui debet īuadere ſcdo die ſm hoꝛā nonaꝫ anticipauerit vel tardauerit:ꝛ ſilr̄ paroxiſmus qui ſpectabaꝉ die tertia hoꝛa p̄ma anticipauerit vl̄ poſtpoſuerit:tūc ſimilr̄ ſm diuerſos dies neqꝫ ſm hoꝛā nonā neqꝫ ſm hoꝛā p̄mā ſperabim⁹.ſ.īuadere paroxiſmos:imo ſperamus eos īuadere:tāto citius vel tāto poſt/quanto ꝓpoꝛtio p̄mi periodi demōſtrauit paroxiſmū vel anticipanteꝫ vel tardātē ab ea que a p̄ncipio.ſ.fuit hoꝛa īuaſionis. Et oīa hec dicit Gal.ꝓpter diuerſitatē febꝛiū.nā quedaꝫ feb.ſemper anticipādo ꝓcedūt vel ſm maioꝛē ſui partē:vel ſm p̄nᵐ hoc faciāt:quedā ſimilr̄ poſtponēdo:ꝛ quedā non:ꝛ iſte ſi p̄nᵐ earū vnuꝫ de quatuoꝛ tēpoꝛibus eius durat per plēs paroxiſmos hñt reuerſionē illoꝝ pluriū paroxiſmoꝝ exiſtentiū in p̄ncipio in eadē hoꝛa. Si aūt vſqꝫ a p̄ncipio anticiparēt:tūc nō hꝫ paroxiſmos in poſterū reuertētes eadē hoꝛa. ⁋Et ſimilr̄ eſt de feb.in qua vſqꝫ a p̄nº paroxiſmi poſtponerēt:ꝛ ſubſeqūēter Gal.incidētalr̄ ponit ſigna ex qbus licet agnoſcere q̄ iſtaꝝ duarū feb.citi⁹ recedit ꝛ breuioꝛ erit alia:ꝛ dicit ꝙ hoc eſt agnoſcere ex ſpecie feb. qa feb.tertiana vtpl̄m eſt breuioꝛ feb.flegmatica:ꝛ ex lōgitudine ꝛ breuitate paroxiſmoꝝ:ꝛ hoc hꝫ veꝝ abſolute cōparando paroxiſmos vnius feb.ad paroxiſmos alteri⁹ feb. qa flegmatica ꝛ ſimilr̄ quartana hñt paroxiſmos longioꝛes q̄ꝫ tertiana:ꝛ illa feb.vtpl̄m eſt breuioꝛ que hꝫ ꝑoxiſmos breuioꝛes:ſed cōparando paroxiſmos vnius feb.ad paroxiſmos añtes illius feb.ꝛ ſilr̄ in alia feb.tūc ſi in vna ipſarū fiant paroxiſmi multū longioꝛes q̄ꝫ facti fuerūt añ ꝛ in alia nō:ſignū eſt ꝙ illa ꝓcedit ad augmentū ꝛ verſus ſtatū:alia aūt nō adhuc:ꝛ ſimilr̄ intelligiꝉ ex magnitudie:ꝛ qūo differūt magnitudo ꝛ lōgitudo paroxiſmi claꝝ eſt. Et per ꝯſuetudinē paroxiſmoꝝ itellige malignitatē ꝛ icolumitatē eoꝝ. Et per motū paroxiſmoꝝ itellige vel qeteꝫ paroxiſmoꝝ an ſit cū multis vel paucis accidentibus vel analogiā eoꝝ adinuicē in quibuſcūqꝫ vel ꝛ adhuc ꝛc. Et

foꝛiſ.12. oīa iſta clare ꝛ extenſe declaranꝉ in p̄nº de criſi:ꝛ in p̄ma afoꝛiſmoꝝ Paroxiſmos ꝛ cōſiſtētias ꝛc. Et declaraꝉ ibidem qūo anticipatio vel poſtpoſitio paroxiſmoꝝ abſoluta cito vel tarde apparēs nō ſignificat augmētū vel declinationē:ſed anticipatio anticipationis ꝛ poſtpoſitio poſtpoſitionis. Et tu pro oībus his clare legas in locis eiſdeꝫ: qa huic ꝓpoſito eſſent valde ꝓlixa ꝛ extranea. Et ꝓſequēdo Galenū. Galenus ſm ſuū exēplū fingit flegmaticā īuaſiſſe prius q̄ꝫ poſuerit vt ponat nobis ſigna cōplicationis huius qñ paroxiſmi vtriuſqꝫ ſimul īuadūt p̄mo aliquātulū a ꝓpoſito in quibuſdā digrediēdo dicens ꝙ vbi prius ponebaꝉ ꝙ flegmatica īuadit circa hoꝛā nonaꝫ ponaꝉ ꝙ ipſa īuadat circa hoꝛā quintā vel ſextā:talis cōplicatio eēt valde difficilioꝛis cognitionis q̄ꝫ predicta:ꝛ hoc qa hi paroxiſmi plus adinuicē eſſent cōfuſi:vnde talis cōplicatio difficilis eſt valde agnoſci a multis medicis quibus nulla eſt ſolicitudo circa hoc ſiue hoc ſit vna feb.ſpēs ſiue due:ꝛ ſi due qualis ſit vna queqꝫ earū:ꝛ ꝓpter hoc nō ſolū nō agnoſcunt qualr̄ opꝫ curare has q̄ a nullo eoꝝ cognoſcūtur quales ſint:īmo neqꝫ noſcūt ſi ſm diē ſcdaꝫ opꝫ ſuſpicari vtraſqꝫ hoꝛas que obtulerūt ꝑoxiſmos in pᵃ die.ſ.vt in ipa die ſi īuadit ſolū paroxiſmus flatice hoꝛa qnta vel ſexta haberet paroxiſmū in die tertia hoꝛa p̄ma ꝑoxiſmū habere ꝛ ſimilr̄ alia die hoꝛa quinta vel ſexta. ⁋Et ideo dicit ꝙ exiſtimatus fuit agnoſcē īuaſiones potius ex magica q̄ꝫ ex medicinali ſcia.nā ego vidi talē miſtionē quam nūc in p̄dicto exēplo tractamus in qua tertiana īuaſit circa primā hoꝛā diei ꝛ ſm ſextā hoꝛā diei vidi paroxiſmuꝫ flegmatice īuadentē que a iunioꝛibus vocaꝉ quotidiana: vnde ꝯſuetudo eſt eis feb.que exacuiꝉ ſm vnāquāqꝫ diē vocare quotidianā. Sed ego aſſueui taleꝫ vocare amphimerinā cōtinuā:qa nomē quotidiane nō eſt inuentū ſcriptū in libꝛis grecoꝝ:tñ ſic ait Plato:opꝫ eos noīa cōtēnere quibus ineſt inueſtigatio tā magnarū reruꝫ ꝛ gratia doctrine euidentis feb.que ſm vnāquāqꝫ diem exacuiꝉ:tñ dimittit hoīeꝫ ſine febꝛe amphimerina ꝛ addendo ꝙ illa que nō dimittit hoīeꝫ ſine febꝛe amphimerina ꝯtinua nomineꝉ:dato ꝙ ad primā ſi vis addere poſſis ꝛ vocare eaꝫ deficientē:ꝛ ſimilr̄ hoc pōt in tertiana fieri:nā altera eius dr̄ia pōt vocari tertiana ſimplr̄ vel addere ꝛ vocari pōt tertiana deficiēs:ꝛ altera ei⁹ dr̄ia pōt vocari tertiana cōtinua:ꝛ licet eni tertianā ꝯtinuā noīare tertianam ſimplr̄ ſine aliqua additione vt quidā noīant. ⁋Deinde Galen⁹ reuertiꝉ ad propoſitū in ſuo exēplo in hac etiā fictione ſecunda in qua ponit ꝯtinuā flegmaticā inuadere hoꝛa tertia qnta vel ſexta dicēs ꝙ nō opꝫ hic de noībus ꝓlōgare: ſed ad ꝓpoſitū reuerti.nā iuuenis in quo dicit cōplicataꝫ eſſe tertianā ad continuā amphimerinā ſm p̄mam diem mane iceperat febꝛire cū rigoꝛe ꝓpꝛio tertiane ꝛ diuerſas alias ſignificationes habuit tertiane certe vſqꝫ ad hoꝛam ſextā:vt qa habuit vomitū cholericū ꝛ iam incipiebat habere ſudoꝛē paruū:in quibus ſudoꝛib⁹ paruis exiſtētib⁹: qa adhuc nō ſudabat foꝛti ſudoꝛe cōtractus eſt ꝛ hoꝛruit homo:nā vt iam dictū eſt ꝙ nō fuit verus hoꝛroꝛ ſed frigus cū denſitate cutis:qa hec febꝛis que inuaſit fuit cōtinua:ꝛ hinc ideſt ab hinc rurſus acceſſione incipiēte.ſ.iſti⁹ flegmatice erat pulſus paruus ſicut eſt in p̄dicta febꝛe ꝛ īequalis vt ſupꝛa ꝛ vſqꝫ in hoꝛā vndecimā:caliditate paulatim ſuffumigata:talis febꝛis hꝫ plura ſigna ꝓpꝛia acceſſionis:ideſt p̄ncipij paroxiſmi. Nā alia lr̄a dicit īuaſionis ꝛ habebat breuia ſigna ꝛ pauca aſcēſionis.i.augmētationis al̄s augmēti:ꝛ cauſa eſt:qa cū iſta inciperet hoꝛa ſexta vſqꝫ ad vndecimā nō ſūt niſi qnqꝫ hoꝛe.p̄nᵐ aūt ꝑoxiſmi flegmatice eſt lōgū vt ſupꝛa:ꝛ ideo circa hoꝛā vndecimā cal̄itas modica adhuc ſuffumigauerat cū adhuc non eēnt ſigna augmēti vel ſaltiꝫ modica:ab hinc ꝯo.ſ.hoꝛa vndecima diei vſqꝫ ad hoꝛā q̄ſi quartā noctis durabat augmētū ꝛ augmētabaꝉ ab vndecima hoꝛa diei ad q̄rtā noctis: erant iterū quinqꝫ. Erat eni iſte iuuenis in diebus equinoctialibus ita ꝙ noctes erant magne ſic̄ dies:demū manebat in eadē magnitudine vſqꝫ ad vndecimā hoꝛaꝫ noctis poſtq̄ꝫ manifeſte incipiebat declinare vſqꝫ ad quartā hoꝛam in ſcda die. Et ſumit hic declinationē pro toto tēpoꝛe in cōtinua febꝛe a ſtatu exacuitionis vſqꝫ ad p̄ncipiū executionis ſcde ꝛ in hoꝛa quarta ſcde diei iā ꝯhebatur infirmus ꝛ demonſtrabantur acceſſionis ſigna ꝛ initij flatice

feb̄.factis frigidioribus partibus exterius ⁊ pulsu paruo: ⁊ augmentabatur paulatim sicut mos est flegmatice vsq̄ȝ in vesperā:neq̄ȝ iequalitatē faciens aliaȝ:similr̄ determinata est flegmatica fe.habita supra.❡ Et demū in statu erat circa horā quartā noctis ⁊ sensibilr̄ declinare incepit circa sextā horā sicut fuerat de exacuitione p̄cedētis diei. ❡ Et pȝ hic ꝙ paroxismus hui⁹ flegmatice īcepit anticipare:ga in scd̄a die incepit hora quarta ⁊ p̄ma die incepit hora sexta:ergo ꝭm hāc regulā in tertia dieruȝ oportebat expectare amphimerine accessionē hora scd̄a:ga iam ꝑcedebat paroxismus eius anticipare per duas horas: nō tn̄ nobis adhuc erat manifestū in tertiana si paroxismus ei⁹ in tertia die custodiet eandē horā quaȝ custodiuit in p̄ma siue nō:ga nondū erat factus nisi vnicus paroxismus ei⁹: nūc aūt ex aduētu solū paroxismi p̄mi illud nō pōt cognosci:ergo hora scd̄a tertie diei iuasit ꝑoxismus floridus al's horridus citius eo paroxismo cōtinue amphimerine qui in p̄ma ⁊ scd̄a dierū īuadebat:ga in p̄ma etiā inuasit hora sexta ⁊ in scd̄a hora quarta:fuit enī hic paroxismus floridus:ga directe floruit cū duo paroxismi īuaderent eadeȝ hora:ga ille flegmatice anticipauit horis duabus:ita ꝙ in tertia die scd̄a hora inuasit floridus paroxismus:sed qūo fit floridus apparebit.Et subdit ꝙ hic paroxism⁹ fuit crescens vsq̄ȝ in horā quintā ⁊ tūc initiauit alius rursus post quintā horā:⁊ expositū est a quibusdā ꝙ lr̄a dȝ dicē post q̄rtā:⁊vult ꝙ etiā alio die ī quo debebat reuerti tertiana intrauerit paroxismus post quartā:ga paroxismus tertiane semꝑ ibat postponēdo duab⁹ horis:⁊ ideo ga scd̄s icēperat scd̄a hora diei:tertius paroxismus debet incipere in fine quarte hore:vn̄ exposuerūt hinc aūt rursus crescēs.i. addens.s.in postpositione vsq̄ȝ ad octauā horā.s.in subsequentibus diebus ⁊c̄.❡ Talis autem expositio ex toto est dissona mēte Gal̄.p̄mo:q꞉ cōis littera reperit̄ lr̄a initiauit alius rursus post quintā horā ⁊c̄.Scd̄o nec vbi Gal̄. fecit mētionē de die alio in illo caplō.ab ħ tertio die. Est ergo intentio eius vna ꝙ totus suus sermo ille referat̄ ad istuȝ paroxismū qui factus est tertia die floridus:nā ga ille fuit cōpositus ex paroxismo tertiane ⁊ flegmatice habuit pluribus vicibus horripilationē ⁊ supcalefactionē:hoc enim est de ꝓprietate emitritee feb̄.vt manifeste decl̄at in illo caplō infra:sed qm̄ de his.❡ Et ideo qn̄ Gal̄.dicit initiauit alius rursus ⁊c̄.nō ītelligit ꝙ initiauit alius paroxism⁹ de nouo:sed ītelligit ꝙ rursus alius horror supuenit sicut supuenerat in p̄ncipio:vnde dic̄ ⁊ oīa erāt ei synthomata similia his que in scd̄a hora facta sunt:⁊ deinde augmētatus est in calefactione vsq̄ȝ in octauā horaȝ:⁊ hoc ītelligit cū dicit. Hinc aūt rursus crescēs vsq̄ȝ ad octauā horam:⁊ rursus etiā in ea iteꝝ īcepit horror ⁊ frig⁹:⁊ postea augmētabat̄ caliditas ⁊ paroxismi iterum:⁊ sic fiebat vsquequo quarta hora noctꝭ venit ad statū:vt enī dictū est:⁊ postea patebit paroxism⁹ hic est certi emitritei.de ꝓprietate enī talis est ꝙ in eo pluries accidit horror ⁊ frigus ⁊ accensus caloris:hoc aūt ibi reꝭuat̄ ad declarādū.❡ Deinde Gal̄. vult decl̄are qūo in p̄dicto exēplo ⁊ simultanea īuasione paroxismoꝝ manifeste apparēt signa nobis significantia ibi duas feb̄.esse complicatas:vnde dicit.eteni q̄si interrogatiue loquēdo qd aliō q̄ȝ certi emitritei ꝑoxism⁹hic fact⁹ est:duabus feb̄.ꝭm eandē horā inuadentibus:q̄si dicat nihil aliud:⁊ hoc ga illa que ꝭm vnāquāq̄ȝ diē exacuebatur anticipabat horis duab⁹ ⁊ tertiana postponebat duab⁹horis vt potēti cognoscere spēs febriū ⁊ habēti signa eaꝝ in mēte euidēter apparēt signa amphimerine ⁊ tertiane hic esse cōcreta ⁊ cōmista. Nā cū tertiana īuadit cuȝ rigore ⁊ amphimerina cōtinua sine rigore feb̄.mista ex ambobus: scilȝ cuius paroxismi īcipiūt simul eadeȝ hora ferebat repente horrorē qui est minus rigore ⁊ mai⁹ circūfractione ⁊ tātū est maius circūfractione quātuȝ minus est rigore:⁊ ideo ꝓportionabilr̄ distās ab alterutra ambarū extremitatū dictaꝝ horror positus est in medio rigoris ⁊ circūfractionis qd̄ assueuit maxime fieri cōtritis exercitātibus vl̄ cōtritis febribus extremitatibus.

Et attentione dignū ꝙ sicut patuit supra horripilatio siue horror est dispō minor rigore ⁊ maior circūfractione pura:⁊ hoc ideo:ga in horripilatione est valde minor motus in membris q̄ȝ in rigore:⁊ ꝑ ꝯn̄s in mēbris sentit̄ passio maior q̄ȝ in rigore.passio aūt que ꝓprie sentit̄ in rigore est mordicatio ⁊ pūctio: ⁊ ga ħ plus fit a mā calida q̄ȝ a frigida:ideo vt ibi dictuȝ est plus accidit a mā cholerica:⁊ dato ꝙ possit etiā fieri a materia frigida:qm̄ etiā frigiditas mordicatiua est.vnde frigidū vlcerib⁹ mordax:in rigore aūt facto a mā cal̄a est ibi frigiditas per accn̄s ꝑ reuocationē calidi ad intra:mā autē frigida vt ibi fuit dictū vtpl̄m facit frigus puruȝ.Et ideo subdit.huic rigor ⁊ frigus pn̄t poni duo extrema:⁊ ħ quia in rigore vtpl̄m sentit̄ punctio:in solo aūt frigore nō: sed horripilatio directe pōt poni mediū accidēs īter ista: ga in ipsa nō sentit̄ pura mordicatio neq̄ȝ puꝝ frigus:sed quedā ꝑua punctio cū quodā modico frigore.Unde Aui. dicebat:vt supra:ꝙ est accn̄s in quo homo inuenit diuersitatē in lacertis suis in frigore ⁊ punctione:similr̄ est membrū:ga in ea non est magnus mot⁹ mēbroꝝ vt in rigore: nec est oīno sine motu vt frigus vt supra patuit. ❡ Et iō cause horripilationis sunt medie īter causas illoꝝ duorū: ⁊ hoc vel ga cause rigoris cōponunt̄ cū causis frigoris:at ga ad mēbrū sensibile expellitur humor mordicatiu⁹ vt cholera cū humore flegmatico fit horripilatio:ga cause rigoris sūt remisse:⁊ hec fuerūt declarata supra in sermone de rigore:nūc aūt in feb̄.illa cōposita accidit horror quando paroxismi eoꝝ simul inuadūt ⁊ nō ꝓprie rigor:nō ga componant̄ in mēbris sensibilibus in mā frigida flegmatica:cū materia cal̄a vt causet̄ horripilatio ⁊ non rigor:ga febris flegmatica que hic est cōtinua cuius mā nō expandit̄ ad sensibilia mēbra vnde ex hoc nō accidit veruȝ frigus ī extremis positū:sȝ in ea accidit frigus ex remotione caloris ad intra ⁊ fit magna reuocatio ꝓpter mām intus esse frigidā:ad extra aūt expandit̄ materia chol̄ica pūgitiua:ista aūt rigorē nō causat:ga ex multa reuocatione caloris nālis ad intra facta ex flegmatica remouet̄ multuȝ sensus ab extrinsecis membris:vnde nō sentit̄ sic pūctio ⁊ mordicatio cholere:⁊ ideo nō fit rigor:sed dispositio infra ipsuȝ que est horripilatio:⁊ sentit̄ ibi plus de rigore q̄ȝ fit frigus tertiane:cū ibi sit maior reuocatio caloris q̄ȝ sit illa que fit in sola tertiana ⁊ sentit̄ frigus min⁹q̄ȝ fit in ipsa flegmatica interpolata:⁊ ideo directe est accidens mēbrū inter rigorē tertiane ⁊ purū frigus flegmatice.Et ideo al̄r ꝯtingit horripilatio in feb̄.illa q̄ȝ in illa que esset cōposita ex chol̄a interpolata ⁊ fl̄atica interpolata in qua ad extrema expelleret̄ materia frigida ⁊ calida.❡ Qꝫ aūt Galen⁹ dicit ꝙ illa horripilatio assueuit fieri ꝯtractis ⁊ cōfractis extremitatibus apparuit supra in p̄dicto sermone:ga prio sentit̄ ꝯfractio q̄ȝ horripilatio.Unde dicebat Auicēna ꝙ cōfractio est quasi maneries eius:⁊ lr̄a que dicit contritis extremitatib⁹ est clara.❡ Deinde Gal̄.ga noīauerat predictam febrē emitriteū vult quasi assignare causaȝ noīationis remouēdo dubium:ga posset dici cum ipsa componat̄ ex flegmatica ⁊ tertiana quare solum denominatur a tertiana dicendo emitriteus:⁊ dicit ꝙ nō absq̄ȝ modo aliquo:idest nō absq̄ȝ aliqua ratione posuerūt hanc feb̄.hoc noīe:ga ipsa est cōposita ex illis:iō ꝭm medietatē sue māe habet alterutrū p̄dictaꝝ:⁊ ideo sic̄ dicimus semiasinus ⁊ semideus:

Digressio.61.

p° quar[ti] trac.2.c.[…]

p° quarti trac.2.c.6

semideus:ita dicim⁹ emitriteus:qa semiasinus est ſm medietatē equus ⁊ ſm medietatē asin⁹. Et tñ solū denoiaṫ ſʒ medietateʒ eoꝝ.s.ab asino:⁊ simil'r est de semideo:qa ſm medietatē est homo ⁊ ſm medietateʒ deus:⁊ simil'r emitriteus ſm medietatē est tertiana ⁊ ſm medietatē est amphimerina cōtinua:⁊ tñ pōt sicut illa denoiari a media ei⁹ pte:vnde emitritea.i.semitertiana. ¶ Et ponit deinde duplicē modū gñationis emitritee ⁊ vn⁹ modus est qui nūc est dictus:qa si cōpositio flegmatice ꝯtinue ⁊ tertiane interpolate sit ꝙ solū vna vice accidat simul īcipe paroxismos vtriusqʒ:⁊ ista non est ṗncipalis emitriteus. Alio mō pōt fieri quādo sic cōplicanṫ ṗdicte due spēs ꝙ a ṗncipio vsqʒ ad finē cōtinue paroxismi earū simul īciperēt ⁊ illa est eaꝝ ṗncipalissima emitritea. Sed nos de istis dicem⁹ post ꝓpter Archigenē ⁊ Agatinū:⁊ intelligiṫ emitritea eē vera qñ fit paroxismus cōpositus ex illis duob⁹ paroxismis sil'r īcipiētib⁹. ¶ Et ꝓsequiṫ Gal'. cū dic̄. Juuenis ğ ⁊c̄. vult modo ostēdere tēpus ꝓcessus illarū febriuʒ dicēs ꝙ facto ṗdicto paroxismo in tertia die:qa simul coiciderūt ꝓpter vnā anticipare ⁊ aliā postponere:paroxismus qui in 4° euenit oriēte sole:qa fuit paroxismus flegmatice q ibat duabus horis anticipādo:⁊ ſm hāc ꝓportionē in q̄nta die debebat euenire paroxismus ſm decimā horaʒ noctis scilʒ flegmatice:⁊ sic pʒ ꝙ ille iuuenis directe erat in diebus equinoctialib⁹. Sed paroxismus cholerice spectabaṫ in q̄nta die hora q̄rta diei:qa postponebat horis duabus:⁊ ita factū fuit:vnde ṗmū vnius paroxismi distabat a paroxismo alterius sex horis:vnde īuasit paroxism⁹ flegmatice circa decimā horā quarte noctis ⁊ ꝓcessit.s.vsqʒ ad horā quartā q̄nte diei ⁊ nocte supueniēte sexta supuenit paroxismus flegmatice hora octaua:qa ibat semꝑ anticipādo:⁊ stetit tota sexta die d̄clinās vsqʒ ad medietatē noctis sexte ⁊ ibi incepit alter paroxism⁹ flegmatice que directe erat hora sexta noctis sexte:cū nox duraret ꝑ duodecim horas:⁊ retinēs totā medietatē noctis sexte que est vsqʒ ad meridiē:qa vsqʒ ad meridieʒ:qa vsqʒ ad horam sextā diei septime iam incipiebat paroxismus declinare: ⁊ tūc directe in sexta hora septime diei supuenit tertiana cū rigore ⁊ cū aliȷs signis supra narratis. Unde in sero habuit quādā breuē humiditatē:idest quēdā breuē sudoreʒ: vnde in hoc ꝑoxismo manifesta signa apparuerūt ꝙ feb. tertiana recedit ⁊ declinat vt ꝙ soluʒ debeat venire alter paroxismus vel ad plurimū duo:⁊ hoc ideo qa declinatio predicti paroxismi habuit mirabilē facilitatē sine aliq̄b⁹ accidētibus:quā facilitatem nulla anterioꝝ accessionum tertiane habuit talē:⁊ durauit hic paroxism⁹ tertiane qui incepit hora sexta septime diei vsqʒ ad quartā horam noctis septime diei. Et in illa hora quarta noctis septime inuasit flegmatica que anticipabat semper duabus horis:⁊ durauit paroxismus per totā noctē ⁊ per totā sequētē diē que fuit dies octau⁹:⁊ īcepit accessio flegmatice ſm octauā noctē sc̄da hora ⁊ detinēs illā totā declinabat ſm dieʒ nonā hora nona:⁊ in illa hora nona paroxismus tertiane debebat fieri in octaua hora:qa antecedēs paroxism⁹ tertiane factus erat hora sexta septime diei ⁊ nō fuit sic:imo factus fuit hora nona in hac nona die:vñ ex hoc ostendit manifeste declinationē tertiane feb. qa in ṗmo postponebat duab⁹ horis:sed mō postposuit trib⁹. Et in occasu solis none diei īuasit accessio flegmatice anticipādo sic̄ cōsueuit ante:qa paroxismus añs īuaserat nocte octaua sc̄da hora ⁊ detinuit totā noctē illā sequētē que erat dies decima: ⁊ illa decima die īuasit flegmatica hora decima:⁊ sic etiā processit anticipādo per modū ꝯsuetū ⁊ in vndecima die flegmatica īuasit hora octaua. vnde adhuc nō mutauit ordinē:⁊ circa ṗmā horā noctis sequētis īuasit paroxismus tertiane:⁊ sic postposuit quattuor horis ⁊ īmediate antecedens postposuerat tm̄ trib⁹:⁊ sic ostendiṫ manifestissima d̄clinatio tertiane:qa lʒ postpositio absolute nō significet declinationē morbi nec̄io:tñ postpositio postpōnis bene sigñat. Uñ ille habuit in hac nocte circa horā octauā al's sextā egestionē cholicā ⁊ sudorē quēdā ī toto corꝑe:⁊ post has eūationes facta est oīs ⁊ tota d̄clinatio tertiane. vnde infirmus prope infebricitationē deuenit:⁊ dicit hoc:qa lʒ tertiana iaʒ total'r cessauerit vnde facta est infebricitatio total'r ex ꝑte istius:tñ qa adhuc remāsit flegmatica eger nō fuit total'r factus infebricitās:sed qa modica remansit caliditas respectu eius que erat:cū etiā hēbat tertianā:iō dicit ꝓpe infebricitationē deuenit. Et sic per ea que ponit manifeste ponit signa recessus tertiane. ¶ Etiā tūc ponit signa recessus flegmatice. nam flegmatica remāsit sola ⁊ declinare incepit:vnde veniēte die duodecimo nō anticipauit duab⁹ horis vt ꝯsueuit:sed solū vna hora:⁊ ideo inuasit hora septima:⁊ ṗmo īuasit hora octaua. In decimatertia aūt die nō anticipauit vt īmediate:vt qa īuaderat hora sexta:īmo tardauit vltra sextā horā:etiā īuasit hora septima sicut ⁊ paroxismus añs:vnde ītelligit sed tardauit ⁊ ab hac.s.sexta hora inuadens septima hora in facilitate digna rōne inuasit cū accidētibus faciliorib⁹ ostēdentib⁹ morbi declinationē:⁊ ſm decimāquartā diē facta fuit declinatio paroxismi multo melior:qa quāto morbus plus declinat tāto paroxismi sunt minores:⁊ paroxismus etiaʒ postposuit:qa illa die inuasit hora nona:⁊ apparuerūt digestionis signa que demōstrauerūt totalē recessuʒ hui⁹ febris in die futura cretica:tñ nō est tp̄s modo dicē d̄ crisi. ¶ Deinde sic cōcludit ꝙ sufficiēter ṗdictus īfirmus demonstrat ꝙ adinuicē multe īmiscenṫ feb. etherogenee.i. diuersoꝝ generū vt cholerice deficientes flegmatice cōtinue que sunt latentes multis medicoꝝ ⁊c̄.

¶ Sed cuʒ de his satis dixerimus ad id qđ pauloante promisimus rursus veniamus. Lauré.

¶ Sed quoniam ⁊ de his satis dictum est rursus ad id redeo:de quo pauloante est a me sermo dilatus. Leonič.

¶ Caplʒ octauū ī quo agit de notitia emitritei. Antiq̄.

Sed qm̄ de his dicta sunt de emitritei differētia que oportet ad id qđ distuli parum antea:redeo rursus.

Cum posuerit signa cōplicationis flegmatice cōtinue cū cholerica īterpolata ⁊ dixerit hāc hīc duplicē modum generationis:vnus cū in vnū tēpus ꝯueniūt duo paroxismi earū quēadmodū fuit in exēplo ṗdicto:⁊ talis habuit solū vnū paroxismū emitritei vere vel ꝯcurrētibus duobus paroxismis earū semꝑ in vnū tēpus a ṗncipio morbi vsqʒ ad finē:⁊ talis febris noiaṫ ṗncipalissima emitritea: ⁊ ibi ꝓmiserit ꝓpter Agatinū ⁊ Archigenē declarare que sit materia vere emitritee feb. intendit hic decl'are an q̄libet cōpositio feb. cholerice cuʒ flegmatica sit emitriteus: sed non quelibet est emitriteus verus:vnde tradit cognitionē quarūdaʒ compositionū flegmatice cum cholerica: quarū quedā sunt de genere veri emitritei ⁊ quedam nō. Et ṗmo dedit intentionē suā cū dicit. Sed qm̄ de his scʒ feb. que sūt de dr̄ia emitritei.s.quedā:qa de illa in qua cōplicaṫ tertiana īterpolata cū flegmatica ꝯtinua in qua paroxismi nō coincidūt directe in vna hora nisi semel dicta sunt que opʒ ad illud qđ dilatū est parum antea:scilʒ que compositio flegmatice continue cuʒ tertiana interpolata sit verus emitriteus:redeo rursus. Deinde exequitur suū propositum:cum dicit.

Margin notes: Nota pro positionē. — Cō^m 11^m

Laurē. ¶ Cōposita enim ex tertiana ac quotidiana continua quā vocamus semitertianā: vel hz flauā bilem exuperantē proindeqz flaua bilis accñtia fortiora vel hāc paucíorē: pituitam v̄o ampliorē: proindeqz quotidiane affectiones firmiores vel neutro altero humore exuperantiorem: sed ambos equales.

Leonič. ¶ Febres igit̃ que ex tertiana ⁊ quotidiana ɔtinua cōposita est quā emitriteū appellam⁹ aut flauā bilez hz exuperātē atqz ob id i eo sunt tertiane febris accñtia maiora: aut hec qdē paucior: pituita v̄o abundātior: atqz idcirco quotidiane ɔtinue affect⁹ firmiores aut neuter hūor alterū vincit: sz ambo eqpotētes existūt.

Antiq̄. ¶ Que eni cōposita est ex tertiana ⁊ quotidiana cōtinua quā emitriteā noīamus aut supabūdātē hz rubeā cholerā: ⁊ ꝓpterea ⁊ tertiane synthomata vehemētiora: aut hāc quidē minorē: plus autē flegma ⁊ ꝓpterea ⁊ cōtinue amphimerine certiores passiones: aut neutro altero humoꝝ eminentiorē: sz pares robore vtrosqz.

¶ Premittendo quandā diuisionez feb. composite ex tertiana ⁊ cōtinua: quotidiana que appellatur emitritea feb. hec nota est per se.

Laurē. ¶ Qualis diligēs semitertiana existit talis specie q̄lez Hip. ipse idicauit scribēs lib. j. de epidimijs ad hunc modū. Pleriqꝫ in hūc modū afficiebant̃: febris continua horrifica acuta in terminum minime itermittens. Modus aūt erat semitertiane diem qdē vnū habēs leuiorē: altera autem grauius affligens atqz ad acutiorem dispositionem increscens.

Leonič. ¶ Quo tēpore est exquisitus emitriteus talē formam representans qualē de eo Hippo. manifestauit cuz in ꝑncipio epidimiarū in hāc scribit sñiam. Erāt v̄o eorū plerisqz passiones huiusmodi febres horride cōtinue acute: oīno qdē nō itermittētes. Modus v̄o erat emitriteus cū altera die leuiorē ferret: alterā v̄o inualesceret ac summatim in acutiem augerentur.

Antiq̄. ¶ Que vtiqz ⁊ certissima emitritea est existens talis specie qualē vtiqz Hippo. eā ostēdit scribēs in ꝑmo epidimiaꝝ ita. Erāt aūt plurimis eoꝝ passiōes horride febres ɔtinue acute: in toto qdē nō deficientes. Modus aūt erat emitriteus: vna quidē leuiore: altera v̄o exacuebatur semꝑ ⁊ vniuersal'r inacutius superaddebat.

¶ Deinde Galenus vt ostēderet que illarū est vera emitritea oñdit auc̃te Hippo. que sit nā veri emitritei: ⁊ dič ꝙ q̄ illaꝝ est exñs certissima emitritea est fe. exñs talis specie q̄lē dicit Hippo. in ꝑ epidimiaꝝ: ⁊ ponit ꝟmonē Hipp.

Tex. 16. Et ꝑ illō qō dicit ꝙ erāt acute itelligit ꝙ vl' erāt acute. i. periculose: vel erāt acute nō absolute sz ɔuersiue cū fe. emitritee elongent̃: vt Auič. 4° cañ. Uel possum⁹ dicere ꝙ erāt acute absolute: vt lz alie possint dici emitritee: adhuc q̄ cū alijs cōditionib⁹ hñt hāc sunt veriores emitritee.

Fen ꝑma tracta. 4° capl'o. 17.

Et intelligit ꝙ illud qō dicit. modus aūt erat emitriteus. s. verus vna quidē die ⁊c̃. altera v̄o. s. die: ⁊ hoc qa in vna die ɔcurrunt ꝑoxismi duo: in alia nō. ¶ Et appet ex v̄bis Hippo. esse de rōne feb. vere emitritee: vnū est ꝙ sit horrida. scōz ꝙ ɔtinua acuta. tertio ꝙ nō sit i totū deficiēs: qa. s. nō desinat infebricitatione vere: ⁊ ideo nō semꝑ ad hoc reqrunt̃ ꝙ illaꝝ feb. vna sit ɔtinua. ⁊ ideo addita fuit hec tertia cōditio ꝓpter duas iterpolatas que adinuicē possent cōponi ꝙ ex eis continue homo febriet: non tamē ibi esset aliqua feb. in toto indeficiens. ¶ Deinde cum. d.

Laurē. ¶ Horrifica aūt dixit nō simpl'r febrē icipiētē cū rigore queādmodū inumeris febrib⁹ id accidit de qb⁹ deinceps docebo. Sed in qbus parte pl'ima accessionis horror prehēdit: altera die in qua sil' afficiūt tertiana ac quotidiana ɔtinua: sequēs eniz dies quotidianam tātūmodo hz. Quocirca ꝑma dies magna ex ꝑte ꝑmistā ex vtrisqꝫ febrē cōmittit: scōa aūt ɔtinuā quotidianā. Interdū enim prima die icipit pituosaz. secunda autem vtrāqꝫ contingit.

Leonič. ¶ Dixi autē horridas nō simpl'r que cū horrore inuadunt sicuti hoc inumerabilib⁹ accidit febrib⁹ de qbus deinceps verba faciemus. Sed in qbuscūqꝫ magnaz accessionis ꝑtē horrores assumūt altera dierū. s. i qua ⁊ tertiana ⁊ quotidiana ɔtinua sil' iuadūt. nam altera dies solā hz quotidianā: magna v̄o ex ꝑte dierū ꝑma mistam ex vtrisqz adinuenit febrē. Scōa v̄o ex pituita cōtinuā. Cōtingit autem nōnunqꝫ hanc primo inuadere die: secunda v̄o ambas simul.

Antiq̄. ¶ Horridas eni dixi nō simpl'r eas que cuz horrore iuadūt: qa ifinitis eqdez feb. existit hoc de qbus deinceps dicā: sed quib⁹ plurimā partez paroxismi possederūt horrores ꝟm alterā eqdē dierū in qua coinuadūt sil' tertiana ⁊ continua amphimerina: reliqua eni dies amphimerinaz hz solā. Igit̃ sepius quidē prima dierū mistaz ex ambab⁹ infert febrē: scōa v̄o ɔtinuā flegmaticā. Contingit quidē qñqz ꝟm primā equidez iuadere flegmaticam: ꝟm secūdā v̄o vtrasqz.

¶ Exponit vnū dictū positū in auc̃te Hippocratis: ⁊ dič ꝙ per febres horridas nō itelligit simpl'r illas que inuadunt cū horrore: qa m'lte sunt tales que nō sunt emitritee vere: sed intellexit illas feb. in quib⁹ horrores possident ꝟm maximā partē paroxismi: qa vsqz ad statū paroxismi vt post dicet ita ꝙ opz ꝙ i ea sit horror eo ꝙ ille horror possidet magnā partē paroxismi: ⁊ hoc apparet in die qua videtur paroxismus vtriusqz feb. ⁊ non in die in quo inuadit sola flegmatica. Et sepius cōtingit ꝙ in ꝑma dieꝝ feb. emitritee inuadunt ambe ⁊ in scōa inuadatur sola flegmatica: lz qñqz posset eē ecōuerso: ⁊ in hoc dicto q̄si remouet qōdaz dubiū ne aliqs crederet hoc scōm nō posse esse. Et possemus dicē ⁊ bñ ꝙ per dictū hoc declarauit dictū Hippoč. cū dicit ꝙ in vna die erāt leuiores ⁊ alia die ⁊c̃. vt ostēdat que dies illa an ꝑ^a vel 2^a: ⁊ sic postea deiceps. ¶ D. c. d.

Laurē. ¶ Accessio igitur cōmunis ex vtrisqz quotiens equales fuerint humores: talis est qualem pauloante descripsimus semitertianam.

Leonič. ¶ Accessio igitur ex vtrisqꝫ commista quando humores fuerint equipotentes: talis est qualem pauloante descripsimus emitriteon.

Antiq̄. ¶ Paroxismus deniqz qui cōis ex ambab⁹ cuz pares robore fuerint humores talis est qualez parū antea subscripsi emitriteam.

¶ Ostēdit nūc Gal. cū declata sit nā veri emitritei que fe. de dictis in ꝑn° hui⁹ cōmēti sit vera emitritea: ⁊ ꝑmo val/

de succincte

de succincte inuit que sit illa que hʒ paroxismuʒ cōem ex
flegmatica cōtinua ⁊ cholerica iterpolata cū hi humores
fuerūt adinuicē pares in robore:⁊ hoc post exēplificabit.
Laurē. ¶ Ubi vō tertiana exuperet feb. ipsa magis horrifica
est atqʒ habʒ cū rigore accessionē. Statim itaqʒ cali-
dior:talis est atqʒ ardētior ac celerius permeat ad cō
sistendi rigorē:⁊ itē quedā bilis vomitū vel deiectio-
nē vel sudorē infert. Ubi vō alter pituosus exuperet
frigus extremaꝝ partiū exuperat ⁊ horror paruus est
⁊ pulsus ipsius ꝯtractio fortior atqʒ diuturnior est ac
tarde accessio increscit ⁊ multo post tēpore viget:nō
tñ citius efficit:neqʒ ardorē:neqʒ vomitus:neqʒ dire
ctio biliosa:vel sudor per eam existit.
Leonic. ¶ Cū vō tertiana ꝓualuerit horridior fit febris atqʒ in
annotatione sibi aliqd horroris associat. Cōfestim vō
⁊ feruidior est huiuscemodi febris ⁊ icēdij plus habet
magisqʒ festinat ad summū ⁊ aliqd bilis ꝑ vomitū aut
per aluū aut per sudorē excernit. At cū altera ex pitui
ta febris prepotētior existit:tūc frigus vehemētiꝰ ex-
tremas occupat partes ⁊ pulsuuʒ fit afflictatio maior
ac diuturnior tardiusqʒ accessio inualescit ac longuʒ
post tēpus cōsistit:nō tñ aut sitim aut magnuʒ affert
incendiuʒ:neqʒ in ea per vomitum aut per aluum aut
per sudorem bilis excernit.
Antiq. ¶ Cū vō tertiana dominet̄ horridior feb. fit ⁊
qd rigoris assumit ſm accessionē. Cōfestiʒ aūt
vtiqʒ.q. ⁊ calidior hoc est ⁊ estuosior ⁊ citius
ad statū deuenit ⁊ quēdā cholere vomituʒ vel
egestionē vel humiditatē fert. Alia vō flegma
tica superabūdante dñant̄ quideʒ frigiditates
extremoꝝ:pauci vō sunt horrores ⁊ pulsuum
cōstrictio fortior ⁊ ꝓlixior est febris ⁊ tarde su
peraddit paroxismus ⁊ post multum tempus
ad statum deuenit:⁊ nequaq̄ siticulosus neqʒ
estuosus est neqʒ vomitus vel egestio chole-
rica vel liquor in ea fit.
¶ Deinde ondit ꝙ feb. mista ex amphimerina ⁊ tertiana
cōtinua in qua humor cholericus dñat̄ vel in qua dñatur
humor flegmaticus nō sunt vere emitritee:⁊ hoc ibi cum
dicit. Cuʒ vō ⁊c. Et dicit ꝙ illa in qua abūdat humor cho
lericus nō est talis:qa ipsa non est horrida:imo horridior
est q̄ debeat esse emitritea:⁊ q̄si dispō sua attinet rigori ⁊
nō horrori:⁊ multa sunt signa supabūdātia tertiane q̄ nō
debēt in vera emitritea appere:⁊ per humiditatē itelligit
sudorē. ¶ Et silr vbi supabūdat flegma supabūdat frigꝰ
plus q̄ debeat eē in vera emitritea:⁊ horrores sūt valde
pauci.i. debiles ⁊ est plus cōstrictio fortior q̄ dʒ esse:⁊ po
nit etiā alia euidētia signa supabundātia flegmatice que
in illa cū est vera apparere nō debēt. ¶ Deide Gal. cū.d.
Laurē. ¶ Atqʒ huius mistionis duarū febrium Archigenes
ipse in notitiā deuenit:sed cōfuse ⁊ iexplanate:quēad
modū indicabimꝰ libro nono de pulsibꝰ quē ꝯ ipsius
cōmētarios fecimus. Existimat ergo in semitertiana
qñqʒ exuperare tertianā febrē:qñqʒ quotidianaʒ:nō
tñ de mistiōe eq̄li eoꝝ que sola semitertianā diligētē
cōmittit:neqʒ cognit:neqʒ idicauit:sʒ penitꝰ obmisit.
Leonic. ¶ Hāc quoqʒ duaꝝ febriū mistionē Archigenes ani
maduertisse videt̄:minꝰ tñ recte atqʒ ꝑspicue quēad-
modū i septimo cōmētarioꝝ quos in tractatu Archi-
genis de pulsibus scripsimus est a nobis ostēsuʒ. Ar-
bitrat̄ igit̄ Archigenes in emitriteis:aliqñ febrē ꝓua-
lere tertianā:aliqñ quotidianā:nō tñ equalē earū mi-
stionē que sola exquisitū emitriteū cōstituit aut itelle-
xit:aut in suis scriptis ondit verū oino pretermisit.
Antiq. ¶ Et huius mistionis duarū harū febriū in itel
ligentiā quandā Archigenes deuenit:confuse
tamē ⁊ iarticulate vt demōstrauimus in septi-
mo libro scriptoꝝ a nobis aduersus librū eius
de pulsibus. Estimat igitur in emitriteis qñqʒ
quidē dñari tertianā febrē:qñqʒ vō amphime
rinā:nō tñ dispart̄ demū dominante mistione
earū:que deniqʒ ⁊ sola certā ꝯstituit emitriteū:
neqʒ intellexit neqʒ ondit sed vl'r dereliquit.
¶ Uult clare explicare que sit cōpositio que verā emitri-
teā cōstituit. ⁊ hec est cōpositio ꝑdicta cū vere illi duo hu
mores in robore sunt pares ita ꝙ accidētia nullius eoruʒ
cū ꝑoxismi simul coincidūt supabundant. Et ꝑmo in hoc
ipse ponit ⁊ remouet errorē Archigenis:⁊ qđ dicit est cla-
rū per se:⁊ peccauit Archigenes nō etiā iam solū noiando
emitriteā verā quā nō debebat noiare:sed etiā qa specieʒ
eius essentialiorem etiā in totū relinquit. ¶ Et cū dicit.
Laurē. ¶ Cū eni equales magnitudine siue itermittēs tertia-
na ⁊ quotidiana cōtinua initiū accessionis cū horrore
existit:id eni mediū rigoris frigorisqʒ existit:e quibus
alterū tertiane alterū quotidiane cōtinue inest. Incre
mentū vō post initiū ꝑꝑ tertianā facile suscipit calidi-
tatē atqʒ ad ipsaʒ ꝯsistēdi rigorē festinat. ꝓpter pituo
sam aūt tardū quantū in se est efficiēs incremētū deti
net̄ atqʒ itersecat̄. Atqʒ est velut quedā pugna acci-
dentiū interdū calefacto egro quotiēs tertiane calor
preualens ad ipsuʒ cutē humores efferrat:detinente
aūt ac retrahente retro huius motū:qa pituosa ocio-
sa ac frigida sit ex natura ac difficile moueat̄ ⁊ tarde
transmeet:at vō in tali pugna exuperante frigido hu.
cōtractio efficit̄ horror ac frigus partiū extremarū ⁊
cutis:ita idē altera accessio incipere videat̄:qđ si cali
dior exuperet vniuersuʒ calefacere ⁊ per rigorē dedu
ci videt̄:deide paulopost exuperāte pituoso egri rur-
sus cōtrahunt̄ refrigerant̄ ⁊ horrent idqʒ mime desi-
nit vsqʒ ad ꝯsistēdi vigorē:qui maturius q̄ ex pituo
so humore tardius q̄ ex biliosa existit.
Leonic. ¶ Nā cū equales magnitudine fuerit:⁊ febris ex bile
intermittēs:⁊ ex pituita cōtinua accessionis initiuʒ fit
cū horrore qui mediū iter rigorē ⁊ frigefactionē obti
net locū:quoꝝ alterū tertianā febrē:alterū quotidia-
nā cōmittat̄. Cū vō ab inuasione iualescit tertiane q-
dem rōne cito calescit ac festinat ad summū:aut ꝓpt
q̄tidianā ex pituita tardat̄ atqʒ in ascensu retinet̄ nō-
nūq̄ atqʒ iterrūpit̄. Estqʒ iter varios affectus veluti
pugna quedā cū eger nōnūq̄ iualescēte febre tertia-
na atqʒ ad cutē humores ipellēte vehemētiꝰ calefiat:
ꝯ vō remorāte atqʒ ad iteriora reuocāte ipsius motū
febre in q̄ ex pituita ortuʒ hʒ. Estqʒ tardi ac difficilis
motus frigida ac lenta existens nā. In hoc aūt certa-
mine cū humor frigidus supauerit sūmissiores horro

res atqȝ extremarū partiū ꝛ cutis refrigerationes sequunẽ: adeo vt videaẽ altera rursus accessio renouari. Cū v̈o calidioꝛ vicerit: tūc statim totū coꝛpus calefit ac iā videẽ febꝛis in sūmo cōsistere: mox paulopost ad pituitā redeunte victoꝛia egroti: denuo ꝯtrahunẽ refrigeranẽ ꝛ hoꝛrēt: neqȝ hoc terminū vllū hȝ donec febꝛis ad summū ꝓuenerit: qꝺ quidē citius accidit q̃ȝ pꝛo moꝛe pituite: tardius tñ q̃ȝ in bile fieri cōsueuit.

Antiq. ❡ Cū eni pares ẜm magnitudinē extiterit ꝛ cholerica deficiēs ꝛ flegmatica cōtinua: imissio qdeȝ ꝓxismi cū hoꝛroꝛe fit: mediū eni hic est rigoꝛis ꝛ circūfrigidationis: quoꝝ hic qdē tertiane: illud v̈o ꝯtinue flatice coexistebat. Augmētatio v̈o que erat ab imissione ꝓp tertianā qdē facile calefactibilis est ꝛ ad statū festinās: ꝓpẽ flegmaticā v̈o tardā quātū in seipsa facientem accensionē detineẽ ꝛ itercidiẽ: ꝛ est velut q̄daȝ pugna synthomatū: qñqȝ quidē ex calefacto laboꝛāte cū tertiane caloꝛ foꝛtius operās ad cutē humoꝛes refert: detinēte v̈o qñqȝ ꝛ reuoluēte ītus hꝰ motū flegmatico pigro ꝛ difficile mobili ꝛ frigido tardo nā̄ existēte. In pugna v̈o hac domināte qdē frigido humoꝛe ꝯtractiōes fiunt ꝛ hoꝛroꝛes ꝛ ifrigidationes extremoꝝ ꝛ cutis vt videaẽ rursus alius īuadere ꝓxismꝰ. Si v̈o calidioꝛ dn̄abiẽ repēte simul supcalefiunt ꝛ ꝓpe statū deuenire videnẽ: demū paulo post dn̄ante flegmatico ꝯhunẽ rursus laboꝛantes ꝛ ifrigidanẽ ꝛ hoꝛrēt: ꝛ hoc non cessat fieri vsqȝ ad statuȝ qui ꝛ ipse maturius qdē q̃ȝ ẜm flegmaticum humoꝛē: tardius v̈o q̃ȝ ẜm cholericum humoꝛem fieri videtur.

❡ Declat ꝙ in cōpositione pꝛedicta vbi isti humoꝛes sunt pares est emitriteus verus: ꝛ declat hoc quātum ad p̃mū augmētū ꝛ statū paroxismi: ꝛ dicit ꝙ qñ humoꝛes illi fuerint pares in roboꝛe: qa vnū nō dn̄eẽ alteri: tūc imistio paroxismi .i. inuasio paroxismi ex ambobus illoꝝ mistis fit directe cū hoꝛroꝛe qꝺ est mediū iter circūfractionē ꝛ rigorē purū frigꝰ: ꝛ simiľr sentiẽ pūctio ꝛ moꝛdicatio maioꝛ q̃ȝ in illis ꝛ minoꝛ q̃ȝ in rigoꝛe: quoꝝ hec quidē .s. rigoꝛ tertiane: illud v̈o .s. circūfrigidatio flegmatice existebat .s. cum inuadūt pure nō adinuicem miste. ❡ Deinde docuit augmentū dicti ꝓxismi. nā augmētū huiꝰ paroxismi quātū ex tertiana cū sit cito excalefactibilis cito veniret ad statū. Sed qa flegmatica tardat in augmēto hinc est ꝙ detineẽ augmentū tertiane vt nō veniat ad statū: ꝛ hoc qa flegmatica trahit caloꝛeȝ ab intra ꝛ obtundit ipsuȝ quousqȝ nō ascēdit ad augmētū vel statū: ex hoc eni detineẽ excalefactio humoꝛis cholerici ꝛ fit quedā pugna ex hoc synthomatuȝ istoꝝ humoꝝ: ꝓpter qꝺ hic aduerte ꝙ humoꝛ flegmaticus: vt habitū est supꝛa ꝛ ponet īfra Galenus: est valde de difficili calefactibilis ex sua grossitie ꝛ viscositate: vnde multū eius p̃nᵐ ꝛ augmētū ꝓlongaẽ. Sed humoꝛ cholericus est cito faciľr ꝛ vnifoꝛmiter ꝛ multū calefactibilis: ꝛ ideo cū hi humoꝛes sunt adinuicē pares in roboꝛe ꝛ cholericus putrescit extra venas ꝛ flegmaticus ītra causanẽ accidētia ꝛ pugnā que narrat Galenꝰ: qa aliqñ vincit vnus humoꝛū aliqñ alius cū sint pares: ꝛ nō vincit ꝯtinue vnus: ꝛ ideo aliqñ vincēte humoꝛe cholerico ꝛ calefaciēte partes extrinsecas trahit caloꝛeȝ ad extrinseca vt videaẽ paroxismū deuenire ꝓpe statū: deinde vincente humoꝛe flegmatico frigido intus existente reuocaẽ caloꝛ ad intra ꝛ ifrigidanẽ extrema vt videaẽ īuadere alter paroxismꝰ: ꝛ fit hoc ex calefactione ꝛ infrigidatione extremoꝝ pľies quousqȝ paroxismus veniat ad statuȝ: qui status aduenit citius q̃ȝ si solū hic esset paroxismus flegmaticus: ꝛ tardiꝰ euenit q̃ȝ si esset solius cholere: ꝛ hoc itelligit cū dicit: qui ꝛ ipse .s. status maturius .i. citius. Et assignat cām cum dicit.

❡ Qm̄ pituosus detinet biliosi celeritatē: biliosus aūt tarditatē ac segniciem pituosi cohibet. Atqȝ hic diligens semitertiana est ex equali tēperamēto duarū febꝛium effecta. Ea v̈o que minime diligens est: vel humoꝛe biliosum vel pituosum obtinet amplioꝛē. Laurē

❡ Nā huius qdē celeritateȝ cohibet pituita: ac rursus pituite tarditatem atqȝ hebetudinē excitat bilis: talis quidē est exq̄situs emitriteus ex equali duarū febꝛiuȝ temperatura compositus: qm̄ etiā ex duobus humoꝛibus constat. At qui exquisitus non est aut bilem aut pituitam habet pꝛepotentem. Leonic

❡ Naȝ cholerici quidē velocitatē flegmaticus detinet humoꝛ: flegmatici v̈o rursus tarditatē ꝛ pigritiā cholericus erigit: talis quidē est certa quedā emitritea ex pari roboꝛe crasi .i. cōcretione duarū febꝛiū fiens: qm̄ ꝛ duoꝝ humoꝝ: que v̈o non certa vel cholericum humoꝛeȝ vel flegmaticum amplioꝛem habet. Antiq.

❡ Deinde concludit hāc esse verā emitriteā cū dicit .sciēs quoniā ꝛ duoꝝ humoꝛū suppleas est in ea equalitas: ꝛ totum aliud est notum per se.

Et attendendum ꝙ causa q̄re frigiditas extremitatū ꝛ hoꝛroꝛ accidit pluries ꝛ nō cessat quousqȝ hec feb. ꝓueniat ad statuȝ est: qa vsqȝ ad tēpus status nō est caliditas ꝑ totū equaľr expāsa vt possit talis ꝯtingere diuersitas: qa tūc in quolibet humoꝛe est per totū accēsa caliditas: ꝛ tūc ab vtroqȝ non ꝓcedit nisi calefactio: sed vsqȝ ad tale tēpus nō īuadit in totū caľitas in humoꝛe flegmatico. Et ideo talis ifrigidatio pluries pōt ab eo ꝯtingere. nā cū caliditas icipit v̈sus exterioꝛa tēdere: qa ibi vadit humoꝛ cholericꝰ ꝛ dimittit interioꝛa: tūc humoꝛ flegmaticus infrigidaẽ magis: ꝛ qa tūc magis ifrigidat intus caliditas ad iterioꝛa reuertiẽ: ꝛ ꝓpterea tunc accidit frigus ꝛ citius densitas ꝛ fit vsqȝ ad statū ꝛ fit pluries ꝓpter nūc vincere vnū humoꝝ nūc alterū. Unde Aui. dicit hoc euenire ter ꝛ quater: imo etiā hoc aliqñ accidit in aliqua pura flegmatica: ꝛ dato ꝙ nō tātū nec sic manifeste vt in hac. nā flegma ex viscositate sui nō calefit vnifoꝛmiter: imo cū supficiaľr est caľm adhuc itrinsecus est frigidū: vnde cū a caloꝛe extraneaẽ ꝛ apiẽ postq̃ȝ videbaẽ calidū reuertiẽ aliqñ frigus. Uñ Auic. ca. de flegmatica neqȝ calefiūt subito: neqȝ ẜm graduationē continuā: imo paulatim cuȝ reditione frigoꝛis: ꝛ dato ꝙ valde minus ꝛ nō manifeste vt in hac vt dicūt ꝓpter non esse ꝛ illā pugnā humoꝝ que est in illa: ꝛ ideo etiā talis modus paroxismi nō eueniret in feb. ex flegmate ꝛ cholera cōposita per mistionē: ꝛ hoc qa vtriqȝ illoꝝ humoꝝ tūc debeẽ vna caliditas ꝛ vnū est in eis tēpus hoꝛroꝛis ꝛ calefactionis vtriusqȝ: ꝛ ideo lȝ in illa fe. in p̃nº īuasionis accidit hoꝛroꝛ: nō tñ accidit in ea in eodē ꝓxismo plures hoꝛroꝛes;

Fen pma tracta. 4 capto. 17

pᵉ quarti tra. 2. c. 1

sed in predicta propter non esse ibi illam pugnam.

Et vlterius attentione dignū q ex his que ponit hic Galenus apparet q in paroxismo misto emitritee vere equale est tēpus vtriusq3 paroxismi vsq3 ad statū: ꝛ hoc qa horror pluries accidēs detinet paroxismū tertiane: sed post puentū ad statū paroxismi feb. tertiane citius declinat: qa causa elongationis ꝑm aliquid iam sublata est. ¶ Sed si cōponeret tertiana cōtinua cū flegmatica cōtinua tertiana cōtinua citius perueniret ad statū ꝛ citius etiā declinaret: qa in hac cōplicatione nō cōtingit accidēs qd detineat puentū tertiane ad statū: qa nō accidit horror predictus in ea cū ambe sunt ꝯtinue: ꝛ hec dicta declarauit Auic. cap. de emitritea cuz dicit. ꝛ accidit tertiane cōtinue vt alleuiet ante alleuiationē flegmatice: lz nō redeat ante eius reditionē. ¶ Ex quib⁹ oibus colligit que vere feb. dicat emitriteus verus: qa feb. cōposita ex tertiana iterpolata ꝛ flegmatica ꝯtinua: quaꝝ paroxismi in die in qua ambo veniūt simul inuadūt ꝛ in q̄ ambo rigores ꝛ horrores in robore sunt pares: qa tūc directe talis feb. est hñs oēs cōditiones: que determinate sunt in dicto caplo supra allegato. oēs aūt alie cōpōnes flegmatice cū cholerica ꝛ que ponunt ꝛ que posite sunt nō vere emitriteus appellat: tñ de his noib⁹ modica dz nobis eē cura. Unde ait pnceps. Et iā ponūt emitriteū purū feb. cōpositaz que fit ex tertiana extrinseca ꝛ flegmatica intrinseca ꝛ illā que est pter illā noiant nō purā: ꝛ nō est illō de illis de qb⁹ supflua occupatio sit hñda. Et ex dicto qd ptulit Gal. cū dicit. qui stat⁹ maturius: q̄z ꝑm flegmaticū humorē ꝛc. videt voluisse emitriteā feb. esse breuiorē flegmatica: qa eadē causa videt pmanere in tēporib⁹ vlib⁹ haꝝ febriuz: que ab eo posita est in tēporib⁹ particularib⁹ paroxismi. ꝛ de hac feb. postea forte aliquid dicemus.

¶ At vo scda iplexio ac mistio est duarū febriū in tertiane ꝛ quotidiane subsimilē efficiēs accessionē predicte quā diximus. Sed dessidet eo q deducat ad integritatē: ꝛ qm scda die vel cū horrore vel rigore quotidiana sola effecta incipiat. Quocirca talis febris nō insup semitertiana erit: siquidē semitertiana continua censet. Si vo in altero gñe febriū annumerem⁹ nō solum talis: sed etiā alie quedā febres noiabunt semitertiane. Ob eā rem mihi videt Agatinus oēs extentas tertianas appellare semitertianas: sz eni cū de noib⁹ potius q̄z de rebus tales inquisitiones sint imorāduz in eis minime censeo: nā alio libro seorsuz de vocabulis medicinalibus dictū iā est: in quo id ostēdit ac diffinit in plenū quenā sint de rebus ꝛ quenā de noibus dubitatiōis. Quocirca rursus ad res ipsas redeam⁹ semitertianā ab Hippo. nominatā horrificā ꝛ ꝯtinuā q̄z tertiana quotidiane continue permista cōmittit.

¶ Scda est duarū febriū tertiane. s. ac quotidiane cōplexio ac cōmistio que similē qdē nup dicta facit accessionem: in eo tñ differt: qm in hoc febris pducit: ꝛ qm die scda cū rigore aut horrore sola quotidiana febris inuadit: nō igit erit hec febris emitriteus: siqdez ex numero cōtinuarū emitriteus existat: q si etiā in altero genere emitriteus collocet nō hec tm: sed multe pterea alie febres emitritei vocabunt: hac rōne mihi videt Agatinus oēs que ptendunt tertianas emitriteos appellare: sed qm de noibus potius q̄z de rebus sunt qōnes huiusmodi in eisdē minime censeo cōmorandū. Naz de noibus ad medicinā ptinētib⁹ seorsuz a nobis scriptū est alio tractatu in quo hocipm ostēdit atq3 integre prefinit quales nam sint de rebus ac quales de noibus disceptationes. Rursus igitur ad res ipsas redeamus: hoc est ad eū quē Hippo. vocat emitriteū horridum atq3 cōtinuū quem facit tertiana quotidiane continue cōmista.

¶ Scda vo est cōplicatio ꝛ cōmistio duarū febriū tertiane ꝛ amphimerine: similē qdē quendā paroxismū faciēs ei qui ante dictus est: differētē vo ꝛ in eo qd pducit hic in febricitatiōnē ꝛ in eo q ꝑm scdam diē vel cuz horrore vel rigore iuadit sola effecta amphimerina quo circa nō adhuc emitritea talis ē febris: si tñ demū synocharū. i. cōtinuaruz erat emitritea. Si vo in altero genere febriū eā annumerauimus nō hic talis solum: sed ꝛ alie quedā febriū nominabunt emitritee. Scdm hoc mihi videtur ꝛ Agatinus vniuersas que extendunt tertianas emitriteas noiare. Sed ꝛ qa de noibus magis q̄z de rebus he tales qōnes sunt: imorari in eis nō dignor: scriptū est eni de medicinalib⁹ noibus singulariter ꝑm alterū opusculuz in quo ꝛ hocipsum demōstratū ꝛ determinatū est finaliter: que quidē sunt de rebus: que vo de noib⁹ altecationes. Eamus igit rursus ad ipsas res ad eā que ab Hippo. noiat emitritea que horrida est ꝛ ꝯtinua quā tertiana amphimerine quidem cōtinue cōcreta operatur.

¶ Cuz posuit signa feb. cōposite ex flegmatica ꝛ cholerica ꝑm vnū modū cōpōnis ꝛ ostēdēt ꝑm quē eēt vera emitritea: vult nūc declare de alijs modis cōpositionis supra dictis harū feb. oñdēs q in ea nō est vera emitritei natura. ¶ Et pmo de cōpōne tertiane iterpolate cuz flegmatica iterpolata: ꝛ qd dicit est clarū. ¶ Et attende q paroxism⁹ mistus ex duab⁹ harū feb. est silis paroxismo feb. antedictaꝝ in multis: qa sicut in predicto paroxismo in pncipio fit horror: ita in pn° huius paroxismi: sicut etiā in illo vsq3 ad statū fit pugna synthomatū ex reluctatiōe hoꝝ humorū adinuicē: ita etiā in hac: vnde plies accidit horror vsq3 ad statū ex pugna hoꝝ humoꝝ cuz hec nō sit cōpositio p admistionē: sed per vicinitatē. ¶ Similr status huius paroxismi citius venit q̄z in sola flegmatica ꝛ tardi⁹ q̄z in sola cholerica: pter cās illasmet in pdicto paroxismo: nihilominus tñ in predicto paroxismo est dña a pdicta: qa horror q euenit in pn° paroxismi emitritei veri in qua humores sunt in robore equales nō est vere mediū inter rigorē ꝛ circūinfrigidationez sicut horror que euenit in hac feb. quia ille plus attinet rigori: ꝛ hoc qa frig⁹ qd ibi est solū euenit ex reuocatione caloris. Sed horror eueniens in illa est plus medio attinens: qa in hac ext venas ad carnes sensibiles expāsus est humor frigidus ꝛ calidus ita q ibi est vere frigus positiuū: ꝛ maxie fit ibi horror attinēs medio: cū humores adinuicē sint pares: nā in ea vere componunt cause rigoris cū causis frigoris. ¶ Ubi aūt esset cōpositio flegmatice iterpolate cū tertiana cōtinua etiā non accidit horror verus qui est accñs mediū: cū ad extra non expandat mā rigorē causans: sed mā frigida tm. Et iō ait Auicēna de emitritea q qñ componit tertiana iterpolata cū flegmatica cōtinua: tūc est rigor debilior: qñ aūt cōpo-

Margin notes: quarti ... icta. 4. ... p.38. | quarti ... icta. 4° ... plo. 37. | aurē. | conic. | Antiq. | Cō^m ix^m | Fen pma 4. trac. 4. cap. 18.

niť flegmatica īterpolata cū tertiana ꝯtinua:tūc est rigor in ea q̄si nullus aut debilis. Et qđ dicit Gal.ꝛ in eo qđ ꝺm scđaꝫ diē īuadit sola effecta amphimerina vel cū horrore scilꝫ solo vel cū rigore.s.solo etiā intelligit hoc fieri in die in quo inuadit sola flegmatica īterpolata:vñ presupponit in p̄ma die ambas īuadere:nec ītelligit ꝙ īuadat cuꝫ horrore vere qualis est horror q̄ euenit in vero emitriteo vł in p̄ma die huius feb. ⁋ Et siľr nō ītelligit ꝙ īuadit cum vero rigore:sed dicit hoc in cōparatione ad emitriteā verā quātū ad diē in quo inuadit sola flegmatica:q̄a ibi flegmatica erat ꝯtinua:sed illa est īterpolata:nunc aūt in flegmatica interpolata accidit morb⁹ maior:ꝛ maior passio in mēbris sensitiuis q̄ꝫ in cōtinua:vñ supra declaratuꝫ est ꝙ in flegmatica īterpolata pōt euenire aliq̄s paruus horror ꝛ rigor:nō hic ītelligiť horror manifestus sicut euenit in p̄ncipiys p̄dictoꝝ paroxismoꝝ:sed sic̄ p̄dictū est ꝛ habitū est supra:q̄uo auctores sepe vnū de noīb⁹ sumūt pro alio.

Lauré. ⁋ Intermittenti aūt minime efficit ꝓpterea ꝙ febris ex vtraqꝫ composita:necnon ītermittens existit.

Leonic. ⁋ Intermittenti aūt nō ita:qm̄ que ex ambabus componiť febris necessario ꝛ ipsa intermittitur.

Antiq. ⁋ Deficiēti ṽo nō adhuc:q̄a ꝛ ea que ex ambabus cōponiť ꝛ ipsa ex necessitate deficiens fit.

⁋ Deinde Galenus narrauit opionē Agatini circa nomē: ꝛ qđ dicit est ꝑ se notū:cū eni diť. Deficiēti ṽo ꝛc̄.ītelligit deficiēti.s.amphimerine mista tertiana īterpolata nō adhuc.s.operať feb.cōtinuā. ⁋ Et cū dicit q̄a ea que ab ambabus.s.p̄dictis interpolatis ꝛc̄.ꝛ clarū est:qm̄ si cōponātur he due adinuiceꝫ ex necessitate corpus aliq̄n remanet sine feb. Sed si vellet Galenus ꝙ ex q̄busdā interpolatis duabus cōponať feb.ꝛ ipsa sit deficiēs ꝛ nō continua:hoc est verū quātū est in sui nā:nō tñ opꝫ ꝙ sit deficiens:quia eger aliq̄n fit sine feb.q̄a possibile est ꝙ due īterpolate sic componantur ꝙ faciant feb.in forma feb.inseparabilis vt si superueniat paroxismus vnius anteq̄ꝫ alter sit eradicatus sicut si adinuicem componerenť due cōtinue interpolate. ⁋ Deinde cum dicit.

Lauré. ⁋ Neqꝫ etiā ex duobus continuis.s.biliosa ac pituosa poſſe est fieri semitertianā:neqꝫ eni mistio efficiet horrificā talē accessionē:neqꝫ multas īgeminationes habentē:cuiuslibet eni cōtinue febris sumpte rōne quotiens diligens fuerit:neqꝫ habeat horrorē:neq̄ꝫ rigorez:neq̄ꝫ etiā febris ex ea cōposita horrifica erit. Opꝫ igiť si eadē futura sit horrifica simul ac cōtinua gñationē hr̄e ex duab⁹ feb.altera q̄dē ītermittente:altera aūt cōtinua:ꝛ ob eā rem tertiana ꝑmista quotidiane cōtinue cōmittit semitertianā:neqꝫ ambe intermittētes:neqꝫ ambe cōtinue p̄ñt cōmittere talē febrem.

Leonic. ⁋ Nō tñ ex duab⁹ ꝯtinuis quarū altera ex bile altera ex pituita generať:pōt emitriteus consistere:qm̄ hec cōmistio febrē horridā ac que mltas habeat reduplicationes non facit:nā cū oīs febris cōtinua sui quidē rōne cū exquisita fuerit neqꝫ horrorē habeat neqꝫ rigorē:neqꝫ etiā q̄ ex eisdē cōponiť horrida fiet:nec̄e est igiť si horridus siľ atqꝫ ꝯtinu⁹ sit emitrite⁹ futur⁹ ex duab⁹ ip̄ꝫ febrib⁹ gñari quaꝝ altera sit ītermittēs: altera ṽo cōtinua:atqꝫ idcirco tertiana q̄dē cū quotidiana cōfusa facit emitriteū:cū neqꝫ vtraqꝫ cōtinua: neqꝫ vtraqꝫ ītermittēs huiuscemedi queāt feb.gñare.

Antiq. ⁋ Nequaq̄ꝫ tñ neqꝫ ex duab⁹ ꝯtinuis ꝛ cholica ꝛ flegmatica poſſe generari emitriteā:neqꝫ.n. horridā faciet talem hāc febrem hec cōmistio: neqꝫ multas supreduplicatiōes hñteꝫ:oī eniꝫ cōtinua febre ꝺm suiipsius rōnē cū certa fuerit neqꝫ hñte horrorē:neqꝫ rigorē:neqꝫ que cōposita est ex eis horrida erit. Necesse igitur si est horrida simul ꝛ ꝯtinua eandē gñonē hr̄e eā ex duab⁹ febrib⁹ altera q̄deꝫ deficiēte reliqua ṽo cōtinua. Et ꝓpterea tertiana q̄dē amphimerine cōtinue concreta operať emitriteū:neqꝫ ṽo vtreqꝫ deficientes neqꝫ vtreqꝫ cōtinue existentes possunt generare talem febrem.

⁋ Determinat de alia cōplicatiōe flegmatice cū cholerica vt q̄ñ ambe sunt cōtinue oñdēdo qm̄ hec nō est vera emitritea:ꝛ q̄ꝛ nō hꝫ ea que ad illā req̄runť q̄a nō erit horrida: nec habebit plures supreduplicationes:vt q̄a.s.nō ꝯtinget in ea supcalefactio ꝛ pluries horror:ꝛ assignauit cām sui dicti cū dicit:omni eniꝫ ꝛc̄.ꝛ qđ ꝓsequiť est clarum.

Sed dictum suum reddens cām hꝫ ambiguitatē: dicit enim Gal.2° ꝓnosti.cō.4°.qm̄ initiū paroxismi in egritudinib⁹ acutis multotiēs est cū rigore ꝛ horripilatione:sed egritudines acute sunt ꝯtinue vt est ex plurib⁹ locis videre. ⁋ Et cōfirmatur 4° pti.afor. afo.46. Si rigor īciderit febre nō deficiēte debili iā existente ṽtute/mortale. Et ibidē. A causone habito rigore supueniēte solo fit. ⁋ Et ꝯfirmať:q̄ꝛ apata mēbroꝝ īterioꝝ vtpl'm sequunť feb.ꝯtinue:sed ad feb.talium apatū:sequiť rigor ꝛ horror maxime cū talia apata sunt in mēbris sensibilibus. vñ Auicē.de apate calido renū dicit:signū apatis calidi in renibus est febris īseparabilis ꝛc̄.etiā subdit.ꝛ est feb.eius cū frigore extremitatū:ꝛ fit illic horripilatio cōmiscens inflāmationē ꝛc̄.nisi forte Gal.ꝑfecte suū dictū ꝯditionet cū dicit. Omni eniꝫ ꝯtinua feb.ꝺm ipsius rōnē cū certa fuerit neqꝫ horrorē hñte neqꝫ rigorē. Et cā sui dicti ē:q̄ꝛ rigor vel horror qui veri sunt causari nō p̄ñt nisi mā̄ ingerat maluꝫ sensum.vñ opꝫ illā in mēbris sensibilib⁹ existere:tunc aūt opꝫ talem mām eē extra venas:sꝫ mā̄ cōtinuā causans intus in venis vt supra cōtenta putrescēs situať:vene autem sunt mēbra īsensibilia vel sensus obtusi valde nō sufficientes ad hoc. Similr̄ mā̄ rigorē faciēs vel horrorē veꝝ causans per mēbra sensibilia penetrat subito ꝛ deferť:mā̄ aūt que in venis putrescit cōtinuā causans ꝑ subam vene non penetrat. ⁋ Et ideo Gal.assignāter dicit:omni eniꝫ ꝯtinua ꝺm sue ipsius rōnē:q̄ꝛ ex ꝑte sue māe inquātū est causans cōtinuā nō debet hoc accidere:per accñs tñ pōt etiā in cōtinua accidere horror ꝛ rigor:ꝛ hoc vel q̄a mā̄ que cōtinuā causabat stans ītra venas expelliť ad extra venas sicut allegatū est ex afor. vel q̄ꝛ extra venas in locis sensibilibus erat aliq̄s humor mordicatiuus vel circa illa loca q̄ potēs est causare rigoreꝫ:nō tñ causabat:q̄ꝛ ꝑmanebat quietus ꝛ in afflictione ꝯtinue accidit hūc humorē cōmoueri vnde rigorē causat. ⁋ Accidit etiā in febribus cōtinuis frigiditas extremoꝝ que sepe ab auctoribus appellať īproprie:tñ rigor vel horripilatio:que frigiditas ꝓprie:ꝛ per se a mā̄ faciente ꝯtinuā nō accidit cū ab ea īmediate nō causeť:cū nō sit frigiditas positiua a mā̄:sed ex fuga caloris abintra. Et similr̄ pōt accidere rigor vel horror in cōtinua quādo cuꝫ ꝯtinua aliqua cōplicaretur īterpolata. ⁋ Et ideo notāter addit Gal.cū cōtinua certa fuerit:q̄a si nō erit certa ꝯtinua sic possent eē due īterpolate q̄ nunq̄ꝫ dimitterēt hoīeꝫ sine fe.posset eē cā rigoris vel horripilationis vt est de se notū. ⁋ Et ex his patent que dicētur. ⁋ Gal.eniꝫ 2° ꝓnosticoꝝ.

Digres sio.62.

Afor.58

sumit rigorē improprie pro extremorꝫ frigiditate. Qđ autē dicit ex aforismis patuit modo ⁊ supra de sermone rigoris vbi legas. ¶ Ad illud aūt qđ dicit̃ vltimo dōm ꝙ horror qui accidit in p̄dictis feb. ex apatib⁹ nō accidit p̄ncipaliter ⁊ per se rōne materie que ꝑprie ⁊ p̄ncipal'r est cāns feb. cōtinuā sed accidit horripilatio: qa nō solum mā que effundit̃ in p̄ncipio paroxismi ad loca apatū effundit̃ ad loca venarꝫ: sed etiā ad loca que sunt extra venas. s. ad porositates mēbri in quo est apostema: cū in apate mā effundat̃ ad porositates mēbri vltimate: ⁊ ideo qñ effunditur mā ad mēbra que apostemant̃ que sunt sensibilia: ⁊ quorū passiones p̄nt toti cōicari tūc rōne illorꝫ accidit in p̄n° poxismi rigor aut horripilatio. Sed rōne qua mā est ibi in venis ɔtēta aut ad venas effusa nunq̄ accidit horripilatio siue rigor: ⁊ rōne hui⁹ materie putrescētis causat̃ feb. cōtinua ⁊ nō rōne mãe in porositatib⁹ mēbri cōtente: naꝫ ex hoc ad apata intrinseca vtpl'm sequunt̃ feb. ɔtinue: qa nō sic est de apatibus extrinsecis: qa mēbra intrinseca habent venas magnas ⁊ magnis venis cōtinuant̃ in qb⁹ est sufficiēs quātitas humorꝫ qbus putrescētibus causat̃ feb. cōtinua: lꝫ in hoc sint alie cause. ¶ Et circa predicta attēde ꝙ ad predicta apata potius accidit horripilatio aliqua q̄ꝫ rigor nec etiā horripilatio multuꝫ manifesta: ⁊ dato ꝙ possit accidere manifesta frigiditas ex reuocatione caloris ad intra. Et causa est. nam rigor ⁊ horripilatio multuꝫ sensata nō accidūt nisi qñ mā mouet̃ vehemēter p mēbra sensibilia q̄si totius ambitus corpis: ⁊ dato ꝙ valde vehemētius in rigore: nūc aūt mā que effundit̃ ad loca apatuꝫ vel ad mēbrū apandū que ad ei⁹ porositates effundit̃ nō mouet̃ in eo motu vehemēti ꝑpter incinerationē ⁊ ɔculcationē in vacuis regionibus mēbri. Jterū etiaꝫ ⁊ hec est potētior causa: motus talis mãe qa accidit in mēbro apato nō est vl'r sensibiliū mēbrorꝫ corpis: vt clarꝫ est: nūc aūt ad causandū hec accidētia multū manifesta saltim vtpl'ꝫ opꝫ mām esse expansaꝫ q̄si ad oia sensibilia mēbra toti⁹ ambitus corpis: qa tñ cū mēbrū qđ apostemat̃ est sensibile: ⁊ est tale cui passio cōicat̃ toti renes/stomachus pāniculus cerebri ⁊ similia mēbra accidit ꝙ cū mā ⁊ special'r calida pūgitiua expellit̃ ad porositates carnis sensibilis vel pāniculi predicti membri causat̃ punctio ⁊ mordicatio in predicto mēbro que passio toti cōicat̃ p̄ncipal'r ex quo in toto accidit ex tali cōmunicatione quedā parua cōmotio ⁊ horripilatio. Qūo aūt fiat p̄dicta cōmunicatio ⁊ qd cōmunicet̃ est dubiū alibi per se dōm: cū qua parua horripilatione cōcurrit frigiditas ex reuocatione caloris: quēadmodū accidit cū supra aliqđ mēbrū vlceratū proyciat̃ aliqđ mordicans: vnde totū corpus ex cōpassione cōcutitur ⁊ horripilat̃: talis aūt horripilatio in predictis feb. apatū pōt periodice venire s̄m diuersos periodos humorū qui ad predictū locum expellunt̃. ¶ Deinde cū dixit.

aurē, ¶ Restat igit̃ vna mistio que ex quotidiana itermittēte ac biliosa cōtinua pōt cōtinuā simul ac horrificam cōmittere febrē. Sed hec cōtra quā p̄ma se hēbit: ita eni ɔtinua ex biliosa: horrifica aūt ex pituosa efficiet̃: atq; ingeminatio ex pugna qua inuicē est: maximeq; quotiēs humores ipsi fuerint eq̄les: vbi eni exuperet alterutrū eorꝫ cū accidētia: tum etiaꝫ notitia in prima mistione explanata iam est.

onic, ¶ Una igit̃ sola mistio relinquit̃ ex quotidiana intermittēti ⁊ biliosa cōtinua que ⁊ ipsa pōt cōtinuā simul atq; horridā febrē efficere: hec v̄o ɔ̄rio modo se habebit q̄ꝫ prior: qm̄ ɔtinuitatē quidē ex bile obtinebit: horrorē v̄o ex pituita: reduplicationes aūt ex pugna mutua actū p̄sertim cū humores equas vires habuerint: vbi v̄o alter eorū preualuerit ⁊ accidētiū ⁊ cognitiones ratio in p̄ma mistione ostensa est.

¶ Relinquit̃ igit̃ vna mistio q̄ ex deficienti amphimerina ⁊ cōtinua cholerica fit potēs ⁊ hoc cōtinuā simul ⁊ horridā gñare febrē: hēbit aūt ecōuerso hec priori: ɔtinuū qdeꝫ ex cholerica: horridū v̄o ex flegmatica: ea v̄o que sup duplicationē ex ea que adiuicē est pugna: ⁊ maxime cuꝫ pariter dominātes fuerint hi humores: dominante v̄o eorꝫ vtrolibet ⁊ synthomata ⁊ dignotio in prima mistione sunt ostensa. Antiq̄.

¶ Notificauit q̄rtā cōpositionē flegmatice cuꝫ cholerica que est cū tertiana est cōtinua ⁊ flegmatica iterpolata: vñ dicit. Relinquit̃ ḡ vna mistio. s. posse facere emitriteū: qa pōt gñare feb. ɔtinuā ⁊ horridā ⁊c. ¶ Et attēde ꝙ hec nō est vera emitritea: qa in ea nō est verus horror qui est accidēs mediū ⁊c. imo aut in ea est solū frigus ⁊ verū frigus aut est ibi horror multū diminutus qualis est in flegmatica iterpolata: ⁊ ideo sicut perpendis pugnā humoris etiaꝫ non est similis emitriteo vero ⁊ non plus.

¶ Atq; hec oia de q̄tuor mistionibus biliose febris ac pituose magis ꝑpria sunt libro qui est de formulis: sꝫ in hoc necessario incidimus pp semitertianā. Laurē.

¶ Hec oia ⁊ de quatuor mistionibus ⁊ de febre biliosa ⁊ pituitosa magis ad eū tractatum in quo de typis agitur cuipiam ptinere videret̃: hic v̄o necessario de ipsis facta est mentio ꝑpter emitriteum. Leonic.

¶ Hec vniuersa de quatuor mistionibus cholerice feb. ⁊ flegmatice q̄ꝫ hui⁹ libri familiora quidem sunt vt alicui videbit̃: libri de typo: dicta sunt aūt necessario hic ꝑpter emitriteum. Antiq̄.

¶ Cuꝫ determinauit de mō quadruplici cōpositionis flegmatice cū cholerica: cū hoc ostendēs que est natura veri emitritei: ⁊ qūo alij modi cōpositionis harū feb. non dñr verus emitriteus: vult nūc nos remittere ad locū ad quē p̄ncipali⁹ ptinet determinatio hui⁹ dicēs ꝙ vniuersa que dicta sunt de mistionib⁹ quatuor cholerice flegmatice vt videt̃ alicui sunt familiariora libro de typo q̄ꝫ huic libro ⁊ apparuit statim cā: ⁊ tñ sunt hec dicta ꝑpter quādā ɔuenientiā ex quadā superabūdantia: ⁊ in hoc declarando signa manerierum febriū. Alia l'ra habet ꝑpter emitriteā: ⁊ est clara. ¶ Deinde cum dicit. Cō^m 13^m

¶ Cuius gnōne Archige. tertianā quotidianāq; retulit nequaq̄ꝫ vidēs vt intermittentē efficiat febrē. Agatin⁹ p̄spicue ɔfessus est sub eodē gñe ɔtineri tertianā ac semitertianā dissidētē tm̄mō magnitudine febris. Laurē.

¶ Cuius ortum Archigenes ad tertianam trāsfert ad quotidianā: nō tñ eius nām recte assequut⁹: qm̄ in numero febriū intermittentiū ponit. Agatinus aūt emitriteū in eodē genere cū tertiana māifeste locauit: ac sola accessionis vehemētia ab eadeꝫ differre fatetur. Leonic.

¶ Cuius generationē Archigenes quidē in tertianā ⁊ amphimerinā deduxit: nō assequēs qm̄ deficientē facit febrē. Agatinus v̄o quasi ɔfessus est eiusdē gñis esse cū tertiana emitriteā in magnitudine sola paroxismi drīam habentē. Antiq̄.

¶ Hic iterato recapitulat opionē Archigenis ⁊ Agatini ⁊ dicit. Cuius gnōnē.s.emitree feb.⁊c̄.nō assequens.i.determinans quā.s.harū duarū facit deficiētē.s.in cōpōne emitritei:⁊ hoc iam supra est reprobatū qūo hoc indifferēter esse nō pōt:sed Agatinus dicit emitriteā esse eiusdē gn̄ationis cū tertiana differēs solū ab ea in lōgitudine ⁊ magnitudine paroxismi:⁊ hoc etiaȝ supra apparuit reprobatum. ¶ Deinde etiā redarguit eos cum dicit.

Lauré. ¶ Si igitur oēs febriū dr̄ias scripsissent diligēter lapsi noibus nullū id fuisset erratum.

Lauré. ¶ Si igiẗ oiuȝ febriū dr̄ias exquisite scribentes in nominibus tm̄ aberrassent nō admodū eēt egreferēduȝ.

Antiq̄. ¶ Igitur siquidē vniuersas febriū differentias certissime scribentes in nominibus fallerentur difficile vtiqȝ nullum esset.

¶ Et ꝙ si isti scribētes differentias febrium solū fallerenẗ in nominibus:⁊ hoc voluit cum dicit.in nominibus fallerenẗ.s.solum difficile:idest impoı̄e vtiqȝ nullū est.

Lauré. ¶ Sed cū neqȝ simpliciū neqȝ cōpositaꝝ:oēs scripserint dr̄ias:⁊ ad hec q̄sdā alias supuacuas adiecerint: nihil neqȝ in p̄hensionē:neqȝ in curatōeȝ iuuātes nos nitemur pro viribus quātū fieri pōt diligēter excollere oēm formulā lōgo tēpore vsu simul ac ratione vtiles hac in re differentias puestigantes.

Leonic̄. ¶ Sed qm̄ neqȝ simpliciū cōpositaꝝ febriū oēs dr̄ias exquisite assignarūt ac preterea plures alias supfluas addiderūt que neqȝ ad prenoscēdū neqȝ ad curandū aliquē afferūt vsum nos pro viribus earū formā exq̄sitissime cōplecti tentauimus:vt qui lōgo tēpore partim experientia:partim ratione omnes que vtiles sūt differentias inuenerimus.

Antiq̄. ¶ Quia vō neqȝ simpliciū neqȝ cōpositaꝝ oēs scripserūt dr̄ias ⁊ adhuc supfluas quasdā alias apposuerūt nihil in p̄sentiā vel in curā expediētes nos tētauim⁹ inquātū potuimus certissime explanare typuȝ vniuersum tempore q̄ȝmulto per experientiam simul ⁊ rationē eas que vtiles inuenientes in eo differentias.

¶ Deinde ostendit in quo fallenẗ ⁊ est notum.

Lauré. ¶ Simplices ergo ad presentē attinent librū:amplexe aūt ex his attinent ad librū de formulis:cuius penit⁹ ignarus nō eris vbi hunc diligenter volueris.

Leonic̄. ¶ Simplices igiẗ ad presentē tractatū:cōposite vō ad eū in quo de typis agitur attinēt:cuius tn̄ nō erit expers oino atqȝ īscius si qs hūc diligēter perlegerit.

Antiq̄. ¶ Igiẗ que quidē simplices huius p̄sentis sunt opis:q̄ vō ex his cōplicanẗ ei⁹ qđ de typo sunt operis:cuius ipsius nequaq̄ȝ vtiqȝ erit īdoct⁹ omnifariam qui hec diligenter legerit.

¶ Deinde cōcludit ꝙ que simplices sunt dr̄ie feb.sunt huius p̄sentis operis. Sed que ex his cōplicanẗ sunt ⁊ ptinēt ad librū de typo:cuius operis nequaq̄ȝ erit īdoctus q hoc diligēter legerit. ¶ Et attēde ꝙ cā eius qđ dicit est:qa ad hūc librū nō spectat ostēdere nisi que ⁊ quot sunt species ⁊ dr̄ie essentiales febriuȝ:mō simplices dr̄ie sunt ille que cōstituunt spēs essentiales eaꝝ:⁊ ideo ad hūc determinatio eaꝝ spectat:sed febres cōposite nō sunt essentiales febriū distincte a simplicib⁹:nā nō diuersificanẗ feb.nisi rōne typi eius:nā aliū typū ⁊ aliū periodū etiā hȝ hec feb.cōposita cū illa ⁊ aliū cū illa:talis tn̄ dterminatio directe spectat ad librū de typo:tn̄ qa antiqui determinātes de differentijs feb.miscebāt cōpositas cuȝ simplicibus:⁊ multos errores circa hoc habebāt:hic est ꝙ Gal.hic de eis determinauit ex quadā dependentia ⁊ non plus.

Lauré. ¶ Ex his enim que diximus de febre pituosa at biliosa inuicē pmistis licebit hec ad atram bilem referendo de iplexu ac tēperamēto ad vtrāqȝ earū cōijcias īplexū noiantes.vbi dorsis horis icipiāt tēperamētū: vbi initiū eodē tpe sit:nec sec⁹ tres febres īplicare ac tēperare qs poterit ex se sumpta rōne de p̄dictis. Horum enim oium initiū fons ⁊ elemētum.

Leonic. ¶ Nā hec que de biliosa ⁊ pituitosa febre simul cōmistis cōscripsimus:lȝ ⁊ atre bilis humorem trāsferendeqȝ eius cū vtraqȝ illarū cōplōne ac cōfusione pariter cōiecturari:voco aūt cōplexionē qn̄ horis differentib⁹ iuaserūt:cōfusionē vō qm̄ eodē tēpore inceperint. Sic ⁊ tres simul febres cōplecti quispiā ⁊ confundere poterit:ex his que nup diximus motus. Naȝ horum omniū principiū fons atqȝ elementum.

Antiq̄. ¶ Ex qbus enim diximus in flegmatica ⁊ cholerica febre mistis adinuicē licet hec ⁊ in melācholica trāsferētē conijcere de ea que ad alterutrā illaꝝ est replicatiōe ⁊ cōcretione:replicationē qdē noiantes cū ꝭm differētes horas iuadunt:cōcretionē vō id qđ ꝭm vnū tēp⁹ est initium. Ita vō ⁊ has tres febres cōplicare ⁊ cōplexare poterit quis ipse ꝭm seipsum ex predictis promotus:vniuersarum enim harū principium ⁊ fons ⁊ elementum.

Cō.14 ¶ Uult Galenus ptransire breuiter cognitiones cōpōnum aliarū febriū a p̄dictis:vt cū cōponiẗ feb.melı̄ca cū cholerica vel flegmatica. ¶ Et dedit p̄mo modū ꝭȝ quē est possibile p̄dictarū cognitionē hr̄e:⁊ vult ꝙ ex illismet ex qb⁹ dicimus i cholı̄ca ⁊ flegmatica mistis accipi agnitionē licȝ hec ⁊ i melı̄ca trāsferēte.i.in cōpositione facta ex humore melancholico cum aliqua predictaruȝ cōijcere.i.accipere cognitionē de ea replicatione ⁊ cōcretione humoris.s.melancholici que est ad alterutrā illaꝝ.s.flegmaticā vel choleriā:⁊ tūc exponit se cū dicit.noiantes replicationē cū paroxismi vtriusqȝ iuadunt ꝭm diuersas horas ⁊ cōcretionē qn̄ ꝭm vnū tēpus est initiuȝ vtriusqȝ fe.⁊ hoc qa in vtroqȝ modo ↄtingebat fe. adinuicē cōponi. ¶ Unde subdit. Ita vō vt dictū est supra poterit quis has tres feb.dictas cōplicare ⁊ cōplexare.i.cōplicationē ⁊ cōplexationē eaꝝ adinuicē cognoscere. Et hic modus i flegmatica ⁊ cholı̄ca dict⁹ sumiẗ ex mistione signoꝝ simpliciū febriū apparēte in cōposita:vn̄ volens hūc modū declarare dicit.vniuersarū haꝝ p̄nm ⁊c̄.qr ex cognitione pfecta simpliciuȝ feb.cognoscunẗ cōposite p modū dictū:⁊ potes dicere ꝙ vsus fuit tali modo loquēdi p̄nm ⁊ fons:⁊ elemētū ad maiorē expressioneȝ ꝙ tota radix eius ide pueniat. ¶ Uel aliter vt dicūt aliq dixit p̄nm quātū ad cōpositionē que nōduȝ est cōpleta:sed inchoat fons quantuȝ ad cognitionē cōpletam,⁊ dicit elementū:qr sicut elementa cōparantur admista:ita differentie simplices ad compositas. ¶ Deinde cū dixit.

Lauré ¶ Est diligēter inotescē oiuȝ simpliciū febriū spēȝ: nō eniȝ mult⁹ numerus eaꝝ est sed oēs tres existūt:biliosa melı̄ca ac pituosa. Quarū oium duplex discrimē

est itermittens

est itermittēs ⁊ cōtinua: ita vt oēs simplices differentie febriū ex hūoribꝰ putridis ꝯsistētia sex nūero sint.

Leonic. ¶ Est singulariū febriū formā atqꝫ figurā exq̄site cognoscē: neqꝫ.n. plurima est eaꝝ multitudo cū oēs tres numero existant ⁊ que ex amara bile: ⁊ que ex atra ⁊ que ex pituita gñaꝛ: quaꝝ singule duas hñt dr̄ias cōtinue.s. atqꝫ itermittētis: adeo vt oium que ex humoꝝ putredine ortum hñt fiant sex numero differentie.

Antiq. ¶ Est dignoscē diligēter vniuscuiusqꝫ simpliciū febriū spēꝫ: neqꝫ eni multa q̄dā multitudo eaꝝ est: sed hec oēs tres sunt cholica: melica: ⁊ flātica: q̄ꝝ sūt vniuscuiusqꝫ due sūt dr̄ie deficiētis ⁊ ꝯtinue fiētis vt sint oēs dr̄ie simplices earūqꝫ i hūoribꝰ accēdunꝛ putridis feb. sex nuō.

¶ Deide Gal. ondit politatē cognis feb. simpliciū ⁊ ex sequēti cōpositaꝝ ꝑꝑ haꝝ simpliciū feb. nō eē multitudinē magnā: ⁊ est notū qd dic. Et in h̄ dicto vr̄ fuisse itētio Gal. q̄ nō sit repibil feb. de sang. put. cū dr̄ias simplices oium putridaꝝ feb. dicat illas eē ispiciēti itētionē eiꝰ. ¶ D.c.d.

Con darl orem de sanguie putrido.

Lauré. ¶ Or si qua accesserit ad hec ꝑticulatim dr̄ia ex copia humoris: quātitate ⁊ qualitate putredinis: necnō mō motus ⁊ ꝑte in qua putrescit gñationē hēbit.

Leonic. ¶ Or si aliqua accesserit his particulatim in ipsis dr̄ia hec vel ex humoris multitudine vel ex quātitate ⁊ putrefactionis qualitate ac ꝑterea ex modo motꝰ ac ꝑticula in qua fit putredo habebit originem.

Antiq. ¶ Si v̄o q̄dā alia aduenerit iisdē ꝺm ꝑtē in eis dr̄ia a multitudine humoris ⁊ q̄litate ⁊ quātitate putredinis adhuc ⁊ a modo motꝰ ⁊ a parte in qua putrefiunt habebit gñationem.

¶ Declat qd dixit imediate.s. q̄ dr̄ie eētiales putride fe. nō sūt nisi tres.s. flātica: cholica ⁊ melica: q̄ si alie dr̄ie reperiunꝛ: repiunꝛ in febribꝰ putridis q̄ꝫ ille: vt q̄a vna dr̄t ab alia: q̄a vna est lōgior alia: nō q̄a vna est cholica ⁊ alia flegmatica vel melica: vl' ecōtrario: vt sic dr̄t vna tertiana ab alia: q̄a vna est lōgior alia: ⁊ sic de alijs tales sunt dr̄ie accñtales: ⁊ h̄ itellexit cū dicit. Si v̄o q̄dā alia aduenerit eisdē ꝺm partē fit.i. est dr̄ia in ꝑticularibꝰ ꝯditionibꝰ accidentalibꝰ ⁊ nō eētialis est dr̄ia: q̄a ꝑdicte dr̄ie causantur nō ex diuersitate humoris ꝺm spēm: sed vl' a multitudine humoris vel a q̄litate vel a quātitate: ⁊ tūc exponiꝛ ⁊ ꝑ.i. vel a q̄litate vel a quātitate: ⁊ tūc exponiꝛ ⁊ putredis maioris vl' minoris: ⁊ silr a modo motꝰ ⁊ a pte i qua putrescit humor. ¶ Et vult in his v̄bis Gal. inuere ꝑꝑ q̄s cās ꝯtingit diuersitas accidentalis in eodeꝫ gñe feb. vt q̄ vna tertiana differat ab alia: ⁊ sic de alijs: sumunꝛ auteꝫ he cāe ex mā cānte fe. ⁊ ex loco in q̄ dicta mā ꝯtineꝛ: ⁊ alie cāe nō faciūt ꝑdictā diuersitatē nisi iquātū cānt vl' remouēt vl' augmētāt vl' diminuūt aliquā istaꝝ. Ex ꝑte aūt māe q̄dā sumunꝛ ex eiꝰ quātitate: nā quāto mā est amplior: tāto q̄ꝫtū ⁊ ex h̄ lōgiorē cāt feb. Quedaꝫ sumunꝛ ex ꝑte q̄litat eiꝰ q̄ q̄litas diuisificaꝛ: q̄a q̄dā sumiꝛ ex ꝑte q̄litat disponēt ad q̄litatē febrilē ⁊ putredinē q̄ est calitas/friditas/grossities ⁊ viscositas ⁊ silia: nā q̄ꝫto mā est fridior grossior ⁊ viscosior: tāto fe. est lōgior: q̄ nō solū cāꝛ i mā ex q̄litate alterāte eā: sed etiā ex admistiōe vniꝰ hūoris cuꝫ alio q̄ est vera mistio ita q̄ vnꝰ vincat: ⁊ h̄ dicimꝰ ꝑꝑ exēpla q̄ posita sūt ꝑ Gal. i tertiana. Quedā sumunꝛ ex ꝑte q̄litat q̄ est putredo: tūc si morbꝰ est salubris q̄ꝫto mā est magis putrida: tāto morbꝰ ē lōgior: q̄a difficiliꝰ a nā corrigiꝛ ⁊ ad benignū reduciꝛ. Si g̃ morbꝰ est mortalis: tūc q̄ꝫto putredo est maior: tāto citiꝰ ipse hō iterficiꝛ. ¶ Alie sūt cāe abbreuiationis ⁊ elōgationis fe. q̄ sumunꝛ ex mō eēndi eiꝰ māe in corpore: q̄a mā q̄ hꝫ eē q̄situ vl' ꝯculcatū in aliq̄ ꝑte tardiꝰ resoluiꝛ q̄ꝫ q̄ ꝑ corpꝰ moueꝛ: ⁊ h̄ itellexit cū dixit. Adhuc āt ⁊ a modo motꝰ. Dr̄ie aūt q̄ sumunꝛ a loco in q̄ mās faciens feb. ꝯtineꝛ: q̄dā sumunꝛ ex pōne eiꝰ: vtputa q̄a sit rarꝰ siue dēsus: q̄a a loco raro mā citiꝰ resoluiꝛ: q̄dā sumunꝛ ex ꝑte v̄tutis q̄ est in loco q̄ ꝑt itelligi ⁊ sensibilis ⁊ nālis: ⁊ ex debilitate vtriusqꝫ ꝯtigit ꝓlōgatio morbi ⁊ spālr cū morbꝰ est salubris: q̄a debilitas nālis v̄tut cū morbꝰ est mortalis est cā mortis citioris: ⁊ has oēs tetigit Gal. in lr̄a: cās autē ex ꝑte māe explicite tetigit: sed causas ex parte loci tetigit supra caplo de signis tertiane. ¶ Deinde cū dixit.

Laurē. ¶ Si igiꝛ febris intermittēs tertio quoqꝫ die accedat accessionis tp̄s breue est: ⁊ initiū cū rigore: ⁊ solo cuꝫ sudore ac vomitu bilis: vel etiā iterna aluo deijciēte biliosa huic noīo inditū dīligēs tertiana. vbi aliq̄d horū desit mīme diligēs: sꝫ simplr tertiana voceꝛ. Ubi v̄o itermissionē minorē habuerit ꝓducta.s. accessionē tertianā hāc noiant ꝓductā. hec tñ ꝺm magis ⁊ minus dr̄iaꝫ magnā ꝑobtinet: sed licebit simplr noies ꝓductā eā quatuor ⁊ viginti horas accessionis efficiens: reliquas sue febre obtineat. Quādā admodū ꝓductā videre: lꝫ vt circa triginta horas extendit accessionē. aliam ad hec magis ꝓductā vt in sex ⁊ triginta procedat. Aliā v̄o plurimū vt in. 40. ac plures etiā ꝓgeꝛ.

Leonic. ¶ Ueluti cōfestim eaꝝ febriū itermittētium que tertia quaqꝫ die accessionē faciūt: que q̄dē breue hñt accessionis tēpus: ac cū rigore iuadūt ⁊ per sudores ⁊ bilis vomitū ⁊ biliosa excremēta finiunꝛ his tertiane exq̄site nomē impositū. Quibꝰ v̄o aliq̄d hoꝝ deficit he nō exq̄site: sed simplr tertiane appellanꝛ. Or si itermissionē maiorem habuerint accessione videlꝫ in lōgius tēpus protracta he tertiane extense vocanꝛ: cuꝫ tñ hec ipsa res plurimā in eo q̄ magis ac minus dr̄iaꝫ suscipiat: lꝫ q̄dē ex his aliquā simplr extensaꝫ nuncupare: que cū viginti q̄tuor horas in accessione cōsumpserit reliquas hꝫ febres expꝑtes: aliquā v̄o sufficiēter extensam que vsqꝫ ad. 30. extēdiꝛ horas atqꝫ aliquā in lōgiꝰ adhuc tēpus ꝓductā: vt que vsqꝫ ad. 36. horas protēdaꝛ atqꝫ aliā adhuc amplius vsqꝫ ad. 40. vel plures.

Antiq. ¶ Utputa mox eaꝝ que ꝑ tertiū exacuunꝛ deficiētiū febriū q̄buscūqꝫ q̄dem tēpus paroxismi breuius: ⁊ imissio cū rigore est: ⁊ solo in sudoribꝰ ⁊ cholere vomitibꝰ: vel ⁊ inferiore ventre subducēte cholerica: his q̄dē ipositū est nomē tertiana certa. Quibuscūqꝫ v̄o deficit q̄d hoꝝ non adhuc certa sed simpliciter tertiana noiaꝛ. Si v̄o ⁊ deficientiā breuiorē habuerit ꝓlōgato scilꝫ paroxismo tertianā hanc nominant extēsaꝫ. Et nimiꝝ hac ipsa multā in magis ⁊ minus habēte dr̄iaꝫ: est equidē vtiqꝫ quasi hāc q̄deꝫ vocare simplr ita ꝓlongatā: quecūqꝫ vtiqꝫ vt estimo quatuor ⁊ viginti horas ꝑoxismi faciens sine febre habuerit reliquas: aliā v̄o ꝓlōgatā sufficiēter quecūqꝫ circa triginta horas fe

brem extenderit: ⁊ aliā cū bis amplius prolongatā quecūqꝫ in sex ⁊ triginta horas prouenerit. Et quandā aliam plurimū quecūqꝫ in.40. ⁊ plures adhuc extensa fuerit.

Ostēdit in exēplo qualis est diuersitas in feb. ex ꝑdictis causis ꝯtigēs: ⁊ qꝺ dicit est notū quātū ad magnā ptē: ⁊ pꝫ ex eo qꝺ dic̄ ꝙ talis diuersitas accn̄talis est pura: ⁊ appellat̄ certa tertiana: qa hꝫ signa pure tertiane: ⁊ ꝑ illꝺ qꝺ dic̄. si ṽo deficiētiā ⁊c̄. itelligit si tp̄s qetis habuit breui⁹. Cuꝫ aūt dicit vt estimo. 4. ⁊. 8. ⁊c̄. ⁊ ibi alia lr̄a melior que dic̄ 24. ⁊ ibi cū dicit in. 6. ⁊ triginta: est vna alia. 26. ⁊ cū dicit. quādā aliā plurimū. s. noīant prolongatā. Et in oībus his febribus est admistus cholericus humor cū flegmate maxime vel cū melācholia vt rarius. Deide Gal'. cū dixit.

Lauré. Sed hec omnia diffiniri certis terminis minime cōuenit ob socraticam dubitationem.

Leonic. Neqꝫ eni ex his quas diximus quelibet certis terminis pōt ꝺfiniri cū socritica dubitatio nobis occurrat.

Antiq̄ Determinare ṽo vnāquāqꝫ predictaꝝ certis terminis non possumus propter socraticā aporiam: idest coacervationis questionē.

Ostendit quis modus cognitionis in diuersitate ꝑdicta est possibilis ꝑmo: ⁊ quis modus est ipoſ'is scꝺo. Et causa eius qꝺ dicit est ꝓpter qōnē coacervationis: est qa ille diuersitates sint solū ꝭm magis ⁊ minus: ⁊ tales sunt ifinite ⁊ indeterminate vt supra fuit habitum. Et cū dicit.

Lauré. Non tamē necesse est talē nominū diligentiā preuestigare cū liceat nobis etiā sine ipa iudicare his q adsunt diligēter de vnoquoqꝫ egro ⁊ recte curare ac ꝑ̄sentire euentū rei. Subijciamus quēpiā quinqꝫ ⁊ decem horis febricitare: fore aūt sine febre tribus ⁊ triginta atqꝫ id deinceps ei accidere ex ꝓportione. Constat vt alimonie tēpusqꝫ sciat ex tpe accessionis atqꝫ intermissionis: ⁊ quantū ex tpe pōt sumi in presensionē accurationē bene admodū habebit nequaꝗ̄ querendo an tertiana simpl'r oporteat noīare talē febreꝫ an cū quadā alia adiectione diffiniēte ipsas dr̄ias: sꝫ vbi libeat idicare alteri febrē egri quenā sit diligēti⁹ indicabit accessionis ⁊ itermissionis dicēs lōgitudinē aut q̄rēs vbi nomē ꝑspicue aut ꝺfinite idicare queat.

Leonic. Neqꝫ tamē huiuscemodi nomina adeo curiose iuestigare est necessariū: cuꝫ nobis det̄ facultas etiā sine illis vnūquēqꝫ egrotantē ꝓximis indicare ac rectam curationē adhibere: necnō futura ꝑ̄noscere. Supponat̄ eni aliquis quindecim horas febricitare ac triginta tres febre vacare: hocqꝫ deinceps eadē ꝓportione seruata contingat nemini dubiū quin ⁊ tēpus ad exhibendū cibū opportunū ex accessionis ⁊ itermissionis spatio cognoscet̄: ⁊ quātū ex hoc ad prenoscendū aut curandū cōmodi nācisci potuerit: nihilominus id sufficienter acquiret: ꝗ̄uis eā inquisitionē neglexerit an simpl'r tertianā an cū aliq̄ adiectōe q̄ dr̄iaꝫ ꝺterminet huiuscemodi febrē oporteat appellare: sed ⁊ cū alteri idicare voluerit qualis nā sit febris egrotātis hoc diligentius efficiet accessionis atqꝫ intermissionis spatium ostendēdo ꝗ̄ si nomē certū ac prefinitū qꝺ ideꝫ cōmonstret inuenire studuerit.

Antiq̄. Non tamē necesse est talē nominū certitudinem querere possibili demū existente nobis ⁊ sine ea ostendere his qui iuxta nos sunt certissime de vnoquoqꝫ egrotātiū ⁊ curare recte ⁊ ꝓnosticari futurū. Supponat̄ eni hunc quinqꝫ ⁊ decē horis febrire: sine febre fieri ṽo tribus ⁊ triginta: ⁊ hoc deinceps ei ꝭm analogiā obuiare: manifestū autē est: qm̄ ⁊ tēpus cibi sciet quis ⁊ ex eo ꝙ ꝭm paroxismū ⁊ ꝭm ꝙ interuallum est tēpore ⁊ ꝭm quātū ex tēpore possibile est suscipere in ꝓnosticationē ⁊ curā bonā habebit: ⁊ hec sufficient̄ siue iquirēdo siue tertianam simpl'r opꝫ vocare hanc talē febreꝫ siue ⁊ cū aliqua alia additione determinate dr̄iaꝫ: sed ⁊ ostendere volens alijs laborātis febrē qualis ea est diligentius ostendet paroxismi interualli dicens longitudinē quā querēs nomē euidēter ⁊ determināte demonstrare idem potens.

Ostendit moduꝫ possibilem cognitionis predictarū diuersitatum: ⁊ ꝭm quem moduꝫ debet medicus ꝓcedere: ⁊ quod dicit est notum per se. Deinde cū dicit.

Lauré. Hec igitur optima enarratio atqꝫ doctria est: scꝺa aūt est quā pauloante dixi diligentē tertianā noians. alia ṽo simpl'r tertianā: siue aliā paulo ꝓductiorem: siue aliā ad modū: siue magis: siue pl'm aliaꝫ. Sed ex oibus obscurissima atqꝫ pessima pria est ꝓdita ex qua recētiores medici inuicē litigant ⁊ quotidie certāt minime cognoscentes id vt noie litigēt. Sed de alijs qs forte mirabit̄. Agatinū ṽo admoduꝫ demirari libet si quidē ꝓductā quādā noiando quotidianā ⁊ quartanā in ipsa tertiana minime seruauit ꝓportionē: sꝫ vbi plurimū producat̄ accessio hanc noiat semitertianaꝫ: sed de noium ratione hactenus: nā ⁊ ipse plus ꝗ̄ par est temporis in ipsis retro: proinde tēpus est vt in cōsideratione aliarum rerum veniamus.

Leonic. Hec qdē optima est exponēdi ac docēdi rō. Scꝺa ṽo quā pauloante isinuaui cū aliā qdē exq̄sitā tertianā noiaui. Aliā ṽo simpl'r tertianā: deide aliā paululū extensaꝫ: deide aliā sufficienter: deide aliā ampli⁹: deide aliā plurimū. Obscurissima aūt atqꝫ oiuꝫ ꝺterrima: de qua prius fecimus mētionē in qua medici iuniores quotidie inuicē certant atqꝫ ꝯtendūt: neqꝫ animaduertūt se de noib⁹ litigare: sed de alijs qdē q̄spiā minus forte mirabit̄. De Agatino aūt magis mirādū qui cū quādā ⁊ quotidianā ⁊ tertianā febreꝫ appellet extensam postmodū in tertianā nō seruat eandeꝫ vim ꝓportionis. nam si lōgius accessio protendat̄ nō tertianā: sed emitriteū appellat: sꝫ satis supꝗ̄ hactenus de noibus disputatū nā periculū est ne longius ꝗ̄ sit opportunum in eisdē tēpus cōteram⁹. Quare rursus ad rerum ipsarū inuestigationē reuertamur.

Antiq̄. Igit̄ hec quidem est optima enarratio ⁊ doctrina: secunda ṽo est quaꝫ pauloante dixi certam quandam tertianā nominans ⁊ aliaꝫ simpliciter tertianā: demū aliam quiescibil'r ꝓlongatam: demū aliā sufficiēter: aliā ṽo amplius:

demū

demũ aliã plurimũ: in mãifestissima ṽo ꝛ pessima oium que prius dicta est ẽm quã litigãt ꝛ altercanẽ quotidie adiuicẽ moderni medicoꝝ neq; hoc ipm cognoscẽtes: qm̃ de noie litigãt: sed de alijs quidẽ fortassis minus vtiq; qs admirabiẽ: de Agatino ṽo admirari dignũ siqdẽ extensam vocãs quãdã quotidianã ꝛ quartanã in tertiana analogiã nõ custodiuit: sꝫ quecũq; quidẽ amplius extendebaẽ in paroxismo hunc emitriteũ noiat: sufficiẽter iam mihi de noium sermone: periclitor eni; ꝛ ego per amplius tẽpus q̃ opꝫ imorari in eis: reuerti igiẽ mihi est tẽpus ad reliquarũ rerũ inuestigationẽ.

¶ Concludit ꝛ qd vult de feb. est notum. Et vltimo reuersus est ad reprobandũ Agatinũ cũ dicit. Sed de alijs ꝛc̃.

Laurẽ. ¶ Sequens est vt agiteẽ cõsideratio nihilo vitiosior. vtrũ queadmodũ in vtraq; bile ac pituita accidũt genera quedã febriũ: ita in sanguie putrefacto eueniat: febris eni; effimera. i. diaria eo tm̃modo calefacto vt diximus haud quaq̃ putrefactio cõsistit. Per ipsam ṽo putrefactionẽ: necesse est eni iterdũ sanguine; putrefieri: querendum febrium ipsarum genus.

Leonic̃. ¶ Ex oibus ṽo que supsunt nulla esset cõtẽplatio prestantior q̃ illa in qua queri põt: nunqd queadmodu; in vtraq; bile ꝛ pituita fiunt queda; febriũ spẽs: ita ꝛ in sanguine putrefacto solent accidere febres: siqde; effimeras eo tm̃modo calefacto: non aũt putrescente fieri dicebamus: in putrefactionibus aũt: nã ꝛ sanguine; quãdoq; putrescere est necessariũ querendũ quenam sit harum febrium species.

¶ Caplm nonũ in quo disputat questione; de febre sanguinis an sit. *in gal. ... cap. 17*

Antiq. Erat aũt vtiq; in reliquis nulla deterior iuestigatio hac: vtru; fiẽ in choleris vtrisq; ꝛ flegmate fiunt queda; species febrium ita ꝛ in sanguine putrefacto. Nam effimeras quidem febres calefacto eo solum: non equidem putrefacto diximus fieri: ẽm putrefactiones aute; necesse: est enim quandoq; ꝛ sanguinem putrefieri querendum est speciem febrium.

Cõ. 15m Cum superius posuerit signa feb. putridaru; ꝛ fecit solũ mentionẽ de trib⁹ generibus. s. de cholerica ꝛ flegmatica ꝛ melíca: ꝛ dixerit in añti caplo oẽs putridas esse has tres: ꝛ ꝙ quelibet haru; põt esse continua vel interpolata vt omnis eaꝝ numerus reducaẽ ẽm hoc ad sex: nec fecit mentionẽ de feb. sanguinea: vult nũc loqui de feb. sanguinis. ꝛ vult manifestare ꝛ inuestigare an sicut ex alijs trib⁹ humorib⁹ putridis fiunt putride feb. ita possit fieri feb. putrida sanguinea de sanguine putrescẽte. Et pmo premisit intentionẽ quã hꝫ in h caplo: ꝛ per illud qd dicit in reliqs rebus itelligit reliquas res que sibi remãserãt in hoc libro ptractãde que dicenẽ: ꝛ in hoc ꝛ in sequẽtib⁹ caplis. ¶ Et dicit. Reuerti igiẽ ꝛc̃. qa post dterminationẽ feb. putridaꝝ simpliciũ imediate cadebat determinare de feb. sanguinea: que etia; simplex est: ꝛ tñ inter hec intermiscuit de cõpositis febribus. Silr Galenus in añti caplo dicit ꝙ determinatio febriũ cõpositarũ pncipalius pertinebat ad librũ de typo: ꝛ ꝙ in illo dictũ erat ẽm quãdã peminentiã: ꝛ ideo determinatio illius fuit quasi a pncipali ꝓposito digressio ꝓpter qd dicit. Reuerti igiẽ ꝛc̃. ¶ Et dixerũt aliqui ꝙ merito dicit reuerti: qa hic sermo resumptus est: qa ẽm ꝙ dicũt intentio Galeni est ꝙ feb. de sanguine putrido sit cholíca feb. qa igitur sermonẽ ia; exposuerat in feb. cholerica hic sermo est resumptus de cholíca fe. Et facit hoc ideo Galen⁹: qa lꝫ hec sit cholíca: est tñ de cholía alteri⁹ modi q̃ sint alie cholẽ: ꝛ ꝑp hoc notabit eã simpliciorẽ: idest mitiorẽ vl nõ cõponibilẽ cũ alijs. ¶ Et alij dicũt ꝙ ideo dicit reuerti: qa videbaẽ discretionẽ fecisse cũ disputauit ꝯtra antiquos in añti caplo. ¶ Et cãm resumptionis huius sermonis dicit cum dicit. Erat aũt nulla inuestigatio deterior. i. difficilior. ꝛ vñ hoc sit apparebit in digressione super hoc. Qd aũt se dixisse dicit. dixit 9° terapẽ. ꝛ supra fuit declaratu; qualiter sit verũ cũ ꝓbauit Gal. feb. nõ posse fieri humorale; nisi humor putrescat: ꝛ in his ṽbis inuit Galen⁹ feb. ex sanguine posse fieri duplicẽ: vna per simplicẽ calefactionẽ que appellaẽ synocha inflatiua: alia per eius putredinẽ que synochus de putredine appellatur. ¶ Deinde cũ dixit. cap. 2, ꝛ 3

Laurẽ. ¶ Ac iueniri id par est si prius inuenerimus quo nam modo sanguis putrescit. Constat vt Ari. recte dixerit fieri putrefactionẽ ab aliena caliditate. Intelligit aũt alienã causa que exterior: nõ insita: neq; in vnaquaq̃ re ꝓpria: ea eni coquere: aliena ṽo corrũpere solet: qd quidẽ est putrefacere: extrinsecus aũt caliditas supuenit sanguini ꝑ estũ ac pestilentẽ ꝯditionẽ: ꝛ vt simplr dicaẽ ꝑ oẽs feb. ex q̃cũq; cã in gñatione deducanẽ.

Leonic̃. ¶ Hoc aũt iueniri posse putandũ si prius cognouerimus quo pacto sanguis putrefiat. na; recte sentire vr Aristo. ab aliena caliditate oriri putredinẽ: voco aũt alienã externã nõ vsitatã atq; natiuã in quocũq; gñe rerũ. nã hec coquere apta est: externa autẽ corrũpere qd est putrescere: calor aũt extrinsecus sanguinẽ opprimit ꝛ in solis deustionibus ꝛ pestilenti aeris statu atq; vt simpliciter dicam in febribus vniuersis quacũq; ex causa originem traxerint.

Antiq. ¶ Inueniri aũt decẽs est eã si prius inuenerim⁹ qualiter putrefit sanguis: nã videẽ quidẽ recte Aristotelẽ dixisse putrefactionẽ a calore extraneo fieri: dixit aũt extraneũ exteriorẽ nõ inatu; neq; ꝓpriũ vniuscuiusq; eoꝝ que sunt. Nã hic quidẽ coquere aptus nat⁹ est: extrane⁹ ṽo corrũpere qd est putrefacere. Extrorsu; aũt calor superuenit sanguini ẽm estus ꝛ pestilentiosas cõstitutiones ꝛ simplr dicẽdũ ẽm oẽs febres a quacũq; causa in generationẽ deueniunt.

¶ Ostendit quid est illud qd opꝫ pściri vt dissoluaẽ pdictũ questiu; qd premisit: qa. s. opꝫ scire qualr putrefit sanguis scꝫ vt sciam⁹ que feb. sit de sanguine putrido: ꝛ causa hui⁹ est nota ꝑ se: ꝛ dedit modũ ẽm quẽ putrefit queadmodu; ꝛ alie res cũ dicit. nã videẽ ꝛc̃. Et tetigit cãm imediatã putredinis ẽm vnũ modũ acceptionis putredinis. s. calorem extraneũ: ꝛ gñalr tetigit causas illi⁹ cãe: ꝛ in hoc dedit modũ gñalẽ putrescẽdi sanguinẽ vbiq;: ꝛ fuit hec auctoritas Aristo. superius perfecte exẽplificata in caplo. Putredo aũt ꝛc̃. ꝛ illic pro his recurras vbi ꝑfecte fuit declatũ qd ꝑ

vide averroe 3. col. cap. 5
gal. 9. met. cap. 9. et 2

caloꝛē exterioꝛē siue extraneū itellexit. Et cum dicit Gal. Et sil'r dōm fm oēs feb. a quacūq3 cā rc. vult dicē q vniuersal'r caloꝛ extraneus accidit sanguini fm modum fm quē feb. accidit: a quacūq3 causa accidat. et he cause vnde causet feb. dicte fuerūt clare supꝛa: et hemet cause sūt q̄re putredo accidit sanguini. ¶ Deinde cum dixit.

Lauré. ¶ Sed vbi in quapiā aialis parte sanguinis supꝛa modum collatus supꝛa vires eius fuerit coꝛrūpit maxie q quotiēs infartiat ꝑpter crassitiē in paruis ꝯceptaculis: aut stipet pꝛecopia queadmodū accidit ex igui ne et pustulis: et vt simpl'r dicat per oēm iflāmationē. nam in tali dispōne sanguis duplici ex cā coꝛrumpit: tū qa minime difflatur: tu3 qa ab ipsa natura minime vincitur. Ceterū vt que minime difflantur putrescere soleant in cunctis exteris coꝛpoꝛis intueri: l3 fructib9 seminibus atq3 etiam vestibus.

Leonic. ¶ Sed et qñ in aliqua coꝛpis parte sanguis plurimus aceruatus eiusdē coꝛpis oppꝛimit vim coꝛrūpi ꝯsueuit: at tū pꝛecipue cū in paruis vasis ꝑpter crassitudinē obstruitur: aut pp multitudinē ipingit queadmodū in inguinū tumoꝛib9 ac collectionibus atq3 vt vl'r dicatur in inflāmationib9 vniuersis. nā in huiuscemodi affectib9 duplicē ob cām coꝛrūpit sanguis: et qa sc3 nō deflatur: et qa a nā nō ꝯuincitur. Qd ea vo que nō difflantur putrescere soleāt indicant exterioꝛa omnia quemadmodū fructus et semina vestesq3 preterea.

Antiq. ¶ Sed et cu3 in aliqua particula aialis sanguis amplioꝛ coaceruatus super vtutē eius effect9 fuerit coꝛrūpit: et maxime cū fuerit obstructus per grossitiē in puis vasis: vl' obstructus fuerit ꝑpter multitudinē quale quidē ꝯtigit et fm bubones et symata et pustulas: et simpl'r dicēdu3 fm oēs flegmones: in talibus eni3 dispōnibus fm duplicē cā3 coꝛrūpit sanguis: et qa nō trāspirat: et qa nō detinet a nā: qm̄ aūt que nō respirant putrefieri apta nata sunt in exterioꝛib9 oibus est cōsiderandum fructibus et seminibus: iam autem et vestibus.

¶ Ostēdit sanguinē posse putrefieri in aliqua determinata parte. Et dedit in hoc cām et dicit: q cu3 sanguis fuerit coadunatus in aliqua parte amplioꝛ q̄3 sit ꝯueniēs virtuti illius partis: et maxie cū est obstruct9 et oppilatus i aliqua determinata parte: et cū colligit in flegmone3: tūc nece est eū putrefieri: et hoc ꝑpter duas cās. pmo qa nō trāspirat: scdo qa non detinet: idest non gubernatur a natura. Et he ambe cause sunt cause caloꝛis extranei in sanguine vt ex superioꝛib9 pluries digestū est: et per symata intelligit Galenus maneriem pustularum. ¶ Deinde cū dixit.

Lauré. ¶ Atq3 iudicare id qd dicim9 maxime pōt moꝛb9 costalis: excreant eni per eū: interdū spumosum: iterdu3 croceū: qñq3 rubꝛū humoꝛē ꝑut mā ipsa per inflāmationē dñat que minime ꝯtenta pꝛe tenuitate resudat. Interdū eni talis humoꝛ niger existit ac neq3 stati ab initio sed ꝑcessu tempoꝛis ꝑcedit croceū sputū quod erat iditiū flaue bilis exuperātis queadmodū spumosum pituite rubꝛū sanguinis. Quocirca cōuenit interdum putrescere sanguinē in ipsis locis inflāmatione affectis: febꝛē q ex eo simplicioꝛē esse q̄3 ex aliis humoribus: ꝑpoꝛtionē autē accessionū tertiane circuitionis potissimum sumit.

Leoni. ¶ Eius vo qd dr fidē facere pōt: id etiā qd in lateru3 iflāmationibus cernitur: nā quidā in ipsis spumeū qdā pallidū qdā rubeū expuūt liquoꝛe3: qd nihil est q̄3 ea humoꝛis pars in iflāmatiōe exuperātis que retineri nō pōt: sed pꝛe tenuitate sudat exterius: nōnūq3 vo et niger liquoꝛ ille cōspicitur nō statim ab initio: s3 postea qñ vtplurimū pallida sputa antecesserint que bilis exuperātis erāt idicia: queadmodū spumeā quidē pituitā: rubida vo sanguinē indicat. Quare non ꝑcul a vero est existimādū sanguinē ipsu3 nōnūq3 in his q̄ inflāmationē patiunt particulis subire putredine3 ex qua simplicioꝛes quidē q̄3 ex aliis humoꝛibus febꝛes fieri: similē vo accessionū pꝛopoꝛtionē assumere qualem tertiane maxime febꝛes ostendunt.

Antiq. ¶ Inducere vo nos pōt sufficiēter ei qd dicit: id fm pleureses est. Expuunt eni in hi quidem spumosum: alii vo flauum: hi vo rubꝛū icoꝛa idest liquoꝛē eius qui fm flegmone3 dominat humoꝛis qui non sustinet: sed a tenuitate extra desudat. Est autē quādo et niger icoꝛ apparet hic neq3 fm pꝛincipia cōfestim apparet niger: sed in tēpoꝛe ꝑcedēte añtib9 sepius flauis sputis que erāt amare cholere dñantis cognitiōes: sicut spumosa quidē flegmatis: rubꝛa vo sanguinis: decēs igit qñq3 et ipsu3 sanguis putrefieri fm flegmonē patientes regiones: et eā qui in ipso est febꝛem simplicioꝛē esse quidem his que in aliis humoꝛib9 sunt: analogiā vo paroxismoꝝ in tertiane maxime periodo suscipere.

¶ Possumus dicere q per exēplū decl'at qd dicit. et q sanguis in apate putrefieri pōt: qꝛ claꝝ est q humoꝛ causans pleuresim putridus est. Sed pleuresis aliqñ fit de sanguine: aliqñ de cholera: aliqñ de flegmate: aliqñ de mel'ia. Et hoc declarat: qa humoꝛ qui ꝯtinet in apate pleuretico nō detinet sub pelle: vt de illo nihil resudet sicut est in apate in cute superioꝛi: imo in pleuresi ꝑpter tenuitatē pāniculi cōtinue humoꝛ saltim post pꝛimū resudat q extra expuit: vnde nihil differūt apata iterioꝝ mēbꝛoꝝ ab apatib9 extrinsecis pter q̄3 in apatib9 oꝛis et oculoꝝ: vt pōt colligi in cōmēto afoꝛismi Paroxismos et ꝯsistētias rc. Cū g i pleuresi aliqñ appareat sputū rubeū clarū est q est de sanguine. Unde dicit Galenus. Inducere vo nos pōt ei. s. ad illd qd dicit declarandū: et alia lr̄a dicit nemo: et tūc exponit. i. nō ois hō: qa nō ois cognoscit de qualitate humoꝛis apatum intrinsecoꝝ mēbꝛoꝝ: nisi in arte doctus. Et cū dicit. et neq3 fm pncipia cōfestim apparet nigrū: itelligit fm plurimū. et causa in hoc est: qa pleuresis raro fit ex mel'ia fm eius inceptionē: sed si fiat hoc est vtplurimū: qa cholera ex qua fit aduritur et denigrat: et ideo vtplurimū sputum nigrū apparet tpe ꝑcedēte. Et fm hāc itroductionē sequit ꝯcl'o cū dicit. decēs igit rc. qñq3 et ipm sanguinē putrefieri patiētes regiones si nō sit: ibi aūt. i. fm pticulares regiones: et sic erit hec ꝯcl'o pticularis partis añtis: et si ibi sit ly aūt/est hic ꝯcl'o quātū ad totū ia3 dictū in hoc capl'o: et tūc est sensus: decens igit rc. quātū ad sensum iam dictū: autē pꝛo vel necesse est putrefieri fm patiētes regiones. s. pter q̄3 i determinata parte et hec est cōclusio illius partis: nam

p° afoꝛis. afoꝛis. 12.

videt

videt quoqʒ recte Aristoteles. Et ſm hunc modū itrodu/
cēdi paragraphus icipit ibi. Et eā q ⁊c. ¶ Alij itroducūt
hanc partem. inducere vo ⁊c. vt velit hic Galenus primo
ostēdere ꝙ ex sanguie putrescēte gñat feb. putrida: ⁊ hoc
qa ꝯtingit pleuresim fieri ex sanguine ⁊ flegmonē itrinse/
cū: ⁊ hoc declauit in lr̃a vt dictū fuit: sed ad tale apa sequit
feb. putrida ex putredie humoris in eo existētis: vnde ex/
ponūt: decēs igit quādoqʒ ip'uʒ sanguineʒ putrefieri ſm
flegmonē vt imediate declaratū est: ⁊ supplēt cū ad taleʒ
flegmonē sequat feb. ꝓpt putredinē humoris ex quo fit:
⁊ talis humor sit sanguineꝰ relinquit ꝙ feb. putrida possit
fieri ex putredine sanguis: ⁊ hi icipiūt ibi paragraphū pa
tientes: ⁊ specialr̃ si ibi sit illa dictio autē. Si aūt ibi nō sit
incipit ibi. Et causa. Deinde cū dicit. patiētes aūt ⁊c. vel ⁊
eā vbicūqʒ. s. fiat. iuestigat q̃ spēs putride fe. sit fe. facta ex
sanguine putrido ⁊ dicit ꝙ est feb. simplicior his que fiūt
ex humoribus alijs: ⁊ est seruās analogiā periodorum maxi
me ſm periodū tertiane. Et incipit sic paragraphꝰ. patien
tes ⁊c. ⁊ est eius intentio apud aliquos cū regiones patian
tur aliquā dispōnē malā puta flegmonem ex sanguine ad
quē ꝓpter putrefactionē humorū sequit feb. ⁊ eaʒ que in
ipso. s. sanguine feb. simplicioré quidē esse. s. opʒ his febri
bus que ī alijs humoribꝰ sunt ⁊c. ⁊ si paragraphus icipiat
ibi. Et eā ⁊c. clarū est iuxta expōnē tactā: ⁊ qualr̃ hec feb.
sit seruās analogiā paroxismorum tertiane apparebit in q̃si/
to. ⁊ dicit hec fe. simplicior alijs: qa mitior alijs. ¶ Et di/
cunt aliqui ꝙ feb. mitis vocat simplex qa mordax magis
est cōposita: qa iprimit cū calido ⁊ cū sicco. Sʒ mitis ipri/
mit cū calido remisso vel obtuso per humidū ita ꝙ est q̃si
vna iprimēs. Uel appellat apud alios simplicior: qa eius
caliditas est equalis ꝓpter homogeneitatē maiorē in san
guine q̃ʒ in humoribus alijs. Uel dicit hec feb. simplicior:
[Ga]l. quarti [f]rac. 2. ca. 15. qa nō est cū alijs cōponibilis. Unde Auič. ⁊ videt Galenꝰ
ꝙ feb. sanguinis nō cōponit cum alijs febribꝰ: sed de hoc
apparebit post. ¶ Et forte ex hac causa voluit Galenus i/
mediate post determinationē simpliciū febriū putridarū
determinare de hac: sed ꝑus voluit de cōpositionibꝰ harum
determinare: qa adinuicē ille possunt cōponi: non aūt hec
vel saltim de hac plus erat dubium. ¶ Deinde cū dicit.

Laurē. ¶ Ita enim constat vt per costalem morbuʒ quotiēs
rubrum expuunt.

Leonič. ¶ Nā ita in his q laterū inflāmationes patiunt obser/
uatū quo tēpore maxime rubidū expuunt.

Antiq. ¶ Ita vo videtur ⁊ in pleureticis fieri cum ru
bra expuerint.

¶ Declarat qd̃ imediate dicit. s. ꝙ talis fe. hēbat analogiaʒ
paroxismorum ⁊c. Et pmo per experiētiā: qa ita videmꝰ fie/
ri in pleureticis cū spuūt rubeū: ⁊ cuʒ est pleuresis sangui/
nea. s. ꝙ feb. earum periodū tertianarum seruabit. Deinde hoc
idem cōfirmauit ratione cum dicit.

Laurē. ¶ Ubi vo admodū exurit: mutat penitus: ꝑs eniʒ te/
nuissima sil' ac pinguis in croceā bileʒ. Crassior aūt in
atrā vertit: queadmodū accidit in carbūculis. Eteni
in his ex sanguine fortiter bulliente abijcio est in hu/
morem melancholicum.

Leonič. ¶ Cū si sanguis supra modū assēt ꝑs qdeʒ eiꝰ subtilior
ac pinguior oino in flauā cōuertit bilē: que aūt cras/
sior in atrā: qd̃ ex his tumoribꝰ q carbūculi appellant
cōtingit: nā ⁊ in his ex sanguie supra modū efferuescē
te ad atre bilis humorē fit trāsmutatio.

Antiq ¶ Si vo supcoquat trāsmutat qdē vtiqʒ quasi
oino: q̃ʒtū qdē eiꝰ vtiqʒ subtilissimū qdē simul
⁊ pingue est in flauā: q̃ʒtū vo grossiꝰ in nigrā
cholerā sicut ⁊ inuocatis carbūculis: etenim in
his ex sanguine feruēti transitus in melancho/
licum humorem fit.

¶ Et arguit sic: cū sanguis supexcoquit trāsit in choleraʒ:
ergo cū sanguis putrefit gñat fe. cholicā ⁊ nō sanguineā. ⁊
pʒ veritas huius ꝯñtie: qa cū putrefit supexcoquit. ⁊ Gal.
ponit añs huius ꝯñtie per illud qd̃ dicit trāsmutat in fla/
uā. i. subaʒ cholicā: ⁊ ꝑ carbunculos itelligit apata de san/
guine grosso ꝑ adustionē ꝯuerso in nām melicā. ¶ D. c. d.

¶ Ad hūc modū in audire opʒ humorē melācholicuʒ Laurē.
tāq̃ʒ nōdū effecta sit atra bilis sʒ in ꝯfinio q̃dā existit.

¶ Ita aūt hoc loco accipi volo atre bilis humorē vt Leonič.
q nōdū exq̃site in atre bilis nām transierit: sed in quo/
dam sit cōfinio constitutus.

¶ Ita vo intelligere opʒ in presentiarum melicuʒ Antiq.
humorē vt nō certissime iam effectū nigrā cho
lerā: sʒ in medio termino aliquo cōstitutuʒ.

¶ Remouet dubiū qd̃ orit apud aliquos. dicūt eni ꝙ cuʒ
sanguis supexcoquit grossior eius pars cōuertit in melā/
choliā ⁊ pinguior pars in cholerā: g̊ feb. de sanguie ita dʒ
esse cū putrescit in periodo quartane sicut in periodo ter/
tiane. ¶ Et rñsio cōis apd̃ istos illa est ꝙ nō sequit dictū:
qa cū sanguis ꝑ putredinē supexcoquit cholera fit statim
in termino: sed melācholia nō. ⁊ ideo periodus est tertia/
ne ⁊ nō quartane: ⁊ ideo dicit Gal. ꝙ per taleʒ excoctionē
que fit in putredine in qua huius pars subtilis cōuertitur
in cholerā. vnde periodus eius est tertianarius: pars eius
grossa nōdū dr̃ esse ꝯuersa in meliaʒ: qa vere sit factꝰ hu/
mor melācholicus: sed qa acq̃siuit quasdā dispōnes vsus
nām melicā. vnde q̃si tūc talis pars sanguinis est ꝯstituta
in medio iter humorē melicū vere ⁊ dispōnē in qua erat
ante putredineʒ: ⁊ ideo si talis pars facta esset in termino
humoris melancholici periodicaret periodo quartane. Et
dicūt hāc solōnē eē de mēte Gal. 2° de crisi caplo 12°. vbi
Gal. vult ꝙ plus de calore requirat ad hoc vt trāsmutet Uerba sūt
in meliaʒ q̃ʒ ad hoc vt trāsmutet in choleraʒ. vñ Gal. ibi Gal. ibid
cholera gñat cū caliditas supfluit in re plus q̃ʒ opʒ: melā/
cholia vo gñat qñ caliditas valde supfluit. ¶ Et aliq pa
ragraphū hūc itroducūt ꝙ Gal. remouet dubiū: dicit eniʒ
ꝙ cū sanguis putrefit cōuertit ad cholerā: posset g̊ dici g̊
faciet fe. vere cholericā ⁊ de humore cholico: ⁊ sic nō erit
feb. de sanguine. ¶ Et dicūt ꝙ Galenus respondet ꝙ qñ
dictū est ꝙ ꝯuertit in cholerā vel in meliaʒ ꝙ nō intelli/
git ꝙ sit in vltimo termino trāsmutatꝰ: qa sit factus vera
cholera vel melia: sed hñt aliquas dispōnes vsus nām il/
lorum: vñ q̃si ꝯstitutus est in termino medio: ⁊ hic dicūt Ga
lenū voluisse ꝙ ex sanguine manēte sub forma sanguinis
sit feb. qa nō ponit sanguinē trāsmutari in cholerā: sed ꝙ
participet aliquibꝰ ꝓprietatibꝰ cholere: vnde fiunt perio/
di tales: sed quid sit in hoc sermone verum ⁊ quid voluit
Galenus apparebit post.

¶ Febris igit ꝯsistet ꝑ nā humoris in quē sanguis tm̄ Laurē.
mō dissidēs: ꝓpterea ꝙ malignus sit aut minime ma
lignus. Simplicior enim est ex mutatione sanguis: vt
in alijs ita caliditate mitiori. Si eni q̃ʒ maxime multꝰ
existat ex ipsius manꝰ occursu: sʒ penitꝰ mitis est: quē/
admodū ea que post balneū accidit. Copia eniʒ semꝑ
caloris febrilis in ipsa effluuiū copia posita est: sed vt
afficiat imittētes extrinsecus manum ex ipso calidita/
tis acrore efficitur.

Leonič. ℭ Et quidẽ pro varietate humorũ in quos cõuertitur sanguis febres fient sola bonitate vel malitia differẽtes: ille siquidẽ que sanguinis trãsmutationẽ cõsequũtur sunt simpliciores tũ in reliquis tũ in caliditatis q̃litate mitiori: nã ⁊ si se plurima manui tãgẽti offert: est tñ oĩno mitis sicuti ea que in balneo cõtrahiť: semper enĩ febrilis caloris multitudo multitudinem defluxus cõtrahit vel cõsequiť: qḋ ṽo manui tãgenti molestuꝫ sentitur ex humoris acredine prouenit.

Antiq̃. ℭ Et igiť ⁊ febres ₰ꝫ humoꝝ spẽs in quos trãsmutatur sanguis cõsistunt sola malignitate moris ⁊ nõ malignitate moris distãtes: simpliciores enĩ sunt que in sanguis sunt trãsmutatione aliĳs ⁊ mitis caloris. Et si enĩ q̃ꝫ maxime q̃ꝫ multus apparuerit ₰m ĩmissionẽ manus: sed mitis demũ oĩno est sicut qui est post balnea: nã multitudo quidẽ semꝑ febrilis caloris in mľtitudine preiacet effluxionis: anxietas ṽo vt ad ĩmissam extrorsum manũ ₰m humorũ acredinem.

ℭ Deinde Galenus cõcludit ⁊ dicit ꝙ ex dictis sequiť feb. ⁊ periodos febriũ qui fiunt ex sanguine esse ₰m spẽm humoꝝ in quas trãsmutať sanguis: vnde si sanguis trãsmutať in cholerã periodus erit tertianarius ⁊ feb. cholerica: tñ erit differẽs in malignitate humoris a feb. facta ex alia cholera: ⁊ hoc q̃a cholera facta ex sanguine sapit de natura sanguinis. Et ideo illa que cõsistit in trãsmutatione sanguinis est simplicior: ⁊ pro. i. mitiꝫ: ⁊ dato ꝙ ad tactũ calor appareat multus in quãtitate: q̃a multũ est illud qḋ extra euaporat: tñ est qualitas mitis. ℭ Sed anxietas caloris in manu tangẽtis nõ est ex multitudĩe eius qḋ euaporat: sed in acredine eius qualis est acredo cholere que non fit ex sanguine: ⁊ hec dicta sunt per se nota. Et siľr est si trãsmutareť ad melãcholiã. ℭ Ex his nũc dictis nõ vult Galenus sanguinẽ putridũ nec̃io cõstituere feb. cholericam. Sed ꝙ si fiat cholerica ex sanguine adhuc respectu alterius cholerice est caloris mitis. Et forte vult aliud vt patebit. ℭ Deinde cum dicit.

Laurẽ. ℭ Idq̃ꝫ erit tibi inditiũ maximũ humoris cõmittentis febrẽ: intelligo aũt ipsius humoris qualitatẽ. Si eniꝫ vaporosa sit atqꝫ ĩnocua sanguis est: si afficiens erodensq̃ꝫ ⁊ mordax ex bile cõsistit. Ubi ṽo in primo occursu vaporosa potius q̃ꝫ mordax existat: diutius aũt ĩmorantib⁹ paulatim intendať acror: maxie ꝙ ĩequalis sit: ita vt appeat quasi per collis vel cribrũ ꝑcolari: talẽ febrẽ ex pituita putri cõsistere sciẽdum est.

Leonič. ℭ Hocq̃ꝫ tibi sit maximum humoris febrem facientis indiciũ qualitas: videlꝫ caliditatis: nã que magis vaporosa ac minus molesta existit ex sanguine nascitur. Que ṽo moleste sũt ⁊ rodẽtes atqꝫ mordaces vtrãqꝫ bilẽ cõsequunť. Cũ ṽo in ꝑmo tactu quoddaꝫ potius vaporosuꝫ q̃ꝫ acre se manui representat: at per morã paulatim mordacitas aduenit ac maxie ineq̃lis adeo vt per colatoriũ quoddã ⁊ cribrũ percolari videatur ex pituite putredine huiuscemodi febrẽ oriri cog̃scas.

Antiq̃ ℭ Et tibi quidẽ hec maxima sit cognitio humoris operãtis febrẽ: dico vtiqꝫ eã que est ₰m q̃litatẽ caloris: nã que q̃dẽ est euaporabilior ⁊ minus tristãs est: sanguis est: que ṽo anxietatiue ⁊ corrosiue ⁊ mordaces in cholericis ꝯsistunt. Quãdo ṽo ₰m primã imissionẽ euaporosum quid magis non acre apparet. Morantib⁹ ṽo paulatim aduenit quideꝫ mordax ei ⁊ maxime anomalũ: idest inequale vt per transcolatoriuꝫ quodã vľ cribrũ trãscolari apparẽte in flegmate putrefiente hanc talẽ febrẽ necesse est fieri.

ℭ Ex dictis ĩmediate eligit vnũ canonẽ in cognoscẽdo humorẽ facientẽ feb. q̃a maxima cognitio humoris sumitur ex qualitate caloris: ⁊ qḋ dicit ꝙ in cholericis subsistũt intelligit de vtraqꝫ cholera ⁊ citrina ⁊ nigra: nã chola nigra cũ putrefit hꝫ calorẽ mordacẽ ex ei⁹ ariditate: illud auteꝫ vltimuꝫ qḋ dicit de flegmate pertractať in capľo sequẽti. ⁊ causa dicti Galeni quare ex qualitate caloris cognoscuntur est nota per se intelligenti.

Sed que de hac feb. fuerit Galeni intentio bonũ est perpẽdere. Et dicunt aliqui vt Gentilis de Fulgineo itẽtionẽ Gaľ. vere fuisse ꝙ sãguis putridus existẽs generãs feb. nõ gñat feb. sanguineã: sꝫ choľicã. Qḋ sic sit pꝫ ex intentione alioꝝ ⁊ isti⁹ nitiť ostẽdẽ. Prio enĩ hãc eius itentionẽ fuisse dictũ est ab Auič. illo capľo. Opinat⁹ est Gaľ. ⁊ a Mesue de ꝯsolatiõe medicinaꝝ 2° capľo. vñ ait. inquit enĩ Galen⁹ de sanguine cui accidit vt putrefiat scire debes: qm̃ subtile ei⁹ trãsit in cholerã citrinã ⁊ grossum eius in meľiam ⁊c̃. Hoc ideꝫ sibi imponit Auer. scḋa parte sue cãtice in capľo de cura morbi frigidi ⁊ humidi: ⁊ siľr Rasis 16° ꝯtinẽtis capľo de feb. sanguinea. ℭ Hãc autẽ intentionẽ eius fuisse dicit. Mirabile enĩ esset ait ꝙ tãti viri hocipsuꝫ voluisse dicerẽt nisi hec eius fuisset itentio: ⁊ maxime Mesue ⁊ Rasis qui nõ conanť ip̃m reprehendere sicut ⁊ ꝑdicti: qḋ ex eius dictis ꝯfirmat: nã supra capľo 2° huius libri ponit synochã in cholera fieri: que tñ ꝓprie sanguis feb. appellať. Et in eodẽ capľo dicit. si mihi hoc vnũ solũ custodiať nullã spẽꝫ putride feb. relinq: ⁊ tñ nullã mentionẽ fecerat de sanguinea ⁊ de sanguine putrido: qḋ etiã vltimo ꝑdicti capľi cõfirmauit manifesti⁹: etiã hoc asseruit in añti capľo. Neqꝫ enĩ multa q̃dã mľtitudo earũ est: sed he oẽs tres sunt choľica fľatica ⁊ meľica: q̃rũ vniuscuiusqꝫ due sunt dĩie deficiẽtis ⁊ cõtinue fientis: vt sint oẽs dĩie simplices earũ que in humorib⁹ putridis febriũ accenduntť sex nuõ. Et ideo dixerũt vt iam dictũ est sermonẽ Gaľ. resumptiuũ fuisse cũ dicit. Reuerti g̈ ⁊c̃. est enĩ resumptus gñaľr: q̃a resumptio fit de feb. putridis: de quibus iam sermo cõplet⁹ erat. ℭ Simiľr est resumptio in spãli: q̃a de feb. sanguinea que est feb. cholerica cũ etiaꝫ sermo habit⁹ iã fuerat: sed ideo resumpsit: q̃a hec est cholerica alteriusmodi q̃ꝫ ꝑdicta vt iã in expõne lr̃e innotuit. ℭ Et hãc fuisse eius intentionẽ confirmat ex eo qḋ dicit. Erat aũt in reliquis rebus nulla deterior inuestigatio hac. nã si voluisset ꝙ sanguis putridus gñaret feb. sanguineaꝫ nullius difficultatis hec erat ĩuestigatio: nã sicut putrefactio cholere facit feb. cholericã ⁊ flegmatis flegmaticaꝫ: ⁊ sic de melancholia: ⁊ hoc apud ipsum difficile nõ fuit ita nõ fuisset difficile sibi ꝙ sanguis putridus generet febreꝫ putridam: nec hoc verbum protulisset si talem habuisset mentem: sed quia credit sanguinem putridum feb. gñare cholericam: ideo talis inuestigatio difficilis sibi erat: ĩmo nõ plus esset q̃rẽdũ quã spẽm feb. gñet sanguis putridus q̃ꝫ quã spẽm feb. gñat choľa putrida vel flegma putridũ. ℭ Et cõfirmať: q̃a Gaľ. in hoc capľo ꝓbauit absolute sanguinẽ putrefieri vbicũqꝫ esset: ⁊ ꝓbauit ipsum putrefieri cũ in parte determinata colligiť; ⁊ hec duo cõclusit ibi cũ dixit.

Digressio. 63.

Opio Gentilis ḋ Fulgico ḋ fe. sang.

Com. 68.

dixit.decẽs igiť:vt supra patuit in expõne.Deinde ibi.Et
eã que in ipso ꝛc.ꝛ ibi incipit.Scõm istũ absolute ostẽdit
quẽ spẽz feb.generat sanguis cũ putrescit vbicũqꝫ putre
fiat quã dicit seruare periodũ paroxismoꝝ tertiane ꝛ ex
hoc cholericã esse:ꝛ ꝓbauit hoc signo ꝛ rõne deducta su
perius:nõ eni erat difficile sibi in hac parte dicẽ q̄ gñaret
feb.sanguineã:ꝛ q̄ vere hic voluerit ipsam esse cholericã:
ꝛ dato q̄ differat i modo caloris apparet cuꝫ dicit.maxĩe
in periodo tertiane ꝛc.q̃a nõ dixit in tertiane ꝑiodo qñqꝫ
suscipere analogiã periodoꝝ:imo dicit maxime q̃a semꝑ
vel q̄si semꝑ licet periodus:ꝛ maxime quasi semꝑ sequẽs
aliquẽ humorẽ est ꝑpter ꝓprietatẽ essentialẽ sicut moue
ri omni die in flegmate:sed aliqñ sequẽs ꝛ raro non est sic
sicut flegma moueri de tertio in tertiũ:cuꝫ ergo velit san
guinẽ maxime periodicare periodico cholˀico:ergo essen
tialˀr voluit illã feb.ab eo cõstitui:ꝛ hoc idẽ videť voluisse
Cap.12. de crisi 2°.¶ Et dicit q̄ si Galenus ponat alibi sanguineꝫ
Ca.2.t.3. putridũ facere feb.sãguineã vt 9° terapẽ.maxime q̄ ipse
in hoc quesito ꝯdicat sibimet:nec hꝫ pro incõueniẽti Galˀ.
sibi cõtradicere in aliq̄b⁹ rebus.Sed si hãc habuerit Ga
lenus intentionẽ tolerari non posset sermo suus.

p° quarti trac.2.ca.45. **Et facimus** hic rõnes quas iducit ꝯtra ipm Aui.
qm̃ cũ dicit q̄ cũ sanguis putrefit cõ
uertiť ad cholerã:ꝑpter q̄d nõ ꝯstituit feb.sanguineã sed
cholericã:hic sermo nõ nisi duas hꝫ intẽtiones:qm̃ aut fa
cit opinari q̄ sanguis peruenit ad hoc qñ putrefit q̄ fiat
cholera post putredinẽ:aut facit opinari q̄ tũc qñ putrefit
fit cholera.Sed p̃mus itellˀs est acceptionis corrupte tri
bus modis:p̃mus qñ sanguis putrefit subtile ei⁹ ꝯuertiť
ad cholerã ꝛ grossuꝫ ꝛ spissuꝫ eius ad melãcholiã:ergo nõ
totus cõuertiť in cholerã:ergo ab eo nõ solũ fiat feb.cho
lerica:sed etiam melˀica. ¶ Scõo q̃a sermo talis dicit q̄
sanguis facit fe.cholericã ꝛ nõ sanguineã post putredinẽ.
Et nos querim⁹ quã feb.facit in actu putredinis nõ post.
¶ Tertio q̃a si itelligať q̄ sanguis post putredinẽ fit cho
lera nõ est necesse:nec scimus q̄ p̃dicta cholera sit putri
da:q̃a nõ semꝑ ex putrido fit putridũ:imo aliqñ gñať q̄d
nõ est putridũ vt pꝫ in gnõne vermiũ ex stercorib⁹:vnde
si cholera que fit ex sanguine post putredinẽ est nescio pu
trida:q̃a fit ex putrido:ergo etiã cũ pars grossa sanguinis
cõuertať post putredinẽ ad melãcholiã illa melˀia erit pu
trida:q̃a fit ex putrido:ꝛ sic erit ibi nõ solũ feb.cholerica
sed etiã quartana.¶ Si aũt sermo p̃dictus fecit opinari
q̄ sanguis tunc qñ putrefit fit cholera.s.in actu putredis:
tũc dicit Auič.q̄ tale dictũ est mẽdaciũ puruꝫ:ꝛ hoc p̃mo
auc̃te Hippocratis dicẽtis q̄ feb.sanguinea gñať ex putre
dine eius:ꝛ hec est veritas sana.¶ Et ꝯfirmat:q̃a putre
do est via corruptionis:ꝛ putredo quidẽ nõ hꝫ tẽpus:ꝛ cõ
uersio sanguis in cholerã nõ fit nisi in tẽpore. ¶ Repre
hendũt aliqui hec dicta.nã cũ diciť putredo nõ hꝫ tẽpus:
hoc est falsuꝫ:q̃a cũ putredo sit q̄daꝫ alteratio ꝛ alteratio
fiat in tẽpore:ergo hꝫ tẽpus.¶ Et cũ diť q̄ ꝯuersio sangui
nis in cholerã nõ fit nisi in tẽpore:hoc est falsum:q̃a ꝯuer
sio sanguinis in cholerã est gñatio:sꝫ gñatio fit in instãti.
¶ Et apparet ꝯdictio in p̃dictis ꝟbis.nã p̃mo diciť q̄ pu
tredo est via in corruptionẽ:ꝛ per ꝯñs etiã in gnõne alte
rius:sed via in gnõnẽ fit in tẽpore ꝛ tẽpus hꝫ:sed imedia
te diciť ꝛ putredo quidẽ nõ hꝫ tp̃s:sed sine dubio Auicẽ.
bonũ itellectuꝫ habuit:vñ possum⁹ ex dictis suis formare
duas rõnes.¶ Etiã põt solũ vna esse:q̃a q̄si in snĩa idem
sunt:mediũ eni vnius rõnis tãgit cũ dicit.qm̃ putredo est
via corruptionis.i.in corruptionẽ sanguis vt velit argue
re.Q̄d est via in aliq̄d nõ est illud:sed putrefieri sanguinẽ
est via in corruptionẽ sanguinis:ergo eius putrefieri non
est eius corruptio:sed via in hoc vt corrũpať.Et sic ex h̃
sequiť q̄ in actuali putrefieri sanguis nõ corrumpiť ꝛ nõ
fit cholera:ꝛ cũ tñ tunc faciat feb.q̄ talis erit sanguinea ꝛ
nõ cholerica.¶ Scda rõ est in qua aliqui dicũt ꝟba eius
esse transposita ꝛ debere dicẽ:ꝛ putredo quideꝫ nõ fit nisi
in tẽpore ꝛ ꝯuersio sanguinis in cholerã nõ hꝫ tẽpus:ꝛ tũc
ratio clara esset.¶ Sed itentio Auič.fuit ꝑutredo nõ hꝫ
tẽpus.i.initiũ putrefactionis tp̃s non habꝫ:q̃a putredo est
alteratio p̃cedẽs corruptionẽ ꝛ gñationẽ:initiũ aũt altera
tionis est indiuisibile:q̃a alteratio in instãti icipit:vnde al
teratio nõ requirit dispõnẽ añtẽ quẽ in tẽpore inducať cũ
ipsa sit termin⁹:ꝛ ideo ad hoc vt fiat nõ reqriť tẽpus añs
in quo inducať dispõ ad ipsam:sed cõuersio sanguinis in
cholerã nõ fit nisi in tẽpore:ꝛ non intelligit q̄ gñatio qua
cholera ex sanguine generať fiat in tẽpore cum gñatio in
instanti fiat:sed vult q̄ sanguis trãsmutari nõ põt in cho
rã in instãti:ꝑpter hoc q̄ in ipso transmutatio ꝛ alteratio
in tẽpore nõ p̃cedat.¶ Et ideo in summa ex hoc hꝫ q̄ pu
tredo sanguinis fit in tẽpore:q̃a eius initiũ tẽpus non hꝫ:ꝛ
cõuersio sanguinis in cholerã:nõ fit nisi in tẽpore per mo
dũ dictũ in quo tẽpore adhuc sanguis nõ est cholera:quia
hoc nõ põt in istãti fieri:imo reqrit tẽpus añs in quo idu
catur alteratio p̃ma:ꝛ cũ feb.in illo tẽpore fit a sanguine q̄
putrescit talis feb.non põt esse cholerica ꝛ relinquiť q̄ sit
sanguinea:ꝛ fundať hec rõ suꝑ ordine ꝛ habitudine quaꝫ
hñt adinuicẽ alteratio ꝛ gñatio que declˀata sunt in 5° ꝛ 6°
physicoꝝ.¶ Si q̄s aũt vellet de his duab⁹ rõnib⁹ vnam
rõnẽ cõstituere appet itelligẽti. ¶ Deide Aui.iducit aliã
rõnẽ ꝯ opionẽ scdaꝫ si daret eã p̃dict⁹ Galˀ.sermo:q̃a silˀe
de sanguine ꝛ alijs humorib⁹:sed alij humores qñ putre
fiunt in putredĩe ꝑmanẽt tales ꝛ generãt feb.sibi ꝓportio
nabiles:ꝛ cũ flegma putrescit est flegma ꝛ feb.generat fle
gmaticã ꝛ sic de alijs:g̊ silˀr erit de sanguine:ꝑpter q̄d cuꝫ
erit putridus fe.faciet sanguineã ꝛ nõ aliã nisi post putre
dinẽ.¶ Et põt predictus sermo cõfirmari ex mẽte oĩum
auctoꝝ q̄ volũt q̄ sanguis putridus feb.faciat sanguineã:
ꝛ idẽ expresse voluit Galenusmet ad lr̃aꝫ 9° terapẽtice in Ca.2.t.5.
extenso sermone.¶ Alij aũt aliter menteꝫ Galeni in hoc Opio Cõ
caplˀo introducũt vt Cõciliator dĩa.89.quem secuti sunt ciliatoris.
multi posteriores:dicit eni q̄ feb.sanguinis est duplex:q̄
dã ex solo peccato in quãto ꝓcedit ꝛ est feb.simplicis iflã
mationis que synocha inflatiua sine putredine noiať:de
qua nulla oriť discordia iter aliquos.¶ Alia est feb. san
guinis que fit ex sanguine peccãte nõ solũ in quãtitate : sꝫ
etiã in qualitate donec putredinẽ adipiscať:q̄ sanguis pu
trescens faciẽs feb.aut cõtineť in loco ꝓprio vt in venis
ꝛ arterijs:vel cõtineť in loco extraneo vt in ap̃ate sangui
neo.Si sanguis sit putrescẽs in loco ꝓprio tũc q̃a sibi q̄si
nõ inest nisi vna putredinalis causa.s.trãspiratio ꝓhibita:
cũ in suo ꝓprio loco ꝑmaneat:ꝛ ex hoc cuꝫ impingať ve
hementer ad inflãmationẽ ꝛ putredinẽ fortẽ:cũ ipsi⁹ in lo
co illo nã fortẽ hẽat sollicitudinẽ poterit aliquãdiu modi
ce putrefieri ꝛ gñare feb.sãguineã absqꝫ eo q̄ trãsducať i
cholerã q̄ erit feb.synocha de putredine ex sanguine:quã
tangit Galenus in fine huius libri vltio cap̃. ¶ Quecũqꝫ
ꝟo sine periodis nullus in his patiẽs locus p̃cipuus:sꝫ hu
mores qui sunt ꝭm arterias ꝛ venas vniuersas ꝛ maxime
ꝭm maximas ꝛ calidissimas sunt vel ꝑpter aliã quandaꝫ
cãm vt in effimeris:aut est ꝑpter putredinẽ ebullientem
accẽdunt feb.vnã synochã a p̃n° vsqꝫ ad finẽ indesinẽtẽ:
vsqꝫ intãtũ ꝑmanẽtẽ ꝛ cõburenteꝫ hoiem donec gñantes
eas humores ꝯsumanť aut digeranť:aut vtrũqꝫ patianť.
Et ex hac ꝟboꝝ serie appet q̄ nõ sentit Galen⁹ sanguinẽ
etiã corruptũ in cholerã permutari.q̄d mõstrať:q̃a etiaꝫ
in talib⁹ febrib⁹ sanguineis aliqñ in p̃ma dierũ apparue
runt cognitiones putredinis:aliqñ in tertia:aliqñ in q̄rta:

Ca.3.c.4. vt habet̄ 9° terapētice.Et dicit Cōciliatoꝛ ꝙ in tali putre/
dine sanguinis in venis que dꝫ terminari in alio per tres
dies aut quatuoꝛ sanguis ille nō multū putridus remane/
bit sub foꝛma sanguinis ꝛ inducet febrē sanguineā:sed in
alijs diebus supcalefactus amplius ꝛ putrefactus paulati
ne cōuertit̄ in cholerā ꝛ generabit febrē cholericam.Et si
aliqñ nō percipiat̄ motꝰ tertiane cholere:hoc erit:qa mā
etiā erit in locis ꝓpinquis coꝛdi:sicut etiaꝫ fit in causone
cholerico ꝛ etiā flegmatico:in qbus nō ponit̄ esse additio
aut diminutio:aut illud erit ꝓpter multā quantitatē illius
humoꝛis.Et ideo cū hic plures cause ꝯcurrāt vt quātitas
multa māe:situs eius intra venas ꝛ ꝓpinqtas eius ad coꝛ
nō est mirū si motus eius est oīno cōtinuus vt apparet:ꝛ
dato ꝙ nō dicat h̄ ꝙ cū pars sanguinis putridi posset esse
ꝯuersa ad cholerā multā:eius parte adhuc sub foꝛma san
guinis remanēte ꝙ ibi poterit eē cōpositio feb.cholerice
facte ex sanguīe ꝛ feb.sanguinee.Et dicit ꝙ talis sanguis
remanebit sub foꝛma sanguinis ꝑ tres aut quatuoꝛ dies:ꝛ
nō est terminꝰ p̄cisus aut determinatꝰ ad plus vel ad mi/
nus.¶ Si aūt sāguis putrescēs ꝯtineat̄ ex venas:tūc opꝫ
vt ꝯtineat in se duas putredinis causas.s.ꝓhibita trāspira
tio ꝛ valde maioꝛ q̄ꝫ qñ putrescebat in venis ꝛ non esse in
loco suo ꝓprie:vnde valde plus a nāe regimine relinquit̄
ꝛ valde amplius ꝛ foꝛtius putrescens q̄ꝫ p̄dictus:vñ citius
in cholerā ꝯuertit̄ ꝛ feb.gñabit cholicā.¶ Et in hāc ꝑtez
visus est Gal.determinare in hoc caplo hāc qōnē de san/
guine putrescēte.dicit eni sanguinē putrescētem in aliqua
particula determinata vt in flegmone feb.gñare cholicā:
ꝛ nō de eo qui putrescit in venis ꝛ coꝛde: qd̄ intelligit cuꝫ
dicit:sed cū in aliq̄ particula aialis ꝛc̄. ¶ Cū eni his vbis
positis dixerit feb.de sanguine putrescēte periodicare ter
tianarie:ꝛ hoc imediate declarauerit in apate sanguineo
Cap.8. pleuretico:cui snie adhesit sermo Auer.colliget 3°:ꝛ lꝫ oc/
culte cū dicit ꝙ feb.sanguinis gñat̄ ꝓpter exitū sanguinis
ad ex nām in q̄ꝫtitate aut q̄litate:sꝫ exitꝰ eiꝰ in q̄litate dꝫ eē
paucus:qm̄ cū exit multū tūc debꝫ attribui egritudo noīe
illius egritudinis ad quā declinauit:ꝛ illi tm̄ d̄clinauit ma
nifeste:hoc eni est qa qñ nimis iflāmat̄ dꝫ attribui chole:
ꝛ sic vult prefatā sniaꝫ:qa in apate accidit sanguineꝫ plus
cap.31. Inflāmari ꝛ putrefieri q̄ꝫ in venis:qd̄ exp̄ssius ait coll.4°
cū dicit de feb.sanguinis hec feb.nō hꝫ typū in eo:qa san/
guis ipsaꝫ faciens est in venis excepto si fieret ꝓpter apa
nominatū flegmon ꝙ in aliquo mēbroꝝ p̄ncipaliū eēt ge/
neratū ꝛc̄.Et subdit ꝙ tunc in hac feb.erūt paroxismi ter/
tianarij siles chole ꝑoxismis:qa sanguis qñ supcalefit ad
chole nām declinat:ꝛ ideo in tali feb.nō est dr̄ia iter feb.
cholicā:cuiꝰ mā est intra venas nisi s̄m magis ꝛ minꝰ.Et
subdit īferiꝰ ꝙ vba Gal.in hac feb.sunt varia:qa aliqñ di
cit ꝙ est cholica ꝯtinua ꝛ aliqñ dicit ꝙ est aliud a cholica.
¶ In sūma igit̄ vult Cōciliatoꝛ ꝙ sanguis aut mltū putre
scit ꝛ inflāmat̄ aut modicū:ꝛ si modicū inflāmat̄ ꝛ putre/
scit sicut accidit sanguini putrescēti in venis vt dictuꝫ est:
tūc stat generās fe.sanguineā putridā ꝛ nō cholericā:ꝛ da
to ꝙ si per multos dies talis feb.duret ex ꝯtinuatione pu/
tredinis ꝛ inflāmationis in sanguine ꝯuertat̄ paulatine in
cholerā ꝛ feb.cholericā in qua pōt esse ꝙ nō appareret pe/
riodicatio ex causis dictis.Si aūt sanguis foꝛtit̄ putrescit
ꝛ iflāmat̄ quēadmodū accidit in sanguine extra venas pu
trescēte vt est dictū:tūc talis sanguis modicū ꝑdurat sub
foꝛma sanguinis:imo in paruo tēpoꝛe in cholerā cōuertit̄
ꝛ gñat̄ feb.ꝛ de tali sanguine fuit sermo in hoc caplo cum
dic̄ ꝙ seruat analogiaꝫ paroxismoꝝ tertiane eo ꝙ fe.gñat
cholericā:nō qa nō velit ꝙ talis sanguis in p̄n° p̄ncipiāte
putredinis generet feb.sanguineā:sed qa modicuꝫ stat qn
ad cholerā cōuertat̄ ꝓpter cās dictas:ꝛ in tali cholera est
periodicatio ꝑ tertiū:qꝛ nō sunt cause in hac cho.ex sangui
ne facta que dicebat̄ supra cū ad cholerā sanguis cōuerte/
bat̄ in venis.¶ Et iō sermo Galeni in hoc caplo refert̄ ad
sanguinē qui collectus in ꝑte determinata putrescit:qd̄ ipe
etiā itelligit 9° terapē.cū dicit. Si vo quedā eis q̄ ex initio Cap.9.
confestim vel posterius putredo supinnata fuerit s̄m vni/
uersas qdē venas:ꝛ maxime s̄m magnas cōsistente eas sy
nochas generari fe.in vnaquaqꝫ vo ꝑticula aialis eas que
s̄m periodū aliquē exacerbant̄.Unde Cōciliatoꝛ finaliter
ꝯclusit suā intētionē ꝙ Galenus subtiliter cōsiderans fieri
vtroqꝫ mō disposito ꝛ situato sanguine non diu stat:vt qñ
sanguis putrefit in loco ꝓprio:aut parū valde:vt qñ extra
locū ꝓpriū putrescit quin in cholerā ꝑmutet̄:vel qꝛ simpli
cissima sanguinea ꝛ verissima feb.nō ꝑmanet penitus: di/
xit tandē sanguinē putrescētē in cholerā verti ꝛ feb.ipsius.
Et dicit ꝙ sic exposita est Galeni recta intentio quā Auer.
imitat̄:ꝛ defectus manifestatus est Aui.q foꝛtassis eius sa/ A.l. sara
tyrico itellectu alterā partē solā respexit:volēs eius dente cenico.
leonino lacerare veridicū Galenū:lꝫ in pluribus ipsum se
illius fateat̄ interpretē incōueniens quoqꝫ cōmittit. ¶ Et
attende circa p̄dicta ꝙ nō sic cito cōuertit̄ sanguis in melā
cholīā sicut ad cholāꝫ:p̄mo excoctionē reqrit amplioꝛē.nā
s̄m ꝙ ipse dicit sanguis putrescēs pōt tripl'r cōsiderari:qꝛ
aut in p̄n° p̄ncipiāte putredinis ꝛ prope eius p̄n^m putredi/
nis:ꝛ sic generabit feb.sanguineā.aut in medio putrefactio/
nis:ꝛ tūc generabit cholicā:s̄m tñ prius vt habitū est ꝛ po
sterius.aut cōsiderat̄ circa fineꝫ putredinis:ꝛ tunc inducet
quartanā:ꝛ iō cū Galenus dicit ꝙ cū sanguis supexcoquit̄
ꝙ subtile eius cōuertit̄ in cholerā ꝛ spissum in melīam vt
quis nō crederet ꝙ ita cito ꝯuertat̄ in melīam sicut in cho
lerā.Et dato ꝙ illa pars spissioꝛ disponat̄ versus ꝑteꝫ me/
lancholici humoꝛis:iō dicit Galenus.Ita aūt itelligē opꝫ in
presenti harū melancholicū humoꝛē vt non certissime ꝛc̄.
¶ Credimus hec dica Cōciliatoꝛis veritatem ꝯtinere siue
fuerit Galeni intētio siue nō:ꝛ si foꝛte in mēte Galeni vacil
lauit modo vnū mō aliud qd̄ voluit foꝛsan dicere Auer.cū
dicit ꝙ verba Galeni in hoc sunt varia:ꝛ foꝛtassis ꝑ hoc qd̄ Opinio
dicit ꝙ sunt varia voluit Gal.aliqñ sanguinē putridū face/ Thome.
re febrē sanguineā:aliqñ cholicā iuxta diuersos modos p̄/
tactos. ¶ Et qd̄ dicit Galenus supra ꝙ oēs fe.putride sūt
tres itelligit de febribus putridis potēribꝰ diuisionē reci/
pere ꝑ cōtinuā ꝛ interpolatā.feb.aūt sanguinei oīs est cōti
nua.¶ Et simil'r intellexit ꝙ nō sunt nisi tres feb.putride Cap.12.
paroxismātes:qd̄ idē voluit de crisi scdo cū dicit.ꝑꝑ qd̄ fe.
que ꝓuenit ex sanguine qñ putrescit ꝓpoꝛtionatur ad cho/
lerā vt scꝫ deueniat ad hoc vt ꝑiodice moueat̄.¶ Et apud
aliquos itelligit solū illas eē tres.s.que adinuicē sunt cōpo/
nibiles:qm̄ feb.sanguinis nō est cū alijs cōponibilis apud
eos:erat aūt hec iuestigatio difficilis ꝑꝑ hāc citā ꝯuersionē
sanguinis maxime extra venas in cholerā vt nō videt̄ feb.
facere sanguineā.¶ Et simil'r erat difficilis qual'r ꝑiodus
reperiret̄ in feb.ex sanguine facta cū ponat̄ sanguinē ꝑio/
dum nō hr̄e.Et alij alios modos dant:quare hec iuestiga/
tio erat difficilis quos dimittimus.Et Auic.pōt cū Galeno
cōsiliari vt voluerit sermonē Galeni male nō intelligi nec
sic absolute. ¶ Ab his autē discoꝛs est Plusq̄ꝫcōmētatoꝛ
ꝛ ꝙ sibi videt̄ esse eadē intētio Galeni que Cōciliatoꝛi ap/ Opio Tru
paruit ꝙ Galenus.s.velit sanguinem putrescentem maxi/ siani.
me extra venas vt in flegmone feb.generare cholericā mo L.1.2. the.
do prenarrato ꝛ discoꝛdat̄ hic a Gal.snia:qꝛ snia medicoꝝ c.44. 41.
omniū est ꝙ humoꝛes sint quatuoꝛ:ita ꝙ volūt ꝙ sanguis 38.lib.3.
sit quedā suba q̄rta distincta a cholera flegmate ꝛ melīa: theg.
ꝛ siue illa tria simul sint vnita siue qd̄libet distinctū suma/
tur.Et dato ꝙ etiā apud eos tota massa quatuoꝛ humoꝛuꝫ
cōmistoꝝ in venis sanguis appellet̄ cuiꝰ sanguinis ethero/

geneitas ex quattuor cõstet substãtijs flegmate cholera ⁊ melia ⁊ sanguine qui iter oẽs alios est humidior: sed snia huius est etherogeneitatẽ illius cõmisti qd̃ est in venis ex tribus manifestis substãtijs tñ constare. s. terrestri aquea ⁊ spirituali: quarum vna ꝓportionat melie: reliqua flegmati: tertia vero cholere. Ex qbꝰ ꝫm ꝓportionẽ cõmistis resultat sanguis tẽperatus: ppt qd̃ aliqñ dicimꝰ sanguinẽ cholericum sanguinẽ melancholicũ: aliquãdo flegmaticũ ad modũ vnius earũ in cõmisto: nõ dicimus aũt sanguinem sanguineũ sicut ad modũ alterius q̃rte sube p̃ter dictas: sʒ dicimus ipsuʒ tẽperatũ a tẽperantia mistionis illarum triuʒ ꝫm decentẽ ꝓportionẽ ad opus nãe: ⁊ hoc est ꝙ simplr dr̃ sanguis sine hac additione cholericus flegmaticꝰ vel melancholicus. ¶ Et ex hoc pʒ ꝙ nihil est dicere ꝙ flegma nãle ⁊ cholera ⁊ melia nãlis sint admista sanguini: sed potius ipse sanguis est ipse tres sube simul inuicem cõmiste: quarum quelibet ꝓportionat sue cõpari supfluitati: q̃re cuʒ dicit cholerã vel flegma esse in sanguine nihil aliud itelligat q̃ꝫ ꝙ sanguis sit cholericus vel flegmaticus. Et ad ꝓbandũ hãc suã sniaʒ multa adducit que dimittimꝰ pp breuitatẽ. Et iuxta hãc sniaʒ dicit Galenũ minꝰ bene dicẽ: cuʒ dicit sanguinẽ putrescẽtẽ feb. gñare cholicã maxie in flegmonibꝰ: qa cũ supexcoquit ꝯuertit in choleraʒ: qa si sic nõ eẽt: oporteret feb. sanguinis cũ sit qdã humor ab alijs distictus habere aliquẽ periodũ: cũ oĩs feb. de putredine in qua est aliquis locus p̃cipuus periodicet ꝫm aliquẽ certũ periodũ vt ifra. ¶ Reprehẽdit aũt in hoc Galenũ duplici medio: qa si talis supcoctio sanguis facta a calore extraneo putrefaciẽte facit ipsuʒ trãsmutari in aliã spẽʒ: dʒ simil'r hoc idẽ facẽ in flegmate vt supcoctio faciat ipsius subtile trãsire ⁊ in cholerã grossuʒ in meliaʒ: ⁊ breuit cuiuslibet humoris talis supcoctio trãsmutat in adustũ: q̃re accidit oẽm feb. fieri ꝫm q̃rtane periodũ. ¶ Adhuc reditus exacerbationis in tali feb. cholica facta ex fe. gñata ex sanguine in flegmonẽ aut in pleuresi nõ est penes cholerã in quã putrefiẽs trãsmutat tũc: sed penes iteratã sanguinis gñationẽ ⁊ eius iteratũ defluxũ ad minerã putredinis: talis aũt defluxus est ante ipsius supcoctionẽ: q̃re cuʒ nõdũ trãsiuerit in cholerã nõ custodiet periodũ cholicũ. Et ideo ꝓpter modũ positũ de sanguie ab eo dicit ꝙ melius ⁊ certius fortassis est dicẽ ꝙ cũ pleuretici per tertiuʒ exacerbant: rubra qdẽ spuẽtibꝰ ipsis nõ in sanguine q̃rto ⁊ simplici putredinẽ eis fieri: sed in sanguine ꝫm nr̃aʒ positionẽ i qua suba cholica dñat quã rubeã cholerã vocãt: põt enĩ in eo illa dñari ꝫm plus ⁊ minus. Et ad hoc nõ est dubiũ cholaʒ quãdã eẽ rubeaʒ: quãdã citrinã: quãdã alio modo. ¶ Et tũc mouet dubiũ vtrũ sanguis apud suã positionẽ acceptus qñ est tẽperatus. s. qui absolute dr̃ sãguis absqʒ hac additione. s. cholericus flegmaticus melãcholicus putrescere possit: ⁊ si põt sub quo periodo feb. efficiet: ⁊ vtrũ extra venã: sil'r vt in vena possit ei putredo accidẽ. ¶ Sed qa solo istorum ptinet ad mãm periodicationis humorum: q̃ ifra vbi Gal. d̃ eo lõgũ ꝫmonẽ fecit extẽse ptractabit reseruamꝰ dicta istius viri ad locũ illũ pertractanda. ¶ Ea autẽ que recitata sunt de dictis eius: hic credimꝰ in fundamẽto esse falsa. s. in eo qñ dicit sanguinẽ nõ eẽ q̃rtaʒ subaʒ cũ in hoc oĩbus mẽtibꝰ auctorum ꝯdicat: qa tñ euʒ de hoc ꝓlixe reprehẽdimꝰ cũ legimꝰ librũ thegni: ⁊ oĩa eius fundamẽta ⁊ motiua soluimus: ⁊ qa hec mã plus pertinet alibi q̃ꝫ ad istũ locũ amplius hic nolumꝰ ꝯtra eũ ⁊ sua motiua que ꝯ Galenũ adducit nõ ꝯcludũt. primũ enĩ nõ ꝯcludit ꝓpter sanguinẽ multofortius trãsmutabilẽ esse in aliã humoris spẽm humoribus alijs. Scd̃m aũt apparebit infra in causa motus periodorũ.

Libro 3° de, cõ. 38

Thomas. Nos autem ad hoc breuiter dicimus sanguinem iuxta sniaʒ medicorum appellatũ posse putrefieri ipso stãte sub forma subali sanguinis: ⁊ hoc itra venas ⁊ ex̃ venas: ⁊ tũc est vere generãs sanguineã febrẽ: q sanguis p putredinẽ faciliꝰ in aliũ humorẽ trãsmutat ⁊ maxie in cholerã q̃ꝫ alij humores vt dictũ est: ⁊ magis extra venas q̃ꝫ itra: ⁊ tũc sanguis cũ sic est trãsmutatꝰ facit feb. in genere humoris ad quẽ trãsmutatꝰ est. Et adhuc addimus ꝙ sanguis hñs verã formã subalẽ sanguis põt perioduʒ alteriꝰ humoris obseruare ꝓpter dispõnes accidẽtales quas acqsiuit versus nãm illius humoris: ⁊ ideo talis feb. erit vere sanguinea: dato ꝙ illũ obseruet periodũ: qd̃ fortassis itelligit Galenus in lr̃is suis hic ⁊ 2° de crisi. ¶ Et ad hãc itentionẽ visus est Antonius de Parma sermonẽ introducẽ Gal. in caplo hoc: vnũqd̃qʒ enĩ quãtũ dat de dispõnibꝰ ad aliquã formã tãtũ dat de sequẽtibꝰ illã formã: qd̃ pʒ de vaporibꝰ aque calide a quibꝰ adhuc subalis forma aque non est remota ⁊ sursum mouet ꝓpter acqsiuisse iam partẽ dispositionis ignis vel aeris: ⁊ ideo sanguis lʒ aliqñ sit sub forma sanguinis ⁊ feb. faciat sanguineã: qa tñ perioduʒ facit tertianariũ ⁊ hoc ꝓpter cãm dictaʒ vocat illa feb. cholica: ⁊ qa multas hʒ dispõnes v̾sus cholerã: motus aũt periodicationis ipsius sanguinis prefatus ⁊ quicũqʒ alius dicet.

Ubi supra Antoniꝰ de parma

Quo vapores aq̃ cal'e hñtes formaʒ substantialem aque ascẽdant.

Caderet super hoc caplo quesituʒ: an feb. sanguinis sit cũ alia fe. cõponibilis qd̃ sine dubitatione ⁊ temeritate partẽ affirmatiuaʒ asserimus. ¶ Et dato ꝙ Cõciliatori ipole videat dr̃ia. 89. ⁊. 90. nec in ea aliquã subtilitatẽ perpẽdimꝰ: qa tñ in anteriori quesito prolõgationem fecimus ad presens hic transeat aliqd posterius relinquendo ⁊ non plus ⁊c̃.

Digressio. 64.

¶ Ceterũ ꝯsiãti mihi querentiqʒ cãm ob q̃ꝫ febres ex alijs humoribꝰ calorẽ hñt equal'r incidenteʒ: que v̾o ex pituita cõsistũt talẽ obtinẽt inequalitatẽ: apparent mihi potissimuʒ cãe esse lentor crassitiesqʒ humoris: ⁊ qm̃ difficulter exoluit: huius enĩ vt aliorum oĩum qcqd quotidie extenuat expirat. Uix autẽ extenuat quicqd crassissimũ ac multomagis vbi frigidũ natura existit. Quocirca neqʒ totꝰ nec equal'r: sed quicqd putredo corripiat id vnũ extenuatũ efflat atqʒ educit: ac pinde euenit: vt in rebus glutinosis crassisqʒ humoribus per elixationẽ: cõsistunt enĩ in eis bulle quibꝰ rescissis spũs vniuersiʒ educit sil'abducens humorẽ tenuiorẽ: vbi v̾o tenuis humor elixet: neqʒ bulle efficiunt: atqʒ eductꝰ ab eo vapor vsqueq̃qʒ silis ac sibiipsi ꝯtinuꝰ ẽ.

Lauren.

¶ Contemplanti v̾o mihi ac causaʒ perquirenti cur in febribus alijs calor equalis occursat: que v̾o ex pituita ortum habent talem caloris inequalitatẽ ostẽdũt: nulla potior v̾o visa est q̃ꝫ tenacitas atqʒ hũoris crassitudo qui difficulter dissoluitur. Nam ⁊ in hoc sicuti in alijs omnibꝰ primo ea pars omnis expirat que fuerit extenuata. Uix aũt extenuat quicquid valde crassum extiterit. Qd̃ si etiã natura frigiduʒ fuerit: tunc ⁊ difficultas augetur: non totus itaqʒ humor: neqʒ ex omni parte equal'r sʒ ex illa tm̃modo in quã putredo inualuerit inflatur atqʒ extenuatũ effertur: nõ dissimili euentu ab eo quem in lentis ac crassis humoribus qui exterius ebulliunt inspicimus. Nam ⁊ in istis ampulle attollunt que vbi disrumpunt vniuersus flatus effertur omnem humiditatem extenuataʒ secum trahens. At in humoribus subtilioribus cuʒ ebullierint neqʒ ampulle fiunt quiqʒ ab eis vapor exhalat est

Leonic.

vndequaqȝ versus equalis ac sibi persimilis.

❡ Capl'm decimũ in quo ingrit cãm diuersitaẗ febris flegmatice quantũ ad tactũ ad alias feb.

Antiq. SCrutanti ṽo mihi ⁊ quereñti cãm ꝓpter quã que q̃dez in alijs humorib⁹ sunt febres calorẽ homalice.i.equal'r accidentez hñt. Que ṽo in flegmate sunt cũ p̃dicta annomalia.i.inequalitate visum est maxime causaȝ esse viscositatẽ ⁊ grossitiem ⁊ difficile solubile humoris. Nã trãspirat̃ q̃dẽ vtiqȝ quasi ⁊ huiusmodi vt ⁊ alioꝝ oĩuȝ quãtũcũqȝ quotidie subtiliatũ fuerit: subtiliat̃ aũt vix q̃dcũqȝ fuerit grossissimuȝ. Si ṽo ⁊ frigidũ extiterit nã multuȝ vtiqȝ ⁊ magis: neqȝ igit̃ totũ neq̃ homalice.i.equal'r: sed vbicũqȝ putredo inualuerit ẜm illud soluȝ exufflat̃ ⁊ refert̃ subtiliatũ. Simil'r quidẽ cõtingit existẽte quale quidẽ ⁊ in eis que exterius coquunt̃ viscosis ⁊ grossis humidis fit: supinsurgunt eniȝ in eis ampulle quib⁹ excisis repẽte simul effert̃ spũs coeferẽs secũ subtiliatã humiditateȝ. Subtilibus ṽo demuȝ humidis coctis: neqȝ ampulle innascunt̃ ⁊ qui effertur ab ipsis vapor similis est vndiqȝ ⁊ continuus sibiipsi.

Cõ^m 16^m Uult Galenus in hoc paruo capl'o reddere cãȝ cuiusdã dicti supra: q̃a in febribus flegmaticis percipit̃ inequalitas caloris ad tactũ magis q̃ȝ in alijs febrib⁹: ⁊ hoc fuit supra dictũ pluries: cũ locuti sumus de feb. flegmatica. Et p̃mittẽdo hoc cuius cãm reddere intẽdit dicit cãm hui⁹ esse viscositatẽ ⁊ grossitieȝ flegmatis ⁊ difficultas dissol'onis eius. Et cũ dicit. nã trãspirat̃ ⁊c̃. assignat cãm sue p̃assignate cãe ⁊ dicit si flegma sicut ⁊ q̃dcũqȝ aliud existẽs in corꝑe itus dȝ ꝑ sui vapores calidos ostẽdere caliditatẽ manui tangẽtẽ opȝ ꝙ a calido subtilietur ⁊ versus exteriora cũ suis vaporib⁹ calidis trãspiret: nunc aũt res que est grossa ⁊ viscosa: ⁊ multofortius cũ est frigida etiaȝ difficulter valde a calido subtiliat̃. vñ cũ vndiqȝ ei resistit non põt vniformiter a calido vinci ⁊ calefieri sicut hoc fit in reb⁹ subtilib⁹ inflãmabilib⁹ cito: vt cholera ⁊ sanguis: imo in flegmate insurgit putredo ẜȝ ꝑtes multas: adhuc multis partib⁹ ĩputridis ⁊ nõ calidis existẽtib⁹: ⁊ hoc in mã que mouet̃ vnico ꝑoxismo: ⁊ ideo ostendit caliditatẽ suã ad tactũ inequalẽ cũ vniformit̃ ab oĩbus eius partib⁹ nõ eleuet̃ caliditas: ⁊ hoc voluit cũ dic̃. sed vbicũqȝ putredo inualuerit ẜm illud solum inflãmat̃ ⁊ refert̃ subtiliatũ. s. ad poros cutis: q̃d ꝑfecte decl'at̃ in exẽplo: q̃d ponit ĩmediate: nã sil'r cõuenit cũ flegma putrefit sic̃ ꝯtingit in reb⁹ viscosis hũidis q̃ exteri⁹ d̃coquũt̃: nã videm⁹ ꝙ cũ ille res coquunt̃ gñant̃ in eis ampulle a q̃b⁹ cũ rũpunt̃ expirat vaporosa humiditas subtiliata a cal'o: ita ꝙ in talib⁹ reb⁹ in multis ꝑtib⁹ sint ampulle: ⁊ in multis: nõ cũ ĩter quãlibet ampullã nõ fit ampulla media: q̃a tũc tota eẽt ampulla. ❡ Hoc aũt in eis ꝯtingit ꝑꝑ viscositatẽ ⁊ humiditatẽ illaꝝ rerũ: vnde non pñt a calido vniformiter excoqui: sȝ ẜm q̃sdã ꝑtes calidas calefacit alijs adhuc nõ calefactis: ⁊ ideo a quibusdã partib⁹ eleuant̃ ampulle ⁊ quibusdã nõ: q̃d nõ sic ꝯuenit in rebus subtilib⁹ ⁊ humidis cum coquunt̃: in eis eniȝ nõ fiunt ampulle: sed vapor vniformiter ⁊ equal'r resoluit̃ ab oĩbus partib⁹: ⁊ hoc q̃a tales res ex earũ subtilitate ⁊ humiditate vniformiter a calido calefiunt. ❡ Sic g̃ ex predicta cã apparet ꝙ in feb. flegmatica nõ sentit̃ vniformiter ⁊ equal'r caliditas ẜȝ oẽs partes manus tangẽtis sicut ⁊ in alijs febrib⁹: ⁊ hoc maxie veritatẽ obtinet ⁊ in toto tꝑe ꝑoxismi in quo mã nõ ẜm totum est calefacta. ❡ In febre aũt mel'ica adhuc plus hȝ illud signũ reperiri q̃ȝ in chol'ica ⁊ sanguinea: lȝ minus valde q̃ȝ in hac. Est ergo hoc hui⁹ feb. signũ ꝓpriũ q̃d plus manifestat̃ quãto flegma est grossius viscosius ⁊ frigidi⁹ ⁊ minus in ꝯ̃rio se habẽte: ⁊ ideo ex h̃ clare apparere põt q̃uo ex ꝑte dispõnis mãe põt in aliqua febre simul ẜm oẽs partes corporis sentiri frigiditas ⁊ caliditas: q̃m ex viscositate grossitie ⁊ friditate mãe accidit in predicta mã cũ putrefit partes minimas calidas eẽ iuxta minimas frigidas: maxime cũ putredo nõ vehemẽs ĩsurgit queadmodũ apparuit supra in feb. apud Galenũ empiala appellata que fiebat a flegmate vitreo: pro his aũt supra recurras cũ ibi ꝑfecte h̃ declaratũ sit. ❡ Et ẜmoni hic a Galeno de flegmatica posito idem verificat̃ sermo Auic̃. de hac feb. fleg. iquit eniȝ. ❡ Et tactus caliditatis in p̃mis eius est debilis ⁊ vaporosus. Deinde cũ ꝓlongat̃ positio manus supra mẽbrũ sentit manus acuitatẽ ⁊ mordicationẽ. s. aliqualẽ: ⁊ hoc est maxie q2 in re viscosa caliditas retinet̃ ⁊ nõ exhalat: verũtñ non est similis nec eq̃lis in oĩb⁹ super que cadit manus: imo est diuersa q̃m inuenit in loco vno asperitatẽ: ⁊ in loco alio lenitatẽ. Et est q̃si caliditas: coletur ꝑ rem cribellãtẽ: q̃m flegma viscosum est quare diuersificat̃ ei⁹ passio a caliditate sicut accidit reliq̃s viscosis cũ ebulliũt: ipsa eniȝ disrũpuntur in q̃busdã locis ⁊ nõ disrũpunt̃ in locis alijs. ❡ Qual'r aũt fiat gñatio ampullaꝝ ⁊ spume de quo Galenus icidenter tetigit ꝑtinet ad alium locum ⁊ maxime ad aforismum scd̃e particule. ❡ Strangulatoꝝ ⁊ nondũ mortuoꝝ ⁊c̃.

h⁹ q̃rti ter. 2. cap. 4[?]. — Afor. 43.

Lauré. ❡ Sed cũ de his satis dictũ sit sequens est vt agamus de cã febriũ cõtinuaꝝ. Mirabile eniȝ videt̃ sepe vsqȝ ad quartũ vel quintũ ⁊ iterduȝ vsq̃ ad septimũ diem vnã fieri accessionẽ in eis ab initio vsqȝ in finem: ꝙ si quis cõsideret diligẽter mirabilius est quasdam febres repetere per circuitionem.

Leonic̃. ❡ Sed q̃m de his vt oportuit discernimus nũc earuȝ febriũ que a cõtinuo feruore synoche appellant̃ causas iuestigemus. Mirũ enim mihi videt̃ in istis vnaȝ plerũqȝ accessionẽ vsqȝ ad quartũ vel quintũ: sepius aũt vsqȝ ad septimũ diem ab earũ initio donec finiantur extẽdi: q̃ȝ q̃ȝ si quis diligẽtius inspiciat maiorẽ illi admirationẽ possit afferre in quibusdaȝ febribus per circuitum fieri accessiones.

Antiq. ❡ Capl'm vndecimũ in quo inquirit cãm propter quã q̃dã febres sũt ꝑiodice: ⁊ q̃dã ꝯcluse.

UIa ṽo ⁊ de his dicta sunt que opȝ scrutemur cãm vocataꝝ synocharuȝ febriũ. Mirabile eniȝ mihi eẽ videt̃: multotiẽs q̃dẽ vsqȝ ad quartã vel quĩtam: q̃nqȝ ṽo ⁊ vsqȝ ad septimã diem vnũ paroxismũ ab initio vsqȝ ad finẽ in eis fieri: ⁊ tñ nimirũ si quis diligẽter scrutabit̃ mirabili⁹ est vna ẜm periodũ exacui quasdã febres.

Cõ. 17^m Cum dissoluerit Galenus q̃ones duas que ex superiorib⁹ circa fe. putridas remãserant: vult in hoc capl'o quasdã alias dubõnes circa feb. p̃dictas dissoluere: ⁊ vna dubitatio est que sit cã febriũ

cõtinuaꝝ ſynocharũ a ꝑncipio vſqꝫ ad finẽ:vt aliqñ vſqꝫ ad quartũ diẽ:aliqñ vſqꝫ ad ſeptimũ:aut quintũ ſũt vni⁹ paroxiſmi:vnde nõ exacuunt̃ per periodos.¶ Scđa du bitatio quã in hoc caplõ diſſoluere vult:eſt que eſt cã q̃re alique feb.ſm periodos exacuant̃:ꝛ hoc videt̃ magis mi rabile ꝙ̃ de ſynochis:ꝛ maxĩe q̃uo alique cõtinue exacuũ tur:ꝛ hoc voluit Galenus cũ dicit.ꝛ tñ nimirũ ſi quis dili genter ſcrutabit̃ mirabili⁹ eſt quaſdã febꝛiũ vna.ſ.total̃r ꝛ ſm ſui totũ a ꝑncipio vſqꝫ ad finẽ eaꝝ ſm periodũ exa cui:qa.ſ.vſqꝫ ad finẽ procedũt periodicãdo de die in diẽ: vel de tertio in tertiũ:vl̃ de quarto in quartũ.Alia lr̃a dic̃. Mirabilius enĩ quaſdã febꝛiũ exacui ſm vnũ periodũ: ſcilꝫ de modis ꝑdictis:ꝛ eſt lr̃a clarioꝛ.¶ Deinde.c.d.

Lauré. ¶ Exemplũ enĩ ſupꝛadictũ a nobis de ſtercoꝛe paula tim putreſcente nõ admoduꝫ videt̃ accedere in coꝛpe aĩalis permiſtis putridis his qui mĩme putridi ſũt:eo ꝙ ex oĩb⁹ cõcurſus ꝯſpiratioqꝫ in cũcta exiſtit. Quo circa minime fieri põt vt putredo vno loco al̃s alio afficiat:niſi inflãmatio ligando detineat incipientem putreſcere humoꝛẽ:ſed cuꝫ ſermo ecõtrario ſumatur difficilius eſt inuenire cauſam febꝛium circuitione re petentium ꝙ̃ continuarum.

Leoniř. ¶ Qđ enĩ retro attulimus:exẽplũ in ſtercoꝛe qđ parti culatim putreſcit in aĩalis coꝛpe nõ admodũ fieri poſ ſe videt̃:cũ putreſcẽtes humoꝛes his q putredine va cant poſſint facile cõmiſceri vtpote ex oĩb⁹ ad oĩa cõ fluxu ꝛ cõſpiratione exiſtẽte:vnde fieri nõ põt vt pu tredo:nunc vnã:nunc aliã occupet partẽ:niſi inflam matio ĩcipientẽ putreſcere humoꝛẽ alliget atqꝫ coar ceat:qm̃ igit̃ ad cõtrariã ꝑtẽ rõ ſe trãſtulit:difficilius eſt earũ febꝛiũ que ꝑ circuitus acceſſionẽ faciunt:cãꝫ inuenire ꝙ̃ earũ que ſynoche.i.que ꝯtinue dicunt̃.

Antiq. ¶ Qđ enim in ſuperioꝛibus diximus exẽplum ſtercoꝛis qđ ſm partẽ putrefiebat:nõ valde ali quo cõtingere põt in aĩalis coꝛpoꝛe miſtis pu trefiẽtibus humoꝛibus imputridis:parate ſeu ꝯſpiratione ꝛ cõfluxione ex oĩb⁹ in oĩa exiſtẽte. Quare nõ poſſibile eſt fieri putrefactioneꝫ ſm quãdã vnã partẽ:qñqꝫ ſm aliaꝫ pꝛeterꝙ̃ ſi fle gmon colligans detineat incipientẽ putrefieri humoꝛẽ. Quia igitur in contrariũ ſermo cõſti tutus eſt. Difficilius eſt aũt iuenire cauſaꝫ eaꝝ que ſm periodũ exacuunt̃ febꝛiũ ꝙ̃ ſynochaꝝ.

¶ Aſſignat cãm ĩmediati dicti quare mirabilius eſt hoc.ſ. inuenire cãm periodicationis feb.ꝛ maxime cõtinuaꝝ ꝙ̃ inuenire cãm ſynocharũ.Et dicit ꝙ exẽpluꝫ qđ ſupꝛa fuit adductũ in illo caplõ.Quia ꝯ̃o peſtilentioſaꝝ:de ſtercoꝛe nõ videt̃ poſſe cõtingere in coꝛpe aĩalis:cũ humoꝛes pu tridi ſunt miſti in putridis ꝑpter ꝯfluxionẽ exiſtenteꝫ in coꝛpe nr̃o.Et ideo nõ videt̃ putrefactionẽ poſſe in noſtro coꝛpe fieri qñqꝫ ſꝫ vnã partẽ:qñqꝫ ſm aliã vt periodica tio fiat:niſi hoc iã ꝯtingeret in flegmone vbi humoꝛ putri dus in ꝑte determinata eſt collectus:ꝛ ideo ſermo de ſter coꝛe cõſtitutus eſt in ꝯ̃riũ:ꝛ difficilius eſt inuenire cauſas febꝛiũ que ſm perioduꝫ mouent̃ ꝙ̃ febꝛium habentium vnum paroxiſmũ a pꝛincipio vſqꝫ ad finem.

Digreſ. 0.65. Et vt clara fiat hec intentio Galeni attentione di gnũ ꝙ ſupꝛa cũ Galenus adducit exẽ plũ de ſtercoꝛe caplõ ꝑallegato ponẽs dr̃iaꝫ iter putredi nem factã in apate ꝛ putredinẽ humoꝝ ꝯtentoꝝ in vaſis aſſimilauit putredinẽ humoꝝ in apate putredini vel cale factioni lapidis vel ligni que nõ erant apta cõſeruare cali ditatẽ plurimo tẽpoꝛe ꝑ calefactionẽ ꝑtis poſt partẽ:imo ſimul ſolũ calefiebat ꝛ durabat tantũ calidũ quouſqꝫ pau latim ĩfrigidabat̃:vnde nõ ꝑtrãſibat ibi caloꝛ de vna ꝑte ad aliã vt penes hoc poſſit fieri motus periodoꝝ:humo res enĩ in bubone ſimul oẽs repente putrefiebãt ſeu copu latos adiuicẽ ſemꝑ cõbuſtos in vno loco. Putredinẽ aũt ſtercoꝛis beſtiarũ vel colũboꝝ que putredo ꝑ plures dies cõſeruabat̃:qa erat in re que nõ putrefiebat ſimul : ſed ꝑ partẽ poſt partẽ ſucceſſiue vt iã declinãte vna parte in ca loꝛe alia pars accenderet̃:ꝛ ſm hoc erat ſil̃itudo diuerſo rũ periodoꝝ ſm ꝙ illa reaccẽſio fiebat per diẽ vel de ter tio in tertiũ vel de quarto in quartũ aſſimilauit putredini humoꝝ in vaſis cõtentoꝝ.¶ Sed hic Galenus arguit ꝙ exẽplũ illđ de ſtercoꝛe putrido nõ debeat adaptari putre dini in vaſis magnis humoꝝ in apate:ꝛ ex h̃:qa illđ exẽ plum videt̃ hic potius in ꝯ̃riũ adduci eius ꝙ dictũ fuit ſu pꝛa.Et ad ꝯ̃riũ illius adaptari difficilius eſt aſſignare cãs febꝛiũ que exacuunt̃ ſm periodũ:ꝛ maxime febꝛiũ conti nuarũ que exacuunt̃ ſm periodũ:quaꝝ humoꝛes ſunt in tus in mẽbꝛis cõtenti ꝙ̃ aſſignare cãm ſynocharuꝫ:ꝛ hoc qa ex illo exẽplo iam videbat̃ cauſa eſſe aſſignata cã pe riodoꝝ febꝛiũ.Qđ aũt illđ exẽplũ non videat̃ illi adapta ri putredini ſed potius alteri:ꝓbat Galenus ſic:qa humo res qui putreſcũt in venis ſũt miſti cũ humoꝛib⁹ in putri dis.Et ideo qa oẽs hi humoꝛes ſunt adinuicẽ miſti videt̃ ꝙ ſimul deberẽt putrefieri ꝛ nõ pars poſt partẽ:ſꝫ humo res qui ſunt in apate ſũt ſeparati ab aliȷs humoꝛibus qui ſunt in venis cuꝫ ſint in vno determinato loco collocati:ꝛ ideo nõ vident̃ ſimul putrefieri:qa pars humoꝛis qui eſt in apate nõ videt̃ ſimul putrefieri cũ parte alia que poſt illã ad apoſtema fluit:qa non erat cũ illa miſta.Et ſic pu tredo in apate erit ꝑ putredinẽ partis humoꝛis poſt ꝑteꝫ. vnde aliud illi exẽplũ ꝙ̃ ſtercoꝛis magis adaptari videt̃: ꝛ hoc ĩtendit Galen⁹ cũ dicit.Qđ enĩ in ſuperioꝛib⁹ dixeri mus.ſ.in illo caplõ:qa ꝯ̃o peſtilẽtioſaꝝ ꝛc̃.Exẽplũ ſterco ris qđ ſm partẽ putrefiebat.i.in quo accẽdebat̃ putredo partis poſt partẽ ꝛ nõ totũ putrefiebat:vnde eius putrefa ctio nõ periodicabat nõ põt valde contingere ꝛc̃.i.nõ vi det̃ valde poſſe adaptari ꝛc̃.parate ſeu ꝛc̃.¶ Et poſſum⁹ per hoc ĩtelligere cãm illius miſtionis.Et poſſem⁹ dicere ꝙ ĩnuit aliaꝫ cãm:qa putredo debet eſſe in venis ſimul:ꝛ ideo põt exponi ſeu pꝛo ꝛ vel ſeu pꝛo vl̃ vt reddat cauſaꝫ illius miſtionis:vene enĩ in nr̃o coꝛpe hñt adinuicẽ cõſpi rationẽ:ꝛ ſimil̃r vene cũ arteriȷs vt declaratuꝫ fuit ſupꝛa in illo caplõ. In quo vtiqꝫ maxĩe differũt vene ꝛc̃.¶ Et iſtud etiã ꝑfecte declarat̃ in libꝛo de vtilitate pulſus ꝛ de ꝯ̃tutib⁹ nãlibus tertio. In nobis enĩ eſt fluxus ꝛ refluxus in venis ꝛ ex venis ĩ arterias ꝛ ecõtrario. Duplex ğ videt̃ cauſa ꝑpt̃ quã putredo in venis nõ videt̃ ſil̃is putredini in apatib⁹. Una qa adinuicẽ.ſ.humoꝛes.ſ.tã illi q dñr pu tridi tã nõ putridi ſunt adinuicẽ miſti.Et ex hoc nõ vĩ qđ qdã debent eſſe putridi ꝛ qdã nõ ſed ꝙ ſil̃ putrefiãt oẽs. ¶ Scđa cã eſt fluxus ꝛ refluxus humoꝝ adinuicẽ in ve nis ꝛ arteriȷs:nã ex hoc videt̃ ꝙ humoꝛes adiuicẽ miſceã tur ꝛ ꝙ ſimul putrefieri debeãt.¶ Et ideo concluſit q̃re nõ eſt poſſe fieri putrefactionẽ.i.nõ videt̃ poſſibile ꝑpter pꝛedictã rõnẽ ꝛc̃.qñqꝫ ſm vnaꝫ partẽ ꝛc̃.ſed ſupꝛa videt̃ ꝙ ſimul totũ putrefiat:ꝛ per ꝯñs nõ accidat periodicatio pꝛeterꝙ̃.ſ.in flegmone ꝛc̃.q̃re hic vĩ putrefactio fieri ſm partẽ ꝛ ꝑtẽ vt eſt declaratũ.¶ Deinde dicit.qa igit̃ ſmo in ꝯ̃riũ eſt ꝯſtitutus:ideſt qa ſermo ꝛ exẽplũ ſupꝛa poſitũ de ſtercoꝛe ex quo videbat̃ data eſſe cauſa periodicatiõis

Cap. 11. & 13. & aliȷs.

adductus est illic in cõtrariũ illius ꝙ ibi dicebatᷓ vt pz in deductione: difficilius est. s. ꝓpter hoc inuenire ⁊c̃. Et ex h relinquitᷓ etiã ꝙ valde difficilius est iuenire cãm periodicationis ſm afflictionẽ in ꝯtinuis febrib⁹ q̃ȝ interpolatis: q̃a mã in ꝯtinuis videtᷓ magis ſm se totã esse sub actu putredinis sil'r humores causantes ꝯtinuã sunt adinuicez in venis misti: sed humor qui causat paroxismũ interpolate cũ sit extra venas nõ est mistus cũ alia parte humoris debentis facere sequentẽ paroxismũ: cũ illa sit intra venas. vnde ꝓpter has causas facilius est videre ꝙ putredo causans febrẽ interpolatã procedit in mã ſm partẽ ⁊ partez. vnde fiet periodicatio: q̃ȝ putredo causans febrẽ ꝯtinuaz. Galenus g̊ arguẽdo hic ꝯ̃riũ eius q̊dãmõ dictũ fuit supra ostendit difficultatẽ quesiti. ¶ Et alij mẽtẽ Gal. introducunt aliter quantũ ad suã argumẽtationẽ: vult enĩ ostẽdere quare mirabilius aliquis perscrutabitᷓ q̃uo ꝯtingit feb. ꝯtinuas exacui ſm periodos q̃ȝ feb. synochã vnũ paroxismũ a p̃n° vsqȝ ad finẽ h̃re: ⁊ hoc ostẽdit adducẽdo sermonẽ quẽ supra posuerat de stercore. Unde quasi visum fuit dare cãm cũ assimilauit putredinẽ in venis putredini stercoris habẽtis calorẽ progredientẽ successiue de parte ad partẽ vt dictũ est: ⁊ putredinez ap̃atis putredini ligni vel ostrachis ꝙ sil' putrefiat in ꝯtrariũ illius ꝙ ibi dictũ fuit. ¶ Arguit enĩ hanc putredinẽ stercoris similari putredini in ap̃ate: ostẽdẽdo ꝙ hoc successiue fiat ⁊ nõ putredini venarũ: ostẽdendo ꝙ hoc simul fiat ⁊ nõ per partẽ post p̃tẽ. ¶ Et sic arguit si humores in venis post p̃mã partez que putrescit nõ sũt apti ad putredinẽ: ergo nõ periodicabũt: q̃a non pars post partẽ. Et si humores in ap̃ate sunt apti: ergo ⁊c̃. Sed ita est qõ probat q̃a in venis humores putridi sunt misti imputridis: ergo euentabuntᷓ ⁊ nõ ꝓcedet putredo: sed si flegmon colligit nõ euentatᷓ: g̊ primo putrefit pars vna: demũ alia. Et ideo exemplũ hic adductũ est cõtrariũ eius qõ supra dicebatᷓ: ⁊ ideo Galenus hic arguẽdo loquitᷓ ⁊ nõ assertiue. ¶ Alij sunt hic querẽtes cui magis adaptetᷓ exẽplũ de stercore an putredini ĩ ap̃ate: an putredini in vasis. Dixerũt ꝙ materia ap̃atis vl' est vniformis: ⁊ tũc sibi exẽplũ nõ adaptatur: q̃a simul tota mã putrescit ꝓpter vniformitatẽ. Sed nõ adaptatᷓ putredini que est in vasis. nam lz humores sint vniformes: tamen ꝓpter cõtinuum aliunde influxuz poterunt periodice moueri. Sed si humores in apostemate sint difformes: tunc exemplũz magis adaptatᷓ ap̃ati: q̃a successiue ⁊ periodice putrefiũt. ¶ Sed hec dicta ab alijs remouentᷓ ⁊ bene: quãtũ enĩ est ad p̃mũ illud mẽbrũ illa sunt dicta ꝯ̃ Galenũ: cũ enĩ dicit quasdã febres exacui ſm periodũ ipse intelligit de simplicibus: q̃a cõpositis nõ vera attribuitᷓ periodicatio nisi ratione simpliciũ. Et cũ Gal. dicit hic ꝙ illud exẽplũ sibi nõ adaptatᷓ: sed adaptatᷓ humori in ap̃ate putrefienti: dictuz est ꝯ̃ Galenũ supra qui absolute voluit ꝙ humores magis ⁊ subito putrefiũt in ap̃ate seu ꝯclusi ⁊ intrãspirati: sz siue sint due materie siue vna in ap̃ate: hoc est verũ: q̃a humores sunt ibi magis ꝯclusi ⁊ intrãspirati. Simil'r ex illis dictis nõ bñ app̃et q̃uo exẽplũ illud in ꝯ̃riũ sit adductum.

¶ Dyn⁹ aũt dicit ꝙ ap̃a est duplex: qõdã est factũ per viaz cõgestionis ⁊ in illo mã simul putrescit ⁊ non fit putrefactio in hoc ſm periodum. Aliud est apostema qõ fit ꝑ viã defluxus ab vno mẽbro in aliud: ⁊ q̃a ille fluxus nõ est sil' imo est diuisus in plures particulas: ideo ex illo põt fieri periodicatio in putrefactiõe: ⁊ etiã in febre ista dicta possent reduci ad bonũ intell'm: nihilomin⁹ ex eis nõ patefit textus Galeni q̃uo exẽplũ sit in ꝯ̃riũ adductuz: ⁊ ꝙ assimilatᷓ putredini ap̃atis ⁊ nõ putredini venaꝝ: cũ etiã ipse videatᷓ dicere ꝙ putredo febriũ sine ap̃ate sit diuisa in pl'es particulares fluxus. ¶ Et addit Dynus ꝙ facili⁹ est assignare cãm iterpolationis periodicationis in iterpolatis q̃ȝ exacuitionis in cõtinuis: ⁊ cã iam fuit dicta. ¶ Et ideo Galenus hic solũ videtᷓ inquirere cãm exacuitionis in ꝯtinuis nõ cãm ꝑiodicationis in iterpolatis: ⁊ iuestigat ẽt cãm idẽtitatis in synochis. ¶ Et attende ꝙ illud qõ dicit Galenus ꝙ in venis humores putridi sunt misti: in putridis dz itelligi ꝙ sunt misti: q2 adinuicẽ sunt iuxta positi: extra venas ãt p̃nt esse omni mõ imisti: ⁊ iõ febres de mã itra venas non sunt sic simplices sicut ille de mã ex̃ venas. ¶ Deide cũ. d.

¶ Sed de vtrisqȝ nitemur ꝑcurrere: nequaq̃ȝ hac p̃te ꝓducẽtes sermonẽ neqȝ ꝯ̃dicẽtes erratis alioꝝ: sz vt ante semꝑ effecimus v̾itatẽ ipsaz tãtũmõ egrediamur ex q̃bus icipiens possis iuenire errata aliorum. Laurẽ.

¶ De vtrisqȝ tñ tentabimus sermonẽ transigere: neqȝ hic prolixius scribẽtes neqȝ alioꝝ errata corrigẽtes. Sed quẽadmodũ in superiorib⁹ egimus solã veritatem amplectãtes: ex qua quispiã instructus etiã aliorum delicta comprehenderet. Leonic.

¶ Tentãdũ de ambab⁹ pertrãsire: neqȝ hic ꝓlongãtes neqȝ cõtradicẽtes fallentib⁹ sed sicut in oibus superiorib⁹ fecimus ipsa que vera sola dicẽtes: ex quibus premotus vtiqȝ quis inuenire possit ⁊ ea in quibus alij peccauerunt. Antiq.

¶ Dat modũ ſm quẽ intelligit ꝓcedere in dissolutione harum dubõnũ motaꝝ hic: ⁊ qõ dicit est clarũ: q2 hic vult seruare regulam quã premisit supra cũ dicit: neqȝ enim reprobatum: neqȝ sophismatũ solutum institui facere hunc sermonem sed disciplinatum ⁊ doctrinalem ⁊c̃.

¶ Incipiẽdũ igitᷓ ab alijs que ꝯspicua sunt quẽadmodum ab ipsis lippitudinib⁹. he nãqȝ singulis diebus interdũ vel tertio quoqȝ die accedũt: nec secus auriũ dolor ⁊ capitis vel totius vel medietatis quẽ noiant hemicraneam interdũ podagra ac dolor articularis repetit per circuitionem. Laurẽ.

¶ Sumẽduz itaqȝ initiũ ab his que manifestissime apparẽt que sunt lippitudines q̃dã: quarũ nõnulle quotidie nõnulle v̾o tertia quoqȝ die magis ifestãt videntur ⁊ auriũ dolores ⁊ capitis siue totius siue medietatis quẽ greci emicraneã appellãt. Quibusdã v̾o ⁊ pedũ ⁊ articuloꝝ dolores ꝑ circuit⁹ exacerbari. Leonic.

¶ Incipiendũ aũt est ab his que euidentissime apparẽt que sunt obthalmie q̃dã: quaꝝ he quidem ſm vnãquãqȝ diem: alie v̾o ⁊ per tertiã diez exacuuntᷓ vt ⁊ auriũ dolores ⁊ capitis vel totius vel dimidij quẽ vtiqȝ appellant emicraneam: quibusdam v̾o ⁊ podagra ⁊ artetica videtur ſm periodum exacui. Antiq.

¶ Cum premisit Galenus duas q̃ones quas in h caplo intendit dissoluere: ⁊ dedit modũ gñalem quẽ intẽdit tenere in dissoluẽdo q̃ones p̃dictas: ⁊ icipit ⁊ dissoluit p̃mo scd̃az: deinde p̃mã. ⁊ iõ hoc: qm̃ p̃ma questio statim ex dissolutione scd̃e clare apparebit soluta: nõ aũt fit ecõuerso ⁊c̃. hoc in ꝓcessu fiet notũ. Et dedit p̃ Galenus ordinẽ ⁊ modũ sp̃alẽ ſm quẽ debemus ꝓcedere in dissolutiõe q̃onis scd̃e: q2 debemus incipere a passionib⁹ que sunt in nobis nate ad sensum ⁊ iuenire cãm ꝑiodicationis illaꝝ: q2 ex illis procedimus ad illud qõ querimus: ⁊ est in hoc cã quia in doctrina semꝑ debemus ꝓcedere de nobis notiori ad ignotius. Et Cõ. 18m. p° poste. e p° physic. tex. cõ. 3.

numerat

numerat Galenus aliquas de predictis passionibus: et qd dicit est notum: et cum dicit. que sunt obtbalmie: intelligit que sunt periodice. ¶ Deinde cum dicit.

Laurē. ¶ Ut igitur in his omnibus videre licet venas ipsas in parte affecta intentas ac fluctionē nocuam profusam formas ita intelligere cōuenit in parte anteriori quotiens minime appareāt seruari eandē proportionē. Ubi gr̄a per iflāmationū morbi costalis ac pulmonie intumescūt iter initia accessionū discutiunt contrahūturqz per inclinationem.

Leonic. ¶ Cū igitur in hisce oibus inspicere licet venas quidez in his partib⁹ que exacerbant in tumorē attolli atqz iflāmationē augeri ac dolores intēdi ac materie inutilis affluxū ad extrinseca fieri: ita et in iterioribus q̄cūqz nō seruant eandē proportionis silitudinē fieri ɔcipiēdū adeo vt in laterū et pulmonis iflāmationib⁹ in accessionū quidē pncipijs tumores increscant: in declinationibus autē euaporent ac submittant.

Antiq. ¶ Sicut igit̄ in his omnib⁹ videre est venas in exacerbatis partib⁹ in tumorē leuari et flegmonem augeri et dolores intendi et reuma superfluū alicubi proeffundi extra. Ita opz intelligere et in interioribus quecūqz nō apparent eādē analogiā seruari habere. Quare et eum qui in pleuresi: et eū qui in peripleumonia est flegmonē eleuari qdē in principijs paroxismorum: euaporari vero et contrahi s̄m declinationem.

¶ Ostendit general'r causaz periodicationis exacuitionis in febribus continuis: et alijs passionibus occultis ex his que apparent in predictis extrinsecis et manifestis egritudinibus: et dicit q sicut in omnibus his. s. passionibus manifestis in partib⁹ exacerbatis: idest in pncipio exacuitionis passionis harū partium est videre venas etc. et reuma superfluum alicui effundi extra: idest propter reuma superfluuz qd effundit ad istas partes ab alijs partibus extra eas. Ita q causa predicte exacerbationis est effusio reumatis ad particulaz patientē: vel expone alicui proeffundi extra. i. reuma alicui parti extrisece peffundi: ita oportet itelligere in iterioribus scilz passionibus exacerbationē: scilicz fieri passionis ex fluxu reumatis: q̄re et eam que est in pleuresi etc. ¶ Deinde cum dicit.

Laurē. ¶ Sed quonā modo id accidat fortem inueniemus si de iflāmationis generatione et fluctionū vocatarum decursu duxerimus quecūqz alio loco idicauim⁹. Si eni simul cū illis adiecero quecūqz propria huic sermoni sunt presentibus sufficiet. Fluctio igit̄ decumbens oculis vt oēs concedunt ab ipso capite decurrit.

Leonic. ¶ Forte autez quo pacto hoc accidat iueniemus si de inflāmationibus generatione atqz effluentis materie discursu quecūqz a nobis in alijs cōmētarijs sunt demonstrata memoria repetemus. nam si quid huius iterest loci illis addat̄ p̄senti questioni satisfaciet. Qui igit̄ efflux⁹ ad oculos cōmeat oēs a capite distillare.

Antiq. ¶ Qualiter autē hoc fit fortassis vtiqz inueniemus si de generatione flegmonis et de vocatis reumaticis transitibus rememorati fuerimus eorum quecūqz per alia a nobis demonstrata sunt opuscula. Cum illis eni qdcūqz propriū est huiusmodi sermonis appositū sufficiet presentibus. Quod igitur infertur oculis reuma concedunt quidem omnes a capite influere.

¶ Uult Galenus in speciali magis inuestigare causaz predictarum exacerbationū in passionibus predictis. inuestigat eni causas predicti fluxus reumatis: et ostendit p̄mo quid est modus s̄m quem possumus predictas causas iuenire. Et dicit q modus iueniendi predictas cās est si rememorati fuerimus de gn̄atione flegmonis ea que superius dicta fuerunt de hoc a nobis alibi etc. ¶ Et causa hec est: qr cū p̄dicti paroxismi ɔtingunt in passionibus dictis ex defluxu reumatis eadē erit causa predicti fluxus: et per consequens predictorum periodorum que est causa fluxus reumatis in generatione apostematis.

¶ Sed quenā causa sit ob quā prefinita circuitiōe sepenumero decurrit dicere minime p̄nt: vt q nequaq̄ philosophent̄ de viribus naturalibus: de quibus ipsi tribus libris perscripsimus indicātes vt oēs quatuor existant ex quib⁹ plante et aialia gubernent̄. vna ergo est que attrahit primū alimentū: altera ipsuz detinet: tertia autē ab his alterat: quarta ab his aliena expellit. Alienum autem in oibus rebus duplex est: alteruz qualitate et alterum quantitate. Laurē.

¶ Quā vero ob causam statutis tēporibus cōmeat hoc dicere ignorant vt qui potentiā de scientijs naturalibus minus attigerint q̄ nos trib⁹ in libris sumus cōplexi: in quibus quatuor esse numero demōstrauim⁹: vnam quidē similiū attractoriā: alterā eorūdē retētoriam: ac post has tertiam alteratoriā: quartā p̄terea extraneorum expulsoriā. Duplex autē est in oib⁹ etatib⁹ extraneū: alterum aūt ex sui q̄litate: alterū quātitate. Leonic.

¶ Que aūt est causa propter quā determinata periodo multotiens influit dicere nequeūt vt nō philosophātes de nālib⁹ virtutib⁹ de qb⁹ in tribus libris nos scripsim⁹ demr̄antes q oēs q̄tuor sūt a qb⁹ plāte et aialia dispēsant̄: igit̄ vna quidē est familiariū attractiua: scda vero est eorum ɔtentiua: et tertia cū his alteratiua: et quarta de eo qd cū eis alienorum expulsiua. Duplex aūt est nimirū alienum in omnibus his que sunt: hoc quidem qualitate: aliud vero quantitate. Antiq.

¶ Deinde Galenus ad declarandū que dixit: scz causas generationis flegmonis: et p ɔn̄s reumatis p̄dicti premittit duo sibi necessaria tanq̄ pncipia et fundamēta in psequēdis dictis. Primū est q virtus nālis in mēbris est q̄druplex. s. cōtentiua: expulsiua: digestiua: attractiua: et has ipse describit in tribus libris. s. de virtutibus nālibus: et qa ingsitio circa has propria est illi libro super quo intendimus ordinatas ɔclones cōponere: de his virtutibus hic nihil dicemus. Et qd ipse dicit q reuma oculis qd ifert̄ ɔcedūt oēs a capite influere et intelligendū esse verū q̄nqz et nō semper cū possit aliūde venire. ¶ Scdm fundamētū qd p̄mittit est q alienū et extraneū qd influit vl ad alias reumaticat particulas pōt esse extraneū. Aliqn̄ in q̄litate sola: aliqn̄ in quātitate sola. ¶ Etiaz opz intelligere tertiū membrū qd aliqn̄ est illis pticulis extraneū in quātitate et qualitate simul. Et hec dicta sint nota per se et non plus.

Tho. de gar. d. d.

Lauré. ¶ Id igitur ipsis partibus colligitur ob virium fortitudinem: atqꝫ imbecillitatem.

Leonič. ¶ Hoc autem aceruari cõtingit ob harum potẽtiarum que in mẽbris site sunt vel vigorem vel imbecillitatẽ.

Antiq. ¶ Igitur coaceruat̃ qdẽ hic ꝓpter eã que in particulis est harũ virtutũ fortitudinẽ ⁊ infirmitatẽ.

Cõ.19m ¶ Cũ premisit Galenus ea que necessaria sunt in dissolutione predicte qõnis: ⁊ qd est illud qđ nos opꝫ iuestigare vt inueniamus causas predictarũ exacuitionũ: qa. s. oportet nos ingrere causas gñationis flegmonis ⁊ fluxus reumatici: nũc special'r prosequit̃ ad iuestigationeꝫ harum causarum: inquirit enĩ causas reumatici influxus ex qbus cause gnõnis flegmonis inuestigabunt̃. Et cause etiã periodicationis. ¶ Inuestigãs aũt Gal. cãs fluxus reumatici de vna parte ad aliam: inuestigat etiã simul cũ hoc cãm aggregationis supfluitatũ in parte: ⁊ dato ꝙ aliunde nõ reumaticent. Et ostẽdit p̃mo Gal. certas causas reumatici fluxus ponẽdo etiã in hoc causas aggregationis superfluitatis in pte: ⁊ dicit ꝙ causa ꝓpter quã supfluũ aliqđ coaceruat̃ in aliqua parte est fortitudo v̾tutis vel debilitas que existũt in partibus: ⁊ hoc ostẽdit cũ dicit. igit̃ coaceruat̃ qdem in aliqua particula hoc. s. superfluũ: ⁊ hoc vel in qualitate vl' quãtitate vel vtraqꝫ vt dictũ ꝓpter cãm que est ⁊c̃. Et sequit̃ hoc dictũ illatiue ex añti: qa iam p̃miserat in mẽbris quibuslibet esse quattuor v̾tutes dispẽsantes nutrimẽtum earum ⁊ supfluitatẽ eiꝰ. Et notãter (vt dicũt) dicit Galenus coaceruat̃: ⁊ nõ dicit effluit vt ostẽderet cãm nõ soluꝫ superfluitatis aggregari in mẽbro que in ipso est: qa aliũde fluxit: sed etiã superfluitatis aggrauãtis in mẽbro ꝑ viaꝫ congestionis: ⁊ non qa aliunde venerit. Deĩde Galenꝰ declarauit quõ ꝓpter p̃dictas causas fit in p̃dicta parte supfluitatis coaceruatio. Et hoc ibi dixit.

Lauré. ¶ Eteni quotiẽs meatus equipotẽtes existãt differentes excremẽta se habuerit ꝑ nãm mẽbra ipsa sana sũt. vbi v̾o plus q̃ꝫ id qđ alterat̃ deducat̃ excrementũ oẽ excerni ab ipsa facultate secretoria pulsum necesse est eẽ. Qꝫ si hec imbecillis fit: eo loco ꝑmaneat opus est: atqꝫ interdũ grauat eũ ipm atqꝫ extendit interdum si acris sit derodit ⁊ mordet: queadmodũ si calidum sit calefacit: si frigidũ frigefacit: atqꝫ hec ꝑspicua sũt vbi materia in ventriculo existat: qm̃ si quis ingerat plus alimẽti iterdũ vomere cogit̃ nauseabũdus. interdum alũ fluore corripit̃. Qđ igit̃ hic ꝑ maxima loca excernit̃ eructantibꝰ foras excrementũ id in aliĳs partibus aialis ꝑ tenuiores meatꝰ: nõ foras: sꝫ ex aliĳs in alias decũbit partes: expellẽtibus qdẽ fortioribꝰ suscipientibus debilioribꝰ. Quocirca rursus expellit̃ ex his in alias: atqꝫ ex illis in alias deterit quousqꝫ in ipas debilissimas oium decũbat. Idqꝫ rursus recurrere inde in alias fortiores nequaq̃ꝫ possibile est: ⁊ ob eã reꝫ ꝓpter repletionẽ ac vitium humorũ ꝑtes oiuꝫ debiliores vel inflãmatione vel sacro igne vel sepentibꝰ: vel alia q̃dã affectiõe p̃henfluunt̃ aut afficiunt̃ affectiõe quã fluctionem nominare: de qua seorsum docuimꝰ.

Leonič. ¶ Cũ eni eque valente fuerint hi meatus ꝗ nãm inutileꝫ excernũt ac s̃m nãm se habuerint: tũc mẽbra in sanitate cõsistunt: vbi v̾o plus assumptũ fuerit q̃ꝫ possit alterari oẽ qđ supfluuꝫ est a v̾tute expulsoria trusum necessario excernit̃. Qꝫ si imbecilla fuerit in eodẽ residet loco: ac si multũ fuerit grauat atqꝫ extẽdit. Si v̾o acre excedit ac mordet sicuti ⁊ qđ calidũ est calefacit: qđ aũt frigidũ refrigerat. Hec aũt liquido in vẽtriculo apparent. Nã qdã vbi aliqñ cibũ ampliorẽ assumpserint ex nausea interdũ cogunt̃ euomere: interdum v̾o ꝓfluuio corripiunt̃. Qꝫ igit̃ hic ꝑ maiora ac laxiora spatia supfluũ excernit̃ extra. Idẽ in aliĳs partibus aialis per tenuiora foramina nõ extra: sed ex aliĳs defluit ad alias cũ fortiores a se qdẽ pellãt. ĩbecilliores aũt suscipiãt: atqꝫ he rursus ad alias donec tandeꝫ in eas que imbecillissime sunt inter oẽs inciderit. hinc v̾o ad fortiores relabi est ĩpo'e: idcirco in his que plectore vocant̃ ⁊ vitiose materie abundantie partes debiliores partim ĩflãmationes patiunt̃: partim herisipilate: alie herpetas: alie aliud morbi sustinẽt genus q̃dã illi affectui sunt obnoxie ꝗ reumaticis affluxionibꝰ appelletur: de quo nos separato scripsimus loco.

¶ Nã siquidẽ pares robore extiterit ⁊ pori qui irrigant superfluitates s̃m nãꝫ habuerint sane sunt particule. Ampliori v̾o ducto q̃ꝫ quantũ alterat̃: superfluuꝫ omne necesse est expelli ab expulsiua v̾tute impulsum. Si v̾o infirmabit̃ ipsa manere in regione: ⁊ qđ quidẽ multuꝫ est grauare ⁊ tendere eã. Qđ v̾o drime. i. acre est corrodere ⁊ mordere sicut demũ: ⁊ qđ qdẽ calidũ est calefacere: qđ v̾o frigidũ est infrigidare. Euidẽter aũt apparẽt hic ⁊ in illis que sunt s̃m ventrẽ: inferentes eniꝫ quidẽ qñqꝫ cibaria ampliora: qñqꝫ quidẽ vomere cogunt̃ nauseãtes: qñqꝫ v̾o diarĳs occupant̃. Qđ igit̃ hic ꝑ maximas spatiositates expellunt̃ ad exteriora: demũ eructuantes qđ superfluũ hic in aliĳs mẽbris aialis per subtiles poros nõ extra sed ex aliĳs in alias transfluit particulas: impellẽtibus qdẽ id fortioribꝰ suscipiẽtibꝰ v̾o ĩbecillioribꝰ. Impellit̃ ãt rursus ⁊ ex his ad alia d̾fluit quousqꝫ in oibꝰ ĩbecilliora obstruant̃. Reuerti v̾o illđ rursus hinc ad alia fortiora est impo'e. Et ꝓpterea s̃m plectorias demuꝫ ⁊ cacochimias que oibꝰ ĩbecilliores partes. he quidẽ flegmonibꝰ occupantur. Alie v̾o ab herisipilatibus: alie v̾o herpetibꝰ: alie v̾o ab aliqua alia passione: alie v̾o ⁊ vocatam habẽt reumaticã dispositioneꝫ: de qua singulariter scripsimus.

Antiq.

¶ Et dicit ꝙ si v̾tutes vel particule extiterint pares in robore: ⁊ pori. i. vie que irrigant. i. per quas supfluitates expellunt̃ habuerint se s̃m nãm: tunc ꝑticule erunt sane nec fiet p̃dicte supfluitatꝫ coaceruatio: ⁊ h̾ maxie est verũ q̃ñtũ est ex cã ĩtriseca. Deĩde decl'auit quõ ex debilitate v̾tutis fit p̃dicta coaceruatio: qa ducto ampliori humore ĩ ꝑte q̃ꝫ v̾tus alterare possit tũc nec̃e est id qđ supfluũ ẽ expelli ⁊c̃. ¶ Et decl'auit Gal. cũ dicit. Euidenter aũt ⁊c̃. quõ cũ virtus expulsiua est fortis expellit superflua: ⁊ per ꝯsequens cum est debilis illud superfluum remanet aggregatum in parte: ⁊ quod dicit est notuꝫ. Et deinde Galenus declarauit quomodo fortificatio virtutis est causa aggregationis supflui

nis sup̄flui in aliqua parte.nam dicit ipse illud qđ stoma/
chū aggrauat expellit̄ a forti virtute ad exteriora p̄ ma/
ximas spatiositates:q̄a per latā viā mery:ꝛ qđ dicit est no
tum:deinde ructuātes intendit.i.euacuantes illud in alijs
partibꝰ corp̄is vbi nō est predicta via manifesta tale sup̄/
fluum expellit̄ per subtiles poros nō extra:sed ex alijs in
alias ꝛc̄.Et illud qđ dicit vsquequo in omnibꝰ ībecilliora
obstruant̄.i.partes que sūt ībecilliores īter oīa repleant̄.
Et qđ dicit.Reuerti ꝯo ꝛc̄.etiā est notū quantū est ex se:
nisi particule iuuarent̄ per repercussiua:q̄a tunc in eis for
tificaret̄ virtus.¶ Apparet igit̄ q̄ūo ꝓpter debilitatē ꝛ
fortitudinē virtutū sit coaceruatio sup̄flui in loco aliquo:
q̄a cū ipse sic sunt in robore pares:tūc particule sunt sane
si sint vie apte:ꝛ ex hismet causis fit gn̄atio a͞patis in p̄ti/
bus imbecillioribus:cum corpus est plectoricuꝫ vel caco/
chimū qđ ipse ītēdit cū dic̄.Et ꝓpterea f̄m plectorias ꝛc̄.
Et scripsit de his alibi:q̄a in 13° terapē.ꝛ in 14°.

Digres/sio.66. Sed circa hoc attentione dignuꝫ que sit paritas in
robore virtutū vnde mēbra sana perma
nent:ꝛ qua imparitate accidat p̄dicta infirmari.Cum enī
dicit Gal.nā si quidē pares robore extiterint ꝛc̄.Pōt hic
sermo intelligi de paritate virtutū existentiū in eodē mē/
bro.Et nō intelligit̄ talis paritas vt sit inter eas equalitas
absoluta:qm̄ nec sanitas est absolute equalitas:q̄a tūc eēt
equalitas ponderis:sed talis ītelligit̄ v̄tutis paritas ꝛ eq̄li
tas vt v̄tutes mēbri habeāt adinuicē debitā ꝓportionem
pro op̄ationibꝰ requisitis ꝛ debitū ordinē quātū ad actuꝫ
ipsaꝝ ꝛ tp̄s in quo debēt p̄dicti actus exerceri vt sic attra/
hat attractiua vt req̄rit retētiua ꝛ retētiua retineat f̄m exi
gētiā digestiue ꝛ digestiua alteret f̄m ꝙ etiā req̄rit expul/
siua quātuꝫ ad tēpus:q̄a p̄mo debet attractiua attrahere:
deinde retentiua retinere:ꝛ tūc digestiua digerere:ꝛ facta
digestione expulsiua qđ est expellenduꝫ dꝫ expellere:nec
vna dꝫ insurgere ante op̄ationē alterius.¶ Cū enī p̄dicta
proportio in v̄tutibꝰ mēbri cuiuscūqꝫ existit:permanet sa
nitas in p̄dicto mēbro:cuꝫ aūt īter eas est disparitas huic
paritati opposita:q̄a vna super aliā vincit:tūc pōt morbꝰ
cāri:vnde si v̄tus alteratiua nō alterat tātū qđ ad mēbruꝫ
ducit̄ vt in corp̄e maneat de sup̄fluo si v̄tus expulsiua sit
debilis nequiens eadē expellere:tūc illud in parte rema/
nens particulā facit egrotare.Et tūc īter has v̄tutes est di
sparitas:q̄a nō ꝓportionat̄ expulsiua sup̄fluo digestiue:ꝛ
ecōuerso.Et in his ꝟbis tetigit Galenus cām aggregatio/
nis sup̄fluitatis in parte per viā ꝯgestionis.Et dato ꝙ nō
aggreget̄ p̄ viā reumatis.Ex debilitate enī v̄tutis altera/
tiue cū debilitate expulsiue v̄tutis aggregat̄ in p̄ticula su/
perfluū:q̄a sola v̄tutis alteratiue debilitas illđ nō faceret
si cū ea ꝯiungeret̄ expulsiue fortitudo:ꝛ dato ꝙ debilitas
sola expulsiue cū bonitate digestiue possit aliq̄ñ illius esse
causa pōt ꝛ aliū ītellectū hr̄e sermo Gal.cū dicit.nā siq̄dē
pares robore extiterint ꝛc̄.vt referat̄ hoc ad p̄ticulas di/
uersas ꝛ ad diuersas v̄tutes in diuersis partibꝰ existentes:
ꝛ tunc erit sensus ꝙ si v̄tutes corp̄is sunt in robore pares:
q̄a tūc sunt sane:nec ītelligeret̄ ista equalitas eē īter istas
absolute cū f̄m nām quedā sūt particule fortiores in cor/
pore:ꝛ quedam debiliores:sꝫ intelligit̄ ꝙ in eis sit equali/
tas in robore f̄m iustitiam ꝛ ꝓportionē que f̄m naturam
debet in eis reperiri:vt q̄a v̄tus vnius mēbri digerat ꝛ ex/
pellat sicut debet ꝛc̄.ꝛ sic alterius.Cū aūt nō sic se hn̄t tūc
aggregata sup̄fluitate ex debilitate alteratiue v̄tutis in p̄ti
cula forti fit expulsio illius ad particulā debilē si cōtingat
ꝙ nō sint manifesti cānales per quos expelli possint vt il/
li sint obstructi:vnde tunc fit superfluitatis aggregatio in
parte per viā reumatis:ꝛ hoc volebat dicere Gal.ꝙ forti/
tudo v̄tutis est cā vt aggreget̄ sup̄fluitas nō in p̄te in qua

est:sꝫ in alia ad quā expellit̄ illa.¶ Et ideo attēde ꝙ for/
titudo v̄tutis expulsiue in parte vna nō est cā vt aggreget̄
sup̄fluitas in alia particula nisi cū illa fortitudine sit debi
litas alterius cōiuncta.Silr̄ nō est causa expulsionis p̄di/
cte sup̄fluitatis nisi p̄mo sup̄fluitas aggregetur in fortiori
parte.Cōtingit aūt ibi aggregari aut ꝓpter errorē in regi/
mine:aut q̄a cānales:vnde tale mēbrū ꝯsueuit suas super/
fluitates expurgari sunt obstructi ꝛ ꝓpter alias causas no
tas.Et ideo notanter dicit Gal.Nam si robore pares fue/
rint ꝛ pori qui irrigāt f̄m nām se habuerint ꝛc̄.q̄a dato ꝙ
p̄ticule se haberēt f̄m nām:ꝛ vie vnde sup̄fluitates cōsue
uerunt expelli essent obstructe:tūc īfirmabit̄ aliqua parti
cula:q̄a scꝫ illa que est imbecillior:q2 non remanebit sup̄/
fluitas in parte fortiori:sꝫ ad imbecillē expellit̄.Pōt autē
aliqua particula esse fortior alia aut ex natura vt mēbra
nobilia sunt fortiora inobilibus:aut ꝓpter aliqđ accidēs:
qđ vel est ex gn̄atione ꝯtractū vel ex tēpore:ꝛ hec oīa cla/
re extrahunt̄ a Gal.de accn̄ti ꝛ morbo 2°.¶ Uoluit igit̄ Cap.6.
ad presens Gal.in oībus suis dictis hic ꝙ cōgregatio sup̄/
fluitatis in particula aliqua fit ꝓpter fortitudinē v̄tutis in
particula vna expellēte:ꝛ debilitatio v̄tutis in p̄te recipiē/
te:ꝛ hoc in aggregatiōe facta per viā reumatis:aut ꝙ fiat
per debilitatē solā v̄tutis in p̄ticula in qua fit aggregatio:ꝛ
hoc in aggregatione sup̄fluitatis facte per viā ꝯgestionis:
ꝛ hec patēt cōsiderāti subtili hic eius intentionē.Cū enim
premisit ꝙ aggregatio sup̄fluitatis in p̄te fit ꝓpter eā que
est in particulis fortitudinē ꝛ debilitatē:declarans postea
particulariter hoc dictuꝫ cū declarauit de debilitate v̄tu/
tis expulsiue nō potētis expellere ꝙ in illa parte residuuꝫ
sup̄fluū remanet ex digestiue debilitate ꝓpter fortitudi/
nē.Et cū declauit q̄ūo fit aggregatio p̄p̄ fortitudinē d̄ter/
minauit q̄ūo p̄p̄ fortitudineꝫ expulsiue in aliqua parte ex/
pellētis ad aliā partē ībecilliorē:ꝛ ideo in p̄senti ꝓposito
nō specificauit Galenus an fortitudo v̄tutis possit esse cā
aggregationis sup̄flui ꝛ morbi in p̄ticula in qua stat p̄di/
cta fortitudo:ꝛ notanter dicit.ꝓpter eā fortitudinē ꝛ īfir/
mitatē que est in particulis:ꝛ nō dicit que est in particula.

De quo apud aliquos nō parua est hesitatio:an
scilꝫ fortitudo alicuius v̄tutis pos Digres/sio.67.
sit esse causa morbi in illa parte.s.in qua est.Et apparet ꝙ
sic auc̄te Auic̄.2ª fen.p̄mi cap̄lo de eis que proueniunt ex Doctri.2.
eūatione ꝛ retentione.dicit enī ꝙ aliq̄ñ euenit retentio eiꝰ sum. p°.
qđ euacuari dꝫ ex fortitudine v̄tutis retentiue:ꝛ eādē sen/ cap.17.
tentiā inuit Auer.3° colliget cap̄lo de causis morboꝝ offi Cap.15.
cialiū:ꝛ hoc ideo idē affirmat Gal.2° de accidēti maxime Cap.6.
f̄m translationem grecam.
¶ Et cōtrariū videt̄ esse:qm̄ in nobis v̄tus est posita ad sa Cōtrariū.
lutē vt habet̄ de crisi 3°.ergo quāto fortior est tanto p̄ma/ Cap.xi.
nebit mēbri sanitas.¶ In hoc quesito est rn̄sio Dyni in
quadā q̄ōne quā de hoc determinauit:ꝛ vt respōsio sit ge/
neralis dicit ꝙ duplex est v̄tus q̄dā regitiua totius que est
virtus f̄m quā totū dispensat̄ ꝛ gubernat̄ quantū ad oēm
sui partem in sanitate:ꝛ quid sit hec virtus non est inqui/
sitionis presentis.Et loquēdo de hac virtute fortitudo eiꝰ
causa morbi esse non pōt:q̄a exquo hec v̄tus est regens ꝛ
gubernans sanitatē vniuscuiusqꝫ partis fortitudo eiꝰ non
potest esse causa morbi in aliqua parte:imo quāto virtus
est fortior:tanto quelibet pars perfectius in suum opus p̄
ipsam ponitur.¶ Alia est virtus particularis que est ap/
propriata ad regimē alicuius determinate partis que est
in vnoquoqꝫ mēbro vt dicit Gal.ꝛ oīa ipse dicit 2° de acci Cap.6. e
denti sunt quattuor.s.attractiua retētiua digestiua ꝛ expul lib.3.ca.4
siua.Et si loq̄mur de his p̄ticularibꝰ v̄tutibꝰ ꝙ fortitudo
que est in vna p̄tic̄la possit eē cā morbi in p̄tic̄la alia:ꝛ de
hoc nō est dubiū:nam fuit declaratū supra:ꝛ dicit ꝙ hoc

modo illaꝝ virtutū fortitudo eſt cauſa morbi, quaꝝ opatio eſt motus, vel ad aliud, vt motꝰ expulſionis, vl̄ ab alio vt motus attractionis, vt v̄tus attractiua exiſtens in vna parte poſſet eſſe cauſa morbi in alia: vt ſi ſtomachus indigeret nutrimēto ⁊ epar ſibi nutrimētū ſufficiēs preberet: tūc ſi ſtomachus haberet fortiorē v̄tutē attractiuā q̄ȝ epar attraheret nutrimentū ab epate ex cuius defectu epar nocumentū incurreret: ſed virtutes quarū opatio eſt motus tm̄ in mēbro in quo ſunt ſicut retētiua ⁊ digeſtiua nō ſunt proprie cauſa nocumenti in alia parte.

Remanet ergo dubiū vtꝝ fortificatio alicuius harū v̄tutū poſſit eē cauſa morbi in mēbro in quo ſunt. Et in hoc dicit iam aliquos reſpōdiſſe ꝙ v̄tus pōt eſſe fortis vel ẜm ſe: ⁊ tūc nō pōt eſſe cauſa morbi: vel ẜm opationē ſuā: ⁊ ſic pōt. Hāc opionē dicit implicare ꝯdictionē: ⁊ hoc qa nulla v̄tus dȝ dici fortis ẜȝ ſe: ſed ẜm opationē: qa v̄tus eſt eius pͥncipiū. ¶ Alios dixit dixiſſe ꝙ v̄tus pōt dici v̄tus fortis aut cū ꝓportione ad opationes aliaꝝ v̄tutū vt tātū retineat retētiua quātū regrit digeſtiua ⁊c̄. ¶ Et tūc nō eſt cā morbi: imo ſanitatis: cū ſanitas in ꝓportione ꝯſiſtat. Aut pōt eſſe fortis cū iproportione: qa opatio ſua nō ꝓportionaẜ opationibꝰ aliaꝝ: ⁊ tūc cū iproportio ſit de rōne morbi pōt eē cauſa morbi. ¶ Sed rephēdit hos nō ſufficiēter dicere: qa qn̄ ex iproportione aliquoꝝ cauſaẜ egritudo: tūc ex parte illiꝰ ꝙ iter alia nāliẜ eſt ſe hn̄s nūq̄ȝ cauſabiẜ egritudo: ſȝ tm̄ ex parte illius ꝙ eſt ſe nō hn̄s ẜm nāȝ: ⁊ ideo cū quāto v̄tus eſt fortior: tāto ſit nālius ſe hn̄s ex pte ipſius in p̄dicta iproportione operationū nō cauſabaẜ morbus: ſed potius ex pte aliaꝝ virtutū: qa deficiūt a fortitudine illius v̄tutis. ¶ Et ideo ipſe ad h̄ aliter rn̄det dicēs: ꝙ v̄tutū aliquā eē forteȝ eſt duplr̄. Uno mō ſimplr̄ ⁊ abſolute vt ſi ipſa eſt operās actū ſuū naturalr̄ oino: ⁊ talis fortitudo v̄tutis reperiẜ in mēbro vel in corpe in quo oēs opationes currūt ẜm ordineȝ ſimplr̄ nālē: ⁊ talis fortitudo nūq̄ȝ eſt cā morbi in mēbro in quo eſt: cuȝ opatio predicte v̄tutis in mēbro illo ſit ſimplr̄ nālis. Alio modo cōtingit aliquā v̄tutē eſſe fortem nō reſpectu eius opationis currētis ẜm aliquā violentiaȝ ⁊ coactionē: ⁊ tūc talis fortitudo v̄tutis pōt eſſe cauſa morbi in illo: qa tūc p̄dicta fortitudo nō eſt aliud niſi vt predicta opatio etiā motus v̄tutis inſequaẜ ꝓpter aliqđ accn̄s adueniēs corpi rōne cuius incitaẜ vehemēter talis actus v̄tutis: ⁊ ex tali motu vehemēti ꝯtingit nocumētū in membro ī quo eſt: vt gr̄a. ſi in aliq̄ mēbro ſit aliqđ ſupfluū ꝓpter ipſius mordicationē vehemēter icitans virtutē expulſiuā in eo: vn̄ ex tali vehemēti expulſione accidit non tm̄ nocumentū ſeu nocitiuum expellit: ſed etiā iuuatiuuȝ. vnde accidit ex tali vehemēti motu mēbrū ſupflue dilatari ⁊ eſſe infirmū: ſicut etiā ſi accidat ex aliquo accidenti actū retentiue v̄tutis circa aliud vehemēter icitari: tūc cōtingit vt orificia mēbroꝝ vehemēter claudanẜ ex quo ſuperflue accidet retentio nocitiui. Sed retineẜ ſupfluū: qa mēbrū diſponiẜ a virtute ex motu ⁊ opatione eiꝰ vehemēti reſpectu alicuiꝰ iuuatiui vt nocitiuū nō egrediaẜ tēpore debito: ſic iſto mō accidit incōualeſcētibus feces retineri: qa in ipſis ꝓpter neceſſitatē nutritionis ꝯtingit ꝙ virtus retentiua vehemēter incitaẜ ad actū ſuū rōne iuuatiui puta rōne nutrimēti oblati: ꝓpter qđ ꝯtigit mēbrū ſic diſponi vt ſupflua ꝯtenta in ipſo nō pn̄t egredi: nō tm̄ quia talis retentio ſupflua ſit rōne fecis: ſicut etiā dicit hoc mō v̄tus attractiua in membro pōt eſſe cauſa nocumēti in illo. Si eni cōtingit ꝙ actus eius vehemēter intendaẜ tūc ad mēbrū nō ſolū attrahiẜ iuuatiuū: ſed etiā nocitiuū ſicut tēpore eſtatis accidit ꝙ vene inanite attrahūt humores cholericos ad ſeipſas qui ſunt cauſa nocumenti in eis: vt habeẜ

Cur in cōualeſcētibꝰ retinētur feces.

4° regiminis acutoꝝ: qa ex vehemēti neceſſitate que eſt in mēbris vt humectenẜ intendiẜ actus attractiue ⁊ ex coactione fit vehemēs: ita vt ꝓpter vehemētē motū qđcūqȝ humidū ꝓpe exiſtens qa in ipſo aliqua humiditas eſt attrahiẜ: lȝ ipſi inſit virtus nociua: ſicut accidit qn̄ nos vehementiſſime ſitientes aliquē potū nō habētes accipimꝰ vinū purū ex cuiꝰ potatione amplius poſt augeẜ ſitis vt ponit Galenus 4° regiminis acutoꝝ. Et ẜm hoc dicit ibi Galenus ꝙ nā nō hȝ mētē vt ſcruteẜ de meliori. Sed vt ipſa naturalr̄ eſt ſe hn̄s ⁊ operās ſapiētiſſime: ⁊ ideo vt ſic non eſt cā alicuius diſpōnis ināl̄is: ſed nō eſt icōueniēs ꝙ ipſa rōne alicuius violētie ⁊ coactionis ſit illius cā: cū tūc non ſit ſimplr̄ naturalr̄ ſe hn̄s: ⁊ hoc voluit ad lr̄aȝ Gal. 2° de accidēti in trāſlatione greca cū diẜ. Quapropter ⁊ imoderatus motus retētiue noiate v̄tutis vltime cogens ⁊ ſtringens ora poroꝝ cauſa qn̄qȝ fit ⁊ ipſa cōſtrictionis: ſic deide ⁊ largitatis quādoqȝ gdē imoderatus v̄tutis excerſitiue ſeu expulſiue motus cauſa fit ⁊c̄. Et dicit Dynus ꝙ fortitudo illa v̄tutis dicta que pōt eſſe cauſa morbi eſt v̄tutis fortitudo que eſt iproportionata opationibꝰ aliaꝝ v̄tutū: ſed fortitudo alia eſt illa que ſemp eſt ꝓportionata eis: ⁊ ſi hoc voluit intelligere opio ſcđa p ꝓportionē ⁊ iproportionē quā dixit dicit verū. ¶ Et pro certo pōt fieri rn̄ſio ad hoc vt dicit hec ſcđa opio iuxta v̄ba Gal. ꝙ etiā ſentit Gētilis: ⁊ dato ꝙ in ſn̄ia ad opionē Dyni reuertaẜ: ꝙ v̄tutes q̄tuor que ſunt in mēbro inſite aut ſunt adiuicē pares ⁊ hoc per modū in expōne textus datū: ⁊ tūc ꝯſeruāt mēbrū ſanū nec in eo cauſant morbū: ⁊ tūc dicūt directe ⁊ ꝓprie tales v̄tutes appellari fortes plus q̄ȝ eſſe pn̄t: qa tunc proprie fortitudo eſt virtutis cuȝ eſt eius propria ſanitas: fortitudo enim virtutis vera que eius eſt ſanitas conſiſtit in tēperamēto ad iuſtitiā pro opationibus ſanis. Alio mō pn̄t virtutes in mēbro inſite adinuicē eſſe diſpares: ⁊ tunc ex opationibꝰ taliū v̄tutū pōt cauſari morbꝰ in mēbro in quo ſunt ſiue talis eoꝝ diſparitas ſit quātū ad diminutionē vel intenſionē actus ipſaꝝ vltra temperamētū: qm̄ ea que a tēperamēto decedūt p̄ter nām ſunt: ⁊ ꝙ talis diſparitas poſſit eſſe cauſa morbi in mēbro in quo eſt declaꝛ̄t v̄ba Gal. quātū ad diminutioneȝ actus: ⁊ v̄ba Dyni quātum ad intenſionē. ¶ Et attēde ꝙ ſi ab aliqua v̄tute ꝓcedit actus intēſior q̄ȝ ẜm ſanitatē debeat ꝙ talis v̄tus non dȝ ꝓprie fortis appellari in cōparatione ad v̄tutē actū facientē tēperatū: ⁊ dato ꝙ actus ille ſit tēperato intenſior: ⁊ hoc qa vt dictū eſt nō diciẜ v̄tus fortis ex itenſione actus abſolute: ſed ex pfectione actus: ſed tēperatꝰ eſt pfectior illo itenſo queadmodū dicimꝰ hoiem tēperatū hr̄e digeſtiuā fortiorē hoie cholr̄ico: ⁊ tm̄ cholr̄icus hȝ eā magis intēſam: vnde nō eſt incōueniens aliquā virtutē egrā ⁊ debiliorem aliqua alia ꝓpter aliquā neceſſitatē actū vehemētiorē facere q̄ȝ illa fortior que nō cogiẜ ad illū faciendūȝ: ⁊ tamē nō dicimus ꝙ illa ſit fortior que actū vehemētiorem facit. vnde nō eſt dubiū ꝙ aliqđ corpus febriens hȝ virtutē debiliorē quacūqȝ feb. febriat q̄ȝ ipſum qn̄ erat ſanū: ⁊ tm̄ ꝓpter neceſſitatē additā facit pulſum maioreȝ q̄ȝ tēpore ſanitatis qn̄ fortior erat v̄tus. Illū eni pulſuȝ quātū eſt ex parte v̄tutis melius poſſet facere tēpore ſanitatis q̄ȝ morbi: cū tunc virtus ſit fortior: ſed v̄tus nālis fortis ⁊ ſana ſuā operaẜ fortitudinē ẜȝ ꝙ exigit ſanitas corpis. vn̄ Gal. i cōmēto pulſuū v̄tutes nāles neceſſitatē aliquā aſſumentes vehemētius operanẜ: ⁊ in hac poſſent multa alia dari exempla. ¶ Aucta ergo fortitudine v̄tutis que directe ꝯſiſtit in tēperato ꝓportionis ad iuſtitiā ꝓ opationibꝰ reqſito nunq̄ȝ ꝓuenit morbus in mēbro in quo eſt p̄dicta fortitudo: ſȝ a fortitudie v̄tutis large ſumptis ⁊ abſolute ⁊ improprie pōt morbus ꝓuenire: ⁊ ſic intelligunt auctores qui hoc

Com̄. ꝑ°.

Com̄. ꝑ°.

Cap. 7. lib. 6. ca. 2

Com̄. ꝑ° ⁊. 8. ⁊ alij

qui hoc dixerūt: ꝛ patēt ex his ad vtrāqꝫ partē argumēta: ꝛ sic pꝫ etiā quō quelibet opio de supradictis potuit bonū intellectū habere. ¶ Deinde cum dixit.

Laurē. ¶ Quocirca minime mirū videri dꝫ: vt cerebrū vel totū caput: iterdū colligēs excremētū in aliquā ptē debiliorē expellat: aut in aures: aut in oculos: aut tipora: aut labrū: aut dētes: aut gene particulā tenuiorēꝫ: aut palatū: aut gingiuas ꝛ gurguleonem ꝛ tonsillas ꝛ adonas: atqꝫ vbi nullū ex his fuerit ibecille in thoracē: pulmonē: fauces: gulā: vētriculū: fluctōeꝫ trāsmittit: quēadmodū ꝙ caput sepenumero p̄dictis mēbris causa est morbi: ita inflammationis in iecore ꝛ liene aut ꝑimaꝝ partiū: aut hercules in ptibus lōgius positis vbi excremēta gignunt crescūt decūbūt ꝛ circuitione affligūt. Neqꝫ mirabile est perinde accidere vt euenit ꝑ affectiones excremētoꝝ vētriculi. Si igit videas id qȯ excernit singulis dieb⁹. Sed ignores cām secretionis miraberis ordineꝫ: ita quotiēs haud scias neqꝫ gñationis in capite excrementoꝝ neqꝫ secretionis cām: porro ignores ꝙobreꝫ hec extra decūbant: illa in aliquā aliā partē ambigas: atqꝫ miraberis decurrentis mãe ꝓportionē. Pari mō si nime cogscas: neqꝫ excremēta in iecorem trāsmissa: neqꝫ cāꝫ ob quā trāsmittunt miraberis ꝓportionē febrium de iecore. Ubi v̄o cognoscas vt decūbens in viscus ipsum fluctio primū cōmiserit iflāmationis initium atqꝫ accessionis partis affecte cām teneas mirari desines.

Leonič. ¶ Nihil igit mirū vel crebrū vel vniūsum aliqñ caput aceruatā in eis supfluitatē ad partes ibecilliores expellere veluti aures: oculos: tipora: labra vel dētes: vel malas: vel palatū: vel gingiuas ad gargarem paristhmia aut ad eos q sūt in huiusmodi partib⁹ adhenas: ꝛ cū nihil in istis ibecille cōstiterit ad pulmonem gulā stomachū ventriculū fluctio delabit. Sicuti igit caput taliū oium morboruꝫ sepius est causa: ita ꝛ eas que in epate fiūt ac splene inflāmationes alique partes vicine: vel etiā per ꝯuē ex remotiorib⁹ aliqua vna vel plures generat auget imittit: ac ꝑ circuitū exacerbat. ¶ Neqꝫ mirandū est similē eisdē cōtingere affectū qualis in vētris excremētis cōspicit. Sicuti igitur qsqꝫ quātū quaqꝫ die excernit ituēs si cām rei eiusdeꝫ ignoret ordinē miraret. Sic quēcūqꝫ latet ꝛ supfluitatū in capite gñationis atqꝫ excretionis causa ꝛ qua ratione nōnulle qdē ex ipsis ad exteriora: nōnulle v̄o ad aliquē aliū cōfluant locū heret atqꝫ miraret similē ꝯfluxus ꝓportionē. Sic ꝛ qcūqꝫ nō nouit neqꝫ q̄ ptes materiā inutilē ad epar transmittāt: neqꝫ cām ꝓpter quā trāsmittāt itelligit miraret in febrib⁹ que ex epate accendunt ordinis ꝓportionē. At qui nescius nō est p̄maꝫ inflāmationis originē ex fluxione in epar icidēte ꝓuenisse: ac ꝙ deinceps exacerbet mirari iam desinit causam in ipsa parte patiente consistere.

Antiq. ¶ Mirabile igit nullū est vl' cerebrū vl' vniuersum qñqꝫ caput coaceruās qd supfluuꝫ ad aliquā imbecillioruꝫ impellere particularum vel ad aures vel oculos vel timpora vel labia: vel dentes vel genas vel palatū vl' gingiuas ꝛ vuā vel parithymiā .i. que circa vuā carnes vl' adhenas que ibi sunt: ꝛ cū hoꝝ nullū ibecille fuerit ꝛ thoraci ꝛ pulmoni ꝛ faucib⁹ ꝛ stomacho ꝛ vētri submittit reuma. Sic igit caput mltotiēs vnicuiqꝫ p̄dictoꝝ causa fit egritudinis ita ꝛ flegmonis q est ꝑm epar ꝛ splenē copulataꝝ aliq̄ ꝑticularū: vel ꝛ per iouē earū que longius sunt posite vnā vel ꝛ plures generāt ꝛ augēt ꝛ iflue re faciūt ꝛ ꝑm periodū exacuunt. Et nil mirabile est quādā similē ꝑm periodū eis cōtingere passionē eūationi supfluitatū que ꝑꝫ vētrē est. Quēadmodū igit siqs videret qdē quātū euacuat ꝑm vnāquāqꝫ diē: ignoraret aūt cām eūationis admiraret vtiqꝫ ordinē: itaqꝫ qcūqꝫ nō nouit neqꝫ gñationis supfluitatū que sunt in capite neqꝫ eūationis cām: ignoraret aūt ꝛ ꝑꝑ qd hec qdē ad exteriora effluunt: illa v̄o ad aliam quādā trāsfluūt ꝑticulā aporiabit ꝛ admirabit analogiā ifluxionis. Similr aūt ꝛ qcūqꝫ nō nouit neqꝫ q̄ mittūt epati supfluitatē: neqꝫ cāꝫ ꝑm quā imittit ei admirabit analogiā febriuꝫ que sunt in epate. Qui aūt demū nouit qm̄ residēs in viscerib⁹ reuma primū flegmonis operatuꝫ est initiū: ꝛ cām hꝫ eius qȯ post exacuit ipsum quod patitur cessabit ꝛ tunc admirari.

¶ Infert causas exacuitionis ꝛ periodicationis passionuꝫ in p̄dictis particulis: ꝛ dicit ꝙ ex p̄dictis pꝫ ꝙ siue fluxus reumatis causet ex fortitudine virtutis expulsiue in vno mēbro ꝛ debilitate v̄tutis in alio mēbro recipiēte: si cerebrū vl' caput coaceruat supfluū ꝛ expellat ad aliquā ꝑticulā ibecilliorē ꝛ numerat illas. Et per paristhmias itelligit emūctoria cerebri ꝑ ꝯñs tale mēbrū expellēs est cā gñationis p̄dicte passionis ꝑm periodū: ꝛ hoc ꝑ nouū reifluxū ad ꝑticulā patiētē. Et declarat hoc Galenus cuꝫ dicit. ꝛ nihil mirabile est similē quādā ꝑm periodū eas ꝯtigere passionē .i. in istis mēbris in qbus passiones exacerbant euacuationi supfluitatū ꝑm ventrē: ꝛ decl'at hoc cū dicit. quēadmodū ergo ꝛc. ꝛ cū dicit. Ignoraret aūt cām eūationis: opꝫ intelligere cām gnōnis supfluitatis. admiraret itaqꝫ ordinē .s. istius eūationis: ꝛ cū dicit. aporiabit itelligit .i. dubitabit: ꝛ cū dicit. febriū: alia lr̄a hꝫ flegmonuꝫ: ꝛ vtraqꝫ lr̄a eūat sicut clarū est. vñ ille qui nouit ꝙ reuma residens in visceribus ꝛ ꝙ fluxus ad illā operatus est initiuꝫ flegmonis ꝛ scit cām ei⁹ ꝙ postea .s. reiterato adhuc nouū reuma exacuit mēbrū qȯ patit cessabit tunc admirari: ꝛ sic sciet cām periodicationis ꝛ exacuitionis in passione: ꝛ hec sunt nota per se ꝛ non plus.

¶ Ceterū duplex est causa decursus humoꝝ. vna quā ꝑrime idicaui quotiēs ex aliis in alias ꝑtes d̄biliores excremēta decūbāt: altera v̄o quotiēs attrahant. Laurē.

¶ Duplex aūt est hui⁹ fluxionis occasio: altera quā nuper diximus qñ mã iutilis ad ibecilliores ꝑtes ab aliis detruditur: altera quādo eadē attrahitur. Leonič.

¶ Duplex aūt occasio est talis influxionis. vna quidē quā nūc vtiqꝫ dixi cuꝫ ex aliis particulis imittātur imbecillioribus superfluitates. Secunda v̄o cum attrahantur. Antiq.

Cō.2o^m ℂ Cum declarauit Galenus vnā cām fluxus reumatici.s. fortitudinē mēbri expellentis ꝛ debilitatis mēbri recipiē/tis: vult nūc declarare aliā cām fluxus huius: que cā sumitur rōne attractionis que fit in pticula ad quā currit reuma. ꝛ pmo Galenus preassumēs cām iam dictā ponit hāc aliam causam: ꝛ qđ dicit est notum. Deinde hanc causam specialiter declarat cū dicit.

Laurē. ℂ De qua hoc loco agendū initio petito ab his q̄ oib⁹ perspicua cōfessaqꝫ sunt. Si eniꝫ tapsiaꝫ linias cuipiā videbis paruo tēpore ptē ipsaꝫ calidiorē atqꝫ in molē ampliorē elatā. Nec secus vbi foueas partē quempiaꝫ iuxta ignem: aut fortiter frices aut vngas resina aut pice modice calida: deīde paulopost euellas vniuersuꝫ: aut ēt vbi vngas partē quēpiā medicamento calido videbis in his oib⁹ elatā in molē: qꝛ calor ipse ad se trahit vel suscipere soleat fluctionem.

Leonič. ℂ De qua iaꝫ sermonē faciem⁹ sūptio hic etiā ab illis initio que oib⁹ sunt manifesta: nā si cui inunxeris capsiaꝫ huic aut ita multopost partē illā calidiorem atqꝫ in ampliorē tumorē elatā cōspicies: sic ꝛ si mēbꝝ aliqđ iuxta ignē calefeceris aut vehemētiorē frictionem adhibueris vel resina perungens vel pice satis cal'a deinde vniuersaꝫ paulopost auferas siue qđcūqꝫ medicamen parti cuiqꝫ applicaueris in hisce oibus eādē in tumorē videbis attolli: qm̄ caliditas nā apta ē fluxiones attrahere aut easdē recipere.

Antiq. ℂ De qua iam dđm est principium sermoni ꝛ hic ea que oibus euidenter apparēt facientes. Si enim vnxeris alicui tapsiaꝫ videbis hūc in paruo tēpore ꝛ calidiorē hanc pticulā habere ꝛ in tumorē nō paruū extolli: itā vo etsi secus ignē foueris aliquā pticulā vel retriueris fortiter vel resina perungēs vel pice moderate cali da ꝛ deinde paulopost euulseris repēte simul: vel si ꝛ aliqđ adiunxeris cuiqꝫ particule pharmacū cal'm: videbis eniꝫ in oibus his talib⁹ in tumorē eleuatū illud calore vel demū attrahere ad seipsuꝫ vel suscipere reuma a toto nato.

ℂ Et attende ꝙ duplex est cā attractiōis. vñ pticula attrahit ad se supfluū. vna est calor ꝛ alia est dolor: ꝛ ꝙ calor in particula sit cā attractionis humoꝝ ad ptē illā declarat p exēpla manifesta ꝛ ponit manifesta ꝛ clara ꝛc. dicit apto nato. est ibi alia lr̄a q̄ dicit a toto ꝛ est clara. Uel pōt exponi apto nato.s. in mēbro in quo est p̄dicta caliditas superfluitates recipere: qa si nō esset aptū recipere: tunc humores potius attraherent ad mēbra circūstātia sicut ipse imediate dicit. Uel apto nato.s. corpe: vt qꝛ corpus non sit nimis vacuū ꝛ depauperatū humoribus qđ ipse imediate tangit. Deinde Gal'. excusat se cū dicit.

Laurē. ℂ Nō enim necesse est in p̄ńs talia definire id qđ vtile est instituto iam hn̄tes q̄ꝫ q̄ꝫ sine his philosophemus.

Leonič. ℂ Neqꝫ eniꝫ p̄sentis est loci ista discutere cū qđ ꝓposito expedit nostro etiā sine hac ꝯtēplatione habeam⁹.

Antiq. ℂ Nō enim est necessariuꝫ ipresentiaꝝ hec talia determinare ꝙ vtile ad ꝓpositū habentes iam ꝛ sinere talia philosophanti.

ℂ Reddere cām qa calor in pticula est causa attractiōis: ꝛ qđ dicit est notū per se: illud eniꝫ intēdit cū dicit. hec talia determinare: id est declarare ꝛ reddere ipsoꝝ cām.

Laurē. ℂ Semp eniꝫ partibus admodū calidioribus decumbere materiaꝫ perspicuum est: vbi corpora plena sint atqꝫ abundent excrementis per q̄ꝫ multa decuere parum vbi vacent excrementi.

Leonič. ℂ Illud eniꝫ cōpertū habet qđ semp in corporib⁹ plenis aut in qb⁹ inutilis mā redundat magna portio ad eas defluit ptes que vehementius incaluerint: in his aūt que superfluitatib⁹ vacant ad modū pauca.

Antiq. ℂ Influere eniꝫ semp apparet his q̄ forti⁹ calefacte sunt pticulis: in plectoricis qdē ꝛ supfluitates habētibus corpibus sufficiēter copiosuꝫ. in his vo qui supfluitates nō hn̄t paucum.

ℂ Deinde declarat qual'r dolor est cā attractionis reumatis: etiā declarat ꝙ dolor aliqñ est attrahēs ad ptē que dolet aliqñ nō attrahit ad illud mēbrū: sed ad aliud si cōtingat illud qđ in medio interponitur sit magis aptum recipere: ꝛ hoc facit cum dicit.

Laurē. ℂ Decumbit p̄terea vbi dolor affligat: sepe eniꝫ si sūmū digitū manus minimo acu pupugeris statiꝫ dolor sentit: ꝛ paulopost ptes que circiter sunt inflāmatiōe laborant atqꝫ in molē maximā tollunt. Interduꝫ abscessus sub ipsis alis erūpunt suscipiētib⁹ aliqd excrementi: vt que rare ꝛ spongiose existant quas nominat adhenas. Interdum accidit id in medio brachio vbi insignes adhenes ea parte extiterint.

Leonič. ℂ Nō parū vo ꝛ ad partes dolētes solet defluere: sic igit qspiaꝫ cui extremā parteꝫ digiti acus exigua pupugerit: stati indoluit: paulopost vo inflāmat atqꝫ in magnū tumorē pars oīs circūstās attollit: in qbusdā vo sub alijs bubones exurgūt cum rara ac spongiosa corpora que greci adhenas appellant ibidē aliqd fluxionis admittant: qbusdā vo ꝛ in medio brachio hoc fieri cōspicit cum in eodem loco effatu dignus ad ea fuerit constitutus.

Antiq. ℂ Influit aūt nō min⁹ ꝛ his que dolent: ita vo multotiēs si summū digitū manus pusilla acu punctus qs dolet qdē cōfestiꝫ: parū vo postea flegmonē patit ꝛ in tumorē eleuant maximuꝫ vniuersa que sunt in circuitu. Quibusdā vo ꝛ bubones insurgunt ꝑm alas: suscipiētib⁹ qdeꝫ reumatis raris ꝛ spongiosis que hic sunt corporib⁹ que vtiqꝫ vocāt adhenas. Est aūt ꝛ qb⁹ ꝑm mediū brachiuꝫ hoc appet fieri qbus vtiqꝫ digna rōne adhena hic fuerit ordinata.

ℂ Et cum dicit. qbusdā vo ꝛ bubones insurgūt ꝑm alas.i. subascellas.s. dolore existente in digito manus: ꝛ cū dicit quibus vtiqꝫ adhena hic fuerit ordinata.i. fuerit fortis ꝛ brachiū fuerit debile: ꝛ hoc vel nā vel ex accidēte: mā.n. que fluit versus locū dolentē inueniēs hec membra apta recipere: aliqñ in eis remanet. ℂ Deinde cum dicit.

Laurē. ℂ Perspicue id videri licet quotiēs vlcus exiguū sine inflāmatione ac dolore ꝓpe vnguē affligat. Si enim cōtēnat neqꝫ curet ꝛ in cicatriceꝫ deducat in nutrita carne sub vngue colisa in primis dolore afficit: deide totus digitus ac vola eoruꝫ ꝛ interdū manus vel pes in maximā ꝯducit iflāmationē. Ita igit dolor attrahit dolore

bit dolore affectis ptibus fluctionem:nõ tñ hanc esse cãm huius rei hic dicere opz:alibi eniz cõmodius de hoc dictũ est:nec illius in presens indigemus.

Leonic. ¶ Qđ aũt dicit aptissime cognosces cũ vlcusculũ aliqđ paruũ expers doloris atqz inflãmatiõis extiterit: si enim negligat neqz coalescat atqz ad cicatricẽ perducat adnata deinde carne que ab vngue cõprimit primũ qdẽ ibidẽ dolor excitat:deinde in toto digito nõnũqз vo vel manus vel pes ad magnam inflãmationẽ effert vsqz adeo ob dolorez fluctiõibus partes laborant:non tamen huiusce rei causam hoc in loco aperire est necessarium.

Antiq. ¶ Euidentissime aũt videbis qđ dicit in qbus vtiqz vlcus aliqđ paruũ sine flegmone ꝛ dolore ppe vnguẽ fuerit:si eniz cõtẽnet hoc ꝛ non sanabit ꝛ in cicatricẽ deducet ea que supnutrit ei carne ab vngue trita:dolet qdez primũ deinceps totus digitus:qñqz vo ꝛ palma eoꝝ vel pes in maximũ flegmonẽ erigit.ita ergo ꝛ dolor reuma dolẽtibus inducit pticulis:nõ tamẽ neqz hꝰ cãm hic dicere neciũ est:alibi.n.opportunius dictũ est ꝛ nullo ea ad pñtia indigemꝰ.

¶ Declarauit in quodã alio exemplo ꝙ dolor est attrahẽs reuma cũ dicit.si eniz cõtemnet hoc ꝛ nõ sanabit:itelligit ꝛ deducet in cicatricez ꝛc.ita vo reuma dolentibus idest ppter dolorẽ accessuz inducit flegmonẽ in pticulis.

Lauré. ¶ Perspicuuz ergo est vt causa fluctionũ ex ipsis partibꝰ laborantibꝰ fluctione duplex supuenit:vna ex calore q i eas ipas trãsmittit:altera ex dolore q affligit.

Leonic. ¶ Vident itaqz manifeste fluxionũ cãe ex ipsis ptibꝰ laborãtibus originẽ trahere quaꝝ altera est in eisdez accensa caliditas altera dolor excitatus.

Antiq. ¶ Vident deniqz iaz manifeste cause reumatũ ex ipsis pcedentes reumatizatis pticulis duplices esse:vna qdem est ex ea que mittit in eis caliditate.altera vo ea que est ex fiente dolore.

¶ Et cum dicit.vident vtiqz.ↄclusit has duas causas que sunt cãe attractionis reumatismi ad locũ:ꝛ qđ dicit est notuz.Cũ eniz dicit que nutrit:alia lr̃a dicit que mittit:ꝛ est

Cap.3. clara.Et hec oĩa dicta clare ponit ẽt Galenus in.13.terap. Et nõ est hic nostra intentio mõ declarare oẽs cãs attractionis:cuz hoc pfecte intendimus examinare in libro de vtutibꝰ nãlibus:sed solũ hic reddemus cãz:quare calitas accñtalis cã est attractionis humoris ad locũ in quo est:ꝛ silr̃ faciemus de dolore.Et dicemus ꝙ calidũ attrahit ad mẽbrũ in quo est:qa inanit ꝛ euacuat locũ ab humiditate ex sui resolõne:quare opz ad locũ illũ replendũ humiditates currere vt phibeat vacuũ ibi.Attrahit aũt plus ꝙ̃ sit qđ resoluit.vñ mẽbrũ in tumorẽ eleuat ꝛ vene extẽdunt: qa calidũ multũ aperit cõcauitatẽ mẽbri.vñ opz multuz de humido currere adimplẽdũ:etiã eliquat mãs eas subtiliando facile cursibiles ꝛ mobiles ad membrũ:silr̃ caliditas debilitatẽ ꝛ dolorẽ inducit in membro que sunt cãe cursus humoꝝ ad mẽbrũ.¶ Et qa pncipalis cã vñ calr̃m attrahit est:qa inanit locũ in quo est.dicit Auicẽna numerans cãs attractionis inter quas numerat calorem:aut fit attractio a calore sicut in lampade attrahit oleuz:lз pars hec tertia apud certificãtes necessario reducat ad iplẽdũ vacuũ:imo ipsamet existit.¶ Tamen attẽde ꝙ qa motꝰ attractionis q fit a vacuo absolute nõ est ↄtinuus nec est cũ resolutione ꝛ ↄuersione alicuius in aliud cõtinue sicut est motus attractionis q fit a calido:vt appet in attractione olei que fit ab igne in lycino:lз qdaz hoc dcm̃ reprehẽdant:posita est attractio que fit a calido ꝛc.alia ab attractione q̃ fit a vacuo:lз essentialr̃ eadẽ sit.Quõ aũt res moueat ad phibendũ vacuũ ꝛ a quo pncipio nõ est parũ videre:ꝛ iaz in alys declarauimus ꝙ talis res nõ mouetur pp aliquã eius ptẽ:sed seipsa tota pmo qđ hic nõ intendimus plongare.¶ Sed qualr̃ dolor exacuet reuma dõm

est:ꝛ cã in hoc vt ponit Gal.13.de ingenio sanitatis est:qa vtus nãlis expulsiua nõ efficit suã opõnẽ nisi cuz senserit aliqđ nociuũ.Et ideo cũ in mẽbro est dolor ꝛ sensus:tunc accidit motu eaz ipetuoso moueri vt a se cãm doloris expellat:ad qđ consequit in pticula illa ebullitio in spiritu ꝛ sanguine ad quã ↄsequit attractio humoꝝ ad locũ.¶ Et alia cã in hoc est:qꝛ nõ solũ expulsiua vtus excitat in pte in qua est cã doloris:sed ẽt in ptibus circunstantibꝰ ꝛ maxime supra ipsaz:cõpatiunt enim predicte partes dolenti parti pp quã cõpassionez accidit tales ptes fortiter cõprimere se vt a se nocumẽtũ repellãt:ex qua cõpressione accidit sanguinẽ ꝛ spiritũ deponi ad locũ qui dolet:cũ ex dolore pdictus locus fiat debilis.Et aliqñ vt dicit Galenus expellitur ad locum intermedium vel alium si sit magis aptus recipere.Et etiã est in hoc alia cã:qa nã ad locũ dolentẽ succurrit vt nociuũ sensatuz expellat:hoc aũt nõ facit nisi cũ suo istrumẽto.s.sanguie ꝛ spiritu:qui sanguis fugiens ad locũ pticulã eleuat in tumorẽ:ꝛ ideo nã p se intẽdens iuuare p accidens nocet vt pз ex his dictis:ꝙ dolor nõ sic pprie est cã attractionis sicut calor:sed potiꝰ est cã ꝙ alys pticulis influxio fiat ad ptẽ dolentẽ.Et ideo dicit Galenũ dixisse:ifluit aũt nõ minus ꝛc.ꝛ nõ dicit attrahit aũt.¶ Et attende ꝙ dr̃nt cause dicte attractionis humorũ ad locũ vt calor ꝛ dolor a causis reumatuz pmo dictis que sunt cãe vt humores ad locũ defluant ꝛ expellantur: qa iste cãe defluxus nunqз sunt hic cã nisi superfluitas in corpe aggregata sit:qa ille cause sunt fortitudo vtutis expulsiue in vna parte vt debilitas eius in alia:ꝛ ideo si non cõgregat supfluitas in pticula fortiori nõ fieret expulsio ad debiliorẽ.Sed cãe pdicte attractionis attrahebãt:ꝛ lз corpus sit valde mundũ:ꝛ nõ sit in eo supfluitas aggregata:ꝛ lз plus attrahant cũ corpus est plectoricũ vel cacochimicũ.¶ Et est in hoc alia dr̃ia:qa cause ppter quã humores ad locũ defluũt nunqз sũt cãe pdicti reumatis nisi ille in diuersis pticulis simul coniungant vt supra patuit:sed cause attractionis reumatis sunt cãe sufficiẽtes attractionis ipsiꝰ solũ in pte existibꝰ absqз h ꝙ in aliq̃ pte sit aliq̃ alia cã influxꝰ reumatis:ꝛ ppter has dr̃ias positus est dolor de causis attrahẽtibus.Et pз silr̃ ex dictis nõ soluz ex causa influxꝰ humoꝝ ad locũ in quo est vt dicit Asclepiades:imo est vera causa illũ attrahẽs:ꝛ qꝛ istud declarauerat Galenus lib.13.terap.reprehẽdẽs Asclepiadẽ:iõ dicit hic nõ enim est necessariuz impresentiarum hec talia determinare.¶ Deinde cum dicit.

Lauré. ¶ Eius aũt qđ est vt plus aut minus aut benigniꝰ aut deterius fit cã est ex nõ ipsis solũ partibus laborantibus fluctione:sз vt benignius deteriusue in ipsis partibus mittẽtibꝰ causa est:in vtrisqз aũt est vt plus minusue affluat:calor eniz fortis ac dolor plus debilior minus attrahit.Itidẽ corpa excrementis vacua exiguum quoddam trahentibus mittunt:excrementosa autem ac repleta tanto plus mittunt quantuz ab ipso nature habitu destiterint.

Leonic. ¶ Qđ aũt vel minus vel plus vel melius vel deterius influit causa nō tm̃ in parte fluxionibus obnoxia cōsistit: sed qđ melius sit aut deterius ex partibus mittētibus pendet. Qđ plus vel minus tũ ex his que mittũt: tũ etiā ex his que recipiũt vehemētiores siquidē calores atq; calores attrahunt vehemētius: minus autez debiliores sic ⁊ partes que sup̄fluitatibus parũ aliqđ trahētibus imittunt: que aũt pleniora sunt: ⁊ materie inutilis copiam habent tanto ingerunt amplius q̃to plus a nature modo recesserint.

Antiq. ¶ Influendi ꝟo vel plus vel minus vel suauiꝰ vel maligniꝰ cāz nō adhuc ex ipsis hñt solũ que reumatizant corporibꝰ: sed ifluēdi quidez suauius vl' maligniꝰ in his q̄ mittũt p̄ticulis est cā: imittēdi ꝟo minꝰ ⁊ amplius in vtrisq;. nā fortes qdē calores plus attrahunt: ibecilliores ꝟo minus: ita ꝟo ⁊ q̄ qdē sine sup̄fluitatibꝰ sũt corpora: breue qdē attrahētibꝰ mittũt: que ꝟo cuz sup̄fluitatibꝰ sunt ⁊ plectorica intãtũ plus iquā tũcũq; desistunt ab eo qđ est p̄m naturam.

¶ Ostendit cām cuiusdā ad predicta annexi que. s. est causa vnde ꝯtingit passiones p̄dictas multũ exacui: aliqñ ꝟo minus: ⁊ vñ ꝯtingit illud reuma qđ ifluit qđ aliqñ est suauius aliqñ maligniꝰ: ⁊ itellexit cũ dixit. nō ex ipsis corp̄ibꝰ hñt solũ que reumatiçãt. i. nō hñt solũ ex partibus ad q̃s fluit reuma. Et cā eius ꝙ dicit: influēdi ꝟo ⁊c. est clara: q̄a causa vñ reuma est suauius nō est nisi in parte in qua reuma qđ fluit hʒ gñationē: h̄ aũt est in p̄te a qua trāsmittit vel attrahit ⁊ nō in parte ad quā fluit: ⁊ dato ꝙ etiam ibi possit fieri valde maligniꝰ: humor aũt qui est in parte aggregaret p̄ viā ꝯgestionis bene fit malignior ex causa existente in parte in qua aggregat. Propter qđ Galenꝰ dicit influendi ⁊c. Et qđ dicit vlterius est notum per se.

Lauré. ¶ Atq; he fluctionũ d̄ñe sine debilitate p̄tiuz fluctione laborātiũ existũt. Alie ꝟo ob eaꝝ debilitatē ac fortitudinē mittentiũ excremēta efficiunt: oīs eni iflāmatio sine vulnere ac colisione p̄hendēs p̄tē excremētis q̄busdā decũbētibꝰ ⁊ fortioribꝰ i debiliora existit.

Leonic. ¶ He igit sũt fluxionũ d̄ñe que sine p̄tiũ que fluxiōes admittũt ibecillitate cōsistũt. Alie ꝟo ⁊ p̄p̄ harũ ibecillitatē: ⁊ p̄p̄ eaꝝ robur que sup̄fluitates trāsmittũt: oēs eni que sine ictu aut fractura partibus adueniũt inflāmationes ex sup̄fluitatibus que a mēbris fortioribus ad debiliora cōfluxerint generantur.

Antiq. ¶ Igit he qdē d̄ñe reumatuz sine imbecillitate reumatizātiũ fiũt: alie ꝟo p̄pter hoꝝ ibecillitatē ⁊ fortitudinē mittētiũ sup̄fluitates: oēs eniz qui sine p̄foratione ⁊ cassatione cōprehendunt p̄ticulas flegmones sup̄fluitatibꝰ q̄busdā deuenientibꝰ ex fortioribus ad imbecilliora fiunt.

¶ Deinde Galenus ꝯclusit ex dictis differētiā inter causas istas attractionis ⁊ causas ipsas supra ifluxus reumatis. ⁊ dicit ꝙ he d̄ñe. i. cause reumatũ. s. calor ⁊ dolor sunt ⁊ fiũt sine imbecillitate reumatiçantiũ: idest partiũ ad quas influit reuma supple ⁊ sine fortitudine partiũ expellentiuz. Alie ꝟo cause supradicte ⁊c. Et nō itelligit Galenus ꝙ in his partibꝰ attrahētibꝰ nō sit imbecillitas cũ calor ⁊ dolor sint debilitātes mēbra: sed vult solũ ꝙ hic nō requiruntur due cāe in duabus particulis sicut ibi. vnde existente calore vel dolore in partibus fieret attractio quãtũcũq; corpꝰ esset mundũ: qđ nō sic in alijs cōtingit vt fuit declatũ ⁊c.

¶ Talisq; inflammatio statim accendit febrem quotiens ob magnitudinem aut vicinitatem calor earum ad cor ipsum peruenerit. Lauré.

¶ Statim ꝟo inflāmationes huiusmodi febres accendunt qñ videlicet ob magnitudinem vel vicinitatem earum caliditas ad cor vsq; peruenerit. Leonic.

¶ Coaccendunt aũt cōfestim his tales flegmones ⁊ febres cũ vel p̄p̄ magnitudinē vel p̄p̄ vicinitatē is q ex ipsis est calor ad cor deuenerit. Antiq.

¶ Cũ declarauerit cām exacuitionis ⁊ p̄iodicationis in passionibꝰ manifestis determinataꝝ p̄ticulaꝝ ⁊ causas fluxus reumatici a p̄dictis patiētes p̄ticulas vult nũc ex his in predictis passionibꝰ manifestis ostēdere causas exacuitionis ⁊ p̄iodicationis rep̄te in febribꝰ: ⁊ p̄misit q̄daz nec̄ia in declaratione hec. p̄ enim p̄misit ⁊ declarauit q̄uo ex materia egritudinis exñtis in aliq̄ determinata p̄te accidit feb. accēdi. ⁊ dedit modũ notũ p̄ se. ¶ Deinde cum. d. Cō. 21ᵐ

¶ Decũbētia igit excremēta in oi iflāmatiōe putrescit p̄p̄ causas prius dictas: nec simil'r oia putrescũt eo ꝙ q̄dā sunt pituosa: alia melancholica: nōnulla biliosa. Lauré.

¶ Putrescũt igit in inflāmationibꝰ cōgeste sup̄fluitates ob eas quas antea cōmemorauimus causas. Nō eque tamē oēs putrescunt cũ ex eis nōnulle quidem sint ex pituite sp̄ebus nōnulle atre bilis alie amare. Leonic.

¶ Igit putrefiunt qdē in oibꝰ flegmonibꝰ he q̄ deuenerũt sup̄fluitates p̄pter causas sup̄ius dictas: nō similiter aũt putrefiunt omnia: p̄pterea quia hec quidē sunt flegmatica: illa ꝟo melancholica: alia ꝟo cholerica. Antiq.

¶ Declarauit sp̄āliter modũ gn̄ōnis fe. quē imediate dedit ⁊. d. ꝙ sup̄fluitates faciētes flegmones putrefiũt ex causis dictis supra: q2 talis humor nō transpirat neq; ēt dctinet a nā vt dixit super illo cap̄lo. Reuerti g̃ mihi ⁊c. nō tñ dixit Galenꝰ. simil'r putrefiũt oēs tales sup̄fluitates: q2 aliter flegmatica ⁊c. ⁊ nō vult ꝙ eadē nō sit cā putredinis oium eoꝝ. s. p̄hibita trāspiratio ⁊ derelictio a regimine nāe: sed alius modus putredinis ⁊ alius modus caloris preter nāturam fit in vno istoꝝ ⁊ alius in alio. Deinde dicit modum sp̄āliter s̄ʒ quē fit gn̄ō feb. a calore talis humoris cũ dicit.

¶ Ipsis aũt putrescētibꝰ accēdit calor p̄ternām in p̄te inflāmatione affecta: simul qdē calefaciēs p̄tes quascũq; primas attigerit: deinde alias illas cōtinuas: ex q̄bus rursus alie rōne vicinitatis calefacte: rursusq; alie ab illis vsq; ad ip̄m cor deferũt interdũ caliditatem: sed que nā sit disp̄ō in p̄te inflāmatiōe affecta diximus libro de intemperie inequali: ⁊ itez libro de tumoribus preter naturam. Lauré.

¶ Cũ ꝟo putruerint calor p̄ter nām inflāmationē patientē occupat partē: simul aũt ab eadē p̄ter nām caliditate corripiunt quecũq; p̄rime p̄tes atq; he rursus vicinitatis rōne sibi cōtinuas calefaciũt: illeq; rursus al's donec tandē p̄ successionē ad cor vsq; aliqñ caliditas permeat. Quisnaz ꝟo sit in partibꝰ inflāmationem patientibus affectus in libro de inequali temperatura monstrauimus: atq; in altero qui de tumoribꝰ qui preter naturam inscribitur. Leonic.

Antiq. ¶ Putrefactis vo his accendit calor pter nām in flegmoné patiéte particula:cū calefaciés q'dē quecūqꝫ prima tangūt flegmoné patiétes particulas demū deiceps ꝯtinua his a quibus rursus alia vicinitatis rōne calefacta ⁊ rursus ab illa alia trāsportāt calorē qn̄qꝫ vsqꝫ ad cor. Igit que qdē est in flegmoné patientibꝰ dispō in libro de inequali est dictū discrasia ⁊ in libro de tumoribus preter naturam.

¶ Et fuit hoc declaratū perfecte supra illo caplo in primo libro. Quia vo pestilentiosaꝝ ⁊c. qn̄ talis feb. est effimera ⁊ qn̄ est putrida ibi recurras. ¶ Deinde Gal. qa métioné fecerat de flegmone pro declaratione eiꝰ perfecta qualis egritudo sit ⁊ qualis sit tota eiꝰ dispositio remittit nos ad librū de iequali discrasia.i. de mala cōplexione diuersa ⁊ ad librum de tumoribus pter nām: ⁊ hoc cuꝫ dicit. Igitur que quidem ⁊c. ¶ Deinde cum dicit.

Lauré. ¶ Sed vt necesse sit ꝯtentū in ea sanguiné putrefieri: sepenumero simul cuꝫ mā deflura hoc loco diffinief. Excrementū igit decūbens ex vna parte in aliá iterdum adeo multū prauūqꝫ est vt partis ipsius laborátis fluctione ledat vires: interdū adeo mite atqꝫ puꝫ vt suscipiés corpus mime offendit. Si igit adeo debilitet vires vt exoluat: nec pterea euincat ea que pus vincebat: tūc ságuiné putrefieri necesse est duplici ratione: ⁊ qa humor minime euictus a calore pprio reliquā hꝫ in putrediné mutationé: ⁊ qa simul cū excrementis putrescentibꝰ putrescit. Ubi vo non tm̄ ledat vires vt exolute penitus desistant semiprauus ⁊ tāqꝫ semipuris in tali cōditione sanctius efficit: vicinitate quidé putrescentium excrementoꝝ simul putrescens: persistens tn̄ in habitu nature quantū est rōne ipsius facultatis cōficientis: vtcūqꝫ aūt accésus calor se habeat p primá putrediné penitus acrior ac mordacior est qꝫ foret dum per naturam haberet.

Leonic. ¶ In hoc vo ostédemꝰ necūꝫ eē sanguiné in eisdé cōtentū vna cū supfluitatibꝰ ifluétibꝰ plerūqꝫ putrescé: que ab vna particula infert ad aliam: superfluitas est adeo multa aliqn̄ ac vitiosa vt recipiétis particule potentie afferat detrimentuꝫ: nōnunqꝫ vo adeo mitis ⁊ pauca vt suscipiéti corpi nullá inferat noxá: si igit ita potentiá oppresserit vt iam dissoluat neqꝫ iam cōuincere possit ea que prius cōuincebat: tunc iam sanguini necessariū est putrefieri: idqꝫ duplici ex causa: quia videlꝫ humor qué proprius calor nō obtinet nil habꝫ reliquū nisi vt ad putrediné tráseat: ⁊ qa cū supfluitatibus putrescétibꝰ vna putrefit: ꝙ si nō adeo potétiaꝫ prosternat vt iam dissoluta quiescat semiputridus ac semiuiciatus oīno in tali statu reddit sanguis ex vicinitate quidé putrescentiū supfluitatū ad putredinem raptus: tantū vo in sua nā perseuerans quantū in eiꝰ aqua exornat potétie rōne consistit: vtcūqꝫ vo se res hꝫ qui in prima putredine calor accenditur: est quidé acrior atqꝫ mordacior eo ꝙ ꝓm naturam.

Antiq. ¶ Qm̄ vo necesse est eū qui ꝯtinebat in eis sanguiné putrefieri multotiés simul cū influétibꝰ hic dicet: que descendit ex alia particula in aliá superfluitas: qn̄qꝫ qdé ita est multa ⁊ maligna vt ledat reumatiꝫate particule vtuté: qn̄qꝫ ita mitis ⁊ pauca vt nulli noceat suscipiéti corpi: siquidé vtiqꝫ ledet vtuté itantuꝫ vt exolubilis efficiat ⁊ nō adhuc digerat ea quorū dominabat putrefieri tūc necesse est iam ⁊ sanguinem ꝓm duplicé rationé: ⁊ qm̄ humidū cui nō dn̄at pprius calor reliquū hꝫ eū qui in putrefactione est transitū: ⁊ qm̄ supfluitatibꝰ putrescétibꝰ sanguis copulatione earū cōputrefit: si vo nō ledet intantū vtuteꝫ vt dissoluta quiescat oīno semimalignꝰ ⁊ velut semiputridus in tali cōstitutione fit sanguis: vicinitate quidé earū q̄ putrefiunt supfluitatū cū putrefiés: in suo vo naturali pmanés statu intantū iquātuꝫ in rōne est perornātis euꝫ virtutis. Qualitcūqꝫ se habeat calor qui demū ꝓm primá putrefactioné coaccenditur: est quidem oīno mordacior ⁊ acrior eo qui est ꝓm naturam.

¶ Dissoluit quoddā occultū dubiū: cū eni dictum sit ꝙ de causis fluxus reumatis sit debilitas particule recipiétis ⁊ fortitudo particule expellétis isurgit dubiū an ex debilitate particule recipiétis possit fieri adiutoriū in cā gn̄ante feb. vltra illud qđ facit reuma qđ ad illā expellit a pte fortiori: ⁊ declat Galenus qualr hoc se hꝫ: ⁊ dicit ꝙ si reuma qđ expellit ad aliquā pticulā est mltū ⁊ malignū vt exoluat multum robur particule ad quā expellit: tūc sanguis qui erat in particula pdicta: ⁊ qui ad eā venit ex quo debꝫ pdicta particula nutriri putrefit ppter duplicé cāꝫ. Et ex hoc auget feb. vltra illud qđ facit illud reuma qđ expellit ad illā: vna causa est: qa calor nālis pprius pdicte pticule nō dn̄at ei vt a pdicta pte digerat: ex hoc auté insurgit in eo putredo. Scđa cā quare putrefit est: qa est copulatus ⁊ cōiunctus cū reumate expulso ad pdictā pteꝫ ꝙ putrefit. Si aūt qđ ad particulā expellit sit mite ⁊ pauce quātitatis vt nō noceat predictā particulā: ⁊ nō itelligit ꝙ nullo mō noceat: sed qa nō multū eius robur exoluit: tūc sanguis q inest in pdicta pticula ⁊ qui venit vt eaꝫ nutriat fit q̄si semimalignus ⁊ semiputridus: vnde nō ex toto corrumpit: imo pmanet in suo nāli decore intantū iquantū dn̄at sibi vtus: sed qa copulat reumati putrescéti expulso ad pdictā particulā qđ reuma nō est multū malignū: ideo talis sanguis est q̄si semiputridus ⁊ modicum valde: imo q̄si nihil auget feb. vltra illđ qđ causat reuma pdictū. ¶ Et inducit hic Gal. dicta vt ostendat diuersitateꝫ nocumenti inducti in pticula ad quā fluit reuma ꝓm diuersum reuma flués. ¶ Et vltimo Galenus ostédit ꝙ siue reuma quod fluit sit multū malignū vel mite: quia calor qui accédit ꝓm pmaꝫ putrefactioneꝫ est acutior ⁊ mordicatior eo qui ꝓm nām: ideo pōt facere feb. Et dꝫ intelligi dū nō possit cōicari de parte ad partem calor vsqꝫ ad cor: ⁊ nota sunt hec verba que dicit Galenus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Atqꝫ tantū crescit quantū natura ipsa excrementoꝝ sufficiat. Hec eni similé hn̄t pportioné ad ipsum calorem ex eis accensum qualé ligna ipsa ad igné obtinét. hec eni minime in infinitū sufficiūt ad alterationé: sed terminus mutationis est vbi humor ipse inditꝰ defierit, ná eousqꝫ cremari queunt dum indiciū habuerint Lauré.

humorũ: atqꝫ eo cõsumpto cremari desinũt ac reliq̃ eoꝝ noiaẽ cinis. Quinetiã putrescentiũ humorũ: silr calor ꝑmanet dũ in plenũ assanẽ: ac par est vt reliquie humoꝝ exigue sint nequaq̃ multe queadmodũ in lignis ꝓpterea ꝙ in essentia eoꝝ elntum humidũ non siccuꝫ exuperat. Simili modo vbi libeat coquere humorẽ exteriorẽ quedaꝫ vt oleũ aut vinũ terrestre qddam q̃ꝫmaxime exiguũ relinqueẽ: totũ aũt aliud in vaporẽ atqꝫ aerẽ extenuatũ discedet. Ita efficiẽ vt tota suba ebullientiũ humoꝝ ex putredine extenuatoꝝ ab ipso calore dispergiẽ per vigorẽ iclinationẽqꝫ febriũ. Remanet aũt excremẽtũ vel exiguũ vl' nullũ: i humoribꝰ qdẽ crassioribꝰ exiguũ: in serosioribꝰ aũt nulluꝫ.

Leonic. ¶ Tantũ vo augeẽ quantũ supfluitatũ natura suppeditat: he siqdẽ ad eũ qui ab ipsis calor augeẽ fere similem quandã hñt rõnẽ quã ⁊ ligna ad ignẽ: nõ tñ in ifinitũ vsqꝫ tẽpus hec alterationẽ sufficiunt: sed est qdã transmutationis terminus cũ eo vsqꝫ possint exuri donec aliqd natiui liquoris habuerint: qui vbi ꝯsumptꝰ ex toto fuerit: tũc ardere iã desinũt ac que reliq̃ supsunt cineres appellanẽ. Et quidẽ eodeꝫ modo putrescentiũ humoꝝ caliditas permanet donec oĩno fuerit assati: parũ aũt reliquiarũ terrestriũ restare ex humoribus est verisimile: nõ queadmodũ ex lignis plurimũ qm̃ in eorũ suba humidũ ⁊ nõ siccũ preualet elntũ: ita ⁊ si aliquẽ ex exterioribꝰ humoribus elixare volueris veluti oleũ vel vinũ parũ aliqd terrestre relinques: reliquũ vo oẽ extenuatũ in aerẽ ac vaporeꝫ resolueẽ. Et quidẽ feruẽtibꝰ in putredine humoribꝰ a caliditate extenuatis eorũdẽ suba cũ febres ꝯsistunt atqꝫ declinãt in ambientẽ aerẽ dissipaẽ: supfluitas aũt vl' exigua remanet vl' nulla: in crassioribus quidẽ humoribus pauca in seriosibus nulla.

Antiq. ¶ Augeẽ autẽ intantũ inquantũ ⁊ supfluitatuꝫ natura sufficit: similẽ eni quãdã rationẽ habẽt hec ad eum qui ex ipsis accendiẽ calorẽ qualeꝫ ligna ad ignẽ: nõ tñ ad infinitũ tẽpus sufficiunt hec ad alterationẽ: sed est terminus eis trãsmutationis deperditio eius qui inest liquoris vsqꝫ intantũ ardere potẽtibus donec hñt quid inate humiditatis: ꝯsumpta vo hac cessant ardere ⁊ qd reliquũ est eoꝝ vocaẽ cinis. Et vtiqꝫ eoruꝫ qui putresiũt humoꝝ similr calor ꝑmanet donec decoquanẽ finalr: paruũ aũt decens est qdem humoꝝ fieri terrestre reliquuꝫ nõ sicut ꝙ lignorũ multũ: qa ꝭm subam eos: dominatur quidẽ humidũ elementũ nõ ꝙ siccũ: ita vo ⁊ si exterioꝝ quendã humoꝝ coquere volueris: puta oleũ vel vinũ paruissimũ eius derelinquens terrestre aliud omne in vaporẽ ⁊ aerẽ subtiliatũ discedet. Et igiẽ humoruꝫ qui ebullierũt in putrefactiõe subtiliatoꝝ a calore suba in circũdantẽ nos aerẽ spargiẽ ois ꝭm statũ ⁊ declinationẽ febriũ: derelinquiẽ aũt iã omnifariã ꝑua

supfluitas aut nulla: in grossioribꝰ qdẽ humoribus parua: in serosioribꝰ autem nulla.

¶ Premisit aliud qd requiriẽ ad declarationẽ dicẽdorũ: ⁊ istud est qa vult reddere cãm: quare calor putredis ⁊ preter nãm accẽsus in mã que in pte est aggregata finiẽ ⁊ cessat/ ⁊ cãm ꝑdurationis caloris in tali mã. ¶ Et dicit ꝙ calor pter nãm augeẽ in supfluitate inquãtuꝫ sufficit nã supfluitatis: ⁊ intẽdit ꝑ hoc Gal'. ꝙ calor accẽsus in mã intãtuꝫ ꝑdurat in eẽ suo ⁊ augmẽto: ita ꝙ nõ declinat q̃ꝫtuꝫ sufficit nã supfluitatis in qua est accẽsus: ⁊ inuit in hoc ꝙ ꝭm ꝙ diuersa est nã supfluitatis ꝭm hoc diuersimode durat: ⁊ ꝭm diuersam quãtitatẽ supfluitatis plus durat ⁊ tardius ꝑdictus calor declinat. ¶ Et declarat suum dictũ dicens ꝙ simile est de calore accẽso in humore in aliq̃ ꝑticula existente ⁊ de igne accẽso in lignis: nã ligna nõ sufficiunt ꝑ infinitum tẽpus ad alterationẽ idest cõbustionẽ: sꝫ tũc in eis deficit calor ⁊ ignis cum cõsumpta est eoꝝ humiditas: donec aũt in eis ꝑmanet liquor sunt apta sustentare calorẽ: nã consumpto humido illud qd remanet est cinis non sustentans actualẽ ignẽ: ⁊ similr accidit in humoribꝰ q putresiunt: qm̃ in eis ꝑdurat caliditas quousqꝫ ꝑmanet earuꝫ humiditas. ¶ Et tunc dat dr̃iam iter humores ⁊ ligna iter que silitudinẽ ponit: ⁊ est clara dr̃ia in se ⁊ in sua cã. Et cuꝫ dicit: quia ꝭm subam eoꝝ itelligiẽ .s. humorũ. ⁊ cũ dicit: derelinquitur aũt ꝑua supfluitas scilꝫ terrestris: ⁊ dicta hec oĩa in se sunt clara supra cũ reddita fuit cã q̃re humor extra venas facit interpolatã ⁊ intra venas cõtinuaꝫ: ⁊ supra ẽt in quodã ꝓblemate in quo cõsideratũ fuit ꝓpter qd calor in his inferioribꝰ nõ põt esse actualis nisi in corpore humiditateꝫ habente ⁊ eius humiditate cõsumpta cessat calor. fol 84 col. 3

Laurẽ ¶ Qz si nulla debilitas extiterit virium partis inflammatione laborãtis nec rursus mittanẽ excremẽta morbus desistit: nec mox homo febricitabit: neqꝫ sequẽti die: neqꝫ tertio quoqꝫ die neqꝫ quarto quoqꝫ. Ubi vo per candẽ cãm mittanẽ excremẽta per quã ab initio parti mittebanẽ: aut hec minime mittanẽ: ꝑmanet aũt viriũ debilitas: mox febricitare hoieꝫ necesse est.

Leoni ¶ Qz si nullã imbecillitatẽ pars inflãmata ꝯxerit neqꝫ iterũ supfluitates adueniãt egritudo finitur: neqꝫ deinceps aut sequẽti aut tertia aut quarta die hõ febricitabit. Qz si denuo eandẽ ob cãm ob quã prime etiam misse sunt alie imittanẽ supfluitates: aut nec he qdem mittentur: sola autem remaneat potentie imbecillitas hoiem scdo febricitare est necessarium.

Antiq. ¶ Siquidẽ vtiqꝫ nulla ibecillitas inasciẽ virtuti flegmonẽ patiẽtis ꝑticule neqꝫ rursus imitãtur superfluitates quieuit egritudo: ⁊ scdo nequaq̃ vltra febriet hõ neqꝫ scdm deinceps diẽ neqꝫ per tertiã neqꝫ ꝑ quartã. Si nimiꝝ ꝭꝫ eandem cãm imittantur ꝭm quã ab initio immisse particule supfluitates: vel si he qdẽ non adhuc mittantur: permanet auteꝫ virtutis infirmitas scdo necessario febriet homo.

Cõ.zz. ¶ Uult q̃modo Galenus ꝑmissis eis que nec̃ia sunt ad suũ ꝓpositũ declare illud qd ꝑmissum fuit: intẽdit eni ingrere cãm vnde feb. accẽsa ex mã in aliqua parte aggregata accidat periodus ⁊ reuersio illoꝝ ⁊ ordo iter illas: nõ eniꝫ poteramus hoc scire nisi sciremus an talis mã possit febrem cãre nec ne: nisi etiã sciremus qualr in ꝑdicta mã calor habeat ꝑdurare ⁊ quare ⁊ qualr habeat declinare: cuꝫ in pio

dis sit declinatio caliditatis ⁊ eiꝰ reaccēsio: ⁊ hec fuerūt duo que in añti cōmēto declauit: ⁊ cū apparuerit cā periodorū ⁊ ordinis eoꝝ in feb. ꝑdictis apparebit etiā cā ex predicta declaratione ⁊ in qbuscūqꝫ aliys fe. currētibꝰ ꝑ periodos. ❡ Et ꝑmo Gal. ostēdit quare est ꝙ aliqñ accēsione febrili semel facta nō fit amplius eius reaccēsio: ⁊ quare fit reaccēsio eius. Et dicit ꝙ si particula ad quā fluit reuma nō est facta imbecillis: ⁊ hoc itelligit per modū expositū sup illo paragrapho. Qm̄ vo ⁊c. ⁊ vltra primū fluxū factū nō iterato expellunt̄ supfluitates: tūc nō fiet noua reaccēsio ꝼm ordinez periodoꝝ: sed si reiterata supfluitas expellit̄ ad particulā sicut ⁊ ꝑmo fuit expulsa: tūc fiet feb. accēsio, ⁊ est clarū: vel si nō fiat noua expulsio cū particula que ꝑmo susceperit infirmata est ⁊ multuz facta imbecillis adhuc fiet noua reaccensio: qa dictū fuit supra ꝙ per talem debilitatē: qa nō poterat particula ꝯuertere suū nutrimētuz fiebat augmētū in gñatione ⁊ accēsione feb. talis ergo particula ex debilitate predicta in se supfluitatē ꝯgregās feb. reaccēdit. ❡ Et attēde ꝙ illa reaccensio est vel noua eius reuersio si ꝑmo totaliter feb. defecisset vel eiꝰ superexcrescentia si non ex toto defecerat. ❡ Deinde cū dicit.

Laurē. ❡ Subijciat̄ eni vt prius facultas cōstans colligat in tēpore medio excremēta ex ꝑmis imittentibus ꝑtibꝰ: talia qualitate ⁊ tāta quātitate qualia ⁊ quāta ab initio trāsmiserit. Id aūt erit in quibus dispō mittentiū ⁊ attracti ad ipsa alimenti qualitas ⁊ quātitas eadem ꝑmanet: estimo eni fore necessariuz eq̄le ac simile ab eadē alteratū facultate equalia ac silia facē excremēta. Quinetiā tēpus colligēdi ea nec̄io eq̄le erit. Partes eni que allant̄ quo ad similē habuerit cōditionem ab eodē nutrita alimēto equalia quātitate ⁊ silia q̄litate: atqꝫ eodē tēporis tractu colligēt excremēta: nec secus eadē circuitione cōmouebunt̄ ad expellēda ea atqꝫ mittēda debiliorībꝰ. Quotiens tūc primū expellendi facultas mouet̄ ad operationē suaz vbi grauat̄ multitudine excrementoꝝ aut qualitate ipsa afficitur. ❡ Sed de his oībus in cōmentarijs de viribꝰ nālibꝰ definitū iam est: in quibꝰ exerceri cōuenit eū qui nunc dicta sit cū demr̄atione itellecturꝰ. Magno eni p̄mio ꝓposito ex tali ꝯtēplatiōe ad ipsaz curādi viā ⁊ rōnē.

Leonič. ❡ Subijciamus eni primū quidē validā esse particule potentiā: in tēpore vo itermedio eisdē in partibꝰ que prius trāsmiserūt acervatas esse supfluitates ⁊ qualitate ⁊ quātitate pares his quas ante imiserūt: hoc vo in his accidet in qbus eadē ꝑmanet imittentiū partiū dispositio atqꝫ eadē attracti alimenti qualitas quātitasue seruat̄. Est eni vt arbitror necessariū cū ⁊ tm̄ scꝫ simile ab eadē potētia alteret̄: equales etiā ⁊ siles fieri supfluitates. Tēpus quoqꝫ i quo eadē accervabūt̄ necessario erit: equale siquidē enutrite partes eundez seruauerit habitū atqꝫ eodē alimēto nutrient̄ ⁊ quātitate equales ⁊ qualitate siles supfluitates eodē tēporis termino cumulabunt: eodē quoqꝫ circuitu ad eas expellēdas atqꝫ ad imbecilliores partes detrudēdas mouebunt̄. Si quidē vis excretoria tūc primū ad suū opus excitat̄: qñ aut superfluitatū multitudine aggrauatur: aut ex qualitate stimulatur. ❡ De hisce vo oībus plenissime dictum est in commentarijs de potentijs naturalibus in qbus exercitatum esse opꝫ qcūqꝫ ea que in hoc loco dicunt̄ cū demr̄atione cupit ediscere. Cum magna quoqꝫ eidem ex ea contemplatione ad curandi facultatem premia proponantur.

Antiq̄. ❡ Fingat̄ eni prius valida qdez ꝑticule v̄tutis: coacervatas vo in medio tēpore supfluitates ꝼm primas que imiserūt ꝑticulas talesqꝫ qualitate ⁊ tātas multitudie q̄les ⁊ quātas in initio imiserūt. Erit autē hoc tale qbuscūqꝫ ⁊ dispositio mittentiuz eadē ꝑmanet ⁊ cibi qui ad eas trahit̄ eadez qualitas ⁊ quātitas: necesse eni vt existimo par ⁊ simile ab eadē v̄tute alteratum ꝑtes ⁊ similes facē supfluitates. Et qdē vtiqꝫ ⁊ coacervationis earū tēpus ex necessitate par erit. Mēbra eni que nutriunt̄ donec similē habuerint cōstitutionē ab eodē nutrita cibo ⁊ pares quātitate ⁊ siles qualitate ⁊ ꝼm eādē tēporis determinationē coacervabūt supfluitates: ⁊ nimirū ꝼm eandē periodū incedēt ad has expellendū ⁊ imbecillioribus mittendū. Si demū vtiqꝫ tunc primū expulsiua virtus incedit ad operationez suam vel cum grauatur multitudine superfluitatuz vel anxiatur a qualitate. ❡ Demonstratū est autez de his omnibus in submemorationibus de naturalibus v̄tutibus in quibus opꝫ exercitatū esse eū qui cū demonstratione vult addiscere: que nunc dicunt̄: magnis etiā honoribus ei preiacentibus ex tali cōtemplatione ad terapenticam methodū.

❡ Ostendit cām ꝓpter quā in predictis accēsionibus ⁊ reuersionibus feb. cadit periodus determinatus: ⁊ hoc facit ꝑmo qñ v̄tus in particula ꝑma est silis dispōnis ⁊ fortitudinis sic ꝑus qñ erat nō ifirma: ⁊ hoc per modū dictū supra: ⁊ intentio sua apparet clara. Cū eni seruat̄ eadē dispositio in particl̄a que mittit a ꝑnº egritudinis vsqꝫ ad finē: ⁊ eadē in parte suscipiēte ⁊ per quātū tēpus permanet seruat̄ ordo periodoꝝ. Et notāter dicit Gal. Fingat̄ eni ꝑus valida quidē ꝑticule virtus: qa iam dictū est ꝙ ꝓpter debilitatē v̄tutis ꝑticule pōt fieri feb. reaccēsio: ⁊ per ꝯñs variatio eius pōt variare ordinē periodoꝝ: ⁊ dicit Galenus ꝙ cibi qui attrahit̄ ad eas eadē qualitas ⁊ quātitas: qa ꝑmutatio in regimine posset esse causa ꝑmutationis periodoꝝ. nō eni vniformiter se haberent particule vt prius: ⁊ hoc tā particula mittēs ꝙ̄ particula suscipiens. Et remisit nos Gal. ad librū de v̄tutibꝰ nālibus vbi dr̄a est de oībꝰ his cū. d. Demōstratū est aūt de oībꝰ his ⁊c. Et itelligit. s. de opōnibꝰ v̄tutū ⁊ de eē ipsaꝝ v̄tutū: ⁊ ꝑ magnos hūores itelligit magnas vtilitates: ⁊ ꝑ methodū terapēticā itelligit artē curatiuā. ❡ Et attēde ꝙ lꝫ Gal. in his v̄bis declarauerit ordinē ꝑiodoꝝ ex ordinato motu v̄tutꝭ expulsiue: nihilominꝰ ex h nō apꝑet cā q̄re in tali vl̄ tāto tp̄e fiat reuersio vel de tertio in tertiū vel de quarto in quartum ⁊c. ❡ Deinde cum dicit. vt eniz declarat que dixit in exemplis ⁊ premittit ꝑmo quod intendit.

Laurē. ❡ Naz vt oia obmittā que sim dicturus eo libro vniꝰ rei tm̄modo faciā mētionē: promptissime quidē ⁊ quā ipsi sepe numero effecimus. Ubi eni lippitudo repetat per circuitionē nō parū existimo suaderi audiētez ꝯclusaz hoc loco a nobis ediscere doctrinā. Ecōtra-

rio eni ac hi qui se noiant ab oculoꝝ curatiõe obthalmices curauimus semp huiusmodi lippitudinem illis semp oculis ipsis adhibẽtib⁹ remedia: nobis aũt interdũ vtẽtib⁹ purgatione: interdũ balneo: interdũ mery potione: vt Hippo. dixit: interdũ sanguinis missione: iterdũ vtrisq; vel clystere cũ sanguinis missione: atq; interdũ statim his adhibitis desinit: qñq; etiam capiti succurrendo. Oẽs eni qui ita curati sunt: aut nõ insuper talis morbus aut semel solũ: sed mlto leuior ꝙ prius accessit: sed de remediis in curãdis morbis adhibendis ac de indiciis nequaꝙ est hoc loco agẽdũ.

Leonic. ℭ Nam vt reliqua oĩa silentio preteream que a nobis in eodẽ tractatu dicenť de vno tm̃modo qð magis in ꝓmptu est atq; a me sepissime factũ habendo sermonẽ eam que per circuitũ accedit lippitudo nõ paruũ existimo fore incitamentũ his qui addituri sunt ad eã quã hoc loco docemus cõtemplationẽ addiscendaʒ. Nos eni ꝯtra quã illi qui se medicos oculares appellant semp huiuscemodi affectus curauimus. Nã cum illi semp oclis negociũ facesseret nos aliqñ purgatione aliqñ balneo: aliqñ mery potu vt inquit Hippoc. aliqñ missione sanguinis: nõnunꝙ v̓o vtrisq; vel discere cũ sanguinis missione vsi sumus: vnde nonnũꝙ statim sanitas est subsecuta. Nõnunꝙ v̓o post curationẽ capiti adhibitã. Nã qcũꝙ curati sunt vel nullã amplius vel vnã tm̃modo accessionẽ passi sint eãdẽq; minorẽ ꝙ prius. Sed de curandi qdẽ dispõnib⁹ cognitionibusq; non huius interest loci.

Antiq. ℭ Ut eni vl'ia derelinquaʒ que dicenť ꝺm illud opusculũ vnius: demũ solius recordabor paratissimi ꝛ multotiens in nobis ꝯtingẽtis obthalmie exacerbate ꝺm periodũ nõ paruʒ existimo ꝓmouendũ esse auditorẽ eã que nunc a nobis est expleta addiscere ꝯtemplationẽ. Ecõuerso eni quã vt illi qui vocant seipsos obthalmicos curauimus semp tales obthalmias: illis quidẽ semp oculis afferẽtib⁹ res: nobis v̓o qñq; purgatione vtẽtib⁹: qñq; quidẽ balneis: qñq; qdẽ mery potu: vt Hippo. dicit: qñq; v̓o flobothomia: qñq; v̓o vtrisq; vel clysteri cũ flobothomia: deinde qñq; quidẽ mox in his qeuerũt: qñq; v̓o post prouidẽtiã capitis. Uniuersi eni qui ita curati sunt vel nequaꝙ vltra exacerbati sunt vel semel: solũ minus multũ ꝙ prius. Sʒ de terapẽtice quidẽ distinctionib⁹ ꝛ cognitionibus non nunc dicere est tempus.

ℭ Et cũ dicit. vl'ia derelinquã: intelligit. s. vl'ia vni⁹ exẽpli. scilʒ cũ dicit. paratissimi: intelligit euidẽtissimi: ꝛ cuʒ dicit Galenus ecõtra. Causam aũt qa mentionẽ fecit de obthalmia qũo aliter eã curabat ꝙ alii: ꝛ intermiscuit hec verba ꝓpter illud qð dicit ibi. magnis honoribus ꝛc. dicit enim hoc qñ curatio hec ad causas periodoꝝ. s. ꝑticule mittẽtis ꝛ talis ad curã cõfert. Et depẽdent oĩa hec predicta ex cõmento aforismi. Dolores oculoꝝ mery potio soluit ꝛ illuc recurras. ℭ Deinde cum dicit.

6ᵃ particula aforis. aforis. 31.

Lauré. ℭ Sed vt conueniat interdũ totum caput aut minime affectũ: sed sanguine prauo atq; excremẽtoso nutritũ colligere excremẽta plura ac peiora ꝙ ante: ita vt nequaꝙ eis sufficiãt nãles meatus ac spiracula: sʒ cogi nãm expellere excremẽtũ ad aliquã partẽ debilioreʒ: aut humorib⁹ hñtib⁹ per nãm ipso aut affecto: aut ẽt vtrisq; cõcurrẽtib⁹ colligi excrementa atq; decũbere in aliꝙ partẽ p̃sens sermo idicare studet. Eteni quo ad decũbẽs humor sil'is fuerit: ꝛ capitis dispõ eadeʒ: eo vsq; excremẽta equalia colligenť tẽpore similia ꝛ equalia: ꝛ accessiones oculoꝝ similes erunt.

Leonic. ℭ Qð v̓o cõtingat vniuersuʒ aliquãdo caput qð nihil passum sit: sed sanguine tm̃modo vitiato atq; inutili nutriať: pluresq; antea ac deteriores supfluitates colligere adeo vt nãles effluxus atq; difflatus nõ sufficiant qn necñium sit nãm ad ibecilliores ꝑtes excremẽta detrudere: aut si humores qdẽ sani fuerint: ipsum v̓o caput male se habeat: aut vtraq; incõmoda cõueniant supfluitates qdẽ aceruari: ad aliqð v̓o mẽbruʒ irrũpere p̃sens sermo idicare ꝓposuit donec etenim ꝛ qui defluit humor sil'is fuerit: atq; eadẽ dispõ capitis tãdiu supfluitates ꝛ tꝑi eq̃li ꝛ sil'es atq; eq̃les aceruabunť. Similesq; oculoꝝ fient exacerbationes.

Antiq. ℭ Quoniã aũt cõtingit qdem qñq; totũ caput vel nil patiens: sed ex sanguine malo ꝛ supfluitatib⁹ pleno nutritũ coaceruare supfluitates ꝛ ampliores ꝛ maligniores anteriorib⁹ vt nõ vltra eis sufficiãt nãles influxiones ꝛ circũspirationes: sed cogať nã expellere supfluitatẽ in aliquã ibecilliũ particulaꝝ vel humorib⁹ qdẽ habentib⁹ ꝺm nãm ipso v̓o aliqd passo vel ꝛ conueniẽtib⁹ ambobus coaceruari supfluitates ꝛ precludi in aliquã ꝑticulã presens sermo ostendere studet: donec eniʒ humor qui influit similis fuerit ꝛ capitis dispõ eadẽ vsq; intãtũ supfluitates ꝺm par coaceruabunť tp̃s sil'es ꝛ pares: ꝛ paroxismi oculoꝝ similes fient.

ℭ Declarat in predicto exẽplo qual'r in motu ꝑiodorũ cadit ordo: ꝛ cũ dicit. qñq; totũ caput vel nihil vĩ patiẽs ꝛc. intelligit q̄r. s. caput nõ hʒ virtutẽ alteratiuã debilẽ sed fortem ad cõfortandũ ꝛ trãsmittendũ suũ nutrimẽtũ: cuʒ hoc tñ possibile est ꝙ sanguis q ad ip̃m ꝑuenit exquo cerebrũ indiget sit malus. s. supfluitatib⁹ plenus: sic ꝙ nõ sit aptus nutrire cerebrũ sed ꝯuerti in supfluitatẽ: vnde ex hoc coaceruanť in cerebro supfluitates. Et cũ dicit. vt nõ eis ꝛc. H ideo est qa vie obstruunť ꝛ oppilanť ꝓpter supfluitatum multitudinẽ aggregataꝝ. Et cũ dicit trãspirationis itelligit per hoc vt dicit alia littera circũspirationes: ꝛ subdit. ipso v̓o capite aliqd passo. vt qa scʒ hãc virtutẽ alteratiuã ibecillem: dato enim ꝙ humores q ad ip̃m veniunt sint nãliter dispositi ꝓpter ipotentiã alteratiui cerebri: supfluitates multiplicanť in ipso vel cõuenientib⁹ ambobus scʒ ipso capite aliqd passo ꝛ humorib⁹ ex quib⁹ nutriť exñtib⁹ malis coaceruari ꝛc. q̄r scʒ cerebrũ illos ad ꝑticulas ibecilliores vt oculum expellit. Et subdit. ꝛ simil'r ꝛ partes: q̄r scilʒ in pari tꝑe paroxismi oculoꝝ fiunt. Et cã sui dicti est q̄r periodicatio ꝛ paroxismatio nõ accidit in p̃dicto exẽplo nisi ex trãsmissione particule fortis ad ꝑticulaʒ imbecilliorẽ: nũc aũt cũ dispositio in particula forti est eadeʒ: ꝛ humor q ad

ipsam

ipsam peruenit est similis in quātitate ꝛ qualitate ꝛ dispo
sitio particule recipientis permanet eadez:tunc ꝑm idem
tempus recoaceruanť supfluitates sicut prius:ꝛ per conse
quens cum virtus expulsiua nō moueať nisi ex superfluo
contristante in eodē tēpore mouebiť nūc sicut prius:imo
similes paroxismi ꝛ ꝑm idem tēpus fiunt. Et apparet ex
his dictis vnde contingit superfluitatē in membro fortio/
ri coaceruari vt demū fiat expulsio ad imbecillius.Et ap/
paret etiā manifeste qūo varietas in cibo ꝛ in nutrimento
veniente ad membruz sit causa varietatis in motu perio/
dorum.⸿Deinde cum dicit.

Lauré. ⸿Simili modo quotiens nō totius capitis:sed vnius
in eo partis cute mēbranule aut cerebri ipsius fuerit
dispositio:ita vt ex tali nutrimēto colligat tātū taleqꝫ
excrementum tāto tēpore:deinde expellat excremētū
id tunc pͥmum vbi ab eo insigniter efficiatur accidet
tunc laborare per circuitionez accessione vel oculos
vel aures vel aliquid aliud tale in qđ debilius expel/
lať excrementū.Ut igiť in oculis vel auribus ac pedi
bus ꝛ alijs multis partibus talibus perspicue videtur
fieri accessio per circuitionē quēadmodū ostensuz iaz
est. Quid mirū in costali ꝛ pulmonia ꝛ delirio ꝛ alijs
oibus:quoꝝ non licet ītueri inflāmationē silř fluere
excrementuz:Et si pars inflātione laborans minime
afficiatur:nec quicꝙ̄ aliud propriū habeat in genera
tionē dictorū:pͥterꝙ̄ ꝙ pars mittens excremēta:illo
tempore debilior existit.

Leonic. ⸿Eodez pariter modo si nō capit vniuersum sed aliq̄
eius pars vel mēbrana vel cerebruz ita fuerit affecta
vt ex huiuscemodi alimēto talē ac tātā statuto tēpo/
re cōtrahat superfluitatē:ac deide repellat:ꝙ̄primū
ab ea effatu dignā senserit lesionē:tunc per circuituz
exacerbari cōtingit vel oculos vel aures vel mēbruz
aliqđ imbecillius ad qđ supfluitas detrudeť. Sicuti
igiť in oculis ꝛ auribus ꝛ pedibus multisqꝫ alijs huiꝰ
partibus quēadmodū ostensum est per circuituz fieri
exacerbatio manifeste deprehendiť.Quid mirum est
in laterū pulmonis ꝛ cerebri inflāmatioribꝰ atqꝫ alijs
omnibꝰ que oculis inspici nequeūt eodē supfluitates
defluere:cū tamē pars inflāmata nullum precipuum
ex se gerat affectuz ex quo inflāmatio oriatur:nisi qui
partibus illis que superfluitates transmittunt eodem
tempore sit imbecillior.

Antiq. ⸿Scđm ꝯo eundē modū ꝛ si non totius capi
tis:sed vnius demum alicuius suarū particula
rum vel miringarū vel cerebri facta fuerit aliq̄
dispositio vt ex tali cibo coaceruet aliquā tātaz
ꝛ talem superfluitatē ꝑm tātū tēpus:demū ex/
pellat superfluitatē hanc:tunc primū cū ab ipa
digna ratione cōtristata natura fuerit:cōtinget
ꝛ tunc exacerbari ꝑm periodū vel oculos vel
aures vř quid tale aliud in qđcūqꝫ imbecillius
expulerit superfluitatē. Quemadmodū igiť in
oculis ꝛ auribus ꝛ pedibus ꝛ alijs multis tali/
bus particulis euidenter videť ꝑm periodū pa
roxismus fieri vt demōstratū est. Quid miruz
est in pleuresi peripleumonia ꝛ frenesi ꝛ alijs
vniuersis quorū nō est cōsiderare flegmones:
similř quidē influere superfluum nihil adhuc
ea que flegmonē habꝫ particula passa. Princi
pium igiť propriū in predictoꝝ gn̄atione nihil
aliud demus nisi ꝙ mittentibus superfluitates
ꝑm illud tempus imbecillior est.

⸿Ostendit hoc idem qđ dixit in alijs membris ab oculis
ꝛ notuz est:ꝛ applicuit hec que dixit in exterioribus mem
bris ad egritudines ꝓprias itrinsecoꝝ mēbroꝝ:ꝛ hoc cuz
dixit.Quemadmodū igiť ꝛc̄.ꝛ cuz dicit.ꝛ alijs vniuersis:
intelligit scꝫ membris interioribus:quorū nō est cōsidera
re flegmonē scꝫ ad sensuz imediate sicut erat in membris
extrinsecis:similř quidē influere supfluū.s.in multis:ꝛ ex
multis vicibus:ꝛ supple habēs principiū tale superfluum
in gn̄atione predictoꝝ membroꝝ:ꝛ habēs generationē in
pͥdictis membris.s.capite:ꝛ vt dicebať supra nihil adhuc
passa ea parte que patitur flegmonem. Et tunc declat di/
cens.nihil aliud.s.dico ipsam esse passam nisi ꝙ mitten/
tibus.s.alijs partibus superfluitates.s.ad predictaz imbe/
cilliorē.s.particulam ad quā fit expulsio:ꝛ non vult ꝑ hoc
aliud Galenus nisi ꝙ predictuz apostema habet genera/
tionē:ꝛ dato ꝙ in parte non esset pͥmo debilitas.s.in qua
fit apostema:vnde non posset suum nutrimentū cōuerte
re:ꝛ aliud benefacere qđ debet circa illud ipsuz:sed tamē
est in illa parte debilitas ṽtutis expulsiue respectu partis
transmittentis:ꝛ est enim in ea debilitas quā causat predi
ctū superfluū ad ipsam expulsum que potest esse diuersa
ꝑm diuersitatē eius qđ expulsum est vt supra patuit.

⸿Neqꝫ etiam mirum videri debet vt nō eodē tēpore Lauré.
colligant oia excrementa. Quia eni neqꝫ decumbens
ratione alimenti sanguis semꝑ similis est neqꝫ disposi
tio partium que aluntʼ eadē aliud alteri tēpus pͥscribi
in tanti excrementi collectionez par est ex quo primo
natura partis afficitur cogiturqꝫ velut alienuz sibi id
qđ afficit. Quinetiā neqꝫ mirari dices vt ipsaꝝ acces/
sionum tēpus inequale existat. Cuz enim neqꝫ genus
neqꝫ multitudo excremētoꝝ vna sit neqꝫ similř accē/
di in omnibus neqꝫ discuti cōuenit. Nam plura frigi/
diora glutinosa ꝛ crassa longiores cōmittunt accessio
nes:pauciora autē calidiora ꝛ tenuiora breuiores:cō
ducente ad id nō parū totius corporis preparatione
eo tempore ꝛ viriuz robore. Corpus enim rarius bre
uiores quantū in se est efficit accessiones:debilis aūt
longiores:facultas eniꝫ valida prōptius a se expellit
id qđ est alienū:corporis aūt raritas minime detinet
id qđ effertur. Quocirca ita affectis cito euacuari ex/
crementū necesse est:ꝙ̄uis alia similia existant. Pari
rōne quibus ecōtrario corpus ipsuz afficitur:his ne/
cesse est fore longiorē secretionē excrementoꝝ debi/
liter expellente excrementa:facultate:detinēte ea que
efferunť angustia meatuū:omnibꝰ aūt simul cōcernē
tibus:aut breuissima:aut longissima accessio erit. Lō
gissima qdē ob corpulētiā ꝛ multitudinē excremētoꝝ
ac viriū ibecillitatē:meatuūqꝫ angustiā. Breuissima
aūt ob tenuitatē ꝛ paucitatē excremēti ꝛ robur viriū
ac viarum amplitudinē. Simili modo quā ob causaz
accessiones quedaz desinant ad integritatē nequaꝙ̄
difficile est inuenire. Quotiēs eni prioris accessionis
tempus adeo breue fuerit:vt prius ꝙ̄ scđa incipiat iā

sit exolutum mediū principij scd̄e priorisq̄ꝫ finis interuallū totū sine febre existit. Sed vbi secūda prius incipiat q̄ꝫ prior diligent̄ soluat̄ nihil mediuꝫ relinquit̄. Hec igit̄ vt diximus sunt vbi facultas in parte suscipiente excremēta sil̄is sibi ꝑmaneat: idest euincat cōtentū in se sanguinē: quēadmodū ante solita erat.

Leonic. ¶ Neq̄ꝫ etiā illud mirandū ꝙ nō iisdē statutis tꝑibus oēs superfluitates aggregent̄ qn̄ ⁊ is qui pro alimēto sanguis defert̄ nō vsquequaqꝫ sil̄is existit. Siquideꝫ neq̄ꝫ partiū que ex eodē alimento nutriunt̄ eadē existit dispositio aliud alij sufficit tēpus ad tātaꝫ supfluitatem aceruandaꝫ a qua primū quideꝫ membri ledit̄ natura. Cogit̄ aūt tanq̄ꝫ alienuꝫ a se detrudere omne qd̄ infestat: neqꝫ tamē qd̄ nō equa sit accessionū lōgitudo opꝫ admirari. nā si nō eadē neqꝫ spēs neqꝫ multitudo superfluitatū: neq̄ꝫ etiaꝫ oībus equal̄r accendi aut dissolui cōtingit: que siqdē plura sunt ac frigidiora tenacioraqꝫ longiores faciūt accessiones: que aūt pauciora ac frigidiora ⁊ subtiliora breuiores: cuꝫ adhuc etiā nō parū ⁊ totius corꝑis fabrica ⁊ potētie robur illo tēpore cōferat. Nam si qd̄ corpus rarius extiterit breuiores sui rōne reddit accessiones: qd̄ aūt spissius lōgiores ⁊ potētie quidē robur min⁹ diuturnos. imbecillitas aūt in longius tp̄s ꝑducit. Nā quo potētia vegetior extiterit eo promptius omne alienū a seipsa repellit. Corporis aūt raritas qd̄ per ipsuꝫ defert̄ nō retinet. Quare necessariū est vt qui ita fuerint affecti si modo in ceteris paritas adsit cito a superfluitatibus exonerent̄. Eadē rōne qui ꝯtrariū corꝑis habituꝫ sortiti sunt his multo tardius superfluitates excerni est necessariū: cū ⁊ potētia imbecillitatis easdē supfluitates ipellat: ac ꝓpter meatuuꝫ angustiā quecūqꝫ ferunt̄ retineant. Cū v̄o hec oīa simul cōuenerint aut longissima aut breuissima fiet accessio: lōgissima qdē ob materie inutilis multitudinē crassitudinē atqꝫ lentorē potētie ibecillitatē ac meatuū angustiā. Breuissima aūt ꝓpter materie inutilis subtilitatē paucitatē ⁊ potentie vigorē ac meatuū laxitatē eadem rōne: neqꝫ cur nōnulle quidē accessiones infebricitatione terminent̄: alique v̄o nō est difficile inuentu: qm̄ etenim primū accessionis tēpus adeo breue fuerit vt an̄q̄ꝫ scd̄a superueniat iam prima quieuerit omne id tēporis spatium qd̄ scd̄am ⁊ p̄me finē interiacet sine febre est. Si v̄o scd̄a iuadē anticipauerit p̄us q̄ꝫ oino p̄ma soluat̄ nihil iteruenit mediū. Hoc igit̄ vt diximus fit cū ea q̄ est in membro superfluitates admittēte potētia sibiipsi sil̄is manserit: hoc est cū sanguinē in ipso ꝯtentū: quemadmodum antea conuincit.

Antiq̄. ¶ Non tn̄ illud mirabile est ꝙ neq̄ꝫ ꝟm vnā coaceruabunt̄ determinationē vniuerse supfluitates: qa eni neq̄ꝫ qui fert̄ in rōnem ibi sanguis semꝑ existit similis. Neqꝫ eaꝝ que nutriuntur dispō est eadē aliū alij tēpus sufficiēs est in tāte superfluitatis coacernatione a qua p̄mo cōtristat̄ qdē natura ꝑticule: cogit̄ aūt vt alienuꝫ sibi expellere qd̄ cōtristat. Nō tn̄ neqꝫ qm̄ paroxismoꝝ ipsoruꝫ impar est longitudo adhuc oportet admirari. Si eniꝫ neqꝫ vna spēs neqꝫ multitudo est superfluitatū: neqꝫ simil̄r accēdi oēs vel euaporari decet. Nam ampliores qdē ⁊ frigidiores ⁊ viscose ⁊ grosse lōgiores operant̄ paroxismos: pauciores v̄o ⁊ subtiliores ⁊ calidiores breuiores. Cōcordāte nō parum adhuc totius corꝑis cōstructione in illo tempore ⁊ virtutis robore. nā rarius quidem corpus quātū in seipso breuiores operat̄ paroxismos: densius v̄o longiores. Sed ⁊ robur qdē v̄tutis breuiores: imbecillitas v̄o prolixiores. Nā fortis quidē v̄tus paratius a seipsa expellit qd̄ alienū: corporis aūt raritas nō detinet qd̄ fert̄. Quare necesse est his qui ita dispositi sunt velociter euacuari qd̄ superfluuꝫ: ⁊ si alijs simil̄r existunt: ꝟm eandē v̄o rationē quibuscūqꝫ cōtrarie corpus disponit̄ his necesse est prolixiorem fieri euacuationē superfluitatū: ifirme q̄dem expellēte virtute supfluitates: tenente v̄o eas que ferunt̄ exitiū contrictione. Uniuersis aūt simil̄r cōuenientib⁹ vel longissim⁹ vel breuissimus paroxismus fit: longissimus qdeꝫ: ⁊ ꝓpter grossitiem ⁊ ꝓpter multitudinē supfluitatis ⁊ imbecillitatē v̄tutis ⁊ exituū ꝯtrictionē. Breuissimus aūt ꝓpter subtilitatē ⁊ paucitatē superfluitatis ⁊ robur v̄tutis ⁊ viarū latitudinem. Scd̄m v̄o eandē rōnē neqꝫ ꝓpter qd paroxismoꝝ: hi quidē in infebricitationē desinūt. Alij v̄o non difficile est inuenire. nā cū primi paroxismi quidē tēpus ita fuerit breue vt an̄q̄ꝫ incipiat secūdus: iaꝫ dissolutus fit primus mediuꝫ principij scd̄i ⁊ finis primi spatiū vniuersum sine febre fit: anticipante v̄o iuadere scd̄o anteq̄ꝫ certissime soluat̄ prior nil eoꝝ relinquit̄ mediū. Igit̄ hi quidē vt dictū est mihi sunt ei⁹ que in suscipiēte supfluitates ꝑticula est v̄tutis sil̄is sibiipsi ꝑmanēti hoc est dn̄ant̄ adhuc ei⁹ qui cōtinet̄ ꝟm ipsam sanguinis vt ⁊ prius.

¶ Cum posuerit causam reuersionis in feb. ⁊ reuersionis periodoꝝ: qa. s. est noua expulsio materie: eodeꝫ mō vult nunc ponere causas quare ꝯtingit ꝙ aliqn̄ feb. nō seruant idem tempus reuersionis suoꝝ periodoꝝ vt in eadē feb. qa aliquādo paroxismi antecedūt aliqn̄ postponunt̄ ⁊ sil̄r in diuersis feb. adinuicē cōparatis: qa aliqua seruant ordinē per tertiū alia per diē: alia ꝑ quartū. Et simil̄r pōt dici ꝙ ponat causas quare aliquādo feb. in suis periodis sunt vagantes ⁊ inordinate: qa eadē est causa: ⁊ dato ꝙ de isto singulariter infra loquat̄: ⁊ simil̄r quare quedā hn̄t paroxismū longū quedā breuē: ⁊ causa oīum istoꝝ est variatio causarū que faciebāt equalitatē in oībus his dictis: scilicꝫ mutatio particule mittētis ⁊ recipiētis ⁊ supfluitatis que mittitur vt declarat bene Galenus. ¶ Et expone cū dicit. Cogitur aūt vt alienū sibi expellere ꝙ ꝯtristat: ⁊ alijs sup. Cō. z3"

est sufficiēs

est sufficiēs ad tēpus quare fit varietas. ⁊ cū dicit. ⁊ si alijs similr̄ existant: intelligit ⁊ si ex parte aliorū scʒ humorū similr̄ se habeant: ⁊ cum dicit. Uniuersis autē: intelligere oportet ꝙ si iste cause mediant ⁊ medio modo se habent: vel quia adinuicē de istis causis que sunt cause quare cōponant̄: vel quia cause facientes extremū remittant̄. Assignat eni Galenus causam quare aliquādo paroxismi feb. desinunt in febricitatione ⁊ aliquādo non: ⁊ hoc facit cuʒ dicit. ꝭm eandē ꝟo rōnē neqʒ ꝑpter qd̄ ⁊c̄. Qia enim ista annexa sunt iuestigationi sue quā assumpserat. tūc eni paroxism⁹ in febricitatione deuenit cū solo mãe cātis ipm̄ fit citius ꝙ̄ iuadat materia causans aliū ꝑoxismū: sed cū materia debens causare aliqm̄ excrescentiā mouet̄ ad eādem feb. anteꝙ̄ materia antecedens sit resoluta: tunc desinit paroxismus in febricitationē. ¶ Et h̄ itellexit Gal. cū dixit. Mediū aūt ⁊c̄. itelligit spatiū mediū. s. tp̄is vniꝰ si: fit sine feb. p̄n^m scdi ⁊ finis primi. i. ꝙ est inter p̄n^m scdi paroxismi ⁊ finē primi. Anticipāte ꝟo ⁊c̄. ⁊ fit hoc qd̄ dicit. vel ꝑpter vehementiā cōtinuitatis eius ad cor: vel ꝑpter difficilē resolutionē humoris: vt q̄a in loco solido cōtinet̄: vel ꝑpter multitudineʒ materie que omnes conditiones reperiunt̄ in humoribus putrefientibus intra venas: ⁊ cōtinue in humoribus putrefientibus extra venas: vt supra fuit declaratū. Deinde concludit cuʒ dicit. Ergo hoc quidem ⁊c̄. causas periodorū esse positas manente sup̄fluitate ⁊ sanguine qui est in particula suscipiēte nutriēte ipsaʒ similis dispositionis: vnde p̄ticula suscipiēs similis dispositionis ⁊ fortitudinis manet vt a principio fuit introductum: ⁊ quod dicit notum est per se.

Laurē. ¶ Ubi ꝟo debilis efficiatur idqʒ ei cause sit: non excrementa solum: sed ipsum sanguinē corrumpi ac putrefieri ⁊ febrem accendi alterum inde initium erit repetentium accessionum.

Leonic̄. ¶ Or si aliquādo imbecillior reddatur: hoc quoqʒ illi causam afferet vt non modo materia inutilis: sed ipse preterea sanguis corrūpatur atqʒ putrescat ac febris accendat̄: atqʒ hinc aliud orietur principiuʒ earꝫ que per circuitum fiunt accessionum.

Antiq. ¶ Si ꝟo imbecillis quādoqʒ facta fuerit ⁊ hoc causa ei cōstituetur vt non superfluitates solū: sed ⁊ ipse sanguis corrumpat̄ ⁊ putrefiat ⁊ febrem accendat aliud quoddam: ⁊ hinc principium efficiet̄ periodicorꝫ paroxismorum.

Cō. 24. ¶ Uult modo Galenus ponere causas modi periodorum qui eueniunt cum particula ad quā currit superfluitas nō remanet similis dispositionis in sua virtute: ⁊ premisit p̄mo intentionē suā in hoc: ⁊ dicit. Si ꝟo imbecillis. ⁊ intelligit ꝙ sic fiat particula que suscipit reuma ⁊ nō dominet̄ sanguini qui est ꝭm eam vt ipsam nutriat vel que in ipsa naturalr̄ debet cōtineri: ⁊ subdit vt nō superfluitates: scʒ solum que transmittuntur ad ipsam particulaʒ: sed ⁊ ipse sanguis: ⁊ sic qd̄ dicit est clarum. ¶ Deinde cum dicit.

Laurē. ¶ Si igitur p̄dictus seruetur calor duplex erit genus febrium inuicem complicatarū. si ꝟo ille desinat q̄dē. dispositio ꝟo suscipiētis fluctionē permaneat: que de mittente sunt dicta prius: id de hac intelliges: hec eni pars efficiet in se excremēta duplici modo quēadmodum illa: tū quia prauus est sanguis contentus in ea: tum quia facultas debilis est.

Leonic̄. ¶ Si igitur antea dicta caliditas perseueret duplex febrium seinuicem complectentium species consistit: ꝙ si illa cessauerit membri ꝟo fluctionē recipiētis dispositio remāserit quecūqʒ de parte mittente prius exposuimus eadem de hac quoqʒ intelligant̄: nā ⁊ ipsa aliquas in se superfluitates generabit: idqʒ duplici rōne quemadmodū ⁊ illa: ⁊ quia vitiatum continet sanguinem: ⁊ quoniam potentia est imbecillis.

¶ Igitur siquideʒ adhuc predictus seruetur calor duplex species erit febrium adinuicē cōplicatarū. Si aūt ille quideʒ quieuerit: sed manet dispositio que suscepit reuma: ea que ī mittēte dicta sunt antea: ⁊ in hac intelligas: faciet enim quasdam ⁊ hec particula in seipsa superfluitates ꝭm duplicem modum: sicut vtiqʒ ⁊ illa: ⁊ q̄a malignus est sanguis qui cōtinetur in ea: ⁊ quia virtus infirma est. Antiq̄.

¶ Declarat qd̄ imediate dixit: ⁊ p̄mo declarat modum febris que causatur ex superfluitatibus aggregatis in membro ꝑꝑ particule imbecillitatē: cum adhuc nō cessauit calor febrilis qui accenditur ex superfluitatibus que transmittunt̄ ad illud membruʒ ex alijs membris. ¶ Et dicit Igitur siquidē adhuc p̄dictus calor seruetur. s. in sup̄fluitatibus transmissis ad ipsum erit duplex species: idest duplex modus causaruʒ feb. ⁊ qd̄ dicit ex dictis patet. ¶ Et cum dicit. si autē: ostendit causaʒ accensionis feb. ex debilitate particule aggregantis superfluitatē: cum iam quieuit calor ex superfluitatibus que transmittebant̄ ad partem. vnde remāsit vna causa sola. ¶ Et primo ipse posuit causas ꝑpter quas debilitas partis que prius suscepit reuma est causa aggregationis superfluitatis in seipsa: ⁊ dicit ꝙ si quieuerit ille calor ex superfluitatibus que transmittebant̄: quia amplius non veniant: aut pro et manet dispositio ea. i. eadē scilʒ p̄ticule suscipientis que dicta est antea in ea parte mittente: quia dictuʒ fuit supra ꝑpter quā causam particula que mittebat reuma ad aliam aggregabat aliud reuma: vnde subdit. ⁊ in hac: scilʒ particula sue suscipiebat: intelligas esse talem dispositionē: ꝑpter quam aggregant̄ in ea superfluitates. Et cum dicit. ꝭm duplicem modum: intelligit scilʒ duplicem causam sicut vtiqʒ est illa. i. sicut superfluitates aggregant̄ in membro ipso transmittēte quas postea expellit ad membrū debilius. vnde dicebatur supra ꝙ superfluitates aggregantur in ipso: aut quia sanguis qui continetur in ipso est superfluitatib⁹ plenus ⁊ malignus: aut quia virtus alteratiua eius nutrimēti est aliquid passa. Et ideo ponit has duas causas hic cū dicit: ⁊ quia malignus est ⁊c̄. Et cum dicit.

¶ Nec secus vbi ex quauis causa reddatur interdum debilis partis ipsius dispositio: adeo vt pōdus poti⁹ ꝙ̄ alimentum sit sanguis adiectus. Laurē.

¶ Eodeʒ modo si ex aliqua quauis causa membri vis adeo debilitetur: vt is qui adiacet sanguis illi potius oneri sit ꝙ̄ alimentum. Leonic̄.

¶ Similiter autē ⁊ si ꝭm aliquaʒ quācūqʒ cām perficietur imbecillis: quādoqʒ particule dispositio intantum vt onus ei magis ꝙ̄ cibus sit adiacens sanguis. Antiq̄.

¶ Uerificat sermonem suuʒ in causis facientibus debilitatem particule: ꝑpter qd̄ ipsa aggregat superflua. vnde cum dicit. vltimo vt onus ⁊ magis ꝙ̄ cibus sit adiacens sanguis: vnde tunc aggregat in se superflua: ⁊ dato ꝙ sanguis in se esset bonus. ¶ Deinde cum dicit.

Lauré. ¶ Corrumpeť enim ⁊ si calidus fuerit facile corrumpetur. Si frigidus ac pituosus: non statim sed processu temporis is quoq₃ eã ipsa₃ suscipiet dispõnem.

Leonič. ¶ Unde illud eueniet vt corrumpať: aut si calidior sit facile putrefiant. Qđ si frigidius fuerit ⁊ pituite nãm gerens non subito: s₃ per tp̃s ad eãdẽ veniet dispõnẽ.

Antiq̃ ¶ Et corrumpetur ⁊ si calidus fuerit facile putrefiet: si vo subfrigidus ⁊ flegmaticus nõ cõfestim quidem: sed in tempore demum ⁊ hoc eandem adipiscetur dispositionem.

¶ Uult ostendere ꝙ eius intentio erat: sc₃ q̃uo accenditur feb. ex superfluitate aggregata in parte absq₃ hoc ꝙ in illo membro expellatur ad illam: ⁊ primo ostendit q̃uo ad aggregationẽ talium superfluitatũ accidit feb. faciliter vel difficulter accendi. Uel dicemus ꝙ assignat causam accẽsionis caliditatis febrilis quãdo causa aggregationis illarũ est malignitas sãguinis que erat vna cã vt in h vt fuit dictũ: vnde dicit ⁊ corrumpeť: scil₃ sanguis malus ⁊c̃.

Lauré. ¶ Quinetiã vbi nequeat cõcoquere qđlibet membrũ genita in se excremẽta aut expellere ad alterũ tale sibi initiũ febricitandi quale alteri mittens existit.

Leonič. ¶ Et quidẽ cũ eas que in ipsa genite fuerit sup̃fluitates coquere nequierit quecũq₃ particula aut ad alia₃ a seipsa detrudere tale sibipsi febricitandi principium constituet quale ea que transmittit alteri affert.

Antiq̃ ¶ Et nimirum ⁊ quando nequiuerit quãdoq₃ digerere eas que ꝺm ipsam generantur superfluitates: particula quelibet vľ expellere ad aliã tale sibiipsi principium febriendi qualecunq₃ aliĳ ⁊ que mittit operatur.

¶ Et cum dicit. Et nimirũ. assignat causam vnde cõtingit ꝙ predicta superfluitas corrumpať: ⁊ ex hoc faciat febrẽ: vel causam accensionis feb. quando causa aggregationis etiã dicte superfluitatis est debilitas virtutis que fuit alia causa dicta supra. Et intelligit cũ dicit. vľ expellere. i. neq₃ expellere tale sibiipsi p̃ncipiũ febriẽdi. s. operať quale ⁊c̃. q̃a sicut particula fortis operať feb. p̃pter superfluitatem quã expellit ad debilẽ. vnde illa nõ potens ad alia₃ expellere consequiť ad hoc illius putredo: sicut etiam cũ aggregať in p̃te aliqua ex defectu p̃tis: nec põt ad alia₃ expelli, ibi retenta putrescit: cũ sit illi obnoxia ⁊ superflua.

Lauré. ¶ Sed vt nequeat alteri mittere excremẽta prima causa ex virib⁹ mittẽtis suscipiẽtisq₃: altera aũt ex meatuũ oppiľone glutinosis crassis ⁊ mľtis fieri solet hũorib⁹

Leonič. ¶ Qr vo alio superfluitates detrudere nequeat: prima quidẽ causa imittentis ac recipientis partis potẽtia ꝯsistit. Altera vo in meatuũ obstructionibus que ex lentis ac crassis ⁊ multis humorib⁹ fieri ꝯsueuerũt.

Antiq̃. ¶ Nequeundi vo mittere aliĳ superfluitates p̃ma quidem causa est ꝺm mittentis ⁊ suscipientis virtutem: alia vo est ꝺm viarũ obstructionem que in viscosis ⁊ multis ⁊ grossis assueuit fieri humoribus.

¶ Deinde assignat causam vnde cõtingit partẽ illam non posse predictã superfluitatẽ ad aliã expellere ⁊ h cũ dicit. Nequeunti ⁊c̃. ⁊ vna causa est ꝺm v̇tutẽ suscipiẽtis ⁊ mittentis. i. partis istius in qua est superfluũ ꝙ deberet alteri mittere que est debilis. i. partis alterius ad qua₃ fieret expulsio que tunc esset recipiẽs que pars est fortis. Alia causa quam ponit est per se nota. ¶ Et intelligit cum dicit. ⁊ in viscosis ⁊ grossis ⁊ multis ⁊c̃. Causa enim oppilationis est multitudo vel viscositas aut grossities humoris. ¶ Et potest fieri oppilatio siue clausio viaꝝ etiã ab aliĳs causis hic non dicendis: cũ oppilatio multiplicis sit materiei.

Lauré. ¶ Nihil igiť mirabile si nequaq̃₃ mittendo alterũ alteri excrementũ quẽadmodũ caput oculis ipsius mittebat: ex ipsis excrementis in eo preterea manantibus in causa ipsam suscipienti aliena dispositione deuenerit. Materia eni infartiens nãles meatus p̃cessu temporis putrescat necesse est ⁊ causa sit op₃ ob quã multitudo excrementoꝝ in parte minime vacueť ⁊ vt solita erit diffletur. Putrescũt igitur vt illa ea quoq₃ que posterius colliguň: ⁊ oĩa inuicẽ accendunt statim in parte caliditatem febrilem. Ut eni supra indicauim⁹ vbi accenditur: vel etiam augetur caliditas quedam in eam partem ab aliĳs sanguis ipsa decumbit.

Leonič. ¶ Nihil igiť mirum si absq₃ eo ꝙ alteru₃ alteri mittat superfluitates: quemadmodũ oculis caput ex his que in ipso mẽbro remanserunt ad eandẽ p̃uenit ad qua₃ id qđ recipit materiã extraneã dispõnẽ. Quecũq₃ eni nãles meatus obstruxerint hic per tp̃s necessariũ est putrefieri: ac sup̃fluitatũ multitudinẽ aceruandi cã₃ afferre ei parti q̃₃ euacuari ac pro cõsuetudine difflari vetuerint: vna igitur cu₃ illis putrescunt ⁊ alia que postremo colliguň statimq₃ simul oĩa in mẽbro febrilem caliditatẽ accendunt: sed ⁊ retro ostẽdimus vbicũq₃ accenditur atq₃ augetur caliditas istuc ab aliĳs partibus sanguinem solere confluere.

Antiq̃ ¶ Nihil igitur mirabile est ⁊ si sine immissione alterius ad alterum superfluitatum quẽadmodũ caput oculis mittebat ex eis que in ipso adhuc manent superfluitatibus in eade₃ suscipienti alienã dispositionẽ deuenerit. Ea enim que obstruxerunt naturales effluxiones necessarium est in tẽpore ⁊ hec putrefieri ⁊ multitudinis superfluitatũ causa₃ existere particule p̃hibentia euacuari ⁊ transpirari assuete illã putrefiunt: igitur similr̃ cu₃ illis ⁊ illa que postea coaceruantur ⁊ coaccẽdunt oĩa adinuicem cõfestim eum qui in particula est febrilem calorem. Monstratum est autẽ superius ꝙ vbi accenditur vel augeť aliquis calor influitur huic particule is qui ab aliĳs est sanguis.

¶ Et conclusit Galenus cum dicit. Nihil igitur ⁊c̃. q̃a stantibus predictis causis. vnde predicta superfluitas remanet in parte nõ est mirabile si ex putredine illarũ corpus deuenit in dispõnẽ febrilẽ. vñ diľ. Nihil igiť mirabile: cũ scil₃ supple p̃ticula recipiẽs est sine imissione sup̃fluitatis alteri⁹. s. p̃tis imittẽtis ad alterã. i. ad ipsa₃ ⁊c̃. vľ sine imissione alteri⁹ sup̃fluitatꝫ ad alterã: posito ꝙ sup̃fluitatẽ quã aggregat ad aliã non expellat quẽadmodũ ⁊c̃. ¶ Ex his superfluitatibus que in ipso. s. membro suscipienti. i. ꝙ suscipiat adhuc manet. i. aggregať: deuenit in eandẽ dispositionẽ febrilẽ in quã deueniebat ex superfluitatib⁹ que ab illo transmitteban̈ť. ¶ Et assignat causam quare deuenit in hanc vniuersalẽ dispositionẽ cũ. d. Eam eni ⁊c̃. q̃a oppilatio ex tali aggregatione superfluitatũ est causa putredinis eaꝝ

nis earum: ⁊ causa est multitudinis superfluitatũ in parte ꝓpter prohibitionẽ trãspirationis cõsuete. Et simul etiã cũ predictis superfluitatibus putrefiunt ea que ad predictam particulã etiã currunt: ⁊ ꝙ fiat cursus ꝓbat: qa supra ostẽsum fuit ꝙ accẽsio caloris in particula est causa attractionis sanguinis ad illam. ¶ Deinde cum dicit.

Lauré. ¶ Ita efficitur vt tempore quo defluit partes ille refrigerent sanguine vacue: pars autem affecta generetur atqꝫ extendatur decumbensqꝫ sanguis alteret ꝓpter duas causas: ⁊ qa putrescentibus iam humoribus ꝑmiscetur: ⁊ qa stipatus minime difflatur: quocirca succenditur igit̃ instar lignorum humẽtiũ vniuersum exaggeratorũ ex igne flãmula atqꝫ id tẽpus ac initium accessionis appellat̃. Ubi vero calor superet materiã appellatur incrementũ ⁊ ascensus tale tempus atqꝫ eo tempore augetur calor tam multus: vt non solum deurat locum ipsum qui veluti causa putredinis est: sed iam ex continuitate depascitur vniuersum corpus: ⁊ ibi ad summũ deuenerint ebullitionis incensi humores appellatur vigor talis pars accessionis: vniuersum ignitum esse videt̃: tũc egroti corpus calorẽ in vniuersum animal extento equal'r: deinde quotiens humores tenues sint ac facultas valida ⁊ corpus rarum plus plurima ebullientis humoris fusa in sudorem educit̃. Cum si crassi fuerint ac secretoria facultas debilis ⁊ vie anguste nihil sensibile effluit: sed materia ita extenuatur vt in vaporis nãm transmeet: appellaturqꝫ id tẽpus declinatio vt que spiratio q̃dã humorum ebulliẽtiũ hẽat̃.

Antiq̃ ¶ Quo vero tempore confluit illas quidem priuari sanguine est necessariũ. Quod vero patitur membrũ grauari ac distendi ac sanguinẽ ipsum confluentẽ alterari hoc quoqꝫ duplici ex causa. Et quia aliis que iam putruerunt superfluitatibus remiscetur: qm̃ intrusum difflari non potest quo fit vti instar lignorum humidorum que paucam super flãmã vniuersum proĳciunt̃ succẽdant̃. Atqꝫ hoc totũ accessionis principiũ nuncupat̃. Cum vero iam caliditas materiã cõuicerit: tunc ⁊ huius tempus ⁊ augmentum ⁊ ascensus vocatur: in hoc vero vsqꝫ adeo calor augetur vt non modo locum exurat qui est quodãmodo putredinis causa: sed etiam cõtinuatim per totũ corpus dispergatur ac cũ iã ad summũ feruoris deuenerint humores inflãmat id accessionis tempus cõsistentia appellat̃. Tunc vero vniuersum laborantis corpus igneũ videt̃ extensa per totum aialis corpus equalit̃ caliditate. Hic vero si humores quod fuerint tenuiores potentia robusta corpus rarum maxima humorum putrescentiũ pars in sudorẽ resoluta euacuatur. Si vero hi crassi fuerint: vis aũt expulsorie imbecillis ⁊ vie anguste sint: nihil quidem defluit sensu manifestum: sed id solũ quod ita est extenuatũ vt in subtilioris vaporis nãm trãsierit: tũc huius tẽpus declinatio appellatur q̃dã feruentiũ humorũ difflatus.

Antiq̃ ¶ Et igitur necesse est in tempore influxionis infrigidari quidem illas defectas sanguine ⁊ grauari ⁊ tendi que patitur: alterari vero influentem sanguinem ꝓpter duplicem causam: ⁊ qa miscetur his que iam putrefiunt superfluitatibus: ⁊ quia constrictus intranspirabilis permanet: fumat ergo in modum humidorũ lignorũ repente simul imissorum in pauca flãma. Et hoc tempus vniuersum principiũ paroxismi nũcupatur. Cum autem materiei dominator calor factus fuerit vocat̃ quedã superadditio ⁊ ascẽsio hoc tale tempus: auget̃ aũt in hoc calor tãtus in multitudine vt non solum ipsam ardeat regionem que velut causa putredinis est: sed iã cõtinuitatẽ superpossideat vniuersum corpus. Et cum in summum deuenerit feruoris accensi humoris vocatur quidẽ status hec talis paroxismi pars. Uniuersum vero per igneũ eẽ videt̃: tunc laborantis corpus calore in totũ aial equaliter extenso. Hinc aũt siquidẽ humores subtiles contigerint esse ⁊ virtus robusta ⁊ corpus rarum: euacuatur plurimũ bullientium humorũ in sudorem effusum: si vero humores grossi fuerint ⁊ infirma virtus expulsiua ⁊ vie constringantur sensibile quidem nullũ effluit: solũ autẽ quod ita attenuatũ est vt in vaporis subtilis trãseat nãm: noiat̃ aũt tempus hoc declinatio trãspiratio quedã existẽs feruentiũ humorũ.

¶ Ostendit Galenus causam periodicationis in tali accensione feb. ex superfluitate aggregata in parte que aliunde transmissa non est: ⁊ dato ꝙ ad putredinem istius consequatur attractio sanguinis ad ipsam vt dictũ est cum iam ostenderit causam ascensionis feb. ex tali superfluitate. Et primo declarat quattuor tẽpora paroxismi per signa sensibilia. Dicit eni ꝙ cum putrescit superfluitas aggregata in parte sanguis ad ipsam attrahitur: sed in tempore in quo sanguis influit ad aliquam partem necesse est infrigidari illas que scilꝫ mittunt vel a quibus attrahitur cum priuentur ſm aliquid sanguine ⁊ tendi ⁊ grauari partem cui sanguis influit. Et assignat duas causas ꝓpter quas sanguis qui ĩfluit ad partem putrescit ⁊ ĩdicat dispositionẽ principii paroxismi: ⁊ hoc cum dicit. Firmat igit̃ ⁊c. qa multus sanguis fluit. vnde proportionat̃ multis lignis parue flãme. Et declarauit dispositionẽ augmenti cũ dicit. Cũ autẽ materiei ⁊c. ⁊ dicit. ⁊ iam ſm cõtinuitatem. s. procedens calor a parte ad alias partes super possiderat ⁊c. ¶ Et tetigit dispositionẽ status cum dicit. ⁊ cum in summũ ⁊c. ¶ Declinationẽ aũt tetigit cũ dicit. hinc aũt siqdem. i. post hoc tps.

Et quod dicit Galenus de principio paroxismi: tunc infrigidari particulas a quibus fluit sanguis ⁊ tendi ⁊ grauari illã ad quã fluit videbit̃ dubiũ. In febribus eni ĩterpolatis expellit̃ materia de partibus intrinsecis ad extrinsecas: ⁊ tamẽ videmus partes extrinsecas infrigidari. ¶ Nisi forte ꝙ in feb. ĩterpolatis ĩfrigidant̃ partes extrinsece ex alia causa: si eni feb. ĩterpolata sit de mã calida vt cholerica: tunc quantũ est ex pulsione materie ad extrinsecas partes ille partes calefierent: ⁊ ex hoc partes intrinsece remanerẽt minus calide: ⁊ hoc maxime si materia illas expellẽs ad partes extrinsecas esset actu calida: sed infrigidant̃ partes extrinsece vt põt ex superioribus apparere: qa mã illa in principio paroxismi mouetur super sensibilia membra ex quo inducunt rigorem ⁊ dolorẽ: in tali aũt rigore perterrita natura mouet̃ ad interiora cũ calore ⁊ spiritu ⁊ ex hoc mẽbra extrinseca rema-

Digressio. 68. Dubium de infrigidatiõe partium extrinsecarum in feb. interpolatis. Responsio.

nent ĩfrigidata: deinde postmodũ ad extrinseca ⁊ p totũ expãdit calor. Si aũt mã q̃ expellet de intrinsecis ad extrinseca eẽt frida: tũc infrigidarent ille ptes ex vtraq; cã. ⁊ appet ꝙ in fe. ĩterpolata est expulsio mãe de pte fortiori ad ptẽ ĩbecilliorẽ. Gal. aũt loquit in feb. cui⁹ cã est supfluitas aggregata in aliq̃ pte p viã ↄgestionis. vñ nõ causat ibi accñs rigoris cũ illa mã etiã nõ expellit ad illã ab alia: ⁊ dato ꝙ cum illa mã calefiat ⁊ attrahit sanguis ab alijs ptib⁹ ad illa ex qua attractione accidit illas ptes ĩfrigidari ⁊ p̃dictã tendi ⁊ grauari. Ex quo fluxu ⁊ accẽsione sanguinis fit suffocatio caloris in predicta supfluitate sic a multis lignis positis sup ignẽ: vñ tũc fit sola suffumigatio. Ex alia ergo cã ĩfrigidant ptes in aliq̃ ĩterpolata ⁊ in p̃n° poxismi siue exacerbationis hui⁹ feb. hic descripte: ⁊ directe ponit Gal. signa declarãtia tẽpora paroxismi q̃tuor.

Digressio.69. **Uide ergo** penes que attẽdunt tpa poxismi ⁊ tpa vlia morbi. ¶ Propter qd̃ attentione dignũ ꝙ aliter ex alijs sumit cognitio tẽpoꝝ poxismi que appellant tẽpora pticularia morbi. Et ex alijs cognitio tẽpoꝝ vliũ morbi ⁊ alr h̃ lz h̃ vtraq; tpa distigui ⁊ ex alijs: ⁊ hoc iõ qa tpa vlia morbi distiguunt vno mõ ex opõne nãe in mãz ꝓm digõnẽ ⁊ idigõnẽ: sz tẽpora poxismi distiguunt solũ penes motũ calitatis ad itus ⁊ ex. tunc eni p̃n^m est cũ calor est coartatus: ⁊ tũc est augmẽtuz: cũ calor magnificat ⁊ spargit in toto corpe ꝓm eq̃litatez: ⁊ durat tota hora in q̃ nõ cessat hec calitas expãsa cũ eq̃litate aug^{ri}. Et tũc stat⁹ est qñ calitas talis est in vltio suo excessu ⁊ pmanet: declinatio aũt est cũ talis calitas icipit minui q̃ aliqñ diminuit cũ sudore: cũ ṽtus est fortis ⁊ corp⁹ est rarũ ⁊ humores sũt subtiles: aliqñ declinat insensibilr: maxime cũ adsunt opposita. Et hec oĩa declauit Gal. ⁊ qa hec tpa poxismi distiguunt penes talẽ motuz caliditatis accidit ifirmũ posse mori in declinatione paroxismi: ⁊ modũ polem dat Gal. 3° de crisi: sz ipole est vt ipse ibi dicit ꝙ eger moriat in vli declinatione p se loquẽdo: ⁊ h̃ qa talia tpa vlia distinguunt penes opõnẽ nãe. In declinatione aũt tali nã est vincẽs ⁊ superãs morbũ. ¶ Põt ⁊ etiã alio mõ distingui tpa vlia morbi vt sup̃ penes accñtia: ⁊ tũc etiã ex alio distiguunt tpa vlia ⁊ pticularia. nã vlia tunc distinguunt penes actionẽ calitat̃ exñee vt exñea ⁊ ↄ nãz q̃ causat accidẽtia in morbo. Sz pticularia tpa vt dictũ est distiguunt penes motũ calitatis vt ipsa est ad itus vel ad ex ⁊ penes additionẽ vl resolõnẽ isti⁹: ⁊ iõ poxismi nõ est status quo ad accñtia: ita ꝙ in ipso accñtia morbi sũt itẽsa: nã vt pz p̃ de crisi ca. 7. põt eẽ ꝙ augmẽtũ ⁊ stat⁹ sint leuia ⁊ p̃n^m sit difficiliũ accñtiũ: ⁊ tũc vt dicit Gal. accidit si illa egritudo est mortalis vt eger moriat in p̃n° poxismi: ⁊ iõ distinctio tẽpoꝝ poxismorũ penes accñtia in eis est eis accñtalis ⁊ penes motũ calitat̃ dictũ est eis eẽntialis. Sz idistictione tẽpoꝝ vliũ penes accñtia est ꝙ tũc est stat⁹ cũ accñtia sũt itẽsa: tũc aũt ðclinatio cũ sũt remissa: ⁊ iõ stat⁹ morbi quo ad accñtia põt coicidere cũ p̃n° poxismi ⁊ cuz augmẽto: ⁊ ðclinatio morbi cũ statu poxismi: q̃re ↄtigit ꝙ ex alio acqrit distictio tẽpoꝝ morbi penes accñtia ⁊ distictio tẽpoꝝ poxismi: ⁊ p ↄñs ex diuersis vtrorũq; cognes assumunt. ¶ Et dixerũt qdã ꝙ q̃dã ↄueniẽtia est iter tpa morbi distincta penes accñtia ⁊ tpa poxismi: qa sic in declinatione paroxismi põt eger mori ita põt eger mori in declinatiõe morbi q̃tũ ad accñtia. Pole eni ẽ ꝙ accñtia morbi appareãt eẽ remissa: qa nã est supata ⁊ victa: ⁊ iõ nõ est oppugnãs morbo: pp qd̃ accidit remissio accñtiũ ⁊ eger tendit ad mortẽ: ⁊ q̃q̃ illa egritudo sit in declinatiõe quo ad accidẽtia: ipsa tñ in sui eẽntia vt ex nãm vt est cõparata ad ṽtutẽ ⁊ actionẽ ipsi⁹ nõ est in declinatione: vñ rõnes 3° de crisi ꝓbãtes ꝙ eger in declinatiõe nõ põt mori solũ ꝓbãt

Cap.9.

Cap.9.

de declinatiõe morbi ꝓz ꝙ accipit in rõne ad opõnẽ nãe: nõ aũt ꝓm ꝙ distinguunt penes accñtia. Et h̃ dicũt dixisse Aui. p^a fen cũ dicit. ⁊ multotiẽs q̃dã accidit apud mortẽ dispõ q̃ est sic declinatio ⁊ est q̃si eger iã euaserit ⁊c. ¶ Et lz vt dicũt possit referri sermo ille ad declinationẽ poxismi: nihilomin⁹ etiã põt ad declinationẽ morbi referi quo ad accñtia: qa illa pñt sil coicidere cũ declinatione poxismi in qua morit eger. Et ↄsidera ꝙ hec vltia ṽba tolerarent facilr multã rephẽsionẽ. Et forte est ibi ↄdictio iplicita: nisi intelligerent forte declinationẽ quo ad aliq̃ accñtia spãlia: sed nõ est nobis mõ de hoc cura. ¶ Deĩde. c. d. — Anti. trac. p^a. cap. 4

¶ Sed cũ in parte preterea dispositio permaneat: necesse est alterũ in ea gigni excrementũ: attento rursus in eã alimento: nõ in plenũ toto confecto. Qd̃ rursus vt ante docuim⁹ ab ipsis excremẽtis putridis in parte ipsa relictis: ⁊ ab ipsa ꝓpria prauitate initiũ putredinis suscipit. Et vbi satis incaluerit rursus decumbit in ipsam vt prius diximus ex alijs aĩalis partibus sanguis. Rursusq; eodẽ modo initiũ: incremẽtũ: vigor ⁊ iclinatio accessionis existit: idq; repetere minime desinit quoad dispositio in parte generãte excrementa seruet. At ṽo cũ dispositio talis duplex est: altera qdem partis debilitas per quã gignunt excrementa: altera ṽo ex ipsis subinde genitis collecta. — Laurẽ.

¶ Sed cũ in parte remaneat affectus necessariũ est in ipsa superfluitatẽ gñari: cũ id qd̃ denuo ad ipsam alimentũ attrahit nõ totũ exquisite cõuincat: qd̃ rursus vt antea dictũ est a putridis supfluitatib⁹ in parte restantis ac ꝓprio ex vitio putredinis p̃ncipiũ accipit: ac cũ satis caluerit rursus ad ipsuz influit: quemadmodũ antea ex alijs aĩalis ptib⁹ sanguis. Atq; eodẽ rursus modo p̃ncipiũ ascensus ↄsistentia declinatio alterius fit accessionis: neq; hoc p circuitũ desinit fieri donec in p̃ma supfluitates generãti seruat affectus. Est ṽo duplex huiuscemodi affectus. Alter quidez imbecillitas partis ex qua fiunt superfluitates: alter ṽo qui ex eisdem quotidie genitis oritur. — Leonic.

¶ Sed manẽte demum ea que in particula est dispõne necessariũ est aliã in ea gñari supfluitatem eo qui attrahit rursus in ea cibo nõ certissime omni superato. Que rursus vt ante dictuz est ⁊ a relictis in particula putridis superfluitatibus ⁊ ab ipsa sua ꝓpria malitia principiũ putrefactionis suscipit. Et cũ sufficiẽter calefacta fuerit rursus influit ad eam sicut prius: ex alijs aĩalis particulis sanguis. Et ꝓm eundẽ rursus modũ ⁊ initiũ ⁊ ascensio ⁊ status ⁊ declinatio fit poxismi: ⁊ h̃ nõ cessat piodicãs donec dispositio que est in ipsa superfluitates generãti pticula seruet. Duplx aũt est hec talis dispositio: hec quidẽ imbecillitas particule ꝓm quã generant superfluitates: scd̃a ṽo ex ipsis que quotidie generantur coacervatur. — Antiq.

¶ Assignat cãm periodoꝝ ex hac causa p̃dicta cũ dicit: ꝙ manente predicta dispõne in parte scz qa pars sit debilis nõ conuertens nutrimẽtũ necessariũ est postq; factus paroxismus est vt iterũ superfluitas reaggreget que iteruz putrefiat:

putrefiat:⁊ ꝓpter reliquias que remãserũt putredinis in loco ⁊ ad ipsamet malitia illius superfluitatis vel quaz ex se hꝫ vel quã acqrit:qa aperte nõ bene digerit:⁊ cũ predicta superfluitas calefit iterato recõfluit sanguis ad illam ab alijs partibus vt dicebat ⁊ eundẽ modũ tenet:⁊ qđ dicit notũ est. ¶ Et cũ dicit. Duplex aũt est hec talis:declarauit reuersionẽ exacerbationis esse ex duplici causa:⁊ vna causa est debilitas virtutis que permanet in particula aggregãs superfluũ ⁊ nõ expellens. ¶ Causa scđa est reliqe que coaceruant ⁊ mltiplicant in parte ex materia que putrefit que cõtinue ex debilitate v̾tutis generat que reliqe sunt causa aggregationis superfluitatis in particula:ita ꝙ duplex est dispositio supfluitatis in particula que est causa reuersionis feb. ¶ Deinde cum dicit.

Laurē. ¶ Neqꝫ eni credi põt in vasis externis:quibꝰ elixa cibaria nidoruléta sunt dispõnẽ quãdã seruari:in ꝑtibꝰ aũt qbꝰ humores putrescũt minime ꝑmanẽ:maxieqꝫ impoſſe videt solui dispõnẽ:quotiẽs vniuersuꝫ corpꝰ malis humoribꝰ abunde ac replõnis morbo laboret potissimũ quotiẽs in eo ipso meatus ipsi angustiores extiterint cõtinẽtes excremẽta partis. Queadmoduꝫ igit sanctio subsequit:quotiẽs meatꝰ ipsi expurgent: vt pars ipsa difflari queat ⁊ vires cõstẽt ⁊ dispositio corrigat:⁊ vniuersum corpus:neqꝫ malis humoribꝰ statuat:neqꝫ replõne laboret. Igit quousqꝫ hec ꝑmaneant:circuitionẽ accessionũ permanere necesse est.

Leonic̄. ¶ Neqꝫ eni existimes in exterioribꝰ vasis in qbꝰ elixatũ obsoniũ i vapores est resolutũ quãdã relinq dispositionẽ:nullã aũt in ꝑtibꝰ in qbꝰ humores putruerũt: tũc v̾o magis eã que remanet dispõnẽ impoſſe est solui. Qñ vniuersuꝫ corpꝰ multis ⁊ initiatis humoribus fuerit oppletũ:ac multo etiã amplius si his adiungat oium ꝑ quos mẽbri supfluitates excernunt meatuuꝫ astrictio. Sicuti etiã sanitas subsequeret si ⁊ meatus essent aperti:ita vt in mẽbro liberi trãsitꝰ fierẽt ac potẽtia vegetior redderet emẽdaret affectꝰ atqꝫ vniuersuꝫ corpus:neqꝫ multis neqꝫ vitiosis humoribꝰ grauaret. Donec v̾o hec perdurauerint:circuituꝫ quoqꝫ accessionum seruari est necessarium.

Antiq̄. ¶ Ne eni existimes exterioribꝰ quidẽ his vasis in qbus decoctus cibꝰ nidorẽ suscepit quandã dispõnẽ dimitti:ꝑticulis aũt in qbus humores putrefiũt:nullã:adhuc autẽ vtiqꝫ magis ipoſſe est solui ⁊ hãc dispõnẽ cũ vniuersuꝫ corpus cacochimũ ⁊ plectoricũ extiterit. Et multo vtiqꝫ magis si supaduenerit his ꝯstrictio vniuersoꝝ diriuãtiũ poroꝝ ip̄as supfluitates ꝑticule. Sicut igit ⁊ sanatio sequet si ⁊ pori expurgent vt bñ fluxibilis sit ꝑticula:⁊ v̾tus roboret ⁊ dispositio corrigat ⁊ vniuersuꝫ corpus:neqꝫ plectoricũ neqꝫ cacochimũ sit. Donec aũt hec ꝑmãserint ⁊ periodũ paroxismoꝝ necẽ est ꝑmanere.

¶ Declarat qđ dicit per siſe.s.qualr ex superfluitatibus generatis in mẽbro ⁊ accẽso a calore in eis derelinquit q̃dã dispositio que est causa regñationis superfluitatũ:⁊ quod dicit est notũ per se:imo dictũ fuit supra:mala q̃litas que derelinquit in loco minere putredinis nõ solum est causa vt per viã cõgestionis in parte aggreget superfluitas:sed põt esse cã attractionis supfluitatis ab alio loco ad illum. Et ponit Galenus post dispõnes corporis qbus existentibus maxime perdurant paroxismi ⁊ reuersiones periodoruꝫ ex causa prefata:⁊ hoc cũ dixit. Adhuc autẽ vtiqꝫ magis impoſſe est solui hãc dispõnẽ.s.paroxismoꝝ feb.⁊ causam ipsoꝝ cũ vniuersum ⁊c̄.qa qñ corpus est cacochimicũ sanguis q fluit ⁊ vadit ad ꝑtẽ de se est malignꝰ. Siſr plectoria corpis est cã cõgregatiõis supfluitatũ i ipso. Et multũ vtiqꝫ ⁊c̄.q̃ eniꝫ dicit sunt ꝑ se clara. ¶ Deide cũ.d.

Laurē. ¶ Siſe accidit i mulieribꝰ:in eis eni quo ad siſes cãe ⁊ eq̃lis ꝑmaneãt mẽstruoꝝ ex ipsa circuitio retinet.

Leonic̄. ¶ Hoc idẽ i mulieribꝰ accidit:nã ⁊ in his donec eq̃les ac siſes mẽstruoꝝ cause fuerint ideꝫ seruat circuitus.

Antiq̄. ¶ Ita igit ꝯtingit ⁊ in mulieribꝰ:⁊ enim ⁊ his donec vtiqꝫ pares ⁊ siſes mãserint mẽstruorũ cause ⁊ periodus eaꝝ eadem custoditur.

¶ Declarauit dictũ qđ dicit ibi.sed manẽte siqdẽ ea que in ꝑticula est dispositio ⁊c̄.ꝑsimile:⁊ dicit.ita eniꝫ.deinde excusat se a determinatione ampliori. ¶ Deinde cũ.d.

Laurē. ¶ Sꝫ de his oibꝰ libro de defluctionũ dispõnibꝰ latiꝰ docuimꝰ:⁊ nũc imorari diutiꝰ i ꝯfirmãdis his q̃ alibi ostẽsa iaꝫ sũt minime ꝯuenit:neqꝫ ẽt p̄terire cogitarerũ in p̄ñs vtilia. Maxie ãt vtile est in his cognoscere vt aliq̃ ꝑtes alijs trãsmittũt excremẽta queadmodũ caput oculis ipsis:q̃dã v̾o ab excremẽtis i se genitis initiũ febricitãdi suscipiũt. Et vt his oibꝰ cõis excrementoꝝ putredo ẽ:ꝓpriũ v̾o ifractio ac stipatio ꝯceptaculoꝝ aut ex hũore glutinoso vel crasso vl̾ multo iterdũ angustia meatuũ:vl̾ sensibiliũ:vl̾ minime sensibiliũ iterdũ qs oia loca vacua in toto corꝑe repleant:⁊ ab his oibus multitudo ad ipsas vires relata:queadmodũ libro de multitudie docuimus. Febriũ igit circuitione repetẽtiũ nõ noui nũ quepiã causa omissa sit.

Leonic̄. ¶ De his v̾o vberiꝰ a nobis scriptũ in libro de fluctionibꝰ:neqꝫ nũc i eis ꝓbãdis q̃ ãtea fuerũt demrata tp̄s terere ẽ neccũ. Sꝫ neqꝫ capita eaꝝ reꝝ q̃ huic loco cõducũt sũt p̄terenda. Sũt aũt hec cognitu vtilia ꝙ nõnulle qdẽ ꝑtes ad alias supfluitates trãsmittũt queadmodũ caput apđ oclos.nõnulle ãt ab eisdẽ i seipis genitis p̄nm febricitãdi trahũt. Cꝫ q̃ his oibꝰ supfluitatũ putredo cõis existit:singulis ãt ꝓpriũ iest huic qdẽ cõstructio ac cõpactio vasoꝝ ob hũores vel crassos vel mltos. Alij meatuũ cõstrictio sensibiliũ.s.vel isensibiliũ. Alij oia i toto ipsiꝰ corꝑe loca iania sũt oppleta:ac p̄terea ea adest multitudo q̃ ad potẽtiã dr̄ queadmodũ i libro đ mltitudie oñdimꝰ. Eaꝝ igr̄ febriũ q̃ ꝑ circuitũ accessiões faciũt:nescio si q̃ ẽ nob cã p̄termissa.

Antiq̄. ¶ Dictũ est aũt plurimũ de his talibꝰ oibꝰ in sermone de reumaticis dispõnibꝰ ⁊ nũc neqꝫ morari in ꝓbõne demratoꝝ est rõnabile neqꝫ supgredi capl̾a vtiliuꝫ ad p̄ñtia. Utilia v̾o sunt in his maxie cognoscere ꝙ q̃dã ꝑticularũ alijs immittũt reumata sicut caput oculis:q̃daꝫ v̾o ab his que a seipsis generant supfluitatibꝰ principiũ febriẽdi suscipiũt. Et qm̃ his talibꝰ vniuersis:cõmune qdẽ putredo est supfluitatuꝫ:proprium aũt vnicuiqꝫ huic qdẽ obstructio ⁊ ob-

tusio vasorū: vel ꝓpter viscosos humores vel grossos vel multos. Aliij vo constrictio pororum vel sensibilium vel insensibiliu;. Aliij vo alicui impletas esse eas que ſm totum corpus eius sunt vacuas regiones: ⁊ cu; his adhuc ea que ad virtutē est multitudo sicut in sermone de multitudine demonstratum est. febriū q̄dē vtiq; que ſm aliquā periodum exacerbant̄ nescio si qua deficit generationis causa.

¶ Et declarauit vlteri⁹ que sunt capitula vtilia que hic nō apparet supergredi. s. ad perfectā cognitionē causarū periodicationis: ⁊ vnde est ꝙ quedam particularū imittunt aliijs reumata: ex quibus particule ille ad quas mittit̄ accipiunt principiū febriendi. Scōm casum notū tangit cū dicit. quedā vo ab his ⁊c̄. Tertiū casu; q̄a oportet prescire ꝙ cōmune est oībus his superfluitatibus in quib⁹ fiūt tales periodi feb. putride superfluitatū ad hoc vt illi fiāt. Quartum casum vtile qđ op; prescire est ꝙ diuersis partibus sunt appropriate diuerse cause mediate putredinis: alicui enī parti est appropriata obstructio vasorū que fit vel ꝓpter viscosos humores vel multos vel grossos: ⁊ per hoc intelligit oppilationē intrinsecā in vasis: alicui appropriata est constrictio poroꝝ ⁊ illa est oppilatio orificiorū: alicui appropriata que h; vacuas oēs regiones. s. venas ⁊ porositates mēbri repletas: alicui appropriata est multitudo quo ad virtutē: ⁊ dato ꝙ ibi non eēt repletio quo ad foramina: de qua supra locuti fuimus: ⁊ hoc intelligit cu; dicit. ⁊ cum his adhuc sup. ꝓpriū est alicui ⁊c̄. Et possibile esset ꝙ vtraq; repletio: ⁊ quo ad virtutē ⁊ quo ad vasa simul alicui parti appropriaret̄: respōdit sicut in sermone de multitudine ordinatū est. i. mōstratū de omnibus his. Et ponit vltimo finē dicti Galeni cū dicit. febriū vtiq; ⁊c̄. vn̄ dic̄. Nescio si q̄a deficiat gnōnis cā: q̄si dicat nulla ⁊c̄.

Laurē. ¶ Earum autem que nullum eiusmodi seruant ordinē causa est: vel quia humor transmouet in alienam: vel q̄a errorē viuēdi cōmutāt ad ei⁹ deducunt̄ dispōnē.

Leonič. ¶ Earum autē; que ordine carent nōnulle ex trāsmutatione humoris nonnulle ob victus errorem ad talem dispositionem deueniunt.

Antiq̃. ¶ Inordinatarum vo quedam quidem ex transitione humoris: quedam vo ⁊ propter diete delictum in talem deuenerunt cōstitutionem.

Cō. 25m ¶ Cum posuit Galenus causas periodorū euenientium in feb. ⁊ ordinem ipsarū: vult nunc assignare causam inordinationis periodoꝝ que aliquādo accidit in febribus: ⁊ ponit causas huius esse duas: vna est ꝑmutatio vnius humoris in aliū. Alia est delictū qđ fit in dieta: dicit enī. Inordinatarū vo. s. febriū quedā deueniunt in talē cōstitutione; ex trāsitione humorū. i. ex permutatione humorū: vt quādo vnus permutat̄ in aliū: q̄a quādo quilib; habet ꝓpriū periodū: cum vnus qui faciebat feb. transmutat̄ in aliu;: tunc mutat̄ ordo primus qui erat in paroxismis. Queda; vo ⁊c̄. Et si diceres has causas non esse sufficientes cū supra dictum sit ꝙ hec permutatio potest contingere ex ꝑte dispositionis que est in mēbro ꝓpter qua; superfluitates aggregant̄: nihilominus tamē permutatio predicte dispositionis non est causa permutandi ordinem periodorum nisi inquātū est causa permutationis superfluitatū: vt q̄a sit causa ꝙ alius modus superfluitatis aggreget̄ in parte quā prius vel alia quantitas ꝓpter quā quātitas predicta causa reduceret̄ ad illā de transmutatione superfluitatis. Et hoc etiā modo peccatū in dieta nō est causa permutationis ordinis periodorū nisi inquantū est causa permutationis in superfluitatibus ꝓpter qđ in gn̄ali causa ꝑmutationis periodoꝝ non est nisi vna. s. permutatio in superfluitatibus que defluunt vel eggregant̄: tamen in speciali vel cause istius cause imediate in speciali sunt due: q̄a ꝑmutatio in superfluitatib⁹ aut est ex materia: ⁊ hoc est ex delicto diete: aut est ex aere vt cum vnus humor transit in aliū: vel est ex permutatione dispositionis membri: quia ad illud vt dictū est reducit̄. Et ex his dicunt cōiter esse notum ꝙ oīs inordinatio que est in periodis non est ex nature ōpatione p̄ncipalr: sed ex parte materie ⁊ p̄ncipaliter est contingens. Ordinatio aūt p̄ncipalr nature est attribuenda ⁊ materie scđario tanq̄; circa qđ versat̄ operatio nature: ⁊ hoc p; 2° ⁊ 3° de creticis. ¶ Deide. c. d.

¶ Sanguis igitur putrescēs maxime vertit̄ in alienū: qui vt ante diximus sanguinis parti; flaua bilis: partim atra efficitur. Quantum igit̄ humores in corpore egro tātū circuitiones accessionu; euariant: quocirca mirum minime videri debet per tales mutationes ordinem quoq; mutari: sed non parum mutatur vbi qđ incipit putrefieri aliqua parte existat alterum: alteru; aūt ex aliijs decubat atq; in illis tale existat: aut in toto animalis corꝑe exuperet. Nec secus quecūq; egri: ipsi viuendo cōmittunt: hec quoq; nihilominus eorū possunt circuitionis ipsius ordinem: vt enim in sanis prauus victus morboꝝ causa est: eodē modo vel magis in egris: quotiens errore; cōmiserint accessiones existunt. Nec solum adhuc egrotantes: sed etiā in ip̄o refertionis tēpore prompte ex quauis causa ledunt̄: quocirca per omnem insignem lesionem vel preuenire circuitiones ipsas cogunt: aut dissimiles quide; g̃ gnūt materias ex q̄bus accessionū ordo corrūpit̄. Laurē.

¶ Maxime igitur transmutat̄ atq; in altera; naturam transit sanguis cum putrescit. Nam vt etia; antea exposuimus ꝑs vna sanguinis fit flaua bilis: alia nigra. Quantū vo in egrotantiū corpore humores mutant̄: tātū etiā accessionū circuitus. Quare nihil mirandu; est si in huiuscemodi mutationibus ordo accessionū euariet. Illa quoq; nō paꝝ est varietatis causa quod qui putrescere incipit humor in aliquo alio membro consistit: alter vo ex aliijs defluit partibus qui vel in ipsis solis continebatur: aut in vniuerso corpore aīalis redundabat: sic ⁊ quecūq; circa victus rationē errata ab egrotantib⁹ fiunt: nihilominus hec circuituū ordinem euertunt. Quemadmodū enī ipsis quoq; sanis victus deprauatur egrotandi affert occasionem eodē vt arbitror modo: vel etiam magis in laborantibus ex erroribus admissis fiunt accessiones. Non solum igitur cu; iam egrotant: sed eo etiā tempore quo ex morbo referuntur quacūq; ex causa promptissime offenduntur. Qđcūq; igitur offensionis genus effatu dignū interuenerit vel circuitus anticipare: aut alios diuerse nature a prioribus oriri est necessariu; a quibus accessionum ordo peruertitur. Leonič.

¶ Igitur transcendit quidē maxime sanguis cū putresit: sicut enim ⁊ antea dictū est: hoc equi- Antiq̃.

Antiq. dem rubea cholera fit: hoc autē nigra: inquantum autem rursum humores qui sunt in corpore eorū qui infirmanť transmutanť intantuꝫ ⁊ periodi paroxismorū. Quare nequaq̄ adhuc mirabile est in talibus trāsmutationibus subalterari ordinem: subalterať autē non minime ⁊ eo q̄ quidē qđ incipit putrefieri ꝑm aliquam particulā aliud existit. Aliud v̄o ex aliis īfluit: aut in his solum existēs tale: aut ꝑm totū aīalis corpus superabundans. Sic autē ⁊ quecūq̄ꝫ peccant ꝑm dietam laborantibus nō minus: ⁊ hoc corrūpunt periodoꝝ ordinē. Sicut eniꝫ ⁊ ipsis sanis male diete egritudinū cāe existūt eodē vt existimo mō vl' ⁊ mag̃ adhuc egrotātib⁹ ex quibuscūq̄ꝫ peccauerint paroxismi cōcidūt non solum: deniq̄ꝫ adhuc egrotantes sed ⁊ circa resumptionis tempus parate ab oī peccato leduntur: ꝑm vnāquāq̄ꝫ igiť lesionē iam digna ratione vel anticipare multū periodos cogūt: vel quasdā alterogeneas prioribus eis generāt a quibus ordo paroxismorum corrumpitur.

¶ Declarauit has causas quas posuit: ⁊ primo causam ex permutatione humoꝝ. Et attende q̄ vnus humor trāsmutatur in naturā alterius dupl'r: vel per alterationem: ⁊ hoc p̄mo tetigit cum dicit. Igiť transcēdit quidē maxime sanguis .s. in naturā alterius humoris cū putrefit ⁊c. hic q̄deꝫ scilꝫ sāguis ru. chol'a fit: ⁊ q̄n̄o aduriť. hic aūt nigrū .s. quādo plus aduriť: ⁊ hoc fuit supra in illo cap'lo Reuerti ⁊c. clarum: ⁊ cum dicit intātū ⁊ periodi paroxismoꝝ .s. subalternanť. ¶ Et attende q̄ quādo Gal'. dicit. Igitur trāscendit quidē maxime sang. q̄ hoc est verū quantū ad ꝓpriā complexionē sanguinis. Est enī calidus ⁊ humidus facili⁹ transmutabilis in aliuꝫ humorē q̄ꝫ flegma ⁊ melācholia: cum teneat quasi medium inter choleram ex vna parte: ⁊ flegma ⁊ melancholia ex alia. ¶ Sed si considerať sanguis quantū ad habitudinē quā hꝫ ad naturā cum sit thesaurus nature: ⁊ magnā custodiā degat natura circa ipm plus q̄ꝫ circa alios non est faciliter permutabilis ⁊ alterabilis: imo minus q̄ꝫ aliq̄s alioꝝ: ⁊ hec est causa quare pauce feb. fiunt a sanguine ⁊ plures ab aliis humorib⁹. ¶ Et ꝓpter hoc notanter dicit Galenus transcendit: ergo maxime sanguis cum putrefit: q̄a tunc derelictus est a regimine nature ⁊ derelictus cōplexioni ꝓprie. ¶ Alio modo fit transitus vnius humoris in naturā alterius ex quo causať inordinatio in periodis: ⁊ per admistionē alterius humoris cum illo: cum enī cum aliquo humore ordine periodicante permiscetur alter humor: impediť ordo predictus: ⁊ hoc patet ex dictis supra de cōmistione humoꝝ adinuicē. Et hanc causam tangit Galenus cū dicit. Subalterať aūt nō minime ⁊c. cū dicit aūt in istis solis. ītellexit scꝫ particulis que influunt ⁊c. deinde cum dicit. Sic autē declarat causam inordinationis ⁊ permutationis ordinis in periodis ex delicto diete: ⁊ cum dicit. ex quibuscūq̄ꝫ peccauerit paroxismi coincidunt intellexit scꝫ ꝑm ordinem aliuꝫ q̄ꝫ prius essent. ¶ Deinde cum dicit.

Lauré. ¶ Sepe etiā ob implexionē circuituum incognitā medicis egri videntur pati inordinatas accessiones: sed tales ordinū ꝑmutationes nequaq̄ sunt: sed tātūmodo videntur. Sed quecunq̄ꝫ re vera sunt: aut ob permutationem humoruꝫ cōmittentium morbos: aut ob viuendi errorem efficitur.

¶ Sepius v̄o ob circuituum cōplicationē que a medicis ignorať vident absq̄ꝫ ordine accessiones in egrotantibus fieri. Sed nō ita fortasse res se hꝫ quēadmodum videť: sed tunc vere ordo euariatur quādo qui febreꝫ faciunt humores: in alteram naturam transierint: aut in victu errare contigerit. Leonič.

¶ Multotiens aūt ꝓpter supcōplicationeꝫ periodoruꝫ ignotā a medicis inordinate visi sunt egrotātes exacerbari. Sed he quidē tales inordinatiōes nō sunt vere: sed videnť solū. Quecunq̄ꝫ autē vere sunt aut ꝓpter transitionē eorum qui febres operanť humoruꝫ aut propter delictum diete efficiuntur. Antiq.

¶ Remouet errorē potentē īcidere: ⁊ dicit q̄ multos egrotantes vidētur exacerbari inordinate cū se adinuicē cōplicantur: vt scꝫ cōponanť due quartane poterūt aliquādo apparere in eis periodi ꝑm motū tertianariū: ⁊ aliquādo ꝑm motum quartanariū: aliq̄n̄ quotidianariū. Sed tn̄ vt dicit Galenus tales nō sunt vere inordinationes: ⁊ hoc q̄r inordinatio ꝓprie debet attēdi vbi est ordinatio: ordo aūt ꝓprie attendiť in motibus periodoꝝ vnius feb. ⁊ non plus.

¶ Sed restat cōtinuarū genus quarū totuꝫ tēpus vna accessio est: aut semper equalis: aut decrescēs aut increscens vsq̄ꝫ ad iudicium. Lauré.

¶ Reliquū est id febriū genus q̄ synoche vocanť quarū vniuersuꝫ tēpus vna accessione finiť q̄ vel semꝑ in eodē vigore ꝑsistit vel minuiť vl' augeť donec finiať. Leonič.

¶ Reliquū aūt est synochaꝝ genus quarū vniuersum tēpus vnus ꝑoxismus est vel semꝑ homotenus vel diminuēs vel augēs vsq̄ꝫ crisim. Antiq.

¶ Uult Galenus dissoluere questionē aliā que fuit questio p̄mo mota in p̄ncipio huius capituli: que est assignare causam febriuꝫ synochaꝝ que sunt vnius paroxismi a p̄ncipio vsq̄ꝫ ad finem in q̄bus nō sunt paroxismi plures vel excrescentie vel ꝓportionales: ⁊ sunt tales triplicis maneriei vt ponit ⁊ declaratū fuit supra. ⁊ p̄mo premisit intētionē suaꝫ que clara est: deinde ꝓcessit ad dissoluendū hāc questionē. Cō. 26[m]

¶ Ex tali cā fieri solet: quas oīum febriū Praxagoras subiicit putredinē humoꝝ in caua vena cōsistere. Lauré.

¶ He v̄o oēs ex tali cā ortuꝫ hn̄t qualeꝫ Praxagoras existimabat humoꝝ. vꝫ. in caua vena putrefactionē. Leonič.

¶ A tali cā aptuꝫ natū generari est qualē oīum febriuꝫ Praxagoras supposuit putredinē existimans humoꝝ in chili vena consistere. Antiq.

¶ Et primo ponit solutionē ⁊ causaꝫ illius auctoritate Praxagore: ⁊ quid voluit notum est: ⁊ per venam chilim intelligit venam magnam ascendentem.

¶ Sed absolutior sermo ac verior hoc modo euadet. Quicūq̄ꝫ circuitionibus quibusdam repetunť morbi partium ipsaruꝫ accedunt dispositionibus vel mittētium: vel suscipientiū vel gignentium vel trahentium excremēta eo quo supra diximus modo. Ubi v̄o sine circuitione fatigāt in his nullus locus peculiaris affectus est. Sed humores in venis ⁊ arteriis oībus sunt: maximeq̄ꝫ vbi in maximis ⁊ calidissimis sunt: aut ob Lauré.

aliquā aliā causaꝫ vt in effimeris.i.diarijs: aut ob pu
tredinem ebullientes accendunt febrem vnā cōtinuā
ab initio vsqꝫ ad finē minime intermittentem eo vsqꝫ
durantē ac decurrētē hoīeꝫ vsqꝫ cōgruētis eā humo
res cōsumantur aut cōcoquant̄ aut vtrūqꝫ patiant̄.

Leonic. ¶ Cōtꝫ absolutior ac verior sermo hunc in modum di
ceret̄. Quecūqꝫ per circuitus aliquos egritudinū ac-
cessiones fiunt ex membroꝝ dispositionibꝰ: ortū hn̄t
que.s.membra vel mittunt vel suscipiunt vel generāt
vel attrahūt superfluitates eo quo nuper diximꝰ mo-
do: sed que circuitū non habēt in his nulla est corpo-
ris pars que precipue sit offensa. At oēs qui in venis
⁊ arterijs cōtinent̄ humores atqꝫ hi presertim qui in
maximis atqꝫ plurimo calore abundātibus sunt: aut
ob aliam: cꝫuis causam quēadmodū in effimeris aut
ob putrefactiones feruentes febrem accendunt syno-
cham appellatā que a principio vsqꝫ ad finē nullam
habet itermissionē ac tādiu perseuerat hoīemqꝫ deu-
rit donec qui ei causaꝫ afferunt humores: aut ex toto
assumantur aut coquant̄: aut vtrūqꝫ patiantur.

Antiq ¶ Perfectior autē vtiqꝫ hic sermo ⁊ verior fiet
s̄m hunc modū: quecūqꝫ quidē in periodis q-
busdā exacerbant̄ egritudines particularū ina-
scunt̄ dispositionibꝰ vel mittentiū vel suscipiē-
tium vel generantiū vel attrahentiū superflui-
tates s̄m eum qui parum antea dictus est mo-
dum. Quecūqꝫ vō sine periodis nullus in his
patiens est locus precipuus: sed humores qui
sunt s̄m arterias ⁊ venas vniuersas: ⁊ maxime
quicūqꝫ s̄m maximas ⁊ calidissimas sunt: vel
ꝓpter aliam quandā causaꝫ vt in effimeris: vel
⁊ ꝓpter putredinē ebullientes accendunt vnā
febrem synochā a principio vsqꝫ in finē indesi
nentē vsqꝫ intantū ⁊ permanentē ⁊ comburen
tem hoīem donec generantes eā humores cō-
sumantur vel digerant̄ vel vtrūqꝫ patiantur.

¶ Deinde qa hec causa ⁊ solutio erat imperfecta ponit so-
lutionē completā cum dicit. Perfectior autē: ⁊ di. ꝙ feb.
que exacerbant̄ ⁊ exacuunt̄ s̄m periodos sunt feb. in qui-
bus est aliquis locus precipuus patiens ad quē transmit-
titur ab alio superfluitas vel ad quem locū attrahit̄: quia
s̄m aliquē precipuū locū est causa aliqua attrahens vel in
quo s̄m congestioneꝫ generat̄ superfluitas: oēs ergo feb.
que per plures periodos exacuunt̄ sunt ille in quibus est
aliqua precipua ⁊ particularis particula patiens: ⁊ istud
fuit clarum in causis periodoꝝ assignatis supra: sed feb. il
le sunt vnius paroxismi a p̄ncipio vsqꝫ ad finē in quibus
est nullus locus precipuus patiens: imo humores causan-
tes talem feb. sunt s̄m vniuersas arterias ⁊ venas corpis
⁊ nō in aliquo precipuo loco: ⁊ maxime illi sunt causantes
talem febrē qui sunt s̄m maximas ⁊ calidissimas venas.
Et tunc dat causas s̄m quas tales humores predictā feb.
generāt cum dicit. vel ꝓpter aliam quandā causam.s.fa-
ciunt talem feb. qa scꝫ ꝓpter solam calefactionem: ⁊ dicit
hoc ꝓpter synocham cōclusam sine putredine in quibus
est simplex calefactio in sanguine vt in effimeris est sola
calefactio in spiritu: ⁊ tales etiā inter effimeras reponunt̄
vt supra. ¶ Aliam causam tangit cuꝫ dicit. vel ꝓpter pu-
tredinē ebulliētis ⁊c. ⁊ ista est synocha de putredine: ⁊ cuꝫ
dicit. consumant̄: intelligit per hoc omnē euacuationē si-
ue sensibilē siue insensibilem vel digerant̄ vel vtrūqꝫ pa-
tiant̄ s̄m digestionē ⁊ euacuationē: ⁊ apud nos alibi istud
membrū de digestione: qa pōt poni seiunctum ab eūatio-
ne: qa ponimus ꝙ aliquādo per solam digestioneꝫ absqꝫ
euacuatione pōt cessare feb. putrida. ¶ Et potest exponi
apud alios vel digerat̄: vel pro et vtraqꝫ patiantur: scilicꝫ
digestionem ⁊ euacuationem.

Sola digestione pōt cessare fe. putrida.

Et vt detur huic nostro operi complementuꝫ no-
stre facultati sufficiens: declarare vo-
lumus oēs causas periodorū in egritudinibus s̄m omnē
modū ⁊ vniformitatis paroxismi in egritudinibꝰ fientis
a principio vsqꝫ ad finē. Et procedemus iuxta fundamē-
ta ⁊ declarationes datas a Galeno in hoc caplo: tunc enī
erit satisfactū duabus qōnibus quas mouit Galenꝰ in hac
vltima parte libri: ⁊ in hoc etiaꝫ consumabimus dicta ab
alijs in hac materia. ¶ Dicamus ergo ꝙ s̄m ꝙ dicit Gal.
causa quare egritudines motū suū obseruant periodicuꝫ
est periodica expulsio superfluitatis ad aliquē locū deter
minatū fiens ex fortitudine alicuius particule expellētis
⁊ debilitatis alicuius recipientis ab illa: que particula for
tis in expellendo periodice congregat in se superfluitateꝫ
ex causis quas posuit Gal. ⁊ sic ad debilē periodice expel
lit: aut causa talis motus periodicationis est causa aliqua
attrahens periodice ad membrū superfluitatē in quo est
superfluēs vt calor vel dolor. Aut fit talis motus periodi-
cus in egritudinibus ex cōgregatione supfluitatis in aliq̄
particula periodice per viaꝫ cōgestionis ex debilitate exi
stente in predicta particula: ⁊ has oēs causas ponit ⁊ expli
cauit Galenꝰ: ⁊ ideo nō est sermo in eis extēdēdus. ¶ Ex
qbꝰ causis ipse ꝯclusit ꝙ in oībꝰ feb. ⁊ ꝑ ꝯñs in oībꝰ egritu
dinibꝰ hn̄tibꝰ motū ꝑiodicū est aliqs locus patiēs p̄cipuꝰ:
ad quē sicut ad minerā putredinis fit expulsio humoris:
aut attractio: aut ꝯgregatio q̄ in predicto loco putrefit. Et
quia hoc fit pluries: ⁊ ideo talis febris motꝰ hꝫ periodos.

Digressio.70. Cause periodoꝝ.

¶ Est enī periodus vt huic proposito pertinet reditus ali
cuius egritudinis ab eadeꝫ dispositione in quā p̄mo erat.
vnde periodus egritudinis idē est ꝙ eiꝰ circuitus. Unde
Galenus in cōmēto illius afforismi. Paroxismos ⁊ cōsistē
tias: s̄m translationē grecaꝫ dicit. Qui aūt periodū vocat
eam in idem similē reiterationē manifestū vtiqꝫ oībus: ⁊
patet ex his ꝙ opꝫ in periodo esse interruptionē quandaꝫ
qa nihil existens in aliqua dispositione redit ad eandem
vel simileꝫ nisi cecideret in predicta dispositione interru-
ptio. Et ideo in periodo est cōsiderare duas partes.s. fortē
vt initium paroxismi vsqꝫ ad statū: ⁊ eius declinationem
seu quietem vsqꝫ ad initiū paroxismi alterius. Et hoc po-
nit Galenus in predicto afforismo. ¶ Ex quibꝰ patet tria.
primo ꝙ periodus nō attribuit̄ egritudinibꝰ que sūt vniꝰ
paroxismi a p̄ncipio vsqꝫ ad fineꝫ inclusiue. ¶ Scōm ꝙ
magis repit̄ periodicus motus in egritudinibꝰ vt febribꝰ
vere īterpolatꝭ q̄ꝫ in ꝯtinuis cū eis sit vera iterruptio: attri
buit̄ tñ ꝯtinuis in quibꝰ lꝫ nō sit vna interruptio: est tamē
in eis qdā tepor: ⁊ vocant̄ ex hoc tales febres cōtinue ꝓ-
portionales vt est tertiana ꝯtinua: ⁊ sic de alijs. ¶ Tertiū
est ꝙ motus periodicus attribuit̄ solū egritudinibꝰ depē-
dentibus a materia ⁊ a causa. nō aūt egritudinibꝰ a causa
nō depēdentibus vt ethica cū in eis non cadat alteratio ⁊
inouatio dispositionis. ¶ Sumit aūt Aristoteles in de ge
neratione ⁊ corruptione: ⁊ 9° de gnōne aīaliuꝫ ⁊ in multis
alijs locis aliter periodū: de qbꝰ mō nō curamus. ¶ Est
ergo in oībus egritudinibꝰ hn̄tibus motū ꝑiodicuꝫ aliqs
precipuus locus patiens in quo periodice materia aggre-
gatur siue aliunde ad illū expellat̄: siue in eo ex debilitate

Quid periodus.

p^a particula aforis. aforis.12.

ꝛ ibidē aggregeť. Et hoc īducit Galenus in febꝛibus: ex eo ꝙ reperiť in paſſionib⁹ manifeſtis vt obthalmia ꝛ ſilib⁹: in febꝛibus enī interpolatis apparet manifeſte: expellitur enī materia de loco venarū ad locū extra venas: ꝛ hoc pp̄ cauſas dictas ſupꝛa cū declaratuꝫ fuit ſupꝛa quare fit aliq̄ feb. iterpolata. In febꝛibus aūt ꝯtinuis ꝓpoꝛtionabilibus putrefactio fit materie intus intra venas in aliqua determinata parte: ad quā etiā partē tanq̄ȝ ad minerā putredinis attrahiť vel expelliť vel ꝯgregať periodice ſꝫm diuerſos periodos in diuerſis humoꝛib⁹ mā cauſans exacerbationē: ſed cōtinuať vna exacerbatio cuꝫ alia pp̄ cās ſupꝛa aſſignatas. Febꝛes aūt que ſunt vnius ꝑoxiſmi a p̄ncipio vſqꝫ ad finē vt ſynocha ꝛ cōcluſa: cuius ſpēs ſūt tres: ſunt feb. in quibus nō eſt aliq̄s locus pꝛecipuus patiēs ad queꝫ tanq̄ȝ ad minerā expellať vel attrahať vel aggregeť mā periodice: ſed putredo in eis eſt cōis in oīb⁹ venis aut ſaltim in magnis ꝛ ꝓpinquis coꝛdi: in q̄bus humoꝛ inceſſanter putrefit a p̄ncipio vſqꝫ ad finē ſine īnouatione ꝛ periodicatione: ſimilis enī eſt putredo ſiue caliditas in toto illo humoꝛe putredine exiſtenti in materia putreſcenti vnius paroxiſmi in feb. habēte motū periodicū: in hac enī materia vnius paroxiſmi: vt ꝟbi gr̄a tertiane putredo īcipit ꝛ inceſſanter ꝓcedit vſqꝫ ad ꝯſumptionē pꝛedicte materie ſine interruptione ꝛ renouatione aliqua. Et ſil'r eſt in p̄dicta materia exiſtenti in p̄dictis venis que feb. per aliquos dies durat ꝓpter multitudinē pꝛedicte materie cauſantis febꝛē. Contingit aūt ſpēs huius feb. eſſe tres ꝓpter cauſas dictas ſupꝛa: cū de his locuti fuimus. humoꝛ aūt pꝛedictā feb. cauſans vt multū ꝛ quaſi ſemꝑ eſt ſanguis q̃m putredo ſanguinis eſt cōis oībus venis ꝓpter ipſius multitudinē: qđ nō ſic ꝯuenit in alijs humoꝛib⁹. ¶ Pōt etiā fieri talis febꝛis cōcluſa a cholera nō hñs manifeſtū periodicuꝫ motū vt cauſon de cholera: ꝛ hoc cū accidit multitudineꝫ cholere putrefieri in venis coꝛdi ꝓpinquis: fiebat enī ideo feb. cōtinua de mā putreſcēte intra venas: q̄a cōtinue poterāt ire vapoꝛes ad coꝛ vſqꝫ ad putredinē alteri⁹ poꝛtionis materie: nec facil'r reſolui extra coꝛpus poterāt ex ſoliditate venaꝝ: ꝛ ideo quāto materia putreſcēs in venis eſt amplioꝛ ꝛ in loco magis coꝛdi ꝓpinquo: tāto ꝯtinuioꝛeꝫ ꝛ cū minoꝛi tēpoꝛe feb. cauſat: ꝓpter qđ cholera putreſcens in multa quātitate ꝛ in venis ꝓpinquis coꝛdi feb. facit cōcluſaꝫ. Et dato foꝛte ꝙ aliquis tepoꝛ occultus in ea ꝯtigat plus q̄ȝ in feb. ſanguinis ꝓpter multitudinē ei⁹ nō eſſe tantā. Et ꝓpter hoc dicebat Auič. cauſonē de gñe ꝯtinue: q̃m pꝛo ſed: dz̄ia iter eius vehemētiā ꝛ ipſius tepoꝛē eſt inſenſata. Ex flegmate etiā pōt fieri cauſon vt dicit Auič. ꝛ per ꝯñs etiā cōcluſa maxime ex flegmate ſalſo putrefacto in venis q̄ ſequunť ꝑtes coꝛdis vt dicit Hippo. in epidimia. Sed iſtud erit valde rarius q̄ȝ ex cholera ex cauſis notis. qđ aūt fieret ex melancholia non bene eſſet imaginabile: ꝛ ſi fieret non erit verus cauſon ꝛ valde rariſſime ꝛc̄.

quarti rac. 2. ca. 43. Ibi ſupꝛa cap. 42.

Dubium: **Sed licet hic** dubitare ſanguineꝫ poſſe facere febꝛem periodicam ſtantē ſub foꝛma ſanguinis: quoniaꝫ ſi cauſa vniformitatis paroxiſmi in febꝛe a p̄ncipio vſqꝫ ad fineꝫ eſt putredinem non eſſe in aliquo pꝛecipuo loco: ſed occupare oēs venas aut maximas aut maxime coꝛdi ꝓpinquas cum ſanguis poſſit intus in venis in aliquo loco pꝛecipuo ꝛ diſtanti a coꝛde putrefieri vt in ſimili loco in quo putrefit cholera cauſans tertianaꝫ cōtinuā ibi ſanguis putreſcens motū facit periodicū: ꝛ cū ſit diuerſus humoꝛ ab alijs deberet alio periodo periodicare q̄ȝ alij: ſic q̄libꝫ alioꝝ periodicat alio periodo alteri⁹. ¶ Et attētione dignū ꝙ m'ltitudo ſanguinis tenētis verā foꝛmā ꝛ ꝓpꝛietatē ſanguinis nō declinātis ad nām alteri⁹ humoꝛis maxime ēt ſeq̄ť m'ltiplicationē māe: q̃m ſanguis iter oēs hūoꝛes dr̄ humoꝛ tēperat⁹: iđ multiplicatio in quanto nō īſeq̄tur aliqđ diſtēperamētū moꝛbi ſicut alij hūoꝛes q̄ in cōparatiōe ad ipm̄ diſtēperati ſunt: ſed maxie multiplicationē māe īſequiť: nūc aūt cū mā multiplicať ei⁹ multiplicatio eſt cōis toti coꝛpoꝛi queādmoduꝫ apparet in diſpoſitiōe plectoꝛica. ¶ Et ex h̄ accidit ꝙ peccatū qđ fit in ſanguine manēte ſub foꝛma ſanguinis: ꝛ ei⁹ ꝓpꝛietates obſeruāte nō declinādo ad nām alteri⁹ humoꝛis eſt oīb⁹ venis cōe: ꝛ nō eſt in hoc aliq̄s locus p̄cipuus: ꝛ iđ febꝛis cāta a ſanguine taliter peccāte motū nō hꝫ ꝑiodicū vt eſt ſynocha ſine putredine ꝛ de putredie. ¶ Et dato ꝙ ī hac ēt ſanguis peccat etiā in q̄litate qđ peccatū cauſatū fuit ex p̄mo: aliud aūt peccatū pōt accidere in ſanguine: qđ peccatuꝫ eſt quū ſanguis ꝑ ſe in quali peccat: qđ peccatū nō īſequiť eius multitudinē excedētē multitudinē debitā toti: qđ peccatū pōt acq̄rere in aliquo mēbꝛo determinato ꝛ ꝓpꝛio: aut q2 illud mēbꝛū ex aliq̄ mala qualitate multiplicat in ipſo aliū humoꝛē: aut q̄a alterādo ipm̄ ꝯuertit ipm̄ verſus nām alterius hūoꝛis: ꝛ de tali ſanguine putreſcēte in aliquo p̄cipuo ꝛ determinato loco ꝯcederet Gal'. ipm̄ febꝛē ꝑiodicā poſſe facere: ſed tūc ꝑiodus etiā cēt ei ſꝫm nām illi⁹ hūoꝛis ad queꝫ declinaret ſanguis queādmodū dictū fuit ſupꝛa. Et dato ꝙ foꝛmā ſubaleꝫ ſanguis adhuc habeat: ꝛ q̄a vtpl'm ſanguis ꝑ putredinē trāſit in nām chol'e hinc eſt ꝙ ꝑiodus ei⁹ eſt per tertiū vt dicit Gal'. ſupꝛa. vñ Gal'. 9° terapē. Si ꝟo q̄dā eis vel ꝯfeſtim ex initio vel poſterius putredo ſupinnata fuerit: ſꝫm vniuerſas q̄dē venas ꝛ maxime ſꝫm magnas conſiſtente / eas ſynochas gñari feb. in vna ꝟo ꝑticula aīalis que aliquē ꝑiodū exacerbať. ¶ Et ad declarationē attēde vlterius ꝙ cū dictū eſt ꝙ in febꝛib⁹ hñtib⁹ motū ꝑ ꝑiodos eſt aliq̄s locus p̄cipuus patiens nō ītelligiť ꝙ ſit vnus ꝛ determinatus locus: ita ꝙ mā in vno loco determinato ꝛ ꝓpꝛio ſit: q2 febꝛis iterpolata motū ꝑiodicū hꝫ: ꝛ tñ mā eam cauſans diſꝑſa eſt quaſi ꝑ totū circa mēbꝛa ſenſibilia exterioꝛa: ꝛ nō ſolū ī vno ꝓpꝛio loco. Et dato ꝙ ſiq̄s vellet poſſet appellare illū locū ꝓpꝛiū in cōꝑatiōe ad venas. Intelligiť ergo locuꝫ in talib⁹ febꝛib⁹ eē pꝛecipuū: q2. ſ. aliqua appꝛopꝛiata malitia ꝛ paſſio eſt in aliquo mēbꝛo vel in aliq̄bus mēbꝛis ꝛ nō cōis toti vel cōis ꝑtib⁹ coꝛdis ꝓpinq̄s: q̃m cōmunitas in locis illis: ꝛ multitudo cā eſt ꝯtinuitatis motus febꝛilis vt dictū eſt. vnde non eſt apta mā ex tali paſſione aggregata facere feb. pl'ibus dieb⁹ niſi cadat iterruptio aut ſaltim tepoꝛ ꝛ reaccēſio. vt ꝟbi gratia. in febꝛe tertiana cōtinua: cābiť enim ex mala cōpl'one aggregāte cholerā p̄ter nām in aliqua ꝑte que chol'a aut ibi remanebit ꝛ putrefit: aut ad aliquā ībecillioꝛē partē expelleť in qua putrefiet: ꝛ totū aut hoc erit ītus in venis aut in locis a coꝛde diſtātib⁹ que chol'a putrida cū nō ſit multe q̄ȝtitatis nō poterit pluribus dieb⁹ facere febꝛeꝫ niſi alia poꝛtio cholere putrefiat cōtinuās febꝛē: nō aūt pōt vniformiter febꝛē cōtinuare: q2 nō hꝫ cholerā cōtinuā ꝛ mediatā in venis ſuꝑ qua vniformiter ꝓcedat putredo ſicut ꝓcedit flāma cōburens qđdā lignū que vniformiter q̄ſi ſtat accenſa vſqꝫ ad fineꝫ cōbuſtionis ꝓpter cōtinue ꝛ vniformiter ibi eē imediatū cōbuſtibile: ꝛ hoc iđ eſt in tota ꝛ p̄dicta febꝛe: q2 alie ꝑtes venarū que ſucceſſiue ſibi cōtinuanť nō hñt malitiā p̄fatam vñ in eis ſit cholera diſpoſita putrefieri: ǧ ſi debet alia poꝛtio cholere de nouo putrefieri vt febꝛis ꝑduret opꝫ vt iterato in tali loco aggregeť aut augeať iterū chol'a male qualitatis ꝛ p̄ter nām: aut aggregeť in aliquo alio loco: ꝛ ad illū locū qui eſt minera putredinis expellať: ꝛ in p̄dicto loco iterato putreſcēs poſtq̄ȝ iam ex toto ceſſauerit febꝛis ꝓpter reſol'onē p̄me chol'e vt in febꝛib⁹ iterpolatis reiterat nouū ꝑoxiſmū aut nouā exacerbationē reaccēdit poſtq̄ȝ iā febꝛis declinabat a p̄ª chol'a depēdēs pp̄ ipſaꝫ multā reſol'onem.

Cap. 5.

Et dato ꝙ ex toto nõ cessauerit vt accidit in febribus cõ-
tinuis ꝑportionalib⁹ ꝛ tãtũ durat periodicus motus quã-
tũ permanẽt predicte cause periodice nãm aggregantes
ꝛ precise mutaꝛ̃ ƀm mutationẽ illarũ vt perfecte declara-
uit Galenus: ꝛ ideo quãto cholera faciẽs cõtinuã: ꝛ sic etiã
interpolatam in maiori quantitate est cũ facit exacerba-
tionẽ vel paroxismũ: tanto plus tẽpus interpolationis vel
temporis in febribus dicitꝛ̃ esse minus vt ꝯtingat cholerã
ꝑpter eius multã quãtitatẽ cõtinue exacerbationẽ facere
ƀ° quarti tracta.2°. cap.55. vt dicit Auicẽna de febre syncopali humorosa. Et simil'r
quãto putredo ei⁹ in multa quãtitate est cordi vicinior vt
ꝑpter hoc ꝯtingat ex cholera fieri febrẽ cõclusam vt cau-
son de cholera vt supra dictũ est: qa aũt peccatũ sãguinis
nõ declinãtis ad nãm alicuius humoris erat oibus venis
cõmune: hinc est ꝙ febris que est ex ipso in tali dispõne
fit cõclusa ꝛ vnius paroxismi a ꝑncipio vsqꝫ ad finẽ dicitꝛ̃
esse: sed cũ accidit ipsuꝫ ex malitia aliqua alicuius mẽbri
peccare ƀm aliquẽ precipuũ locũ: tunc causabit febreꝫ ha
bentẽ motũ periodicũ ƀm nãꝫ illius humoris ad quaꝫ de-
clinat vt dictũ est: cũ opꝫ in ipso simil'r fieri sicꝫ in cholera
dictũ est alijs sibi vicinis partib⁹ illesis manẽtib⁹: nisi ei⁹
tale peccatũ accideret in quantitate magna in locis cordi
propinquis vt supra dictũ est in humoribus alijs. Et ideo
Gal'. in littera dicit: sed humores qui ƀm arterias ꝛ venas
vniuersas: ꝛ maxime qui ƀm maximas ꝛ calidissimas sũt
vt est vena chilis: ꝛ dato ꝙ nõ esset ƀm vniuersas.

2.li. theg. 44. t.3. lib. theg. 38. Sed licet hic adducẽ illõ qõ supra ex Plusq̃cõ-
mentatore adducebaꝛ̃ cõtra dictuꝫ
Galeni ꝙ sanguis putrescẽs in aliqua determinata parte
vt in pleuresi: qa cõuertitꝛ̃ ad cholerã vel versus ipsius na
turã: periodũ facit per tertiũ: qm̃ dicebat Plusq̃cõmen-
tator. periodus. tunc in febre ex tali putredine sanguinis:
nõ erat nisi penes iteratã gñationẽ sanguinis: ꝛ eius itera-
tum defluxum ad minerã putredinis: talis autẽ defluxus
est ante ipsius supercoctionẽ: ꝛ cũ nondũ transierit in cho
lerã: nõ custodiet periodũ cholericũ. Nnisi foret ꝙ ƀm di
cta supra sanguis põt periodicare periodo cholere: ꝛ da-
to ꝙ ꝯuersus nõ sit subal'r in cholerã sed eius accidentia
ꝛ dispõnes per quas ꝯsus nãm chol'e declinat/acqsiuerit.
Nunc aũt sanguis qui ad predictũ locũ patientẽ fluit pec
cat peccato qualitatis versus nãm cholere: ꝛ sic etiaꝫ san-
guis flegmaticus putrescens posset periodicare periodo
flegmatis: nõ ꝙ per putredinẽ declinaret ad flegma cum
coctuꝫ non reincrudetꝛ̃. Et hec oia sunt dicta volẽdo sequi
mentẽ quã videtꝛ̃ Galenus habuisse in illo cap'lo. Reuerti
igitꝛ̃ mihi tp̃s ꝛc. ¶ Plusq̃cõmẽtator aũt dicit ꝙ sanguis
s. the. 44 apud suã opionẽ acceptus que dicta fuit supra: lꝫ min⁹ sit
putrescibilis ex sua natura q̃ꝫ aliqs aliorũ humoꝝ ex sui
tẽperamẽto: nihilominus tñ cõcedendũ est sanguinẽ pu-
trescere posse: sed qa vt plurimũ sanguis non reperitꝛ̃ sub
suo tẽperamẽto: sed aut declinat plus ad calidũ aut ad fri
gidũ aut siccũ aut ad humidũ oīs erit febris de ipsius pu-
tredine aliquando plus proportionata ad cholerã aliquã-
do plus ad flegma: aliqñ plus ad melãcholiã: tñ si cogatur
dicere ꝙ simpl'r dictus sanguis putrefiat: nõ periodicabit
ei⁹ putredo sicut putredo cholere neqꝫ sicꝫ flegmatis oino
aut melãcholie ꝑpter nõ hr̃e oino cõuenientiã cũ illoruꝫ
aliquo: sed qa flegma vicinius est sanguini q̃ꝫ chol'e ꝛ me-
lancholie: hoc eni ex modica vlteriori decoctione transit
in sanguinẽ qui simpl'r dicitꝛ̃ sanguis: verisimili⁹ est putre
dinẽ sanguinis periodicare ad modũ putredinis flegma-
tis q̃ꝫ cholere. Adhuc aũt. d. sic. si periodicatio putredinis
causatur citior vel tardior penes citius vel tardius excre-
mentũ materie putrescibilis: plus aũt excrescit de sangui-
ne: ita dicto in corpore qñ nihil obstiterit q̃ꝫ de cholera: de
necessitate periodicatio putredinis sanguinis assimilabitꝛ̃
periodicationi flegmatis magis q̃ꝫ cholere. Adhuc dicit
sic: sibi videtꝛ̃ si prima putredo sanguinis feb. causauit ꝛ di
stemperantiã in corpe fecit: nõ erit regñatio sanguinis ite-
rum decursuri ad minerã sub eodeꝫ tẽperamẽto materie
iam distemperantiã habẽte. Quare nullo modo videtꝛ̃ ꝙ
periodicatio eius debeat esse nisi ƀm distemperantiã quã
acquirit iteratis eius generantib⁹: sic ergo fiet aut chol'ica
aut flegmatica aut mel'ica ei⁹ periodicatio: lꝫ putredo ei⁹
īceperit in simpl'r dicto sanguine. Et allegat ẽt qõdã dictũ
Gal'. in ꝑnosticis. Et hec dicta hui⁹ viri alijs dimittimus.

Restat autẽ in hoc quesito vlterius declarare que
sit causa quare humores habẽtes mo
tum periodicũ sicut ipsi sunt diuersi ita habeãt periodos
diuersos vt aliquis de die in diem: aliquis de tertio in ter-
tium ꝛ aliquis de quarto in quartũ: qm̃ hoc non specifica-
uit Galenus: sed solũ quare in qbusdã egritudinib⁹ cadat
mot⁹ ꝑiodicus ꝛ in qbusdã nõ: ꝛ in hac ꝑte diũsi diũsimo-
de locuti sunt ƀꝫ diũsas itẽtiones q̃s visi sũt hr̃e auctores
huius artis. ¶ Cõciliator autẽ dif͡a. 88. sequitꝛ̃ modũ quẽ
q̃si ad vnguẽ sequitꝛ̃ Dynus in qõne quã de hoc disputa-
uit: ꝛ post istos q̃si oẽs peditãt. Et modus eoꝝ ẽ hic: in oi
eni ꝑiodicatione est mot⁹: motus aũt de necessitate depen
det ex mobili ꝛ motore. mobile aũt in ħ motu est humor.
Motor aũt ponitꝛ̃ duplex. s. natura ꝑticularis nostri cor-
poris inquantũ periodicatio dependet ex operationib⁹ v-
tutũ mẽbri vel membroꝝ vt est supra declaratũ. aliõ aũt
mouẽs est natura vniuersalis. s. celi cũ oīs inouatio in his
inferioribus in ipsaꝫ reducatꝛ̃. Propter hoc igitꝛ̃ opꝫ dicẽ
diuersitatẽ periodoꝝ in diuersis humorib⁹ dependere ex
diuersis humoribus nõ absolute: sed ƀm ꝙ comparãtur
ad vtrãqꝫ naturã. s. aut ꝑticularẽ corporis aut vniuersalẽ
celi. Cũ eni cã vniformitatis oīs in orbe sit ex parte ope-
rationis nature: ꝛ diuersitas ꝛ variatio in circuitibus sit ex
parte materie: ideo qa totus ordo ꝑcedit a natura: sic di-
uersitas procedit a materia vt ait Gal'. in scdo ꝛ tertio de Cap.u
creticis: opꝫ ꝙ causa diuersitatis in periodis fe. sumatur
ex parte materie nõ absolute: sed ƀm ꝙ diuersa materia
diuersimode cõparatꝛ̃ ad naturã: nã vna materia aliter se
habet ad nãm in hoc ꝙ citior ꝛ tardior fit eius expulsio:
aut citior ꝛ tardior fit eius cõgregatio q̃ꝫ alia. Si igitꝛ̃ ꝯsi-
deratꝛ̃ motus periodicus ex parte nature humorum: tunc
diuersitas in periodis consurgit ƀm diuersas dispositio-
nes que conspiciuntꝛ̃ in humoribus: ꝑpter quas contingit
vt in feb. diuersificetꝛ̃ periodus: ita vt quarũdã sit breuis
quarũdã longus quarũdã medius. ¶ Sunt aũt he dispo-
sitiones quatuor. s. suƀa humoris/quãtitas q̃litas/ꝛ locus:
qa he sunt dispõnes ꝑpter quas cõtingit in feb. citior aut
tardior cõgregatio humoris in loco putredinis: aut diffi-
cultas aut facilitas putredinis ipsius: aut acceleratio: aut
tarditas euacuationis ipsius: ƀm que tria diuersificantur
periodi humoꝝ in fe. vt ponit Halyabbas 4° theorice ca
pitulo 4°. nã humor qui hꝫ dispõnes suƀe quãtitatis ꝛ q̃-
litatis ꝛ loci ꝑpter quas cito cõgregatꝛ̃ in loco putredinis
citiores habet periodos. Et simil'r qui dispositiones hꝫ ꝑ-
pter quas cito putrescit: ꝛ ꝑpter quas tarde: ꝛ difficulter
ab eo transpiratꝛ̃ caliditas habet periodos citiores: qa ca-
liditas remanẽs tẽpore multo est causa ꝙ citius attrahatꝛ̃
materia ad locũ putredinis ꝛ citius putrescat: sed humor
qui hꝫ dispõnes cõtrarias hꝫ periodos tardiores. qui aũt
medio modo se hꝫ/hꝫ periodos medio modo se habẽtes
inter velocitatẽ ꝛ tarditatẽ reuersionis: ꝛ ꝑpter has dispo
sitiones cõtingit ꝙ sanguis nõ hꝫ periodũ vt supra est de-
claratũ. Flegma aũt hꝫ ꝑiodũ citiorẽ ꝛ melãcholia tardio
rẽ: chol'a aũt iter istos mediũ tenet. Flegma eniꝫ citissime
congregatꝛ̃

congregatur ad locum putredinis:qa quātitas eius in corpore est multa:ꝓpter quā multitudinē cum non est in naturali dispositione aggregat naturaz ⁊ partem in qua aggregatur. vnde causa est vt particula irritetur ad citaz expulsionem eius. Iteruz flegma est faciliter putrescibile ꝓpter ipsius humiditatem:ab ipso etiam tarde trāspirat caliditas ⁊ non perfecte:qa substātiā habet viscosam. Localiter etiā flegma in loco ꝓpinquo loco sanguinis cū sit humor sibi ꝓpinquus ꝓpter quas omnes causas alijs humoribus periodos habet citiores. ¶ In melancholia vero reperiuntur omnes cause ecōtrario:est enī in corpore pauca inepta putredini valde:cū ex duabus qualitatibus illi opponatur:perfecte etiam ab ipsa transpirat caliditas:cum non sit viscosa:⁊ ꝓpter illa habet sic motum tardum:quia tamen est humor terrestris in quo diu permanet impressio: idcirco cum mota fuerit diutius perdurat eius exacerbatio q̄ȝ alterius humoris:⁊ lȝ tempus quietis habeat mai⁹: sed cholera inter istos humores se habet medio modo. Ipsa enim bene velociter congregatur in loco putredinis ꝓpter eius subtilitatē:vnde cito est mobilis ⁊ ꝓpter qualitatem eius acutam:vnde naturam stimulat ⁊ irritat:sed ipsa non est sic apta putrefactioni vt flegma propter eius amaritudinē ⁊ siccitatez:neqȝ est multa vt flegma. Similiter ab ipsa perfecte transpirat̄ caliditas:qa viscosa non est:⁊ ideo periodos habȝ tardiores q̄ȝ flegma:sed qa plus est apta putrefactioni ⁊ ꝯgregationi q̄ȝ melancholia:ideo hȝ periodos citiores q̄ȝ melācholia:⁊ ideo periodus ei⁹ est medius inter perioduȝ vtriusqȝ:⁊ qa cholera subtilis est: est facile permutabilis:⁊ in tali subiecto non durat:idcirco tempus paroxismi eius minus est tempore paroxismi aliarū febriū. Et sic in febre contingit ꝓpter has dispositiones humorū periodos diuersificari. ¶ Ex parte ipsorum ita etiā in alijs egritudinibus que exacerbant̄ ex dispositionibus humorū qui sunt vel ex parte substātie vel quātitatis vel qualitatis ⁊ loci:contingit ꝙ periodi eorum diuersificant̄ fm ꝙ ex talibus dispositionibus accidit ꝙ in tempore diuerso fit regeneratio talis vel talis humoris:⁊ in tempore etiam diuerso fit eorū effluxio:ita vt quidam periodicet de tertio in tertium:quidaȝ de quarto in quartum:quidam de septem diebus semel:quidam in mense: ⁊ quidam in tempore ampliori. ¶ Sed quia in febribus admodum putredinis diuersorum humorum est tempus determinatum fm tales habitudines humorum ad naturā: ⁊ hoc tempus in flegmate qđ est inter vnum paroxismuȝ ⁊ alterum est sex horarum:in cholera vero est trigintasex horarum:in melancholia vero est quadragintasex horarum: ideo feb. facta a flegmate periodicat de die in diē:ex cholera vero de tertio in tertium:ex melancholia per quartuȝ. ¶ Quia tñ ille dispositiones in humoribus sunt accidentales ⁊ possunt in eis variari ex causa extrinseca ⁊ intrinseca:hinc est ꝙ tales periodi in feb. possunt permutari ⁊ aliquādo fm quantitatē temporis paroxismi ⁊ temporis quietis:vt quia quies que est inter vnum paroxismum ⁊ alium aliquādo est breuior aliquādo est lōgior:aliquādo vero permutatur fm totū:vt qa flegma poterit moueri de tertio in tertium:⁊ de quarto in quartum:⁊ faciet tertianā ⁊ quartanā:⁊ cholera de die in diem ⁊ faciet febrem quotidianā:⁊ melancholia de quinto in quintū:⁊ facit quintanaȝ. Et hoc innuit Auicēna in caplo de empiala. Dicit eniȝ verum ꝓpter grossitudinē materie sue:⁊ quādoqȝ cōuertit̄ in quartanā ⁊ tertianā:quoniā huius materia in corpe est pauca:⁊ subdit:⁊ hoc nō abstrahit eaȝ ab hoc vt nō sit flegmatica:ꝓpterea quia putredo ei⁹ est putredo flegmatis:nō ꝓpterea qa p̄iodus nō redeat oī die. Et in caplo de

Cap. 53. trac. 2. p^e fen q̄rti.

febre sextana ⁊ septena ait ad eandem intentionem neqȝ iterū oportet vt dicatur ꝙ si est febris quintana:idest habens paroxismum de quinto in quintum:tunc necesse est vt sit materia quintane:naȝ melancholia generat q̄ntanā non ꝓpter hoc qa sit melācholia sȝ per hoc ꝙ ipsa est pauca ⁊ grossa ⁊c. Et ex his pȝ quomodo per illas dispositiones humorū que possunt permutari permutant̄:periodi in paroxismis feb. ⁊ sic etiā potest ꝯtingere in paroxismis aliarū egritudinuȝ. Et ex his patet quomodo possibile est dare febrem quintanā qđ supra fuit dimissum:⁊ dato ꝙ Galenus ipsam nunq̄ȝ viderit. Cap. 71.

Et restat nunc videre causaȝ diuersitatis in his periodis ex parte p̄ncipij mouētis qđ est natura particularis inquantū motus humorum ex operatione virtutum membrorū dependet:⁊ quantuȝ ad hoc dicunt ꝙ tempora periodorū in morbis non sunt determinata nec vniusmodi vt possimus dicere ꝙ egritudo facta a cholera habeat motum de tertio in tertium ex flegmate de die in dieȝ ⁊c. imo respectu cuiuslibet humoris hec tēpora possunt esse diuersa ita vt aliquādo periodicet egritudo seu feb. facta ex vno humore vt ex cholera vel ex flegmate fm dies aliquādo fȝ mēses ⁊ fm annos: qđ ideo contingit:quia tempus expulsiue virtutis in operatione est:⁊ quādoqȝ superfluitas occurrit ipsam irritās in actum expulsionis eius:⁊ quia tale superfluum potest diuersis temporibus occurrere:cū eius generatio dependeat a causis diuersis nunc vno tempore occurrentibus: nunc alio:idcirco periodicus motus eius non est vnus sed diuersus:⁊ istud sentit Galenus 6° de accidenti loquēs de actu expulsiue virtutis ponens exemplū in matrice:⁊ eandem sniam 3° de v̄tutibus naturalibus caplo 3°. Similr etiam aggregatio superfluitatis vt dependet ex defectu virtutis digestiue non habet tempus precisuȝ determinatum:sed diuersificatur hoc tēpus fm diuersitatē eorum que occurrunt:intrinsecus ⁊ extrinsecus. Et iđ exacerbatio talium egritudinū vt ad operationē taliū virtutuȝ refertur diuersificat̄:in qua diuersitate non est posle tēpus assignare determinatum. Et dato ꝙ talis egritudo sit causata ex specie vnius humoris:imo periodicat aliquādo fm dies: aliquādo fm menses vt sensibiliter fieri videmus in podagricis ⁊ arteticis ⁊ obthalmijs ⁊ similib⁹:aliquādo eniȝ ex eodē cānte humore citius periodicant aliquādo tardi⁹ fm diuersitatē temporū:regionū:⁊ vitarū:⁊ etatuȝ vnius indiuidui. ¶ Et attende lȝ hoc non exprimant ꝙ dato ꝙ non sit bene tempus determinatum in periodo vniuersali talium egritudinū:tamē postq̄ȝ reuertunt̄ plures particulares periodos causant vt multū euenit ꝙ periodicant fm tēpus qđ causat̄ ex natura humorū:lȝ etiā istud fallit. Etiam vt dictum est in causa:motus periodorū opȝ considerare p̄muȝ mouens ꝙ est natura vniuersalis. s. celestis: ⁊ tunc dicunt ꝙ ex parte ipsius pōt contingere diuersitas in motibus humoruȝ fm periodos duobus modis. Uno modo vt humores subijciunt̄ motui eius mediante natura particulari cui immediate subijciuntur. Alio modo vt subijciuntur immediate regimini vniuersali celestis nature: ⁊ hoc accidit quando regimen ⁊ dominium nature particularis in eis derelinquitur:vnde tunc agitant̄ ⁊ mouentur motu corporū superiorum. Et quia in sanis ⁊ neutris qui nōdum egrotant:⁊ in illis qui egrotant non fm totum virtus regitiua corporis est fortis:idcirco in talibus motus eorū plus subijciunt̄ motibus nature particularis: sed in egritudinibus precipue in quibus egritudo est fm se totum:⁊ precipue fm membrū qđ est p̄ncipiū totius vt cor sicut est in febricitantibus motus humorū plus subij-

Cap. 2.

ciunť motui agentis vniuersalis q̄ꝫ particularis: vnde qa
sic non gubernantur a virtutibus ostenditur magis in eis
impressio virtutis corporis celestis: nunc autem si accidat
exacerbatio in humoribus ⁊ motibus a natura celesti nō
imediate: sed mediante natura particulari: tūc accidit di/
uersitas in motibus eorum ſm periodos eo modo quo
dictū est accidere ratione particularis nāe. Et ideo ad sen
sum videmus egritudines periodicare ſm quedaꝫ deter/
minata tempora anni vt in quibusdā aliqua egritudo pe/
riodicet in hyeme: in quibusdam in autūno ſm ꝙ accidit
diuersimode naturā particularē corporis in diuersis tēpo
rib⁹ ꝑmutari ⁊ disponi aliter ⁊ alr a corpe celesti. ¶ Sed
si accidat motus in humorib⁹ prout subyciunť imediate
magis ⁊ motui ⁊ alterationi corporis celestis: tūc cuꝫ oēs
humores sunt de genere humiditatū aquosaꝝ subyciunť
illi queādmodū aqua eis subyciť in suis motib⁹: nūc autē
celeste corpus tale maxime est luna: vnde videm⁹ ꝙ ipsa
cōmouet ea que sunt humida ⁊ aquosa ⁊ hꝫ dn̄iuꝫ sup ea
vt etiā manifeste pꝫ in fluxu ⁊ refluxu maris: ⁊ qꝛ flegma
inter oēs humores periodū habentes in suo motu magis
approximat nature aque: ⁊ ideo plus ab illo corpe efficieť
ꝑpter qꝺ ſm vnā circulationē lune que perficiť in vigin/
tiquatuor horis equinoctialibus deficiet modicū in motu
illius assequēdo in sui motu circulationē lune: vnde ꝑpter
hoc tempus quietis erit modicū: nō enī potuit esse quin in
tali motu deficeret cū deficiat a natura aque: deficit ergo
in sex horis. ¶ Melācholia aūt qa multū distat a natura
aque: ideo in suo motu minus afficitur a motu lune: cum
etiam sit inepta valde ad recipiendū alterationē ⁊ motū.
¶ Et ideo non solum opꝫ vnam circūuolutioneꝫ lune cō/
pleri ad hoc vt agitetur ad motuꝫ: imo opꝫ duas circūuo
lutiones compleri: vt ipsa tandē ex motu lune diu affecta
in tertia circūuolutione moueatur. ¶ Cholera autē se hꝫ
medio modo: plus tamē melācholie appropinquat: ⁊ illa
videnť nobis vba ad ephesios ⁊ hoīs recurrētis ad igno
tas res. ¶ Et dicunt ꝙ quia humores hoc modo conside
ranť non vt gubernati a natura corporis particularis: sed
ꝯsideranť vt gubernanť ſm naturā ꝑpriā vt subyciunť
nature illius quemadmodū omnia alia inferiora: ideo di/
cimus ꝙ predicti tres periodi conueniunt humorib⁹ ſm
naturā propriā earū: ⁊ ideo quantū ad hoc dicebat Auicē/ ꝑ° q̄rti. tra cta. 4. c. 13
na caplo de febrium apostematis: vnicuiqꝫ humori inest
periodus qui sibi cōuenit: ex quibus patet quare periodi
ꝑdicti ſm tempus determinatū reperiunť in humoribus
in febribus plus q̄ꝫ in alys egritudinib⁹: vnde videm⁹ ali/
quas vt podagras ⁊ similes periodicare de septima in se/
ptimam de mense in mensem: ⁊ sic similr de quocūqꝫ hu
more simili: hoc enī ideo est qa ꝑdicti periodi plus appa/
rent in humoribus cuꝫ minus gubernanť a natura parti/
cularis: ⁊ derelicti plus gubernanť a natura celesti ⁊ ab ea/
rum propria natura. hoc autē maxime est in febre que est
passio totius et maxime cordis cui attribuitur virtus re/
gitiua totius. Sed in alys egritudinibus: quia plus suby/
ciuntur humores dominio nature particularis contingit
ꝙ in eis plus fit motus qui ab operatione virtutū nature
particularis procedit. Et ideo in talibus egritudinibus cū
fiunt de sanguine fit motus periodicus: cum tamē nullus
accidat periodus in feb. sanguinis. Et in hoc assignāt etiā
aliam causaꝫ: quia in febre accidit in humiditatibus cor/
poris ebullitio ꝑprie ⁊ tumefactio: in qua ebullitione est
augmētū ⁊ diminutio in humiditatibus. ¶ Et quia in ta/
libus dispositionib⁹ humiditates maxime sequunť dispo
sitionem lune in motibus suis sicut manifeste apparet in
aqua: hinc est ꝙ tales periodi qui isunt humoribus ex eo/
ruꝫ natura vt gubernanť a corpore celesti maxime appa
rent in febre ⁊ parū in egritudinibus alys. Ista sunt dicta
que omnes cōmuniter predicāt in hac materia. Et ex his
sermonibus si perpendis: dato ꝙ innotescat ꝙ flegma ci/
tiorem perioduꝫ facit cholera: ⁊ cholera melancholia: nō
tamē est notū ꝑpterea quare hoc tēpus in cholera est tm̄:
in melancholia tm̄ ⁊c. ⁊ non plus nec minus.

Sed Gentilis de Fulgineo sentit in hoc aliā viā in quadam questione quā deter/ Oplo Gē tilis d Ful gineo.
minauit sub titulo isto: que feb. sit lōgior an composita ex
chola ⁊ flegmate: an que fit ex solo flegmate dicens: q̄re
cholera moueatur de tertio in tertiuꝫ: ⁊ sic flegma de die
in dieꝫ ⁊c. est ꝑprietas siue forma specifica humoris rela/
ti ad virtutem que mouet causaꝫ naturalē. Et primo ostē/
dit ꝙ istud sentit Galenus scđo de feb. dīys cū dicit: non
similiter autē putrefiunt omnia propterea qa hec quideꝫ Tex. cō. 26.
flegmatica: hec melācholica: hec vo cholerica: vult igitur
ibi ꝙ causa varietatis putredinis ex qua ꝯtingit paroxis/
mum accendi est: quia hec flegmatica est idest talis spēi
est humor: ⁊ dicit ꝙ siue hoc voluit Galenus siue nō: ratio
probans hoc est hec. Omnis effectus ꝑueniens ab aliqua
specie entium naturalium in quocūqꝫ tempore ⁊ in corpo
re quocūqꝫ semper vel vt in plurimū qui effectus non po
test reduci in qualitates notas procedit a v̓tute occulta si/
ue a ꝑportione siue a forma specifica: sꝫ moueri de tertio
in tertiuꝫ inest cholere plurimū aut semper: melancholie
de quarto in quartū ⁊c. ⁊ in quocūqꝫ tempore die vel no/
cte hyeme ⁊ estate ⁊ in quocūqꝫ corpore iuuene vl sene ⁊
non potest reduci in calidum vel frigidum ꝙ cholera per
calorem cito mouetur ⁊ flegma tarde cuꝫ sit frigidius qꝺ
sit in corpe lꝫ sit humidū: nec in grossum ⁊ subtile: qa cho/
lera subtilior est. nec in quātitate: quia contingēs est melā
choliā reperiri ampliorē in corpe q̄ꝫ cholerā rubeā. Etiaꝫ
qa mensure non possunt esse cause specificatorū effectuū
nisi vt determinanť formis entium naturaliū: vt Cōmen/
tator 3° celi ⁊ mundi cōmento 72°. Relinquiť ergo ꝙ sit
proprietas: habet enī cholerā in corpore humano ꝑprieta
tem hanc que sequitur suam speciem ꝙ ipsa congregatur
de tertio in tertium: ⁊ flegma de die in diem ⁊ melancho/
lia de quarto in quartum: ⁊ sanguis qui continue succedit
in suo calore ⁊ hic est suus periodus: scilꝫ ꝯtinue affligere
ex sui natura siue sit in parte: siue sit in toto. Unde Auicē. 4° cano. ꝑ° fen. tra cta. 4. c. 13
sentiēs hoc caplo de febribus apostematū dicit vnicuiqꝫ
humori inest periodus q sibi ꝯuenit: ⁊ notāter dicit sibi.

Sed tunc instat cōtra ista dicta ꝑmo. Effectus inherens alicui propter ꝑprie/
tateꝫ specificā non potest alteri extra speciē cōmunicari:
sed mouere de 3° in tertiuꝫ inest cholere a proprietate spe
cifica: non ergo cōmunicabiť alteri: qꝺ est falsum: qa cho/
lera potest facere febrem syncopalem paroxismantem oī
die vtplimū: vt dicit Aui. de febre syncopali. ¶ Amplius ꝑ° quarti tracta. 2°. cap. 55.
Auicēna flegma potest facere paroxismū tertianarium ⁊
quartanariū. ¶ Amplius sunt motus quintani ⁊ sextani ⁊ ꝑ° quarti tracta. 2°. cap. 53.
septeni: imo dicit se vidisse febrē quartādecimā quā affir/
mat Rasis 16° cōtinētis. ¶ Amplius si talis motus sequi
tur hos humores deberet apparere in hominibus sanis.
¶ Amplius qn̄qꝫ nihil remanet de materia antecedēte
paroxismi. ¶ Propter ista dicit ꝙ qn̄ aliquis effectus se/
quitur aliquam formā nō sequiť illā nisi in certa quātita/
te: ⁊ alys accidentibus quibus permutatis ꝯtingit ꝑmuta
ri effectum. Vbi gr̄a. attrahere ferrum est a magnete per
specificam formā cum determinata qualitate ⁊ acciden/
tibus: ita ꝙ si fricetur allio non attrahit: ⁊ etiam turbith
habet euacuare flegma ⁊ non sanguinem vel cholerā. Si
autem

autem detur in quantitate tali aut tali ratione substantie educet de omni humore: ⁊ sic dicit ꝙ mot⁹ periodicus sequitur formam specificam humoris in tali mensura ⁊ q̃litate: a qua si permutentur non seruabunt illũ motum sed alium: flegma ergo a sui specifica forma mouetur omni die: sed si permutatur in suis dispositionibus accidentib⁹ moueri poterit de tertio in tertiũ vel de quarto in q̃rtuz.

Ex quibus soluit̃ p̃ma ⁊ scd̃a instantia: ⁊ ad tertiã dicit ꝙ motus quintani ⁊ sextani ⁊ deceni sunt motus facti a melancholia per cõditiones quasdaz accidẽtales vt grossitiez ⁊ paucitatẽ: nec opz ꝙ multiplicatis modis periodoꝝ m̃ltiplicent̃ forme specifice: scz humorales: q̃a si sint plures humores q̃ q̃tuor: q̃uis eniz sit verum ꝙ quilibet humor habet suũ periodũz: ⁊ ꝙ hec est forma specifica: nõ tamẽ est verũ ꝙ omnis motus periodicus sit a specifica forma: sed illi q̃ntani ⁊ sextani sunt motus accidentales s̃m quandã similitudinẽ violenti ꝓpter accidentia non correspondẽtia forme specifice. Uel si vis imaginari formã specificã quandã aliam acq̃sitam poteris s̃m ꝙ statim videbit̃. ¶ Et ad vltimũ dicit ꝙ lz cholera moueatur de tertio in tertiũ a forma specifica: nõ t̃n illa forma specifica comitat̃ ei⁹ formã substãtialẽ adequate: sed comitat̃ eã quãdo erit cũ talibus accidentibus. Ubi gr̃a. quãdo erit a sanguine separata ⁊ bene a v̄tute recta: ⁊ q̃uis ita sit: nihilominus operatio est a specifica forma. Ubi gr̃a. filum lane conferre in squinãtia nõ comitat̃ filum lane vt filum: sed cum his accidentibus vt strangu letur vipera ⁊ tingatur sanguine vipere: sicut etiã cholera trahitur a scamonea: lz sit a forma specifica: non tamẽ comitat̃ hic scamonea extra ⁊ cholera extra: sed cuz scamonea recipit hãc caliditatẽ a stomacho nostro ⁊ quãdo cholera fuerit ⁊ sic vel sic disposita: ⁊ tamẽ oĩa ista sunt operationes a specifica forma. Apparet igitur ꝙ causa frequentis motus flegmatis: tardi cholere tardioris melancholie est a specifica forma. Sed qualitates ⁊ dispõnes note iuuant accelerãdo vel tardãdo motus istoꝝ humoꝝ in suis diebus: ⁊ quãdoqz ꝓpter hec accidentia mouent̃ ext̃ suos dies: ⁊ dicit ꝙ qui paruz vidit in ph̃ia: ⁊ vidit dicta Auerrois in scd̃o colliget leuiter ista intelligit. 4. colliget cap. 27.

Deinde mouet duas difficultates. Prima est si per formã specificam cholera habet moueri in tertio die: ⁊ in illo tertio die potest anticipare ⁊ postponere: querit̃ quanta sit latitudo istius anticipationis ⁊ postpositionis.

¶ Scd̃a dubitatio est. accipiã primuz paroxismũ tertiane ⁊ primũ flegmatice ⁊ comparato pũcto sanitatis vltimo: ⁊ quero quis magis appropinquabit illi in suo euentu. Et ad primũ dicit ꝙ cholera tota tertia die mouet̃ a forma specifica: cum autem eius motus exit diem tertiuz ⁊ sit in quarta. Ubi gr̃a. respectu precedentis paroxismi: tunc mouetur non per formã specificã: sed per accidentia quedaz cõmunia: ex quibus fuit sibi cõtingens sic moueri: vel q̃a habuit aliã formã specificã cõsimilẽ forme specifice melancholie. Possunt eniz diuerse specifice forme scilz in diuersis cõuenire super vno effectu sicut trahere flegma ab agarico ⁊ carthamo: sicut nos dicimus ꝙ turbith euacuat sanguinez non a proprietate: sed ab accidentibus quibusdam: quia scilz mordicat venas ⁊ ipsas debilitãdo ⁊ cõtẽtiuã: vel quia acquirit proprietatẽ quandã aliam per quã conuenit in effectu cũ illa herba que habet formã specificam euacuãdi sanguinẽ: de qua recitatur in libro de pharmacys Galeni. Lib. de virtute pharmacarum cap. 3. ¶ Ad scd̃am dubitationẽ dicit ꝙ videtur ꝓbabilr̃ posse dici ꝙ primus paroxismus fe. aduenit aut ex sola mala qualitate simili ei que esset inter vnum paroxismũ ⁊ reliquuz: vel aduenit ex impetu virtutis expulsiue expellẽtis aliq̃ã partẽ cholere superflue: quã nõ plus sustinet in latitudine sanitatis. Siquidẽ ex p̃ma causa adueniat primus paroxismus: Dicendũ ꝙ tantũ spatiuz erit a puncto sanitatis ad principium paroxismi quantuz spatiũ est a pũcto finali vnius paroxismi ad p̃ncipiũ alterius: ⁊ rõ est: q̃a si illa qualitas est illi similis ⁊ sil'is actio erit in eodẽ tempore: ⁊ tũc tardius venit paroxismus cholere q̃ flegmatis: ⁊ pluri tẽpore stabit in dispositione neutra debens habere paroxismũ p̃mũ tertiane q̃ flegmatice. Si autẽ venit paroxismus primus ex impetu expulsionis alicuius materie. Ubi gr̃a. a venis extra vel a kisti fellis vel a stomacho extra scz versus membra vt sic: ꝯtingens est vt quãdoqz citius moueri flegma ⁊ appropinquare plus tẽpore sanitatis: ⁊ quãdoqz citius cholerã: hoc enim erit s̃m debilitatẽ ⁊ fortitudinẽ ⁊ debilitate expulsiue ⁊ diuersitate materie: ⁊ ideo videmus subito quosdã q̃nqz sanos existentes incurrere cito paroxismũ tertiane: ⁊ forsan frequẽtius cõtingit paroxismũ primuz tertiane appropinquare plus sanitati q̃ flegmatice. ¶ Et tũc etiã iterũ instat contra predicta: p̃mo ꝯtra primũ de istis dictis. Primo a quo inducat̃ illa caliditas in membro. ¶ Scd̃o quia non videtur simile de illa caliditate ⁊ de illa que est inter vnum paroxismũ ⁊ reliquũ: q̃a illa que est inter duos ꝑoxismos habet pro causa cho. malam que fuit causa precedẽtis paroxismi: sed illa que diuidit inter sanitatẽ ⁊ primuz paroxismum nõ dependet a causa p̃ter naturã que fit a chol'a. ¶ Cõtra scd̃m dictũ instat: q̃a tũc facto p̃mo paroxismo vel scd̃o põt ex impetu natura moueri ad expellendũ aliquam partẽ cholere per quã fit vnus paroxismus statim post vnam horã finito precedenti. ¶ Amplius querit cũ ille qualitates inter paroxismũ ⁊ paroxismuz vel similes p̃nt reperiri in cholera que facit podagrã ⁊ obthalmiam: quare de tertio in tertiũ non paroxismat.

Ad primũ respõdet ꝙ illa mala complexio calida potest induci a causis calefacientibus extrinsecis ⁊ ab aliqua cholera sup̃flua quã natura adhuc patitur: ⁊ cum ex ea generat̃ talis mala complexio que est causa multiplicationis cholere vltra illam a qua prouenit illa mala complexio calida: ⁊ q̃uis cause agentes sint diuerse: ipsa tamẽ mala complexio calida potest esse vna in virtute ⁊ proprietate: scilz illa mala cõplexio que est inter sanitatem ⁊ primũ paroxismũ: ⁊ illam que est inter duos paroxismos: non minus est enĩ ignis a motu q̃ ignis ab igne vt Cõmentator 7° metaphy. Cõmento 32.28. ¶ Ad illud qd̃ dĩ cõtra scd̃m ꝙ verũ imaginatur instantia: ⁊ ideo si facto vno paroxismo statim ꝓpter materie exuberãtiã supermoueatur alia cholera: tunc fiet alia feb. tertiana ⁊ qualitas inducta ex primo paroxismo ꝓpter suam ꝓprietatem erit causa motus cholere in tertia die ⁊ respondebit sibi: ⁊ qualitas derelicta ex alio paroxismo erit causa alteri⁹ paroxismi qui respondebũt sibi: ⁊ sic fient due tertiane ⁊ possunt fieri tres ⁊ plures: ⁊ quelibet earũ habebit suum ordinem propter suam materiam que dependet a qualitate in ordine aggregationis ⁊ motus. si igit̃ sunt due tunc tertius respondebit primo in suo ordine ⁊ modo ⁊ quartus secũdo. Libro 9. meta. 14. ⁊ 2. c. 42.

¶ Ad aliam instantiam de podagra ⁊c. ponit solutionez Dyni ⁊ Conciliatoris iuxta duas causas supra in illo dicto assignatas ab eis ⁊ illas causas impugnat: quia vna causa periodicationis concessa ab eis est dispositio virtutis expellentis ⁊ recipientis: ergo quando ille virtutes geminabuntur humoribus faciẽtibus egritudinẽ magis fiet predicta periodicatio. ¶ Amplius si periodicatio est motus ordinatus tũc virtute particulari regente melius fiet: q̃a nã est causa ordinis vt 3° de crisi: ⁊ ideo in morbis mortalibus iam propinquis ad mortem videmus omnimodas Cap. 4.

mordicationes paroxismorum: cuius ↄtrariū debet esse ſm
Cap. 27. opinionē earum. Et Auer. vituperat veritatem periodorum
4° colliget caplo de febribus putridis. Amplius in parti
bus exterioribus corporis plus videmus corrumpi humo
res q̃ in interioribus: ⁊ sic magis dimittit a regimine na/
ture particularis: ⁊ per ↄsequens magis paroxismabit ex
hoc humor extra scilicȝ in extremis q̃ intus. ¶ Amplius
dispōnes qualitatū quantitatū ⁊ substātie humoris qbus
humores periodicant reperiunt̃ in humoribus podagre
⁊ obthalmie: ergo debent periodicare: ⁊ dicit ꝙ si ipsi di/
cunt ꝙ in feb. est lesa particula principalis scȝ cor dicit ꝙ
dicendū est ꝙ plus pōt esse manus lesa per antracē ⁊ can
cruȝ q̃ sit lesa p febrē. Ubi gr̃a. tertianā. Et tūc arguit cō/
tra scđam cām ab eis datā: qa in ↄpatibus partium plus
pōt fieri ebullitio vt in obthalmia ⁊c̃. ergo sequit̃ motum
lune: ⁊ sic paroxismabit. ¶ Quapropter dic̃ aliter in hoc
esse dicendū ꝙ si humorū periodicatio est a specifica forma
sequēte talē humorē vel talem qualitatē: illa etiam forma
specifica nō dat̃ nisi humori stāti in loco determinato vel
habenti dispositionē a tali loco siue in tali loco: ⁊ ideo hu
mores febricitantes vel alij intrinseci tenēt periodū eis
debitū: sed extra non: ⁊ ideo obthalmia de cholera non
oportet ꝙ periodicet in tertiū diem. Exempluȝ medicina
solutiua euacuat: sed non sortitur illā ꝓprietatē nisi in tali
loco vt in stomacho vel in venis: ⁊ ideo si super vnguem
ponatur nō euacuat nisi ponatur ⁊ feratur per poros ad
Fen 9ª ter tij cap. 10. loca intrinseca. Etiam filum lane tinctum in sanguine mu
rice nō hȝ ꝓprietatē in squinātia si liget̃ eo cauda vipere
vel venter: sed si ligetur collum vipere. Et ideo si aliqua
obthalmia de tertio in tertiū periodicat est: quia illa cho/
lera acquisiuit in interioribus hanc formā specificam: vel
est contingenter. ¶ Unde dicit ꝙ ex his oibus premissis
apparet ꝙ motus paroxismi periodicus sequit̃ proprieta
tes humorum in cōparatione ad calidū nāle qđ est mouens
in hoc: quātitas aūt ⁊ qualitas ⁊ modi substātie sunt cause
coadiuuantes ⁊ iuuare potentes. ¶ Recitauimus autem
hic extense opiones: ⁊ quicquid in hac materia hactenus
pertractatū est in hoc opere sit complete inclusum: nō eni
semper imo rarius apud vnūquēqȝ est cuiuslibet operis
ab alijs conscripti magna cōmoditas. ¶ Que aūt harum
opionū verior sit forte nō est vere certificabile: cū vtraqȝ
suis apparentijs cōfirmet̃: ⁊ ex vtraqȝ parte inducta ꝓba
biliter afferant̃. Id aūt qđ nobis verisimilius apparet in
hoc est ꝙ in motu periodorum humorum aliqua specifica for/
ma tanq̃ causa in predicto effectu ↄcurrit. Et lȝ in hoc cō
currant dispositiones accn̄tales note ſm primū modum
enarrate. Est ergo scđs modus in hoc quasi cōplementuȝ
dans p̃mo: ⁊ lȝ in multis illi cōtradicat que pertractare lō
gitudini parcentes dimittimus: ⁊ finiamus hic hoc opus
gratias multas de benedictis deo excelso reddentes: de
minus aūt q̃ bene inductis petentes veniā. Et finituȝ est
hoc opus currentibus annis. 1345. Die. 27. Februarij: qđ
ego Thomas olim Dyni famosi medici de Garbo iuxta
mimā meā facultatē cōposui in honorē ⁊ vtilitatē Bono/
niēsis vniuersitatis ⁊ oiuȝ in scia medicine laborātiū ⁊c̃.

¶ Explicit Cōmentuȝ accuratissimū Thome
de Garbo Medici subtilissimi in libros de
Differētijs febrium Galeni: q̃ diligen-
tissime cura ac expēsis heredum no/
bilis viri dn̄i Octauiani Sco/
ti ciuis Modoetiēsis ⁊ so/
ciorum: Uenetijs impressuȝ
Die. 5. Augusti.
1521.

Registrum

A B C D E F G H I K L
M N O P Q R

R Duernus. Alij Terni.

Tabula Digressionū ac Dubiorꝫ que in his Cōmētarijs Thome de Garbo Doctoris subtilissimi reperiuntur cōmentorꝫ ac foliorꝫ numero signata: nedum per libros distincta: vt cuiqꝫ studioso eorūdē facilior sit iuentio. Que in primo cō tinenť libro Digressiones ac dubia sequunť.

Que in scd̄o cōtinent̄ libro Digressiones ac Dubia sequuntur.

Explicit Tabula Digressionum ac dubiorum omnium que in Cōmento Thome de Garbo super Gal. de differentijs febrium reperiuntur q̄ȝdiligentissime recolecta.

[illegible]

ut post mortem [illegible] redderetur [illegible]

[illegible] depositum [illegible]

[illegible] mutata voluntate [illegible]

[illegible] depositum [illegible]

[illegible] ut post mortem

[illegible] potero ego [illegible]

[illegible] depositum mutata voluntate.

Quia autem dolus non [illegible] in par-

[illegible] queritur [illegible]

[illegible] testatore deposita [illegible]

[illegible] ignorans depositum [illegible]

[illegible] an teneatur [illegible] dolo [illegible]

[illegible] an tamen ut de pre-

[illegible] teneatur [illegible]

[illegible] dolo facere [illegible]

[illegible]

[illegible] Q[illegible] ergo si [illegible]

[illegible] exegit [illegible]

[illegible] actores [illegible]

prestabit. V. l. p. i.

[illegible] possit redimere et pre-

stare [illegible]

[illegible] si redemptum [illegible]

[illegible]